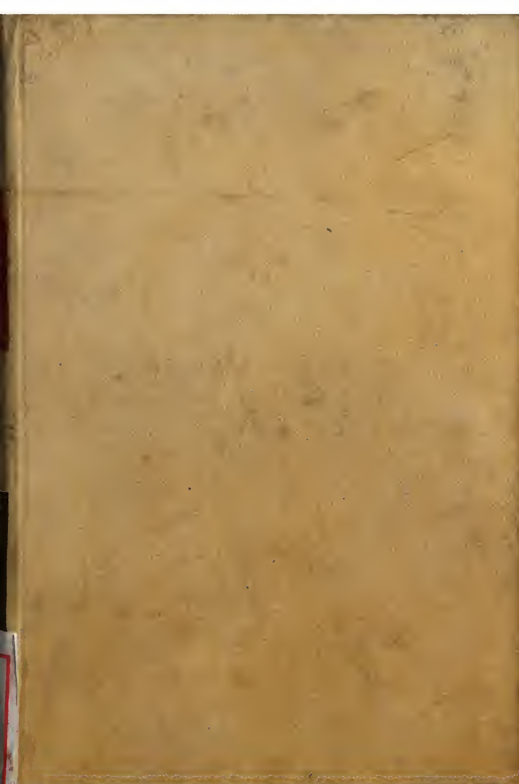
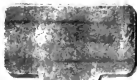

NOVVS THESAVRVS PHILOLOGICO-CRITICVS

SIVE

LEXICON IN LXX ET RELIQVOS INTERPRETES GRAECOS AC SCRIPTORES APOCRYPHOS

VETERIS TESTAMENTI

POST BIELIVM ET ALIOS VIROS DOCTOS

CONGESSIT ET EDIDIT

IOH. FRIEDER. SCHLEVSNER

PHILOSOPHIAE ET THEOLOGIAE DOCTOR
HVIVSQVE PROF. P. O. AEDI ARCIS PRAEPOSITVS
SEMINARII ECCLES. REGII VITEB. DIRECTOR

PARS TERTIA

Z — M

LIPSIAE CIƆIƆCCCXX
IN LIBRARIA WEIDMANNIA

IMPRESSIT BENEDICT. GOTTHILF TEVBNER

Z.

ZAKXH vel *ZÁKXON*, *Zacchon.* Est גַּנְזַךְ, *gazophylacium*, transpositis literis hebraici nominis. 1 Par. XXVIII, 11. τῶν ζακχῶν αὐτοῦ. *Compl.* habet ἀποθηκῶν.

ZÁΩ, *vivo*, it. *in vita servo.* אֲנָשִׁים plur. *homines.* 1 Sam. V, 12. οἱ ζῶντες. - *הָיָה, *sum.* Cohel. VII, 14. Legerunt חָיָה seu חָיָה per Cheth loco He. *Theod. et LXX* Ps. CXVIII, 149. 156. Vide *Hex.* Significat ibi *reviviscere facere*, *vivificare.* 2 Reg. IV, 7. ubi pro תְּחְיִי legerunt תְּחְיוּ. *Vulg. vivite.* Lev. XIII, 15. sec. *schol.* ed. *Rom.* τὴν σάρκα ζῶσαν, quod est alius interpretis pro τὸν χρῶτα ὑγιῆ. - חָזָה, *video*, *aspicio.* Iob. VIII, 17. ἐν δὲ μέσῳ χαλίκων ζήσεται. *Vulg. commorabitur.* Respexerunt fortasse notionem verbi חָזָה nobis ignotam (arab. حذي notat *sedit ex adverso)*, vel חָזָה permutarunt cum חָיָה, *vivere* (aut חָוָה, si olim vere exstitit duplex radix, חָיָה sc. et חָוָה.), legentes יִחְיֶה. Ytrumque non incommode. Certe facilis est permutatio vocum יֶחֱזֶה et יִחְיֶה ex antiqua scriptura. - חַי, *vivens*, *vivus.* Gen. I, 20. 24. XXVI, 19. φρέαρ ὕδατος ζῶντος, fontem aquae vivae, h. e. *fontanae.* Vide et Lev. XIV, 5. Num. XIX, 17. Zach. XIV, 8. Conf. et Ioh. IV, 11. Ps. LVII, 10. ubi in textu *Symmachi* loco ζῶντα reponendum esse ζῶντας tota contexta oratio clarissime docet. Reperitur quoque lectio ζῶντας in Cod. *Regio* et apud *Theodoretum.* Psalm. CXLIV, 17. πᾶν ζῶν, omne vivens, et alibi saepius. - *חַי, in plur. חַיַּיָּא, chald. Dan. II, 30. IV, 14. 31. VI, 20. 26. - חָיָה. Gen. XIX, 19. τοῦ ζῆν τὴν ψυχήν μου. *Compl.* τοῦ ζῆσαι, ubi *Schol.* ζωῶσαι. Ps. CXL, 2. κύριος διαφυλάξαι αὐτὸν καὶ ζῆσαι αὐτὸν, dominus custodiat illum, et *in vita servet.* Vide et Ps. CXVIII, 17. 25. 37. 40. Psalm. CXVIII, 50. ὅτι τὸ λόγιόν σου ἔζησέ με, quia oraculum tuum *vivificat* me. Vide et v. 153. et conf. Ioh. VI, 51. Act. VII, 58. Hebr. IV, 12. X, 20. 2 Reg. IV, 7. ζήσεσθε. Legerunt תְּחְיוּ. *Vulg. vivite.* Ps. CXVIII, 116. ubi pro ζῆσόν με *Grabius* auctoritate hebraei et latini textus excudi fecit ζήσομαι. Favent etiam huic lectioni *Syr. Arab. Aethiop.* Eadem corrupta lectio irrepsit quoque in Cod. *Alex.* v. 72. et 144. ubi alia exemplaria recte habent ζήσομαι. - *חָיָה *chald.* idem. Dan. II, 4. V, 10. VI, 6. 21. - חַיִּים plur. *vita.* Gen. XXVII,

46. Lev. XVIII, 18. Psalm. LXVIII, 33. – נִצָּב Niph. a נָצַב, *constituor.* Psalm. XXXVIII, 8. *ματαιότης πᾶς ὁ ἄνθρωπος ζῶν.* Scil. נִצָּב proprie *is* dicitur, *qui erectus* seu *firmiter stat*, deinde autem *homo felix et in florentissimo rerum statu collocatus*, i. q. etiam LXX voce ζῶν h. l. exprimere voluerunt. Confer *Intt.* ad *Petron. Satyr.* c. 44. p. 277. ed. *Burm.* ac *Eurip. Danaes fragm.* 1. Sap. IV, 16. *ζῶντας*, *diu viventes*, *πολυετεῖς*. Sirac. XVII, 26. ubi repetitio vocis *ζώντων* vitiosa est. Sir. XXV, 7. *ζῶν καὶ βλέπων*, *tam diu vivens, ut videat.* Ib. XLIV, 14. *τὸ ὄνομα αὐτοῦ ζῇ εἰς γενεὰς*, memoria eius semper *florebit.* Iudith. II, 12. *ὅτι ζῶν ἐγὼ — λελάληκα καὶ ποιήσω αὐτά*, *per vitam meam* — quae dixi praestabo. Eodem modo ib. XI, 7. *ζῇ βασιλεὺς* est formula adiurantis, respondens hebr. חַי Ez. XX, 3. 2 Macc. III, 31. *σοὶ κεχάρισται τὸ ζῆν ὁ κύριος*, tibi donavit *vitam* Dominus. Hic infinitivus ponitur pro nomine. Ita etiam 2 Macc. III, 31. VII, 22. et in N. T. Phil. I, 21. Hebr. II, 15. et apud *Aeschylum Prometh. vinct.* p. 46. *τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν κέρδος;* Conf. et infra in v. *χαίρω.*

ΖΗ'ΙΝ ΠΟΙΕ'Ω, *vivere facio*, *vivifico.* חִיָּה Pih. Deut. XXXII, 39.

ΜΑΚΡΟ'Ν ΧΡΟ'ΝΟΝ ΖΑ'Ω, *longum tempus vivo.* הֶאֱרִיךְ יָמִים, *prolongo dies.* Prov. XXVIII, 16.

ΠΟΛΥ'Ν ΧΡΟ'ΝΟΝ ΖΑ'Ω. *multum temporis vivo.* הִרְבָּה יָמִים, *multiplico dies.* Prov. IX, 11.

ΖΕ'Α et *ΖΕΙ'Α*, vel potius *Ζειὰ*, *zea*, vel *spelta*, *genus frumenti simile farri.* כֻּסֶּמֶת, idem. *Aqu. Theod. LXX* Ies. XXVIII, 25. *Aqu. Symm.* Ezech. IV, 9. *Aqu.* Exod. IX, 32. ubi vid. *Montf. Hieronymus* ad locum Ez. l.: *Aquilae autem prima editio et Symmachus ζέας s. ζείας interpretati sunt, quas nos vel far vel gentili Italiae Pannoniaeque sermone spicam speltamque dicimus. Lexicon vetus: Far, ζειά, σῖτος, ὄλυρα. Hesychius: ζειά, οἱ μὲν σίτου εἶδος, οἱ δὲ τὰς ὀλύρας.* Apud eundem post *Ζητρὸν ζεία* exponitur *κριθὴ ἢ σίτου γένος.* Sic etiam *Suidas: ζειά, εἶδος κριθῆς. Lex. Cyrilli MS. Brem. ζεῖαι, κριθαί.* Sed ab hordeo *ζειὰν* differre patet ex *Homeri* loco Odyss. IV. v. 604. ubi Telemachus, Menelai fortunas et agrum laudans, memorat, quod in illo praeter alia sint *πυροί τε, ζειαί τε, ἰδ' εὐρυφυὲς κρῖ λευκόν.* Vide et *Pollucem* lib. I. sect. 183. *Vitringam* ad Ies. l. c. *Ol. Celsii Hierobot.* T. II. p. 98. et notata infra s. v. *Ὀλύρα.*

ΖΕ'ΜΑ vel potius *ΖΕ'ΜΜΑ.* Vox ipsa hebr. זִמָּה, *scelus*, *facinus.* *Symm.* Lev. XVIII, 17. sec. Cod. *Basil.* seu potius *Theodot.* sec. *Coislin.* coll. Ezech. XVI, 27. *Inc.*, sine dubio *Theod.*, Iud. XX, 6. ubi vid. *Scharfenbergius* ac *Bonfrerius. Inc.* Lev. XX, 14. LXX Ezech. XXIV, 13. Confer *Drusium* in *Fragm.* p. 230. 605. et 621. Graecis *ζέμα* esset

fervor. Dioscoridi ζέμα est *decoctum*, ex ζέω, *ferveo.* An et hic potest exponi *fervidum factum, audax, calidum?*

ΖΕΣΤΌΣ (a ζέω), *fervidus, fervens, coctus.* מֻרְבֶּכֶת, *bullatum, frixum. Aqu.* Lev. VI, 21. VII, 12. ζεστή.

ΖΕΥΓΊΖΩ, iugo. צָמַר Pyh. *copulor. Aqu. Theod.* Num. XXV, 3. ἐζευγίσθη. 1 Macc. I, 15. ἐζευγίσθησαν sec. cod. *Alex.* ubi alii ἐζεύχθησαν.

ΖΕΎΓΝΥΜΙ, vel *ΖΕΥΓΝΎΩ, iungo, copulo.* אָסַר, *ligo.* Gen. XLVI, 30. ζεύξας δὲ τὰ ἅρματα αὐτοῦ (subaudiendum videtur ἵπποις), *iungens* autem equos curribus suis. Vide et Exod. XIV, 6. 1 Sam. VI, 7. ζεύξατε τὰς βόας ἐν τῇ ἁμάξῃ, *iungite* vaccas currui. Ibid. v. 10. 1 Reg. XVIII, 44. Confer Iudith. XV, 14. et *Aelian. V. H.* lib. II. c. 20. 27. – צָמַר Pyh. *copulor.* 2 Sam. XX, 8. μάχαιραν ἐζευγμένην, gladium *alligatum. Vulg. dependentem*, sensu eodem. 1 Macc. I, 17. ἐζευχθησαν ἐν τοῖς ἔθνεσι, coll. 2 Cor. VI, 14.

ΖΕΥ͂ΓΟΣ, iugum, item: *par.* עֵרֶךְ, *dispositio. Aqu. Symm. Theod. et LXX* Iud. XVII, 10. ζεῦγος ἱματίων, h. e. vestitum *duplicem*, ut etiam verba hebraica reddenda sunt: nam עָרַךְ notat *unum alteri aptare.* Alii habent στολήν. Similia collegit *D'Orvill.* ad *Charit.* p. 649. et *Valcken.* ad *Phoen.* p. 116. – צֶמֶד, *copulatio, copulatum*, item: *par.* Iud. XIX, 3. 10. ζεῦγος ὑποζυγίων. 2 Sam. XVI, 1. 1 Reg. XIX, 21. τὸ ζεῦγος τῶν βοῶν, iugum boum. Confer Iob. I, 3. XLII, 12. Ies. V, 10. et conf. Luc. XIV, 19. 2 Reg. V, 17. ubi loco ζεῦγος sine dubio reponendum est ζεύγους, ut in vers. *Inc.* recte scribitur. *Vulg. onus duorum burdorum.* – שְׁתַּיִם *dual. foem. duae.* Lev. V, 11. ζεῦγος τρυγόνων, *par* turturum. *Alciphr.* I, 27. *Hesych.* ζεῦγος, πᾶν τὸ ἐζευγμένον, καὶ ὄχημα, καὶ ἐπὶ τριῶν καὶ τεσσάρων ἔτασσον.

ΖΕΥ͂Σ, genit. διὸς, *Iupiter, Iovis.* 2 Macc. VI, 2.

ΖΈΩ, ferveo. אֲבַעְבֻּעוֹת plur. *bullae, pustulae. Inc.* Ex. IX, 9. φλυκτίδες ζέουσαι, vesicae *ferventes*, aut potius *fervere facientes.* Vide *Eurip. Cycl.* 391. Sed ibi potius hebr. פֹּרֵחַ respondet. Vide infra s. v. φλυκτίς. Vide et Iob. XXXII, 19. ubi tamen pro ζέων *Bielio* legendum videtur νέων. Nam hac voce LXX reddidisse ei videntur hebr. חֲדָשִׁים. Cod. *Alex.* habet γέμων. Ego vero LXX hanc vocem de suo addidisse puto, ut sensum magis perspicuum redderent. Quidquid sumatur, tamen hoc certum est, pro ζέων reponendum esse ζέοντος, ut ad γλεύκους referatur, nam ἀσκὸς non commode ζέων dici potest.

ΖΗ͂ΛΟΣ, zelus, fervor, affectus vehementior. *מִקְנֶה, *acquisitio, pecus. Symm.* sec. *Coisl.* Gen. XXXI, 18. ac si legisset מִקְנֵא, a קָנָא, coll. Iob. XXXVI, 33. Sed ex hoc ipso loco satis probari potest, etiam in hac voce, ut alias saepe, א cum ה permutari. *Bielius* in *Thesauro* suo ζῆλος h. l. per-

peram retulit ad אַף, ut iam *Doederleinius* in *Bibl. Theol.* P. II. p. 341. recte observavit. - קִנְאָה. Num. XXV, 11. Deut. XXIX, 20. Iob. V, 2. 1 Macc. II, 58. ζῆλος νόμου, *ardens studium* legis observandae ac tuendae, coll. v. 54. Sap. V, 18. ubi pro ζῆλον ex *Vulgato* reponendum ζῆλος.

ΜΕΣΤΟ'Σ ΖΗ'ΛΟΥ, plenus zelo. קִנְאָה, *zelus.* Prov. VI, 34. μεστὸς γὰρ ζήλου θυμὸς ἀνδρὸς, plenus enim zelo animus mariti. Ita μεστοὺς φθόνου, plenos invidia, dixit Apostolus Rom. I, 29.

ΖΗΛΟΤΥΠΙ'Α, zelotypia, aegritudo ex eo, quod alter quoque eo potiatur, quod ipse cupias aut habeas, speciatim *invidentia, qua quis rivalem in amore mulieris pati non potest.* קִנְאָה, idem. Num. V, 15. 18. 25. 29. *Suidas* et *Gloss. Cod. Bibl. Coislin.* p. 471. Ζηλοτυπία, ζῆλος ἐξ ὑπονοίας κατὰ τῆς οἰκείας γυναικὸς εἰς ἕτερον ἀσελγῆ ὑπόνοια. *Lex. Cyrilli MS. Barocc.* et *Phav.* ζηλοτυπία, ἡ τοῦ ἀνδρὸς κατὰ τῆς οἰκείας γυναικὸς εἰς ἕτερον ἀσελγὴς ὑπόνοια. Sed tam hic ἀσελγὴς quam illic ἀσελγῆ corruptum, et pro illo *Bielio* reponendum videtur ἀσελγέος. Sic enim *Lex. Cyrilli MS. Brem.* ζηλοτυπίαι, αἱ τοῦ ἀνδρὸς (lege τῶν ἀνδρῶν) κατὰ τὰς οἰκείας γυναῖκας εἰς ἕτερον ἀσελγεῖς ὑπόνοιαι. Vide quoque meum *libellum anim.* ad *Photii Lexicon* s. h. v.

ΖΗΛΟΤΥΠΟΥΜΕ'ΝΗ, quae zelotypiam patitur, quae maritum zelotypum habet. קִנְאָה, *zelus, zelotypia. Inc.* Num. V, 29. Non male per seriem orationis.

ΖΗΛΟ'Ω, aemulor, insector, zelo prosequor, imitor, invideo. אָשַׁר Pih. *incedo.* Prov. IV, 14. μηδὲ ζηλώσῃς ὁδοὺς παρανόμων, ubi ζηλοῦν *sequi* notat, ac metaphorice de *imitatione* accipiendum est. Conf. s. בָּחַר. - בָּחַר, *eligo.* Prov. III, 31. μηδὲ ζηλώσῃς τὰς ὁδοὺς αὐτῶν. Vide supra s. אָשַׁר. - *קָבַץ, *colligo, congrego.* 2 Reg. X, 18. sec. cod. *Alex.* ubi tamen pro ἐζήλωσεν, quod *Grabius* velut mendosum in marginem posuit, reponendum videtur ἐξήλισεν, ab ἐξαλίζειν, *evocare populum in concionem*, quod vide supra. - קָנָא Pih. Gen. XXX, 1. ad quem locum *Hesych.* ἐζήλωσεν, ἐφθόνησεν. XXXVII, 10. ἐζήλωσαν δὲ αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, *invidebant* illi fratres eius. Conf. Sir. IX, 14. et Act. VII, 9. Num. XI, 29. μὴ ζηλοῖς σύ μοι; num *zelo ardes* pro me? Vide et Num. XXV, 13. 1 Reg. XIX, 10. 14. Sic et 1 Macc. II, 26. ἐζήλωσε τῷ νόμῳ, *zelo ardebat pro lege.* Conf. et v. 27. 50. 58. Psalm. XXXVI, 1. μηδὲ ζήλου τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, neque *imitare* illos, qui faciunt iniquitatem: ubi ζηλοῦν est quasi *contendere velle*, et *non verbis sed rebus certare cum aliquo*: - ne certes, ut illos aeques. *Hesych.* ζήλου, μιμοῦ, μεταδίωκε. Vide et Prov. XXIII, 27. XXIV, 1. 19. Psalm. LXXII, 3. ἐζήλωσα ἐπὶ τοῖς ἀνόμοις, *zelo exarsi* propter iniquos. Ezech. XXXIX, 25. ζηλώσω τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου, *zelo ardebo* pro

nomine meo sancto. Vide et Ioel. II, 18. Zach. I, 14. VIII, 2. – קַנֹּא, *zelotes*. Ios. XXIV, 19. – קִנְאָה, *zelus*. 2 Reg. X, 16. Adde *Inc*. Prov. XXVII, 4. ubi tamen ζῆλος non pertinet ad קִנְאָה, sed ad כַּעַס ib. v. 5. in fine. Sunt enim haec verba inepto loco posita. – *קָנָה, *acquiro*. Ies. XI, 11. Legerunt לְקַנֵּא, quasi esset a קנא, non vero a קָנָה. Eadem observatio valet quoque h. l. de versione *Symmachi*, ubi vid. *Montfauconus*. Sap. I, 12. μὴ ζηλοῦτε θάνατον ἐν πλάνῃ ζωῆς, nolite *insectari*, seu: *cupide accersere* vobis mortem errore vitae: ubi cum ἐπισπάομαι permutatur. Sir. IX, 1. μὴ ζήλου γυναῖκα τοῦ κόλπου σου, ubi ζηλοῦσθαι notat *zelotypum esse, male de coniuge suspicari*. Sir. LI, 24. ἐζήλωσα τὸ ἀγαθὸν, *insectatus sum* bonum. Conf. 1 Cor. XII, 31. XIV, 1. et *Lex. N. T. s. h. v. Hesych*. ζηλοῖ, φθονεῖ, ἐρίζει, μισεῖ, μιμεῖται. Id. ζῆλον, μιμοῦ.

ΖΗʹΛΩΣΙΣ, *zelotypia, aemulatio, indignatio*. קִנְאָה, idem. Num. V, 14. Sap. I, 10. οὖς ζηλώσεως ἀκροᾶται τὰ πάντα: ubi ζηλώσεως positum est pro ζηλωτοῦ, vel μεσοῦ ζηλώσεως s. ζήλου, coll. Prov. VI, 34. Ita *Syrus*. Alii ad Deum referentes vertunt: auris cupidissima sciendi et cognoscendi omnia.

ΖΗΛΩΤΗʹΣ, *zelotes, zelotypus, accensus zelo, fervidus sectator, studiosus, imitator*. קַנָּא. Ex. XX, 5. XXXIV, 14. Deut. IV, 24. V, 9. In omnibus his locis ζηλωτὴς de Deo aemulo ac vindice peccatorum dicitur. – קַנּוֹא. Nah. I, 2. 2 Macc. IV, 2. ζηλωτὴν τῶν νόμων, *fervidum* legum *sectatorem*. Sic et Act. XXI, 20. et Tit. II, 14.

ΖΗΛΩΤΟʹΣ, *zelosus, fervidus*, it. *qui beatus praedicandus est* aut *praedicatur*. פֹּרָת part. foem. *fructifera*. Gen. XLIX, 22. ζηλωτὸς υἱός μου, quae verba *Bielius* transtulit: *beatus praedicandus filius meus. Hesych*. ζηλωτὸς, μακαριστός. *Lex. Cyrilli MS. Brem*. ζηλωτός, μακαριστὸς, ἐπαινεταῖος. In *Lex. MS. Bibl. Coislin*. p. 471. eadem habentur, nisi quod pro ἐπαινεταῖος legatur ἐπαινετός. (Vide *Curas* meas *novissimas* in *Photii Lexicon* p. 34.) Ita et apud *Lucianum* in *Somn*. p. 7. ζηλωτὸν δὲ καὶ τὸν πατέρα ἀποδείξεις, beatum vero etiam patrem efficies. Vide et p. 8. Sic et verbum ζηλοῦν aliquando notat: *beatum praedicare. Hesych*. ζηλῶ, μακαρίζω. Σοφοκλῆς Φιλοκτήτῃ ἐν Τροίᾳ. Vide et *Sophocl. Aiacem* v. 554. ubi *Schol*. ζηλοῦν, μακαρίζειν, et confer *Spanhemii Obs*. in *Callimach*. p. 150. Sed quanquam haec omnia nullo modo in dubium vocari possunt, verum tamen vidisse mihi videtur *Doederleinius*, qui in *Bibl. Theol*. T. II. p. 341. recte observavit, פֹּרָת ab LXX Intt. expressum esse per ηὐξημένος, et verba ζηλωτός μου apud eosdem pertinere ad עֲלֵי־עָיִן, *super fontem*, quod pronuntiaverint: עָלַי עַיִן ab עָיַן, *invidere*. Potest etiam ζηλωτὸς h. l. reddi: *desiderabilis, amabilis*, ut

עין *oculus* legatur. Certe *Vulgatus* habet: *decorus aspectu.* Nam quod *Grotius* suspicatur, LXX עליון legisse, insipidum est. – קַנָּא. Exod. XXXIV, 14. *ζηλωτὸν ὄνομα αὐτοῦ*, *maiestas eius est non communicabilis*, seu: *quoad maiestatem socium ferre non potest.*

ΖΗΜΙ'Α, *privatio*, *damnum*, *detrimentum*, *mulcta*, *poena*, it. *tributum*. עֹנֶשׁ, *mulcta*. 2 Reg. XXIII, 33. *ἔδωκε ζημίαν ἐπὶ τὴν γῆν ἑκατὸν τάλαντα*, terram *mulctavit* centum talentis. – *עָנַשׁ, *mulcto*. Esdr. VII, 26. *εἰς ζημίαν τοῦ βίου*, morte *animadvertatur* in eum. – תֹּךְ, *dolus*, *fraus*. *Symm.* Ps. LIV, 12. 3 Esdr. VIII, 27. *ἀργυρικὴ ζημία*, *mulcta* pecuniaria. 2 Macc. IV, 48. *τὴν ἄδικον ζημίαν ὑπέσχον*, iniustam *poenam* dederunt.

ΖΗΜΙ'ΑΝ ΤΙ'Ω, *mulctam pendo*, *poenam solvo*, *luo*. נֶעֱנַשׁ Niph. *mulctor*. Prov. XXVII, 12. *ζημίαν τίσουσι*, *poenam luent*. *Hom. Batrachom.* 97. *ποινὴν σὺ τίσεις*. *Hesych.* *τίσουσιν*, *τιμωρήσονται*. Conf. 2 Thess. I, 9.

ΖΗΜΙΌΩ, *mulcto*, *punio*. עָנַשׁ, idem. Exod. XXI, 22. Deut. XXII, 19. Prov. XVII, 27. – נֹשֵׂא עֹנֶשׁ, *porto mulctam*. Prov. XIX, 19. *κακόφρων ἀνὴρ πολλὰ ζημιωθήσεται*, vir malignus multa *detrimenta* patietur. Conf. Phil. III, 8.

**ΖΗΜΙ'ΩΜΑ*, *damnum*, *mulcta*. פְּלִילִי pr. *iudex*. Exod. XXI, 22. *ζημιώματος* sec. cod. 136. *Holm.* h. e. mulcta a iudicibus imposita. Sine dubio e glossemate. Vide supra s. v. *ἀξίωμα*.

ΖΗΤΕ'Ω, *quaero*, *inquiro*, *enixe peto*, *studeo*, *insidias struo*. אָהַב, *amo*, h. l. *studeo*. Mich. III, 2. – בָּעָה, *quaero*, *peto*. Ies. XXI, 12. – בְּעָה chald. idem. Dan. II, 13. 18. *οἰκτιρμοὺς ἐζήτουν παρὰ τοῦ θεοῦ*, misericordiam *enixe petebant* a Deo. Vide et Dan. VII, 16. – בַּקָּרָה, *inquisitio*. Ez. XXXIV, 12. – בִּקֵּשׁ Pih. *quaero*. Exod. II, 15. *ἐζήτει ἀνελεῖν Μωϋσῆν*, *studebat* occidere Mosen, coll. IV, 24. Vide et 1 Sam. XIX, 2. 10. 2 Sam. XX, 19. et confer *Lex. N. T. s. h. v.* Exod. IV, 19. *τεθνήκασι γὰρ πάντες οἱ ζητοῦντές τὴν ψυχήν*, mortui enim sunt omnes, qui vitae tuae *insidias struebant*. Vide et 1 Sam. XXIV, 10. XXV, 29. 2 Sam. IV, 8. XVI, 11. et conf. *Lex. N. T. s. h. v.* Esdr. VIII, 23. *ἐζητήσαμεν παρὰ τοῦ θεοῦ ἡμῶν περὶ τούτου*, hoc a Deo nostro *petebamus*. Vide et Nehem. II, 4. Nehem. II, 10. *ἥκει ὁ ἄνθρωπος ζητῆσαι ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ*, venit homo, qui bonum *peteret* pro filiis Israel. Conf. 1 Macc. XIV, 4. Adde Prov. XIV, 6. ubi *ζητήσεις* transtulerunt, quia imperandi modo pronuntiabant. Cohel. III, 6. ubi *ζητῆσαι*, quia *τῷ ἀπολέσαι* opponitur, per *revocare*, *restituere* vertendum esse videtur. *Vulg. instaurat.* Confer supra s. v. *ἐπιζητέω*. Adde Dan. I, 20. sec. *Chis.* – בַּקָּשָׁה, *petitio*. Esdr. VII, 5. – דָּרַשׁ. Levit. X, 16. Deut. XXII, 2. 1 Sam. XXVIII, 17. et alibi saepius.

Ier. XXIX, 7. *ζητήσατε εἰς εἰρήνην τῆς γῆς*, *quaerite* pacem terrae. *Aqu. Symm. Theod.* Prov. XXXI, 13. *ἐζήτησεν ἔριον καὶ λίνον*, *quaesivit* lanam et linum, h. e. *diligenter occupata fuit* circa lanam et linum. – חלה Pih. *precor.* 2 Par. XXXIII, 12. – חָפַר, *perscrutor.* Iob. XXXIX, 29. – מָצָא, *invenio.* Gen. XIX, 11. *ζητοῦντες τὴν θύραν.* Recte quoad sensum. – עַל, *apud, iuxta.* Iob. VI, 5. *τὰ σῖτα ζητῶν.* Bene quoad sensum. – *צָבָא, *dolore afficio.* *Theod.* (sec. *Heracleotam* in *Corderii Catena PP. GG. in Psalmos* T. II. p. 84.) Ps. LV, 6. *ἐζήτησαν τουτέστι παρετήρουν τοὺς λόγους μου.* *Symm.* *ἐφρόντιζον.* LXX *ἐβδελύσσοντο.* – *פָּחַד, *timeo.* Ier. XXXVI, 24. ubi nullus dubito, quin pro *ἐζήτησαν* scribendum sit *ἐξέστησαν*, ut ibi *Inc. Int.* habet, nisi quis *ζητεῖν* in notione *orandi* ac *supplicandi* sumere, ac *θεὸν* supplere malit. – צְבָא chald. Dan. VII, 19. *ἐζήτουν ἀκριβῶς περὶ τοῦ θηρίου τοῦ τετάρτου*, *inquirebam* diligenter de bestia quarta. – שָׁאַל. Ps. XXXIX, 6. *ἐζήτησας* sec. cod. *Alex.* Scripserat interpres *ἐξήτησας*. Duo haec saepe inter se permutari docet *Wesseling.* in *Diod. Sic.* in *Add.* et *Emend.* ad p. 522. 10. et *Gronov.* ad *Arrian. Exp. Alex.* p. 22. Ies. LXV, 1, – שחר Pih. *mane quaero.* Prov. I, 28. VIII, 17. *Symm.* Iob. VII, 21. – נִפְקַד, *desideror.* *Symm.* 1 Sam. XX, 18. Sir. XXI, 17. *στόμα φρονίμου ζητηθήσεται ἐν ἐκκλησίᾳ*, *quaerunt audire* sapientem, aut *consulitur* sapiens in conventibus publicis. 4 Macc. I, 12. *ζητούμενον*, *quaestio.*

ΖΗ'ΤΗΜΑ ΤΙ'ΘΗΜΙ, *quaestionem pono.* נִדְרַשׁ Niph. *exquiror.* Ezech. XXXVI, 37.

*ΖΗ'ΤΗΣΙΣ, *investigatio*, *quaestio*, *controversia.* Sirac. XX, 31. sec. *Compl.* *ἐν ζητήσει κυρίου*, *ita ut a Deo te regi patiaris.*

ΖΙΒΥ'ΝΗ, *lancea, iaculum totum e ferro.* Dicitur etiam *σίβυνος* et *σιβύνης*. Propria significatio sec. *Martinium* in *Lex. Phil.* est *venabulum figendis apris*, et origo vocis secundum eundem *σῦς*, *sus*, *porcus.* חֲנִית, *hasta.* Ies. II, 4. *Inc.* Mich. IV, 3. et LXX sec. *Iustinum Martyr.* in *Dial. c. Tryph. Iud.* p. 203. et Codd. *Alex.* et *Barber.* Vide *Opuscula critica* p. 432. – כידון, *genus hastae*, *lancea.* Ier. VI, 23. Vide et *Iudith.* I, 15. *Hesychius*: *ζιβύνη, ὁλοσίδηρον ἀκόντιον, ἡ λόγχη, ἡ σπάθη, ἡ μάχαιρα.* Vide *Sturz.* de *dial. Maced.* p. 46.

ΖΙΟΥ'. Ipsa vox hebr. זו, *mensem secundum Hebraeorum* denotans. *Al.* 1 Reg. VI, 1.

*ΖΟΓΟ'ΡΑ. Ipsa vox hebr. צְעִירֶיהָ, *parvuli eius.* Ierem. XLVIII, 4. *εἰς Ζογόρα.* Legerunt צֹעֲרָה, *versus Zooram*, coll. Ies. XV, 5.

ΖΟ'ΦΟΣ, *caligo*, *tenebrae.* אֹפֶל, idem. *Symm.* Psalm. X, 2. *ὡς ἐν ζόφῳ.* *Hesych.* *ζόφος, σκότος, ἀχλύς, ὁμίχλη, δυσθυμία, δυσμή.*

ΖΥΓΑΙ', paria. חֲלִפוֹת, *mutationes. Syrus* (sec. *Schol.* ed. *Rom.* et *Hexapla Origeniana*) Gen. XLV, 22. Sermo ibi est de vestibus.

ΖΥΓΙΑ, staterae. מֹאזְנַיִם, *bilanx. Aqu. Symm.* Prov. XI, 11. et *Aqu.* Prov. XVI, 11.

**ΖΥΓΙΟΝ*, i. q. ζυγός. מֹאזְנַיִם, *bilanx.* Lev. XIX, 36. *ζύγια* sec. al.

**ΖΥΓΟ'Ν*, plur. inprimis *trutina.* מֹאזְנַיִם, *bilanx.* Lev. XIX, 36. *ζυγὰ δίκαια, staterae* iustae.

ΖΥΓΟ'Σ, iugum, it. *statera.* מֹאזְנַיִם, *bilanx.* Hos. XII, 7. *ζυγὸς ἀδικίας, statera* iniusta: et alibi aliquoties. Adde *Aqu.* Iob. XXXI, 6. *Aqu. Theod.* Ez. V, 1. – מֹאזַנְיָא, chald. idem. Dan. V, 29. – מוֹט, *temo, vectis, iugum.* Ezech. XXXIV, 27. – מַטֶּה, *baculus.* Ies. XIV, 7. Nonnulli putant, eos legisse מוט vel מוֹטָה. Sed baculus aeque ac *ζυγὸς* metaphorice de *duro imperio* usurpantur in SS. – מְשׂוּרָה, *mensura.* Levit. XIX, 35. Coniecturae huic satis bonae nihil opis ferunt reliquae linguae Orientis. – *נְחֹשֶׁת, *aes, compes. Symm.* Thren. III, 7. *ζυγὸς τοῦ τραχήλου.* Libere transtulit. Confer ad h. l. *Montf.* – סֵבֶל, *onus.* Ies. X, 27. Vide s. v. מַטֶּה. – עֲבֹת, *contortus funis, catena.* Iob. XXXIX, 10. Ps. II, 3. ad quem locum *Suidas* e *Theodoreto*: *καὶ ζυγὸν τὴν τοῦ νόμου βαρύτητα φησὶν ὁ Δαβίδ.* – עוֹל. Gen. XXVII, 40. 1 Sam. VI, 7. 2 Par. X, 4. et alibi saepius. – *עַל, *super.* Dan. VIII, 25. Legerunt עוֹל vel עֹל. – *עַל, *supra. Symm.* et *Versio Quinta* Hos. VII, 16. Prior pro לֹא עָל habet *εἰς τὸ μὴ ἔχειν ζυγὸν*, posterioris vero auctor: *ἵνα διάγωσιν ἄνευ ζυγοῦ.* Vterque vero legit עֹל, ac *ζυγὸν* metaphorice de *legibus* accepit. – *עָלָה, *ascendo.* Thren. I, 14. ubi *Incertus* sec. *Theodoretum* et *Cod. Norimb.* liberius vertens pro עָלוּ, *ascenderunt*, sc. *super collum meum*, habet *ἐβάρυνεν τὸν ζυγὸν αὐτοῦ*, ut adeo multis legisse videretur הֶעֱלָה עֻלּוֹ. – קָנֶה, *calamus.* Ies. XLVI, 6. Vox hebr. notat quoque *stateras*, unde utrinque bilances pendent. – שֵׁבֶט, *virga.* Ies. XIV, 5. 29. Vide supra s. v. מַטֶּה. – שׁוֹט, *flagellum.* 2 Par. X, 11. et 14. Ita *Bielius* ex *Trommio*, sed male: nam l. l. *ζυγὸς* respondet hebr. עוֹל. – שְׁכֶם, *humerus.* Soph. III, 10. *ὑπὸ ζυγὸν ἕνα.* In formula hebr. *humero uno Deum colere* metaphora ducta est a bainlatoribus, qui simul humeros eidem supponunt oneri ferendo. Sensu itaque minime differt versio graeca a textu hebraico. Sir. XXI, 27. *λόγοι φρονίμων ἐν ζυγῷ σταθήσονται*, prudentes, quae dicunt, *statera* (sc. *rationis*) ponderant, antequam ea proferant. Ib. LI, 26. de sapientiae praeceptis: *τὸν τράχηλον ὑμῶν ὑπόθετε ὑπὸ ζυγόν.* Conf. cap. VI, 24. 25. et Matth. XI, 29. De *transtro* seu *sede remigiorum* legitur 3 Macc. IV, 9. Cf. *Stephani Thes.* s. h. v.

ἝΤΕΡΟΣ ΖΥΓΟ'Σ, *alterum iugum.* כִּלְאַיִם, *dual. duae diversae species, heterogenea.* Lev. XIX, 19.

ἹΜΑ'Σ ΖΥΓΟΥ', *lorum iugi.* עֲבֹת, sing. *funis implexus et contortus.* Ies. V, 18.

*ΖΥΓΟ'ΣΤΑΘΜΟΣ, *iugi statera,* h. e. *aequalis iugi, puta aequilibris, statera,* quae in aequilibrio consistat, nec in alteram partem pendula devergat aut inclinet. Vox haec à *Bielio* omissa, et, quanquam quoque ap. *Plutarchum* Vol. IX. p. 668. lin. 4. *Reisk.* occurrit, tamen omnibus Lexicographis ignota, legitur in *Complut.* Sir. XXVIII, 25. ubi reliqui libri ζυγὸν καὶ σταθμὸν habent. Non tamen ideo statui debet, illam lectionem ex hac ortam esse. Nam verbum ζυγοσταθμέω quoque reperitur apud *Schol.* ad *Lycophr. Alex.* v. 275. Similiter adducuntur ζυγοστάσιον a *Sturzio* de *dialecto Maced.* pag. 75. ac ζυγοστάθμησις a *Spitznero de versu Gr. heroico* p. 592. s. v. ζυγοστροφεῖν ac ζυγοστασία ab eodem ib. p. 549.

ΖΥΓΟ'Ω, *iugo, copulo, coniungo.* Hinc ἐζυγωμένος, *coniunctus.* עֳבִים, plur. *trabes.* Ezech. XLI, 25. πλευρὰ τοῦ οἴκου ἐζυγωμένα, latera domus *coniuncta,* sc. *trabibus.*

ΖΥ'ΘΟΣ, *zythus, potus ex frugibus confectus, Aegypto vino carenti usitatus,* notus ex *Diodoro Sic.* lib. I. c. 20. 34. *Herodoto* II. c. 77. Conf. *Prolegom. ad H. Stephani Thes. l. Gr.* (ed. *Lond.*) Tom. I. Vol. 2. fol. CCXVIII. שְׂכַר, *merces.* Ies. XIX, 20. πάντες οἱ ποιοῦντες τὸν ζῦθον λυπηθήσονται, omnes qui zythum parant tristitia afficientur. Legerunt hic vocem hebraicam ea ratione punctatam, qua significat *potum inebriantem, siceram,* nempe שֵׁכָר. Vide *Hodium* de *text. Bibl. Origg.* pag. 119. *Hieronymus* ad h. l. „*Notandum, quod pro lacunis LXX ζῦθον transtulerunt, quod genus est potionis ex frugibus et aqua confectum, et vulgo in Dalmatiae Pannoniaeque provinciis gentili barbaroque sermone appellatur* Sabaium. *Hoc maxime utuntur Aegyptii, ut non puras aquas bibentibus tribuant, sed turbidas et commixtarum faecium similes.*" *Hesych.* et *Suidas:* ζῦθος, οἶνος ἀπὸ κριθῆς πινόμενος. Dicitur alias βροῦτος, βρύτος, βρούττιον, βρυττὸν, πίνος, δέρκομα. Vide *Hesychium* in v. βροῦτος, *Athenaeum* lib. IV. p. 152. et lib. X. p. 447. ac *Eustathium* ad Il. λ', p. 819. Plura vero de zytho collegerunt *Meibomius* de *cerevisia vett.* c. 4. in *Gronovii Thes. Antiqu. Graecc.* T. IX.

ΖΥ'ΜΗ, *fermentum.* חָמֵץ, verbale, *fermentatum.* Ex. XII, 15. XIII, 7. (ubi pro ζύμη cod. 134. *Holm.* ζυμωτὸν habet) XXXIV, 25. Deut. XVI, 3. — שְׂאֹר, *fermentum.* Ex. XII, 19. XIII, 7. Levit. II, 12. Conf. *Suiceri Thes. Eccles.* T. I. p. 1299.

ΖΥΜΙ'ΤΗΣ, *fermentatus.* חָמֵץ, idem. Lev. VII, 3. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* ζυμίτης, ἄρτος οὕτω καλούμενος. Hip-

poerit. de *vict. rat.* lib. II. pag. 356, 4. *Xenoph. Expedit. Cyri* VII, 5, 10.

ΖΥΜΟΌΟΜΑΙ, fermentor. חָמֵץ, verbum. Exod. XII, 34. 39. *ἐζυμώθη. Phavorin. ἐζυμώθη, ἐφυράθη, ἐνεμίχθη.* Hos. VII, 4. - חָמֵץ, *verbale.* Lev. VI, 17. XXIII, 17.

ΖΥΜΩΤΌΣ, fermentatus. חָמֵץ. Exod. XIII, 7. Lev. II, 11. - מַחְמֶצֶת. Ex. XII, 19. 20.

ΖΩΓΡΑΦΕ'Ω, ad vivum depingo, delineo. חָקָה, *exprimo.* Ezech. XXIII, 12. - חָקַק, idem. Ies. XLIX, 16. Vide et 2 Macc. II, 30.

ΖΩΓΡΑΦΙ'Α, delineatio, pictura. אֵטוּן, *funis, filum. Theod.* Prov. VII, 16. *διαγεγραμμέναι ζωγραφίαν Αἰγύπτου.* Cur ita transtulerit, me ignorare fateor. Sir. XXXVIII, 32.

ΖΩΓΡΕΙ'Α et *ΖΩΓΡΙ'Α, ipse actus capiendi vivum, vivi captura, cum quis vivus capitur.* שָׂרִיד, *superstes.* Num. XXI, 35. *ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ ζωγρίαν*, ita ut nullum ab illo relinquerent vivum. Deut. II, 34. *οὐ κατελίπομεν ζωγρίαν*, non reliquimus vivum. 2 Maccab. XII, 35. *λαβεῖν ζωγρίαν*, capere vivum. Hoc mendose positum existimat *Budaeus* pro *ζωγρίᾳ. Hesychius* tamen et *Phavorinus ζωγρίαν* exponunt etiam *ζῶντα. Lex. Cyrilli MS. Brem. ζωγρίαν, τὴν λῆψιν καὶ αἰχμαλωσίαν τῶν ζώντων.*

ΖΩΓΡΕ'Ω, vivum capio, in vita servo. הֶחֱיָה וְחִיָּה, Pih. et Hiph. *vivifico.* Num. XXXI, 15. *ἱνατί ἐζωγρήσατε πᾶν θῆλυ;* quare *in vita servastis* omnes foeminas? Vide et ibid. v. 18. Deut. XX, 16. Ios. II, 13. VI, 25. IX, 20. 2 Sam. VIII, 2. ac confer, quae ex *Iosepho* notat *Ottius Spicil. ex eod. ad N. T.* pag. 144. *Hesych. ζωγρήσεται, ζωογονήσεται. Gloss. in Octat. ζωγρήσασθαι, ζῶντα συλλαβέσθαι.* - שְׁבָה חַי, *captivo vivum.* 2 Par. XXV, 12. *δέκα χιλιάδας ἐζώγρησαν*, decem mille *vivos capiebant. Hesych. ζωγρεῖ, ζῶντας λαμβάνει.* Idem: *ζωγρεῖται, ζῶν πιάζεται, λαμβάνεται.* Ita etiam apud *Homerum* et *Polybium* verbum legitur. Vide *Suiceri Thes. Eccl.* T. I. p. 1301. ac *Lex. N. T.* s. h. v.

ΖΩΗ', vita, sustentatio vitae, et omnia quae sunt ad vitam sustentandam necessaria. *גּוֹיִם, *gentes.* Ez. XXXI, 17. Legerunt חַיִּים. - הוֹד, *decus.* Prov. V, 9. Non secuti sunt variam lectionem, sed sensum liberius expresserunt, quem ipsis שְׁנוֹתֶיךָ in membro parallelo h. l. postulare videbatur. הוֹד etiam *omne* generatim notat, *quod est in suo genere praestans.* Quid autem est praestantius vita? - הַוָּה, *substantia.* Prov. X, 3. *ζωὴν δὲ ἀσεβῶν ἀνατρέψει*, ubi vel legerunt חַיַּת seu הוֹן cum *Syro* et *Chaldaeo*, vel *ζωὴ* ipsis notat *victum*, ut c. XXVII, 27. in quem sensum הַוָּה explicandum putat *Simonis* in *Lex. Hebr.* s. h. v. - *הַיּוֹם, *hodie. Aqu. Theod.* Prov. XXII, 19. Legerunt חַיִּים. - *חַוָּה. Nomen proprium, *Heva*, a rad. חָיָה, vel inusitato חָוָה *vixit.* Genes. III, 20. ubi LXX

bene ζωὴ, quod est nomen muliebre apud Graecos, ut recte observavit ad h. l. *Grotius*. Fortasse tamen ζωὴ h. l. est adiectivum a ζωὸς, *vivens*, *vivus*. Vid. *Bibl. Graec. Francof.* in notis ad h. l. it. *Homer. Iliad.* β', 699. et alibi. – חָיָה, *vivo*. Ezech. XXXVII, 5. φέρω ἐφ' ὑμᾶς πνεῦμα ζωῆς. *Incert.* 1 Sam. I, 26. חֵי נַפְשְׁךָ, *vivit anima tua*, νὴ τὴν ψυχὴν τῆς ζωῆς σου. Scripsisse videtur νὴ τὴν ζωὴν τῆς ψυχῆς σου. Fortasse tamen duae versiones h. l. coaluerunt, ac scribendum aut νὴ τὴν ψυχήν σου, aut νὴ τὴν ζωήν σου. Ez. XVI, 6. Legerunt חַיִּי. – חָיֹה, infin. *vivendo*. 2 Reg. VIII, 10. 14. Ez. III, 21. ζωῇ ζήσεται, omnino vivet, vel felix erit. Ibid. XVIII, 9. 13. et alibi. – חַיָּה, *vita*, it. *animal*. Iob. XXXIII, 22. Ps. CXLII, 3. Ez. I, 20. 21. Adde *Theod.* Iob. XXXIII, 28. ubi ζωὴ *vita* pro *vivente* dicitur. *Vulgat. sed vivens lucem videret.* – חַיִּים, plur. quandoque est plur. ex חַי, *viventes*. Gen. II, 7. 9. III, 14. 17. 22. 24. et alibi saepissime. Ps. XXXV, 10. πηγὴ ζωῆς, *fons vitae*. Vide et Prov. XIII, 14. XIV, 29. XVI, 22. Prov. XIII, 12. δένδρον ζωῆς, *arbor vitae*. Prov. XVI, 15. ἐν φωτὶ ζωῆς υἱὸς βασιλέως: ubi partim loco ζωῆς legendum est ζωὴ, partim verba transposita ita constituenda sunt: ἐν φωτὶ υἱοῦ βασιλέως ζωή. ut habet *Inc. Int.* Ies. LIII, 8. ubi pro חַיִּים legisse videntur חַיָּיו, ἡ ζωὴ αὐτοῦ. – חַיִּין, chald. plur. idem. Iob. XXIV, 22. Dan. VII, 12. – חָכְמָה, *sapientia*. Prov. XVIII, 4. πηγὴ ζωῆς, *fons perennis et inexhaustae venae*. Vide *Lex. N. T.* s. h. v. Legerunt חַיִּים, aut ita ex aliis SS. locis transtulerunt, v. c. Prov. X, 12. – חֶלֶד, *tempus*. Iob. XI, 17. Hebr. חלד in l. ar. de *flore aetatis* dicitur. – כֶּלַח, *senium*. *Symm.* Iob. XXX, 2. πᾶν τὸ πρὸς ζωήν. Legit sine dubio כָּלָה. Ad *Symmachi* hanc versionem pertinent sine dubio verba: *in eis peribat omnis vita*, quae in editione latina *Hieronymi* cum asterisco ponuntur. Sed admittit hic locus adbuc aliam explicationem, qua admissa nulla varietate lectionis opus erit. Sc. verba hebraica vertenda erunt: non pergunt seu perveniunt ad aetatem senilem, quae sistitur h. l. tanquam meta, quam quilibet naturae convenienter vivens attingere possit. Iam ea, quae sunt necessaria ad hanc metam assequendam, recte a *Symmacho* dici poterant τὸ πρὸς ζωήν. Ex aliorum sententia *Symmachus* legit כֹּל חַי, seu כָּל־חַיָּה. Conf. *Syrum*. – לֶחֶם, *panis*, *cibus*. Prov. XXVII, 27. et XXIII, 3. In utroque loco ζωὴ ipsis *omnia* significat, *quae sunt ad vitam sustentandam necessaria*. – מִחְיָה, *sustentatio vitae*. Gen. XLV, 5. Ind. XVII, 10. – נוּד, infin. a נוּד, *vagari*. Ps. LV, 8. ubi pro נֹדִי legerunt per Resch נֵרִי, *lucernam*, quo nomine figurate *vitam* intellexerunt, *quae lucernae instar est*, quemadmodum nos quoque in vita communi loqui solemus, v. c. in formula loquendi admodum nota: *das Lebenslicht ausblasen*. Sirac. IV, 1. τὴν ζωὴν τοῦ πτωχοῦ μὴ ἀποστερήσῃς, h. e. per hypallagen: ne

defraudes *victu* pauperem. Ζωὴ enim h. l. notat *ea*, *quae sunt ad vitam sustentandam et conservandam necessaria. Vulgatus* ibi non male *eleemosynam* posuit. Ibid. XXII, 12. τοῦ γὰρ μωροῦ ὑπὲρ θάνατον ἡ ζωή. Intellege ex praecedentibus *deploranda est*, aut: *morte peior ac deterior est eius vita.* Prius tamen praeferendum videtur. Ibid. v. 13. πᾶσαι ἡμέραι τῆς ζωῆς αὐτοῦ, omnes dies vitae eius, supple: lugendi sunt, seu omnis vita eius est lamentabilis. Sirac. XVII, 11. νόμον ζωῆς, leges *saluberrimas*. Sir. XXV, 2. ubi ζωὴ mihi esse videtur i. q. *existentia*. Ibid. XXIX, 28. ἀρχὴ ζωῆς ἀνθρώπου, inter *ea*, *quae sunt ad vitam humanam sustentandam necessaria*, primum locum obtinent, coll. ibid. XXXIX, 31. ubi eadem res sic exprimitur: ἀρχὴ πάσης χρείας εἰς ζωὴν ἀνθρώπου. Sap. I, 12. *felicitas*. 2 Macc. VII, 14. ἀνάστασις εἰς ζωήν, resurrectio ad *felicitatem aeternam*, coll. Matth. VII, 14. et XIX, 16. et 17. *Hesych.* ζωή, ἡ πρὸς τὸ ζῆν χορηγία, ἡ χρόνος τοῦ εἶναι.

ΖΩΗ'Ν ΔΙ'ΔΩΜΙ, *vitam do.* הַחְיָה, Hiph. *vivifico*. Ies. LVII, 15.

ΖΩΗ'Ν ΕΙ'ΔΩ, *vitam video*, *vivo*. חָיָה, *vivo*. Ies. XXVI, 14. οἱ δὲ νεκροὶ ζωὴν οὐ μὴ ἴδωσιν, mortui autem vitam non videant, vel non vivant, seu: in vitam redeant.

ΚΑΡΠΟ'Σ ΖΩΗ'Σ, *fructus vitae*. חֶסֶד, *benignitas*. Hos. X, 12. Non legerunt לִפְרִי חַיִּים, sed sensum expresserunt: nam in textu hebr. legitur: metite quoad pietatem, h. e. messis vestra e fructibus pietatis constet.

ΥΠΟ'ΣΤΑΣΙΣ ΖΩΗ'Σ, *sustentatio vitae*, seu *id*, *quod vitam sustentat*. מִחְיָה, *victus*. Iud. VI, 4. *Hieron. ad vitam pertinens*.

ΖΩΜΟ'Σ, *iusculum*, *ius*, *liquor eorum*, *quae cocta sunt*, *adiectis condimentis*, (Secundum *Etym. M.* et *Phavor.* κυρίως τὸ ἐπὶ κρέασι τῶν ζώων ἄρτυμα.) it. *buccella*. מָרָק, *ius*. Iud. VI, 19. 20. Ies. LXV, 4. — מֶרְקָחָה, *conditura*. Ez. XXIV, 10. — *פרק, *frustum*, *pars separata*, a פָּרַק, *rumpo*, *frango*. Ies. LXV, 4. ubi Massorethae legi volunt מְרַק, *iusculum*. Ita quoque *Vulg.* et *Targum*.

ΖΩ'ΝΗ, *zona*, *cingulum*, spec. *militare*, it. *arma*, *armatura*, *apparatus armorum*. אַבְנֵט, *baltheus*. Ex. XXVIII, 4. XXXIX, 29. Lev. XVI, 4. — אֲזֵנִים, plur. *arma*. Deut. XXIII, 13. πάσσαλος ἔσται σοι ἐπὶ τῆς ζώνης σου, paxillus erit tibi in *armis* tuis, sive in *bellico apparatu* tuo. Sic *Homerum*, cum Il. β. (478.) Agamemnonem Marti ἴκελον (*similem*) τὴν ζώνην fuisse dicit, τῶν ὅπλων τὴν σκευήν, *armorum apparatum*, intellexisse, sunt qui putant. Vide *Pausaniam* lib. IX. cap. 17. p. 745. et confer infra in v. ζωννύω, et *Fulleri Misc.* lib. VI. cap. 5. p. 704. cuius emendationem, qua Deut. l. c. pro ἐπὶ τῆς ζώνης σου reponit ἐπὶ τῇ ζώνῃ σου, *supra* vel *praeter*

arma tua, nulla requirit necessitas. Caeterum Deut. 1. 1. nonnulli statuunt LXX legisse אזור, *cingulum*. - אזר. 2 Reg. I, 8. Ies. V, 27. Iob. XII, 18. - חָגֹר. 1 Sam. XVIII, 4. - חֲגֹרָה. 1 Reg. II, 5. 2 Reg. III, 21. Ies. III, 23. - מֵזַח, *cingulum*. Ps. CVIII, 18. - קֶסֶת, *atramentarium*. Ezech. IX, 2. 3. 11. ubi ζώνη peram notat. Conf. *Suiceri Thes.* T. I. pag. 1306. 1 Macc. X, 89. XI, 58. occurrunt zonae aureae, quae fuerunt ditiorum et muneris loco mittebantur. Cf. *Spanhem.* ad *Callim. Apoll.* v. 32.

ΖΩΝΝΥ'Ω, *cingo*, *accingo*, *armo*. אזר, idem. Iob. XXXVIII, 3. XL, 2. - אזור, *cingulum*. Ies. XI, 5. - אסר, *ligo*. Nehem. IV, 18. - הִלְבִּישׁ, *vestio*. 1 Sam. XVII, 38. ἔζωσε τὸν Δαβὶδ θώρακα, cingebat vel armabat Davidem thorace. Sic et *Scholiastes minor* ad *Homer.* Il. λ', v. 15. ζώννυσθαι interpretatur καθοπλίζεσθαι, *armari*. Vnde et *Hesychius*: ζώννυσθαι, καθοπλίζεσθαι. Et *Pausanias* lib. IX. c. 17. τὸ δὲ ἐνδῦναι τὰ ὅπλα ἐκάλουν ἄρα οἱ παλαιοὶ ζώσασθαι. Cf. *Braunium* de *vestitu sacerd. hebr.* lib. II. cap. 3. §. 370. p. 396. et *Lexic. N. T.* s. h. v. - הֵשִׂים, Hiph. a שׂוּם, *pono*. 1 Reg. XXI, 27. ἐζώσατο σάκκον ἐπὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ. Adde Levit. VIII, 8. sec. *Ald.* - חָבַשׁ, *ligo*. Ez. XVI, 10. - חָגַר, *accingo*. Exod. XXIX, 8. Levit. VIII, 7. 8. 13. 1 Sam. XXV, 13. ζώσασθε ἕκαστος τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ, accingamini singuli gladio suo. Ibid. ἐζώσατο τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, accingebatur gladio suo. 2 Reg. IV, 28. ζῶσαι τὴν ὀσφὺν σου, accinge lumbos tuos. Adde *Inc.* Ps. XLIV, 4. - חָגֹר, *cingulum*. 2 Sam. XX, 8. - נוד, *vagor*. 2 Sam. XXIII, 6. ὥσπερ ἄκανθα ἐζωσμένη πάντες οὗτοι. Nihil prorsus commune habet ζώννυσθαι cum נוד, *vagari*. Coniicio legendum esse ἐῤῥιμμένη, coll. Ies. XXXIII, 12. Adde 1 Maccab. VI, 37. - Vide quoque infra s. v. σχοινίον.

ΖΩΟΓΟΝΕ'Ω, *vivifico*, *in vita conservo*. הִחְיָה ; חִיָּה, Pih. et Hiph. Exod. I, 17. ἐζωογόνουν τὰ ἄρσενα, *in vita conservabant* masculos. Ib. v. 18. et 22. Iud. VIII, 19. εἰ ἐζωογονήσατε αὐτοὺς, si *in vita* illos *servastis*. 1 Reg. XX, 31. εἴπως ζωογονήσει τὰς ψυχὰς ἡμῶν, si forte *in vita servet* animas nostras. Vide et 2 Reg. VII, 4. et conf. Luc. XVII, 33. Act. VII, 19. et *Fesselii advers. sacra* l. V. cap. 5. p. 438. 1 Sam. II, 6. κύριος θανατοῖ καὶ ζωογονεῖ, dominus occidit et *vivificat*. - חָיָה, verbale foem. *vivida*. *Theodot.* Exod. I, 19. ζωογονοῦσιν: ubi ζωογονεῖν videtur hanc rariorem habere significationem, ut sit *artis obstetricandi habere scientiam* aut *peritum esse*. *Vulgat. ipsae enim obstetricandi habent scientiam.* Simili ratione יָלַד; *parere*, in Pih. notat *partum adiuvare*, ut e Lexicis notum est. Confer infra s. v. μαῖα.

ΖΩΟΓΟ'ΝΟΣ, *vivipara*. חַוָּה, nomen proprium, *Heva*, a rad. חָיָה vel חָוָה, *vixit*. *Symm.* Gen. III, 20.

ΖΩ͂ΟΝ, *animal.* *חוֹתָם, *sigillum.* Iob. XXXVIII, 14. ἢ σὺ λαβὼν γῆν πηλὸν, ἔπλασας ζῶον. Legerunt חויה vel חיה vel חיה, unde hic elicitur sensus: *num lutum vivum fecisti?* – חַיָּה, *vivens.* Gen. I, 21. Ps. LXVII, 11. CIII, 27. et alibi saepius. – חִיָּה, Pih. *vivifico. Inc.* et *LXX* Hab. III, 1. ἐν μέσῳ δύο ζώων, in medio duorum animalium, respicientes fortasse ad animalia, quae Dan. VII, 4. 5. Assyriorum et Persarum regnum innuunt. *Gloss. MS. in Proph.* δύο ζώων, θανάτου καὶ θνητῆς ζωῆς. Et *Gloss. MS.* in *Cant. Script* δύο ζώων, ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων, ἢ τῶν Ἑβραίων καὶ τῶν ἐθνῶν, ἢ τῆς ἐνταῦθα ζωῆς καὶ τῆς μελλούσης. Ita *Bielius.* Sed alii illud δύο ζώων maluerunt potius ad שָׁנִים referre, quam ad חַיֵּיהוּ, et quia hoc admodum inepte dictum est: *in medio duorum animalium cognosceris*, pro ζώων legere ζωῶν, quod non male respondeat hebr. שָׁנִים, inprimis si שְׁנָתַיִם legatur. Alias statuendum esset, eos שְׁנֵים חַיִּים, *duarum vitarum*, legisse (aut שְׁנַיִם simpliciter, et explicationis gratia, ut, quaenam illa duo essent, intellegeretur, addiderunt *animalium*), ut γνωσθήσῃ e sequentibus invectum sit. Caeterum ζώων accentu in penultima acuto a recto ζῶον, animal, legerunt antiquiores graeci ac omnes latini codd. et auctores, v. c. *Tertullianus*, *Hieronymus*, *Augustinus*: Sed *Eusebius* lib. VI. *Demonstr. Evang.* c. 15. ac *Theophylactus* in *Comment.* ad h. l. legendum putarunt ζωῶν circumflexa ultima syllaba: *in medio duarum vitarum*, eosque secutus est *Theodoritus* et *Hesychius.* Confer *Bocharti Hieroz.* Tom. I. pag. 288. ed. rec. Nonnullis quoque ζῶον *castra*, *acies* esse videtur ad imitationem hebr. חַיָּה, 2 Sam. XXIII, 11. 13. ubi *Hieron. castra*, LXX τάγμα habent. – יִזָּ, *fera. Symm.* Ps. XLIX, 12. ζῶα ἐρημίας, animalia deserti. Conf. *Fulleri Miscell. SS.* lib. VI. c. 6. p. 210.

ΖΩΟΠΟΙΕ΄Ω, *vivifico.* חָיָה: הֶחְיָה, Pih. et Hiph. 2 Reg. V, 7. Nehem. IX, 6. Cohel. VII, 13. *Al.* 2 Reg. VIII, 1. 5. *Theod.* Iob. XXXVI, 6. ubi ζωοποιεῖν sensu iudiciali accipiendum est, ut sit: *tueri iustam causam*, *defendere.* – *קוּם, *resurgo. Theod.* Ies. XXVI, 14. οὐ μὴ ζωοποιήσουσι, ubi ζωοποιεῖν vel notat *in vitam revocare*, vel *in vita conservare.* Sermo ibi est de medicis. Fortasse tamen ibi legendum est ζωοποιηθήσονται. LXX ibi habent ἀναστήσουσι.

ΖΩΟΠΟΙ΄ΗΣΙΣ, *vivificatio.* מִחְיָה, *conservatio in vita.* Esdr. IX, 8. 9. Ita *Bielius.* Sed, ut recte monuit *Bretschneiderus*, ζωοποίησις ibi potius est *vitae conservatio et sustentatio*, quae non solum in eo cernebatur, quod rex iis victum suppeditaret, sed quod etiam eos interfici non iuberet.

*ΖΩΟ΄Σ, ἡ, ὀν, *vivus*, *vivens.* Vide supra s. v. ζωὴ ad חַיָּה a me notata.

ΖΩΟ'Ω, *vivifico*, *in vita conservo*, it. *servo*, *tueor*. חָיָה, idem. Ps. LXXIX, 19. LXXXIV, 6. *Aqu.* Genes. XII, 12. ζωώσουσι. *Inc.* (non *Symmachus*, ut *Grotius* voluit, sed potius *Aquila*) Genes. XIX, 19. τοῦ ζωῶσαι, *ut mihi parcendum censueris*. *Inc.* Levit. XI, 45. ζωόντων, *viventium Aqu. Theodot.* Psalm. XL, 3. Conf. *Fesselii adv. sacr.* lib. V. cap. 5. pag. 439.

ΖΩΠΥΡΕ'Ω, *ignem sopitum suscito*, *refocillo*, *reficio*, *ad vitam revoco*. הֶחֱיָה, Hiph. 2 Reg. VIII, 1. ἧς ἐζωπύρησε τὸν υἱὸν, cuius filium *resuscitaverat*. Vide et v. 5. *Hesych.* ζωπυρεῖ, ἀναζῇν (Sic enim bene *Suicerus Thes.* T. I. p. 265. ex *Suida* legit pro ἀναζεῖν) ποιεῖ. *Photius Lex.* idem habet, modo quod addat: ἢ ἐκκαίει.

**ΖΩ'ΠΥΡΟΝ*, *suscitabulum ignis*. 4 Macc. VIII, 12. ubi legitur ζώπυρα πυρὸς, ut βουκόλια βοῶν dixit Interpres Ioel. I, 18. et ποδάνιπτρα ποδῶν legitur in *Schol.* ad *Eurip. Phoen.* v. 383. *Photius Lex.* ζώπυρα, φυσητῆρες, ὅθεν οἱ χαλκεῖς τὸ πῦρ φυσῶσιν.

ΖΩ'ΣΙΣ, *ipsa cingendi actio*, *cinctura*. חֲלֹר, *cingulum*. Ies. XXII, 12. – גְּדוּד, *turma*. *Aqu.* Genes. XXX, 11. Vide *Montfauconii Lex. hebr.* s. v. גָּד. Apud *Aquilam* ζῶσις *milites accinctos* notat, abstracto posito pro concreto.

ΖΩΤΙΚΟ'Σ, *vitalis*, *vivificus*. Sap. XV, 11. ἐμφυσήσαντα πνεῦμα ζωτικόν.

**ΖΩΩΝΗ'*. זֹעֵם, *indignans*. *Hebraeus* Psalm. VII, 12. Legendum Ζωὼμ. Est enim ipsa vox hebraica graecis literis expressa.

**ΖΩ'ΩΣΙΣ*, *vivificatio animantium*, *animatio*, *vitae conservatio*, *salus*. מִחְיָה. *Aqu.* Gen. XLV, 5.

H.

**Η*, *quam*, in comparatione. *אִם. Iob. IV, 12. Legerunt אוֹ. – *לֹא, *non*. Ies. X, 15. Legerunt אוֹ. – מ praefixum. Psalm. CXVII, 9. Ies. VII, 15. ubi illud ἢ prorsus delendum esse videtur. Omittitur interdum ante ἢ comparativus μᾶλλον aut similis, e. c. Sirac. XLI, 12. αὐτὸ (sc. fama bona) γὰρ διαμένει, ἢ μεγάλοι θησαυροί. Cf. *Munthe Obss.* in N. T. e *Diodoro Siculo* ad Matth. XVIII, 9.

***ΗΓΟΥΝ*, *sive*, *videlicet*. שְׁאוֹן, *tumultus*. *Symm.* Ps. LXXIII, 23. Immo vero ibi ἦχον seu potius ἤχου scribendum est, quod Psalm. LXIV, 18. reperitur in LXX et *Aquila* pro eodem hebraico.

῎Η ΜΗ'Ν, *attamen*, *certe*, *profecto*, *revera*, *sane*. אַף. Iob. XIII, 15. ἢ μὴν λαλήσω, *tamen* loquar. – אִם לֹא, *si non*. Iob. II, 5. ἢ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλογήσει, *certe* in faciem

tibi maledicet. *Al.* 1 Reg. XX, 23. - כִּי. Genes. XXII, 17. *ἦ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε*, *certe* benedicens benedicam tibi. Gen. XLII, 16. *ἦ μὴν κατάσκοποι ἐστε*, *profecto* exploratores estis. Iisdem particulis in iurandi formulis utuntur *Xenophon*, *Herodotus*, alii. Vide auctores citatos *Wolfio* ad Ebr. VI, 14. pag. 667. et *Lex. N. T.* s. h. v. *Hesych.* *ἦ μὴν, ἀλλ᾽ ὅμως, ὄντως, δή.*

῎ΗΠΕΡ, quam. 2 Macc. XIV, 42.

῏Η ΠΩ͂Σ. אִם־אַיִן. *Inc.* 2 Sam. XVII, 6.

῏Η ΤΟΙ, sive. Sap. XI, 18.

῾ΗΓΕΜΟΝΙ´Α, imperium, principatus. אַלּוּף, *dux.* Gen. XXXVI, 30. - דֶּגֶל, *vexillum.* Num. I, 52. *Al.* Num. II, 17. De sensu metaphorico vocis *vexillum* in SS. vide *Glassii Philol. S.* p. 984. ed. *Dathii.* - מֶמְשָׁלָה, *dominium. Symm.* Gen. I, 16. - פֶּחָה, *praefectus, princeps. Al.* Neh. V, 14. *ἄρτον τῆς ἡγεμονίας.* Adde Sirac. VII, 4. et X, 1.

῾ΗΓΕΜΟΝΙ´ΔΗΣ, princeps, dux, rector. 2 Maccab. XIII, 24. *ἕως τῶν γεῤῥηνῶν ἡγεμονίδην.*

῾ΗΓΕΜΟΝΙΚΟ´Σ, principalis. נָדִיב, *ingenuus, spontaneus.* Ps. L, 13. *πνεύματι ἡγεμονικῷ στήριξόν με*, spiritu principali confirma me. *Vulg. spiritus principalis.* Sic *τὸ ἡγεμονικὸν* de *animo ratione praedito*, qui *ἡγεμόνος* ritu aberrantem deducit in viam rectam, legitur apud *Marc. Antonin. ad se ipsum* l. II. §. 2. et *principale* apud *Senecam* lib. I. *de ira* cap. 3. Apud *Hesychium* *ἡγεμονικὸν*, sc. *πνεῦμα* vel *μέρος τῆς ψυχῆς*, exponitur *ὁ νοῦς*. Sic etiam *Suidas*: *῾Ηγεμονικὸν, ὁ νοῦς, ἢ τὸ κυριώτατον τῆς ψυχῆς, ἐν ᾧ αἱ φαντασίαι καὶ αἱ ὁρμαὶ γίνονται, καὶ ὅθεν ὁ λόγος ἀποπέμπεται, ὅπερ εἶναι ἐν τῇ καρδίᾳ.* *Philo de eo, quis rerum divin. haeres.* p. 332. *ψυχὴ διχῶς λέγεται, ἥ τε ὅλη καὶ τὸ ἡγεμονικὸν αὐτῆς μέρος, ὃ κυρίως εἰπεῖν ψυχὴ ψυχῆς ἐστὶ, καθάπερ ὀφθαλμὸς ὅ τε κύκλος σύμπας, καὶ τὸ κυριώτατον μέρος, ᾧ βλέπομεν.* - נְגִידִים, plur. *antecessorum* s. *principum*, sc. *verba. Symmach. Theod.* Prov. VIII, 6. *ἡγεμονικὰ*, scil. *ῥήματα*, verba *imperatori* s. *duci convenientia.*

῾ΗΓΕΜΩ´Ν, dux, princeps. אַלּוּף, *dux.* Gen. XXXVI, 15. 16. Exod. XV, 15. 1 Par. I, 51. Ps. LIV, 14. *Aqu.* Prov. II, 17. - *נָדִיב, *magnificus, princeps. Symm.* Cant. VII, 1. - *נְדִיבָה, *ingenuitas, spiritus generosus, et inde profecta auctoritas. Symm.* Ies. XXXII, 8. - נָשִׂיא, *princeps, dignitate super alios eminens.* 1 Reg. VIII, 2. *ἡγεμόνας πατριῶν.* - פֶּחָה, *praefectus, princeps.* Ier. LI, 25. - רַב, *magnus.* Ier. XXXIX, 13. *οἱ ἡγεμόνες τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος.* - רִגְמָה, *caterva, agmen, coetus.* Ps. LXVII, 30. Deduxisse nonnullis videntur ab אַרְגָּמָן, *purpura*, unde רִגְמָתָם reddunt: *purpurati eorum.* Alii vero putant, eos רֶגֶם accepisse in notione *lapidis.* *Lapis* autem, monente *Lud. de Dieu* ad h. l., tribuitur *personae, quae aliorum fulcrum et firmamentum est*, v. c. Gen.

XLIX, 24. unde et Christus in N. T. dicitur *lapis angularis.* - שַׂר, *princeps.* Ier. XXXVIII, 17. XXXIX, 3. XL, 7. 13. - בָּרִי, *cursor. Al.* 2 Reg. XI, 20. ubi per apocopen dictum putarunt pro כָּרִים, a sing. כַּר, *aries*, metaphorice *dux*, coll. Ies. XIV, 9. Zach. X, 3. aut a כָּרַם, unde arab. كَرِيم, *nobilis. Hesych.* ἡγεμὼν, ἄρχων, ὁδηγός.

'ΗΓΕΟΜΑΙ, *praecedo, duco, princeps sum, reputo, existimo.* *בָּחַר, *eligo. Inc.* 1 Sam. VIII. 18. ἡγήσασθε: ubi ἡγεῖσθαι significare videtur *ducem* aut *regem aliquem sibi eligere.* Succurrit tamen hic coniectura minime improbabilis. Quid si legeretur ᾐτήσασθε aut ᾐτήσατε? ut adeo Interpres sensum loci, ipsa historia satis confirmatum, magis secutus fuerit, quam verbi propriam significationem. Confirmat me in hac opinione *Vulgatus*, qui habet: *petiistis.* Caeterum errat vehementer *Montf.*, quando in nota subiecta monet, nec ἐξελέξασθε, nec ἡγήσασθε reperiri in textu hebraico. - *בְּרוֹשׁ, *abies.* Psalm. CIII, 17. ἡγεῖται. Legerunt sine dubio בְּרֹאשָׁם, *in capite eorum*, loco בְּרוֹשִׁים, et *caput* iudicarunt metaphorice hic, ut alibi interdum, poni pro *duce.* - הוֹרָה, Hiph. a יָרָה, *proiicio.* Iob. XXX, 19. ἥγησαι δέ με ἴσα πηλῷ. Sensu eodem: nam *lutum* eiici ac proiici solet. - הָלַךְ, *eo*, et sequ. לִפְנֵי, *praecedo.* Exod. XIII, 21. ὁ δὲ Θεὸς ἡγεῖτο αὐτῶν, Deus autem *praeibat* illis. - הָפַךְ, *muto.* Iob. XLI, 19. ἥγηται πετροβόλον μὲν χόρτον. Recte. Nam *vertitur mihi in aliquid* h. l. notat: *habeo pro aliquo.* - חָשַׁב, *cogito.* Iob. XIII, 24. XIX, 11. ἡγήσατο δέ με ὥσπερ ἐχθρὸν, me pro inimico *habebat.* Vide et Iob. XXXIII, 10. et conf. 2 Thes. III, 15. Iob. XLI, 19. ἥγηται μὲν γὰρ σίδηρον ἄχυρα, pro ὥσπερ ἄχυρα: nam ferrum quidem pro stramine habet. - מֶמְשָׁלָה, *dominium. Symm.* Gen. I, 16. εἰς τὸ ἡγεῖσθαι, *ad imperandum.* - נוּעַ, *moveor. Theodot.* Iud. IX, 11. ἡγεῖσθαι. Bene quoad sensum. Nam נוּעַ h. l. notat *promoveri, regnum in se capessere.* - נָזִיר, *separatus.* Gen. XLIX, 26. Vox hebr. significat quoque *eximium, excellentem, optimatem*, coll. Deut. XXXIII, 16. - נִחַם, Niph. *poenitet.* Iob. XLII, 6. ἥγημαι δὲ ἐμαυτὸν γῆν καὶ σποδὸν, ubi an aliter legerint, me ignorare fateor: nam etiam alibi in hoc libro magna in vertendo libertate usi sunt. - נִשֵּׂא, Pih. *attollo.* Esth. V, 11. πρωτεύειν καὶ ἡγεῖσθαι τῆς βασιλείας, principem et *ducem esse* in regno. - עָלָה, *ascendo. Inc.* Iud. I, 2. ἡγήσεται, *ducet.* Ita *Bielius Montfauconium* secutus. Sed ibi ἡγεῖσθαι non simpliciter hebr. עָלָה respondet, sed ita, ut ad יַעֲלֶה e v. 1. mente certe et cogitatione suppleatur בַּתְּחִלָּה לְהִלָּחֵם, *in principio ad pugnandum.* - רֹאשׁ, *caput, princeps.* Deut. I, 15. κατέστησα αὐτοὺς ἡγεῖσθαι ἐφ' ὑμῶν, constitui illos *duces* vestros. - שַׂר, *princeps, dux.* Esdr. V, 11. Praeterea legitur Prov. V, 19. ἡ δὲ ἰδία ἡγείσθω σου. *Michaelis* in *Bibl. Orient.*

et Exeget. Vol. XII. p. 151. opinatus, *ἡγεῖσθαι σου* respondere hebr. דַּדֵּיהָ, probare ex h. l. conatus est, ad illustrandum nempe Ps. XLII, 5., non ignotam fuisse LXX notionem *ducendi*, quam דָּדָה in l. *Talmud.* et *Rabbin.* habet. Sed pertinent potius haec verba ad יָרֵךְ, ita ut duae versiones coaluerint. Vide *Opuscula critica* ad h. l. Sap. VII, 15. *ὅτι αὐτῶν ἡγεῖται* (lege *ἡγεῖτο*) *σοφία*, quoniam *quasi dux deduxit* me ad illa bona sapientia. *Gloss. MS. in Sap. Sal. ἡγεῖτο, ἦρχεν, ηὐθέντει.* 2 Macc. I, 18. *δέον ἡγησάμεθα*, opus esse *putavimus*. Vide et 2 Maccab. IX, 28. *Hesych. ἡγοῦμαι, ἡγεμονεύω, νομίζω, ὑπολαμβάνω, λογίζομαι, προκρίνομαι.* Vide quoque supra s. *ἄξιος*.

'ΗΓΟΥ'ΜΕΝΟΣ, *ducens, dux, princeps, dominator, praefectus.* אֲדוֹנִים, plur. ex אָדוֹן, *dominus.* 2 Par. XVIII, 16. – אֲדַרְגָּזְרַיָּא, chald. plur. *iudices, senatores.* Dan. III, 2. et 3. - אֱוִיל, *stultus.* Ierem. IV, 22. Acceperunt in notione vocis arabicae: nam اوال notat *primum*, *principem*, ال pro اول, *rexit*, *administravit*, unde اوون, *optimates*, *principes*. Ergo אֱוִילִים, *primi* s. *primores* vel *primates populi mei*. Confer 2 Reg. XXIV, 15. – אֵילִים, plur. ex אֵל, *fortes*. Ezech. XVII, 13. – אַלּוּף, *ductor*. Mich. VII, 5. *Symm.* Prov. II, 17. – אֲנָשִׁים, plur. *viri*, speciatim *illustres*, *in dignitate constituti*. 2 Sam. II, 5. Vide quoque var. lect. Iud IX, 51. – בַּעַל, *dominus.* Iud. IX, 51. – עַל־כִּסֵּא, *super thronum.* 1 Reg. IX, 5. – מְחֹקֵק, part. Pih. *decernens*, *legislator*. Gen. XLIX, 10. – מֶלֶךְ, *rex*. Ezech. XLIII, 7. 9. – מֹשֵׁל, part. *dominans*. 2 Par. VII, 18. IX, 26. Prov. XXIX, 27. – נָגִיד, *antecessor*. 1 Sam. XXV, 30. 2 Sam. V, 2. VI, 21. VII, 8. et alibi saepius. – נָדִיב. *Theod.* Prov. XVII, 7. *Symmach.* et *Quinta* Cant. VI, 11. – נָשִׂיא. Ios. XIII, 21. 2 Par. V, 1. Ez. XLIV, 3. XLV, 7. – *נָשֵׁי, *uxores*. Mich. II, 9. *ἡγούμενοι*. Ita et *Arabs.* Nescio, an vocem a נָשָׁה, *exegit*, v. c. *debitum*, *tributum*, derivaverit, an vero cum נְשִׂיאֵי permutaverit. – *סָרְכִין, *praesides*. Dan. VI, 2. sec. cod. *Chis.* – עַם, *populus*. Esth. I, 16. Putavit interpres, עַמִּים ita vertendum esse, quia praecesserat הַשָּׂרִים, aut respexerit notionem vocis hebr. nobis ignotam. – פֶּחָה, *dux*, *princeps* Ier. LI, 28. Ezech. XXIII, 6. Adde *Aqu. Symm. Theod.* Agg. I, 1. – לִפְנֵי, *in facie*, *coram*. Exod. XXIII, 23. 27. *ἡγούμενόν σου*, vos *praecedentem*. – קָצִין, *gubernator*. Iud. XI, 6. 11. Adde *τοὺς λοιποὺς* Mich. III, 1. ubi *Vulg. duces*. – רֹאשׁ, *caput*. Deut. I, 13. V, 23. 1 Sam. XV, 17. et alibi saepius. – *רַב, *princeps*. Dan. II, 48. sec. *Chis.* – שָׂדֶה, *ager*. Ezech. XX, 46. Videntur legisse שָׂרָה. – שַׂר, *princeps*. 1 Sam. XXII, 2. 2 Sam. III, 38. IV, 2. et alibi saepius. – *שִׁלְטוֹן, chald. *praefectus*. Dan.

III, 5. sec. cod. *Chis.* Sirac. X, 20. ἡγούμενος, *primogenitus*, qui ex lege Mosaica erat quasi caput, princeps ac rector reliquorum. Sic *Syrus.* Sirac. XXXII, 1. ἡγούμενόν σε κατέστησαν, si *moderatorem convivii* te constituerunt. Conf. *Drusium* ad h. l. et auctores laudatos *Wolfio* ad Iob. II, 8. p. 805.

'ΗΓΟΥΜΕ'ΝΗ, *principissa, domina.* בַּעֲלָה, *domina.* Nahum. III, 4. ἡγουμένη φαρμάκων, *domina veneficiorum*, h. e. *veneficiis* s. *maleficiis usa.* - גְּבִירָה, *augusta.* 1 Reg. XV, 13.

'ΗΓΗΜΑ, *consilium, voluntas.* רִקְמָה, *acu pictum, variegatio.* Ez. XVII, 3. Scilicet quia רִקְמָה significat proprie *purpuram*, purpura autem est vestis principum et regum, hoc sensu hic acceperunt רִקְמָה pro *principatu. Suidas:* ἥγημα, βουλὴ, γνώμη, παρὰ τῷ προφήτῃ εἴρηται.

'ΗΓΗΣΙΣ, *principatus.* *סֹפֵר, *scriba.* Ind. V, 14. sec. cod. *Alex.* ἡγήσεως. *Grabius* ibi reposuit διηγήσεως, qua tamen emendatione mihi non opus esse videtur, nam etiam סופר in notione *praefecti* accipi potest. Confer 2 Reg. XXV, 19. et 2 Par. XXVI, 11. Adde 1 Macc. IX, 51.

'ΗΓΗΤΕ'ΟΝ, *existimandum, putandum.* Prov. XXVI, 31. ubi nihil pro eo est in textu hebraico.

*'ΗΓΙΑΣΜΕ'ΝΩΣ, *sancte.* קֹדֶשׁ, *sanctum. Incert.* Ps. CXXXIII, 2. *Chrysostomus* ad h. l. ἕτερος ἁγίως, ἄλλος ἡγιασμένως.

'ΗΔΕ'ΩΣ, *suaviter, libenter.* עָרְבָה, praet. Kal foem. *suave est.* Prov. III, 24. 2 Maccab. II, 28. ἡδέως τὴν κακοπάθειαν ὑποίσομεν, *libenter*, h. e. *patienter* molestiam sustinebimus. Vide et 2 Macc. VI, 30. XI, 26. et cf. Marc. VI, 20. ac *Aelian. V. H.* l. VIII. c. 12. ubi legitur: ἡδέως ἤκουε αὐτοῦ.

'ΗΔΕ'ΩΣ "ΑΠΤΟΜΑΙ, *suaviter tango.* נָעֵם, *iucundum est.* Prov. IX, 17. ἄρτων κρυφίων ἡδέως ἅψασθε. Conf. *Ep. Ierem.* v. 26. et *Aeliani V. H.* lib. III. c. 20.

'ΗΔΕ'ΩΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *suaviter fio.* טוֹב לֵב, *bonum est cor.* Esther. I, 10. ἡδέως γενόμενος ὁ βασιλεὺς, cum rex *esset vino exhilaratus.* Tob. VII, 11. φάγε καὶ πίε καὶ ἡδέως γίνου. Ib. v. 12.

*"ΗΔΗ, *iam.* כְּבָר, idem. Cohel. I, 10. - *עַתָּה, *nunc.* Genes. XLIII, 10. Exod. VI, 1. Num. XI, 23. Tob. III, 6. ἀνάγκη ἤδη, i. q. τὸ νῦν, *afflictio praesens.* Adde Sap. XVIII, 9. 23. et XIX, 16.

*"ΗΔΗ ΚΑΙ', *adeoque.* 3 Macc. VI, 24. De formula ἤδη δὲ καὶ, *quin immo etiam*, vide quae pluribus disputavit *Raphelius* in annotatt. e *Polybio* ad Matth. III, 10.

"ΗΔΙΟΝ, compar. *suavius.* Sir. XXII, 10. ἥδιον κλαῦσον ἐπὶ τοῦ νεκροῦ, *dulcius, iucundius*, seu potius *mitius* plora super mortuum, s. *levius defleas.*

*"ΗΔΙΣΤΟΣ, *iucundissimus*, *dulcissimus*. Ps. CXL, 6. כִּי נָעֵמוּ, *quoniam iucunda fuerunt*. *Symm*. ἥδιστος.

"ΗΔΟΜΑΙ, *laetor*, *delector*, *suavitate et iucunditate afficior*. Sap. VI, 21. Sir. XXXVII, 4.

ʻΗΔΟΝΗ', *voluptas*. טַעַם, *gustus*. Num. XI, 8. ἦν ἡ ἡδονὴ αὐτοῦ, ὡσεὶ γεῦμα κ. τ. λ., *sapore suavi* (hanc enim notionem habet h. l. ἡδονή) similis erat pani oleato. De *voluptate venerea* legitur Sap. VII, 2. ἐκ σπέρματος ἀνδρὸς καὶ ἡδονῆς (ἐν) ὕπνῳ. De *sapore suavi* autem Sap. XVI, 20. ubi de Manna sermo est, quae dicitur πᾶσαν ἡδονὴν ἰσχύων, h. e. suavior omni *dulcedine*, ut *Syrus* recte expressit. *Hesych*. ἡδέως, εὐθύμως, γλυκέως.

ΜΕΘ' ʻΗΔΟΝΗ"Σ, *cum voluptate*. חָרֵב, *siccus*. Prov. XVII, 1. κρείσσων ψωμὸς μεθ' ἡδονῆς ἐν εἰρήνῃ. *Iaegerus* ad h. l. existimat interpretis animo oculisve obversatum esse עֲרֵבָה, *dulcis*. Sed possis etiam suspicari, חֲרֵבָה graece plane non extare, μεθ' ἡδονῆς autem et ἐν εἰρήνῃ, utrumque e duplici versione, pertinere ad שַׁלְוָה־בָהּ, *tranquillitas in ea*.

ʻΗΔΥ'ΝΩ, *suave reddo*, *condio*, *laetifico*. נָאוָה, *conveniens est*. Ps. CXLVI, 1. ἡδυνθείη ἡ αἴνεσις, *decent* hymni. *Hesych*. ἡδυνθείη, γλυκανθείη. - נָעֵם, *iucundum est*. Psalm. CXL, 6. ὅτι ἡδύνθησαν, sc. τὰ ῥήματα. Cant. VII, 6. τί ὡραιώθης καὶ τί ἡδύνθης. - עָרַב, *gratus*, *suavis sum*, *placeo*, *oblecto*. Ps. CIII, 35. ἡδυνθείη αὐτῷ ἡ διαλογή μου, *placeat* ei meus sermo. Prov. XIII, 20. ἡδύνουσι ψυχήν, *delectant*. Ier. VI, 20. Hos. IX, 4. - עֲרָבָה, *locus campestris*. Iob. XXIV, 5. ἡδύνθη αὐτῶν ἄρτος εἰς νεωτέρους. Legerunt עָרַב, ab عرب, *dulcescere*. Vide infra s. v. ἡδύς. Sir. XL, 23. αὐλὸς καὶ ψαλτήριον ἡδύνουσι μέλη.

*ʻΗΔΥΠΑ'ΘΕΙΑ, *voluptas*, *libido*. 4 Macc. II, 2. *Zonaras Lex*. col. 976. ἡδυπάθεια, φιληδονία, πορνεία. Idem: ἡδυπαθής, φιλήδονος. Idem quoque habet *Photius* in *Lex*. c. 51. qui praeterea addit πάθει χαίρων.

ʻΗΔΥ'Σ, *suavis*. הֶאָח, *euge*, particula laetantis. Ies. XLIV, 16. ἡδύ μοι. - *יָשַׁר, *rectus sum*. *Symm*. 1 Sam. XVIII, 20. ἡδὺ ἐγένετο. Fuit cum coniicerem, loco ἡδὺ ponendum esse εὐθύ, ductus maxime versione LXX Intt., qui habent ηὐθύνθη. Sed iam re melius cogitata video, hanc coniecturam minus esse necessariam, ac *Symmachum* vocis hebr. sensum h. l. recte expressisse. *Vulg*. *placuit*. Simili modo et nos dicere solemus: *es ist mir recht*, ubi dicere volumus: *non displicet mihi*. - נָעִים, *amoenus*. *Symm*. Psalm. CXXXIV, 3. - עָרַב, *gratus*, *suavis sum*, *placeo*, *oblecto*. Prov. XX, 20. Cant. II, 14. ἡ φωνή σου ἡδεῖα. - *עֲרָבָה, *locus campestris*. *Symm*. Iob. XXIV, 5. (ubi sensus est: *solitudo ipsis pro libe-*

ris alimenta praebet) ἡδύς. Legit עָרַב, ab عَرِبَ, *dulcescere.* – *רַב, *multus.* Esth. I. 7. οἶνος πολὺς καὶ ἡδύς. Ex mea enim sententia duae hic versiones coaluerunt, ac posterioris auctor רַב in ea notione accepit, ut sit *praecipuum.* Vide *Vulg.* ad h. l. Fortasse tamen post רב in textu ipso excidit וְעָרֵב, aut καὶ ἡδὺς est merum additamentum interpretis.

'ΗΔΥ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *suavis sum vel fio.* יָשַׁר, *rectus sum.* *Symm.* 1 Sam. XVIII, 20. Vide supra s. v. ἡδύς. – עָרֵב. Ier. XXXI, 26. Vide quoque supra s. v. ἀνάλγητος, et infra s. v. ὀσμή.

'ΗΔΥΣΜΑ, *dulcedo, condimentum,* etiam *unguentum, cui ad fragrantiam aromata commixta sunt;* item: *suaveolens aroma, a quo unguenta fragantiam habent.* בֹּשֶׂם: בֶּשֶׂם. Exod. XXX, 23. λάβε ἡδύσματα, sume *suaveolentia aromata:* ubi *Aquil.* ἀρώματα habet. 1 Reg. X, 2. 10. 25. 2 Paral. IX, 24. Ezech. XXVII, 22. Adde *Incert.* Cant. VIII, 14. – *מַטְעַמִּים, *cupediae, pulpamenta.* *Aquil. et Symm.* Prov. XXIII, 6. Nam loco vulgati ἐδεσμάτων αὐτοῦ rescribendum puto ἡδυσμάτων, h. e. *escas suaves et bene conditas,* quia haec lectio partim textui hebraico, partim ipsius *Aquilae* vertendi rationi convenientior videtur. LXX βρωμάτων. Caeterum ad h. l. sine dubio respexit *Suidas* glossa: ἡδύσματα, βρώματα. – רֹקֵחַ, *unguentarius.* Coh. X, 1. ἐλαίου ἡδύσματος. Fortasse autem ibi ἡδύσματος de suo addiderunt, ut utraque vox hebr. שֶׁמֶן respondeat. Vide supra s. v. εὐώδης. *Suidas:* ἡδύσματα, βρώματα, ἡ εὐοσμίας. *Hesych.* ἀρτύματα.

'ΗΔΥΣΜΟ'Σ, idem. בֹּשֶׂם, in plur. בְּשָׂמִים, *aromata.* Ex. XXX, 34.

'ΗΔΥ'ΦΩΝΟΣ, *suavem vocem habens, suaviloquus, dulcisonus.* יְפֵה קוֹל, *pulcher voce.* Ezech. XXXIII, 32. Vide *Pollucis Onom.* lib. II. sect. III. *Phavorinum* s. v. μελίγηρυς, et *Athen.* lib. IX. p. 592. F. Hinc ἡδυφωνία, *vocis iucunditas,* apud *Alciphr.* III, 12.

'ΗΔΩ', vel, ut alii, 'ΗΔΩ', pro hebr. אוֹרוֹ, *lumen eius.* *Theod. et LXX* Iob. XXVI, 30. ἐκτείνει ἐπ' αὐτὴν ἠδώ. De quo loco *Bielius* ita iudicat: Hic procul dubio LXX pro אורו legerunt אידו (quae fuit iam *Drusii* coniectura), et nescientes, quid vox significaret, ἀνερμήνευτον eam retinuerunt, et ἠδὼ pronuntiarunt. Alii ibi pro ἠδὼ habent τόξον. *Symmachus:* φῶς. Inde apud *Hesychium:* ἠδώ, ἶρις, ἤγουν τόξον. Cf. *L. Bos. Proleg.* in *LXX Intt.* c. 3. In Cod. *Syr. Hex. Mediol.* teste *Middeldorpfio* in *Curis Hex.* in *Iobum* p. 94. servatur verbum ἠδώ, ܐܝܕܘ, adiecta in margine interpretatione ܩܫܬܐ, *arcus.* Liceat mihi his etiam meam qualemcunque addere coniecturam. Quid si loco ἠδὼ apud utrumque

legeretur *ἠχοὶ*, quod in universum *sonum*, h. l. autem *tonitru* notat, quod ob sonitum repercussum, quem fulgur inprimis per montes edit, bene *ἠχὼ* dici potest. In textu hebr. legitur אור, quod de *fulmine* haud pauci Intt. explicaruut. *Vulg. fulgurare lumine suo desuper.* Cf. ib. v. 30.

*'*ΗΘΑ'Μ.* Psalm. LXXIII, 15. *ποταμοὺς ἠθάμ.* In textu hebr. legitur: נַהֲרוֹת אֵיתָן, *fluvii perennes*, ab arab. وتن, *perennis fuit.* Verbi huius ignorantia nomen proprium finxerunt s. intactum plane reliquerunt, quod transferendum erat.

*'*ΗΘΟΛΟΓΕ'Ω*, *exprimo alicuius mores oratione.* 4 Maccab. XV, 4. *ἠθολογήσαιμι*, h. e. *exprimam ac depingam.* Conf. *Ernesti Lex. Rhet. Gr.* p. 153. *Zonaras Lex.* c. 980. et *Photius*: *ἠθολόγος, θεατρισιής.* Conf. quoque *Intt.* ad *Hesychium* s. h. v.

'*ΗΘΟΣ*, *mos, mores, consuetudo*, etiam *id quod alicui proprium est et maxime familiare, id quod aliquem semper comitari solet.* Sirac. XX, 26. ubi *ἀτιμία* dicitur esse *ἦθος ἀνθρώπου ψευδοῦς*, h. e. mendacem *semper comitari solere*, seu, uti *Syrus* expressit: ܒܡܢܟܬ̈ܗ, quod etiam docet alterum membrum: *καὶ ἡ αἰσχύνη αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐνδελεχῶς.* Admodum enim late patet vox *ἦθος* apud Graecos, quae non solum, monente *Quinctiliano* lib. VI. (2. 8. seq.), omnes mentis habitus continet, et uno verbo latine dici non potest, sed etiam teste *Suida* interdum *τὸν τόπον* notat, *ἐν ᾧ ἀναστρέφονται*, v. c. apud *Herodotum.*

"*ΗΚΩ*, *venio.* אָתָה, idem. Iob. XVI, 22. Ps. LXVII, 34. Mich. IV, 8. – *בו, *in eum.* *Symm.* Ies. LIX, 19. Legit וּבָא. – בוא. Gen. VI, 13. Ex. III, 9. Deut. XXXII, 17. E postremo loco *Gloss. MS. in Cant. Script.* *ἥκασιν, ἦλθοσαν.* 1 Par. XIV, 14. *ἥξεις*, *occurres*, seu *offendes.* Hab. III, 3. *ἀπὸ θαιμὰν ἥξει*, a meridie *veniet.* *Glossar. MS. in Cant. Script.* *ἥξει, ἐλεύσει.* Lege *ἐλεύσεται.* – *בָּרָא, *creo.* Ies. IV, 5. Legerunt בא. – חול, *maneo.* Ier. XXIII, 19. XXX, 19. – חָרַף, *hyemo.* Ies. XVIII, 6. *πάντα τὰ θηρία ἐπ' αὐτὴν ἥξει*, omnia animalia ad eam venient, sc. hyemandi causa. – יָלַךְ, *eo.* Ier. XXXVI, 14. – יָצָא, *exeo.* Dan. XI, 44. – נָהַר, *confluo.* Ier. II, 2. Ier. XXXI, 12. – *נָחַת, *descendo*, etiam *intro.* *Theodot.* Prov. XVII, 10. ubi *ἥκειν εἰς τινὰ* metaphorice est *movere, commovere animum alicuius*, ac respondet vernaculo, *eindringen.* *Vulgatus: plus proficit.* – *נָסַג, *apprehendo.* *Symm.* Mich. VI, 14. – *סְבָאִים, *Sabaei.* Ezech. XXIII, 24. *ἥκοντας.* Sed vox haec, quam *Montfauconus* male retulit ad hebr. סבאים, referenda potius est ad antecedens מוּבָאִים, *adducti.* Vide ad h. l. *Semleri Ep. Crit.* pag. 41. – עָבַר, *transeo.* Ies. VIII,

21. - עָלָה, *ascendo*. 1 Sam. XXIX, 9. - עָמַד, *consisto*. Ies. LXI, 5. Non male quoad sensum. - קוּם, *surgo*. Genes. XLI, 50. - *שׁוֹב שׁוּב, *revertendo revertor*. Gen. XVIII, 10. ubi ἥκειν *redire* notat. - שָׁרַת, Pih. *ministro*. Ies. LX. 7. ἥξουσίν σοι, ubi σοι est dativus commodi, ut adeo bene sensum expresserint, qui nullus alius est, quam: *inservient tuis commodis*. Praeterea legitur Ierem. XLVIII, 7. ubi verba ἥξουσί σοι θλίβοντες in *MS. Ies.* reperiri tradit *Montfauconus*, simul tamen addit, se, quo pertineant, assequi non posse. Sed pertinent haec verba ad hebr. בְּאוֹצְרוֹתַיִךְ, *in thesauris tuis*, quod interpres in duas voces dispertiens legit: בָּאו צָרוֹתַיִךְ. Inde venit: ἥξουσί σοι θλίψεις, ut legitur apud *Theodoretum*, ubi pro θλίψεις alii posuunt θλίβοντες. Sirac. XXVII, 28. πόθεν ἥκει αὐτῷ, unde sibi *ingruant*, scil. mala. Susann. 52. νῦν ἥκασιν αἱ ἁμαρτίαι σου, nunc *patefiunt* peccata tua.

"ἭΚΩ ΜΕΤΑ' ΘΥΜΟΥ", *cum furore venio*, aut *irruo*. נָסַס, *vexillum erigo*. Ies. LIX, 19. Imago desumta est a militibus, qui vexillo erecto irruunt ac impetum faciunt. Vide supra s. v. ἐπείγω, qua voce *Symmachus* h. l. usus est.

"ἨΛΕΚΤΡΟΝ, *electrum*, *succinum*, *lapis crystallinus*, *metallum ex auro et argento conflatum*. חַשְׁמַל, *pruna summe ignita*. Ezech. I, 5. 27. VIII, 2. *Hesych*. ἤλεκτρον, ἀλλότυπον χρυσίον. *Suidas*: ἤλεκτρον, ἀλλότυπον χρυσίον μεμιγμένον ὑέλῳ καὶ λιθίῳ, οἵας ἐστὶ κατασκευῆς ἡ τῆς ἁγίας Σοφίας τράπεζα. *Salmasius* tam apud *Hesychium*, quam apud *Suidam* pro ἀλλότυπον legendum suspicatur ὑαλότυπον, cui tamen merito non subscribendum censet *Küsterus* not. ad *Suidam*, quod omnes Lexicographi veteres tam editi quam inediti vocem ἀλλότυποι agnoscant. Plura de *electro* vide apud *Bochartum Hieroz*. P. II. c. 16. p. 871. seq.

'ἩΛΙΑ'ΖΟΜΑΙ, *soli exponor*. 2 Sam. XXI, 14. τὰ ὀστᾶ τῶν ἡλιασθέντων, ossa *soli expositorum*. In textu hebr. nihil pro his verbis legitur.

'ἩΛΙΚΙ'Α, *aetas*. גֵּהָה, *medicina*, it. *frons*, *facies*. *Symm*. Prov. XVII, 24. ἀγαθύνει ἡλικίαν. *Vulg*. *aetatem floridam facit*. Libere nec male transtulit. Idem voluerunt LXX, qui habent: εὐεκτεῖν ποιεῖ, *bene habere facit*. - קוֹמָה, *altitudo*. Ezech. XIII, 18. ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν πάσης ἡλικίας, super omne caput cuiuscunque *aetatis*. *Hebraeus Int*. ibid. ἐπάνω κεφαλῆς ἑκάστης ἡλικίας. *Symm*. Cant. VII, 7. Confer *Lex. N. T.* s. h. v. - קֵן, *nidus*. Iob. XXIX, 18. ἡ ἡλικία μου γηράσει κ. τ. λ. h. e. *non curis anxiis*, *morbis*, *aut calamitatum multitudine*, *sed aetate*, *aut annorum decursu ad senium perducar*. Vbi bene sensum expresserunt, nec adeo de varietate lectionis cogitandum erit. 2 Macc. IV, 40. προβεβηκότος

τὴν ἡλικίαν. 4 Macc. VIII, 1. ubi ἡλικία, ut apud nos *Jugend*, eos notat, *qui sunt in iuvenili aetate constituti.*

*'ΗΛΙΚΙΩ'ΤΗΣ, *par aetate*, *aequalis*. 4 Macc. XI, 14. τῇ δὲ διανοίᾳ ἡλικιώτης, animo *plane aequalis*. *Pollux Onom.* IX, 18. ἡλικιώτην τῶν οἰκητόρων πόλιν, urbem habitatoribus coaetaneam. *Suidas*: ἡλικιώτης, τῆς αὐτῆς μετεσχηκὼς ἡλικίας. λέγεται δὲ καὶ θηλυκὸν διὰ τοῦ ι.

"ΗΛΙΟΣ, *sol*. אור, *lux*, speciatim *sol*, qui et Graecis, maxime in N. T. libris, τὸ φῶς dicitur. Iob. XXXI, 26. – חַמָּה. Cant. VI, 9. Ies. XXIV, 23. XXX, 26. – חֶרֶס et חַרְסָה cum ה paragogico, *sol* ab ardore. Iud. XIV, 18. Iob. IX, 7. Adde *Symm.* Ies. XIX, 18. Confer *Repertorium Eichhorn. literat. bibl. et or.* Tom. XIII. p. 7. – *מָאוֹר, *luminare*. Ps. LXXIV, 16. Sed ibi ἥλιος non tam hebr. מָאוֹר respondet, quam voci שֶׁמֶשׁ. Locum enim hic habuit permutatio verborum, et pro ἥλιον καὶ σελήνην reponendum est σελήνην καὶ ἥλιον, ut quoque recte legitur in *Ed. Quinta*. – שָׁמַיִם, dual. *coelum*. Cohel. II, 3. III, 1. In utroque loco ex sententia virorum doctorum, nominatim *Cappelli*, loco שָׁמַיִם legerunt שֶׁמֶשׁ. Sed sine dubio ὑπὸ τὸν ἥλιον reddiderunt, quia illa phrasis תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ frequentissime adhibetur in hoc libro, illa autem altera rarius, et ad sensum perinde est, sive dicas sub coelo, sive sub sole. – שֶׁמֶשׁ, *sol*. Gen. XV, 12. 17. XIX, 23. XXVIII, 11. Sap. V, 6. ἐπλανήθημεν ἀπὸ ὁδοῦ ἀληθείας, καὶ ὁ ἥλιος οὐκ ἀνέτειλεν ἡμῖν, ubi ἥλιος metaphorice est *cognitio vera et saluberrima*. *Hesych.* ἥλιος, ὁ θεὸς, καὶ τὸ ἄστρον, καὶ ἡ αὐγὴ, καὶ τόπος, ἐξ οὗ καὶ ὁ ἥλιος ἀνατέλλει. Vide supra s. v. ἀνατολὴ et δυσμῶν.

*ΦΩ͂Σ ΤΟ' ΛΑΜΠΡΟ'Ν ΤΟΥ͂ 'ΗΛΙ'ΟΥ. Pro שֶׁמֶשׁ, *sol*, legitur apud *Inc.* Hab. III, 11.

'ΗΛΙ'ΟΥ ΠΟ'ΛΙΣ, et 'Ηλιούπολις, *Heliopolis*, *urbs solis*. *אָוֶן, *iniquitas*. Ez. XXX, 17. Legerunt און. – אן, *On*, *Heliopolis*, urbs Aegypti in honorem solis condita. Gen. XLI, 45. – בֵּית שֶׁמֶשׁ, *domus solis*. Ier. XLIII, 13.

'ΗΛΟΣ, *clavus*. *כַּפּוֹת, *cochlearia*. *Aqu. Theod.* Ier. LII, 18. Sed videtur ibi τοὺς ἥλους potius referendum ad מְזַמְּרוֹת. – מְזַמְּרוֹת plur. foem. *falces putatoriae*. 1 Reg. VII, 50. 2 Reg. XII, 13. Num legerunt מַסְמְרוֹת? – מַסְמְרִים et מִסְמְרִים plur. masc. 1 Par. XXII, 3. Ies. XLI, 7. – מַסְמְרוֹת et מַשְׂמְרוֹת (שׂ pro ס), plur. foem. 2 Par. III, 9. Coh. XII, 11. *Desvoeux* in Comment. ad Cohel. l. l. p. 212. loco ἧλοι reponere mavult εἰλεοὶ, quod non solum *cavernas*, *speluncas* secundum *Polluc.* V, 2. sed etiam *vites* notat. Vide *Athen. Deipn.* I. p. 31. ed. *Casaub.* – מַקֶּבֶת, *malleus*. Ier. X, 4. – שׁוֹטֵט, *flagellum*, et sec. *Masium id, quo fodicamus pulsamusque aliquem, ut ad cursum incitemus.* Ios. XXIII, 13. εἰς ἥλους ἐν ταῖς πτέρναις

ὑμῶν, in clavos in calcibus vestris. *Hesychius*: ἥλους, λόγχας, καρφία, κέντρα.

'ΗΛΟ'Ω, *clavo figo.* סָמַר, *horreo. Aq.* Psalm. CXVIII, 119. ἡλώθη, *clavis quasi confixa est.* Ita reddiderunt ex usu vocis hebr. in lingua arab. et chaldaica (arab. سمر, *clavis compegit, confixit,* unde مسمار, *clavus.* Chald. סמר, *clavis firmavit.*), ac de *timore* et *horrore* explicarunt.

'ΗΜΕ'ΡΑ, *dies, tempus, dies iudicii,* vel *ipsum iudicium.* איד, *pernicies.* Ierem. XLVIII, 16. ubi non איד permutarunt cum עת, sono scilicet decepti, ut *Tychsenius* iudicavit, sed ἡμέρα est *dies exitii ac poenae,* ut quoque in libris N. T. quandoque usurpatur. – *אשׁם, *delictum.* 2 Par. XXIV, 18. ubi pro ἡμέρᾳ in *Vat.* sine dubio reponendum ἁμαρτίᾳ. – בֹּקֶר, *mane.* 1 Sam. XIV, 36. Esth. II, 14. – אוֹר הַבֹּקֶר, *lux matutina.* Mich. II, 1. – *חֹם, *calor, aestus.* Ies. XVIII, 4. Legerunt יוֹם cum *Syro,* aut ἡμέραν ita intellexerunt, ut sit ὁ καύσων τῆς ἡμέρας, coll. Matth. XX, 12. – *יָד, *manus.* 1 Sam. XXI, 13. ubi verba ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ apud LXX (quae nondum adfuerunt tempore versionis latinae) sunt alius interpretis, qui pro בְּיָדָם, *in manibus eorum,* sine dubio legit בְּיוֹם. – יוֹם, in plur. יָמִים. Gen. I, 5. IV, 3. ἐγένετο μεθ' ἡμέρας, sc. τινάς, fiebat post dies aliquos, s. post *tempus* aliquod. Sic passim ἡμέραι *tempus* apud LXX denotant, et apud Evangelistas. Confer *Lex. N. T.* s. h. v. Gen. XXXIX, 10. ἡμέρας, pro ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, *de die in diem,* h. e. *in dies, cotidie.* Vide et *Esth.* III, 7. et conf. 2 Petr. II, 8. Iud. XVII, 10. ubi pro εἰς ἡμέραν in Cod. *Rom.,* quod notat *in dies singulos,* necessario reponendum est εἰς ἡμέρας, h. e. *in annos singulos* s. *annuatim.* Apud Hebraeos enim *dies* plurali numero pro *anno* ponitur. Vide *Drusii anim.* I. c. 1. 1 Sam. I, 3. ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας, *de diebus in dies,* h. e. *omnibus diebus statutis.* Vide et v. 25. et 2 Sam. II, 19. 2 Sam. XX, 4. τρεῖς ἡμέρας, pro μετὰ τρεῖς ἡμέρας, *in diem tertium.* Confer Marc. VIII, 31. ubi μετὰ additur, et μετὰ τρεῖς ἡμέρας significat *die tertio.* Iob. I, 4. καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ubi *Schol.* ed. *Rom.* ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ ἡμέραν, *suo* quilibet, i. e. *natalitio die.* Iob. III, 1. κατηρήσατο τὴν ἡμέραν αὐτοῦ, sc. γενέθλιον, exsecrabatur *diem suum natalem.* Conf. *L. Bos. Ellips. gr.* p. 34. *Hesych.* ἡμέρα, γενέθλια. Ps. XII, 2. ἡμέρας καὶ νυκτὸς, pro δι' ἡμέρας καὶ νυκτὸς, *die et nocte.* Confer *Schoettgenii* notas ad *L. Bos Ellips. gr.* p. 304. Ps. XLIII, 10. 17. ὅλην τὴν ἡμέραν, pro καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, *per totum diem.* Psalm. CIX, 3. ad quem locum *Suidas*: ἡμέρα δυνάμεως, ἡ δευτέρα τοῦ Χριστοῦ παρουσία κ. τ. λ. Ps. CXXXVI, 9. τὴν ἡμέραν (pro κατὰ τὴν ἡμέραν) Ἱερουσαλὴμ, *die iudicii* Ierusalem. Vide et

Ezech. XXI, 25. et *Aqu.* Iob. XVIII, 20. Ier. XVII, 16. ἡμέραν ἀνθρώπου οὐκ ἐπεθύμησα, diem hominis, h. e. *iudicium hominis*, non expetivi. Similiter ἡμέρα κυρίου *iudicium divinum* passim in SS. significat. Vide Amos. V, 8. Ioel. II, 12. 2 Petr. III, 10. 12. Eandem notionem habet vox *diei* apud Latinos. Sic *diem dicere* apud *Plautum Captiv.* III, 1, 34. et *Ciceronem* ad *Quint. fratrem Epist.* I, 2. significat *citare aliquem, ut coram iudicio se sistat.* Conf. *Lex. N. T. s. h. v.* Hisce locis a *Bielio* iam laudatis liceat quoque nonnulla alia addere. 1 Sam. XXII, 13. (coll. 1 Reg. VIII, 24.) ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, sc. διδάσκει, *ut hic dies clare docet*, vernaculum: *wie es heute am Tage ist.* Eodem modo explicanda quoque est formula, qua *Aquila* h. l. usus est: κατὰ τὴν ἡμέραν ταυτην, *ut haec dies probat*, aut: *usque ad hodiernum diem.* Clarius *Symmachus:* ὥσπερ ἐστὶ σήμερον. Iob. XXX, 1. inter duas voces μέρει et ὧν *Grabius* recte tertiam ἡμερῶν inseruit, ut לְיָמִים exprimeretur. Facile autem excidere potuit ἡμερῶν ob vocabulorum μέρει et ὧν similitudinem. Ps. LV, 2. apud *Aquilam* post ἡμέρας supplendum est ἢ ἄν. Ps. LXXVII, 17. ἐν νεφέλῃ ἡμέρας, h. e. non *diei*, ut latinus interpres obscurius reddidit, sed ex graeca loquendi consuetudine *per diem*, seu: *interdiu.* Ps. LXXXIX, 10. ubi verba sunt ita distinguenda: Ἐμελέτων, *αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν, ἐν αὐτοῖς ἑβδομήκοντα ἔτη, meditari soleo, quod attinet ad dies annorum nostrorum, in iis septuaginta anni.* Nominativus hic absolute ponitur, ut Psalm. CII, 15. Iob. XXVIII, 5. et 7. 2 Sam. XXXII, 31. Ps. CXXXVIII, 15. ἡμέρας, *per multos dies*, ut accepit *Chrysostomus* ac *Theodoritus.* Thren. II, 22. ἐκάλεσεν ἡμέραν ἑορτῆς κ. τ. λ. Videtur legendum ἡμέρᾳ, vel ὡς ἡμέρᾳ. Apud *Aqu.* Gen. I, 5. pro ἡμέρα, ut in ed. *Montf.* legitur, reponendum ἡμέραν, ut partim e sequ. νύκτα, partim e vers. *Symm.* ac *Theod.* intellegitur. – *יְמִימָה, nomen proprium, *Iemimah.* Iob. XLII, 14. *Vulg. diem.* Derivarunt a יוֹם, *dies.* – *יָרֵךְ, *femur.* Ierem. XXXI, 19. Pro עַל יָרֵךְ videntur legisse עַל יוֹם, aut potius legendum est ἐπὶ μηροῦ. – *לִי, *mihi.* Deut. XXXII, 35. ἐν ἡμέρᾳ. Legerunt לְיוֹם. – *לַיְלָה, *nox.* Iud. VI, 25. sec. cod. *Oxon.* Acceperunt ἡμέραν sensu latissimo, ut de *tempore* in universum dicatur. – מַיִם dual. *aqua.* Ps. LXXII, 10. Legerunt hic pro וּמֵי, *et aquae*, יְמֵי, *dies.* Idem valet de *Inc. Thren.* V, 4. – עֶרֶב, *vesper.* Cohel. XI, 6. – עֵת, *tempus.* Ios. VI, 26. Iud. III, 29. 1 Reg. VIII, 65. – עַתָּה, *nunc.* Exod. IX, 19. – *רוּחַ, *spiritus.* 1 Sam. I, 15. γυνὴ ἡ σκληρὰ ἡμέρα ἐγώ εἰμι sec. *Vat. Alex.* ac *Philon.* de *temulentia* p. 561. Paris. In *Ald. Compl.* legitur ἐν σκληρᾷ ἡμέρᾳ, quod meram interpretationem mihi continere videtur. Levi mutatione legendum arbitror σκληρὰ ἡμέρᾳ, h. e. *mulier sum admodum infelix.* Infelix enim apud

Hebraeos קְשֵׁה יוֹם dicitur, v. c. Iob. XXX, 25. Propterea autem non יוֹם loco רוּחַ legisse LXX censendi sunt, sed libere tantum pro more suo sensum expresserunt. Qui enim est *durus die*, est quoque *durus spiritu*, qui miseria premitur, eius animus etiam duro affectu premitur, s. moeret. *Vulg. mulier infelix nimis ego sum.* 1 Macc. III, 49. ἡμέραι, *dies Nasiraeatus*, ubi conferendus est *Syrus*. Sir. XVIII, 27. ἡμέραι ἁμαρτιῶν sunt dies, quibus est occasio, licentia et subinde quasi necessitas peccandi. 1 Macc. I, 30. *μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν*, *post biennium integrum. Syrus: post duos annos.* Nam ἡμέρα, ut hebr. יוֹם, vocabulis annorum ita additur, ut *plenos et perfectos annos* significet, *πεπληρωμένους ἐνιαυτοὺς*, ut *Homerus* (*Il.* ψ. 833.) loquitur. Confer Gen. XLI, 1. et *Drusii anim. sacr.* lib. I. c. 1. Interdum omittitur ἡμέρα, v. c. 3 Esdr. VIII, 61. δευτέρα καὶ εἰκάδι (sc. ἡμέρᾳ) τοῦ πρώτου μηνὸς, coll. Esdr. VIII, 31. 2 Macc. II, 16. ἡμέραι, *dies festi*. Conf. *Vorstium* de *hebr. N. T.* p. 106. Sir. XVII, 2. ἡμέραι ἀριθμοῦ, *dies numeri*, h. e. *numerati*, adiecta *brevitatis* notione, *qui facile numerari possunt.* Vide quoque s. v. μήν.

*ἝΩΣ ἩΜΕ'ΡΑΣ. כְּמוֹ, *sicut*. Psalm. LX, 7. Libere verterunt.

ἩΜΕ'ΡΑ ἈΓΑΘΗ', *dies bona*. שִׂמְחָה, *gaudium, laetitia.* Esth. IX, 19.

ΚΑΘ' ἩΜΕ'ΡΑΝ, sc. ἑκάστην, *quotidie*. תָּמִיד, *iugis*. Num. IV, 16.

ἩΜΕ'ΡΑΝ ΚΑΘ' ἩΜΕ'ΡΑΝ, *quotidie*. יוֹם בְּיוֹם, *die in die*, h. e. *per singulos dies*. 2 Par. XXX, 21. – יוֹם יוֹם, *die die*, h. e. *cotidie*. Ps. LXVII, 21. Conf. 2 Cor. IV, 16.

ΚΑΘ' ἙΚΑ'ΣΤΗΝ ἩΜΕ'ΡΑΝ, *quotidie*. אִישׁ יוֹמוֹ, *quilibet die suo*. Iob. I, 4. – יוֹם וָיוֹם, *die et die*, h. e. *per singulos dies*. Esth. III, 4. Quod hic est καθ' ἑκάστην ἡμέραν, 2 Cor. IV, 16. iuxta Hebraeorum loquendi rationem est ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ. Conf. *Vorstii Philol. S.* P. I. c. 12. p. 506 sequ. – כְּיוֹם בְּיוֹם, *secundum diem in die*, h. e. *sicut consueverat per singulos dies*. 1 Sam. XVIII, 10. – תְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם, *heri et nudius tertius*. Exod. V, 8.

ὩΣ Ἡ ἩΜΕ'ΡΑ ΑΥ'ΤΗ, *cum illa ipsa dies*, sc. *esset*, *illa ipsa die*. הַיּוֹם, *illa die*. Iob. II, 1.

ΚΑΙΡΟ'Σ ΤΗ͂Σ ἩΜΕ'ΡΑΣ, *tempus diei*. עֶצֶם הַיּוֹם, *ipsemet dies*. Gen. XVII, 23. 26.

ἩΜΕ'ΡΑ ΜΕΓΑ'ΛΗ, *dies magnus*, h. e. *festus*, *maxime celebris et insignis*. קְרֹא מִקְרָא, *convocare convocationem*. Ies. I, 14. coll. Iob. VII, 37. *Vulg. festivitates.*

ΤΟ' ΤΗ͂Σ ἩΜΕ'ΡΑΣ, sc. μέρος. דְּבַר יוֹם, *res diei*. Dan. I, 5. διέταξεν αὐτοῖς τὸ τῆς ἡμέρας (sc. μέρος) καθ' ἡμέραν, ordinabat illis *portionem diurnam* quotidie.

ἘΠΙ' ΠΆΝΤΩΝ ἩΜΕΡΩ͂Ν, *in omnes dies.* עַד־אֲבַדּוֹן *ad perditionem usque.* Iob. XXXI, 12. Significatio mutuata ab Arabibus, qui *aeternitatem* usitatissime per أبد, aut pluraliter أبدون exprimunt.

ΠΡΟ' ἩΜΕΡΩ͂Ν, *ante dies.* מֵאֶתְמוֹל, *ab heri*, h. e. *iam ante.* Ies. XXX, 33.

ΣΚΛΗΡΑ' ἩΜΕ'ΡΑ, *dura dies.* קְשַׁת רוּחַ, *dura animo.* 1 Sam. I, 15. Vide s. ἡμέρα. - Vide porro alibi *Ἑπτὰ* et *Συλλογή.*

ἩΜΕ'ΡΕΥΣΙΣ, *dies.* Vox perrara, quae pro יוֹמָם legitur apud *Aqu. Symm.* et in *Edit. Quinta et Sexta* Psalm. I, 2. [Num unus ex interpretibus scripsit ἡμερεύσει καὶ νυκτερεύσει? Vide *Symm.* Ps. XC, 1. Mirum sane est, h. l. ἡμέρευσιν pro ἡμέραν legi. Pro certo tamen affirmare nolim. *K.*]

*ἩΜΕΡΟ'ΔΕΚΤΟΝ. יָמִים, *diebus.* Levit. XXV, 29. sec. *Oxon.* ἡμερόδεκτον ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς: ubi in *Claudii Sarravii MS.* rectius fortasse legitur ἡμερόλεγδον. Fortasse scribendum ἡμερόλεκτον ab ἡμερολεκτέω, *cotidie numero*, *dies supputo.*

*ἩΜΕΡΟ'ΛΕΓΔΟΝ, adv. *singulos dies numerando.* יָמִים, *diebus.* Levit. XXV, 29. sec. cod. *Sarrav.* [In *Oxon. Coisl.* et *Lips.* vitiose ἡμερόδεκτον legitur. Vocaculum ἡμερόλεγδον ex alius interpretis fragmento in versionem *Alex.* demigrasse videtur. *K.*] Reperitur praeterea apud *Aeschyl. Pers.* v. 63. et *Lucian. Lexiph.* p. 528. A. *Photius Lex.* ἡμερόλεγδον, τὸ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐξαριθμεῖν, ubi vid. meas *anim.* c. 11.

"ΗΜΕΡΟΣ, *mansuetus*, it. *sativus.* 2 Macc. XII, 30. ἥμερον ἀπάντησιν ἐποιοῦντο. V. s. ἀπάντησις. 4 Macc. II, 14. τὰ ἥμερα τῶν πολεμίων φυτὰ, *sativas* hostium arbores.

ἩΜΕΡΟΥ͂ΜΑΙ, *mansuefio*, et metaphorice de *flamma* sive *incendio* dicitur, quod a violentia remittit, iamque lentius grassatur. Sap. XVI, 18. ποτὲ μὲν γὰρ ἡμεροῦται φλόξ. *Vulg. mansuetabatur*, h. e. *mitescebat*, *mitigabatur.*

ἩΜΙ'ΕΦΘΟΣ, *semicoctus*, *semielixus.* מִכְמָר, *rete.* Ies. LI, 20. ὡς σευτλίον ἡμίεφθον, beta *semicocta.* Habuerunt sine dubio pro participio verbi כָּמַר, *aestuavit*, ut מִכְמָר sit *calefactus*, s. *adustus.*

ἩΜΙ'ΘΝΗΤΟΣ, *semimortuus.* Sap. XVIII, 18. Alias legitur ἡμιθνής, v. c. apud *Alciphr.* III, 7.

ἩΜΙ'ΚΟΡΟΣ, *semicorus*, *dimidium cori*, *quod facit quindecim modios.* לֶתֶךְ, nomen mensurae, vulgo *semicorus.* *Al.* Hos. III, 2. ἡμικόρῳ.

*ἩΜΙ'ΝΑ, *hemina*, *dimidium sextarii*, alio nomine dicta *cotyla*, teste *Athenaeo* lib. XI. c. 57. הִין, *Hin*, *vasis*

genus, *mensuram liquidorum constituens. Syrus* Ez. XLV, 24. ubi vid. *Montfauconus.*

'*ΗΜΙ'ΟΝΟΣ*, ὁ καὶ ἡ, *mulus*, *mula*, q. d. *semiasinus.* אָתוֹן, *asina.* Gen. XII, 16. XLV, 23. Sed in utroque loco ὄνους legendum censet *Bochartus Hier.* T. I. p. 224. – עֶבֶד, *servus.* 1 Sam. XXII, 9. Sed quaenam similitudo servi cum mulo? Nec est in lingua hebr. vocabulum, quod per similitudinem literarum huic errori aut permutationi ansam dare potuerit. Mihi sic videtur. In recenti memoria erat LXX Intt., supra cap. XXI. v. 7. Doegum vocatum fuisse אַבִּיר הָרֹעִים, h. e. ἄρχοντα τῶν νομέων, ut a *Symmacho* vocatur, nec eos fugiebat, mulis reges Orientis maxime usos fuisse. Omnis itaque contradictionis tollendae causa servorum loco vel ex ingenio et coniectura, vel ex traditione aliqua tunc satis nota mulos h. l. posuerunt. – פֶּרֶד masc. *mulus. Inc.* et LXX 2 Sam. XIII, 29. XVIII, 9. Esdr. II, 66. et alibi aliquoties.. – פִּרְדָּה foem. *mula.* 1 Reg. I, 33. 38. 44. *Inc.* Ez. XXVII, 14.

'*ΗΜΙ'ΣΕΥΜΑ*, *dimidium*, *media pars.* מֶחֱצָה, *dimidium*, *dimidia pars.* Num. XXXI, 36. 43. – מַחֲצִית, idem. Num. XXXI, 42.

'*ΗΜΙΣΕΥ'Ω*, *dimidio*, *dimidium habeo*, *divido in duas partes aequales*, it. *divido in partes plures*, *divisum colloco.* חָצָה, idem. *Aquila* Gen. XXXIII, 1. ἡμίσευσεν, *distributos collocavit. Aqu.* Iob. XLI, 24. LXX Ps. LIV, 27. οὐ μὴ ἡμισεύσωσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν, non ad mediam suam pervenient aetatem. – חָצַץ, *divido*, *partior. Aqu. Theod.* Iob. XXI, 21. *Aqu. Symm.* Ps. LIV, 24.

*'*ΗΜΙΣΟΥΣΕ'ΩΣΙΣ.* Loco ἡμισουσέωσιν in LXX 1 Par. IV, 37. legendum est ἥμισυ σέωσιν ex opinione *Cappelli* in *Critica S.* lib. IV. c. 5. §. 37. pag. 615. ita ut LXX loco בַּחֲצַר סוּסִים legerint בַּחֲצִי סוּסִים: nam חֲצִי significat *dimidium.* Sed *Scharfenbergio* in *anim.* ad h. l. placet emendatio *Grabii*, qui pro ἡμισυεωσὶμ, quod in cod. *Alex.* legitur, edidit ἥμισυ Σωσὶμ, quia admodum credibile est, permutationem literarum *E* et *Σ* locum dedisse depravatis lectionibus ed. *Rom.* et *Ald.* ἡμισουσεωσὶν, et *Cod. Cantabr.* ἡμισυσέσσωσαν.

"*ΗΜΙΣΥΣ*, *dimidius.* *דְּמִי, *medium*, *meridies*, a דָּמָה, *in aequales partes dividere. Inc.* Ies. XXXVIII, 10. ἐν ἡμίσει. *Vulg. in dimidio.* – חֲצִי, *dimidium*, *dimidia pars.* Exod. XXIV, 6. τὸ ἥμισυ (sc. μέρος) τοῦ αἵματος, *dimidium sanguinis.* Ios. IV, 12. οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ, dimidia tribus Manasse. Ios. XII, 2. ubi καὶ τὸ ἥμισυ τῆς γαλαὰδ videtur regi a verbo, quod paulo remotius antecessit, κατεκληρονόμησαν. Zach. XIV, 2. et alibi saepius. – מַחֲצִית, idem. Ex. XXX, 13. 15. 23. Lev. VI, 20. et alibi. – חֲצִי et מַחֲצִית iunctim. 1 Par. VI, 61. – פְּלַג chald. *particula.* Dan. VII, 25.

Praeterea legitur Zach. XIV, 4. ubi *τὸ ἥμισυ αὐτοῦ* ante *πρὸς ἀνατολὰς* superfluum ac desumtum est e sequentibus.

'ΗΝΙ'Α, fraenum et *habena*, ac metonymice: *eques*, aut: *equus, qui fraeno regitur.* פְּלָד, *taeda.* Nahum. II, 3. Legerunt פִּרְדָּה, *mula*, coll. 1 Reg. I, 33. – עֲלִיצֻת, *exsultatio. Al.* Hab. III, 14. *ἡνίας. Doederleinius* in *Bibl. Theol.* T. II. p. 542. existimat, *ἡνίας* esse lectionem vitiosam, ortam fortasse ex *χλαίνας.* Vide *χαλινός.* 1 Macc. VI, 28. *τοὺς ἐπὶ τῶν ἡνιῶν, illos, qui equitibus praefecti erant.*

'ΗΝΙ'ΚΑ, quando, cum. יוֹם, *dies.* 2 Reg. IV, 18. – כּ praefixum. Gen. XXVII, 34. – *כַּאֲשֶׁר. *Inc.* Iud. XVI, 22. *Theod.* Ierem. XXXIX, 1. – *כִּי. Exod. XIII, 5. – עֵקֶב, *propterea, quod.* Deut. VII, 12. – בְּעֵת, *in tempore.* Gen. XXXI, 10. XXXVIII, 27. – לְעֵת, *ad tempus.* Gen. XXIV, 11. – מֵעֵת, *a tempore.* Ies. XLVIII, 16. – לְפִי, *ad os, prout.* Num. IX, 17.

'ΗΝΙ'ΚΑ ΔΕΙ͂ ΕΙ'ΠΕΙ͂Ν, quando oportet dicere. עֻתַּת, *tempestive loquor.* Ies. L, 4.

'ΗΝΙ'ΚΑ 'ΕΑ'Ν. כַּאֲשֶׁר. Gen. XXVII, 40.

'ΗΝΙ'ΟΧΟΣ, auriga, moderator curruum et equorum. רַכָּב. 1 Reg. XXII, 34. 2 Par. XVIII, 33.

"ΗΝΥΣΤΡΟΝ, ventriculus ac ima ventriculi pars. פֶּרֶשׁ, *stercus, fimus, qui in ventriculo animalis continetur.* Mal. II, 3. ubi est *ventriculus fimo plenus.* Vide supra *"Ενυστρον.* – קֵבָה, *ventriculus, stomachus.* Deut. XVIII, 3. *Hesych. ἤνυστρον, ἡ πρώτη κοιλία τῶν μηρυκαζομένων ζώων, οἱ δὲ ὑπογάστριον ἡδυσμένον, οἱ δὲ τὸ κόλον.* Idem: *τὸ ἤνυστρον, μέρος τῆς κοιλίας τῶν μηρυκωμένων. Suidas: τὸ μετὰ τὴν κοιλίαν ἔντερον τὸ τῶν βρωμάτων δοχεῖον. Lexicon Cyrilli MS. Brem. "Ηνυστρον, τὸ παχύτερον μέρος τῆς κοιλίας τοῦ βοός. "Ηνυστρον* rectius dici quam *ἔνυστρον*, docet *Phrynichus* p. 62. Conf. *Fischeri Proll. V de variis V. T. locis* p. 33 sequ.

'ΗΠΑΡ, hepar, iecur. חָזֶה, *pectus.* Lev. VII, 20. – כָּבֵד, *iecur* sic dictum a gravitate. Exod. XXIX, 13. Levit. III, 4. Prov. VII, 23. *ὡς ἔλαφος τοξεύματι πεπληγὼς εἰς τὸ ἧπαρ*, tanquam cervus sagitta ictus in *iecore.* Confer ad h. l. *Alberti Peric. Crit.* p. 6. *'Ηπαρ*, iecur, sedes amoris ac libidinum: *Anacr.* Od. III. fin. *Theocr. Idyll.* XI, 16. *Horat.* Lib. I. Ep. 18. v. 72. *Al.* Ezech. XXI, 21. *ἥπατι σκοπήσασθαι.* – *כָּבוֹד, *honor.* Gen. XLIX, 6. *ἥπατά μου.* Pro כְּבֹדִי, *gloria mea*, legerunt uno punctulo diverso כְּבֵדִי, *iecur meum.* – כָּבִיר, *pulvinar.* 1 Sam. XIX, 13. 16. Hic quoque haud dubie legerunt כָּבֵד. Secutus eos etiam est *Iosephus A. I.* VI, 11, 4. Confer *Bocharti Hieroz.* T. I. p. 708. ed. *Rosenm.* et *I. D. Michaelis Bibl. Or.* T. VII. pag. 195 sequ. Fortasse autem vox *ἧπαρ* est ipsa vox hebr. כָּבִיר graecis literis, sed vitiose, expressa.

'ΗΠΑΤΟΣΚΟΠΕ'ΟΜΑΙ, *iecur inspicio.* רָאָה בַּכָּבֵד, *respicio in iecore.* Ez. XXI, 21. ἡπατοσκοπήσασθαι sec. *Rom.* ubi alii ἥπατι σκοπήσασθαι habent. Cf. *Perizonium* ad *Aelian. V. H.* lib. II. c. 31.

*'ΗΠΙΟ'ΤΗΣ, *lenitas, humanitas. Additam. Esther.* XIII, 2. ἐπιεικέστερον δὲ καὶ μετὰ ἠπιότητος ἀεὶ διεξάγων, mitius et summa cum *lenitate* eos gubernans. *Vulgatus: sed clementia et lenitate gubernare subiectos. Hesychius:* ἠπιότητι, πρᾳότητι.

'ΗΡΕΜΑ'ΖΩΝ, partic. *quiescens*, vel *moerens.* מְשׁוֹמֵם part. Pih. a שָׁמַם, *stupens.* Esdr. IX, 3. 4. - מַשְׁמִים part. Hiph. *Aquila* sec. *edit.* secundam Ezech. III, 15. Vox שָׁמַם metaphorice etiam *obmutescere* notat, v. c. Iob. XVI, 7. Ezech. III, 16.

'ΗΡΕΜΑΙ'Α, *quieta*, seu: *incantationes, quae quiete peraguntur.* לְהָטִים, *praestigiae. Aqu.* Exod. VII, 11. 22. ἐν ἠρεμαίοις αὐτῶν, *incantationibus* suis, τὰ ἠρεμαῖα dictis, quod submissa voce fierent. Deduxisse videtur ex אַט, quod *levem strepitum euntis* aut *loquentis* notat. Vide *Drusium* in *Fragm.* p. 136.

'ΗΡΕΜΕ'Ω, *quiesco.* דָּמַם, *sileo. Symm.* Ps. XXXIV, 16. - שָׁכַן, *habito. Symm.* Ps. XXXVI, 28. ἠρεμήσεις, et Iob. XXXIX, 28. ἠρεμῶν. *Theod.* Iob. XXXVIII, 19. ἠρεμεῖ. Adde Ierem. XLVI, 26. ubi *Theod.* sec. *Theodoret.* ac cod. *Norimb.* habet ἠρεμήσει, ubi nunc legitur κατασκηνώσει. Vterque etiam, ut hoc obiter meneam, ibidem pro καθὼς ἔμπροσθεν habet κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἔμπροσθεν. - שָׁלָה, *tranquillus sum. Al.* Ps. CXXI, 6. ἠρεμήσουσι. - שָׁקַט, *quietus, tranquillus sum. Symm.* Ps. LXXXII, 2. ἠρεμήσεις. *Hesych.* ἠρεμεῖ, ἡσυχάζει.

'ΗΡΕΜΙ'Α, *quies, tranquillitas.* בֶּטַח, *confidens. Symm.* Iud. XVIII, 7. ἐν ἠρεμίᾳ. Sed fortasse haec verba potius ad antecedens שֹׁקֵט referenda sunt, quam ad בֶּטַח. - דְּמָמָה, *silentium, lenis aurae sibilus. Symm.* Iob. IV, 16. ἠρεμίας φωνῆς ἤκουον, ubi vox ἠρεμίας in ἠρεμαίας mihi mutanda esse videtur, aut ἠρεμίας est genitivus ab adiectivo ἠρέμιος, quo fortasse ditari ex h. l. possent Lexica graeca. Si, quod *Bielius* in Thesauro suo praeoptasse videtur, ἠρεμίας est genitivus a substantivo ἠρεμία, ante φωνῆς inserendum erit καὶ, accommodate ad textum hebr. ubi וָקוֹל legitur. Sed hoc a vertendi ratione, quam secutus est *Symmachus*, mihi alienum esse videtur. - שַׁלְוָה, *tranquillitas. Symmachus* Ps. XXIX, 7. ἐν τῇ ἐρημίᾳ μου. uti hanc versionem quoque profert *Origenes* T. II. Opp. p. 641. ed. *Paris.* Vnde simul apparet, errare *Drusium* et *Hodium* p. 289., qui pro ἐν ἠρεμίᾳ legendum censuerunt ἐν τῇ ἐρημίᾳ μου, *in solitudine mea*, contra Codd. et PP. GG. auctoritatem et ipsum textum hebraicum. Confer

quoque *L. Bos. Prolegg. ad LXX Intt.* c. 3. ad Psalm. CXXI, 6.

*'*ΗΡΕΜΙ'ΑΝ ΔΙ'ΔΩΜΙ.* הִשְׁקִיט Hiph. *quiescere facio. Symm.* Iob. XXXIV, 29. *Vulg. ipso concedente pacem.* Videtur autem haec formula h. l. sensu iudiciali accipienda esse, ut sit *absolvere aliquem*, i. q. nos *den Process gegen jemand niederschlagen.* Vide ad h. l. Intt.

"ΗΡΩΣ, heros. Hinc *'Ηρώων πόλις, heroum urbs.* Gen. XLVI, 29. 30. ubi nihil pro illa est in textu hebraico. Eiusdem urbis meminerunt *Iosephus*, *Ptolemaeus*, *Strabo*, *Plinius*, ex quibus colligit *Bonfrerius* not. ad *Eusebii Onom.* v. *'Ηρώων* pag. 77., eam sitam fuisse in ipso primo aditu Aegypti.

"ΗΣΣΩΝ. Vide v. *ἥττων.*

'ΗΣΤΙΝΟΣΟΥ͂Ν, *qualiscunque.* Vox composita ex *ἥστινος* genit. ab *ἥτις*, et *οὖν.* 2 Macc. V, 10. Subintelligitur *ποιότητος, qualitatis*, vel *μορφῆς, formae,* vel simile quid.

'ΗΣΥΧΆΖΩ et *'ΗΣΥΧΆΩ*, *quiesco*, *taceo*, *acquiesco*, *desino*, *cesso*, *quiete et pace fruor.* דּוֹם, *sileo. Symm.* Psalm. XXXVI, 7. *ἡσύχαζε*, et Ps. IV, 5. *ἡσυχάσατε.* – *דָּמַה, *sileo. Inc.* Thren. III, 49. *καὶ οὐκ ἡσυχάσει* sec. cod. *Norimb.* Vide *Eichhorn. Repertor. Bibl.* et *Orient. Literat.* T. VI. p. 205. – דּוּמָם, *silens.* Thren. III, 26. – *דֳּמִי, *silentium. Symm.* Ies. LXII, 6. אַל־דֳּמִי לָכֶם, *ne silentium vobis*, sc. *sit*, *μὴ ἡσυχάσατε.* Idem ib. v. 7. – הֶחֱרִישׁ Hiph. *taceo.* Nehem. V, 8. *ἡσύχασαν*, *tacuerunt.* Conf. Luc. XIV, 4. et *Lex. N. T.* s. h. v. Adde *Symmachum* Iud. XVI, 2. – הִשְׁקִיעַ Hiph. *submergo.* Ez. XXXII, 14. Habet vox hebr. in hac orationis serie notionem *tranquillandi.* – זָחַל, *vereor.* Iob. XXXII, 6. Tacere est haud raro effectus verecundiae. – חָדַל, *cesso.* Iob. XIV, 6. – חָשָׁה: הֶחֱשָׁה Kal et Hiph. *sileo.* Iud. XVIII, 9. *Symm.* et LXX Ps. XXVII, 1. – יָשַׁב, *sedeo*, *maneo.* Exod. XXIV, 14. – מִשְׁתֶּה, *potus*, *convivium.* Prov. XV, 16. *ἡσυχάζουσι διαπαντός*, metu solutam vitam agent tranquillo animo. Miror, *Iaegerum* (aegre sc. ferentem, quod in hac versione tropici nominis מִשְׁתֶּה nulla sit ratio habita,) in notis ad h. l. suspicari, interpretem scripsisse *ἑστιάσουσι διαπαντός, perpetuo agitabunt convivia*, cum aperte sensum hic expresserint. Nam tempus convivii est tempus quietis, et imago vitae ab omnibus curis liberae. – *עָצַל, *piger* s. potius *otiosus sum.* Iud. XVIII, 9. – רָבַץ, *cubo.* Gen. IV, 7. Iob. XI, 19. – שַׁאֲנַן Pih. Prov. I, 33. – שָׁבַת. Iob. XXXII, 1. *ἡσύχασαν ἀντειπεῖν 'Ιὼβ*, *desierunt* contradicere Iobo. – שָׁכַן, *habito.* Iob. XXXVII, 8. Prov. VII, 11. – שְׁלֵיו, *pacifica. Al.* Ier. XLIX, 31. – שָׁקַט: הִשְׁקִיט Kal et Hiph. Iud. III, 11. *ἡσύχασεν ἡ γῆ ἔτη τεσσαράκοντα*, *quiete* s. *pace fruebatur* terra annos quadraginta. Vide et Iud. V, 31. VIII, 27. XVIII, 7. *ἡσυχάζοντα*

ἐν ἐλπίδι. LXX sec. *Hex.* habent ἡσυχάζουσα, quod mutandum est in ἡσυχάζοντα, ut ad praecedens λαὸν referatur. Admodum inepte enim dicitur κρίσις Σιδωνίων ἡσυχάζουσα. Ruth. III, 18. *Theod.* Iob. XXXVII, 17. - שָׁתַק, *taceo.* Ps. CVI, 30. Prov. XXVI, 20. Praeterea legitur Iud. III, 10. ubi vox ἡσύχασεν, quae in Cod. *Alex.* post Συρίας legitur, e sequenti commate irrepsit. 1 Macc. XIV, 4. non vexari et perturbari bello. *Addit. Esth.* XII, 1. *morari s. diversari.*

'ΗΣΥΧΑ'ΖΟΥΣΑ ΟΙ'ΚΩ˜, *quieta habito.* יָשַׁב, *habito.* 2 Reg. IV, 13.

'ΗΣΥΧΗ˜, *quiete.* בַּלָּאט, *clam. Inc.* Iud. IV, 21. ubi latino *molli pede* et nostro *leise* respondet, ita ut non expergisceretur. - לְאַט, *leniter.* Ies. VIII, 6. Sir. XXI, 22.

'ΗΣΥΧΙ', *idem.* לְאַט, *leniter.* Ies. VIII, 6. ex varia interpretatione.

'ΗΣΥΧΙ'Α, *quies.* אִישׁוֹן, *nigredo.* Prov. VII, 9. ἡσυχία νυκτερινὴ, *nox concubia.* Videtur interpres vocem hebr. duxisse a יָשֵׁן, *dormire, quiescere.* - שְׁלֵוָה foemin. ex שָׁלֵו, *quieta.* 1 Par. IV, 40. - שֶׁקֶט. 1 Par. XXII, 9.

'ΗΣΥΧΙ'ΑΝ 'ΑΓΩ, *quietem ago.* הֶחֱרִישׁ Hiph. Prov. XI, 12. ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἡσυχίαν ἄγει, vir autem prudens *tacet.* Eadem phrasi utitur *Aelianus V. H.* XII, 64. Alias ἡσυχίαν ἄγειν Graecis est *tranquille vivere.* Vide *Lexic. N. T.* s. h. v.

'ΗΣΥΧΙ'ΑΝ 'ΕΧΩ, *quietem habeo.* תָּמַם, *perficior.* Ios. V, 8. ἡσυχίαν εἶχον, *in castris substiterunt.* Conf. 2 Macc. XIV, 4.

'ΗΣΥΧΙ'ΑΝ ΠΑΡΕ'ΧΟΜΑΙ, *silentium iniungo.* הִשְׁקִיט Hiph. *quiescere facio.* Iob. XXXIV, 29. ἡσυχίαν παρέξεται, *silentium* iniunget. Confer Act. XXII, 2. ubi παρέσχον ἡσυχίαν est: praestiterunt *silentium.* Vide quoque supra s. v. ἠρεμία.

'ΗΣΥ'ΧΙΟΣ, *quietus.* נְכֵה רוּחַ, *percussus spiritu, s. animo afflictus.* Ies. LXVI, 2.

'ΗΣΥΧΟ'ΟΜΑΙ, *quiesco.* הָסָה Piel, *sileo.* Amos. IV, 10. הַס, *sile,* per apocopen pro הַסֵּה, ἡσυχώθητι.

'ΗΣΥΧΟΣ, *quietus.* Sap. XVIII, 14. Sir. XXV, 22.

'ΗΤΤΑ, *clades.* חֲלוּשָׁה, *debilitas. Samarit.* Ex. XXXII, 18. Confer *Aelian. V. H.* II, 25. *Phav.* ἧττα, ἡ τροπὴ, ἡ νίκη, ἡ ἥττησις.

'ΗΤΤΑ'Ω, *imminuo, vinco, supero.* *בָּגַד, *praevaricor.* Ies. XXXIII, 1. οὕτως ἡττηθήσονται. Libere verterunt. - דָּקַר, *transfigo.* Ies. XIII, 15. - הִכְנִיעַ Hiph. *prosterno. Symm.* Ps. LXXX, 15. ἥττησα. - *הֶלְאָה pro הִלְאָה, *fessum facio, defatigo. Syrus* Ierem. XII, 5. ἡττήθης. Qui in cursu fatigatur, is inferior discedit. - הִרְשִׁיעַ Hiph. *condemno.* Ies. LIV, 17. πάντας αὐτοὺς ἡττήσεις, omnes illos *vinces.* Ita *Polybius*

Exc. leg. 104. extr. p. 1296. ἥττησαν τοὺς ἀντιλέγοντας, vicerunt contradicentes. Vide *Lex. N. T.* s. h. v. – חָתַת, *frangor. Oi Γ* et LXX Ies. VIII, 9. XX, 5. XXX, 31. XXXI, 4. 9. Ier. XLVIII, 1. *Symm.* Hab. II, 17. *Symm. Theodot.* Ies. XXXI, 4. – *מַבָּט, pro מַבָּט, *respectus.* Ies. XX, 5. מַבָּטָם, *exspectatio eorum*, ἡττηθέντες, h. e. *spe sua frustrati.* מַבָּט est h. l. *spes, fiducia*, a נָבַט, *respicere aliquem auxilii implorandi causa.* Hinc vox haec h. l. a *Theodotione* redditur ἐλπίς. – מָסַס, *liquefio.* Ies. XIX, 1. καρδία αὐτῶν ἡττηθήσεται ἐν αὐτοῖς, *summo timore sunt perculsi.* – *נִכְלָם, *erubescens. Inc.* 2 Sam. XIX, 3. ubi ἡττημένος est merum additamentum otiosum, quod tamen expressit *Vulgatus* vertens: *populus versus* (sc. *in fugam.* Num *victus?*) *et fugiens de proelio.* Fortasse ἡττημένος sequenti voci ἠτιμωμένος male lectae ortum suum debet. Praeterea legitur quoque Dan. VI, 5. sec. cod. *Chis.* ἵνα ἡττήσωσι τὸν Δανιὴλ ἐναντίον τοῦ βασιλέως, ubi ἡττᾷν est *detrahere, deminuere*, ac nihil ei in textu chaldaico respondet. 1 Macc. X, 24. ἡττηθεὶς ὑπὸ τῶν ἰουδαίων, *victus* a Iudaeis. Sic *Aelianus V. H.* IV, 8. ἡττηθεὶς ὑπὸ τῶν προσοίκων βαρβάρων. *Suidas:* ἡττηθεὶς ἀπῆλθεν, ἀντὶ τοῦ ἧττον ἔχων καὶ νικηθεὶς ἀπῆλθεν.

"HTTHMA, *diminutio, clades.* מַס, *liquefactio.* Ies. XXXI, 8. οἱ δὲ νεανίσκοι ἔσονται εἰς ἥττημα. *Doederleinius Bibl. Theol.* T. II. p. 542. mavult reddere *tenuitas, numerus exiguus*, coll. Rom. XI, 12.

"HTTΩN et "HΣΣΩN, compar. a μικρὸς, *minor.* אֲרַע chald. *infra.* Dan. II, 39. βασιλεία ἑτέρα ἥττων σου. – דַּל, *tenuis.* Iob. XX, 10. – מַעֲטִיר part. Hiph. *coronans.* Ies. XXIII, 8. Forte legerunt מְמַעֲטִים, aut secundum *Doederleinium* in *Bibl. Theol.* T. II. p. 542. הַמְעַט יָדָה, unde orta sit duplex versio: μὴ ἥσσων ἐστὶ ἢ οὐκ ἰσχύει. Praeterea legitur Iob. V, 4. ἐπὶ θύραις ἡσσόνων, ad portas *inferiorum*, ubi nihil est in textu hebraico, et pro ἡσσόνων fortasse legendum cum *Lemnisco* ἡσσῶντο. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* ἡσσόνων, ἐλαχιστοτέρων. *Hesych.* ἡσσόνων, ἐλαττόνων. Vide et 2 Macc. IV, 40. Sap. XVII, 13. ἧττων ἐστὶ ἡ προσδοκία, h. e. *nulla* est spes.

'HXEΩ, *sono, resono, strepitum edo, tinnio.* בָּקַע, *scindo, findo*, h. l. *resono, perstrepo. Al.* 1 Reg. I, 40. ἤχησεν. *Vulg. insonuit.* Conf. *Opuscula Critica* p. 141. – *הוּם, Hiph. ab הוּם, *strepitum facio.* 1 Reg. I, 45. sec. *Compl.* – הָמָה, *tumultuor.* 1 Reg. I, 41. Ies. XVI, 11. LI, 15. Ierem. V, 22. *Symm.* Ps. XLV, 5. – חָזָק, *validus.* Exod. XIX, 16. φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἤχει μέγα. – חֲצֹצְרָה, *tuba.* Hos. V, 8. ἠχήσατε. Legerunt חצרו. – נֵהוֹם Niph. ab הוּם, *perstrepo.* Ruth. I, 19. ἤχησε. *Vulg. velox apud cunctos percrebuit fama.* 1 Sam. IV, 5. 1 Reg. I, 45. – צָלַל, *tinnio.* 1 Sam. III, 11. 2 Reg. XXI, 12. ἠχήσει τὰ ἀμφότερα τὰ ὦτα αὐτοῦ, *tinnient*

ambae aures eius. Vide et Ierem. XIX, 3. – *רָעַם in Hiph. *tonuit*, *intonuit*. *Symm.* Ps. XCVII, 7. Idem Ps. XCV, 11. ubi tamen pro ἤχησεν apud *Symmachum* ac *Theodotionem* reponendum videtur ἠχήσει, ut in *Catena PP. GG.* T. II. p. 958. et 966. reperitur. – שָׁאָה, *tumultuor*. Ies. XVII, 14. – שִׂיחַ, *frutex*. Iob. XXX, 4. οἱ περικλῶντες ἅλιμα ἐπὶ ἤχοῦντι. *Bielio* LXX cogitasse videntur de verbo שָׁאָה, ut post ἠχοῦντι subaudiendum sit αἰγιαλῷ, hoc sensu: *confringentes halima in resonanti litore.* *Chrysostomus* ἠχοῦντα interpretatur φάραγγας καὶ πετρώδη, quia εὔηχοι οἱ τοιοῦτοι τόποι. Hebr. autem שִׂיחַ est inter alia φθόγγος, *sermo*, *sonus*. Mihi videntur esse *sylvae*, *in quibus est magna resonantia*. Confer supra s. v. εὔηχος. – שַׁאֲנָן, *iteratio multa*. *Symm.* Ps. LXVII, 18. ἠχούντων. Videtur vel de verbo שָׁאָה cogitasse, vel legisse שַׁאֲנָן. *Hesych.* 'Ηχεῖ, φωνεῖ, ψοφεῖ. Idem: 'Ηχησεν, ἐψόφησεν.

*'ΗΧΕ'Ω ΛΙΜΩ'ΔΕΣ, *sono famelicum*. נָהַק, *clamo*, *rudo*, *rugio*. *Symm.* Iob. XXX, 7. Vocem hebraicam plerique recentiorum interpretum de *clamoribus libidinosis* intellegunt, *quibus alteri alteros acclamarint*.

'ΗΧΟΣ, *sonus*, *sonitus*. אֹחִים plur. *animalia terribilia*. Ies. XIII, 21. ἤχου. Ita quoque *Theodotion*. Videntur *Grotio* veram vocis notionem ignorantes sonum vocis hebraicae graecis literis exprimere voluisse ac scripsisse ἠχίμ. Sed Arab. وحي est *susurrus*, et hebr. אָח *ah*, *eheu* notat. – *הֵמָּה, *ab illis*. Psalm. IX, 7. Derivarunt ab הָמָה, *strepuit*, *tumultuatus est*, et legerunt בְּהֵמָּה vertentes: μετ' ἤχου, h. e. vel: *cum gravi sonitu*, vel: *ut sonus evanescere solet*. Aliis legisse videntur עִם הֲמִיָּה, quod notat *sonitum*, *fremitum*, *strepitum*. – הָמוֹן. 1 Sam. XIV, 19. Ps. XLI, 5. ἤχου ἑορτάζοντος, pro quo in codice quodam lectum fuisse videtur: ἦχος ἑορταζόντων. Nam ex isto Psalmi loco procul dubio ita *Lex. Cyrilli MS. Brem.* ἦχος ἑορταζόντων, εὐχαριστία πανηγυριζόντων. *Inc.* 2 Sam. XVIII, 29. et 1 Reg. XX, 13. – *זִו, *species*. Dan. III, 7. καὶ παντὸς ἤχου μουσικῶν sec. *Chis.* Bene quoad sensum. Ib. v. 10. – צְלָצַל, *umbra*. *Symm.* Ies. XVIII, 1. *Vulg. cymbalo.* Vterque legit צִלְצַל, *cymbalum*, a صلصل, *strepitum edidit*. Vide *Simonis Lex. hebr.* p. 1365. – *קַו. *Symm.* Ps. XIX, 5. ex arab. قوي, *clamare*, *exclamare*. – קוֹל, *vox*. *Symm.* Iob. XXXIX, 24. et Ps. XVII, 14. – שָׁאוֹן, *strepitus*. Ps. LXIV, 7. et Ies. XVII, 12. sec. *Compl.* – תֶּקַע, *clangor*. *Symm. et LXX* Ps. CL, 3. – תֹּקֵעַ part. *plaudens*. Prov. XI, 15. ἦχον ἀσφαλείας. Legerunt תְּקוֹעִים, et ἦχος h. l. sine dubio *sonum* notat, *qui ex complosione manuum in fide iubendo oritur*. Sap. XVII, 4. ubi *sonitum*, *strepitum* notat.

Hesych. ἦχος, φωνή, κτύπος, ἐκφώνησις. Sap. XVII, 18. de *cantu avium.* Sap. XIX, 18. μένοντα ἤχῳ, ubi ἦχος notare videtur *modum*, *Gesangsweise*, *Tonweise.*

**ἫΧΟΣ ἈΝΈΜΩΝ, *sonus seu sonitus ventorum.* קוֹל, *vox. Inc.* Exod. IX, 22. ubi ἀνέμων interpretationis causa de suo addidit.

ΠΛΗ͂ΘΟΣ ἬΧΟΥΣ, *copia soni.* הָמוֹן. Ierem. LI, 16. – זֹרְמוּ מַיִם עָבוֹת, *exundant nubes.* Ps. LXXVI, 16. Fortasse tamen non ἤχους verterunt, sed πάχους, quomodo solent עָב saepius transferre.

ἨΧΩ΄, *echo, sonus repercussus.* הָמוֹן, *strepitus. Al.* 1 Reg. XVIII, 4. τοῦ ἠχοῦς, ubi legendum erit ἤχου. – חִזָּיוֹן, *visio.* Iob. IV, 13. ubi pro ἠχῶ νυκτερινῇ sine dubio reponendum erit: ἤχῳ νυκτερινῇ. Nam sonitus, qui noctis tempore auditur, est species visionom nocturnarum. Sap. XVII, 19. ἡ ἀντανακλωμένη ἐκ κοιλότητος ὀρέων ἠχὼ, repercussus ex cavitate montium sonus. *Hesychius:* Ἠχὼ ἐνθάδε. ἠχὼ (ita enim haec distinguenda videntur *Bielio* pro Ἠχὼ ἐνθάδε ἠχώ. Nam verba Ἠχὼ ἐνθάδε videntur graeci cuiusdam auctoris esse, e quibus ἠχὼ hic exponitur.), *μακρὰ φωνὴ ἀνακλωμένη, ἀπὸ στερρῶν καὶ ἀντιτύπων ἐπὶ τὸν προϊέμενον πάλιν ἐπανιοῦσα.*

Θ.

ΘΑΑΛΑ΄. Ipsa vox hebr. תְּעָלָה, *fossa, aquae ductus. Al.* 1 Reg. XVIII, 32. 35. 38. ubi vulgo, sed vitiose, *θάλασσαν* legimus; Graecos autem non ita scripsisse, sed potius *θάλααν*, suspicatur *Relandus Palaest.* lib. I. c. 38. p. 259. Ego vero eos potius *θααλὰν* scripsisse arbitror, vel *θααλὰ*, ut habet *Complut.* ac postulat ipsa vox hebraica.

ΘΑΑΣΟΥ΄Ρ. Ipsa vox hebraica תְּאַשּׁוּר, *cedrus. Al.* Ies. XLI, 19.

ΘΑΙΜΑ΄Ν. Ipsa vox hebr. תֵּימָן, *regio ad austrum sita.* Abd. v. 9. Hab. III, 3. *Eusebius Onom.* v. *Θαιμάν· καὶ πᾶς δὲ ὁ πρὸς νότον τόπος οὕτω καλεῖται, καὶ γὰρ ἑρμηνεύεται Θαιμὰν νότος.* Sic et *Gloss. MS. in Proph.* Θαιμὰν, νότος. At *Lex. MS. in Bibl. Coislin.* p. 472. *Θαιμὰν* exponit *ἀνατολήν*. Alias scribitur *θεμὰν* et *θεμᾶν*. *Lex. MS. Cyrilli Brem.* *θεμὰν, νότος. Gloss. MS. in Cant. Script.* ἀπὸ θεμᾶν, ἀπὸ μεσημβρίας. *Hesych.* *θεμὰν, ἄνεμος νότος, ἡ ἀνατολή.*

ΘΑ΄ΛΑΜΟΣ, *thalamus, intimus domicilii recessus, cubiculum.* יַד, *manus. Aqu.* 1 Reg. XIV, 27. ubi *Montfauconus* in nota subiecta monet, non ita facile esse divinare, quid *Aquila* h. l. legerit. Mihi vero ita de hoc loco videtur: vel respexit *Aquila* notionem vocis יַד nobis ignotam, et adhuc

e linguis orientalibus eruendam, quod mihi ideo probabile est, quia *Symmachus* quoque transtulit εἰς τὸν τόπον, ὅπου οἱ παρατρέχοντες, vel loco θάλαμον reponendum est πάλαμον s. παλάμην. Caeterum יָד de *loco* ac *spatio* quandoque dici satis notum est. – *הַלִּשְׁכָּה, *cubiculum*. *Symm.* Ezech. XL, 45. ad quem locum vide *H. Stephani Thes. l. gr.* (ed. *Lond.*) T. I. Vol. 2. p. 219. 3 Macc. I, 18. κατάκλειστοι παρθένοι ἐν θαλάμοις, virgines *thalamis* inclusae. Sic Graecis passim *conclave, quo mulieres, praesertim virgines, degere solebant*, θάλαμος vocatur. Vide quae ex *Homero*, *Theocrito*, *Phocylide* observat *Feithius Antiqu. Hom.* I. III. c. 11. p. 265 sequ. Sic legitur etiam apud *Herodotum* lib. I. c. 12. (ubi ἀνδρεῶσι, *virorum conclavibus*, opponitur) et *Aelianum V. H.* XIII, 1. Conf. et *Suidam* v. ἐπεξιέναι. Inde apud *Hesychium* θάλαμος exponitur μυχὸς, *intimus domicilii recessus*. *Callim. Hymn. in Delum* v. 297. thalamos virginum ἤθεα κουράων appellat. Nempe moris erat tam apud Iudaeos, quam apud Graecos, ut virgines interioribus domus penetralibus continerentur. Vide de Iudaeis *Philonem* in *Flacc.* p. 671. et de Graecis *Huetium demonstr. evang. Prop.* IX. p. 763 sequ. ac *Suicerum* Thes. T. II. p. 50. Huc etiam respicit *Eurip. Phoen.* v. 1630. ubi Creon Antigonen virginem ita alloquitur: κόμιζε σαυτὴν, Ἀντιγόνη, δόμων ἔσω, καὶ παρθενεύου.

ΘΆΛΑΣΣΑ, *mare*, it. *occasus*, *occidens*, it. *meridies*. *אִיִּים, *insulae*. Dan. XI, 18. sec. cod. *Chis.* Videtur interpres legisse יָמִים. – יָד, *manus*. 1 Reg. X, 29. Videntur legisse יָם. – יָם, *mare*, Gen. I, 10. τὰ συστήματα τῶν ὑδάτων ἐκάλεσε θαλάσσας, congregationes aquarum vocavit maria. Gen. XIII, 14. πρὸς βοῤῥᾶν καὶ λίβα, καὶ ἀνατολὰς καὶ θάλασσαν, ad boream et austrum, et orientem et *occidentem*. Ios. XV, 12. τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ θαλάσσης, fines eius ab *occasu*. Ps. LXXI, 8. ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, ab *oriente* ad *occidentem*. Ios. XV, 5. ἡ θάλασσα ἡ ἁλυκὴ, *mare salsum*, h. e. *lacus* Asphaltites. Sic alias non solum Hebraeos, sed Graecos etiam, *Latinos* imo et *Belgas* lacus *marium* nomine appellasse, ostendit *Relandus Palaest.* lib. I. c. 38. ubi et vicissim *mare* Graecis λίμνην, *lacum*, dici observat. Locis Virorum doctorum in eam rem adductis addi potest ille *Homeri Il.* α', v. 79. ubi de Thetide: ἔνθορε μείλανι πόντῳ, ἐπεστονάχησε δὲ λίμνη. Conf. et *Aristoph. Av.* v. 1339. *Suidam* v. λίμνη et *Heinsium Aristarch. Sacr.* p. 168. 2 Reg. XXIV, 35. θάλασσαν τὴν χαλκῆν, *mare aeneum*. *Gloss. MS.* in Lib. 3 Reg. Θάλασσα χαλκῆ, ὁ νιπτὴρ, εἰς ὃν ἔπλειον (lege ἔπλυνον) τὰς χεῖρας οἱ ἱερεῖς εἰσιόντες εἰς τὸ ἱερόν. Eadem fere habentur in *Glossis* a *Fabricio Bibl. Gr.* l. V. c. 40. editis p. 68. Ioel. II, 20. εἰς τὴν θάλασσαν τὴν πρώτην, ad mare anterius, h. e. orientale. Conf. v. πρῶτος. – יַמָּא chald. Dan. VII, 2. –

יָמִין, *dextera*, sc. *plaga*, *meridies*. Ps. LXXXVIII, 12. τὸν βοῤῥᾶν καὶ τὴν θάλασσαν σὺ ἔκτισας, boream et *meridiem* tu creasti: ubi per meridiem intellegendum est *mare rubrum*, quod ad meridiem terrae Iudaeae situm erat. Confer *Glassii Philol. Sacr.* p. 1575. ed. *Dath.* – מַיִם dual. *aqua.* Ps. LXVIII, 5. Ezech. XXVI, 12. – מְכוֹן, *basis.* Ier. LII, 20. ubi non legerunt תַּחַת הַיָּם, sed sensum magis quam verba spectarunt. Conf. *Buxtorfii Anticrit.* p. 956 sequ. – *תְּהוֹם, *abyssus. Symm.* Ion. II, 6. Sed iudice *Fischero Proluss.* de *verss. GG. V. T.* p. 53. θάλασσα aut ad vocabulum מַיִם pertinet, aut reiici debet ad adiectivum ἐρυθρά, ita ut, inducto nomine *Symmachi*, utrumque, et θάλασσα et ἐρυθρά, vindicetur *Aquilae*, qui nomen סוּף acceperit, ut *Ionathan*, de mari rubro. Cui quidem coniecturae accedit non parum ponderis eo, quod idem *Aquila* Deut. I, 1. illud ipsum vocabulum hebr. transtulit cum *Onkeloso* eodem modo. – תְּעָלָה, *aquae ductus.* 1 Reg. XVIII, 32. 35. 38. Vide supra s. v. θααλά. – תַּרְשִׁישׁ, *Tarsis, Tartessus.* Ies. II, 16. *Al.* Ies. XXIII, 10. Confer *Fulleri Miscell. Sacr.* lib. II. c. 10. p. 232. cui Graeci תַּרְשִׁישׁ θάλασσαν interpretantes nominis graeci originem quasi digito demonstrare videntur. Nam Graecis primum usitatam fuisse opinatur θάρασσαν, quod in Iambis *Parmenonis* cuiusdam *Byzantii* apud *Athenaeum Deipnos.* lib. III. legi observat. Vide quoque *Agellium Comment.* in *Psalm.* (XLVII, 7.) p. 260. C. ubi θαλάσσης mendo scriptorum ex θαρσεὶς factum esse suspicatur. Sed uterque fallitur. תַּרְשִׁישׁ interdum *mare* notat, ita dictum ex sententia *Segaarii* ad Dan. X, 5. a mutua fluctuum collisione. Caeterum etiam Dan. X, 5. in cod. *Chis.* θάλασσα pro eadem voce hebr. legitur. Vide quoque s. v. ἀφιότις.

*ΘΑΛΑΣΣΑ ΈΤΑΚΗ. הֲמָסִים, *liquefactiones. Symm.* Ies. LXIV, 2. Legit, quasi duae distinctae voces essent: הָמַס יָם, *tabuit* seu *liquefactum est mare.*

ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ, *marinus.* 1 Macc. IV, 23. πορφύραν θαλασσίαν, purpuram marinam. Vide ad h. l. notas *I. D. Michaelis.*

ΘΑΛΛΟΣ, *ramus*, et speciatim *ramus olivae.* עָלֶה, *folium. Inc.* Gen. VIII, 11. *Symm.* Prov. XI, 28. Vide et 2 Macc. XIV, 4. *Hesych.* θαλλὸς, κλάδος ἐλαίας, ἄνθος, γέννημα, καὶ πᾶν τὸ θάλλον, κυρίως δὲ κλάδος ἐλαίας ἢ φοίνικος βλάστημα. De *ramis olivae* vox etiam legitur apud *Aristophanem Eccles.* v. 738. *Aelian. V. H.* VI, 1. et *Polyaenum* I, 21, 1. Vide *Perizonium* ad *Aelian.* l. c. et conf. *Phavorin.* v. θαλλός.

ΘΑΛΛΩ, *vireo, germino, cresco, niteo.* נָאָה, *vireo.* Iob. VIII, 11. *Bielius Trommii* auctoritatem secutus, nec inspecto codice hebraico, perperam hic posuit: גָּלָה, *retego*

me. - הֵיטִיב Hiph. a יָטַב, *benefacio.* Prov. XV, 14. πρόσωπον θάλλει, facies *nitet.* Vide *Iacobs* ad *Anthol.* T. XI. p. 131. - כָּבָה, *exstinguor.* Prov. XXVI, 20. ἐν πολλοῖς ξύλοις θάλλει πῦρ: ubi interpreti plaue contrarium eius, quod Salomo dixit, placuit, quod utrum a lectionis differentia, an mutandi aliqua libidine eius acciderit, non constituit *Iaegerus* ad h. l. Eodem tropo *Homerus Iliad.* χ, 212. φλὸξ ἐμαράνθη habet. - פָּרַח, *germino.* Gen. XL, 10. Sir. XIII, 31. ἴχνος καρδίας ἐν ἀγαθοῖς πρόσωπον θάλλον, index hilaris et tranquilli animi est ipsa *vultus hilaritas.* Ita ed. *Complut.* Quod autem in plurimis codd. loco θάλλον legitur ibi ἱλαρὸν, e glossemate ortum videtur.

ΘΑΛΠΙΩ'Θ. Est ipsa vox hebraica תַּלְפִּיּוֹת plur. *armaria,* quam *Aquila* ἐπάλξεις, *propugnacula*, interpretatur Caut. IV, 4. *Symmachus* autem ὕψη. Vnde *Hesychius:* Θαλπιὼθ (Sic enim legendum pro Θαλπιὼ vel Θαλπίω, ut *Phavorinus* scripsit), ἐπάλξεις.

ΘΑ'ΛΠΩ, *foveo, incubo, calefacio.* זוּר, *comprimo.* *Aqu.* ac *Theodot.* Ies. LIX, 5. הַזּוּרָה, *compressum*, seu: *si comprimatur*, θαλφθέν. Num fortasse legit הַזּוֹרָה, a זוּר aut נָזַר, *coquere?* Sed *manu comprimere* est etiam *aliquid manu fovere.* *Vulgatus: et quod confotum est.* - חִמֵּם Pih. *calefacio.* Iob. XXXIX, 14. ἐπὶ χοῦν θάλψει, sc. τὰ ᾠὰ αὐτῆς. - סָכַן, *prosum, adiuvo.* 1 Reg. I, 2. et 4. ubi θάλπειν sensu venereo de *concubitu* accipiendum erit, et incertus interpres σύγκοιτος habet. *Vulgatus: et dormiebat cum rege.* Hebr. סֹכֶנֶת h. l. *concubinam* notat, a سكن, *familiaris fuit.* Alii conferunt سخن, *caluit, incaluit.* - רָבַץ, *cubo, incubo.* Deut. XXII, 6. ἡ μήτηρ θάλπῃ ἐπὶ τῶν νεοσσῶν, mater *incubet* pullis.

ΘΑΜΒΕΥΤΑΙ', *obstupescentes.* פּוֹחֲזִים, *leves*, aut potius *tumentes.* *Aqu.* Soph. III, 4. ubi videndus *Montfauconus.* Vide infra s. v. θαμβεύω.

ΘΑΜΒΕΥ'Ω, *obstupesco.* פָּחַז, *tumeo, tanquam fluvius, qui alveo non continetur*, it. *superbio, falso glorior.* *Aqu.* Gen. XLIX, 4. ἐθάμβευσας ὡς ὕδωρ, obstupuisti ut aquam, h. e. hydrophobia seu *rabie canina* correptus es s. delirasti, ira efferatus fuisti. Pro ἐθάμβευσας *Iunius* mavult ἐθάμβησας, coll. Iud. IX, 4. Confer *Drusium* in *Fragm.* p. 123. Vide infra s. v. θαμβέω.

ΘΑΜΒΕ'Ω, *obstupefacio*, et *obstupesco*, *expavesco.* בִּעֵת: נִבְעַת Pih. et Niph. 2 Sam. XXII, 5. Dan. VIII, 17. *Aqu.* 1 Sam. XVI, 14. - חָפַז, *accelero cum tremore.* 2 Reg. VII, 15. *Aqu.* 1 Sam. XXIII, 26. et Ps. CXV, 11. ἐν τῷ θαμβεῖσθαι. - פָּחַד, *paveo.* *Theod.* Ps. LII, 6. ἐθαμβήθησαν. -

פּוּחֲזִים plur. *leves*. Iud. IX, 4. Aut vere legerunt פַּחְדִים (unde פַּחַד, θάμβος, *terror*), *terrore perculsi*, aut, quod magis placet, verbo פָּחַז, *levem esse*, tribuerunt notionem *obstupescendi*, ut *Aqu*. Gen. XLIX, 4. et Sophon. III, 4. Confer *Doederleinii Bibl. Theol*. P. II. p. 43. ac vide supra s. v. δειλὸς et θαμβεῖται. - רָגַז, *contremisco*. 1 Sam. XIV, 15. - תָּמַהּ, *admiror*. *Aqu*. Ps. XLVII, 5. ἐθάμβησαν. *Hesych*. ἐθάμβησεν, ἐθαυμάσθη, ἐξεπλάγη. *Symm*. Iob. XXVI, 11. θαμβοῦνται. Sap. XVII, 3. θαμβούμενοι δεινῶς, *graviter perculsi*. *Gloss. MS. in Sap*. θαμβούμενος, ἐκπληττόμενος.

ΘΑ'ΜΒΗΣΙΣ, *obstupefactio*, *stupor*, *pavor*. חָפַז, *accelero cum tremore*. *Aqu*. Ps. XXX, 23. ubi pro בְּחָפְזִי habet ἐν θαμβήσει μου. - חִפָּזוֹן. *Aqu*. Deut. XVI, 3.

ΘΑ'ΜΒΟΣ, idem. אָיֹם, *terribilis*. Cant. VI, 3. 9. - חִפָּזוֹן. *Aqu*. Exod. XII, 11. ἐν θάμβῳ. - חַתְחַתִּים plur. *contritiones*. Cohel. XII, 5. - פַּחַד. Cant. III, 8. - פַּחַת, *fovea*. LXX et οἱ λοιποὶ Thren. III, 46. Legerunt פַּחַד. - פַּלָּצוּת, *tremor*. Ezech. VII, 18. - תַּרְדֵּמָה, *sopor*. 1 Sam. XXVI, 12. θάμβος κυρίου ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοῦ, *stupor Domini*, h. e. *sopor Domini*, ut *Vulgatus* vertit, i. e. *somnus gravis et altus*. *Hesych*. Θάμβος, θαῦμα, ἔκπληξις.

ΘΑΜΜΟΥ'Ζ, *Thammuz*. Est ipsum hebr. תַּמּוּז, nomen *idoli ethnici*. Ezech. VIII, 14. ubi *Theodor*. ὁ Θαμμοὺζ, ὅ Ἄδωνίς ἐστι κατὰ τὴν Ἑλλάδα φωνήν. Vide *Deylingii Diss. de fletu super Thammuz* §. 10. in Ei. *Obss. Sacris* ac *Seldenum* de *diis Syris* pag. 331 sequ. et *Additam. Beyeri* pag. 312 seqq.

ΘΑΝΑΤΗΦΟ'ΡΟΣ, *mortiferus*. לָמוּת, *ad moriendum*. Num. XVIII, 22. - מֵלִיץ, *irrisor*, it. *interpres*. Iob. XXXIII, 23. ἐὰν ὦσι χίλιοι ἄγγελοι θανατηφόροι. Num permutarunt לִיץ cum לִעַּע? Sed arab. لكع in II. etiam *comedendi* notionem habet. Adde 4 Macc. VIII, 17.

ΘΑ'ΝΑΤΟΣ, *mors*, *pestis*. *בָּמוֹת, *excelsa*. 2 Sam. I, 25. sec. *Coislin*. εἰς θάνατον ἐτραυματίσθης. Videtur hic interpres legisse לָמוּת, *ad moriendum*. Caeterum h. l. duae versiones coaluisse videntur: nam in aliis codd. legitur ἐπὶ τὰ ὕψη. - גַּלְמוּד, *desolatus*. Iob. XV, 34. μαρτύριον γὰρ ἀσεβοῦς θάνατος. Respexerunt fortasse notionem *secandi*, et *resecandi*, quam hebr. גָּלַם habet, aut legerunt צַלְמָוֶת, quod probabilius videtur. *Vogelius* coniicit, eos מָוֶת legisse. - דָּבָר, *verbum*. Ies. IX, 8. Arab. دبر est *mors*. Fortasse quoque legerunt דֶּבֶר. - *דִּבֵּר, *loqui*. *Theod*. Ierem. IX, 21. Legit דֶּבֶר, *pestis*. Caeterum vide ad h. l. *Montfauconum*. - דֶּבֶר, *pestis*. Exod. V, 3. IX, 3. 16. Levit. XXVI, 25. et alibi saepius. *Aqu. Theod*. Ierem. XXXVIII, 2. Conf. Apoc. VI, 8. et *Fulleri Miscell.*

Sacr. lib. I. c. 7. p. 59. - הָמֵת infin. Hiph. a מוּת, *faciendo mori.* Iud. XV, 15. 1 Reg. III, 26. 27. Ierem. XXXVIII, 15. - חַיִּים plur. *vita.* 1 Sam. I, 11. ἕως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ. Sensu eodem. Nam in textu hebr. legitur: *quam diu vivet.* - יָמִית 3 pers. fut. Hiph. a מוּת, *mori faciet.* Iob. IX, 23. - *לָמוֹ, *ei.* Ies. LIII, 8. εἰς θάνατον. Pro לָמוֹ adiectione unius literae legerunt לַמָּוֶת aut לַמָּוְתָה, addito ה in fine. - *מִבַּיִת, *de domo.* Habac. III, 13. θάνατον. Legerunt מָוֶת aut potius per metathesin literarum בַּמָּוֶת. - מַהֲלֻמּוֹת, plur. *contusiones.* Prov. XVIII, 6. Ita *Bielius.* Sed ibi voci hebraicae potius respondet graeca τὸ θρασὺ θάνατον. De qua versione ita iudicat *Iaegerus:* θάνατον quidem facile cuivis occurrat provenisse ex ultimis literis לְמוֹת, sed θρασὺ ex reliquis למה vix assequor divinando. Θρασὺς cap. IX, 13. exprimit הֹמִיָּה part. foem. Kal ab הָמָה, *strepera.* Forte igitur in una litera vitium contraxerat liber interpretis, forte etiam ipse, quae eius interdum liberalitas est, ad hominis, de quo agitur h. l., naturam aeque opportune θρασὺ addidit ac cap. XVII, 27. σκληρὸν, atque cum eandem pronuntiandi rationem teneret, quam secutus est *Michaelis,* לָמָּה לְמוֹת interrogandi particulam, quod recte potuit, contulit ad rei confirmationem, quo vere contulit. c. XXII, 27. לָמָּה יִקַּח, λήψονται. - מוֹת et מוּת infin. Kal. *mori, moriendo.* Ion. IV, 10. σφόδρα λελύπημαι ἐγὼ ἕως θανάτου, valde tristis sum ego usque ad mortem. Confer Matth. XXVI, 38. Gen. II, 3. 4. 17. et alibi saepius. - מָוֶת, et constr. מוֹת, in plur. מוֹתִים. Exod. X, 17. Deut. XXI, 22. XXII, 26. et alibi saepius. Adde Prov. V, 5. μετὰ θανάτου, ubi *Schol.* ed. *Rom.* recte: μετ' ὀδύνης. - מָוְתָה cum ה paragogico. Ps. CXV, 5. - מְמוֹתִים plur. *mortes.* Ezech. XXVIII, 8. - מֵת, *mortuus.* Num. VI, 9. XII, 12. - קֶבֶר, *sepulcrum.* Iob. III, 22. 23. - שְׁאוֹל, *infernus.* 2 Sam. XXII, 6. - שַׁחַת, *corruptio.* Iob. XVII, 14. XXXIII, 18. 22. 24. 30. - תְּמוֹתֵת 3 pers. fut. Hiph. a מוּת, *occidet, morti dabit.* Ps. XXXIII, 21. Legerunt תְּמוּתַת in regimine ab absoluto תְּמוּתָה, et ita quoque *Chaldaeus.* - *תְּרוּמָה, *elevatio, oblatio.* *Theod.* 2 Sam. I, 21. ubi *Montfauconus* existimat eum vocem תרומות legisse in duas separatam, sc. הָרֵי מָוֶת, ὄρη θανάτου, *montes mortis.* Sed ex mea sententia ὄρη h. l. respondet hebraico שָׂדֶה, quod etiam alibi sic vertitur, ac pro תְּרוּמָה legit תְּמוּתָה. Caeterum verba haec, ὄρη θανάτου, non sunt *Theodotionis,* sed assumentum ex alio interprete. Praeterea legitur Prov. XXIV, 8. ubi nihil pro ea reperitur in textu hebr. ac θάνατος venit a male repetitis literis ultimis vocis praecedentis מְזִמּוֹת. Sap. XVIII, 16. πάντα ἐπλήρωσε θανάτου, omnia replevit *cadaveribus. Arabs: mortuis,* ubi θάνατος est i. q. θανατωθέντες. Confer supra s. v. βίος. *Hesych.* Θάνατος, ὃ, τε θεὸς καὶ ὃ πάσχομεν,

τέλος ὂν τοῦδε τοῦ βίου, ὁ χωρισμὸς τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος, καὶ ὁ σωματοειδὴς θεός. καὶ ἡ δυσωδία.

*'ΑΓΡΟΙ' ΘΑΝΑ'ΤΟΥ, *agri mortis*. שְׁדֵמוֹת, *arva. Theod.* Ies. XVI, 8. Legit שְׂדֵי מָוֶת.

ΘΑ'ΝΑΤΟΝ ΒΑ'ΛΛΩ, *mortem immitto*. מָחַץ, *percutio, vulnero.* Hab. III, 12. *ἔβαλες εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θάνατον.* *Bahrdtius* in *Appar. crit.* ad h. l. suspicatur, eos vel שלחת vel simile quid legisse. Sed ܡܚܨ etiam *iactandi, huc illuc movendi* vim habet.

ΘΑΝΑ'ΤΩι "ΕΝΟΧΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *mortis reus sum.* מוֹת מוּת, *moriendo morior.* Gen. XXVI, 11.

ΘΑ'ΝΑΤΟΣ ΝΟΣΕΡΟ'Σ, *mors morbosa*, h. e. *acerba.* חֶרֶב, *gladius.* Ierem. XIV, 15. *ἐν θανάτῳ νοσερῷ ἀποθανοῦνται*, ubi non aliter legerunt, sed desumta sunt haec verba e cap. XVI, 5. - מְמוֹתֵי תַחֲלֻאִים, *mortes aegritudinum*, h. e. *mors aegerrima, acerbissima.* Ierem. XVI, 5. *ἐν θανάτῳ νοσερῷ ἀποθανοῦνται.*

*ΘΑΝΑ'ΤΩι ΠΕΡΙΠΙ'ΠΤΩ. Dan. II, 9. sec. *Chis. θανάτῳ περιπεσεῖσθε*: ubi nihil legitur in textu hebr.

*ΘΑΝΑ'ΤΩι ΣΚΕΠΟΜΕ'ΝΗι, *morte tecta.* צַלְמָוֶת. *Symm.* Iob. X, 21.

ΣΚΙΑ' ΘΑΝΑ'ΤΟΥ, *umbra mortis*, h. e. *umbra densissima*, seu *densissimae tenebrae*, quales in statu mortis concipiuntur. מְצוּלָה, *profundum.* Ps. LXXXVII, 6. ubi non aliter legerunt, sed paulo liberius transtulerunt. - צַלְמָוֶת, *tenebrae mortis*, h. e. *densissimae.* Iob. III, 5. XII, 22. XXIV, 17. et alibi. Adde *Aqu.* Ps. XLIII, 20. ubi loco *σκιὰν θανάτου* reponere mallem *σκιᾷ θανάτου.* *Suidas: σκιὰ θανάτου, οἱ πρὸς θάνατον ἄγοντες κίνδυνοι.*

ΘΑΝΑΤΟ'Ω, *occido.* *בַּדֶּבֶר, *in peste.* Exod. IX, 15. *θανατώσω σε*, ubi aut omissa sunt verba *ἐν λοιμῷ*, ut LXX *θανατώσω σε* de suo addiderint, aut sensum liberius expresserunt. Vocem *θάνατος* saepe de *peste* adhiberi, constat ex iis; quae sunt supra ad h. v. prolata. - *הֵמִית, *fremitus*, ab הָמָה. *Aqu.* Prov. XIX, 18. Deduxit a מות, *mori.* - *הִכָּה, Hiph. a נָכָה, *occido.* 1 Sam. XX, 52. - *הָרַג, *interficio.* 1 Sam. XXII, 21. 1 Reg. IX, 16. 2 Paral. XXIII, 17. et alibi. - *הִלֵּל, Pih. a חול, *dolere facio.* Iob. XXVI, 13. - מות: מוֹתֵת: הֵמִית: הוּמַת, Kal, Pih. Hiph. et Hoph. Genes. XXXVIII, 10. Exod. XIV, 11. XXI, 17. sec. cod. *Alex.* et alibi saepius. *Symm.* Iob. XXXVI, 14. - מָוֶת, *mors.* Cohel. X, 1. *μυῖαι θανατοῦσαι.* *Gloss. MS. in Eccles. μυῖαι θανατοῦσαι, μυῖαι νεκροῦσαι.* - *צָמַת: הִצְמִית, Kal et Hiph. *exscindo.* 2 Sam. XXII, 41. Thren. III, 52. - *צִפְעֹנִי, *basiliscus.* Ier. VIII, 17. *ὄφεις θανατοῦντας.* - *שָׂרָף, *ignitus*, it. *prester.* Num. XXI, 16. *θανατοῦντας*, habitu igneo vel venenato ne-

cantes. Conf. *Bocharti Hieroz.* P. II. lib. 3. c. 15. - *הַמּוּתָה, *occisio.* Ps. LXXVIII, 12. CI, 21. τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων. Suspicor, hic duas versiones coaluisse, alteram, τοὺς υἱοὺς τοῦ θανάτου, alteram vero, τοὺς τεθανατωμένους.

*ΘΑΝΑ'ΤΩΣΙΣ, *mortis illatio, occisio.* *הָמִית, infin. Hiph. 2 Sam. XXI, 4. ἀνὴρ θανατώσεως sec. *Ald.* Est i. q. ἀνὴρ θανάτου, aut υἱὸς θανάτου. 2 Sam. XII, 5. - מָוֶת. 1 Sam. XXVI, 16. υἱοὶ θανατώσεως, *mortis rei, digni, qui interficiantur*, pro quo in *Complut.* ac *Symmacho* υἱοὶ θανάτου legitur. Vide *Glassii Philol. S.* p. 97. ed. *Dathii* et *Leusden. de Dialectis N. T.* p. 103.

ΘΑΝΝΕΙ'Μ. Ipsa vox hebraica תַּנִּים plur. ex sing. תַּנִּין, *dracones. Theod.* Ies. XLIII, 20.

ΘΑ'ΠΤΩ, *sepelio.* חָנַט, *balsamo, condio.* Gen. L, 26. Bonis odoribus condiebatur mortuus apud Orientales ante sepulturam. - קָבַר, *sepelio, humo.* Gen. XXIII, 4. XLIX, 31. ἐκεῖ ἔθαψαν Λείαν. Ἔθαψαν *Grabius* recte mutavit in ἔθαψα, accommodate ad textum hebr. ubi קָבַרְתִּי legitur. Scilicet e praecedentibus verbis, et quia unum idemque vocabulum ἔθαψαν bis hoc in versu praecessit, scribas illud reposuisse recte colligi potest. Num. XI, 34. Ierem. XXII, 19. ταφὴν (pro κατὰ ταφὴν) ὄνου ταφήσεται, sepultura asini sepelietur. Vide et Gen. XV, 15. et quae ad h. l. notata sunt in v. τρέπω. Tob. II, 9. θάψας, *postquam sepulturae munus obiissem.*

*ΘΑΡ"ΡΑΛΕ'ΟΣ, *fidens, animosus.* 4 Macc. XIII, 13.

*ΘΑΡ"ΡΑΛΕ'ΩΣ et ΘΑΡΣΑΛΕ'ΩΣ (nam utrumque scribitur), *confidenter, audacter, summa cum virtute.* 3 Macc. I, 5. βοηθεῖν ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς τέκνοις καὶ γυναιξὶ θαῤῥαλέως, ut sibi, liberis et uxoribus suis opitularentur *fortiter pugnando.* Ibid. v. 23. θαῤῥαλέως τελευτᾷν. *Hesych.* θαῤῥαλέως, εὐθαρσῶς, ἀνδρείως. Idem fere tradit quoque *Suidas* (ac *Zonaras Lex.* col. 1025.), qui s. v. θαῤῥαλέον recte observat, differre θρασὺς a θαῤῥαλέος hoc modo, ut illud malo sensu, hoc autem bono dicatur, i. q. etiam exempla laudata satis demonstrant. Substant. θαῤῥαλεότης legitur apud Schol. *Aeschyl. Pers.* v. 326.

ΘΑΡ"ΡΕ'Ω et ΘΑΡΣΕ'Ω, *confido, bono sum animo, audeo.* אַל יָרֵא, *non timeo.* Gen. XXXV, 17. θάρσει, *confide, bono esto animo.* Exod. XIV, 13. XX, 20. 1 Reg. XVII, 13. et alibi saepius. - בָּטַח. Prov. XXXI, 11. θαῤῥεῖ ἐπ' αὐτὴν ἡ καρδία τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, *confidit* illi cor mariti eius. - חָזַק, *roboror. Symmach.* 1 Sam. XXX, 6. ἐθάρσησε. In textu hebr. legitur: *roboravit se in Iova, Deo suo,* h. e. *confisus est Iovae.* - *מָגִנָּיו, *scutorum eius. Incert.* Iob. XV, 26. θαῤῥῶν. Legit hebraicum *scuta eius* s. *scutum eius.* Scutum autem apud Hebraeos omne dicitur, in quo quis spem suam atque

fiduciam ponit. Sirac. XIX, 9. *θάρσει, non est quod metuas, s. securus esto.*

ΘΑΡ῝ΡΟΥ῝ΣΑ ΛΕ'ΓΩ, libere loquor. אָמַר אֲמָרִים, *dico verba.* Prov. I, 21.

ΘΑΡΣΕΙ'Σ, et *ΘΑΡΣΕΙ῝Σ, Tharsis*, nomen lapidis pretiosi, et urbis Iberiae, quae olim *Tartessus* dicebatur. תַּרְשִׁישׁ, *Tartessus.* Ez. I, 16. *ὡς ὅρασις θαρσεῖς*, vel, ut *Al., θαρσεὶς*, tanquam species Tharsis, h. e. chrysolithi. Vide *Braunium* de *vestitu sacerd. hebr.* l. II. cap. 17. Ion. I, 3. *πλοῖον βαδίζον εἰς Θαρσεὶς*, navis *Tartessum* vadens. *Al.* Ies. II, 16. Ezech. XXXVIII, 13. Conf. *Bootium anim. sacr.* lib. IV. cap. 4. et *Oldermanni* Diss. de *Ophir et Tharsis Helmst.* 1714. 4. Vide quoque *Segaar* anim. ad *Danielem* p. 60. seq.

ΘΑΡΣΙ'Σ, Tharsis, aliud urbis nomen. חַרְסִית, *solaris*, a חֶרֶס, *sol.* Ierem. XIX, 2. Legisse videntur תַּרְסִית. - בּוּץ, *byssus.* Ezech. XXVII, 16. ubi secundum *Cappellum* in not. crit. verterunt *ἐκ θαρσὶς*, quasi legissent מִתַּרְשִׁישׁ. Sed hoc nemini facile persuadebit. Legerunt potius מֵאוּפָז, coll. Ier. X, 9.

ΘΑ'ΡΣΟΣ, fiducia, animi robur, potentia. אֹמֶץ, *robur.* Iob. XVII, 9. *καθαρὸς δὲ χεῖρας ἀναλάβοι θάρσος*, purus autem manibus recipiat fiduciam. Conf. Act. XXVIII, 15. - רֶכֶב, *currus.* 2 Par. XVI, 8. ubi רֶכֶב significat *currus bellicos, in quibus* Aethiopes et Libyes *spem suam ac fiduciam ponebant.* De *audacia* legitur 1 Maccab. IV, 35. *Hesych. θάρσος*, *ἀνδρεία, δυναστεία. Lexic. Cyrilli MS. Brem. θάρσος, τολμηρία, ἀφοβία. Lex. Cyrilli MS. Bar. θάρσος, τὸ εὔλογον παράστημα τῆς ψυχῆς, θράσος δὲ τοὐναντίον. Philosopho θάρσος* est *μετὰ φαντασίας ἡ ἐλπὶς τῶν σωτηρίων ὡς ἐγγὺς ὄντων, τῶν δὲ φοβερῶν ἢ μὴ ὄντων, ἢ πόῤῥω ὄντων. Auctor brev. Schol.* in *Homer. Il. ε'*, v. 2. *θάρσος* interpretatur *ψυχῆς ἀνδρείαν καὶ πεποίθησιν*, addens: *τὸ μένος ἐστὶ τοῦ σώματος, τὸ δὲ θάρσος τῆς ψυχῆς.*

ΘΑ'ΡΣΟΣ ΠΕΡΙΤΙ'ΘΗΜΙ, robur circumpono. אֹמֶץ, Pih. *roboro.* Iob. IV, 4.

ΘΑΡΣΥ'ΝΩ, fiduciam addo. לִבֵּב, Pih. *cor traho ad me. Symm.* et *Ed. Quinta* Cant. IV, 9.

**ΘΑΡΣΥ'ΝΟΜΑΙ, audax sum.* חָזַק, *roboro, conforto.* Ex. VII, 13. sec. cod. 71. *Holm. ἐθαρσύνθη.*

**ΘΑ῝ΣΣΟΝ* s. *ΘΑ῝ΤΤΟΝ, celerius*, attice pro *τάχιον.* 2 Macc. IV, 21. 31. XIV, 11. *Phrynich.* p. 26. *ἕλληνες τὸ τάχιον, θᾶττον δὲ Ἀττικοί. Hesych. θᾶττον, εὐθὺς, τάχιον, ταχέως.*

ΘΑΥ῝. Ipsa vox hebr. תָּא, *thalamum, excubitorium* significans. Ezech. XL, 13. *Al.* Ez. XL, 11. Alias passim *θεὲ* scribitur. Vide infra in hac voce.

ΘΑΥ῝, hebr. תָו, extremam Alphabeti Hebraeorum literam denotans. *Aqu. Theodot.* Ezech. IX, 4. ubi videndus *Montfauconius.*

ΘΑΥ͂ΜΑ, admiratio, stupor, res miranda, prodigium. מַרְאֶה, *apparitio. Inc.* Exod. III, 3. Incertus hic interpres est *Aquila* aut *Symmachus* e coniectura *Montfauconi*. Sed ut ab *Aquilae* ingenio prorsus aliena est haec versio, ita merum glossema continere mihi videtur. *Symmachus* voce *θεωρία* usus fuisset. Si coniecturae locus esset, pro *θαῦμα* reponendum iudicarem *θέαμα*, quod *Symmacho* h. l. tribuitur in Cod. *Mosqu.* – שַׂעַר, *horror.* Iob. XVIII, 21. *Hesychius: θαῦμα, ἔκπληξις, ξένισμα.*

ΘΑΥ͂ΜΑ ἜΧΕΙ, admiratio, stupor tenet. שָׁמֵם, *obstupesco.* Iob. XVII, 8.

ΘΑΥ͂ΜΑ ἜΧΩ, admirationem habeo, obstupesco. שָׁמֵם, *obstupesco. Al.* et LXX sec. *Compl.* Iob. XVII, 8.

ΘΑΥΜΆΖΩ, admiror, stupeo, respicio, suspicio, veneror. אֶשְׁתּוֹמַם, Ithpah. a chald. שְׁמַם. Dan. IV, 16. sec. *Chis.* – הָדַר, *honoro.* Lev. XIX, 15. *οὐδὲ μὴ θαυμάσῃς πρόσωπον δυνάστου*, neque respicias seu *colas* (*Eurip. Hippol.* v. 106.) personam potentis. – הוּטַל, Hoph. a טוּל, *deiicior, prosternor, deturbor.* Iob. XLI, 1. *οὐδὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις τεθαύμακας.* Vocem הוּטַל metaphorice de *stupore* acceperunt, *quo quis quasi deiicitur ac perturbatus est.* Caeterum יֻטָל cum אֶל, ut particula, construxerunt, ut locus ad verbum ita sonaret: an etiam narratio de eo ferri potest, quod deinde expositum: an ad sermonem non obstupuisti. – הִזָּה, Hiph. a נָזָה, *aspergo.* Ies. LII, 15. *οὕτω θαυμάσονται ἔθνη πολλὰ ἐπ' αὐτῷ.* Legerunt, ut recte iudicat *Durell.* et *Lowth.*, יֶחֱזוּ, *videbunt*, a חָזָה, cui voci saepe emphatice coniungitur notio admirationis, v. c. Ps. XL, 7. Possit tamen etiam ex usu arabico derivari, nam فرح est *exultavit prae gaudio* ac *hilaritate.* Nec admodum repugnarem, si quis eos vocem יִשְׁעוּ in mente habuisse existimaret. – הִשְׁגִּיחַ, Hiph. a שָׁגַח, *prospicio.* Ies. XIV, 16. *θαυμάσονται ἐπὶ σοί.* – הִשְׁתָּעָה, Hithp. a שָׁעָה, *stupeo.* Ies. XLI, 23. – הִתְיַמֵּר, Hithp. a יָמַר vel אָמַר, *effero me.* Ies. LXI, 6. *ἐν τῷ πλούτῳ αὐτῶν θαυμασθήσεσθε*, super divitiis eorum mirabimini. Significat ibi *θαυμάζεσθαι superbire, efferre se.* Conf. Sirac. XI, 20. Sap. VIII, 12. ac *Schultensii Opera min.* p. 286. – מַשֹּׂא, *acceptio.* 2 Par. XIX, 7. *θαυμάσαι πρόσωπον, respicere personam.* – מָשַׁל, *dominor.* Ies. LII, 5. Acceperunt מָשַׁל aeque ac *θαυμάζειν* in ea notione, ut sit *insolenter se gerere, inique agere.* Confer supra s. v. הִתְיַמֵּר. – נִחַם, Pih. *consolor.* Iob. XLII, 11. *ἐθαύμασαν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐπήγαγεν*, ubi *θαυμάζειν* videtur esse *moveri aliqua re.* – *נִפְלָא, *mirabilis sum. Aqu.* Prov. XXX, 18. *ἐθαυμαστώθησαν, sunt* mihi *admodum difficilia intellectu.* LXX *ἀδύνατά μοι νοῆσαι.* Confer infra s. v. *ὑπεραίρομαι.* – נָשָׂא, *assumo.* Gen. XIX, 21, *ἐθαύμασά σου τὸ πρόσωπον*, personam tuam respexi,

h. e. tui rationem habebo. Eadem formula legitur quoque Deut. X, 17. Iob. XIII, 10. XXII, 8. Prov. XVIII, 5. Ies. IX, 15. et conf. *Lex. N. T.* s. h. v. 2 Reg. V, 5. *ἀνὴρ μέγας ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ τεθαυμασμένος προσώπῳ*, vir magnus coram domino suo, et cuius personam suspiciebant, h. e. *maxime spectabilis.* Conf. Ies. III, 2. - שָׁמַם, *desolo*, it. *obstupesco.* Lev. XXVI, 32. Iob. XXI, 5. Dan. VIII, 27. Adde *Theodot.* Ez. III, 15. - תְּוַהּ, chald. *trepido, obstupesco.* Dan. III, 24. - תָּמַהּ. Ps. XLVII, 5. Cohel. V, 7. Ierem. IV, 9. Sirac. VII, 30. *τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ θαύμαζε*, sacerdotes eius *venerare, cole ac suspice. Syrus: honora. Vulg. sanctifica*, h. e. *tanquam sanctos revereri.* Sic *θαυμάζειν suspicere, venerari* notat apud *Xiphilinum* p. 116.

ΘΑΥΜΑ΄ΖΩ ΘΑΥΜΑ΄ΣΙΑ, miror mirabilia. הִתַּמְּהוּ תְּמָהוּ, Hithp. et Kal. iunctim, *miror miror.* Hab. I, 5.

ΘΑΥΜΑ΄ΖΩ ΠΡΟ΄ΣΩΠΟΝ, personam respicio. כִּנָּה, Pih. *cognomino.* Iob. XXXII, 22. Verba hebr. *ab homine non cognominabo me* habent hunc sensum: *non addicam me ita favori et benevolentiae alicuius, ut dici possim partium eius.* Aliis כִּנָּה significat h. l. *assentari, rem vel personam alio quam suo proprio solitoque nomine notare.* Confer *Schnurreri Diss. philol.* p. 270. sequ. - *נִכַּר, Pih. Iob. XXXIV, 19. *Aethiop.* נכר in Conj. II. *mirari* notat.

ΘΑΥΜΑ΄ΣΙΟΣ, mirabilis. Sed passim occurrit *θαυμάσια* seu *τὰ θαυμάσια, mirabilia.* *אוֹת, *signum, miraculum.* Num. XIV, 11. sec. cod. *Alex.* - הַפְלִיא, infin. Hiph. *mire ago.* Ioel. II, 26. ubi pro *εἰς θαυμάσια Arabs* fortasse rectius habet *τὰ θαυμάσια*, ut LXX loco לְהַפְלִיא legerint הַפֶּלֶא. Adde *Theod.* Ies. XXVIII, 29. - *אַנְשֵׁי מוֹפֵת, *viri prodigii.* Zach. III, 8. ubi *θαυμάσιοι* (si lectio sana est, nec forte reponendum *θαυμασίων*) sunt *portendentes*, aut *portentorum spectatores.* LXX habent *τερατοσκόπους.* - מוֹרָא, *terror.* Deut. XXXIX, 12. *καὶ τὰ θαυμάσια* (sc. *ἔργα*) *τὰ μεγάλα*, valde mirabilia opera. - נִפְלָאִים, part. Niph. plur. masc. Psalm. CXXXVIII, 13. *θαυμάσια τὰ ἔργα σου*, mirabilia opera tua. Conf. Sirac. XLIII, 30. XLVIII, 15. Ex quibus locis patet, quod, cum alias *θαυμάσια* simpliciter positum reperiamus, *ἔργα* subintellegere debeamus. - נִפְלָאוֹת, part. Niph. plur. foem. Ios. III, 5. Iud. VI, 13. Ps. CV, 22. ad quem locum *Suidas: Θαυμάσια ἐν γῇ χάμ. θαυμάσια ἐπὶ θεοῦ, τὰ ἐπ' εὐεργεσίαις τινῶν γινόμενα* (Ps. CXLIV, 5. 6.) *κ. τ. λ.* Adde *Aquil.* Iob. IX, 10. - דִּבְרֵי נִפְלְאוֹת, *verba mirabilium*, vel *res mirabiles.* Ps. CXLIV, 5. - פֶּלֶא. Ps. LXXVI, 13. LXXVII, 15. LXXXVII, 11. - *תָּמַהּ. Habac. I, 5. *θαυμάσατε θαυμάσια*: ubi *θαυμάσια* est glossema e margine in textum infultum. Nam Paulus Act. XIII, 41. hunc locum laudans habet tantum *θαυμάσατε.*

*ΘΑΥΜΑΣΙΩ'ΤΑΤΟΣ, *maxime mirus.* 4 Macc. VII, 13.

ΘΑΥΜΑΣΜΟ'Σ, *admiratio.* 2 Macc. VII, 18. 4 Macc. VI, 13.

ΘΑΥΜΑΣΤΟ'Σ, *admirabilis, mirabilis.* אַדִּיר, *magnificus.* Ps. VIII, 1. XCII, 6. *Theod.* Ps. LXXV, 5. et XV, 3. *θαυμαστόν μοι*, ubi loco אַדִּירֵי, *inclyti*, perperam legit אַדִּירֵי. - *בּוּז, *contemno.* Prov. VI, 30. *οὐ θαυμαστόν.* Sententiam mitigandi causa ita verterunt. Ita quoque *Syrus, Chald.* et *Arabs.* - הִדַּדָּה, Hithp. a דָּדָה, *leniter incedo.* Ps. XLI, 4. *ἐν τόπῳ σκηνῆς θαυμαστῆς.* Scripsernnt sine dubio *ἐν τόπῳ θαυμαστῷ* aut *ἐν σκηνῇ θαυμαστῇ*, ac fortasse duae versiones h. l. coaluerunt. Caeterum loco בְּסֹךְ אַדִּרִם legerunt fortasse בְּסֹךְ אַדֶּרֶת, ut iam coniecit *Cappellus* in *Critica S.* p. 218. aut potius, quod magis textui accedit, אַדִּרִם, *magnifici.* - מְהוּמָה, *divexatio.* Amos. III, 9. *ἴδετε θαυμαστὰ πολλὰ ἐν μέσῳ αὐτῆς.* Pro מְהוּמֹת, *contritiones*, nonnullis legisse videntur תְּמָהוֹנִים, *res stupendae*, a תָּמַה. *Drusio* ad h. l. מְהוּמֹת metathesi literarum est תמוהה, h. e. *θαυμαστά.* Sed neutra coniectura facilitate sua se commendat. Arab. عيم est *commovere, perturbare*, etiam *attonitum reddere.* - מַפְלִא, part. Hiph. Iud. XIII, 19. - נֶאֱמָן, part. Niph. *fidus.* Deut. XXVIII, 59. *πληγὰς θαυμαστὰς*, miras plagas. - נוֹרָא, part. Niph. a יָרֵא, *terribilis.* Exod. XV, 11. XXXIV, 10. Deut. XXVIII, 58. et alibi. - נִפְלָא, part. Niph. Iob. XLII, 3. Ps. XCVII, 1. Dan. VIII, 24. - נְשׂוּא פָנִים, *elatus facie, spectabilis.* Ies. III, 2. ubi loco *θαυμαστὸν σύμβουλον* reponendum est *θαυμαστὸν, σύμβουλον.* Fortasse tamen post *θαυμαστὸν* excidit vox *προσώπῳ*, coll. Prov. XVIII, 5. et Deut. X, 17. Certe haec coniectura magis placet, quam anonymi cuiusdam, qui in *Symbol. literar.* T. II. pag. 174. *θαυμάζοντα πρόσωπον* scribere maluit. *Vulgatus: honorabilem vultu.* Id. valet de loco Ies. IX, 6. - פֶּלֶא. Psalm. CXVIII, 128. *Aqu. Theod.* Ies. IX, 6. (ubi interpungendum est: *θαυμαστὸς* (pro *θαυμαστῶς*) *συμβουλεύων, ἰσχυρὸς δυνάστης.*) Ib. XXV, 1. - פֶּלֶאי, *mirabile.* Iud. XIII, 18. Sir. XXII, 28. *οὐδὲ θαυμαστὸς πλούσιος νοῦν οὐκ ἔχων*, nec *venerabilis* dives, si est sana ratione destitutus: ubi *τῷ καταφρονεῖσθαι* opponitur. 3 Esdr. IV, 29. *τοῦ θαυμαστοῦ τὴν παλλακὴν τοῦ βασιλέως.* Sic *θαυμάζειν* pro *colere, venerari, suspicere* occurrit Sirac. VII, 28. coll. v. 31. ubi cum *δοξάζειν* permutatur, et apud *Isocratem* ad *Demonicum* pag. 49.

ΘΑΥΜΑΣΤΟ'Ω, *mirabilia facio.* אַדִּיר, *magnificus.* Ps. XV, 2. *ἐθαυμάστωσεν πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ.* Legerunt יַאְדִּיר יְהוָה, seu potius יַאְדִּיר י׳. Inepte. - הִפְלָה, Hiph. *separo.* Psalm. IV, 4. *ἐθαυμάστωσε κύριος τὸν ὅσιον αὐτοῦ. mirabilem* vel *spectabilem fecit* Dominus sanctum suum. Ita quoque

Incertus apud *Chrysostomum* in *Catena PP. GG.* T. I. p. 70. Legerunt הִפְלָא, ut quoque habent codd. nonnulli. *Phavor.* ἐθαυμάστωσε, περίβλεπτον καὶ θαυμαστὸν ἐποίησε διὰ τῆς νίκης. – נִפְלְאָה: הִפְלִיא, Hiph. et Niph. 2 Sam. I, 26. 2 Par. XXVI, 16. Psalm. XVI, 8. Adde *Aqu.* ac *Theodot.* Levit. XXVII, 2. *Aqu.* Ies. XXVIII, 29. In loco 2 Sam. I, 26. legitur ἐθαυμαστώθη ἡ ἀγάπησίς σου ἐμοὶ ὑπὲρ ἀγάπησιν γυναικῶν, h. e. amor tuus mibi *suavior fuit* amore foeminarum. – פְּלִיאָה, foem. ex פֶּלִאי, *mirifica.* Psalm. CXXXVIII, 5. – הִתְפַּלָּא, Hithp. *Aqu.* *Theod.* Iob. X, 16. ἐθαυμάστωσας.

ΘΑΥΜΑΣΤΩ͂Σ, mirabiliter, admirabiliter, mire. אַדִּיר, *magnificus.* Ps. LXXV, 4. – נוֹרָאוֹת, part. Niph. foem. plur. a יָרֵא, *terribilia.* Ps. XLIV, 6. – *נִפְלָאוֹת, *mirabilia.* Dan. VIII, 24. sec. *Chis.* – *פֶּלֶא, *admirabilis.* *Theod.* Ies. IX, 6. Ita vertit, quia פֶּלֶא cum sequente voce coniunxit. – *פְּלָאִים, LXX sec. *Theodoretum* et *Cod. Norimb.* Thren. I, 9. θαυμαστῶς, quae vox fortasse *Symmacho* vindicanda erit. Sirac. XLIII, 9.

ΘΕ΄Α, spectaculum, aspectus, facies. מְאִירוֹת, part. plur. foem. Hiph. a אוֹר, *incendentes.* Ies. XXVII, 11. ἀπὸ θέας, *a spectaculo.* Forte legerunt מֵרָאוֹת, *a videndo.* Confer *Aelian. V. H.* XIII, 46. – שְׂכִיָּה, *effigies, pictura.* Ies. II, 16. ἐπὶ πᾶσαν θέαν πλοίων κάλλους, super omnem *aspectum* pulchritudinis navium. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* θέαν, ὄψιν, θεωρίαν.

ΘΕ΄ΑΜΑ, spectaculum. מַרְאֶה, *visio, intuitus, aspectus.* *Symm.* Exod. III, 3. sec. *Coisl.* Vide supra s. v. θαῦμα.

ΘΕΑ΄ΟΜΑΙ, specto, viso. רָאָה, idem. 2 Par. XXII, 6. κατέβη θεάσασθαι τὸν Ἰωράμ, descendit, ut *viseret* Ioramum. Conf. Rom. XV, 24. 2 Macc. II, 4. et XIII, 36. ἅπερ ἦν ὑπ' ὄψιν τεθεαμένος ἔργα τοῦ μεγίστου θεοῦ, quae oculis viderat opera maximi Dei.

ΘΕΑΤΗ΄Σ, divinus, hariolus. יִדְּעֹנִי, idem. *Theodot.* Deut. XVIII, 11. *Scharfenbergius* in *anim.* ad h. l. pag. 132. mavult legere θελητής, ac referre ad אוֹב. Vide infra s. v. θελητής.

ΘΕΕ΄. Ipsa vox hebr. תָּא, *thalamum, excubitorium* significans. 1 Reg. XIV, 29. Ezech. XL, 7. 11. 21. ubi *Schol.* ed. *Rom.* τὰ ὑπέρθυρα καὶ ὑποχωρήσεις αὐτῆς. Occurrit etiam pro חָצֵר, *atrium.* Ezech. XL, 15. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* τοῦ θεὲ, τῆς παστάδος. Plura de hac voce vide apud *Drusium* *in fragm.* p. 657.

ΘΕΕΙ΄Μ. Hebr. plur. תָּאִים ex תָּא. Ez. XL, 17.

ΘΕΕΒΟΥΛΑΘΩ΄Θ. Est ipsa vox hebr. תַּחְבּוּלֹתָו, *consilia sua.* *Al.* Iob. XXXVII, 12. Confer *Drusium* et *Montfauconum* ad h. l.

ΘΕΗΛΑ'Θ. Vox corrupta ex θεὶ et αἰλὰμ, quod in quibusdam libris est Ez. XL, 7. Conf. v. 17. et *Drusii notas in Fragm.* p. 657.

ΘΕΙ'ΑΣΟΣ. Vide infra s. v. Θίασος.

ΘΕΙ˜ΟΝ, sulphur. גָּפְרִית, idem. Gen. XIX, 24. Deut. XXIX, 23. Psalm. X, 7. et alibi saepius. Adde *Theodot.* Iob. XVIII, 15.

ΘΕΙ˜ΟΣ, divinus. אֵל, *Deus.* Iob. XXXIII, 4. – אֱלוֹהַּ, *Deus.* Iob. XXVII, 3. – אֱלֹהִים, *Deus.* Exod. XXXI, 3. XXXV, 29. Prov. II, 17. διαθήκην θείαν. Sap. III, 9. ubi loco θείοις, quod *Alex.* exhibet, sine dubio legendum est ὁσίοις.

* *ΘΕΙ˜ΟΣ, ου, ὁ, patris vel matris frater, avunculus, patruus,* דּוֹד, idem. Levit. XX, 20. μετὰ γυναικὸς θείου αὐτοῦ sec. cod. *Oxon.* ubi alii libri habent μετὰ τῆς συγγενοῦς αὐτοῦ. Et paulo post ibidem pro τῆς συγγενείας αὐτοῦ idem Codex *Oxon.* τοῦ θείου αὐτοῦ habet.

ΘΕΙΟ'ΤΗΣ, divinitas. Sap. XVIII, 9. τὸν τῆς θειότητος νόμον.

ΘΕ'Α 'ΑΒΙ'Β. Sunt ipsae voces hebraicae תֵּל אָבִיב, *tumulum aristarum significantes*, quibus *regio in Mesopotamia prope Euphratem ob fertilitatem insignis* significatur. *Aqu. Symm. Theod.* Ez. III, 15.

ΘΕ'ΛΓΟΜΑΙ, delinior, demulceor, decipior. Θέλγω, *mentem et sensum aufero, decipio, in fraudem coniicio.* *פָּתָה, idem. *Theod.* sec. cod. 108. *Holm.* Deut. XI, 16. *Aqu.* sec. cod. 130. *Holm.* Exod. XXII, 16. θέλξῃ. – פָּתָה, *simplex, fatuus. Aqu.* Iob. V, 2. θελγόμενον, h. e. eum, qui facile decipitur s. allicitur, scil. rebus externis, sensibus addictum. *Hesych.* θελγόμενον, ἀπατώμενον. λέγεται δὲ ἐπὶ τῶν ἡδυνομένων τοῖς ᾄσμασι. *Aqu.* Ios. VII, 11. θελγομένη. – פֶּתִי, *simplex. Aqu.* Prov. I, 14. פְּתִי est *stultus* h. l., ut *stultas aves* dicunt Latini, quae facile decipi possunt ac damnum pati. Apud *Homerum* Il. μ', v. 255. θέλγε in *scholiis minoribus* explicatur ἠπάτα, ἔβλαπτε. *Lexic. Cyrilli MS. Brem.* θέλγει, δι' ἡδονῆς ἀπατᾷ. Confer *Eustathium* ad Il. μ', pag. 862. et Il. φ', pag. 1324.

ΘΕ'ΛΗΜΑ, voluntas, delectatio, desiderium, etiam metonymice *obiectum voluntatis.* חָפֵץ verbum, *volo.* Ier. IX, 23. – חָפֵץ verbale, *volens.* Ps. CX, 2. – חֵפֶץ, *voluntas, desiderium.* 2 Sam. XXIII, 5. 2 Par. IX, 2. ἔδωκε τῇ βασιλίσσῃ τὰ θελήματα, ἃ ᾔτησεν, donavit reginae *omnia, quae sibi expetebat:* quae alias dicuntur τὰ αἰτήματα τῆς καρδίας. Vide in v. Αἴτημα. Ps. I, 2. ἐν τῷ νόμῳ κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ, in lege Domini *delectatio* eius. Vide et Ies. LXII, 4. *Aqu. Symm.* Ps. XV, 3. – מִצְבֵּי, infin. chald. a צְבָא. Dan. IV, 32. κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖ. – עֲלִילָה, *actio.* Ps. CII, 7. ἐγνώρισε τοῖς

υἱοῖς ἰσραὴλ τὰ θελήματα αὐτοῦ: ubi *τὰ θελήματα* sunt i. q. alibi *τὰ ἐπιτηδεύματα*, quasi *ex industria et consilio facta.* – רָצוֹן. Esth. I, 8. Psalm. XXIX, 5. 8. XXXIX, 11. et alibi. – שִׁיר, *canticum.* Ps. XXVII, 10. *ἐκ θελήματός μου ἐξομολογήσομαι.* Secundum *Cappellum* in *Crit. S.* p. 288. loco מְשִׁירִי legerunt מִלִּבִּי, quod nimis figura et sono differt. *Semlerus* in *Ep. ad Griesbachium* pag. 14. coniicit legendum *μελῳδήματος* loco *θελήματος*. Mihi autem videntur liberius transtulisse, ut *ἐκ θελήματός μου* sit: *ex voto meo.* – תַּרְמִית, *dolus.* Ierem. XXIII, 26. *τὰ θελήματα τῆς καρδίας αὐτῶν.* Non improbabile quidem est statuere, eos legisse תַּדְמִית per Daleth, nam דָּמָה est *cogitare, animo concipere.* Potest tamen quoque *θέλημα* malo sensu sumi, ut significet *consilia prava*, et tunc omnia optime invicem cohaerent. Sic in deteriorem partem accipitur *θέλημα* Sir. VIII, 15. ubi *κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ* notat *secundum temeritatem et cupiditatem suam*, estque i. q. *ἀφροσύνη* in sequ. – שְׁרִירוּת, *speculatio.* Ier. XXIII, 17.

ΘΕ'ΛΗΣΙΣ, idem. אֲרֶשֶׁת, *pronuntiatum.* Ps. XX, 3. Sed אֲרֶשֶׁת rectius ibi vertitur *petitum, expetitum*, a rad. ورش, *concupivit, avidus fuit.* – חָפוֹץ, infin. *volendo.* Ez. XVIII, 23. *θελήσει θελήσω.* – *נִיר, *lucerna.* 1 Reg. XI, 36. secundum alios, monente *Montfaucono* in *Hexaplis.* Si lectio haec sana est, nec ex *θέσις* ortum suum traxit, fortasse per *oblectationem, oblectamentum* rectius reddatur. Nam lumine homines delectari solent. Caeterum confer ad h. l. Intt. – *צְבִי, *decor.* Dan. XI, 45. sec. cod. *Chis.* Sc. *θέλησις* h. l. per metonymiam est obiectum *voluntatis* ac *delectationis.* Vide supra s. v. *θέλημα* et *ἐπιθύμημα.* – רָצוֹן. 2 Paral. XV, 15. Prov. VIII, 35. *ἑτοιμάζεται θέλησις παρὰ κυρίου*: ubi *θέλησις* metonymice notat *res gratas et iucundas, quae hominibus sunt maxime optabiles.* Sic רָצוֹן, cui respondet, sumitur Ps. CXLV, 9.

ΘΕΛΗΤΗ'Σ, volens, voluntarius, studiosus, ventriloquus. אוֹב, *necromantes.* 2 Reg. XXI, 1. 6. *ἐποίησε θελητὴν*, faciebat *ventriloquum.* *Theod.* Deut. XVIII, 11. Deduxerunt אוב ab אָבָה, *voluit* (tanquam sit אֹבֶה), ac *θελητὴς* s. *voluntarius* dicitur *magus*, quia pro arbitrio et voluntate sua hariolari et divinare creditur. Pro *θελητὴν*, quod exhibet 2 Reg. XXI, 6. *Ald.* et *Alex.*, *Vossius* in *Vindiciis pro LXX Intt.* p. 51. reponere mavult *θελκτὴν*, praeeunte *Lexico MS.* sub *Cyrilli* nomine, quod *Origenis* esse putat, in quo manifeste legitur *θελκτήν*. Loco *θελητὴν* editio *Romana* habet *τέμενη*, *Complutensis* autem et *Theodoretus* legunt *ἐγγαστριμύθους*. Aliam coniecturam protulit *Sam. Petitus Var. Lectt.* l. I. c. 13. p. 182. qui *τελετὴν* emendandum esse iudicat, nixus auctoritate *Suidae*, qui *τελεσφόρον, τέλειον μάντιν, ἐγγαστρίμυθον* interpretatus

est. Caeterum de his et aliis similibus nominibus consulendus est *Wierus* de *praestigiis daemonum* lib. II cap. 1. - אֹבוֹת, plur. *pythones*. 2 Reg. XXIII, 24. θελητὰς, ubi al. ἐγγαστριμύθους. Inde in *Gloss. in lib. IV Reg.* τοὺς θελητὰς, τοὺς ἐγγαστριμύθους. *Inc.* Lev. XIX, 31. XX, 27. *Aqu* Lev. XX, 6. et 1 Sam. XXVIII, 9. θεληταί. Conf. de hac voce *Spencerum* de *legib. Hebr. ritual.* lib. II. cap. 21. p. 421. ubi, examinatis *Sam. Petiti*, *Is. Vossii*, *Steph. le Moyne* et *Schindleri* de illa sententiis, eandem non vocibus Atticis, sed Alexandrinis, aut potius Aegyptiacis annumerari debere putat, quod θελετη *Kirchero* teste *Onomast. Copt.* pag. 114. lingua *Aegyptiaca praestigiatorem magum* notet. Apud *Hesychium* θελητής exponitur προαιρετικός, pro quo *Steph. le Moyne* ad *Var. Sacr.* p. 996. et *Vossius* de *translatt.* p. 61. reponendum putant θελκτής, προαιρετικός, *incantator*, *augur*. Sed θελητὰς νόμου habemus 1 Maccab. IV, 42. et per illos ibi intelleguntur, qui προαιρέσει quadam, h. e. voluntate et studio, legem Domini observant. Bene ergo apud *Hesychium* θελητής exponi potest προαιρετικὸς, *qui voluntario egit*. Vt taceam, quod eodem modo legatur in *Lex. Cyrilli MS. Bremensi*.

ΘΕΛΗΤΟ'Σ, *placitus*, *cupitus*. חֵפֶץ, *desiderium*. 1 Sam. XV, 22. εἰ θελητὸν τῷ κυρίῳ, si placent Domino. Mich. VII, 18. sec. *Complut.* Mal. III, 12. γῆ θελητὴ, terra, *quam vehementer amat*, *cupit et desiderat* Deus.

ΘΕ'ΛΩ et 'ΕΘΕ'ΛΩ, *volo*, *desidero*, *expeto*, *acquiesco*, *delector*. אָבָה, idem. Genes. XXIV, 8. Deut. I, 26. et alibi saepius. - אָוָה, Pih. *expeto*. Iob. XXIII, 13. - אָמַר, *dico*. Exod. II, 14. ubi אָמַר in notione *cogitandi* accepisse videntur. *Vulg. tu vis: Inc.* 2 Sam. XXI, 4. θέλετε. *Vulg. vultis.* Scil. אָמַר h. l. significat *voluntatem suam verbis declarare et significare*. In *Complut.* quoque ibi vox θέλετε reperitur. - בּוֹא, *venio*. 2 Par. VII, 11. Formula hebr. *venire in cor* de *consiliis* et *decretis* haud raro adhibetur, ut satis notum est. - בִּקֵּשׁ, Pih. *quaeso*, *postulo*. 2 Par. XXI, 3. - דָּמָה, Pih. *cogito*. Iud. XX, 5. - הֶאֱמִין, Hiph. *fido*. *Inc.* Iud. XI, 20. οὐκ ἠθέλησεν, nolebat. Sc. effectum posuit pro causa. Quia enim ipsis non fidebat, sed mala quaevis ab ipsis metuebat, ideo transitum denegavit. - חָפֵץ, verbum. Deut. XXI, 14. 1 Sam. XVIII, 22. θέλει ἐν σοὶ ὁ βασιλεὺς, rex te *delectatur*. Vide et 2 Sam. XV, 26. 3 Reg. X, 8. 2 Par. IX, 8. Psalm. XVII, 22. ῥύσεταί με, ὅτι ἠθέλησέ με, liberabit me, quia me *delectatur*. Vide et Ps. XXI, 8. et conf. Matth. XXVII, 43. Ps. XL, 12. ὅτι τεθέληκάς με, quod me *delecteris*. Psalm. XXXIII, 12. τίς ἐστιν ἄνθρωπος ὁ θέλων ζωὴν, quis est homo, qui *expetit* vitam. Ps. LXVII, 34. τὰ ἔθνη τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα, gentes, quae bella *desiderant*. Eodem sensu verbum legitur Matth. XII, 38. Marc. X, 35. et apud profanos auctores.

Vide *Lex. N. T.* s. h. v. Hos. VI, 6. *ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν, καὶ ἐπίγνωσιν θεοῦ ἢ ὁλοκαύτωμα*, magis *delector* misericordia, quam victima, et scientia Dei, quam holocausto. Hic *θέλω* pro *μᾶλλον θέλω* ponitur, quemadmodum 1 Cor. XIV, 19. Conf. *L. Bos. Proleg. in LXX Intt.* cap. 3. et *Ellips. Graec.* pag. 374. Ps. XXXVI, 34. *καὶ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ θελήσει σφόδρα.* Vide infra s. v. *σφόδρα.* - חָפֵץ, verbale. 1 Paral. XXVIII, 9. *ψυχῇ θελούσῃ*, *lubentis.* Ps. XXXIX, 20. *οἱ θέλοντές μοι κακά*, *qui male mihi cupiunt.* Mal. III, 1. *ὁ ἄγγελος τῆς διαθήκης, ὃν ὑμεῖς θέλετε*, angelus foederis, quem *desideratis.* - חֵפֶץ, *voluntas.* 1 Reg. X, 13. - טוֹב בְּעֵינֵי, *bonum in oculis.* Esther. III, 11. - יָלַךְ, *eo.* Exod. II, 7. *θέλεις* (pro *εἰ θέλεις.* Confer *Schoettgen.* ad *L. Bos. Ellips.* p. 566. sq.), *καλέσω σοι γυναῖκα τροφεύουσαν*, si vis, vocabo tibi nutricem. - יִסַּד, Pih. *firmiter constituo.* Esth. I, 8. - *נֶפֶשׁ, *desiderium animi. Symm.* Prov. XIII, 4. *οὐ θέλει:* ubi *θέλειν* notat *serio velle*, *ita ut etiam studeas consequi optata.* Male *Iaegerus* ad h. l. statuit, LXX Intt. post רָאִין mente repetiisse מִתְאַוָּה. - נָצַר, *servo, custodio. Symm.* Prov. XXIII, 26. *θελησάτωσαν;* ubi aperte expressit lectionem textualem תִּרְצֶנָה, a רָצָה. - *רָאָה, *video.* Dan. I, 19. sec. cod. *Chis. καθὼς ἐὰν θέλῃς*, pro כַּאֲשֶׁר תִּרְאֶה, *prouti videbitur tibi.* Non male quoad sensum. - רָצָה, *acquiesco.* 1 Paral. XXVIII, 4. Adde *Inc.* Ps. XXXIX, 14. et XLVIII, 14. Praeterea legitur Ies. IX, 5. ubi quid sibi voluerint LXX suo *καὶ θελήσουσιν*, pro quo nihil legitur in textu hebr., me ignorare fateor.

ΜῊ ΘΈΛΩ, *nolo.* חָדַל, *desisto.* Deut. XXIII, 23. - מֵאֵן, Pih. *renuo.* Exod. X, 4. Ies. I, 20. - מָאֵן, verbale, *renuens.* Ier. XXXVIII, 21.

ΟΥ̓ ΘΈΛΩ. ΟΥ̓Κ ἘΘΈΛΩ, *nolo.* מֵאֵן, Pih. Genes. XXXVII, 34. XXXIX, 8. Num. XX, 21. et alibi saepius. - מָאַס, *respuo.* Ies. V, 24. *οὐ γὰρ ἠθέλησαν τὸν νόμον κυρίου*, *respuebant* enim legem Domini.

ΘΈΜΑ, *positio, quod ponitur, depositum, thesaurus, theca, capsula. qua aliquid reconditur;* it. *ordo, quo aliquid ponitur, ferculum.* אַרְגָּז, *capsula.* 1 Sam. VI, 8. *θήσετε ἐν θέματι Βερσεχθὰν*, reponetis in *capsula* Bersechthan, ubi, ut quilibet videt, duae versiones coaluerunt. Idem valet de versione *Incerti*, qui ibi habet: *καὶ θήσετε αὐτὰ ἐν θέματι Βαργάζ.* In utraque versione autem videtur relictum esse hebr. אַרְגָּז, quod non intellegebant, quippe in loco hoc solo occurrens. Sed aliquis in margine interpretationis causa addidit *ἐν θέματι.* - מַעֲרָכָה, *ordo.* Lev. XXIV, 6. *ἐπιθήσετε αὐτοὺς* (*κατὰ*) *δύο θέματα, ἓξ ἄρτους* (*κατὰ*) *τὸ ἓν θέμα*, apponetis illos, scil. panes, duobus ordinibus, sex panes uno *ordine.* Ib. v. 7. *ἐπὶ τὸ ἓν θέμα.* - תְּשׂוּמֶת, *positio. Inc.* Lev. VI, 2. Tob. IV, 11. *θέμα γὰρ ἀγαθὸν θησαυρίζεις σεαυτῷ*, *thesaurum* enim bonum recon-

dis tibi. *Θέμα* etiam *pecuniam apud trapezitas depositam* notat. Vide *Salmas.* de *foenore trapez.* pag. 563. Vide *Lex. N. T.* s. v. *θεμέλιος*. Sirac. XXX, 17. *θέματα βρωμάτων παρακείμενα ἐπὶ τάφῳ*, *fercula* ciborum apposita in sepulcro.

ΘΕΜΕ'ΛΙΟΣ et *ΘΕΜΕ'ΛΙΟΝ*, *fundamentum.* אֲבָנִים, *lapides. Symm.* Ies. XIV, 19. *θελέμια*, fundamenta, sc. lapidea. – אַרְמוֹן, *palatium.* Ies. XXV, 2. ubi *θεμέλιον* notat *aedificium bene fundatum ac magnifice exstructum.* Ier. VI, 5. Hos. VIII, 14. Amos. I, 4. 7. 10. 14. II, 2. 5. – אשיה, chald. plur. Esdr. IV, 12. V, 16. – *בָּצְרָה nomen proprium, *Bozrah.* Amos. I, 12. *θεμέλια αὐτῆς*. Legerunt בצרה. – יָסַד, *fundo.* Ies. LIV, 11. 1 Reg. V, 17. – יסוד. Iob. XXII, 16. Psalm. CXXXVI, 10. Thren. IV, 11. et alibi. Adde *Aqu. Symmach. Theod.* Prov. X, 25. – יסודה. Ps. LXXXVI, 1. – יַרְבָּה, *latus.* Ies. XIV, 15. – מוּסָד, part. Hoph. *fundatum.* Ies. XXVIII, 16. – מוסדים, plur. masc. Deut. XXXII, 22. Ps. XVII, 9. LXXXI, 15. et alibi. – מוֹסְדוֹת, plur. foem. 2 Sam. XXII, 8. 16. Ps. XVII, 17. Ies. XL, 21. – *מוּסָךְ, *tegmen.* 2 Reg. XVI, 18. Legerunt מוסד. – מַסַּד. 1 Reg. VII, 9. – מָקוֹם, *locus.* Iob. XVIII, 4. Ies. XIII, 13. – *סִיר, *spina.* Nahum. I, 10. Pro סירים legerunt סודים, acceperuntque illud pro יסודים, nam יסוד est *fundamentum.* – קַרְקַע, *solum, fundum. Inc.* Amos. IX, 3. – שָׁתוֹת, proprie *fundamenta*, tropice *leges et iura. Aqu.* Ps. X, 3. ὅτι οἱ θεμέλιοι καθαιρεθήσονται, *leges* eversae iacent. Ita haec verba explicavit *Fischerus* in *Clavi Verss. GG. V. T.* pag. 57. sequ. – תַּחְתִּים, plur. ex תַּחְתִּי, *inferiores.* Ies. XLIV, 23. Sirac. I, 17. μετ' ἀνθρώπων θεμέλιον αἰῶνος ἐνόσσευσεν, h. e. inter homines fundavit ab antiquissimis temporibus *habitaculum* suum. Secundum *Storrium Opusc.* T. III. p. 339. *θεμ. α.*, quod idem valet ac *θ. αἰώνιον* per appositionem, adiectivi instar habentem, iungitur omisso accusativo *νοσσιὰν*, qui coniugatus est verbi *ἐνόσσευσε*, hoc sensu: nidum perpetuo fundatum s. semper stabile domicilium collocavit apud homines. Sirac. III, 11. *κατάρα δὲ μητρὸς ἐκριζοῖ θεμέλια*, ubi *θεμέλια domos bene fundatas* notat. Opponitur ibi *στηρίζει οἴκους τέκνων*. (Sic יסודה usurpatur Ps. XXXVII, 1. Confer quoque *Lex. N. T.* s. h. v.) Ibid. X, 17. et XVI, 20. occurrunt *τὰ θεμέλια τῆς γῆς*.

ΕΙ'Σ ΤΟ' ΘΕΜΕ'ΛΙΟΝ 'ΕΜΒΑ'ΛΛΩ, *in fundamentum immitto.* יָסַד, Pih. Ies. XXVIII, 16.

"ΕΩΣ ΘΕΜΕΛΙ'ΟΥ, *ad fundamentum usque, funditus.* עַד־סִירִים, *usque ad spinas.* Num. I, 10. Vide supra s. v. *θεμέλιος*.

ΘΕΜΕΛΙΟ'Ω, *fundo*, *fundamentum iacio.* בְּרִיחַ, *vectis.* Prov. XVIII, 19. *ὥσπερ τεθεμελιωμένον βασίλειον.* Tro-

pum tropo substituerunt, salva tamen munitionis ac firmitatis notione. *Schol.* ed. *Rom.* habet *μεμοχλευμένον*. – יָסַד, *fundo*. Ios. VI, 26. 1 Reg. VI, 36. Esdr. III, 10. *ἐθεμελίωσαν τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον*, fundamentum iaciebant ad aedificandam domum. Cant. V, 16. Zach. VIII, 9. Adde *Aqu.* et *Symm.* Ies. XXVIII, 16. Exod. IX, 18. *Symm.* Ps. XXIII, 2. – יְסוּד, *fundamentum*. Esdr. VII, 7. – כּוֹנֵן, Pih. a כּוּן, *firmo*. Ps. VIII, 4. XLVII, 8. LXXXVI, 5. – נָסַךְ, *inungo*. Prov. VIII, 23. ubi pro נִסַּכְתִּי legisse videntur נוֹסַדְתִּי.

ΘΕΜΕΛΙΩΣΙΣ, *fundatio*, *fundamentum*. הוּסַד, infin. Hoph. Esdr. III, 11. – יְסֹד, infin. Kal. Esdr. III, 12. – יְסוֹד, *fundamentum*. 2 Paral. XXIV, 27. *Aquil.* Psalm. LXXXVI, 2.

ΘΕΜΙΣ, *ius*, *fas*. 2 Macc. VI, 20. *ὧν οὐ θέμις γεύσασθαι*. Ib. XII, 14. *λαλοῦντες ἃ μὴ θέμις*. In utroque loco *θέμις* pro *θεμιτὸς* ponitur. *Hesych.* *θέμις*, *δίκαιον*, *ἄξιον*, *πρέπον*, *καὶ δίκη*, *ἣ προσήκει*, *καὶ ἡ τιμὴ*, *καὶ τὸ ἀξίωμα*, *καὶ τὸ ἁρμόζον· ἡ θέμις ἐστὶ καὶ νόμος*.

ΘΕΜΙΤΟΣ, *iustus*, *licitus*, *legibus permissus*. Tob. II, 13. *οὐ γὰρ θεμιτόν ἐστι φαγεῖν*, non enim *licitum* est vesci. *Lex. MS. Cyrilli Brem.* *θεμιτὸν*, *δίκαιον*, *ὅσιον*.

ΘΕΝΑΡ, *vola*, s. *cavitas manus* et *pedis*. חָפְנַיִם, dual. *pugni*. *Aqu.* Prov. XXX, 4. *ἐν θενάροις*, *volis manuum*. *Hesych.* *θέναρ*, *τὸ κοῖλον τῆς χειρὸς καὶ τοῦ ποδός*: ubi *Schrevelius* in notis citat *Aristotel. hist. anim.* I. c. 151. 153. *Pind. Schol.* 256.

ΘΕΟΚΤΙΣΤΟΣ, *a Deo creatus*, *divinitus traditus*, *conditus aut institutus*. 2 Macc. VI, 23. *τῆς ἁγίας καὶ θεοκτίστου νομοθεσίας*. *Pindar. Pyth.* Od. *Δ*, 365. *Eustath.* in *Odyss.* *α'*, p. 8, 31.

ΘΕΟΜΑΧΕΩ, *Deo repugno*, *Deum oppugno*. 2 Macc. VII, 19. *θεομαχεῖν ἐπιχειρήσας*. Conf. *Lex. N. T.* s. h. v.

ΘΕΟΜΑΧΟΣ, *cum Deo pugnans*, *Dei oppugnator*. רְפָאִים, plur. *gigantes*. *Symm.* Prov. IX, 18. et XXI, 16. ubi loco *παρὰ θεομάχου* reponendum est *θεομάχων*, ut iam monuit *Montfauconus*. Idem Iob. XXVI, 5. Hanc versionem *Symmachi* eo melius intelleget, qui meminerit, quae de gigantibus, adversus deos bella gerentibus, in fabulis memorantur.

ΘΕΟΣ, *Deus*. אַבִּיר, *fortis*. Epitheton Dei. Psalm. CXXXI, 2. 5. Ies. LX, 16. – אֲדֹנִים, plur. ex אָדוֹן, *domini*. Nehem. X, 29. – אֲדֹנָי. Nehem. IV, 14. Ps. LXXVI, 2. Ies. III, 16. Hab. III, 18. – *אַל, *non*, *nihilum*. *Symmach.* Iob. XXIV, 25. Legit אֵל, *Deus*, cum *Vulgato* Interprete. – אֵל, sing. *fortis*, *Deus fortis*. *Symm.* Ps. LXXXI, 2. *ὁ θεὸς κατέστη ἐν συνόδῳ θεοῦ*, ubi *θεὸς* ultimo loco positum pluraliter *Deos* notat. LXX Num. XVI, 22. *θεὲ*, *θεὲ τῶν πατέρων*

καὶ πάσης σαρκὸς, o Deus Deus patrum et omnis carnis. Psalm. XVI, 7. ἐκέκραξα, ὅτι ἐπήκουσάς μου, ὁ θεὸς, clamavi, quia exaudivisti me, Deus. Psalm. XXI, 1. ὁ θεὸς, ὁ θεός μου, πρόσχες μοι, Deus, Deus mi, attende mibi. Conf. Iob. XX, 28. et alia loca, quibus pariter nominativus pro vocativo ponitur, ex sacris et profanis scriptoribus observata *Glassio* in *Philol. S.* p. 70. ed. *Dathii.* Adde locum *Aristoph. Concion.* v. 128. ὁ περιστίαρχος, περιφέρειν χρὴ τὴν γαλῆν, ubi *Bisetus: Τοῦτο δὲ Ἀττικοῖς, ἀντὶ τοῦ, ὦ περιστίαρχη, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς Ἐκκλησ. ὁ παῖς ἀντὶ τοῦ, ὦ παῖ.* Conf. et *Possslium Syntax. Graec.* pag. 7. et 75. et auctores citatos *Lampio* in Ps. XLV. p. 224. Ps. XXXV, 5. δικαιοσύνη σου ὡς ὄρη θεοῦ, iustitia tua tanquam montes Dei, h. e. montes *magni s. altissimi et firmissimi.* Nomen Dei enim aliis substantivis in SS. iungitur ad summam praestantiam rei, de qua sermo est, indicandam. Ps. LXXXIX, 11. τὰς κέδρους τοῦ θεοῦ, cedros Dei, h. e. cedros *proceras* sive *altissimas.* - אֵלִים, plur. *fortes.* Psalm. XXVIII, 1. LXXXVIII, 7. - אֱלָה et אֱלָהָא cum א emphat. chald. Esdr. IV, 24. V, 1. VI, 3. et alibi passim. - אֱלוֹהַּ, sing. Deut. XXXII, 15. 17. 2 Par. XXXII, 15. et alibi saepius. - אֱלֹהִים, plur. Gen. XXXV, 5. φόβος θεοῦ, terror Dei, h. e. *maximus.* Similiter apud *Pindarum Nem.* Od. IX. v. 64. ἐν δαιμονίοισι φόβοις, *terroribus divinis, Schol.* interpretatur ἐν φόβοις μεγίστοις. Cf. *Histor. Crit. Reip. Literar.* T. XI. p. 258. seq. 2 Sam. IX, 3. ποιήσω μετ' αὐτοῦ ἔλεος θεοῦ, faciam cum eo misericordiam Dei, h. e. *maximam.* Ps. LXIV, 10. ὁ ποταμὸς θεοῦ, fluvius Dei, h. e. *maximus.* Intellegitur nempe Iordanes, quem etiam *Strabo* lib. XVI. p. 1095. et *Philostorgius* in fragmento apud *Ioh. Antiocherum* recitato apud *Salmasium* in *Exerc. Plin.* c. 35. p. 407. μέγιστον, et *Iosephus A. I.* lib. V. c. 1. τὸν ποταμὸν fluvium κατ' ἐξοχὴν appellat. Conf. *Hist. Crit. Reip. Lit.* T. XI. p. 244 seq. Ion. III, 3. Νινευῒ ἦν πόλις μεγάλη τῷ θεῷ, Ninive erat urbs magna Deo, h. e. *valde magna s. amplissima.* Conf. *Vorstii Philol. S.* P. I. c. 16. p. 388. sequ. *Fesselii Advers. Sacr.* lib. I. c. 6. p. 47. et *Wollii* Diss. de *usu et abusu αὐξήσεως nominum divinorum, Comment. de parenthesi sacra* subiunctam, p. 153. sequ. Exod. VII, 1. ἰδοὺ δέδωκά σε (εἰς) θεὸν φαραὼ, ego dedi te in Deum Pharaoni, h. e. constitui te, ut tanquam Deus per Aaronem, prophetam tuum, Pharaoni voluntatem divinam de dimittendo populo patefacias. *Aqu.* Ps. XLIV, 8. ὁ θρόνος σου, θεὲ, εἰς αἰῶνα καὶ ἔτι, thronus] tuus, o Deus, in saeculum et ultra. Vide et *Aqu.* Ps. L, 3. Idem Ps. XLIV, 8. ἤλειψέ σε, ὁ θεὸς, θεός σου, unxit te, o Deus, Deus tuus. *Drusius* in *Fragm.* p. 928. ad h. l. ita: *Legerim θεὲ, ὁ θεός σου. Sic apud Hieronymum ausim reponere: Dee, Deus meus, pro eo quod in editis vulgo, Deus, Deus meus.*

Rei firmandae sunt verba illa: Vnde et Aquila Elohim verbum hebraicum non nominativo casu, sed vocativo interpretatur dicens, θεὲ, et nos propter intellegendium Dee *posuimus, quod latina lingua non recipit. Haec Hieron. in Epist.* 104. *ad Principiam.* Hactenus *Drusius.* Ad quem ita *Fabricius* in nota MS *Fallitur Drusius. Nam verbis, quae ex Hieronymo adducit, respondetur ad v. 7. ubi legitur θεὲ. In versu autem hoc octavo Aquila non θεὲ, sed θεὸς scripserat, ut idem Hieronymus testatur ibidem. Verba eius sunt:* „Quod sequitur, „*unxit te, Deus, Deus tuus*, primum nomen Dei vocativo „casu intellegendum est, sequens nominativo. Satis miror, „cur *Aquila* non, ut coeperat in primo versiculo, vocativo „casu interpretatus sit, sed nominativo, bis nominans „Deum, qui supra dictum unxerit Deum.“ Adde *Aqu.* sec. cod. *Mosqu.* Genes. VI, 2. θεῶν. Ps. CIX, 1. ad quem locum *Suidas: θεοὶ, οἱ κατ᾽ εἰκόνα θεῖαν γεγεννημένοι, καὶ ἀκήρατον τὴν εἰκόνα φυλάξαντες.* Ps. LXXXI, 1. *Suidas: θεοὺς, τοὺς τῶν Ἰουδαίων ἄρχοντας.* – אֵל אֱלֹהִים. Genes. XXXIII, 20. XLVI, 3. – גּוֹי, *gens, populus.* Ios. X, 13. ubi tamen pro θεὸς *Grabius* in *Prolegg.* T. I. cap. 3. §. 7. legendum censet ἔθνος, quoniam *populus* legitur in *Itala* versione apud *Tertullianum de ieiun.* c. 10. *Bielius* mavult leviori mutatione legi λαὸς, quemadmodum *Al.* 2 Par. XXX, 27. pro θεὸν habet λαόν. Mihi autem nullo modo de varietate lectionis h. l. cogitandum videtur. Nam quod Israelitae auxilio Dei adiuti fecerant, hoc non male ipsi Deo a LXX Intt. h. l. tribuitur. – *דֶּרֶךְ, *via.* Amos. VIII, 14. ὁ θεός σου. Non legerunt אֱלֹהֶיךָ, ut plerisque placuit, sed דֶּרֶךְ h. l. *religionem, cultum divinum* notat, quod de obiecto cultus divini per metonymiam acceperunt, quemadmodum eadem vox haud raro *locum* notat, *quo via euntem ducit*, v. c. Ezech. XXI, 25. et Prov. XX, 24. – *וְלֹא, *et non.* Prov. XXX, 5. Legerunt literis transpositis וְאֵל. *Vogelio* vero non ob varietatem lectionis ita vertisse videntur, sed ideo, quod non intellexerint, in posteriori membro ex priori supplendum esse לֹא. – *הוּא, *ille*, et, ut αὐτὸς, nomen *Iehovae. Inc.* Prov. XXII, 9. – *הִיא, *ipse. Symm.* Iob. XXXII, 8. Legit יְהוָה, aut, quod magis placet, הוּא, quomodo Deus saepius appellatur in SS. – *הֲלֹא, *nonne? anne?* Ps. LXXXV, 7. ὁ θεός. Transpositis literis legerunt הָאֵל. – יָהּ יָהּ. Ies. XXXVIII, 11. – יְהוָה, *Iehova.* Gen. IV, 4. Exod. IV, 2. et alibi saepissime. – יָהּ יְהוָה, *Iah Iehovah.* Ies. XXVI, 4. – יִשְׂרָאֵל, *Israel.* Deut. XXXII, 8. *κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων θεοῦ:* quae versio non tam arguit variam lectionem, quam potius respicere videtur antiquissimam Iudaeorum traditionem, Deum in divisione populorum singulis populis et regionibus singulos angelos attribuisse, qui illorum curam gererent, praeter populum Israeliticum, cuius

Deus ipse immediate curam in se susceperit. Vide ad h. l. *Dathii* Diss. in Ei. *Opusc.* - *לֹא, *non.* 1 Sam. II, 3. Legerunt וְאֵל. Vide quoque supra s. v. וְלֹא. - *לָהֶם. 1 Sam. III, 13. Legerunt אֱלֹהִים. - מַלְאָךְ, *angelus.* Cohel. V, 5. Sermo ibi est de *sacerdote*, qui *legatus Dei* vocatur Mal. II, 7. et cuius erat nomine divino de quaestionibus super votis respondere, Lev. XXVII, 2 sequ. Non male itaque LXX h. l. πρὸ προσώπου θεοῦ posuerunt. - *עָלָיו, *super eum.* Deut. XXXIII, 12. Legisse videntur עֶלְיוֹן, quae est lectio admodum probabilis. - עַם, *populus.* 2 Par. XXX, 27. ubi tamen *Al.* pro θεὸν rectius λαόν. - צְבִי, *decus.* Ierem. III, 19. κληρονομίαν θεοῦ, haereditatem *praestantissimam*, s. terram *desiderabilem.* Sic bene convenit cum hebraico. - *צַוָּאר, *collum.* Ps. LXXIV, 6. Legerunt צור, quod saepe pro *Deo* usurpatur, vel צַוָּאר, cum epenthesi τοῦ א, idem quod צור esse putarunt. - צוּר, *rupes.* Deut. XXXII, 4. 15. 18. 30. 31. et alibi saepius. - צִי, *navis.* Ies. XXXIII, 21. ὁ γάρ θεός μου μέγας ἐστί. Admodum inepte. - קֹדֶשׁ, *sanctitas.* Amos. II, 7. - שַׁדַּי, *omnipotens.* Num. XXIV, 4. 16. Ies. XIII, 6. - *שָׁמַיִם, *coeli.* *Inc.* Iob. I, 16. ubi verba παρὰ τοῦ θεοῦ respondent aperte hebraicis מִן הַשָּׁמַיִם, non autem τῷ אֱלֹהִים, ut vel ex praepositione παρὰ apparere arbitror. Vocem אֱלֹהִים in versione sua prorsus omisit. Vide infra s. v. οὐρανός. Praeterea legitur 2 Sam. XXIII, 4. ἐν θεῷ φωτὶ sec. cod. *Alex.* (ubi nihil respondet in textu hebr. et loco θεῷ reponendum est τῷ.) ac 1 Par. XXVI, 28. ubi θεοῦ ante Σαμουὴλ irrepsit per librarium sciolum, qui non commode dici posse putabat ἅγια Σαμουήλ. In Cod. *Alex.* τοῦ θεοῦ recte omittitur. 3 Esdr. VIII, 26. κατὰ τὴν σοφίαν τοῦ θεοῦ, secundum *summam* sapientiam tuam *tibi a Deo concessam.*

ΘΕΟ'Σ ΑΥ'ΤΩ͂Ν, *Deus eorum.* אֵל שַׁדַּי, *Deus omnipotens vel sufficiens.* Exod. VI, 3.

ΘΕΟ'Σ 'ΕΜΟ'Σ, *Deus meus.* שַׁדַּי. Gen. XLIX, 25.

ΘΕΟ'Σ ΜΟΥ, idem. אֵל שַׁדַּי. Gen. XXVIII, 4. XLIII, 14. XLVIII, 3.

ΘΕΟ'Σ ΣΟΥ, *Deus tuus.* אֵל שַׁדַּי. Gen. XVII, 1. XXXV, 11.

ΘΕΟ'Σ ΤΟΥ͂ ΟΥ'ΡΑΝΟΥ͂, *Deus coeli.* שַׁדַּי. Psalm. XC, 1.

ΤΑ' ΠΡΟ'Σ ΤΟ'Ν ΘΕΟ'Ν, elliptice pro: κατὰ τὰ πράγματα τὰ πρὸς τὸν θεὸν ἀνήκοντα, *in rebus, quae ad Deum pertinent.* לָאֱלֹהִים, *in Deum.* Exod. IV, 16. σὺ δὲ αὐτῷ ἔσῃ τὰ πρὸς τὸν θεόν, tu eris illi sc. praesto in rebus, quae ad Deum pertinent, h. e. quemadmodum Aaron erit propheta tuus, per quem ad populum loqueris, ita tu ipsi tanquam Deus futurus es, a quo verba tanquam a me ipso revelata accipiet. - מוּל הָאֱלֹהִים, *e regione* vel *a latere Dei*, vel: *prope Deum.*

Exod. XVIII, 19. γίνου σὺ τῷ λαῷ τὰ πρὸς τὸν θεὸν, esto tu populo (praesto) in rebus, quae ad Deum pertinent, h. e. tu loco Dei voluntatem eius populo patefacies. Conf. Intt. ad Hebr. V, 1.

ΘΕΟΙ', in plur. *Dii*, it. *idola*. אל sing. Ps. LXXXI, 5. Ies. XLIV, 15. Malach. II, 11. – אלים plur. Exod. XV, 10. Dan. XI, 36. – אֱלֹהִים. Gen. III, 5. XXXI, 30. 32. XXXV, 2. 4. – אֱלָהַיָּא cum א emph. chald. Ier. X, 10. – אֱלָהִין chald. Dan. II, 11. III, 12. 14. 18. – אלילים plur. *idola*. Ies. XIX, 5. – זֶבַח, *sacrificium*. Ez. XX, 28. ubi loco τοῖς θεοῖς αὐτῶν *Cappello* in *notis critt.* ad h. l. p. 550. reponendum videtur τὰς θυσίας αὐτῶν. Non autem vidit, eos libere transtulisse, et, quia *sacrificii* notio in praecedente voce זֶבַח iam latet, τοῖς θεοῖς αὐτῶν sensus causa substituisse. – עֲצַבִּים plur. *simulacra*. 2 Sam. V, 21. – צוּר, *rupes*. Deut. XXXII, 31.

ΘΕΟΣΕ'ΒΕΙΑ, *Dei cultus*, *pietas*. יִרְאַת אֲדֹנָי, *timor Domini*. Iob. XXVIII, 28. – יִרְאַת אֱלֹהִים, *timor Dei*. Gen. XX, 11. – *יִרְאַת יְהוָה, *timor Iovae*. *Inc.* Prov. I, 29. 4 Macc. VII, 6. θεοσέβεια *sacratos Deo cibos* notat.

ΘΕΟΣΕΒΗ'Σ, *Deum colens*, *pius*. יְרֵא אֱלֹהִים. Exod. XVIII, 21. Iob. I, 1. 8. II, 3. Adde Iudith. XI, 16.

ΘΕΟΦΙΛΗ'Σ, *Deo carus et gratus*. *Prol. Sir.* θεοφιλεῖς ἱστορίας, h. e. historias sacras (in literis sacris obvias) de hominibus piis et probis. Nam ita ipse auctor in sequentibus explicat verbis: περὶ ἀνδρῶν εὐαρεστησάντων τῷ θεῷ. Substantivum θεοφιλία reperitur apud *Schol. Soph. Oed. Tyr.* v. 40. et adverbium θεοφιλῶς apud *Isocratem Paneg.* p. 65, 40.

ΘΕΡΑ'ΠΑΙΝΑ, *ancilla*, *famula*. אָמָה, idem. Exod. XXI, 26. 27. Iob. XIX, 15. XXXI, 13. – בְּנֵי אֹהֶל, *homines tentorii*. Iob. XXXI, 33. – נַעֲרָה, *puella*, *serva*. Prov. XXXI, 15. – שִׁפְחָה. Exod. XI, 5. Ies. XXIV, 2. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* θεράπαινα, δούλη.

*ΘΕΡΑΠΑΙΝΙ'Σ, *ancilla*, *famula*. אָמָה, idem. Exod. XXI, 27. τῆς θεραπαινίδος sec. cod. 53. *Holmes*. Cf. quoque *Suidam s. v.* θεράπαινα. *Hesych.* θεραπαινὶς, δούλη.

ΘΕΡΑΠΕΙ'Α, *sanatio*, *unctio*, *famulitium*, *cultus*, etiam *conventus sacer*. מְרוּקִים plur. *mundationes*. Esth. II, 12. ἡμέραι τῆς θεραπείας, dies *unctionis*. – עֶבֶד, *servus*. Gen. XLV, 16. θεραπεία αὐτοῦ, *famulitium* eius. Hunc vocis θεραπεία usum illustravit *Perizon.* ad *Ael. V. H.* II, 2. Conf. *Lex. N. T.* s. h. v. – עֲצָרָה, *feria*. Ioel. I, 14. ubi θεραπεία *conventum sacrum* significat. Iuxta antiquam latinam translationem: *praedicate curationem*. Quod *Hieronymus* intellegit de *emendatione*, peccatorum suorum poenitentia, in quo *Theodoretus* ipsi adstipulatur. *Bielius* ad h. l. in Thesauro suo ita: Vox hebraea עֲצָרָה non minus videtur *cura-*

tionis notionem admittere, quam radix עָצַר significationem *claudendi* et *constringendi*. Vulnera enim constrictione curantur, atque ita ad vulnerum animae curationem applicari posse haud absonum videtur. Hac significatione eam reddunt per δέω LXX Ier. XXXIII, 1. At alias praeterea habet vox graeca θεραπεία significationes, quas alii bicanteferunt, tanquam huic loco magis convenientes, ut sunt, *cultus divinus*, *famulatus*, *ministerium*, qua notione iuxta *Arabicam* Versionem verba sonant *proclamate ministerium*, h. e. admonete eos, ut simul accedant ad serviendum Deo. Vide *Ed. Pocockium* ad h. l. p. 62 sequ. - *תְּרָפִים. *Aqu.* 1 Sam. XV, 23. Est ipsa vox hebraica graece scripta, quae tamen suspecta visa est *Montfauconio* ad h. l. Praeterea legitur Esth. XV, 4. s. V, 1. ἐξεδύσατο ἱμάτια τῆς θεραπείας, deposuit vestimenta oratus s. orationis, h. e. vestimenta lugubria, qualia orantem ac supplicem decent. Conf. *Frassen. disquisitiones bibl.* p. 558. 2 Reg. X, 20. ἁγιάσατε ἱερείαν τῷ Βαὰλ καὶ θεραπείαν, sanctificate sacerdotium Baali et cultum, ubi nihil his verbis in textu hebr. respondet. *Phavorinus:* θεραπεία, ἡ ἴασις, ἀπὸ τοῦ θεραπεύω, καὶ θεραπευτὴς παραγόμενον. θεραπεία καὶ ἡ διακονία, ἀφ' οὗ λέγεται καὶ θεράπων, καὶ θεραπεία ἡ ὑπουργία καὶ ὑπηρεσία, καὶ τὸ πλῆθος τῶν θεραπόντων.

*ΘΕΡΑΠΕΥΤΗ'Σ, *minister.* Addit. Esther. XI, 3. θεραπευτὴς ὢν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως, *ministrabat regi in aula*, seu: *munere aulico fungebatur.*

ΘΕΡΑΠΕΥ'Ω, *ministro*, *servio*, *colo*, *sano*, it. *lavo.* בִּקֵּשׁ Pih. *quaero.* Prov. XXIX, 27. πολλοὶ θεραπεύουσι πρόσωπα ἡγουμένων, multi *colunt* personas principum. - חִלָּה Pih. *deprecor.* Prov. XIX, 6. πολλοὶ θεραπεύουσι πρόσωπα βασιλέως, multi *colunt* personam regis. Ita *Philostratus* de *vit. Apoll. Tyan.* l. VII. c. 31. p. 311. θεραπεύοντα τὸν βασιλέα vocat, Imperatori submisso cultu addictum, ut vertit *Olearius.* - יָשַׁב, *sedeo.* Esth. II, 19. ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐθεράπευσεν ἐν αὐλῇ. Mardochaeus autem *ministrabat* in aula. Vide et Esth. VI, 10. - עֶבֶד, *servus.* Ies. LIV, 17. ἔστι κληρονομία τοῖς θεραπεύουσι κύριον, est haereditas illis, qui *colunt* Dominum, h. e. *sacerdotibus.* - עָשָׂה, *facio.* 2 Sam. XIX, 24. οὐκ ἐθεραπεύσατο τοὺς πόδας αὐτοῦ, οὐδὲ ὠνυχίσατο, neque pedes suos sibi *laverat*, neque ungues sibi praeciderat. Sc. θεραπεύειν notat in universum *curam gerere* apud GG., v. c. *Xenoph. Cyrop.* V, 1, 13. - *שָׁחָה, *me inclino*, *incurvo.* Prov. XIV, 19. Vox hebr. de iis dicitur, qui accidunt ad alicuius pedes, honoris habendi captandaeque benevolentiae causa. Tob. XII, 2. τὴν γυναῖκά μου ἐθεράπευσε, ut uxorem haberem, *mihi praesto fuit.* 3 Esdr. I, 3. θεραπεύετε τὸ ἔθνος αὐτοῦ ἰσραὴλ, *curam agite* gentis ipsius Israel. Ibid.

II, 18. *τὰ τείχη θεραπεύουσι*, moenia *reficiunt* seu *restituunt*. *Vulgatus: statuunt muros.* Respondet chald. שַׁכְלֵל, Esdr. IV, 12. *Iosephus A. I.* XI. c. 2. p. 549. ed. *Hav.* *ἐπισκευάζουσι τὰ τείχη. Polyb.* IV, 70, 2. *θεραπεύειν τὴν δύναμιν*, *supplere* exercitum. Ib. X, 20, 2. *θεραπεύειν τὰς πανοπλίας.* Maxime autem huc pertinet locus *Diodori Siculi* (lib. IV. c. 41.) a *Stephano* T. III. *Thesauri l. gr.* p. 1541. excitatus: *ἕνεκα τοῦ θεραπεύειν ἀεὶ τὰ πονοῦντα μέρη τῆς νηὸς*, ut, si quae navis partes laborarent, eas ipse *reficeret*. Adde *Diod. Sic.* XII, 52. רְפָא, quod in l. *arab.* et *aethiop.* omnino notat *resarcire, restituere*, etiam Hebraeis ita usurpatur, v. c. 1 Reg. XVIII, 30. et Ps. LX, 4. Sap. XVI, 12. *οὔτε μάλαγμα ἐθεράπευσεν αὐτοὺς*, neque malagma *sanavit* illos. Sir. XVIII, 19. *πρὸ ἀῤῥωστίας θεραπεύου*, aute morbum *medicina utere*. Ibid. XXXV, 16. *θεραπεύων*, *verus Dei cultor. Phavorinus: θεραπεύω, τὸ δουλεύω. οἷον οὐκ ἐᾷ τὸν δεσπότην θεραπεύειν. καὶ θεραπεύω, τὸ τιμῶ. ἀγαθὸν θεραπεύεις σοφιστήν, καὶ θεραπεύω τοὺς θεούς. καὶ θεραπεύω, τὸ ἰῶμαι. ὡς τὸ, σώματος μὲν ἀῤῥωστίαν θεραπεύει τέχνη.*

ΘΕΡΑ΄ΠΩΝ, *minister, servus.* *בַּיִת, *domus*, it. *familia, famulitium.* Prov. XXVII, 27. sec. *Hexapla.* Vide tamen ad h. l. *Iaegerum*, qui statuit, לְלֶחֶם בֵּיתֶךָ a LXX Intt. plane praetermissum et *θεραπόντων* potius ad נַעֲרוֹת referendum esse. – בֶּן אֲדֹנִי, *filius Domini.* Gen. XXIV, 44. – *מַחֲלֶה, *infirmitas.* Prov. XVIII, 14. *θεράπων φρόνιμος*, h. e. *θεραπεύων φρονίμως*, qui alium obsequiis et officiis colit, apparendoque demereri studet. Legerunt מְחַלֵּה a חָלָה, quod ibid. cap. XIX, 6. per *θεραπεύειν* reddiderunt. Vide ad h. l. *Iaegerum*. – מְשָׁרֵת. Exod. XXXIII, 11. – נַעֲרָה, *puella.* Prov. XXVII, 27. – עֶבֶד. Gen. L, 17. Exod. IV, 10. V, 21. et alibi. – *תָּמִיד, *iugiter.* 2 Reg. XXV, 30. sec. cod. *Alex.* *θεράποντος.* Lege *διαπαντός. Hesych. θεράποντες, οἱ ἐν δευτέρᾳ τάξει φίλοι, ἀπὸ τοῦ θεραπεύειν, δοῦλοί τε καὶ ὑπηρέται.*

ΘΕΡΑ΄ΠΩΝ ΦΡΟ΄ΝΙΜΟΣ, *minister prudens.* מַחֲלֶה, *infirmitas.* Prov. XVIII, 14. Vide supra s. v. *θεράπων*.

ΘΕΡΑΦΕΙ΄Ν et *ΕΙ΄Ν*, item *θεραφίν.* Ipsa vox hebraica תְּרָפִים plur. *idola, dii penates.* Iud. XVII, 5. XVIII, 14. 17. 20. 1 Sam. XV, 23. *Symm. Theod.* Gen. XXXI, 19. *Aqu.* Ezech. XXI, 21. *Lex. Cyrilli MS. Brem. Θεραφεῖν, μορφώματα.*

ΘΕ΄ΡΕΙΟΣ, *aestivus*, i. q. *θερινός.* קַיִץ, *aestas. Aqu.* Ps. XXXI, 4. *ἐρημώσει θερείᾳ.*

ΘΕΡΙ΄ΖΩ, *meto*, it. *abscindo* (*Anacr. Od.* XII, 5. *Soph. Ai.* 238.). חָרַשׁ, *aro.* 1 Sam. VIII, 12. *θερίζειν θερισμὸν αὐτοῦ.* Additum hoc est ex aliis locis, v. c. Levit. XXIII, 22. *Fischerus in Proluss.* de *vitiis Lexicorum N. T.* p. 179. monuit, coaluisse h. l. duas versiones, ac verba *θερίζειν θερισμὸν*

αὐτοῦ pariter ac τρυγᾷν τρύγητον αὐτοῦ pertinere ad formulam לִקְצֹר קְצִירוֹ, ut adeo verba καὶ θερίζειν θερισμὸν αὐτοῦ ex alia versione in marginem LXX viralis translata, inde in ipsum verborum contextum ita migrarint, ut loco suo moverint verba τῶν ό: καὶ ἀροτριᾷν ἀροτρίασιν αὐτοῦ, quae servavit *Complutense* exemplum. – מַחֲרֵשָׁה, *rutrum.* 1 Sam. XIII, 21. Vide infra s. θεριστήριον. – *מָלֵא, *impleo.* Gen. IX, 1. sec. *Coislin.* in margine θερίσατε. Vide ad h. l. *Montf.* Tom. I. p. 660. Continent verba θερίσατε τὴν γῆν meram glossam librarii, cui formulam hebr. *implere terram*, de *numerosa prole* explicandam, ad *messem* referre placuit, tautologiae fortasse evitandae causa. – קָטַף, *decerpo*, vel *manu*, vel *falce*, inde *vindemio*. Ar. قَطَفَ. Iob. VIII, 12. – קָצִיר, *messis*. *Inc.* et LXX Iob. V, 5. – קָצַר, *meto.* Lev. XXIII, 10. 22. Ruth. II, 3. et alibi saepius. Adde *Inc.* Hos. X, 12. – Vide alibi Σῖτος.

ΘΕΡΙΝΟ'Σ, *aestivus.* מְקֵרָה, *refrigeratio.* Iud. III, 20. ἐν τῷ ὑπερῴῳ τῷ θερινῷ. Non male. Οἱ ἄλλοι ibid. v. 24. – קַיִט Chald. *aestas.* Dan. II, 35. – קַיִץ, idem. *Symm.* et LXX Amos. III, 15. *Symm.* Ps. XXXI, 4.

ΘΕΡΙΣΜΟ'Σ, *messis*, it. *fruges ad metendum maturae.* חָרִישׁ, *aratio.* 1 Sam. VIII, 12. Vide supra s. v. θερίζω. – פֵּאָה, *angulus.* Lev. XIX, 9. XXIII, 22. In utroque loco θερισμὸς aut *agrum* notat, *qui demetitur*, aut *fruges*. Prior interpretatio magis convenit voci hebr., quae *partem*, *portionem* ac omnino *omne* notat, *quod est abscissum et abruptum.* – קַיִץ, *aestas.* Ies. XVI, 9. – קָצִיר, *messis.* Gen. VIII, 22. Ierem. V, 17. κατέδονται τὸν θερισμὸν ὑμῶν, devorabunt *maturas fruges* vestras. Vide et Lev. XXXIII, 10. 22. 1 Sam. VI, 13. et conf. Matth. IX, 37. et Apoc. XIV, 15. Sic ἀμητὸς tam *messem* quam *fruges maturas* significat. Vide supra in h. v. Iob. XIV, 9. *Vulg.* et faciet *comam.* Vide *Barth.* ad *Nemes. Eclog.* IV, 23. Adde *Aqu.* Ps. LXXXIX, 12. – קָצַר infin. Levit. XIX, 9.

ΘΕΡΙΣΤΗ'ΡΙΟΝ, *falx messoria.* מַחֲרֶשֶׁת, *vomer.* 1 Sam. XIII, 20. ubi per θεριστήριον non *falcem messoriam*, sed *vomerem* LXX significare voluisse docent sequentia, ubi commemorant τὸ δρέπανον, *falcem.* Vide ad h. l. *Scharfenbergium*, ac supra s. v. θερίζω.

ΘΕΡΙΣΤΗ'Σ, *messor.* Drac. v. 40.

ΘΕ'ΡΙΣΤΡΟΝ, *vestis aestiva*, *messoris vestimentum*, *vestis tenuis*, a θέρος vel θερίζω. מַחֲרֶשֶׁת, *vomer.* 1 Sam. XIII, 20. sec. *Vat.* Sed lectio θέριστρον est ibi aperte vitiosa, ac e compendio scribendi orta. Reponendum est θεριστήριον. – צָעִיף, *peplum.* Gen. XXIV, 65. (ubi vid. *Drusius.*) XXXVIII, 14. (ubi *Schol.* σπαθαρίσκον.) 19. ubi vid. *Montfauc.* – רְדִיד,

peplum, *palliolum*. Cant. V, 8. Ies. III, 22. *Hesych.* *θέριστρον, λεπτὸν ὕφασμα, θερινὸν ἱμάτιον. Gloss. in Octat.* τὸ *θέριστρον, τὸ πολύτιμον ἱμάτιον. Lex. Cyrilli MS. Brem. θέριστρον, ὠμοφόριον. Hieronymus Comment. in Ies. Θέριστρα nos possumus appellare palliola, quibus obvoluta erat Rebecca, ut hodie quoque Arabiae et Mesopotamiae operiuntur foeminae, ab eo, quod ἐν θέρει, h. e. aestate et caumate, corpora protegant foeminarum.* Conf. *Drusium* iu *fragm.* p. 51. ac *Sturz.* de *dial. Maced.* p. 172 sequ.

ΘΕΡΜΑΙ'ΝΩ, *calefacio*, et *θερμαίνομαι*, *incalesco*. חָמַר*, *tumultuor*. LXX sec. *Theodor.* חָמַר, *ἐθερμάνθη*, pro eo quod reliqui libri habent, *ἐθολώθη*: ubi nec lectio graeca sollicitanda, nec ad varietatem lectionis confugiendum est, ut legerint per Cheth חמר, ut nonnulli voluerunt. Potius libere transtulisse censendi sunt. Nam utrumque de commotione animi dicitur, speciatim de misericordia. – חֹם, *calor*. Hagg. I, 6. *οὐκ ἐθερμάνθητε ἐν αὐτοῖς*. – חָמַם, *incalesco*. Psalm. XXXVIII, 4. *ἐθερμάνθη ἡ καρδία μου ἐντός μου, καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκκαυθήσεται πῦρ*, *calet* cor meum in me, et in meditatione mea *exardet* ignis. Verba haec de *magno dolore et tristitia* intellegenda sunt, ut patet e sequentibus. Confer, quae ad h. l. illustrandum ex *Aristophane* et *Plauto* observat *Elsnerus* ad Luc. XXIV, 31. p. 286. Hos. VII, 7. *θερμαίνεσθαι*, *incalescere*, est *ardere libidine malefaciendi*, quemadmodum apud *Aeschylum* (*Sept. c. Theb.* v. 605.) *ναῦται θερμοὶ*, *nautae calidi*, sunt *θερμοὶ πρὸς τὴν κακίαν*, *fervidi ad malitiam*, seu *aestuantes libidine malefaciendi*, ut *Scholiastes* exponit. Vide *Fesselii advers. sacr.* lib. II. c. 22. p. 160. Sirac. XXXVIII, 17. *θερμαίνειν* dicitur *is*, *qui magno studio et ardore aliquid facit*, ac *θέρμανον κοπετὸν* est *valde lacrymare ac plange*. Lacrymae enim sunt calidae.

ΘΕΡΜΑΣΙ'Α, *calor*. חֹם, idem. Ier. LI, 39. Adde Dan. III, 46. sec. cod. *Chis. κατὰ τὴν θερμασίαν αὐτοῦ*.

ΘΕΡΜΑΣΤΡΕΥ'Σ, *caldarium*. יָעִים plur. *palae*, *ecopae*. 1 Reg. VII, 40. iuxta ed. *Rom. ἐποίησε χειρὰμ τοὺς λέβητας καὶ τὰς θερμαστρεῖς*, fecit Chiram lebetes et *caldaria*. Vide et v. 45. In ed. *Francof.* utrobique male legitur *θέρμας τρεῖς*. *Theodoretus* ad h. l. T. I. p. 472. *θερμαστρεῖς δὲ κέκληκε τοὺς θερμαντῆρας, ἐν οἷς τὸ ὕδωρ θερμαίνειν εἰώθαμεν*. יָעָה in lingua Aethiopica *urere*, *comburere* notat.

ΘΕ'ΡΜΗ, *calor*. חֹם praet. Kal a חָמַם. Cohel. IV, 11. – חָמָה. Ps. XVIII, 7. Vide et Sir. XXXVIII, 34.

ΘΕ'ΡΜΗ ΓΙ'ΝΕΤΑΙ, *calor fit*. חָמַם, *calefio*. Iob. VI, 17.

ΘΕ'ΡΜΑΙ, plur. *thermae*, *balnea*. יָעִים plur. *palae*, *ecopae*. 1 Reg. VII, 39. 40. ubi tamen pro *θέρμας τρεῖς* repo-

nendum est *θερμαστρεῖς*, quod vide supra. Versio adiuncta *Polyglott. Anglic.* reddit: *calfactoria. Theodoretus* ad h. l.: *Appellavit autem τὰς θέρμας τρεῖς ipsos θερμαντῆρας, in quibus aquam solemus calefacere.* Vid. *Flam. Nobil.* ad h. l.

ΘΕΡΜΟ'Σ, calidus, ardens. חַכְלִילִי, *rubicundus. Inc.* Gen. XLIX, 12. Bene: nam, quod rubet, *ardere* videtur. – חַם. Ios. IX, 12. *Aqu. Symm. et LXX* Iob. XXXVII, 17. ἡ στολὴ θερμή, vestes *incalescentes.* – חֹם, *calor.* 1 Sam. XXI, 6. – חֵן, *gratia.* Ierem. XXXI, 2. εὗρον θερμὸν ἐν ἐρήμῳ. *Hieronymus* in *Comment.* ad h. l. θερμὸν mire interpretatus est de Apostolis calidis ac viventibus, et sociis eorum in deserto gentium etc. simulque notat, latinos codices suo tempore ridicule pro *calido lupinos* habere, permutatis invicem θερμός, *calidus*, et θέρμος, *lupinus.* Idem in *Comment.* ad Ies. LXV. p. 245. exhibet lectionem εὗρον ὡς θερμὸν, quae *Sixt. Amamam* in *Antibarb. Bibl.* lib. IV. p. 751. in eam induxit opinionem, LXX Intt. scripsisse εὗρον οἰκτιρμὸν, *invenerunt misericordiam*, ut εὗρον non sit h. l. prima singularis, sed tertia pluralis. Tuetur tamen lectionem θερμὸν omnium codd. vers. *Arab. Cod. Syr. Hexapl.* et *Theodoreti* auctoritas, ut adeo verosimilius sit, eos loco חֵן legisse חֹם. *Victor* apud *Ghislerium* in *Catena* p. 664. testatur, alios pro θερμὸν ibi legere θερισμὸν, *messem.* Inde forte enata glossa apud *Hesychium:* Θερμὸν, τὸ θέρος. Tob. II, 9. ἀφώδευσαν τὰ στρουθία θερμὸν (sc. ἀφόδευμα vel simile quid) εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, passerculi calidum stercus excernebant in oculos. Sir. XXIII, 22. ψυχὴ θερμὴ, *anima calida*, h. e. homo *iracundus*, ut e serie orationis luculenter apparet. Θερμὸς Graecis omnino dicitur, *cuius animus affectibus pravis exaestuat. Bielio* ψυχὴ θερμὴ est *is, qui turpi libidine totus flagrat.* Vide *Fesselii Adv. Sacr.* lib. II. c. 22. p. 160.

ΘΕΡΜΟ'ΤΗΣ, caliditas, calor. Sap. II, 4. ὑπὸ θερμότητος αὐτοῦ βαρυνθεῖσα.

ΘΕ'ΡΟΣ, aestas. קַיִץ, *aestas*, it. *messis.* Gen. VIII, 25. Prov. VI, 8. XXX, 25. ἑτοιμάζεται θέρους (pro διὰ θέρους), parat aestate victum. – קָצִיר, *messis.* Prov. XXVI, 1. Sir. L, 9. ἐν ἡμέραις θέρους. Vide *Iacobs. anim.* ad *Anthol.* T. VIII. pag. 357.

ΘΕΣΒΙ'ΤΗΣ, Thesbites, cognomen prophetae Eliae. נָבִיא, *propheta.* Mal. IV, 5. ubi pro τὸν Θεσβίτην alii habent προφήτην, quod est vel alius interpretis, vel emendatio ad textum. – תִּשְׁבִּי, *Thesbites.* 1 Reg. XXI, 17. 2 Reg. I, 3. 8. IX, 36.

ΘΕ'ΣΙΣ, positio, situs, it. *habitus, amictus.* *נַחַת, *descensus.* *Ἄλλοι* Iob. XXXVI, 16. Acceperunt vocem hebr. in ea significatione, qua *requiem* notat, ut quoque interpretatus est *Vulgatus.* – נִיר, *lucerna.* 1 Reg. XI, 36. ὅπως ᾖ

θέσις τῷ δούλῳ μου Δαυίδ. Quomodo haec versio excusanda aut defendenda sit, vix apparet. Coniicio, eos legisse נִיר a נגר, *commorari in aliquo loco*, ut *θέσις* sit *fixa ac perpetua sedes*, aut *regia sedes*, si nempe vox haec cum Hierosolyma in sequentibus coniungatur. Vide supra s. v. *θέλησις*. – *שִׁית, *positio*, it. *ornatus*, *forma externa*. *Aqu.* Prov. VII, 10. *θέσιν πόρνης*, *habitum* meretricis: ubi *Symm.* *τάξιν*, LXX *εἶδος* habent. *Drusius* in *fragm.* p. 1110. ad h. l.: Hic sumi videtur pro habitu aut vestis genere, quae et *σύνθεσις*. Qua voce Latini quoque autores utuntur. *Suetonius Nerone* (cap. 51.): *Ac plerumque synthesin indutus* etc. *Martialis* (lib. XIV, 1.): *Synthesibus dum gaudet eques dominusque senatus.* 3 Esdr. I, 2. *ἐν τῇ θέσει*, *eo quod collocarent.* In textu hebr. 2 Chron. XXXV, 3. est תְּנוּ, *collocate.* Sap. VII, 19. *ἀστέρων θέσεις*, siderum *situs*, aut *dispositiōnes*, coll. v. 29.

ΘΕΣΜΟ'Σ, *lex*, *statutum.* שָׁתוֹת, *fundamenta*, a שִׁית, *ponere.* *Symm.* Ps. X, 3. *ὅτι οἱ θεσμοὶ κατελύθησαν*, *leges* perfractae iacent, s. nihil valent. Vox hebr. metaphorice *leges* notat, quia sunt quasi fundamenta, quibus superstructa nititur omnis humana societas, ut iis convulsis evertantur ipsae civitates. – הֲלָכָה, *lex.* Prov. I, 8. Sap. XIV, 23. *Gloss. MS. in Sap. Sal.* *θεσμῶν*, *νόμων*. 4 Macc. VIII, 6. *Hesych.* *θέσμοις*, *νόμοις*.

ΘΕΧΕΙ'Μ. Est ipsa vox hebraica תֻּכִּיִּים plur. *pavones* vel *psittaci*, sec. alios *simiae* (Conf. *Iac. Hasaei* pec. diss. in *Bibl. Brem.* Cl. II. p. 468 sequ.). 2 Par. IX, 21.

ΘΕΩΡΕ'Ω, *contemplor*, *specto*, *considero*, *sentio*, *percipio*, etiam *cum voluptate* vel *admiratione video et adspicio aliquid.* זָמַם, *cogito.* Prov. XXXI, 16. – חָזָה. Ps. XXVI, 8. *τοῦ θεωρεῖν με τὴν τερπνότητα κυρίου*, ut *percipiam* delectationem domini. – חֲזָה chald. Dan. II, 31. 34. III, 28. Dan. VII, 11. *ἐθεώρουν τὴν φωνὴν* sec. *Chis.* coll. Apoc. I, 12. ubi legitur: *βλέπειν τὴν φωνήν.* – מָאוֹר, *lumen.* Prov. XVI, 2. *θεωρῶν.* Forte legerunt מַרְאֶה, *videre faciens.* – רָאָה. Ios. VIII, 20. Iud. XIII, 19. 20. Iob. XIII, 1. *ἰδοὺ ταῦτα τεθεώρηκέ μου ὁ ὀφθαλμός*, ecce haec vidit oculus meus. *Al.* Iud. XVI, 27. *θεωροῦντες ἐν παιγνίαις Σαμψών*, *spectantes*, quomodo fidibus caneret Simson. Sir. XXVI, 32. *γυνὴ μεγαλόφωνος καὶ γλωσσώδης εἰς πολεμίων τροπὴν θεωρηθήσεται*, mulier clamosa et loquax ad hostes fugandos *exquiretur.* Ibid. XLII, 24. *ὡς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐπιθυμητά, καὶ ἕως σπινθῆρός ἐστι θεωρῆσαι*, ubi *θεωρεῖν* notat *cum voluptate et admiratione videre.* Conf. *Glassii Philol. S.* p. 215. ed. *Dathii.*

ΘΕΩΡΗΤΟ'Σ, *conspicuus*, *spectabilis.* חָזוּת, *visio.* Dan. VIII, 5. *κέρας θεωρητόν*, h. e. sec. *Theodoretum ἐπίσημον καὶ περίβλεπτον.* *Diod. Sic.* p. 429, 14.

ΘΕΩΡΙ'Α, *contemplatio*, *spectaculum*. מַרְאָה. Ezech. X, 10. sec. *Compl. Symm*. Ies. LIII, 2. – רְאוּת, *aspectus*. *Symm*. Cohel. V, 10. Legitur praeterea Dan. V, 7. sec. cod. *Chis*. εἰσεπορεύετο ἐπὶ θεωρίαν ἰδεῖν τὴν γραφὴν, ubi nihil respondet in textu ac sine dubio duae versiones coaluerunt. 2 Macc. XV, 26. τοὺς ἐξελθόντας πάντας ἐπὶ τὴν θεωρίαν ἐξεκέντησε, h. e. omnes Iudaeos, qui ad *celebrationem sabbati* venerant, interemit, coll. v. 25. *Vulg*. male *spectaculum* transtulit. Latius enim patet haec vox apud Graecos, quibus θεωρία in universum *omnia* notat, *quas ad cultum Dei externum spectant*, unde mox de *ludis sacris gentilium*, mox de *sacris* generatim adhibetur. Conf. *Casauboni Comment. in Theophr. Char*. statim ab initio. Sic θεωρικὸν ἀργύριον est interprete *Hesychio* τὸ εἰς θεῶν τιμὴν καὶ ἑορτὴν διδόμενον, et eodem teste: θεωρικοὺς ἐκάλουν τοὺς τοῖς θεοῖς τὰς ἀπαρχὰς ἀπάγοντας. 3 Macc. V, 24. πρὸς τὴν οἰκτροτάτην θεωρίαν, ad funestissimum *spectaculum* internecionis, sc. Iudaeorum.

ΘΕΩΡΙ'ΖΩ, *aspicio*, *conspicio*, *specto*. Iudith. X, 11. οὐκέτι ἐθεώρισαν αὐτήν.

ΘΕΩΡΟ'Σ, *contemplator*, *spectator*, speciatim *sacer legatus*, *qui ad sacra deorum externorum mittebatur*. 2 Macc. IV, 19. θεωρούς, *sacrorum procuratores*. *Suidas*: Θεωροὶ, οἱ εἰς θυσίας πεμπόμενοι καὶ τὰς ἑορτὰς, ἢ ἐπὶ τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας, καὶ ἄλλας πανηγύρεις, καὶ εἰς χρηστήρια. Graeci etiam illos, qui primitias Diis afferebant, θεωροὺς vocabant. *Hesychius* in Θεωρικός: Θεωροὺς (Sic enim legendum censet *Stephanus* pro θεωρικοὺς, et recte, iudice *Bielio*.) δὲ ἐκάλουν τοὺς τοῖς θεοῖς τὰς ἀπαρχὰς ἀπάγοντας. Conf. *Spanhemii Obss.* in *Callimach*. p. 487. et 515 sequ.

ΘΗ'ΚΗ, *theca*, *loculus*. בַּיִת, *domus*. Exod. XXV, 27. XXXVI, 32. XXXVII, 14. – מַצֵּבָה, *statumen*, *statio*, *stirps*. Ies. VI, 13. ὅταν ἐκπέσῃ ἐκ τῆς θήκης αὐτῆς. Acceperunt vocem hebr. in ea notione, quam habet מַצָּב, ut notet *omnem locum*, *ubi aliquid constituitur* vel *consistit*, ut adeo θήκη sit h. l. *capsula glandis*. Secundum *Michaëlis Supplem*. p. 2328. legerunt מִצַּבָּם, *tanquam ex testudine sua*, a צָב, Num. VII, 3., vel מִצְבָתָם, a צֶבֶת, *fasciculus*, Ruth. II, 16. *Kraegelio* legisse videntur מַצְבָּתָהּ, quae vox *omne vas* notat, *in quo aliquid reconditur et asservatur*, coll. Ex. XVI, 33. – *פֶּתַח, *ianua*. Ies. III, 26. ubi פְּתָחֶיהָ LXX transtulerunt: αἱ θῆκαι τοῦ κόσμου ὑμῶν, ac illud κόσμου ὑμῶν est merum additamentum, et θῆκαι positum est pro θύραι. *Vulgatus*: *lugebunt portae eius*. – *תֵּבָה, *arca*. Exod. II, 3. 5. etc. sec. *Compl*. et *Inc*. apud *Montfauconum*. Fortasse legendum est θίβη. Vide infra s. v. θίβη.

ΘΗΛΑ'ΖΩ, *lacto*, et *lacteo*, *sugo*. מְפַחִים plur. *educationes*, q. d. *palmationes*, *parvuli*, *qui palmis gestantur et*

educantur. Thren. II, 20. νήπια θηλάζοντα μαστοὺς, infantes *sugentes* ubera. - יָנַק : הֵינִיק Kal et Hiph. Iob. III, 12. ἱνατί δὲ μαστοὺς ἐθήλασα; cur vero *lactatus sum* uberibus? Vide et Cant. VIII, 1. et Ioel. II, 16. Gen. XXI, 7. ὅτι θηλάζει παιδίον Σάῤῥα, quod *lactet* infantem Sara. Vide et Exod. II, 9. 1 Sam. I, 23. Thren. IV, 3. Ps. VIII, 3. ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων, ex ore infantium et lactentium. Vide et Ier. XLIV, 7. *Thomas Mag.* et *Moschopulus:* θηλάζει τὸ θῆλυ μεταβατικῶς ἃ ἔτεκε, καὶ θηλάζουσι τὰ τεχθέντα ἀμεταβάτως. Confer, quae ex *Aeliano*, *Philostrato* et *Lysia* notat *Graevius* ad *Luciani Soloecist.* p. 734. Deut. XXXII, 13. ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας, *suxerunt* mel ex petra. Deut. XXXIII, 19. [πλοῦτος θαλάσσης θηλάσει σε, divitiae maris *lactabunt* vel *satiabunt* s. *recreabunt* te. Adde *Theod.* Ies. LIII, 2. et 2 Macc. VII, 22. 27.

ΘΗ'ΛΕΙΑ, *foemina.* אֻרְוָה, *stabulum.* 2 Par. IX, 25. θήλειαι ἵπποι. Ita absurde redditur a LXX Intt. iudice *Bocharto Hieroz.* T. I. p. 115. ed. rec. Sine dubio de *equaria* s. πωλεία cogitarunt, ad quam opinionem ipsos movisse videtur vox אֻרְוָה. - בָּקָר, *bos.* Amos. VI, 12. Legerunt fortasse בַּבְּקָרִים, a נְקֵבָה, *foemina*, pro quo tamen secundum leges grammatices בִּנְקֵבוֹת scribendum fuisset. - נְקֵבָה, *foemina.* Lev. IV, 28. XV, 32. XXVII, 4. 6. 7. *Aqu. Symm.* Ierem. XXXI, 22. Vide quoque Prov. XXX, 31. ubi nihil pro hac voce in textu hebr. legitur.

ΘΗ˝ΛΥ, *foemina*, sc. γένος, *sexus foemineus, foemina.* אִשָּׁה. Gen. VII, 2. - בַּת, *filia.* Exod. I, 16. 22. - נְקֵבָה, *foemina.* Gen. I, 27. VI, 19. VII, 3. 9. et alibi aliquoties.

ΘΗΛΥΚΟ'Σ, *foemininus, foeminei sexus proprius.* נְקֵבָה, *foemina.* Num. V, 3. Deut. IV, 16.

ΘΗΛΥΜΑΝΗ'Σ, *fervidus amator sexus foeminei*, q. d. *insaniens amore mulierum.* מְיֻזָּנִים, plur. *bene pasti.* Ier. V, 8. ἵπποι θηλυμανεῖς ἐγενήθησαν, equi prae venere insanientes (s. *emissarii*, ut *Vulgatus* transtulit, h. e. admissarii) facti sunt. Ad hebr. מְיֻזָּנִים θηλυμανεῖς praeter *Bielium Kircherus* quoque ac *Trommius* retulerunt, ut a זָנָה derivasse videantur, sed *Hieronymus* ad sequ. vocem מַשְׁכִּים, ut cum *Simone* (*Lex. hebr.*) deducatur a שָׁכָה, *vagari*, ita ut סוּסִים מַשְׁכִּים sint *equi indomiti*, *oestro venereo perciti.* Vide *Scharfenbergium* ad *Cappelli Crit. S.* p. 813. Caeterum confer ad h. l. *Drusium Proverb.* Cl. II. l. IV. n. 37. et *Fesselii Advers. Sacr.* lib. II. c. 26. p. 171. Apud *Hesychium* θηλυμανεῖς sunt πόρνοι. Adde *Schol. Aristoph. Nub.* v. 1018.

ΘΗ˝ΛΥΣ, *foemineus, muliebris.* 2 Macc. VII, 21. τὸν θῆλυν λογισμὸν ἄρσενι θυμῷ διεγείρασα, *foemineam* cogitationem masculo animo excitans.

ΘΗΜΩΝΙ'Α et *ΘΗΜΩΝΙΆ*, *acervus*, *cumulus*. גָּדִישׁ, *meta frumenti*. *Aqu. Theod.* Iob. XXI, 32. – חֹמֶר, *coacervatio*, *acervus*. Exod. VIII, 14. συνήγαγον αὐτοὺς θημωνίας θημωνίας, (ubi alii libri θυμωνίας, alii θειμωνίας aeque perperam habent) collegerunt eas *acervos acervos*, h. e. *acervatim*, aut *per acervos*. Ita Marc. VI, 39. συμπόσια συμπόσια, *per convivia*, et v. 40. πρασιαὶ πρασιαὶ, *per areolas*. Conf. auctores laudatos a *Wolfio* ad Marci l. c. p. 468. *Vulg. in immensos aggeres*. – עֲרֵמָה, *acervus*. Cant. VII, 2. κοιλία σου θημωνία ἅλωνος, venter tuus *acervus* areae, ubi θημωνία speciatim *acervum tritici a palea sua separati* notat, qui partim ob rotunditatem et tumorem, partim ob candorem et nitorem (*Plin. H. N.* XVIII, 7.) commode cum ventre puellae comparari potest. Sir. XX, 28. XXXIX, 22. 1 Macc. XI, 4. *Hesych.* Θεμωνιαὶ (male ita scribitur pro θημωνιαὶ), οἱ σωροὶ τῶν ὀναγμάτων. Apud eundem Θειμωνιαὶ (hoc ex mendoso procul dubio codice arreptum videtur *Bielio*, in quo pro Θιμωνιαὶ scriptum fuit. Conf. Exod. VIII, 14. ibique varietatem lectionis) iisdem verbis exponuntur.

ΘΗΜΩΝΙ'Α ἍΛΩΝΟΣ, *acervus areae*. גָּדִישׁ, *meta frumenti*. Iob. V, 26 – מִכְרֵה מֶלַח, *fodina salis*. Soph. II, 9. ubi pro ἅλωνος sine dubio reponendum est ἁλὸς, quam lectionem vere habet ed. *Complut*. Conf. *Bocharti Hieroz*. P. II. p. 222. ed. *Rosenm*.

ΘΗ'Ν. Vide Θὶν infra.

ΘΗ'Ρ, *fera*. חַיָּה, *animal*, *bestia animata*. Iob. V, 23. Vide et Sap. XI, 19. 2 Macc. IV, 25. XI, 9.

ΘΗ'ΡΑ, *venatio*, *captura*, *fera*, *praeda*, *tendicula*. טֶרֶף, *praeda*. *Aqu. Theod.* Iob. IV, 11. *Symm. Theod.* Iob. XXXVIII, 39. *Aqu. Theod. Symm.* Ps. CX, 4. Conf. 1 Macc. III, 4. – טְרֵפָה, *discerptum*. Exod. XXII, 13. ubi vulgarem lectionem ἐπὶ τὴν θήραν *Grabius Proleg. in LXX Intt.* T. I. c. 4. §. 3. tuetur contra *Flaminium Nobilium*, qui ἐπὶ τὴν θύραν legendum ibi suspicatur, et *Waltonum*, qui in *Bibliis Polyglottis* voci θήραν signum mendae praefixit. In Concordantiis *Trommii* θήρα ibidem male hebr.] עַד, *testis*, respondere dicitur, et LXX pro illo צַיִד legisse coniicitur. Legerunt potius LXX pro עַד cum tzere עַד cum patach, quod significat *ad*. Caeterum *Steuchus* putat forte legendum: ἄξει πρὸς αὐτὸν τὴν θήραν, *afferet ei praedam*, quae lectio quoque commodior visa est *Cartwrighto* in *Electis Thargumico-Rabbinicis* pag. 281. – צַיִד, *venatio*. Gen. XXV, 28. XXVII, 4. θήρευσόν μοι θήραν, venare mihi *feram*. Vide et v. 5. 7. Prov. XII, 28. – צֵידָה, *victus*, *alimentum*, *cibaria*. Ps. CXXXI, 16. τὴν θήραν αὐτοῖς εὐλογῶν εὐλογήσω, ubi θήρα est *annona*, ut non *frumenta* modo, verum etiam *omne genus obsonii et avium et ferarum et piscium* intellegatur.

Sic *Catena Gr. Euseb. et Chrysost.* θήραν λέγει τῶν ὠνίων τὴν ἀφθονίαν, τὴν εὐετηρίαν. *Hieronymus Quaest.* in *Genes.* XLV, 21. verba Ps. l. c. adducens, ad illa inter alia ita notat: θήραν *venationem magis potest sonare, quam fruges, tametsi moris sit Aegyptiorum* θήραν *etiam* far *vocare, quod nunc corrupte* atheram *nominant.* [De hac *Dioscorides* lib. II. c. 114. Ἀθήρα δὲ ἐκ τῆς ἀληλεσμένης εἰς λεπτὸν ζειᾶς σκευάζεται· ἔστι δὲ ῥόφημα ὥσπερ πολτάριον ὑγρὸν, παιδίοις ἁρμόδιον. Et *Hesychius:* Ἀθηρὰ (sic enim legitur pro Ἀθήρα), βρῶμα διὰ πυρῶν καὶ γάλακτος ἡψημένον παρ' Αἰγυπτίοις. Confer et quae ex *Plinii Hist. Nat.* L. XXII. c. 25. de medicina ex frugibus decocta, et Aegyptiis *athara* vel, ut alii legunt, *athera* dicta affert *Hodius* de *text. Bibl. Origg.* p. 120. Caeterum pro θήραν *Vulg.* habet *viduam*, quasi sit χήραν. Sed error etiam in latino nasci potuit, dum aliquis, inconsulta hebr. veritate nec inspecto cod. graeco, quod statim sequeretur *pauperes*, putavit *victum* esse mendum, ideoque nihil haesitans *viduam* reposuit. Ita iudicavit *Sim. de Muis.* — *צוּר, *petra. Inc.* 1 Sam. XXIV, 3. Legit צור vel צִיר, ut *Montfauconus* ad h. l. recte monuit, aut pro θήρας debet esse πέτρας. — צֹר, *rupes*, it. *Tyrus.* Hos. IX, 13. Forte legerunt צִיר, aut potius לְצוּד. Vide ad h. l. *Montf.* — צָרָה, *angustia.* Prov. XI, 8. δίκαιος ἐκ θήρας ἐκδύνει. Quanquam non improbabile est, eos צָרָה pro צֵידָה, *viaticum*, legisse, tamen, si vel recepta lectio servatur, sensus parum mutatur. Qui enim captus est, is est ad angustias redactus. — רֶשֶׁת, *rete.* Ps. XXXIV, 9. ἡ θήρα, ἣν ἔκρυψε, συλλαβέτω αὐτὸν, *tendicula*, quam abscondidit, capiat illum. Confer Rom. II, 9. — *שֵׂטִים plur. *declinantes.* Hos. V, 2. ubi pro שֵׂטִים olim lectum fuit צָדִים, in quo verbo LXX ם cum ה permutarunt, et י transposuerunt, aut potius transpositum in suo codice repererunt. Vide ad h. l. *Bahrdtium* in *apparatu critico* p. 50.

ΘΗ'ΡΑΜΑ, *captura. tendicula.* מְצוֹד, *rete.* Coh. VII, 27. — *צַיִר, *venatio.* Lev. XVII, 13. sec. codd. *Holm.*

ΘΗΡΑ'ΤΗΣ, *venator.* כֶּלֶב, *canis. Aqu. Symm.* Psalm. XXI, 17. θηρᾶται. Legerunt כַּלָּב (arab. كلاب), *venator*, ut *Hieronymus* quoque transtulit. Confer *Aeliani V. H.* XIV, 46.

ΘΗΡΑ'Ω, *venor.* צָרָה, idem. *Symm.* 1 Sam. XXIV, 12. ubi tamen sensu metaphorico *insidiari* notat.

ΘΗ'ΡΕΥΜΑ, *captura, tendicula.* צַיִד, *venatio*, et *fera venando capta.* Lev. XVII, 13. *Al.* Cohel. VII, 27. — *צִיּוֹן, *Sion.* Ierem. XXX, 17. Legerunt צֵידָם, aut צֵידְכֶם (secundum *Michaelis* ad h. l. צֵידוֹן.), a צוּד, *venari*, et צִיד est θήρευμα s. θήρα.

ΘΗΡΕΥΤΗ'Σ, *venator*, *captator*. *יָקוּשׁ, *auceps*. Ps. XC, 3. – *צַיָּד, *venator*. Ier. XVI, 15. Sirac. XI, 31. πέρδιξ θηρευτὴς, *perdix venator*. Est perdix cicur, qui feros perdices sua voce in caveam aut laqueos allicit. *Plinius aucupis indicem* vocari ait. Vide *Bocharti Hieroz*. P. I. p. 17. et P. II. p. 89. et *Drusium* ad *Sir*. l. c.

ΘΗΡΕΥ'Ω, *venor*, *feras capio*, metaphorice: *comparo*, *concilio mihi aliquid*. אָחַז, *capio*. Cohel. IX, 12. – אָרַב, *insidior*. Ps. LVIII, 3. – גָּדַד, *turmatim convenio*. Psalm. XCIII, 21. θηρεύσουσιν ἐπὶ ψυχὴν δικαίου. Non legerunt יָגוֹדּוּ, sed יָצוּדוּ. Sed גָּדַד quoque de *venatoribus turmatim convenientibus* commode dici potest. – הֵבִיא, *venire facio*, Hiph. a בּוֹא. *Inc*. Gen. XXVII, 7. θήρευσον, h. e. venare et affer mihi. Idem quoque legitur in *Complut*. Vide tamen ad h. l. *Scharfenbergium*, qui observavit, θήρευσον e v. 3. huc translatum esse. – טָרַף, *discerpo*. Ierem. V, 6. *Symm*. Ps. XXI, 14. – יָצַר, *angor*. Iob. XVIII, 7. Legerunt loco Resch Daleth a verbo צָדָה. Vide supra s. v. θήρα. – יָקֹשׁ, *laqueum tendo*. Ps. CXXIII, 6. – צוּד, *venor*. Gen. XXVII, 4. 5. Lev. XVII, 13. Thren. III, 51. IV, 18. ubi non legerunt צָרוּ, sed pro ἐθηρεύσαμεν in cod. *Norimb*. rectius legitur ἐθήρευσαν. – תָּפַשׂ, *prehendo*. Ier. LI, 41. Sir. XXVII, 21. ἀφῆκας τὸν πλησίον καὶ οὐ θηρεύσεις αὐτὸν, amisisti amicum, quem non facile tibi iterum *recuperabis*.

ΘΗΡΙΑ'ΛΩΣΙΣ, *captura ferarum*. טֶרֶף, *animal laniatum* vel *laniandum*, *praeda*. *Symm*. Gen. XLIX, 9.

ΘΗΡΙΑ'ΛΩΤΟΣ, *a feris captus*. חַיָּה, *bestia*. Lev. V, 2. Existimavit, post חַיָּה supplendum esse טְרֵפָה, ut θηριάλωτος h. l. sit *bestia a feris lacerata*. – טְרֵפָה, *discerptum*. Gen. XXXI, 38. Exod. XXII, 31. Lev. VII, 14. et alibi.

ΘΗΡΙΑ'ΛΩΤΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *a feris captus sum*. טָרֹף יִטָּרֵף, *lacerando laceror*. Exod. XXII, 13.

ΘΗΡΙΟ'ΒΡΩΤΟΣ, *a feris comestus*. טְרֵפָה, *discerptum*. *Inc*. Gen. XXXI, 38. Confer *Strabon*. *Geogr*. lib. V. p. 1235. D.

ΘΗΡΙΟ'ΒΡΩΤΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *a feris comestus sum*. טָרֹף טֹרַף, *discerpendo discerpor*. Gen. XLIV, 28.

ΘΗΡΙ'ΟΝ, *fera*, *bestia*. בְּהֵמָה, idem. Deut. XXVIII, 26. XXXII, 24. 1 Sam. XVII, 44. Iob. XL, 15. ubi θηρίον *elephantem* notat. – חַיָּה. Gen. I, 24. II, 19. et alibi passim. 2 Sam. XXIII, 11. συνήχθησαν οἱ ἀλλόφυλοι εἰς θηρία, ubi *Complut*. habet εἰς σιαγόνα ex *Iosepho A. I*. VII, 12, 4. qui legisse videtur לְחִיָה, *ad Lechi*, quod est nomen proprium loci, cuius mentio fit Iud. XV, 14. XVII, 19. *Al*. 2 Sam. XXIII, 13. τὰ θηρία τῶν ἀλλοφύλων παρενέβαλεν ἐν τῇ κοιλάδι Ῥαφαεὶν, animalia alienigenarum castra metabantur in valle Raphain. Sic enim pro τάγμα vel, ut al., τάγματα τῶν ἀλλο-

φύλων in codice quodam ibi lectum fuisse colligit *Bielius* e *Glossis MS. in Lib.* 3. *Reg.* ubi inde procul dubio ita: *τὰ θηρία τῶν ἀλλοφυλων, τουτέστι τὰ τάγματα.* Licet enim haec glossis in lib. 3 Reg inserta sint, tamen et aliae voces ibi exponuntur, quae aliunde insertae sunt. Ordines autem militum ibi חַיּוֹת, *θηρία*, dici videntur ab animalibus in vexillis ipsorum repraesentatis. Sic et apud alias gentes signa militaria animalium effigies exhibuisse auctores testantur. Vt enim taceam, quae Iudaeorum magistri de animalibus in vexillis exercitus populi Israelitici, ex Aegypto in terram Canaan tendentis, pictis referant, (Vide *Bocharti Hieroz.* P. I. lib. III. c. 5. p. 772. et *Glassii Philol. S.* lib. V. Tr. I. c. 8. p. 1601.) de Persis refert *Xenophon* lib. II. *Cyropaed.* I, 1., quod aquilam auream in hasta longa conspicuam milites illorum habuerint et secuti sint. Et in vexillis Scythicis dracones comparuisse docet *Suidas* in *σημεῖα Σκυθικά.* Confer et quae de Indis memorat idem v. *'Ινδοὶ* et *Χιλιοστὺς*, ac *Lipsium* de *milit. Rom.* Lib. IV. Dial. V. p. 171. In Romanis vero legionibus inter signa militaria aquilas, lupos, minotauros, equos, apros locum obtinuisse, tradit *Plinius* lib. X. c. 4. – חֵיוָא: חַיְּתָא: חֵיוְתָא Chald. Dan. II, 38. IV, 9. V, 23. et alibi. – חַיְתוֹ ex חַיָּה, cum ה paragogico. Ps. XLIX, 11. Ies. LVI, 9. – טָרוֹף infin. *rapiendo.* Gen. XXXVII, 32. – טֶרֶף, *rapina.* Ies. V, 30. – צִיִּים plur. *fera animalia.* Ies. XIII, 21. – קוֹל, *vox.* Soph. II, 14. ubi קוֹל accepisse videntur de animalibus sonum seu vocem lugubrem edentibus. Sap. XVI, 5. *θηρία. serpentes.* 1 Macc. VI, 35. ubi de *elephantibus* adhibetur, quorum aspectus ita omnes horrore olim replebat, ut vel bestiarum nomine noti essent. Confer quoque 1 Macc. XI, 56. Eodem modo apud *Polybium* quoque et alios scriptores graecos *τὰ θηρία*, et in *Terentio belluae* usurpantur, ut multis exemplis docuit *Bochartus Hieroz.* T. I. pag. 258. Adde 2 Macc. XV, 20. 21. 3 Macc. V, 23. 29. 45. VI, 16. 21.

ΘΗΡΙ'Α ΤΕΤΡΆΠΟΔΑ, bestiae quadrupedes. אֵילִים plur. ex אַל, *fortes.* Iob. XLI, 16. Ita nempe vocem hebraicam ex coniectura non inepta transtulerunt.

ΘΗΡΙΟ'ΟΜΑΙ, efferor. 2 Macc. V, 11. *τεθηριωμένος τῇ ψυχῇ, efferatus animo.*

**ΘΗΡΙΩΔΕ'ΣΤΑΤΟΣ, immanissimus.* 4 Macc. XII, 14.

ΘΗΡΙΩ'ΔΗΣ, ferus, ferinus. 2 Macc. X, 35. *θηριώδει θυμῷ.*

ΘΗΡΙΩΔΩ~Σ, ferociter, ferino more. 2 Macc. XII, 50. *ἐνέσεισαν θηριωδῶς τῷ τείχει.*

ΘΗΡΟ'ΒΡΩΤΟΣ, a fera devoratus. טְרֵפָה, *discerptum. Inc.* et *LXX* sec. edit. *Compl.* Gen. XXXI, 39. Ibid. XLIV,

28. Adde *Lycophr. Alex.* v. 472. ubi vid. *Schol.* et *Strabon. Geogr.* VI. p. 403. C.

ΘΗΣΑΥΡΙ'ΖΩ, *congero, in thesaurum recondo, thesaurum facio.* אָצַר, *recondo, repono.* 2 Reg. XX, 17. ὅσα ἐθησαύρισαν οἱ πατέρες, quaecunque *congesserunt* patres. Amos. III, 10. οἱ θησαυρίζοντες ἀδικίαν καὶ ταλαιπωρίαν, qui thesauros *congerunt* vi ac iniuria partos. - *מָצָא, *invenio, consequor. Inc.* Prov. XXI, 21. ubi θησαυρίζειν notat *consequi*, et quidem in bonam partem. - צָבַר, *congero.* Ps. XXXVIII, 10. θησαυρίζει καὶ οὐ γινώσκει, τίνι συνάξει αὐτὰ, thesauros *congeret*, et ignorat, cui *congeret* illos. Zach. IX, 3. ἐθησαύρισεν ἀργύριον ὡς χοῦν, *congessit* argentum tanquam pulverem. Conf. Bar. III, 10. *Hesych.* θησαυρίσασαν, συνάξασαν. - צָפַן, *recondo.* Prov. I, 18. θησαυρίζουσι ἑαυτοῖς κακὰ, tanquam in thesauro recondunt sibi mala. Sic *Eurip. Ion.* v. 915. μέγαν θησαυρὸν κακῶν, magnum thesaurum malorum, et *Plautus Mercat.* Act. I. Sc. 2. v. 51. et Act. III. Sc. 4. v. 56. *thesaurum mali* dixit. Confer *Lex. N. T. s. h. v.* Prov. II, 7. θησαυρίζει τοῖς κατορθοῦσι σωτηρίαν, rectius tanquam in thesauro recondet salutem. Prov. XIII, 23. θησαυρίζεται δὲ δικαίοις πλοῦτος ἀσεβῶν, iustis autem tanquam in thesauro reconduntur divitiae impiorum. - צָרֶבֶת, *adurens.* Prov. XVI, 27. Non permutarunt צרב et צבר, sed arab. صرب *colligere* notat. Tob. IV, 11. θέμα γὰρ ἀγαθὸν θησαυρίσεις σεαυτῷ εἰς ἡμέρας ἀνάγκης, thesaurum enim bonum *recondis* tibimetipsi in dies necessitatis.

ΘΗΣΑΥ'ΡΙΣΜΑ, *thesaurus*, sive *quod in thesauro repositum est, repositorium, asservatio.* אוֹצָר, idem. Prov. XXI, 6. Vox haec, quam *Stephanus* in *Thes.* coniecit, sed sine scriptoris auctoritate, reperitur etiam in *Sophocl. Philoct.* 37. et *Eurip. Electra* v. 497.

ΘΗΣΑΥΡΟ'Σ, *thesaurus, receptaculum, theca* aut *cella, qua opes vel res pretiosae reconduntur, et ipsae divitiae ac res pretiosae, quae illis reconduntur,* it. *locus absconditus.* אוֹצָר, idem. Deut. XXVIII, 12. ἀνοῖξαι σοι κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ τὸν ἀγαθὸν, aperiat tibi Dominus thesaurum suum bonum. Conf. Ier. L, 25. Sir. XLIII, 16. Sic et apud *Plutarchum Solon.* p. 93. τοὺς θησαυροὺς ἀνοῖξαι τῶν χρημάτων est *thesauros aperire pecuniae.* Cf. *Elsnerum* ad Matth. XIII, 51. p. 71. et *L. Bos* ad Matth. II, 11. p. 3. Deut. XXXII, 34. ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου, obsignatum est in *thesauris* meis. Ios. VI, 19. πᾶν ἀργύριον ἢ χρυσίον — εἰς θησαυρὸν κυρίου εἰσενεχθήσεται, omne argentum vel aurum in *fiscum* Iovae referendum est. 1 Reg. VII, 51. τὰ σκεύη ἔδωκεν εἰς τοὺς θησαυροὺς οἴκου κυρίου, vasa dedit in *thesauros* domus Domini. 2 Reg. XXIV, 13. ἐξήνεγκεν πάντας τοὺς θησαυ-

ροὺς ἐκεῖθεν τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου καὶ τοὺς θησαυροὺς οἴκου βασιλέως, abstulit omnes thesauros inde, qui in domo Domini, et thesauros domus regis. Nehem. XIII, 12. ἤνεγκαν δεκάτην τοῦ πυροῦ καὶ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου εἰς τοὺς θησαυρούς, intulerunt decimam tritici et vini et olei in *thesauros*, h. e. in *horrea et cellas vinarias*. Iob. XXXVIII, 22. ἦλθες καὶ ἐπὶ θησαυροὺς χιόνος, θησαυροὺς δὲ χαλάζης ἑώρακας; num etiam venisti ad *loca*, *quibus* nix *reconditur*, vel etiam *loca*, *quibus* grando *asservatur*, vidisti? Ps. XXXII, 7. τιθεὶς ἐν θησαυροῖς ἀβύσσους, ponens in *locis absconditis* abyssos. Ps. CXXXIV, 8. ἐξάγειν ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ, educens ventos e *locis suis reconditis*. Ita et Ier. X, 12. *Suidas*: θησαυροὶ ἀνέμων, οὐκ ἀποθῆκαι τινές, ἀλλ' ἡ ῥᾳδία κίνησις, ἀπηνέμου τοῦ ἀέρος ὄντος. Ezech. XXVIII, 4. ἐποίησας χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐν τοῖς θησαυροῖς σου, collegisti aurum et argentum in thesauris tuis. Conf. *Lex. N. T.* s. h. v. - אָסָם, *horreum*. *Symm.* Prov. III, 10. θησαυροὶ, *receptacula frugum*, ubi *Aquila* αἱ ἀποθῆκαι, LXX τὰ ταμιεῖα habent. - בֵּית אוֹצָר, *domus thesauri*. Mal. III, 10. εἰσενέγκατε πάντα τὰ ἐκφόρια εἰς τοὺς θησαυρούς, inferte omnes proventus in *horrea*. - בַּר, *frumentum*. Amos. VIII, 5. ubi post θησαυρὸν omissum est σίτου. Sic cum בר convenit. Ita quoque *Syrus* et *Chald.* non male. Contentum positum est pro continente. Vide v. 6. *Itala: horreum*. - גִּנְזַ, *thesaurus*, a גָּנַז, *collegit*, *recondidit*. Ezech. XXVII, 24. - חֹסֶן, *robur*, etiam *possessio*, *opes*, *quas recondi solent*. Ies. XXXIII, 6. - לִשְׁכָּה, *cubiculum*. Neh. X, 39. εἰς τοὺς θησαυροὺς εἰσοίσουσιν τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου, in thesauros inferent primitias tritici. - *מָגֵן, *clypeus*. 2 Paral. XII, 9. ἔλαβε τοὺς θησαυροὺς τοὺς χρυσίους sec. cod. *Cant.* ubi θησαυροὺς pro θυρεοὺς ex antecedentibus irrepsit. - מַטְמוֹן, *thesaurus reconditus*, spec. *cellae subterraneae*. Gen. XLIII, 23. Ies. XLV, 3. Ierem. XLI, 8. et alibi. - עֶצֶר, *imperium*. Iud. XVIII, 7. Legerunt אצר, vel putarunt, עצר idem esse quod אצר, quia literae eiusdem organi saepius miscentur. - תְּבוּאָה, *proventus*. Prov. III, 14. - תֹּף, *tympanum*. Ezech. XXVIII, 13. ἐνέπλησας τοὺς θησαυρούς σου. Versionis huius nullam aliam rationem reddere valeo, quam quod gazophylacia fortasse olim formam tympanorum habuerint, quemadmodum quoque arcae, quibus indebatur pecunia, in atrio mulierum positae, שופרות dicebantur. Vide *Lex. N. T.* s. γαζοφυλάκιον. Baruch. III, 9. coll. Sap. VII, 15. Sir. I, 22.

ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΞ, *thesauri custos*. פֶּחָה, *praefectus*. Esdr. V, 14. Vide *Phavorinum* s. v. ταμίας, et *Diod. Sic.* p. 658, 25.

ΘΙΑΣΟΣ, proprie: *turba seu caterva mulierum Bacchicos agitans choros*, *coetus et multitudo tripudiantium ac*

convivantium, deinde *clamor, qualis est bacchantium, convivium* speciatim, *quod in exsequiis mortuorum haberi solebat.* בֵּית מַרְזֵחַ, *domus convivii*, scil. *funebris*. Ierem. XVI, 5. μὴ εἰσέλθῃς εἰς θίασον (ed. *Francof.* perperam habet θύασον) αὐτῶν, ne ingrediaris in domum convivii, seu *ad clamorem lugubrem illorum*. Conf. *Cappelli Crit. S.* Tom. III. pag. 194. *Hesychius*: θίασον, εὐωχία (malim εὐωχίαν) καὶ πλῆθος οὐ μόνον τὸ βακχικὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐργατικόν. Idem: θιασός, χοροῦ σύστασις ἢ σύλλογος, καὶ τὸ ψιλὸν πλῆθος, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ τὸ βακχικὸν ἢ ἱερὸς τῶν γυναικῶν. *Schol.* ad *Demosthenem* in *Orat.* contra *Aeschinem* Vol. II. pag. 65. *Reisk.* θίασος ἐστι τὸ ἀθροιζομένων πλῆθος ἐπὶ τελετῇ καὶ τιμῇ θεῶν. Vid. *Harpocration* in θίασος, ubi etiam mox haec addit: Ἴων δὲ ἐν Ὀμφάλῃ κοινῶς ἐπὶ παντὸς ἀθροίσματος ἔταξε τοὔνομα. Plura de hac voce vide apud *Fesselium* in *advers. sacr.* l. I. c. 12. §. 3.

ΘΙ'ΒΗ, arca, fiscella e vimine plexa. Videtur esse vox ex hebraeo תֵּבָה, *theba*, aut (ut illi videntur legisse) *thiba*, conficta. Graeca autem scholia testantur, alios libros habere θήβην. תֵּבָה, *navigium, arca.* Exod. II, 3. 5. ubi *Schol.* θίβη, κιβωτὸς παπύρου, ἡ ὑδρία, ἡ πλατυσμὸς, ἥν τινες καλοῦσι σπίτην. *Gloss. in Octat.* θίβη, πλέγμα βίβλινον (scribe βύβλινον) ἐμφερὲς κοιτίδι τὸ μέγεθος. *Lex. Cyrilli MS.* θίβη, κιβώτιον ἐκ φύλλων πεπλεγμένον ὡς κοφινῶδες. *Hesych.* θίβη, πλεκτόν τι κιβωτοειδὲς, ὡς γλωσσοκομεῖον. Apud *Suidam* θίβης vocatur, et exponitur κιβώτιον ἐκ βύβλου πλεκτὸν ὡς κοφινῶδες. *Forsterus* in libro de *bysso antiquorum* pag. 113. e lingua coptica explicat, ut sit vox ex duabus composita, *navis rami s. folii palmae.* Conf. *Bartholinum* de *puerper. vet.* pag. 35. ac *H. Stephani Thes. l. gr.* (ed. *Lond.*) T. I. Vol. 2. p. 351.

*ΘΙ'ΒΙΣ. תֵּבָה, *navigium, arca.* Exod. II, 3. sec. *Hexapla.* Fortasse scribendum est θίβης. *Forsterus* l. l. legendum putat θῆβιν. *Schol.* ad h. l. θίβη, κιβωτὸς παπύρου.

ΘΙ'ΓΩ, tango. נָגַע, idem. Ex. XII, 22. sec. ed. *Compl.* ubi reliqui καθίξετε habent. Ibid. XIX, 2. *Hesych.* θίγειν, ψαῦσαι, ἅψασθαι, ἅπτεσθαι.

ΘΙ'Ν vel *ΘΙ'Σ, acervus, cumulus, agger, locus excelsus, collis, littus.* גִּבְעָה, *collis.* Gen. XLIX, 26. ἐπ' εὐλογίας θινῶν (in *Francof.* edit. male legitur θηνῶν) αἰωνίων, super benedictiones *collium* perennium. Conf. Baruch. V, 6. Deut. XII, 2. ἐπὶ τῶν θινῶν, in *collibus*. *Al.* Iob. XV, 7. *Lexic. Cyrilli MS. Brem.* θινῶν, βουνῶν. – גָּלִיל, *in rotundum flexum et convolutum, orbis. Aqu.* Ies. IX, 12. θινός. – גְּלִילָה. *Aqu.* Ez. XLVII, 8. θῖνας. Sic enim pro θηνὰς vel θῆνας legendum putat *Drusius* in *Fragm.* pag. 681. Ita et Ioel. III, 4. – גַּל, *acervus, cumulus. Aqu.* Hos. XII, 11. θῖνες. – צוּר, *rupes. Inc.* et LXX Iob. XXVIII, 10. θῖνας δὲ ποταμῶν διέρρηξε, *littora* autem fluviorum disrupit. – *חֵל, *agger, tumulus.*

Ios. XI. 13. sec. cod. *Oxon. Hesych.* θιναὶ, (legendum videtur θῖνες) ψάμμοι, ὑψηλοὶ τόποι, καὶ αἱ τῶν καρπῶν συγκομιδαί. Idem: Θινῶν, αἰγιαλῶν, ἡ σωρῶν πυρῶν. Rursus idem: Θὶς, ὄχθος, βουνὸς ἀμμώδης, αἰγιαλὸς, θάλασσα, σωρὸς κυμάτων. τὸ κάτω βάθος τῆς θαλάσσης, ἡ ὀστέων σωρός.

ΘΛΑΔΙ'ΑΣ, vel Θλασίας, *eunuchus, non quilibet, sed qui per* θλάσιν seu *testiculorum compressionem s. contusionem factus est*, quem evirationis modum describit *Paulus Aegineta* lib. VI. מָעוּךְ, part. Pah. *compressus.* Levit. XXII, 24. Inde *Gloss.* in *Octat.* θλαδίαν, τεθλασμένον. – פְּצוּעַ דַּכָּא, *vulneratus contusione.* Deut. XXIII, 1. οὐκ εἰσελεύσεται θλαδίας οὐδὲ ἀποκεκομμένος εἰς ἐκκλησίαν Κυρίου, non ingredietur contusus testiculis, vel exsectus in ecclesiam Domini. In *Lex. Cyrilli MS. Brem.* θλαδίας exponitur εὐνοῦχος. *Clemens Alex.* pag. 15. θλαδίας ὁ τῆς θείας καὶ γονίμου δυνάμεως ἐστερημένος.

ΘΛΑ'ΣΜΑ, *contusio*, *confractio.* רְסִיסִים, plur. *fragmenta.* Amos. VI, 11. πατάξει θλάσμασι.

ΘΛΑ'Ω, *contundo*, *frango.* דַּךְ, *attritus. Symm.* Psalm. IX, 9. τῷ τεθλασμένῳ: ubi tamen haec versio, quae ex uno codice *Regio* profertur, videtur mera explicatio versionis *Aquilae* τῷ ἐπιτρίπτῳ esse, et e loco *Chrysostomi*, male etiam a *Corderio* (T. I. *Catenae* p. 203.) intellecto, ortum suum traxisse. – מָחַץ, *percutio*, *et percutiendo frango.* 2 Sam. XXII, 39. – רָצַץ, *contundo*, *contero.* Iud. X, 8. ἔθλασαν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, *tributis oppresserunt* filios Israel. 1 Sam. XII, 4. οὐκ ἔθλασας ἡμᾶς, non *oppressisti* nos. 2 Reg. XVIII, 21. τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεθλασμένην, baculum arundineum *quassatum.* Iob. XX, 19. πολλῶν γὰρ δυνατῶν οἴκους ἔθλασεν, multorum enim potentium domos *oppressit.* Ezech. XXIX, 7. ἐθλάσθης, *fractus* es. Iob. XX, 10. sec. cod. *Alex.* θλάσιαν. Lege θλάσειαν. Sirac. XXX, 12. θλάσον τὰς πλευρὰς αὐτοῦ (scil. τέκνου), ὡς ἔστι νήπιος, ubi θλᾶν *percutere*, *ferire* notat. *Vulg. tunde latera eius, dum infans est.*

ΘΛΙ'ΒΩ, *premo*, speciatim *obsidione* (v. c. *Eurip. Hel.* 1176.), *affligo*, *vexo*, *molestiis afficio.* *אוֹיֵב, *hostis.* Iud. VIII, 34. θλιβόντων sec. *Vat.* – הוֹנָה, Hiph. a יָנָה, *opprimo vi vel fraude.* Lev. XIX, 33. XXV, 14. Deut. XXIII, 16. – הֵצִיק, Hiph. a צוּק, *arcto*, *premo*, *urgeo.* Deut. XXVIII, 53. 55. Ies. XXIX, 7. LI, 13. – *חָלַץ, *libero.* Iob. XXXVI, 15. Pro חָלַץ legerunt per metathesin literarum לָחַץ. – יֵצֶר, *angor.* Iud. X, 9. 1 Sam. XXX, 6. 2 Sam. XIII, 2. ubi de eo, *qui amat ac amore perturbatur*, dicitur. – לָחַץ, *opprimo.* Exod. XXII, 21. Iud. IV, 3. VI, 9. Ps. CV, 42. *Symm.* Exod. III, 10. et Psalm. XLI, 10. et alibi saepius. – לָצוֹן, *derisio.* Ies. XXVIII, 14. אַנְשֵׁי לָצוֹן, *viri irrisionis*, τεθλιμμένοι, *tribulati.* Videntur legisse לַחַץ loco לָצוֹן. – מָצוֹר, *angustia.* Thren.

I, 4. – מָשַׁךְ, *traho*. Ies. XVIII, 7. ἐκ λαοῦ τεθλιμμένου: ex interpretatione admodum inepta. – *עָלַל, *vindemio*. *Syrus* bis Thren. I, 22. Sensum expressit: nam vindemia est symbolum irae ac poenae divinae. Confer *Lex. N. T.* s. v. τρυγάω. – עָרִיץ, *tyrannus*. *Inc.* Ies. XXIX, 5. θλιψάντων. – עָשַׁק, *opprimo*. Ezech. XVIII, 18. – צוּר: הֵצִיר, Kal et Hiph. Deut. XXVIII, 52. 2 Par. XXVIII, 22. XXXIII, 12. – צַר, *adversarius*. Esdr. IV, 1. Nehem. IV, 11. IX, 27. et alibi saepius. Adde *Symm.* Ies. LIX, 19. – צַר, *angustia*. 1 Sam. XXVIII, 15. Psalm. XXX, 11. *Inc.* Iud. XI, 7. – צָרַר, *arcto. premo, ango*. Ps. XXII, 6. LXVIII, 24. CXLII, 4. *Symm.* Ps. VI, 8. LV, 3. *Aqu.* Ps. VII, 5. – צְרָרָה, *maxima angustia*, ex duplicatione terminationis foemininae vocis צָרָה. Ps. CXIX, 1. – *קוּץ, *abominor*. *Syrus* et *Hebr.* Exod. I, 12. ubi partim pro ἐθλίβοντο necessario legendum est ἔθλιβον, partim צוק et קוץ invicem permutasse censendi sunt. Vide ad h. l. *Scharfenbergium*. – רָצַץ, *confringo*. *Inc.* Iud. X, 8. – שָׁבַר, *frango*. Lev. XXVI, 16. – *שׁוּף, *contero*. *Symm.* Gen. III, 15. θλίψει sec. cod. *Mosqu.* in *Repert. Bibl. et Or. Liter.* T. IV. p. 260. Sed sine dubio loco θλίψει reponendum est τρίψει, quod verbum iam in margine cod. *Coisl.* notatum fuit, eraso tamen Interpretis nomine. Cf. *Hexapla Origen. ed. Montf.* T. I. p. 659. Sap. V, 1. XV, 1. κεραμεὺς ἁπαλὴν γῆν θλίβων, figulus *subigens* mollem massam argillaceam. Sirac. XVI, 28. tantus est corporum coelestium ordo, ut unum non premat, arctet vel impediat aliud. Ibid. XXXI, 37. θλίβειν est *ad bibendum cogere*. Vide ad h. l. *Drusium*. *Hesych.* θλίβει, ὠθεῖ, πιέζει. Idem: θλίβεται, πατεῖται. τοῦτο δὲ ἐπὶ σταφυλῆς. λέγεται γὰρ καὶ ὅτι τις ὀλιγωρεῖ, πιέζεται. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* θλίβεται, ἐκπατεῖται, ἐκπιέζεται ὡς σταφυλή. λαμβάνεται δὲ καὶ ἐπὶ ἀθυμοῦντος.

ΘΛΙΒΩΔΕΣ, *angustum*, *aerumnosum*. צַר, *angor*. *Inc.* Gen. XXXII, 7. θλιβῶδες αὐτῷ.

ΘΛΙΜΜΟΣ, *afflictio*. לַחַץ, *oppressio*. *Theod.* et LXX Exod. III, 10. ἑώρακα τὸν θλιμμὸν, vidi afflictionem. *Lexic. Cyrilli MS. Brem.* θλιμμὸν, θλῖψιν.

ΘΛΙΨΙΣ, *compressio*, *afflictio*, *vexatio*, *anxietas*. אֵיד, *calamitas*. 2 Sam. XXII, 19. – *בָּצְרָה, nomen proprium, *Bosra*. Mich. II, 12. Pronuntiarunt igitur בְּצָרָה. – דְּאָגָה, *anxietas*. Ezech. XII, 18. – *דָּוָה, *menstruum*. *Symm.* Levit. XII, 2. ubi θλίψις *morbum* significat. – כָּעַס, Pihel. *irrito*. 1 Sam. I, 6. Ita *Bielius Trommium* secutus, sed male. Nam verba versionis LXX Intt. cum textu hebr. conciliari nullo modo possunt. – לַחַץ, *oppressio*. 1 Reg. XXII, 27. 2 Reg. XIII, 4. Ps. XLIII, 24. Adde *Symm.* Exod. III, 10. – מְגוּרָה, *formido*. *Inc.* Ps. XXXIII, 4. ubi vox hebr. obiectum *formidinis* notat, unde etiam *Symmachus* voce περίστασις usus est.

- מוּעָקָה, *pressura*. Ps. LXV, 10. - מְעוּף, *obtenebratio*. Ies. VIII, 22. ubi mihi non videntur מָצוֹק legisse, ut nonnullis placuit, sed sensum expressisse, nam tenebrae sunt symbolum calamitatis. - מָצוֹק, *angustia*. Deut. XXVIII, 53. 55. 57. - מְצוּקָה, idem. Iob. XV, 24. - *מְצוּרָה, *munitio*. Nahum. II, 1. ἐκ θλίψεως, ubi haud dubie legerunt מְצָרָה, *ex angustia*. - מֵצַר, *pressio*, *arctatio*, *angustia*. Psalm. CXVII, 5. - עֵדָה, *coetus*. Hos. VII, 12. τῆς θλίψεως αὐτῶν, ubi loco עֲדָתָם legerunt צָרָתָם, aut potius רָעָתָם. Contraria mutatio occurrit Obadi. v. 13. ubi בְּרָעָתוֹ vertunt συναγωγὴν αὐτῶν, h. e. בַּעֲדָתוֹ. Secundum *Tychsenium tentam*. p. 90. legerunt לחצתם. - עֳנִי, *afflictio*. Exod. IV, 31. - עֹצֶר, *coarctatio*. Ps. CVI, 39. - עָקָה, *pressura*. Ps. LIV, 2. - *עוֹרֵב, *Oreb*, nomen proprinm montis. Ies. X, 26. ubi vel sensum expresserunt, vel deduxerunt ab עָרַב, *obscuratus*, *obtenebratus est*, ut עוֹרֵב *noctem*, *caliginem* significet, quae est symbolum *miseriae* et *calamitatis*. - עֹשֶׁק, *oppressio*. Ezech. XVIII, 18. - צַו, *praeceptum*. Ies. XXVIII, 10. 13. Hic non legerunt צַר, ut *Cappellus* voluit, sed צו cum interpretibus quibusdam explicarunt de *mandatis* et *edictis poenarum a Deo inferendarum*. - *צָקוּן, *effuderunt*. Est 3. pers. plur. praet. Kal a צוּק, *effundo*. Ies. XXVI, 16. Forte legerunt צוּקָה, *angustia*. - צַר, *adversarius*. Zach. VIII, 10. - צַר, *angustia*. Deut. IV, 29. 2 Paral. XV, 4. Ps. IV, 1. et alibi. *Symm*. 1 Sam. II, 32. - צָרָה, idem. Gen. XXXV, 3. XLII, 21. Deut. XXXI, 17. et alibi saepius. - אֶרֶץ צָרָה, *terra afflictionis*, h. e. *valde afflicta*. Ies. XXX, 6. - קִבּוּצִים, plur. *caterva*. Ies. LVII, 13. ἐν τῇ θλίψει σου. Vocem hebraicam acceperunt metaphorice de copia et quasi colluvie malorum. E coniectura *Michaelis* in *Supplem*. p. 2161. legerunt, aut literis expallidis coniecerunt במצוקך. - רָעָה, foem. *malum*. Psalm. XXXIII, 19. - שׁוֹאָה, *vastatio*. Ies. X, 3.

ΤΟΠΟΣ ΘΛΙΨΕΩΣ, *locus afflictionis*. Vide snpra s. v. עָרַב.

ΘΝΗΣΙΜΑΙΟΣ, *mortuus*, et θνησιμαῖον, scil. σῶμα, *morticinum*, *cadaver*. מוּת, infin. a מוּת, *mori*. Levit. XI, 31. ἁπτόμενος τῶν θνησιμαίων αὐτῶν, qui tangit *cadavera* eorum. Alii ibi τεθνηκότων habent. - נְבֵלָה, *cadaver*. Lev. V, 2. τῶν θνησιμαίων κτηνῶν, inmentorum *mortuorum*. Deut. XIV, 21. πᾶν θνησιμαῖον οὐ φάγεσθε, omne *morticinum* non comedite. 2 Reg. IX, 37. ἔσται τὸ θνησιμαῖον Ἰεζάβελ ὡς κοπρία, erit *cadaver* Iesabel tamquam stercus. Vide et Ies. V, 27. Quemadmodum in his locis σῶμα subaudiendum, ita in νεκρὸν apud *Homerum* et *Aeschylum* illud aliquando subintelligitur. Plene autem νεκρὰ σώματα dixit *Philo de legat. ad Caium* p. 782. Vide *L. Bos Ellips. Gr*. p. 187. *Suidas*: θνησιμαῖον, τὸ νενεκρωμένον.

ΘΝΗ'ΣΚΩ, *morior.* *בָּמוֹת, *excelsa. Aqu.* 2 Sam. I, 19. Legit עַל מְחִיךָ loco עַל בָּמוֹתֶיךָ, omisso Beth. – הָרוּג, part. Pah. *occisus.* Ies. XIV, 19. – חָלָל, *confossus.* Iob. XXXIX, 30. – מוּת, ubi saepius מֵת, *mortuus.* Gen. L, 15. Exod. IV, 19. XII, 30. et alibi saepius. Adde *Inc.* 2 Sam. XIII, 32. et 39. ubi aeque ac מוּת הַמּוֹת de *morte violenta* adhibetur. – מָוֶת, *mors.* Prov. XIII, 15. θανεῖται. Legerunt יָמוּת. – מְתִים, plur. *homines. Aqu.* Psalm. XVI, 15. Id. Ies. XLI, 14. Deduxit a מוּת, *mori.* Baruch. III, 4. ubi τεθνηκότες vel sunt *miseri, in captivitatem abducti*, vel *scelesti, peccatores*, i. q. ἁμαρτάνοντες in sequ. Vide *Lexic. N. T.* s. v. νεκρός. *Bretschneiderus* in *Spicil.* s. h. v. τεθνηκότες interpretatus est de iis, *qui sunt caedi destinati.*

ΘΝΗΤΟ'Σ, *mortalis.* אָדָם, *homo.* Prov. XX, 24. θνητός, sc. ἄνθρωπος. – חַי, *vivens.* Iob. XXX, 23. οἰκία γὰρ παντὶ θνητῷ (scil. ἀνθρώπῳ) γῆ, domus enim omni homini mortali est terra. – יָלִית, 3 perf. fut. Kal a מוּת, *morietur.* Ies. LI, 12. ἀπὸ ἀνθρώπου θνητοῦ. – *מוֹת מוּת, *moriendo morior. Aqu. Symm.* Gen. II, 17. sec. cod. *Coislin.*

ΘΟΙ'ΝΗ, *epulum, convivium*, a θεὸς et οἶνος, quod in festis Deorum largius vinum bibere solerent, sec. *Athenaeum* lib. II. cap. 11. seqq. Sap. XII, 6. ἀνθρωπίνων σαρκῶν θοίνην, carnium humanarum *epulum.* 3 Macc. V, 31. *Gloss. MS.* in *Sap.* Θοιὰν (l. Θοίνην), βρῶσιν, τροφὴν, ἀνάλωμα. *Hesych.* θοίνη, εὐωχία, τροφὴ καὶ τρυφὴ, ἡ τράπεζα. Confer *Aelian. V. H.* XII, 51.

ΘΟΛΕΡΟ'Σ, *turbidus, impurus, coenosus.* חֵמֶת, *uter, lagena.* Hab. II, 15. iuxta ed. *Rom.* ποτίζων τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀνατροπῇ θολερᾷ, qui potat amicum suum subversione *turbida*, h. e. faece turbida. Alii libri habent ἀνατροπὴν θολεράν. Non videt *Schultensius* in *anim.* ad h. l., quid LXX viderint transferentes ἀ. θ. Hinc nonnulli iudicarunt, fortasse restituendum esse χολερὰν pro θολερὰν, quod non male conveniret hebraico. *Vulg. mittens fel suum.* Sed mihi non sollicitanda videtur lectio recepta. Ἀνατροπὴ θολερὰ est *subversio talis, qua faeces excitantur* (nam θολόω est pr. *turbo coeno faeculento excitato*), et חֵמָה est *perturbatio*, et cum de rebus fluidis usurpatur, quibus faeces sunt, *excitatio.* Vide quoque supra s. v. ἀνατροπή. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* θολερὰν, ταραχώδη. *Hesych.* θολερὸν, ταραχῶδες, ἀκάθαρτον, βορβορῶδες, τεταραγμένον.

ΘΟΛΟ'Ω, *turbo.* חָמַר, *turbidus sum. Symm.* Ps. XLV, 3. θολουμένων. – עָשֵׁשׁ, *contabesco. Symm.* Ps. XXX, 11. ἐθολώθη. Θολοῦσθαι de oculis usurpatum *caligare* notat. Unde *Hesych.* θολῶσαι, πηρῶσαι, στεγάσαι, ταράξαι, σκοτίσαι.

ΘΟΡΥΒΕ'Ω, *turbo, perturbo, tumultuor.* נִבְהַל :בָּהַל, Kal, Niph. *Symm.* Iob. IV, 5. XXI, 6. et XXIII, 16. *Incert.*

Exod. XV, 15. *Symmach.* 2 Sam. IV, 1. - הָלַל, Pih. *insanum reddo. Symm.* Cohel. VII, 8. θορυβήσει: ubi θορυβεῖν notat *conturbare mentem alicuius, insanire s. errare facere. Aqu.* πλανήσει. LXX περιφέρει. *Vulg. conturbat* sapientem. Vide infra s. v. θόρυβος. - הָרְעַל, Hoph. a רָעַל, *trepido, horrore perculsus et exagitatus sum.* Nah. II, 4. οἱ ἱππεῖς θορυβηθήσονται. - הָמָה, *strepo, fremo. Symm.* Ps. XLII, 5. θορυβεῖς. Idem Psalm. LVIII, 7. 16. θορυβείτωσαν. - הִתְמַהְמַהּ, Hithp. *cunctor.* Iud. III, 26. ἕως ἐθορυβοῦντο, *dum tumultuabantur* s. *animo perturbato erant,* nempe ob repentinam mortem *Eglonis,* Moabitarum regis, quae etiam causa cunctationis erat. - חָפַז, *festino, praecipitanter et festinanter trepido. Symm.* 2 Sam. IV, 4. θορυβεῖσθαι pro ἐν τῷ θορυβεῖσθαι, cum turbaretur s. in communi perturbatione. Hinc non male respondet hebr. בְּחָפְזָהּ, *cum turbata s. perturbata festinaret.* - רָגַשׁ, *tumultuor, cum strepitu concurro. Aqu.* Psalm. II, 1. ubi vid. *Montf.* Legitur praeterea Psalm. LVII, 8. apud *Symmachum,* ubi voci huic nihil respondet in textu hebraico.

ΘΟ'ΡΥΒΟΣ, *turba, tumultus,* et speciatim *turba lamentantium,* etiam *perturbatio mentis, insania.* אֲבוֹי, *eheu,* vox lamentantis. Prov. XXIII, 29. τίνι οὐαί; τίνι θόρυβος; cui vae? cui *turba lamentantium?* Eodem sensu Marc. V, 38. θεωρεῖ θόρυβον, κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά, videbat *turbam lamentantium,* qui flebant et eiulabant multum. Matth. IX, 23. dicitur ὄχλος θορυβούμενος, per quem *Bartholinus* de *Tibiis Vett.* p. 274. sequ. et *Ioh. Nicolai* de *luctu Graecc.* cap. IX. §. 4. pag. 114. bene *praeficas* intellegunt, de quibus vide Ierem. IX, 17. Act. IX, 39. *Geier.* de *luctu Ebr.* cap. V. §. 16. et 19. et *Spencer.* de *leg. Hebr. rit.* l. IV. c. 9. sect. I. pag. 1136. sequ. Sic et θορυβεῖσθαι *lamentari* notat Marc. V, 39. - *הוֹלֵלוֹת, *insania. Symm.* Cohel. II, 12. X, 13. ubi θόρυβος *perturbationem mentis, insaniam* notat, ac LXX περιφέρειαν babent. Conf. supra s. v. θορυβέω. - הָמוֹן. Ezech. VII, 11. Dan. X, 6. sec. *Chis.* - מְהוּמָה. Ezech. VII, 7. οὐ μετὰ θορύβου, ubi מ prius habuerunt pro praepositione. - מְהוֹלָל, part. Pyh. *insanus. Symm.* Cohel. II, 2. - מַרְעִיד, part. Hiph. *tremens.* Esdr. IX, 9. - שָׁאוֹן. *Aqu.* Ps. LXIV, 8. - תְּרוּעָה, *clangor.* Ier. XLIX, 2. Sap. XIV, 25. θόρυβος ἀγαθῶν, h. e. vel bonarum rerum perturbatio et confusio, vel bonorum hominum vexatio.

*ΑΦΝΩ ΘΟ'ΡΥΒΟΣ, *subitaneus tumultus.* פַּחַד כְּשׁוֹאָה, *pavor, sicut vastatio tumultuosa.* Prov. I, 27.

ΘΟΡΥΒΩ'ΔΗΣ, *turbulentus, tumultuosus.* הוֹלֵלָה, *insania. Symm.* Cohel. VII, 27. θορυβώδη.

ΘΡΑΕ'Α vel ΘΡΑΗ'Α, pro וְרָאִיתִי, *et vidi.* Ez. XLI, 8. Illud θραιλ vel θραηλ LXX Iutt. (quod etiam agnoscit *Codex. Syr. Hexapl.*) ut omnino spurium reiicit *Hieronymus,*

aitque, caeteros interpretes vertisse: *et vide. Semlero* in *Ep. ad Griesbachium* videtur remansisse hic hebr. רָאִיתִי, (sed misere corruptum in *θραὶλ* pro *καὶ ῥαιθὶ*, quod parum probabile est.

ΘΡΑΝΟ'Σ, splendidus. Sap. VII, 22. *πνεῦμα θρανόν.* Vide infra s. v. *τρανός.*

ΘΡΑ'ΣΟΣ, andacia, temeritas, confidentia temeraria. אַלְמָנָה, *vidua.* Ezech. XIX, 7. Videntur deduxisse ab אֵלֶם, quod chald. est *fortis, robustus fuit. Cappello in notis critt.* ad h. l. videntur derivasse ab אֵלִים, quod *fortes* significat. Sap. XII, 17. *audacem temeritatem.* 1 Macc. IV, 32. VI, 45. 2 Macc. V, 18.

ΘΡΑΣΥΚΑ'ΡΔΙΟΣ, audax corde, impavidi pectoris homo, magnanimus. חֲזַק לֵב, *durus corde. Theod.* Ezech. II, 4. *θρασυκάρδιοι:* ubi alii libri habent *στερεοκάρδιοι.* Vide ad h. l. *Montfauconium.* - סוּג לֵב, *aversus corde.* Prov. XIV, 14. - רְחַב לֵב, *latus corde.* Prov. XXI, 4. *Hesych. θρασυκάρδιος, εὔτολμος, θρασὺς, τολμηρός.* Legitur praeterea apud *Hesiod. Scut.* v. 448. et *Homer. Il. κ'*, 41. ubi *Schol. εὔτολμος.*

ΘΡΑΣΥ'ΝΩ, audacem reddo. חִזֵּק, *obfirmo, roboro. Symm.* Exod. IV, 21. *θρασυνῶ*, ubi in textu hebr. additur אֶת־לֵב. 1 Sam. XXIII, 16. apud eundem legitur pro חִזֵּק יָד, *confortare manum*, ubi bono sensu adhibetur, ut additum בֵּאלֹהִים in textu hebr. satis docet.

ΘΡΑΣΥ'ΝΟΜΑΙ, audax sum seu fio, ferocio. לִבֵּב, *animosum reddo. Symm.* Iob. XI, 12. *Vulgat. in superbiam erigitur.* - עָזַז, *roboro. Al.* Ps. IX, 20. *θρασυνέσθω.*

ΘΡΑΣΥ'Σ, audax. הֹמִיָּה, part. foem. Kal ab הָמָה, *strepera.* Prov. IX, 13. - זֵד, *superbus.* Prov. XXI, 24. - עַז, *robustus.* Num. XIII, 29. - עֶצֶב, *dolor. Symm.* Prov. XV, 1. *λόγος θρασὺς*, ubi *Aquila σκληρὸς*, LXX *λυπηρός.* - רָשָׁע, *improbus.* Prov. XIII, 18. ubi *θρασὺς impium, scelestum, quidlibet audentem contra alios reges* notat. Sap. XI, 18. *θρασεῖς λέοντας*, audaces h. e. *feroces* leones. Sirac. XXII, 5. *θυγάτηρ ἡ θρασεῖα*, filia *impudica*, i. q. v. 4. *καταισχύνουσα*, coll. Prov. XII, 4. *Syrus:* ܣܟܠܐ, quod et *stultum* et *impium* notat, teste *Castello* in *Lex. Heptagl.* T. II. fol. 2524.

**ΤΟ' ΘΡΑΣΥ' ΘΑ'ΝΑΤΟΝ.* Verba haec apud LXX Prov. XVIII, 6. obvia respondent hebr. לְמַהֲלֻמוֹת, *ad percussiones. Iaegerus* ad h. l. *θάνατον* provenisse quidem statuit ex ultimis literis לָמֶוֶת, sed *θρασὺ* ex reliquis למה vix divinando se assequi posse fatetur. Addit tamen: *Θρασὺς* Prov. IX, 13. exprimit הֹמָה, qui idem c. XX, 1. *ὑβριστικὸς* appellatur. Forte igitur in una litera vitium contraxerat liber interpretis, forte etiam ipse, quae eius interdum liberalitas est, (vid. c.

I, 5.) ad hominis, de quo agitur h. l., naturam aeque opportune θρασὺ addidit, ac supra cap. XVII, 27. σκληρὸν, atque cum eandem pronuntiandi rationem teneret, quam secutus est *I. D. Michaelis*, לָמָּה מָוֶת, interrogandi particulam, quod recte potuit, contulit ad rei confirmationem, quo vere contulit c. XXII, 27. לָמָּה יִקַּח, λήψονται. Mihi videtur τὸ θρασὺ θανάτου legendum esse, ut τὸ θρασὺ sit epitheton mortis, ac in suo codice invenerint מַהֵל מָוֶת, *venenum mortis*. Vide *Simonis Lex. hebr.* pag. 893. Potest tamen eadem lectione servatat θρασὺ referri ad στόμα.

*ΘΡΑΥ'ΜΑ, *fragmentum*, *fractio ipsa*, it. *caedes*, *clades*. Legitur Iudith. XIII, 5. et est i. q. θραῦσμα, ut habet cod. *Alex.*, cuius lectionem *Bielius* secutus est. Vide infra s. v. θραῦσμα.

ΘΡΑΥ'ΣΙΣ, *fractio*, *confractio*, *plaga*, *vulnus*, *clades*. מַגֵּפָה, *plaga*. Num. XVI, 48. 50. 2 Sam. XVII, 9. sec. *Vat.* ubi alii πτῶσις habent, coll. ib. XXIV, 21. 25. Ps. CV, 30. ἐκόπασεν ἡ θραῦσις, cessabat *plaga*. *Suidas*: θραῦσις, φθορὰ, ἥττα ἐν πολέμῳ, θάνατος, ἀῤῥωστία, συντριβὴ, πληγή. Idem verba Ps. l. c. subiungit. Adde *Aqu.* Exod. IX, 14. — נֶגֶף, idem. Num. XVI, 47. — פֶּרֶץ, *ruptura*. Ps. CV, 23. — *רֹעָה, *confringendo*. *Theod.* Ies. XXIV, 19. Vide supra s. θραύω. Iudith. VII, 7. Sap. XVIII, 20. θραῦσις ἐν ἐρήμῳ ἐγένετο πλήθους, *clades* in deserto fiebat multitudinis. *Hesych.* θραῦσις, ὀργὴ, πληγὴ, σφῦρα ἡ τοὺς βώλους θραύουσα. Vide supra e *Gloss. in Octat.* notata in v. ἐνάρχομαι.

ΘΡΑΥ'ΣΜΑ, *fragmentum*, *frustum*, item *plaga*, *clades*. נֶגֶף, *plaga*. *Aqu.* Exod. XII, 13. — נֶתֶק, *porrigo*, q. d. *avulsio capillorum*. Lev. XIII, 30. 31. seq. XIV, 54. Iudith. XIII, 7. εἰς θραῦσμα ἐχθρῶν, in *cladem* inimicorum. *Hesych.* θραῦσμα, λύπη, πληγὴ, κατάπτωμα γῆς, καταστολὴ, παῦσμα, παῦσις.

ΘΡΑΥΣΜΟ'Σ, *confractio*, *vulneratio*. נָמֵס, Niph. a מָסַס, *liquefio*. Nah. II, 10. καρδίας θραυσμὸς, cordis *confractio*. *Glossar. MS. in proph.* θραυσμὸς, καταστολὴ, κατάπαυσις.

ΘΡΑΥ'Ω, *frango*, *confringo*, *discrucio*, *percutio*, *irritum facio*. *הִתְפַּצֵּץ, Hitbp. *frango cum divulsione partium, diffringo*. *Inc.* Hab. III, 6. — *הִתְרֹעֲעָה, *me ipsum diffringo*. *Theod.* Ies. XXIV, 19. — חָפַז, *trepido*. Deut. XX, 3. μὴ φοβεῖσθε, μηδὲ θραύεσθε, ne timeatis, neque *metu frangamini*. — מוּג, *liquefio*. Ezech. XXI, 15. ὅπως μὴ θραυσθῇ ἡ καρδία. Sensu plane contrario. Loco למוג legerunt לא מוג. — מָחַץ, *percutio*. Num. XXIV, 17. Θραύειν de tempore omnia confringente ac destruente legitur apud *Pindar. Olymp.* στ', 164. θραύσοι χρόνος ὄλβον ἐφέρπων. — נָגַף, *percutio*. 2 Sam. XII, 15. 2 Paral. VI, 24. *Inc.* 1 Sam. III, 5. *Aquila* 1 Sam.

XXVI, 10. ubi *necare* notat. *Οἱ λοιποὶ* sec. *Procop. in Cat. Nic.* Deut. XXVIII, 35. - נֶגַע, *plaga.* Num. XVI, 46. - נָמַס, Niph. a מָסַס, *liquefio.* Ezech. XXI, 7. Adde 2 Sam. XVII, 10. - נָשָׁה, *deficio.* Ier. LI, 30. - עָצַב, *doleo.* 1 Sam. XX, 33. Habet hic *θραύεσθαι* metaphorice sumtum notionem vel *doloris*, vel *indignationis.* Verba sunt: *ἐθραύσθη ἐπὶ τὸν Δαβὶδ*, *discruciabatur animo* propter Davidem. *Theodotion: ἐλυπήθη.* Vnde apud *Hesychium: θραῦσμα, λύπη.* Vide *Croii Obss. in N. T.* p. 277. - עָרַץ, *terreo.* Ies. II, 19. 21. - פָּרַץ, *rumpo.* 2 Par. XX, 38. *ἔθραυσε κύριος τὸ ἔργον σου*, *irritum fecit* Dominus opus tuum. - רָצַץ, ut arab. رضض, *concutio, quasso.* Exod. XV, 6. *ἔθραυσεν ἐχθρούς*. *percussit* inimicos. Conf. 2 Macc. XV, 16. *Gloss. MS. in Cant. Script. ἔθραυσεν, συνέτριψεν. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἔθραυσεν, κατέβαλεν, ὤλεσεν. Hesych. ἔθραυσεν, ἔπαυσεν.* - רָצַץ, *quasso.* Deut. XXVIII, 33. *ἔσῃ ἀδικούμενος καὶ τεθραυσμένος*, iniuriis et *plagis afficieris. Hesych. τεθραυσμένος, πεπληγμένος.* Ies. XLII, 4. LVIII, 6. *ἀπόστελλε τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει*, dimitte *percussos* in libertatem, ubi *τεθραυσμένους* est alius interpretis, et pertinet ad לִשְׁבוּיִם Ies. LXI, 1. pro quo legit לִשְׁבוּרִים. Conf. Luc. IV, 18. *Lex. Cyrilli MS. Brem. τεθραυσμένους, πεπληγμένους.* Legitur praeterea Ies. II, 10. ubi verba *ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν* translata sunt e v. 19. et 20. ubi ista bis habentur.

ΘΡΕΠΤΟ'Σ, nutritus, a *τρέφω*, *nutrio.* Hinc *παῖς θρεπτή*, *puella nutrita.* אֹמֵן, partic. *nutriens, nutritius.* Esther. II, 7. - *מַרְבֵּק, *saginatus. Symm.* 1 Sam. XXVIII, 24. *περιλοτροφημένη, θρεπτή*, quorum hoc ab alio interprete, illud a *Symmacho* profectum putat *Kreyssigius Symb.* ad *Bielii Thes.* P. I. p. 20. Mihi autem *θρεπτή* mera interpretatio vocis antecedentis paulo rarioris esse videtur. Fortasse etiam ex duabus editionibus versionis *Symmachi* duplex haec versio ortum traxit.

ΘΡΗΝΕ'Ω, plango, lugeo, defleo, lamentor, lessum facio, naeniam cano, h. e. *carmine aut oratione lugubri obitum alicuius celebro.* אָבַל, *lugeo.* Ezech. VII, 12. - אָלָה, *eiulo.* Ioel. I, 8. Eandem notionem habet Syr. ܐܠܐ. - בָּכָה, Pih. *defleo.* Ezech. VIII, 14. - הֵילִיל, Hiph. a יָלַל, *eiulo.* Ier. LI, 8. Ioel. I, 5. 11. 13. Soph. I, 12. - יְלָלָה, *eiulatus.* Zachar. XI, 3. - נָהָה, *lamentor.* Ezech. XXXII, 18. Mich. II, 4. - נוּד, *condoleo.* Ier. XXII, 10. - סָפַד, *plango.* Ierem. XVI, 5. *οὐ θρηνηθήσονται καὶ μὴ κόψονται αὐτούς*, non deflebuntur, et non plangent illos. Vide et Ierem. XXV, 33. - קוֹנֵן, Pih. a קִין, *lamentor, deploro.* 2 Sam. I, 17. (*ἐθρήνησε*

τὸν θρῆνον τοῦτον, *composuit hanc naeniam.* Sic arab. قين. V. *Golii Lex. arab.* p. 1991.) III, 33. Ier. IX, 16. Ez. XXXII, 16. - חָנָה, Pih. *confabulor.* Iud. XI, 40. ubi secundum nonnullos לְחַנּוֹת derivarunt a תַּנָּן, unde תַּנִּין, *draco*, θρηνητικὸν ζῶον, sive תַּנָּן a תַּנִּין hanc notionem acceperit, sive hoc ab illo. Sed תָּנָה, ut arab. ثنى, notat *laude vel carminibus celebravit.* Sermo antem h. l. est de *carmine lugubri*, quod simul *carmen laudatorium* esse solet. *Hes.* θρηνεῖ, πενθεῖ, ὀλολύζει, ὀλοφύρεται.

ΘΡΗΝΕΩ ΘΡΗΝΗΜΑ, *lamentor lamentum.* קוֹנֵן, Pih. a קִין. Ezech. XXVII, 32. ubi pro θρήνημα σοῦ legendum θρήνημά σου.

ΘΡΗ̃ΝΟΣ, *planctus, lamentatio.* מָשָׁל, *parabola, carmen lugubre in ludibrium alicuius compositum.* Ies. XIV, 4 - נְהִי, *lamentum.* Ierem. IX, 17. XXXI, 15. Amos. V, 16. Mich. II, 4. - קִינָה, *lamentatio, lamentum.* 2 Sam. I, 17. 2 Paral. XXXV, 25. Amos. V, 1. ubi loco θρῆνον fortasse reponendum est θρηνῶν. - קִינִים, plur. *lamenta. Aqu. Symm. Theod.* et *LXX* Ez. II, 10. *Hesych.* θρῆνος, γόος.

ΘΡΗΣΚΕΙ'Α, *cultus religiosus.* Sap. XIV, 18. 27. τῶν εἰδώλων θρησκεία, coll. Coloss. II, 18. *Hesychius:* θρησκεία, σέβασμα. *Glossar. MS.* τῆς Παναρέτου: Θρησκείαν, θεοσέβειαν.

ΘΡΗΣΚΕΥ'Ω, *religiose colo.* Sap. XI, 16. ἐθρήσκευον ἄλογα ἑρπετὰ, *religiose colebant* reptilia rationis expertia. *Hesych.* ἐθρήσκευον, ἑτοίμως ἐσέβοντο. Legendum: ἐτίμων, ἐσέβοντο. Vide et Sap. XIV, 16. *Hesych.* θρησκεύει, σέβεται, θεραπεύει, προσεδρεύει, ὑπηρετεῖ, τῷ Θεῷ λατρεύει.

*ΘΡΙΓΚΟ'Σ, *pinna*, s. *corona murorum, septum, vallum, maceria.* Scribitur etiam male θριγγὸς et θριγχός. גְּדֵרָה, *maceria, septum, murus.* LXX sec. cod. *Norimb.* Ier. XLIX, 3. διὰ τῶν θριγκῶν, ubi unus codex apud *Theodoretum* τριγχῶν habet. *Hesych.* τριγκῶσαι ἢ τριγγῶσαι, φράξαι. — τριγκὸς, περίφραγμα, στεφάνη, τείχιον (lege τειχέων). Idem: θριγγὸς, ἡ στεφάνη τοῦ τείχους, περίφραγμα, — περιχαράκωμα καὶ τριγχός.

ΘΡΙ'Ξ, in genit. τριχὸς, *pilus, capillus.* *עֵז, *capra.* *Aqu.* 1 Sam. XIX, 14. עִזִּים τριχῶν transtulit secundum *Hexapla*, ubi post τριχῶν supplendum est αἰγείων. Confer supra s. v. αἴγειαι τρίχες. Nec impetrare a me possum, ut credam, verba καὶ στρογγύλωμα τριχῶν esse *Aquilae*, quae mihi potius assumentum ex alio interprete continere videntur. - פְּתִיל, *filum.* Exod. XXXIX, 3. - *שָׁעַר, *aestimo.* Prov. XXIII, 7. Legerunt שֵׂעָר. - שֵׂעָר, *capillus, pilus.* Lev. XIII, 3. 4. 9. Num. VI, 5. 18. et alibi. - *שְׂעַר, *crinis.* Ies. VII, 20. - *שְׂעַר, chald. idem. Dan. III, 28. IV, 30. VII,

9. - שַׂעֲרָה, idem. Iud. XX, 16. *πρὸς τὴν τρίχα*, *accuratissime*, i. q. nos: *auf ein Haar.* 1 Sam. XIV, 46. et alibi saepius.

ΘΡΟΕ'Ω, *turbo*, *tumultuor*: *θροέομαι*, *turbor*. הָמָה, idem. Cant. V, 4. *ἡ κοιλία μου ἐθροήθη ἐπ' αὐτὸν*, venter meus *turbatus est* propter illum. - *חָפַן, *festino*, *trepido*. Deut. XX, 3. sec. ed. *Compl.* *θροεῖσθε*, quae lectio mihi merum interpretamentum vocis *θραύεσθε* continere videtur. - הִשְׁלִים, Hiph. *perficio*. *Al.* Iob. XXIII, 14. *ἐθροήθην*, *perturbatus sum.* Conf. *Lex. N. T.* s. h. v.

ΘΡΟΝΙ'ΖΟΜΑΙ, *in solio sedeo.* Vide *ἐνθρονίζομαι*.

ΘΡΟ'ΝΟΣ, *thronus*, *solium*. היכל, *palatium*. Dan. IV, 1. - חוּג, *circulus*. Prov. VIII, 27. Vide ad h. l. *Iaegerum*. - כִּסֵּא. Exod. XI, 5. XII, 29. et alibi passim. 1 Reg. II, 12. *θρόνος. φησὶν ἡ γραφή· κεκάθικεν ἐπὶ θρόνου Δαβὶδ τὸ σπέρμα Ἰεχονίου. θρόνον δηλονότι τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα λέγων.* Prov. XI, 16. *θρόνος ἀτιμίας* mulier dicitur scelesta. Ies. XXII, 23. *ἔσται εἰς θρόνον δόξης τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ*, sedebit in throno gloriae domus patris sui. Ier. XIV, 27. *μὴ ἀπολέσῃς θρόνον δόξης σου.* Vide et Ierem. XVII, 12. et conf. Sirac. XLVII, 12. - כִּסֵּה. 1 Reg. X, 19. Iob. XXVI, 9. - *כֹּסֶה, part. *occultans*. Prov. XII, 24. Legerunt כִּסֵּה, coll. XI, 16. - כָּרְסֵא, chald. Dan. V, 22. VII, 9. - מָקוֹם, *locus*. 1 Reg. X, 19. - *עֲלוּמִים, *adolescentia*. *Inc.* et LXX sec. ed. *Rom.* Psalm. LXXXVIII, 46. *τοῦ θρόνου αὐτοῦ*, ubi e mente *Semleri θρόνου* falso descriptum est pro *χρόνου*. Mihi vero non sollicitanda videtur lectio recepta: nam *Inc. Int.* ratione habita eorum, quae v. 45. leguntur, per יְמֵי עֲלוּמָיו intellexit *tempus imperii eius*. - *פִּתַּח, Pih. *aperio*. Iob. XII, 18. Forte legerunt פֶּתַח, *ianua*. - *תַּחַת, *loco*. 2 Reg. XIV, 16. Libere transtulit. Sirac. X, 13. ubi *θρόνοι* sunt vel *throni* vel *solia* s. *sedes*, ut *Vulgatus* transtulit. *Θρόνος* iuxta *Athenaeum* lib. V. p. 192. est *καθέδρα σὺν ὑποποδίῳ*.

ΘΡΟ'ΟΣ, et contracte *θροῦς*, *tumultuantium clamor*, *tumultus*, *fremitus*, *turba*, *loquela obscura*, *rumor*, *fama*, *sonus*. Sap. I, 10. *θροῦς γογγυσμῶν οὐκ ἀποκρύπτεται*, murmurationum *susurratio* non in obscuro manet. Confer quae ad h. l. notavit *I. M. Faber super libro Sapientiae* P. II. S. I. p. 7. sequ. *Aelian. V. H.* II, 13. 1 Macc. IX, 39. *θροῦς καὶ ἀποσκευὴ πολλή*, *turba* et apparatus multus. *Hesych.* *θροῦς, θόρυβος, φθόγγος, ψόφος, ἡ τεθραυσμένη φωνή.* Idem paulo post: *θροῦς, ὁ διὰ στόματος ἦχος, λαλιά, ψιθυρισμός.* *Lexic. Cyrilli MS. Brem.* *θροῦς, ἄσημος λαλιά, θόρυβος.*

**ΘΡΥΛΕ'Ω*. Vox haec omissa a *Bielio* legitur apud *Aquilam* et *Symmachum*, qui Prov. II, 15. pro נְלוֹזִים, *perversi*, habet *θρυλοῦσιν*, ubi loco *θρυλοῦσιν* fortasse reponendum est *θρυλλοῦσιν*, ut legerint נִלְוָצִים, a לִיץ. Sed fortasse illud *θρυλλοῦσιν* potius ad יְגִילוּ v. 14. referendum est.

ΘΡΥΛΛΕ'Ω, *turbo*, *divulgo*, *iacto*. נָלוֹז, part. Niph. a לוז, *perversus*. *Symmach.* Prov. II, 15. θρυλλοῦσιν. Confer supra s. θρυλέω. 3 Maccab. III, 6. ἡ ἐν πᾶσι θρυλλουμένη εὐπραξία, ubique *celebrata* probitas Iudaeorum. Ibid. v. 7. *Polyb.* VI, 4, 6. λόγος τεθρύλληται πολὺς ὑπὲρ τούτου. *Hesych.* θρυλλεῖ, ταράσσει, ὀχλεῖ.

ΘΡΥ'ΛΛΗΜΑ, *fabula*, *rumor*, *quod vulgi rumoribus iactatur*. מִלָּה, *dictio*, *sermo*. Iob. XXX, 9. ἐμὲ (εἰς) θρύλλημα ἔχουσιν, me pro *fabula* habent. - מְשֹׁל, infin. *parabola uti*. Iob. XVII, 6. ἔθου δέ με (εἰς) θρύλλημα ἐν ἔθνεσι, posuisti me gentibus in *fabulam*. Conf. *Olearii nott. in Philostrat.* ex *Bocharto* p. 953.

ΘΡΥ'ΠΤΟΜΑΙ, *comminuor*. הִתְמַלֵּל, Hithp. a מָלַל, *in spicas abeo*, *irritum fio*, *concidor*, *incisionem patior*. (Cf. *Schultensii Origg. hebr.* lib. I. c. 5.) *Symm.* Psalm. LVII, 8. θρυπτόμενα.

ΘΥΑΙ', plural. *sacrifici*, *haruspices*, *qui ex victimis dissectis divinant*, quos Graeci solent ἡπατοσκόπους appellare. Vide in v. θύτης.

ΘΥ'ΑΣΟΣ, vel potius θίασος, *coetus convivantium*, *collecta multitudo*. בֵּית מַרְזֵחַ, *domus curatoris funebris*. Ier. XVI, 4. Vide θίασος.

ΘΥΓΑ'ΤΗΡ, *filia*. בֵּן, *filius*. Gen. XLVI, 7. Ezech. XVI, 27. Sc. בֵּן per synecdochen notat *liberos* in genere, sive *filii* sint, sive *filiae*. - בַּת, in plur. בָּנוֹת. Ies. XXXVII, 22. θυγάτηρ Σιὼν, filia Sion, et θυγάτηρ Ἱερουσαλὴμ, filia Hierosolymae, h. e. *incolae montis Sion et Hierosolymae*. Ier. L, 39. θυγατέρες Σειρήνων filiae Sirenum, h. e. *progenies* Sirenum. Iud. I, 27. 28. et alibi θυγατέρες sunt *oppida minora et pagi*. Sic et θυγάτηρ τῆς μητροπόλεως in Ancyrana Inscriptione occurrit apud *Montf.* in *Palaeogr. Graec.* p. 160. Cf. *Elsner.* Obs. ad Gal. IV, 26. p. 193. Zach. II, 12. θυγάτηρ Βαβυλῶνος, *regio* s. *territorium* Babylonis, cui urbs Babel tanquam mater dominatur. Thren. II, 18. θυγάτηρ ὀφθαλμῶν σου, *pupilla* oculorum tuorum. Sic κόρη Graecis alias et *filiam* et *pupillam* denotat. Ezech. XVI, 44. nbi pro καθὼς ἡ μήτηρ, καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς μητρός σου, legendum est: καθὼς ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ, θυγάτηρ τῆς μητρός σου. Sic enim habet textus hebraicus. - *לִבָּה. Ez. XVI, 29. τί διαθῶ τὰς θυγατέρας σου. Pro לִבָּתֵךְ, *cor tuum*, legerunt בְּנֹתַיִךְ, omisso ל. Vide ad h. l. *Montfauconum*. *Semlerus* coniicit, legendum esse καρδίαν. - נָשִׁים, plur. *foeminae*. 2 Paral. XXI, 17. Sir. XXII, 3. θυγάτηρ, *filia*, scil. *indisciplinata et fatua*. Sap. IX, 7. θυγατέρες θεοῦ, *Israeliticae uxores*. Interdum omittitur, v. c. Tob. III, 17. ἡ τοῦ Ῥαγουὴλ, sc. θυγάτηρ. Sir. XXVI, 25. θυγάτηρ i. q. γυνὴ esse videtur. Vide quoque s. v. ἀδελφός.

*ΘΥΓΑΤΗΡ ΤΡΥΦΩΝ, *filia deliciarum.* בַּתַּעֲנוּגִים, *in deliciis. Aqu.* Cant. VII, 6. Legit divisim בַּת עֲנוּגִים. Vide supra s. v. ἀγαπητός.

ΘΥΕΙΑ, sive ΘΥΙΑ, *mortarium.* מְדֹכָה, idem. Num. XI, 8. ἔτριβον ἐν τῇ θυείᾳ.

ΘΥΕΛΛΑ, *procella.* עֲרָפֶל, *caligo.* Deut. IV, 11. V, 22. *Hesychius:* θύελλα, ἀνέμου συστροφὴ καὶ ὁρμὴ ἢ καταιγίς.

ΘΥΙΝΑ, sc. ξύλα, *ligna thyina*, quae *Grotius* et *Salmasius* de *lignis citreis* exposuerunt. Conf. *Bielii Exercit. de lignis ex Libano ad templum aedificandum petit.* §. 53. אַלְמֻגִּים, *pinus. Symm.* 1 Reg. X, 11. *Vulg. thyina.*

ΘΥΙΣΚΗ, *thuribulum*, *mortariolum*, *acerra.* *יָעִים, *scopae. Inc.* Ier. LII, 18. ubi vid. *Montfauc.* -כַּף, *acerra.* Exod. XXV, 29. XXXVII, 16. Num. VII, 14. et alibi saepius. - מַחְתָּה, *thuribulum.* 1 Reg. VII, 50. 1 Maccab. I, 23. ubi θυΐσκην de instrumentis sacrificiorum et oblationum interpretatus est *Syrus*, ut sit a θύω, *sacrifico. Iosephus A. I.* XII, 5, 4. habet θυσιαστήρια, h. e. *sacraria.* Vid. *Michaelis* ad Macc. l. l. 3 Esdr. II, 13. ubi respondet Esdr. I, 9. hebr. מַחֲלָפִים, *vasa libatoria minora. Gloss. Brem.* θυΐσκην, θυμιάματος σκεῦος.

ΘΥΛΑΚΙΟΝ, *loculus*, *sacculus*, *folliculus.* חָרִט, *loculus.* 2 Reg. V, 23. Vide et Tob. IX, 5.

ΘΥΛΑΚΟΣ, *saccus fere scorteus*, *in quo conditur farina*, vel *panis*, vel *omnino annona.* Vide *Hemsterhusium* ad *Aristoph. Plut.* 763. *אַמְתַּחַת, *saccus. Aqu.* Gen. XLII, 27. - חָרִט, *loculus. Al.* 2 Reg. V, 23. - שַׂק, *saccus. Aqu.* Gen. XLII, 27.

*ΘΥΛΑΞ, i. q. θύλακος. חֹמֶר, *chomer*, *mensurae magnae species*, it. *coacervatio*, *acervus. Symm.* Hos. III, 2. θύλακος κριθῶν καὶ ἀσκοῦ οἴνου. In reliquis *Symmachi* ib. est θύλακος κριθῶν, ut e cod. *Barber.* edidit *Montfauc.* post *Waltonum. Hieronymus* tamen ait, *Symmach.* vertisse κόρου. Alterum videtur sumtum e priore versione *Symmachi:* e posteriore alterum.

ΘΥΜΑ, *sacrificium*, *victima.* זָבַח, *offero*, *sacrifico.* 2 Sam. VI, 13. ubi loco וַיִּזְבַּח legisse mihi videntur זֶבַח, quod a voce וַיְהִי initio commatis pendere putarunt, ac recte, ut opinor. Davidem enim in ipsa processione bovem saginatum immolasse non vero simile est, immo boves saginati pompam solemnem sequebantur, cuius rei exemplum in Actis habemus. - זֶבַח, *sacrificium.* Ex. XXXIV, 25. 2 Par. VII, 4. Prov. XVII, 1. - טֶבַח, *mactatio.* Gen. XLIII, 16. Θύματα non tantum esse *victimas*, sed omnino *pecudes*, *quae mactantur*, cum glossa *Hesychii* docet, qui habet: θύματα, σφάγια, tum usus verbi θύειν, quod et in N. T. (v. c. Matth.

XXII, 4.) *mactare* notat. Prov. IX, 2. – טִבְחָה, *mactatio, victima.* 1 Sam. XXV, 11. *Hesychius:* θῦμα, ἱερεῖον, σφάγιον, ὁλοκαύτημα. Idem: θύματα, σφάγια, ἀπαρχαὶ, ἱερεῖα, ὄργια.

***ΘΥΜΕΌΜΑΙ**, *irascor.* חָרָה, idem. Exod. XXXII, 11. θυμῇ sec. *Compl.* ubi reliqui libri θυμοῖ habent.

ΘΥΜΗΔΗ'Σ, *animo gratus, optatus*, in compar. θυμηδέστερος, *animo delectabilior*, a θυμὸν ἥδω, *animum oblecto.* Sap. III, 14. κλῆρος θυμηδέστερος. *Suidas:* θυμηδέστερον, ἡδύτερον. Vox θυμηδέω legitur apud *Heliodor. Aethiop* lib. X. p. 458, 2. et θυμηδία, *hilaritas*, apud *Alciphr.* I, 12. et alibi.

ΘΥ'ΜΗΜΑ, *cogitatio.* יֵצֶר מַחֲשָׁבוֹת, *figmentum cogitationum.* 1 Par. XXVIII, 9.

ΘΥΜΗ'ΡΗΣ, *animo conveniens, gratus, iucundus*, in compar. θυμηρέστερος, *animo placentior.* *Al.* Sap. III, 14. θυμηρέστερος. Ita quoque *Clemens Alex. Strom.* lib. VI. pag. 797. Sed *Grabius* contra auctoritatem cod. *Alex.* excudi iussit θυμηδέστερος. *Gloss. MS. in Sap.* θυμηρέστερον, ἡδύτερον, εὐγνωστότατον. Vide quoque *Küsterum* ad *Suidam* s. h. v.

ΘΥΜΊΑΜΑ, *suffitus, odoramentum.* *אֲהָלוֹת, *aloe.* *Symm.* Cant. IV, 14. – בֶּשֶׂם, *aroma.* Ex. XXV, 6. XXXV, 8. Ies. XXXIX, 2. – בֶּתֶר, *sectio.* *Theod.* Cant. II, 17. Num legit בֶּשֶׂם, coll. IV, 14.? quod tamen paulo longius recedit a recepta lectione. – זֶבַח, *victima* 1 Sam. II, 31. III, 14. 2 Reg. X, 26. *Theodot.* Ierem. XXXIII, 18. – מֻקְטָר, part. Hoph. Mal. I, 11. Non legerunt מֻקְטָר, *suffumigatum*, aut *adolendo consumtum*, sed מִקְטָר, quod melius esse videtur. – נְכֹאת, plur. *aromata.* Gen. XXXVII, 24. XLIII, 11. ubi pro θυμίαμά τε reponendum est θυμιάματα, quoniam et vox hebr. est numeri pluralis, et aliae omnes versiones in plur. habent *aromata.* – סַמִּים, plur. idem. Ex. XXV, 6. XXXV, 16. 26. et alibi aliquoties. – קִטֵּר, nomen. Ier. XLIV, 21. – קְטֹרָה. Deut. XXXIII, 10. – קְטֹרֶת. Exod. XXX, 1. 7. 8. Lev. IV, 7. et alibi saepius. – מִקְטַר קְטֹרֶת. Ex. XXX, 1.

***ΘΥΜΊΑΣΜΑ**, i. q. θυμίαμα, *suffitus, suffimentum ex aromatibus, incensum thus.* זֶבַח, *victima.* Exod. XXIII, 18. θυμιάσματος sec. cod. *Alex.* et *Inc.* apud *Montf.* ubi reliqui libri θυμιάματος habent.

ΘΥΜΙΑΤΉΡΙΟΝ, *suffimentum*, it. *thuribulum, altare incensi.* מִזְבֵּחַ, *altare.* *Inc.* Exod. XL, 5. *Aqu. Theod.* Ierem. LII, 17. – מַחְתָּה, *thuribulum.* *Incert.* Lev. X, 1. – מִקְטֶרֶת, *suffimentum.* 2 Par. XXVI, 19. Ezech. VIII, 11.

ΘΥΜΙΆΩ, et θυμιάζω, *adoleo, suffitum facio.* הָפִיחַ, Hiph. a פּוּחַ, *efflo.* *Symm.* Prov. XXIX, 8. ἐθυμίασαν. Mihi admodum suspecta est haec lectio, quanquam ab *inflandi* ac *sufflandi* notione, quam habent נָפַח ac פּוּחַ, excusationem habet. Coniicio legendum esse ἐθύμωσαν, *ad iram concita-*

runt, quod seriei orationis est convenientius. LXX voce *ἐκκαίειν* usi sunt. - זָבַח, *sacrifico*. 1 Reg. III, 2. - מְקֻטֶּרֶת, *suffita*. Cant. III, 6. *τεθυμιαμένη*. Legerunt מְקֻטֶּרֶת, part. Hoph. a קָטַר - קִטֵּר: הִקְטִיר, Pih. et Hiph. Exod. XXX, 7. 1 Sam. II, 17. 2 Par. XXVI, 16. et alibi saepius. Adde *Aqu.* et *Symm.* 1 Reg. XI, 8. - קִטֵּר et עָבַד iunctim, *adoleo atque servio*. Ier. XLIV, 3. 1 Maccab. IV, 50. ubi *Syrus* aut tribuit voci *θυμιᾶν* notionem *sacrificandi*, aut pro *ἐθυμίασαν* legit *ἐθυσίασαν*, coll. II, 23.

ΘΥΜΟ'Σ, *animus*, *spiritus*, it. *excandescentia*, *furor*, it. *venenum*, *virus*. אַף, *ira.*, Genes. XXVII, 44. *ἕως τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν*, usquedum avertat *excandescentiam* et iram. Genes. XLIX, 6. *ἐν τῷ θυμῷ αὐτῶν ἀπέκτειναν ἀνθρώπους*, in *excandescentia* sua occiderunt homines. Exod. XXXII, 12. *παῦσαι τῆς ὀργῆς τοῦ θυμοῦ σου*, compesce iram *excandescentiae* tuae. Num. XXII, 12. *ὠργίσθη θυμῷ ὁ θεὸς*, admodum irascebatur Deus. Vide et Num. XXV, 3. XXXII, 10. 13. Deut. VI, 15. VII, 4. Deut. XXIX, 23. *ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ αὐτοῦ*, in excandescentia et ira sua. Vide et v. 28. Ier. XXXVI, 7. *μέγας ὁ θυμὸς καὶ ἡ ὀργὴ κυρίου*, magna est excandescentia et ira Domini. Vide et Ezech. V, 13. Dan. IX, 16. Sic et Graeci profani *θυμὸν* et *ὀργὴν* solent coniungere. Vid. *Elsner.* ad Rom. II, 8. p. 14. et auctt. citt. *Wolfio* ad eundem locum p. 40. 1 Sam. XX, 33. *ἐν ὀργῇ θυμοῦ*, ira excandescentiae, ira vehementi. Vide et 2 Paral. XXV, 10. XXVIII, 11. XXIX, 10. Esdr. X, 4. Ies. XXX, 27. *καιόμενος θυμὸς*, excandescentia ardens. Conf. Ies. LXV, 10. - Vox *θυμοῦ*, quae Prov. XXX, 33. *Aquilae* in *Hexaplis* ad אַף tribuitur, ibique admodum inepte posita exstat, rectius refertur ad sequens אַפַּיִם. Potest tamen ibi voci *θυμὸς* notio *impetus ac vehementiae* subiici. Certe *Vulgatus* habet: *qui vehementer emungit*. Iob. XXXVI, 13. *θυμὸν τάσσειν* non significat *irasci*, sed *provocare iram*, ut *Vulgatus* recte transtulit. - גְּעָרָה, *increpatio*. Ies. LI, 20. - זַעַף, *indignatio*. Ies. XXX, 30. - *חֱמָא, hebr. Dan. XI, 44. Legerunt חֵמָה, aut voci hebr. notionem chald. subiecerunt. - חֱמָא, chald. Dan. III, 19. *ἐπλήσθη θυμοῦ*. Conf. Luc. IV, 28. - חֵמָה, *excandescentia et virus*. Deut. XXXII, 24. *μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ τῆς γῆς*, cum *veneno* (serpentum) repentium in terra. Ibid. v. 33. *θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν*, *virus* draconum vinum eorum. Vide et Ps. LVII, 4. ac conf. Sap. XVI, 5. et notata infra in h. v. post hebr. ראשׁ. 2 Reg. XXII, 17. *ἐκκαυθήσεται ὁ θυμός μου ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ*, exardescet excandescentia mea in hunc locum. Vide et 2 Par. XXXIV, 21. 25. Ierem. IV, 4. Prov. XV, 15. *θυμὸς βασιλέως ἄγγελος θανάτου*, excandescentia regis nuncius mortis. Similiter *Homerus*: *θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέων βασιλήων*. Ies. LI, 17.

τὸ ποτήριον τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ, poculum excandescentiae ipsius. Vide et v. 22. Ier. VII, 19. *ὀργὴ καὶ θυμὸς*, ira et excandescentia. – חֳרִי, *aestus.* Deut. XXIX, 24. *ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς.* – חֳרִי אַף, *aestus irae.* Exod. XI, 8. – חָרוֹן, *aestus.* Num. XXXII, 14. *ἐπὶ τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς κυρίου.* Vide et Deut. XIII, 15. Ios. VII, 26. 1 Sam. XXVIII, 18. 2 Par. XXX, 8. et conf. Apoc. XVI, 19. *Suidas: θυμὸς ὀργῆς. ὁ μὲν γὰρ θυμὸς ὀξὺς καὶ ὀλιγοχρόνιος· ἡ δὲ ὀργὴ βραδυτέρα μὲν, μονιμωτέρα δέ. θυμὸν τοίνυν ὀργῆς τὴν ἐπίμονον ἐκάλεσε τιμωρίαν.* – חֲרוֹן אַף, *aestus irae.* Ies. XIII, 13. – כֹּחַ, *vis*, *robur.* Iob. XXIV, 22. Sermo ibi est de ira Dei efficacissima. – כַּעַס, *indignatio.* Ps. VI, 7. ubi *θυμὸς* non est *furor Dei*, sed *aegritudo animi, moeror*, qui animi affectus affinis est irae. Ps. IX, 36. *Aqu.* et LXX Cohel. II, 23. ubi *θυμὸς* est *aerumna. Vulgat. in aerumnis.* Ibid. V, 16. VII, 4. 10. – *מִלְחָמָה, *bellum.* Zachar. X, 4. Legisse videntur מֵחֵמָה, h. e. *ab ira et furore*, abiecto Lamed. – מַטֶּה, *virga.* Ies. X, 26. ubi *θυμὸς* effectum irae, h. e. poenam per metonymiam notat. – נַהַם, *rugitus.* Prov. XX, 2. Scil. rugitus leonis est index furoris ac irae. *Schol.* ibi habet *βρυγμοῦ.* – נַחַת, *descensus.* Ies. XXX, 30. Non male quoad sensum. – נַס, chald. *ira*, vel potius verbum chald. בְּנַס, *irascor.* Dan. II, 12. – נְשָׁמָה, *halitus*, *flatus*, *ventus.* Ies. XXX, 33. *Halitus* si Deo in SS. tribuitur, haud raro divinam *iram* et *vindictam* notat, v. c. Iob. IV, 9. Psalm. XVIII, 16. – עֶבְרָה, *excandescentia.* Ps. LXXVII, 54. *θυμὸν καὶ ὀργὴν καὶ θλίψιν.* Conf. Rom. II, 8. 9. Ies. IX, 19. *διὰ θυμὸν ὀργῆς κυρίου.* Vide et Ies. XIII, 13. – פֶּה, *os.* 2 Reg. XXIV, 3. Significat ibi פֶּה, *decretum, quod Deus iratus protulit.* – *פַּחַת, *fovea.* Thren. III, 47. ubi pro *θυμὸς* sine dubio reponendum est *βόθυνος.* – קוֹל, *vox.* Iob. XXXVII, 2. Vide supra s. v. פֶּה. – קִנְאָה, *zelus.* Ez. XXXVI, 5. – קָצַף, *effervesco.* Levit. X, 6. – קֶצֶף, *fervor.* Num. XVIII, 5. 2 Paral. XXIX, 8. Ies. LIV, 8. *ἐν θυμῷ μικρῷ. Vulgat. in momento indignationis.* Scil. ex praecedenti versu id repetiisse videntur. – רֹאשׁ, *venenum.* Deut. XXXII, 33. *θυμὸς ἀσπίδων ἀνίατος, venenum* aspidum insanabile. Iob. XX, 16. Amos. VI, 12. – רָגַז, *contremisco.* Ies. XXVIII, 21. – רֹגֶז, *commotio.* Ies. XIV, 3. – *רְגַז, chald. idem. Dan. III, 13. – רוּחַ, *spiritus.* Iob. XV, 13. Prov. XVIII, 14. ubi רוּחַ de *irae impetu* interpretati sunt inepte, quanquam negari nequit, רוּחַ interdum *irae* notionem habere. Zachar. VI, 8. – – תַּרְעֵלָה, *horror.* Ies. LI, 17. 2 Macc. VII, 21. *ἄρσενι θυμῷ*, masculo *animo.* Sirac. XXVI, 35. *θυμὸς, tristitia, aegritudo animi*, coll. XXX, 25. ubi cum *λύπη* v. 24. permutatur. Sap. VII, 20. *θυμοὶ θηρίων, naturalis indoles* animalium eorumque *virtutes. Theognid.* v. 367. *ἀνθρώπων δ' εὖ οἶσθα νόον καὶ θυμὸν ἑκάστου.* Sir. X, 18. *ὀργὴ θυμοῦ.* 2 Macc. XIII, 4. *ἐξήγειρε*

τὸν θυμὸν τοῦ Ἀντιόχου, quod 3 Esdr. II, 8. ita dicitur: ἔγειρε τὸ πνεῦμα. Hesych. θυμός, ψυχή, ἡ προαίρεσις, ὀξύτης, πνεῦμα, ἐπιθυμία, ὀργή, λογισμός.

ΜΕΤΑ' ΘΥΜΟΥ˜ ῞ΗΚΩ, *cum furore venio.* נָסַס, *vexillum erigo.* Ies. LIX, 19. Libere verterunt. Sermo enim ibi est de hoste irruente, adversus quem Iova vexillum erecturus sit.

ΘΥΜΟ'Σ 'ΟΡΓΗ˜Σ et *'ΟΡΓΗ˜Σ ΘΥΜΟ'Σ*, *furor s. excandescentia irae.* רֹגֶז, *commotio. Theod.* et LXX Iob. III, 17. - תְּנוּאָה, *ruptura.* Num. XIV, 34. *Vulg. ultionem.* Forte ex coniectura, sed contra linguarum usum. Confer Apoc. XVI, 19.

'ΟΡΓΗ' ΤΟΥ˜ ΘΥΜΟΥ˜, *ira excandescentiae.* לָשׁוֹן, *lingua.* Ies. XXX, 27. Vide supra s. פֶּה. לָשׁוֹן h. l. *minas* notat.

ΠΛΗ˜ΘΟΣ ΤΟΥ˜ ΘΥΜΟΥ˜, *magnitudo furoris.* הָמוֹן, *multitudo*, it. *fremitus.* Ies. XXXI, 4.

ΠΝΕΥ˜ΜΑ ΘΥΜΟΥ˜, *spiritus furoris.* יוֹם קָדִים, *dies Euri.* Ies. XXVII, 8. Eurus de omni re perniciosa, qualis Eurus s. ventus orientalis est, adhibetur. Conf. *Glassii Phil. S.* p. 1066. seq. - מִלְחָמָה, *bellum.* Zach. X, 4. Vide supra s. v. θυμός.

ΘΥΜΟ'Σ 'ΟΡΓΗ˜Σ 'ΑΚΑΤΑ'ΣΧΕΤΟΣ, *furor irae, qui coerceri nequit.* זִמָּה, *scelerata cogitatio.* Iob. XXXI, 11.

ΘΥΜΟ'Ω, *ad iram concito*, et in pass. θυμόομαι, *excandesco, ira exardeo, indignor, furo*, et metaph. *valde commoveor.* אָנַף, *irascor. Aqu.* Ps. LIX, 1. - *בַּיָּם, *in mari.* Ierem. XLIX, 23. ἐθυμώθησαν. *Cappello in nott. critt.* ad h. l. p. 556. videntur בָּם legisse. Ex mea sententia בַּיָּם prorsus non expresserunt, et ἐθυμώθησαν ad דְאָגָה referendum est. - דְּאָגָה, *anxietas.* Ierem. XLIX, 22. - הִתְאַנֵּף, Hithp. Deut. I, 37. ἐμοὶ ἐθυμώθη κύριος, ira exarsit in me Dominus. Vide et Deut. IV, 21. IX, 8. 20. 2 Reg. XVII, 18. - *הִתְמַרְמַר, chald. quod *Theodot.* ἐξαγριοῦσθαι vertit, Dan. VIII, 7. sec. cod. *Chis.* - זָעַם, *indignor.* Dan. XI, 30. - זָעַף, idem. 2 Par. XXVI, 19. - חֵמָה, *excandescentia.* Hos. VII, 5. θυμοῦσθαι ἐξ οἴνου, *furere* ex vino. Legerunt aliis vocalibus subiectis חִמַּת, aut חֻמַּת, a יָחַם, *irasci. Theodot.* 2 Sam. XXIV, 1. - חָרָה, *exardeo.* Ex. IV, 14. θυμωθεὶς ὀργῇ, ira exardens. Vide et Ex. XXXII, 9. Num. XI, 1. Ios. VII, 1. et alibi saepius. Adde *Theod.* Iob. XLII, 7. ex quo loco apparet, θυμοῦσθαι vocabulis iram s. indignationem significantibus additum per *excandescere* aut *effervescere* vertendum esse. - חָרָה אַף, *exardeo ira.* Gen. XLIV, 18. μὴ θυμωθῇς σῷ παιδί σου, ne ira exardeas in servum tuum. Num. XI, 33. κύριος ἐθυμώθη σφόδρα ἐπὶ τὸν λαόν, dominus ira exardebat valde in populum. Vide et Num. XXIV, 10. - *יַחַד, *simul.* Hos. XI, 7. Legerunt יֶחֱרֶה pro יַחַד, a rad. חָרָה, *excandescere.* - כָּעַס, *indignor.*

Hos. XII, 14. ἐθύμωσεν Ἐφραῒμ, *ad indignationem excitabat* Ephraim, ubi θυμοῦν est i. q. παροργίζειν, quod statim sequitur. – מָאַס, *sperno*. 2 Reg. XVII, 20. Sensum expresserunt. Nam repudiatio erat effectus irae divinae. – מָרַט, *expolio*. Ez. XXI, 9. ῥομφαία, ὀξύνου καὶ θυμώθητι. Pro θυμώθητι *Cappellus* in *notis critt.* ad h. l. coniicit legendum esse ἑτοιμώθητι, *sis paratus*. Etenim mox v. sequ. מֹרָטָה reddunt iidem ἑτοίμη, ut et v. 11., et quidem bis, ἔδωκε αὐτὴν ἑτοίμην. Sed *Bielius* monuit, graecum non esse ἑτοιμοῦσθαι, unde fieri deberet ἑτοιμώθητι, sed ἑτοιμάζεσθαι dicere Graecos, a quo themate fieret ἑτοιμάσθητι. Et v. 28. ibid. in Cod. *Alex.* legitur: ῥομφαία, ῥομφαία, ἑτοιμάζου ἐσπασμένη. Vide *L. Bos. Proleg.* in LXX Intt. c. 3. Mihi θυμοῦσθαι vernaculo *wüthen* respondere videtur, quod etiam de gladio quandoque adhibetur. – *נָחַם, in Niph. *poenitet me*. Genes. VI, 7. sec. cod. *Alex.* et *Coton.* ἐθυμώθην, quae vox in *Hexaplis Incerto* tribuitur, ac ex ἐνεθυμήθην orta esse videtur. – קָצַף, *effervesco*. Lev. X, 16. 2 Reg. V, 11. *Theodot.* 1 Sam. XXIX, 4. – קָצַר רוּחַ, *angustatur spiritus*. Iob. XXI, 4. θυμωθήσομαι. Bene quoad sensum. – רָגַן, *contremisco*. Ies. XIII, 13. ὁ γὰρ οὐρανὸς θυμωθήσεται, (In Cod. *Biörnstähl.* legitur σαλευθήσεται, quod merum glossema esse videtur.) coelum enim commovebitur, metaphora desumta ab homine ira valde perturbato. *Theod.* habet: οὐρανὸν θυμώσω, coelum ad iram concitabo, h. e. *commovebo, turbabo*. Adde Ies. XXXVII, 29. Sir. XX, 1. ubi θυμοῦσθαι est *irasci occulte*, aut *alere indignationem*.

ΘΥΜΟ'ΟΜΑΙ ΣΦΟ'ΔΡΑ, *valde excandesco*. נִמְלָא חֵמָה, *impleor excandescentia*. Esther. III, 5. V, 9. Conf. Matth. II, 16.

ΘΥΜΩ'ΔΗΣ, *iracundus, furiosus*. *אַל, *non*. Prov. XXXI, 4. θυμώδεις εἰσί. Sc. pro אַל priori legerunt אַף, *impetus et vis est in regibus*. Vide ad h. l. *Iaegerum*. – אַף, *ira*. Prov. XXII, 14. XXIX, 22. – הִרְגִּיעַ, Hiph. *momentum transigo*. *Ino.* Prov. XII, 20. θυμώδης. Legit מַרְגִּיעַ, et respexit notionem *commovendi*, de qua videndus *Simonis Lex. hebr.* p. 1493. – חֵמָה, *excandescentia*. Prov. XV, 19. – מַרְוֶה, part. Hiph. a רָוָה, *irrigans*. Prov. XI, 25. ubi θυμώδης originem referre videtur ad מָרוּחַ, aut potius מַר רוּחַ. *Semlerus* mavult legere μέθυσος, quod apud *Symmachum* reperitur. Adde Sirac. VIII, 20. XXVIII, 8.

ΘΥ'ΡΑ, *ianua, ostium, porta*. דַּל, per apocopen ex דֶּלֶת. Psalm. CXL, 3. Vide tamen *Michaelis Suppl.* p. 443. – דֶּלֶת. Ps. LXXVII, 27. θύρας οὐρανοῦ ἀνέῳξε, ianuas coeli aperuit. *Suidas* ex *Theodoreto* ad h. l. θύραι οὐρανοῦ, ἡ ἄνωθεν χορηγία, μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ταμιείων. Zach. XI, 1. διάνοιξον, ὁ Λίβανος, τὰς θύρας σου, aperi, o Libane, *ostia* tua. *Al.* 1 Sam. XXI, 13. ἐπὶ τὰς θύρας τῆς πύλης, ad *valvas*

portae. – חַלּוֹן, *fenestra. Incert.* Genes. VIII, 6. τὴν θύραν. *Scharfenbergio* ad h. l. haec versio, si sana est lectio, tribuenda videtur *Theodotioni*, qui VI, 16. צֹהַר, cui h. l. respondet חַלּוֹן, vertit θύραν. Idem tamen in sequ. e Cat. *Niceph.* et *Hieron. Quaest.* ad h. l. docere conatus est, hanc versionem potius vitiosam lectionem Codd. quorundam Vers. Alex. esse. θύριον de *fenestra* legitur apud *Alciphr.* I, 23. III, 30. – *כַּף, *manubrium. Inc.* Cant. V, 5. ubi non χεῖρας reponendum est pro θύρας, ut nonnulli (v. c. *Semlerus*) voluerunt, sed כַּף praeter notionem *manus* habet etiam hanc, ut *omne quod incurvatum est* significet, speciatim *manubrium*, *quo ianuae aperiuntur. Vulgat. pessulum ostii mei.* – *מָבוֹא, *introitus*, h. l. *locus introitus*, *ianua*, *porta. Syrus* Ierem. XXXVIII, 14. – מִפְתָּח, *fenestra.* 1 Reg. VII, 5. – *מִכְסֶה, *operimentum.* LXX sec. cod. *Coton.* Gen. VIII, 13. ubi alii libri habent στέγην. – סַף, *pelvis*, it. *limen.* Exod. XII, 22. 2 Reg. XII, 13. ubi *Grotio* loco θύραι legendum videtur θυΐαι, h. e. *thuribula.* – פִּתּוּחַ, *sculptura.* Ps. LXXIII, 3. Legerunt פְּתָחֶיהָ, a פֶּתַח. – פֶּתַח. Gen. VI, 16. XVIII, 1. 2. 10. Prov. V, 8. μὴ ἐγγίσῃς πρὸς θύραις οἴκων αὐτῆς: quae verba mihi ita restituenda esse videntur: μὴ ἐ. προθύροις ο. α. quam lectionem, sed vitiose scriptam προθύραις, in margine notavit *Breitingerus. Symm.* Hos. II, 15. εἰς θύραν ἐλπίδος, *causam salutis*, coll. Act. XIV, 27. – *צֹהַר. *Theod.* Gen. VI, 16. – שַׁעַר, porta. Exod. XXXV, 17. XL, 30. Iob. V, 4. et alibi. – חֲרַע, chald. Dan. III, 27. Sirac. XXI, 23. ἀπὸ θύρας, *per rimas ostii aut fenestrae*, h. e. rustice et curiose prospiciet in domum. *Vulg. fenestram* habet. 2 Macc. I, 16.

ΘΥΡΕΟ'Σ, *scutum.* כִּידוֹן, *lancea. Symm.* Iob. XLI, 21. θυρεοῦ. – מָגֵן. 2 Sam. I, 21. 2 Reg. XIX, 32. Cant. IV, 4. – עֲגָלָה, *plaustrum.* Ps. XLV, 9. θυρεούς, sensu eodem. Praeterea עגל *omne* notat, *quod est in rotundum convolutum et inflexum*, ut adeo fortasse inde voci עֲגָלָה *scuti* notionem subiecerint. – *צִנּוֹת, *spinae*, *hami*, a צֵן. *Aqu.* Amos. IV, 2. Deduxit a צִנָּה, quod *omne* notat, *quod corpus protegit*, speciatim *clypeum* et *hastam.* – צִנָּה. 1 Sam. XVII, 42. 1 Par. XII, 8. 34. 2 Paral. IX, 15. et alibi. – צִנָּה וּמָגֵן, iunctim. Ez. XXIII, 24. – שְׁלָטִים, plur. 2 Paral. XXIII, 9.

ΘΥΡΕΟΦΟ'ΡΟΣ, *scutifer*, *scutatus.* נֹשֵׂא צִנָּה, *ferens scutum.* 1 Par. XII, 24.

*ΘΥΡΕΟ'Ω, *scuto protego*, i. q. ὑπερμάχομαι καθάπερ ὅπλον. גָּנוֹן, *protegendo. Aqu.* Ies. XXXI, 5. θυρεῶν. Sic quoque apud auct. *vers. Venetae* Prov. IV, 9. pro θυρώσει σοι, quod hebr. תְּמַגְּנֶךָּ respondet, θυρεώσει σοι reponendum est.

ΘΥΡΙ'Σ, *fenestra*, q. d. *ostiolum.* אֲרֻבָּה, *cataracta*, *columbarium*, uti vulgo vertunt, vel potius *foramen*, *fenestra.* Ies. XXIV, 18. *Symm. Theod.* Ies. LX, 8. *Aqu. Symm.*

Genes. VII, 11. – חַלּוֹן, *magna parietis apertura, fenestra.* Genes. VIII, 6. ubi tamen pro θυρίδα, quod habent nostra exempla emendatiora, *Hieron. Quaest.* ad h. l. θύραν, *ianuam*, legisse videtur. Ibid. XXVI, 8. διὰ τῆς θυρίδος, per *fenestram.* Vide et Ier. XXXII, 14. Ioel. II, 9. et conf. Act. XX, 9. Ez. XL, 17. θυρίδες κρυπταὶ, *fenestrae occultae.* Conf. κρυπτός. – כַּו, chald. *foramen in pariete, fenestra.* Dan. VI, 10. – צֹהַר, *tectum. Theod.* Gen. VI, 16. Deduxit a צָהַר, *splenduit.* – שֶׁלַח, *missile. Al.* Ioel. II, 8. διὰ τῶν θυρίδων, teste *L. Bosio.* Sed verba haec e commate sequente huc migrarunt, ac pertinent ad בְּעַד הַחַלּוֹנִים, *per fenestras.*

ΘΥΡΣΟΣ, *thyrsus, ramus frondosus, hastula frondibus vestita in honorem Bacchi quondam gestata,* ac in universum: *quicquid sic in altum assurgit, ut aliquo modo acuminetur.* Iudith. XV, 15. ubi vid. *Grotius.* 2 Macc. X, 7. *Gloss. MS. in Sap. Sal.* θύρσον, λαμπάδων. *Hesych.* θύρσοι, κλάδοι, λαμπάδες, λύχνοι. *Heinsius* in *Arist. Sacr.* p. 14. et *Grotius* ad *Iudith.* l. c. vocem ab hebr. הַרְזָה, *pinus*, derivant.

ΘΥΡΩΜΑ, *ianua, ostium.* דֶּלֶת, idem. 1 Par. XXII, 3. 2 Par. III, 7. et alibi. – מְחִזָה, *fenestra.* 1 Reg. VII, 5. – פּוֹת, *cardo ianuae.* 1 Reg. VII, 50. – פֶּתַח, *ianua.* 1 Reg. VI, 30. VII, 5. et alibi. – שַׁעַר, *porta.* Ezech. XL, 50. Sir. XIV, 24. 2 Macc. XIV, 43.

ΘΥΡΩΡΟΣ, *ianitor, ostiarius.* בּוֹא עַד תּוֹךְ, *venio in medium.* 2 Sam. IV, 6. N. L. – פְּקֻדָּה, *praefectura.* Ezech. XLIV, 11. Sed ibi θυρωροὶ respondet potius formulae מִשְׁ יְחִים פְּקֻדּוֹת. – שֹׁעֵר. 2 Reg. VII, 11. Esdr. X, 24.

ΘΥΣΙΑ, *hostia, sacrificium*, etiam *epulum* ac *profana manducatio.* אִשֶּׁה, *ignitum, igne absumendum.* Levit. I, 9. II, 2. 3. XXI, 6. 21. – זְבֹחַ, infin. Lev. IX, 4. Mal. I, 8. – *זֹבֵחַ, partic. Ps. L, 23. Legerunt זֶבַח. – זֶבַח. Gen. XXXI, 54. XLVI, 1. et alibi passim. Exod. XXIV, 5. θυσίαι σωτηρίου, victimae, quibus gratiae Deo ob salutem ab eo acceptam agebantur. – זִבְחָה. Hos. IV, 20. – חֵלֶב, *adeps.* 1 Reg. VIII, 65. – מְנוּחָה, *quies.* 2 Sam. XIV, 17. Zach. IX, 1. In utroque loco legerunt מִנְחָה. – מִנְחָה, *oblatio, munus.* Gen. IV, 3. 5. Exod. XXIX, 41. Lev. II, 1. ubi loco δῶρον θυσίαν, quod fere omnes libri habent, e Cod. *Oxon.* reponendum est δῶρον θυσίας. Idem valet de v. 4. Iud. VI, 18. de *epulo* ac *profana manducatione* adhibetur, ubi vid. *Bonfrerius.* Dan. II, 45. sec. cod. *Chis.* – נִיחוֹחַ, *quies, suavitas,* it. *sacrificium.* Lev. XXVI, 31. – עֹלָה, *holocaustum.* Exod. X, 25. Iob. I, 5. Ezech. XLIV, 11. – רֹאשׁ, *caput.* Iob. XX, 6. Hic de conciliatione utriusque vocis ne cogitari quidem poterit: potius auctor huius versionis ineptum interpretem egit, et quia in antecedentibus donorum mentionem fecerat, ubi de sublimitate sermo erat, sibi ipsi male constans *capiti* substituit *sa-*

crificium. - תָּמִיד, *inge, sc. sacrificium.* Dan. VIII, 11. 12. 13. 3 Esdr. I, 12. in hebr. קֳדָשִׁים, *sancta.* 2 Par. XXXV, 13.

ΘΥΣΙΑ'ΖΩ, *sacrifico.* אִשֶּׁה, *ignitum, igne absumendum sacrificium.* Levit. XXIV, 9. - דְּבַח, chald. Esdr. VI, 3. - זָבַח. Exod. XXII, 20. 2 Sam. XV, 12. et alibi saepius. *Aqu. Symm.* 1 Reg. XI, 8. - זֶבַח, *sacrificium.* Lev. VII, 6. Sirac. XXXI, 7. θυσιάζουσιν αὐτῷ sec. *Compl.*, qui aurum tanquam idolum numenve suum colunt. Sir. XXXV, 1. θυσιάζων σωτηρίου, sc. θυσίαν, immolans hostiam pro salute, coll. Ex. XXXII, 6. Sirac. XXXV, 2. θυσιάζων αἰνέσεως, sc. θυσίαν, offerens sacrificium laudis.

ΘΥΣΙ'ΑΣΜΑ, *sacrificium.* אִשֶּׁה, *ignitum. Inc.* ac LXX Exod. XXIX, 18. - דִּבְחִין, plur. chald. Esdr. VI, 3. - זֶבַח. Exod. XXIII, 18. XXXIV, 25. et alibi. Soph. III, 10. sec. *Compl.* - מִנְחָה. Lev. II, 13. Num. XVIII, 9.

ΘΥΣΙΑΣΤΗ'ΡΙΟΝ, *altare, in quo sacrificatur.* בָּמָה, *excelsum.* 2 Paral. XIV, 5. - דָּשֵׁן, infin. *decinerare.* Exod. XXVII, 3. - כַּפֹּרֶת, *propitiatorium.* Lev. XVI, 14. - *כַּפְתּוֹר, *sphaerula.* Amos. IX, 1. sec. libros nonnullos θυσιαστήριον, quam lectionem *Arabs* quoque expressit. Legerunt כַּפֹּרֶת. Vide infra s. v. ἱλαστήριον. - מִזְבֵּחַ, *altare.* Gen. VIII, 20. XII, 7. 8. et alibi saepissime. - *מַצֵּבָה, *statua, monumentum erectum.* Hos. III, 4. ubi non legerunt מִזְבֵּחַ, sed *altare* מַצֵּבָה ab *erigendo* dictum opinati sunt. V. *Spencer.* de *legibus Hebr. ritual.* III, 3. pag. 336. Legitur praeterea Ioel. I, 9. apud LXX, ubi θυσιαστηρίῳ ante κυρίου sensus causa de suo addiderunt.

ΘΥ'ΤΗΣ, *augur, haruspex, extispex, qui ex victimis dissectis divinat.* גָּזְרַיָּא, chald. *divinus.* Dan. IV, 4. θύτας. - גָּזְרִין, plur. chald. *divini. Symm.* Dan. II, 27. θύτας. *Hesych.* θύτης, μάντις, ἱεροσκόπος. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* θύτης, ἱερεύς. *Glossae:* θύτης, *immolator, popa.* Conf. *Hieron.* ad Dan. II, 27. et *Drusium* in *fragm.* p. 1215.

ΘΥ'Ω, *macto, sacrifico, victimam offero.* *הֵנִיחַ, *pono.* Iud. VI, 18. ubi vel sensum expresserunt (nam sermo ibi est de sacrificio, ac *ponere sacrificium* est *offerre*), vel, quod magis vero accedere videtur, pro θύσω legendum est θήσω, quod reliqui libri habent. Vide ad h. l. *Bonfrerium.* - זָבַח, *macto, sacrifico.* Gen. XXXI, 54. ἔθυσεν θυσίαν, *victimam offerebat.* 1 Sam. XXVIII, 24. ἔθυσεν αὐτὴν, *mactabat* illam. 1 Reg. I, 25. ἔθυσεν μόσχους, *immolabat* vitulos. - *זֶבַח, *victima.* Hos. XIII, 2. ubi loco זֹבְחֵי perperam legerunt זִבְחוּ. - טָבַח, *macto.* 1 Sam. XXV, 11. Ierem. XI, 19. - עָבַד, *servio*, quod etiam de *cultu religioso* adhibetur. Exod. X, 7. ubi alii pro θύσωσι habent λατρεύσωσι. - *עָשָׂה, *facio*, etiam *sacrifico.* 2 Sam. XII, 4. ubi nonnulli libri habent θύω καὶ ποιέω, et actio necessario antecedens sensus causa additur. -

קָטַר : הִקְטִיר, Pih. et Hiph. *adoleo.* 2 Par. XXV, 14. XXVIII, 3. Ier. I, 16. – שָׁחַט, *macto.* Ex. XII, 21. *θύσατε τὸ πάσχα, mactate* agnum paschalem. Vide et 2 Par. XXX, 15. XXXV, 6. 11. et conf. 1 Cor. V, 7. – שְׁחִיטָה, *mactatio.* 2 Paral. XXX, 17.

ΘΩΡΑΚΙ'ΖΟΜΑΙ, *thorace seu lorica munior*, *armor*, unde partic. *τεθωρακισμένος*, *loricatus.* 1 Macc. IV, 7. *παρεμβολὴν τεθωρακισμένην*, *castra cincta*, seu: *bene munita.* Conf. *Syrum*, et cap. VI, 43. Vide quoque ad h. l. *I. D. Michaelis.* 1 Macc. VI, 35.

ΘΩΡΑΚΙΣΜΟ'Σ, *loricatio.* 2 Macc. V, 3.

ΘΩ'ΡΑΞ, *thorax*, *lorica.* מַד, *mensura*, it. *vestimentum.* *Inc.* et LXX sec. ed. *Compl.* 1 Sam. XVII, 39. coll. v. 38. – מִכְלוֹל, *perfectio.* Ezech. XXXVIII, 4. Vox hebr. *omne armorum genus* h. l. significat. – סִרְיוֹן, *lorica.* Ierem. XLVI, 4. – רֶסֶן, *fraenum.* Iob. XLI, 5. Legerunt שִׁרְיֹנוֹ. Haec enim vox ita ab illis verti solet. – שִׁרְיָה. Iob. XLI, 18. – שִׁרְיָן. 1 Reg. XXII, 34. Ies. LIX, 17. – שִׁרְיוֹן. 1 Sam. XVII, 5. 38. 2 Par. XXVI, 14. Neh. IV, 16. Sap. V, 19. *ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνην*, induet tanquam thoracem iustitiam. Conf. Eph. VI, 14. *Gloss. MS. in Sap.* *θώρακα*, *πολεμικὸν ἔνδυμα*, *ἁλυσιδωτόν.* *Lexic. Cyrilli MS. Brem.* *Θώραξ*, *ὅπλον*, *στήθους σκεπαστήριον*, *λωρίκιον.* Confer *Homer.* Il. γ', v. 332. et *Feithii Antiqu. Homer.* lib. IV. c. 8. pag. 337.

I.

'ΙΑ'. Vox ipsa hebr. יָהּ, *Dominus.* Ps. LXVII, 4. *διὰ τοῦ ἰὰ*, et *ἐν τῷ ἰὰ.* Inde apud *Hesychium*: *'Ιὰ*, *δασυνόμενον τὸ ἄλφα*, *καὶ ὀξυνόμενον* (Sic enim bene legit et distinguit *Fullerus Miscell. Sacr.* l. IV. c. 14. p. 506. pro *"Ια*, *δασυνόμενον*, *τὸ ἄλφα*. *καὶ ὀξυνόμενον*) *τὸν Θεὸν σημαίνει καθ' Ἑβραίους.* Vide *Potterum* ad *Clement. Alex. Strom.* p. 666.

"ΙΑ. Ita *Syrus* reddit הֵידָד הֵידָד, quae est iubilationis vox calcantium uvas in torculari. Ier. XLVIII, 33. Sine dubio scribendum est *ἰὰ*, *vox*, *clamor.*

* *'ΙΑΒΕ'*. יְהֹוָה. *Samar.* Exod. VI, 2. Vide ad h. l. *Theodoretum* ac supra s. *ἀϊά.*

"ΙΑΜΑ, *sanatio*, *remedium.* אֲרֻכָה, *medela.* Ies. LVIII, 8. Ier. XXX, 14. – טַל, *ros.* Ies. XXVI, 19. Ita *Bielius.* Sed referrem allem ad אורה, *malva*, *quae erat herba medica primaria.* Conf. *Celsii Hierobot.* T. I. p. 460. sequ. *Cocceius* in *Lex. hebr.* coniicit, eos אסות legendum putasse. Vide *Michaelis Syntagma Commentatt.* P. II. pag. 165. sequ. – מִלָּה, *sermo.* Iob. XXIII, 5. ubi loco *ἰάματα* sine dubio scripserunt *ῥήματα.* – מַרְפֵּא. 2 Paral. XXXVI, 16. Cohel. X, 4. ubi

etiam *Aqu.* et *Theod.* ἴαμα habent, quod h. l. sensu metaphorico accipiendum erit, ut sit *mansuetudo.* Certe *Symmachus* habet σωφροσύνην. Ier. XXXIII, 6. - רְפָאָה. Ier. XLVI, 11. Sap. XI, 4. ἴαμα δίψης, *remedium* sitis, h. e. aqua. Ibid. XVI, 9. οὐχ εὑρέθη ἴαμα τῇ ψυχῇ αὐτῶν. *Hesychius:* ἴαμα, θεραπεία.

'*IAMEI'M*, et '*IAMEI'N.* Ipsa vox hebr. הַיֵּמִם, ut videtur, quae *mulos*, sec. alios *thermas* notat. (Cf. *Scacchi sacr. Elaeochrism.* l. III. c. 27.) Gen. XXXVI, 24. ubi LXX et *Theod.* τὸν ἰαμεὶν, et *Aqu.* τοὺς ἰαμείμ. *Diodorus:* ὁ Σύρος καὶ ὁ Ἑβραῖος τὸν ἰαμεὶν ὕδωρ βούλονται λέγειν, αὐτὶ τοῦ, εὗρε πηγὴν ἐν ἐρήμῳ· οἱ δὲ ἑρμηνεύσαντες αὐτὴν πως τὴν λέξιν ἑβραϊκὴν τεθείκασι. Fortasse tamen conferri possunt graeca ἰαμεναὶ aut εἰαμεναὶ, aut ἰαμνοὶ, quae *loca humecta et irrigua* notant. Plura de hac voce vide apud *Drusium* in *Fragm.* p. 227. *Bochartum Hieroz.* P. I. L. II. *Pfeiferum dub. vexat.* pag. 192. sequ. et *Massonum hist. crit. reip. lit.* Tom. III. p. 198. sequ.

'*IAMI'N.* Hebr. יָעִים, *scopae, palae.* 2 Reg. XXIV, 54. In *Gloss. MSS. Barocc.* in L. 4. Reg. corrupte scribitur *Ἰαμὴν*, in Cod. autem *Fabricii* Ἰαμεὶν, exponitur autem utrobique per ἄγκιστρα, κρεάγρας.

'*IANΘINOΣ*, *ianthinus*, *violaceus*, *purpureo colori similis.* Non est inter ianthinum colorem et hyacinthinum discriminis quidquam, vel, si sit, usque adeo id exiguum est, ut nihili censendum sit. תַּחַשׁ, *phoca*, *taxus*, etiam *coloris genus* secundum *Bochartum* et *Bynaeum. Aqu. Symm. Theodot.* et LXX sec. *Oxon.* et *Ald.* Exod. XXV, 5. δέρματα ἰάνθινα, pelles ianthinae. *Aqu. Symm.* Ez. XVI, 10. ὑπέδυσά σε ἰάνθινα, sc. ὑποδήματα, calceavi te calceamentis ianthinis. *Hieronymus* ad h. l.: *Calceavi te hyacintho vel, ut alii, ianthino: cum loti fuerint pedes et omni sorde purgati, calceantur hyacinthinis vel, ut alii, ianthinis, quod utrumque aerei et κυανέου coloris est, ut rapiantur in occursum Domini in aerem, et ad coelestia regna festinent. Hesych.* Ἴανθον, ἄνθος, καὶ χρώματι πορφυροειδές. Vbi *Salmasius: Vnde ianthinae vestes Latinis.* Mentio harum vestium fit apud *Plinium H. N.* L. XXI. c. 6.

'*IA'OMAI*, *sano*, *medeor*, *iuvo*, *malo libero*, item metaphorice *peccata remitto.* *הִתְלַהְלֵהַּ, *ludo*, *colludo*, *iocor.* Prov. XXVI, 18. Vulgo οἱ ἰώμενοι, h. e. *aegroti*, *a medico curandi*, *insani*, *furiosi*, ut ab *Int. Arab.* explicatur. Ar. وله, *mente correptus fuit*, unde واله, *insanus. Grabius* (quem etiam *Henslerus* secutus est) supposuit οἱ πειρώμενοι, acceptum a *Symmacho. Iaegerus* ad ductum *Schultensii* ac recentissimorum Intt. coniicit εἰρωνευόμενοι, ironiam intellegens insidiosam callide illudentium. Vide *Theoph. char.* 1. Mihi

οἱ ἰώμενοι metaphorice esse videtur, *qui emendatione egent*, h. e. *malis moribus imbuti*, *κακοηθιζόμενοι*, ut *Aquila* interpretatus est. Vide quoque *Michaelis Suppl.* p. 1412. - חָבַשׁ, *obligo*. Ies. XXX, 26. LXI, 1. - חִיָּה, Pih. *vivifico*. Neh. IV, 2. - מַרְפֵּא, *sanatio*. Prov. XII, 19. - סָלַח, *condono*. 2 Par. VI, 30. - רָפָא. Gen. XX, 17. Exod. XV, 26. 2 Par. VII, 14. *ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν, καὶ ἰάσομαι τὴν γῆν αὐτῶν*, propitius ero peccatis illorum, et *malis liberabo* terram illorum. 2 Par. XXX, 20. *κύριος ἰάσατο τὸν λαὸν*, Dominus sanabat populum, h. e. *peccata remittebat* populo. Vide et Ies. VI, 10. LVII, 18. 19. Ierem. XVII, 14. Hos. VII, 1. et confer *Lex. N. T.* s. h. v. Hos. XI, 4. *οὐκ ἔγνωσαν, ὅτι ἰάσομαι αὐτοὺς*, non agnoscebant, quod *iuvarem* illos. - רָפָה, *remitto*. Iob. XII, 21. Permutarunt invicem רָפָה et רָפָא. Idem valet de versione *Inc.* Ps. XLV, 11. qui, *ἰάθητε* vertens, הַרְפּוּ (h. e. *cessate*, sc. a bello inferendo Israelitis) derivavit sine dubio a רָפָא, *mederi*. - שׁוּב, *redire facio*. Deut. XXX, 3. *ἰάσεται κύριος τὰς ἁμαρτίας σου*. Scil. captivitas erat poena peccatorum, adeoque reductio e captivitate bene remissio peccatorum dici poterat. - *שָׁמַר. *Inc.* Prov. XIV, 3. Vsus fortasse est voce *ἰᾶσθαι*, quia in antecedentibus sermo erat de baculo vulnera infligente, quae sanari dicit a sapientibus. 4 Macc. III, 10. *ἰάσασθαι τὴν δίψαν*, sitim *sedare*.

ΜΗ᾿ ἸΑΌΜΑΙ, non sano. הִתְרַפָּה, Hithp. *remisse me gero*. Prov. XVIII, 9. *μὴ ἰώμενος*. Vulgo statuunt, eos deduxisse a רָפָא, inserto *μὴ*, sententia ita postulante. Certe ita iudicat *Vogelius* ad h. l. Sed mihi lectio ipsa est admodum suspecta. Absonum enim est dicere *non se sanare in operibus suis*. Suspicor itaque, omisso *αὐτὸν*, aut supplendo *ἑαυτὸν* (cum *Alex. Ald. et Compl.*), reponendum esse *μὴ εἱμένος* ab *ἵημι*, quod est i. q. *ἀνειμένος*, qua voce *Theodotion* h. l. usus est.

*'ΙΑΡΕΙ'Μ. Est ipsa vox hebr. יָרֵב. Hos. V, 13. X, 16. Metuo, ne *μ* sit scriptum pro *β*.

ἼΑΣΙΣ, sanatio, sanitas, ac metaphorice *remissio peccatorum*, et *emendatio animi*, etiam *remedium*. אֲרֻכָה, *prolongatio vitae, sanatio*. Ierem. VIII, 22. - כֵּהָה, *hebetatio*. Nah. III, 19. *οὐκ ἔστιν ἴασις τῇ συντριβῇ αὐτῶν*. Bene quoad sensum et ob contextam orationem. כֵּהָה h. l. est metaph. *mitigatio*. - מִבְטָח, *fiducia*, etiam *id, in quo confiditur*, per quod LXX Iob. XVIII, 15. *sanitatem*, vel *spem vitae longae* intellexerunt. - מַרְפֵּא. Prov. IV, 22. XV, 4. XVI, 24. XXIX, 1. In posteriori loco *ἴασις* est *emendatio animi*. - מְתֹם, *perfectio*. Ps. XXXVII, 3. 7. - רֹעֶה, part. *pastor*. Zach. X, 2. Legerunt רֹפֵא, aut רֹפֵה pro רֹפֵא. - רִפְאוּת. Prov. III, 8. - רְפוּאָה, *medicamentum*. Ezech. XXX, 21. Praeterea legitur Ies. XIX, 22. ubi tamen vox *ἰάσει* mihi e versione *Symmachi* irrepsisse

videtur, nihil enim ei respondet in textu hebr. Apud *Symmachum* Iob. XXXIV, 16. verba *εἰς ἴασιν*, quae quoque in textu hebr. non reperiuntur, addita esse videntur omnis ambiguitatis tollendae causa, quia *ἐπιδέω* alio quoque sensu usurpatur. Sir. III, 27. *οὐκ ἔστιν ἴασις*, non est *remedium* (conf. XXI, 3. et Sap. II, 1.), h. e. *non averti ac removeri potest.* Ib. XXVIII, 2. homo homini non condonat, *καὶ παρὰ κυρίου ζητεῖ ἴασιν*, et tamen vult a Deo *remissionem peccatorum* impetrare. Conf. *Lex. N. T.* s. h. v. Sap. II, 1. *οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τελευτῇ ἀνθρώπου*, nullum est mortis *remedium. Vulgat.* mire: *refrigerium.* Fingere posset hic quispiam vocem *ἴανσις* ab *ἰαίνομαι, refrigeror, laetitia perfundor.*

*"*ΙΑΣΙΣ ΚΡΙ'ΣΕΩΝ ΣΚΗΝΑΙ'*, *medicina iudicii tabernacula.* רַעְמְסֵס סֻכֹּתָה, *Rahmeses in Succhoth. Inc.* Exod. XII, 37. ubi vid. *Montf.*

'*ΙΑΣΜΟ'Σ*, *cantus calcantium in torculari.* Formata est vox ab *ἴα, ἴα*, quae secundum *Syrum* vox erat iubilationis calcantium in torculari. הֵידָד, idem. *Aqu.* Ier. XXV, 30. ubi vid. *Montf. L. Bos.* pro *ἰασμὸς* legendum censet *αἰασμὸς*, quod *lamentationem* et *lugubrem cantum* significat, *ἀπὸ τοῦ αἰάζειν, lamentari*, quod est ab *αἶ, heu. Grabius* legendum coniicit *οἰασμός*.

*'*ΙΑΣΟ'Λ.* אָצַל, *Asal.* Zach. XIV, 5. Mansit vox hebr. graece in LXX *'Ασὲλ*, atque sic *Itala (usque ad Asel)*, *Λ* et *Δ* confusis. In *Eusebii Demonstr. Evang.* lib. VI. recte legitur *'Ασαὴλ*, ut et in excusis antiquioribus LXX Intt. Narrat *Hieronymus*, etiam *Aquilam* habere *'Ασὲλ*.

"*ΙΑΣΠΙΣ*, *iaspis.* Gemmae genus, cuius etsi multae recenseantur species, in eo tamen conveniunt *Plinius* XXVII, 9. *Isidorus* XVI, 7. *Franc. Rueus* l. II. c. 1., primariam eius speciem, quae *grammatias* vel *polygrammos* appellatur, e virentibus gemmis esse, affinemque smaragdo, cui *Plinius* transversam lineam albam adscribit. יָהֲלֹם, *adamas.* Exod. XXVIII, 19. XXXIX, 9. – כַּדְכֹּד, *pyropus.* Ies. LIV, 12. ubi *Symmach. καρχηδόνιον.* Conf. *Braunium* de *vestitu sacerd. hebr.* l. II. c. 19.

*'*ΙΑΤΗ'Σ*, *medicus, sanans*, ac metaph. *qui opem fert, seu adiuvat.* רֹפֵא, *sanans.* Iob. XIII, 4. *ἰαταὶ κακῶν πάντες. 'Ιαταὶ κακῶν Montfauconio* sunt *curatores malorum*, mihi vero: *qui mendacia adiuvant omni modo, concinnandis* nempe *mendaciis. Vulgatus*, si vere secutus est LXX, nec *Symmachi* versionem, transtulit: *cultores perversorum dogmatum.* Fortasse tamen loco *κακῶν* reponendum est *κακοὶ*, ac statuendum, omissa esse in LXX verba טֹפְלֵי שֶׁקֶר, ac coaluisse duas versiones ad רֹפְאֵי אֱלִל pertinentes. Nec admodum repugnarem, si quis statueret, in LXX transpositas esse sententias, hoc modo in ordinem redigendas: *ὑμεῖς δέ ἐστε ἰαταὶ*

κακῶν καὶ ἰατροὶ ἄδικοι πάντες, ut *ἰαταὶ κακῶν* ad טֹפְלֵי שֶׁקֶר referendum sit. (Caeterum *ἰατὴς* ab *ἰάομαι*, ut *ὁρατὴς* ab *ὁράομαι*, descendit, atque *ἰατροὶ*, quod *Ald.* offert, ex *Symmachi* reliquiis in versionem *Alex.* migravit. *K.*)

'IATPEI'A, medicatio, curatio. מַרְפֵּא, idem. 2 Par. XXI, 18. – תְּהִלָּה, *laus.* Ierem. XLVIII, 2. ubi fortasse loco תְּהִלַּת legerunt תְּעָלָה (Ierem. XXX, 13. XLVI, 11. *Alex. ὠφέλεια*), quod ab הועיל derivarunt, aut vocem hebr. per metonymiam de *obiecto laudis* intellexerunt.

'IATPEI'A, scil. *δῶρα* vel *μισθώματα, praemia, quae medico dantur.* רַפֵּא רִפֵּא, *curando curo.* Exod. XXI, 19. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *'Ιατρεῖα* (Sic enim legendum videtur pro *'Ιατρία*), *ὁ μισθὸς τῆς θεραπείας.* *'Ιατρεια* (Sic enim et hic reponendum videtur pro *'Ιατρία*) *δὲ ἡ γυνὴ, ἡ ἔχουσα τὴν ἐπιστήμην.* Cf. *Pollucem* L. IV. segm. 177. et L. VI. segm. 186.

'IATPET'Ω, medeor, curo, sano. הִתְחַבֵּא, Hithp. *latito.* 2 Par. XXII, 9. *ἰατρευόμενον.* Ita, sine dubio decepti v. 6. aut ex mera coniectura transtulerunt. – רָפָא. 2 Reg. VIII, 29. IX, 15. 2 Paral. XXII, 6. et alibi. – רְפָאָה, *curatio.* Ier. XXX, 11.

'IATPO'Σ, medicus. חֹבֵשׁ, part. *obligans. Aqu.* Ies. III, 5. *ἰατρός.* – טֹפֵל, part. *concinnator.* Iob. XIII, 4. Vide s. v. *ἰατής.* – מַרְפֵּא, *sanatio.* Prov. XIV, 32. *ἰατρὸς καρδίας*, ubi pro מַרְפֵּא לֵב legerunt מְרַפֵּא לֵב. – רֹפֵא, partic. 2 Par. XVI, 12. Iob. XIII, 4. Ier. VIII, 22. – רְפָאִים, plur. *mortui.* Psalm. LXXXVII, 11. Ies. XXVI, 14. In utroque loco mire legerunt רֹפְאִים. Vide ad posteriorem locum *Montfauconium.* Sir. X, 19. *μακρὸν ἀῤῥώστημα σκώπτει ἰατρός.* Si lectio sana est, nec loco *σκώπτει* reponendum *κόπτει*, loco *ἰατρὸς* scribendum erit *ἰατρὸν*, hoc sensu: gravis et inveteratus morbus medici est ludibrium, vel: medici artem plane eludit, aut: non est in morbo facilis medicina vetusto.

'IBIΣ, ibis, avis Aegyptiaca Iudaeis prohibita, auctor clysteris, serpentibus infesta, eaque in duplici genere nigra et candida. Vid. *Plinius* VIII, 27. ac Prolegomena ad *H. Stephani Thes. l. gr.* (ed. *Lond.*) Tom. I. Vol. 2. fol. CCXXI. sequ. יַנְשׁוּף, *noctua, avis quae noctu vagatur ac volat*, a נֶשֶׁף, *crepusculum.* Levit. XI, 17. ubi vid. *Rosenmüllerus.* – תִּנְשֶׁמֶת, *monedula.* Deut. XIV, 16. nisi forte, errore librariorum, verba graeca illic transponenda sint, cum in hoc etiam loco יַנְשׁוּף commemoretur. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *"Ιβιν, ὄρνεον ὀφιοφάγον.*

'IΓNY'A, seu *ἰγνύη, poples, posterior genu pars*, a *γόνυ*, quod ibi sit *ἲα γόνυος, vis genu.* סְעִיף, *cogitatio.* 1 Reg. XVIII, 21. ubi LXX mera coniectura ducti, ac veram vocis hebr. notionem ignorantes, reddiderunt *ταῖς ἰγνύαις. Vulgat. in duas partes*, respiciens arab. شعب, *divisit.* LXX for-

tasse rationem habuerunt eorum, quae ibidem v. 26. leguntur. *Hesych.* ἰγνύα, ψυχή, ἡ τοῦ γόνατος ὄπισθεν μέρος, ubi vide *Intt.* Conf. quoque *Tittmann.* ad *Zonar.* col. 1084.

'ΙΔΕ'Α, *forma, species, similitudo, vultus.* דְּמוּת, *similitudo.* Gen. V, 3. κατὰ τὴν ἰδέαν αὐτοῦ, iuxta *similitudinem* vel *imaginem* suam. – מַרְאֶה, *visus, vultus.* Dan. I, 15. αἱ ἰδέαι ἡμῶν, *vultus* nostri. Vide et v. 15. *Symm.* Iob. XL, 28. *Inc.* Lev. XIV, 37. et conf. 2 Macc. III, 16. Sic et de *facie* et *forma hominis* vocem apud optimos scriptores Graecos occurrere, contra *Thomam Magistrum* ostendit *Alberti* ad Matth. XXVIII, 3. p. 163. et 303. *Hesych.* ἰδέα, ἡ ὁμοιότης, μορφή, εἶδος, καὶ τὸ ἐλάχιστον σῶμα, θεωρία. 4 Macc. I, 14. πόσαι αἱ τῶν παθῶν ἰδέαι. Ibid. v. 18. σοφίας ἰδέαι, sapientiae *partes.*

*'ΙΔΙΘΟΥ'Ν. Ipsa vox hebr. יְדוּתוּן. *Aqu. Symm.* et LXX Ps. LXI, 1. Reponendum autem est 'Ιδιθούμ, ut legitur apud *Eusebium* in Comm. ad h. l., *Theodoretum* et in *Cod. Vat.* ab *Adlero* collato. Conf. *Opuscula critica* p. 218.

*'ΙΔΙΟΓΡΑΦΟΣ, *manu propria exaratus.* Psalm. CLI. inscr. ὁ ψαλμὸς ἰδιόγραφος εἰς Δαυίδ.

'ΙΔΙΟΠΟΙΕ'ΟΜΑΙ, *proprium mihi facio, vindico, mihi concilio.* גָּנַב, *furor.* 2 Sam. XV, 6. ἰδιοποιεῖτο 'Αβεσσαλὼμ τὰς καρδίας υἱῶν 'Ισραήλ, *sibi conciliabat* Absalom animos filiorum Israel. *Schol. Soph. Electr.* 687. et *Aristoph. Equit.* v. 1053.

"ΙΔΙΟΣ, *proprius, suus, privatus.* בָּרוּךְ, part. Pah. *benedictus.* Prov. V, 18. ἰδία. Legerunt לְבַדְּךָ. Ita quoque *Arabs. Iaegerus* coniicit legendum ἡδεῖα, quae ingeniosa coniectura *Methodii* auctoritate comprobatur. – *דַּד, *mamma.* Prov. V, 19. ἡ δὲ ἰδία ἡγείσθω σου. Scribendum sine dubio φιλία, ut legerint דוד, coll. VII, 18. Certe *Schol.* ed. *Rom.* φιλία habet. – ו suffix. *suus, eius.* Iob. II, 11. Prov. XXVII, 8. – חֲנִיכִים, plur. *initiati.* Gen. XIV, 14. ἴδιοι, *vernae, ab ipso Abrahamo educati.* Deduxerunt a חָנַךְ, *aluit, educavit,* ut sit i. q. *alumni.* Vide *Schultensium* ad *Proverb.* p. 273. sq. ac *Michaelis Suppl.* p. 844. *Tychsenius* in *tentam.* p. 82. non dubitat, quin אנוכי cogitaverint. – ךָ, *tuus.* Prov. VI, 2. – מוֹלֶדֶת, *nativitas.* Ezech. XXI, 30. Legitur praeterea Prov. XI, 24. ubi sine dubio bis יֵשׁ legerunt, et altera vice in notione *facultatum, rei familiaris, opum,* quam etiam arab. وشى habet, accepisse videntur. Sirac. XI, 35. ἀπαλλοτριώσει σε τῶν ἰδίων σου, abalienabit te a *propriis* tuis. Vide et 2 Macc. XII, 22. 2 Macc. IV, 5. κατ' ἰδίαν, sc. χώραν, *in loco privato, privatim.* Vide et 2 Maccab. XIV, 21. et conf. Luc. IX, 10. ac *Lamb. Bos. Ellips. gr.* p. 241. 2 Macc. IV, 34. ὁ Μενέλαος λαβὼν ἰδίᾳ (scil. χώρᾳ vel μερίδι) τὸν 'Ανδρόνικον,

Menelaus *privatim* recipiens Andronicum. Conf. 1 Cor. XII, 11. *Aelian. V. H.* II, 32.

ΤΑ' ἼΔΙΑ, sc. οἰκήματα vel δώματα, *domus sua*, *aedes suae*. ביתו. Esth. V, 10. εἰσελθὼν εἰς τὰ ἴδια, ingrediens *domum* suam. Vide *Lex. N. T.* s. h. v. *Herodotus* lib. I. c. 109. dixit εἰς τὰ οἰκεῖα. 1 Esdr. V, 47. ἐν τοῖς ἰδίοις, in *sedibus* suis. *Vulg. in rebus suis.* Conf. *Munckerum* ad *Antonin. Lib. Metam.* c. 6.

ΤΙ' ΤΩ͂Ν 'ΙΔΙ'ΩΝ, sc. χρημάτων, *aliquid propriorum*, h. e. *aliqua portio ex propriis bonis*. יָלַע, fut. ex הָלִיעַ, a לוע, *deglutiet*. Prov. XX, 25. Sed ibi LXX τὶ τῶν ἰδίων de suo addiderunt sensus causa, et voci יָלַע potius ibi respondet ταχύ. Vide alibi *Δεσπότης*, *Οἶκος* et *Χρέος*.

'ΙΔΙΟ'ΤΗΣ, *proprietas*, *singularis rei natura et ratio*. Sap. II, 23. 3 Macc. VII, 17. Ptolemaida τὴν ὀνομαζομένην διὰ τὴν τοῦ τόπου ἰδιότητα ῥοδοφόρον, quae ob loci *naturam* cognominabatur *rosifera*. Sic *Polyb.* V, 68, 11. αἱ τῶν τόπων ἰδιότητες.

'ΙΔΙ'ΩΣ, *proprie*. Sap. XVII, 10. *Vulgatus* non male omisit. Fortasse legendum ἰδίῳ μάρτυρι, *proprio teste condemnata*, i. q. τῇ συνειδήσει in sequentibus, ut quoque habet ed. *Compl. Cyrillus Lex. MS.* ἰδίως, πρός σε εἰρημένον.

*'ΙΔΙΩΤΙΚΟ'Σ, *privatus*. 4 Maccab. IV, 3. τὰ ἰδιωτικὰ χρήματα, pecuniae privatae. Ib. v. 6.

'ΙΔΟΥ', *ecce*. הא. Ezech. XVI, 42. — הִגִּיעַ, Hiph. a נָגַע, *tango*. Ezech. VII, 12. ἰδοὺ ἡ ἡμέρα. Bene quoad sensum. — *הָרָה, *conceptus est*. Iob. III, 2. Non arbitror, eos הִנֵּה legisse, vel, ut aliis placuit, הָרֵי, *ecce*, sed sensum liberius nec male expresserunt. — חֲזֵה, imper. *aspice*. Ies. XXXIII, 20. — עַתָּה, *nunc*. 1 Reg. XVII, 23. — רְאֵה, imper. *vide*. Gen. XXVII, 27. XLI, 41. et alibi saepius. Legitur praeterea sec. cod. *Alex.* et *Ald.* Ex. XXXIV, 29. ante αἱ πλάκες, ubi de suo addidisse videntur. Sed fortasse ibi lectio est vitiosa, et pro ἰδοὺ αἱ reponendum est αἱ δύο, ut vitium ortum sit e continua scribendi ratione. Dan. X, 8. sec. *Chis.* ubi ἰδοὺ ante πνεῦμα a nonnullis ad הודי refertur, ut הִנֵּה legerint. Vide ad h. l. *Segaar.*

ΝΑΙ' 'ΙΔΟΥ', *Nae ecce*. אֲבָל, *immo*. Gen. XVII, 19.

'ΙΔΟΥ' ΔΕ', *ecce utique*. הֵן. *Aqu.* Iob. XIII, 15.

'ΙΔΟΥ' ΕΙ'ΜΙ', *ecce sum*, vel *adsum*. הִנֵּנִי, *ecce me*. Ies. LXV, 1. ἰδοὺ εἰμὶ τῷ ἔθνει, *ecce adsum genti*.

*ΟΥ'Κ 'ΙΔΟΥ'. הֲלוֹא, *nonne*. 2 Reg. XV, 6. sec. *Complut.*

*'ΙΔΡΟ'Ω, *sudo*. 4 Maccab. III, 7. ubi pro ἱδρῶν in ed. *Breit.* male legitur ὑδρῶν.

ἹΔΡΥΜΑΙ, *firmor*, *fundor*, unde partic. ἱδρυμένος, *firmatus*, *fundatus*. מְגֻדָּל, part. Pyh. *educatus*. Ps. CXLIII, 13

ὡς νεόφυτα ἱδρυμένα, tanquam novae plantae *firmatae*, scil. manu, ut fieri solet ab agrum colentibus. *Augustinus: constabilitae.* In aliis codd. legitur ἡδρυμένα, quae est vera lectio iudice *L. Bosio.* Vide supra s. v. ἀδρύνομαι. *Hesych.* ἱδρυμένα, ἀνατεθέντα, ἢ ἠσφαλισμένα, τεθεμελιωμένα, κατεσκευασμένα. – *עָמַד. *Symmach.* Ios. XI, 13. – *שָׁכַן, *habito. Symm.* Ps. LXXVII, 60. Compositam esse existimavit hanc vocem ex שׁ pro אֲשֶׁר, et כון.

'ΙΔΡΩ'Σ, *sudor.* זֵעָה, idem. Gen. III, 19. ἐν ἱδρῶτι τοῦ προσώπου σου φαγῇ τὸν ἄρτον σου, *in sudore vultus tui*, h. e. *in multo labore*, comedes panem tuum. Conf. 2 Macc. II, 27. Sic et *Hesiodus* ἔργ. v. 287. τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν, ante honorem vero sudorem, h. e. *laborem*, Dii posuerunt. *Hesych.* οὐ σὺν ἱδρῶτι, οὐ σὺν καμάτῳ. – יֶזַע, *sudor. Symm.* Ezech. XLIV, 18. ἐν ἱδρῶτι.

*'ΙΕΒΑ'Λ. Est ipsa vox hebr. יְחַבֵּל, *parturiet*, graecis literis expressa, apud *Hebr.* Ps. VII, 15.

'ΙΕΔΙΔΙ'Α. Ipsa vox hebr. יְדִידְיָה. *Aqu. Theod.* 2 Sam. XII, 25.

*'ΙΕΞΟΣ. רָאָה, vulgo *cornix*, a visus acumine. Deut. XIV, 13. sec. *Oxon. Vulgatus ixion* habet, unde luculenter apparet, "Ιξος aut "Ιξιος reponendum esse.

'ΙΕ'ΡΑΞ, *accipiter.* נֵץ, *nisus, accipitris species.* Lev. XI, 16. Deut. XIV, 15. Iob. XXXIX, 26. – תַּנְשֶׁמֶת, *noctua*, a שָׁמַם, *obstupuit*, quod eius forma insolita reliquae aviculae obstupescant. Deut. XIV, 15.

'ΙΕΡΑΤΕΙ'Α, *sacerdotium.* אֵפֹד, *Ephod, amiculum sacerdotale.* Hos. III, 4. Scilicet Ephod erat insigne sacerdotis. – כַּהֵן, infin. Pih. Exod. XXXV, 18. XXXIX, 43. – כְּהֻנָּה. Ex. XXIX, 9. XL, 15. Num. III, 10. et alibi saepius.

'ΙΕΡΑ'ΤΕΥΜΑ, idem. כֹּהֲנִים, plur. *sacerdotes.* Exod. XIX, 6. Vide supra s. v. βασίλειος, ac *Sturz.* de *dial. Maced.* p. 53.

'ΙΕΡΑΤΕΥ'Ω, *sacerdotio fungor, sacerdotem constituo*, etiam *vestitu sacerdotali orno ac amicio.* כִּהֵן, Pih. Exod. XXVIII, 1. 3. 4. XXIX, 1. et alibi saepius. *Aqu.* Ies. LXI, 10. ἱερατευμένον στεφάνῳ, *sacerdotii coronam portantem.* Ita interpretatur *Hieronymus. Vulgat. coronatum corona. Symmachus* habet κεκοσμημένος. – כֹּהֵן, *sacerdos.* 1 Sam. II, 30. 2 Paral. XXXI, 19. – כְּהֻנָּה, *sacerdotium.* Num. XVI, 10. 3 Esdr. VIII, 46. Hebr. מְשָׁרֵת Esdr. VIII, 17. 1 Macc. VII, 5. βουλόμενος ἱερατεύειν, *appetebat dignitatem summi sacerdotis.*

'ΙΕΡΑΤΙΚΟ'Σ, *sacerdotalis.* *אֵפוֹד, *Ephod, amiculum sacerdotale. Symm.* Iud. XVII, 5. ἔνδυμα ἱερατικόν. Incertus interpres ibi simpliciter ἔνδυμα habet, ubi necessario ἱερατι-

κὸν addendum est. 3 Esdr. IV, 54. *ἱερατικὴν στολὴν*, coll. V, 70.

'ΙΕΡΕΙ'Α, *sacrificium*. עֲצָרָה, *feria*. 2 Reg. X, 20. *ἁγιάσατε ἱερείαν τῷ Βαὰλ*, sanctificate *sacrificium* Baali. *Hesych.* *ἱερείαν*, *θυσίαν*, *θῦμα*.

'ΙΕΡΕΥ'Σ, *sacerdos*, *sacrificus*. *אֱלֹהִים, *Deus*. *Incert.* Ps. CXXXVII, 1. *ἔναντι ἱερέων*, coram sacerdotibus. Ergo in templo et conventibus sacris. Non male quoad sensum, et convenienter seriei orationis. Nonnulli Intt. ibi per אֱלֹהִים *reges* intellegunt, sed videtur mihi LXX Intt. versio h. l. praestantior esse. - *בַּעַל *dominus*. *Aqu.* et *Symm.* sec. *Procopium*. 2 Sam. VI, 2. *ἀπὸ τῶν ἱερέων*, sec. *Montfauc.* autem *ἀπὸ τῶν ἁγίων*. Mira videtur utraque versio *Montfauconio*, qui eius causam se ignorare fatetur. Sed בַּעַל, ut gr. *κύριος*, in universum *viros in suo genere insignes*, *principes* significat. *Vulg. de viris.* LXX *ἀπὸ τῶν ἀρχόντων*. Iam hanc notionem intt. laudati per *ἁγίους* exprimere voluerunt, quibus alius certam speciem *τῶν ἁγίων*, nempe *τοὺς ἱερεῖς*, substituit. Sunt autem, ut hoc obiter addam, בַּעֲלֵי יְהוּדָה h. l. *incolae Iudaeae, qui Iudaeam possidebant*. - *גּוֹרָל, *sors*. Ios. XXI, 20. *τῶν ἱερέων αὐτῶν* sec. *Montf.* Sed reponendum est *ὁρίων*, ut recte scribitur in reliquis libris et *Cat. Niceph.* Caeterum legerunt גבולם. Vide ad h. l. *Scharfenbergium*. - כֹּהֵן. Gen. XIV, 18. XLI, 25. et alibi saepissime. Hos. IV, 4. ubi tamen pro *ἱερεὺς* necessario reponendum est *ἱερεῦσι*. - כְּמָרִים, plur. *sacrificuli*. Soph. I, 4. - *עֶרֶשׂ, *stratum*, *grabbatum*. Amos. III, 12. *ἱερεῖς*. LXX scilicet, cum non assecuti essent h. l. sensum verbi hebr., scripserunt literis graecis *ἱρὲς* s. *γερὲς*, quod deinde librarii mutarunt in *ἱερεῖς*, (quam lectionem quoque *Arabs* secutus est) quia in sequentibus *altarium* mentio fit. Certe ita iudicat *Scharfenbergius* ad *Cappelli Crit. S.* p. 689. Alii legere malunt *ἀρές*. Vide *Buxtorfii Anticrit.* p. 618. Cf. quoque ad h. l. *Drusium*, qui ad *Hieronymum* provocat, et *Dahlium* p. 114. Praeterea legitur Amos. I, 15. *ἱερεῖς*, ubi nihil in textu hebr. respondet, ac כְּמָרָיו excidisse e textu hebr. videtur. 3 Esdr. VIII, 8. Esdras *κατ' ἐξοχὴν* appellatur *ἱερεὺς*, ubi in hebr. est הַסֹּפֵר Esdr. VII, 11.

'ΙΕΡΟ'ΔΟΥΛΟΣ, *sacris inserviens*, *sacrorum administer*, *aedituus*. 3 Esdr. VIII, 22. 51. V, 53. 58. respondet hebr. et chald. נְתִינִים Esdr. VII, 24. VIII, 20. II, 58. et 3 Esdr. I, 3. respondet hebraico מְבוּנִים, vel iuxta Keri מְבִינִים, *intellegentes*, *legis periti*. 2 Chron. XXXV, 3. ubi LXX *δυνατοὶ* verterunt.

**'ΙΕΡΟΠΡΕΠΗ'Σ*, *sanctimoniam prae se ferens*, *sanctus*. 4 Maccab. IX, 25. *ὁ ἱεροπρεπὴς νεανίας*. Ibid. XI, 20.

'ΙΕΡΟ'Σ, *sacer.* יוֹבֵל, *aries.* Iob. VI, 8. ubi tubae arietinae, quia iis sacerdotes clangebant ante arcam foederis, *ἱεραὶ* vocantur. Sed nunc legi suadeo *κρίειαι.* 2 Macc. V, 16. *τὰ ἱερὰ σκεύη.* VIII, 23. *τὴν ἱερὰν βίβλον.* Ib. IX, 16.

ΤΟ' 'ΙΕΡΟ'Ν, sc. *οἴκημα, sacrarium, aedes sacra, templum.* בַּיִת, *domus.* 1 Par. XXIX, 4. ubi sermo est de templo. - *כָּנָף, *ala.* Dan. IX, 27. sec. *Chis.* כָּנָף h. l. *locum sacrum* seu *templum* notat. Cf. ad h. l. *Dathium.* - מִקְדָּשׁ, *sanctuarium.* Ez. XXVIII, 18. - עֲזָרָה, *atrium.* Ez. XLV, 19. *τοῦ ἱεροῦ. Semlero* reponendum videtur *ἱλαστηρίου.* coll. c. XLIII, 14. et 17. - קֶרֶשׁ, *asser, tabulatum.* Ez. XXVII, 6. *τὰ ἱερά σου.* Legerunt cum Daleth קֹדֶשׁ. Fortasse tamen pro *ἱερὰ* reponendum *ζυγὰ*, h. e. *transtra tua fecerunt ex ebore.* 3 Esdr. VIII, 91. hebr. בֵּית אֱלֹהִים Esdr. X, 1. Confer quoque 3 Esdr. IX, 1. 6. et Esdr. X, 6. 9.

'ΙΕΡΟΣΤΑ'ΤΗΣ, *sacrorum antistes, templi curator.* 3 Esdr. VII, 2. *τοῖς πρεσβυτέροις καὶ ἱεροστάταις.*

*'ΙΕΡΟΣΥ'ΛΗΜΑ, *sacrilegium,* et *scelus atrox quodcunque.* 2 Macc. IV, 39. *γενομένων δὲ πολλῶν ἱεροσυλημάτων.* *Hesych. ἱεροσυλημάτων, τῶν κλοπῶν τοῦ ἱεροῦ.*

'ΙΕΡΟΣΥΛΙ'Α, *sacrilegium, peculatus.* 2 Maccab. XIII, 6.

'ΙΕΡΟ'ΣΥΛΟΣ, *sacrilegus.* 2 Maccab. IV, 42. *Hesych. ἱερόσυλος, τὰ ἱερὰ κλέπτων.*

*'ΙΕΡΟΥΡΓΙ'Α, *rei divinae peractio, sacrificium.* 4 Maccab. III, 20. *εἰς τὴν ἱερουργίαν, ad sacrificiorum usum.* *Pollux Onom.* I, 29.

*'ΙΕΡΟΥΣΑΛΗ'Μ. Ies. LXVI, 23. ubi verba *ἐν Ἱερουσαλὴμ* a textu hebr. prorsus absunt, licet in graecis libris ubique appareant, et inde ad latinam antiquam et arabicam versionem transierint. Conf. *Starck. carmina Davidis* pag. 150.

'ΙΕΡΟΨΑ'ΛΤΗΣ, *sacrorum cantor, musicae sacrae praefectus.* 3 Esdr. I, 15. V, 46. In utroque loco respondet hebr. מְשֹׁרֵר, quod est in textu hebr. 2 Paral. XXXV, 15. et Esdr. II, 70. Adde *Ioseph. A. I.* XII, 3, 3. et *Schmidt.* de *sacerdotib.* et *sacrif. Aegypt.* p. 169. sequ.

*'ΙΕΡΟ'ΨΥΧΟΣ, *divinum animum habens.* 4 Maccab. XVII, 4.

'ΙΕ'ΡΩΜΑ, *sacrificium, res sacrata.* 2 Macc. XII, 40. *Hesych. ἱερώματα, θυσίαι θεῖαι, θαυμασταί.*

'ΙΕΡΩΣΥ'ΝΗ, *sacerdotium.* כֹּהֵן, *sacerdos.* 1 Paral. XXIX, 22. Vide et 3 Esdr. V, 60. 1 Macc. II, 54. III, 50. VII, 9.

'ΙΕΣΣΑΙ'ΜΟΥ et 'ΙΕΣΣΕΜΟΥ'Ν, vel iuxta al. *ἰεσσιμοῦν.* Ipsa vox hebr. יְשִׁימוֹן, *solitudo, desertum.* 1 Sam. XXIII, 19. XXVI, 1. Vide *Glossas veteres: Iesimim, desertus.*

*'ΙΗΣΟΥ͂Σ. יֵשַׁע, *salus. Vers. Sexta* Hab. III, 13. ubi legendum est *διὰ ἰησοῦ τοῦ χριστοῦ σου* loco *διὰ ἰησοῦν τὸν χριστόν σου*, ut *Montfauconius* recte iam monuit. Sunt autem haec verba a manu Christiana. Sirac. XLIII, 25. Vide ad h. l. *Ioh. Henr. a Seelen Diss. philol. de Iesu in Iesu Siracide frustra quaesito* ad Eccles. XLIII, 25. (*Lubec.* 1724. 4.), ubi docuit, loco *ἰησοῦς* reponendum esse *νήσους*, ut habent *Compl. Basil.* et aliae.

'ΙΚΑΝΌΟΜΑΙ, *οῦμαι, sufficio, sufficiens sum.* דָּבַב, *repo, irrepo.* Cant. VII, 9. Non autem legerunt רַב (aut רוֹבֵב, quae fuit sententia *Cappelli Crit. S.* pag. 518.), *multum*, et: *id quod satis est*, ut plerique existimarunt, sed *ἱκανούμενον* dicitur h. l. vinum, quod sufficiens indicatum et quasi exploratum est, per labia ac dentes leniter repens. Solent enim potatores sorbillare vinum ad idolem eius ac virtutem explorandam. *Michaelis* in *Supplem.* p. 586. legere mavult *κινούμενος*. *Grotio* דובר legisse videntur. – דִּבֵּר, Pih. *loquor.* 1 Reg. XX, 11. *ἱκανούσθω νῦν, satis nunc est verbum.* Ita interpretati sunt דַּבְּרוּ, quod h. l. notat *dicite*, scil. Domino vestro. – רַב, *multum.* Num. XVI, 7. *ἱκανούσθω ὑμῖν, satis vobis sit*, s. *sufficiat vobis. Schol. ἀρκείτω.* Vide et Deut. I, 6. II, 3. III, 26. 1 Paral. XXI, 15. et conf. 2 Cor. III, 6. – קָטֹנְתִּי, *parvus sum. Al.* Gen. XXXII, 10. *ἱκανοῦταί μοι ἀπὸ πάσης δικαιοσύνης*, h. e. *indignus sum omnibus his beneficiis.* LXX *ἱκανούσθω μοι.* Addit. Esth. c. IV. *οὐχ ἱκανώθησαν*, non *contenti fuerunt*, sc. inimici.

'ΙΚΑΝΌΣ, *sufficiens, idoneus, dignus, multus, omnipotens.* אִישׁ דְּבָרִים, *vir verborum*, i. e. *eloquens, facundus.* Ex. IV, 10. Sensum expresserunt. – בַּדֵּי, plur. constr. ex בַּד, *vectis.* Ier. XLVIII, 30. Hic legerunt procul dubio בְּדַי, aut, ut aliis placet, בדיו, nam דַּי est *ἱκανόν*. – דַּי : דֵּי. Lev. V, 7. XII, 8. Prov. XXV, 16. Ies. XL, 16. Ad hanc vocem pertinet quoque *ἱκανὸν* Deut. I, 1. quod in *Cod. Paul. Lips. Aquilae* tribuitur. – בדי. Nah. II, 12. Hab. II, 13. – חֹק, *statutum. Symm.* Prov. XXX, 8. *διάταξόν μοι δίαιταν ἱκανήν*, ordina mihi victum *sufficientem.* – כְּדֵי. Levit. XXV, 26. – מִדֵּי. Exod. XXXVI, 6. 1 Sam. XVIII, 30. – לְמַדַּי. 2 Paral. XXX, 5. *οὐχ ἡγνίσθησαν ἱκανοί*, non *satis* se purgaverant. – הוֹן, *sufficientia.* Prov. XXX, 15. – מְעַט, *parum.* Genes. XXX, 15. Ezech. XXXIV, 18. – נָקֵל, part. Niph. a קָלַל, *levis.* 1 Reg. XVI, 31. – רַב, *multus.* 2 Sam. XXIV, 16. sec. *Compl.* Ezech. I, 24. *ὡς φωνὴν ὕδατος ἱκανοῦ*, tanquam vocem aquae multae. Conf. 1 Macc. XIII, 49. XV, 26. 32. et Luc. VIII, 27. *Hesych. ἱκανήν, ἀρκοῦσαν, πολλήν.* – שַׁדַּי, *omnipotens*, ac si esset a דַּי. Ruth. I, 20. *ὁ ἱκανός*, scil. *Θεός*, Deus sufficiens vel potens, omnipotens. Hinc apud veteres auctores ecclesiasticos (v. c. *Euseb. Demonstr. Evang.* p. 240.)

Deus saepe ἱκανὸς vocatur. Adde Iob. XXXI, 2. XXXIX, 32. Ezech. I, 24. *Al.* Iob. VI, 4. *Aqu.* Exod. VI, 3. ἐν τῷ θεῷ ἱκανῷ. *Symm.* Ioel. I, 15. *Aqu. Symm.* Ezech. I, 24. ὡς φωνὴν θεοῦ ἱκανοῦ. *Hieronymus* ad h. l.: *Saddai Aqu. Symm. et Theodotio ἱκανὸν transtulerunt, quod fortem potentemque significat.* Apud *Hesychium* exponitur δύναμις, ἰσχύς. Conf. *Drusium* in *Fragm.* pag. 134. Iob. XXI, 15. τί ἱκανός; *Hesychius*, qui habet τί ἱκανὸν, τί ὄφελος, *Heinsio* h. l. τί ἱκανὸν legisse videtur, quia sequitur τίς ὠφέλεια. Sed obstat textus hebraicus. 1 Macc. II, 33. ἕως τοῦ νῦν ἱκανὸν, *sufficit* huc usque. Conf. Luc. XXII, 38. et *Heinsium* ad h. l.

ἹΚΑΝΟ'Σ ΕἸΜΙ', *sufficiens sum, par sum.* הֵכִיל, Hiph. a כּוּל, *sustineo.* Ioel. II, 11. – קָטֹן, *parvus sum. Inc.* et LXX Gen. XXXII, 10.

ἹΚΑΝΩ͂Σ, *sufficienter.* *אָז, *tunc.* Iob. IX, 31. ubi tamen mihi videntur hoc adverbium de suo addidisse. – שַׁדַּי. Iob. XXI, 15. sec. *Ald.* sed ibi ἱκανὸς reponendum est. 3 Macc. I, 5. ἱκανῶς ἐπιπορευσαμένῃ, *multum discursitans.* Confer Luc. VII, 11. 12. *Hesych.* ἱκανῶς, δυνατῶς, ἀρκετῶς.

*ἹΚΕΣΙ'Α, *supplicatio, preces supplices.* תְּחִנָּה, *deprecatio. Symm.* Ps. CXVIII, 170. teste *Origene* T. II. Opp. ed. *Paris.* p. 817. 2 Macc. XII, 42. sec. cod. *Alex.* ubi alii libri ἱκετεία habent. *Phrynich.* ἱκεσία, καὶ τοῦτο ἀδόκιμον· ἱκετεία δέ. Legitur vero saepius apud *Lucianum* v. c. *de Dea Syra* T. III. p. 469. ed. *Reitz.* et T. II. p. 179. *Hesych.* ἱκεσίας, πρεσβείας, ἱκετηρίας, παρακλήσεις, δεήσεις.

ἹΚΕ'ΣΙΟΣ, *supplicatorius.* Vide in v. ἑκούσιος.

ἹΚΕΤΕΙ'Α et ἹΚΕΤΙ'Α, *supplicatio.* Sir. XXXV, 14. LI, 13. 2 Macc. III, 18. VIII, 29.

ἹΚΕΤΕΥ'Ω, *supplico, supplex oro.* הִתְחוֹלֵל, Hithp. a חוּל, *exspecto. Symm.* et LXX Ps. XXXVI, 7. Sensum secuti sunt. Qui exspectat auxilium divinum, is quoque Deum precibus adit, eique supplicat, ac supplicantis desiderium intensum esse solet. *Starckio* in *Carm. Dav.* p. 114. cum *Syro* derivasse videntur a חָלָה, *oravit.* – הִתְחַנֵּן, Hithp. *Symm.* Ps. XXIX, 8. ἱκετεύσω. – *עֲתָרַי, *Hatharai.* Nomen proprium. *Symm.* Soph. III, 10. ἱκετεύοντά μοι. עָתָר est *supplex, suppliciter orans.* – רוּחַ זָרָה, *spiritus* vel *halitus alienus.* Iob. XIX, 17. Ita putarunt רוּחַ h. l. explicandum esse ob sequentia. Vide ad h. l. *Dathium.*

ἹΚΕΤΗΡΙ'Α, *supplicatio.* דִּבֵּר, Pih. *loquor. Al.* Iob. XL, 22. Conf. 2 Macc. IX, 18. et Hebr. V, 7. *Hesych.* ἱκετηρία, παράκλησις. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* ἱκετηρία, παράκλησις, ἱκεσία.

ἹΚΕΤΗΡΙ'Σ, *supplex.* דִּבֵּר, Pih. *loquor.* Iob. XL, 22. *Orph. hymn. in Apoll.* v. 27. ἱκετηρίδι φωνῇ.

'ΙΚΕ'ΤΗΣ, idem. *צָרָר, *hostis.* Ps. LXXIII, 23. ubi loco ἱκετῶν legendum videtur ἐχθρῶν. *Vulg. inimicorum tuorum.* Fortasse tamen ibi ita ex aliis locis transtulerunt neo textum hebr. accurate inspexerunt. Cf. Sirac. XXXI, 16. – קְדֹרַנִּית, *atrate.* Mal. III, 14. Moesti et lugentes atrati incedere solebant, ergo etiam supplicantes. Sirac. IV, 4. ἱκέτην θλιβόμενον μὴ ἀπαναίνου, afflictum *supplicem* ne respuas. *Hesych.* ἱκέτην, πρόσφυγον, ἀξιοῦντα, δεόμενον. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* ἱκέται, πρόσφυγοι. Idem: ἱκετῶν, δεομένων. *Suidas:* ἱκέτης, ὁ δουλοπρεπῶς παρακαλῶν, καὶ δεόμενος παρά τινος ὁτιοῦν.

'ΙΚΕΤΙΚΟ'Σ, *supplicatorius.* נַעְתָּרוֹת, partic. *deprecanda, precibus avertenda. Aqu.* Prov. XXVII, 6. ἱκετικά.

'ΙΚΜΑ'Σ, *humor, gutta, stilla parva.* יוּבַל, *fluvius.* Ier. XVII, 8. ἐπὶ ἰκμάδα βαλεῖ τὰς ῥίζας αὐτοῦ, ad *humorem* diffundit radices suas. Conf. Luc. VIII, 6. et ad h. l. *Ottii Spicil. ad N. T. e Iosepho* pag. 149. – שֶׁמֶץ, *particula.* Iob. XXVI, 14. ἐπὶ ἰκμάδα λόγου, ad *guttam* (h. e. *exiguam particulam*) sermonis. Potest tamen שֶׁמֶץ h. l. in ea notione accipi, ut sit *susurrus, sonus tenuis, qualis de longinquo non auditur,* ψιθυρισμός, ut *Symmachus* bene transtulit, cum quo stilla parva, quae etiam de longinquo non auditur, bene comparari poterat. Vide quoque *Schultensii Opera minora* pag. 12. *Hesych.* ἰκμάδα, σταγόνα, ὑγρασίαν. Idem: ἰκμάς, νοτίς, ὑγρασία, ὑγρότης, ὑγρὰ σταγών.

"ΙΚΤΕΡΟΣ, *icteritia, ardor, morbus regius, aurigo,* germ. *die gelbe Sucht.* יֵרָקוֹן, *rubigo.* 2 Par. VI, 28. Ierem. XXX, 6. ἐστράφησαν πρόσωπα εἰς ἴκτερον, conversae sunt facies in *auriginem.* LXX et οἱ λοιποὶ Am. IV, 9. 1 Reg. VIII, 37. sec. cod. *Alex.* Conf. *Simonis Lex. hebr.* p. 748. – קַדַּחַת, *febris ardens*, aut *tabifica, quae consumit ossa, ardor osseus.* Levit. XXVI, 16. ubi *icterum* ab igneo colore, quem imitatur, dictum putasse videntur. *Hesych.* ἴκτερος, πόνος ὠχροειδὴς ἀπὸ θυμοῦ ἐπεγειρόμενος. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* ἰκτεριᾷ καὶ ἴκτερος· γίνεται δὲ ἀπὸ ξανθῆς χολῆς, ἣ πλεονάσασα καὶ πρωσθεῖσα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἐξωθεῖται καὶ ἀναχέεται. κἀντεῦθεν τῷ ἰκτεριῶντι ἡ ὠχρίασις. Idem: ἴκτερος, λέγουσιν εἶναι πόνον ὠχροειδῆ ἀπὸ θυμοῦ ἐγειρόμενον, ὥστε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν κεκρατημένων ὠχροὺς καὶ μέλανας ποιεῖν, ὡς καὶ τῶν ἰκτίνων, ἀφ' οὗ καὶ καλεῖται. *Lex. Cyrilli MS. Barocc.* ἴκτερος, νόσημα ὠχροποιόν. Conf. quoque *Suidam* in h. v.

'ΙΚΤΗ'Ρ, i. q. ἴκτερος. קַדַּחַת, *febris ardens* et *tabifica.* Levit. XXVI, 16. sec. *Vat.*

'ΙΚΤΙ'Ν, *milvus s. milvius.* אַיָּה, *pica.* Levit. XI, 14. ἰκτῖνα sec. codd. *Holm.*

"ΙΚΤΙΝΟΣ, *milvus.* אַיָּה, *pica.* Lev. XI, 14. Sed videntur ibi voces inversae esse, ut ad דַּיָּה potius pertineat.

Deut. XIV, 13. sec. *Vat.* - חֲסִידָה, *ciconia. Symm.* Ps. CIII, 17. Ier. VIII, 7.

'*ΙΛΑ'ΖΩ, expio, placo.* חִטֵּא, Pih. idem. *Inc.* Lev. VI, 26. ἱλάζων sec. codd. *Lips.* et *Coisl.* Adde ex iisdem codd. *Inc.* Lev. IX, 15.

'*ΙΛΑΡΕΥ'ΟΜΑΙ, exulto.* הֵגִיל, Hiph. a גִּיל, idem. *Symm.* Cant. I, 4. ἱλαρευσώμεθα. - פָּצַח, *persono*, quod et de vocibus laetis pariter ac querulis adhibetur. Ies. XLIX, 13. ἱλαρευσηται.

'*ΙΛΑΡΟ'Σ, hilaris.* ΤΟ' '*ΙΛΑΡΟ'Ν, hilaritas, vultus hilaris.* רָצוֹן, *benevolentia, quae se vultu hilari exserit.* Prov. XIX, 11. τὸ ἱλαρὸν αὐτοῦ, sc. πρόσωπον. *Vulg. hilaritas.* Legitur praeterea Iob. XXXIII, 26. ἐν προσώπῳ ἱλαρῷ, facie hilari, sc. quia votorum suorum compotes iam se factos esse credebant: ubi ἱλαρῷ est merum additamentum ob antecedentia necessarium. Sir. XXVI, 4. πρόσωπον ἱλαρόν. *Hesych.* ἱλαρὸς, περιχαρὴς τῇ ὄψει.

'*ΑΝΗ'Ρ 'ΙΛΑΡΟ'Σ ΚΑΙ' ΔΟ'ΤΗΣ, vir hilaris et dator.* טוֹב עַיִן, *bonus oculo.* Prov. XXII, 9. ἄνδρα ἱλαρὸν καὶ δότην, h. e. *qui hilari vultu et bono animo dat.* Huc respicit procul dubio Paulus 2 Cor. IX, 7. Conf. et Sir. XXXV, 8. 9. et Rom. XII, 8.

'*ΙΛΑΡΟ'ΤΗΣ, hilaritas*, etiam per metonymiam *illud ipsum, quod hilarem reddit.* רָצוֹן, *beneplacitum*, h. l. *benevolentiae ac favoris signum.* Prov. XVIII, 22. ubi ἱλαρότης notat *id quod laetitia et gaudio liquido perfundit.* Vide s. v. εὐδοκία et θέλησις.

'*ΙΛΑΡΟ'Ω, exhilaro, hilarem reddo.* Sirac. VII, 25. XXXV, 8. XLIII, 27.

'*ΙΛΑΡΥ'ΝΩ*, idem. הִצְהִיל, Hiph. *hinnire facio.* Psalm. CIII, 17. *Hinnitus* in equo hilaritatis indicium est. Eodem modo vultus laetitiam proclamat, oleo vel unguentis delibutus. - עָלַז, *exulto. Symm.* Psalm. XXVII, 10. ἱλαρύνθη. - פָּצַח, *rumpo vocem, erumpo in iubila. Symmach.* Ies. LII, 9. ἱλαρύνθητε. Causa ponitur pro effectu. Ibid. LIV, 1. Vide et Sir. XXXVI, 22.

'*ΙΛΑΡΩ'Σ, hilariter.* פָּנִים, *facies.* Iob. XXII, 26. ἀναβλέψεις εἰς τὸν οὐρανὸν ἱλαρῶς. Sed ibi ἱλαρῶς potius de suo addidisse videntur, ut הִשָּׂא פָּנִים per ἀναβλέπειν expresserint.

'*ΙΛΑ'ΣΚΟΜΑΙ, propitior, propitius reddor et sum, condono, placor.* *חִטֵּא, *expio, placo. Theod.* Lev. VI, 26. ἱλασκόμενος, expians peccata, sc. oblatis sacrificiis. Habere חטא hanc significationem satis notum est. LXX ὁ ἀναφέρων. *Vulg. qui offert.* - כִּפֵּר, Pih. Ps. LXXVII, 42. ἱλάσκεται ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν, *propitius reddebatur* peccatis eorum, vel: *condonabat* peccata illorum. Vide et Ps. LXIV, 3. LXXVIII,

9. – נִחַם, Niph. *poenitet.* Exod. XXXII, 13. ἱλάσθη κύριος περὶ τῆς κακίας, vel, ut al., ἐπὶ τῇ κακίᾳ, *placabatur Dominus, ne faceret malum.* – סָלַח, *condono.* 2 Reg. V, 18. ἱλάσεται ὁ κύριος τῷ δούλῳ σου, *propitius sit* Dominus servo tuo. Psalm. XXIV, 12. ἱλάσθητι τῇ ἁμαρτίᾳ μου, *condona* peccatum meum. Dan. IX, 19. κύριε, εἰσάκουσον, κύριε, ἱλάσθητι, Domine, exaudi, Domine, *propitius sis.* Cf. Luc. XVIII, 13. et ad h. l. auctores citatos *Wolfio* p. 728. Sic etiam consueta erat gentilium, seu Orphicis seu Homericis vel Homeridarum hymnis, precandi formula, ἦλθε, κλῦθι, ἔρχου ἵλαος, ac prout apud Latonam in iisdem Orphicis coniunctim dicitur: Κλῦθι, θεὰ δέσποινα, καὶ ἵλαον ἦτορ ἔχουσα. Ac ita circa finem Ἀδωνιαζουσῶν apud *Theocrit. Idyll.* XV. v. 143. ἵλαθι νῦν, φίλ' Ἄδωνι: ubi Grammatici: ἵλαθι ἀντὶ τοῦ ἱλάσθητι, κατὰ ἀποκοπὴν Δωρικῶς. Eadem formula usi etiam passim Romani in supplicationibus et sacrificiis, ut: *precor te, Iupiter, uti mihi volens propitius sies.* Vide *Ez. Spanhemii* Obss. ad *Callim. H. in Cerer.* v. 159. – *נָשָׂא. *Symm.* Ies. I, 14. – *רָפָה, *remitto, cesso, desisto. Inc.* Psalm. XLV, 11. ἱλάσθητε pro הַרְפּוּ, h. e. cessate, desistite, sc. a bello inferendo Israelitis. Deduxit a רָפָא, *mederi*, quod haud raro de *remissione peccatorum* adhibetur. *Semlero* ἱλάσθητε ex ἰάθητε, quod habet h. l. alius interpres, ortum esse videtur. – *רָצָה, *gratum, acceptum habeo. Samar.* Lev. XXVI, 43. *Vulg. rogabunt.* – *שׁוּב, *redire facio.* Deut. XXX, 3. Scil. captivitas erat poena, adeoque reductio e captivitate remissio peccatorum recte dici poterat.

'ΙΛΑΣΜΟ'Σ, *propitiatio, expiatio,* it. *condonatio,* ac *sacrificium, quo peccatum expiatur.* אַשְׁמָה, *delictum.* Amos. VIII, 14. οἱ ὀμνύοντες κατὰ τοῦ ἱλασμοῦ Σαμαρείας, iurantes per *expiationem* Samariae. Legerunt בְּאָשָׁם (coll. Ies. LIII, 10. Lev. V, 15.), aut voci אַשְׁמָה huius notionem subiecerunt. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* ἱλασμοῦ, διαλλαγῆς ἢ εὐμενείας, pro quo *Gloss. MS.* in *Proph.* vitiose habet: ἱλασμός, διαλλαγῆς εὐμενία. – חַטָּאת, *sacrificium pro peccato.* Ezech. XLIV, 27. προσοίσουσιν ἱλασμὸν, offerent *sacrificium pro peccato. Inc.* Lev. IV, 8.] Conf. 1 Ioh. II, 2. – כִּפֻּרִים, plur. *expiationes.* Num. V, 8. πλὴν τοῦ κριοῦ τοῦ ἱλασμοῦ, δι' οὗ ἐξιλάσεται, praeter arietem *expiationis*, per quem expiabitur. – סְלִיחָה, *condonatio.* Ps. CXXIX, 4. παρὰ σοὶ ἱλασμός ἐστιν, apud te *condonatio* est. Vide et Dan. IX, 9. 2 Macc. III, 33. ποιουμένου δὲ τοῦ ἀρχιερέως τὸν ἱλασμὸν, cum autem faceret summus sacerdos *expiationem. Hesych.* ἱλασμὸς, εὐμένεια, συγχώρησις, διαλλαγὴ, καταλλαγὴ, πραότης.

'ΙΛΑΣΤΗ'ΡΙΟΝ, scil. ἐπίθεμα, (quod additur Exod. XXV, 17. et XXXVII, 6. ubi tamen forte duplex interpretatio, ut alibi interdum, in unam conflata est.) *operculum propitiatorium.* *כֹּפֶר, *bitumino. Symm.* Gen. VI, 14. ἱλαστηρίῳ.

In mente habuit vocem כַּפֹּרֶת, si lectio sana est. Cod. *Mosqu.* habet ibi *ἱλαστήριον*, quod rectius videtur. – כַּפֹּרֶת, *operculum propitiatorium.* Exod. XXV, 17. 18. 19. 20. *ἐπιθήσεις τὸ ἱλαστήριον ἐπὶ τὴν κιβωτὸν*, *operculum propitiatorium* superimpones arcae. Vide et Exod. XXX, 6. XXXI, 7. et alibi saepius. Adde *Philonem* l. III de *vit. Mosis* p. 668. ubi pariter *ἐπίθεμα ἱλαστήριον*. – כַּפְתֹּר, *globus.* Amos. IX, 1. Haud dubie hic legerunt literis transpositis כַּפֹּרֶת, aut in imperitia ita legendum putarunt. Ita quoque *Itala.* In aliis libris legitur *θυσιαστήριον.* – עֲזָרָה, *atrium*, *crepido altaris*, sive: *spatium*, *in quo sacerdotes circa altare obambulare poterant.* Ez. XLIII, 15. 17. 20. *Heysch.* *ἱλαστήριον*, *καθάρσιον*, *θυσιαστήριον.* *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *ἱλαστήριον*, *θυσιαστήριον*, *ἐν ᾧ προσφέρει* (forte *προσφέρεται* legendum) *περὶ ἁμαρτιῶν.* Hoc sensu LXX vocem accepisse videntur *Ezechielis* locis citatis.

ἹΛΑΣΤΗ'Σ, *propitiator*, *reconciliator.* סַלָּח, *condonator.* *Aqu. Theod.* Ps. LXXXV, 4.

ἹΛΑΤΕΥ'Ω, *expio.* חִטֵּא, Pih. idem. *Samar.* Lev. VIII, 15. *ἱλάτευσεν*, ut reponendum est pro *ἵλασεν* (quod sine nomine Int. e Cod. *Coisl.* protulit *Montfauc.*), ut patet e Scholio allato ad c. VIII, 15. – *סְלַח, *propitius sum*, *condono*, *remitto.* Dan. IX, 18. sec. cod. *Chis.* *σὺ ἱλάτευσον.* Caeterum haec vox est ex rarissimis. Compositum *εὐϊλατεύω* vide supra.

ἽΛΕΩΣ, adiectivum atticum pro *ἵλαος*, *propitius*, *facilis*, *clemens*, it. in formulis deprecandi, idem quod *absit.* חָלִילָה seq. לְ, *absit.* 1 Sam. XIV, 46. *ἵλεως*, *ζῇ κύριος*, *εἰ πεσεῖται ἀπὸ τῆς κεφαλῆς θρὶξ ἐπὶ τὴν γῆν*, *absit*, per vitam Domini, ut cadat a capite eius capillus in terram. 2 Sam. XX, 20. *ἵλεώς μοι*, *ἵλεώς μοι*, *εἰ καταποντιῶ καὶ εἰ διαφθερῶ*, *absit*, *absit*, ut pessundem et destruam. Ibid. XXIII, 17. *ἵλεώς μοι*, *κύριε*, *τοῦ ποιῆσαι τοῦτο*, absit, Domine, ut hoc faciam. Conf. 1 Maccab. II, 21. et Matth. XVI, 22. LXX alias pro eo habent *μὴ γένοιτο.* Vide supra in *μὴ γένοιτο* s. v. *γίνομαι.* 1 Par. XI, 19. *ἵλεώς μοι ὁ θεὸς* (sc. *εἴη*) *τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο*, *propitius mihi sit Deus*, h. e. *avertat Deus*, vel *absit*, ut hoc faciam. Patet ex h. l., quod in reliquis *ἵλεώς σοι* vel *ἵλεως ὑμῖν* positum sit *ἐλλειπτικῶς* pro *ἵλεως σοι* vel *ὑμῖν εἴη ὁ θεός.* Sic quoque *Aristaenetus* lib. II. Ep. 13. *οὕτως ἵλεώς μοι εἴη Ἀφροδίτη.* Confer *Maii Obss. SS.* lib. III. pag. 61. *Fischerum* de *verss. gr. V. T.* p. 114. ac *Lex. N. T.* s. h. v. – מְרַחֵם, part. Pih. *miserens.* *Oi Γ* et LXX Ies. LIV, 10. *εἶπε γὰρ ἵλεώς σοι κύριος*, scil. *ὤν*, dixit enim, qui *propitius* tibi est, Dominus. – שָׁלוֹם, *pax.* Gen. XLIII, 23. *ἵλεως ὑμῖν*, *μὴ φοβεῖσθε*, *propitius* vobis sit Deus, ne timeatis.

ἽΛΕΩΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *propitius fio* vel *sum.* כִּפֶּר Pih. Deut. XXI, 8. *ἵλεως γενοῦ τοῦ λαοῦ σου ἰσραήλ*, *propitius sis*

populo tuo Israel. - נִחַם Niph. *poenitet.* Exod. XXXII, 11. - נָשָׂא, *condono.* Num. XIV, 19. - סָלַח, idem. Amos. VII, 2. - נֶעְתַּר Niph. *exoratus sum.* *Al.* 2 Sam. XXIV, 25. *ἵλεως ἐγένετο.* Vide et 2 Macc. II, 23. VII, 37. Eadem phrasis alias etiam apud scriptores graecos occurrit. Vide *Maii Obss. Sacr.* l. III. p. 60 sequ.

"ΙΛΕΩΣ ΕΙ'ΜΙ', *propitius sum.* סָלַח, *condono.* Num. XIV, 20. 1 Reg. VIII, 34. 50. et alibi saepius.

"ΙΛΗ, pro *εἴλη*, *agmen*, *turma sexaginta equitum.* 2 Macc. V, 3. *ἴλας ἵππων διατεταγμένων*, *turmas* equitum ordinatorum. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *ἴλη, ἡ στρατιωτικὴ τάξις.* *Suidas:* *ἴλας, ἀγέλας ἢ τάξεις. καὶ ἰλάρχας, ταξιάρχας. ἴλη γὰρ ἡ συστροφὴ καὶ τάξις ὄχλου ἱππικοῦ.*

'ΙΛΥ'Σ, *limus*, *coenum*, *lutum.* יָוֵן, idem. Ps. XXXIX, 2. *ἀπὸ πηλοῦ ἰλύος*, ex luto faecis, h. e. profundissimo et paludoso: ubi vitiose in Cod. *Alex.* *ὕλεως* legitur. Psalm. LXVIII, 2. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *ἰλὺς, πηλὸς βορβορώδης.* *Hesych.* *ἰλύος, ὑλώδους, ὑποστάθμης.* Idem: *ἰλὺς, πηλὸς, ὑποστάθμη.*

'ΙΜΑ'ΝΤΩΣΙΣ, *coagmentatio*, q. d. *corrigiarum constrictio*, *colligatio*, *coniunctio*, *compages*, *loramentum*, ab *ἱμὰς*, quod est *lorum* vel *corrigia*, *qua res colligantur*, it. *ferramentum rotae*, etiam sec. *Suidam* ac *Hieronymum* *lignum, quod ad continendos parietes in medio structurae ponitur.* Sir. XXII, 17. *ἱμάντωσις ξυλίνη ἐνδεδεμένη εἰς οἰκοδομὴν ἐν συσσεισμῷ οὐ διαλυθήσεται.* *Latinus* vertit: *loramentum ligneum colligatum in fundamento aedificii non dissolvetur.* Est hic *ἱμάντωσις apta lignorum inter se connexio et contignatio, quae fit per clavos ligneos.* *Syrus* legit *ἱματισμός.* *Suidas:* *ἱμάντωσις, δέσις ξύλων ἐμβαλλομένων ἐν τοῖς οἰκοδομήμασι.* et in *Gloss. Brem.* *σύνδεσμος ξύλων ἐμβαλλομένων ἐ. τ. ο.* *Lex. vet. Loramentum*, *ἱμάντωσις οἰκοδομῆς.* Sic enim bene *Bochartus Hieroz.* P. II, L. IV. c. 26. p. 612. pro *ἱμάντωσις οἰκοδομήν.* *Hesych.* *ἱμάντωσις, σύνδεσμος τῶν κοῤῥιγίων τοῦ ὑποδήματος.* Vide ad h. l. *Ernesti* notas ad *Suidae* et *Phav. gloss. sacr.* p. 63.

'ΙΜΑ'Σ, *corrigia*, *lorum.* שְׂרוֹךְ, idem. Ies. V, 27. - תֶּלֶם, *porca.* Iob. XXXIX, 10. *δήσεις δὲ ἐν ἱμᾶσι ζυγὸν αὐτοῦ.* Lege *δήσεις δὲ αὐτὸν ἐν ἱμᾶσι ζυγοῦ σου*, ligabis autem eum loris iugi tui. Caeterum videntur hic duae versiones coaluisse, ut vox תֶּלֶם prorsus omissa sit ab interpretibus, aut admodum libere hic transtulerunt. *Hesych.* *ἱμᾶσι, λώροις.* Conf. Sir. XXXIII, 31. et supra s. v. *ζυγός.*

'ΙΜΑ'ΤΙΟΝ, *vestis*, *vestimentum exterius*, *pallium.* בֶּגֶד, idem. Gen. XXXVII, 28. *διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ*, dirumpebat vestimenta sua. Vide et Lev. XXI, 10. Iud. XI, 35. 2 Reg. V, 8. *Aqu. Symm.* Iob. XXXVII, 17. *ἱμάτια*, ubi

LXX στολή. - *בָּגַר, praevaricor. Ies. XXXIII, 1. ubi loco בגר legerunt בֶּגֶד, quod quoque tegumentum, vestem notat. - יְרִיעָה, aulaeum. Ier. XLIX, 28. - לְבוּשׁ, vestimentum. Iob. XXIV, 7. Ps. CIII, 7. - מַד, mensura, it. vestis. 1 Sam. IV, 12. Ps. CVIII, 18. - מְעִיל, pallium. Iob. I, 20. διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, disrumpebat pallium suum. Conf. Matth. XXVI, 65. Theod. 1 Sam. XV, 27. ἱματίου. Sic et alias Graecis ἱμάτιον vestimentum exterius, quale pallium est, notare, quemadmodum χιτὼν vestimentum interius, viri docti observant. Vide Lex. N. T. s. h. v. - עֲבוֹט, pignus. Inc. Deut. XXIV, 12. Causa huius interpretationis latet in v. 13. Conf. infra s. v. χρεωδοσία. - פֶּגֶר, cadaver. Ies. XIV, 19. Legerunt Daleth pro Resch, nempe בֶּגֶד. - צֶמֶר, lana. Hos. II, 5. 9. Scil. putarunt, צֶמֶר h. l. vestimenta ex lana confecta significare. - שַׂלְמָה, vestis. Exod. XXII, 9. 26. Deut. XXIV, 13. et alibi. - שִׂמְלָה, idem. Gen. IX, 23. XXXVII, 33. XLIV, 14. et alibi saepius. - שֶׁמֶן, oleum. Cant. IV, 10. Legerunt שִׂמְלֹתַיִךְ ex sententia Cappelli. Buxtorfius in Anticrit. p. 623. autem coniicit, eos neglecta litera ש legisse מָנַיִךְ, (מָנִין enim apud Chaldaeos significat quoque vestimentum) vel etiam eos legisse שמליך, Nun pro Lamed accipiendo, quae elementa in quibusdam MSS. affinia. Caeterum per ἱμάτια sunt h. l. vestes intelligendae odoratis unguentis perfusae. Sir. XI, 4. ubi ἱμάτια κατ' ἐξοχὴν vestimenta splendida notant.

'ΙΜΑΤΙΟΦΥΛΑΞ, vestium custos. שֹׁמֵר בְּגָדִים, idem. 2 Reg. XXII, 14. 2 Par. XXXIV, 22. Ἱματιοφυλακέω legitur apud Lucian. Hipp. p. 849. A.

'ΙΜΑΤΙΣΜΟ'Σ, i. q. ἱμάτιον. בֶּגֶד, idem. Gen. XXIV, 53. 1 Sam. XXVII, 9. et alibi saepius. - כְּסוּת, tegumentum. Exod. XXI, 10. - לְבוּשׁ, idem. Ps. XXI, 19. Prov. XXVII, 26. - מַלְבּוּשׁ. 1 Reg. X, 5. 2 Par. IX, 4. - עֶכֶס, compes, periscelis, species ornatus muliebris. Ies. III, 17. - שַׂלְמָה. Ios. XXII, 8. 1 Reg. X, 25. 2 Par. IX, 24. - שִׂמְלָה. Exod. III, 22. XII, 35. Aqu. Deut. XXII, 2.

'ΙΜΑΤΙΣΜΟ'Σ ΔΙΑ'ΧΡΥΣΟΣ, vestitus deauratus. כֶּתֶם, aurum, et omne quod est ex auro factum et elaboratum. Ps. XLIV, 10. Significat ἱματισμὸς h. l. non tam vestem, quam cultum aureum, qui supra vestes ponitur, ornamenta aurea. Theodot. διάδημα χρυσοῦν habet.

'ΙΜΕΙ'ΡΟΜΑΙ, desidero, cupio. חִכָּה Pih. exspecto. Iob. III, 21. ἱμείρονται τοῦ θανάτου, desiderant mortem, cupiunt mori. - כָּמַהּ, desiderio teneor. Symm. Ps. LXII, 2. ἱμείρεται. - *פָּרַץ, circumspicio et desiderio feror. Symm. Ps. LI, 2. sec. Eusebium in Commentario ad h. l. Hesych. ἱμείρει, ἐπιθυμεῖ, θέλει. Idem: ἱμείρεται, ἐρᾷ, ἐπιθυμεῖ, ποθεῖ.

"*ΙΝ.* Ipsa vox hebr. הִין, *mensura liquidorum.* Alias εἶν et ὖν scribitur. Lev. XXIII, 13. Num. XV, 4. et alibi saepius. Conf. *Montfauc.* ad Ezech. XLV, 24.

"*ΙΝΑ*, *ut*, *ita ut*, *inde.* אוּלַי, *forte.* Exod. XXXII, 30. ἵνα ἐξιλάσωμαι περὶ τῆς ἁμαρτίας ὑμῶν, ut expiem peccata vestra. – *אוֹ־מָה, *aut quid? Symm.* Iob. XVI, 3. – *דִּי, chald. *quod.* Dan. III, 10. 11. sec. *Chis.* ubi cum indicativo construitur, de qua constructione vide notata a *Segaario* ad h. l. p. 17. et 91. – אֲשֶׁר, *qui.* Gen. XXII, 14. ἵνα εἴπωσι σήμερον, ut dicant inde hodie. – ו praefix. Exod. VIII, 1. Ad idem praefixum ἵνα quoque referendum est apud *Symmachum* Ps. LIV, 12. – לְמַעַן, *ad.* Ierem. VII, 18. libarunt libamina Diis alienis, ἵνα παροργίσωσί με, *ita ut inde* ad iram me provocaverint. Sic ἵνα passim in N. T. non αἰτιολογικῶς, sed ἐκβατικῶς, sive eo sensu, quo *eventum* notat, adhibetur. Vide *Lex. N. T.* s. h. v. – שׁ praefixum. Cohel. III, 14. Sap. XIII, 9. ubi ἵνα pro ὅτι ponitur. Cf. *Vorstium* de *hebr. N. T.* p. 287 sequ. et *Lex. N. T.* s. h. v.

*"*ΙΝΑ ΜΗ'.* לָמָּה. Dan. I, 19. sec. *Chis.* 2 Sam. II, 22. Sc. Hebraei interrogatione utuntur in negatione. *Lud. de Dieu Crit. S.* p. 260. confugit ad arab. لما, *quando.* – אִם. 1 Sam. XXIV, 22. ὄμοσόν μοι — ἵνα μὴ ἐξολοθρεύσῃς, ubi ἵνα est i. q. ὅτι, quod alii libri exhibent. Sic *ut* pro *quod.* Vide *Drakenborch.* ad *Liv.* lib. V. p. 247. Vide quoque *Abreschii diluc. Thuc.* p. 772.

'*ΙΝΑΤΙ'*, *quare*, *cur*, *quorsum.* לָמָּה, *quare.* Ps. II, 1. ἱνατί ἐφρύαξαν τὰ ἔθνη; *quare* fremuerunt gentes? 1 Macc. II, 7. ἱνατί τοῦτο ἐγεννήθην; *cur* ad hoc natus sum? Vide et v. 13. *Hesych.* ἱνατί, διατί, ἐς τί.

*"*ΙΝΑ ΤΙ' ΔΕ'*, *ut quid autem*, h. e. *quare* s. *cur autem?* מַדּוּעַ. *Inc.* Iob. XVIII, 3.

"*ΙΝΔΑΛΜΑ*, *simulacrum*, *species*, *phantasma*, *imago.* ציים plur. ex צִי, *fera animalia.* Ierem. L, 39. κατοικήσουσιν ἰνδάλματα ἐν ταῖς νήσοις, habitabunt *phantasmata* in insulis. Videntur mihi צרים legisse. Sap. XVII, 3. ἰνδάλμασιν ἐκταρασσόμενοι, *phantasmatibus* perturbati. *Lucian. Somn.* p. 708. A. *Gloss. MS. in Sap.* ἰνδάλμασι, φαντάσμασι. *Hesych.* ἰνδάλματα, φαντάσματα, ἀφομοιώματα, εἰκόνες. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* ἴνδαλμα, φάντασμα, ὄναρ, εἴδωλον. Est ab ἰνδάλλομαι, *assimilor*, *appareo.* *Hesych.* ἰνδάλλεται, ὁμοιοῦται, φαίνεται, δοκεῖ, στοχάζεται, ἰσοῦται, σοφίζεται.

*'*ΙΝΔΙΚΗ'*, sc. χώρα. *Alex.* Dan. III, 1. ἀπὸ Ἰνδικῆς κ. τ. λ. Addit. Esther. XIII, 1. *K.*

*'*ΙΝΔΟ'Σ*, proprie *omnis*, *qui est natu et origine Indus*, sed deinde κατ' ἐξοχὴν *rector et magister elephanti*, quia fere ex Indis eligebatur, ob praecipuam eorum scientiam

tractandi ac regendi illas bellnas. 1 Macc. VI, 37. *ἐφ' ἑκάστου* (sc. *θηρίου*, elephanti) *ἄνδρα δυνάμεως*. *Vulg. Indus* (*Curt.* VIII, 14.) *magister bestiae*. Ita quoque *Syrus*. *Phavorinus*: *'Ινδὸς, ὁ τὸν ἐλέφαντα ἄγων ἀπὸ αἰθιοπίας.*

'ΙΞΕΥΤΗ'Σ, *auceps*. *יָקוּשׁ, *laqueus*. *Aqu. Symmachus* Ier. V, 26. Legerunt יָקֹשׁ. Vide ad h. l. *Montfauconium*. – יָקֹשׁ, *laqueum tendo*. *Symmachus* Prov. VI, 4. – מוֹקֵשׁ, *laqueus*. Amos. III, 5. Legerunt יוֹקֵשׁ, aut מוֹקֵשׁ acceperunt pro participio Hiphil. Ita quoque *Syrus*. – *קַיִץ, *aestas*. Amos VIII, 1. 2. Videntur in utroque loco legisse קֵנֶץ, ab arab. قنص, *venando cepit*, unde קֶנֶץ, *laqueus*. Iob. XVIII, 2. Certe haec utrumque textum conciliandi ratio longe praeferenda mihi videtur opinioni eorum, qui eos קַיִץ a יָקַץ, aut נָקַץ, *evigilavit*, deduxisse statuunt, qnia aucupes primo mane surgere solent. Caeterum *ἄγγος ἰξευτοῦ* utrum *vas in quod captas colligit*, an *quo capit aves* significet, incertum est. Prius praeferendum videtur. *Bauerus* statuit, eos יָקוּשׁ legisse. *Hesych. ἰξευτὴς, στρουθοπιαστής.*

*'*ΙΞΙ'ΩΝ*. רָאָה. Levit. XI, 14. Deut. XIV, 13. Quod avis genus sit, non facile quis dixerit. Vel *vulturem* vel *aquilae speciem* esse, indicant aliae species animalium, quae antecedunt et consequuntur. רָאָה dicitur, *quod visus sit perspicacissimi*. Vide quoque infra s. v. *ἰξός*.

'ΙΞΟ'Σ, *avis genus*. רָאָה, species accipitris. *Aqu.* Deut. XIV, 13. *Vulgatus* etiam ibi habet *ixon*, cuius nominis nullam avem se reperire nec in Graecis nec in Romanis scriptoribus scribit *Bochartus Hier.* P. II. Lib. VI. c. 5. et proinde legendum putat *oxyn*, ostendens praeterea, quod hebr. רָאָה aptissime nomine illo potuerit efferri. V. *ὀξύπτερος*.

'ΙΟΒΟ'ΛΟΣ, *venenum eiaculans*, *venenatus*. Sap. XVI, 10. *ἰοβόλων δρακόντων*. *'Ιοβολέω* legitur apud *Apollon. Rhod. Argon.* IV, 1440. *Suidas*: *ἰοβόλος, ὁ ὄφις*, h. e. epithetum serpentum.

'ΙΟ'ΟΜΑΙ, *rubigine obducor*, *aerugino*. Sir. XII, 11. *ὡς γὰρ ὁ χαλκὸς ἰοῦται, οὕτως ἡ πονηρία αὐτοῦ*, sicut enim aes *aeruginat*, sic nequitia illius; h. e. inimicus licet videatur reconciliatus et amicitiam simulet, tamen malum suum animum prodit. Ibid. XXIX, 13. *μὴ ἰωθήτω ὑπὸ τὸν λίθον*, noli permittere, ut sub saxo *rubigine obducatur*. *Compl. μη κατάκρυβε ὑπὸ κ. τ. λ.*

'ΙΟ'Σ, *missile*, *sagitta*, it. *venenum*, *aerugo*. בֵּן, *filius*. Thren. III, 13. sed loco *ἰοὺς*, *sagittas*, reponendum est *υἱοὺς*, ut *υ* ob antecedens *μου* omissum sit. Ita quoque *Arabs*. – הֶלְאָה Hiph. *fatigo*. Ezech. XXXIV, 12. Hic legerunt חֶלְאָה, *aerugo*. – *חֶלְאָה, *aerugo*. Ezech. XXIV, 6. 11. 12. – חֵמָה, *aestus irae*, it. *venenum*. Ps. CXXXIX, 3. *ἰὸς ἀσπίδων*, *virus*

aspidum. Conf. quae ex *Iosepho* notat *Ottius Spicil. ex eodem ad N. T.* p. 554. et *Pollucem* Lib. VI. segm. 125. ubi *ἰοῦ γέμων* est *veneni* plenus. – *מְרוֹרַת, *fel. Hebr.* sec. schol. ed. *Rom.* Iob. XX, 14. Confer *Hesychium* in *ἰὸν*, ubi duae glossae confusae.

*'ΙΟΥ'ΔΑ. יִשְׂרָאֵל, *Israel.* 2 Sam. I, 18. sec. ed. *Rom.* Vide *Schulze Diss. qua mutationes in textu cod. Alex. a Grabio ex coniectura factae ad examen revocantur* p. 21. seq. – *יְהוּדָה. 2 Sam. I, 11. *ἰούδα*. Hanc vocem tanquam mendosam sollicitat *Fullerus Misc.* lib. IV. cap. 13. legendum existimans, deleta una tantum litera *δ*, *ἰουα*, ut scil. graecum hebraeo respondeat. *Colomesius* contra in *Obss. SS.* pap. 76. יְהוּדָה pro יְהוָֹה legendum censet. Mihi libere vertisse videntur.

'ΙΟΥΔΑΙ'ΖΩ, *iudaizo, Iudaeus fio.* הִתְיַהֵד, Hithp. Esth. VIII, 17. *ἰουδάϊζον*, *nomina et iura gentis Iudaeae obtinuerunt.*

'ΙΟΥΔΑΙ'ΟΣ, *Iudaeus.* יְהוּדִי, in plur. יְהוּדִים. 2 Reg. XVI, 6. XXIV, 45. et alibi saepius. – יְהוּדָיֵא, chald. plur. Esdr. IV, 12. VI, 7. 8. 14.

'ΙΟΥΔΑΙ'Α, foem. *Iudaea.* יְהוּדִיָּה. 1 Par. IV, 18.

*'ΙΟΥΔΑΙ'ΣΜΟ'Σ, *respublica Iudaeorum, leges, instituta ac religio Iudaeorum.* 2 Maccab. II, 21. *τοῖς ὑπὲρ τοῦ ἰουδαϊσμοῦ φιλοτίμως ἀνδραγαθήσασιν.* Ib. c. XIV, 38. 4 Macc. IV, 26. *ἐξόμνυσθαι τὸν ἰουδαϊσμόν.*

'ΙΟΥΔΑΙ'ΣΤΙ', *Iudaice*, i. e. *lingua Iudaica.* יְהוּדִית, idem. 2 Reg. XVIII, 26. 28. 2 Par. XXXII, 18. et alibi.

'ΙΠΠΑ'ΖΟΜΑΙ, *equito.* רָכַב, idem. Ier. L, 42. Ezech. XXIII, 6. 12.

'ΙΠΠΑ'ΡΧΗΣ, *magister equitum.* בַּעַל פָּרָשִׁים, *dominus equitum.* 2 Sam. I, 6. ubi Cod. *Alex.* *ἵππαρχοι* habet.

*"ΙΠΠΑΡΧΟΣ, i. q. antecedens *ἱππάρχης*, quod vide. *Photius Lex.* c. 85. s. *ἵππαρχος· λέγεται δὲ ἵππαρχος παρ' Ἀθηναίοις καὶ ὁ τῶν ἱππέων ἄρχων.*

'ΙΠΠΑΣΙ'Α, *equitatus.* מֶרְכָּבָה, *currus.* Hab. III, 7. Vide infra s. v. *χρεμετισμός.*

'ΙΠΠΕΥ'Σ, *eques.* *בְּרוֹשׁ, *abies.* Nah. II, 5. Ex sententia plerorumque pro ברושים legerunt פָּרָשִׁים. *Hieron. agitatores.* Sed longe verosimilius est statuere, eos accepisse per metonymiam adiuncti, rem scil. adiunctam pro personis, quibus adiuncta erat, adeoque *lanceas abietinas* pro *gerentibus lanceas*, h. e. *equitibus*, quemadmodum *arma* pro *viris armatis.* – *כַּשְׂדִּים, *Chaldaei.* Iob. I, 17. Inversis et mutatis literis legerunt פָּרָשִׁים. – סוּס, *equus*, et, ut graec. *ἵππος*, etiam *equitatus.* 2 Sam. XV, 1. 1 Reg. X, 28. 2 Paral. I, 16. *Syrus* Ierem. XII, 5. – פָּרָשׁ, *eques.* Gen. L, 9. Exod. XIV, 9. 1 Sam. VIII, 11. et alibi saepius. – רֹכֵב, partic. *equitans.* Gen. XLIX, 17. Amos. II, 15. – רֹכֵב סוּס, *equitans*

equum. Amos. II, 15. – רָץ רֹכֵב, *cursor equitans.* Esther. VIII, 4.

ἹΠΠΕΥ'Ω, equito. רָכַב, idem. Ezech. XXIII, 23. – רֶכֶשׁ, *equus celer.* Mich. I, 13.

ἹΠΠΙΚΟ'Σ, equestris. 1 Macc. XV, 38.

ἹΠΠΟ'ΔΡΟΜΟΣ, hippodromus, spatium decursionis equestris. אֶפְרָת, *Ephrat*, pristinum nomen Bethlehemi a foecunditate. Genes XLVIII, 7. *κατώρυξα αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἱπποδρόμου*, defodiebam illam in via hippodromi. *Ὁδὸς τοῦ ἱπποδρόμου* tantum erat distantiae, quam longus erat hippodromus s. quanta via decurrenda erat in hippodromo a meta ad metam. Caeterum in mente habuerunt formulam praecedentem כִּבְרַת אֶרֶץ. – דֶּרֶךְ, *via.* Gen. XXXV, 19. iuxta lectionem *Eusebii Dem. Ev.* lib. VII. p. 215. *ἔθαψαν αὐτὴν ἐν τῇ ἱπποδρόμῳ Ἐφραθὰ*, sepeliebant illam in hippodromo Ephratha. Alii: *ἐτάφη ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἱπποδρόμου Ἐφραθᾶ*: ubi *τοῦ ἱπποδρόμου* pro glossemate habetur in not. ad ed. *Francof.* Et certe in Cod. *Alex.* simpliciter legitur *ἐτάφη ἐν τῇ ὁδῷ Ἐφραθᾶ* Genes. XLVIII, 7. *ἐγγίζοντός μου κατὰ τὸν ἱππόδρομον χαβραθᾶ, τῆς γῆς τοῦ ἐλθεῖν Ἐφραθᾶ, cum appropinquarem ad hippodromum chabratha terrae, ut venirem Ephratha.* Graeci autem procul dubio vocem דֶּרֶךְ, quae generaliter *viam* denotat, specialius *ἱππόδρομον* reddunt, quod in textu ipso de חברת exponatur. חִבְרַת autem s. *χαβραθα* esse spatium terrae s. mensuram longitudinis aequalem milliari Iudaeorum et itineri sabbathino, atque adeo pedum 3000, cubitorum 2000, passuum minorum 1000, maiorum 500, stadiorum 5, ex compluribus Rabbinis probat *Iohannes Despieresius* de *LXX Intt.* Disp. 3. Dub. 5. et *τὸν ἱππόδρομον* mensuram longitudinis illi aequalem esse docet. Vide *Hodium* de *text. Bibl. Orig.* p. 114. ubi etiam p. 115 docet, quod *Hippodromus* Alexandriae fuerit, a Ptolemaeo Lagi exstructus, atque adeo graecus interpres Alexandriae vivens ad illum respexerit. Conf. et *Bonfrerium* ad Gen. l. c. p. 2-1. ac *Fulleri Misc. Sacr.* l. II. c. 15. p. 271. sequ. Caeterum Siculis *ἱππόδρομον campum* dictum esse docet *Hesychius* in v. *κάμπος*. Conf. *Suiceri Thes. Eccl.* Tom. II. pag. 31. 3 Maccab. IV, 11. V, 46. et *Sturz.* de *dial. Maced.* p. 74.

ἽΠΠΟΣ, eques, equitatus. אַבִּיר, *fortis.* Ierem. VIII, 16. אַבִּיר est epitheton equorum ferocium et animosorum, v. c. Iud. V, 22. Ierem. XLVII, 3. – אֶדְרָע, chald: *brachium.* Esdr. IV, 23. Libere verterunt. – סוּס, *equus.* Gen. XLVII, 17. XLIX, 17. Exod. IX, 3. et alibi saepius. Ies LXVI, 20. *μεθ' ἵππων.* Ad h. l. respiciens *Hesychius: μεθ' ἵππων, ἐφ' ἵππων.* Adde Hab. III, 7. e quo loco *Gloss. MS. in Cant. Script. ἵππους, ἐνταῦθα τοὺς ἀποστόλους λέγει.* – סוּסָה, *equi-*

H 2

tium. Cant. I, 8. - *סרוחים, *longe extensi* seu *exporrecti.* Amos. VI, 7. Videntur legisse סוסים, ablata litera Resch, quae versio h. l. non male quadrat. Nam ἵππος in universum *hominem lascivientem* notat. - פָּרָשׁ, *eques.* Exod. XIV, 17. 18. Ies. XXIV, 6. Dan. XI, 40. sec. *Chis.* - רֶכֶב, *currus.* Exod. XIV, 7. πᾶσαν τὴν ἵππον τῶν Αἰγυπτίων, omnem *equitatum* Aegyptiorum. Ios. XVII, 16. 18. ἵππος ἐπίλεκτος, *equitatus* eximius. Vide et 2 Par. XXI, 9. et conf. 1 Macc. IV, 1. VI, 35. XIII, 22. - רְכוּשׁ, *substantia.* Genes. XIV, 11. 16. 21. Fortasse legerunt רֶכֶב, aut potius רֶכֶשׁ, quod in genere *pecus* vel *iumentum* significat, specialiter quoque et κατ' ἐξοχὴν *equum* notat.

'ΙΠΠΟΣΤΑ'ΣΙΟΝ, *equitatus*, vel *stabulum* aut *statio equorum.* אַפֶּדֶן, *palatium. Symm.* Dan. XI, 45. τὰς σκηνὰς τοῦ ἱπποστασίου αὐτοῦ, tentoria *equilis* sui, seu *stabuli equorum* suorum. Conf. *Fulleri Miscell. SS.* lib. V. c. 18. p. 675. sequ. Voce etiam usus est *Lysias Orat.* de *Achillis caede,* teste *Polluce Onom.* lib. IX. cap. 6. segm. 50. unde etiam *Euripidem* in *Hippolyto* occultato ἵππων στάσιν eodem sensu dicere discimus.

"ΙΠΤΗΜΙ et "ΙΠΤΑΜΑΙ, *volo, volito, avolo.* עוּשׁ, *volo. Symm.* Iob. IX, 26. ἱπτάμενος. - נָדַד, *vagor.* Iob. XX, 8. ἔπτη δὲ ὥσπερ φάσμα νυκτερινόν, *avolavit* autem tanquam spectrum nocturnum. Ita *Bion Smyrnaeus Idyll.* α', 58. πόθος δέ μοι ὡς ὄναρ ἔπτη. - עָפַף, *volo. Aqu.* Gen. I, 20. ἱπτάμενον. Vide quoque infra in ἵπτημι post הָאֵבִיר.

"ΙΡΙΣ, vel potius 'ΙΡΙ'Σ, *herba aromatica ac flos.* קִדָּה, *casia.* Exod. XXX, 24. ἴρεως πεντακοσίους σίκλους, iris quingentos siclos. Apud *Hesychium* ἶρις inter alia exponitur ἀρωματική τις πόα, ubi in notis *Sopingius:* Cum significat aromaticam herbam, ὀξύνεται ἰρὶς, alias βαρυτονεῖται ἶρις. *Eustath.* Il. γ' (p. 296.) μυρεψικόν τι εἶδος, quod Rhetores dicunt ἴριον μύρον. Ibid. ξίρις, φυτὸν ἀρωματικόν. *Dioscoridi* dicitur ἶρις, et in genit. ἴριδος, et a coelestis arcus similitudine nomen accepisse videtur. Vide Lib. I. c. 1. ubi etiam pluribus describitur. *Plinius* Lib. XXI. cap. 7. irin nobilissimi odoris esse pronunciat, et de eadem addit: Iris radice tantum commendatur, unguentis et medicinae nascens.

"ΙΡΙΣ, *iris, arcus coelestis.* חַשְׁמַל, *pruna, flamma crepitans. Hebr. Int.* Ezech. I, 4. Ex coniectura ita transtulit.

*'ΙΣΑ'ΚΙΟΣ. 4 Macc. VII, 14. ἰσακίῳ λογισμῷ. Sensu in hac orationis serie nullo. Meo periculo scribe 'Ισαακείῳ, h. e. *quali insignis fuit Isaacus. Photius Lex.* col. 87. ἰσακίῳ, ἀνδρείῳ, ubi Cod. B. ἰσακείῳ habet. Eandem glossam ad h. l. sine dubio pertinentem habent quoque *Suidas, Hesychius,*

Phavorinus et *Zonaras*, ubi vid. *Tittmannus.* Auctor huius glossae in mente habuit אִישׁ, quod *robur* ac *fortitudinem* notat.

*'ΙΣΑ'ΣΤΕΡΟΣ, *stellis similis.* 4 Macc. XVII, 5.

'ΙΣΗΓΟΡΕ'ΟΜΑΙ, *tanquam cum pari loquor, familiariter colloquor.* Sir. XIII, 11. μὴ ἔπεχε ἰσηγορεῖσθαι μετ' αὐτοῦ, ne advertas animum *ad loquendum cum eo tanquam cum pari.* Sic enim e *Vat.* et *Basil.* pro εἰσηγορεῖσθαι bene legendum censet et interpretatur *Kuhnius Quaest. Philol. Pent.* V. pag. 11. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* ἰσηγορεῖ, ἰσολογεῖ. *Hesych.* ἰσηγορεῖ, ἐπ' ἴσης λέγει, ὁμοτίμως ἰσολογεῖ. 'Ισηγορία (*Chrysost. Homil.* IV.) ἰσολογία.

'ΙΣΟΔΥΝΑΜΕ'Ω, *aeque valeo, aeque potens sum, aequipolleo.* Prol. Sirac. οὐ γὰρ ἰσοδυναμεῖ αὐτὰ ἐν ἑαυτοῖς ἑβραϊστί. [Occurrit etiam Ies. XXIII, 11. in scholio *Origenis*, cuius sensum *Montf.* non perspexisse videtur. *K.*]

*'ΙΣΟΔΥ'ΝΑΜΟΣ, *aeque potens, par.* 4 Macc. III, 15. *parem.* Ib. V, 20. ἰσοδύναμόν ἐστι, *par*, h. e. *aeque poena dignum est.*

'ΙΣΟ'ΘΕΟΣ, *aequalis Deo.* 2 Maccab. IX, 12. ἰσόθεα φρονεῖν, *paria Deo sentire, sibi arrogare, quae sunt Dei.*

'ΙΣΟ'ΜΟΙΡΟΣ, *aequalem partem habens.* 2 Maccab. VIII, 30.

*'ΙΣΟΝΟΜΙ'Α, *aequabilitas legum et iuris.* 4 Macc. V, 24. τῶν ἠθῶν ἰσονομίαν, ut mores ad legum praecepta conformemus. Sed lectio ipsa mihi est suspecta.

*'ΙΣΟΠΑΛΙ'Σ. Epitheton *fornacis.* 4 Macc. XIII, 9. ἰσοπαλίδος καμίνου. *Int. lat. parem tormentis istis fornacem.* Sed lectio ipsa mihi admodum suspecta est.

'ΙΣΟ'ΠΕΔΟΣ, *solo aequatus.* 2 Macc. VIII, 3. IX, 14. *Alciphr.* III, 13. πάντα ἰσόπεδα, *una planities. Hesych.* ἰσόπεδον, ἴσον τῇ γῇ, ὁμαλὸν ἔδαφος, ἰσόχωρον.

'ΙΣΟΠΟΛΙ'ΤΗΣ, *pari civitatis iure utens.* 3 Macc. II, 30. Confer quae ex *Iosepho* ad h. l. notat *Grotius.*

"ΙΣΟΣ. *aequalis.* אֶחָד, unus. Ezech. XL, 5. 6. 7. 9. – בַּד, *solus.* Exod. XXX, 34. ἴσον ἴσῳ ἔσται, *singula aequali pondere.* – כ praefixum, *tanquam.* Iob. V, 14. τὸ δὲ μεσημβρινὸν ψηλαφήσουσιν ἴσα νυκτὶ, in meridie palpabunt *tanquam* in nocte. Iob. X, 10. ἐτύρωσας δέ με ἴσα τυρῷ, coagulasti autem me *tanquam* caseum. Vide et Iob. XIII, 28. XV, 16. XXIX, 14. et conf. Phil. II, 6. Adde Iob. XI, 12. XIII, 12. XXVIII, 2. ubi κατὰ τὸ ῥητὸν nihil pro hac voce in textu hebr. legitur. Conf. et quae ex Deut. XIII, 6. notata sunt in v. ἰσόψυχος. – *לֹא חָשׁוּב, *non revertatur.* Prov. XXV, 10. ἀλλ' ἔσται σοὶ ἴση θανάτῳ, ad mortem usque te insectabitur. Vide ad h. l. *Iaegerum.* – מְלוֹ (pro מְלֹא), *plenitudo.* Ezech. XLI, 8. – מָשָׁל, *similitudo.* Iob. XIII, 12. – מַתְכֹּנֶת, *dispositio.* Ezech. XLV, 11. – עֵרֶךְ, *dispositio.* Iob. XLI, 4.

Ita quoque *Theodot.* Radix עָרַךְ etiam *aequiparare, comparare* notat. - תָּמִים pro תְּאֹמִים, part. plur. *gemelliparae.* Ex. XXXVI, 25. - Ἴσα adverbialiter, *aequaliter, perinde ac.* Sap. VII, 3. ἴσα. Reponendum e *Compl.* ἦχα. *Vulgat. emisi.* Sap. XVII, 3. Pro ἴσα cap. XIV, 9. ἐν ἴσῳ dicitur. Sap. VII, 1. ἴσος dicitur, *qui plane eadem est natura ac alius.*

'ΕΞ ἼΣΟΥ, scil. μέρους, *ex aequali parte, ex aequo.* מְתָאִמִים, part. plur. *gemelliparae.* Ex. XXVI, 24. XXXVI, 25.

'ΕΚΑ'ΣΤΩι ΤΟ' ἼΣΟΝ, *cuilibet aequale* אִישׁ כְּאָחִיו, *vir uti frater eius.* Lev. VI, 40. Bene quoad sensum.

'ΙΣΟ'ΤΗΣ, *aequalitas.* תְּשֻׁאוֹת, plural. *fragores.* Iob. XXXVI, 29. ἰσότητα σκηνῆς. Ita quoque *Theod.* ubi ante ἰσότητα supplenda est praepositio κατά. *Vulgatus: quasi tentorium suum,* quod bene de nube dici potest. Caeterum legerunt תְּשׁוּת, a שָׁוָה, quod est *aequare, aequalem esse.* Alii reddunt: aequationes tentorii eius, nempe coeli, h. e. quomodo Deus tentorium aequaliter cohaerentibus sibi partibus expandat. Idem valet de loco Zach. IV, 7. ubi *Aquila* quoque ἐξίσωσις habet.

'ΙΣΟ'ΨΥΧΟΣ, *aequalis animae, pari animo praeditus, aequanimis,* vel *alter idem.* עֵרֶךְ, *aestimatio, comparatio, similitudo.* Ps. LIV, 14. σὺ δὲ, ἄνθρωπε ἰσόψυχε, tu vero, o homo, *qui alter idem eras,* i. q. Deut. XIII, 6. φίλος ἴσος τῇ ψυχῇ μου. *Gloss.* Ἰσόψυχος, *unanimus.* Conf. *Heinsii Exerc. Sacr.* ad Phil. III, 20. p. 452. Adde *Aeschyl. Agam.* v. 1479. ubi vid. *Schol.* Adverbium ἰσοψύχως legitur apud *Eustath. Il.* λ', p. 764, 39.

'ΙΣΟ'Ω, *aequo, adaequo, aequiparo.* דָּמָה, idem. *Symm.* Ies. XL, 25. ἰσωθήσομαι, *aequabor, adaequabor.* - *עָרַךְ, *aequiparo, comparo Theodot.* Iob. XXVIII, 17. 19. οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῷ. Ps. LXXXVIII, 7.

*'ΙΣΡΑΗ'Λ, *Israel.* אֵל, *Dominus Deus.* Amos. V, 6. Legerunt יִשְׂרָאֵל. Vide ad h. l. *Dathium.*

ἼΣΤΗΜΙ, *statuo, stare facio, erigo, valere facio, constituo, confirmo, sto, persisto, desino, impleo, perficio, pondero, appendo:* et ἵσταμαι, *sto, valeo.* *אָבַר, *volo.* Iob. XXXIX, 26. ἕστηκεν, quod *Grabius* mutavit in ἐπτηκεν. Sed primitiva notio verbi אָבַר, ut ex derivatis videmus, non alia fuit, quam *firmavit sese. Stare* autem, cum de ave sermo sit, in oppositione ad *volatum* nihil aliud est, quam *volandi finem facere et vires colligere.* - *אָמַר, *dico, loquor.* Iob. XXXVII, 20. ubi pro אִם אָמַר אִישׁ, *si dixit quispiam,* LXX habent: ἵνα ἄνθρωπον ἑστηκὼς κατασιωπήσω. Videntur sensum expressisse: simulac locutus fuerit, h. e. *statim, illico,* stans quasi pede in uno. - בָּנָה, *aedifico.* Iob. XX, 19. ubi ἵστημι positum est pro ἀνίστημι, ac notat *restituere, reaedificare. Vulg. non aedificavit. Symmachus* voce ἀνοικοδο-

μίῳ usus est. - *בִּקֵּשׁ, quaero. Theodot. 2 Sam. XXI, 2. ubi ἵστημι est, ut lat. statuere, velle, in consiliis habere. - גָּבַל, termino, terminos constituo. Deut. XIX, 14. ὅρια, ἃ ἔστησαν οἱ πατέρες σου. - *דָּוִיד, nomen propr. David. Amos. VI, 5. כְּדָוִיד, sicut David, ὡς ἑστηκότα. N. L. Anonymus in Repertorio Eichhorniano T. VI. p. 247. existimat, eos in mente habuisse vocem דּוּר, habitavit, duravit. Vide quoque ad h. l. Hieronymum. - דָּמַם, quiesco. Ios. X, 12. 13. In priori loco legitur στῆτω. Vulgat. ne movearis. - האביר, Hiph. volo. Iob. XXXIX, 26. ubi tamen Grabius Proleg. in LXX Intt. T. IV. c. 4. c. 2. pro ἕστηκεν legendum censet ἐπτηκεν, illudque, licet minus sit usitatum, a flexione tamen grammatica non aberrare docet. Conf. Ps. LIV, 6. ubi paronymum אֵבֶר redditur πτέρυξ. Forte tamen אָבַר ex notione obfirmandi, quam habet, ita explicare voluerunt. - הִבְדִּיל, Hiph. separo. 1 Par. XXV, 1. Sc. seligebantur, ut constituerentur ad ministerium sacrum. - *הִגִּישׁ, sequ. ל, Hiph. a נָגַשׁ, admoveo, affero, sisto. Aqu. Symmach. 1 Sam. XXX, 7. στῆσον πρός με. Vulg. applica ad me, ubi ἵστημι πρός τινα notat applicare s. admovere alicui aliquid. Caeterum de tribus huius vocis versionibus, quae in Hexaplis Aquilae tribuuntur, vide ad h. l. Montfauconium. - הֵכִין, Hiph. a כּוּן. Ies. XL, 20. - הִפְרִיחַ, Hiph. floreo. Prov. XIV, 11. στήσονται, firmae et stabiles erunt, quod de florenti rerum statu h. l. explicandum est. - הִצִּיג, Hiph. a יָצַג, pono, colloco, sisto. Gen. XLIII, 9. Iud. VII, 5. VIII, 27. - הִצִּיק, Hiph. a יָצַק, pono, colloco. 2 Sam. XV, 24. ἔστησαν τὴν κιβωτὸν, ubi male nonnulli statuunt LXX legisse יצגו a יָצַג. - הֵרִים, Hiph. a רוּם, exalto. Gen. XXXI, 45. ἔστησεν αὐτὸν (sc. λίθον) στήλην. - *הִתְיַצֵּב. Exod. XIV, 13. στῆτε, fortes, animosi estote. 2 Sam. XXI, 5. ubi voci ἑστάναι notionem remanendi ac residuum esse tribuit Vulgatus, qui habet: ut ne unus quidem residuus sit. Non male quoad sensum. - חָפֵץ, desidero. Iob. XL, 21. ἔστησεν οὐρὰν ὡς κυπάρισσον, erigit caudam, ut cupressum. Significat h. l. חָפֵץ flectere, velociter movere, ut adeo convenienter seriei orationis transtulerint. - *חָתָן, sponsus. Exod. IV, 25. et 26. ἔστη τὸ αἷμα, stetit sanguis. Sic Plinius VIII. Ep. 1, 5. Legerunt חתם, ut quoque legit Hebraeus Int. qui pro eadem voce usus est verbo σφραγίζειν. Secundum Tychsenium in tentamine pag. 85. cogitarunt חסן, firmiter stetit, aut cognatae pronuntiationis radicem. Alii ἔστη mendosum censent et reponere malunt ἔστω, sit. - יָסַד, fundo. 1 Par. IX, 23. Vox hebr. h. l. constituere notat. - *יָעַף, defessus sum, defatigor. Aqu. Ierem. LI, 64. ἐστάθησαν, steterunt. Sc. perperam וְיָעֵפוּ cum sequentibus coniunxit. - יָצָא, exeo. Zachar. II, 3. εἱστήκει, scil. ad metiendum Hierosolymam. Ita e coniectura h. l. vertendum putarunt. - יָצַר, formo. Ies. XLIV, 12. -

ירה, *iacio.* LXX et *Inc.* Gen. XXXI, 55. – ישב, *habito.* Ies. XLIV, 13. *στῆσαι αὐτὸ ἐν οἰκίσκῳ.* – *כפי, *secundum os* (quod est *i. q.* כ simpliciter Iob. XVIII, 13. et XXX, 8.). Iob. XXXIII, 3. *στῆθι κατ' ἐμὲ καὶ ἐγὼ κατὰ σὲ* (pro hebraicis: *ecce ego secundum os tuum*, h. e. *ego tibi aequalis sum*), nostrum: *wir können uns gegen einander stellen.* – כרת, *scindo*, ac, si de foedere sermo est, *pango.* Deut. XXIX, 1. *οἱ λόγοι τῆς διαθήκης, οὓς ἐνετείλατο κύριος Μωϋσῇ στῆσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ*, haec sunt verba foederis, quae praecepit Dominus Mosi, ut *confirmaret* filiis Israel. – *לעג, *subsanno. Symm.* Iob. XXI, 3. *στήσετε:* ubi *Schol.* ed. *Rom.* *στήσετε, τουτέστιν ἐπὶ τῆς προτέρας με καταστήσετε κατακλίσεως. γράφεται καὶ στήσεσθε, τουτέστι, παυθήσεσθε.* Caeterum verba *Symmachi: καὶ μετὰ τοὺς λόγους μου στήσετε Montf.* male, certe obscure reddidit: *et post meos sermones sistetis*, melius: *ponderate* meos sermones, postquam locutus fuero, an bene aut male locutus fuerim; tunc demum ferte iudicium de me. Non male. Nam הלעיג non est *subsannate* aut *deridete me*, sed deridere me potestis, si vultis. *Vulgat et post mea, si videbitur, verba ridete.* – מדה, *mensura.* Iob. III, 4. – *מלא קומתו, *plenitudo staturae eius.* 1 Sam. XXVIII, 20. *ἑστηκώς, prouti stabat*, h. e. *porrectus*, ut recte transtulit *Vulgatus.* Est vernaculum: *so lang als er war. Complut.* habet: *ἀπὸ στάσεως αὐτοῦ*, quod eundem sensum fundit. – מעמד, *statio.* 1 Par. XXIII, 28. – *מצב, *sita. Symm.* Iud. IX, 10. – נטה, *extendo.* Gen. XII, 8. *ἔστησεν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, erigebat* ibi tentorium suum. Vide et Gen. XXXIII, 19. Ies. XL, 22. – נטע, *planto.* Ies. LI, 16. *ἔστησα τὸν οὐρανὸν καὶ ἐθεμελίωσα τὴν γῆν, stabilivi* coelum, et fundavi terram. Dan. XI, 45. sec. cod. *Chis.* – נצב: הציב: התיצב, Niph. Hiph. et Hitbp. a יצב. Genes. XVIII, 2. XXXIII, 20. XXXV, 14. et alibi saepius. – *נתן, *do.* Exod. XL, 17. Gen. XXX, 41. Ies. XLI, 19. *Inc.* Lev. XVII, 10. *στήσω τὴν ψυχήν μου*, iram meam *convertam. Inc.* Ierem. XXXV, 5. Bene: nam נתן est h. l. *ponere*, ut *Vulgatus* recte expressit. – עבד, *servus.* 2 Reg. XXIV, 28. *ὁ ἑστὼς ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, stans coram rege*, h. e. *minister regis.* – *עבר, *transeo.* Ios. III, 17. 1 Reg. XII, 36. 2 Sam. XIX, 39. ubi lectio *εἱστήκει*, quam sola *Compl.* exhibet, ortum suum fortasse debet librario, qui hanc versionem ob sequ. necessariam putabat. Fortasse tamen auctor huius versionis legit עמד. – *על. Iud. XVI, 27. Sensum expresserunt. – עלה, *ascendo.* Ezech. XIII, 5. Legerunt עמד, *stetit*, cum *Chaldaeo.* – עמד: העמיד, Kal et Hiph. Gen. XXIX, 34. *ἔστη τοῦ τίκτειν, desinebat* parere. Vide et Gen. XXX, 8. Genes XLI, 46. *ὅτε ἔστη ἐναντίον Φαραὼ*, cum *staret coram Pharaone*, h. e. cum *minister Pharaonis esset.* Vide et Dan. I, 4. 5

et infra s. v. *παρίστημι*. Num. XXVII, 21. *ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως στήσεται*, coram Eleasare sacerdote stabit. Ios. III, 14. *στήσεται*. *Vulg.* bene: *in una mole consistent.* 2 Reg. XIII, 18. *ἔστη*, *desinebat.* 2 Par. XXX, 5. *ἔστησαν λόγον*, *constituebant.* Iob. XXX, 20. ubi pro *ἔστησαν* sine dubio reponendum *ἔστησα*. Psalm. CVI, 25. *ἔστη πνεῦμα καταιγίδος*, *excitabatur* ventus procellae. *Hesych.* *ἔστη*, *ἠγέρθη*. Cohel. II, 9. *σοφία μου ἐστάθη μοι*, sapientia mea *stabilita* mihi *fuit.* Coh. VIII, 3. *μὴ στῇς ἐν λόγῳ πονηρῷ*, ne *persistas* in re vel negotio malo. Adde *Symm.* Ps. XXIX, 8. *Inc.* Hab. III, 11. – צוּק, *arcte cohaereo.* Iob. XLI, 16. Legerunt יַצִּב, aptissime in hac orationis serie. – קוּם: הֵקִים, Kal et Hiph. *surgo*, *surgere facio*, *confirmo*, *stabilio.* Gen. VI, 8. *στήσω τὴν διαθήκην σου πρός σε*, *stabiliam* foedus meum tecum. Vide et Gen. IX, 11. XVII, 7. 19. 21. Genes. XXIII, 17. *ἔστη ὁ ἀγρὸς Ἐφρὼν τῷ Ἀβραάμ*, *cessit* fundus Ephronis Abrahamo *in possessionem.* Gen. XXVI, 3. *στήσω τὸν ὅρκον μου*, *firmabo* vel *servabo*, *implebo* iuramentum meum, quod iuravi Abrahamo. Vide et Ierem. XI, 5. Exod. XL, 2. *στήσεις τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου*, *eriges* tabernaculum testimonii. Vide et v. 16. 17. 30. Num. IX, 15. *τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ἐστάθη ἡ σκηνή*, die quo *erigebatur* tabernaculum. Num. XXX, 5. 12. *στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτοῦ*, *rata erunt* omnia vota eius, coll. v. 15. 1 Sam. XV, 13. *ἔστησα πάντα, ὅσα ἐλάλησε ὁ κύριος*, *implevi* omnia, quaecunque locutus est Dominus. Vide et Ps. CXVIII, 105. Ierem. XXIII, 20. XXVIII, 6. Dan. IX, 12. Conf. Baruch. II, 1. 24. *Al.* 1 Sam. XV, 11. *ἔστησε*, ubi LXX *ἐτήρησε*. *Symmach. Theod.* et LXX sec. *Hex.* 1 Reg. XV, 4. ubi *στῆσαι* est i. q. *ἀναστῆσαι* apud *Aquilam*, ac *suscitare prolem* notat. *Inc.* Ps. XLIII, 27. *στῆθι ἀντιλαβόμενος ἡμῶν*, ubi fortasse scribendum est *ἀνάστηθι ἀ. ἡ.* *Symm.* Ps. LXXVII, 5. Coniectura *Drusii*, e qua loco *καὶ ἔστησε* reponendum est *καὶ ἀνέστησε*, egregie confirmatur *Catena PP. GG.* Tom. II. p. 608. Ierem. XLIV, 29. *ἵσταμαι* a *Vulgato* recte per *compleri* translatum est. Ps. CXVIII, 106. ubi *Origenes τὸ στῆσαι* per *βεβαίως ὁρίσαι* interpretatus est. – *קוּם: קָאֵם: הֲקִים, chald. Dan. II, 31. III, 1. 2. 3. VI, 7. 8. – קוּם et עֲמַד. Iob. XXIX, 8. – *קָמָה, *seges. Theod.* Iud. XV, 5. *ἕως ἑστῶτος*, usque ad *stantes*, h. e. *spicas stantes adhuc in stipula*, quas LXX *ὀρθὰς* dixerunt. – קָרֵב, *appropinquo.* Ios. XVII, 4. – *רָצוֹן, *beneplacitum.* *Inc.* Prov. XV, 8. רְצוֹנוֹ, *στήσονται.* Sermo est ibi de *precibus*, quae *stare coram Deo* h. l. dicuntur, quatenus *Deo placent*, *et ab eo exaudiuntur.* *Semlerus* legere mavult *εὐαρεστήσονται.* – *שׁוּב: חֵשִׁיב. *Symm.* 2 Sam. VIII, 2. ubi *constituere* notat. – שׂוּם: הֵשִׂים, Kal et Hiph. Gen. XXVIII, 22. Num. XXI, 9. *ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ σημείου*, *erexit* illum in signum. Vide 1 Sam. VII, 12. Ies. XLI, 19. – שָׁכַן, *habito.* Num. IX, 17. X, 12. –

שָׁקַל, *pondero.* 2 Sam. XIV, 26. *ἔστησε τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ διακοσίους σίκλους*, pro *πρὸς διακοσίους σίκλους*, *ponderabat* capillum capitis sui ad ducentos siclos. Similiter *Herodotus* lib. II. c. 65. *ἱστᾶσι σταθμῷ πρὸς ἀργύριον τὰς τρίχας*, *appendunt* libra ad argentum capillos. Eodem autem sensu verbum etiam occurrit apud LXX Esdr. VIII, 25. 26. Iob. VI, 2. XXVIII, 15. XXXI, 6. (ubi pro *ἔσταμαι* sec. *Vatic.* legere mallem *ἵσταμαι*, quod hebr. magis convenit. Sed potest quoque recepta lectio locum habere: *steti in statera iusta*, hoc sensu: ponderatus in statera iusta probatus repertus sum, ut metaphora desumta sit a statera, quae stat aequalibus bilancibus. Conf. Parallelismum sententiarum.) Ies. XL, 12. Zachar. XI, 12. Conf. 3 Esdr. VIII, 64. et *Lex. N. T.* s. h. v. Vide quoque *διΐστημι* et *παρίστημι*. – תָּאַר, *delineo.* Ies. XLIV, 13. *ἔστησεν αὐτὸν ἐν μέτρῳ*. – תָּלָה, *suspendo.* 2 Sam. XXI, 12. *ἔστησαν*: non male. – תְּקַל, chald. *pondero.* Dan. V, 29. *ἐστάθη ἐν ζυγῷ*. – תָּקַע, *figo.* Genes. XXXI, 25. Ies. XXII, 23. *στήσω αὐτὸν (εἰς) ἄρχοντα*, *constituam* illum principem. Praeterea legitur Ps. XX, 12. *διελογίσαντο βουλὰς, ἃς οὐ μὴ δύνωνται στῆσαι*, excogitarunt consilia, quae non poterunt *perficere.* Hic *κατὰ τὸ ῥητὸν* nihil pro *στῆσαι* legitur in textu hebr. *Vulg. quae non potuerunt stabilire.* 3 Esdr. VIII, 64. *σταθὲν τὸ ἀργύριον*, *appensum* argentum, hebr. נִשְׁקָל, Esdr. VIII, 33. Conf. *Lex. N. T.* s. h. v. et *Demosth.* p. 1200, 1. ed. *Reisk.* Baruch. II, 1. *ἔστησε κύριος τὸν λόγον αὐτοῦ*, *ratas fecit* Deus minas suas. Sirac. VI, 34. *ἐν πλήθει πρεσβυτέρων στῆθι*, ubi *ἵστημι* notat *saepe et diu in aliquo loco versari.* Sir. XXVII, 29. *ὁ ἱστῶν παγίδα*. *Vulgat. qui laqueum aliis ponit. Syrus: qui tendit laqueos.* Sirac. XLIV, 21. *ἔστησε διαθήκην*, *firmabat* foedus. Ibid. v. 22. *ἐν ὅρκῳ ἔστησεν αὐτῷ*, iuramento *confirmabat* illi. 1 Maccab. XIII, 38. ubi pro *ἑστήκαμεν* *Syrus* (qui habet ܫܕܪܢ) legisse videtur *ἐστάλκαμεν*, *misimus*, sed *ὅσα ἑστήκαμεν* vertendum potius est, *quae confirmavimus* seu *promisimus vobis.* Conf. Tob. VII, 12. 1 Macc. II, 27. *ἱστῶν διαθήκην*, *servans* foedus. Ibid. X, 54. *στήσωμεν πρὸς ἑαυτοὺς φιλίαν*, *constituamus* inter nos amicitiam. Ib. XV, 4. *ἵστημί σοι πάντα τὰ ἀφαιρέματα*, *confirmo* tibi omnes oblationes. 2 Macc. VII, 38. *ἐν ἐμοὶ δὲ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς μου στῆσαι τὴν τοῦ παντοκράτορος ὀργὴν*, ut in me et fratribus meis *desinat* omnipotentis ira. *Phavorinus: στῆσαι, τοῦ παῦσαι τῆς ὁρμῆς.*

*"*ΙΣΤΑΜΑΙ ΜΟ'ΝΟΣ.* מַצָּבָה, *statio. Symmach.* Ies. VI, 13. *ἵσταται μόνη*, *stat solitaria*, h. e. *sterilis*, *omnibus foliis nudata.* – Vide alibi *ἕτοιμος*, *τόπος* et *ψευδής*.

'*ΙΣΤΙ'ΟΝ*, *velum navis*, *textum*, *velum.* מִזְרָחָה, *orientem versus.* Exod. XXVII, 13. Ita *Bielius.* Sed voci *ἱστία*

nihil ibi respondet in textu hebr. - נֵס, *vexillum*. Ies. XXXIII, 23. ubi נֵס *velum* notat, ut iam *Chaldaeus* interpretatus est. *Symm.* Ies. XXX, 17. - קֶלַע, *tapes ocellatus*. Ex. XXVII, 9. et XXXV, 12. *Symm.* Num. IV, 26. Arab. قلع, *velum*.

'ΙΣΤΟΡΕ'Ω, *narro*. 3 Esdr. I, 32. 33. hebr. כָּתַב. 2 Par. XXXV, 27. 3 Esdr. I, 42. ἱστορηθέντα, hebr. דְּבָרִים, 2 Par. XXXVI, 8.

'ΙΣΤΟΡΙ'Α, *historia*, *narratio*. 2 Macc. II, 25. 31. 33. *Hesych.* ἱστορία, μαρτυρία, καὶ τὰ ὅμοια. *Lexic. Cyrilli MS. Brem.* ἱστορία, τῶν παλαιῶν πραγμάτων μνήμη. Idem: ἱστορίας, διηγήσεως, συγγραφῆς.

'ΙΣΤΟ'Σ, *malus*, *arbor*, *navis*, it. *instrumentum textorium*, *e quo stamina ducuntur*, *propter similitudinem mali nautici*, it. *ipsa tela*, παρὰ τὸ στῆσαι, *ab erigendo*. *מְנוֹר, *liciatorium*, ut *Vulgat.* transtulit. *Symm.* 1 Sam. XVII, 7. - קוּרִים, plur. *telae*. Ies. LIX, 5. 6. - תֹּרֶן, *malus*. *Symmach.* et LXX Ies. XXX, 17. XXXIII, 23. ubi vid. *Montfauc.* Ez. XXVII, 5. *Hesych.* ἱστὸν, τὸ ὀρθὸν ξύλον τῆς νεὼς, καὶ τὸ ὑφαντικὸν ἀπὸ τοῦ ἱστάναι, καὶ νῆσος. Cf. *Schol. in Hom. Il.* α', v. 433.

'ΙΣΤΟ'Σ 'ΑΡΑ'ΧΝΗΣ, *tela araneae*. שְׁבָבִים, *contritiones*, *fragmenta*. *Inc.* Hos. VIII, 6. παραπλησίως τῷ τῆς ἀράχνης ἱστῷ. *Vulg. in aranearum telas erit vitulus Samariae.* Auctor huius versionis legit כְּשֻׁבָבִים, quod pr. *subtilitates* notat, a شق, *subtilis*, *tenuis fuit*. Caeterum vide ad h. l. *Semleri Epist. Crit.* pag. 45. qui haec verba pro mero scholio habet.

'ΙΣΧΙ'ΟΝ, *nates*. שֵׁת, idem. 2 Sam. X, 4.

'ΙΣΧΝΟ'ΦΩΝΟΣ, *gracilem*, *tenuem*, vel *suppressam vocem habens*, *qui impedite ac difficulter verba sua profert*. Conf. *Aristotel.* in *Problem. Sect.* X. *quaest.* 33. et XI. *quaest.* 50. et 55. כְּבַד פֶּה, *gravis ore*. Exod. IV, 10. ἰσχνόφωνος καὶ βραδύγλωσσος ἐγώ εἰμι, tenuem ego vocem habeo, aut: *gracili* ego *voce* et tardiloquus sum. - עֲרַל שְׂפָתַיִם, *praeputiatus labiis*. Exod. VI, 30. *Hesych.* ἰσχνόφωνος, λεπτόφωνος, ἀπεχόμενος τὴν φωνήν. In *Schol.* ad Exod. VI, 30. ἰσχνόφωνος exponitur οὐ καθαρὸς φθέγματι. Est ab ἰσχνὸς, quod apud *Hesychium* exponitur: λεπτὸς, δυσθεώρητος.

'ΙΣΧΥΡΟ'Σ, *fortis*, *robustus*, *pinguis*, *vehemens*, *magnus*, *gravis*, *potens*, *munitus*. אַבִּיר, *potens*, *robustus*, *fortis*. Iud. V, 22. Thren. I, 16. - אַדִּיר, *valde amplus*, *magnus*, *magnificus*. *Al.* Iud. V, 13. ἰσχυροῖς. Adde Ierem. XXX, 21. ἰσχυρότεροι, ubi fortasse legerunt אַבִּירָיו. - *אֵיל, *terebinthus*. *Symm.* Ies. LXI, 3. ἰσχυροί. *Vulgat. fortes*. De-

duxerunt ab אול, *crassus, validus, fortis fuit.* - *אִישׁ חַיִל, *vir roboris. Symm.* 1 Sam. XXXI, 12. *Bielius Montfauconium* perperam secutus *ἰσχυροὶ* ad חַיִל tantum retulit. Eadem observatio valet quoque de versione *Symmachi* Ps. LXXV, 5. - אֵיתָן, *perennis, firmus.* Num. XXIV, 21. *ἰσχυρὰ ἡ κατοικία σου, bene munitum* domicilium tuum. - אֵל, *fortis, κατ' ἐξοχὴν Deus fortis.* 2 Sam. XXII, 32. 33. XXIII, 5. 2 Reg. XXIV, 15. Neh. I, 5. et alibi. Adde *Aqu.* Ies. IX, 6. *Theod.* Iob. XXXIII, 28. *Aqu.* Psalm. LXXX, 10. *ἰσχυρὸς ἀλλότριος. Aqu.* Mich. II, 1. לְאֵל, *in forti*, aut *contra* s. *ad Deum*, *ἰσχυρὸν* transtulit. Puto, scribendum esse *πρὸς ἰσχυρὸν*, quemadmodum et in antecedentibus exciderunt voces *ἐστὶν ἰσχυρός.* Sed video, haec iam occupata esse a *Semlero.* Fortasse huc etiam referendus est locus 2 Sam. XXII, 48. ubi *ἰσχυρὸς*, ante *κύριος*, vel de suo addiderunt, vel hac voce אֵל exprimere voluerunt. - אַמִּיץ, *valde firmus et robustus, praevalidus.* 2 Sam. XV, 12. *σύστρεμμα ἰσχυρόν.* - בָּצוּר, *munitus.* Ierem. XXXIII, 3. *Al.* Ios. XIV, 12. *πόλεις ἰσχυραὶ*, ubi LXX *ὀχυραὶ, munitae.* - בָּרִיא, *pinguis. Theod.* Dan. I, 15. *ἰσχυραὶ ταῖς σαρξὶν*, h. e. ut *Iosephus A. I.* X, 10, 1. interpretatus est, *εὐτραφέστεροι τὰ σώματα καὶ μείζονες ἐγίνοντο.* - בְּרִיָּה, idem. Ezech. XXXIV, 20. *προβάτου ἰσχυροῦ*, ovis *pinguis.* - גִּבּוֹר, *validus.* Deut. X, 17. Ios. X, 2. 1 Reg. XI, 28. *ἰσχυρὸς δυνάμει, validus* potentia. Vide et 1 Par. VII, 2. 7. 40. Prov. XXI, 22. *πόλεις ἰσχυρὰς*, urbes *munitas.* Vide et Ezech. XXVI, 17. et conf. Apoc. XVIII, 10. ac notata in hac voce post מִבְצָר. - *גְּבַר, chald. Dan. III, 20. - חָזָק, *validus, robustus.* Ios. IV, 24. *ἡ δύναμις κυρίου ἰσχυρά ἐστι*, potentia Dei *magna* est. Iob. XXXVII, 18. *ἰσχυραὶ ὡς ὅρασις ἐπιχύσεως. Vulg. qui solidissimi sunt tanquam aeris fusi.* Caeterum *Grabius* h. l. pro *ἰσχυραὶ* iuxta hebr. *ἰσχυρὰ* posuit, ita ut ad *παλαιώματα* referatur, non ad *στερεώσεις*, quam vocem futuri temporis pro nomine substantivo perperam habentes librarii *ἰσχυραὶ* scripserunt. Praeterea pro eodem *ἰσχυρὸς* sensu malo adhibetur apud *Aqu.* Ez. III, 7. de *impudente* et *pervicaci*, ubi *Symmach. ἀναιδεῖς* habet. - חָזְקָה, *vehementia.* Ez. XXXIV, 4. - חֶזְקָה, *robur.* Ies. VIII, 11. - חָסוֹן, *robur.* Amos. II, 9. - חִסְנָא, chald. *robur.* Dan. II, 37. - כָּבֵד, *gravis.* Gen. XLI, 31. *ἰσχυρὸς γὰρ ἔσται σφόδρα, magna* enim erit, sc. fames. Conf. Luc. XV, 14. et quae ad h. l. ex *Herodoto* notat *Raphelius* p. 261. - כֹּחַ, *vis.* Dan. X, 8. ubi pro *ἰσχυρὸς* alii rectius *ἰσχύος* habent. - מִבְצָר, *munitio. Aquila* (vel potius *Symmachus*, nam h. l. quoque nomina horum interpretum permutata esse arbitror) 1 Sam. VI, 18. *ἐκ πόλεως ἰσχυρᾶς. Symm. τετειχισμένος.* LXX *ἐστερεωμένος.* Dan. XI, 24. sec. cod. *Chis.* - *מָעוֹז. *Symm.* Iud. VI, 26. *ἰσχυροῦ*, quod sine dubio a *Montfauconio* effictum est ex interpreta-

tione *Procopii* latina. – מִצְעִירָה, foem. *perparva*. Dan. VIII, 9. *Michaelis* in *Supplem*. p. 2134. existimat, *Theodotionem* ex antiphrasi ita transtulisse. *Bahrdtius* in notis ad *Hexapla* opinatur, eos צְעִירָה legisse, quia צָעִיר de pastore ac rege adhibeatur, ac provocat ad *Hammondum* ad Matth. II, 6. coll. Zachar. XIII, 7. *Bertholdtus* ad h. l. coniicit, *Theodotionem* אדירה legisse. Sed recte monnit *Ernesti* in *Bibl. Theol. Noviss*. T. I. p. 199. videri ἰσχυρὸν potius ad sequens וַתִּגְדַּל־יֶתֶר pertinere, quod transtulerint: ἐγένετο ἰσχυρόν. – *נֶאֱמָן, *fidelis*. *Aqu. Theod*. sec. cod. 108. *Holm*. Deut. VII, 9. – עַז. Iud. XIV, 14. ubi nonnulli Graeci pro ἰσχυροῦ legi voluerunt πικροῦ, ut nempe melius staret antithesis. Conf. *Ambros. lib. de Elia* cap. 11. Prov. XXI, 14. θυμὸν ἐγείρει ἰσχυρὸν, iram excitat *vehementem*. Ies. XLIII, 16. ἐν ὕδατι ἰσχυρῷ, in aqua *magna*. – עֹז, *robur*. Ind. IX, 51. πύργος ἰσχυρὸς, turris *bene munita*, i. q. ὀχυρὸς, cum quo h. l. permutatur in codd. Ies. XXVI, 1. πόλις ἰσχυρά, urbs *munita*. – *עֵז, *capra*. Prov. XXVII, 27. Legerunt עַזִּים, ut cap. XXI, 14. – עָזוּז, *valde robustus*, *fortissimus*. Ies. XLIII, 17. Conf. Genes. XIV, 5. ubi pro הַזּוּזִים legentes עֲזוּזִים, iudice *Is. Vossio* de *LXX Intt*. pag. 38., vocem illam vertunt ἔθνη ἰσχυρά. – עָצוּם, *robustus*, item: *numerosus*. Deut. IX, 14. Ioel. II, 2. 5. Amos. V, 12. ἰσχυραὶ αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν, *multa* et *gravia* peccata vestra. *Symm*. Gen. XVIII, 18. *Aqu*. Ps. X, 10. – *עֲצֻמָה, *argumentum firmum*, *quo assertioni robur additur*, quam significationem quoque habet τὸ ἰσχυρὸν apnd *Symm*. Ies. XLI, 21. – עֲצִיב, chald. *tristis*. Dan. VI, 20. φωνῇ ἰσχυρᾷ, *magna* voce. – עָרִיץ, *praevalidus*. *Symm. Theod*. Iob. XV, 20. – צוּר, *rupes*. *Symm*. Hab. I, 12. – *קַנָּא, *zelotes*. Dent. VI, 15. sec. cod. 108. *Holm*. οἱ ὁ ἰσχυρός. Lege οἱ λ, h. e. λοιποὶ, ἰσχυρός. – רָם, *altus*, *procerus*. Deut. II, 10. – שַׁדַּי, *omnipotens*. *Al. Theod*. Ezech. I, 24. – תַּקִּיף, chald. *potens*. Esdr. IV, 20. Dan. II, 40. et alibi saepius. Sirac. III, 22. ἰσχυρότερά σου, *graviora*, *difficilia intellectu*, *captum exsuperantia*. Ibid. VI, 21. de lapide, *grandis* et *ponderosus*. Sir. XVI, 5. ἰσχυρότερα τούτων, *maiora* et *graviora* eiusdem rei exempla.

'ΙΣΧΤΡΟ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *fortifico*, *fortem facio*. אִמֵּץ, Pih. *roboro*. Prov. VIII, 28. – חָקַק, *exsculpo*, *detineo*. Prov. VIII, 29. ὡς ἰσχυρὰ ἐποίει, ubi pro בחוקו non legerunt בְּחֻקּוֹ, sed arab. حقّ notat *roborare*, *confirmare*.

'ΙΣΧΤΡΟ'ΤΕΡΟΣ, compar. *fortior*. גִּבּוֹר. Iud. V, 13. Prov. XXX, 30. – חָזָק. Num. XIII, 32. Iud. XVIII, 26. – חָזָק. Exod. XIX, 19. – עַז. Iud. XIV, 18. – עָצוּם. Num. XXII, 6. Deut. IV, 38. – תַּקִּיף. Cohel. VI, 10. Sir. VIII, 15. ἰσχυροτέρῳ σου, *potentiore te*. Ibid. XVI, 6.

'ΙΣΧΥΡΟ'Ω, firmo, roboro. חִזֵּק Pih. Ies. XLI, 7. *ἰσχύρωσαν αὐτὰ ἐν ἥλοις.*

'ΙΣΧΥΡΩ˜Σ, fortiter, vehementer. בְּעֹז, *cum robore.* Prov. XXXI, 17. – בְּחָזְקָה, *in robore. Al.* Iud. VIII, 1. – *בַּכֹּחַ, *in fortitudine. Aqu.* Ies. XL, 9. *ἔπαρον ἰσχυρῶς τὴν φωνήν.* – Vide quoque s. *ἄγρων* et *προσέχω.*

'ΙΣΧΥ'Σ, fortitudo, robur, facultates. אָבִיר, *fortis.* Ies. XLIX, 26. – אַבִּיר, idem. Iud. V, 13. ubi pro *ἡ ἰσχὺς* reponendum videtur *τοῖς ἰσχυροῖς*, quod alii habent. – *און, *fortitudo, robur virile. Symm.* sec. cod. X. *Holm.* Deut. XXI, 17. – אַיָּלָה, *cerva.* Cant. II, 7. III, 5. Deduxerunt ab אֱיָל, *robur, fortitudo.* – *אַיִן, *non. Theod.* Prov. XIV, 4. Videtur mihi legisse און, aut אֱיָל. – בָּמָה, *excelsum.* Deut. XXXII, 13. Per *ἰσχὺν τῆς γῆς* significatur *terra frugibus ferendis apta ac ferax*, i. q. e sequentibus apparet. Ita quoque *Chaldaeus.* Caeterum libere verterunt, nam per בָּמָה, *terra montana,* intellegitur *Palaestina*, fertilitate sua insignis. – גָּאוֹן, *excellentia.* Ies. II, 10. 19. – גְּבוּרָה. Exod. XXXII, 17. *κατ' ἰσχύν.* Deut. III, 24. Prov. VIII, 13. et alibi saepius. – גְּבֶרֶת, *hera.* Ies. XLVII, 5. Legerunt גְּבוּרָה, *robur*, aut potius abstractum positum est h. l. pro concreto, *ἰσχὺς* pro *ἰσχυρά.* – גָּרוֹן, *guttur.* Ies. LVIII, 1. *ἀναβόησον ἐν ἰσχύϊ*, q. d. *pleno gutture.* – דֹּבֶא, *sermo*, it. *robur.* Deut. XXXIII, 25. – הוֹן, *facultates.* Ezech. XXVII, 12. ubi *ἰσχὺς opes, divitias* denotat. – הָמוֹן, *turba.* Ez. XXXII, 12. 16. 18. etc. ubi *ἰσχὺς*, ut vernaculum *Macht*, *copias militares, exercitum* denotat. – הִתְגַּבֵּר Hithp. Ies. XLII, 13. – חָזָק, *fortis.* Ies. XL, 10. – חֵזֶק. Ps. XVII, 1. – חֹזֶק. Amos. VI, 13. – חַיִל. Num. XXIV, 18. Deut. XXXIII, 11. Ios. VI, 2. et alibi saepius. Ioel. II, 22. *συκῆ καὶ ἄμπελος ἔδωκαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν*, ficus et vitis dederunt *robur suum*, h. e. *fructus uberrimos ac praestantissimos.* Iob. V, 5. *ἰσχὺς, divitiae*, aeque ac *δύναμις*, quod vide supra. Apud *Theodot.* Prov. XII, 4. *ἰσχὺς* accipiendum est de *virtutibus*, *quibus aliquis instructus esse debet.* Vide ibi Intt. 2 Sam. XXIV, 2. *ἄρχων τῆς ἰσχύος. Vulg. princeps exercitus.* In hac notione legitur quoque apud *Aeschyl. Pers.* v. 12. ubi *Schol. δύναμις.* – חִכָּה Pih. *praestolor.* Hos. VI, 9. Legerunt וְכֹחֲכִי, aut potius כֹּחֲךָ, *robur tuum.* – חָסוֹן, *robustus.* Ies. I, 31. – חֹסֶן. Prov. XV, 7. *οἴκοις δικαίων ἰσχὺς πολλή*, in domibus iustorum *facultates* multae. Vide et Ierem. XX, 5. et confer Sir. XXVIII, 1. XXXI, 35. XL, 28. XLIV, 7. – חִסְנָא chald. Dan. IV, 27. – יְבוּל, *proventus.* Ezech. XXXIV, 27. – כֹּחַ. Gen. IV, 11. XXXI, 6. Exod. IX, 17. Iud. XVI, 9. ubi *ἰσχὺς*, ut כֹּחַ, *sedem s. causam roboris* notat, coll. v. 10. Iob. III, 17. *ἰσχὺς, fortiter facta s. effectus potentiae ac fortitudinis* denotat. Iob. XXXIX, 21. ubi illud *ἐν ἰσχύϊ* alieno loco positum est,

ac debet reponi post *γαυριᾷ*. – כֶּסֶל, *fiducia.* Iob. XXXI, 24. *εἰ ἔταξα χρυσίον ἰσχύν μου*, num in auro *spem* meam posui, ubi *ἰ.* id notat, *in quo aliquis spem suam ponit:* conf. infra s. מִבְטָח. – מְאֹד, *valde*, item: *vires.* 2 Reg. XXIII, 25. – *מִבְטָח. *Inc.* Iob. XXXI, 24. Vide quae ad h. l. minus probabiliter disputavit *Semlerus*, qui in *Ep. Crit* p. 58. ad hebr. כֶּסֶל retulit. Caeterum confer supra ad כֹּחַ notata. – מַחֲזִיק part. Hiph. Dan. XI, 1. *εἰς ἰσχύν*. – מָעוֹז. Neh. VIII, 12. Ies. XXIII, 4. et alibi. Dan. XI, 7. sec. *Chis. Aqu.* Iud. VI, 26. *ἰσχύος*, de qua versione idem valet, quod de *Symmacho* supra ad *ἰσχυρὸς* observatum est. – מָעֻזִּים plur. *munitiones.* Ies. XXIII, 11. – מַעֲרָצָה, *violentia.* Ies. X, 23. *μετὰ ἰσχύος*. – מִשְׁעָן, *scipio.* Ies. III, 1. ubi *ἰσχὺς* notat *id quo vita hominis reficitur ac sustentatur.* Vide infra s. *ἰσχίων*. – מָתְנַיִם, dual. *lumbi.* Ies. XLV, 1. Deut. XXXIII, 11. *Lumbi* apud Hebr. de *robore* (cuius nempe sedes sunt) ac *potentia* adhibentur. Conf. *Glassii Philol. S.* p. 1157. – עַז, *fortis.* Prov. XXX, 25. Ez. VII, 24. Amos. V, 9. ubi non aliter legerunt, sed concretum posuerunt pro abstracto. – עֹז, *robur.* Ex. XV, 13. 1 Sam. II, 10. ubi *ἰσχὺς* est *imperium. Hieron. dabit imperium regi suo.* 2 Par. XXX, 21. Ps. LX, 3. *πύργος ἰσχύος*, turris *munita.* – עָצְמָה. Ies. XLVII, 9. Nah. III, 9. – עָצַר, *cohibeo.* Iob. IV, 2. Videntur hic nonnullis per metathesin literarum pro עָצַר legisse עֲרַץ, quod notat *violentia uti, violenter agere;* qua tamen coniectura non opus est. Vertentes enim liberius *ἰσχὺν δὲ ῥημάτων σου τίς ὑποίσει; vim autem verborum tuorum quis tolerabit?* sensum secuti sunt. – עֲתוּדוֹת plur. *thesauri parati.* Ies. X, 13. ubi *ἰσχὺς facultates* notat. – צֶמַח, *germen.* Hos. VIII, 7. In germine est vis segetis. – *צֹר, nomen proprium, *Tyrus. Theodot.* Amos. III, 11. Legit צוּר. – תַּאֲנִיָּה, *moestitia.* Ies. XXIX, 2. Sine dubio in mente habuerunt vocem אֳנִיָּה, *navis mercatoria*, quae est fons divitiarum. – חֲגֹרָה, *conflictus.* Psalm. XXXVIII, 14. Libere verterunt, sensu tamen non mutato. – תּוּשִׁיָּה, *essentia.* Iob. XII, 17. Sc. habet vox hebr. notionem *soliditatis* in linguis orientalibus. Vide *Simonis Lex. hebr.* p. 755. Adde *Theod.* Ies. XXVIII, 29. – תֹּם, *perfectio.* Iob. XXI, 23. – תֹּקֶף, *robur, potentia.* Esth. X, 2. Dan. XI, 17. – שׂוּר, *principem me gero. Symm.* Gen. XXXII, 28. *ἦρξω ἰσχύϊ*. – שָׂרִיד, *residuus. Inc.* Iud. V, 13. Loco Daleth legerunt Resch. 3 Esdr. VIII, 52. ubi in hebr. Esdr. VIII, 22. est יַד. Sap. XII, 18. *δεσπόζων ἰσχύος*, dominator *potentissimus*, aut *potentium.* Sir. III, 13. *vigor aetatis.* Sir. V, 2. ubi *ἰσχὺς id* notat, *quod per opes effici potest*, aut secundum alios *auctoritatem et potestatem, quae ex opulentia ad hominem redundat.* Sir. IX, 2. ubi *ἰ.* est *arx* (quam Itali quoque vocant *la fortezza*), *arx animae tuae aut voluntatis*, unde in quibusdam libris

pro ἰσχὺς legitur ψυχή. Sir. IX, 14. *κατὰ τὴν ἰσχύν σου, quantum potes et vales.* Sirac. XVI, 7. *Vulg. confidentes suae virtuti,* h. e. numero ac potentiae. *Complut.* ἐν τῇ ἰσχύϊ τῆς ἀφροσύνης, h. e. pro *summa* eorum vitiositate ac impietate. Ib. XVII, 3. ἰσχὺς, *fortitudo et robur tum corporis tum animi.* Sir XXVI, 25. ubi *Grotius* i. de *semine virili* explicavit, quo sensu etiam כֹּחַ Gen. XLIX, 3. occurrere existimat. Sed mihi in utroque loco כֹּחַ et ἰσχὺς in universum *vigorem aetatis* s. *vires corporis ad procreandam sobolem* significare videtur, ut sit i. q. in priori membro ἀκμὴ ἡλικίας. Sir. XXXIX, 28. ἰσχὺν ἐκχέουσι, *poenas divinas abunde infligent.* 1 Macc. II, 46. ἐν ἰσχύϊ, *violenter,* coll. *Iosepho A. I.* XII, 6, 2. Sir. XLV, 10. σκεύεσιν ἰσχύος, vestimentis *opulentis,* et v. 15. ἔργον ἰσχύος, opus *opulentum.* - Vide alibi κράτος.

'ΙΣΧΥ͂Ν ΑἸΤΟΥ͂ΜΑΙ, *robur peto.* הוֹכֵחַ הוֹכִיחַ Hiph. a יָכַח, *reprehendo reprehendendo.* Iob. VI, 25. Quid sibi hic voluerint LXX Intt., ignoro quidem, hoc tamen video, eos per ἰσχὺν intellexisse *sermones, qui vim habent ad redarguendum alios.* Conf. sequ. Fortasse loco αἰτοῦμαι reponendum erit αἰδοῦμαι, *timeo,* aut αἰτιῶμαι sensu passivo, ut ἰσχὺν, omisso κατὰ, adverbialiter h. l. accipiatur. Confer quoque supra s. v. ἰσχυρὸς ad עֲצוּמָה.

'ΙΣΧΥ͂Ν ΔΙΔΩΜΙ, *robur do.* חָזַק, *roboror.* Ez. XXX, 21. - *חַיִל. *Inc.* Hab. III, 19. ἔδωκέ μοι ἰσχύν. Recte. Nam חַיִל h. l. Deus dicitur, quatenus robur dat et concedit.

'ΙΣΧΥ͂Σ ΚΑῚ ΔΥ͂ΝΑΜΙΣ, *robur et potentia.* גֹּדֶל, *magnitudo.* Deut. III, 24. Cant. VIII, 4. ubi vid. *Schol.*

'ΙΣΧΥ͂Σ 'ΕΣΤΙ͂, *robur est.* אִמֵּץ Pih. *roboro.* Iob. XVI, 5. εἴη δὲ ἰσχὺς ἐν τῷ στόματί μου, ubi in hebr. est *roborarem vos ore meo,* ac ἰσχὺς *vim consolandi ac erigendi animum* notat, στόμα autem *orationem, sermonem* significat.

'ΙΣΧΥ͂Ν 'ΕΧΩ, *robur habeo.* עָצַר כֹּחַ, *obtineo robur.* *Al.* 2 Par. XIII, 20. ἔσχεν ἰσχύν.

'ΙΣΧΥ͂Σ ΜΕΓΆΛΗ, *robur magnum.* גֹּדֶל, *magnitudo.* Deut. IX, 26.

ΤΑΡΆΣΣΕΤΑΙ 'Η 'ΙΣΧΥ͂Σ. רָגַן, *commoveo me, commotus sum.* Hab. III, 16. ubi pro ἐταράχθη ἡ ἕξις μου in aliis libris teste *Hieronymo* reperitur ἐ. ἡ ἰσχύς μου, cuius loco *Grevius* in notis ad h. l. legendum esse coniicit ἴχνος μου.

'ΙΣΧΥ͂Ω, *possum, valeo, validus, robustus sum, praevaleo, roboro.* אֵל, *potestas.* Deut. XXVIII, 32. - אָמֵץ, *robustus sum.* Deut. XXXI, 6. 7. 23. Ios. X, 25. 1 Par. XXII, 10. In omnibus his locis ἰσχύειν cum ἀνδρίζεσθαι coniungitur, et ad animum transfertur. - גִּבּוֹר, *fortis.* Ioel. III, 10. ὅτι ἰσχύω ἐγώ, ubi fortasse legendum: ὅτι ἰσχὺς ἐγώ. - הִגִּיעַ Hiph. a נָגַע, *tango.* Lev. V, 7. ἐὰν μὴ ἰσχύῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκανὸν εἰς τὸ πρόβατον, si non *valeat* satis manus eius ad

ovem, h. e. si ovem dare non possit. *Vulg. sin autem non potuerit offerre pecus.* Vox hebr. h. l. per *suppetere* ab Intt. recte redditur. - הִשִּׂיג Hiph. a נָשַׂג, *consequor.* Lev. XXVII, 8. - הִתְאַזֵּר Hithp. *accingo me.* Ies. VIII, 9. - *הִתְגַּבֵּר Hithp. *invalesco.* Iob. XXXVI, 9. - חָזַק. Ios. I, 6. Iud. VII, 11. 1 Reg. II, 2. et alibi saepius. - יָכֹל. Ps. XII, 4. ἴσχυσα πρὸς αὐτὸν, *praevalui* illi. Conf. Dan. VII, 21. - *יֶשׁ לְאֵל, *est in forti. Symm.* Mich. II, 1. - כֹּחַ כֹּחַ, *robur robur.* Ios. XIV, 11. - מֵזַח, *zona*, it. *robur.* Ies. XXIII, 11. ἡ δὲ χείρ σου οὐκέτι ἰσχύει κατὰ θάλασσαν, manus autem tua non amplius *praevalet* in mari. - מִסַּת נִדְבַת, *tributum voluntariae oblationis.* Deut. XVI, 10. καθὼς ἰσχύει. Bene quoad sensum. - נֵצַח, *victoria*, it. *robur.* Ies. XXV, 8. κατέπιεν ὁ θάνατος ἰσχύσας, devoravit mors *praevalens. Glossae*: Ἴσχυσα, praevalui. Ἰσχύω, praevaleo. Cf. Apoc. XII, 8. et ad h. l. *Alberti peric. crit.* p. 41. - *נִתְעַב, *abominabilis sum. Inc.* 1 Par. XXI, 6. ubi ἰσχύειν ἐπὶ τινὸς est *vim inferre*, aut *molestum esse alicui. Vulg. eo quod Ioab invitus exsequeretur regis imperium.* - עֹז, *robur.* 1 Par. XVI, 11. - עָזַר, *iuvo.* 2 Par. XXV, 8. - עָצַם. Exod. I, 9. 20. Ier. V, 6. Dan. VIII, 8. - *עֲצוּם, *robustus. Inc.* Num. XXII, 6. - עָצַר כֹּחַ, *obtineo robur.* 1 Par. XXIX, 14. 2 Par. II, 6. XIII, 20. - עָרַץ, *fortem me praebeo.* Ies. XLVII, 12. - תְּקֵף Chald. Dan. IV, 8. 18. 19. - שָׂרַר, *principem me gero. Al.* Hos. XII, 4. ἴσχυσε. Sap. XIX, 20. πῦρ ἴσχυσεν ἐν ὕδατι, ignis *vim suam exercuit* in aqua. Ib. XVI, 20. Manna πᾶσαν ἡδονὴν ἰσχύων, quemcunque dulcedinis sensum *excitans.* Sir. XXX, 15. ὑγιὴς καὶ ἰσχύων τῇ ἕξει, sanus et *validus* corpore. Conf. Marc. II, 17. Sir. XLIII, 17. ἴσχυσεν νεφέλας, *roboravit* nubes. Sir. L, 31. πρὸς πάντα ἰσχύει, ad omnia *valet.* 1 Macc. X, 49. ἴσχυσεν ἐπ' αὐτοὺς, *praevaluit* illis.

'ΙΣΧΥΏΝ, part. *potens*, *valens*, *fortis.* אַבִּיר. Ies. I, 24. - *בְּעֹצֶם, *in fortitudine. Oi λοιποὶ* Iob. XXI, 23. - גִּבּוֹר. Ies. V, 22. *Inc.* Ies. III, 2. - גִּבּוֹר חַיִל, *potens robore.* Ios. I, 14. - גְּבוּרָה, *robur.* Ies. III, 24. - חָזָק. Ios. XIV, 11. - חַיִל, *robur.* 2 Par. XVII, 15. Ier. XLVIII, 14. - מַכְבִּיר part. Hiph. *multiplicans.* Iob. XXXVI, 5. Hebr. כָּבַר in universum notat *magnum esse*, etiam *robore* et *viribus.* - *נִמְצָא, *inventus.* Ies. XXII, 3. ἰσχύοντες ἐν σοί. Ex sententia *Schultensii* in *Opp. min.* p. 267. forte huc facit, quod ar. وجد, i. q. מצא, de *divitiis* et *opulentia* usurpetur. *Boysenius* confert ar. מָצַץ, *audacem esse.* - עָרִיץ, *tyrannus.* Ies. XLIX, 25. Ier. XX, 11. Sap. XI, 21. τὸ μεγάλως ἰσχύειν, *summa potentia.*

'ΙΣΧΥΏΝ ΚΑΙ' 'ΙΣΧΥΌΥΣΑ, *validus et valida.* מַשְׁעֵן וּמַשְׁעֵנָה, *scipio et bacillus.* Ies. III, 1. *Vulg. validum ac fortem.* Sensum expresserunt, coll. v. 2. Vide quoque supra s. v. ἰσχύς.

ΟΥ'Κ 'ΙΣΧΥ'Ω, *non possum, impotens sum.* אֵין כֹּחַ, *no robur.* Ies. L, 2. – כָּרַע, *incurvo me.* Ies. XLVI, 2. – א קָצַר, *non decurtor.* Ies. LIX, 1. μὴ οὐκ ἰσχύει ἡ χεὶρ κυρίο τοῦ σῶσαι. Sensum expresserunt. – קָצֹר קָצַר, *decurtana decurtor.* Ies. L, 2.

'ΙΣΧΥ'Ω ΣΦΟ'ΔΡΑ ΣΦΟ'ΔΡΑ, *invalesco valde vald* פָּרַץ, *erumpo in multitudinem.* Exod. I, 12.

"ΙΣΩΣ, *certe, utique.* אַךְ, *utique, profecto.* 1 Sam. XX 21. ἴσως εἰς ἄδικον πεφύλακα πάντα τὰ αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ *certe* frustra custodivi omnes facultates eius in deserto, u ἴσως ironice sumitur, nam Davides se servasse pecora m nime dubitabat. Vide quoque *Symm.* Ps. LXXII, 13. Io II, 5. et conf. *Aelian. V. H.* XI, 8. ibique *Gronovium* p. 69 ac *Elsnerum* ad Luc. XX, 13. p. 269. – *הֵן, *ecce. Alex.* Da IV, 24. Vide *Scharfenb. anim. ad Dan.* p. 79 seq.

*"ΙΣΩΣ ΓΑ'Ρ. אוּלַי. Gen. XXXII, 20.

'ΙΤΑΜΙ'Α, *temeritas, impudentia.* זָדוֹן, *superbia.* I XLIX, 15. – שׁוֹבָב, *aversus.* Ierem. XLIX, 4. ubi voci ἰτ μία (pro qua apud *Theodoretum* errore librarii, ut opin ἀτιμία legitur) nec *temeritatis* notionem cum *Michaele* n *impudentiae* significatum cum *Cappello* in *nott. critt.* ad h. subiicio, sed eam de *contumacia* ac *pervicacia* explico c auctore *Vers. Syr. Hexapl.* coll. vers. *Syr.* Marc. III, 5. et 5. Vide infra s. v. ἰταμός.

'ΙΤΑΜΟ'Σ, *temerarius, audax, impudens, crude* אַכְזָרִי, *saevus.* Ierem. VI, 23. ἰταμός ἐστι, καὶ οὐκ ἐλεή *crudelis* est et non miserebitur. Vide et Ier. L, 42. *Alcip.* III, 40. 48. *Suidas:* ἰταμὸς, ἀναιδὴς, σκληρὸς, ὠμὸς, παρὰ ἴεσθαι, ὅ ἐστιν ὁρμᾷν.

'ΙΤΕ'Α, *salix.* עֲרָבִים plur. *salices.* Lev. XXIII, 40. CXXXVI, 2. Ies. XLIV, 4. *Aqu.* Iob. XL, 17.

'ΙΧΘΥΕΡΟ'Σ, *piscarius, aptus ad pisces.* דָּג, *pis* Neh. III, 3.

'ΙΧΘΥΙ"ΚΟ'Σ, *piscatorius.* דָּג, *piscis.* 2 Par. XXXIII, ubi in *Compl.* vitiose legitur ἰχθικήν.

'ΙΧΘΥΟΦΟ'ΡΟΣ, *pisces ferens.* דָּג, *piscis. Symm.* I XL, 26. ἰχθυοφόροις, sc. πλοίοις, *navibus piscatoriis.* L πλοῖα ἁλιέων. *Vulg. gurgustium piscium.* Nonnulli intelleg *retia, quae captos pisces ferunt,* aut *receptacula quaed quibus captos pisces includunt piscatores.*

'ΙΧΘΥΡΟ'Σ, *piscarius, aptus ad pisces.* דָּג, *piscis.* N XII, 38.

'ΙΧΘΥ'Σ, *piscis.* דָּאג cum epenth. τοῦ א. Neh. XIII, – דָּג. Gen. IX, 2. Iob. XII, 8. Ps. VIII, 8. et alibi aliquot. – דָּגָה. Gen. I, 26. 28. Ex. VII, 18. 21. et alibi.

'ΙΧΝΕΥΤΗ'Σ, *indagator, investigator, premens vestigia alicuius.* Sir. XIV, 23. ἔξελθε ὀπίσω αὐτοῦ ὡς ἰχνευτής. Vide ad h. l. *Baduellum.*

'ΙΧΝΕΥ'Ω, *indago, investigo, sector.* חָקַר, idem. Prov. XXIII, 30. ubi tamen potius formulae בֹּא לַחְקוֹר, *venire ad investigandum*, respondet. Vide et Sir. LI, 21. *Hesych.* ἰχνεύει, ἐρευνᾷ, ζητεῖ.

'ΙΧΝΟΣ, *vestigium, planta, pes.* דֶּרֶךְ, *via.* Prov. XXX, 19. ἴχνη ἀετοῦ πετομένου. – חֵקֶר, *pervestigatio.* Iob. XI, 7. XXXVIII, 16. ἐν ἴχνεσιν ἀβύσσου περιεπάτησας, ubi ἴχνη notat *ima, imos maris recessus. Vulg. in novissimis abyssi.* Vide supra s. v. ἐξιχνιασμός. – כַּף, *vola, planta.* Deut. XI, 4. 24. τὸ ἴχνος τοῦ ποδὸς ὑμῶν. Deut. XI, 24. XXVIII, 35. Adde Dan. X, 10. sec. *Chis. Symm. Theod.* Ies. I, 6. *Inc.* 2 Reg. IV, 34. ubi pro *pede ipso* ponitur, quam notionem quoque habet hebr. כַּף. *Symm.* Ies. XXXVII, 25. ubi ἴχνος *plantam pedis* notat, *qua vestigium imprimitur.* – עָקֵב, *calcaneus.* Ps. LXXVI, 19. *Symm.* Ps. XLVIII, 5. τῶν ἰχνέων. Idem Cant. I, 7. κατὰ τὰ ἴχνη. *Symm.* Ps. LXXXVIII, 55. ad quem locum *Suidas:* ἴχνη, τοὺς κατὰ σάρκα προγόνους τοῦ κυρίου ἀντάλλαγμα καὶ ἴχνη ἐκάλεσαν οἱ ὁ ἑρμηνευταί: ubi vid. *Ernesti.* – עֶרְוָה, *nuditas*, h. l. *loca nuda praesidiis.* Gen. XLII, 9. 12. ubi τὰ ἴχνη τῆς χώρας s. τῆς γῆς sunt *loca minus munita ac firma, per quae hostes impetum facere solent:* nam ἴχνη sunt *aditus.* Ea autem parte, quae nuda praesidio est, aditus patet in aliquam regionem. – פְּעָמִים plur. *incessus.* Iud. V, 28. ἴχνη ἁρμάτων. – פַּרְסָה, *ungula.* Ezech. XXXII, 13. – צַעַד, *gressus.* Prov. V, 6. – קַרְסֹל, *talus.* Ps. XVII, 40. – שֹׁרֶשׁ, *radix. Hebraeus Int.* sec. *Schol.* ed. *Rom.* Iob. XIII, 27. τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν, pro שָׁרְשֵׁי רַגְלַי. Bene. *Radices pedum* sunt tali, s. illa pars pedum, ubi desinunt. Eandem significationem habet quoque ἴχνος, quod non tam *vestigium*, quam *pedem* s. *imam partem pedis* notat. Sir. XIII, 31. ἴχνος καρδίας ἐν ἀγαθοῖς (h. e. καρδίας ἀγαθῆς) πρόσωπον ἱλαρόν, animi hilaris et tranquilli *index* est ipsa vultus hilaritas. Sir. XXI, 7. ἐν ἴχνει ἁμαρτωλοῦ, inhaeret *viis et vestigiis* peccatoris. Alii: id ipsum vestigium seu certum indicium aut signum peccatoris est. *Hesych.* ἴχνος, σημεῖον, ποδὸς τύπος. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* ἴχνος, ὁδὸς, πορεία.

'ΙΧΝΟΣ 'ΟΔΟΥ', *vestigium viae.* אֵבֶה, *desiderium.* Iob. IX, 26. ἔστι ναυσὶν ἴχνος ὁδοῦ. Sensum expresserunt.

'ΙΧΩ'Ρ, *sanies, ulcus putridum,* etiam *humor serosus* vel *cruor,* proprie Deorum sec. *Homerum.* *דָּם, *sanguis. Hebr. Int.* Ezech. XXXII, 6. *Vulg. foetore sanguinis tui.* – נֵצֶר, *surculus. Aqu.* Ies. XIV, 19. Num legit נֶגַע, *percussio, plaga?* 4 Macc. IX, 20. τοῖς τῶν ἰχώρων σταλαγμοῖς. *Hesych.*

ἰχώρ, αἷμα μετασυμβεβηκὸς, ἔμπυον, σηπεδών. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *ἰχώρ, τὸ ἕλκος.* *Lex. Cyrilli MS. Barocc.* *ἰχώρ, πεπηγὸς καὶ σεσηπὸς αἷμα, καὶ μεταβληθέν.* Pluribus describitur *Galeno* T. V. p. 469. sequ. *Cornel. Celso de re medica* lib. V. c. 26. p. 492. *Schrevelius* etiam in notis ad *Hesychium* de hac voce allegat *Hofmann. Varr. Lectt.* l. VI. c. 13. *Mercurial. Varr. Lectt.* c. 12. p. 87. *Clem. Alex.* p. 17.

'ΙΧΩ͂ΡΑ ΞΎ'Ω, saniem rado. הִתְגָּרֵד Hithp. *scabo me.* Iob. II, 8. Vide et Iob. VII, 5. ubi aliter in textu hebr.

'ΙΩΒΗ'Λ, Iobel. Est ipsa vox hebraea יוֹבֵל, *aries.* Ios. VI, 4. 5. 6. *Inc.* Lev. XXV, 10. et passim alibi.

**'ΙΩΣΕΔΕ'Κ.* Hebr. צִדְקֵנוּ. Ier. XXIII, 6. pro quo ex sententia *Scharfenbergii* ad *Cappelli Crit. S.* pag. 813 sequ. legerunt יְהוֹצָדָק. Verba graeca ita sonant: *καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὃ καλέσει αὐτὸν κύριος, ἰωσεδὲκ ἐν τοῖς προφήταις,* quae verba ex sententia *Huetii Demonstr. Evang.* p. 559. non uno vitio laborant. Videntur primum LXX hebraicam vocem graecis literis pro more suo exprimere voluisse, adeoque scripsisse *ἰαὼ σεδεκνοῦ* pro יהוה צדקנו. Dictio vero *κύριος,* quae proxime praecedit, adventitia est, cum יהוה iam in voce *ἰωσεδὲκ* lateat. Additamentum *ἐν τοῖς προφήταις,* quod sequitur, ad comma nonum pertinet. Septimum enim et octavum comma a LXX Intt. penitus fuisse praetermissum notat *Hieronymus,* unde etiam in vulgatis editionibus ad calcem capitis reiecta sunt. Fortasse etiam vocula *ἐν* v. 6. detorta est ex *νοῦ,* et ad dictionem *ἰαωσεδὲκ* pertinebat.

Κ.

ΚΑ'ΒΟΣ, cabus, frumenti mensura. קַב, idem. 2 Reg. VI, 25. *Hesych.* *κάβος, μέτρον σιτικὸν, καὶ κάδος, οἰνικὸν* (sic enim bene legendum putat *Bochartus Hieroz.* P. II. p. 43. pro *καὶ οἰνικὸν*), *οἱ δὲ σπυρίδα.*

**ΚΑΓΚΑ'ΖΩ.* Vide s. v. *καγχάζω.*

ΚΑΓΧΑ'ΖΩ, hilaris sum, hilarem me gero, cachinnor, convicior. כִּרְכֵּר Pih. a כָּרַר, *subsilio, salto. Symm.* 2 Sam. VI, 16. *καγχάζων.* Ita *Bielius.* Sed *Montfauconius* in *Hexaplis* e cod. *Reg. et Coisl.* 2. edi iussit *καγκάζων.* Caeterum *Symm.* ex coniectura ita transtulisse videtur, aut, quia in sequentibus legebat, Michalem Davidem ob hoc inhoneste factum despexisse in corde suo, nec ignorabat, saltationes religiosas in usu fuisse apud veteres, maluit aliam inhonestam actionem substituere. *Phavorinus: καγχάζων, ἀσέμνως γελῶν.*

ΚΑΓΧΑΛΑ'ΖΩ, effuse rideo, effuse eructo. הִרְתִּיחַ a רָתַח, *ferveo, ebullio. Aqu.* Iob. XLI, 23. *καγχλάζει.* *Hesych.* *καγ-*

χλάζει, ἀθρόως γελᾷ. Confer *Miscell. Obss.* Vol. II. T. I. pag. 437.

ΚΑ'ΔΗΣ. Ipsa vox hebr. קָדֵשׁ, *sanctitas.* Deut. XXXIII, 2. (Legerunt קֹדֶשׁ). Vnde apud *Hesychium:* κάδης, ἁγιασμός.

ΚΑΔΗΣΙ'Μ. Ipsa vox hebr. קְדֵשִׁים, *sacra impura.* 2 Reg. XXIII, 7. ubi vide notas *L. Bosii. Gloss.* in L. IV. Reg. τῶν καδεσὶμ (*Cod. MS. Barocc.* corrupte τὸν καθέσιμον) τῶν τελετῶν.

ΚΑ'ΔΙΟΝ, parvus cadus, pera. כְּלִי, *vas, instrumentum,* 1 Sam. XVII, 40. ἔθετο αὐτοὺς ἐν τῷ καδίῳ ποιμενικῷ, ponebat illos (sc. lapides) in *peram* pastoralem. Vide et v. 49. ac reliquos interpretes.

ΚΑ'ΔΟΣ, cadus, amphora, dolium vinarium, ab hebr. כַּד, *cadus.* דְּלִי, *situla.* Ies. XL, 15. - סִיר, *olla. Syrus* Ps. LIX, 10. *Hesych.* κάδος, κεράμιον: ubi *Schrevelius* in notis citat *Athenaeum* p. 472. 473. Conf. v. κάβος.

ΚΑΘΑ' (pro καθ' ἃ) *'ΑΝ, sicut, quomodo.* *כַּאֲשֶׁר. *Inc.* Gen. XXVI, 40. - לְכֹל אֲשֶׁר, *in omni quod.* 1 Sam. VIII, 7. ἄκουε τῆς φωνῆς τοῦ λαοῦ, καθὰ ἂν λαλῶσι πρός σε, obtempera voci populi, *quemadmodum* loquantur tibi. Confer Matth. XXVII, 10. Baruch. I, 6. καθὰ, *prout.* Sap. III, 10. καθὰ ἐλογίσαντο, h. e. *praeter opinionem* ex sententia *Bretschneideri.*

ΚΑΘΑΓΙΑ'ΖΩ, sanctifico, consecro. הִקְדִּישׁ Hiph. idem. Lev. XXVII, 26. - נֵזֶר, *corona.* Lev. VIII, 9. Scil. vox hebr. quoque *nasiraeatum* notat. - קֹדֶשׁ, *sanctitas.* 1 Par. XXVI, 20. - נָתַן קֹדֶשׁ, *do sanctum. Inc.* Lev. XXVII, 53. καθαγιάσει. 2 Macc. I, 26. II, 8. XV, 18.

ΚΑΘΑΙ'ΡΕΣΙΣ, destructio, eversio. Esther. III, 8. in *Vsserii* ed. vet. alt. πρὸς καθαίρεσιν τῆς δόξης σου. 1 Macc. III, 44. ἀναστήσωμεν τὴν καθαίρεσιν τοῦ λαοῦ ἡμῶν, erigamus *destructionem* populi nostri, h. e. populum nostrum destructum. Metaphora desumta a destructo aedificio, quod rursus erigitur. Confer 2 Cor. X, 8. *Hesych.* καθαίρεσις, κατάλυσις, καταστροφή.

ΚΑΘΑΙΡΕ'Ω, everto, destruo, diruo, deturbo, deiicio, depono, demitto, demolior. Speciatim dicitur *de locis altis, arte et natura firmis, quorum munimenta deiiciuntur et evertuntur.* דּוּשׁ, *trituro.* Ies. XXVIII, 27. καθαιρεῖται. Sed rectius ibi in *Vat.* legitur καθαίρεται, *purgatur.* - דִּכָּא Pih. *attero.* Iob. XIX, 2. καθαιρεῖτέ με λόγοις, verbis me *deturbatis.* - הֵסִיר Hiph. a סוּר, *aufero.* 2 Par. XXX, 14. καθεῖλαν τὰ θυσιαστήρια, *destruendo removerunt altaria.* - הָרַס, *destruo, everto.* 2 Reg. III, 25. τὰς πόλεις καθεῖλον, urbes *everterunt.* Vide et Ies. XIV, 17. Ps. XXVII, 7. καθελεῖς αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ οἰκοδομήσεις αὐτοὺς, *destrues* illos et non aedificabis

illos: ubi tamen fortasse in tertia persona reponendum est καθελεῖ et οἰκοδομήσει, ut legitur in vers. *Arab. Phav.* καθελεῖς, κατενέγκεις. Vide et Ies. XLIX, 17. Ier. XXIV, 6. XLII, 10. Thren. II, 2. καθεῖλεν ἐν θυμῷ αὐτοῦ τὰ ὀχυρώματα, *destruxit* in excandescentia sua arces. Adde *Symm.* et *Theod.* Prov. XI, 11. – חֲרֶשֶׁת, *Hareset*, nomen urbis. 2 Reg. III, 25. Legerunt הֶרֶסֶת, certe derivarunt ab הרס. – יָרַד: הוֹרִיד Kal et Hiph. *descendo*, *descendere facio*. Gen. XXIV, 18. et 46. καθεῖλε τὴν ὑδρίαν, *demittebat* hydriam. Ib. XLIV, 11. καθεῖλον ἕκαστος τὸν μάρσιππον αὐτοῦ, *demittebant* singuli saccum suum. Num. IV, 5. καθελοῦσι τὸ καταπέτασμα, *demittent* vel *deponent* velum. Deut. XXVIII, 52. ἕως ἂν καθαιρεθῶσι τὰ τείχη σου, usque dum *diruantur* moenia tua. Eadem phrasi utuntur Graeci profani. Vide *Elsnerum* ad 2 Cor. X, 5. p. 152. Ios. VIII, 29. καθεῖλον τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου, *deposuerunt* cadaver eius de ligno. Vide et Ios. X, 27. et conf. Marc. XV, 46. ac ad h. l. *Elsnerum* p. 167. Prov. XXI, 22. καθεῖλε τὸ ὀχύρωμα, *destruxit* arcem. Confer 1 Macc. V, 65. VIII, 10. et 2 Cor. X, 4. Ier. XIII, 18. καθῃρέθη ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν στέφανος, *detracta est* a capite vestro corona. Ierem. XLIX, 15. ὅτι ὕψωσας, vel, ut al., ἐὰν ὑψώσῃς, ὥσπερ ἀετὸς, νοσσιάν σου, ἐκεῖθεν καθελῶ σε, si etiam, ut aquila, exaltes nidum tuum, tamen inde *deiiciam* te. Confer Luc. I, 52. ibique *Intt.* – כָּרַת, *exscindo*. Zach. IX, 6. καθελῶ ὕβριν ἀλλοφύλων, *deiiciam* fastum alienigenarum. – נְסַח Chald. *evello*. Esdr. VI, 11. – נָצָא. Ierem. IV, 7. Arab. نضي, *exsuere*, *deterere*, *delere*. Aethiop. נצו est *efficere*, *ut aliquid evanescat*. – נָתַץ, *frango*, *diruo*, *destruo*, ut arab. نقض Lev. XIV, 45. Iud. II, 2. sec. *Vat.* IX, 45. Ezech. XVI, 58. *Symm.* Ps. LI, 7. – נָתַשׁ, *exstirpo*. Ps. IX, 6. *Symm.* Ierem. XVIII, 7. – *סָפַר, *numero*. Ies. XXII, 10. Num respexerunt notionem *radendi*, quam habet سغر? aut sensum expresserunt? nam, ut e sequentibus apparet, sermo est de electione certi aedificiorum numeri ad destructionem. – פָּרַץ, *disrumpo*. 2 Reg. XIV, 13. sec. *Vat.* Nehem. I, 3. II, 13. *Inc.* 2 Par. XXVI, 6. – רוּד, *dominor*. Gen. XXVII, 40. Loco תָּרִיד, *dominaberis*, legerunt הורד ab הוֹרִיד. Iudith. XIII, 6. καθεῖλε τὸν ἀκινάκην αὐτοῦ, *detraxit* gladium eius in columella suspensum. Sir. XXXI, 23. εἷς οἰκοδομῶν, καὶ εἷς καθαιρῶν.

ΚΑΘΑΙ'ΡΩ, *mundo*, *purgo*. *הָגָה, *removeo*. Arab. وجي coni. IV. *semovit*. *Symm.* Prov. XXV, 4. – הִטַּהַר Hithp. *mundo me*, *corpus meum abluo*. Ier. XIII, 27. – לָקַח, *accipio*. 2 Sam. IV, 6. Num loco לָקַח legerunt נָקָה, quod

mundare, purgare notat? - *נִקָּיוֹן, *innocentia, munditiea.* *Symm.* Hos. VIII, 5. καθαρθῆναι.

**ΚΑΘΑ'ΠΑΝ*, adv. *omnino, prorsus, in universum,* pro καθ' ἅπαν. 2 Macc. IV, 16. καθάπαν ἤθελον ἐξομοιοῦσθαι. *Vulgatus: per omnia his consimiles esse cupiebant.* In cod. *Alex.* vitiose καθὸ ἅπαν legitur. *Suidas* T. II. pag. 219. sub καθάπαξ· παντελῶς, συλλήβδην. λέγεται καὶ καθάπαν. Καθάπαν γε μὴν αὐτοὺς ἐκπολεμεῖν οὐκ ἔδοξεν.

ΚΑΘΑ'ΠΕΡ, sicut. כְּ. *Symm. Theod.* Ex. V, 7. *Symm.* Ioh. VII, 9. - *כַּאֲשֶׁר. Lev. XXIV, 23. - עַל־פִּי, *secundum os.* Lev. XXVII, 8. 3 Esdr. VIII, 11. chald. כָּל קֳבֵל דִּי Esdr. VII, 13. Praeterea legitur Dan. II, 8. sec. cod. *Chis.* ubi nihil est in textu.

**ΚΑΘΑ'ΠΤΟΜΑΙ, attingo, tango, laedo, noceo.* שָׁזַף, *radio. Symm.* Cant. I, 6. ubi de sole adurente et decolorante adhibetur.

ΚΑΘΑΡΙ'ΖΩ, purgo, purifico, item: *mundum iudico.* *אֻמְלָלָה part. Pyh. ab אָמַל, *languidus, infirmatus. Tetrapla* Ez. XVI, 30. τίνι καθαριῶ. *Vulg. in quo mundabo. Cor infirmum* est *quod non facile emendari ac a vitiositate purgari potest.* Caeterum vide ad h. l. *Montfauc.* - אָסַף, *congrego.* Num. XII, 15. אָסַף h. l. *recipere* notat. Purgationem a lepra sequebatur receptio in societatem civilem et coetum sacrum. - בִּעֵר Pih. *removeo.* Deut. XIX, 13. - דָּכָא Pih. *contero.* Ies. LIII, 10. καθαρίσαι αὐτὸν τῆς πληγῆς (al. ἀπὸ τ. πληγῆς), *purgare* illum plaga. Permutarunt h. l. דָּכָא cum זָכָה. - *זָכַךְ, *purus sum.* Thren. IV, 7. - זָקַק, *defaeco.* Psalm. XL, 7. - חָטָא Pih. *expio.* Exod. XXIX, 36. Levit. IX, 16. ubi καθαρίζειν est *expiare, propitium reddere,* i. q. ἱλατεύειν. Ibid. VIII, 15. - טָהֵר: טָהַר Kal et Pih. Lev. XIII, 6. καθαριεῖ αὐτὸν ὁ ἱερεὺς, *mundum iudicabit* illum sacerdos. Vide et v. 23. 28. 34. et alibi saepius. - טָהוֹר, *purus.* Lev. XIV, 57. 1 Sam. XX, 25. - טָהֳרָה, *purgatio.* Lev. XIII, 7. XIV, 2. 23. et alibi. - *יָצָא, *exeo.* Prov. XXV, 4. καθαρισθήσεται καθαρὸν ἅπαν: ubi *Iaegerus* legere mavult καταστραθήσεται. - כִּפֵּר, Pih. *expio.* Exod. XXIX, 37. XXX, 10. - מוּל, *circumcido.* *Symm.* Ier. IV, 4. καθαρίσθητι. Bene et eleganter. Nam *circumcidere* h. l. metaphorice de *emendatione animi* explicandum est. - נָקָה Niph. et Pih. Exod. XX, 7. XXIV, 7. Num. XIV, 18. et alibi. Adde *Symm.* Ioh. XII, 14. ubi notat *purum ac innocentem declarare.* Conf. supra s. v. ἀθωόω. - נִקָּיוֹן, *purgatio.* Hos. VIII, 5. καθαρισθῆναι, uti transtulerunt ob antecedens לֹא יוּכְלוּ, consentientibus reliquis Intt. GG. - סָלַח, *condono.* Num. XXX, 6. 9. 13. κύριος καθαριεῖ αὐτὴν, dominus *condonabit* illi. - סֹלּוּ סֹלּוּ, *aggero aggero.* Ies. LVII, 14. ubi סָלַל notat *exaggeravit viam, complanavit et munivit aggere,* ut adeo LXX vertentes καθαρίσατε ἀπὸ προσώπου

αὐτοῦ ὁδοὺς sensum non male expresserint: nam *καθαρίζειν* est h. l. *purgare viam removendo omnia impedimenta itineris.* Num fortasse ibi *καθαρίζειν* sensu morali acceperunt? – צָדַק, *iustificor*, h. l. *expior.* Dan. VIII, 14. – קָדַשׁ Pih. *sanctifico.* Iob. I, 5. ubi etiam *expiandi* notio locum habet. Adde Dan. XI, 35. sec. cod. *Chis.*

ΚΑΘΑΡΙΌΤΗΣ, *puritas.* בֹּר, idem. 2 Sam. XXII, 21. 25. Ps. XVII, 23. 27. – טֹהַר, *puritas.* Exod. XXIV, 10. – תְּבוּנָה, *intellegentia. Symm.* Ps. LXXVII, 72. *κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν.* Putavit *Symmachus*, manibus *puritatem* magis convenire quam *intellegentiam*, inprimis ob alia SS. loca, ubi *manus purae* sensu morali occurrunt. Sap. VII, 24. ubi *καθαριότης* est i. q. philosophi dicunt *natura simplex, inconcreta, incorporea*, ac *διὰ τὴν καθαριότητα* est i. q. *διὰ τὴν φύσιν αὐτῆς πνευματικήν.* Sir. XLIII, 1.

ΚΑΘΆΡΙΣΙΣ, *purificatio*, *purgatio.* טֹהַר, *puritas. Inc.* et LXX sec. *Compl.* Lev. XII, 4. *καθαρίσεως*, ubi reliqui libri *καθάρσεως* habent.

ΚΑΘΑΡΙΣΜΌΣ, *purgatio*, *expiatio.* אָשָׁם, *reatus*, it. *oblatio pro reatu.* Prov. XIV, 9. ubi *καθαρισμὸς* sensu forensi accipiendum mihi videtur, ut sit *poena*, qua improborum domus inquinata peccatorum protervia mox damnanda sit, ut piaculum ex ea veluti detergatur. Ita *Iaegerus* ad h. l. – הִנָּקֵה infin. Niph. *Al.* Ierem. XXV, 29. – טֹהַר, *puritas.* Lev. XIV, 32. Ps. LXXXVIII, 43. – *טָהֳרָה, idem. Lev. XV, 13. 1 Par. XXIII, 28. Nehem. XII, 44. Adde *Aqu. Symm. Theod.* ac LXX sec. *Oxon.* et *Compl.* Lev. XII, 4. – כִּפֻּרִים plur. *expiationes.* Exod. XXIX, 36. *τῇ ἡμέρᾳ τοῦ καθαρισμοῦ*, die *expiationis.* Conf. Ex. XXX, 10. Sic et alias Graecis *καθαρμοὶ lustrationes* seu *expiationes* inferunt. Vide *Wolfium* ad Hebr. X, 2. et auctores ibi citatos. – נִקָּיוֹן, *mundities, innocentia. Aqu. Symm. Theod.* Amos. IV, 6. 2 Macc. II, 16. *καθαρισμὸς festum expiationis* notat, ut antecedens *ἄγειν* clare docet. Ib. X, 5. 4 Macc. VII, 5. *καθαρισμὸς νόμιμος, cibi puri, nec lege Mosaica interdicti.*

ΚΑΘΑΡΙΣΜῸΝ ΠΟΙΈΩ, *purgationem facio*, *expio.* הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio*, nempe *peccatum*, h. e. *condono.* Iob. VII, 20. *διατί οὐκ ἐποιήσω τῆς ἀνομίας μου λήθην, καὶ καθαρισμὸν τῆς ἁμαρτίας μου;* quare non fecisti oblivionem iniquitatis meae, et *expiationem* peccati mei? Ita Hebr. I, 3. Christus dicitur *δι' ἑαυτοῦ καθαρισμὸν ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν.* Vide *Lex. N. T. s. h. v.*

ΚΆΘΑΡΜΑ, *purgamentum*, *piamentum.* Legitur pro hebr. גִּלּוּלִים plur., *dii stercorei*, apud *Aquil.* Deut. XXIX, 17. Dicuntur *καθάρματα*, quasi *sordes*, *quae purgando auferendae sunt.* Quid Graecis alias fuerint *καθάρματα*, vide

apud *Schol. Aristoph.* in *Plut.* v. 454. et *Acharn.* v. 44. ac *Hesychium* v. κάθαρμα.

ΚΑΘΑΡΟ'Σ, purus, innocens. בַּר, *purus.* Ps. XXIII, 4. ἀθῶος χερσὶ, καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ, innocens manibus et purus corde. Conf. Matth. V, 8. et ad h. l. *Schotti Adagialia N. T.* p. 4. *Phavorinus: Καθαρὸς τῇ καρδίᾳ ἐστὶν ὁ μὴ λαμβανόμενος ἑαυτοῦ ἐπὶ ἐντολῆς Θεοῦ ἀθετήσει ἢ ἐλλείψει.* Prov. XIV, 4. φάτναι καθαραὶ, horrea *vacua.* - בֹּר, *puritas.* Iob. IX, 30. XXII, 30. Ies. I, 25. - בָּרוּר, part. Pah. *purus.* Iob. XXXIII, 3. - זַךְ, idem. Iob. XXXIII, 9. καθαρὸς εἰμὶ, οὐχ ἁμαρτὼν, purus sum, non peccans. Conf. Iob. VIII, 6. *Horatio* talis dicitur *integer vitae scelerisque purus.* Iob. XI, 4. καθαρὸς τοῖς ἔργοις. - זָכַךְ, *purus sum.* Iob. XV, 15. XXV, 5. - זְרוֹת, infin. Kal, *ventilare.* Ier. IV, 11. ubi morali sensu hanc vocem acceperunt. - חַכְלִילוּת, *rubedo. Aquil.* Prov. XXIII, 29. καθαροί. Vide sequentem vocem. - חַכְלִילִי, *rubicundus. Inc.* Genes. XLIX, 12. Melius fortasse legatur κατάχοροι, *vividi*, ut alter Codex habet. Vide in *Appendice Hexaplorum Montfauconium*, ubi haec interpretatio *Aquilae* tribuitur, cui quoque reddenda est haec vox Prov. XXIII, 29. - חָרוּץ, *sedulus.* Prov. XII, 27. ἀνὴρ καθαρός. חָרוּץ in Proverbiorum libris quaudoque est i. q. טוֹב. - טָב, chald. *bonus.* Dan. II, 32. - טוֹב, hebr. idem. 2 Par. III, 5. 8. - טָהוֹר. Psalm. L, 11. καρδίαν καθαρὰν, *cor purum.* Hab. I, 13. καθαρὸς ὀφθαλμὸς τοῦ μὴ ὁρᾷν πονηρά. Mal. I, 11. θυσία καθαρά. *Aqu.* et *Theodot.* Prov. XXII, 11. καθαρᾶς καρδίας. *Symm.* ἁγνὰς, LXX ὁσίας καρδίας. - טָהֳרָה, *purgatio.* Levit. XII, 4. 5. ubi sec. MS. *Sar.* et *Ald. fluxus sanguinis, quo mulier post partum laborat,* αἷμα καθαρὸν vocatur, quatenus est purgatio naturalis, ut καθαρὸν positum sit pro καθαῖρον aut καθαρίζον, h. e. habeat notionem transitivam. Vide supra s. v. ἀκάθαρτος. - יֹשֶׁר, *rectitudo.* Iob. XXXIII, 9. - מִכְלוֹת, plur. *perfectiones.* 2 Par. IV, 21. - מָרוּק, part. Pah. *expolitus.* 2 Par. IV, 16. χαλκοῦ καθαροῦ. - נְקֵא, chald. Dan. VII, 9. - נָקִי, *purus, innocens.* Genes. XLIV, 10. ὑμεῖς δὲ ἔσεσθε καθαροὶ, vos autem eritis *innocentes*, aut potius: *pro innocentibus declarati.* Vide et Iob. IV, 7. *Symm.* 2 Sam. III, 28. - *נָקוּם, 1 pers. pl. fut. Kal a קוּם, *surgemus.* Neh. II, 22. Legerunt נְקִים. - סָגוּר, part. Pah. *inclusus.* 2 Par. IV, 20. Vid. *Simonis Lex. hebr.* p. 1093. ubi docuit, סָגוּר de *auro* usurpatum *rubrum* seu *rutilum* significare. - *צָרוּף, *conflatus.* Prov. XXV, 4. ubi vid. *Iaegerus.* - קָדוֹשׁ, *sanctus.* Num. V, 17. Arab. قدس quoque de *munditie lotionibus et lustrationibus parata* dicitur. - שָׁחוּט, *ductum, ductile, tractum.* 2 Par. IX, 15. - תֹּם, *integritas.* Gen. XX, 5. 6. - *תָּמִים. *Inc.* Ps. XVIII, 8. *Iudith.* X, 5. ubi pro καθαρῶν *Houbigan-*

tius reponere mavult καὶ τυρῶν, ut quoque habet *Vulg.*: sed panes mundi sunt h. l. *azymi*, q. d. puri a fermento. *Susann.* 45. καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος ταύτης, *innocens* ego huius sanguinis. Sap. XIV, 24. οὔτε βίους οὔτε γάμους καθαροὺς φυλάσσουσιν, caedes et adulteria committunt. Vide Tit. I, 15. Praeterea legitur apud *Inc.* Iob. XXXIII, 26. ἐν προσώπῳ καθαρῷ, h. e. ἱλαρῷ: ubi καθαρῷ est merum additamentum, quod ideo necessarium erat, quia antecedens רָאָה de templum adeuntibus et sacrificia offerentibus explicaverat. Καθαρὸς ibi respondet latino *serenus*, q. d. *purus ab omni tristitia ac metu*.

ΚΑΘΑΡΟ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *purus fio*. הִזַּכָּה, Hithp. a זָכָה. Ies. I, 16. – כִּפֵּר, Pih. *expio*. Ies. XLVII, 11.

ΚΑΘΑΡΟ'Σ ΕΙ'ΜΙ', *purus sum*. טָהֵר, Kal. Lev. XIII, 6. XIV, 7. et 9. ubi καθαρὸν εἶναι notat *purum declarari*. Num. XIX, 12. Prov. XX, 9. – טִהַר, Pih. *purum declaro*. Lev. XIV, 7. – הִטַּהֵר, Hithp. *purifico me*. Num. VIII, 8. – יַחַד, *unio me*. Ies. XIV, 20. οὐκ ἔσται καθαρὸν, οὐδὲ σὺ ἔσῃ καθαρός. Fortasse legerunt cum He et Resch לא תהר, a בָּהַר, quod in l. Syr. et Chald. *splendere* notat. Verba sequentia, οὕτως οὔτε σὺ ἔσῃ καθαρὸς, nihil habent in textu hebr. cui respondeant. – נִקָּה, Niph. Gen. XXIV, 8. καθαρὸς ἔσῃ ἀπὸ τοῦ ὅρκου τούτου, *non eris obligatus per iusiurandum, quod a te exigo*. – צָדַק, *iustus sum*. Iob. IV, 17. – קָדַשׁ, *sanctus sum*. Ies. LXV, 5.

ΟΥ' ΚΑΘΑΡΟ'Σ ΤΩ῀Ι ΦΘΕ'ΓΜΑΤΙ, *impurus eloquio*. עֲרַל שְׂפָתַיִם, *praeputiatus labiis*, h. e. *facultate dicendi carens*. *Symm.* Exod. VI, 12.

* *ΟΥ' ΚΑΘΑΡΟ'Σ ΧΕΙ'ΛΕΣΙΝ*, *impurus labiis*. עֲרַל שְׂפָתַיִם, *praeputiatus labiis*. *Inc.* Ex. VI, 12. et 30.

ΚΑΘΑΡΟ'ΤΗΣ, *puritas*. טֹהַר, idem. *Symmach.* Psalm. LXXXVIII, 45. – בֹּר. Exod. XXIV, 10. sec. *Alex. Symm.* Iob. XXII, 13.

* *ΚΑΘΑ'ΡΣΙΟΝ*, sc. ἱερεῖον, *expiatio*, *lustratio*, *piaculum*. 4 Macc. VI, 29.

ΚΑ'ΘΑΡΣΙΣ, *purgatio*. הִנָּקֵה, infin. Niph. Ier. XXV, 29. – טֹהַר. Lev. XII, 4. 6. – קָצָה, *finis*, *extremitas*. Ezech. XV, 4. ubi κάθαρσις est *id*, *quod de vite quotannis putatur*, *ac igni tradi solet*. Fortasse etiam respexerunt notionem *abradendi* et *abscindendi*, quam habet hebr. קָצָה, cui adiuncta est notio *purgationis*. Vide *Lex. N. T.* s. v. καθαίρω.

ΚΑΘΑΡΩ῀Σ, *pure*, *innocenter*. בֹּר. *Symm.* Ps. II, 12. 2 Macc. VII, 40. καθαρῶς, h. e. ita, ut idololatria non pollueretur.

ΚΑΘΕ'ΔΡΑ, *cathedra*, *sedes*. מוֹשָׁב, *consessus*. 1 Sam. XX, 17. 24. 1 Reg. X, 5. *Aqu. Symm. Vta et VIta editio* Ps. I, 1. – שֶׁבֶת. 1 Reg. VIII, 13. X, 19. 2 Reg. XVII, 25. et

alibi. *Inc.* Exod. XV, 17. *Aqu.* Ps. XXXII, 14. – שַׁבָּת, *sabbathum.* 2 Sam. XVI, 18. Hic legerunt שֶׁבֶת. Caeterum haec vox, quae omnino *locum, ubi aliquis est et versatur*, notat, dicitur etiam eleganter de *omni conditione hominis*, v. c. *auctoritate* et *dignitate*. Sir. XII, 12. μήποτε ζητήσῃ τὴν καθέδραν σου λαβεῖν, ne fortasse moliatur te *florenti tuo statu ac dignitate privare*. Conf. Matth. XXIII, 1. *Lexic. N. T.* s. h. v. et *Suiceri Thes. Eccles.* T. II. pag. 9. Sir. VII, 4. μηδὲ (ζήτει) παρὰ βασιλέως καθέδραν δόξης. Confer 1 Sam. XX, 24.

ΚΑΘΕ'ΖΟΜΑΙ, sedeo. יָשַׁב, idem. Levit. XII, 5. καθεσθήσεται, *sedebit.* Ezech. XXVI, 16. ἐπὶ τὴν γῆν καθεδοῦνται, in terra *sedebunt. Aqu.* Ps. IX, 8. CXXXIX, 14. καθεδεῖται. *Hesych.* καθεδοῦνται, καθεσθήσονται. Idem: Καθεδοῦμαι, καθεσθήσομαι. Ita in Epistola Epicuri ad Pythoclem apud *Laertium* et *Hesychium* in vita *Epicuri:* Καθεδοῦμαι προσδοκῶν τὴν ἱμερτὴν καὶ ἰσόθεόν σου εἴσοδον. Conf. *Phrynichum* in v. ἐκαθέσθη, ibique notas *Hoeschelii* p. 115. – שָׁכַן, *habito.* Iob. XXXIX, 28. καθεσθεὶς, *sedens.*

* *ΚΑΘΕ'ΖΩ, sedere facio, colloco.* הִגִּיעַ, *pertingere facio.* Exod. XII, 22. sec. *Ald.* καθίζετε, ubi tamen fortasse legendum est καθίζετε, aut καὶ θίξετε, ut in *Compl.* legitur.

ΚΑ'ΘΕΜΑ, demissum, torques, monile, seu *collare ex variis gemmis in ipsum pectus mulierum a collo demissum* aut *descendens.* נְטִפוֹת, plur. *inaures*, scil. *ex margaritis. Theod.* Ies. III, 19. καθέματα. – רָבִיד, *torques, collare.* Ez. XVI, 11. περιέθηκα καὶ κάθεμα περὶ τὸν τράχηλόν σου, circumposui etiam *monile* circa collum tuum. Ita quoque *Theodotio. Hieronymus:* Puto autem κάθεμα *ab eis dictum ex variis gemmis in pectus mulierum monile descendens, qui et ipse ornatus pulcherrimus mulierum est.* – רְעָלוֹת, plur. *bracteolae.* Ies. III, 18. *Hesych.* κάθεμα, ὁ κατὰ στῆθος ὅρμος. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κάθεμα, κόσμος τις ἐπικαταβαίνων. *Lex. Origen.* p. 219. ed. *Mart.* κάθεμα, χαλαστὰ ἢ κροκύφαντα. Conf. *Casaubonum* in *Athen.* p. 845. *Drusium* ad Ies. l. c. et *Alberti* not. in *Gloss. Gr. in N. F.* p. 73.

* *ΚΑΘΕΚΟΥ'ΣΙΟΣ, spontaneus, voluntarius.* Vide Καθ' ἑκούσιον in ἑκούσιος.

ΚΑΘΕΥ'ΔΩ, dormio. יָשַׁב, *sedeo.* 1 Reg. XIX, 9. Ier. XXX, 15. ubi tamen pro καθευδεῖται alii libri habent καθεδεῖται. – יָשֵׁן, verbale, *dormiens.* 1 Sam. XVIII, 27. Cant. V, 3. Dan. XII, 2. – שָׁכַב, *cubo.* Gen. XXVIII, 13. XXXIX, 14. sec. cod. *Oxon.* ubi καθεύδειν μετά τινος, quod Vet. Lat. per *stuprum* reddidit, *coire, concumbere* notat. Vide *Intt.* ad *Petronii Satyr.* pag. 673. ed. *Burm.* ac *Gataker.* Diss. de *instrument. nov. stylo* cap. 11. pag. 77. Deut. XI, 19. καθεύδειν simpliciter notat *in lecto iacere*, nam partim τῷ καθεύδοντι

tribuitur h. l. λαλεῖν, partim in codd. permutatur cum κοιτάζεσθαι. 1 Sam. III, 2. et alibi saepius. *Inc.* 2 Sam. XIII, 8. ubi notat *in lectum se conferre, decumbere.* – שָׁכַב יָשֵׁן, *cubo dormiens.* 1 Sam. XXVI, 7.

ΚΑΘΕΥΡΕΜΑ, vel καθεύρημα, *inventum, lucrum, omne quod partum est et acquisitum labore, opes, possessio.* Sir. XXXV, 9. 12. δὸς — ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ καθεύρεμα χειρὸς, h. e. bono animo offer Deo id, quod partum est labore tuo. Sic εὕρεμα pro *re acquisita.* Ibid. XX, 8. XXIX, 4. 7. Sed vide, annon fortasse legendum sit duabus dictionibus: καθ' εὕρεμα, *pro facultatibus tuis*, quod antecedens κατὰ τὴν δόσιν postulare videtur. *Tigurina: quod ad manus est.*

ΚΑΘΗΓΕΜΩΝ, dux. 2 Macc. X, 28. καθηγεμόνα τῶν ἀγώνων, ducem certaminum: ubi καθηγεμὼν sensu metaphorico, ut lat. *dux, suasorem, auctorem, monitorem, impulsorem* notat.

**ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ*, *dux viae, praeceptor.* קְהָתִי, *Cehathi*, nomen proprium. 1 Par. IX, 32. sec. *Oxon.* Est ipsa vox hebr. graecis literis, sed vitiose, expressa. Legendum κααθίτης.

ΚΑΘΗΚΩ, convenio, congruo, pertineo, sufficio. אֹכֶל, *cibus.* Exod. XVI, 16. 18. εἰς τοὺς καθήκοντας (subintellegendum videtur ἄρτους) παρ' ἑαυτῷ συνέλεξαν, singuli ad victum sibi congruentem vel sufficientem collegerunt: conf. v. 21. ubi τὸ καθῆκον dicitur, quod antea εἰς τοὺς καθήκοντας, ao *Scholion* καθῆκον interpretatur per τὸ ἀρκοῦν. In omnibus his locis autem legitur לְפִי אָכְלוֹ, *ad os edere sui*, h. e. *quantum sibi sufficiebat ad edendum.* Fortasse tamen οἱ καθήκοντες sunt h. l. *qui ad familiam alicuius pertinent*, οἰκεῖοι, aut LXX in duobus prioribus locis scripserunt εἰς τὸ καθῆκον. Conf. quoque ad h. l. *Symmachum.* – דָּבָר, *verbum.* Exod. V, 13. ἔργα τὰ καθήκοντα, opera *iniuncta.* Vide et v. 19. – מִשְׁפָּט, *ius.* Deut. XXI, 17. τούτῳ καθήκει τὰ πρωτοτόκια, ad hunc *pertinent* iura primogeniturae. Ezech. XXI, 26. ἕως οὗ ἔλθῃ, ᾧ καθήκει, donec veniat, cui *convenit*, sc. corona. Vide *Is. Vossium* de *LXX Intt.* pag. 21. – שִׁקּוּי, *potus.* Hos. II, 5. πάντα, ὅσα μοι καθήκει, omnia, quae mihi conveniunt, h. e. *necessaria sunt.* Libere transtulerunt. Sirac. X, 26. οὐ καθήκει δοξάσαι ἄνδρα ἁμαρτωλὸν, non *convenit* honorare virum peccatorem. 1 Macc. XII, 11. ἐν ταῖς λοιπαῖς καθηκούσαις ἡμέραις, in reliquis diebus *convenientibus.* *Phav.* καθηκούσαις, πρεπούσαις. 2 Macc. VI, 4. τὰ μὴ καθήκοντα, ea quae non *licebat.* 2 Maccab. XIV, 31. τῶν ἱερέων τὰς καθηκούσας θυσίας προσαγόντων, cum sacerdotes *solita* sacrificia offerrent. *Hesych.* καθήκοντα, προςήκοντα, ἀκόλουθα, ἁρμόζοντα.

ΩΣ ΚΑΘΗΚΕΙ, sicut convenit, ut decet. כְּדֶרֶךְ, *secundum viam*, h. e. *pro more.* Gen. XIX, 31. – כַּיּוֹם, *uti ho-*

die. 1 Sam. II, 18. - כְּמִשְׁפָּט, *secundum ius.* Lev. V, 10. IX, 16. Vide et 1 Macc. X, 36.

ΚΑΘΗΛΟΏΩ, clavis configo, i. q. simplex ἡλόω. סָמַר, *horreo. Theod.* et LXX Ps. CXVIII, 120. καθήλωσον. Enuntiarunt סָמַר. Arab. سمر in Coni. II. est *clavis compegit et confixit.* - קָבַע, *configo*, sec. alios *defraudo. Aqu.* Prov. XXII, 23. καθηλώσει. *Hesychius:* καθήλωσε, τοῖς ἥλοις ἔσφιγξε.

**ΚΑΘΗ'ΛΩΜΑ, clavus.* רַתּוּקָה, *catena, qua firmiter vincitur.* 1 Reg. VI, 21. sec. cod. *Alex.* ac *Inc.* παρήγαγεν ἐν καθηλώμασιν χρυσίοις, ubi catenarum aurearum loco, quarum usum non intellexit, melius *clavos aureos* posuit, e quibus velum, quod adytum a sancto separabat, suspendebatur.

ΚΑΘΗ'ΛΩΣΙΣ, fixio per clavos, confixio. רַתּוֹק, *catena. Symm. Theod.* Ez. VII, 23. καθήλωσιν, i. e. *confixionem* iuxta *Hieronymum.*

ΚΆΘΗΜΑΙ, sedeo, habito. *הֵסִיךְ, Hiph. a סָכַךְ, *tego.* Iud. III, 24. μήποτε πρὸς δίφρους κάθηται. In textu hebr. legitur formula *tegere pedes*, quae de eo usurpatur, *qui ventris onus deponit.* - יָשַׁב. Exod. XI, 6. ὃς κάθηται ἐπὶ τοῦ θρόνου, qui *sedet* in throno. Esdr. IX, 3. ἐκαθήμην ἠρεμάζων, *sedebam* quiescens, vel moerens. Conf. *Fesselii advers. sacr.* lib. IV. c. 2. p. 309. Neh. XI, 6. οἱ καθήμενοι ἐν Ἱερουσαλὴμ, *habitantes* Hierosolymis. Vide et v. 25. Ierem. XXV, 29. 30. Hos. III, 4. *Al.* 2 Sam. XV, 8. ἐκαθήμην, ubi LXX ἐν τῷ οἰκεῖν με, et Iud. V, 17. ἐκάθησεν, ubi LXX παρῴκησεν. Vide et Sir. L, 28. Eodem sensu verbum passim apud Graecos profanos occurrit. Conf. *Lex. N. T.* s. h. v. - יְתִב, *sedeo.* Chald. Dan. VII, 9. - *מָלַךְ, *regno.* 2 Reg. XIV, 6. ubi notat *regem sedere*, coll. XV, 5. - נָתַץ, *destruo.* Ierem. XXX, 4. ubi tamen καθημένων est lectio vitiosa, e compendio scribendi orta, pro καθῃρημένων, quod alii habent. - רָכַב, *equito.* Ies. XIX, 1. κύριος κάθηται ἐπὶ νεφέλης. - שָׁבַת, *quiesco. Inc.* Deut. VI, 5. *Aqu. Symm. Theod.* Deut. XI, 19. - *שׁוּב, *revertor.* Zach. IX, 12. Hic legerunt יָשַׁב. - *שׂוּב, *incanesco.* 1 Sam. XII, 2. Legerunt וְיָשַׁבְתִּי, a יָשַׁב, hoc sensu: *tempus est, ut domi sedeam, et in posterum quiescam.* Καθῆσθαι pro *desidem, otiosum esse, Pindar. Olymp. A.* v. 151. *Herodot.* III, 134. Vide *Lennep.* ad *Phalar.* p. 253. - שׂוּם, *pono.* Mich. I, 6. καθήσομαι σαμαρείαν. Lege καὶ θήσομαι σ. - *תְּנוּמוֹת, *dormitationes.* Prov. VI, 10. κάθησαι. Si lectio vera, καθῆσθαι *desidem, otiosum esse* notat. Sed Codex *Björnstähl.* habet ibi καθεύδῃς. Iudith. VIII, 21. capta urbe καθήσεται πᾶσα ἡ ἰουδαία, tota Iudaea *se subiiciet*, q. d. *quieta sedebit.* Baruch. III, 3. σὺ καθήμενος (εἰς) τὸν αἰῶνα,

tu in aeternum *manee* s. *rex sedes*. Sir. IX, 10. μετὰ ὑπάνδρου γυναικὸς μὴ κάθου, ne *familiaritatem contrahas* cum muliere viro subacta.

ΠΡΟ'Σ ΔΙ'ΦΡΟΥΣ ΚΑ'ΘΗΜΑΙ, ad sellas sedeo. Vide in ἀποκενόω τοὺς πόδας.

ΚΑΘΗΜΕ'ΡΑΝ pro καθ' ἡμέραν ἑκάστην, *quotidie*. בְּיוֹמוֹ, *in die suo*. Dan. I, 5. Vide et Sir. XLV, 17.

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟ'Σ, quotidianus. *תָּמִיד, *iuge*. Num. IV, 16. sec. cod. *Oxon*. In reliquis libris legitur ἡ καθ' ἡμέραν. Iudith. XII, 14. εἰς τὴν καθημερινὴν δίαιταν.

* *ΚΑ'ΘΗΣΙΣ, sedes*. שֶׁבֶת, idem. Ierem. XLIX, 30. sec. *Alex*. ubi alii κάθισιν habent. Potest quoque scribi κάθεσιν.

ΚΑΘΗΣΥΧΑ'ΖΩ, quiesco. שָׁקַט, idem. *Aqu*. Psalm. LXXXII, 2. καθησυχάσῃς.

* *ΚΑΘΙ'ΓΩ, tango, attingo*. הִגִּיעַ, *pertingere facio*. Exod. XII, 22. καθίξετε τῆς φλιᾶς. *L. Bos. in Proleg*. ad h. l. legendum existimat καθίξεσθε ἀπὸ τοῦ καθικέσθαι vel καθικνεῖσθαι, *attingere*, qui etiam statuit, corruptam esse hanc vocem apud *Hesychium*, qui καθίζεσθε, καθάψεσθε habet, ubi pariter pro καθίζεσθε legendum καθίξεσθε. Sed mihi potius reponendum videtur καὶ θίξεις. Caeterum confer *Alberti* ad *Hesych*. l. c.

ΚΑ'ΘΙΔΡΟΣ, proprie *desudans*, *perfusus sudore*, deinde *defatigatus*, *fessus*, quasi *ad sudorem usque*. שׁוֹטֵף, part. *exundans*, *irruens*, *impetu vadens*. Ier. VIII, 6. ἵππος καθιδρὼς ἐν χρεμετισμῷ αὐτοῦ, equus defatigatus hinnitu suo. Effectum posuerunt pro causa efficiente. *Hesych*. et *Suidas*: κάθιδρος, κεκμηκώς.

ΚΑΘΙΔΡΥ'Ω, aedifico, colloco, fundo, erigo. Ep. Ier. v. 14. καθιδρυμένοι ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν, *collocati* in aedibus ipsorum. 2 Macc. IV, 12. γυμνάσιον καθίδρυσε, gymnasium *exstruebat*. 3 Macc. VII, 30. ubi *Bretschneiderus* καθιδρύσαντες reddere mavult *considentes*: sed hoc esset καθιδρυσάμενοι, coll. *Dionys. Hal*. lib. I, 11. p. 31. sequ. ed. *Reisk*. *Lex. Cyrilli MS. Brem*. καθίδρυσε, ἔστησεν, ἑστήριξεν.

ΚΑΘΙΖΑ'ΝΩ, constituo, colloco. מוּסָר, *vinculum*. Iob. XII, 18. καθιζάνων βασιλεῖς ἐπὶ θρόνων, *collocans* reges in thronis. Loco Resch legisse videntur Daleth, sed sensu textui hebr. prorsus contrario. — נָחָה, *deduco*. Prov. XVIII, 16. παρὰ δυνάσταις καθιζάνει αὐτὸν, iuxta potentes collocat illum. *Phavorin*. καθιζάνει, ἐγκάθηται. Deut. XXIII, 13. sec. cod. *Oxon*.

ΚΑΘΙ'ΖΩ, colloco, constituo, sedere vel habitare facio, et per ellipsin vocis ἑαυτὸν, *sedeo*, *consideo*, *sedem habeo*, *habito*, *maneo*. בּוֹא, *venio*. Ies. XXX, 8. καθίσας, scil. ἑαυτὸν, *considens*. Conf. *Alberti* ad Hebr. I, 3. pag. 417. et

paulo post notata ex 1 Sam. XX, 24. – גּוּר, *peregrinor*. Ier. XLIX, 32. οὐ μὴ καθίσῃ ἐκεῖ, non *habitet ibi*. *Al.* ibi habent κατοικήσει. – הִגִּיעַ, Hiph. a נָגַע, *tango*. Exod. XII, 22. καθίζετε, pro quo tamen legendum καθίξεσθε. Vide καθικνέομαι et καθίγω. – הִפִּיל, Hiph. a נָפַל, *prosterno*. Deut. XXV, 2. καθιεῖς (Attice pro καθίσεις) αὐτὸν ἔναντι τῶν κριτῶν, *sedere facies* illum coram iudicibus. Sed videtur haec vox potius a καθίημι derivanda, ut vertatur *prosternes eum*. Eaedem voces permutatae quoque sunt Lev. XII, 4. Vide s. v. καθίημι. – יָשַׁב: הוֹשִׁיב, Kal et Hiph. Gen. XXII, 5. καθίσατε αὐτοῦ, *sedete ibi*. Conf. Matth. XXVI, 36. Exod. XVI, 29. καθίσασθε ἕκαστος παρ' ἑαυτῷ εἰς τοὺς οἴκους, *manete* singuli apud se ipsum in domibus. Vide et Num. XXXII, 6. Iud. XIX, 4. 6. XX, 12. 2 Sam. X, 5. XI, 12. et conf. Luc. XXIV, 49. 1 Sam. II, 8. τοῦ καθίσαι αὐτὸν μετὰ δυναστῶν λαοῦ, ut *collocet* illum inter potentes populi. Vide et Ps. CXII, 7. Iob. XXXVI, 7. et conf. Sir. X, 15. XI, 1. XII, 15. 1 Sam. XX, 24. ἐκάθισεν, sc. ἑαυτὸν, ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν καθέδραν αὐτοῦ, collocabat se rex in sellam suam. 1 Reg. I, 46. ἐκάθισε Σολομὼν ἐπὶ θρόνου τῆς βασιλείας, *consedit* Salomo in throno regni sui. Vide et 2 Reg. XIII, 13. Ps. IX, 4. et conf. Marc. XVI, 19. 2 Sam. VII, 1. ὅτι ἐκάθισεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, cum *commoraretur* rex in palatio suo. 1 Reg. I, 13. 17. καθιεῖται, Attice pro καθίσεται, *sedebit*. Sic et Hos. IV, 8. καθιοῦνται pro καθίσονται. Esdr. X, 2. ἐκαθίσαμεν γυναῖκας ἀλλοτρίας, *duximus* uxores peregrinas. Vide et v. 10. 14. 17. 18. Neh. XIII, 23. 27. Ps. CXXI, 5. ἐκεῖ ἐκάθισαν θρόνοι εἰς κρίσιν, ibi sedem habent vel *collocati sunt* throni ad iudicium. Ies. XLVII, 8. οὐ καθίσω (al. καθιῶ) χήρα, non sedebo ut vidua. Adde *Aqu.* Psalm. LXVII, 7. Idem Prov. XX, 3. ubi καθίζειν sequ. ἀπὸ est *procul remotum manere ab aliquo*. Cf. reliquos Intt. et Ps. I, 2. Iud. V, 16. ubi pro ἐκάθισαν melius legeretur ἐκάθισας iuxta textum hebr. – יְתִב, chald. *sedeo*. Dan. VII, 10. κριτήριον ἐκάθισε, iudicium sedit. Ibid v. 26. τὸ κριτήριον καθίσει, ubi ed. *Francof.* male καθήσει. – מְנַצֵּחַ, part. Pih. *victor*, it. *praecentor*. *Al.* Hab. III, 18. καθίσας. Ita *Bielius*. Sed v. 19. in *Hex.* legitur potius ταχίσας. – נוּחַ, *quiesco*. Gen. VIII, 4. – פִּגֵּר, Pih. *lassus sum*. 1 Sam. XXX, 10. Sensum expresserunt. Viribus exbausti ac prae lassitudine iter continuare non valentes sedebant s. subsistebant ad torrentem. Aliis quoque in locis καθίζειν *otiosum sedere* notat. – *צוּר, *obsideo*. 2 Sam. XI, 1. sec. *Alex.* ἐκάθισαν ἐπὶ, ubi καθίζειν est i. q. περικαθίζειν. – קָרָא, *clamo*. Neh. VI, 7. Constituere regem ac proclamare regem unum idemque est. – *רָכַב, *equito*. Levit. XV, 9. sec. *Alex.* καθίσῃ ἐπ' (quod videtur esse alius interpretis), sensu minime diverso. Sic et vernaculum *sitzen* usurpatur. Vide quoque infra s. v. κάθισμα.

- שָׁבַת, *quiesco*. Prov. XXII, 10. - שׁוּב, *redeo*. Num. XI, 4. Deut. I, 45. Ios. V, 2. In omnibus his locis loco שׁוּב legerunt יָשַׁב. - שָׁכַב, *accumbo*. *Inc.* 2 Sam. XIII, 31. - *Καθίζειν τινὰ ἐκ δεξιῶν*, *aliquem proximum sibi facere auctoritate et potentia*, *ad summos honores provehere*, Sirac. XII, 12. coll. 1 Sam. XX, 25. et 1 Maccab. X, 63. Ps. CX, 1. - 1 Macc. II, 17. *otiose versari*, coll. Prov. XXII, 10.

**ΚΑΘΙ'ΖΩ 'ΕΠΙ' ΤΟ' ΤΕΚΕΙ͂Ν*, *sedere facio ad pariendum*. הִשְׁבִּיר. *Symm.* Ies. LXVI, 9. Vox hebr. notat *frangere facere os matricis s. partus initium facere*.

ΚΑΘΙ'ΗΜΙ, *demitto*. הֵנִיחַ, Hiph. a נוּחַ, *quiescere facio*. Exod. XVII, 11. *ὅταν δὲ καθῆκε τὰς χεῖρας*, cum autem *demitteret* manus. *Gloss.* in *Octat.* *καθῆκεν*, *ἀφῆκεν*, *κατήγαγεν*. - הִכָּה, Hiph. a נָכָה, *percutio*. 1 Sam. II, 16. *Vulgat. et mittebat*. Bene quoad sensum. - הֵשִׁיב, Hiph. a שׁוּב, *redire facio*. 1 Par. XXI, 27. - הִשְׁלִיךְ, Hiph. *abiicio*. Zach. XI, 13. - *יָשַׁב. *Aqu. Symm. Theod.* Lev. XII, 4. ubi tamen pro *καθεῖσα Montf.* legendum coniicit *καθίσασα*. - *יְתִב, chald. Dan. VII, 26. ubi itidem voces *καθίημι* et *κάθημαι* permutatae reperiuntur.

ΚΑΘΙΚΝΕ'ΟΜΑΙ, *tango*, *attingo*. הִגִּיעַ, Hiph. a נָגַע. Exod. XII, 11. *καθίξεσθε* (Sic enim legit *L. Bos* in *Proleg. ad LXX Intt.* c. 5. pro *καθίζετε* vel, ut alii, *καθίξετε*,) *τῆς φλιᾶς*, *attingite* limen. *Gloss.* in *Octat.* *Καθίζεσθαι*, *καθάψασθαι*, *ἢ κρατήσασθαι*. Corrupte pro *καθίξεσθε*, *καθάψασθε ἢ κρατήσατε*. *Hesych.* *Καθίζεσθε* (pariter corrupte pro *καθίξεσθε*), *καθάψασθε*, *κρατήσατε*.

ΚΑΘΙ'ΚΟΜΑΙ, *attingo*. נִחַת, Niph. a נָחַת vel חָתַת, *infigo*. *Symm.* Psalm. XXXVII, 2. *καθίκετό μου*, *pervenit usque ad me*.

ΚΑΘΙ'ΠΤΑΜΑΙ, *devolo*. Sir. XLIII, 21. *πετεινὰ καθιπτάμενα*. *Hesych.* *Καθίπταται*, *ἐπάνω πέτεται*.

ΚΑ'ΘΙΣΙΣ, *sedes*. שֶׁבֶת, infin. a יָשַׁב, idem. Ierem. XLIX, 7. 29. *βαθύνετε εἰς κάθισιν* *Grotius* interpretatur *profunda quaerite*. Est nimirum ibi *depressio*, *habitatio in locis depressis*, a *καθίζω*, *sedere facio*.

ΚΑ'ΘΙΣΜΑ, *sessio*, *pausa*. Est alia interpretatio τοῦ סֶלָה, notae musicae apud Hebraeos. Ps. XXIII, 10. XLV, 11. Cf. ad h. v. *Steph. le Moyne* ad *Var. Sacr.* p. 9-8. - *מֶרְכָּב, *equitatura*. *Inc.* Lev. XV, 9. sec. *Coisl.* et *Lips.*

ΚΑΘΙ'ΣΤΗΜΙ, *constituo*, *stabilio*, *consisto*, *sto*, it. *restituo*, *reduco*, *acquiro*, *emo*. אָסַף, *congrego*. 2 Paral. XXIX, 4. - בּוֹא: הֵבִיא, Kal et Hiph. 2 Paral. XXVIII, 15. Ierem. XLIV, 28. - הִמְשִׁיל, Hiph. *dominari facio*. Ps. VIII, 6. - הֵנִיחַ, Hiph. a נוּחַ, *loco*, *pono*. Ios. VI, 23. - הֶעְדָּה, chald. Aph. ab עֲדָה, *transire facio*. Dan. II, 21. *καθιστᾷ βασιλεῖς*. Ita *Bielius*. Sed *καθιστᾷ* ibi potius pertinet ad מְהָקִים:

nam in graecis est traiectio verborum alibi quoque obvia. – הִצִּיב, Hiph. a יָצַב, *statuo*, *colloco*. 1 Sam. V, 2. – הַשְׁלֵט, chald. Aph. *dominari facio*, *dominum constituo* Dan. II, 48. *κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ πάσης χώρας Βαβυλῶνος*, *praefecit* illum universae Babylonis provinciae. Cf. 1 Macc. VI, 14. et Matth. XXIV, 45. – חָזַק, *confirmor*. 1 Par. XXV, 3. *ὡς κατέστη ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ*, cum *confirmaretur* regnum in manu ipsius. – מִנָּה, Pih. *praeficio*, *praestituo*. 1 Paral. IX, 29. Dan. I, 11. – מַנִּי, chald. Pah. idem. Dan. III, 12. *οὓς κατέστησας ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας Βαβυλῶνος*, quos *praefecisti* rebus provinciae Babylonis. Vide et Dan. II, 49. et III, 12. Adde Dan. II, 24. sec. cod. *Chis*. – מְשַׁח, part. Pah. *unctus*. 2 Sam. III, 39. *καθεσταμένος ὑπὸ τοῦ βασιλέως*, *constitutus* a rege, ubi *καθίστημι* notat *constituo aliquem regem*. – מִשְׁקַע, *sedimentum*. Ezech. XXXIV, 18. *τὸ καθεστηκὸς ὕδωρ ἐπίνετε*, aquam *stantem* bibistis. – נָכוֹן, Niph. a כּוּן, *stabilior*. Prov. XXIX, 14. *ὁ θρόνος αὐτοῦ εἰς μαρτύριον κατασταθήσεται*, thronus eius in testimonium *stabilietur*. – נָסַךְ, *inungo*. Psalm. II, 6. Vide s. v. מָשַׁח. Reges apud Orientales unctos esse satis constat. – הִתְיַצֵּב: נִצַּב, Kal et Hithp. a יָצַב. 1 Sam. I, 26. X, 19. 1 Reg. IV, 5. Ies. III, 12. *καταστήσεται εἰς κρίσιν κύριος*, *stabit* ad iudicium Dominus. Ier. XLVI, 4. et alibi saepius. Adde *Symm*. Ps. LXXXI, 8. – נָתַן, *do*. Genes. XLI, 41. Deut. I, 15. 1 Par. XII, 18. et alibi. Adde *Symm*. Exod. VII, 1. – הֶעֱמִיד: עָמַד, Kal et Hiph. Ios. XX, 9. 1 Par. VI, 31. 2 Par. XIX, 5. – צִוָּה, Pih. praecipio. 2 Sam. VI, 21. – צָלַל, *obumbror*. Neh. XIII, 19. ubi pro *κατέστησαν* legere mallem *κατεσκιάζοντο*. – הִפְקִיד: פָּקַד, Kal. et Hiph. Gen. XXXIX, 4. XLI, 34. 2 Reg. XXII, 5. et alibi saepius. – נִפְקָד: פָּקוּד, part. Kal et Hoph. Num. XXXI, 48. 2 Paral. XXXIV, 10. – *פְּקֻדָּה, *praefectura*. Num. III, 32. – פָּקִיד, *praefectus*. 2 Par. XXXI, 13. Ier. XX, 1. – הֵקִים: קוּם, Kal et Hiph Deut. XIX, 16. *ἐὰν δὲ καταστῇ μάρτυς ἄδικος κατὰ ἀνθρώπου*, si autem testis iniquus *insurgat* contra hominem. Deut. XXV, 6. *παιδίον, ὃ ἐὰν τεχθῇ, κατασταθήσεται ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ τετελευτηκότος*, infans, qui natus fuerit, *constituetur* ex nomine mortui, sc. haeres. Iob. XVI, 15. *κατέστησέ με ὥσπερ σκοπὸν*, *statuit* me tanquam metam. Ierem. XXX, 20. *ἕως καταστήσῃ ἐγχείρημα καρδίας αὐτοῦ*, donec *conficiat* inceptum cordis sui. Dan. II, 20. sec. cod. *Chis*. – הֲקֵים, chald. Aph. Dan. V, 12. VI, 1. – קָנָה, *acquiro*, *emo*. Ier. XXXII, 25. *κατάστησον σεαυτὸν* (lege *σεαυτῷ*) *ἀγρὸν ἀργυρίου* (pro *ἀντὶ ἀργυρίου*. Vide *L. Bos. Ellips. gr.* p. 295.), *acquire* tibi agrum pro auro. – הֵשִׁיב: שׁוּב, Kal et Hiph. 1 Sam. V, 3. et 11. *κατέστησαν αὐτὸν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ*, *restituerunt* illum in locum suum. 1 Sam. XXX, 12. *κατέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ*, *redibat* spiritus eius ad illum. Vide et Ierem. XXIII, 5. –

שׂוּם: הֵשִׂים, Kal et Hiph. Gen. XLVII, 6. Exod. II, 14. 14. Num. IV, 20. et alibi saepius. Adde *Symm. Cant.* I κατεστάθην. – *שָׂם, *ibi. Aqu.* 1 Sam. III, 3. οὗ κατέστη, *consistebat* arca. Non sensum expressit, sed sine dubio c Sin legit. – שִׁית: הֵשִׁית, Kal et Hiph. Gen. XLI, 33. *A Theod.* et LXX Ps. IX, 21. et XLIV, 18. Legitur praete Dan. XIII, 6. sec. *Chis.* ubi est *declarare*, i. q. συνίστ coll. Hist. Sus. v. 61. Dan. XIV, 13. coll. Hist. Bel. v. Sap. X, 7. καθέστηκε, *permansit. Vulg. constat.* 1 Macc. V 20. κατέστησεν, *tradidit, commisit*, i. q. ἀφῆκε. *Sy*

ܫܠܡ, *tradidit. Vulgat. commisit.* 3 Macc. III, 5. ἀπε ἀνθρώποις εὐδόκιμοι καθεστήκεισαν, omnibus homini probati *reddebantur. Soph. Antig.* 1174. τῶν καθεστώ *Schol.* συμβαινόντων, γινομένων. 4 Maccab. V, 25. καθιστε τὸν νόμον, *constituere* legem. Vide alibi *Βασιλεὺς* et *Πρ βύτερος*.

ΚΑΘΟΔΗΓΕ'Ω, *in via* seu *viam duco, reduco, duco.* הוֹלִיךְ, Hiph. a יָלַךְ, *ire facio.* Ier. II, 6. – הִנְחָה, Hi Iob. XII, 23. καθοδηγῶν. Ita quoque *Theod. Vulg. in integ restituit. Aqu.* Iob. XXXVIII, 32. Ps. LX, 4. LXXVII, – שִׁשֵּׁא, Pih. q. d. *sexto* i. e. *sextuplici unco extraho.* Eze XXXIX, 2. Vide ad h. l. *Ludov. de Dieu in Critica S.* (vocem hebr. illustrat e lingua Aethiopica, in qua ሰሰወ *ambulare, obire*, et in Coniugatione transitiva *quaq versum ducere et seducere.* Hinc *Vulgatus: seducam te*, *Cappellum* in *notis criticis*.

**ΚΑΘΟΔΗ'ΓΗΣΙΣ*, *viae deductio*, i. q. καθοδηγία. דַּה *vagabor*, seu: *lente incedam. Theod.* Ies. XXXVIII, 15. ἐποί καθοδήγησιν: ubi אֶדַּדֶּה nomen esse putavit, pendens illud antecedente שָׁנָה.

ΚΆΘΟΔΟΣ, *reditus*, et in plur. κάθοδοι, *vices.* ים et פְּעָמִים, dual. et plur. a פַּעַם, *vices, vicibus.* Neh. VI τέσσαρσι καθόδοις, quatuor *vicibus.* Cohel. VI, 6. εἰ ἔζη (κατὰ) χιλίων ἐτῶν καθόδους, si viveret per mille annorum c *versiones*: ubi κάθοδοι notat *iterato cursu redeuntes an* Cohel. VII, 23. καθόδους (pro κατὰ καθόδους) πολλὰς κακο καρδίαν σου, multis *vicibus* vexabit cor tuum. Vide ad I *Montf. Aqu.* Exod. XXXIV, 24. Id. 1 Sam. III, 10. κάθο ἐν καθόδῳ. Id. 1 Sam. XXII, 6. 3 Esdr. II, 24. κάθοδος ἔτι σοι ἔσται εἰς κοίλην Συρίαν, *reditus* tibi non amplius in Coelesyriam. *Ioseph. A. I.* XI, 2. p. 550. *Hav.* ἀποκλεί σοι ἡ ὁδός. Apud *Polyb.* IV, 52, 8. dicitur de *reditu ab exi Hesych.* Καθόδοις, ἀγυιαῖς, κύκλοις. Pro κύκλοις *Suidas* ῥιόδοις habet. *Thom. Mag.* Κάθοδος, Ἀττικόν· ἐπάνοδος Ἑλληνικόν. Idem verba subiungit ex *Synesii Epistola*, qua θοδος pro *reditu* usurpatur.

*ΚΑΘΟ'ΛΟΝ. מְלֹא, *plenitudo. Symm.* 1 Sam. XXVIII, 20. καθόλον τὸ μῆκος αὐτοῦ. *Kreyssigio* καθ' ὅλον τ. μ. α. legendum videtur.

ΚΑΘΟ'ΛΟΥ, *omnino*, *plane*, *prorsus*, q. d. *per totum. Cant. tr. puer.* v. 24. οὐχ ἥψατο αὐτῶν τὸ καθόλου τὸ πῦρ, ignis plane illos non tetigit. *Gloss. MS.* in *Cantica Scr.* Καθόλου, τὸ συνολον. Conf. Act. IV, 18. Vide alibi s. αὐτός.

ΚΑΘΟΜΟΛΟΓΕ'Ω, *confiteor*, *paciscor*, *despondeo*, *spondeo*. יָעַד, *desponso.* Omnes Interpretes Exod. XXI, 8. 9. καθωμολογήσατο et καθομολογήσεται.

ΚΑΘΟΠΛΙ'ΖΩ, *armo*, *armis induo*. חֲמֻשִׁים, plural. *quintati. Symm.* etiam (sec. cod. *Vat. et Basil.*) *Aquila* Ex. XIII, 18. habet καθωπλισμένοι, *armati.* 2 Macc. IV, 40. XV, 11. 4 Macc. VII, 11. θυμιατηρίῳ καθωπλισμένος, thuribulo *instructus.* Vide sequentem articulum.

ΚΑΘΟΠΛΙ'ΖΟΜΑΙ "ΟΠΛΟΙΣ, *armis instructus sum.* תֹּפֵשׂ מָגֵן, *tracto clypeum.* Ier. XLVI, 9.

ΚΑΘΟΡΑ'Ω, *perspicio*. רָאָה, *video*. Num. XXIV, 2. Adde Iob. X, 4. ubi nihil extat in textu hebr. Sirac. XXIII, 29. 3 Macc. III, 11.

ΚΑΘΟ'ΡΜΙΟΝ, *monile*. חֶלְיָה, *ornatus*. Hos. II, 15. περιετίθετο τὰ ἐνώτια καὶ τὰ καθόρμια αὐτῆς, circumponebat sibi inaures et *monilia* sua. *Hesych.* καθόρμια, τὰ ἔνορμα περιθέματα ἀῤῥαβωνιακὰ, ἢ κόσμια περιτραχήλια. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* καθόρμια, περιτραχήλια, περιθέματα. *Gloss. MS. in Proph.* καθόρμια, περιθέματα.

*ΚΑΘΟ'ΣΟΝ, sive καθ' ὅσον, *quatenus*, *quantum*. Sir. XLIII, 30.

ΚΑΘΟ'ΤΙ, *secundum quod*, *prout*. כַּאֲשֶׁר. *Inc.* Ios. XI, 9. LXX Exod. I, 12. καθότι — τοσούτῳ πλείους. - לְפִי, *secundum os.* Lev. XXV, 16. - מַדּוּעַ*, *quare.* Iud. IX, 28. sec. cod. *Alex.* ubi tamen sine dubio legendum est καὶ τί ὅτι, *et quare*, quod reliqui libri habent.

ΚΑΘΥΒΡΙ'ΖΩ, *iniuria afficio*, *contumelia afficio*. הֵלִיץ, Hiph. a לִיץ, *illudo*. Prov. XIX, 28. - זָרָה, *ventilo*. Ierem. LI, 2. ubi sine dubio legerunt וְזֵדוּהָ, per Daleth, non per Resch, a rad. זוד, *superbire*, *insolescere*, ὑβρίζειν.

ΚΑ'ΘΥΓΡΟΣ, *humidus*. בִּצָּה, *coenum*. *Reliqui* Iob. XL, 6. κάθυγρον.

ΚΑΘΥΜΝΕ'Ω, *cano*. הִלֵּל, Pih. *laudo*. 2 Paral. XXX, 21. καθυμνοῦντες τῷ κυρίῳ ἡμέραν καθ' ἡμέραν, *canentes* Domino, h. e. in laudem Domini quotidie. Alias verbum Graecis cum casu quarto construitur, et significat *celebrare*. Sic *Alciphron* lib. II. Ep. 2. p. 220. καθυμνεῖν τὰς ὑπηνέμους αὐτοῦ δόξας, *celebrare* ventosas eius sententias. Vide quoque quae ex *Plutarcho* in *Colot.* p. 117. ad illum notat *Berglerus*.

*ΚΑΘΥΠΕΡΘΕ, *desuper.* 3 Macc. IV, 8. *Suidas:* θύπερθεν, ὑπεράνωθεν.

ΚΑΘΥΠΝΟ'Ω, *obdormio.* תְּנוּמָה, *dormitatio.* Prov. X[illegible] 33. *Inc.* ibid. καθυπνοῖς, ubi aut duae versiones coaluer[illegible] nam eidem etiam tribuitur νυστάζεις, aut alterutra refer[illegible] est ad antecedens שֵׁנוֹת.

ΚΑΘΥΣΤΕΡΕ'Ω, *tardo, moror, destituor.* אחר, *differo.* Exod. XXII, 29. Sir. XVI, 15. ubi καθυστερεῖν [illegible] *frustrare, irritum reddere,* ut quoque interpretatus est S[illegible] Verba sunt: οὐ μὴ καθυστερήσει ὑπομονὴν εὐσεβοῦς, quae *lius* perperam reddidit: *neutiquam retardabit patientiam* Sirac. XXXVII, 23. πάσης τροφῆς καθυστερήσει, omni [illegible] *destituetur.*

ΜΗ' ΚΑΘΥΣΤΕΡΕ'Ω ΟΙ'ΚΟΔΟΜΗ'Ν, *non* [illegible] *aedificationem.* חזק, Pih. *fortifico.* 1 Par. XXVI, 27.

ΚΑΘΥΦΑΙ'ΝΩ, *contexo, intexo.* מלא, Pih. *impleo.* XXVIII, 17. Iudith. X, 21. λίθων πολυτελῶν καθυφασμ[illegible] *Hesych.* καθυφαίνειν, ἐνδοῦναι, ὑποχωρεῖν, καθυποβάλλει[illegible]

ΚΑΘΩ'Σ, *sicut.* *בַּאֲשֶׁר, *in quo.* Cohel. VIII, 4. ub[illegible] θὼς ponitur pro καθότι, hoc sensu: *si quidem rex su[illegible] pollet potestate faciendi, quicquid ei libuerit.* – כֵּן, *sic recte.* Exod. X, 29. sec. ed. *Ald.* In ed. *Compl.* legitur o[illegible] – לְעֻמַּת, *iuxta, e regione.* 1 Paral. XXIV, 31. XXVI, [illegible] לְפִי, *secundum os.* Num. XXVI, 54. 2 Macc. I, 21. καθὼ[illegible] tempore usurpatum, *quum, postquam* notat. Vide Act. 17. 1 Cor. V, 7.

*ΚΑΘΩ'Σ 'ΕΑ'Ν, *quando, si* simpliciter. Sirac. [illegible] 11. τέκνον, καθὼς ἐὰν ἔχεις, εὐποίει σεαυτόν. *Vulgatus: si habes, benefac tecum. Syrus* ܐܢ, quod in N. T. τῷ [illegible] spondet, v. c. Matth. IV, 3. 6. 9. Vide alibi ἀεὶ et ἅπαξ

ΚΑΙ', *et, ut, etiam, et inprimis, cum, quia, nam vel, sed, et tamen, igitur, et nunc, tunc, id est,* [illegible] *אֵם, *mater.* Genes. XXXV, 14. Legerunt גַּם. – *etiam.* Iob. XXXVI, 33. Confer Ioh. XV, 20. et qua[illegible] profanis notat *Elsnerus* ad Luc. I, 64. p. 179. – גַּם. E[illegible] XII, 31. καὶ ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, et vos et filii Israel. XCIV, 10. *Al.* Gen. L, 9. – ו praefixum. Gen. XXXV[illegible] σοι ἔσται, καὶ τῷ σπέρματί σου μετά σε δώσω τὴν γῆν ταύτην, erit, id est: semini tuo post te dabo hanc terram. Co[illegible] *Glassii philolog. sacr.* p. 604. Exod. VII, 9. καὶ ἐρεῖς Ἀα[illegible] *tunc* dices Aaroni. Vide et Genes. XVIII, 10. et couf. M[illegible] IV, 37. et ad h. l. *Elsnerum* p. 141. Vide quoque *Lex.* [illegible] s. h. v. Lev. XVI, 2. καὶ οὐκ ἀποθανεῖται, *ut non* moriatur, *ne* moriatur. Vide et Iud. XIV, 15. 2 Par. XXIX, 10. [illegible] XIII, 6. 9. 2 Reg. XIV, 10. Lev. XXVI, 43. καὶ ἡ γῆ ἐγκ[illegible] λειφθήσεται ὑπ' αὐτῶν, *quia* terra relinquetur ab illis. Ps[illegible]

LIX, 12. et CVII, 13. καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπου, *nam* vana est salus hominum. *Symm.* priori loco ματαία γάρ. Cf. Genes. XXX, 27. ubi LXX praefixum ו per γὰρ pariter interpretantur. Exod. XII, 13. καὶ ὄψομαι τὸ αἷμα, *si* videro sanguinem. Deut. XVII, 9. καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ πρὸς τὸν κριτήν, et ibis ad sacerdotes, *vel* ad iudicem. Conf. v. 12. ubi pro καὶ est ἤ, et Marc. IV, 27. ibique *Elsnerum* pag. 139. nec non *Olearium* ad *Philostrat.* p. 122. a. not. 4. Iud. II, 21. καὶ ἀφῆκε κ. τ. λ. *cum* moreretur. Ita Luc. XXIII, 44. καὶ σκότος ἐγένετο, *cum* tenebrae fierent. Sic etiam Luc. IX, 28. Vide *Elsnerum* ad h. l. p. 218. Ruth. I, 1. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κρίνειν τοὺς κριτὰς, καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν γῇ, fiebat, cum iudices iudicarent, *ut* fames existeret in terra. Hic prius καὶ absque vi copulandi ponitur, ut alias saepius in initiis librorum et capitum. Sic etiam apud *Aelianum V. H.* II, 1. et 51. et alibi occurrere, in indice observarunt Intt. Ps. II, 10. καὶ νῦν βασιλεῖς σύνετε, nunc *igitur* reges intellegite. Vide et Amos. V, 27. et conf. Marc. X, 26. et h. l. *Wolfium* pag. 498. ac Act. X, 5. et ad h. l. *Elsnerum* p. 407. et *Vessalii Adv. Sacr.* lib. X. c. 1. pag. 458. Ps. XVII, 1. ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἐκ χειρὸς Σαοὺλ, e manu omnium inimicorum, et *inprimis* manu Saulis. Ita Iudith. IV, 11. ἐν πάσῃ τῇ ἰουδαίᾳ καὶ ἱερουσαλὴμ, in omni Iudaea, *et inprimis* Hierosolyma. Conf. Marc. I. 5. III, 8. et *Wolfium* ad Marc. XVI, 5. pag. 539. Ies. V, 4. τί ποιήσω ἔτι ἀμπελῶνι, καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτῷ, quid faciam amplius vineae, *quod* non feci illi. Vide et Ps. CXVII, 27. Sic et alias καὶ saepius pro ὅς usurpatur. Vide *Elsnerum* ad Luc. XV, 15. pag. 248. Zach. VIII, 19. καὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν εἰρήνην ἀγαπήσατε, *sed* veritatem et pacem diligatis. Vide et Gen. XXI, 7. Sic etiam in N. T. Vide *Elsnerum* ad Iob. VI, 70. p. 313. Mal. I, 2. nonne frater erat Esavus Iacobi? dicit Dominus, καὶ ἠγάπησα τὸν ἰακὼβ, *et tamen* amavi Iacobum. Vide et Ps. XLIV, 18. et *Elsnerum* ad Ioh. I, 10. p. 293. – *ה. Mal. II, 17. ubi καὶ pro ἤ positum est. – עַתָּה, *nunc.* 2 Reg. XIX, 25. ἀρχῆθεν ἔπλασα αὐτὴν, καὶ ἤγαγον αὐτὴν, ab initio feci illam, *et nunc* adduxi illam. Vide et 2 Par. XXX, 8. Ezech. XXVI, 18. Tob. IV, 7. ubi καὶ ante τοῖς ποιοῦσι *sicut* notat. Sirac. X, 24. ubi καὶ ante οὐκ ἔστιν per *at* seu *sed* reddendum est, hoc sensu: at non sunt maiores praestantiores magisque honore digni, quam timentes Deum. Sap. III, 1. καὶ, *ideo.* Sirac. XXII, 13. ubi καὶ ante ἀσεβοῦς vertendum est per *id est.* Sir. VII, 15. καὶ ante γεωργίαν notat *speciatim, inprimis.* 2 Macc. XIV, 38. καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν ὑπὲρ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ παραβεβλημένος, qui *et* corpus *et* animam pro Iudaismo exposuerat. Conf. Tit. I, 15. 1 Thess. V, 23. Ita *Demosthenes* in *Neaer.* p. 875. εἰς ὃ καὶ τὴν ξένην καὶ τὴν δούλην ἐλθεῖν ἐξουσίαν ἔδωκαν

οἱ νόμοι; et pag. 891. cum decreverunt καὶ τὸν πατέρα καὶ δημοσίας αὐτοῖν εἶναι. Conf. *Heisen.* in *Epist. Iacobi* D XXV. p. 784. Sir. XVIII, 14. *inprimis.* Ib. XL, 30. *sed.* XII, 1. *ut.* Sir. XXV, 13. *modo.* Sap. II, 15. καὶ βλεπόμει *vel* adspectu, aut adspectu *adeo.* Iudith. XIV, 2. *attai* ante οὐ καταβήσεσθε. Iudith. XV, 5. *etiam, quoque.* Sap. 17. καὶ κτίσασα κόσμον, *quae* mundum quoque paravit. Sii X, 31. καὶ ἐν πλούτῳ πωσαγῶς, pro οὗτος ἐν π. π. Haud r pleonastice ponitur, v. c. 3 Esdr. VI, 22. ubi regis epistola cipit per καί, et Sir. XL, 5. ubi καὶ ἕως pro ἕως simplici Sir. I, 28. ubi καὶ ante ἐν τοῖς χείλεσι est *immo* s. *sed,* ut c. 2 30. Sir. I, 30. καὶ ante ἀποκαλύψει est *nam*, coll. ib. II, Iudic. VI, 14. et 1 Cor. XIV, 32. Sirac. XXI, 2. καὶ περὶ προτέρων σου δεήθητι, *sed et* de pristinis deprecare. Ci Ioh. VI, 10. VII, 4. et *Gatakerum* ad *Anton.* II, 5, 7. Iud IV, 13. καὶ Ἱερουσαλήμ, et *maxime* Hierosolymae, coll. R XVI, 2. 1 Macc. VII, 1. ἔτους ἑνὸς καὶ πεντηκοστοῦ καὶ ἑκι στοῦ, anno quinquagesimo primo *supra* centesimum. Coi *Viger.* de *idiotismis l. gr.* p. 70. sequ. ed *Herm.* 1 Mac VII, 23. καὶ (pro ἐπειδὴ) εἶδεν, *postquam* cognovit.

*ΚΑΙ' ΓΑ'Ρ, *etenim.* גַּם. Ps. CXXXVIII, 10. ubi καί γε, *etiam*, positum est.

ΚΑΙ' ΓΕ, *et, etiam, et praeterea.* אַף. *Inc.* Ps. XLIII, *Aqu.* 2 Sam. XVI, 11. καί γε ὅτι pro וְאַף כִּי. – גַּם. Co VII, 23. *Aqu.* Prov. XXV, 1. LXX Iob. XV, 10. καί γε π βύτης, καί γε παλαιός, *et* senex, *et* aetate iam gravis. Prov. XXV, 33. καί γε αὗται παραβολαί, *etiam* hae sunt rabolae. *Aqu.* Ies. VII, 13. – וְגַם. *Aqu.* Exod. III, 9. κα ἑώρακα σὺν τὸν ἀποθλιμμόν, *et praeterea* vidi oppression Conf. Act. II, 18. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* καί γε, προσέτ Conf. et Luc. XIX, 42.

*ΚΑΙ' ΕΙ', *etiamsi.* כִּי. *Symm.* Ps. XL, 5.

*ΚΑΙ' ΠΡΟΣΕ'ΤΙ. וְאַף כִּי. 2 Sam. XVI, 11.

ΚΑΙΝΙ'ΖΩ, *innovo, renovo.* חָדַשׁ, Pih. Ies. LXI, *חָרַשׁ, *taceo.* Soph. III, 18. Legerunt cum Daleth ש Sir. XXXVIII, 33. ubi tamen κναίει pro καινιεῖ legendum statuit *Grabius Proleg. in LXX Intt.* T. IV. cap. 4. §. 6. VII, 27. ἡ σοφία καινίζει τὰ πάντα, sapientia omnia n *formis induit*, s. *in novas formas redigit.* 1 Maccab. X, καινίζειν τὴν πόλιν, *reficere* ac *reparare* civitatem 2 Mac IV, 11. ubi καινίζειν *novas res moliri* s. *instituere* notat.

ΚΑΙΝΟ'Σ, *novus, alius, inusitatus.* אַחֵר, a Ies. LXV, 15. τοῖς δὲ δουλεύουσί μοι κληθήσεται ὄνομα και illis autem, qui serviunt mihi, imponetur nomen a Conf. quae ex Exod. I, 8. notata sunt supra in v. ἕτερος Marc. XVI, 17. coll. II, 4. *Drusium* in *fragm.* ad Exod. p. 126. et *Fesselium Advers. Sacr.* l. VII. p. 191. – חָדָשׁ.

XXXII, 5. ᾄσατε αὐτῷ ᾆσμα καινὸν, canite illi canticum novum. Vide et Psalm. XXXIX, 4. XLV, 1. CXLIX, 1. Ies. XLII, 9. 10. *Novum canticum* (quod de *cantico praestantissimo* mihi explicandum videtur. Conf. *Lex. N. T.* s. h. v.) ex *Bielii* sententia ibi dicitur, quod ob novum beneficium Dei compositum, et antea non decantatum est. Quo sensu et *Philo* de *Vit. Mos.* lib. I. pag. 642. Israelitas ob fontem quendam copiosum inventum et aquam eius dulcissimam ᾆσμα καινὸν in honorem Dei cecinisse memorat. Conf. et Apoc. V, 9. Apud *Lucianum Tim.* pag. 144. Gnathonides καινὸν ᾆσμα τῶν νεοδιδάκτων διθυράμβων appellat. Ierem. XXXI, 22. ἔκτισεν κύριος σωτηρίαν εἰς καταφύτευσιν καινὴν, creavit Deus salutem plantatione *inusitata et praeter naturam rei.* Ita *Aelianus V. H.* II. c. 14. de Xerxe: ἑαυτῷ δὲ εἰργάζετο καινὰς ὁδοὺς, καὶ πλοῦν ἀήθη, sibi autem *inusitatas* vias, et *insolitam* navigationem praeter naturam rei paravit. Thren. III, 23. ubi duae versiones coaluerunt. Vide ad h. l. *Cappellum* in *notis critt.* pag. 541. Adde *Aqu.* 2 Sam. XXI, 16. — חֹרֶשׁ, *sylva.* 1 Sam. XXIII, 15. 16. 18. 19. Hic legerunt חָדָשׁ, admodum inepte, ut nihil ineptius dici possit. Fortasse tamen de sensu magis quam verbis pro more suo solliciti loco τῇ καινῇ scripserunt τῷ κενῷ,| ac τὸ κενὸν eo sensu usurparunt, ut *locum desertum*, ἔρημον, significet. Sylvae enim pro locis desertis haud raro ponuntur (Cf. LXX ib. v. 19.), voces autem κενὸς et καινὸς in *Codd. Verss. GG. V. T.* haud raro permutatas esse exempla s. v. κενὸς prolata satis docent. Praeterea legitur Ies. VIII, 1. λάβε σεαυτῷ τόμον καινοῦ μεγάλου, ubi cum nihil sit in textu hebr. quod voci καινοῦ respondeat, loco καινοῦ reponere mallem χάρτου (quod additur in cod. *Alex.*), sume tibi volumen libri magnum. Nam גִּלָּיוֹן est τόμος χάρτου.

ΚΑΙΝΟ'ΤΗΣ, novitas, novatio. חֹדֶשׁ, *mensis.* Ezech. XLVII, 13. Hic legerunt vocem ea ratione punctatam, qua *novum* denotat, nempe חָדָשׁ.

**ΚΑΙΝΟΤΡΓΟ'Σ, innovator, nova moliens* s. *operans.* 4 Maccab. XI, 23. καινουργὲ τῶν βασάνων, o tormentorum *artifex.*

ΚΑΙ'ΠΕΡ, et *ΚΑΙ'ΠΕΡ ΤΟΙ, et quidem.* אֵיפֹא, *nunc. Aqu.* Ies. XXII, 1. Idem 2 Reg. X, 10. eandem particulam per καίπερ reddidit. — *אַף. *Inc.* Ps. XLIII, 10.

**ΚΑΙ'ΡΙΜΟΣ.* עֵת, *tempus. Inc.* Lev. XVI, 21. καιρίμου sec. *Coisl.* et *Lips.* Vide, ne librarius, cuius oculis ἑτοίμου in Vers. Alex. obversaretur, καιρίμου pro καιρίου scripserit. *K.*

ΚΑΙ'ΡΙΟΣ, tempestivus, opportunus. בְּעִתּוֹ, *in tempore suo.* Prov. XV, 24. οὐδὲ μὴν εἴπῃ καίριόν τι καὶ καλὸν, neque dicat *opportunum* quid et pulcrum. Reperitur praeterea haec

vox Psalm. LXV, 15. ubi in *Hexaplis* a *Montfauconio* editis ita legitur: אֵילִים. *Οἱ λοιποὶ τράγων καιρίων* (melius *κερεϊνῶν*). *Ο. χιμάρων*. Varia ad h. l. protulit *Montfauconus*, quae repetere nolo. Locus Psalm. XLIX, 9. ab ipso *Montfaucono* laudatus mihi satis docere videtur, notam hanc hexaplarem minime ad אֵילִים pertinere, sed ad עַתּוּדִים in fine commatis, cum quo multum affinitatis habet. Nam עֵת est *tempus*. עִתִּי, *in tempore praesens, tempestivus*. עַתַּת, *tempestive loqui*. Cf. quoque quae de v. עַתּוּד scripsit *Simonis* p. 1265. Salva itaque est lectio *καιρίων*, nec opus est, ut in *κερεϊνῶν* mutetur. Immo in loco Ps. XLIX, 9. apud *Aquil. Symm.* et *Vtam* pro *κερεΐνους* (quod nimis vagum est) reponendum videtur *καιρίους*, ita ut *τράγους* omissum sit.

ΚΑΙΡΙ'ΩΣ, tempestive. עֲתִדֹת, *futura. Aqu.* Deut. XXXII, 35.

ΚΑΙΡΟ'Σ, tempus, tempus statutum, hora, opportunitas, occasio, finis. *אוֹפֶן, *rota. Symm.* Prov. XXV, 11. pro hebr. *verbum ductum super rotis suis*, h. e. *convenienter et suo tempore dictum*, habet: *λόγον ἐν καιρῷ αὐτοῦ. Vulgat. in tempore suo.* Arab. أوان, *tempus opportunum. Aqu.* et *Theod. ἐπὶ ἁρμόζουσιν αὐτῷ.* – אַחֲרוֹן, *posterior.* Ies. XXX, 8. *εἰς ἡμέρας καιρῶν*, *sequentium temporum.* – *דָּבָר, *verbum.* Ezech. XII, 23. *ὁ καιρὸς πάσης ὁράσεως* sec. *Complut.* Ita transtulit *Incertus* interpres, quia *ἡμέραι* praecesserat. – זְמַן: זִמְנָא, chald. Esdr. V, 3. Dan. IV, 33. VI, 10. – חָלָק, *laevis.* Prov. V, 3. *πρὸς καιρόν*: ubi vel legerunt חֵלֶד, vel, quod probabilius est, לְעֵת. Lectio *χάριν*, quam pro *καιρὸν Grabius* in textum recepit, videtur originem suam debere male intellecto loco *Clementis Alex. Paed.* III. cap. 11. p. 250. qui posuit *ἡ πρὸς χάριν λαλοῦσα*, ut interpretaretur formulam *λιπαίνει τὸν φάρυγγα.* – יָמִים, plur. a יוֹם, *dies.* Ies. XXXVIII, 1. – מוֹעֵד, *statutum tempus.* Gen. I, 14. *εἰς καιρούς*, in *statuta tempora.* Num. IX, 13. *κατὰ τὸν καιρὸν*, *statuto tempore.* Psalm. LXXIV, 2. *ὅταν λάβω καιρόν*, cum *tempus opportunum* nactus fuero. Ier. VIII, 7. *ἔγνω τὸν καιρὸν αὐτῆς*, novit *tempus*, sc. *adventus sui ac discessus.* Dan. XI, 27. *πέρας εἰς καιρὸν*, *finis tempori statuto*, sc. *reservatus.* Conf. v. 35. et XII, 7. Adde *Theod.* 1 Sam. XIII, 8. *Symm.* Ps. XXXIII, 7. *καιρὸν εὑρών*, tempus *opportunum* nactus. *Theod.* Ps. LXXIII, 8. ubi *καιροὶ* sunt *dies festi. Aqu. Symm. et Syr.* Ierem. XLVI, 17. *Aqu.* Hos. IX, 5. *solemnitas.* – עַד, *saeculum.* Ies. LXIV, 9. – עִדָּן: עִדָּנָא, chald. Dan. II, 8. *οἶδα ἐγὼ, ὅτι καιρὸν ὑμεῖς ἐξαγοράζετε*: ubi *Schol.* *τουτέστιν ὑπέρθεσιν θηρᾶσθε, διασκεδάσαι τῇ ἀναβολῇ τοῦ καιροῦ σκοποῦντες τὸ παρ' ὑμῶν ζητούμενον.* Ib. VII, 12. *μακρότης ζωῆς ἐδόθη αὐτοῖς ἕως χρόνου καὶ καιροῦ*, longitudo vitae data fuit illis usque ad tempus et

horam. Conf. Act. I, 7. et quae ad h. l. ex *Polybio* notat *Raphelius* p. 297. - *עֶצֶם, *os*, *corpus.* Gen. XVII, 23. 26. ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἡμέρας. Non legerunt בְּעֵת, quae fuit *Wepleri* sententia, sed quoad sensum recte transtulerunt. Nam formula hebr. reddenda est quoad sensum: *eo ipso die* s. *uno eodemque die*, ac עֶצֶם sumitur pro pronomine *ipsemet*, *ipse*, uti Arabes quoque ذات يوم *substantiam diei* dixerunt. - עֵת. Iud. XIII, 23. καὶ καθὼς ὁ καιρὸς, οὐκ ἂν ἀκουστὰ ἐποίησεν ἡμῖν ταῦτα, et hoc *tempore* non sane audire nos fecisset haec. Iud. XXI, 22. ὅτι ὡς ὁ καιρὸς (Sic enim pro ὅτι οὐκ vel ὡς κλῆρος, ut al., legendum) ἐπλημμελήσατε, quia hoc tempore rei estis. 1 Sam. IX, 16. ὡς ὁ καιρὸς οὗτος, αὔριον ἀποστελῶ πρός σε ἄνδρα, cras *hoc eodem tempore* mittam ad te virum. Ies. LX, 22. κατὰ καιρὸν συνάξω αὐτοὺς, *suo*, vel: *opportuno tempore* congregabo illos. Iob. XXXIX, 18. κατὰ καιρὸν ἐν ὕψει ὑψώσει. *Vulgatus: cum tempus fuerit, in altum alas erigit.* Conf. Iob. V, 4. et Rom. V, 6. ubi vid. *Wolfius* p. 85. *Phav.* κατὰ καιρὸν, κατὰ τὸν εὔκαιρον καὶ προσήκοντα καιρὸν καὶ χρόνον. Ps. I, 3. τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ, fructum suum dabit *tempore suo.* Conf. Matth. XXI, 34. et ad h. l. *Alberti* p. 171. Ps. XXXVI, 20. ἐν καιρῷ πονηρῷ, in tempore malo, h. e. calamitatis. Confer Sir. LI, 16. Ps. LXXX, 15. ubi *Schol.* καιρὸν τὰς συμφορὰς καλεῖ. οὕτω γὰρ καὶ Σύροι καὶ Ἑβραῖοι ταύτας εἰώθασιν ὀνομάζειν. Neque vero Latini aliter utuntur vocabulis *dies* et *tempus*, et hoc in utroque numero. V. *Cic.* p. *Manil.* 1. *Offic.* III, 24, 5. Plura hanc in rem dabit *Gronov. Obss.* I, 2. Adde *Aqu. Theod.* Iob. XXIV, 1. - פַּעַם, *vice.* Exod. VIII, 32. XXIII, 17. 2 Par. VIII, 13. τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ pro κατὰ τ. κ. τ. ἐ., tribus anni vicibus: et alibi. - *פְּרִי, *fructus.* LXX sec. *Hex.* Cant. VIII, 10. ubi pro καιρῷ non est legendum καρπῷ, ut nonnulli volnerunt, sed καιρὸς h. l. notat *tempus colligendis fructibus opportunum.* Vide *Lex. N. T.* s. h. v. Libere igitur verterunt, et lectio καρπῷ merum glossema esse videtur. - צֵל, *umbra.* Num. XIV, 9. ἀφέστηκε γὰρ ὁ καιρὸς ἀπ' αὐτῶν: ubi καιρὸς *tempus dominii ac potentiae*, et צֵל *praesidium* notat, ut adeo non male ita transtulerint. - קֵץ, *finis.* Gen. VI, 13. καιρὸς παντὸς ἀνθρώπου ἥκει ἐναντίον μου, *finis* omnis carnis venit coram me: ubi καιρὸς *tempus mortis* ac *interitus* notat. Eodem modo de *fine vitae* aut *tempore moriendi* legitur Thren. IV, 18. ἤγγικεν ὁ καιρὸς ἡμῶν, ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι ἡμῶν, πάρεστι ὁ καιρὸς ἡμῶν, appropinquavit *finis* noster, completi sunt dies nostri, adest *finis* noster. Ita Luc. XXI, 8. ὁ καιρὸς ἤγγικε, *finis* appropinquavit. Confer v. 9. et 1 Petri IV, 7. ubi τέλος dicitur. Vide et 2 Par. XXI, 19. Vnde quoque apparet, male nonnullos statuere, LXX Ier. L, 26. pro

מֵקֵץ legisse בְּעֵת. Sed in omnibus his locis *Michaelis* in *Supplem.* p. 2178. καιρὸν de *tempore maturitatis* interpretari maluit, ut v. c. Gen. VI, 13. de *maturitate hominum ad poenam* explicandum sit. Sensu parum mutato. Sic עוֹן קֵץ Ez. XXI, 30. 34. XXXV, 5. *maturum ad poenam peccatum esse* potest. – רְגָלִים plur. *vices.* Exod. XXIII, 14. – *רַחֵם, *misericordia. Inc.* et LXX Hab. III, 2. sec. *Montf.* Sed verba ἐν τῷ παρεῖναι καιρὸν ἀναδειχθήσῃ a *Montfauconio* inepto loco sunt posita, ac pertinent potius ad antecedentia: בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ, *in interiori annorum notum facies.* – *שֶׁמֶן, *oleum.* Prov. V, 3. Vide ad h. l. *Iaegerum.* Fortasse, omissa voce מִשֶּׁמֶן, verba πρὸς καιρὸν pro more suo de suo addiderunt. Vide tamen supra s. v. חֵלֶק. – שָׁנָה, *annus.* Iud. X, 8. ubi ipsa series orationis docet שָׁנָה *tempus* in universum significare. Vide quoque supra s. v. רַחַם. – שְׁטַר חַד, chald. *dominatus unus.* Dan. VII, 5. At alii hic legunt per Sin שְׂטַר חַד, *latus unum.* – תּוֹר, *ordo.* Esth. II, 12. οὗτος γὰρ ἦν καιρὸς κορασίου εἰσελθεῖν. – תּוּשִׁיָּה, *substantia.* Prov. XVIII, 1. ἐν παντὶ τῷ καιρῷ. Secundum *Cappellum* ita transtulerunt, quasi esset a יָשֵׁשׁ, *senex,* quod ipsi reddiderunt πολὺν χρόνον Iob. XII, 12. – תְּקוּפָה, *revolutio.* 1 Sam. I, 20. Bar. I, 14. ἡμέραι καιροῦ, *dies stati ac solemnes,* hebr. מוֹעֲדִים. Sir. X, 4. ἐν καιρῷ, h. e. *opportune.* Ita *Syrus.* Alii reddunt *interdum.* Sir. IV, 23. *occasio et opportunitas temporis.* Ibid. XX, 6. καιρὸν εἰδὼς, *quia peritus seu gnarus est temporis loquendi et tacendi.* Sic quoque v. 7. *donec opportunum fuerit loqui.* Sir. XX, 6. ἐν καιρῷ σοφίας, quando nempe instruendi et docendi sunt sapientiam — aut: opportuna sunt sapientiae, aut sapientiam parit. Fortasse οὐκ in antecedentibus delendum est. — Haud raro καιρὸς, ut lat. *tempus,* (*Cic.* ad *Div.* VI, 6. Conf. *Ernesti Clav. Cic.* s. h. v.) de *statu* s. *conditione, quam certo tempore obtinemus,* de *ipsa fortuna, qua fruimur,* et quidem in utramque partem dicitur, v. c. Sirac. XVIII, 27. coll. v. 26. Hinc bene praecipit ad Psalm. XXX, 6. *Theodoretus* (T. I. p. 706. ed. *Hal.*): καιροὺς γὰρ ἡ κλῆρους καλεῖ τὰς τῶν πραγμάτων μεταβολὰς, πλοῦτον καὶ πενίαν, δεσποτείαν καὶ δουλείαν, εἰρήνην καὶ πόλεμον. Consentit *Thomas Mag.* p. 489. ed. *Bern.* s. v. καιρὸς inter alia habens: ἄλλως τε ὁ μὲν καιρὸς δηλοῖ ποιότητα χρόνου, εἰ πόλεμος ἦν καὶ εἰρήνη. Sir. I, 29. et 30. ἕως καιροῦ, *ad breve tempus.* Iudith. XII, 6. καιρὸς, *occasio, opportunitas,* coll. Sir. XIX, 28. Sap. IV, 4. πρὸς καιρὸν, *aliquamdiu, ad tempus.*

ΚΑΙΡΟΙ' ὩΡΩ͂Ν, *tempora statuta.* מוֹעֵד. Ex. XIII, 10. κατὰ καιροὺς ὡρῶν, *temporibus statutis.*

**ΚΑΙΡΟ'Σ ΘΛΙ'ΨΕΩΣ,* *tempus miseriae et calamitatis.* יוֹם. *Symm.* Ezech. XXII, 4. Bene quoad sensum. Nam יוֹם

per synecdochen *diem fatalem* et *calamitosum* notat, quemadmodum Arabibus يوم est *dies malus*.

'Ο ΝΥ͂Ν ΚΑΙΡΟ'Σ, *tempus quod nunc est, praesens tempus*. הַפַּעַם, *hac vice, nunc*. Gen. XXX, 20. ἐν τῷ νῦν καιρῷ, *nunc, hoc tempore*. – בַּפַּעַם הַזֹּאת. Exod. IX, 15. – עַתָּה הַפַּעַם. Gen. XXIX, 33.

*ΠΡΟ' ΚΑΙΡΟΥ͂, *ante tempus*. לֹא עֵת, *non tempus*. *Symm.* Iob. XXII, 16.

*ΚΑΙΡΟ'Σ ΧΡΕΙ'ΑΣ, *tempus necessitatis*. עֵת, *tempus opportunum*. Cohel. VIII, 16. – Vide quoque s. ἡμέρα, σῖτος et συντέλεια.

ΚΑΙ'Ω, ΚΑΙ'ΟΜΑΙ, *uro, ardeo, calefacio*. אָכַל, *edo, consumo*. Iob. XV, 34. XXXI, 12. Ies. XXXIII, 14. – בָּעַר: בער, Kal et Pih. Exod. III, 2. Ies. IX, 18. Hos. VII, 4. – דָּלַק, *ardeo*. Ps. VII, 14. τὰ βέλη αὐτοῦ τοῖς καιομένοις (subaudiendum videtur ἄνθραξι. Conf. Ies. XLIV, 12.) ἐξειργάσατο, sagittas suas in prunis ardentibus elaboravit. *Symm.* ib. τὰ βέλη αὐτοῦ εἰς τὸ καίειν, sagittas suas ad *ardendum* paravit. Hic respici ad tela veterum ignita existimat *Elsnerus* ad Eph. VI, 16. p. 232. de quibus vide notata in v. πυρόβολος. *Aqu.* Ps. X, 2. – הֶעֱלָה Hiph. *accendo*. Exod. XXVII, 20. Lev. XXIV, 2. – הִשִּׂיק Hiph. a נָשַׂק, idem. Ies. XLIV, 15. – יָצַת: הִצִּית Kal et Hiph. Ies. IX, 18. Ier. XXXII, 29. XLIII, 12. – יָקַד, *ardeo, exardeo*. Deut. XXXII, 22. Lev. VI, 9. 12. – יְקִידְתָּא, chald. foem. cum א emph. *ardens*. Dan. III, 6. 17. 20. 21. – *יָשַׁב, *sedeo*. Ies. XLVII, 14. sec. *Ald.* Non male quoad sensum, nam καίεσθαι est h. l. *calefieri*. – לֶהָבָה, *flamma*. Ies. IV, 5. – נִכְוָה Niph. *aduror*. *Aqu.* Ies. XLIII, 12. – נָפַח, *spiro*. Iob. XLI, 12. – עָרַךְ, *dispono*. Exod. XXVII, 21. Lev. XXIV, 3. 4. Non male quoad sensum. – *צָרַב, *uro, aduro, incendo*. *Hebr. Int.* Ez. XX, 47. *Theod.* Prov. XVI, 27. Arab. ضرب, *percussit*. – קָדַח, *accendo*. Ies. L, 11. – קָטַר, *adoleo*. *Inc.* 1 Sam. II, 15. πρὶν καῆναι. – שָׂרַף, *uro, comburo*. Lev. IV, 12. 2 Sam. XXIII, 7. *Al.* 2 Par. XVI, 15. ἔκαυσαν. *Aqu.* sec. cod. 108. *Holm.* Deut. VIII, 5.? – שְׂרָפִים, *genus angelorum*, *Seraphim*. *Inc.* Num. XVI, 39. καυθέντες. Sir. XLVIII, 1. ὁ λόγος αὐτοῦ ὡς λαμπὰς ἐκαίετο, verbum eius ut lampas ardebat. Confer Ioh. V, 35. *Cant. tr. puer.* v. 17. καίοντες τὸν κάμινον νάφθῃ.

ΚΑΚΙ'Α, *malitia*, it. *afflictio, calamitas*, *adeoque malum tam turpe quam triste*. אִוֶּלֶת, *stultitia*. Prov. XIII, 17. XIV, 18. XXVI, 11. In omnibus his locis respexerunt usum loquendi SS. inprimis Salomonaeum, ex quo *stultitia* de *impietate* adhibetur. – אָוֶן, *iniquitas*. Ies. XXIX, 20. – *דַּעַת, *scientia*. Dan. XII, 4. sec. *Chis.* Legerunt Resch loco

Daleth. – דֶּרֶךְ, *via.* Ierem. XV, 7. διὰ τὰς κακίας αὐτῶν, quasi dicat, *quia a viis suis pravis non conversi sunt.* Nam דרך in hac orationis serie est i. q. דֶּרֶךְ רָעָה, *perversitas.* – דֶּרֶךְ רָעָה, *via mala, prava agendi ratio.* 1 Reg. XIII, 33. – *הִיא, *ipsa.* 1 Sam. XX, 33. ubi non aliter legerunt, sed respexerunt v. 7. et 9. – הָרֵעַ infin. Hiph. a רעע. 1 Sam. XII, 25. – כָּזָב, *mendacium.* Prov. XIX, 9. *Mendacium* saepe de *impietate* adhibetur in SS. – *לֵב, *cor.* Iud. XVI, 18. sec. cod. *Alex.* κακίαν, ubi sine dubio καρδίαν reponendum erit. – מְשׁוּבָה, *aversio,* sc. *a Deo.* Ierem. II, 19. – עָוֹן, *iniquitas.* 1 Par. XXI, 8. Ierem. XVI, 17. Amos. III, 2. – עַנּוֹת inf. Pih. *affligendo.* Exod. XXII, 23. – *עֳנִי. *Inc.* Ps. XLIII, 25. ubi κακία non est *malitia*, sed *afflictio.* – עֶרְוָה, *nuditas.* Ezech. XVI, 36. Nuditas *omne* notat, *quod pudore afficere debet*, adeoque etiam κακίαν. – רַע: רַע, *malum.* 1 Sam. XXIX, 7. Psalm. XXXV, 4. LI, 3. *Inc.* Prov. VIII, 13. – *רֵעַ. 1 Sam. XVII, 28. Cobel. VII, 4. Hos. IX, 18. – *רֵעַ, *amicus.* Iob. XVII, 5. ubi רעים protulerunt רָעִים, *mala.* Ezech. XXII, 12. *Symm. Theod.* Iob. XVII, 5. ubi v. *Montfauc.* – רָעָה foem. *mala.* Gen. VI, 5. ἐπληθύνθησαν αἱ κακίαι τῶν ἀνθρώπων, crescebant *peccata* hominum. 1 Sam. XVI, 9. πεποίηκεν ἡμῖν τὴν κακίαν τὴν μεγάλην, fecit nobis hoc magnum *malum.* Vide et 2 Sam. XXIV, 16. 1 Reg. IX, 9. 2 Reg. VI, 33. Ezech. VII, 5. *Symm.* Iob. XLII, 12. *Theod.* Ez. VII, 5. *Οἱ λοιποὶ* 1 Sam. XXIV, 10. Ioel. II, 13. κακίαι sunt *poenae peccatorum. Arabs* post κακίαις legisse videtur ἁμαρτιῶν, aut sensus causa addidit. – רָעַת רָעָה. Hos. X, 16. – תֹּם, *integritas.* Iob. IV, 6. ubi tamen pro κακία sine dubio reponendum est ἀκακία, ubi *Nobilio* teste legitur in uno codice. Sic quoque legit *Augustinus*, qui habet *simplicitas vitae tuae. Vulg. perfectio viarum tuarum.* Conf. *Eckermanni Obss. ad h. l.* p. 28. Sir. XIV, 6. κακία est *avaritia*, quando aliquis ἑαυτῷ πονηρός ἐστι, coll. v. 5. Eodem sensu ibid. v. 7. *Syrus* per hendiadyn *retributionem malam.* 3 Esdr. II, 29. ubi in textu chald. Esdr. IV, 22. legitur חֲבָלָא, *corruptio.*

*ΤΗ'Ν ΚΑΚΙ'ΑΝ ΑΥ'ΞΑ'ΝΩ. *Inc.* Iob. III, 12. pro hebr. וּמַה שָּׁדַיִם כִּי אִינָק (*cur ubera, quod sugerem?* h. e. *quare autem ubera suxi? Vulg. cur lactatus uberibus?*) posuit τὴν κακίαν ηὔξησα, quae verba *Montfauconio* (qui perperam transtulit: *malitiam auxi*) merum scholion esse videntur. Sed ante τὴν κακίαν partim ex LXX Intt. εἶναι repetendum, partim praepositio εἰς supplenda erit. Κακία h. l. non *malitiam*, sed *malum, infortunium* notat, et αὐξάνειν h. l. intransitive sumtum est, ut notet *adolescere, ad adultam pervenire aetatem*, hoc sensu: *cur ego ad infortunium et miseriam natus sum ac adolevi?* Quod si sumitur, apparet, Interpretem hunc liberius quidem, sed non male quoad sen-

sum transtulisse. Conf. praeterea *Olympiod.* in *Catena graeca Iunii* p. 126.

KAKI'ZOMAI, malus sum. רָעָה. *Aqu.* Exod. XXI, 8. ἐὰν κακισθῇ, si mala sit, h. e. *displiceat.*

KAKOBOTAI'A, pravum consilium. מְזִמָּה, *scelus. Ed. Quint.* Ps. CXXXVIII, 20.

KAKOΓNΩ'MΩN, malignus. רַע מַעֲלָלִים, *pravus actionibus. Symm.* 1 Sam. XXV, 3. *Vulg. pessimus et malitiosus. Dio Cass.* p. 1296, 32. *Reim.*

KAKOEΞI'A, malus corporis habitus, etiam *prava vivendi consuetudo, perversus animi habitus, s. improbitas, vitiositas*, i. q. κακοήθεια. Sirac. XIX, 5. ὁ εὐφραινόμενος κακοεξίᾳ καταγνωσθήσεται. *Vulgatus: qui gaudet iniquitate, denotabitur. Syrus:* ܒܒܝܫܘܬܐ. Non itaque opus est, ut cum nonnullis Intt. legatur κακοπραξίᾳ aut recipiantur lectiones κακίᾳ et πονηρίᾳ, quae sunt h. l. in nonnullis Codd. e Glossemate. *Grotius* κακοεξίαν Ionice idem esse ait, quod vulgo καχεξίᾳ, quam *Celsus* II, 1. et III, 22. dicat *malum corporis habitum*, et interpretatur verba *Sirac.* ita: *is, qui delectatur scortis, condemnabitur a Deo ad malum corporis habitum.*

**KAKOH'ΘEIA, malignitas, ingenii morumque pravitas.* Legitur in *Additam. Esther.* VIII, 16. 3 Maccab. III, 22. et VII, 3. 4 Maccab. I, 4. *Polyb.* V, 50, 5. *Plutarch.* de *Discrim. amici et adul.* p. 314. *Hesych.* κακοηθείας, κακοτροπίας. Vide quoque *Lex. N. T.* s. h. v. Adverb. κακοήθως reperitur apud *Ioseph. A. I.* IV, 2. p. 196. ed. *Hav.*

**KAKOH'ΘHΣ, pravus, improbus.* 4 Macc. I, 25. κακοήθης διάθεσις, prava et improba affectio. Ib. II, 16. *Photius Lex.* c. 95. κακοήθης, κακότροπος. Adde *Pollucis Onom.* IV, 57. V, 119.

KAKOHΘI'ZOMAI, malis moribus s. male moratus sum: הִתְהַלְהֵל, Hithp. a לָהָה, *insanio. Aqu.* Prov. XXVI, 18. κακοηθιζόμενοι, *malis moribus imbuti.* Sc. impietas insania vocatur in SS.

KAKOΛOΓE'Ω, maledico. קִלֵּל: הֵקַל, Pih. et Hiph. Ex. XXII, 28. 1 Sam. III, 13. Prov. XX, 10. 2 Macc. IV, 1. ubi *obtrectari, criminari, insimulare* notat.

KAKO'MOXΘOΣ, male vel in vanum laborans. Sap. XV, 8. *pessime locans operam*, scil. in fabricandis idolis.

KAKOΠÁΘEIA, afflictio, molestia. *עַצֶּבֶת, idem. *Inc.* Ps. XV, 4. – עִצָּבוֹן, *dolor. Symm.* Gen. III, 17. e coniectura *Montfauc.* quam confirmat cod. 127. *Holm.* – שֹׁד, *vastatio. Symm.* Ps. XI, 5. – תְּלָאָה, *defatigatio.* Mal. I, 13. ἐκ κακοπαθείας. Legerunt מִתְּלָאָה. Vide et 2 Macc. II, 27. 28. et conf. Iac. V, 10. *Suidas:* κακοπάθεια, ἡ ταλαιπωρία.

ΚΑΚΟΠΑΘΕ'Ω, *mala patior*, *molestiam tolero.* עָמַל, *laboro.* Ion. IV, 11. ὑπὲρ ἧς οὐκ ἐκακοπάθησας, propter quem molestiam vel laborem non tolerasti. Conf. *Wolfium* ad 2 Tim. II, 3. p. 507. – עֶצֶב, *molestia. Symm.* Ps. CXXVI, 2. ubi ἄρτος κακοπαθούμενος non est *panis male affectus*, ut transtulit *Montf.*, sed *qui editur a male affecto*, μετὰ κακοπαθείας, *cum dolore et anxiis curis*, qui a LXX ἄρτος ὀδύνης dicitur.

**ΚΑΚΟ'ΠΑΘΟΣ*, *aerumnosus*, *adflictus*, *malis molestis pressus*, i. q. κακοπαθής. בְּעִצָּבוֹן, *in labore. Symm.* Gen. III, 17. sec. cod. *Coisl.*

**ΚΑΚΟΠΙΣΤΙ'Α*, *perfidia.* Esth. VIII, 13. sec. vet. alt. τῷ τῆς κακοπιστίας ψεύδει. Conf. *Suiceri Thes.* s. h. v.

ΚΑΚΟΠΟΙΕ'Ω, *male facio*, *damnum affero*, *noceo*, *laedo.* הַנְזִק, chald. Aph. a נְזַק, *noceo.* Esdr. IV, 13. τοῦτο βασιλεῖς κακοποιεῖ, hoc *damnum affert* regibus. *Vulgat. usque ad reges haec noxa perveniet.* Vide et v. 15. – הֶעְוָה, Hiph. *impie ago.* 2 Sam. XXIV, 17. – הֵרַע, Hiph. a רָעַע. Genes. XXXI, 7. οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεὸς κακοποιῆσαί με, non concessit illi Deus, ut *damnum* mihi *afferret.* Gen. XLIII, 7. τί ἐκακοποιήσατέ με; cur ita in me *peccastis*? 1 Sam. XXV, 34. ἀπεκώλυσέ με σήμερον τοῦ κακοποιῆσαί σε, prohibuit me hodie, ut *nocerem* tibi. 1 Sam. XXVI, 21. οὐ κακοποιήσω σε ἔτι, non amplius te *laedam.* Vide et 2 Sam. XX, 6. Construitur quoque cum dativo, v. c. Prov. IV, 16. – עָשָׂה רַע, *facio malum.* Gen. XXXI, 29. – רָעָה foem. Num. XXXV, 23. – רוּץ לְרָעָה, *curro ad malum.* Prov. VI, 18. – *רְעַע, chald. *frango.* Prov. XI, 15. κακοποιεῖ. Legerunt sine dubio יָרוּעַ ab הֵרַע, pronuntiatione faciliore ac magis obvia. Conf. ad h. l. *Iaegerum.* 3 Esdr. VI, 25. κωλῦσαι καὶ κακοποιῆσαι (*destruere*, *demoliri*) τὸν οἶκον κυρίου: ubi in textu chald. Esdr. VI, 12. est חַבָּל, *perdere.*

ΚΑΚΟΠΟΙ'ΗΣΙΣ, *maleficentia*, *damnum*, *interitus.* הַנְזָקַת, chald. infin. Aph. a נְזַק, *nocere*, *laedere.* Esdr. IV, 22. εἰς κακοποίησιν βασιλεῦσιν, in damnum regum. 3 Macc. III, 2. ubi esse videtur *interitus.*

**ΚΑΚΟΠΟΙΙ'Α*, *maleficentia.* Apud *Inc.* Prov. XXII, 16. κακοποιΐας tantum ad לְעָשִׁיר, *diviti*, referri potest, pro quo fortasse legit לְהַעֲשִׁיר. עָשִׁיר est *improbus*, *scelestus*, Ies. LIII, 8. ut docuit e l. arab. *Simonis Lex. Hebr.* p. 1261. nam qui divitiis inhiant, haud raro male agunt.

ΚΑΚΟΠΟΙΟ'Σ, *maleficus.* מֵבִישׁ, part. Hiph. a בּוֹשׁ, *pudefaciens.* Prov. XII, 4. γυνὴ κακοποιός, mulier *scelesta.* – מֵרַע, verbale. Prov. XXIV, 18.

ΚΑΚΟΠΡΑΓΙ'Α, *maleficentia.* Sap. V, 24. Vide quoque *Thomam Mag.* s. v. διασώζομαι.

ΚΑΚΟ'Σ, *malus.* אִוֶּלֶת, *stultitia.* Prov. XIV, 26. et XVI, 22. In utroque loco usui loquendi convenienter transtulerunt. - אָוֶן, *iniquitas.* Prov. X, 30. XXII, 8. - *אֹזֶן, *auris.* Iob. IV, 12. ubi tamen aut אָוֶן legerunt, aut loco *κακὸν* reponendum est *ἀκοῇ.* - אָץ לְהַעֲשִׁיר, *festinans ad ditescendum.* Prov. XXVIII, 20. Videntur nonnullis legisse אָץ לְהַרְשִׁיעַ, *qui festinat ad male agendum.* Sed respexerunt potius notionem vocis עָשִׁיר, de qua expositum est a me supra s. v. *κακοποιΐα.* - *דַּעַת, *scientia.* Prov. XIX, 27. Legerunt בְּאִמְרֵי רָעָה, *in rerum malarum meditatione et exercitatione defigetur.* - לֵץ, *derisor.* Prov. IX, 7. 8. XIV, 6. In posteriore loco, ubi *παρὰ κακοῖς* reperitur, legerunt לֵלֵץ, ut mox לְנָבוֹן, *παρὰ φρονίμοις.* - מֵרַע, *maleficus.* Prov. XVII, 4. - *צֵן, *spina.* Iob. V, 5. ubi pro hebr. *et de spinis capiet eam* legitur: *αὐτοὶ δὲ ἐκ κακῶν οὐκ ἐξαίρετοι ἔσονται.* Ambiguitate quadam hic locus laborat, quia *τῶν κακῶν* eodem iure ab *οἱ κακοὶ*, ac ab *τὰ κακὰ* deduci potest. Prius suadet vox *ἔνοπλοι* apud *Aquilam* ac *Symmachum.* Sed posterior quoque sententia habet, quo se defendat. *Spinae* enim in V. T. metaphorice dicuntur non solum *mala, quae alicui molestiam creant*, sed etiam *illi ipsi, qui alicui adversantur et noxam ac detrimentum afferunt.* - צָרָה, *angustia.* Prov. XXV, 19. - רַע: רַע. Prov. II, 12. 14. IV, 27. Amos. VI, 3. - עָשָׂה רָע, *facio malum.* Prov. II, 14. - *רֵעַ, *contritio.* Prov. XI, 15. *κακός.* Legerunt רָע, pronuntiatione faciliore ac magis obvia. Vide s. v. *κακοποιέω.* - *רֵעַ, *amicus.* Prov. XIX, 6. Legerunt הָרַע. - רָעָה, foem. Psalm. LXX, 22. Prov. XVI, 5. Cohel. IX, 12. - *רֹעָה, foem. ex רוֹעַ, *fracta.* Prov. XXV, 19. Sermo ibi est de *dente fracto et exeso.* Non opus igitur est statuere, eos רָעָה legisse, sed potius loco *κακοῦ* reponendum est *κακὸς*, h. e. *morbidus.* Vide infra s. v. *ὀδούς.* - *רַק, *tantum.* Prov. XIII, 10. Legerunt רַע. - *שְׁרִרוּת, *obstinatio.* Ier. IX, 14. *κακῆς.* - *תּוּגָה, *tristitia.* *Inc.* Prov. XIV, 13. ubi *χαρὰ κακὴ* est *laetitia, quae in fine multum acerbitatis admixtum habet.* Praeterea legitur Cohel. IX, 2. ubi *κακῷ* addiderunt, et suppleverunt non male ad illustriorem reddendam sententiam, quia in caeteris oppositionem expressam, hic vero desiderari videbant post לַטּוֹב. Susann. 52. *πεπαλαιωμένε ἡμερῶν κακῶν, inveterate dierum malorum*, h. e. *qui omne vitae tuae tempus in peccatis ac maleficiis consumsisti.*

ΚΑΚΟ'Σ 'ΑΠΟΒΑΙ'ΝΩ, *malus evado.* לִיץ, *derideo, illudo.* Prov. IX, 12. ubi *Symmach.* formula *λοιμὸς γίνομαι* usus est.

ΚΑΚΟ'Ν, ΤΟ' ΚΑΚΟ'Ν, et in plur. *ΚΑΚΑ', ΤΑ' ΚΑΚΑ'*, *malum, mala tam turpia, quam tristia.* אִוֶּלֶת, *stultitia.* Prov. XV, 2. 15. XVII, 12. - אָוֶן, *iniquitas.* Prov. X, 30.

XXII, 8. - *רַעַת, scientia. Ies. XXVIII, 9. κακά. Legerunt רָעָה. - *הַחֲרִים, devoveo, anathematizo, Hiph. a חָרַם. Theod. Ierem. L, 21. κακά, ubi vel legit substantivum חֵרֶם, anathema, vel post κακά excidit verbum, v. c. ποίησον, aut simile quid. - הָרַע, infin. Hiph. a רוּעַ. Ier. XIII, 23. - זִמָּה, scelus. Prov. X, 24. - מָדוֹן, contentio. Prov. XVI, 28. ubi κακά sunt lites, rixae, ex usu loquendi LXX Intt. apud quos κακά etiam τῷ מַצָּה et רִיב respondent. Non opus itaque est refingere μάχας. Semlerus legit κρίμα. Cur enim, addit, tam notum verbum sic obscurent? coll. VI, 19. - מַעֲשֶׂה, opus. Ies. LVII, 12. Vox hebr. in utramque partem dicitur: h. l. eam in malam interpretati sunt LXX. - מַצָּה, iurgium. Prov. XIII, 10. ubi κακά sunt actiones iniuriosae, violentia. Vide supra s. v. מָדוֹן. - מְרֹרוֹת, plur. amaritudines, metaph. mala, calamitates. Iob. XIII, 26. - *הָיָה נִבְהָל, territus sum. Symm. Psalm. XXIX, 9. ἐν τοῖς κακοῖς γενόμενος. Bene quoad sensum. Territus fui, scil. poenis, malis et calamitatibus mihi a te immissis. - עָמָל, molestia. Iob. XVI, 2. παρακλήτορες κακῶν pro κακοὶ, mali consolatores vos omnes, aut consolatione vestra mihi molestiam creatis. Nam τὰ κακὰ apud Graecos haud raro molestiam notant. - *פַּחַד, formido, etiam id, quod formidinem iniicit. Symm. Thren. III, 46. - צִנִּים, plur. spinae. Iob. V, 5. Vide supra s. v. κακός. - צָרָה, angustia. Ies. XLVI, 7. Ier. XIV, 8. ἐν καιρῷ κακῶν, tempore afflictionum. Ib. XVI, 18. ἐν ἡμέραις κακῶν. Conf. Sirac. XI, 25. et Act. IX, 13. - רִיב, lis. Prov. XVIII, 6. - רַע: רָע, neutrum. Gen. XLIV, 34. XLVIII, 16. 1 Reg. XXII, 8. - *רֵעַ, vociferatio. Mich. IV, 9. νῦν ἱνατί ἔγνως κακά; qui factum est, ut tanta te oppresserit calamitas? Legerunt רַע. - רָעָה, foem. Genes. XIX, 19. L, 15. Iud. II, 15. et alibi saepissime. - רֶשַׁע, improbitas. Prov. XVI, 13. - שׁוֹד, vastatio. Iob. V, 21. - *תַּהְפֻּכוֹת, perversitates. Inc. Prov. XVI, 30. Praeterea legitur Iob. XIII, 4. ubi incertum aeque est, an κακῶν ad שֶׁקֶר, mendacium, aut אֱלִיל, nihili, referendum sit, ac num loco κακῶν reponendum sit κακοί. E lectione recepta ἰαταὶ κακῶν essent, qui mendacia adiuvant omni modo, concinnandis sc. mendaciis. Conf. supra ἰατής. Dan. XIII, 10. sec. cod. Chis. τὸ κακὸν, prava concupiscentia, libido venerea. Sir. VII, 1. est lusus in verbis, etenim τὰ κακὰ peccata, τὸ κακὸν poenam peccati significat, quemadmodum ib. v. 2. τὸ ἄδικον et iniuste factum, et poenam iniustitiae notat. Sirac. XX, 3. ἔστιν εὐοδία ἐν κακοῖς ἀνδρί. Scribendum sine dubio est: ἔστιν εὐοδία εἰς κακὸν ἀνδρὶ, h. e. prosperantur provehunturque nonnulli, at in malum (h. e. perniciem) suum, quae lectio melius quadrabit sequentibus: ἔστιν εὕρημα εἰς ἐλάττωσιν. - Vide alibi ἔννοια.

ΚΑ'ΚΙΣΤΟΣ, superlativus, *pessimus.* שָׂעִר, *horridus. Aqu.* Ier. XXIX, 17.

**ΚΑΚΟΤΕΧΝΕ'Ω*, *malis artibus utor, machinor contra aliquem mala, fraudulenter et maligne aliquem tracto.* 3 Macc. VII, 9. ὅτι κατὰ τούτων ἐάν τι κακοτεχνήσωμεν πονηρόν. Conf. *Stephani Thes. l. gr.* T. III. pag. 1453. et *Abresch.* ad *Cattier. Gazophyl.* p. 16. Κακοτέχνως, *malitiose, malis cum artibus*, legitur apud *Athanasium* T. I. *Opp.* pag. 871. a. Ed. *Paris.*

ΚΑΚΟ'ΤΕΧΝΟΣ, *malis artibus deditus, qui mala molitur*, aut *sedulus in malo efficiendo, malignus, perversus.* Sap. I, 4. κακότεχνος ψυχὴ, *animus mala indole praeditus*, aut *mala machinans, dolos et fraudes versans.* Ibid. XV, 4. κακότεχνος ἐπίνοια tribuitur *male sedulis in idolis excogitandis et formandis. Vulgat. hominum malae artis excogitatio.* Coll. 4 Maccab. VI, 25. διὰ κακοτέχνων ὀργάνων καταφλέγοντες αὐτόν.

ΚΑΚΟΥΡΓΕ'Ω, *damno afficio, iniuriam facio.* נִבְאַשׁ, Niph. *foetidus factus sum. Symm.* 2 Sam. X, 6. ἐκακούργησαν πρὸς Δαυίδ. *Vulg. iniuriam fecissent Davidi*, cuius sc. personam legati repraesentabant. Legit itaque יַבְאִשׁוּ, et τῷ Kal notionem Hiphilicam subiecit. – רוּעַ, *malus sum*, aut רָעַע, *frango. Symm.* Prov. XIII, 20. κακουργηθήσεται, h. e. vel *damno afficietur*, vel *maleficorum similis erit.* – עָשָׂה רַע, *facio malum. Symm.* Cohel. VIII, 11.

ΚΑΚΟΥΡΓΙ'Α, (legitur et κακουργεία) *maleficentia, maleficium.* שׁוֹאִים, plur. *vastationes.* Ps. XXXIV, 17. ἀπὸ τῆς κακουργίας αὐτῶν. Recte: nam *vastationes* aut *desolationes* sunt h. l. *mala, quas contra alios moliuntur.* 2 Maccab. III, 32. XIV, 22. et *Aelian. V. H.* l. I. c. 34.

ΚΑΚΟΥ'ΡΓΟΣ, *maleficus, qui studio et ex malitia satagit nocere, malitiosus*, seu *pestifer*, ut *Vulg.* Sir. XI, 33. transtulit. פֹּעַל אָוֶן, *operans iniquitatem.* Prov. XXI, 15. – מֵרַע. *Symmach.* Iob. VIII, 20. Psalm. XXXVI, 1. XCIII, 16. – רַע. *Symm.* Cohel. VIII, 11. Vide et Sir. XXXIII, 31. *Hesych.* κακοῦργος, δόλιος, κακὰ ἐργαζόμενος.

ΚΑΚΟΥΧΕ'Ω, *male tracto, affligo, vexo.* הִתְעַנָּה ׃ עִנָּה, Pih. et Hithp. 1 Reg. II, 26. ὅτι ἐκακουχήθης ἐν πᾶσιν, οἷς ἐκακουχήθη ὁ πατήρ μου, *quod omnium afflictionum, quas pater expertus esset, particeps fuisses.* Conf. Hebr. XI, 37. 1 Reg. XI, 39. κακουχήσω τὸ σπέρμα Δαβὶδ διὰ ταῦτα, *affligam* semen Davidis propter haec. *Aqu.* sec. cod. *Mosqu.* Gen. XVI, 6. Exod. XXII, 21. (ubi pro κακουχήσεται reponendum est κακουχήσετε. Vide ad h. l. *Scharfenbergium* p. 67.) Idem 2 Sam. VII, 10. et Iob. XXXVII, 23.

ΚΑΚΟΥΧΙ'Α, *afflictio, omnis generis incommoda et mala, quibus quis premitur.* עֳנִי. *Aqu.* Psalm. IX, 14. et

Deut. XVI, 3. *Symm.* Ps. XLIII, 25. ubi alii habent κώσεως.

ΚΑΚΟΦΡΟΝΕ'Ω, *male sentio*, et transitive: *ma mentem do, insipientem reddo.* סָכַל. *Aqu.* sec. Coisl. II. 2 S XV, 31. κακοφρόνησον, ubi fortasse legendum est κακοφρ σον, perversa consilia suppedita s. suggere. Legitur p terea apud *Aeschyl. Agam.* v. 1183.

*ΚΑΚΟΦΡΟΝΙ'ΖΩ, *perversa consilia suppedito.* V s. v. κακοφρονέω.

ΚΑΚΟΦΡΟΣΥ'ΝΗ, *mens s. cogitatio mala, mens levola, malignitas.* גֹּבַהּ רוּחַ, *elatio spiritus, fastus an* Prov. XVI, 18. κακοφροσύνη. Quidni ὑψηλοφροσύνη? μεγαλοφροσύνη? Sed praecesserat ὕβρις, ad quam vocem a me notata.

ΚΑΚΟ'ΦΡΩΝ, *malignus, mala mente praeditus.* חֵמָה, *magnus excandescentia.* Prov. XIX, 19. Habere detur h. l. κακόφρων hanc significationem, ut *iracundu eum* notet, *qui facile sentit iniuriam sibi ab aliis illat* τὸν φρονοῦντα τὰ κακὰ, quam notionem quoque habet μεγ θυμος ibid. apud *Theodotionem.* Sic et nos vocem *bös irato* adhibere solemus. – סָרַת טַעַם, *discedens a rati Symm. Theod.* et LXX Prov. XI, 22.

ΚΑΚΟ'Ω, *malis afficio, affligo, vexo, plaga af* דָּחַק, *premo.* Iud. II, 18. – דָּכָא, Pih. *contero.* Iob. XXI – הוֹנָה, Hiph. a יָנָה, *opprimo.* Exod. XXII, 21. *Inc.* Le XIX, 33. – הֵרַע, Hiph. a רוּעַ. Genes. XIX, 9. Exod. V, 23. et alibi saepius. Adde *Aqu. Theod.* Ps. XV, 4. – רִשַׁע Hiph. *condemno*, et ex adiuncto *punio.* Ies. L, 9. – נָגַע, *molestia afficio. Al.* Cohel. X, 15. Confer quae ex *Hero* notat *Raphelius* ad Matth. VI, 34. p. 145. – יָדַע, *scio.* (VII, 23. Legerunt per Resch יָרַע. Ita quoque *Aquila.* I IX, 7. Legerunt יֵרְעוּ vel יָרְעוּ, a rad. יָרַע. – יָרַע, *malum est.* XX, 26. Ps. CV, 32. ἐκακώθη Μωυσῆς δι' αὐτοὺς, *indigna tur* Moses propter illos. Sic et activum κακοῦν. Act. XIV significat *ad indignationem concitare* vel *exacerbare*, *affectum reddere.* Conf. *Wolfium* ad h. l. pag. 1206. – לְ *impingo.* Ez. XXXIII, 12. *Impingere* in hac orationis s *nocere* notat. – לָחַץ, *opprimo. Inc.* et LXX Exod. XXII – *מַעֲנוֹת, *sulci. Symm.* Ps. CXXVIII, 3. κακοῦντες. Dc xit ab עָנָה, *affligere, opprimere*, et legit מְעַנִּים. – פֶּרֶץ, *leficus.* Ps. XXVI, 3. – עָנָה; עִנָּה, Kal et Pih. Gen. XV, XVI, 6. Num. XXIX, 7. XXX, 14. In his duobus locis κοῦν ψυχὰς notat *ieiunare*, i. q. ταπεινοῦν et ἀσθενεῖν. Ad steriorem locum *Procopius* τὸ κακῶσαι ψυχὴν τὸ νηστεῦσαι ἄλλως ἀσκῆσαι: et *Theodoretus* ad Levit. XVI, 31. κάκωσι τὴν νηστείαν ὠνόμασεν. Ies. LIII, 7. Dan. X, 12. Zach. X ἐκακώθησαν, ubi עָנוּ legerunt. – *עָצַב, *dolore afficio.* Sy

Cohel. X, 9. κακωθήσεται, malo afficietur seu *affligetur*, ut *Vulgatus* transtulit. – נוא, *deliquium patior.* Ps. XXXVII, 8. ἐκακώθην καὶ ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα, vexatus et humiliatus sum quam maxime. – רַע, neutrum, *malum.* Cohel. VIII, 9. – רָעָה, foem. *mala.* Ierem. XLIV, 27. – שָׁחַח, *deprimor.* Ps. CVI, 39. ἐκακώθησαν ἀπὸ θλίψεως κακῶν καὶ ὀδύνης, vexati erant afflictione malorum et dolore. Sirac. II, 24. τί ἀπὸ τοῦ νῦν κακωθήσομαι ἐν ζωῇ; quid posthac mali patiar in vita? Sir. VII, 22. μὴ κακώσῃς οἰκέτην ἐργαζόμενον ἐν ἀληθείᾳ, μηδὲ μίσθιον διδόντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ubi κακοῦν in universum notat *iniuria aliquem afficere*, *officia debita alteri non praestare*, ac speciatim de eo dicitur, *qui mercenarium privat mercede, aut eam decurtat* et *solutionem tardat*, quod per ἀποστερεῖν exprimitur a Iacobo V, 4. Alii vertunt: *noli male et iniuste tractare verbis aut verberibus*, uti legitur Sir. XXXIII, 31. *Phav.* ἐκάκωσας, ἠρήμωσας.

ΚΑΚΩΝΥΜΙ'Α, infamia. שִׁמְצָה, *infamia. Symm.* Ex. XXXII, 25. *Suidas:* δυσώνυμος, κακώνυμος. *Eustath.* Il. ζ, p. 499, 41.

ΚΑΚΩ͂Σ, male. Sap. XIV, 3. κακῶς φρονεῖν περὶ θεοῦ, ubi ad intellectum refertur. 1 Macc. VII, 42. κακῶς ἐλάλησαν ἐπὶ τὰ ἅγιά σου.

ΚΑΚΩ͂Σ ἘΠΩ, maledico. קָלַל, Pih. idem. Lev. XX, 9. κακῶς εἶπεν. *Schol.* καταράσεται.

ΚΑΚΩ͂Σ ἘΡΕ'Ω, maledico. אָרַר, idem. Ex. XXII, 28. – קָלַל, Pih. Lev. XIX, 14. Ies. VIII, 21.

ΚΑΚΩ͂Σ ἘΧΩ, male habeo. חָלָה, *aegroto.* Ez. XXXIV, 4. *Vulg. quod aegrotum. Theod.* τὸ ἀῤῥωστον.

ΚΑΚΩ͂Σ ὈΜΝΥ'Ω, periuro. Sap. XIV, 29. i. q. v. 30. ἀδίκως ὀμνύοι.

ΚΑ'ΚΩΣΙΣ, afflictio, vexatio. אֵיד, *calamitas.* Psalm. XVII, 21. Adde *Symm.* Prov. XXVII, 10. – מְעֻנֶּה, part. Pyh. *afflictus.* Ies. LIII, 4. – סֵבֶל, *onus. Incert.* Exod. VI, 6. – עָוֹן. *Symm. Theod.* 1 Sam. XXVIII, 10. ubi עָוֹן non est *perversitas*, sed *damnum ex aliqua re emergens, detrimentum, noxa. Symm.* Ps. XXX, 11. ubi vox hebr. *afflictiones* notat, *quatenus sunt poenae peccatorum.* Id. Psalm. XLIII, 25. *Inc.* 1 Sam. I, 11. – רַע, neutr. *malum. Symm.* et LXX Iob. XXXI, 29. *Symm.* Ps. VII, 10. et CVI, 5. – רָעָה, foem. *mala.* Num. XI, 15. Esth. VIII, 6. Ier. II, 28. XI, 12. 14. LI, 2. *Symm.* Ez. VII, 5. *Hieronymus: Pro afflictione, quam iuxta Symmachum, qui interpretatus est* κάκωσιν, *perspicuitatis causa posuimus, et in Hebr.* רעה *et in Graeco* κακία *vel* πονηρία *scribitur.* – תַּנִּין, *draco.* Ps. XLIII, 21. ἐν τόπῳ κακώσεως. Sensum expresserunt. Nam locus sterilis et incultus, ubi dracones habitant, est symbolum *infelicitatis*, quemadmodum

dracones dicuntur *hostes crudeles* Ies. XXX, 6. Ps. LXX 15. Fortasse tamen conferendum est arab. قان Coniug. *suppressit, debilitavit.*

ΚΑΛΑΒΩ'ΤΗΣ, *stellio.* לְטָאָה, *lacertae species.* L XI, 30. sec. *Ald.* ubi alii ἀσκαλαβώτης. – שְׂמָמִית, *aran* Prov. XXX, 28. ubi alii καλαμώτης. Conf. *Bocharti Hie* P. I. lib. IV. c. 7. p. 1085. *Gataker. Advers. Misc. Posth* cap. 8. pag. 481. ac *Miscell. Obss. Amstel.* Vol. II. Tom pag. 131.

ΚΑ'ΛΑΘΟΣ, *calathus*, *canistrum.* דוּד, *corbis, ca thus.* Ierem. XXIV, 1. 2. ubi *Symm.* κοφίνους. – כְּלוּב, *sp reticularis, fiscina* seu *corbis pomorum. Symmach.* Am VIII, 1.

ΚΑΛΑΜΑ'ΟΜΑΙ, *stipulas lego, spicilegium fa racemorum reliquias vel oleas relictas colligo*, it. meta *omnibus bonis exuo.* מְעוֹלֵל, *puerulus.* Ies. III, 11. πράκτ ὑμῶν καλαμῶνται (in *Compl.* legitur καταμῶνται) ὑμᾶς, e ctores vestri ita vos bonis exuunt, ut nihil vobis maneat sidui, ad instar racemantium, qui in messe nihil solent linquere. Vox hebr. עָלַל etiam *racemare, vindemiare* nc – נֹקֶף, *excussio ramorum.* Ies. XXIV, 23. ἐὰν τις καλαμήσι ἐλαίαν, si quis oleas relictas colligat. *Hesych.* καλαμᾶται, γᾶ τὰ ἀνώτερα μέρη τῶν ἐλαιῶν. – עוֹלֵל, Pih. *racemo.* I XX, 46. ἐκαλαμήσαντο ἐν ταῖς ὁδοῖς πέντε χιλιάδας ἀνδρ *quasi falce metentes interfecerunt* in viis quinque millia rorum. Vide ad h. l. *Bonfrerium. Hesych.* ἐκαλαμήσαντο, ἀ θέρισαν ἐκ τῆς τοῦ σπόρου καλάμης. Ierem. VI, 9. καλαμᾶσ ὡς ἄμπελον, τὰ κατάλοιπα τοῦ Ἰσραὴλ, *colligite, tanquam vinea relictos racemos*, reliquias Israel. Vbi *Incertus:* λαμᾶσθαι, τὸ ὀπίσω τῶν θεριζόντων συλλέγειν τοὺς ἐκπίπτοι στάχυας, ὡς μηδὲν ὑπολείπεσθαι. Vide *Caten. Ghisler.* p. – עוֹלֵלוֹת, *racemi.* Ies. XXXIV, 13. – פֵּאֵר, Pih. *ramos sc tor.* Deut. XXIV, 20. – קֹשֵׁשׁ, *scrutor, conquiro. Symmc Theod.* Exod. V, 7. καλαμάσθωσαν. Sir. XXXIII, 20. ὡς κα μώμενος ὀπίσω τρυγητῶν, tanquam qui spicas colligit messores. Sed per catachresin καλαμώμενος sumitur pro *cematore, qui post vindemiam colligit paucas uvas reliq Suidas:* καλαμώμενος, σταχυολογῶν· καλάμη γὰρ ὁ στάχυς σίτου. *Hesych.* in καλαμώμενον· Καλαμᾶσθαι λέγουσιν, ὅτα τῶν τετρυγημένων ἀπολείμματά τινα συνάγουσιν, ἢ στάχ Vide quoque *Intt.* ad eundem s. v. καλαμᾶται.

ΚΑΛΑ'ΜΗ, *stipula, culmus.* עוֹלֵלוֹת, plur. *race racematio.* Ies. XVII, 6. – עָמִיר, *manipulus.* Amos. II, Zach. XII, 6. – קַשׁ, *stipula*, proprie, *quae undique co gitur.* Exod. XV, 7. *Aqu. Theod.* et LXX Iob. XLI, 21. LXXXII, 12. et alibi aliquoties. – רֹאשׁ, *caput, summi*

Iob. XXIV, 24. Libere verterunt. - שַׁיִת, *vepres*. Ies. XXVII, 4. Ita *Bielius*. Sed ex mea sententia vox καλάμη potius referenda est ad שָׁמִיר, pro qua עָמִיר legerint, quam vocem etiam alibi sic vertere solent. Sap. III, 7. *Hesych.* in v. καλάμη· ἔστι γὰρ καλάμη κυρίως τὸ ξυλῶδες τῶν σταχύων, ἢ τὰ ἐξ ἀλοητῶν λείψανα, ἐξ ὧν περισσευμάτων ἔστι γνῶναι, πόσος ἦν ὁ καρπός. Vide quoque infra s. v. σιυππεῖον.

ΚΑΛΑΜΙΝΟΣ, *arundineus*, *ex stipula factus*. קָנֶה, *arundo*. 2 Reg. XVIII, 21. Ies. XXXVI, 6. Ezech. XXIX, 6.

ΚΑΛΑΜΙΣΚΟΣ, *parva arundo*, *parvus calamus*. קָנֶה, *arundo*. Ex. XXV, 31. 32. 33. et alibi aliquoties.

ΚΑΛΑΜΟΣ, *calamus*, *arundo*. הֲבִינָה, verbale foem. *recta*. Ezech. XLII, 12. Fortasse ita coniectura ducti ac veram vocis inusitatae notionem ignorantes transtulerunt. Nam maceriae sunt vulgo e calamis contextae. - עֵט, *stylus*, ac. *arundineus*. Ps. XLIV, 2. κάλαμος γραμματέως, calamus scribae. Conf. 3 Ioh. v. 13. et *Lampium* ad Psalm. loc. cit. p. 86. - קָנֶה. Exod. XXX, 23. καλάμου εὐώδους, ubi κάλαμος nonnullis videtur esse cinnamomi virgultum, sed potius est species cannae, et calamus ille odoratus, quem describit *Theophrast. Hist. Plant.* IX. c. 7. *Plin. H. N.* XII, 22. *Isidorus* lib. XVII. c. 8. *Dioscorides* lib. I. cap. 17. - Iob. XL, 16. Psalm. LXVII, 33. et alibi saepius. *Aqu.* et *Symm.* sec. cod. *Mosqu.* Gen. XLI, 5. Vide quoque *Origen.* T. II. p. 45. ed. *Paris.* - קָנֶה טוֹב, *calamus odoratus bonus*. *Aqu. Symm.* Ier. VI, 20. κάλαμον. - קֶסֶת. *Hebr. Int.* Ezech. IX, 2. Vox hebr. h. l. *omnem supellectilem scribae* notat. Conf. *Simonis Lexic. Hebr.* p. 1466.

**ΚΑΛΑΜΩΤΗΣ*, *stellio*. שְׂמָמִית, *araneus*. Prov. XXX, 28. sec. *Compl.* Melius antem legitur καλαβώτης aut ἀσκαλαβώτης, nam *Hesychio* καλαμῶται εἶδος ἐσχάρας, genus craticulae, et *Stephano* septum ex calamis contextum.

ΚΑΛΕΩ, *voco*, *accerso*, et peculiariter: *voco ad convivium*, it. *publice proclamo*, et καλέομαι, *vocor*, *accenseor*, item *sum*. *אָמַן, unde נֶאֱמָן, *verus*, *fidelis*, *fidus repertus*. Hos. XII, 1. Legerunt נֶאֱמַר. - אָמַר, *dico*. Ies. IV, 3. ἅγιοι κληθήσονται, sancti *erunt*. Hos. I, 10. κληθήσονται καὶ αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ ζῶντος, *erunt* et illi filii Dei viventis, coll. Matth. V, 9. Vide et Ies. XIX, 8. LXI, 1. LXII, 4. Vide quoque *Wolfium* ad *Libanium Epist.* p. 70. *Alberti Pericul. crit.* pag. 34. et *Lex. N. T.* s. h. v. - בּוֹא: הֵבִיא, Kal et Hiph. *venio*, *venire facio*. Esth. V, 12. οὐ κέκληκεν ἡ βασίλισσα μετὰ τοῦ βασιλέως οὐδένα εἰς τὴν δοχὴν ἀλλ' ἢ ἐμέ, non *vocavit*, h. e. *invitari iussit*, regina ad convivium cum rege aliquem praeter me Esth. VI, 5. Conf. *Lex. N. T.* s. h. v. - דִּבֵּר, Pih. *dico*, *loquor*. 2 Reg. I, 9. - הָיָה, *sum*. Ies. XLIX, 6. μέγα σοί ἐστι,

τοῦ κληθῆναί σε παῖδά μου, magnum tibi est te *esse* servum meum. - הִזְכִּיר, Hiph. *commemoro.* Ies. XLIX, 1. - הִוְעִיל, Hiph. *convoco.* Iud. IV, 13. - הֵרִים, Hiph. a רוּם, *extollo*, sequ. קוֹל, *elevo vocem.* Iob. XXXVIII, 34. - לָקַח, *accipio.* Num. XXIII, 11. Ier. XXXVII, 16. XXXVIII, 14. - מִקְרָא, *convocatio.* Exod. XII, 16. - קָרָא. Gen. XVI, 11. καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰσμαήλ, vocabis nomen eius Ismael. Vide et Gen. XVII, 19. et conf. Matth. I, 19. ac ad h. l. auctores citatos *Wolfio* p. 20. Deut. XX, 16. ubi καλεῖν notat: ad deditionem *impellere*, *hortari.* 2 Sam. XII, 28. κληθῇ τὸ ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐτὴν, *vocetur nomen meum super illam*, h. e. *urbs mea dicatur*, vel: *urbs, quam Ioab expugnavit.* Ies. IV, 1. τὸ ὄνομα τὸ σὸν κεκλήσθω ἐφ᾽ ἡμᾶς, *nomen tuum nominetur supra nos*, h. e. *appellemur abs te*, vel: *uxores tuae dicamur.* Sic Ierem. XXV, 29. ἐν πόλει, ἐν ᾗ ὠνομάσθη τὸ ὄνομά μου ἐπ᾽ αὐτὴν, in urbe, supra quam nominatur nomen meum, h. e. quae dicitur mea urbs. Sic etiam *Aelianus V. H.* VIII, 5. ἀφ᾽ ὧν (sc. βαρβάρων) αἱ δώδεκα πόλεις ἐκλήθησαν, a quibus, sc. barbaris, duodecim Ioniae civitates appellatae sunt, h. e. ita *cognominatae*, ut haec diceretur esse Carum, ista Mygdonum, illa Lelegum, alia aliorum urbs. Vide ad h. l. *Perizonium.* Ies. LXIII, 19. οὐδὲ ἐκλήθη τὸ ὄνομά σου ἐφ᾽ ἡμᾶς, neque vocatum est nomen tuum super nos, h. e. neque populus tuus, populus Dei dicti sumus. Conf. Sirac. XXXVI, 11. 2 Sam. XIII, 23. ἐκάλεσεν (scil. εἰς δοχήν. Vide Esth. V, 12. supra.) πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως, vocabat, seu *invitabat* ad convivium omnes filios regis. Vide et 1 Reg. I, 9. 10. 19. Sic *Aquila* 1 Sam. IX, 13. οἱ κεκλημένοι, vocati s. *invitati*: ubi *Schol.* ξένους τοὺς κεκλημένους Ἀκύλας ἡρμήνευσε. 1 Reg. XXI, 12. ἐκάλεσαν νηστείαν, *publice proclamarunt* ieiunium. Vide et 2 Par. XX, 3. Esdr. VIII, 22. Sic et Ier. XXXIV, 8. 15. καλέσαι ἄφεσιν, *publice proclamare* remissionem, et Ies. LXI, 2. καλέσαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτὸν, ad *proclamandum* annum gratum Iehovae. 1 Paral. XXIII, 14. υἱοὶ αὐτοῦ ἐκλήθησαν εἰς φυλὴν τοῦ Λευΐ, filii eius *accensebantur* tribui Levi. Ps. CXLVI, 5. πᾶσιν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν, omnibus illis *nomina imponens.* Ies. LXV, 15. τοῖς δὲ δουλεύουσί μοι κληθήσεται ὄνομα καινὸν, servis autem meis *imponetur nomen* aliud. Ies. XLIII, 1. ἐκάλεσά σε (κατὰ) τὸ ὄνομά σου, *vocavi te nomine tuo.* Ies. XLVIII, 1. οἱ κεκλημένοι ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ, qui vocamini nomine Israel. Ies. LVI, 7. οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, domus precum *erit* omnibus gentibus. Vide et Ies. LVIII, 12. LX, 14. 18. LXI, 3. 6. LXV, 1. οἳ οὐκ ἐκάλεσάν μου τὸ ὄνομα, qui non *invocarunt* nomen meum. Sic *Aelianus V. H.* XII. c. 1. θεοὺς πάντας ἐκάλει Ἑλληνίους καὶ Ἐλευθερίους τοὺς αὐτοὺς, καὶ τὸ τοῦ πατρὸς ὄνομα ἐβόα. — Ex. XXXIV, 6. καλεῖν *invocare* s. *preces fa-*

care notat. *Aqu. Theodot.* Prov. XII, 25. ubi *Vulgatus* per *provocare* transtulit. Prov. XXVII, 16. Legerunt יִקָּרֵא. – *קְרָא, chald. Esdr. IV, 18. Dan. V, 13. – שְׁלַח וְהָבִיא, *mitto et facio venire.* Esth. V, 10. ἐκάλεσε τοὺς φίλους, *accersebat amicos.* – שְׁמוֹ, *nomen eius.* Prov. XXI, 24. Sap. XI, 26. καλεῖν Deus dicitur *id, quod vult,* ac cum θέλειν permutatur. Eodem modo קָרָא usurpatur Ies. XXII, 12. XLI, 4. et XLVIII, 13. Sed potest quoque ibi per *creare* reddi. 1 Maccab. II, 3. σίμων ὁ καλούμενος (h. e. *cognominatus,* i. q. ἐπικαλούμενος) θασσί. Confer Luc. VIII, 2.

ΚΑΛΕΟΜΑΙ ΟΥ̓ΑΊ, vocor vae. נִצַּת, Niph. a יָצַת, *exuror, flagro.* Ier. XLVI, 19. Hic forte respexerunt נִצָּה, Niph. a נָצָה, *rixor, vastor.*

ΚΑΛΙΆ, nidus, habitaculum parvum. קִנִּים, plur. *nidi,* h. e. *mansiones, habitacula. Symm.* Gen. VI, 4. καλιὰς ποιήσεις, *mansiunculas* facies. *Hesych.* καλιαὶ, νοσσιαὶ ἐκ ξύλων. Idem in καλιός· οἱ μικροὶ οἶκοι καλιαὶ καὶ καλίδια. Idem: καλιαὶ, τὰ εὐτελῆ οἰκήματα (Vide *Graevii lectt. Hesiod.* XI. pag. 57.). Rursus idem: καλιὴν, τὸν οἶκον. κυρίως δὲ τὸν ἀπὸ ξύλων οἶκον. κάλα γὰρ τὰ ξύλα. Conf. *Schol. Apollon. Argon.* Lib. I. v. 170.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕ'Ω, pulchre operor. פִּלֵּחַ, *disseco. Quint. Ed.* Ps. CXL, 7. καλλιεργῶν, ubi καλλιεργεῖν notat *terram diligenter et accurate colere, quod qui facit, lapides et alia inutilia eiicere ac removere solet.* Sic καλλίβωλος apud *Eurip. Orest.* v. 1582. *Kreyssigius* in *Symbolis* P.I. p. 13. pro καλλιεργῶν, quod hebr. minime convenit, inserta litera σ, quae ob praecedens ὡς a librario facile poterat omitti, reponendum iudicat ὡς σκαλλιεργῶν vel σκαλιεργῶν, i. q. σκάλλων, h. e. *sarculo terram findens.* Legitur praeterea Sirac. XVIII, 28. sec. ed. *Compl.*

ΚΑΛΛΙ'ΚΑΡΠΟΣ, pulchrum seu *bonum fructum ferens, fructuosus.* שׂרֵק, *pulchra palmes. Al.* Ies. V, 2. καλλίκαρπον. Vide ad h. l. *Montf.* et infra s. v. Σωρήκ. Legitur quoque haec vox apud *Strabon.* XVI. p. 1095. A. et *Aeschyl. Prom.* v. 569.

ΚΑΛΛΙΟ'ΟΜΑΙ, pulcher sum, a καλλιόω, *pulchrum facio, venustum reddo.* טוֹב, *bonus sum.* Cant. V, 10. – יָפָה, *pulcher sum.* Cant. VI, 10. Vide sub καλλωπίζομαι.

* *ΚΑΛΛΙ'ΠΑΙΣ, cui pulchri et bene nati sunt liberi.* 4 Macc. XVI, 10. Similis huic est vox καλλιπάρῃος, *pulchras genas habens,* quam vide apud *Suidam.*

ΚΑΛΛΙ'ΩΝ, ΚΑ'ΛΛΙΣΤΟΣ. Vide postea in καλός.

ΚΑΛΛΟΝΗ', pulchritudo, species, praestantia. גָּאוֹן, *excellentia.* Ps. XLVI, 4. – נָוֶה, *habitaculum. Symm.* Psalm. LXXVIII, 7. καλλονήν. Scilicet נָוֶה alternat quandoque cum נָאָה, eiusque significationem mutuatur, adeoque notat:

pulcher, *decorus fuit*. - שֶׁפֶר, *pulchritudo*. *Aqu.* Gen. XLIX, 21. - תִּפְאֶרֶת, *gloria*. Ps. LXXVII, 67. Sirac. IV, 28. εἰς καλλονὴν, *ad ornatum* vel *pulchritudinem*, h. e. *cum pulcrum* vel *decorum est eam promere*, scil. cum postulat aliorum salus. Vide antecedentia. Sirac. VI, 15. τῆς καλλονῆς αὐτοῦ, *praestantiae* eius. Sap. XIII, 3. 5. καλλονὴ κτισμάτων, *perfectio* atque *decus* rerum creatarum. Sirac. XXXIV, 23. qui laute dat epula, celebratur, καὶ μαρτυρία τῆς καλλονῆς αὐτοῦ πιστὴ, et *munificentiae* eius semper recordabuntur homines.

ΚΑ'ΛΛΟΣ, *pulchritudo*, *praestantia*. *אֶחָד, *unus*. Mal. II, 15. καὶ οὐ κάλλος ἐποίησε, sec. *Alex.* et *B.* Lectio aperte vitiosa: male nempe divulserunt Kappa ab οὐκ librarii, et coniunxerunt cum ἄλλος. Legendum potius cum versione ar. καὶ οὐκ ἄλλος ἐποίησε, ita ut loco אֶחָד legerint אַחֵר. Sic quoque legerunt ib. paulo post. - הָדָר, *decor*. Deut. XXXIII, 17. Ps. XLIV, 5. - הֲרָר, *mons*. Ps. XXIX, 8. τῷ κάλλει μου. Legerunt fortasse לַהֲדָרִי. Potuerunt tamen etiam LXX non tam verbum quam sensum reddere, et pro *monte decorem regium ac maiestatem* accipere, quemadmodum quoque nonnulli ex Hebraeis accipiunt. Vide sequentia. - חָמַד, *desidero*. Ies. LIII, 2. - חֶמְדָּה, *desiderium*. Ies. II, 16. - יָפֶה : יָפָה, masc. et foem. *pulcher*, *pulchra*. 1 Sam. XVI, 12. XVII, 42. Prov. XI, 22. - יֹפִי, *pulchritudo*. Ezech. XXVIII, 7. - יְפִי, idem. Ps. XLIV, 13. Prov. VI, 25. XXXI, 30. et alibi saepius. - יִפְעָה, *splendor*. Ezech. XXVIII, 7. 17. - מִבְחָר, *delectus*. Ies. XXXVII, 24. - נֹעַם, *amoenitas*, *iucunditas*. Zachar. XI, 7. Adde *Symm.* Ps. XXVI, 4. - צַמָּה, *coma*, *peplum*. *Ed. Quinta* Cant. IV, 1. Auctor huius versionis videtur legisse לְחֶמְדָּתֵךְ. - שֶׁפֶר, *elegantia*. Genes. XLIX, 21. - תִּפְאֶרֶת, *gloria*. Ies. LXII, 3. Sap. V, 17. τὸ διάδημα τοῦ κάλλους. Ib. VIII, 2. *praestantiae* eius. Sir. XLIII, 11. κάλλος οὐρανοῦ, δόξα ἄστρων.

ΚΑ'ΛΛΟΣ ΓΙ'ΝΕΤΑΙ, *pulchritudo fit*. יָפָה, *pulcher sum*. Ez. XXXI, 7. - Vide alibi καλλωπίζομαι, καλὸς, ὡραιόομαι et ὡραῖος.

ΚΑ'ΛΛΥΝΤΡΟΝ, *spatula*, *ramus palmarum*. כַּף, *curvitas*. Levit. XXIII, 40. ubi inter frondes, quibus Iudaei tabernacula sua munierunt, recensentur κάλλυντρα, et *Schol.* ea interpretatur βαΐα. In plerisque libris legitur κάλλυνθρα, sed scriptura κάλλυντρα unice vera videtur *Fischero de vitiis Lex. N. T.* p. 20. *Clem. Alex. Paed.* I, 5. pag. 85. B. κλάδοι φοινίκων. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κάλλυντρα, κοσμητήρια, οἱ κλάδοι τῶν φοινίκων. Dicuntur etiam κάλυντρα, quae apud *Hesychium* post vocem *Καλύριον* exponuntur σπάθαι φοινίκων, σκόλοπες, χάρακες, σταυροί.

**ΚΑΛΛΩ'ΠΗΣΙΣ*. יָפָה, *pulcher sum*. Pro ἐκαλλιώθης apud *Aquilam* Psalm. XLIV, 3. legitur in *Catena Cor-*

derii καλλωπήσεως, quod fortasse mutandum est in καλλωπίσεως.

ΚΑΛΛΩΠΙ'ΖΩ, *orno*, *pulchrum reddo*. Καλλωπίζομαι, *pulchram faciem habeo*, *venuste me compono*. הִתְעַלֵּף, Hithp. *obtego me*. Genes. XXXVIII, 14. ἐκαλλωπίσατο, ornabat se, nempe *ungendo* ac *splendidis vestimentis*. Arab. غلف, *inunctus est*, in Coni. II. *illevit*. *Vulg. et Chald. mutato habitu*. - זָוִיּוֹת, plur. *angularii lapides*. Ps. CXLIII, 14. κεκαλλωπισμέναι. Lat. *compositae*. *Chaldaeus*: וְזִיוָן, i. e. *splendidae*. Significationem vocis hebr. desumserunt ex זִיו, quod est *splendor*, *fulgor* in l. chald. *Arab.* زوي, *ornavit*: unde زي, *habitus*, *forma*. Sed, ut ingenue fatear, potest κεκαλλωπισμέναι eodem iure quoque ad מְחֻטָּבוֹת, *incisi*, referri ex usu loquendi reliquarum lingnarum orientalium, de quo videndus est *Simonis Lex. hebr.* p. 545. - יָפָה, Pih. *pulchrum reddo*. Ier. X, 4. ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ κεκαλλωπισμέναι, auro et argento *ornatae*. *Aqu.* Cant. IV, 10. - יְפֵה־פִיָּה, *pulcherrimus*. Ierem. XLVI, 20. δάμαλις κεκαλλωπισμένη, vitula *adornata*. - *נוּף, *spargo*, *perfundo*, *aspergo*. *Theod.* Prov. VII, 17. Vocem hebr. נַפְתִּי deduxisse videtur a יָפָה, cui καλλωπίζειν saepe respondet. Iudith. X, 4. ἐκαλλωπίσατο σφόδρα, valde *se adornabat*. *Hesych.* καλλωπίζεσθαι, κοσμεῖσθαι.

ΚΑ'ΛΛΕΙ ΚΑΛΛΩΠΙ'ΖΟΜΑΙ, *pulchritudine pulcher sum*, seu *ornor*. יָפְיָפִיתָ, Pyh. per geminatam literam a יָפָה, *longe pulchrior vel pulcherrimus sum*. *Aqu.* Ps. XLIV, 3. κάλλει ἐκαλλωπίσθης. Ita *Bielius*. Sed in *Hexaplis* legitur: κάλλει ἐκαλλιώθης. Legit divisim יָפִי יָפִיתָ.

ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟ'Σ, *ornatus pulcher*. עֲדִי, idem. *Hebr. Int.* Ezech. XVI, 7.

*ΚΑΛΟΚΑ'ΓΑΘΙ'Α, *probitas*, *integritas et honestas*. 4 Macc. I, 10.

ΚΑΛΟΠΟΙΕ'Ω, *benefacio*. הֵיטִיב, Hiph. a יָטַב, idem. Lev. V, 4. καλοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι.

ΚΑΛΟ'Σ, *bonus*, *pulcher*. אֶחָד, *unus*. Mal. II, 15. οὐ καλὸν ἐποίησε sec. *Vatic.* Reponendum οὐκ ἄλλον ἐποίησε, ut לֹא אַחֵר legerint. Vide supra s. κάλλος et *Cappelli Crit. S.* p. 755. - גֶּרֶם, *os*, *ossis*. Gen. XLIX, 14. τὸ καλὸν ἐπεθύμησε. Sed καλὸν non pertinet ad גֶּרֶם, ut vulgo opinati sunt, sed ad חֲמֹר, pro quo legerunt חָמוּד, *desiderabile*, coll. Genes. XXVII, 15. *Michaelis Supplem.* pag. 558. confert arab. كرم, *nobilis fuit*, et *Syr.* ܓܡܪ, *perfectus*, *consummatus fuit*. - הֵיטִיב, Hiph. a יָטַב, *benefacio*. Prov. XV, 2. Ierem. II, 33.

Mich. II, 7. - חָמוּד, *desiderabile.* Gen. XXVII, 15. - *חֶמֶר, *merum*, *vinum rubens.* Ies. XXVII, 2. Forte legerunt חֶמֶד. - טוֹב, *bonus.* Gen. I, 4. 10. 12. 18. et alibi saepius. Psalm. XXXIV, 12. ubi τὰ καλὰ *beneficia* notat. Malach. II, 17. πᾶς ποιῶν πονηρὸν, καλὸν (ubi subintellegendum esset ποιεῖ) ἐνώπιον κυρίου. Sed lege καλὸς, nam ita *Vulg. Syr.* et adeo *Arabs* legerunt. *Theodot.* Iob. XXXIV, 5. ὅ, τι καλὸν, pro κρεῖσσον. *Vulgat.* bene: *quid sit melius.* - טוֹב מַרְאֶה, *bonus aspectu.* Esth. I, 11. ὅτι καλὴ ἦν, quoniam *pulcra* erat. - טוּב, verbum, *bonus sum.* Num. XXIV, 5. - יָפֶה: יָפָה, masc. et foem. Gen. XII, 14. XXVI, 19. Deut. XXI, 11. et alibi saepius. Adde *Inc.* 1 Reg. I, 4. καλὴ τῷ εἴδει. *Aqu.* Psalm. XLVII, 3. - יֳפִי, *pulchritudo.* Zachar. IX, 17. - יָשָׁר, *rectus.* Deut. XII, 28. - כָּבוֹד, *gloria.* Ies. XXII, 18. - נָאוָה, partic. foem. a נָאָה. Cant. I, 4. *Symm.* Cant. IV, 5. καλὸς, *amoenus, gratus, placens.* - *נָוֶה, *habitaculum. Symmach.* Ies. XXVII, 10. καλή. Legit נָאוָה, part. foem. a נָאָה, sed admodum inepte. - נָעִים, *amoenus.* Psalm. CXXXIV, 3. Prov. XXII, 18. XXIII, 8. - נֹעַם, *amoenitas.* Prov. III, 17. XVI, 24. Zachar. XI, 10. - רָע, *malus.* Cohel. IV, 17. ubi tamen pro καλὸν *Al.* rectius κακόν. Sir. XX, 10. ὡς καλὸν, *quanto melius.* Sir. XXIV, 18. ubi ἀγάπησις καλὴ est ἀ. τοῦ καλοῦ, *dilectio omnis, quod pulcrum, rectum et honestum est.* Sirac. XLI, 2. ὦ θάνατε, καλόν σου τὸ κρίμα, ubi καλὸν opponitur τῷ πικρῷ, adeoque *gratum, desideratum, optatum* notat. Sirac. XIV, 3. οὐ καλὸς ὁ πλοῦτος, non *utiles* sunt divitiae, coll. v. 5. et Matth. XVIII, 8. 2 Maccab. XV, 12. καλὸς *(honestus)* καὶ ἀγαθός. Sap. X, 8. τὰ καλὰ, *bona vera.* Vide etiam Tob. V, 13. VII, 17. 1 Macc. IV, 24. ubi pro καλὸν reponendum est καλός. *Vulg. quoniam bonus est.*

**ΚΑΛΗ' ΚΕΚΑΛΛΩΠΙΣΜΕ'ΝΗ*, *pulchra ornata.* יְפֵה־פִיָּה, *formosa. Inc.* sec. *Theodor.* Ier. XLVI, 20. Legit fortasse יְפִי יְפִיָּה.

ΚΑΛΟ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *pulcher fio* vel *sum.* יָפָה, verbum. Ez. XVI, 13.

ΚΑΛΟ'Σ ΕΙ'ΝΑΙ ΔΟΚΕ'Ω, *pulcher esse videor.* נָעַם, *amoenus sum.* Prov. II, 10.

ΚΑ'ΛΛΕΙ ΚΑΛΟ'Σ ΕΙ'ΜΙ', *pulchritudine pulcher sum*, h. e. *valde pulcher sum.* יָפְיָפָה, Pyh. a יָפָה, *longe pulchrior*, vel *pulcherrimus sum redditus. Symmach.* Psalm. XLIV, 3.

ΚΑΛΟ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *pulchrum facio*, *bene ago.* הֵיטִיב, Hiph. Ies. I, 17. μάθετε καλὸν ποιεῖν, discite *bene* seu *recte agere.*

ΚΑΛΛΙ'ΩΝ **et neutrum** ***ΚΑ'ΛΛΙΟΝ*****, comparativus,** ***pulchrior, us, melior, us.*** Sap. XIV, 19. Sir. XXXVI, 18.

ΚΆΛΛΙΟΝ ΠΟΙΈΩ, *melius facio*. הֵטִיב, Hiph. Ier. XVIII, 11.

ΚΆΛΛΙΣΤΟΣ, superlat. *pulcherrimus*, *optimus*. טוּב, *bonitas*. Hos. X, 11. – טוֹב, *bonum*. *Symm.* Ps. CXXXII, 3. μύρον κάλλιστον. – יֳפִי, *pulchritudo*. Ies. III, 24. – נְעִים, *amoenus*, *iucundus*. *Symm.* Ps. XV, 6. ἐν τοῖς καλλίστοις. – *צְבִי. *Hebr.* sec. *schol.* ed. *Rom.* Ezech. XX, 6. – *רָצוֹן, *beneplacitum*, et per metonymiam *id*, *quod placet*. *Symm.* Ps. V, 13. 4 Macc. V, 7. *optimum saporem habens.*

ΚΆΛΟΣ (aliter κάλως), *nervus*, *funis*. מֵיתָרִים, plur. *funes*. Num. III, 37. IV, 32. *Aqu.* Ps. XX, 13. κάλοις. Hanc significationem comprobat Arabismus, ubi وتر est *arcum tendere*, et وتر *nervus*. *Hieronymus* ibi per errorem *in bonis tuis*, quasi esset: ἐν τοῖς καλοῖς σου. *Hesych.* κάλοι, τὰ σχοινία, δι' ὧν ἀνασπᾶται καὶ κατάγεται τὸ κέρας καὶ τὸ ἄρμενον. *Gloss.* in *Octat.* κάλοι, σχοινία.

*ΚΆΛΠΗ, *situla*, *urna*, *urceus*. 4 Macc. III, 12. *Photius Lex.* c. 9. κάλπη, ὑδρεία. Confer quoque quos laudat *Tittmannus* ad *Zonarae Lex.* col. 1156.

ΚΑΛΥΚΩΣΙΣ, *calycosis*, *calycula*, tanquam a καλυκόω, etsi nusquam id legamus. חֲבַצֶּלֶת, *rosa*. *Aqu.* Cant. II, 1. et Ies. XXXV, 1. ubi videndus *Montfauconius*. Confer quoque s. v. κάλυξ. Καλυκὸν Hesychius exponit *parvam rosam*, apud quem etiam est καλυκίζειν, ἀνθεῖν, unde analogice esset καλύκωσις.

ΚΆΛΥΜΜΑ, *operimentum*, *tegumentum*, *tegmen*, *velamen*, *velum*. כְּסוּי. Num. IV, 14. – מִכְסֶה. Num. IV, 8. 10. 11. 12. 25. *Οἱ λοιποὶ* sec. cod. *Paul. Lips.* Exod. XXXV, 11. *Aqu.* Gen. VIII, 13. – מַסְוֶה. Exod. XXIV, 33. 34. 35. Arab. زوى *abdere*, *celare*, *tegere* notat. – מָסָךְ. Exod. XXVII, 16. XXXV, 10. ubi *Schol.* κάλυμμα interpretatur σκέπην. Ib. XL, 6. Num. III, 25. – *מִשְׁכָּן, *habitaculum*. LXX sec. cod. *Vat.* et reliqui Intt. 1 Par. XVII, 5. ἐν καλύμματι. Scribendum fortasse καταλύματι, ut habet alius *Incertus interpres* in *Hexaplis*. Lectio vitiosa e compendio scribendi orta esse videtur, nisi fortasse respexerint ad vela, quibus instructum fuit tabernaculum foederis. – *סֹךְ, *latibulum*. Ierem. XXV, 38. sec. cod. *Alex.* κάλυμα. Lege κάλυμμα. Alii codd. κατάλυμα. Vtraque vox recta est, et exprimit hebr. סֹךְ, a סָכַךְ, *tegere*, *operire*, quia ferae hominesque specubus pariter teguntur. Hinc ita *Solinus* cap. 44.: Troglodytae *specus* excavant, illis *teguntur*. Κατάλυμα vero notat *locum quemvis commorandi*, *qui aeque feris ac hominibus tribui potest*. Vide *Scheffer.* de re vehic. lib. I. c. 12. – פָּרֹכֶת, *velum*. Exod. XL, 19. – צַמָּה, *coma*, *crines*. *Al.* Ies. XLVII, 2. κάλυμμα teste *Hieronymo*,

unde apparet, vitiosam esse hodiernam lectionem, quae habet *κατάλειμμα.* Per *κάλυμμα* autem, ut recte notavit *Cappellus* in *nott. critt.* p. 516., h. l. non quodlibet *integumentum* intellegendum, sed *velum illud*, seu *mitra*, *qua mulieres caput ornabant, et crines tegebant suos.* Adde *Symm.* Cant. IV, 3. VI, 6. – רְדִיד, *peplum. Al.* Cant. V, 8. 1 Macc. IV, 6. *καλύμματα arma* dicuntur, *quibus corpus tegitur, ut scutum et galea:* coniunguntur enim *καλύμματα καὶ μάχαιρα.* Eodem modo quoque reperitur ib. VI, 2. Ad utrumque locum vide notas *Michaelis* ac *Syrum.*

ΚΑΛΥΞ, *calyx*, *flos rosae nondum apertus*, vel *qui se aperit.* חֲבַצֶּלֶת, *rosa. Aqu.* Ies. XXXV, 1. *ὡς κάλυξ* (ubi alii *καλύκωσις* habent teste *Montf.* ad h. l. quem vide), *quam nos*, ait *Hieronymus*, *tumentem rosam et necdum foliis dilatatis possumus dicere. Hesych. κάλυξ, τὸ ἄνθος τοῦ ῥόδου, τὰ μὴ ἐκπετασθὲν ἄνθος. Lex. Cyrilli MS. Brem. Κάλυξ, ἄνθος ῥόδου μήπω ἀνοιχθέν.* Sap. II, 8. *στεψώμεθα ῥόδων κάλυξι, πρὶν ἢ μαρανθῆναι*, coronemus nos rosarum sese aperientium floribus, antequam marcescant. Inde *Gloss. MSS. τῆς Παναρέτου· Κάλυξι, φύλλοις* (*MS.* vitiose *φύλοις*) *ῥόδων διανοιχθέντων.*

ΚΑΛΥΠΤΗΡ, *operimentum*, *tegmen*, speciatim *instrumentum*, *quo cineres ab altari removebantur et tegebantur.* יָעִים, plur. *palae.* Exod. XXVII, 3. *ποιήσεις στεφάνην, καὶ τὸν καλυπτῆρα αὐτοῦ.* Ita *Bielius.* Sed ibi potius hebr. לְדַשְּׁנוֹ respondet. *Vulg. ad suscipiendos cineres.* Ex. XXXVIII, 3. – יְרִיעָה, *aulaeum. Aqu. Symm.* Exod. XXVI, 7. – מִזְרָק, *crater.* Num. IV, 14.

ΚΑΛΥΠΤΗΡΑ ΕΠΙΤΙΘΗΜΙ, *operimentum impono.* דִּשֵּׁן, Pih. *cinerem removeo.* Num. IV, 13.

ΚΑΛΥΠΤΩ, *operio*, *tego*, *occulto.* *אֲשֻׁרִים, nomen propr. *Assurim. Aqu.* Ezech. XXVII, 6. *σανίσι κεκαλυμμένας*, tabulis *contectas.* Ita *Montfauconius* in *Hexaplis.* Sed pertinent potius haec verba ad antecedentia קַרְשֵׁךְ עָשׂוּ, *asserem tuum fecerunt.* Satis autem constat, עָשָׂה *tegendi* notionem in linguis orientalibus habere. – *גָּלָה, *revelo. Symm.* Ies. XLVII, 2. *καλύψαι.* Suspicor, eum scripsisse *ἀνακαλύψαι*, aut potius *ἀποκαλύψαι.* – *הֵצִיף, Hiph. a צוּף, *emergere*, aut secundum alios *inundare facio. Inc. Int.* Deut. XI, 4. – חָפָה, *operio.* Ierem. XIV, 4. – כָּסָה, *tego.* Exod. XV, 5. *πόντος ἐκάλυψεν αὐτούς:* ubi coniicere licet ipsos legisse תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ. Neh. IV, 5. *μὴ καλύψῃς ἐπὶ ἀνομίαν αὐτῶν*, ne tegas peccatum illorum. Ps. XXXI, 5. *τὴν ἁμαρτίαν μου οὐκ ἐκάλυψα*, peccatum meum non operio, vel *celo.* Psalm. LIV, 5. *σκότος ἐκάλυψέ με. Hom. Il.* φ, 181. Ps. LXXXIV, 2. *ἐκάλυψας πάσας τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν*, h. e. *condonasti* omnia peccata eorum. Cohel. VI, 4. *ἐν σκότει ὄνομα αὐτοῦ καλυφθήσεται*, tenebris nomen eius operietur. Hos. II, 9. *τοῦ μὴ καλύπτειν.* Legerunt

מְכַסּוֹת. Mal. II, 16. *Symm.* Prov. XXVI, 26. *καλύπτων*, ubi LXX *κρύπτων*. *Theod.* Prov. XII, 16. ubi *καλύπτειν* in notione *dissimulandi* venit. – כָּסַם, *tondeo.* Ezech. XLIV, 20. Videntur legisse כָּסָה. – *סָתַם, *obstruo, obsigno.* Dan. XII, 4. sec. cod. *Chis. κάλυψον τὰ προστάγματα.* – סָתַר, *abscondo me. Inc.* Ierem. XVI, 16. – צִפָּה Pih. *obduco.* Exod. XXVII, 2. XXXVIII, 2. – *צָפְנַת, *Saphnath*, nomen proprium Aegyptiacum. *Inc.* Gen. XLI, 45. *ἐκάλυψεν.* Sine dubio ibi legendum *ἀπεκάλυψεν* seu *ἀνεκάλυψεν.* Conf. ibi reliquos interpretes. – שׁוּף, *occulto. Al.* Ps. CXXXVIII, 10.

"ΑΜΑ ΚΕΚΑΛΥΜΜΕ'ΝΟΙ, *simul operti.* חֲשׂוּפֵי שֵׁת, *denudati natibus.* Ies. XX, 4. Lege: *ἀνακεκαλυμμένους.*

ΚΑΛΩ'ΔΙΟΝ (deminut. a *κάλος* seu *κάλως*), *funiculus.* עֲבוֹת sing. *funis.* Iud. XV, 14. *τὰ καλώδια τὰ ἐν τοῖς βραχίοσι αὐτοῦ*, funiculi, qui in brachiis eius. Vide et Iud. XVI, 12. *Hesych. καλώδια, σχοινία. Suid. καλώδιον, σχοινίον.*

ΚΑΛΩ͂Σ, *pulchre, bene.* הֵטִיב Hiph. a טוֹב, quod saepe cum aliis verbis constructum adverbiascit. 1 Reg. VIII, 18. *καλῶς ἐποίησας*, bene fecisti. 2 Par. VI, 9. Ies. XXIII, 16. Conf. Philipp. IV, 14. et ad h. l. *Elsnerum* pag. 252. Adde: *Oi λοιποὶ* Ion. IV, 4. 9. ubi *καλῶς* est *iure meritoque*, i. q. *δικαίως*, qua voce *Symmachus* usus est. – טוֹב, *bonus.* Gen. XXVI, 29. Iud. IX, 16. 2 Sam. III, 13. et alibi. – יָטַב : הֵיטִיב, Kal et Hiph. 2 Reg. XXIV, 44. *καλῶς ἔσται ὑμῖν*, bene erit vobis. Ierem. I, 12. *καλῶς ἑώρακας*, *recte* vidisti. Ibid. IV, 22. *καλῶς ποιῆσαι*, *recte* facere. Zach. VIII, 15. *τοῦ καλῶς ποιῆσαι Ἱερουσαλὴμ*, ut *benefaciam* Hierosolymae. – *מֵיטִיב part. ab הֵיטִיב. *Symm.* 1 Sam. XVI, 17. – שָׁפִיר, *Saphir*, nomen loci, proprie *pulcher s. elegans locus.* Mich. I, 11.

ΚΑΛΩ͂Σ ΠΟΙΕ'Ω, *bene facio.* הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *adduco.* Zeph. III, 21. *ὅταν καλῶς ὑμῖν ποιήσω*, quando bene vobis faciam. Sermo ibi est de reductione e captivitate, in qua summum erat beneficium divinum. – Vide alibi *διαβάλλω* et *ἐκτρέφω.*

ΚΑ'ΜΑΞ, *palus, vitis pedamentum, pertica, lignum hastae, hasta, spiculum.* 2 Macc. V, 3. *καμάκων πλήθη. Hes. κάμακας, κοντάρια ὀρθὰ, ἢ καλάμους ὀξεῖς.* Idem: *κάμακες, δοράτια ἱππικὰ, καὶ ὀρθὰ ξύλα ὑπὸ ταῖς ἀναδενδράσι. Suidas: κάμαξ, χάραξ. ὀρθὸν ξύλον.*

ΚΑΜΑ'ΡΑ, *camera, fornix.* רֹק, *aulaeum.* Ies. XL, 22. *ὁ στήσας ὡς καμάραν τὸν οὐρανὸν*, *sistens, ut fornicem, coelum.* Bene quoad sensum. Sic *Ennius* apud *Ciceronem* lib. III. *de oratore* c. 64. dixit *coeli ingentes fornices.* Vide *Colomesii Obss. SS.* p. 644. De voce *καμάρα* autem conf. *Suiceri Thes. Eccles.* T. II. p. 389.

'ΚΑΜΗΛΟΠΑ'ΡΔΑΛΙΣ, *camelopardalis*, fera aspectu magis, quam feritate conspicua, ita dicta, quod camelum

et pardalim aliquo modo referat, camelum capite et oblo aliquantum collo, pardalim seu pantheram macularum corpore varietate. *Plin. H. N.* VIII, 18. *Oppianus* lib. de *venat.* et *Heliodorus* lib. X. *hist. Aethiop.* describunt cr bus et pedibus anterioribus multo altioribus, quam poster sint crura et pedes, duobus in capite corniculis, ut ade i. q. nos *Giraffe* vocare solemus. Vox haec in *Bielio* om reperitur apud LXX Deut. XIV, 5. ita tamen, ut, an aut nam voci hebr. respondeat, nemo facile dixerit.

ΚΑ΄ΜΗΛΟΣ, *camelus*. בִּכְרָה, *dromas*. Ies. LX, גָּמָל, *camelus*. Gen. XII, 16. XXIV, 10. Exod. IX, 3. I, 3. coll. *Aristot. Hist. an.* IX, 50. Praeterea saepissime peritur apud LXX. - *כָּרִים, *agni*. Ez. XXVII, 21. L runt aliis vocalibus בְּכָרִים. - *עֲיָרִים, *pulli*. Ies. XX sec. *Hexapla*, sed perperam: nam *καμήλων* ibi potius pert ad גְּמַלִּים.

ΚΑΜΙΝΑΙ΄ΟΣ et *ΚΑΜΙΝΙΑ΄ΙΟΣ*, q. d. *camina ad caminum* seu *fornacem pertinens*. כִּבְשָׁן, *caminus*. IX, 8. 10. ubi cod. *Alex.* et alii *Holmesiani* καμιν habent.

ΚΑ΄ΜΙΝΟΣ, *caminus*, *fornax*, speciatim *in quo talia liquefiunt et purgantur*. אַתּוּנָא : אַתּוּן, chald. *for* Dan. III, 6. 11. 15. et saepius in hoc capite. - דוּד, *ahe* Iob. XLI, 11. Libere transtulerunt. - כִּבְשָׁן, *fornax*. XIX, 28. Exod. XIX, 18. - כּוּר, idem. Deut. IV, 20. P XVII, 3. Ier. XI, 5. et alibi. - קֻבָּה, *lupanar*. Num. X 8. ubi *κάμινος* quoque *lupanar* notare videtur, quia ibi libidinis aestuant homines. Vide infra s. v. *πυρίνιον*. P quoque aliquis coniicere *καμάρας*, قُبَّة, *fornix*, *concam tum opus*. Legitur praeterea apud LXX Prov. XVI, 30. nihil respondere videtur in textu hebr. Pertinet autem dubio ad כָּלָה, pro quo כּוּר legerunt, sicut pro רָעָה vide הָרָעָה. Vide ad h. l. *Iaegerum*. Sir. II, 5. *ἐν καμίνῳ ταπε σεως*, pro *ἐν ταπεινώσει, ὡς ἐν καμίνῳ*. Conf. *Glassii Ph S.* p. 1065. et 1098. ed. *Dathii*.

ΚΑΜΜΥ΄Ω, (per syncopen poeticam pro *καταμ claudo*, speciatim *oculos*, *oculis nicto*, *conniveo*, i. q. μ *πάζω*, s. *μύω τὰς ὦπας*. Vnde *Suidas*: *μυωπάζω γὰρ τὸ* *μύω*. הָשַׁע Hiph. a שָׁעַע, *oblino*. Ies. VI, 10. *τοὺς ὀφθαλ αὐτῶν ἐκάμμυσαν*, oculos suos *clauserunt*, sensu eo Vide *Cappelli Crit. S.* T. III. p. 212. ed. rec. - סְחִי, *abr* Thren. III, 44. *καμμῦσαί μοι*, ad *claudendum* mihi oc Legerunt sine dubio סַחִי, a טוּחַ, quod de *oculis illitis* u patur. Ies. XLIV, 18. Vide *Cappelli Crit. S.* p. 688. Fort tamen pro *καμμῦσαι* reponendum est *λικμῆσαι*. - עָצַם *obstipo*. Ies. XXIX, 10. *καμμύσει τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν*, c

det oculos ipsorum. Vide et Ies. XXXIII, 15. et confer *Bocharti Hieroz.* P. I. Lib. I. c. 4. pag. 52. et *Lex. N. T.* s. h. v.

ΚΆΜΝΩ, *laboro*, *fatisco*, *defatigor*, *morior*, *aegroto.* נָקֹט Niph. a קוּט, *fastidio.* Iob. X, 1. *κάμνων τῇ ψυχῇ μου*, *fractus animo meo*, aut: *aegrotans animo* (Haud raro enim Graeci *κάμνειν* ad *morbos* transtulerunt. Vide *Aelian. V. H.* IV, 15. *Lucian. Toxar. Opp.* T. II. p. 565. *Aeschin. Socrat.* Dial. II. §. 4.). Hebr. XII, 3. *ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι*, ne *defatigati frangamini* animis vestris. Sap. XV, 9. *ἔστιν αὐτῷ φροντὶς, οὐχ ὅτι μέλλει κάμνειν, οὐδ' ὅτι βραχυτελῆ βίον ἔχει*, non cogitat, quod *moriendum* ipsi sit, et quod vitam brevem habeat. *Al.* Sap. IV, 16. *κατακρινεῖ δίκαιος καμὼν τοὺς ζῶντας ἀσεβεῖς*, condemnat autem iustus *mortuus* viventes impios. In ed. *Francof.* pro *καμὼν* hic legitur *θανὼν*, sed hoc glossema videtur, primo in margine positum, et postea ab indocto librario pro vera lectione textui insertum. *Hesych.* *καμεῖν*, *κοπιάσαι*, ἢ *ὀκνῆσαι*, *νοσῆσαι*, *ἀποθανεῖν*, *ἐπιμελῶς κατασκευάσαι.* Idem: *κάμνει*, *νοσεῖ*, *ἐργάζεται*, *κοπιᾷ*, *ὀργίζεται*, *ἀποθνήσκει.* *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *καμόντας*, *ἀποθανόντας.* Conf. *Seldenum* de *Synedr. Hebr.* lib. II. c. 7. p. 364. et *Lex. N. T.* s. h. v.

ΚΆΜΠΗ, *eruca*, *bruchus.* גָּזָם, *locustae species.* Ioel. I, 4. ubi vide *Scholion.* Ibid. II, 25. Amos. IV, 9. *Columella* Lib. XI. c. 3. *Animalia*, *quae a nobis* (Latinis) *appellantur* erucae, *graece autem κάμπαι nominantur*, *vel manu colligi debent* etc. Conf. *Hasaei* Diss. de *terrae depopulat.* in *Bibl. Brem.* Class. VII. p. 777 sequ.

ΚΑΜΠΉ, *flexura*, it. *rota*, *semita.* פִּנָּה, *angulus.* Nehem. III, 24. 31. – מַעְגָּל, *orbita*, *locus*, *in quo plaustri rotae volvuntur*, vel *via*, *in qua vehitur.* *Aqu.* sec. *Coisl.* 1 Sam. XXVI, 5. *in mediis castris.* Confer sequ. Caeterum ibi *καμπῇ* legendum est, nam pendet ab *ἐν*. *Aqu.* Prov. II, 18. IV, 11. et 26. V, 6.

ΚΑΜΠΤΌΣ, *flexilis*, *flexibilis.* מַעְגָּל, *orbita.* *Aqu.* Prov. II, 9. *καμπτούς.* Sed *Aquila* mihi *καμπὰς* aut potius *καμπὴν* scripsisse videtur, ut semper hanc vocem interpretari solet.

ΚΆΜΠΤΩ, *flecto.* בְּרַךְ chald. *genua flecto.* Dan. VI, 10. *ἦν κάμπτων ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ*, flectebat se in genua sua. – הוֹרִיד Hiph. *descendere facio.* *Symm. et Inc.* Gen. XXVII, 40. *καμφθῇς.* – כָּפַף, *incurvo.* Ies. LVIII, 5. *οὐδ' ἂν κάμψῃς ὡς κρίκον τὸν τράχηλόν σου*, neque *flectas* tanquam annulum collum tuum. – כָּרַע, *incurvo me.* *Aqu.* Gen. XLIX, 9. *κάμψας*, sc. *γόνατα* s. *σκέλη.* 2 Sam. XXII, 40. *κάμψεις τοὺς ἐπανισταμένους ἐπ' ἐμέ*, flectes vel *subiges* illos, qui resistunt mihi. Sic et *Aqu.* Ps. XVII, 40. 1 Reg. XIX, 18. *πάντα γόνα-*

τα, *ἃ οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ*, omnes, qui non flexerunt genua sua coram Baal. 2 Par. XXIX, 29. *ἔκαμψεν* (*sc. γόνατα.* Vide supra in *γόνυ κάμπτω.*) *ὁ βασιλεὺς*, flectebat genua rex. Ies. XLV, 23. *ἐμοὶ κάμψει* (*sc. ἑαυτὸ*) *πᾶν γόνυ*, coram me se flectat omne genu. *Aqu.* Iud. XI, 35. 1 Sam. IV, 19. Ps. XVI, 3. et XXI, 32. *κάμψουσιν*, sc. *ἑαυτούς*. – סָגַר, *procumbo*. Ies. XLIV, 15. 17. – שָׁחַח, *incurvo me*. Iob. IX, 13. *ὑπ' αὐτοῦ ἐκάμφθησαν κήτη τὰ ὑπ' οὐρανὸν*, sub illo incurvant se ceti, qui sub coelo. *Aqu.* Ps. X, 10. Sir. XXXVIII, 19. *κάμψει*. *Vulg. cooperuit.* Legit *καλύψει*, ut *Coteler.* ad *Chrysost. in Daniel.* p. 215. *ἀπεκάλυψε* pro *ἀπέκαμψε* scribit, itemque *M. Meibom.* ad *Fragm. Pythag.* p. 752. in Add. *ἐπικαλύπτειν* pro *ἐπικάμπτειν*. Nam *λυ* et *μ* parum differunt in MSS.

ΚΑΜΠΤΥΛΟΣ, *inflexus*, *curvus*. נָלוֹן part. Niph. a לוּן, *perversus*. Prov. II, 15. *καμπύλαι αἱ τροχιαὶ αὐτῶν*, *perversae* semitae illorum. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *καμπύλαι*, *στρεβλαὶ*, *ἐπικαμπεῖς*.

ΚΑΜΨΑΚΗΣ vel *ΚΑΨΑΚΗΣ* (a *κάμψα* vel *κάψα*, *capsa*, *theca*), *vas continens aquam vel oleum. Hieronymus* reddit *lecythus*. צַפַּחַת, *ampulla*. 1 Reg. XVII, 12. 14. 16. et XIX, 6. Vide et Iudith. X, 5. Conf. *Spanhemium* in *Callimachum* p. 541. et *Salmasium* ad *H. A.* p. 544. T. II.

ΚΑΜΨΙΣ, *curvatio*, *flexio*. עֵקֶד, *ligatio*. *Aqu.* 2 Reg. X, 12. *οἴκῳ κάμψεως*, *domo incurvationis*. *Hieron. domus curvantium.* Videtur legisse עֲקַל, ab עָקַל, *intortus*, *tortuosus fuit.* Vide *Bonfrerii* notas ad *Eusebii Onom.* v. *Βαιθακάθ*.

ΚΑΝΘΑΡΟΣ, *cantharus*, *poculum*, it. *nodus* sive *locus durior in ligno*. כָּפִיס, *vermis*, *qui trabes et ligna rodit.* Hab. II, 11. *κάνθαρος ἐκ ξύλου φθέγξεται αὐτὰ*, *nodus* ex ligno loquetur illa. Dicitur autem locus durior in ligno *κάνθαρος*, eodem nomine, quo poculum, quod forma rotunda huic similis sit. Quemadmodum inde etiam procul dubio navigii quaedam species et annuli nomen *κάνθαρος* accepit. Sic enim *Hesychius*: *Κάνθαρος*, *ποτηρίου εἶδος ἀπὸ τοῦ κατασκευάσαντος*. *καὶ ποιὸς ἰχθὺς*, *καὶ πλοίου εἶδος*, *καὶ ὁ δακτύλιος τῶν ἱερέων*. *Steph. le Moyne* coniecturam, parum tamen probabilem, qua LXX *Hab.* l. c. כָּפִיס non *κάνθαρον*, sed *κανθὸν* reddidisse putat, vide in *Obss.* eius ad *Varia Sacra* p. 841. His a *Bielio* iam observatis addo nunc haecce. *Arabs* usus verbo وتل, *palus* et *clavus ligneus*, *σκόλοψ* legisse videtur, quod ortum fortasse est e voce *σκώληξ*, quae in Ed. VIta legitur. Nonnullis LXX legisse videntur *κάναβος*, quod occurrit apud *Pollucem* VII, 164. X, 89. ac *Hesychium*. Ex sententia denique *Cappelli* in *notis critt.* p. 109. LXX reddiderunt *κανθήριον*. *Cantherii Vitruvio* in architectura sunt *trabes crassae, quas utrique aedificii muro transversim imponuntur ad vin-*

ciendos et connectendos inter se parietes, quibus deinde tigna imponuntur. Interpres lat. LXX in opere *Regio* habet *scarabaeus de ligno:* ita *κάνθαρος* pro *verme* sumetur. Igitur, ut observat *Schindlerus*, acceperunt pro arab. חַנְבּוּס ex hebr. חַפּוּשִׁית, quod est *scarabaeus*. Rabbini arabicum scribunt כּנבּוּס. Est autem Nun epentheticum.

**ΚΑΝΟΝ*, *canistrum.* סַל. Exod. XXIX, 3. *ἐπὶ τῷ κανῷ.* *Drusius* ibi coniicit, hinc forte apud *Hesychium* legi: *κανὸν, κανοῦν.*

ΚΑΝΟΥΝ, contracte ex *κάνεον*, *canistrum.* סַל, idem. Gen. XL, 16. 17. 18. Exod. XXIX, 3. Lev. VIII, 2. Gen. XL, 17. leguntur verba graeca haec: *ᾤμην τρία κανᾶ χονδριτῶν αἴρειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου*, putabam tria canistra panum ex chondro coctorum portare super caput meum. Sic *Homerus Odyss. ε'*, v. 147. *σῖτον δὲ δμῶες παρενήνεον ἐν κανέοισι*, et *Theocritus Parv. Herc.* v. 135. *ἐν κανέῳ μέγας ἄρτος δωρικός.* Sic et *Virgilius Aen.* I, 701. *Cereremque canistris expediunt.* Vbi *Donatus:* Mos enim fertur apud veteres fuisse, ut panis non argenteis vasculis inferretur, sed canistris, h. e. specubus factis ex vimine. Vide *Feithium Ant. Homer.* lib. III. c. 1. p. 200. Male autem ille *Homerum* canistra appellasse *κανέους* dicit. Nam *κανέοισι* Hom. l. c. est Ionice pro *κανέοις*, et hoc a *κάνεον*, contr. *κανοῦν.* *Hesych.* *κανοῦν*, *κανίσκιον*, *δισκάριον*. Ita etiam in *Gloss. Octat.* exponitur, ubi tamen pro *δισκάριον* vitiose legitur *δισκάρειν*.

ΚΑΝΩΝ, *canon*, *regula*, it. *columna.* מְסוּכָה (ס pro שׂ); *sepimentum.* Mich. VII, 4. Chald. סכין, *columna.* Aliis legisse videntur מִמְּשׂוּרָה, nam מְשׂוּרָה est *mensura*, i. q. *κανών*. – קַו, *linea*, *regula.* *Aqu.* Psalm. XVIII, 4. *κανών.* Id. Iob. XXXVIII, 5. *κανόνα.* *Lex. Vet.* *κανὼν*, *regula*, *norma.* Iudith. XIII, 8. *προσελθοῦσα τῷ κανόνι τῆς κλίνης*, accedens ad *columnam* lecti. Sed fortasse ibi loco *κανόνι* reponendum est *κίονι*, quod *columnam* notat. Ita iam iudicavit *Baduellus* in *Commentario* ad h. l. *Houbigantio* *κανὼν* videtur fuisse transversa virga, ex qua pendebat acinaces, et quae continebat duas lecti columnas, ex quibus pendebat conopeum.

ΚΑΠΗΛΟΣ, *negotiator*, *cocio*, *propola*, item *caupo.* Reperitur haec vox apud LXX Ies. I, 22. *οἱ κάπηλοί σου μίσγουσι τὸν οἶνον ὕδατι*, caupones tui miscent vinum aqua. Ex sententia *Bielii* verbis *οἱ κάπηλοί σου* nihil respondet in textu hebr. ut adeo LXX ea de suo sensus causa addidisse videantur. Arbitror tamen, verba haec pertinere ad סָבְאֵךְ, *potus tuus*, pro quo סְפָחֵךְ legerint, a סָפַח, *fundere*, *affundere*, *adiungere*, *admiscere*, quod facere solent caupones, qui miscent vinum aqua. *Lucianus Hermot.* p. 548. *ὅτι οἱ φιλόσοφοι ἀποδίδονται τὰ μαθήματα, ὥσπερ οἱ κάπηλοι, κερασάμενοί*

γε, οἱ πολλοὶ καὶ δολώσαντες καὶ κακομετροῦντες. Apud *Lysiam* quoque in *orat.* contra *Aeschinem* et apud *Athenaeum καπήλους* esse *caupones* s. *oenopolas*, docet *Salmasius* de *usur.* p. 549. Sir. XXVI, 24. *οὐ δικαιωθήσεται κάπηλος ἀπὸ ἁμαρτίας,* non liber erit *negotiator* a peccato, scil. *fraudis*. *Lex. Cyrilli MS. Brem. κάπηλος, πραγματευτὴς, μεταπράτης. Suidas: κάπηλος, μεταβολεὺς, πραγματευτής.* Sic et *Etymologus* Graecos *καθόλου τοὺς πωλοῦντας καπήλους* dixisse docet. Inde *σιτοκάπηλοι* et *πυροκάπηλοι Polluci*, *qui frumentum et triticum vendebant*. Hinc et *mangones ἀνδραποδοκάπηλοι* Graecis appellati Vide *Salmasium* lib. cit. pag. 551. et *Spanhemium* ad *Iulian.* p. 141 sequ. Sic et *Hesychius: κάπηλος, μεταπράτης, ὁ τὰ πρὸς τὴν κάπην πιπράσκων. κάπη δὲ ἡ τροφή:* et *καπηλεύει*, quod inde derivatur, idem interpretatur: *μεταπωλεῖ, οἰνοπωλεῖ, καὶ τὰ πρὸς τὰς τροφὰς καὶ πόσεις.* Aliam autem etymologiam vocis *κάπηλος* tradunt *Schol. Aristoph.* in *Plutum* v. 135. et *Suidas, παρὰ τὸ κυκύνειν τὸν πηλὸν*, *ab adulterando vinum*, illam derivantes. *Πηλὸς* enim proprie *lutum*, et Ionice quoque *vinum*, sicut חֹמֶר *lutum* et חֶמֶר *vinum* apud Hebraeos.

ΚΑΠΝΙ'ΖΩ, *fumo*, *infumo*, *denigro*, *fumum excito*, *ignem accendo*. כֵּהָה, *debile*, et de ellychnio: *debiliter et remisse ardens*. Ies. XLII, 3. *λίνον καπνιζόμενον*, ubi alii *τυφόμενον*. - עָשַׁן, *fumus*. Gen. XV, 17. - עָשַׁן. Exod. XIX, 18. Psalm. CIII, 33. et CXLIII, 6. - עָשֵׁן, verbale, *fumans*. Exod XX, 18. Ies. VII, 4. Tob. VI, 7. 17. VIII, 2. *ἐκάπνισεν*, odore eorum, quae carbonibus erant imposita, Saram perfudit. Adde Sap. X, 7.

ΚΑΠΝΟΔΟ'ΧΗ, *fumarium*. אֲרֻבָּה, *fumarium*, ita dictum ab אָרַב, *insidior*, *quia insidias quasi struit fumo*, *ut eum capiat*. *Theod.* Hos. XIII, 3. Vocabulo boc eleganti *Eupolis* quoque usus est auctore *Polluce Onom.* VII, 123.

ΚΑΠΝΟ'Σ, *fumus*. עָשָׁן, idem. Exod. XIX, 18. Ios. VIII, 20. 21. Iud. XX, 38. 40. et alibi saepius. - *עשן, idem. Exod. XIX, 18. - *קִיטוֹר, *fumarium*. *Inc.* Psalm. CXVIII, 83.

ΚΑΠΝΩ'ΔΗΣ, *fumosus*, *fumidus*. Vide s. v. *ἀτμίς*.

ΚΑ'ΠΠΑΡΤ, vel *ΚΑ'ΠΠΑΡΙΣ*, *capparis*, *frutex spinosus*, cuius fructus idem nomen habet, plenius descriptus a *Dioscoride* l. II. c. 204. אֲבִיּוֹנָה, *appetitus*. Coh. XII, 5. *διασκεδασθῇ ὁ κάππαρις*, dissipetur *capparis*. Legerunt אֶבְיוֹנָה seu אֲבִיּוֹנָה, ut *Schindlerus* in Lex. monuit (Conf. *Ol. Celsii Hierobot.* T. I. p. 211 sequ.), ant, quia de amygdalo antecessit, visum fuit eis vertere capparim. *Verweyo* ad *Hesychium* s. v. *κάπουπλος κάππαρις* videtur *gulam* significare, cuius desiderium edendo et bibendo expletur.

**ΚΆΠΤΩ*, *edo, comedo.* אָכַל, idem. Dan. I, 12. sec. *Chis.* ὥστε κάπτειν καὶ ὑδροποτεῖν. *Anaxilas* poeta apud *Athenaeum* p. 548. C. τυροὺς κάπτων. *Hesych.* κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι, ἐσθίοντες, ubi vide quos laudavit *Alberti*, et *Valcken.* ad *Herodot.* lib. II. c. 93.

ΚΆΠΥΡΟΣ, *adustus, torridus, aridus.* נִקֻּדִים plur. *punctati*, secundum alios *mucidi*, quasi *mucore maculosi* (est enim mucidus panis multis coloribus tanquam punctis varius). *Symm.* Ios. IX, 5. quasi legisset נִקְדִים partic. coni. Niph. a יָקַד, *adurere*, a qua voce quoque derivavit *R. Salomon. Aquila* habet ἐψαθυρωμένος, quod vide infra. *Hesych.* κάπυρος, καπύσσων, ἐκπνέων.

ΚΑΡΑΔΟΚΈΩ, *erecto quasi s. exserto collo et capite exspecto.* יָחַל Pih. *exspecto. Aqu.* Ps. CXXIX, 5. ἐκαραδόκησα. - *כָּתַר, *corono. Aqu.* Ps. CXLI, 8. ex usu l. chald. e quo etiam LXX h. l. per ὑπομένω reddiderunt. *Philo de vit. Iosephi* p. 558. ἐλπίζειν et καραδοκεῖν coniungit. *Phavorinus:* ἐκαραδόκει, προσεδόκα, ἐκαρτέρει, ἀπεσκόπει, ἀπέβλεψεν. *Hesych.* καραδοκεῖ, προσδοκᾷ, ἐκδέχεται, ἢ ἐπιτηρεῖ τὸ κεφάλαιον τοῦ πράγματος. Conf. *Lex. N. T. s. h. v.*

ΚΑΡΑΔΟΚΙ'Α, *exspectatio, quasi erecto seu exserto collo et capite.* תּוֹחֶלֶת, *spes, exspectatio. Aqu.* Prov. X, 28. ubi in *Symmachi* reliquiis ὑπομονὴ legitur. Idem Psalm. XXXVIII, 7.

ΚΑΡΔΙ'Α, *cor, animus, mens, anima, voluntas, conscientia, stomachus, pars interior, profunditas.* אֶרֶץ, *terra.* 2 Sam. XIV, 20. τοῦ γνῶναι πάντα τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου sec. *Ald.* Est haec versio alius interpretis, qui libere vertit, ita tamen, ut loco σου reponendum sit μου. - *בַּיִת, *domus.* Prov. XXI, 12. καρδίαι, ubi loco לְבַיִת, *ad domum*, sine dubio legerunt לִבּוֹת. *Boysenius* in *Symb. ad systema philol. hebr.* T. I. p. 55. voci בַּיִת, a בות (conf. *Golium* p. 354.) derivatae, notionem *consiliorum* tribuit. - *בּוּר, *declaro.* Cohel. IX, 1. καρδία μου. Legerunt לִבִּי, et explicationis causa addiderunt οἶδε. - בֶּטֶן, *venter.* Prov. XXII, 18. Hab. III, 15. - דֶּרֶךְ, *via.* Ps. XXXVI, 15. τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ. In SS. utrumque dicitur, *recti via* et *recti corde*, ac sensu eodem. - חַטָּאת, *peccatum.* Ps. XXXI, 6. τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου. Omnes fere interpretes recentiores, praeeunte *Buxtorfio* in *Anticritica* p. 622., in eo consentiunt, loco καρδίας LXX fortasse scripsisse ἁμαρτίας, et provocant ad *Vulgatum*, qui habet: *impietatem peccati mei.* Ita quoque edi iussit *Grabius.* Sed lectionem καρδίας expresserunt quoque *Arabs* atque *Aethiops*, ideoque mallem statuere, καρδίας superlativi exprimendi causa ab ipsis positum esse, ut sit *summa impietas*, quam interpretationem quoque verba hebr. admittunt, aut eos respexisse alia SS. loca, ubi idem legitur. - כִּסְלָה, *stultitia.*

Ps. LXXXIV, 9. *ἐπὶ τοὺς ἐπιστρέφοντας καρδίας ἐπ' αὐτόν.* Scilicet pro hebr. וְאַל־יָשׁוּבוּ לְכִסְלָה, *et non convertentur ad stultitiam*, divisa ultima voce, mutato porro כ in ב, et omisso ס, legerunt לֵב לָהּ. - לֵב et לֵבָב. Gen. XX, 5. 6. *ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ*, puro s. sincero *animo*. Conf. 1 Petr. I, 22. Gen. L, 21. *ἐλάλησεν αὐτῶν εἰς τὴν καρδίαν*, *loquebatur ad cor illorum*, h. e. *consolabatur illos*, s. *animos illorum timore liberabat*. Vide et 2 Par. XXXII, 6. Deut. VI, 5. *ἀγαπήσεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου*, amabis ex toto corde tuo. Sic et apud *Theocrit. Idyll.* XXIX. v. 4. *οὐχ ὅλας φιλέειν μ' ἐθέλησθ' ἀπὸ καρδίας.* Deut. IX, 4. *μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου*, ne *dicas in corde* tuo, h. e. ne *cogites*. Vide et Deut. VIII, 17. 1 Sam. XXVII, 1. et conf. Matth. XXIV, 48. Iud. XVI, 26. *ὅτε ἠγαθύνθη ἡ καρδία αὐτῶν*, *cum essent hilares*. Vide et Ruth. III, 7. et 2 Sam. XIII, 28. Iud. XIX, 5. *στήρισον τὴν καρδίαν σου κλάσματι ἄρτου*, suffulci *stomachum* tuum frusto panis, h. e. comede frustum panis. *Vulg. gusta prius pusillum panis, et conforta stomachum.* Vide et v. 8. et conf. Gen. XVIII, 5. ubi סָעַד לֵב per *φάγεσθαι* interpretantur. Adde Psalm. CIII, 17. Veteres autem *καρδίαν stomachum* dixisse ex *Trilleri* animadversionibus apud *Wolfium* ad Act. XIV, 17. pag. 1211. manifestum est. Vnde et *Suidas: οἱ παλαιοὶ τὸν στόμαχον καρδίαν ἐκάλουν.* Ruth. II, 13. *ἐλάλησας ἐπὶ καρδίαν τῆς δούλης σου*, *locutus es ad cor* ancillae tuae, h. e. *alloquio tuo animum* ancillae tuae *aegritudine levasti*, vel: *solatio erexisti*. Confer *Drusium Obss.* lib. VIII. c. 1. et *Fesselium Advers. Sacr.* lib. I. c. 8. p. 49. 2 Sam. VII, 21. *κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίησας*, iuxta *voluntatem* tuam fecisti. 2 Sam. VII, 27. *εὗρεν ὁ δοῦλός σου τὴν καρδίαν αὐτοῦ*, invenit servus tuus cor suum, h. e. *voluntatem* suam *propensam*. 2 Sam. XIII, 20. *μὴ θῇς εἰς τὴν καρδίαν σου τοῦ λαλῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο*, ne ponas in cor tuum, h. e. *ne ita animo tuo afficiaris*, ut hoc loquaris. Vide et v. 33. et XIX, 19. 2 Sam. XIX, 7. *λάλησον εἰς τὰς καρδίας τῶν δούλων σου*, loquere ad corda servorum tuorum, h. e. *oratione blanda animos illorum tibi concilia*. 2 Par. XXX, 22. *ἐλάλησεν ἐπὶ πᾶσαν καρδίαν τῶν Λευϊτῶν*, loquebatur ad omne cor Levitarum, h. e. *ita ut animum illorum valde moveret.* 2 Sam. XXIV, 10. *ἐπάταξε καρδία Δαβὶδ αὐτὸν*, percutiebat cor Davidis illum, h. e. *conscientia* Davidis illum perturbabat. Vide et 1 Sam. XXIV, 6. 1 Par. XXVIII, 2. *ἐμοὶ ἐγένετο ἐπὶ καρδίαν*, *mihi in mentem venit*. Vide et 2 Par. XXIV, 4. XXX, 12. *δοῦναι αὐτοῖς καρδίαν μίαν*, ad dandum illis cor unum, h. e. *unam mentem*, *animorum consensum*, *concordiam*. Conf. Act. IV, 32. Ps. XI, 12. *ἐν καρδίᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ ἐλάλησε κακά*, *corde et corde* loquitur mala, h. e. *mente et animo duplici*, dum amicum animum verbis prae se ferunt, infensum vero in pectore fovent, seu alia ore promunt, alia

corde premunt. Confer Sirac. I, 25. ubi hoc est *ἐν καρδίᾳ δισσῇ*, et Sir. II, 13. ubi *καρδίαι διπλαῖ* eodem sensu dicuntur. Vide *Drusii Adag.* Cl. I. lib. IV. n. 38. et Cl. II. lib. III. n. 7. Ies. VI, 10. *ἐπαχύνθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου*, stupidus factus est *intellectus* populi huius. Hoc sensu *καρδία* et profanis venit. Vide *Wolfium* ad Matth. XIII, 15. p. 227. Ezech. XXVII, 4. *ἐν καρδίᾳ θαλάσσης*, in corde, h. e. in *medio* maris. Vide et v. 25. 26. 27. XXVIII, 2. Ion. II, 4. *ἀπέῤῥιψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης*, proiecisti me in profunditates cordis maris, h. e. *in imas profunditates maris.* Vide et Ps. XLV, 2. *Hesych.* *καρδίας θαλάσσης, βυθοῦ.* Ita et in *Gloss. MSS.* in *Proph.* Hagg. II, 19. *θέσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν*, ponite in cordibus vestris, h. e. iuxta phrasim poetae: *habete alta mente repostum.* Sic et Luc. XXI, 14. *θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν.* – His locis a *Bielio* iam adductis addenda sunt haec: 2 Sam. XVIII, 3. *οὐ θήσουσιν ἐφ' ἡμᾶς καρδίαν.* Formula haec aeque ac *ἵστημι ἔν τινι καρδίαν* ibidem apud *Incertum* de iis dicitur, *qui alios non magnopere curant, quibus aliorum salus non curae cordique est*, et respondet vernaculo: *einem nicht zu Herzen gehen.* Bene *Vulgatus: non magnopere ad eos de nobis pertinebit.* Hos. IV, 11. *μέθυσμα ἐδέξατο καρδία λαοῦ μου*, ubi pro *καρδία* reponendum videtur *καρδίαν*. *Inc.* Iud. XVI, 17. *πάντα τὰ ἀπὸ καρδίας*, quod est vernaculum: *alles vom Herzen weg.* *Vulg. veritatem rei.* Confer eundem v. 18. ubi eadem leguntur, et *Vulgatus* habet: *omnem animum suum.* *Aqu. Symm.* et *Vta Edit.* Ps. LXXXIX, 12. ubi loco *ἐν τῇ καρδίᾳ* reponendum est *εἰς τὴν καρδίαν.* – לְבַב chald. Dan. II, 30. IV, 13. V, 22. et alibi. – לִבָּה. Ps. VII, 10. CXXIV, 4. Prov. XV, 12. et alibi. – *מוּסָר, *eruditio, disciplina.* *Theod.* Ierem. XIX, 8. ubi vel libere transtulit, vel legit מוּסָר *Doederlein.* coniicit, loco *καρδίαι* legendum esse *παιδίαι.* – מֵעִים, *dual. viscera.* Thren. II, 11. ubi *ἡ καρδία μου* ex *Itala* et *Arabica* mutandum videtur nonnullis in *ἡ κοιλία μου*, ut I, 20. Eaedem voces permutantur in *Rom.* et *Ald.* Iob. XXX, 27. ac Psalm. XL, 9. ad quem locum vide notata a *Starckio* in *Carminibus David.* p. 117 sequ. – נֶפֶשׁ, *anima.* Thren. III, 21. – עַיִן, *oculus.* Ies. LXV, 16. *οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν, non amplius eorum recordabuntur.* Non male quoad sensum. Facilis enim est oblivio eorum, quae e conspectu auferuntur. – *עֵצָה, *consilium.* *Inc.* Iob. XXXVIII, 2. ubi *καρδία cogitationes, consilia* notat. – *עָרַל, *denudare praeputia.* LXX sec. *Vat.* Hab. II, 16. Vox *καρδία* (quae, si sana esset, in *καρδίῳ* mutari deberet) h. l. sine dubio in mendo cubat, orta e compendio scribendi. *Arabs* habet *contorquere*, ut adeo legisse videatur *καρδιώθητι*, quod notat *sentire dolorem stomachi*, aut secundum *Bahrdtium* *κράθητι*, a *κεράννυμι*,

misceo, *contraho*, quod mihi minus probabile est. – *עֹרֶף, *cervix*. 2 Par. XXX, 8. Permutarunt nempe hic duas loquendi formulas in SS. saepius obvias, ac sensu minime diversas, nempe *obdurare cor*, et *obdurare cervicem*. – פֶּה, *os*, *oris*. Prov. XVIII, 4. ubi interpres in *orationis* locum *cogitationem* substituit e cap. XX, 5. Adde Num. XXII, 38. sec. *Alex*. εἰς τὴν καρδίαν sensu eodem. – *פָּנִים, *facies*. *Hebr. Int.* Iob. XV, 27. Permutavit h. l. metaphoras idem valentes: nam *cor pingue* et *facies pinguedine quasi obducta* eundem sensum habent. – *צַמֶּרֶת, *cacumen*. *Symm.* sec. *Hexapla* Ezech. XXXI, 14. Sed vereor, ne inepto loco positum sit h. l. καρδία, et ad aliam vocem, v. c. בְּתוֹךְ pertineat, aut ipsa lectio sit vitiosa. Posterius visum est *Semlero*, qui coniicit legendum τὰς ἄκρας, aut τὸ ἄκρον. – קֶרֶב, *intimum*. Psalm. V, 10. LXI, 4. XCIII, 19. et alibi. – *רֹב, *multitudo*. Prov. XV, 22. ἐν καρδίαις. Loco בְּרֹב, *in multitudine*, legit בְּלֵב. Idem valet de loco Prov. XXIV, 6. – רוּחַ, *spiritus*. Ezech. XIII, 3. – רֹחַב, *latitudo*. 1 Reg. IV, 29. Ita *Bielius Trommium* secutus. Sed καρδία ibi τῷ לֵב respondet, et ad רֹחַב pertinet χύμα. – רַךְ, *tener*. Ezech. XVII, 22. Nam fortasse *ramos tenellos* per καρδίαν intellexerunt? – רָעָה foem. *malitia*. Thren. I, 23. Sic quoque *Bielius*. Sed καρδία est tantum ed. *Ald.* vitiosa lectio, quae e sequentibus huc venisse videtur. Reliqui libri omnes cum vers. *Arab.* recte κακία habent. Praeterea legitur Prov. XVII, 10. ubi LXX καρδίαν de suo addiderunt. Caeterum συντρίβειν τὴν καρδίαν metaphorice notat *dolore ac tristitia et quidem salutari afficere*. Mal. I, 2. ubi verba θέσθε ἐπὶ καρδίας sumta sunt ex Hagg. II, 16. (18.) Vide *Fischeri Proluss. de verss. graec. V. T.* p. 183. Sirac. XVII, 6. καρδία διανοεῖσθαι, *intellectus et ingenium excogitandi omnes artes et disciplinas*. Ibid. XXI, 26. ἐν καρδίᾳ σοφῶν τὸ στόμα αὐτῶν, os sapientium aeque ac cor eorum occlusum est. Ibid. XIX, 5. ὁ εὐφραινόμενος καρδίᾳ καταγνωσθήσεται. Loco καρδίᾳ legendum κακίᾳ. Codex *Ariae Montani* habet ἐπὶ κακοεξίᾳ. Consentit *Syrus* Int. Sir. III, 26. καρδία σκληρὰ, *homo audax*, i. q. ὁ ἀγαπῶν κίνδυνον. Sir. II, 12. καρδίαι δειλαὶ, *homines nullius fiduciae*, coll. v. 13. 14. Baruch. II, 31. ubi καρδία est i. q. σύνεσις, *intellegentia*, coll. Matth. XIII, 15. Ep. Ierem. 19. interiores simulacrorum partes καρδία dicuntur. 1 Macc. VIII, 25. καρδίᾳ πλήρει, *corde pleno*, h. e. interprete *Baduello*, *summo studio ac toto animo*.

*ΤΑ' 'ΑΠΟ' ΤΗ'Σ ΚΑΡΔΙ'ΑΣ. לֵב, *cor*. Iud. XVI, 17. 18. πάντα τὰ ἀπὸ τῆς καρδίας, *omnem rem*, *uti vere erat*. – Vide quoque supra s. v. ἀκροβυστία.

ΚΑΡΔΙΟ'Ω, *cor moveo*, *cor dolore afficio*. לִבֵּב Pih. *cor traho ad me*, q. d. *incordio*. Cant. IV, 9. ἐκαρδίωσάς με ἐνὶ

ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου, *cor meum movisti* uno oculorum tuorum. *Καρδιόω* et *καρδιώττω* proprie de *stomacho* dicitur, cum os ventriculi pungitur ac mordetur humore famem excitante. Hinc Cant. IV, 9. eleganter transfertur ad cor, cum amore, desiderio et affectu vehementi titillatur atque perstringitur.

ΚΑΡΜΗΛΟΣ, Carmelus, nomen montis. It. *locus arboribus consitus*, *frugibus aut gramine fertilis.* כַּרְמֶל, *arvum.* Ies. XXXII, 16. *δικαιοσύνη ἐν τῷ καρμήλῳ κατοικήσει*, iustitia in *arvo frugifero* habitabit Vide et Ier. L, 19. Mich. VII, 14. Nah. I, 4. et conf. *Bocharti Hieroz.* P. I. lib. II. c. 48. p. 552 sequ. Vide et *Wichmannshausen strict. philol. de Galilaea* §. 15. ubi inter alia ita: *Κάρμηλος* hebr. dicitur כַּרְמֶל, quod *locum foecundiorem* significat, sive eum a כַּר et מָלֵא, quasi *pascuosum*, sive a כֶּרֶם et מָלֵא, quasi *vinarium*, sive ab aethiopico vocabulo *Karm*, *spica* vel *racemo*, quasi *spicarium* aut *racemosum*, nuncupari putes.

ΚΑΡΟΣ, *sopor profundus et cum gravedine, veterni species.* תַּרְדֵּמָה, idem. *Symm.* Gen. II, 21. *κάρον*, h. e. *Hieronymo* interprete, *gravem et profundum soporem.* Id. Gen. XV, 12. et 1 Sam. XXVI, 12. Sic apud *Plutarchum* in *Antonio* de Cleopatra pag. 949. *καὶ σχεδὸν ἐν πᾶσι μόνον εὕρισκε τὸ δῆγμα τῆς ἀσπίδος, ἄνευ σπασμοῦ καὶ στεναγμοῦ κάρον ὑπνώδη καὶ καταφορὰν ἐφελκόμενον, ἱδρῶτι μαλακῷ τοῦ προσώπου καὶ τῶν αἰσθητηρίων ἀμαυρώσει παραλυομένων ῥᾳδίως, καὶ δυσχεραινόντων πρὸς τὰς ἐξεγέρσεις καὶ ἀνακλήσεις, ὥσπερ οἱ βαθέως καθεύδοντες.*

ΚΑΡΟΟΜΑΙ, *capite gravor*, *vertigine laboro*, *sopore obruor.* נִרְדַּם Niph. *somno obruor.* *Symm.* Psalm. LXXV, 17. *καρώθητι.* Id. Iud. IV, 21. *κεκαρωμένον.* *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *καρωθεὶς*, *σκοτοδινήσας* (MS. vitiose *σκοτοδεινήσας*), *τὴν κεφαλὴν σεισθεὶς*, *τὴν κεφαλὴν βαρηθεὶς.* *Hesych.* *καρωθεὶς*, *τὴν κεφαλὴν σιασθεὶς* (legendum e *Gloss. Brem.* *σεισθεὶς*), *μεθυσθεὶς*, *ἢ βιασθεὶς.* Legendum forte *βαρηθεὶς* e *Gloss. Brem.* quemadmodum et apud *Suidam* exponitur: *βαρυνθεὶς τῇ κεφαλῇ.* – עָלַן, *exulto.* Ier. LI, 39. *μεθύσω αὐτούς, ἵνα καρωθῶσι, καὶ ὑπνώσωσι ὕπνον αἰώνιον*, inebriabo illos, ut capite graventur, et dormiant somnum aeternum. – *הֵעָרֵל imper. Niph. *praeputiatus habetor* vel *agnoscitor.* Hab. II, 16. *Aquila* hic legit הֵרָעֵל, nam הַרְעֵלָה est *sopor.* *Vulg.* et *consopire.*

ΚΑΡΟΥΧΑ, *carruca*, *currus*, *vecturae genus.* פֶּרֶד, *mulus.* *Symm.* Ies. LXVI, 20.

ΚΑΡΠΑΣΙΝΟΣ, *carbasinus*, *ex carbaso factus*, *caeruleus.* כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת, *carpasi et hyacinthi.* Esth. I, 6. *ἐν αὐλῇ οἴκου τοῦ βασιλέως κεκοσμημένῃ βυσσίνοις καὶ καρπασίνοις*, sc. *καταπετάσμασι*, in atrio domus regis ornato aulaeis byssinis

et carbasinis. *Suidas: καρπάσινοι, κορτῖναι.* Ratio autem, cur Graeci interpretes duas voces כַּרְפַּס וְתְכֵלֶת, *carbasum* et *hyacinthum* significantes, una καρπασίνοις reddiderint, procul dubio haec est, quod linum carbasinum hyacinthini sive coerulei coloris (nam veteres per hyacinthum lapidem coeruleum intellexisse, docet *Braunius* de *Vestitu Sacerd. Hebr.* lib. II. c. 14. §. 153.) fuerit. Inde enim *Virgilius* lib. VIII. *Aeneid.* v. 34. de Tyberino, qui coeruleo vestitu olim pingebatur, scribit, quod carbasus tenuis eum glauco amictu velaverit. Confer *Adr. Turnebi Advers.* lib. XXIV. c. 40. pag. 832.

*ΚΑΡΠΕ'ΟΜΑΙ, *percipio fructum, colligo, fruor.* אָכַל מִתְּבוּאַת, *edo de proventu.* Ios. V, 12. ἐκαρπήσαντο, secundum libros nonnullos, teste *L. Bosio.*

ΚΑΡΠΙ'ΖΟΜΑΙ, *percipio fructum, reditus accipio.* אָכַל מִתְּבוּאַת, *edo de proventu* (*Theod.* φαγεῖν ἀπὸ τῶν καρπωμάτων). *Al.* Ios. V, 12. ἐκαρπίσαντο. — פְּרִי, *fructus.* Prov. VIII, 19. βέλτιον ἐμὲ καρπίζεσθαι ὑπὲρ χρυσίον, reditus mei *praestantiores sunt* auro. *Hesych.* καρπίζεσθαι, προσοδεύεσθαι. Lege: προσοδεύεσθαι. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* καρπίζεσθαι, καρποῦσθαι.

ΚΑ'ΡΠΙΜΟΣ, *fructiferus.* *טֶרֶף, *praeda. Theod.* Psalm. LXXV, 5. Scilicet טֶרֶף etiam *escam, cibum* in universum notat, ut multis docuit *Simonis Lexic. hebr.* pag. 658. Ex *Rosenmülleri* sententia טֶרֶף *folium* h. l. significat, ut Ezech. XVII, 9. — פְּרִי, *fructus.* Gen. I, 11. ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπόν. Eadem verba leguntur quoque ibid. v. 12. ubi nihil est in textu hebr.

ΚΑΡΠΟΒΡΩΤΟΣ, proprie: *fructum exesum habens,* deinde: *fructum esculentum ferens*, seu: *qui fructus ad edendum aptos profert.* מַאֲכָל, *cibus.* Deut. XX, 20.

*ΚΑΡΠΟ'ΟΜΑΙ, *fructum percipio, colligo, fruor.* אָכַל מִתְּבוּאַת, *edo de proventu.* Ios. V, 12. ἐκαρπώσαντο sec. *Oxon.* et *Ald.*

ΚΑΡΠΟ'Σ, *fructus,* it. *iunctura manus*, et *manus.* אֵב, *fructus recens. Al.* Cant. VI, 10. — אִנְבָּא, chald. Dan. IV, 9. 18. 11. — בִּכּוּרִים, plur. *primitiae.* Nah. III, 12. ubi καρποὶ *fructum ficus* notat. — זִמְרָה, *cantus*, it. *res decantata, laudatissima*, h. l. *optimae fruges.* Gen. XLIII, 10. — יְבוּל, *proventus.* Deut. XI, 17. Ps. LXVI, 5. LXXVII, 51. Adde Iud. VI, 4. sec. *Vat.* — יָד, *manus.* Prov. XXXI, 20. καρπὸν δὲ ἐξέτεινε πτωχῷ, *manum* autem extendit pauperi. De hac potestate vocis καρπὸς vide *Pearsoni praef. paraenet. advers. Alex. Gataker. Cinn.* I, 6. extr. Confer quoque s. כַּף. — יִצְהָר, *oleum.* Ierem. XXXI, 12. ubi καρπὸς *fructum oleae* notat, sicut Nahum. III, 12. *fructum ficus*, aut genus pro specie posuerunt, quod tamen minus probabile est. — כַּף,

manus. Ps. CXXVII, 2. *τοὺς πόνους τῶν καρπῶν σου. Vulgat. manuum tuarum. Didymus: καρποὺς φησὶ νῦν ὡς ἀπὸ μέρους τὰς χεῖρας. Theodoretus* ad 1 Sam. V, 4. *Οἱ ὁ καρπὸν οὐ τὴν ἐπικαρπίαν ἐκάλεσαν, ἀλλὰ τὸ μορίον τῶν χειρῶν.* Quo sensu etiam, ut ibid. observatur, occurrit 1 Sam. V, 4. Sic etiam *Aristoteles* Part. I. *de part. anim. τὸν καρπὸν ἄρθρον εἶναι τῆς χειρὸς καὶ βραχίονος* docet. Conf. *Drusium Miscell. Cent.* I. cap. 26. et supra s. יָד. – *עַוְלָה, *iniquitas. Inc.* Hos. X, 15. Ita vertit metaphorae continuandae causa, nam עַוְלָה notat h. l. *poenas iniquitatis*, quae saepe *καρποὶ τῆς ἁμαρτίας* dicuntur in SS. Vide *Lex. N. T.* s. h. v. – *עֵת, *tempus.* Ps. IV, 8. ubi loco *καρποῦ Grabius* substituit *καιροῦ*, quam lectionem hebraeo conformem et *Origenis* auctoritate confirmatam *Augustinus* quoque et *Cassiodorus* produnt. Sed primo nullius antiqui codicis auctoritate munitnr haec ad textum hebraicum emendata lectio; deinde, teste *Scholio* in *Vat.*, non modo LXX, sed etiam tres reliqui Intt. GG. habent *τοῦ καρποῦ;* denique haec ipsa interpretatio non aliena est ab ingenio LXX Intt., qui in explicandis locis difficilioribus haud raro suum interposuerunt iudicium, ita ut non semper hebr. veritati inhaererent, ut h. l. quoqne ab illis factum videtur. Caeterum *καιροῦ* pro *καρποῦ* legendum esse etiam post *Drusium* (lib. III. *Quaest. Ebr. Quaest.* 21.) *Montfauconius* coniecit, qui ad auctoritatem *Vulg.* et *Arab.* provocat. – *פֶּה, *os.* Hos. X, 12. Legerunt לִפְרִי חַיִּים. – פְּרִי, *fructus.* Ps. CXXXI, 11. *ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου*, ex fructu ventris tui, h. e. unum ex te natum. Vide *Rosenmüllerum* ad Ps. CXXVIII, 2. Vide et Genes. XXX, 2. Thren. II, 20. Mich. VI, 7. et conf. Lnc. I, 42. ac auctores *Wolfio* ad h. l. p. 565. allegatos. Prov. XII, 15. *ἀπὸ καρπῶν στόματος*, de fructibus oris, h. e. de *sermonibus.* Vide et Prov. XVIII, 20. et XXXI, 31. *ἀπὸ καρπῶν χειλέων αὐτῆς*, et alibi saepius. – פֹּרִיָּה, part. foem. Kal a פָּרָה, *fructifera.* Ezech. XIX, 10. – פָּרִים, plur. ex פַּר, *iuvenci.* Ierem. L, 27. Derivarunt a פְּרִי. Idem valet fortasse de loco Hos. XIV, 3. coll. Ebr. XIII, 15. ubi tamen verosimilius est eos sensnm expressisse. *Pocockius* in *not. miscell.* c. 4. p. 70. coniicit, LXX vertisse *καρπὸν*, h. e. *κάρπωμα*, *holocaustum*, qnia hoc plerumque fieri solebat e iuvencis. Confer quoque *Bocharti Hieroz.* T. I. pag. 449. ed. rec. – *קָצִיר, *messis. Hebr. Int.* Iob. XIV, 9. *ἀπὸ τοῦ πράγματος ποιήσει καρπὸν*, fructus actionum suarum reportabit ac percipiet. Bene quoad sensum. – *רִי, *irrigatio*, s. *copiosa pluvia*, qua Deus h. l. dicitur onerare nubes, a רָוָה, *rigare. Symm.* Iob. XXXVII, 11. ubi pro בְרִי legit פְּרִי. *Vulgat. frumentum desiderat nubes.* – תַּאֲוָה, *desiderium.* Prov. XIX, 22. *καρπὸς ἀνδρὶ ἐλεημοσύνη.* Vulgo statuunt, eos הַבּוּאַת legisse, aut ab אִבָּה deduxisse. Sed תַּאֲוָה h. l. notat potius *rem*, *quae*

desideratur, aut *quod cupimus et desideramus in homine*, adeoque bene per καρπὸς, *fructus desiderabilis s. praemia exoplata*, explicari poterat. – תְּבוּאָה, *proventus*. Lev. XXV, 3. Prov. III, 9. ἀπάρχου αὐτῷ ἀπὸ σῶν καρπῶν δικαιοσύνη, primitias totius tui *proventus* ei offer. Prov. XVIII, 20. ἀπὸ δὲ καρπῶν χειλέων ἐμπλησθήσεται, fructibus labiorum suorum satiabitur. Ib. X, 17. καρποὶ δὲ ἀσεβῶν ἁμαρτίαι, fructus impiorum peccata, h. e. iniustus proventu suo peccat. – תְּבוֹאָתְ, fut. foem. Kal a בוא, *veniet*. Iob. XXII, 12. Hic legerunt תְּבוּאָה. – תְּנוּבָה, *proventus*. Ies. XXVII, 6. Sap. III, 13. ubi καρπὸς de *liberis* dicitur, coll. v. 15. Sirac. XI, 5. mel dicitur apium καρπός. *Hesych.* καρπὸς, τὸ ἄρθρον τῆς χειρὸς καὶ σῖτος καὶ τέκνα καὶ τὰ ἔρια. – Vide alibi ζωή.

ΚΑΡΠΟΦΟΡΕ'Ω, *fructum fero*. נוב, *abunde profero*. *Symm.* et *Theod.* Ps. XCI, 14. καρποφορήσουσι. *Symm.* Psalm. LXI, 11. πλοῦτος, ἐὰν καρποφορῇ, divitiae, si *augeantur*. Significat h. l. καρποφορεῖν *augeri, crescere*, ac eandem notionem metaphoricam habet quoque נוב, quod pr. *provenire, progerminare* significat. – פָּרַח, *floreo*. Hab. III, 16. Vide et Sap. X, 17. καρποφοροῦντα φυτά.

ΚΑΡΠΟΦΟ'ΡΟΣ, *fructiferus*. זֶרַע, *semen*. Ierem. II, 21. – פְּרִי, *fructus*. Ps. CVI, 34. CXLVIII, 9.

ΚΑΡΠΟ'Ω, *fructum decerpo*, it. *sacrificium offero*. אָכַל, *edo, vasto* Iob. V, 12. ἐκαρπώσαντο δὲ τὴν χώραν, ubi alii ἐκαρπίσαντο habent. – בִּעֵר, Pih. *aufero*. Deut. XXVI, 14. οὐκ ἐκάρπωσα (sc. τὶ) ἀπ᾽ αὐτῶν, non *decerpsi* aliquid ab illis. *Cant. tr. puer.* v. 11. οὔτε τόπος καρπῶσαι ἐναντίον σου, neque locus *sacrificium offerendi* coram te. Sic quoque legitur 3 Esdr. IV, 52. ubi ὁλοκαυτώματα dicuntur καρποῦσθαι. *Hesych.* καρπωθέντα, τὰ ἐπὶ βωμοῦ καθαγιοθέντα. Vide *Basilii M. Homil.* pag. 518. et *Front. Ducaeus* ad h. l. *Clemens Alex. Paedag.* lib. I, 5. p. 91. ed. *Colon. Gloss. MS. in Cant. Script.* καρπῶσαι, θυσιάσαι. – Vide alibi δῶρον.

ΚΑ'ΡΠΩΜΑ, *lucrum, oblatio, sacrificium, victima*. אֵשׁ, *ignis*, etiam *sacrificium igne absumendum, holocaustum*, i. q. אִשֶּׁה. Num. XVIII, 9. – אִשֶּׁה, *sacrificium igne absumendum*. Exod. XXIX, 25. 41. Ibid. XXX, 20. sec. *Oxon.* ubi reliqui ὁλοκαύτωμα habent. Lev. I, 17. sec. *Compl.* Lev. II, 9. 10. et alibi saepius. Adde *Symm.* sec. cod. *Paul. Lips.* Lev. II, 3. ἀπὸ τῶν καρπωμάτων κυρίου. – לֶחֶם אִשֶּׁה, *cibus igniti sacrificii*. Lev. III, 16. – עוֹלָה, *holocaustum*. Ex. XXX, 9. XL, 6. 9. 26. et alibi. – תְּבוּאָה, *proventus*. *Theod.* Ios. V, 12. *Suidas:* κάρπωμα, θυσία, προσφορά. *Hesych.* κάρπωμα, κέρδος, γένος, σπέρμα, προσφορὰ, δῶρα, θυσία.

ΚΑ'ΡΠΩΣΙΣ, *perceptio fructus, etiam oblatio fructuum, holocaustum, sacrificium*. אִשֶּׁה, *sacrificium igne absumendum*. Lev. XXII, 22. – עוֹלָה, *holocaustum*. Lev. IV, 10. 19. Iob. XLII,

8. ποιήσει κάρπωσιν ὑπὲρ ὑμῶν, offeret sacrificium pro vobis. Sir. XXX, 18. τί συμφέρει κάρπωσις εἰδώλῳ; quid prodest sacrificium idolo? Ibid. XLV, 21. *Hesych.* κάρπωσις, θυσία Ἀφροδίτης ἐν Ἀμαθοῦντι.

ΚΑΡΠΩΤΌΣ, *talaris*, etiam *manuleatus*, nam, ut notum est, καρπὸς pro *manu* usurpatur. Hinc

ΚΑΡΠΩΤΌΣ ΧΙΤΏΝ, *tunica manuleata*, *talaris*, *manicas usque ad carpum habens*, (Conf. *le Moyne* ad *Var. Sacr.* Vol. II. p. 593. *Intt.* ad *Gellii Noct. Att.* VII, 12. *Salm.* in *Tertull.* de *pallio* pag. 44.) aut, ut alii explicant, *tunica fructuum variorum figurae habens intextae*. פַּסִּים, plur. *frusta*. 2 Sam. XIII, 18. 19. Vocem hebraicam de *tunica variegata* explicarunt optimi recentiores intt. Alii ibidem habent ἀστραγαλωτὸς, *talaris*, *Symmachus* χειριδωτὸς, *manicata*, *Aquila* autem pariter καρπωτός. Sic enim *Theodoretus Quaest.* ad *libr. Reg.* et ex eodem *Procopius Gazaeus*: Ἀκύλας καρπωτὸς, ἀντὶ τοὺς καρποὺς ἐνυφασμένους ἔχων· οἱ νῦν δὲ αὐτὸν καλοῦσι πλουμαρικόν. Sed καρπωτὸν dici a LXX et *Aquila* non propter intextos fructus, sed quod talaris fuerit et manicata usque ad carpum, ex *Posidonio Stoico* apud *Athenaeum* lib. XII. ostendit *Braunius* de *vestitu sacerd. hebr.* lib. I. c. 17. §. 279. pag. 513. qui hic conferri meretur. De eadem *Lex. Cyrilli MS. Brem.* καρπωτὸς, χιτὼν ἀπὸ τραχήλου ἕως τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν φθάνων, καὶ τὰς χειρῖδας ἐν τοῖς βραχίοσι κατεσφιγμένος. οὕτως καὶ ὑποδύτης χιτὼν, ἤγουν ἐπενδύτης χειριδωτὸς ἕως τῶν σφυρῶν ἀστραγαλωτός.

ΚΆΡΡΟΝ, *currus*, *rheda*. 3 Esdr. V, 55. 78. Sed vide infra s. v. χάῤῥα notata. (Nescio, an pro κάῤῥα legendum sit κέρμα vel μύρα. *K.*)

ΚΆΡΤΑΛΛΟΣ, *canistrum*, *cophinus*, *corbis vimineus in angustum desinens*, *cavea viminea*. Puto dici, quod ex καρτοῖς, h. e. *tonsis lignis*, fieret. Arabes quoque usurpant. דּוּד, *corbis*, seu *calathus*. 2 Reg. X, 7. – טֶנֶא, *corbis*, quo primitias frugum sacerdotes offerebant. Deut. XXVI, 2. 4. λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν κάρταλλον, accipiet sacerdos *cophinum*. – סַלְסִלּוֹת, plur. *quali*, *corbes vindemiatorii*. Ierem. VI, 9. ἐπὶ τὸν κάρταλλον αὐτοῦ. *Suidas*: κάρταλλος, κόφινος ὀξὺς τὰ κάτω. Apud *Hesych.* κάρταλον dicitur τὸ πλεκτὸν ἀγγεῖον ἐν τοῖς ὀψαρτυτικοῖς, κλοβὸς, ubi pro κάρταλον *Bochartus Hieroz.* P. I. lib. II. c. 55. p. 662. et P. II. lib. 15. pag. 19. legendum censet κάρταλλον, et pro πλεκτὸν ex *Aristotele* πηκτὸν, et κλουβὸς vel κλωβὸς pro κλοβός. Sed apud *Aristotelem* potius pro πηκτὸν reponendum πλεκτὸν puto. Quod autem apud *Hesychium* pro κλοβὸς legendum sit κλωβὸς, firmat *Lex. Cyrilli MS. Brem.* ubi ita: καρτάλῳ, κλωβῷ ξυλίνῳ. Legendum et hic videtur καρτάλλῳ ex Sir. XI, 31. πέρδιξ θηρευτὴς ἐν καρτάλλῳ, perdix

venator in cavea, ubi nonnullis *ἀντὶ δικτύου* videtur. Conf. *Drusium* ad h. l.

ΚΑΡΤΕΡΕ'Ω, *forti animo sum*, *duro*, *perduro*, *tolero*, *patienter fero*. אָמֵץ, Pih. *roboro*. Ies. XLIV, 14. *Aqu.* Zach. XII, 7. — אַמְצָה, *robur*. *Aqu.* Zach. XII, 5. καρτέρησον. — הֶחֱזִיק, Hiph. *firmiter retineo*. Iob. II, 9. μέχρι τίνος καρτερήσεις; quousque *perdurabis?* — פָּעָה, *exclamo*. Ies. XLII, 14. ὡς ἡ τίκτουσα ἐκαρτέρησα, tanquam parturiens perduravi. Aut sensum expresserunt, aut ita interpretati sunt, quia הֶחֱאַפַּק, quod eam habet significationem, antecedebat. Vide *Schultensii Opera minora* p. 281. Vide et Sir. II, 2. XII, 19. οὐ μὴ καρτερήσῃ, *recedet a te*, *te derelinquet*. 2 Maccab. VII, 17. *Glossae vett. Durat*, καρτερεῖ, μακροθυμεῖ, ὑπομένει. Cf. *Ramiresium de Prado Pentec.* c. IX. p. 55.

**ΚΑΡΤΕΡΙ'Α*, *tolerantia*, *patientia*. 4 Maccab. VI, 13. *Hesych.* καρτερία, ὑπομονή. Vide quoque *Suidam* s. h. v.

ΚΑΡΤΕΡΟ'Σ, *fortis*, *validus*, *vehemens*. 2 Maccab. X, 29. καρτερᾶς μάχης γενομένης. Ibid. XII, 35. ἀνὴρ καρτερός.

**ΚΑΡΤΕΡΟΨΥΧΙ'Α*, *animi fortitudo*. 4 Macc. IX, 26. Vide quoque *Suiceri Thes.* s. h. v.

ΚΑΡΤΕΡΟ'Ω, *corroboro*. אָמֵץ, idem. *Aqu. Theodot.* Prov. XXXI, 17. Ies. XLIV, 14. ἐκαρτέρωσε.

ΚΑΡΥ'Α, *nux*. אֱגוֹז, idem. Cant. V, 10. εἰς κῆπον καρύας κατέβην, in hortum nucum descandi.

ΚΑΡΥΙ'ΝΟΣ, *nuceus*. לוּז, *corylus*. Genes. XXX, 37. καρυΐνην, ubi *Schol.* cod. *Vat.* ἀμυγδαλίνην explicat. — שָׁקֵד, *amygdala*. Ierem. I, 11. Amygdalus sub generali voce *nucis* continetur. *Heraclius Ephesius*: κάρυα ἐκαλουν καὶ τὰς ἀμυγδάλας καὶ καστάνους.

ΚΑΡΥΙ'ΣΚΟΣ, *nucula*, *nux*, *amygdala*. Hinc ἐκτετυπωμένοι καρυΐσκοις, *exsculpti in modum nucum* vel *amygdalarum*. מְשֻׁקָּדִים, part. plur. Pyh. *amygdalati*, i. e. *amygdalae speciem referentes*. Exod. XXV, 33. (ubi vid. *Drusius*) 34. XXXVII, 20. 21.

ΚΆΡΥΟΝ, *nux iuglans*, et speciatim *amygdala*. שָׁקֵד, *amygdala*. Conf. *Ol. Celsii Hierobot.* T. I. pag. 28. sequ. et 255. Gen. XLIII, 11. Num. XVII, 8. Vtrobique alii ἀμύγδαλα habent. *Suidas*: Καρύα, τὸ δένδρον. κάρυα δὲ ὁ καρπός. *Heraclius Ephesius*: Κάρυα ἐκάλουν καὶ τὰς ἀμυγδάλους καὶ τὰ νῦν καστάνεια. Vide *Drusium in fragm.* p. 496. *Hesychius*: καρύαι (*Phav.* interserit λέγουσι) τὰς ἀμυγδάλους καὶ καστάνους. Vide *Intt.* ad *Hesych.* s. v. καρύαι.

ΚΆΡΦΟΣ, *festuca*, it. *aridum*, a κάρφω, *arefacio*. טָרָף, *decerptum*. Genes. VIII, 11. *Κάρφος* quoque *surculum* notat. Vide *Michaelis Supplem.* p. 1035.

ΚΑΡΧΑΡΟΥ'ΜΕΝΟΣ, *saltans*. מְכַרְכֵּר, *in morem caprae saltans*. *Aqu.* 2 Sam. VI, 16. ubi ex hebraica vocem graecam fecisse videtur.

ΚΑΡΧΗΔΟ'ΝΙΟΣ, *Carthaginensis*, item *gemmae nomen*, *chalcedon*, *carbunculus*. כַּדְכֹּד, *crystallus*. *Symm.* Ies. LIV, 12. καρχηδόνιον. Conf. *Vitringam* ad h. l. p. 695. b. et *Braunium* de *vestitu sacerd. hebr.* lib. II. cap. 11. §. 108. ubi καρχηδόνιον significare *carbunculum* pluribus ostendit. — תַּרְשִׁישׁ, *Tartessus*. Ezech. XXVII, 12. 25. XXXVIII, 13.

ΚΑΡΧΗΔΩ'Ν, *Carthago*. תַּרְשִׁישׁ, *Tartessus*. Ies. XXIII, 1. 10.

ΚΑ'ΡΩΣΙΣ, *sopor*, *veternus*, *somnolentia*. תַּרְעֵלָה, *horror*. *Aqu.* Ps. LIX, 5. καρώσεως. Adde *Athenaeum* lib. XV. p. 675. A.

ΚΑΣΙ'Α, *ΚΑΣΣΙ'Α*, *casia*, *cassia*, *cortex odoratus arboris in Arabia et Aegypto nascentis*, quam describunt *Isidorus* lib. XVII. c. 8. *Theophr.* IX, 5. *Dioscor.* I, 12. *Hieronymus Ep. ad Principiam* censet, casiam in Scripturis nominatam esse illam, quae σύριγξ, h. e. fistula casia, nominatur, eo quod fistularum vel cannarum speciem referat, quae haud dubie est nostra *canella*. פַּנַּג, *Phoenicia*, it. *balsamum*. Ez. XXVII, 17. — קְצִיעוֹת, plur. Ps. XLIV, 10. Conf. *Lampium Exerc.* in Ps. XLIV. p. 307. sq.

ΚΑΣΣΙ'ΤΕΡΟΣ, *stannum*, *plumbum album*. בְּדִיל, idem. Num. XXXI, 22. Ezech. XXII, 18. 20. XXVII, 12. *Aqu. Symm. Theod.* Ies. I, 25. Sir. XLVII, 19. συνήγαγες ὡς κασσίτερον τὸ χρυσίον.

*ΚΑ'ΣΤΡΟΝ, vox latina, *castrum*. Vox haec a *Bielio* prorsus neglecta reperitur in vers. *Symmachi* sec. *Cod. Coisl.* 2 Sam. VIII, 14. pro hebr. נְצִבִים, *praesides*, ἔταξεν φρουρὰν ἢ κάστρα, ubi vel ex addito ἢ luculenter apparet, κάστρα meram interpretationem vocis antecedentis continere, et h. l. *praesidium* s. *milites praesidiarios* significare. *Suidas*: κάστρον, κατὰ Ῥωμαίους, παρεμβολὴ ἀσφαλής.

ΚΑ'ΣΤΥ. Ipsa vox hebr. קֶסֶת, *cistula*, *atramentarium*, vel *theca calamorum*. *Aqu. Theod.* Ezech. IX, 2. *Hieronymus*: „Quodque *Aquilae* prima editio et *Theodotio* dixerant κάστυ, „pro quo in hebraeo legitur קסת, cum ab Ebraeo quaererem, „quid significaret, respondit mihi, graeco sermone appel- „lari καλαμάριον ab eo, quod illo calami recondantur. Nos „*atramentarium* ab eo, quod atramentum habeat, dicimus. „Multi significantius *thecas* vocant ab eo, quod thecae „sint scribentium calamorum.“ Vide quoque ad h. l. *Montf.* et *Drusium* in *fragm.* p. 585.

*ΚΑ'ΣΩΑ. Est ipsa vox hebraea קָצִיר, *castrum*. 2 Sam. XXI, 11. ubi tamen sine dubio reponendum est κασώρ, ut legerint קָצוֹר.

***KATÀ**, **secundum**, **iuxta**, **versus**, **ad**, **sicut**, **ante coram**, **per**, **contra**, **de**, **post**, **super**.* *אַחַר, *post. Symm.* Coh. VII, 15. – *אַחֲרֵי, *post.* 2 Par. I, 12. nbi κατὰ est i. q. μετά. – *אִישׁ רִיב, *vir litis.* Iob. XXXI, 36. κατα τινός. – ב praefixum. Num. XII, 1. et XXI, 5. κατὰ μωϋσῆ, *contra* Mosen. Iob. IV, 18. κατὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ σκολιόν τι ἐπενόησε, h. e. *in* angelis suis observat aut reperit pravum quid. *Κατὰ* h. l. ponitur pro ἐν. Amos. IV, 2. κατὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ, *per* sanctos suos. Sic κατὰ apud *Demosthenem* de *Coron.* T. II. pag. 1268. l. 24. ed. *Reisk.* – בְּעַד, *post.* Iud. III, 22. ἀπέκλεισε τὸ στέαρ κατὰ τῆς φλογὸς, occludebat pinguedo foramen *post* aciem. Iud. III, 23. ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ ὑπερῴου κατ᾽ αὐτοῦ. claudebat valvas coenaculi *post* eum. – דָּבָר, *verbum.* 1 Reg. XX, 25. 2 Par. IX, 24. κατ᾽ ἐνιαυτὸν εἰς ἐνιαυτὸν, singulis annis. – כְּדֵי, *secundum sufficientiam*, h. e. *quantum sufficit.* Deut. XXV, 3. κατὰ τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ, *iuxta* impietatem ipsius. Exod. XXXVI, 5. In l. aethiop. דַּי *pertinere* notat, coll. Ps. XLVIII, 12. – מִדֵּי i. q. מִן, *a*, *de.* 1 Sam. VII, 16. κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἐνιαυτοῦ, singulis annis. *Zach.* XIV, 16. κατ᾽ ἐνιαυτὸν, sc. ἕκαστον, singulis annis. – דֶּרֶךְ, *via.* Ezech. XL, 6. 33. εἰς τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατ᾽ ἀνατολὰς, in portam, quae *spectabat* ad orientem. Vide et Ezech. XLIII, 1. 4. et conf. Act. XXVII, 12. – *חָפוּי, *tectus.* Esth. VI, 12. ubi חֲפוּי רֹאשׁ LXX reddiderunt κατὰ κεφαλῆς: quae verba, si integra sunt, non possunt aliter explicari quam sic, ut plena oratio dicatur debere esse: καὶ ἔχων κατὰ κεφαλῆς. Certe in *Exemplo hexaplari Arundel*, quod *Usserius* edidit, legitur καὶ κατακεκαλυμμένος τὴν κεφαλὴν, h. e. et operto capite. – יָרַד, *descendo.* Thren. III, 47. ἀφέσεις ὑδάτων κατ᾽ ὀφθαλμούς μου, aquarum rivi manant *ex* oculis meis. – *בַּאֲשֶׁר, *quemadmodum. Inc.* Amos. II, 13. ubi κατὰ notat *sicut*, nisi fortasse legendum καθώς. – *ל praefix. Exod. XXXIV, 18. ubi cum εἰς in codd. permutatur. – אֶל מוּל, *e regione.* Exod. XXVI, 9. Lev. VIII, 9. Num. XIII, 3. 4. – מִמּוּל, idem. Exod. XXVIII, 27. XXXIX, 19. – כְּמוֹ, *sicut.* Iob. I, 8. οὐκ ἔστι (scilicet ἄνθρωπος) κατ᾽ αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς, non est aliquis *similis* ei in terra. Vide et Iob. IX, 32. XII, 3. XXXVI, 22. – כ, *sicut.* Iob. XLII, 15. οὐχ εὑρέθησαν κατὰ τὰς θυγατέρας Ἰὼβ βελτίους αὐτῶν, non inveniebantur, quae pulchritudine *similes* essent filiabus Iobi. Thren. I, 12. ἴδετε, εἰ ἔστιν ἄλγος κατὰ τὸ ἄλγος μου, videte, num sit dolor *similis* meo. Vide et Ps. LXXXV, 7. et conf. Sir. VI, 24. et ad h. l. *Fulleri Miscell. Sacr.* lib. I. c. 5. pag. 40. Similiter κατὰ usurpatur *Herodoto* lib. I. cap. 121. ubi Astyages ad Cyrum: ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ, πατέρα τε καὶ μητέρα εὑρήσεις, οὐ κατὰ Μιτραδάτην τε τὸν βουκόλον καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, eo autem perveniens et patrem et matrem invenies, Mitradati bubulco et

uxori eius minime similem. – כְּנֶגְדּוֹ, *coram*. Genes. II, 18. *ποιήσομεν αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτὸν*, faciamus illi adiutorem *similem* ipsi, ubi in textu hebr. כְּנֶגְדּוֹ legitur. Conf. v. 20. ubi *βοηθὸς ὅμοιος αὐτῷ* explicatur. Sic et Sir. XVII, 3. *καθ' αὐτοὺς* (iuxta *Rom.* legitur *ἑαυτοὺς*, sed reponendum videtur *αὐτὸν* vel *ἑαυτὸν*) *ἐνέδυσεν αὐτοὺς ἰσχὺν, καὶ κατ' εἰκόνα αὐτοῦ ἐποίησεν αὐτούς*, ad similitudinem suam induit illos robore, et ad imaginem suam fecit illos. *Hesychius: κατ' αὐτὸν, ὅμοιον αὐτῷ.* Conf. etiam Gal. IV, 28. et ad h. l. *Wolfium* p. 761. Quod ad locum Genes. laud. attinet, Tob. VIII, 6. legitur *ὅμοιον αὐτῷ*, quam veram lectionem esse existimat *Ilgenius* in praef. p. 260. Sed *κατὰ* potius h. l. notat *secundum, sicut*. Hebr. כְּנֶגְדּוֹ notat *secundum cognationem eius*, quia נגד in l. aethiop. *cognationem, stirpem* significat. Vide Luc. II, 56. Act. V, 9. et XXVI, 7. – *עָב, *densus*. Ezech. XLI, 26. *κατὰ τὰ ξύλα* sec. *Compl.* Lege: *παχὺ τὰ ξύλα*. – אֶל עֵבֶר, *e regione*. Ez. I, 12. – לְעֻמַּת, idem. Ex. XXVIII, 27. XXXIX, 19. Ezech. XL, 19. – *עֲלֵי, *super*. *Symm.* Cant. II, 8. ubi etiam *κατὰ super* notat. Iob. XII, 14. *ἐὰν κλείσῃ κατ' ἄνθρωπον*, si claudat *post* hominem. – *עָר, *inimicus, aemulus*. *Aqu. Theod.* 1 Sam. XXVIII, 15. *κατά σου*. Vide supra s. v. אִישׁ רִיב. – פֵּאָה, *latus*. Exod. XXVII, 12. Levit. XIII, 41. – כְּפִי, *secundum os*, h. e. *contra* seu *iuxta*. Lev. XXV, 52. Num. VII, 5. 2 Paral. XXXI, 2. Iob. XXXIII, 6. *στῆθι κατ' ἐμὲ, καὶ ἐγὼ κατὰ σέ*, sta *adversus* me, et ego *adversus* te. – לְפִי, *ad os*. Gen. XLVII, 12. *κατὰ σώματα, pro numero* capitum. Levit. XXVII, 16. *κατὰ τὸν σπόρον, pro ratione sementis*. – עַל־פִּי, idem. Deut. XVII, 10. 11. – אֶת פְּנֵי, *ad faciem*. Lev. IV, 6. – לִפְנֵי, idem. Ex. XXX, 6. *κατὰ πρόσωπον ἱλαστηρίου, ad* faciem propitiatorii. Esth. II, 11. *κατὰ τὴν αὐλὴν τὴν γυναικείαν, ante* aulam mulierum. Iob. XXXIII, 25. *στῆθι κατ' ἐμὲ*, sta *contra* me. – עַל פְּנֵי, idem. Gen. I, 10. *κατὰ τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ, versus* firmamentum coeli. 1 Paral. V, 10. *κατὰ ἀνατολὰς, versus* orientem. – *כִּפְרִי, *secundum fructum*. *Aqu. Theod.* Ierem. XXI, 14. – בְּצַלְעִי, *in claudicatione*. Ps. XXXIV, 18. *κατ' ἐμοῦ εὐφράνθησαν*, super me, h. e. *de infortunio meo*, quam notionem metaphoricam h. l. vox *claudicatio* habet, ut vel ex antecedentibus apparet. Fortasse etiam respexerunt notionem *lateris*, quam vox hebr. habet. *Semlerus* perperam coniicit legendum *καὶ σκάζοντός μου*. – מִקֵּץ, *a fine*. Ierem. XIII, 6. *καθ' ἡμέρας πολλὰς, post* dies multos. – *קֶרֶב, *medium*. *Aqu.* Genes. XVIII, 12. בְּקִרְבָּהּ, *κατ' αὐτῆς, apud se* seu *secum*, ubi tamen *Codex Mosquensis* habet *ἐγκάτῳ αὐτῆς*, quod rectius videtur. – תּוּשִׁיָּה, *essentia*. Iob. XI, 6. *διπλοῦς ἔσται τῶν κατὰ σέ*, sc. *ὄντων*, duplex portio erit tui *similium* (potius: *eorum, quae tu habes*, h. e. *sapientiae*,

qua tu es praeditus]. *Hesych.* κατά σε, ὅμοιός σοι. Vulgo haec verba cum antecedenti glossa male cohinnguntur hoc modo: Κατὰ σαυτὸν, ἐπὶ σου, κατά σε, ὅμοιός σοι. Similiter *Callimachus* κατ' ἐμὲ usurpat *Epigr.* I. v. 4. ubi ita: νύμφη καὶ πλούτῳ καὶ γενεῇ κατ' ἐμὲ, h. e. virgo et genere et divitiis mihi similis est. – *תַּחַת, *subter. Inc.* Hab. III, 16. תַּחְתַּי, *subter me*, κατ' ἐμαυτόν. Interdum inservit periphrasi substantivi, v. c. in *Ed. Quinta* Ps. VIII, 5. τί ὁ κατ' ἄνδρα; *quid est homo?* hebr. מָה אֱנוֹשׁ. LXX ἄνθρωπος. Sir. X, 2. κατὰ τὸν κριτὴν τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ οἱ λειτουργοὶ αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὸν ἡγούμενον τῆς πόλεως πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν, qualis iudex populi, tales et ministri eius, et qualis ille, qui praeest civitati, tales omnes, qui incolunt illam. Vide et Sir. XVI, 12. Sir. XXXVI, 25. non est maritus eius καθ' υἱοὺς ἀνθρώπων, h. e. *comparandus* filiis hominum. 2 Macc. II, 13. ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς καὶ ὑπομνηματισμοῖς τοῖς κατὰ Νεεμίαν, in scriptis et commentariis Nehemiae. Ita et τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον dicitur Evangelium, quod Matthaeum auctorem habet. Conf. auctores laudatos *Wolfio* in *Cur.* p. 3. 2 Macc. XII, 15. κατὰ τοὺς Ἰησοῦ χρόνους, h. e. Iosuae *temporibus*, ut *Vulgatus* recte transtulit. Sirac. XXIX, 12. κατὰ τὴν ἔνδειαν αὐτοῦ (sc. πένητος) μὴ ἀποστρέψῃς αὐτὸν κενὸν, *in* paupertate eius ne eum dimittas vacuum, vel cum *Vulgato: propter inopiam eius ne dimittas eum vacuum.* Vtriusque rationis exempla collegit *Vigerus* de *praecip. gr. l. idiotismis* p. 613. Iudith. I, 12. in formula iurandi, ubi *per* notat, ὤμοσε κατὰ τοῦ θρόνου, coll. Ps. CI, 9. et Amos. IV, 2. Sap. IV, 16. κατὰ τῶν γονέων, *adversus* parentes, coll. 3 Macc. II, 27. III, 12. *Lucian.* T. I. p. 255. ed. *Reitz. Polyb.* IX, 3, 10. Sap. XII, 12. quis te in iux vocabit κατὰ ἐθνῶν ἀπολωλότων, *propter* Canaanitas a te interitui devotos, coll. Rom. IX, 15. 2 Maccab. III, 17. τὸ κατὰ καρδίας ἐνεστὸς ἄλγος, *dolor cordis.* 2 Maccab. VI, 10. κατὰ τοῦ τείχους ἐκρήμνισαν, *de* muro praecipitarunt. *Dio Cass. Fragm.* p. 15. ed. *Reim.* κατὰ τῆς πέτρας αὐτῆς, ἀφ' ἧς τοὺς Γαλάτας ἀπεώσατο, ἐῤῥίφη. 3 Esdr. I, 4. *secundum*, hebr. ל 2 Chron. XXXV, 4. et 3 Esdr. V, 60. κατὰ Δαυὶδ, coll. Esdr. III, 10. 2 Macc. VI, 11. Iudaei nolebant pugnare κατὰ (*propter*) τὴν δόξαν τῆς σεμνότητος ἡμέρας. Cf. *Diod. Sic.* p. 23. ed. *Rhod.* ἐπαινούμενοι κατὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν ἱστοριῶν. 3 Macc. II, 19. κατὰ τὰς τελετὰς μεμυημένοι, *mysteriis sacris initiati.* 2 Macc. XV, 8. ἔχειν κατὰ νοῦν, *in* mente habere. 2 Maccab. III, 16. vultu prodit τὴν κατὰ ψυχὴν ἀγωνίαν, anxietatem animi, coll. 2 Tim. IV, 1. 3 Macc. II, 19. *in*, ubi de tempore sermo est. 2 Macc. I, 1. 10. *in*, ubi de loco sermo est, coll. 3 Macc. I, 17. III, 8. *Prolog. Sir.* τῶν ἄλλων τῶν κατ' αὐτοὺς ἠκολουθηκότων, illorum, qui *post* prophetas scripserunt. 2 Macc. XV, 37. τῶν κατὰ Νικάνορα χωρησάντων οὕτω, *rebus*

Nicanoris ita cedentibus. Interdum κατὰ omittitur, v. c. 3 Macc. VI, 9. ante τὸ τάχος, et Sap. III, 5. ante ὀλίγα et μεγάλα, coll. 2 Tim. III, 8.

ΚΑΤΑ' ΤΗ'Ν ΨΥΧΗ'Ν ΑΥ'ΤΟΥ~, tanquam animam suam, tanquam se ipsum. כְּנַפְשׁוֹ, *animam suam. Aqu.* 1 Sam. XX, 17. τὸ κατ' ἐμὲ, *meum.*

ΚΑΤΑ' ΚΑΙ' ΚΑΤΑ', eodem modo ac. כְּ כְּ. Deut. I, 17. κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κρινεῖς, *parvum eodem modo ac magnum iudicabis.*

**ΚΑΤΑ' ΠΑ'ΝΤΑ, quovis modo, quovis respectu,* h. e. *valde, eximie.* Sap. XIX, 22. κατὰ πάντα ἐμεγάλυνας τὸν λαόν σου. *Hesych.* κατὰ πάντα, ὑπὲρ πάντα. *Demosthen.* 26, 3. ed. *Reisk.*

**ΤΟ' ΚΑΤ' 'ΕΜΕ', latrina,* ex graecismo, quo utebantur honestatis in loquendo studiosi, i. q. ἀφεδρών. נְוָלִי, *stercus, latrina.* Dan. II, 5. sec. *Chis.* οἶκος αὐτοῦ τὸ κατ' ἐμὲ ποιηθήσεται, quod nonnulli male transtulerunt: *Domus eius mea fiet,* ut legisse videantur אֵלַי. – Vide quoque sub ἄπαν, ἀρχὰς, αὐτὸς, ἑαυτοῦ, ἔθω, ἑκουσίως, ἡμέρα, κεφαλὴ, καταμόνας et μικρός.

ΚΑΤΑΒΑΙ'ΝΩ, descendo. בּוֹא, *venio.* Cant. V, 1. – *בָּלָה, *veterasco. Aqu.* Genes. XVIII, 12. ubi in Cod. *Mosqu.* καταβῆναι legitur pro κατατριβῆναι. Quae lectio si sana est, nec ortum suum debet compendio scribendi, notandus erit hic usus vocis καταβαίνειν pro *consenescere* minime inelegans. – דֶּרֶךְ, *via.* Ezech. XLVII, 16. – הִגִּיעַ, Hiph. a נָגַע, *tangere facio.* Ies. XXV, 12. – הֵידָד, *celeusma.* Ier. LI, 14. καταβαίνοντες. Legerunt הֵירֵד, a rad. יָרַד, *descendere.* – הַצִּיעַ, Hiph. a יָצַע, *stratum pono.* Ps. CXXXVIII, 7. ἐὰν καταβῶ εἰς τὸν ᾅδην. Sensu eodem. – הֵרֵד, Hiph. a רָדַד, *expando.* 1 Reg. VI, 31. Hic legerunt יָרַד. – הִתְחַבֵּא, Hithp. *abscondo me.* Iob. XXXVIII, 30. ἡ καταβαίνει ὥσπερ ὕδωρ ῥέον, ubi post καταβαίνει supplendum est εἰς τὴν γῆν. Sensum expresserunt. – חָרַץ, *moveo me.* 2 Sam. II, 24. Significat ibi καταβαίνειν *descendere ad proelium,* seu *inire proelium,* ut *Vulgatus* vertit, qua voce quam bene LXX h. l. usi fuerint, apparet ex iis, quae *Simonis* in *Lex. hebr.* s. h. v. disputavit. – הָלַךְ, *eo.* Exod. XIX, 10. 1 Sam. XXIV, 8. – יָרַד, *descendo.* Gen. XI, 5. κατέβη ὁ θεὸς, descendebat Dominus. Vide et Genes. XVIII, 21. et conf. *Elsner.* ad Act. XIV, 11. p. 421. Exod. XIX, 18. τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ ἐκαπνίζετο ὅλον, διὰ τὸ καταβεβηκέναι ἐπ' αὐτὸ τὸν θεὸν ἐν πυρὶ, mons Sina fumabat totus, quod descenderat super illum Deus in igne. Conf. Ps. XVII, 11. CXLIII, 6. Sic et gentilibus Iupiter καταιβάτης dicebatur, quod fulminibus et tonitrubus descendere videbatur. Conf. *Burmanni* Diss. quam inscripsit: Ζεὺς καταιβάτης, et *Küsteri* notas ad *Suidam* v. καταιβάτης. Ies.

LV, 10. *ὥσπερ γὰρ ἂν καταβῇ ὁ ὑετὸς ἢ χιὼν ἐξ οὐρανοῦ*, quemadmodum enim descendit, h. e. *decidit* pluvia vel nix de coelo. Conf. Matth. VII, 25. Ies. LXIII, 14. *κατέβη πνεῦμα παρὰ κυρίου*, descendebat spiritus de coelo. Psalm. CXVIII, 156. *κατέβησαν* est praestantissima lectio, quam et *Ambrosius* secutus est. Vide infra s. v. *καταβιβάζω*. Huc etiam referendus est locus 2 Reg. IX, 31. ubi verbis *τίς εἶ σύ; κατάβηθι πρός με* (ut legendum ex *Complut.* pro *μετ' ἐμοῦ*, quod habent libri reliqui, ortum e scriptura vulgata Cod. hebr. אִתִּי) respondent hebr. מִי אִתִּי מִי, quasi in textu legerint מִי אִתִּי רְדִי אֵלַי, quam lectionem quoque secutus est *Iosephus A. I.* IX, 6, 4. - יֵשׁ, *sum*. Gen. XLIV, 26. *καταβαίνει μεθ' ἡμῶν*. Bene quoad sensum. Nam *esse cum aliquo* h. l. notat *simul iter facere*, seu *socium viae esse*. - *לוּץ, *absorbeo*. Abd. v. 16. sec. *Rom.* *καταβήσονται*. quod quanquam expressum quoque legitur in vers. *Arab.*, tamen, est mendum pro *καταποθήσονται*, *absorbebuntur*, vel *absorbebunt*: nam *Hieronymus* ita vertit vocem, qua LXX usi fuerant, unde apparet, eum aliter legisse, ac est in ed. *Rom.* Ed. *Complut.* habet etiam *καταποθήσονται*, *Aldina* autem *καταπίονται*. *Bretschneidero* LXX hoc verbum ad *ᾅδην* retulisse videntur, ita ut hoc substantivum sit subaudiendum. - מָסַס, *liquefio*. Ios. V, 1. *κατέβησαν αἱ διάνοιαι αὐτῶν*, ut nonnulli libri habent teste *Bosio*. Sed sine dubio ibi legendum est *κατετάκησαν*. - נָדַד, *profugio*. Nahum. III, 7. *καταβήσεται ἀπό σου*: ubi plerique quidem statuunt eos loco יִדּוֹד, *fugiet*, *aufugiet*, a נָדַד, legisse יֵרֵד, a יָרַד, *descendere*. Equidem voci *καταβαίνειν* notionem *proficiscendi* tribuere mallem. Conf. *Lex. N. T.* s. h. v. - נָזַל, *fluo*. Deut. XXXII, 2. - נַחַת, *descensus*, a נָחַת. Iob. XVII, 16. - *נָחַת, *depositum*, *ferculum*, a יָנַח. Iob. XXXVI, 16. Permutarunt ibi cum נָחַת, *descendit*. - נְחַת, chald. Dan. IV, 10. 20. - נִרְאָה, Niph. *appareo*. Deut. XXXI, 15. *κατέβη κύριος ἐν στύλῳ νεφέλης*, descendebat (h. e. *apparebat*) Dominus in columna ignis. - פָּנָה, *aspicio*. Ios. XV, 7. ubi de *via* adhibetur. - רָדַף, *prosequor*. Iud. III, 28. - שׁוּב, *revertor*. Gen. XLIII, 13. - שָׁכַן, *habito*. Exod. XXIV, 16. Ita ex aliis locis transtulerunt, v. c. Deut. XXXI, 15. - שָׁקַע, *submergor*. Amos. IX, 5. *καταβήσεται ὡς ποταμὸς Αἰγύπτου*, *defluet* (ut aquae post exundationem subsidentes) tanquam fluvius Aegypti. Videntur legisse וְנִשְׁקְעָה, *in profundum descendet*, *submergetur*, a rad. שָׁקַע, *mergere in profundum*. Conf. cap. IX, 5. Sir. XXXV, 15. *οὐχὶ δάκρυα χήρας ἐπὶ σιαγόνα καταβαίνει*; nonne lacrymae viduae super maxillam *defluunt*? 3 Esdr. I, 29. ubi positum est pro hebr. יָרָה 2 Chron. XXXV, 23. et pro ירו legisse videtur יָרְדוּ, quae lectio commoda neque improbanda videtur.

ΚΑΤΑΒΆΛΛΩ, *deiicio*, *diruo*, *destruo*, *caedo*, *occido*, *prosterno*, it. *fundo*, *construo*. דִּמְעָה, *lacryma*. Ies. XVI, 9. *τὰ δένδρα σου κατέβαλεν*. Sensu prorsus nullo. Si coniecturae hic locus esset, reponere mallem *τὰ δάκρυά μου* (דִּמְעָתִי) *κατέβαινεν* seu *κατέβαινον*, ut *καταβαίνειν* h. l. ad hebr. רָוָה, *inebriare*, quod de flumine lacrymarum explicandum est, sit referendum. - הֵטִיל, Hiph. a טוּל, *eiicio*, *proiicio*. Iob. XL, 27. *Symm*. Iob. XLI, 1. *καταβαλεῖ*, ac si esset יַטִּיל vel יָטֵל. - הֵמִית*, Hiph. a מוּת, *occido*. *Inc*. Prov. XXI, 25. ubi metaphorice notat *miserum reddere*. - הִפִּיל, Hiph. a נָפַל, *cadere facio*. 2 Reg. III, 19. *πᾶν ξύλον ἀγαθὸν καταβαλεῖτε*, omnes arbores bonas *caedetis*. Vide et v. 25. 2 Reg. VI, 5. XIX, 7. *καταβαλῶ αὐτὸν ἐν ῥομφαίᾳ*, *occidam* illum gladio. Vide et 2 Par. XXXII, 21. Ierem. XIX, 7. Ezech. XXXII, 12. Ps. XXXVI, 15. Ezech. XXX, 22. *καταβαλῶ τὴν μάχαιράν σου*, *deiiciam* gladium eius. Dan. XI, 12. *καταβαλεῖ μυριάδας*, *prosternet* myriades. *Hesych*. *καταβαλεῖ, ἀποκτενεῖ, καταλύσει, νικήσει, ῥίψει*. Conf. Sir. VIII, 21. 2 Macc. VIII, 18. et Apoc. XII, 10. ac ad h. l. *Alberti* pag. 489. et *Spanhemium* ad *Iulian*. p. 262. Adde *Symm*. Psalm. LXXII, 18. et *Hexapla* Ps. CXXXIX, 11. - הָרַס, *diruo*, *destruo*. Iob. XII, 14. *ἐὰν καταβάλῃ, τίς οἰκοδομήσει;* si *destruat*, quis aedificabit? Esech. XXVI, 4. 12. - הִשְׁפִּיל, Hiph. *deprimo*. Ies. XXVI, 5. *πόλεις ὀχυρὰς καταβαλεῖς*, urbes munitas *dirues*. *Phavorinus: καταβάλλω, ἐρείπω, αἴρω*. - נָטַשׁ, *desero*. Ez. XXIX, 5. XXXI, 12. - נָתַץ, *frango*, *diruo*, *destruo*. Ezech. XXVI, 9. - פָּרַץ, *rumpo*. Iob. XVI, 14. Prov. XXV, 29. *πόλις τὰ* (pro *κατὰ τὰ*) *τείχη καταβεβλημένη*, urbs muris *diruta*. - שִׁחֵת, Pih. Ezech. XXVI, 4. - שָׂטַם, *odio prosequor*. Iob. XVI, 9. Baruch. II, 14. *καταβάλλομεν τὸν ἔλεον ἡμῶν κατὰ τὸ πρόσωπόν σου, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν*, h. e. *in terram prostrati effundimus* preces nostras coram te, Deus omnipotens. Scil. *καταβάλλειν*, ubi de *precibus* sermo est, per *fundere*, *effundere* vertendum est, sed ita, ut semper adiunctam notionem teneamus, et cogitemus, *in terram prostratum preces facere* ex more orientalium. Sic quoque הִפִּיל sumitur Dan. IX, 8. ubi est i. q. שָׁפַךְ 1 Sam. I, 15. Vide quoque supra s. v. *ἔλεος*. Sirac. I, 37. *καταβάλλειν τινὰ* dicitur Deus, *cum alicuius vitia nudat*, *et personam detrahit*, aut *aliquem contemtui ac ludibrio aliorum exponit*, ubi videndus est parallelismus sententiarum. Verba enim sunt haec: *ἀποκαλύψει κύριος τὰ κρυπτά σου πάντα, καὶ ἐν μέσῳ συναγωγῆς καταβαλεῖ σε*. Apte ad h. l. *Stephanus* in *Thes*. T. I. p. 687. notavit locum *Plutarchi: καταβάλλων ἑαυτὸν ὡς τινὰ τῶν παρημελημένων*, *se ita contemtum reddebat*, ut unum ex maxime contemtis hominibus. Eodem modo *abiicere se et prosternere* usurpatur a *Cicer*. *Parad*. I. Sirac. VII, 7. *καταβάλλειν ἑαυτὸν ἐν ὄχλῳ*,

sese abiicere ad plebem, aut *sese abiecte vulgo permittere*. Sirac. VIII, 16. ubi καταβάλλειν est *occidere*. Confer ibi *Syrum*. Sirac. XIV, 16. (18.) καταβάλλει passive *deiiciuntur*. 2 Maccab. II, 13. καταβαλλόμενος βιβλιοθήκην *fundans* vel *construens* bibliothecam.

ΚΑΤΑΒΑΡΎΝΩ, *degravo*, it. *molestia afficio*. גָּבַר, *vir*. Ioel. II, 8. καταβαρυνόμενοι ἐν τοῖς ὅπλοις αὐτῶν, *gravati* armis suis. Legerunt כבר. – כָּבַר, *gravis sum*. 2 Sam. XIII, 25. οὐ μὴ καταβαρυνθῶμεν ἐπὶ σέ, ne *molesti* tibi simus. Adde *Theod.* Ies. XXIV, 20. – כָּבֵד, *gravis*. 2 Sam. XIV, 26. κατεβάρυνεν ἐπ᾽ αὐτόν, *gravabat* illum. Sir. VIII, 18. ἵνα μὴ καταβαρύνηται κατά σου, ne *molestum* se tibi praebeat.

ΚΑΤΑΒΆΣΙΟΣ, *descendens*, q. d. *descensivus*. Sap. X, 6. καταβάσιον πῦρ πενταπόλεως, *coelitus descendentem ignem in Pentapolin*. Καταβάσιον, *descensus*, legitur apud *Suidam* T. III. p. 155. ed. *Kusteri*.

ΚΑΤΆΒΑΣΙΣ, *descensus*, etiam *locus, ad quem descenditur*. *בָּשָׁן, *Basan*, nomen proprium. Ios. XII, 5. sec. *Oxon.* πάσης τῆς καταβάσεως. Aliquando mihi videbatur haec versio e literis hebraicis graece scriptis orta fuisse, sed nunc sententia mutata statuere mallem, esse hanc lectionem versionem alius interpretis etymologiam vocis hebr. prementis. Nam *Batanaea* dicta est a *solo plano et feraci* بثنة. Caeterum κατάβασις h. l. notat *locum, ad quem descenditur*. – דֶּרֶךְ, *via*. Ezech. XLVIII, 1. – יוֹרֵד, part. *descendens*. 2 Reg. XII, 20. – מוֹרָד, *descensus*. Ios. X, 11. ἐπὶ τῆς καταβάσεως Βηθωρῶν, in *descensu* Bethoron. Conf. 1 Maccab. III, 24. et Luc. XIX, 37. 1 Reg. VII, 28. Mich. I, 4. – רֶדֶת, infin. a יָרַד, *descendendo*. 1 Sam. XXIII, 20. Adde *Herodot.* II. pag. 155, 28.

ΌΡΟΣ ΚΑΤΑΒΆΣΕΩΣ, *mons descensus*. מִדְבָּר, *desertum*. Ios. VIII, 24.

ΚΑΤΑΒΔΕΛΎΣΣΟΜΑΙ, *abominor*. עָבַד, *servio*. Ez. XXXIV, 27. ἐκ χειρὸς τῶν καταβδελυσσομένων αὐτούς, e manu eorum, quibus illi abominationi sunt, seu *quos abominabili servituti subiiciunt*. *Doederleinius* in Bibl. Theol. P. II. pag. 541. legere mavult καταδουλωσαμένων.

ΚΑΤΑΒΙΆΖΟΜΑΙ, *cogo*, *adigo*, *vi compello*. הֶחֱזִיק, Hiph. *confirmo*. Exod. XII, 33. κατεβιάζοντο οἱ Αἰγύπτιοι τὸν λαόν, Aegyptii *adigebant* s. *urgebant* populum. – פָּצַר, *insisto*. Gen. XIX, 3. καὶ ἐβιάζετο αὐτούς, καὶ ἐξέκλιναν πρὸς αὐτόν, cum *precibus instaret*, diverterunt ad illum. – פָּרַץ, idem. 2 Sam. XIII, 25. κατεβιάσατο αὐτόν, *insistebat precibus*, coll. v. 27. Vide quoque supra s. v. βιάζω.

ΚΑΤΑΒΙΒΆΖΩ, *demitto*, *descendere facio*, *deiicio*, *deturbo*. הוֹרִיד, Hiph. a יָרַד, idem. Deut. XXI, 4. Ios. II, 18. δι᾽ ἧς κατεβίβασας ἡμᾶς, per quam nos *dimisisti*. Iud. VII, 5.

Ierem. LI, 40. Ezech. XXXI, 16. *κατεβίβαζον αὐτὸν εἰς ᾅδου*, *deturbabat* illum in infernum. Ita Matth. XI, 23. *ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ*, usque in infernum *deturbaberis*, ubi videndus *Wolfius* p. 205. Vide et Ezech. XXXI, 18. et Baruch. III, 18. Thren. I, 9. *κατεβίβασεν ὑπέρογκα*, h. e. vel, *deiecit vehementer*, h. e. *insigniter eversa fuit*, vel, praeeunte *Arabe*, *deiecit eum arrogantia*. Sed pro hoc in *Theodoreto* legitur *πέπτωκε θαυμαστῶς*, et Codex *Norimb.* utramque versionem coniunxit. Psalm. CXVIII, 136. ubi pro *κατέβησαν* in aliquot codd. teste *L. Bos.* legitur *κατεβίβασαν*. Scil. cum *κατέβησαν*, quae est praestantissima lectio, duriuscule dici videretur, mutatum est in *κατεβίβασαν* eodem sensu, sed usitatiore sermone. *Inc.* Gen. XXVII, 40. *Aqu.* Ps. LV, 8.

ΚΑΤΑΒΙΟ'ΟΜΑΙ, *vitam transigo*, *vita defungor*. אָכַל לֶחֶם, *edo cibum*. Amos. VII, 12. *ἐκεῖ καταβίου*.

**ΚΑΤΑΒΛΑ'ΠΤΩ*, *noceo*, *laedo*, *detrimento afficio*. 3 Maccab. VII, 8. *μηθενὸς αὐτοὺς καταβλάπτοντος*. *Dionys. Hal.* pag. 524. ed. *Reisk.* *καταβλάπτειν τὴν γῆν*, agrum *populare*.

ΚΑΤΑΒΛΕ'ΠΩ, *despicio*, *deorsum specto*, *aspicio*, *respicio*. הִבִּיט, Hiph. a נָבַט. Exod. III, 6. *ηὐλαβεῖτο γὰρ καταβλέψαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ*, verebatur enim Deum *intueri*. – הִשְׁקִיף, Hiph. *prospecto*. Genes. XVIII, 16. *κατέβλεψαν*, *convertunt se*.

ΚΑΤΑΒΟΑ'Ω, ***exclamo***, ***vociferor***. יָרַד, ***descendo***. **Ex. XI, 8.** ***καταβοήσονται*** **sec.** ***Ald.*** **ubi tamen ex reliquis libris reponendum est** ***καταβήσονται***. – צָעַק, *clamo*. Exod. V, 15. **XXII, 23. 27. Adde** ***Symm.*** **1 Sam. XXVI, 14. ubi** ***καταβοᾷν τινὸς*** **est nostrum** ***einen anschreyen***, **h. e.** ***clamore aliquem inquietare***. ***Vulg.*** **bene:** ***clamas et inquietas regem***. – קָרָא, ***voco***. **Deut. XXIV, 15. Vide et 2 Macc. VIII, 3.**

ΚΑΤΑΒΟ'ΗΣΙΣ, ***clamor***, ***vociferatio***. **Sirac. XXXV, 15. ubi per** ***querelas*** **aut** ***invocationem opis*** **reddere mallem.**

ΚΑΤΑΒΟΛΗ', ***iactus fundamenti***, ***structura***. **2 Macc. II, 30.** ***τῆς καινῆς οἰκίας ἀρχιτέκτονι τῆς ὅλης καταβολῆς φροντιστέον***, **novae domus architectus universae** ***structurae*** **curam habere debet. Sic et** ***καταβάλλεσθαι*** **2 Maccab. II, 13.** ***construere*** **significat. Vide in** ***καταβάλλω***.

ΚΑΤΑΒΟΣΚΕ'Ω, ***depasco***. הִבְעִיר : בָּעַר, **consumo**, ***absumo***. **Ex. XXII, 5. Vide s. v.** ***καταβόσκησις***. – רָעָה, ***pasco***, **etiam** ***depasco***. ***Symmach.*** **et** ***Inc.*** **Psalm. LXXIX, 14.** ***κατεβοσκήσατο***.

ΚΑΤΑΒΟ'ΣΚΗΣΙΣ, ***depastio***, ***devastatio***. בָּעַר. ***Symm.*** **Ies. VI, 13. Vox hebr. etiam** ***depascere***, ***absumere*** **notat, v. c. Ies. III, 14.**

ΚΑΤΑΒΡΑΧΥ', pro *κατὰ βραχὺ μέρος καιροῦ*, *paulatim*, *brevi temporis spatio interiecto*. Sap. XII, 8. *Heliodor*. II. p. 69. *Commel.* Sed *Coray* p. 59. dedit *κατὰ βραχύ*. *Phav. κατὰ βραχὺ, καὶ ὀλίγον.*

ΚΑΤΑΒΡΟΧΗ', *irrigatio*, *madefactio*. שִׁקּוּי, idem. *Theod.* Prov. III, 8.

ΚΑΤΑ'ΒΡΩΜΑ, *cibus*, *esca*. אכל, infin. Deut. XXXI, 17. – אָכְלָה, *cibus*. Ezech. XXI, 32. XXXIII, 27. XXXIX, 4. – לֶחֶם. Num. XIV, 9. – מַאֲכָל. Deut. XXVIII, 26. – *שָׁלָל, *spolium*, *direptio*. *Incert.* Ies. X, 2. Libere vertit. Iudith. X, 13. *μέλλουσι δίδοσθαι ὑμῖν εἰς κατάβρωμα*, *Iudaei vobis praedae erunt*. Eodem modo ib. VI, 3. *κατάβρωσις* legitur.

ΚΑΤΑ'ΒΡΩΣΙΣ, *depastio*, *devoratio*. אָכַל, *comedo*, *consumo*. Gen. XXXI, 15. Vide et Iudith. VI, 3. et supra s. v. *κατάβρωμα*.

ΚΑΤΑΒΡΩ'ΣΚΩ, *depasco*, *devoro*. אָכַל, *edo*. Neh. II, 3. 13. – אָכְלָה, *cibus*. Ezech. XXXIX, 4. Vide et Sirac. XXXVI, 8. *Drac.* v. 49.

ΚΑΤΑΒΥΘΙ'ΖΩ, *demergo*, hinc *καταβυθίζω εἰς βυθὸν*, *demergo in profundum*. הִתְחַמֵּק, Hithp. *subduco me*. *Symm.* Ierem. XXXI, 22. *καταβυθίσῃ εἰς βυθόν*. Legit הִתְעַמְּקִין, a rad. עָמַק, *profundum esse*.

ΚΑΤΑ'ΓΑΙΟΣ, *inferior*, quasi *versus terram*. תַּחְתִּים, plur. ex תַּחְתִּי, *inferiora*. Genes. VI, 16. *κατάγαια*, sc. *μέρη*, ubi alii legunt *κατώγαια*, alii *κατώγεια*. *Hippocr. Epist.* ad *Damaget.* p. 1284, 25.

ΚΑΤΑΓΓΕ'ΛΛΩ, *annuncio*, *indico*, *defero*, *accuso*. דָּבַר. *Symm.* Psalm. XXXIX, 6. *καταγγέλλω*. Sic certe edidit e duobus codd. *Montf.* דָּבַר h. l. *praedicandi* notionem habet. *Cod. Vat.* 754. habet: *ἐὰν ἀπαγγείλω καὶ ἃ λέγω*, quae lectio mihi impressae praeferenda videtur. Ex *καὶ ἃ λέγω* facile ortum est *καταγγέλλω*. *Hesych. καταγγέλλεται, κηρύσσεται.*

ΚΑΤΑΓΕ'ΛΑΣΤΟΣ, *ridiculus*. Sap. XVII, 8. *καταγέλαστον εὐλάβειαν ἐνόσουν*, *ridiculo timore languebant*.

ΚΑΤΑΓΕΛΑ'Ω, *derideo*. הָיָה לָבוּז, *sum contemptui*. Gen. XXXVIII, 23. – חָפֵר, *erubesco*. Mich. III, 7. – לָעַג, *subsanno*. Iob. IX, 23. XXI, 3. Prov. XVII, 5. XXX, 17. – עָלַץ, *exsulto*. Ps. XXIV, 2. *μηδὲ καταγελασάτωσάν με οἱ ἐχθροί μου*, neque *derideant* me inimici mei. Plerique statuunt, eos legisse יַלְעִגוּ, sed illustranda potius est haec versio e l. arabica, in qua علس Coni. IV. notat *clanculum risit*, *latenter risit*, *subrisit*. Caeterum hic construitur *καταγελάω* cum casu quarto, quemadmodum et Sirac. VII, 12. Alias et plurimum cum casu secundo. – שָׂחַק, *rideo*. 2 Par. XXX, 10. Iob.

V, 22. Prov. XXIX, 9. ad quem locum *Iaegerus:* E שָׂחֹק sentiri passivum *καταγελᾶται* potest, si nominis ratio habeatur. *Symmach.* Psalm. XXXVI, 13. Adde Iudith. XII, 11. Sirac. VII, 12.

ΚΑΤΑΓΕ'ΛΩΣ, *derisio*, *ludibrium.* קֶלֶס, *derisio. VIta et VIIma ed.* Ps. XLIII, 14. Sed potest quoque ibi ad לַעַג referri. – *עֲפָרָה, *pulvis.* Mich. I, 10. Legit לְפַעְרָה, a פָּעַר, *hiscere, dehiscere*, quod de oris hiatu, qui in cachinno conspicuus est, accipi potest. Fortasse autem loco *καταγέλωτα*, quod exhibet ibi *Complut.*, reponendum est *κατὰ γέλωτα*, ut habet *Vatic.* 1 Macc. X, 70. *ἐγὼ δὲ ἐγενήθην εἰς καταγέλωτα*, ego vero factus sum in ludibrium. *Phavorin.* *καταγέλως*, *ὀνειδισμὸς*, *ἐξουθένωσις*. Idem: *καταγέλως*, *ὁ πολὺς κατά τινος γέλως*.

ΚΑΤΑΓΗΡΑ'ΣΚΩ, *senesco.* שֵׂיבָה, *canities.* Ies. XLVI, 4. *ἕως ἂν καταγηράσητε*, i. q. initio commatis *ἕως γήρως*.

ΚΑΤΑΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *versor*, *habito*, *commoror*, *conversor.* יָשַׁב, *sedeo*, *habito.* Deut. IX, 9. *κατεγενόμην ἐν τῷ ὄρει τεσσαράκοντα ἡμέρας*, *commorabar* in monte quadraginta dies. – מוֹשָׁב, *habitatio.* Exod. X, 23. *πᾶσιν* (sc. *τόποις*), *οἷς κατεγίνοντο*, in omnibus locis, quibus *habitabant.* – שָׁכַן, *habito.* Num. V, 3. *ἐν οἷς ἐγὼ καταγίνομαι ἐν αὐτοῖς*, in quibus ego *habito* inter illos.

ΚΑΤΑΓΙΝΩ'ΣΚΩ, *cognosco*, *intellego*, *percipio*, *condemno.* הִרְשִׁיעַ, Hiph. *condemno.* Deut. XXV, 1. ubi *τῷ δικαιοῦν* opponitur. – חָקַר, *investigo.* Prov. XXVIII, 11. *πᾶς δὲ νοήμων καταγνώσεται αὐτοῦ*, omnis vero prudens *penitus cognitum habebit* illum; ubi *Aqu.* et *Theod.* voce *ἐξιχνιάζειν* usi sunt. Fortasse tamen arabicam significationem verbo חָקַר h. l. subiecerunt, quia eam contextui convenientiorem putarunt. Nam حقر est *vilipendit*, *contemsit.* – *מָעַל, *praevaricor*, *culpam contraho.* *Symm.* Ios. VII, 1. *Masius* in Comment. ad h. l. p. 119.: Verbum מָעַל reddit h. l. *Symmachus καταγινώσκειν*, h. e. *contemtim negligere atque reiicere*, quomodo etiam usurpabitur cap. XXII. et aliis sacrae paginae locis. Hac lectione e Syriaco efficta, ut bene monuit ad h. l. *Scharfenbergius*, sincerior est illa, quam *Montf.* et *Griesbachius* e cod. *Basil.* et *Coisl.* I. protulerunt, *κατεφρόνησαν*. Sed nec *κατεφρόνησαν* commode hic locum habere posse mihi videtur, sed reponendum esse *κατεφρονήθησαν*. – מָאַס, *reprobo.* *Symm.* Iob. XLII, 6. ubi *reprehendere* notat. *Vulgat.* bene: *idcirco ipse me reprehendo.* Sir. XIV, 2. *μακάριος, οὗ οὐ κατέγνω ἡ ψυχὴ αὐτοῦ*, beatus, quem non condemnat anima, nec de graviore aliquo delicto contristat, remordet, angit et affligit. Hoc quoque voluit *Vulgatus: qui*

non habuit animi sui tristitiam. Ib. XIX, 5. *καταγνωσθήσεται, vituperabitur*, s. *meretur reprehensionem.*

ΚΆΤΑΓΜΑ, *fractura.* עַצֶּבֶת, *dolor. Incert.* Psalm. CXLVI, 3.

ΚΑΤΆΓΝΥΜΙ. Vide *κατάγω.*

ΚΑΤΆΓΝΩΣΙΣ, *condemnatio.* Sir. V, 17.

ΚΑΤΑΓΟΓΓΥΖΩ, *obmurmuro, adversus aliquem murmuro.* 1 Macc. XI, 39.

ΚΑΤΑΓΡΆΦΩ, *scribo, perscribo, conscribo.* הֶעֱלָה, Hoph. *tolleor, ut ascendere faciam,* sc. *referendo in scriptum, scribendo.* 2 Par. XX, 35. *Vulg. quae digessit.* – כָּתַב, *scribo.* Exod. XVII, 14. XXXII, 14. Num. XI, 26. Iob. XIII, 26. *κατέγραψας κατ᾽ ἐμοῦ κακὰ*, conscripsisti tanquam milites (ar. كتب, *congregavit disposuitque equites in turmas*), h. e. *decrevisti* contra me mala. Hos. VIII, 12. ubi pro *καταγράψω Arabs* legisse videtur *καταράξω, concutiam.* Vertit enim أنوع. Exod. XXXII, 15. *καταγράφειν* est i. q. *ἐγγράφειν*, cum quo et commutatur in codd. 1 Macc. IX, 22. *οὐ κατεγράφη, non sunt literis mandata:* ubi *καταγράφειν* non tam *conscribere* notat, quam *scribere* simpliciter, *consignare literis.* *Κατὰ* in compositione saepe redundat. Vide infra s. v. *καταχράομαι.* De loco *Esther.* II, 23. sec. *Complut.* vide s. v. *καταχωρίζω.* 1 Maccab. XIV, 26. *κατέγραψαν ἐν δέλτοις χαλκαῖς.* Respexit huc glossa *Hesychii: κατέγραψαν, κατέξυσαν.*

ΚΑΤΆΓΧΩ, *strangulo.* הִכְרִיעַ, Hiph. *deprimo. Theod.* Iud. XI, 35. *κατάγχουσα κατῆγξάς με,* strangulans strangulasti me, h. e. in extremas me angustias coniecisti. Sed vid. etiam *Phavorinus* in *κατεαγότος.*

ΚΑΤΆΓΩ, ΚΑΤΑΓΝΎΩ, ΚΑΤΆΓΝΥΜΙ, confringo. גָּדַע, *abscindo.* Ierem. XLVIII, 25. *κατεάχθη κέρας Μωάβ, confractum est* cornu Moab. *Hesych. κατεάχθη* (sic enim legendum ex Ierem. l. c. pro *κατεάθη*), *κατεθλάσθη, κατεβάλλετο, ἐτίθετο.* – דּוּשׁ, *trituro.* Hab. III, 11. *ἐν θυμῷ κατάξεις ἔθνη,* in ira *confringes* gentes. Male ibi *κατάξεις* a *Montfauconio* vertitur per *detrahes*, et a *Trommio* in Concord. relatum est ad *κατάγω, deduco.* Reddendum est potius *confringes.* LXX fortasse legerunt חָרֹץ a רָצַץ, *frangere*, quanquam etiam impressae lectioni quoad sensum non male convenit. Nonnulli credunt, LXX transtulisse *πατήσεις*, coll. Ies. XXV, 10. – חָתַת, *frango, contundo, contero.* 2 Sam. XXII, 35. *κατάξας τόξον*, confringens arcum. – מָחַץ, *frango. Al.* Deut. XXXIII, 11. *κάταξον ὀσφῦν*, frange lumbos, sec. *Vat.* Sed pro *κάταξον* fortasse legendum ibi *πάταξον*, quod reliqui libri habent. *Symm.* Ps. LXVII, 24. *κατάξῃ.* Sic *Coislianus* unus pro im-

presso *συγκατεάξη*. – עָצְמָה, *dolor.* *Al.* Ps. CXLVI, 3. *κατεαγμένα*, *fracta.* – שָׁבַר, *frango.* *Symm.* Ps. L, 18. *κατεαγυῖα.* Sed verba *κατεαγυῖα γέγονεν ἡ καρδία μου* sunt e loco *Eusebii* (*Comment.* p. 212.) male intellecto huc translata, ubi e collatione textus *Eusebiani* quisque videre potest. *Symm.* Psalm. LXVIII, 21. *κατέαξε*, et Psalm. XLVII, 8. *κατεάξεις*. Confer Matth. XII, 20. *Suidas: κατεάγη καὶ κατεαγότα, κεκλασμένα. Phavor. κατεαγὼς, καταθλάσας.* Idem: *κατεαγότος ἔχει θέμα ἄγω, τὸ κλῶ, παρακείμενος ἦχα, ὁ μέσος ἦγα, καὶ ἐν διαλύσει ἔαγα, ὅθεν μετοχὴ ὁ ἐαγὼς, καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ κατεαγώς.* Vide *Lex. N. T.* s. h. v.

ΚΑΤΆΓΩ, *deduco, deiicio, deturbo, facio descendere.* דָּמַם, *sileo.* Ps. XXX, 22. *καταχθείησαν εἰς ᾅδου, deturbentur in infernum.* Fortasse legerunt: ירמו, *proiiciantur*, ut etiam *Chaldaeus* legit, a רָמָה, *proiicere.* Alii vertere malunt: cum dolore ac moerore in inferno sileant. Mihi autem LXX *καταχθείησαν* de suo addidisse videntur ob vocem sequentem, ut versio vocis יִדְּמוּ prorsus exciderit: exscindantur, et in sepulcrum detrudantur. – הֵבִיא, Hiph. a בּוֹא, *venire facio.* Gen. XXXVII, 27. ubi in codd. cum *ἄγειν* permutatur, unde luculenter apparet, *κατάγειν* esse *ducere* simpliciter. – הִגְדִּיל, Hiph. *magnum facio.* Ies. IX, 3. *κατήγαγες ἐν εὐφροσύνῃ.* Legerunt הִרְגַּלְתָּ לוֹ. הִרְגִּיל est *deducere infantem, et assuefacere eum ambulando*, aut *pedetentim deducere.* – הִגִּיעַ, Hiph. a נָגַע, *tangere facio.* Ies. XXVI, 5. *κατάξεις ἕως ἐδάφους.* – יָרַד, sed potissimum in Hiph. הוֹרִיד, *descendo, descendere facio.* Gen. XXXIX, 1. *οἳ κατήγαγον ἐκεῖ*, qui illum eo *deducebant.* Gen. XLII, 38. *κατάξετέ μου τὸ γῆρας μετὰ λύπης εἰς ᾅδου, descendere facietis* me senem cum dolore in sepulcrum. Vide et 1 Sam. II, 5. 1 Reg. II, 6. *κατάγει, permittit, ut deducatur*, aut *descendat.* Ps. LV, 7. *ἐν ὀργῇ λαοὺς κατάξεις:* ubi *κατάξεις* non est *confringes*, ut *Hieronymus* in *Epist.* ad *Suniam* interpretatus est, potius: *deorsum ages*, ut sit futurum a *κατάγω*, non vero a *καταγνύω.* Vide et Ps. LIV, 25. Amos. IX, 2. Abd. v. 3. et conf. *L. Bos. Proleg. in LXX Intt.* c. 3. Prov. V, 5. *κατάγουσι*, ubi non legerunt יוֹרְדוֹת, sed מוֹרִידוֹת. Ierem. IX, 17. *καταγαγέτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν δάκρυα, deducant* oculi vestri lacrymas. Vide et Ier. XIII, 17. Thren. I, 17. – יָשַׁר, *rectus sum.* 1 Reg. VI, 34. *χρυσίῳ κατηγομένῳ*, auro *diducto.* – נָזָה, *adspergo.* Ies. LXIII, 3. *κατήγαγον τὸ αἷμα αὐτῶν εἰς τὴν γῆν.* Confuderunt hunc versum cum v. sexto huius capitis. – *נָתַן. Ezech. XLIV, 14. ubi *Semlerus* non male coniicit pro *κατάξουσι* reponendum esse *καὶ τάξουσι.* Certe *Itala* quoque habet *ponent.* – רָדָה, *dominor.* Thren. I, 14. Derivarunt יְרָדֶנָּה, *dominatus est ei*, a יָרַד, *descendere.* Idem valet de versione *Theodot.* Ps. XLIX, 15. qui pro יִרְדּוּ, *dominabuntur*, legit יֵרְדוּ a יָרַד. – *שׂוּם, *pono.* Ierem. XIX, 8.

κατάξω. Sed melior est lectio codd., quos *Nobilius* dicit habere *καὶ τάξω*, quae quoque reperitur in *Vers. Arab.* et *Cod. Syr Hexaplari.* Vide quoque supra s. v. נָתַן. - שָׁפַת, *dispono.* Ps. XXI, 6. - שִׁשֵּׁה, Pih. q. d. *sexto*, h. e. *sextuplici unco extraho*, aut *sextam partem relinquo. Al.* sec. ed. *Compl.* Ezech. XXXIX, 2. *κατάξω*. *Lud. de Dieu* in *Critica sacra* ad h. l vocem hebr. illustrat e lingua Aethiopica, in qua ששׁ est *ambulare*, *obire*, et in Coniugatione trausitiva *quaquaversum ducere et seducere.* Hinc *Vulgatus: seducam te.* Sir. XXII, 20. *ὁ νύσσων ὀφθαλμὸν κατάξει δάκρυα*, ubi *κατάγειν* est *elicere*, quasi *deducere*, coll. XXXVIII, 16. ubi *κατάγειν δάκρυα* est *effundere lacrymas.*

ΚΑΤΑΔΑΜΑ'ΖΩ, domo, perdomo, etiam sensu venereo *subigo.* חָרַשׁ, *aro.* Iud. XIV, 18. *εἰ μὴ κατεδαμάσατέ μου τὴν δάμαλιν*, nisi domuissetis meam vitulam. Vide Lutt. ad h. l.

**ΚΑΤΑΔΑΠΑΝΑ'Ω, consumo, impendo, sumtus facio.* Drac. v. 21. *κατεδαπάνουν τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης* sec. *Complut.* Reliqui libri habent *ἐδαπάνων*.

ΚΑΤΑΔΑΠΑΝΑ'ΟΜΑΙ, consumor. Sap. V, 14. *ἐν δὲ τῇ κακίᾳ ἡμῶν κατεδαπανήθημεν*, in malitia nostra *consumti sumus*, h. e. *pereundum nobis fuit.*

ΚΑΤΑΔΕΕ'ΣΤΕΡΟΣ ΕΙ'ΜΙ', inferior sum, נָפַל, *cado.* *Symm.* Iob. XIII, 2. nunc inferior sum vestri, nempe sapientia ac prudentia: unde LXX non male transtulerunt *ἀσυνετώτερος*. *Theoph. Char. prooem.* 3. *Aeschin. c. Ctesiph.* pag. 434. T. II.

ΚΑΤΑΔΕΙ'ΚΝΥΜΙ, ostendo, demonstro, doceo, creo, auctor sum, invenio. אָב, *pater*, it. *auctor.* Gen. IV, 20. *οὗτος ἦν ὁ καταδείξας* (ubi non legerunt בָּרָא, ut nonnulli iudicarunt) *ψαλτήριον καὶ κιθάραν*, hic *invenit* psalterium et citharam. Eodem sensu verbum apud alios scriptores occurrit. *Herodotus* lib. I. c. 171. *καὶ γὰρ ἐπὶ τὰ κράνεα λόφους ἐπιδέεσθαι, Κᾶρές εἰσι οἱ καταδέξαντες*, *etenim galeas cristis alligare Cares invenerunt*, et lib. I. cap. 163. *οἱ δὲ Φωκαιέες οὗτοι ναυτιλίῃσι μακρῇσι πρῶτοι Ἑλλήνων ἐχρήσαντο, καὶ τόν τε Ἀδρίην καὶ τὴν Τυρσηνίην οὗτοί εἰσι οἱ καταδέξαντες.* *Diodor. Sic.* lib. I. p. 18. de Iside et Mercurio: *τούτους δὲ καὶ τελετὰς καταδεῖξαι, καὶ πολλὰ μυστικῶς εἰσηγήσασθαι.* - בָּרָא, *creo.* Ies. XL, 26. *τίς κατέδειξε ταῦτα πάντα;* quis *creavit (primus monstravit, invenit)* haec omnia? Secundum *Michaelis* in B. O. T. IX. p. 173. legerunt בָּדָא per Daleth, ar. بدا, *incipere excogitare.* Vide supra s. v. *δείκνυμι.* Ibid. XLI, 20. XLIII, 15. *ὁ καταδείξας ἰσραὴλ βασιλέα ὑμῶν* (lege *αὐτῶν*), qui *constitui* Israeli regem. In hac enim notione putarunt vocem בָּרָא h. l. accipiendam esse, ita ut coniungeretur cum sequentibus. - יָצַר,

formo. Ies. XLV, 18. *Θεὸς, ὁ καταδείξας τὴν γῆν*, Deus, qui terram *creavit.*

ΚΑΤΑΔΕΌΜΑΙ, *deprecor*, *rogo*, *precor.* הִתְחַנֵּן Hithp. *gratiam peto.* Gen. XLII, 21. *ὅτε κατεδέετο ἡμῶν*, cum nos *precaretur.* – חָלָה, *aegroto.* Ies. LVII, 10. *οὐ κατεδεήθης μου*, non me *precatus es.* Legerunt חִלִּיתָ in Pihel, ubi notat *enixe rogare ac deprecari.* Conf. *Simonis* p. 556. *Aquila* quoque h. l. voce *λιτανεύειν* usus est.

ΚΑΤΑΔΕ'ΡΜΗ, *cutis*, *pellis capitis.* 2 Maccab. VII, 7. *τὸ τῆς καταδέρμης*: ubi alii habent *κεφαλῆς δέρμα.*

ΚΑΤΑΔΕΣΜΕΥ'Ω, *ligo*, *alligo*, *obligo*, *adstringo.* Sir. VII, 9. *μὴ καταδεσμεύσῃς δὶς ἁμαρτίαν*, *ne alliges bis peccatum*, h. e. *iteres peccatum.* Nam *καταδεσμεύειν ἁμαρτίαν* notat simpliciter *peccare*, *peccata committere*, quia metaphorice *allegari ea* dicuntur, *quibus studemus et operam damus.* Exempla habet *Glassius Philol. S.* p. 1191. sequ. ed. *Dathii. Lindius* ad h. l. animadvertit, *καταδεσμεύειν* esse *obligare*, quod saepius dicitur de vulneribus, *obligare peccata* vero esse *indulgere peccatis*, *malum animum demulcere*, quod deinde, quod ad sensum attinet, est *saepius peccare.* Sed haec interpretatio mihi nimis contorta esse videtur. Caeterum pro *καταδεσμεύσῃς* alii libri ibi habent: *δεσμεύσῃς.* Vide supra s. v. *δεσμεύω.* Sirac. XXX, 7. *καταδεσμεύσει τραύματα αὐτοῦ*, *obligabit* vulnera eius.

ΚΑΤΑΔΕΣΜΟΣ, *ligamen*, *ligamentum.* חָבַשׁ, Pih. *ligor.* Ies. I, 6. *καταδέσμους.*

ΚΑΤΑΔΕ'ΧΟΜΑΙ, *capio*, *suscipio*, *recipio*, *admitto.* הָבִין, Hiph. a בִּין, *intellego.* Deut. XXXII, 29. *ταῦτα καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον*, haec *capiant* in tempus futurum. – נָדִיב, *voluntarius.* Exod. XXX, 5. *ὁ καταδεχόμενος ἐν τῇ καρδίᾳ*, *suscipiens in corde*, h. e., ut bene transtulit *Vulgatus*, *voluntarius et prono animo.*

ΚΑΤΑΔΕ'Ω, *ligo*, *obligo*, *alligo.* הִתְחַפֵּשׂ, Hithp. *dissimulo me.* 1 Reg. XX, 38. *κατεδήσατο ἐν τελαμῶνι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ*: ubi vel ad sensum respexerunt, ut et *Chald.* Paraphr., qui habet וּכְרִיךְ, *et involvit*, *obvolvit*, vel acceperunt pro יִתְחַבֵּשׁ, sive decepti similitudine affinium literarum, sive quod existimarint, idem cum eo esse per transmutationem literarum homogenearum. – חָבַשׁ, *ligo.* Ezech. XXX, 21. *ἰδοὺ οὐ κατεδήθη τοῦ δοθῆναι ἴασιν.* Sed mendum ibi est ac legendum *κατεδέθη*, ut plerique codd. habent. Ib. XXXIV, 4. 16. – עָמַס, *onero.* Ies. XLVI, 1. Sermo ibi est de iumentis, quibus onera portanda alligantur. – צָמִיד, *copulatus.* Num. XIX, 15. *πᾶν σκεῦος, ὅσα οὐχὶ δεσμῷ καταδέδεται ἐπ' αὐτῷ*, omnia vasa, quaecunque vinculo in se non *colligata sunt.* – *שָׂכַם. Iob. XVI, 7. ubi tamen verba *Symmachi*, *κατέδησάς με ἀδιαλείπτως ἐν ζυγῷ*, minime cum *Montfauconio* ad finem v. 7.,

sed cum *Drusio* ad commatis octavi initium referenda sunt, ubi legitur וְהִקְמַשְׂנִי לְעֵד הָיָה, ita ut pro לְעֵד *Symmachus* legerit לְעֵר. Sir. XXVII, 21. *τραῦμα καταδῆσαι, obligare* vulnus. Confer Luc. X, 34. Sir. XXVIII, 27. *τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον σου κατάδησον*, argentum et aurum tuum *alliga*. Confer *δεσμὸς* et *ἔνδεσμος*.

ΚΑΤΑΔΙΑΙΡΕ'Ω, divido. חִלֵּק, Pih. Ioel. III, 2. *τὴν γῆν μου κατεδιείλοντο*, terram meam *inter se dividebant. Hesych. κατεδιείλοντο, κατεμερίσαντο.* Ita et in *Gloss. MSS.* in *Prophetas*, nisi quod ibi vitiose legatur *κατεδιήλαντο*. – חָצַב, *caedo, incido*, v. c. arbores, ligna, lapides. *Symm.* Ps. XXVIII, 7. *καταδιαιροῦντος.* Sermo ibi est de Deo, qui nubes caedendo eiicit vel suscitat fulgura. – פַּלַּג, Pih. *divido.* Ps. LIV, 9. *καταδίελε τὰς γλώσσας αὐτῶν, divide linguas eorum*, h. e. *scinde eorum consilia*, s. *discordes eos redde.* – פַּסַּג, Pih. *extollo.* Ps. XLVII, 12. *καταδιέλεσθε τὰς βάρεις αὐτῆς*, dividite, h. e. *numerate* turres eius. *Symmachus* ibi habet: *διαμετρήσατε. Suidas: καταδιέλεσθε, μερίσατε.* Habet vox hebr. hanc significationem in l. chald., unde et h. l. פַּסְּגוּ haud pauci intt. vertunt *divisim considerate. Vulg. distribuite domos. Hieron. separate palatia eius. Syrus* transtulit *eradicate*, h. e. *periculum facite, an evertere possitis palatia.* פְּסַג in l. *Syr.* et *Chald.* פסק *destruere, perdere* notant.

ΚΑΤΑΔΙΚΑ'ΖΩ, condemno, reum facio. הִרְשִׁיעַ, Hiph. a רָשַׁע, idem. Iob. XXXIV, 29. Psalm. XCIII, 21. *Symm.* Iob. IX, 29. – חִיֵּב, Pih. *reum facio. Theod.* Dan. I, 10. *καταδικάσητε τὴν κεφαλήν μου τῷ βασιλεῖ, reum faciatis caput meum regi*, h. e. *me in vitae periculum iniiceretis apud regem. Inc.* seu Scholion ibi habet *καταδικασθῆναι ποιεῖν.* Eleganter LXX *κινδυνεύσω τῷ ἰδίῳ τραχήλῳ.* – עִוֵּת, Pih. *perverto.* Thren. III, 36. *Causam aliorum pervertere est condemnare insontem.* – רָשָׁע, *improbus*, it. *reus.* Ps. CVIII, 6. *Vulgat. condemnatus.* Sic רָשָׁע quoque Num. XXXV, 31. et in lingua *Aethiopica* adhibetur, observante *Lud. de Dieu* ad h. l. Adde Sap. II, 20. XI, 11. et XII, 15.

ΚΑΤΑΔΙ'ΚΗ, res iudicata, condemnatio, mulcta. Sap. XII, 27 *τὸ τέρμα τῆς καταδίκης. Hesychius: καταδίκη, κατάκρισις.*

ΚΑΤΑΔΙΩ'ΚΩ, persequor, sequor, insequor, omni studio sector. הִבְהִיל, Hiph. *perturbo, festinare facio.* 2 Paral. XXVI, 20. – הָלַךְ, *eo.* 1 Sam. XXX, 22. *οὐ κατεδίωξαν μεθ' ἡμῶν*, non *secuti sunt* (sc. Davidem) nobiscum. Hic *καταδιώκειν* idem est quod *πορεύεσθαι ὀπίσω Δαυὶδ, sequi Davidem.* Conf. Marc. I, 36. ubi *κατεδίωξαν* eodem sensu legitur. – דָּבַק, *adhaereo.* 1 Par. X, 2. *κατεδίωξαν οἱ ἀλλόφυλοι ὀπίσω Σαοὺλ, persequebantur* alienigenae Saulum. – דָּלַק, *fervide insector.* Gen. XXXI, 36. *κατεδίωξας ὀπίσω μου, fervide me*

insectatus es. - דָּפַק, *pulso.* Gen. XXXIII, 13. ubi *καταδιώκειν nimium agere* notat, i. q. nos *übertreiben.* Eandem notionem habet quoque hic vox hebraica. - *דֶּרֶךְ, *via.* Thren. III, 11. *κατεδίωξεν*, ubi pro דְּרָכַי, *vias meas*, legerunt רֹדְפַי, ex sententia scil. *Cappelli.* Sed mihi potius דרך legisse videntur, nam درك est *persequi* usitate. - *הִשִּׂיג, Hiph. a נָשַׂג, *apprehendo.* 1 Paral. XXI, 12. sec. ed. *Complut.* - יָצָא, *exeo.* Ios. VIII, 17. 1 Sam. XXIV, 15. sec. ed. *Complut.* - נִמְרָץ, Niph. *vehemens sum.* Mich. II, 11. *κατεδιώχθητε, οὐδενὸς διώκοντος*, *fugistis*, nemine vos persequente. Ita reddiderunt, quia vox hebr. *vim*, *vehementiam* ac *violentiam* notat, quasi sensus esset: *vis facta est vobis.* - סֹרֵר, Pih. a סוּר, *averto.* Thren. III, 11. Ita *Bielius Trommium* temere secutus. Nam τῷ סרר respondent ibi *ἀφεστηκότα.* Vide supra s. v. דֶּרֶךְ. - רָדַף, *persequor.* Ps. XXII, 18. *κράτιστον καὶ τὸ ἔλεός σου καταδιώξει με*, optimum et misericordia tua *subsequentur* me. Psalm. XXXVII, 2. *κατεδίωκον δικαιοσύνην*, *studiose sectabar* bonum. Eodem sensu verbum simplex *διώκω* passim legitur. Vide supra in h. v. - רוּץ, *curro.* Ioel. II, 14. - שָׁפַט, *iudico.* Ps. CVIII, 30. Sumitur h. l. *καταδιώκειν* sensu forensi. Conf. *Lexic. N. T.* s. v. *διώκω.* Praeterea legitur Iud. VIII, 16. sec. ed. *Compl.* *κατεδίωξεν αὐτοὺς ἐν ἀκάνθαις*, ubi nihil pro eo in textu hebr. reperitur. Si lectio *κατεδίωξεν* sana est, vox haec in universum notabit: *omni studio aliquid facere*, ut sensus sit: *studiose s. acriter eos flagellavit spinis.* Suspicor tamen, legendum esse *κατηλόησε*, a *καταλοάω*, quae vox apud *Athen. Deipn.* lib. XII. p. 451, 1. *Lucian. Icarom.* pag. 732. D. et *Demosthenem* occurrit. Sir. XXVII, 17. *οὐ μὴ καταδιώξῃς ὀπίσω αὐτοῦ*, *non assequeris eum*, *s. fugiet te*, *quare frustra eum persequeris.*

ΚΑΤΑΔΟΛΕΣΧΈΩ, *meditor.* שָׁחַח, *incurvo me.* Thren. III, 20. *καταδολεσχήσει ἐπ' ἐμὲ ἡ ψυχή μου*, *meditabitur* intra me anima mea. Scilicet cum *Chaldaeo* expresserunt lectionem textualem תָּשִׂיחַ, *commentatur*, s. *orat*, coll. Gen. XXIV, 63. ubi שׂוּחַ vertunt *ἀδολεσχῆσαι.* Sed *Massorethas* in margine monent, legendum esse תָּשׁוֹחַ, quod deducendum est a verbo שׁוּחַ, aut שָׁחַח, *incurvari*, *deprimi.* Alias *καταδολεσχέω* notat: *nugari*, *deblaterare adversus aliquem.*

**ΚΑΤΑΔΟΥΛΕΎΩ*, *in servitutem redigo*, *subiugo.* רָדָה, *dominor.* *Symm.* Lev. XXVI, 17. *καταδουλεύσοντας ὑμᾶς.* Ita certa *Montfauconius* edi iussit, graece exprimens latina verba *Isychii.* *δ. in servitutem redigent vos.* - עָבַר, *servio.* *Inc.* Ierem. XXV, 14. *Symm.* Ierem. XXVII, 7. ubi pro *καταδουλεύσονται αὐτὸν*, *subiicient eum servituti*, sine dubio reponendum est: *καταδουλεύσονται αὐτῷ*, ut cum textu hebr. conveniat.

ΚΑΤΑΔΟΥΛΟ'Ω, *in servitutem adigo*, *servire facio*. עָבַר: הֶעֱבִיר, Kal et Hiph. *servio*, *servire facio*. Exod. I, 14. *κατὰ πάντα τὰ ἔργα*, *ὧν κατεδουλοῦντο αὐτοὺς*, omnibus operibus, quibus *servire illos sibi faciebant*. Vide et Exod. VI, 5. Lev. XXV, 46. ubi עָבַר notat *tanquam servis uti*. Ezech. XXIX, 18. *κατεδουλώσατο τὴν δύναμιν αὐτοῦ δουλείαν* (pro *κατὰ δουλείαν*) *μεγάλην*, servire sibi fecit exercitum suum servitute magna. Conf. 1 Maccab. VIII, 18. *Al.* Lev. XXV, 46. *αὐτοὺς καταδουλώσεσθε*, *illos servire vobis facietis*. Ierem. XVII, 4. *καταδουλώσω σε τοῖς ἐχθροῖς σου*, servire te faciam servis tuis. Vide et Ierem. XV, 14. et conf. 2 Cor. XI, 20. *Symm. Theod.* Ies. XLIII, 23. - *הֶעֱבִיר, Hiph. *transire facio*. Gen. XLVII, 21. et Ier. XV, 14. In utroque loco legerunt per Daleth הֶעֱבִיד. Adde 1 Macc. X, 10. 18.

ΚΑΤΑΔΡΟΜΗ', *incursio*, speciatim *hostilis incursio*. 2 Macc. V, 5. *Hesych.* *καταδρομὴ*, *ἁρπαγή*.

ΚΑΤΑΔΥΝΑΣΤΕΙ'Α, *violenta oppressio*. סִבְלָה, *onus*. Exod. VI, 7. - עָשׁוּק, part. Pah. *oppressus*. Amos. III, 9. - עֹשֶׁק, *oppressio*. Ier. VI, 6. Ez. XXII, 12.

ΚΑΤΑΔΥΝΑΣΤΕΥ'Ω, *vi opprimo*, *sub potestatem redigo*, *ad servitutem cogo*, *in servitutem redigo*. בָּקַע, *perrumpo*, *irrumpo*. 2 Paral. XXI, 17. - גָּבַר, *validus sum*. *Symm.* Ps. LXIV, 4. *κατεδυνάστευσάν μου*, *tyrannide* me *oppresserunt*. Sic Iac. II, 6. *οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν*, divites *per potentiam et tyrannidem opprimunt* vos. - הִכְתִּיר, Hiph. *cingo*. *Al.* Hab. I, 4. *καταδυναστεύει*. Legit מַכְבִּיר, nam כַּבִּיר est *validus*, *fortis*, *potens*, *multus*. - הֶעֱבִיד, Hiph. *servire facio*. Exod. I, 13. *κατεδυνάστευον οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ βίᾳ*, Aegyptii *vi cogebant*. filios Israel *ad serviendum*. - הִשְׁבִּית, Hiph. *cessare facio*. Amos. VIII, 4. *καταδυναστεύοντες πτωχοὺς ἀπὸ τῆς γῆς*. Bene quoad sensum. Nonnulli arbitrantur, eos וְכֹבְשִׁים legisse, parum probabiliter. *Arabs* vertit: *vim infertis*. - הִתְגַּבֵּר, Hithp. *invalesco*. *Symm.* et LXX Iob. XXXVI, 9. - הִתְעַמֵּר, Hithp. *pro servo usus sum*, *dominum me facio*. Deut. XXIV, 7. - *זָר, *alienus*, *hostis*. *Symm. Theod.* et LXX Ies. XXIX, 5. *καταδυναστεύων*. - *יָכֹל, *possum*, *valeo*. 1 Sam. XVII, 9. sec. ed. *Compl.* - יָנָה: הוֹנָה, Kal et Hiph. Ezech. XVIII, 12. *πτωχὸν καὶ πένητα κατεδυνάστευσε*, pauperem et egenum oppressit. Vide et Ezech. XXII, 7. 29. et conf. Sap. II, 10. Ezech. XLVI, 19. *τοῦ καταδυναστεῦσαι αὐτοὺς ἐκ τῆς κατασχέσεως*, ut *vi* possessione illos *eiiciat*. - כָּבַשׁ, *subigo*. 2 Sam. VIII, 12. Nehem. V, 5. *καταδυναστεύομεν τοὺς υἱοὺς ἡμῶν*, *καὶ εἰσὶν ἀπὸ θυγατέρων ἡμῶν* (sc. *τινὲς*) *καταδυναστευόμεναι*, filios nostros *in servitutem tradimus*, et quaedam filiarum nostrarum sunt *in servitutem redactae*. - נָשָׂא, *tollo*. Mich. II, 2. *οἴκους κατεδυνάστευον*.

Legerunt יִכְבְּשׁוּ, ut καταδυναστεύειν h. l. sit *absoluto iure dominii sibi aliquid vindicare.* - עָרִיץ, *tyrannus.* Ies. XXIX, 5. - עָרַץ. *Symm.* Iob. XIII, 25. καταδυναστεύεις, *potentiam* tuam *exseris. Vulgat. ostendis potentiam tuam.* Conf. *Simonis Lex. hebr.* pag. 1252. - עָשַׁק, *violentus, iniurius sum, violenter ago.* 1 Sam. XII, 3. Ier. VII, 5. Ezech. XXII, 29. Amos. IV, 1. - רָצַץ, *confringo.* 1 Sam. XII, 4. *Symm.* Iud. X, 8. κατεδυνάστευσαν. Sed ex sententia *Scharfenbergii* ad h. l. haec interpretatio *Symmachi* forte revocanda est ad verbum antecedens וַיִּרְעֲצוּ, *et vi oppresserunt*, coll. Iob. XIII, 25.

ΚΑΤΑΔΥΝΩ, et *ΚΑΤΑΔΥΩ*, *penitus subeo, descendo, abscondo, supprimo, demergo.* הִשְׁבִּית, Hiph. *cessare facio.* Ez. XXVI, 13. καταδύσει τὸ πλῆθος τῶν μουσικῶν σου, sc. ὀργάνων, *supprimet* multitudinem instrumentorum tuorum musicorum. - טָבַע, *immergor.* Ierem. XXXVIII, 22. Vide quae ad h. l. notata sunt s. v. καταλύω. - יָרַד, *descendo.* Exod. XV, 5. κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὡσεὶ λίθος, *descenderunt* in profundum, tanquam lapis. Ps. CXVIII, 136. sec. *Ald.* et *Compl.* διεξόδους ὑδάτων κατέδυσαν οἱ ὀφθαλμοί μου, ductus aquarum *subierunt* oculi mei, h. e., ut apud *Suidam* v. διεξόδους verba exponuntur: κρουνηδὸν ἐφέροντο τὰ δάκρυα, *ubertim fusae sunt lacrymae.* Sed magna ibi est lectionis diversitas: nam pro κατέδυσαν alii libri habent κατέβησαν, alii κατεβίβασαν. Vide ad h. l. *L. Bosium. Symmachus* ibi sec. *Origenem* T. II. p. 815. ed. *Paris.* διαιρέσεις ὑδάτων κατέδυναν οἱ ὀφθαλμοί μου, quae verba omissa sunt in *Hexaplis Montfauconii.* - כָּבַשׁ, *subigo.* Mich. VII, 19. καταδύσει τὰς ἀνομίας ἡμῶν, *abscondet* peccata nostra. - נִסְתַּר, Niph. *abscondor.* Amos. IX, 3. ἐὰν καταδύωσιν ἐξ ὀφθαλμῶν μου εἰς τὰ βάθη, si *descendant* ex oculis meis in profundum, ut scil. ibi lateant. - שָׁקַע, *submergor.* Ierem. LI, 64. iuxta ed. *Rom.* οὕτω καταδύσεται Βαβυλὼν, ita *submergetur* Babylon.

ΚΑΤΑΔΥΣΙΣ, *descensus, demersio,* it. *spelunca, latibulum.* חֶלֶד, *orbis. Aqu.* Ps. XVI, 4. Scilicet חלד notat pr. *perfodere, transfodere*, etiam *abscondere.* Syr. ܚܠܕ, *subiit terram.* Conf. *Michaelis Supplem.* p. 762. et *Simonis Lexic. Hebr.* pag. 554. sequ. *Hieronymus: in profundo. Aqu.* Psalm. XXXVIII, 6. ubi *vesperam* s. *occidentem* notat. Bene vitae nostrae pars postrema non dies integer, sed diei pars extrema et obscurior existimanda est. *Aqu. Symm.* Ps. XLVIII, 1. ubi sec. *Agellium* κατάδυσις non *occidentem* notat, ut *Hieronymus* interpretatus est, sed *cavernam, latebram:* nam חלד *mustelam* notat, *quae bellua in cavernis habitat*, quasi terra, quam incolimus, caverna quaedam sit et belluarum latibulum. *Flamin. Nobilius* per κ. intellegit *civitates et pagos et domos, in quas καταδύνουσι*, i. e. *subeunt et se tegunt ii, qui in ipsis*

habitant. Symmach. Psalm. LXVIII, 3. καταδύσεις. Confer *Fulleri Misc. Sacr.* lib. III. c. 14. – מִפְלֶצֶת, *horrendum idolum.* 1 Reg. XV, 13. Legerunt fortasse מְצִלּוֹת, *loca profunda*, aut intellexerunt *loca, ubi ad idola colenda conveniebant*, quae καταδύσεις vocarunt, *quod eo descenderent, tanquam in lustra.* – מְצוּלוֹת, *loca profunda et abscondita. Symm.* Ps. LXVIII, 3. ubi καταδύσεις *voragines* notat. *Hesych.* καταδύσεις, οἱ λάθριοι τόποι καὶ βαθεῖς. *Suidas:* καταδύσεις, φωλεοὺς, ὑπονόμους, σπήλαια. Adde *Athen.* XI. pag. 477. D. ubi *speluncam* notat. *Lucian. ver. hist.* lib. I. p. 387. A. τῆς ἐς τὸ κῦτος καταδύσεως.

ΚΑΤÁΔΥΤΟΝ, occasus, ubi sol occidit. חֶלֶד, *aevum, orbis. Al.* Psalm. XLVIII, 1. Vide supra s. v. κατάδυσις. – מְצִלּוֹת, *loca profunda. Quint. Ed.* Ps. LXXVII, 7. ἐν καταδύτοις. Vide s. v. κατάδυσις.

ΚΑΤΑΘΑΡΣΕ'Ω, confido. נִסְמַךְ, Niph. *innitor.* 2 Par. XXXII, 8. κατεθάρσησεν ὁ λαὸς ἐπὶ τοῖς λόγοις, *confidebat* populus verbis. Eandem significationem habet quoque, ut lat. *inniti*, vox hebraica.

**ΚΑΤΑΘΙ'ΓΩ*, et contr. *Καθίγω, attingo.* Vide supra s. v. καθίγω.

ΚΑΤΑΘΛÁΩ, confringo. רָמַס, *conculco.* Ies. LXIII, 3. – רֶצַח, *occisio.* Ps. XLI, 14. ἐν τῷ καταθλᾶσθαι τὰ ὀστᾶ μου, ubi aut libere verterunt, aut significationem petierunt ex arab. رضح, *confregit, comminuit.*

**ΚΑΤΑΘΛΙ'ΒΩ, comprimo, opprimo.* Sirac. XIII, 4. καταθλίψει σε sec. *Compl.* ubi tamen rectius legi videtur καταλείψει σε, quod alii libri habent.

ΚΑΤΑΘΥ'ΜΙΟΣ, animo gratus, placens. ΚΑΤΑΘΥ'ΜΙΟΝ, quod est secundum animum, desiderium animi. הַוָּה, *aerumna.* Mich. VII, 3. καταθύμιον τῆς ψυχῆς: ubi non pro הַוָּה legerunt אַוָּה, a rad. אָוָה, *desiderare*, ut nonnulli opinati sunt, sed respexerunt ad Arabismum, ubi هوى est *animi desiderium* tam bonum quam malum, ut multis docuit *Schultensius Op. min.* p. 213. sequ. *Suidas:* καταθύμιον, κατὰ ψυχὴν, εὐάρεστον. – חָמוּד, *desiderabile.* Ies. XLIV, 9. ποιοῦντες τὰ καταθύμια αὐτοῦ, facientes ea, *quae animo suo grata sunt.* – נְדִיבָה, *foem. spontanea*, h. e. *anima. Symm.* Iob. XXX, 15. τὰ καταθύμιά μου, quae verba *Montf.* perperam retulit ad יְשֻׁעָתִי. – *עַל־לֵב, *super cor. Symm.* sec. cod. *Mosqu.* Genes. XXXIV, 3. καταθύμια. Conf. *Eichhornii Repertorium bibl. et or. literat.* Vol. IV. p. 270. LXX κατὰ τὴν διάνοιαν. *Aqu.* ἐπὶ καρδίαν. עַל־לֵב de eo dicitur, *quod gratum est alteri et placet*, v. c. Ies. XL, 2. *Symm.* καταθύμιον. Vid. *Spanhem.* ad *Callim. Pallad.* 33.

ΚΑΤΑΙΓΙ'ΖΟΜΑΙ, *tumultuor*, *impetuosus sum*. Dicitur de vento aut procella ingruente, aut cum impetu delabente. נִשְׂעַר Niph. (שׂ pro ס), idem. *Theod.* et *VIIma* Psalm. XLIX, 3.

**ΚΑΤΑΙΓΙ'ΖΩ*, *cum impetu irruo*, *ingruo*, de vento. סֹעֲרָה part. foem. *Symm.* Ez. I, 4. *πνεῦμα καταιγίζον.*

ΚΑΤΑΙΓΙ'Σ, *procella*, *tempestas*, *aquarum fluctuatio.* הֶבֶל, *vanitas*. Ies. LVII, 13. Respexerunt fortasse notionem *properandi*, quam habet הָבַל in l. arabica, unde הֶבֶל *halitum*, *vaporem* notat. - וַלְעָפָה. *Inc.* et LXX Ps. X, 7. Thren. V, 10. - מִשְׁבָּר, *fluctus*. *Symm.* Ps. XLI, 10. *καταιγίδες*, et Ps. LXXXVII, 7. *καταιγίσι.* - נִשְׂעַר Niph. (שׂ pro ס), *procellosus sum*. Ps. XLIX, 4. ubi tamen pro *καταιγὶς* fortasse legendum est *καταιγισθῃ.* - סוּפָה, *turbo*. Prov. I, 27. XVII, 13. Ier. IV, 13. Adde *Theod.* Iob. XXXVII, 9. - סַעַר. Ps. LIV, 8. LXXXII, 14. - סְעָרָה, *procella*, *turbo*. Ps. CVI, 25. 29. Ies. XL, 24. XLI, 16. *Symm.* Ps. CVI, 29. - רַעַם, *tonitru*. Ps. LXXX, 6. - שִׁבֹּלֶת, *fluxus*. Ps. LXVIII, 3. 19. - *שׁוֹאָה, *tempestas*. *Inc.* Ezech. XXXVIII, 9. - *שׁוֹט, *flagellum*. Ies. XXVIII, 15. Derivarunt a שׁוּט, *effuso impetu decurrere*, etiam *fundere*, in l. *aethiopica*. Conf. *Simonis Lex. hebr.* p. 600. - שְׂעָרָה, *turbo*. *Symm.* Iob. IX, 17. Sir. XVI, 22. *καταιγὶς* est *vehementior venti impetus in mari potius quam in terra*, coll. XXXIII, 2. *Vulg. procella*, quod eandem vim habet, ita dicta ab eo, quod omnia procellat, i. e. moveat et concutiat. Bene h. l. cum ea comparatur ira et vindicta divina, quam in impios detonat ac fulminat. *Hes.* *καταιγὶς, ἐπιφορὰ ἀνέμου σφοδροῦ, καὶ ἡ τῶν ὑδάτων ζάλη.* Id. *ἐπαιγίζοντα, σφοδρότερον πνέοντα ἄνεμον, καταιγίδες γὰρ αἱ τῶν ἀνέμων ἐπιβολαί.*

ΚΑΤΑΙΓΙ'Σ ΦΕΡΟΜΕ'ΝΗ, *procella valde agitata.* סוּפָה וּסְעָרָה, iunctim. Ies. XXIX, 6. - שׁוֹט שֹׁטֵף, *flagellum exundans*. Ies. XXVIII, 15. 18.

**ΚΑΤΑΙΔΕ'Ω*, *pudore perfundo*. 4 Macc. III, 12. *καταιδεσθέντες τὴν ἐπιθυμίαν*, regis cupiditate *moti*. *Zonaras Lex.* col. 1175. *καταιδέσῃ, ἀξίους αἰδοῦς παρασκευάσῃ*, ubi vid. *Tittmannus*. *Photius Lex.* col. 102. *καταιδεῖ, καταισχύνει.*

**ΚΑΤΑΙΚΙ'ΖΩ*, i. q. *αἰκίζω*, *supplicio afficio*, *crucio*. 4 Macc. I, 11. *καταικισαμένων*, carnificibus. Sed alii libri habent ibi *αἰκισαμένων*. Ib. VI, 3. VII, 2.

ΚΑΤΑΙΣΧΥΜΜΟ'Σ, *pudor*. בֹּשֶׁת, idem. *Symm.* Psalm. XLIII, 16. - כְּלִמּוּת, *ignominia*. *Symm.* Mich. II, 6.

ΚΑΤΑΙΣΧΥ'ΝΩ, *pudore afficio*, *tanquam pudendum reiicio*, *dedecoro*. *אֵשׁ, *ignis*. Ezech. XXIII, 13. ubi בָּאֵשׁ, *in igne*, acceperunt, ac si esset בָּאַשׁ, a rad. בּוּשׁ, *pudore suffundi*. - בּוֹשׁ et in Hiph. הֵבִישׁ vel הוֹבִישׁ. 2 Sam. XIX,

5. 2 Reg. XIX, 26. Ps. XIII, 7. Postremo loco ita: βουλὴν πτωχοῦ κατῃσχύνατε, consilium pauperum *tanquam pudendum reiecistis. Vulg. confudistis. Symm. Theod.* Prov. XVII, 2. υἱοῦ καταισχύνοντος, filii *pudendi.* Ita Sir. XXII, 4. θυγάτηρ καταισχύνουσα filia *pudenda* dicitur. *Symm.* Ps. LII, 6. καταισχυνθήσῃ, *pudore afficieris*, ubi הֵבִישׁ intransitive accepit. – בֹּשֶׁת, *pudor.* Jerem. XVII, 18. – הֶחִישׁ Hiph. a חוּשׁ, *festino.* Ies. XXVIII, 16. οὐ μὴ καταισχυνθῇ. Non legerunt יָבִישׁ, sed arab. حاش notat *erubuit.* Conf. *Pocock. notae miscell.* p. 11. ed. *Oxon. Wolfium* ad Rom. IX, 33. p. 204. et *Breitingerum Proleg. in LXX Intt.* T. II. cap. 1. Prop. 7. §. 27. – נִכְלַם: הִכְלִים Hiph. et Niph. Ruth. II, 15. συλλεγέτω, καὶ μὴ καταισχύνητε αὐτήν, *colligat, neque a vobis contumeliose prohibeatur.* Iud. XVIII, 7. ubi duae versiones coaluerunt, nisi quis verba ἢ καταισχύνων pro mero glossemate habere velit. Sensus est: nemo eis *adversabatur*, seu: *eos perturbabat*, aut, ut *Vulgatus* transtulit: *nullo ei penitus resistente.* Ps. XLIII, 11. et alibi. *Theod.* 1 Sam. XXV, 7. *Symm. Theod.* Iob. XIX, 3. – *הִכְנִיעַ Hiph. *abiectum reddo, humilio. Symm.* 2 Sam. VIII, 1. Scil. pudet fere homines miserae ac abiectae sortis, ad quam sua culpa detrusi sunt. Ergo καταισχύνειν, seu *efficere, ut aliquis pudore suffundatur,* est quoque *miserum reddere, deprimere. Theod.* Ies. XXV, 5. – חָפֵר, *erubesco.* Ps. XXXIII, 5. XXXIV, 5. – טָחַן, *molo.* Ies. III, 14. *Faciem pauperis commolere* tropice pro *exsugere* aut *miseram reddere plebem* notat. Conf. s. v. הִכְנִיעַ. – יָבֵשׁ, *exareo.* Ierem. L, 38. καταισχυνθήσονται. Pro יָבֵשׁוּ, *exarescent,* legerunt יֵבֹשׁוּ, *pudefient.* – נִבְאַשׁ Niph. *foetidus factus sum.* 2 Sam. X, 6. κατῃσχύνθησαν (*Compl.* ᾐσχύνθησαν) ὁ λαὸς Δαυίδ. *Montf.* male transtulit: ignominia affecti erant populus David. Per λαὸν, si lectio sana est, gens Ammonitica intellegenda erit, quae ignominia affecerat legatos Davidis. Ante Δαυὶδ est supplendum ἐν, quae praepositio diserte additur in *Cod. Alex.* Καταισχύνεσθαι autem, ut hebr. נִבְאַשׁ ac lat. *foetere*, est *male audire, in malo apud alios rumore esse, abominabilem, odiosum factum esse.* Fortasse tamen quoque LXX loco κατῃσχύνθησαν scripserant κατῄσχυναν, hoc sensu: cogitabant, se turpiter egisse in Davidem, eumque admodum offendisse et ad iram provocasse. Ibid. XVI, 21. – *נִתְעַב, *abominabilis habitus* seu *visus sum.* 1 Par. XXI, 6. sec. *Compl.* Tob. X, 2. μήποτε κατῄσχυνται, h. e. interprete *Bretschneidero, num fortasse ope, consilio exciderunt?* sc. nanciscendae pecuniae, quam exigere volebant. *Itala Vet. numquid detentus est?* Legit κατέσχηται, quae vera lectio est, nisi respexerit auctor hebr. בּוֹשׁ, quod Iud. VIII, 12. est i. q. בָּלַשׁ. Sir. XXII, 4. ἡ καταισχύνουσα, *quae dedecus et probrum affert*

sua levitate, dissolutione et stultitia. Ita 1 Cor. XI, 4. *καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, dedecorat* caput suum. *Bretschneiderus καταισχύνουσα* reddere mavult *stuprata*, ut *αἰσχύνη* Iudith. IX, 2. et *καταισχύνειν* apud *Demosthen.* p. 1125, 12. ed. *Reisk* adhibetur. Sed tunc scribendum fuisset *καταισχυνθεῖσα*. Sir. II, 10. quis fidem unquam habuit Deo, *καὶ κατῃσχύνθη; et spe sua excidit?*

ΚΑΤΑΚΑΙ'Ω, comburo. אָכַל, *edo, consumo.* Exod. III, 2. ubi de igne sermo est. – בָּעָה, *bullas excito.* Ies. LXIV, 2. Vox hebr. usurpatur de *igne aquam ebullire faciente.* Fortasse tamen legerunt בָּעַר. – בָּעַר, *ardeo, exardeo.* Exod. III, 3. Ies. I, 31. XLIII, 2. – הִשְׁבִּית Hiph. a שָׁבַת, *cessare facio.* 2 Reg. XXIII, 5. 11. Vtrobique pro *κατέκαυσε* reponendum videtur *κατέπαυσε, cessare fecit,* quam coniecturam tamen iam occupavit *Bochartus Hieroz.* T. I. p. 142. ed. *Rosenm.* – יָצַת, in Hiph. *incendo, accendo.* Ies. XXVII, 5. Ier. XLIX, 2. – יָצַת בָּאֵשׁ, *incendor igne.* Ies. XXXIII, 12. – להט Pih. *inflammo.* Ps. LXXXII, 13. – מַאֲכֹלֶת, *esca.* Ies. IX, 19. Conf. supra s. v. אָכַל. – מִשְׂרָפָה, *combustio.* Ies. XXXIII, 12. – נִכְוָה Niph. Prov. VI, 28. *Theod.* et LXX Ies. XLIII, 2. Vtrobique *κατακαίειν adurere* notat, ut legitur apud *Hippocratem de morb. mulier.* lib. I. sect. 5. p. 167. l. 33. ed. *Foesii.* Vide quoque s. *κατάκαυμα.* – נִצְרַב Niph. *aduror.* Ezech. XX, 47. – *נָתַץ, *frango, diruo, destruo.* Iud. II, 2. sec. cod. *Alex. κατακαύσατε,* ubi pro תְּתֹּצוּן, *diruetis,* sine dubio literis transpositis legerunt תְּצִתּוּן, a יָצַת. Caeterum altaribus ligneis quoque uti solebant, quae comburi poterant. Conf. Ierem. XLIX, 2. – שָׂרַף, *uro, comburo.* Gen. XXXVIII, 24. Exod. XII, 10. Lev. IV, 12. et alibi passim. *Ed. Vta et VIta* Psalm. LXXIII, 8. Adde quoque Ierem. XXXVI, 25. ubi pro *πρὸς τὸ κατακαῦσαι* reponendum est *πρὸς τὸ μὴ κατακαῦσαι.* – שָׂרַף בָּאֵשׁ, *comburo igne.* Ier. XXXVI, 32. XXXVIII, 23. – שְׂרֵפָה, *combustio.* Num. XVI, 37. XIX, 17. Deut. XXIX, 23. Adde 1 Macc. IV, 38. V, 68.

ΚΑΤΑΚΑ'ΛΥΜΜΑ. operimentum, tegumentum. מִכְסֶה, idem. Exod. XXVI, 14. Num. IV, 25. ubi *Schol. ἐπίσπαστρον.* – מָסָךְ, idem. Num. III, 31. IV, 26. Exod. XXVI, 37. sec. cod. *Oxon.* ubi reliqui libri *καταπέτασμα* habent. – צַמָּה, *coma, crines. Al.* Ies. XLVII, 2. ubi pro *κατακάλυμμα,* prout hodie legitur, tempore *Hieronymi* simpliciter lectum fuit *κάλυμμα.* Vtrumque autem h. l. intellegendum est de velo, quo mulieres verecundae caput tegebant, quod recte vidit *Arabs.*

**ΚΑΤΑΚΑΛΥΠΤΗ'Ρ,* i. q. *καλυπτήρ, operimentum.* Exod. XXVII, 3. sec. cod. 71. *Holm.* Vide supra s. v. *καλυπτήρ.*

ΚΑΤΑΚΑΛΥΠΤΩ, *operio*, *obtego*, *obvelo*. הִתְחַפֵּשׂ Hithp. *dissimulo me*. 2 Par. XVIII, 29. *κατακάλυψόν με καὶ εἰσελεύσομαι*, sec. cod. *Vat*. Sed vitiose ibi legitur *κατακάλυψόν με* pro *κατακαλύψομαι*, ut habet ed. *Compl*. – כָּסָה ,כִּסָּה Kal et Pih. *tego*, *obtego*. Gen. XXXVIII, 15. *κατεκαλύψατο γὰρ τὸ πρόσωπον αὐτῆς*, obvelabat enim faciem suam. Ita 1 Cor. XI, 7. *κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν*, *obvelare* caput suum. Num. IV, 5. *κατακαλύψουσιν ἐν αὐτῷ τὴν κιβωτὸν*, *operient* illo arcam. – נָתַן, *do*. Exod. XXVI, 34. *κατακαλύψεις τῷ καταπετάσματι τὴν κιβωτόν*. Bene quoad sensum. – *סָתַם, *occludo*, *obstruo*, *abscondo*. Dan. XII, 9. sec. cod. *Chis*.

ΚΑΤΑΚΑΜΠΤΩ, *incurvo*. כָּפַף transitive, *incurvo*. (coll. Ies. LVIII, 5. Ps. CXLV, 14.) Ps. LVI, 8. – שָׁחַח, *incurvo*. Ps. XXXVII, 6. *Symm*. Ps. XLI, 6. ubi *κατακάμπτεσθαι* sensu metaphorico notat: *deprimi*, *moerore affici*, *tristem esse*. Vide infra s. v. *κατακύπτω*. *Symm*. Ps. XLIII, 26. 4 Macc. XI, 10.

**ΚΑΤΑΚΑΡΟΣ*. חַכְלִילִי, *rubicundus*. *Inc*. Gen. XLIX, 12. Sed reponendum ibi est *καθαροὶ*, ut recte observavit ad h. l. *Montfauconius*. *Holmesius* ad h. l. haecce habet: *κατάκαρος* potest referri ad *κάρος*, *stupor*, (qua tamen voce utitur *Symm*., non *Aquila*, Gen. XI, 11.) et *κατάκορος* ad *κόρος*, *satietas*, eadem analogiae lege, qua *κατάκοπος* ad *κόπος*. *Suidas*: *κατακόρου*, *ἀπλήστου*. Cf. *Polyb*. XXXII, 12, 10.

ΚΑΤΑΚΑΡΠΟΣ, *frugifer*, *opulentus*. הוֹד, *gloria*, *decus*. Hos. XIV, 7. *ἐλαία κατάκαρπος*, olea *frugifera*. – פְּרָזוֹת plur. *pagi*, quod *Chaldaei vicatim* transferunt. Zach. II, 4. *κατάκαρπος κατοικήσεται Ἱερουσαλὴμ*, sec. *Ald*. *C*. et *Cyrill*. Sed sine dubio ibi reponendum est *κατακάρπως*, *frugifere* habitabitur Hierosolyma. *Hesych*. *κατάκαρπος*, *πλούσιος*. Caeterum sine dubio LXX legerunt פריות. – רַעֲנָן, *viridis*. Ps. LI, 8.

**ΚΑΤΑΚΑΡΠΩΣ*, *frugifere*, *opulenter*. פְּרָזוֹת, *pagi*. Zach. II, 4. sec. cod. *Vat*. ubi sermo est de *copia* ac *multitudine civium et pecorum*. Inde in *Gloss*. *MSS*. *in Proph*. *κατακάρπως*, *πλουσίοις*, *σὺν εὐμενίᾳ* (lege *εὐμενείᾳ* seu potius *εὐθηνίᾳ*) *πολλῇ*.

ΚΑΤΑΚΑΡΠΩΣΙΣ, *cinis ex consumto holocausto in altari remanens*, *s*. *consumtae reliquiae*. דֶּשֶׁן, *cinis*. Lev. VI, 10. 11. *Gloss*. *in Octateuch*. *κατακαρπώσεις*, *ὁλοκαρπώσεις*.

ΚΑΤΑΚΑΥΜΑ, *adustio*, *exustio*, *quod adustum* vel *combustum est*. כְּוִיָּה, *adustio*, *combustio*. Exod. XXI, 25. – מִכְוָה, *locus*, vel *pars corporis adusta*. Lev. XIII, 24. 25. 28. – מְשַׁמָּה, *desolatio*. Ier. XLVIII, 34. *εἰς κατάκαυμα ἔσται*, h. e. *aestu solis exsiccabuntur*. – שָׁבַת, *cesso*. Hos. VII, 4

ὡς κλίβανος κατακαύματος ἀπὸ τῆς φλογός, ubi tamen pro *κατακαύματος* legendum videtur *καταπαύσει*, vel potius *καταπαύματος*. Vide *Breitingeri Proleg. in LXX Intt.* Tom. III. plag. f. p. 2. Sed *Arabs* quoque ineptam lectionem *κατακαύματος* expressit. – שְׂרֵפָה, *ustio*, *combustio*. Num. XIX, 6.

**ΚΑΤΆΚΑΥΣΙΣ*, *ambustio*, *exustio*, *combustio*. מוֹקְדָה, *focus*, *locus*, *ubi ardet ignis*, metonymice: *materia in foco ardens*. Lev. VI, 9. sec. *Oxon. κατακαύσεως*, ubi reliqui libri *καύσεως* habent.

ΚΑΤΑΚΑΥΧΆΟΜΑΙ, *glorior*. הִתְהַלֵּךְ Hithp. *ambulo*. Zach. X, 12. Forte legerunt הִתְהַלֵּל. – הִתְהַלֵּל Hithp. *iacto me*. Ier. L, 38. – עָלַץ, *exulto*. Ier. L, 10.

ΚΑΤΆΚΕΙΜΑΙ, *decumbo*, *iaceo*. שָׁכַב, idem. Prov. VI, 9. *Al.* 1 Reg. I, 2. *κατακείσεται*. Prov. l. c. *κατακεῖσθαι* notat *in lecto iacere dormiendi causa*, et reliqui Intt. habent *κοιμᾶσθαι*. Vide et Iudith. XIII, 17. Sap. XVII, 7. *κατέκειντο*, h. e. *infirmae et invalidae erant*, sc. *ad avertendas tenebras*.

ΚΑΤΑΚΕΝΌΩ, *evacuo*, *effundo*. הֵרִיק Hiph. a רִיק, idem. Gen. XLII, 35. – יָצַק, *effundo*. 2 Sam. XIII, 9.

ΚΑΤΑΚΕΝΤΈΩ, *pungo*, it. *transfodio*, *confodio*, speciatim *telis* s. *iaculis*, ut sit i. q. *κατακοξεύω*. Vide *Palaeph.* I, 7. *Zosim.* IV, 49, 3. בָּרָא Pih. *exscindo*. Ez. XXIII, 47. – דָּקַר, *transfigo*. Ier. LI, 4. Vide et Iudith. XVI, 10.

ΚΑΤΑΚΛΆΩ, *confringo*. חִרְכָּא pro הִתְדַּכָּא Hithp. *Theod.* Iob. V, 4. *κατεκλάσθησαν*. – נָתַשׁ, *exstirpo*. Ez. XIX, 12.

ΚΑΤΆΚΛΕΙΣΤΟΣ, *inclusus*. Ies. III, 21. *κατάκλειστα*, sec. *Ald. Compl. et M.* ubi in textu hebr. nihil pro illa voce occurrit. Vide infra s. v. *κατάκλιτα*, quae vera lectio est. Sap. XVIII, 4. *οἱ κατακλείστους φυλάσσουσι τοὺς υἱούς σου*, *inclusos* custodientes liberos tuos. 2 Macc. III, 19. *αἱ κατάκλειστοι τῶν παρθένων*, inclusae virgines. *Hesiod. ἔργ.* II. v. 238. *Ioseph. de Maccab.* §. 18. 3 Macc. I, 18. *αἱ κατάκλειστοι παρθένοι*, inclusae virgines. Sic *Callimacho* Dactylicis *ἁ παῖς ἁ κατάκλειστος* est *puella inclusa*. Vide *Fragm. Callim.* p. 258. Conf. et *Suic. Thes. Eccl.* s. h. v. *Barlaei* not. ad *Lucian.* T. I. p. 85. *Grotium* ad 3 Macc. l. c. *Vesselii Adv. Sacr.* lib. II. c. 17. p. 132. et quae notata sunt supra in v. *θάλαμος*. *Strabo* XIII. p. 906. D.

ΚΑΤΑΚΛΕΊΩ, *includo*. כָּלָא, *claudo*, *concludo*, *contineo*, *cohibeo*. Ier. XXXII, 3. – כָּרַע, *incurvo me*. Iud. V, 27. *καθὼς κατεκλείσθη*. Legendum *κατεκλίθη*, ut habet *Vat. Coislin.* et *Cat. Nic.* – רָבַץ, *cubo*. *Aqu. Symm.* Ies. XI, 7. *κατακλεισθήσονται*. Sed ibi quoque legendum videtur *κατακλιθήσονται* seu *κατακλεισθήσονται*, *reclinabuntur*. Conf. Gen. XLIX, 9.

ΚΑΤΑΚΛΗΡΟΔΟΤΈΩ, *sorte distribuo*, *in haereditatem do*. נִחַל; הִנְחִיל Niph. et Hiph. *possidere facio*. Deut. XXI, 16. Ios. XIX, 51. In utroque loco cum *κατακληρονο-*

μεῖν permutatur in codd. Vide et 1 Macc. III, 36, et conf. Act. XIII, 19.

ΚΑΤΑΚΛΗΡΟΝΟΜΕΏ, *haereditatem adeo, possideo, occupo*, it. *possidendum trado, sorte distribuo*, it. *sortior, consequor, adipiscor.* הֵנִיחַ Hiph. a נוּחַ, *quiescere facio.* 2 Sam. VII, 1. *κατεκληρονόμησεν αὐτὸν*, quae versio cum textu hebr. hoc modo conciliari potest, si *κατεκληρονόμησεν αὐτὸν* vertatur: *confirmavit eum in possessione*, quod efficiebatur, dum ei daret requiem ab omnibus inimicis eius. – חָלַק, *distribuo.* Ios. XVIII, 2. *οἳ κατεκληρονόμησαν τὴν κληρονομίαν αὐτῶν*, qui non *occupaverant* haereditatem suam. – יָרַשׁ: הוֹרִישׁ, Kal et Hiph. Deut. I, 8. *εἰσελθόντες κατακληρονομήσατε τὴν γῆν*, ingredientes *occupate* terram. Vide et Deut. III, 20. X, 11. Ios. XII, 1. Iud. XI, 24 *πάντα* (sc. *τὰ ἔθνη*), *ὅσα κατεκληρονόμησεν ἡμῖν ὁ θεός*, omnes gentes s. gentium terras, quas *nostrae potestati subiecit* Deus. – מוֹרָשׁ. *possessio.* Abd. v. 17. – נָחַל: נִחַל: הִנְחִיל: הִתְנַחֵל, Kal, Pih. Hiph. et Hithp. Num. XXXIV, 18. *κατακληρονομῆσαι ὑμῖν τὴν γῆν*, ut *sorte distribuat* vobis terram. Vide et Deut. III, 28. XXXI, 7. Deut. XIX, 14. *κληρονομία σου, ἣν κατεκληρονομήθης ἐν τῇ γῇ*, haereditas tua, quam *sorte accepisti* in terra. Conf. Sir. XXIV, 9. 1 Sam. II, 8. *θρόνον δόξης κατακληρονομῶν αὐτοῖς*, thronum gloriae illis *occupandum tradens.* Ier. III, 18. *γῆν, ἣν κατεκληρονόμησα τοὺς πατέρας αὐτῶν*, terram, quam *possidendam tradidi* maioribus vestris. Zach. II, 12. *κατακληρονομήσει Κύριος τὸν Ἰούδαν*, Dominus Iudam *tanquam haereditatem possidebit.* – *נִחַל Niph. a חָלַל, *profanor.* Ezech. XXII, 16. Hic legerunt נחל a נָחַל. – נַחֲלָה, *possessio.* Ios. XXI, 5. – נָתַן, *do.* Ezech. XL, 18. – שָׁכַן, *habito. Symm.* Prov. II, 21. *κατακληρονομήσουσι.* Formula *κατακληρονομεῖσθαι ἐν τινὶ* notat *habitare in aliquo loco*, i. q. *κατασκηνοῦν*, cum quo verbo permutatur Sir. XXIV, 8. *ἐν ἰακὼβ κατασκήνωσον, καὶ ἐν ἱερουσαλὴμ κατακληρονομήθητι.* Sir. XV, 6. *ὄνομα αἰώνιον κατακληρονομήσει*, nomen aeternum sortietur. Eodem sensu verbum simplex *κληρονομεῖν* usurpatur Hebr. IV, 1. *κεκληρονόμηκεν ὄνομα*, nomen *sortitur* vel *adeptus est.* Conf. ad h. l. auctores citatos *Wolfio* p. 607. et Marc. X, 17. – Sir. XV, 6. *κατακληρονομεῖν* est *efficere, ut aliquid alicui obtingat.* Sic etiam accipienda est versio *Vulgati: haereditabit illum.* Sir. XXXVI, 13. ubi pro lectione vitiosa *κατεκληρονόμησα* reponendum est *κατακληρονομήσεις* vel *κατακληρονόμησον.*

ΚΑΤΑΚΛΗΡΟΫΜΑΙ, *sortito capio.* לָכַד, *sorte capio.* 1 Sam. X, 20. 21. XIV, 42. 43. ubi vid. *L. Bos.* Verba *κατακληροῦται ἔργον* in LXX 1 Sam. XIV, 47. ex alio interprete huc irrepserunt, adeoque expungenda sunt. Vide ad h. l. *Hexapla Montfauconii.*

ΚΑΤΑΚΛΙ'ΝΟΜΑΙ, recubo, discumbo. כָּרַע, *incurvo me.* Num. XXIV, 9. – נָפַל, *cado.* Exod. XXI, 18. – סָבַב, *circumeo.* 1 Sam. XVI, 11. οὐ μὴ κατακλιθῶμεν ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν, non antea *discumbemus*, quam ille veniat. – רָבַץ, *cubo. Aqu.* Gen. XLIX, 9. κατεκλίθης. Vide et Iudith. XII, 14.

ΚΑΤΑ'ΚΛΙΣΙΣ, reclinatio, locus ad cibum capiendum, lectus. Alciphr. I, 39. מִשְׁכָּב, *cubile. Symm.* Hos. VII, 14.

ΚΑΤΑΚΛΙΤΑ. Iuxta *Basilium* Ies. III, 21. (ubi iuxta ed. *Rom.* haec vox legitur, in textu autem hebr. nihil pro illa occurrit. *Ald. Compl. et M.* habent κατάκλειστα.) sunt τὰ ἐν τῷ κατακλίνεσθαι δι' ὑπερβολὴν τρυφῆς ταῖς κλίναις ἐπιβαλλόμενα. *Suidas* autem κατάκλιτα interpretatur κλίνας, θρόνους εἰς ἀνάκλισιν ἐπιτηδείους. Conf. *Schroederum* de *vestitu mulier. hebr.* p. 567. sequ.

ΚΑΤΑΚΛΥ'ΖΩ, inundo, submergo, obruo. שָׁטַף, idem. Iob. XIV, 19. Ps. LXXVII, 23. Dan. XI, 10. 22. 26. et alibi saepius. - שֶׁטֶף, *inundatio.* Dan. XI, 22. Adde Sap. X, 4. 19.

* *ΚΑΤΑ'ΚΛΥΣΙΣ, inundatio.* שֶׁטֶף, *inundo. Inc.* Dan. XI, 40. ἐν ταῖς κατακλύσεσι: ubi loco וְשָׁטַף legit בְּשֶׁטֶף. Vide *Segaarii anim.* ad h. l. Adde *Hippocr.* de *humor.* p. 47, 18.

ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟ'Σ, inundatio, diluvium. מַבּוּל, idem. Gen. VI, 17. VII, 6. 7. *Aqu. Symm.* Ps. XXVIII, 10. – שָׁטַף, *inundo. Theod.* Dan. XI, 40. Legit שֶׁטֶף. – שֶׁטֶף, *inundatio.* Ps. XXXI, 8. Dan. IX, 26. Nahum. I, 8. *Theodoretus:* κατακλυσμὸν γὰρ καὶ συντέλειαν παντελεθρίαν ἐκάλεσεν. – שׁוֹט, *flagellum,* item *torrens* sive a *currendo* sive a *fundendo. Theod.* Ies. XXVIII, 15. Aeque ac LXX (qui καταιγὶς habent) derivavit a שׁוּט, *effuso impetu decurrere,* et in l. *aethiop. fundere.* Conf. *Simonis Lex. hebr.* p. 1600.

ΚΑΤΑΚΝΙ'ΖΩ, vellico, pungo. אַכְזְרִיּוּת, *crudelitas. Symm.* Prov. XXVII, 4. κατακνίζων. Valde suspecta mihi est haec lectio. Quid si legeretur κατακλύζων, ut ad sequens שֶׁטֶף referatur?

ΚΑΤΑΚΟΛΟΥΘΕ'Ω, subsequor, obedio. * הָלַךְ sequ. בְּ, *obedio.* Dan. IX, 10. sec. *Chis.* κατακολουθῆσαι τῷ νόμῳ σου. – רֹעֶה, *pastor.* Ier. XVII, 16. κατακολουθῶν ὀπίσω σου, *subsequens te.* Pastor gregem sequi solet. 1 Macc. VI, 23. κατακολουθεῖν τοῖς προστάγμασι, *obedire* ordinationibus. 3 Esdr. VII, 1. κατακολουθοῦντες. Respondet chaldaeo לְקֳבֵל, *secundum, ratione,* Esdr. VI, 13.

ΚΑΤΑΚΟΛΟΥ'Ω, amputo, mutilo. הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio. Al.* Ierem. XX, 4. κατακολούσουσιν.

ΚΑΤΑΚΟΝΔΥΛΙ'ΖΩ, digitis in condyloe contractis verbero, pugnis caedo. נָשַׁל, *violenter ago, diripio. Inc.* et LXX Amos. V, 11.

ΚΑΤΑΚΟΝΤΙ'ΖΩ, iaculis perfodio et configo. Iudith. I, 15. κατηκόντισεν αὐτὸν ἐν ταῖς ζιβύναις.

ΚΑΤΑ'ΚΟΠΟΣ, *defessus, labore confectus, fatigatus.* יָגִיעַ, idem. Iob. III, 17. – עָמֵל, *laboriosus.* Iud. V, 26. ubi in ed. *Compl.* fortasse rectius pro κατακόπων legitur κατακοπτόντων. Vide et 2 Macc. XII, 36.

ΚΑΤΑ'ΚΟΠΟΝ ΠΟΙΕ'Ω, *defessum facio.* הֶלְאָה Hiph. *fatigo.* Iob. XVI, 7. *Vulg. oppressit me.*

ΚΑΤΑΚΟ'ΠΤΩ, *concido, decido, percutio, trucido; contundo, comminuo, confringo, exscindo.* הַדֵּק chald. Aph. a דְּקַק, *comminuo.* Dan. VII, 23. – הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio.* Gen. XIV, 5. 7. Ios. X, 10. Ib. XI, 8. ubi *profligare* notat. Ier. XX, 4. κατακόψουσιν αὐτοὺς ἐν μαχαίραις, *trucidabunt* illos gladiis. Vide et Ierem. XXI, 7. Sic *Aelianus V. H.* c. VII. c. 19. πολλοὺς τῶν Μεγαρέων κατέκοψεν ἀνόπλους, multos Megarensium inermes *trucidavit.* Conf. et *Arrianum* de *exped. Alex.* l. IV. p. 303. – הַמַּחְרֶבֶת part. Hiph. *exsiccans. Al.* Ies. LI, 10. κατακόψασα. Radix חָרַב etiam *caedere, occidere* notat. – חָצַב, *exscindo. Al.* Ies. LI, 10. κατακόψουσα, *exscindens.* – כָּרַת וְדָקַק, *exscindo et comminuo.* 2 Par. XV, 16. – כִּתֵּר Pih. *cingo.* Iud. XX, 43. Forte legerunt כִּתֵּת, aut literis transpositis כָּרַת. *Michaelis Suppl.* p. 1384. putat, eos בתרו legisse, aut legendum suspicatos esse. – כִּתֵּת Pih. *contero.* 2 Par. XXXIV, 7. ἄλση καὶ εἴδωλα κατέκοψε, lucos et idola *succidit.* Mich. I, 7. πάντα τὰ γλυπτὰ αὐτῆς κατακόψουσιν, omnia sculptilia eius *concident.* Mich. IV, 3. κατακόψουσιν τὰς μαχαίρας αὐτῶν εἰς ἄροτρα, *contundent* gladios suos in vomeres. Mich. I, 7. Legerunt יְכַתּוּ. – *מַכְתֵּשׁ, nomen propr. Soph. I, 11. κατακεκομμένην. Legerunt מֻכְתָּשׁ, ut sit partic. Hoph. a כָּתַשׁ, κατακόπτειν, *contundendo comminuere.* – הִכָּה וְהִכָּה Hiph. Vtrumque *percutio et trucido.* Num. X, 45. – נָפַץ, *dispergor.* Ies. XXVII, 9. τοὺς λίθους τῶν βωμῶν κατακεκομμένους, ὡς κονίαν λεπτὴν, lapides altarium *comminutos*, tanquam pulverem tenuem. – *עָמַל, *laboro.* Iud. V, 26. sec. ed. *Compl.* ubi κατακόπτοντες sunt *fabri, qui malleum tractant. Vulg. fabrorum.* – קָצַץ, *abscindo, concido, praescido.* 2 Par. XXVIII, 24. κατέκοψεν αὐτὰ, *confringebat* illa. *Al.* 2 Reg. XVIII, 16. κατέκοψεν τὰς θύρας, *confringebat* ostia. – *תּוּר, *exploro circumeundo et perlustrando. Inc.* Iud. I, 23. ubi κατέκοψαν mutandum est in κατεσκοπήσαντο, ut iam recte monuit *Doederleinius Repert. bibl. et cr. liter.* T. I. p. 221. Vide quoque ad h. l. *Scharfenbergium.* – תָּמַךְ, *sustento.* Amos. I, 5. Videntur legisse וְדוֹמֶה, *et exscindens*, aut וְדָמִיתִי, *et exscindam*, ut Hos. IV, 5. legitur. Alii contra statuunt, eos in suo codice legisse תָּמַךְ a מָכַךְ. 1 Macc. I, 13. κατεκόπησαν ἐν τῷ τῆς Ναναίας ἱερῷ, *occisi sunt* in templo Nanaeae. *Hesych.* κατεκόπησαν, ἐφονεύθησαν. Vide et 2 Macc. X, 30.

ΚΑΤΑ'ΚΟΡΟΙ, *vividi (oculi).* חַכְלִילִי, *rubicundus. Aqu.* Gen. XLIX, 12. Alibi legitur κατάκαροι, sed hae voces

suspectae videntur *Montfauconio* ad h. l. et in *Append.* Vide supra s. v. *κατάκαροι*.

ΚΑΤΑΚΟΣΜΕ'Ω, *exorno*. חִשֵּׁק, Pih. *cingo*. Exod. XXXVIII, 29. Bene. – עָדָה, *orno*. Ies. LXI, 10.

ΚΑΤΑΚΡΑΤΕ'Ω, *praevaleo, firmiter teneo, premo, expugno, capio, occupo, firmo, munio, domo, subiugo*. אָנוּשׁ, *mortiferus*. Mich. I, 9. *κατεκράτησεν ἡ πληγὴ αὐτοῦ*, *praevalebat* plaga eius. Aut derivarunt ab אנוש, *vir*, ut אָנֻשׁ notet *fortem* et *quasi virum se praestare, invalescere*, aut, quod mallem, sensum expresserunt. – גָּבַר, *valeo, invaleo, praevaleo*. *Al.* 2 Sam. XI, 25. *κατεκράτουν ἐφ' ἡμᾶς οἱ ἄνδρες*, *praevaluerunt* nobis viri. – הִגִּיעַ Hiph. a נָגַע, *attingere seu pertingere facio, admoveo*. *Symm.* 2 Sam. V, 8. *κατακρατήσῃ*, *penetraverit* sc. usque ad canales. – הֵרִיעַ Hiph. a רִיעַ, *clango*. Ier. L, 15. *κατακρατήσατε αὐτὴν*, *expugnate* illam. *Hesych.* *κατακρατήσατε, νικήσατε*. *Cappellus* pro *κατακρατήσατε* Ier. l. c. legere vult *κατακραγήσατε αὐτῆς*. Sed mihi praeferenda videtur lectio *κατακροτήσατε*, quae in aliis libris reperitur. – חָזַק: חִזֵּק: הֶחֱזִיק, Kal, Pih. et Hiph. Ier. VIII, 5. *κατεκρατήθησαν ἐν τῇ προαιρέσει αὐτῶν*, *obfirmati* sunt in electione sua. Mich. IV, 9. *κατεκράτησάν σου ὠδῖνες ὡς τικτούσης*, dolores *tenuerunt te*, tanquam parturientem. – חֶזְקָה, *robur*. 2 Par. XII, 1. *ὡς ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία Ῥοβοὰμ καὶ κατεκρατήθη*, cum stabilitum esset regnum Roboami, et *confirmatum*. – לָכַד, *capio*. 2 Par. XII, 4. *κατεκράτησαν τῶν πόλεων τῶν ὀχυρῶν*, *vi capiebant* urbes munitas. Conf. 1 Macc. VIII, 4. XI, 49. 56. XV, 28. – תָּפַשׂ, *prehendo*. Ier. XL, 18. *ἐν ταῖς πόλεσιν, αἷς κατεκρατήσατε*, in urbibus, quas *cepistis*. *Phavor.* *κατακρατήσατε, νικήσατε*. – Sir. XXI, 12. *Κατακρατεῖ τοῦ ἐννοήματος αὐτοῦ*, h. e. *dominatur* s. *imperat* cogitationibus suis. Scilicet per asperum legendum est *αὑτοῦ*. Nam ad legem referri commode nequit. 1 Macc. VI, 5. *κατεκράτησεν αὐτῶν ὁ λιμὸς*, *premebat* illos fames. 1 Macc. VII, 22. *κατεκράτησαν γῆν Ἰούδα*, *subiugabant* Iudaeam. 1 Macc. VIII, 10. *κατεκράτησαν τῆς γῆς αὐτῶν*, *occupabant* terram illorum. 1 Macc. XI, 1. *κατακρατῆσαι τῆς βασιλείας*, *occupare* regnum. Vide et 1 Macc. XV, 3. 3 Macc. I, 7. *κατακρατήσας δὲ τῆς ἐπιβουλῆς*, *compos* autem propositi sui *factus*.

**ΚΑΤΑΚΡΑΤΙ'ΖΟΜΑΙ*. הִתְחַזֵּק, *confortatus sum*. Iud. XX, 22. sec. *Oxon.* *κατεκρατίσθη*. Sed legendum ibi potius est *κατεκρατήθη*.

ΚΑΤΑΚΡΑ'ΤΟΣ pro *ΚΑΤΑ' ΚΡΑ'ΤΟΣ*, *fortiter, vehementer*. בְּחָזְקָה, *cum vehementia*, i. e. *vehementer*. Iud. IV, 3. *ἔθλιψε τὸν Ἰσραὴλ κατακράτος*, affligebat Israel *vehementer*. *Hesychius*: *κατακράτος, ἰσχυρῶς, τελείως, ἀντιστάντως*.

ΚΑΤΑΚΡΗΜΝΙ'ΖΩ, *praecipito, deiicio*. הִשְׁלִיךְ, Hiph. *deiicio*. 2 Par. XXV, 12. *κατεκρήμνιζον αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἄκρου*

τοῦ κρημνοῦ, *deiiciebant* illos a summo praecipitio. Cf. *Aelian.* l. XI. c. 5. Luc. IV, 29. et auctores a *Wolfio Cur.* p. 143. laudatos. 2 Macc. XII, 15. *κατακρημνίσαντα τὴν Ἱεριχώ*, illum, qui *praecipitaverat* Ioricho. 2 Macc. XIV, 43. *κατεκρήμνισεν ἑαυτὸν εἰς τὸν ὄχλον, praecipitem se dedit* in multitudinem. 4 Macc. IV, 25.

ΚΑΤΑ'ΚΡΙΜΑ, condemnatio. Sir. XLIII, 12. *ἐν λόγοις ἁγίου στήσονται κατάκριμα*, in sermonibus sancti sistent *condemnationem.*

ΚΑΤΑΚΡΙ'ΝΩ, condemno, etiam, quod condemnationem antecedit, *sceleris convinco, criminis accuso.* גָּזַר, *decerno.* Esth. II, 1. — הִרְשִׁיעַ, Hiph. *Symm.* Iob. XXXIV, 29. *κατακρινεῖ.* Vide et Sap. IV, 16. *κατακρινεῖ δὲ δίκαιος καμὼν τοὺς ζῶντας ἀσεβεῖς, sceleris s. pravitatis convincit* probus praematura morte abreptus improbos longaevos, h. e. *poena dignos illos declarat,* non verbaliter, sed realiter per vitae comparationem et exemplum. Vide Hebr. XI, 7. Matth. XII, 41. *Ioseph. A. I.* III. c. 15. p. 190. ed. *Hav. ψευδολογίαν κατακρίνειν τοῦ θεοῦ,* Deum mendacii *accusare.* Sus. v. 40. 41. 48. 53.

ΚΑΤΑ'ΚΡΙΣΙΣ, condemnatio. דִּבָּה, *fama mala. Inc.* Num. XIII, 33.

ΚΑΤΑΚΡΟΤΕ'Ω, applaudo. הֵרִיעַ, Hiph. a רִיעַ, *clango. Al.* et *LXX* sec. *Compl.* Ier. L, 15. *κατακροτήσατε.* Vide supra s. v. *κατακρατέω. Photius Lex.* col. 103. *κατακροτεῖ, ἄγαν ἐπαινεῖ.*

**ΚΑΤΑΚΡΟΥ'Ω, deorsum pello, adigo.* תָּקַע, *infigo.* Iud. IV, 21. sec. *Oxon. κατέκρουσε. Inc.* Iud. XVI, 14.

ΚΑΤΑΚΡΥ'ΠΤΩ, abscondo, occulto. חָלַף, *transeo.* Ies. II, 18. חָלַף h. l. *auferre* notat. — חָתַר, *fodio, perfodio. Al.* Amos. IX, 2. *ἐὰν κατακρυβῶσιν. Vulgatus* bene: *si putaverint abscondi.* Alii libri ibi magis ad textum hebr. habent *κατορυγῶσι.* — טָמַן : הִטְמִין Kal et Hiph. *abscondo.* Gen. XXXV, 4. Ier. XIII, 4. 2 Reg. VII, 8. — נֶחְבָּא : הֶחְבִּיא : הִתְחַבֵּא, Niph. Hiph. et Hithp. idem. Ios. X, 16. 1 Reg. XVIII, 4. 2 Par. XVIII, 24. XXII, 12. — נִסְתַּר : הִסְתִּיר, Niph. et Hiph. Ps. XXX, 26. Prov. XXVII, 12. Ier. XXXVI, 19. — *סָלַק, *ascendo.* Amos. IX, 2. sec. *Ald.* et *Compl.* Sensum expresserunt. — צָפַן, *abscondo.* Psalm. LV, 6. *Theod.* Iob. XXI, 19. Adde 2 Macc. I, 19.

ΚΑΤΑΚΤΑ'ΟΜΑΙ, acquiro, possideo. כָּבַשׁ, *subigo.* 2 Par. XXVIII, 10. *κατακτᾶσθαι* h. l. respondet latino *habere pro uti* notat. Adde 2 Macc. VI, 25.

**ΚΑΤΑΚΤΕΙ'ΝΩ, interficio, occido.* 4 Macc. XI, 3.

ΚΑΤΑΚΥΚΛΟ'Ω, circumcludo. סָבַב, idem. Iud. XVI, 2.

ΚΑΤΑΚΥΛΙ'Ω, devolvo. גִּלְגֵּל, Pih. a גָּלַל, idem. Ier. LI, 25. — גָּלָה, *revelo.* 1 Sam. XIV, 9. Hic legerunt גָּלַל. —

*כָּרַע, *incurvo*. Iud. V, 27. κατεκυλίσθη sec. ed. *Rom.* et *Cat. Niceph.* mendose ex sententia *Scharfenbergii* ad h. l. pro κατεκλίθη, coll. Num. XXIV, 9. – *שָׁטַף, *inundo*. Dan. XI, 22. sec. *Compl.* κατακυλισθήσονται, ubi reponendum est κατακλυσθήσονται, quod reliqui libri habent.

ΚΑΤΑΚΥΠΤΩ, *inclino*, *inclinato capite aspicio*. הִשְׁקִיף, Hiph. *prospecto*. 2 Reg. IX, 32. – הִשְׁתּוֹחֵחַ Hitbp. a שָׁחַח, *deiicio me*. *Aqu.* Ps. XLI, 6. τί κατακύπτεις; cur *procumbis?* vel: cur *consternaris*, *tanquam stare non possis?* Κατακύπτειν, sc. ἑαυτὸν, est *deprimi*, *moerore ac tristitia affici*. Vide supra s. v. κατακάμπτω. *Aqu.* Ps. XLIII, 26. Esth. XV, 10. κατέκυψεν ἐπὶ κεφαλὴν τῆς ἄβρας, ad caput ancillae *inclinavit*.

ΚΑΤΑΚΥΡΙΕΥΩ, *dominor*, *occupo*, *subiugo*. בָּעַל, *dominus sum*, *dominor*. Ier. III, 14. – הָפִיחַ Hiph. a פּוּחַ, *afflo*. Ps. IX, 27. κατακυριεύσει. Varie de hac versione indicarunt viri docti. Secundum nonnullos deduxerunt יָפִיחַ a פֶּחָה, quod *principem* notat, aut legerunt יִפְחָה. *Starcke* in *Carm. Dav.* p. 254. coniicit, eos ab *efflato animo* ad *superbiae* et *dominationis* notionem transiisse. Mihi autem sensum expressisse videntur. יָפִיחַ est h. l. *difflat*, *flatu prosternit*, in quo est notio *imperii* ac *dominationis*. *Plautus Mil. Glor.* I, 1, 17. *cuius tu legiones difflavisti spiritu quasi ventus folia*. – הִשְׁלִים Hiph. *dominari sino*. Ps. CXVIII, 132. – יָרַשׁ, *possideo tanquam haeres*. Num. XXI, 24. κατεκυρίευσαν τῆς γῆς αὐτοῦ, *occupabant* terram eius. Nempe haeres et dominus idem erat, itaque dominari ac haereditare idem illis est. – כָּבַשׁ, *subigo*. Gen. I, 28. Num. XXXII, 22. 29. – לָכַד, *capio*. Ios. XV, 16. – *מוֹרָא, *timor*. Gen. IX, 3. κατακυριεύσατε αὐτοῖς. Ac si nomen מורא commune quid haberet cum Syr. ܡܪܐ, *dominus*. – מָשַׁל, *dominor*. Ps. XVIII, 14. ἐὰν μή μου κατακυριεύσωσι, si non dominentur mihi. Conf. Matth. XX, 25. coll. Luc. XXII, 25. – עָצוּם, *robustus*. Ps. IX, 33. (seu X, 10.) ἐν τῷ αὐτὸν κατακυριεῦσαι τῶν πενήτων, cum *subiugat* pauperes. Legerunt בְּעָצְמוֹ, ut sit infin. Kal ab עָצַם, *fortem et robustum esse*, *praevalere*. *Hesych.* κατακυριεῦσαι, κατακρατῆσαι. – *רָבָה, *augeor*, *cresco*. Gen. IX, 7. κατακυριεύσατε; ubi vel loco וּרְבוּ legerunt וּרְדוּ, vel punctarunt וּרְבוּ a רָבַב, coll. arab. ربّ, quod *dominari* notat. – רָדָה, *dominor*. Ps. XLVIII, 15. LXXI, 8. *Ed. Vta et VIta* Ps. CIX, 2.

**ΚΑΤΑΛΑΛΑΖΩ*, *iubilo*, *cantum iubilationis edo*. עָנָה, *canto alternis*. *Aqu.* Ps. CXLVI, 7. καταλαλάξατε, pro quo scribendum esse καταλέξαντος coniicit *Bielius*. Conf. v. καταλέγω. Idem statuit *Semlerus*. Sed mihi lectio recepta minime sollicitanda videtur. *Hesychio* καταλαλάζειν est κατεύχεσθαι, vel πολιτικῶς (fortasse πολεμικῶς) βοᾷν.

ΚΑΤΑΛΑΖΟΝΕΎΟΜΑΙ, *arroganter* et *insolenter ago, insulto.* הוֹלְלִים, *exaltantes. Inc.* Ps. CXXXVI, 3. *οἱ καταλαζονευόμενοι ἡμῶν*, qui *insolenter insultant nobis.* Versio haec bene conciliari potest cum significatione *exaltandi*, quam hoc verbum in l. Chald. habet, si sumamus, hanc primariam notionem translatam esse in l. hebr. ad *fastum* et *elationem animi*, ut גָּבַהּ. *Phavor. καταλαζονεύεται, κατεπαίρεται, νεανιεύεται.*

ΚΑΤΑΛΑΛΕ'Ω, *obloquor, contra loquor, obtrecto, detraho.* בֵּרֵךְ, Pih. *blasphemo.* Ps. XLIII, 18. *ἀπὸ φωνῆς ὀνειδίζοντος καὶ καταλαλοῦντος*, a voce conviciis lacerantis et *obtrectantis.* Sic enim legendum e Cod. *Alex.* pro *παρακαλοῦντος* et *παραλαλοῦντος*, ut in aliis scriptum est. – נִדְבַּר : דִּבֵּר, Pih. et Niph. *loquor, obloquor.* Num. XXI, 5. *κατελάλει ὁ λαὸς πρὸς τὸν θεὸν καὶ κατὰ Μωϋσῆν*, loquebatur populus adversus Deum et Mosen. Vide et Ps. CXVIII, 23. Hos. VII, 13. Mal. III, 13. Ps. XLIX, 21. *κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου κατελάλεις*, contra fratrem tuum locutus es. Ps. LXXVII, 22. *κατελάλησαν τοῦ θεοῦ*, contra Deum loquebantur. Mal. III, 16. *ταῦτα κατελάλησαν οἱ φοβούμενοι τὸν θεὸν*, haec contra loquebantur timentes Deum. Adde *Symm.* Ps. LXXII, 8. – הִכְלִים, Hiph. *pudefacio.* Iob. XIX, 3. *καταλαλεῖτέ μου, obloquendo pudefacere me conamini.* – הִלְשִׁין, Hiph. *lingua offendo, calumnior. Theod.* Prov. XXX, 11. *καταλαλήσῃς.* – לוֹשֵׁן, Pih. *lingua laedo, detraho.* Ps. C, 6. *τὸν καταλαλοῦντα λάθρα τῶν πλησίον αὐτοῦ, obtrectantem* clanculum proximos suos. Conf. 1 Petr. II, 12. III, 16. Iac. IV, 11. – עָטָה שָׂפָם, *obvelo mystacem.* Mich. III, 7. *καταλαλήσουσιν κατ' αὐτῶν.* Legerunt עַל בְּמִשְׁ בְּנַפְשָׁם. – *רוּעַ : הֵרִיעַ, *iubilo, triumpho. Symm.* Ps. XL, 12. Qui iubilat et triumphat de alicuius infortunio, is *καταλαλεῖ. Hieron. insultare. Semlerus* legit *καταλαλάσει.* Non male. – שֵׁנָה, *somnus.* Prov. XX, 13. *μὴ ἀγάπα καταλαλεῖν.* Fluxit haec versio a verbo שָׁנָה, quod c. XVII, 9. adhibetur de clandestinis rumigerulis, qui sermones hominum in circulis aucupati foras enuntiant. Legitur praeterea 1 Sam. II, 23. sec. *Compl.* ubi *καταλαλούμενα καθ' ὑμῶν* sunt alius interpretis, ac pertinent ad דִּבְרֵי רָעִים.

ΚΑΤΑΛΑΛΙΑ', *oblocutio, obtrectatio.* Sap. I, 11. Conf. 2 Cor. XII, 20. Vnde *Suidas*: *καταλαλιά, ἡ εἴς τινας ὑπό τινων βλασφημία παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ.*

ΚΑΤΑΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *deprehendo, comprehendo, capio, percipio, assequor, accido, obvenio, aufero.* בּוֹא, *venio.* Prov. XI, 27. בוא h. l. *evenire* notat. – בָּעָה, *quaero.* Abd. v. 6. – דָּבַק : הִדְבִּיק, Kal et Hiph. *adhaereo*, it. *assequor.* Gen. XIX, 19. *μὴ καταλάβῃ με τὰ κακά*, ne mala mihi *accidant.* Gen. XXXI, 23. *κατέλαβεν αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει Γαλαάδ, assequebatur* illum in monte Gilead. Iud. XVIII, 23. *κατέλαβον τοὺς*

υἱοὺς Δὰν, *insequebantur* filios Dan. Vide et Ier. XLII, 16. *Symm.* (etiam *Aqu.* sec. *Coislin.*) 2 Sam. I, 6. *κατέλαβον, in eo erant, ut eum assequerentur.* – הִסִּיג Hiph. a סָנַג, *amoveo.* Mich. VI, 14. *Aqu.* Mich. II, 6. Putarunt, הִסִּיג esse idem quod הִשִּׂיג, in qua opinione h. l. etiam alii interpretes fuerunt. – *הִצִּיג Hiph. a יָצַג, *pono, colloco, sisto.* Ierem. LI, 54. *κατέλαβε.* Legerunt יַשִּׂיגֵנִי pro יַצִּיגֵנִי. – הִשִּׂיג Hiph. a נָשַׂג, *apprehendo.* Gen. XXXI, 24. Exod. XV, 9. *εἶπεν ὁ ἐχθρὸς, διώξας καταλήψομαι*, dixit inimicus, persequens *comprehendam.* Vide et Deut. XXVIII, 45. Ios. II, 5. 1 Sam. XXX, 8. Ps. VII, 5. XVII, 41. Sic et apud profanos scriptores *διώκειν* et *καταλαβεῖν* coniunguntur. *Herodot.* V. c. 98. *κατὰ πόδας ἐληλύθεεν Περσέων ἵππος πολλὴ, διώκουσα τοὺς Παίονας· ὡς δὲ οὐ κατέλαβεν, ἐπηγγέλλοντο εἰς τὴν Χίον τοῖσι Παίοσι, ὅπως ἂν ὀπίσω ἀπέλθοιεν.* Vide quoque *L. Bos* ad Rom. IX, 30. p. 114. et *Wolfium* ad eundem locum p. 203. Ps. XXXIX, 16. *κατέλαβόν με αἱ ἀνομίαι μου, comprehenderunt* me peccata mea. Ps. LXVIII, 29. *ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς σου καταλάβοι αὐτοὺς*, excandescentia irae tuae *comprehendat* illos. Prov. II, 19. *οὐδὲ μὴ καταλάβωσι τρίβους εὐθείας*, neque *assequantur* semitas rectas. Ies. XXXV, 10. *εὐφροσύνη καταλήψεται αὐτοὺς, perfundentur laetitia.* Zach. I, 6. *τοῖς προφήταις, οἳ κατελάβοσαν τοὺς πατέρας ὑμῶν, prophetis, qui maiorum vestrorum tempore vixerunt.* Hos. X, 9. *οὐ μὴν καταλάβῃ αὐτοὺς ἐν τῷ βουνῷ πόλεμος*, non *assequatur* illos in colle bellum. Adde *Symm.* Iob. XLI, 17. – כָּסָה, *obtego.* Ier. LI, 42. – לָכַד, *capio.* Ios. VI, 20. *κατελάβοντο τὴν πόλιν, capiebant* urbem. (*Palaeph.* VIII, 4.) Vide et Ios. XI, 10. XIX, 47. 2 Sam. XII, 26. 29. 2 Reg. XVIII, 9. *Aqu.* sec. cod. 108. *Holm.* Deut. II, 34. *κατελαβόμεθα.* – לָקַח, idem. Ezech. XXXIII, 4. *ἐπέλθῃ ἡ ῥομφαία, καὶ καταλάβῃ αὐτὸν*, superveniat gladius, et *feriat* illum. – מָצָא, *invenio.* Exod. XXII, 4. *ἐὰν δὲ καταληφθῇ*, si autem *deprehendatur.* Conf. Ioh. VIII, 4. Num. XXXII, 23. *ὅταν ὑμᾶς καταλάβῃ τὰ κακὰ*, si mala *obveniant* vobis. Vide et Iob. XXXI, 29. et conf. Sir. VII, 1. Prov. I, 13. *τὴν κτῆσιν αὐτοῦ τὴν πολυτελῆ καταλαβώμεθα*, opes eius pretiosas *auferamus.* Ies. X, 14. *τὴν οἰκουμένην ὅλην καταλήψομαι τῇ χειρὶ, ὡς νοσσιὰν*, universum mundum *manu auferam*, tanquam nidum. Ies. XXXVII, 8. *κατέλαβε τὸν βασιλέα Ἀσσυρίων πολιορκοῦντα Λοβνὰν, deprehendebat* regem Assyriorum obsidentem Lobnam. Adde Dan. I, 20. sec. cod. *Chis. Symm.* Iob. XXXI, 29. et Psalm. XX, 9. – נָגַשׁ, *appropinquo.* Amos. IX, 13. – נָשָׂא, *fero.* Ierem. X, 18. – סָגוּר, *inclusum.* 2 Par. IX, 20. *τὰ σκεύη χρυσίῳ κατειλημμένα*, vasa auro comprehensa vel inclusa, circumducta. Mallem tamen *κατειλημένα* legere a *κατειλέω, implico, involvo*, ut legitur in Cod. *Alex.*, aut *κατειλιγμένα* a *κατειλίσσω, obvolvo.*

– עָצַר, *detineo*. 1 Reg. XVIII, 44. *μὴ καταλάβῃ σε ὑετὸς*, ne pluvia te *deprehendat*. Sic *Herodotus* Lib. IV. c. 8. *καταλαβεῖν γὰρ αὐτὸν χειμῶνά τε καὶ κρυμὸν*, *deprehendisse* enim eum vehementem pluviam et gelu. – קִדֵּם, Pih. *obvenio*. Mich. VI, 6. *ἐν τίνι καταλάβω τὸν κύριον;* quo *obveniam* Domino? Ibid. *εἰ καταλήψομαι αὐτὸν ἐν ὁλοκαυτώματι;* num *obveniam* illi holocaustis? – קָרָה, *evenio*. Num. XI, 23. *καταλήψεταί σε ὁ λόγος μου*. Temere reprehendit hic *Eugubinus* LXX, quod ita verterint. Sed beneconveniunt verbis hebr., si ita vertantur: iam cognosces, quando vel si occupaverit seu apprehenderit te verbum meum, h. e. si tibi evenerit, quod promisi. Perinde autem est, sive legamus *ἐπεὶ καταλήψεται*, sive *εἰ ἐπικαταλήψεται*. – *שְׁכַח, chald. *invenio*. Dan. VI, 11. sec. cod. *Chis*. *κατελάβοσαν αὐτὸν εὐχόμενον*. – שִׁלֵּם, Pih. *rependo*. Prov. XIII, 22. *τοὺς δὲ δικαίους καταλήψεται ἀγαθὰ*, iustos autem bona comprehendent. Non possum a me impetrare, ut credam, eos יְשִׁיגֻם legisse. – תָּפַשׂ, *prehendo*, *comprehendo*. 2 Par. XXV, 23. Ps. LXX, 12. Sir. XV, 1. *ἐγκρατὴς τοῦ νόμου καταλήψεται αὐτὸν*, vel, ut rectius iuxta ed. *Rom*. legitur, *αὐτὴν*, studiosus legis *assequetur* vel *percipiet* illam, sc. sapientiam. Vide v. 7. *Hesych*. *καταλαβέσθαι*, *κατανοήσασθαι*, *φθάσασθαι*, *ἀφελέσθαι*. Sir. XXIII, 6. ubi *καταλαμβάνειν occupare et dominari* notat. Ib. v. 8. *καταλειφθήσεται*, *capietur*. In sequ. explicatur per *impinget*, *offendet*, *in periculum incurret*. 1 Macc. V, 27. *καταλαβέσθαι*, *subvertere*. Ita *Syrus*. – Vide infra *Οὐραγία*.

ΚΑΤΑΛΑ'ΜΠΟΜΑΙ, *illuminor*, *illustror*. Sap. XVII, 20. *κόσμος λαμπρῷ κατελάμπετο φωτί*.

**ΚΑΤΑΛΕΑΙ'ΝΩ*, *comminuo*, *frango*, *infringo*, *perdo*. דְּקַק, chald. idem. Dan. VII, 23. sec. cod. *Chis*. *ἀνασπατώσει αὐτὴν, καὶ καταλεανεῖ αὐτήν*. *Theod*. habet *κατακόψει*. *Hesych*. *καταλεάναντες*, *κατατρίψαντες*. Confer quoque *Suiceri Thes. Eccles*. T. II. p. 11.

ΚΑΤΑ'ΛΕΓΜΑ, *planctus mortuorum*, *carmen lugubre*, a *καταλέγεσθαι*, quod apud *Hesychium* exponitur *ὀδύρεσθαι τὸν τεθνεῶτα*. הֶגֶה, *gemitus*. *Symm*. Ezech. II, 10. ad quem locum *Montf*. fassus est, quod magnopere miror, se huius vocis interpretationem non satis assequi. Ier. XXV, 30. idem habet *κατάληγμα*, sed exprimit ibi vocem hebr. הֵידָד. – הֵידָד. *Symm*. Ier. XXV, 30. *κατάλεγμα*. Sic enim legendum censet *L. Bos Proleg. ad LXX Intt*. cap. 3. ductus auctoritate *Origenis* ad Ez. II, 10. Vide infra s. v. *κατάληγμα*.

ΚΑΤΑΛΕ'ΓΩ, *recenseo*, *enarro*, *contestor*, *loquor*; *dico*, *carmine recenseo*, *celebro*. עָנָה, *contestor*, *canto*. Deut. XIX, 16. *καταλέγων αὐτοῦ ἀσέβειαν*, *contestans* eius impietatem. *Inc*. Exod. XV, 21. ubi *καταλέγειν* notat *respondere cantando*, aut simpliciter: *carmine celebrare*. *Aqu*.

Symm. sec. cod. *Paul. Lips.* καταλέξατε. *Symm.* 1 Sam. XXI, 11. – *סָפַר, *narro, recenseo. Symm.* Ps. CXLIV, 6. καταλέξω αὐτὴν, *recensebo* ipsam. – שָׁאַב, *haurio. Aqu.* Iud. V, 11. מַשְׁאַבִּים, *loca, ubi hauritur aqua,* καταλεγόντων. Ita *Montfauconius.* Sed *Scharfenbergius* ad h. l. recte monuit, pertinere potius hanc vocem ad praecedens מְחַצְצִים, ut adeo *Aquila* eos secutus sit, qui חָצַץ h. l. interpretantur: *recensere, enumerare,* sc. pecus, greges. 2 Macc. VII, 30. ἔτι δὲ ταύτης καταλεγούσης, cum autem ea adhuc *loqueretur.*

ΚΑΤΑ'ΛΕΙΜΜΑ, reliquum, reliquiae. יֶתֶר, idem. Iob. XXII, 20. – נִיר, *lucerna.* 1 Reg. XV, 4. ubi κατάλειμμα *posteros* notat ac *prolem*, quo sensu etiam נִיר h. l. accipiendum. Conf. *Simonis Onomast. V. T.* p. 231. – עוֹלְלוֹת plur. *racematio.* Ierem. XLIX, 8. – צַמָּה, *coma, crines.* Ies. XLVII, 2. ubi pro κατάλειμμα reponendum est κάλυμμα, quod libri nonnulli habent, aut κατακάλυμμα. – שְׁאָר, *reliquias.* Ies. X, 22. – שְׁאֵרִית, idem. Gen. XLV, 7. 2 Sam. XIV, 7. Ies. XIV, 23. 30. – שָׁחִיס, *sponte natum* et *crescens.* Ies. XXXVII, 31. Non male quoad sensum, quasi quae de granis ac seminibus in terra reliqua manserunt. – שָׂרִיד. Iud. V, 15. 2 Reg. X, 11. Adde Sir. XLIV, 17. 1 Macc. III, 35. *Hesych.* κατάλειμμα, ὑστέρημα, μέρος.

ΚΑΤΑΛΕΙ'ΠΩ, relinquo, et *καταλείπομαι, superssum, residuus sum.* אַחֲרֵי, *post.* Prov. XX, 7. – אֱנוֹשׁ, *homo.* Ies. XIII, 12. ἔσονται οἱ καταλελειμμένοι ἔντιμοι μᾶλλον. Sunt hi καταλελειμμένοι *homines miseri et ignobiles*, quam significationem quoque habet אֱנוֹשׁ, ab אָנַשׁ, *debilis fuit.* – הִזְנִיחַ Hiph. a זָנַח, *reiicio.* 1 Par. XXVIII, 9. – הִנִּיחַ Hiph. a יָנַח, *dimitto.* Num. XXXII, 15. Ies. LXV, 15. Ierem. XLIII, 6. et alibi. – הִצִּיג Hiph. a יָצַג, *statuo.* Gen. XXXIII, 15. Sermo ibi est de parte copiarum, quas Esavus apud Iacobum relinquere volebat. – *חָדַל, *cesso. Aquil.* sec. ed. secundam Ezech. III, 28. coll. arab. خلى, *desertus fuit.* – יֶתֶר, *reliquum.* Lev. XIV, 17. Deut. XXVIII, 54. *Al.* Hab. II, 8. οἱ καταλελειμμένοι λαοῦ pro ἀπὸ λαοῦ, qui *reliqui fuerint* de populo. – מְדֻשָׁה, *trituratio.* Ies. XXI, 10. *Trituratio* metaph. de *iudiciis* et *poenis divinis* adhibetur. – מָצָא, *invenio.* 2 Sam. XVII, 13. ἕως μὴ καταλειφθῇ ἐκεῖ μηδὲ λίθος, usque dum ne vel lapis ibi relinquatur. Sensu eodem. – נוֹתַר: הוֹתִיר, Niph. et Hiph. Exod. X, 15. XII, 10. XXIX, 34. Ier. XLIV, 7. et alibi saepius. – נִלְפַּת, Niph. *averto me.* Iob. VI, 18. – *נִבְעָה, *pateo, manifestus sum.* Abd. v. 5. Bene quoad sensum. – נִקָּה, Niph. *expurgatus sum.* Ies. III, 25. Vocem hebr. de *excidio* et *eversione* explicandam esse docuit *Schultensius* in *Opp. min.* p. 255. – נִשְׁאָה, Niph. *vastor.* Ies. VI, 11. Fortasse hic legerunt נִשְׁאַר. – נִשְׁאַר:

השאיר, Niph. Hiph. Gen. VII, 23. Exod. X, 5. Deut. II, 32. et alibi saepius. - עָבַר, *transeo.* Ez. XXXIX, 14. - עָזַב. Gen. II, 24. Deut. XIV, 27. 2 Par. X, 8. et alibi saepissime. *Aqu.* Ps. X, 14. ἐπί σε καταλείπει, *tradit se tibi, seu tutelae tuae.* Ita quoque עזב sequ. אֶל. Vide quoque ibi *Theodot.* ac supra s. v. ἐγκαταλείπω. - פְּלֵיטָה, *evasio,* it. *residuum.* Exod. X, 5. 1 Par. IV, 43. Ies. IV, 2. - פָּקַד Pyh. *privor.* Ies. XXXVIII, 10. Ita *Bielius.* Sed καταλείψω est ibi i. q. παραθήσομαι, *deponam s. commendabo. Eusebius* explicat ἀπέγνων καὶ ἀπήλπισα τὴν ἐν ἀνθρώποις ζωήν. - פֹּרִיָּה part. foem. a פָּרָה, *fructifera.* Ies. XVII, 6. Libere verterunt. - *שָׁאָה, *desolor.* Ies. VI, 11. Legerunt הַשְּׁאָר, sensu utrobique bono. - שְׁאָר, *reliquum.* Ies. VII, 3. Vide ad h. l. *Cappellum* in *nott. critt.* p. 497. Ies. X, 19. 20. 21. τὸ καταλειφθὲν τοῦ (pro ἀπὸ τοῦ) Ἰακὼβ, *quod residuum est* a Iacobo. Conf. v. 19. ubi ἀπὸ additur. - שְׁאֵרִית, idem. Ies. XXXVII, 4. Ier. XLIV, 7. - שׂוּם, *pono.* Ies. LXVI, 19. sensu eodem. - שָׁכַח, *obliviscor.* Ies. XVII, 10. XXIII, 15. Formulae *oblivisci Dei* et *relinquere Deum* sensu non differunt. - שָׁמַט, *intermitto.* Ierem. XVII, 4. καταλειφθήσῃ ἀπὸ τῆς κληρονομίας σου, *dimitteris* ab illa possessione tua. - שָׂרִיד, *residuus.* Thren. II, 22. ἀνασωζόμενος καὶ καταλελειμμένος, qui in vita servaretur et *superstes esset.* Conf. Hebr. IV, 1. et ad h. l. *Wolfium* p. 639. sequ. *Aqu. Theod.* et *Vta* Abd. v. 18. Legitur praeterea apud *Iuc.* Exod. XII, 46. ubi καταλείπω e v. 10. desumtum videtur. Baruch. IV, 1. καταλείποντες τὴν σοφίαν s. τὸν νόμον, *neglegentes s. reiicientes* sapientiam etc. Opponuntur οἱ κρατοῦντες. Sir. XXIII, 22. mulier καταλιποῦσα τὸν ἄνδρα, h. e. *adultera, fidem marito datam fallens.* Sir. XXIX, 14. καταλείψει αὐτὸν, *eum sibi suaeque necessitati derelinquit,* i. q. nos *in Stiche lassen.*

ΚΑΤΑ'ΛΕΙΨΙΣ, *reliquiae,* i. q. κατάλειμμα. פְּלֵיטָה, *residuum.* Gen. XLV, 7. Sir. XXIII, 26. ubi tamen pro κατάλειψις sec. *Alex.* rectius καταλείψει legitur.

ΚΑΤΑΛΕ'Ω, *commolo, contero.* טָחַן, *molo.* Exod. XXXII, 19. Deut. IX, 21.

*ΚΑΤΑ'ΛΗΓΜΑ. הֵידָד, *genus cantationis calcantium. Symm.* Ier. XXV, 30. *Semlerus* coniicit legendum καταλαλαγμός. Sed rectius scribitur κατάλεγμα, quod vide supra. Fortasse quoque non ad λήγω, *finio,* sed ad ληκέω, *resono,* referendum est.

ΚΑΤΑΛΗ'ΓΩ, *finio, termino.* 2 Macc. IX, 5. αὐτοῦ καταλήξαντος τὸν λόγον, cum ille *finiisset* sermonem. Ib. VII, 30. sec. cod. *Alex.* 3 Macc. VI, 32. *Hesych.* καταλήγει, παύεται. Καταλήξομεν, καταπαύσομεν.

ΚΑΤΑ'ΛΗΨΙΣ, *apprehensio, comprehensio, expugnatio.* תָּפַשׂ, infin. *capere.* Deut. XX, 19. εἰς κατάληψιν αὐτῆς.

ad *expugnationem* eius. Sic et verbum *καταλαμβάνεσθαι* de *expugnatione urbium* usurpatur. Vide supra s. h. v.

ΚΑΤΑΛΙΘΟΒΟΛΕ'Ω, *lapido*, *lapidibus obruo*. סָקַל, idem. Exod. XVII, 4. – רָגַם, *iacio lapidibus*, *lapido*. Num. XIV, 10. Levit. XXIV, 23. sec. *Oxon.* et *Compl.*

ΚΑΤΑ'ΛΙΘΟΣ, *gemmis obsitus*. אֶבֶן, *lapis*. *Al.* Exod. XXVIII, 17. *ὕφασμα κατάλιθον*, textura *gemmis obsita*. *Vulg. ponesque in ea quatuor ordines lapidum.* אֶבֶן synecdochice quoque *gemmam* significare, notum est.

ΚΑΤΑΛΙΜΠΑ'ΝΩ, *relinquo*. הִנִּיחַ Hiph. a יָנַח, idem. Gen. XXXIX, 16. – *נוח, *quiesco*, *requiesco*. *Symm.* Cohel. XI, 16. ubi *καταλιμπάνων* est *desistere ab opere*, *cessare*, *otiari*. – עָזַב, *relinquo*. 2 Sam. V, 21. 1 Reg. XVIII, 18. *Aqu.* Ies. XVII, 4.

ΚΑΤΑΛΛΑΓΗ', *permutatio*, it. *reconciliatio*. מְגוֹלָלָה, part. foem. Pyh. *volutata*, Ies. IX, 5. *ἱμάτιον μετὰ καταλλαγῆς ἀποτίσουσιν*, vestimentum cum *permutatione* compensabunt. Ita *Bielius*. Sed *τῷ* מְגוֹלָלָה respondet ibi apud LXX *ἀποτίσουσιν*, et verbis *μετὰ καταλλαγῆς* expresserunt hebraicum בְּדָמִים, *in sanguinibus*: cuius versionis *Cappellus* hanc rationem reddit, quia דָּמִים Rabbinis notat *pretium* a graeco *τιμή*. Sed potius in mente habuisse videntur notionem *similitudinis*, quam habet דָּם a rad. דָּמָה. 2 Macc. V, 20. *ἐν τῇ τοῦ μεγάλου δεσπότου καταλλαγῇ*, in magni Domini *reconciliatione*. *Hesych.* *καταλλαγὴ*, *εἰρήνη*, *φιλία*. Idem: *Καταλλαγὴν*, *δυρὸς ἀνάπαυλαν* (legendum forte: *δῶρον*, *ἀνάπαυλαν*), *μεταλλαγὴν*, *κατάλλαγμα*.

ΚΑΤΑΛΛΑ'ΤΤΩ, *permuto*, it. *reconcilio*. חָתַת et הֵילִיל iunctim, *frango* et *eiulo*. Ierem. XLVIII, 39. *πῶς κατήλλαξε* sc. *ἑαυτόν*; *quomodo commutavit se?* Sed ibi potius legendum videtur *κατέαξε*, *confregit*. 2 Macc. I, 5. *καταλλαγείη ὑμῖν*, *reconcilietur* vobis. Vide et 2 Macc. VII, 33. VIII, 29. Et conf. *Lex. N. T.* s. h. v.

ΚΑΤΑΛΟΓΙ'Α, *enumeratio*, *recensio*. הִתְיַחֵשׂ Hithp. *per genera recenseo*, et tanquam nomen, *generis recensio*, *genealogia*. 2 Par. XXXI, 18. *ἐν καταλογίαις*, ubi cod. *Alex.* habet *καταλοχίαις*. Verbum *καταλογέω* reperitur apud *Herodot.* I. p. 54, 31. *Iosephum A. I.* XII. p. 603.

ΚΑΤΑΛΟΓΙ'ΖΟΜΑΙ, *annumeror*, *adscribor*. נִמְשַׁל Niph. *similis fio*. Ies. XIV, 10. *ἐν ἡμῖν δὲ κατελογίσθης*, nobis autem *annumeratus es*. Sap. V, 5. *κατελογίσθη ἐν υἱοῖς Θεοῦ*, *annumeratus est* filiis Dei.

ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟ'Σ, *enumeratio*, *recensio*. הִתְיַחֵשׂ Hithp. *per genera recenseo*, et tanquam nomen, *generis recensio*, *genealogia*. 1 Par. IV, 33. V, 7. 17. Vide et 3 Esdr. V, 61.

ΚΑΤΑ'ΛΟΓΟΣ, *catalogus*. *לפי, *ad os*. *Aquil.* (vel potius *Symm.*) Gen. XLVII, 12. *τροφὴν κατάλογον τοῦ ὄχλου*,

ubi *Montf.* reponendum indicat *κατάλληλον:* qua tamen tam longe repetita emendatione non opus videtur *Scharfenbergio*, si modo, quae culpa librarii coaluerunt, ita disiungas: *κατὰ λόγον ὄχλου, pro portione s. pro ratione populi. Λόγος* enim haud raro est i. q. *ἀναλογία, proportio.*

ΓΙ'ΝΟΜΑΙ 'ΕΝ ΚΑΤΑΛΟ'ΓΩι, *referor in catalogum, recenseor.* דָּרַשׁ, *quaero, requiro. Inc.* Iob. III, 4. אַל יִדְרְשֵׁהוּ אֱלוֹהַּ מִמָּעַל, *ne requirat illam Deus desuper, μὴ γένοιτο ἐν καταλόγῳ νυκτῶν*, ne sit in catalogo noctium: ubi, si vere sunt haec verba alius interpretis, sensum loci liberius expressit, et fortasse, quae in fine v. 6. leguntur, ob oculos habuit. Sed, ut *Kreysigius* me monuit, verba haec *Chrysostomi* esse ex *Cat. Nicet.* p. 119. intellegitur.

ΚΑΤΑ'ΛΟΙΠΟΣ, reliquus. אַחֲרִית, *posterius.* Ezech. XXIII, 25. Amos. IX, 1. – דַּלָּה, *tenuitas*, h. e. *homines tenues.* Ierem. LII, 15. ubi *οἱ κατάλοιποι* sunt i. q. *καταλελειμμένοι.* Conf. supra s. *καταλείπω.* – *טַף, *parvulus.* Ierem. XLI, 16. sec. *Compl. τὰ λοιπὰ*, h. e. reliqui, scil. ad familiam pertinentes. Non male quoad sensum. – יֶתֶר. Deut. III, 13. Iud. VII, 6. 1 Sam. XIII, 2. et alibi saepius. *Inc.* 2 Sam. XXI, 2. – מֵיתָרִים plur. *funes.* Num. III, 26. Rationem habuerunt rad. יָתַר. – נָוֶה, in plur. constr. נְאוֹת, *habitaculum.* Ierem. XXV, 37. ubi tamen pro *κατάλοιπα*, quod h. l. est admodum ineptum, non legerim *τὰ καλύβια* (h. e. *tuguria*, unde *καλύβια* primo factum sit, quod tandem degeneraverit in *κατάλοιπα*), quae fuit coniectura *L. Bos.* in *Prolegom. in LXX Intt.* c. 3., sed reponendum esse indico aut *τὰ καλὰ* (h. e. *pulcra, τὰ ὡραῖα, εὐπρεπῆ*, ut נְאוֹת alibi a LXX redditur), ut legitur in ed. *Complut. Theodoreto* et *Cod. Syr. Hexapl.*, aut *τὰ καταλύματα* (quomodo alibi haec vox ab iis vertitur, v. c. infra c. XXXIII, 12. et Exod. XV, 13.), quae fuit iam *Cappelli* in *nott. critt.* ad h. l. p. 528. et *Bielii* ingeniosa coniectura. – נוֹתָר part. Niph. a יָתַר. 1 Reg. XX, 30. 1 Par. VI, 77. XXIV, 20. – נִשְׁאָר part. Niph. Lev. V, 9. Ezech. XVII, 21. Zach. XI, 9. – קָצִין, *dux, princeps.* Mich. II, 1. 9. Videntur aut legisse קָצִיץ, a קָצַץ, *abscidit, separavit* (Vide *Simonis Lex. hebr.* p. 1446.), aut derivasse a קָצָה, quod idem notat. – *שְׁאָר. 2 Par. IX, 29. XXIV, 14. Esdr. III, 8. et alibi saepissime. – שְׁאֵרִית 1 Par. IV, 43. Ies. XLVI, 3. et alibi saepius. *Symm. Theod.* Ierem. XLVII, 4. – *שְׁאֵרִית. Hagg. I, 12. *κατάλοιποι*; ubi *Arabs* legisse videtur *κατάλειμμα*, quod etiam ad literam textus hebr. magis accedit. – שָׂרִיד. Ierem. XLVII, 4. שֵׁרִית contr. pro שְׁאֵרִית. 1 Par. XII, 38. – *שָׁם, *ibi.* Ierem. XLVII, 7. Videntur legisse שְׁאָר יָשְׁרָה

ΚΑΤΑΛΟΧΙ'Α, distributio in cohortes, in classes. Vide *καταλογία*, et supra *ἐγκαταλοχίζω.*

*ΚΑΤΑΛΟΧΙΣΜΟ'Σ, proprie *insidiarum collocatio*, a *καταλοχίζειν*, *in insidiis collocare*, deinde *distributio in certas classes*, *in cohortes*, *decurias*, *decuriatio*, a *καταλοχίζομαι*, quod teste *Suida* et *Phavor.* est *εἰς λόχους καταμερίσαι τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ*. הִתְיַחֵשׂ Hithp. *per genera recenseo*, et tanquam nomen, *generis recensio*, *genealogia*. 1 Par. IV, 33. sec. *Vat.* Ib. V, 7. 17. 2 Par. XXXI, 18. sec. *Compl.* 3 Esdr. V, 39. ubi *καταλοχισμὸς* notare videtur *catalogum sacerdotum*, et ipsa eorum stemmata, in quibus singulae sacerdotum familiae in certas classes distributae erant. Adde *Ioseph. A. I.* XI. c. 3. p. 554. *Haverc. Hesych.* *καταλοχισμῷ*, *περὶ τῆς γεννήσεως*. Vide *Salmasii Exerc. Plin.* p. 504.

ΚΑΤΑ'ΛΥΜΑ, *deversorium*, *domicilium*, *hospitium*. *אֹהֶל, *tentorium*. *Aqu. Symm.* 2 Sam. VII, 6. – דַּד, *mamma*. Ezech. XXIII, 21. *ἐν τῷ καταλύματί σου*. Permutasse hanc vocem videntur cum דּוֹר, *habitatio*, *tentorium*. – לִין, *pernocto*. Ier. XIV, 9. – לִשְׁכָּה, *cubiculum*. 1 Sam. IX, 22. – מָלוֹן, *hospitium*, *deversorium*. Exod. IV, 24. *Theod.* Ies. X, 29. *Aqu.* Ierem. IX, 1. – מִשְׁכָּן, *habitaculum*, *tabernaculum*. *Incert.* 1 Par. XVII. 5. – נָוֶה, *habitaculum*. Exod. XV, 13. *εἰς κατάλυμα ἅγιόν σου*. Inde *Gloss. MSS.* in *Cant. Script.* *εἰς κατάλυμα*, *ἀναπαυτήριον*. Confer supra ad Ierem. XXV, 37. in v. *κατάλοιπος*. Adde Ierem. XXXIII, 12. – סֹךְ, *tugurium*. Ierem. XXV, 38. Vide supra s. v. *κάλυμμα*. *Hesych.* *κατάλυμα*, *οἴκημα*, *καταγώγιον*.

ΚΑΤΑ'ΛΥΣΙΣ, *dissolutio*, it. *deversorium*. נָוֶה, *habitaculum*. Ierem. XLIX, 19. – *שְׁרֵא chald. *maneo*. Dan. II, 22. sec. *Chis.* *παρ' αὐτῷ κατάλυσις*, ubi vid. *Scharfenbergius*. Caeterum *Kreyssigius* suspicatur, Dan. l. l. legendum esse *καὶ τῷ φωτὶ παρ' αὐτῷ κατάλυσις*, ita ut verba *τὰ ἐν* ex praecedentibus male sint repetita, et *καὶ* postea insertum sit. 2 Macc. VIII, 17. *τὴν τῆς προγονικῆς πολιτείας κατάλυσιν*, avitae reipublicae formae *dissolutionem*, vel *abrogationem*. 4 Macc. XI, 25.

ΚΑΤΑΛΥ'ΤΗΣ, *hospes*, *devertens aliquo*. Sap. V, 15. *ὡς μνεία καταλύτου μονοημέρου*, tanquam recordatio *hospitis* unius diei. *Hesych.* *καταλύτου*, *ξένου*, *παρόδου*, *καθαιρέτου*, ubi vide *Intt.*

ΚΑΤΑΛΥ'Ω, *dissolvo*, *deversor*, *maneo*, *commoror*, *habito*, *devertere facio*, *dimitto*, *cesso*, *cessare facio*, *destruo*, *aboleo*, *abrogo*. דּוֹדִים plur. *amores*, a דּוֹד. Ezech. XVI, 8. *καιρὸς καταλυόντων*. *Cappello* in *nott. critt.* ad h. l. p. 548. legisse videntur דָּרִים, a דּוּר, quod est *habitare*, *καταλύειν*. Sed mihi *καταλύειν* potius h. l. respondere videtur latino: *zonam solvere*, ut sit *rem habere*, *vitiare*, *stuprare*, *devirginare*, quo sensu pro רָבַץ legitur Soph. II, 7. Certe alii libri habent h. l. *ἀγάπης*. *Symm.* *διαπαρθενευθῆναι*. *Aqu.* et

Theod. συναλλαγῆς. Idem valet quoque de altero loco Ierem. XXIII, 17. - *הָרַס, *destruo. Symm.* Ps. X, 3. ubi καταλύειν, quia sermo est de legibus ac praeceptis, notat *violare, non observare.* Vide *Alciphr.* I, 52. - הִתְגּוֹדֵד Hithp. *turmatim convenio.* Ierem. V, 7. ἐν οἴκοις πορνῶν κατέλυον, in aedibus meretricum *diversabantur.* - חָנָה, *castra metor.* Gen. XXVI, 17. κατέλυσεν ἐν φάραγγι, *commorabatur* in valle. - טָבַע, *immergor.* Ier. XXXVIII, 22. καταλύσουσι ἐν ὀλισθήμασι πόδα σου, *divertere facient* in ruinis pedem tuum. *L. Bos Proleg.* in *LXX Intt.* c. 3. pro καταλύσουσιν scribi oportere putat καταδύσουσιν, *demergent*, observans, quod similiter in versu *Callimachi*, quem citet *Diogen. Laërtius* lib. IX. (cap. 17. ubi vid. *Meibomius*), Ἥλιον ἐν λέσχῃ κατεδύσαμεν, quidam codd. perperam habeant κατελύσαμεν. Confer et quae in h. v. post hebr. שָׁקַע notata sunt ex Ierem. LI, 59. - יָשַׁב, נוֹשַׁב, Kal et Niph. *sedeo, habito.* Num. XXV, 1. κατέλυσεν ἰσραὴλ ἐν Σαττεὶμ, *commorabatur* Israel in Sattim. Ezech. XXVI, 17. πῶς ἀπώλου καὶ κατελύθης ἐκ θαλάσσης; quomodo periisti et *habitata es* ex mari? Ita quoque *Theodot.* Sed uterque mihi non derivasse videtur a יָשַׁב, sed a שָׁבַת, hoc sensu: *expulsa es e mari.* - לון: הֵלִין, Kal et Hiph. *pernocto.* Gen. XIX, 2. ἐν τῇ πλατείᾳ καταλύσομεν, in platea *manebimus.* Vide et Iud. XIX, 26. Gen. XXIV, 23. εἰ ἔστι παρὰ τῷ πατρί σου τόπος ἡμῖν τοῦ καταλῦσαι; num locus est nobis apud patrem tuum *devertendi?* Vide et Ios. III, 1. Iud. XIX, 15. XX, 4. Zach. V, 4. et conf. Luc. XIX, 7. et ad h. l. auctores citatos *Wolfio* p. 732. 2 Sam. XVII, 8. οὐ μὴ καταλύσῃ (al. habent καταπαύσει) τὸν λαὸν, neutiquam *devertere* vel *cessare faciet* populum. Caeterum pro τὸν λαὸν sine dubio ibi reponendum erit σὺν τῷ λαῷ sec. textum hebr. - מָלוֹן, *deversorium.* Gen. XLII, 27. XLIII, 21. - נָתַץ, *diruo. Aqu.* 2 Reg. XXIII, 7. - סְתַר Chald. *destruo.* Esdr. V, 12. τὸν οἶκον τοῦτον κατέλυσε, domum hancce *destruxit. Hesych.* καταλῦσαι, ἀπολαῦσαι, εὐωχηθῆναι, καταμεῖναι, καταβαλεῖν. Sic enim verba καταμεῖναι, καταβαλεῖν, quae in Vulgatis, tanquam nova glossa, seorsim a καταλῦσαι posita sunt, bene cum καταλῦσαι coniungit *Küsterus Diatr. Anti-Gronov.* p. 56. Eiusque sententia firmari potest e *Lex. Cyr. MS. Brem.*, in quo καταλύσας exponitur καταμείνας, καταβαλών. Sic enim legendum proculdubio pro καταμείνων, καταλαβὼν, quod est in MS. Cum autem idem *Küsterus* verba ἀπολαῦσαι, εὐωχηθῆναι, τὸ καταλαῦσαι potius exponere, et *Hesychium* propterea mirum hic κυκεῶνα lectori propinare statuit, in eo ipsi non audet assentiri *Bielius.* Nam apud *Suidam* etiam καταλύσας redditur καταστρέψας, ἀφανίσας, ἢ εὐωχηθείς. Et κατάλυμα, ut κατάλυσιν, esse *deversorium*, vel *mansionem, in quo quis requiescendo et resolvendo se ex itineris labore, aut cibum capit, aut*

somnum viator, *aut utrumque*, atque inde καταλῦσαι apud *Hesychium* esse τὸ ἀπολαῦσαι, εὐωχηθῆναι, docet *Salmasius de usur.* p. 553. – עָבַר, *transeo.* Ierem. LI, 43. *Terra, quo nemo iter facit*, (quam significationem habet h. l. עָבַר) non differt a *terra*, *quae a nemine habitatur.* – פָּטַר, *dimitto.* 2 Par. XXIII, 8. οὐ κατέλυσεν Ἰωδαὲ ὁ ἱερεὺς τὰς ἐφημερίας, non *dimittebat* Ioda sacerdos classes sacerdotum. – פְּקִדֻת, *praefectura.* Ierem. XXXVII, 12. Legerunt sine dubio קְפִדָה, literis transpositis, coll. Ies. XXXVIII, 12. – קִפֵּר Pih. *praescindo.* Ies. XXXVIII, 12. ὁ καταλύων σκηνήν. – רָבַץ, *cubo.* Soph. II, 7. – שָׁבַת: הִשְׁבִּית, Kal et Hiph. *cesso, cessare facio.* Ruth. IV, 14. ὃς οὐ κατέλυσέ σοι σήμερον ἀγχιστέα, qui non *permisit*, *ut* tibi redemtor *deesset.* Ps. VIII, 3. τοῦ καταλῦσαι ἐχθρὸν καὶ ἐκδικητὴν, ut *perdas* inimicum et vindicem. Ita *Philostrato Vit. Apoll. Tyan.* lib. V. c. 35. p. 219. ἐνθυμούμενος καταλῦσαι τύραννον est *ille*, *qui tyranni perniciem meditatur*, ut bene vertit *Olearius.* Ps. LXXXVIII, 43. κατέλυσας ἀπὸ καθαρισμοῦ αὐτοῦ, cessasti a mundatione eius. *Symm.* ibi habet ἀπέπαυσας. Thren. V, 15. κατέλυσε χαρὰ καρδίας ἡμῶν, *cessavit* gaudium cordis nostri. Ierem. XVI, 8. καταλύσω ἐκ τοῦ τόπου τούτου φωνὴν χαρᾶς, *cessare faciam* aut *removebo* ex hoc loco vocem gaudii. Vide et Ierem. III, 32. Adde Amos. VIII, 4. sec. *Compl.* ubi B. in margine Θ. λύοντες. *Inc.* et LXX Ezech. XXVI, 13. – *שָׁטַף, *obruo*, *inundo. Theod.* Ies. XXVIII, 17. καταλύσαι: ubi *Montfauc.* coniicit legendum esse κατακλύσει, *inundabit.* Sed hac emendatione non opus est, modo κατακλύσει legatur, ac statuatur, eum, ut alias, sensum h. l. expressisse. Sermo enim ibi est de *latibulo*, et effectus τοῦ κατακλυσμοῦ est κατάλυσις. Posset quoque legi καταδύσαι. – *שָׁכַב, *decumbo*, *recumbo.* Ios. II, 1. – שָׁכַן, *habito.* Ierem. XXV, 24. XLIX, 15. 30. – שָׁקַע, *submergor.* Ierem. LI, 59. καταλύσεται Βαβυλών. Sed rectius iuxta *Rom. edit.* legitur καταδύσεται. – *תַּעַר, *vagina.* Ierem. XXI, 30. μὴ καταλύσῃς: ubi pro אֶל תַּעְרָה legerunt אַל תָּגֻרָה, a rad. גור vel גָּרָה, unde גֵּרוּת, *deversorium*, *hospitium.* 2 Macc. II, 23. τοὺς μέλλοντας καταλύεσθαι νόμους ἐπανορθῶσαι, leges, quae *abolendae* erant, restituere. 2 Macc. IV, 11. τὰς μὲν νομίμους καταλύων πολιτείας, παρανόμους ἐθισμοὺς ἐκαίνιζεν, legitimam reip. formam *abrogans*, novos mores illegitimos introduxit. Similiter *Polybius* p. 185. cuius verba adducta sunt infra s. v. πολιτεία. Matth. V, 17. καταλῦσαι νόμον, *abrogare* legem. Vide *Lex. N. T. s. h. v.* Pariter παραλῦσαί τι τῶν ἐξ ἀρχῆς νενομισμένων apud *Philon.* de *Leg. Caii* p. 726. est aliquid eorum, quae ab initio legibus sancita sunt, *abrogare.* Idem simplex λύειν de *abrogatione* legis adhibet eod. lib. p. 693. ubi de *Caio*: νόμον γὰρ ἡγούμενος ἑαυτὸν, τοὺς τῶν ἑκασταχοῦ νομοθετῶν ὡς κενὰς ῥήσεις ἔλυεν. Idem *de vit. Mosis* L. II. p. 447. de νομίμοις le-

gibus Mosis scripsit: ἃ δὲ μήτε λιμὸς, ἡ λοιμὸς ἢ πόλεμος, ἢ βασιλεὺς κ. τ. λ. ἔλυσε. 4 Macc. I, 6. ubi καταλύειν, h. e. *penitus tollere*, τὰ πάθη legitur. Ib. IV, 16. καταλύσας τὸν Ὀνίαν τῆς ἀρχιερωσύνης, qui Oniam summo pontificatu *exuit*. Ib. v. 24. minas et poenas καταλυομένας, h. e. *vanas* et *irritas*.

ΚΑΤΑΜΑΝΘΑ'ΝΩ, *contemplor*, *dilegenter* vel *cum attentione considero*. הִשְׁתָּאֵה Hithp. a שָׁאָה, *obstupesco, admiror*. Gen. XXIV, 21. ὁ δὲ ἄνθρωπος κατεμάνθανε αὐτὴν, homo autem *dilegenter contemplabatur illam*. Diligens haec contemplatio erat cum admiratione coniuncta. – *רָבַב Pih. *vociferor*. Iud. V, 28. sec. *Compl.* κατεμάνθανε, *scire voluit*. *Vulg. ululavit*. Chald. *speculabatur*. Arab. وب est i. q. أوب, inter cuius significationes et haec enarratur, *adplicuit se ad rem corpore vel animo*, in coni. V. *admiratus est*. – רָאָה, *video, contemplor*. Gen. XXXIV, 1. καταμαθεῖν τὰς θυγατέρας τῶν ἐγχωρίων, ut *contemplaretur* filias incolarum. Lev. XIV, 37. καταμαθεῖν τὴν οἰκίαν, ut *contempletur* domum. *Symm.* Cohel. IV, 7. κατέμαθεν, et Cant. VI, 10. καταμαθεῖν. – שׁוּר, *contemplor*. Iob. XXXV, 5. κατάμαθε δὲ νέφη, *contemplare* autem nubes. Conf. Matth. VI, 28. 3 Esdr. VIII, 43. ubi καταμανθάνειν est *lustrare*, *recensere*, i. q. apud nos: *die Musterung passiren lassen*. *Vulg. recognovi eos*. In textu hebr. Esdr. VIII, 15. legitur הֵבִין, quod est interdum *recensere*, *lustrare*. Sir. IX, 5. παρθένον μὴ καταμάνθανε, virginem ne *diligenter consideres*. (Voce καταμανθάνειν h. l. teste *Isidoro Pelusiota* III. Ep. 66. indicatur ἡ ἐκ μελέτης κατανόησις, ἡ περίεργος ὄψις, ἡ μετ' ἐπιθυμίας θεωρία.) Vide et v. 8. Sir. XXXVIII, 33. χαλκεὺς καθήμενος ἐγγὺς ἄκμονος, καὶ καταμανθάνων ἀργῷ σιδήρῳ (lege ἔργον σιδήρου ex Cod. *Alex.*), faber ferrarius sedens iuxta incudem, et *considerans* opus ferri. *Glossae:* καταμανθάνω, *considero*. Et *Gloss. Lat. Gr. Considerat*, κατανοεῖ, καταμανθάνει. Confer *Lex. N. T. s. h. v.*

ΚΑΤΑΜΑΡΤΥΡΕ'Ω, *testor adversus aliquem*. *אֲכַל קַרְצִין chald. *edo frusta*, h. e. *calumnior*. Dan. VI, 25. sec. cod. *Chis.* οἱ καταμαρτυρήσαντες τῷ Δανιήλ. – הֵעִיד Hiph. ab עוּד, *testor*, *contestor*. 1 Reg. XXI, 10. 13. – עָנָה. Iob. XV, 6. Prov. XXV, 18. עָנָה sequ. ב notat *dicere testimonium*. *Susann.* v. 42. ψευδῆ μου κατεμαρτύρησαν. Confer *Lex. N. T. s. h. v.*

ΚΑΤΑΜΕΓΑΛΥ'ΝΟΜΑΙ, *extollo me contra*. הִגְדִּיל Hiph. a גָּדַל, *magnum facio*, *extollo*. *Symm.* Ps. XXXVII, 17. κατεμεγαλύνοντό μου. *Aqu. Theod.* Ps. XL, 10. levavit contra me plantam.

ΚΑΤΑΜΕ'ΜΦΟΜΑΙ, *increpo*, *reprehendo*. הִשִּׂיג Hiph. a נָשַׂג, *assequor*. Gen. XLIV, 14. ubi tamen pro *καταμέμψῃ* (quod in ed. *Ald.* tantum legitur, et interpretatio verborum sequentium esse videtur) *Al.* rectius *καταλήψῃ* habet.

ΚΑΤΑΜΕ'ΝΩ, *permaneo*, *commoror*. דִּין, *discepto*, *iudico*. Gen. VI, 3. οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις. *Weplero* et aliis LXX cum *Vulgato* (*non permanebit*) legisse videntur יָדוּם, coll. arab. دام, *perseveravit*, *quievit*. Posset quoque coniici, eos respexisse ad דְּנָא, quod in l. *Syr. habitare* notat, aut ad דּוּר, idem, aut legisse יָלִין, coll. Iud. XIX, 9. ubi לִין per *μένειν* reddunt. *Buxtorfius* in *Anticrit.* p. 639. statuit, eos non aliter legisse, sed banc suam expositionem ex Hebraeorum schola didicisse ac petiisse, qui voci דִּין notionem *permanendi* tribuerunt, ut multis docetur l. c. *Ilgenius* in *Comment.* de *filio Dei* existimat, eos legisse דּוּר, دام, *durare*, *in loco certo ac fixo manere*. — הוֹאִיל Hiph. a יָאַל, *acquiesco*. Ios. VII, 7. — יָשַׁב, *sedeo*, *maneo*. Num. XXII, 9. *κατέμειναν οἱ ἄρχοντες Μωὰβ παρὰ Βαλαὰμ*, *permanebant* principes Moab apud Balaamum. Ios. II, 22. Iudith. XVI, 8. et 19.

ΚΑΤΑΜΕΡΙ'ΖΩ, *divido*, *distribuo*. הִנְחִיל: הִתְנַחֵל, Hiph. et Hitbp. *possidere facio*, *possessorem me constituo*. Lev. XXV, 46. *καταμεριεῖτε αὐτοὺς τοῖς τέκνοις αὐτῶν*, *dividetis* illos liberis vestris. Vide et Deut. XIX, 3. Num. XXXII, 18. *ἕως ἂν καταμερισθῶσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ*, donec Israelitae ad suas possessiones *pervenerint*. — נִחַל Pih. *possessionem distribuo*. *Al.* Num. XXXIV, 29. *καταμερίσαι*, ubi in ed. *Ald.* perperam legitur *καταμερῆσαι*. — פָּרַשׂ, *separo*, etiam *diffundo*, *dispergo*. *Symm.* Ps. LXVII, 15. ubi *καταμερίζειν* est *dissipare*. LXX habent *διαστέλλειν*.

**ΚΑΤΑΜΕΣΤΟ'ΟΜΑΙ*, *repleor*, *impleor*. 3 Macc. V, 46. τῆς πόλεως ἤδη πλήθεσιν καταμεμεστωμένης. Deest hoc quoque verbum in *Thesauro Stephani*.

**ΚΑΤΑΜΕΤΑΒΑΙ'ΝΩ*, *transeo*, *migro*, *digredior*. Sap. XIX, 19. sec. *Ald.* *καταμετέβαινεν*, ubi tamen *κατα* ex antecedenti *νηκτὰ* irrepsisse videtur: nam reliqui libri habent *μετέβαινεν*.

ΚΑΤΑΜΕΤΡΕ'Ω, *dimetior*, *divido*. יָמִיר Hiph. a מוּר, *commuto*. Ezech. XLVIII, 14. Mich. II, 4. In utroque loco legerunt per Daleth יָמוֹד, Niph. a מָדַד, aut יָמִיד, quod Mich. l. l. *de Rossi* in duobus codd. reperit. — הִפִּיל Hiph. a נָפַל, *cadere facio*. Ezech. XLV, 1. Vox hebr. quoque habet h. l. notionem *dispertiendi*. — הִתְאַוָּה Hiph. ex תָּאָה et תָּוָה, *designo*, *describo*. Num. XXXIV, 10. — חִלֵּק. Amos. VII, 17. — מָדַד,

metior. Inc. Num. XXXV, 5. *Aqu.* Psalm. LIX, 8. – *מָשַׁח, *ungo. Symm.* Ezech. XXVIII, 14. καταμεμετρημένος. Scil. מָשַׁח habet quoque notionem *mensurandi*, ut docuit *Simonis Lex. hebr.* p. 949. sequ. Vide quoque ad h. l. *Montfauconium.* – נִחֵל Pih. *possessionem distribuo.* Num. XXXIV, 29. – תָּאָה, *designo.* Num. XXXIV, 7. 8.

ΚΑΤΑΜΕ'ΤΡΗΣΙΣ, demensio. מִדָּה, idem. *Aqu.* Iob. XXVIII, 25.

ΚΑΤΑΜΗ'ΝΙΟΣ, menstruata. Esth. XIV, 16. ὡς ῥάκος καταμηνίων, tanquam pannus *menstruatarum. Lex. Cyrilli MS. Brem.* ὡς ῥάκκος (l. ῥάκος) καταμηνίων, ὡς ῥάκος ἀποκαθημένης. Conf. Ies. LXIV, 6.

**ΚΑΤΑΜΗΝΥ'Ω, indico, defero, prodo.* 4 Macc. IV, 4.

ΚΑΤΑΜΙ'ΓΝΥΜΙ, commisceo, permisceo. מַגְבְּלוֹת, plur. *terminales, aequabiles.* Exod. XXVIII, 14. καταμεμιγμένα. *Vulgatus: sibi invicem cohaerentes.* Chald. בְּלַל, *miscuit.*

ΚΑΤΑΜΙΜΝΗ'ΣΚΩ, reminiscor. Elc. Esdr. 32. καταμνήσθητι τὴν εὐχὴν, ἣν ηὔξω.

**ΚΑΤΑΜΝΑ'ΟΜΑΙ, recordor.* 4 Macc. XIII, 12. καταμνησθεὶς, *vetera memoria repetendo.*

ΚΑΤΑΜΟ'ΝΑΣ et *ΚΑΤΑ' ΜΟ'ΝΑΣ*, sc. χώρας, *solitarie, seorsim, separatim.* בָּדָד, adverbialiter: *seorsim, solitarie.* Ier. XV, 17. καταμόνας ἐκαθήμην, *solitarius* sedebam. Thren. III, 28. καθήσεται καταμόνας καὶ σιωπήσεται, sedebit *solitarius* et tacebit. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* καταμόνας, ἡσύχως. – לְבָדָד. Mich. VII, 14. κατασκηνοῦντα καταμόνας. *Phav.* καταμόνας, κεχωρισμένως. Ps. IV, 10. *Vulg. singulariter*, h. e. separatim. – *בַּעֲלִיָּה, *in coenaculo. Symm.* Iud. III, 20. – לְבַד. Iud. VII, 5. – לְבַדּוֹ. Gen. XXXII, 16. dabat servis suis gregem κατὰ μόνας, *seorsim.* – *לִבְנִי, *filio meo.* Iud. XVII, 3. Forsan hic legerunt לְבַדִּי. – יַחַד, *una, simul.* Ps. XXXII, 15. ὁ πλάσας κατὰ μόνας τὰς καρδίας αὐτῶν. *Vulg. sigillatim. Eusebius:* ἀφωρισμένως καὶ κεχωρισμένως παρὰ τὰ λοιπὰ ζῶα. *Isidorus Pelus.* οὐ δεηθεὶς ἑτέρου βοηθοῦντος. Ps. CXL, 11. καταμόνας εἰμὶ ἐγὼ, *solus ego sum*, coll. Marc. IV, 10. Luc. IX, 18. 2 Macc. XV, 39. οἶνον καταμόνα; πίνειν, vinum *solum* bibere. 1 Macc. XII, 36.

ΚΑΤΑΜΩΚΑ'ΟΜΑΙ, derideo, ludibrio habeo, subsanno, illudo, deludo, a μῶκος, *sanna*, de qua voce vide *Salmas.* ad *Scriptt. Hist. Aug.* p. 285. הַלְעִיג Hiph. a לָעַג. 2 Par. XXX, 10. ὡς καταγελῶντες αὐτῶν καὶ καταμωκώμενοι, tanquam irridentes illos, et *subsannantes.* Sic *Heliodorus* lib. VII. p. 350. ἐγγελῶν καὶ τοῦ Θεαγένους καταμωκώμενος. *Suidas:* καταμωκώμενος, χλευαζόμενος. – הֵמִיק Hiph. a מוּק, *derideo, subsanno. Symm.* Psalm. LXXII, 7. – הִתְעַלֵּל Hithp. *ludifico.* Ierem.

XXXVIII, 19. - הִתְעַתֵּעַ a תָּעָה, *seduco*. *Aqu.* Gen. XXVII, 12. Vox hebr. quoque h. l. *illudere* notat. Sir. XIII, 9. *Hesych.* *καταμωκᾶ, καταγελᾶ.*

**Κ*ΑΤΑΜΩΚΑ'Ω*, idem. הֵתֵל Pih. *fallo; decipio.* Iud. XVI, 13. sec. cod. *Oxon.* *ἕως πότε καταμωκήσῃ με*, aut potius *μου*, coll. *Achill. Tatio* Lib. II. c. 20. fin.

ΚΑΤΑΝΑΓΚΑ'ΖΩ, cogo, adigo. 1 Macc. II, 15. *οἱ καταναγκάζοντες τὴν ἀποστασίαν, ἵνα θυσιάσωσιν, urgentes* apostasiam ad immolandum.

ΚΑΤΑΝΑΛΕΙ'ΧΩ, circumlingo, lambendo consumo. Sap. XVI, 16. *πυρὶ καταναλειχόμενοι, igne circumusti*, per metaphoram, ex qua igni haud raro *lingua* tribuitur.

ΚΑΤΑΝΑΛΙ'ΣΚΩ, consumo. אָכַל, *edo, consumo.* Lev. VI, 10. Deut. IV, 24. IX, 3. et alibi aliquoties. Adde Dan. XI, 26. sec. cod. *Chis.* et *Symm.* Ps. LXVIII, 10. - כָּשַׁל, *impingo.* Ies. LIX, 14. *κατηναλώθη*, periit. Non male quoad sensum. - נָשַׁל, *eiicio.* Deut. XII, 22. Sirac. XXVII, 29. *ὀδύνη καταναλώσει αὐτούς.* Similiter Dan. XI, 26. sec. *Chis.* *καταναλώσουσι αὐτὸν μέριμναι αὐτοῦ.* Vide *Heinsii Advers.* lib. IV. c. 1. p. 560. *Hesychius: καταναλίσκων, ἐσθίων, δαπανῶν.*

ΚΑΤΑΝΕ'ΜΟΜΑΙ, depascor, devoro, consumo. *כִּרְסֵם, radix quadrilittera, *comedo, arrodo.* *Symm.* Ps. LXXIX, 24. Arab. كرسم, *toto ore valide momordit.* - רָעָה, *pasco, depasco.* Ps. LXXIX, 14. *μόνιος ἄγριος κατενεμήσατο αὐτήν*, porcus ferus *depavit* illam. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *κατενεμήσατο, κατεβοσκήθη.* Sic etiam verbum *κατενεμήσατο* *Apollinaris* in paraphrasi exponit. En verba: *καὶ μιν ἀτιμαγέλης κατεβόσκετο λυσσαλέος ὗς*, et eam a grege abhorrens depastus est rabiosus sus. *Hesychius: κατενεμήσατο, κατέφαγεν, ἀνήλωσεν.* Sirac. XXVII, 30.

ΚΑΤΑΝΙ'ΣΤΗΜΙ, insurgo contra aliquem. הִתְנַשֵּׂא Hithp. *effero me.* Num. XVI, 3. Tribuerunt voci *κατανίσταμαι* notionem *se efferendi supra aliquem*, quae cum notione recepta *insurrectionis* arctissime est coniuncta.

ΚΑΤΑΝΟΕ'Ω, animadverto, considero, video, observo, cognosco, respicio, lustro, contemplor. הֵבִין: הִתְבּוֹנֵן, Hiph. et Hithp. a בִּין. 1 Reg. III, 23. *κατενόησα αὐτὸν πρωΐ, contemplabar* illum mane. Iob. XXX, 20. *ἔστησαν δὲ καὶ κατενόησάν με*, stabant autem et *contemplabantur* me. Sed lege mea fide: *ἔστησα καὶ κατενόησάς με.* Ies. LVII, 1. *ἄνδρες δίκαιοι αἴρονται, καὶ οὐδεὶς κατανοεῖ*, viri iusti tolluntur, et nemo *animadvertit.* *Aqu. Theod.* Iob. XXIII, 5. *Aqu.* Iob. XXXVII, 14. et XXXVIII, 18. *Aqu. Theod.* et *Vta ed.* Ps. CXVIII, 100. *ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων κατανοήσω*, h. e. non, ut *Montf.* male transtulit: *a senioribus intellegam*, sed: *prae senibus s. senioribus prudens ero.* - הִבִּיט Hiph. a נָבַט, *intueor.* Exod. XXXIII, 8. *κατενόουν*

ἀπιόντος Μωϋσῆ, *respiciebant* Mosen abeuntem. Ps. XXI, 19. *αὐτοὶ δὲ κατενόησαν καὶ ἐπεῖδόν με*, illi autem *respiciunt* et intuentur me. Ps. CXLI, 5. *κατενόουν εἰς τὰ δεξιὰ, καὶ ἀπέβλεπον*, *respiciebam* ad dexteras, et intuebar. *Hesych.* *κατανοοῦντι*, *καταβλέποντι*. Ps. XC, 8. *τοῖς ὀφθαλμοῖς σου κατανοήσεις*, oculis tuis *videbis*. Ps. XCIII, 9. *ὁ πλάσας τὸν ὀφθαλμὸν, οὐχὶ κατανοεῖ*; formans oculum, nonne *videt?* Ps. CXVIII, 18. *κατανοήσω τὰ θαυμάσια ἐκ τοῦ νόμου σου*, *cognoscam* mirabilia ex lege tua. – הִשְׂכִּיל Hiph. *intellegere facio*. Gen. III, 6. *ὅτι ἀρεστὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν, καὶ ὡραῖόν ἐστι τοῦ κατανοῆσαι*, quod gratum oculis ad videndum, et pulcbrum esset ad *contemplandum*. – הִשְׁתּוֹמֵם Hithp. a שָׁמַם, *obstupesco*. Ies. LIX, 16. ubi *κατανοεῖν* notat *cum stupore aliquid intellegere*. – צָפָה, *speculor*. Ps. XXXVI, 34. *κατανοεῖ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον*, *insidiose observat* (seu *insidias struit*) impius iustum. *Incertus* ibi habet: *περισκοπεῖ*. – רָאָה, *video*. Gen. XLII, 9. *κατανοῆσαι τὰ ἴχνη τῆς γώρας ἥκατε*, ad *exploranda* loca terrae minus munita venistis. Hic quoque *κατανοεῖν insidiose observare* notat, unde pro *κατανοῆσαι* in cod. *Oxon.* *κατασκοπῆσαι* legitur. Vide et Num. XXXII, 8. 9. Ies. V, 12. *τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ οὐ κατανοοῦσι*, opera manuum ipsius non *considerant*. *Inc.* Hab. III, 6. et r. – *שְׂבַר Chald. *considero*. Nehem. II, 13. et 15. *sec. Compl.* – שָׁמַע, *audio*, it. *intellego*. *Inc.* Hab. III, 2. Iudith. VIII, 13. *πῶς τὸν νοῦν αὐτοῦ ἐπιγνώσεσθε, καὶ τὸν λογισμὸν αὐτοῦ κατανοήσετε;* quomodo mentem eius perspicietis, et cogitationem eius *cognoscetis?* Iudith. X, 15. *κατενόησαν τὸ πρόσωπον αὐτῆς*, *contemplabantur* vel *considerabant* faciem eius. Conf. Iac. I, 23. Sir. XXIII, 26. *κατανοοῦντες εἰς ἀπόκρυφα μέρη*, *videntes* in absconditas partes. 2 Macc. IX, 25. *κατανοῶν τοὺς παρακειμένους δυνάστας, καὶ γειτνιῶντας τῇ βασιλείᾳ τοῖς καιροῖς ἐπέχοντας*, *animadvertens* potentes proxime habitantes, et vicinos regno, temporibus attendere. Conf. Luc. XX, 23.

ΚΑΤΑΝΟΗΣΙΣ, *consideratio*, *contemplatio*, *diligens et attenta consideratio*. Sir. XLI, 27. *ἀπὸ κατανοήσεως γυναικὸς ὑπάνδρου*, ob *contemplationem* (sc. *lascivam*) mulieris maritatae.

ΚΑΤΑΝΤΑΩ, *occurro*, *incido*, *venio*, *pervenio*. בּוֹא, *venio*. *Symm.* Iob. XXIX, 13. *κατήντα*. – הִגִּיעַ Hiph. a נָגַע, *attingere s. pertingere facio*, *admoveo*, *pervenio*. *Aqu.* Ps. LXXXVII, 4. *κατήντησεν*. – הָלַךְ sequ. אֶל. *Symm.* Cohel. I, 6. *καταντᾷ*. – חוּל, *permaneo*. 2 Sam. III, 29. *καταντησάτωσαν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωάβ*, *irruant*, sc. poenae, in caput Ioabi. *Hesych.* *καταντησάτωσαν*, *φθασάτωσαν*. Ita enim legendum est loco *φθονησάτωσαν*. 2 Macc. IV, 24. *εἰς ἑαυτὸν κατήντησε τὴν ἀρχιερωσύνην*. *Vulgatus* bene: *in semet ipsum retorsit* summum sacerdotium. Habet enim h. l. *καταντᾷν* notionem

Hiph., ut sit i. q. καταντᾷν ποιεῖν. 2 Macc. IV, 44. καταντήσαντος τοῦ βασιλέως εἰς Τύρον, cum autem rex Tyrum *perveniret*. Vide et v. 21. et conf. Act. XXI, 17. XXVII, 12. 2 Macc. VI, 14. μέχρι τοῦ καταντήσαντας αὐτοὺς πρὸς ἐκπλήρωσιν ἁμαρτιῶν κολάσαι, usque dum illos, ad plenitudinem peccatorum *pervenientes*, puniat. Sic Ephes. IV, 13. μέχρις οὗ καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς ἄνδρα τέλειον, usque dum *perveniamus* omnes ad virum perfectum s. virilem aetatem.

*ΚΑΤΑΝΤΑ῀ιΝ ΠΟΙΕ'Ω, *occurrere facio.* הִפְגִּיעַ Hiph. idem. *Symm.* Ies. LIII, 6. κύριος δὲ καταντῆσαι ἐποίησεν εἰς αὐτὸν τὴν ἀνομίαν πάντων ἡμῶν, Deus autem *coniecit* in eum poenas peccatorum omnium nostrum. 2 Macc. IV, 21. 24. 44.

ΚΑΤΑ'ΝΤΗΜΑ, *occursus.* תְּקוּפָה, *circumactio*, *revolutio.* Psalm. XVIII, 7. Καταντᾷν *revolvi* notat apud *Polybium* XIV, 1, 9. Adde *Schol. Aristoph. Ran.* v. 1026. et *Eustath. Odyss.* α', p. 10, 45.

*ΚΑΤΑΝΤΛΕ'Ω, *hausta aqua perfundo*, et proprie quidem *magna cum abundantia.* 4 Macc. VII, 2. *Suidas:* Καταντλοῦμαι τοῖςδε. καταντλῶ σου δὲ τάδε. Adde *Polluc. Onom.* IV, 180.

ΚΑΤΑ'ΝΥΞΙΣ, *animi compunctio*, *stupor*, *quando homo omni sensu privatur*, *somno profundo sopitus.* תַּרְדֵּמָה, *sopor*, *somnus profundus.* Ies. XXIX, 10. πεπότικεν ὑμᾶς κύριος πνεύματι κατανύξεως, potavit vos Dominus spiritu *soporis*. - תַּרְעֵלָה, *horror.* Psalm. LIX, 13. ἐπότισας ἡμᾶς οἶνον κατανύξεως, potasti nos vino *stuporis*, h. e. *altum somnum inducente*, non: *vino compunctionis*, ut *Vulgatus* transtulit. *Hieronymus: potasti nos vino consopiente.* Apud *Hesychium* κατάνυξις exponitur ἡσυχία ἢ λύπη, et in *Lex. Cyrilli MS. Brem.* σιωπή, μεταμέλεια. Vide *Lex. N. T.* s. h. v.

ΚΑΤΑΝΥ'ΣΣΟΜΑΙ, *compungor*, *doleo*, *moerore afficior*, vel: *prae moerore*, *metu*, *animi anxietate et admiratione ad silentium redigor*, *stupeo*, *obmutesco*, *consopior*, *animo abiicior*, *de statu mentis deiicior.* דּוּמָם, verbale, *silens.* Ies. XLVII, 5. κάθισον κατανενυγμένη, sede prae dolore stupens, aut ita dolore compuncta, ut prae dolore ne loqui quidem possis. - דָּמַם, *sileo.* Lev. X, 3. κατενύχθη Ἀαρὼν, *vehementi dolore obmutescebat* Aaron. Nempe iuxta *Philonem* de eo. *quis rerum div. haeres*, p. 327. ἐπιστομίζουσι ὡς αἱ σφοδραὶ λῦπαι καὶ ὑπερβάλλουσαι χαραί. *Montfauconius* ad h. l. de *poenitentia* intellexisse videtur, contra quem copiose disputavit *Scharfenbergius.* Alii confugerunt ad arab. ندم, *poenituit eum*, *doluit.* Psalm. IV, 5. ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν κατανύγητε, in cubilibus vestris *silete*. *Aquila* ibi habet: ἡσυχάσατε. Iude

apud *Hesychium:* κατανύγητε, ἡσυχάσατε, λυπήθητε. Nonnulli Intt. tribuerunt h. l. voci graecae et hebr. notionem *poenitentiae* ex usu l. ar. دم, *conviciis proscidit*, et in coniug. *Vta pudore ductus fuit, poenituit aliquem alicuius rei.* Confer quoque *Cappelli nott. critt.* p. 469. *Sopingio* ad *Hesychium* s. v. κατανύγητε LXX legisse videntur חמו, quasi esset a ἡσυχάζω. Ps. XXIX, 15. κατανύσσεσθαι notat *poenitentia coactum intermittere praeconia.* Verba sunt: ὅπως ἂν ψάλῃ σοι, καὶ οὐ μὴ κατανυγῶ. *Suidas:* κατανυγῶ ἀντὶ τοῦ σιωπῶ. Vide in v. κατανυγείς. Idem κατανυγῶ *Chrysostomum* μεταβληθῶ, μετασταθῶ, et *Isidorum* (lib. IV. Ep. 101. observante *Küstero* ad *Suidam*) καταπλαγῶ, μεταστῶ, interpretari observat. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κατανυγῶ, σιωπήσω, μεταγνῶ, μεταμεληθῶ. Psalm. XXXIV, 19. διεσχίσθησαν, καὶ οὐ κατενύγησαν, lacerarunt vestes suas, sed non *dolore affecti*, seu: *vera poenitentia ducti. Hesychius:* κατενύγησαν, ἐλυπήθησαν. – הָלַם, *contundo*, nempe *pectus, quod est signum doloris. Theod.* Ies. XXVIII, 1. – הִתְעַצֵּב Hithp. *doleo.* Gen. XXXIV, 7. ὡς δὲ ἤκουσαν, κατενύγησαν οἱ ἄνδρες, cum autem audirent, summo dolore sunt affecti. – נֶאֱלַם Niph. *obmutesco.* Dan. X, 15. κατενύγην, *stupidus timore obmutescebam.* – נִדְמָה Niph. *exscindor.* Ies. VI, 5. ὦ τάλας ἐγώ, ὅτι κατανένυγμαι, o me miserum, quia *obmutesco. Symmachus* ibi ἐσιώπησα. Inde ergo apud *Hesychium:* κατανένυγμαι, ἡσύχασα, λελύπημαι. – נִכְאָה Niph. *conteror.* Ps. CVIII, 15. ἄνθρωπον πένητα καὶ πτωχὸν καὶ κατανενυγμένον τῇ καρδίᾳ, virum egenum et pauperem, et *compunctum corde*, h. e. *animo valde abiectum. Theod.* Prov. XVII, 22. κατανενυγμένον, ubi LXX λυπηρὸς habent, et *Vulg. spiritus tristis. Lex. Cyrilli MS. Brem.* κατανενυγμένον, ἀσθενῆ, ἄνανδρον, ἄπρακτον. Caeterum satis notum est, *contritionem cordis* de *dolore animi* ac *tristitia* in SS. adhiberi. – נִכְנַע Niph. *humilio me.* 1 Reg. XXI, 28. ἑώρακας, ὡς κατενύγη Ἀχαὰβ ἀπὸ προσώπου μου; nonne vidisti, quantam *animi humiliationem* Achab *prae se ferat* coram me? – נִרְדַּם Niph. *sopore obruor.* Dan. X, 9. ἐν τῷ ἀκοῦσαί με αὐτοῦ ἤμην κατανενυγμένος, cum audirem illum, *stupidus timore obmutescebam.* Sir. XII, 15. ubi κατανύττεσθαι est *cruciari moerore et sera poenitentia.* Sir. XIV, 1. οὐ κατενύγη ἐν λύπῃ ἁμαρτίας, non *compunctus est* dolore peccati. Conf. Act. II, 37. Sir. XX, 21. ἐν τῇ ἀναπαύσει αὐτοῦ οὐ κατανυγήσεται, in requie sua non *compungetur*, h. e. de hac mala voluntate peccandi *non dolet. Vulg. stimulabitur.* Ibid. XLVII, 21. κατενύγην ἐπὶ τῇ ἀφροσύνῃ σου, *obstupui* stultitia tua. Susann. v. 11. ἦσαν ἀμφότεροι κατανενυγμένοι περὶ αὐτῆς, ambo erant *de statu mentis deiecti*, h. e. *furore amatorio correpti*, propter illam.

ΚΑΤΑΝΤΆΩ, conficio, perficio, expedio, perago. 2 Macc. IX, 4. καταννύειν τὴν πορείαν, conficere iter. Hesych. καταννύσαι, συντελέσαι.

*ΚΑΤΑΝΩΤΙ'ΖΟΜΑΙ, dorso fero, sublatum baiulo, (Lucian. Lexiphan. T. II. p. 328. ed. Reitz. ἀλλήλους κατανωτισάμενοι.) it. ut simplex νωτίζω (Eurip. Andr. 1138.), tergum verto, et inde vel fugio, vel metaphorice recuso, negligo. Iudith. V, 4. διὰ τί κατενωτίσαντο τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς ἀπάντησίν μου, quare tandem recusarunt Iudaei mihi obviam venire, sc. ad subiiciendum sese meae potestati. Vulgatus: contemserunt. Syrus: noluerunt, recusarunt. In Ald. et Compl. minus recte ibi legitur κατεγνώσαντο. Apud Dicaearch. Huds. p. 15. παντὸς δικαίου κατανωτιστὴς dicitur ille, qui omne iustum contemnit et spernit. Photius Lex. c. 104. κατανωτίσασθαι, ἀντὶ τοῦ κατὰ νώτου φέρειν. Idem tradit Suidas.

ΚΑΤΑΞΑΙ'ΝΩ, contero, lacero. דּוּשׁ, trituro. Iud. VIII, 7. καταξανῶ τὰς σάρκας ὑμῶν ἐν ταῖς ἀκάνθαις, spinis lacerabo carnes vestras. Libere quidem, sed sensu eodem verterunt. - הוֹדִיעַ Hiph. a יָדַע, scire facio, etiam punio. Iud. VIII, 16. κατέξανεν ἐν αὐτοῖς τοὺς ἄνδρας Συχχὼθ, lacerabat illis (sc. spinis) viros Succoth. Ad h. l. illustrandum faciunt, quae de Croeso legimus apud Hesychium ac Plutarchum. Sic enim Hesychius a Berglero (in Act. Erudit. 1716. p. 425.) emendatus: Ἐπὶ κνάφου ἕλκων διέφθειρε. τὸ γὰρ πρότερον οἱ γναφεῖς ἀκανθῶν σωρὸν συστρέψαντες τὰ ἱμάτια ἐπὶ τοῦ σωροῦ ἔκναπτον. ὁ δὲ σωρὸς ἐλέγετο γνάφος. ὁ οὖν Κροῖσος τὸν ἐχθρὸν περιέξαινε ταῖς ἀκάνθαις καὶ οὕτως ἔφθειρε. Et Plutarchus lib. de malign. Herod. p. 858. Τὸν οὖν Κροῖσον, ὡς εἰς τὴν βασιλείαν κατέστη, τῶν ἑταίρων καὶ φίλων τῶν Πανταλέοντος ἕνα τῶν γνωρίμων ἐπὶ γνάφου διαφθεῖραι καταξαινόμενον. Ad eandem poenam, qua aliquos carduis, tanquam fullones vestes, carminabant, alludit Aristoph. in Acharn. v. 319. in phrasi καταξαίνειν ἄνδρα εἰς φοινικίδα. Conf. Schol. ad h. l. et Suidam in καταξαίνειν. Et Plato lib. ult. de rep., ubi de infernalibus ministris Aridaeum, antiquum illum Platonis tyrannum, super tribulis lacerantibus scribit: εἷλκον — ἐπ' ἀσπαλάθων κνάμπτοντες. Nam ἀσπάλαθοι sunt frutices spinosi: vide supra s. h. v.: et κνάμπτοντες iidem, qui καταξαίνοντες. Hesych. κνάμπτει, καταξαίνει.

*ΚΑΤΑΞΗΡΑΙ'ΝΩ, exsicco. הוֹבִישׁ Hiph. a יָבֵשׁ, idem. Ios. II, 10. sec. Vat. κατεξήρανε, ubi reliqui libri simplex ἐξήρανε habent. - שָׁסַע, diripio, depraedor. Hos. XIII, 15. sec. Vat. καταξηρανεῖ τὴν γῆν αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ σκεύη ἐπιθυμητὰ αὐτοῦ. Bahrdtius ad h. l. suspicatur, legendum esse καταξανεῖ. Mendum proclive erat ob praecedens ἀναξηρανεῖ, et καταξαίνω, contero, excorio, perdo, respondet omnino τῷ

נָשָׁה. Iudith. V, 15. *κατεξήρανεν ὁ θεὸς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν.*

ΚΑΤΑΞΗΡΟΣ, aridus. יָבֵשׁ, verbale. Num. XI, 6. *νῦν δὲ ἡ ψυχὴ ἡμῶν κατάξηρος,* nunc vero anima nostra *deficit,* h. e. *iam vero contabescimus.* Apud *Alciphr.* I, 22. *τὸ κατάξηρον τ. ἐπιθυμίας* est *flagrans, ardens cupiditas.*

**ΚΑΤΑΞΙΟΣ, dignus, meritus. Addit. Esther.* XVI, 12. *τὴν καταξίαν θεοῦ ἀποδόντος αὐτῷ κρίσιν,* Deo reddente ei, *quod meruit,* ut h. l. *Vulgatus* interpretatus est. Sic apud *Polybium* I. c. 88. *καταξίως, pro merito,* sc. delicti. Idem adverbium legitur quoque apud *Sophocl. Oed. Colon.* v. 965.

ΚΑΤΑΞΙΟΩ, dignum iudico, it. *oro.* *נָטַשׁ, *permitto.* Gen. XXXI, 28. *οὐ κατηξιώθην* sec. *Compl.* Est alius interpretis, qui libere vertit. 2 Macc. XIII, 12. *καταξιωσάντων τὸν ἐλεήμονα κύριον,* cum *rogarent* misericordem Dominum. 3 Macc. III, 21. *πολιτείας αὐτοὺς Ἀλεξανδρέων καταξιῶσαι.* Confer 2 Thess. I, 5. et *Demosth.* pag. 1383, 11. ed. *Reisk.*

ΚΑΤΑΞΥΩ, derado, abrado, it. *polio.* Ep. Ier. v. 6. *γλῶσσα κατεξυσμένη ὑπὸ τέκτονος,* lingua *polita* a fabro.

ΚΑΤΑΠΑΙΔΕΥΩ, erudio. הוֹרִיד Hiph. a יָרַד, *deduco. Symm.* Thren. I, 13. *κατεπαίδευσε.* Deduxit fortasse a רָדָה, *dominatus est.* Num fortasse legendum est *κατεπύρωσέ με? Doederleinius* (in *Repert. bibl. et or. literat.* T. VI. p. 196.) legere mavult *κατεπάλαισε.*

ΚΑΤΑΠΑΙΖΩ, illudo. הֵתֵל Pih. idem. Ierem. IX, 5. – קִלֵּס Pih. idem. 2 Reg. II, 23. – קָדְקֹד, *vertex.* Ierem. II, 16. *κατέπαιζον:* cuius versionis hanc rationem reddit *Cappellus* in *nott. critt.* p. 520. quod, qui aliquem deridet, capitis verticem solet agitare. Sed rectius *Spohnius* ad h. l. coniicit, eos legisse קרפף, ab arab. قذف, *conviciatus est.* – תָּעָה, *seduco. Symm.* Gen. XXVII, 12. מְתַעְתֵּעַ (part. Pih. gem. litera, *seductor*), *καταπαίζων.*

**ΚΑΤΑΠΑΛΑΙΩ, lucta vinco, vinco.* 4 Macc. III, 18. *ἀλγηδόνας καταπαλαῖσαι. Suidas: καταπαλαίω σε, καὶ καταπανουργεύω, αἰτιατικῇ.*

ΚΑΤΑΠΑΝΟΥΡΓΕΥΩ, malitiose decerno. הֶעֱרִים Hiph. *callido ago.* Ps. LXXXIII, 3. *ἐπὶ τὸν λαόν σου κατεπανουργεύσαντο γνώμην,* contra populum tuum *malam decreverunt sententiam.*

ΚΑΤΑΠΑΣΣΩ, vel *ἄττω, conspergo.* *הִתְחַפֵּשׂ, *muto me. Symm.* 1 Reg. XX, 38. *καταπασάμενος σποδῷ κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ,* conspergens se in cinere super oculos suos. Non male quoad sensum. – הִתְפַּלֵּשׁ Hithp. *voluto me.* Ier. VI, 26. *Al.* Mich. I, 10. *καταπάσασθε.* – זָרַק, *spargo, adspergo, conspergo.* Iob. II, 12. *καταπασάμενοι γῆν ἐπὶ τὰς*

κεφαλὰς, *conspergentes* terra s. pulvere capita sua. Confer 2 Macc. XIV, 15. Praeterea legitur Iob. I, 20. *κατεπάσατο γῆν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ*, ubi nihil pro hac voce in textu hebr. legitur. *Hesych.* et *Phavor.* *κατεπάσατο*, *κατεκτίσατο*. Vox *κατεκτίσατο* corrupta videtur *Bielio*, et fortasse reponendum *κατεπλήσατο*, *replebat.* Conf. *Suidam* in v. *καταπάσω* et *κατάπαστος*. 2 Macc. X, 26. *γῇ τὰς κεφαλὰς καταπάσαντες*, terra vel pulvere capita *conspergentes*.

ΚΑΤΑΠΑΤΕ'Ω, *conculco*, *opprimo*, *supprimo*, *deripio*, *valde contemno*, *nihili aestimo*. בוס, idem. Ies. LXIII, 6. *κατεπάτησα αὐτοὺς ἐν ὀργῇ μου*, *conculcavi* eos in ira mea. Vide et v. 18. – *גָּרַף, *devolvo*. Iud. V, 21. sec. cod. *Oxon.* *καταπατήσει*. Videtur haec vox e fine commatis huc irrepsisse. – דּוּשׁ, *trituro*. Iob. XXXIX, 15. *θηρία ἀγροῦ καταπατήσει*, ferae agrestes conculcabunt. Sic et verbum de *suibus* usurpat *Herodotus* lib. II. p. 106. *ἐπεὰν δὲ καταπατηθῇ τοῖσι ὑσὶ τὸ σπέρμα*. Vide *Raphelii annotatt.* ex eod. ad Matth. VII, 6. p. 145. Ies. XXV, 10. *καταπατήσεται ἡ Μωαβῖτις, ὃν τρόπον πατοῦσιν ἅλωνα ἐν ἁμάξαις*, *conculcabitur* Moabitis, quemadmodum conculcant aream plaustris. – דָּלַח, *conturbo*. Ezech. XXXII, 13. – דָּקַק, *comminuo*. Ies. XXVIII, 8. – דָּרַךְ, *pedibus calco*, *conculco*. Iud. V, 21. XX, 43. Ies. LXIII, 3. – הֵידָד, *celeusma*, *vox ovantium continuo ingeminata*, speciatim *calcantium uvas in torculari*. Ies. XVI, 9. – הָלַם, *contundo*. Ies. XVI, 8. – *הָמַם, *contero*. Ies. XXVIII, 28. – לוּעַ, *deglutior*. LXX sec. *Compl.* et *Aqu.* (?) Iob. VI, 3. *τὰ ῥήματά μου κατεπατήθησαν*, verba mea *conculcantur*, h. e. *nihili et tanquam temere effutita aestimantur*. LXX habent *τὰ ῥήματά μου ἐστὶ φαῦλα*, eodem sensu. Sic et *Eustathius* ad verba *Homeri Il.* δ, (v. 157.) *κατὰ δ' ὅρκια πιστὰ πάτησαν* notat: *πολλὴν δηλοῖ καταφρόνησιν τὸ πατῆσαι*. Et *Suidas*: *πατήσας*, *καταφρονήσας*. Idem verba *Arriani* subiungit, in quibus *ὅρκους πατήσας* est, *qui iuramenta contemnit et violat*. *Drusius* Iobi l. c. pro *κατεπατήθησαν* coniicit legendum *κατεπόθησαν*. Vide ad h. l. *A. Schultensii anim.* p. 13. *Montfaucon.* ad *Hex.* in *Lex. hebr.* s. h. v. nec non *Lex. N. T. s. h. v.* – מְבוּסָה, *conculcatio*. Ies. XVIII, 2. 7. – מַעֲמָסָה, *onus*. Zach. XII, 3. *λίθον καταπατούμενον*, ubi non מרמסה legerunt, quod nonnullis placuit, sed sensum non male expresserunt. Lapis enim, qui calcatur, recte hebr. *lapis oneris*, h. e. *oneratus*, dici poterat. Vide infra s. v. עָמַס. – מִרְמָס, *conculcatio*. Ies. X, 6. – עָמַס, *onero*. Zach. XII, 3. – עָסַס, *premo*, hinc *calco*, *conculco*. Mal. IV, 3. – פָּגַע, *occurro*. Ruth. II, 22. *οὐ καταπατήσονταί σε ἐν ἀγρῷ ἑτέρῳ*. Ita *Ald.* sed mendose. In reliquis libris legitur *ἀπαντήσονται*. Quid si scriberetur *καταπαντήσονται?* – צָרַר, *hostiliter ago*. Amos. V, 12. *καταπατοῦντες δίκαιον*, *opprimentes* iustum. – רָמַס, *calco*, *conculco*. 2 Par.

XXV, 18. Ps. VII, 5. Ies. XLI, 25. *κεραμεὺς καταπατῶν τὸν πηλὸν*, figulus calcans lutum: et alibi aliquoties. *Aqu. Symm. Theod.* Ies. XXVIII, 3. *καταπατηθήσεται*. - רָמַס, *conculco.* Ezech. XXXII, 2. - רָצַץ, *contero.* Hos. V, 11. *κατεπάτησε τὸ κρίμα*, *violavit* enim praecepta divina. Amos. IV, 1. *καταπατοῦσαι πένητας*, *conculcantes*, h. e. *opprimentes*, egenos. - שָׁאַף, *absorbeo*, *anhelo.* Ps. LV, 1. *κατεπάτησέ με ἄνθρωπος*, *oppressit* me homo. Sc. שָׁאַף interdum est i. q. שׁוּף, *proterere*, *conculcare* (Conf. Amos. II, 7.). *Symmachus* h. l. per *ἐπιτρίβειν* expressit. Vide ad h. l. *Rosenmüll.* Ibid. v. 2. et Ps. LVI, 4. ubi plerique statuunt eos שָׁפַי legisse cum *Vulg. Arab.* et *Chald.* - שׁוּף, *contero*, it. *occulto.* Ps. CXXXVIII, 10. *ἄρα σκότος καταπατήσει με.* *L. Bos. Proleg. in LXX Intt.* c. 3. et *Cappellus in Crit. S.* p. 751. Graecos fortasse hic pro *καταπατήσει* scripsisse putant *καταπετάσει*, *velabunt*, et sic etiam versionem Arab. et alium interpretem graecum *καλύψει* habere notant. Sed cum verbum *καταπατήσει* magis cum Hebr. conveniat quam *καταπετάσει*, et illud omnes praeterea codices habeant, potius statuere mallem, LXX Intt. significationem verbi hebr. ab h. l. alienam expressisse. Habet praeterea *καταπατεῖν* adiunctam notionem *occultandi.* - שָׁסָה, *diripio.* 1 Sam. XIV, 49. ubi *καταπατεῖν* *opprimere* notat. - שָׁסַס, idem. 1 Sam. XVII, 53. *κατεπάτουν τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν.* Posuerunt actionem cum direptione ac depraedatione coniunctam, aut potius effectum eius. Legitur praeterea apud *Inc.* et LXX 1 Sam. XXIII, 1. ubi duae versiones coaluerunt. 1 Macc. III, 52. *τὰ ἅγιά σου καταπεπάτηται καὶ βεβήλωται*, sancta tua *conculcata*, h. e. *profanata et contaminata sunt.* Vide et v. 46. et 1 Macc. IV, 60.

ΚΑΤΑΠΑ'ΤΗΜΑ, *conculcatio*, *conculcamentum*, etiam *id*, *quod conculcatur.* בִּלַּע Pih. *absorbeo.* Thren. II, 8. Si coniecturae locus esset, mallem *καταποτήματος* aut *καταποντισμοῦ* legere. Sed *absorbere muros* nihil aliud significare potest, quam *destruere muros*, et *pedibus eos conculcandos tradere.* Confer quae supra notata sunt in v. *καταπατέω* post hebr. בלע. - לַעַג, *subsannatio.* Ezech. XXXVI, 4. *εἰς καταπάτημα*, in *contemptum.* Quae enim pedibus calcantur, ea fere vilipenduntur. - מְבוּסָה. Ies. XXII, 5. - מִרְמָס, et מִרְמָס. Ies. V, 5. VII, 25. XXVIII, 18. Mich. VII, 1. - רֶפֶשׁ, *coenum*, *quod pedibus calcari solet.* *Aqu. Symm.* ac *Theod.* Ies. LVII, 20.

ΕΙ'Σ ΚΑΤΑΠΑ'ΤΗΜΑ ΕΙ'ΜΙ', *in conculcationem sum.* בּוּס, *conculco.* Ies. XIV, 25.

ΚΑΤΑΠΑ'ΤΗΣΙΣ, *ipsa conculcandi actio*, *conculcatio.* דּוּשׁ, *trituro.* 2 Reg. XIII, 7. Vox hebr. quoque in genere, ut arab. داس et syr. [illegible], *conculcare* notat. - רָמַס,

lotio. *Inc.* Ps. LIX, 10. Scilicet רָחַץ, praeter *lavare*, in l. arab. etiam *contundere*, *conculcare* notat. Vide *Verschuir. Diss. Exeg.* p. 19.

ΚΑΤΑΠΑΥΜΑ, *requies*, it. *sedes perpetua et prae caeteris amoena.* Sir. XXXVI, 12. *ἱερουσαλὴμ, πόλιν καταπαύματός μου.* Vide s. v. *κατάπαυσις.*

ΚΑΤΑΠΑΥΣΙΣ, idem. *אֲחֻזָּה, *possessio.* Lev. XXV, 28. *εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ* sec. *Alex.*, ubi reliqui *κατάσχεσιν* habent. – מָנוֹחַ, *locus quietis*, *ubi quiescitur*, *quies.* 1 Par. VI, 31. – מְנוּחָה, idem. Deut. XII, 9. Iud. XX, 43. 1 Reg. VIII, 57. Ps. XCIV, 11. ad quem locum *Suidas* ex *Theodoreto: κατάπαυσις, ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας.* – *מִנְחָה, *oblatio.* *Inc.* Lev. XIV, 10. Legit מְנוּחָה. – נוּחַ, nomen. 2 Par. VI, 41. – נוּחַ, verbum, *quiesco.* Num. X, 32. – *שָׁבַת, *cesso.* Exod. XXXIV, 21. *κατάπαυσις* sec. *Vat.* Sed lectio est vitiosa. Reponendum est *καταπαύσεις*, ut habet *Alex.* ac verba antecedentia postulant. Confer quoque ibid. cap. XXXV, 2. – תְּשֻׁאוֹת, *acclamationes*, *strepitus.* *Theod.* Zach. IV, 7. Sed mihi ibi vox *κατάπαυσις* potius ad sequ. vocem חֵן referenda esse videtur, cuius effectus est *κατάπαυσις.* 2 Macc. XV, 1. *τῇ τῆς καταπαύσεως ἡμέρᾳ*, die *sabbati.* *Suidas: κατάπαυσις, ἡ τοῦ σαββάτου ἡμέρα, ἐν ᾗ ὁ θεὸς κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, καὶ καθ᾽ ἣν Ἰουδαῖοι εἰσῆλθον εἰς τὴν γῆν ἐπαγγελίας· καὶ ἡ τῶν οὐρανῶν βασιλεία.*

ΚΑΤΑΠΑΥΩ, *requiesco*, *desino*, *cesso*, *consideo*, it. *quiescere facio*, *cessare facio*, *finem facio*, *sedo*, *inhibeo*, *aufero*, *compesco.* אָסַף, *recipio*, *retraho.* Psalm. LXXXIV, 5. *κατέπαυσας πᾶσαν τὴν ὀργήν*, *sedasti* omnem iram tuam. – *בָּעַת, *terreo.* 1 Par. XXI, 30. sec. *Cod. Cant.* et al. Sed loco *κατέπαυσεν* sine dubio ibi legendum est *κατέσπευσεν*, quod vide infra. – *הִדְרִיךְ Hiph. a דָּרַךְ, *calcare facio.* Iud. XX, 43. sec. *Alex.* ubi tamen *Grabius* substituit vocem *καταπατέω.* – הֵלִין Hiph. a לִין, *pernocto.* Iud. XVIII, 2. *κατέπαυσαν ἐκεῖ*, *pernoctarunt* ibi. Adde 2 Sam. XVII, 8. sec. *Alex.* *οὐ καταπαύσει τὸν λαὸν*, *non permittet*, *ut populus se quieti det*, s. *non dormitare sinet.* Reliqui libri habent ibi *καταλύσει.* – הִנִּיחַ Hiph. a יָנַח, *omitto.* *Inc.* et LXX sec. *Compl.* 2 Sam. VII, 1. Cohel. X, 4. *καταπαύσει ἁμαρτίας μεγάλας*, *inhibebit* peccata multa. In utroque loco a נוּחַ deduxisse videntur. – חָיָה, *vivo.* Deut. V, 33. *ὅπως καταπαύσῃ σε*, ut te *quiescere faciat.* *Vivere* h. l. de *felicitate* accipiendum est, de qua etiam *καταπαύειν* et *κατάπαυσις* in N. T. libris adhibetur. Vide *Lex. N. T.* s. h. v. – יָשַׁב, *sedeo*, *maneo.* Ruth. II, 7. – כִּלָּה Pih. *perficio.* Gen. XLIX, 32. *κατέπαυσεν ἰακὼβ ἐπιτάσσων τοῖς υἱοῖς*, *desinebat* Iacobus praecipere filiis. Ex. XXXI, 18. *ἡνίκα κατέπαυσε λαλῶν αὐτῷ*, cum *desiisset* loqui cum illo. Vide et Exod. XXXIV, 35. Ios. X, 20. – *מְגִינּוֹת, *mo-*

dulationes. *Inc.* Hab. III, 19. *κατεπαύσατο.* *N. L.* Fortasse ibi τῷ מְנַצֵּחַ respondet, ut legerit מְנוּחָה aut הֵנִיחַ. - נִהֵל Pih. *deduco.* 2 Par, XXXII, 22. נִהֵל h. l. *arcere* notat, et *καταπαύειν* est *impedire, quo minus aliquis ab altero turbetur,* aut *compescere.* - נוּחַ : הֵנִיחַ, Kal et Hiph. Exod. X, 14. *κατέπαυσεν ἐπὶ πάντα τὰ ὅρια Αἰγύπτου πολλὴ σφόδρα, considebat* in omnibus finibus Aegypti magna multitudine. Vide et 2 Sam. XXI, 10. Exod. XXXIII, 14. *καταπαύσω σε,* te *in quietem ducam.* Vide et Ios. I, 13. 15. et conf. Hebr. IV, 8. et ad h. l. auctores *Wolfio* p. 644. laudatos. Deut. XII, 10. *καταπαύσει ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν, quietem dabit* vobis ab omnibus inimicis. Vide et Deut. XXV, 19. Ios. III, 13. *ὡς ἂν καταπαύσωσιν οἱ πόδες τῶν ἱερέων ἐν τῷ ὕδατι τοῦ Ἰορδάνου,* cum *steterint* pedes sacerdotum in aqua Iordanis. 2 Par. XIV, 6. *κατέπαυσε κύριος αὐτῷ, quietem* illi *dedit* Dominus. Vide et 2 Par. XV, 15. XX, 31. - נִפַּשׁ Niph. *recreo me.* Exod. XXXI, 16. - פִּשֵּׁחַ Pih. *discerpo.* Thren. III, 11. *κατέπαυσέ με,* ubi *Cod. Norimb.* habet *διεσπάραξε.* *Theodoret.* *διετάραξε.* *Doederlein.* in *Eichhorn. Repert. bibl. et orient. literat.* T. VI. p. 200. coniicit legendum *κατέσπασε,* a *κατασπάω,* ut iam ante eum iudicavit *Cappell. in nott. critt.* p. 540. Fortasse respexerunt ad arab. فسح, *spatium, otium fecit.* - רָגַע, *disrumpo.* Iob. XXVI, 12. *ἰσχύϊ κατέπαυσε τὴν θάλασσαν,* robore *sedat* mare. Libere verterunt. - רִפָּה Pih. *remitto.* Ezech. I, 24. *κατέπαυον αἱ πτέρυγες αὐτῶν,* quiescebant alae eorum. Alae quiescunt, quando demittuntur. - שָׁבַת : הִשְׁבִּית, Kal et Hiph. Gen. II, 2. *κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, quiescebat* die septima. Gen. VIII, 22. *θέρος καὶ ἔαρ ἡμέραν καὶ νύκτα οὐ καταπαύσουσιν,* aestus et ver die et nocte non *cessabunt.* Vide et Nehem. VI, 3. Deut. XXXII, 26. *καταπαύσω δὲ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν, delebo* autem ex hominibus memoriam illorum. Conf. Sir. X, 18. 2 Par. XVI, 5. *κατέπαυσε τὸ ἔργον αὐτοῦ, cessabat* ab opere suo. Neh. IV, 11. *καταπαύσωμεν τὸ ἔργον, inhibeamus* opus. Thren. V, 14. *πρεσβύται ἀπὸ πύλης κατέπαυσαν,* seniores in porta *sedere desierunt.* Ezech. XXX, 13. *καταπαύσω μεγιστᾶνας ἀπὸ Μέμφεως, auferam* magnates Memphi. Dan. XI, 18. *καταπαύσει ἄρχοντας (ἀπὸ) ὀνειδισμοῦ αὐτῶν, cessare faciet* principes ab opprobrio suo. Hos. I, 4. *καταπαύσω βασιλείαν, finem faciam* regni. Vide et Hos. VII, 4. et quae ad h. l. notavi in *κατάκαυμα.* - שׁוּב : הֵשִׁיב, Kal et Hiph. *revertor, reverti facio.* Num. XXV, 11. 1 Reg. XII, 34. Iob. XXI, 34. *Aqu.* Ez. VII, 24. - שָׁכַב, *cubo.* Ios. II, 1. *κατέπαυσαν ἐκεῖ, quiescebant* ibi. - שְׁכָבָה, *cubatio.* Exod. XVI, 13. *καταπαυομένης τῆς δρόσου.* *Vulg.* ros iacuit. - שָׁקַט, *quiesco.* Ios. XI, 23. *ἡ γῆ κατέπαυσε πο-*

λεμουμένη, terra *quiescebat* a bellis. – שָׂרַף, *comburo*. Psalm. LXXIII, 9. *καταπαύσωμεν πάσας τὰς ἑορτὰς τοῦ θεοῦ*. Legendum esse *κατακαύσωμεν*, iam coniecit *Hieronymus* in *Ep. ad Sunniam et Fretel.* p. 58. T. IV. Opp. ed. *Froben.* cuius auctoritatem secuti quoque sunt *Grabius*, *Cappellus in Crit. S.* p. 754. *Semlerus* et alii. Sed mihi non sollicitanda videtur lectio recepta. שָׂרַף enim non solum *comburere*, sed etiam *finem imponere*, *cessare facere* notat. Si enim aliquid comburitur, tunc finem habet, et prorsus cessat. *Vulg. quiescere faciamus.* Ita quoque *Syrus*. Conf. supra s. v. *ἑορτή*. Praeterea legitur Iob. XXI, 34. ubi verbis hebr. וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם נִשְׁאַר־מָעַל, *et responsionibus vestris remansit praevaricatio*, respondent graeca: *τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι ἀφ' ὑμῶν οὐδέν ἐστι*, quod ego a vobis *ad silentium redigar*, nihil est, h. e. nullo modo a vobis ad silentium redigar. Sensum expresserunt. Qui enim vana et falsa regerit, is non expectare potest, ut adversarium suum compescat. Sirac. V, 6. *ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς καταπαύσει ὁ θυμὸς αὐτοῦ*, ubi *καταπαύειν incumbere*, *morari*, et quidem sensu malo notat, ita ut de eo dicatur, quod magnam vim exserit, aut valde efficax est in aliquid. Sir. XXIV, 8. *κατέπαυσε τὴν σκηνήν μου*, *certum ac perpetuum domicilium mihi assignavit.* Conf. v. 9. Sir. XXXVIII, 23. *ἐν ἀναπαύσει νεκροῦ κατάπαυσον τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ*, *cum quiescente defuncto depone memoriam eius.*

**ΚΑΤΑΠΕΙ'ΘΩ*, *persuadeo*, *adduco*, *induco*. בָּלַע, *deglutio*. 2 Sam. XVII, 16. sec. *Vat.* *μήποτε καταπείσῃ τὸν βασιλέα*, ubi sine dubio ex *Alex.* legendum *καταπίῃ*. *Complut.* habet *καταποθῇ*. Vide infra s. *καταπίνω*.

ΚΑΤΑΠΕΙΡΑ'ΖΩ, *tento*, *exploro*, *periclitor*. 2 Macc. XIII, 18. *κατεπείρασε διὰ μεθόδων τοὺς τόπους*, *tentabat* per compendia loca, aut: artibus loca attentavit, vel: pertentavit.

ΚΑΤΑΠΕΙ'ΡΟΜΑΙ, *transfigor*, *defigor*, *compungor*. נִפְעַם Niph. *contritus*, *consternatus sum*. *Inc.* Gen. XLI, 8. *κατεπάρη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ*, *compungebatur* s. *percellebatur* animus eius. *Drusius* pro *κατεπάρη* legendum censet *κατηπόρει*, a quo tamen non immerito dissentit *L. Bos Prolegg. in LXX Intt.* c. 5. qui et illum notat, quod *κατεπάρη* a *κατεπαίρομαι*, *efferor*, derivaverit. Recte autem indice eodem mens dicitur *καταπείρεσθαι*, quando *ἐξίσταται* et *ταράττεται*, quod alias etiam *κατανύσσεσθαι* dicitur, v. c. Gen. XXVII, 38. et alibi. Haecce *Bielius*. Fortasse legendum est *κατεπτύρη*, quod *Aquilae* tribuitur in cod. *Mosquensi* et *Vetus latinus* expressisse videtur verbis: *pavore perterritus*. Vide infra s. v. *καταπτύρομαι*. Simplex *πτύρομαι*, *consternari*, reperitur quoque apud *Aeschin. Socrat.* III, 16.

ΚΑΤΑΠΕΛΜΑΤΟ'Ω, *novis soleis resarcio, pyctaciis consuo. Pyctacium* s. *pittacium* est *frustum panni*, etiam *corii.* Hinc:

ΚΑΤΑΠΕΛΜΑΤΟ'ΟΜΑΙ, *pittaciis consuor*, sive *variis soleis* aut *corii frustis suppactus reddor.* מְטֻלָּא part. Pyh. a טָלָא, *resartus*, *interpolatus.* Ios. IX, 5. σανδάλια παλαιὰ καὶ καταπεπελματωμένα, sandalia antiqua et diversis solearum s. corii frustis suppacta. Est a κατὰ, quod in compositione aliquando *plenitudinem* et *multitudinem* innuit, et πέλμα, quod *plantam pedis* notat, atque pro *solea, qua plantarum calces infimae teguntur*, saepe sumitur. Sed quia soleae ex corio fieri saeculis omnibus consuevere, ideo et pro *corio densato* Graeci πέλμα usurpant. *Etymol. M.* πέλμα παρὰ τὸ πεπιλῆσθαι πλέον τοῦ ἄλλου δέρματος, ἢ παρὰ τὸ πέλας ἀεὶ καθεστάναι τῶν πέδων. Vide *Bynaeum* de *Calc. Hebr.* p. 32 sequ. Conf. et *Perizon.* ad *Aelian. V. H.* Lib. IX. c. 14. qui σανδάλια καταπεπ. interpretatur *sandalia undique reparata*, addens: *dum saepius attrita acceperunt identidem alia atque alia* πέλματα. In *Cod. Oxon.* Ios. l. c. legitur per syncopen καταπεπελτωμένα. Inde apud *Hesychium:* καταπεπελτωμένα, καταπεπιναρωμένα. Sic enim e *Lex. Cyrilli MS. Brem.* legendum pro καταπεπολτωμένα, καταπεπινακωμένα. *Suidas* habet πεπελτωμένα, πεπιναρωμένα, pariter respiciens ad Ios. l. c. ubi coniiciente *L. Bos. anim. ad auctt. graecc.* p. 177. divisim legit κατὰ πεπελτωμένα. Caeterum copiose de h. v. disputavit *Fischerus Proluss. de Verss. GG. V. T.* p. 122 sequ. qui multa argumenta congessit, ut ostenderet, reponi debere καταπεπολτωμένα a πόλτος, quo *pulticula* proprie significatur. In *MS. Aug.* in *Catena* in *Octateuchum* a *Theodokio* edita legitur καταπεπαλτωμένα. Confer *Ernesti Bibl. Theol. Noviss.* P. III. p. 292. et *Acta Erudit.* a. 1772. p. 544. Vide quoque *Bonfrerium* ad Ios. l. c.

*ΚΑΤΑΠΕ'ΛΤΗΣ, *catapulta.* Nonnunquam sumitur pro *machina bellica ad iaciendas sagittas fabricata*, sicuti *balistae ad iaciendos lapides*, sed 4 Macc. VIII, 12. et IX, 26. pro *instrumento torquendi* et *genere supplicii. Suidas:* καταπέλτης, εἶδος κολαστηρίου, adducto in fine articuli loco ex *Martyrio S. Thyrsi*, ubi legitur: καταπέλταις ποδῶν. *Zonaras Lex.* c. 1141. καταπέλτης, τιμωρητικὸν ὄργανον, ἐν ᾧ προσδεσμούμενός τις οὕτως κολάζεται. Adde *Schol. Acharn.* v. 159. *Hesych.* καταπέλτης, εἶδος βασανιστηρίου, ὡς ὅπλον χαλκοῦν, ἐν ᾧ ἐξαυθροῦσι τὰ μέλη οἱ δήμιοι, ubi vide Intt.

*ΚΑΤΑΠΕΛΤΟ'Ω. Ios. IX, 5. sec. cod. *Oxon.* Vide καταπελματόομαι.

ΚΑΤΑΠΕΝΘΕ'Ω, *lugeo.* הִתְאַבֵּל Hithp. idem. Exod. XXXIII, 5. κατεπένθησαν ἐν πενθικοῖς.

ΚΑΤΑΠΕΤΑΌΜΑΙ, *devolo*, *volando descendo*, *pervolo*. נָדַד, *vagor*. Prov. XXVII, 8. Bene. Nam in illo loco de *avibus* sermo est.

ΚΑΤΑΠΈΤΑΣΜΑ, *velum*, *aulaeum*, *quo quid obtegitur*, *operimentum*. כַּפֹּרֶת, *propitiatorium*. Exod. XXVI, 34. XXX, 6. – מָסָךְ, *tegumentum*, *velum*. Exod. XXVI, 37. XXXVIII, 18. et alibi. – פָּרֹכֶת, *velum*. Exod. XXVI, 31. Lev. IV, 6. 17. – פָּרֹכֶת מָסָךְ, *velum aulaei*. Exod. XXXV, 11. – *שְׂרֵפָה, *combustio*, s. potius *rogus*. Num. XIX, 6. ubi pro *καταπετάσματος*, quod habet ed. *Compl.*, sine dubio legendum est *κατακαύματος*. Sir. L, 5. 1 Macc. IV, 51. *τὰ καταπετάσματα*. Ibid. I, 22. ubi in singulari de *velo sancti sanctorum* adhibetur. Vide *Ioseph. de B. I.* V, 5, 4. *Gloss. in Octat.* *καταπέτασμα*, *κατακάλυμμα*. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *καταπέτασμα*, *βῆλον*, h. e. *velum*. Plura de hoc voce vide apud *Ioh. Nicolai* in not. ad *Sigon. de rep. Hebr.* p. 124.

ΚΑΤΑΠΗ'ΓΝΥΜΙ, *configo*, *defigo*, *suspendo*. הֶעְמִיק, Hiph. *profundum facio*. Hos. V, 2. ὃ (*δίκτυον*) οἱ *ἀγρεύοντες τὴν θήραν κατέπηξαν*, cuius vallos *terrae defixerunt* venantes feras. *Dathio* ad h. l. *κατέπηξαν* hebr. שָׁחַט, *mactavit*, respondere videtur, pro quo legerint שָׁטַח, *expandit*. *Drusius* coniecit legendum *ἀπέκρυψαν*. *Bahrdtio* ad h. l. *Arabs* legisse videtur *κατέπυξαν εἰς θύραν*. *Al.* Hos. IX, 10. – הֹקִיעַ, *figo*, *defigo*. 1 Sam. XXXI, 10. *τὸ σῶμα αὐτοῦ κατέπηξαν ἐν τῷ τείχει*, corpus eius *suspendebant* in muro.

ΚΑΤΑΠΗ'Ξ, *palus in terra defixus*, etiam *palus aquae infixus*. אֶדֶן, *basis*. *Symm.* Iob. XXXVIII, 6. *καταπῆγες*. *Suidas*: *καταπῆγας*, *τὰ πηγνύμενα ξύλα ἐν τοῖς ὕδασι*.

ΚΑΤΑΠΗΔΆΩ, *desilio*. יָרַד, *descendo*. 1 Sam. XXV, 23. – נָפַל, *cado*. Gen. XXIV, 64. *Al.* 2 Reg. V, 21.

ΚΑΤΆΠΙΚΡΟΣ, *peramarus*, *amarulentus*. לוּעַ, *deglutior*. *Symm.* Iob. VI, 3. *κατάπικροι λόγοι*, h. e. *oratio*, *qua quis graviter conqueritur de infortunio suo*, aut *in nimias ac immodestas querelas erumpit*. לָעָה, ut arab. لغى, notat *temere effutiit dicta vana et enormia*. Vide *A. Schultens. op. min.* p. 497 sequ. – מַר, *amarus*. 2 Sam. XVII, 8. *κατάπικροι τῇ ψυχῇ αὐτῶν*, *quorum animi facile irritari possunt*, seu: *feroces*. Vide infra s. v. *πικρός*.

ΚΑΤΑΠΙ'ΝΩ, *absorbeo*, *deglutio*, *devoro*, *demergo*. *אָכַל, h. l. *consumo*, *perdo*. Num. XXI, 28. sec. *Vat.* – *בַּעֲלֵי, *domini*. Num. XXI, 28. *κατέπιε*. Legerunt בָּלַע. – בָּלַע, *deglutio*. Prov. I, 12. *καταπίωμεν δὲ αὐτὸν*, *ὥσπερ ᾅδης*, *ζῶντα*, *deglutiamus* illum, tanquam infernus, viventem. Conf. Num. XVI, 32. Vide et Num. XXI, 20. Ies. IX, 16. XLIX, 19. Thren. II, 16. Ier. LI, 34. *κατέπιέ με*, *ὡς δράκων*, *devoravit* me, tanquam draco. Vide et Ion. II, 1. et conf.

Bergleri not. ad *Alciphr.* p. 86. ac *Lex. N. T. s. h. v.* Ies. XXVIII, 17. κατεπόθησαν διὰ τὸν οἶνον, *absorpti* sunt per vinum. Hos. VIII, 8. κατεπόθη ἰσραὴλ, *absorptus* est Israel. *Inc.* Iob. XXXVII, 20. ἐὰν εἴπῃ, ἀνὴρ καταποθήσεται. Sic edi iussit *Montfauconius* cum hac interpretatione latina: *si dixerit, vir absorbebitur*, sed male. Interpungendum est: ἐὰν εἴπῃ ἀνὴρ (sc. τὶ), καταποθήσεται, unde sensus oritur textui hebr. conveniens: *num dici potest aliquid, quod ad eum perferatur*, seu: si dixerit quispiam aliquid, *profecto deglutiretur. Vulgatus: etiamsi locutus fuerit homo, devorabitur.* Significat autem h. l. καταπίνειν *efficere, ut aliquid ad aliquem non perveniat. Symm.* Ps. LI, 6. ubi καταπίνειν notat *perniciem, interitum, detrimentum afferre, perdere.* Conf. *Iacobs anim. in Athen.* p. 315. *Symm.* Ies. XXV, 7. et 8. – בֶּלַע, *absorptio.* Ierem. LI, 44. – *בַּעַל, *dominus.* Num. XXI, 28. Legerunt בַּלְעֵי. Idem valet de loco Ies. XVI, 8. ubi pro בַּעֲלֵי transpositis literis legerunt בַּלְעֵי, a בָּלַע, *deglutio.* – גָּמָא Pih. *absorbeo. Symm.* Iob. XXXIX, 24. *Vulg. sorbet,* sc. terram. *Sorbere* seu *absorbere terram* de celerrimo equi cursu h. l. dicitur, unde equus velox Arabibus dicitur *equus haustor.* – טָבַע, *immersus, submersus sum. Al.* Exod. XV, 4. κατεπόθησαν, ubi al. κατεποντίσθησαν. Ex h. l. sumta est glossa *Hesychii:* κατεπόθησαν, κατεποντίσθησαν, ita ut glossema e LXX Intt. effictum videatur. – לוּעַ, *deglutio, absorbeo.* Abd. v. 16. πίονται καὶ καταπίονται. Adde *Aqu.* Prov. XX, 25. ubi pro καταπίεται ἡγιασμένος legere mallem καταπίνεσθαι ἡγιασμένους. Certe *Vulg.* habet: *devorare sanctos*, h. e. *vota praecipitare.* – נָגַר Niph. *defluo.* Thren. III, 48. ὁ ὀφθαλμός μου κατεπόθη, oculus meus *demersus est*, sc. *lacrymis.* Fortasse legerunt נִגְרַע, a גָּרַע, جرع, *bibere, exsugere.* – בְּנֶפֶשׁ, *in anima.* Prov. XXIII, 7. εἴ τις καταπίοι τρίχα, tanquam pilus in faucibus haereat: ubi נֶפֶשׁ de *animae spiramentis* ceperunt. – *פָּצָה, *aperio, patefacio. Symm.* Thren. III, 46. ὅλῳ τῷ στόματι κατέπιον ἡμᾶς, ubi libere transtulit. – שָׁמַט, *dimitto.* Ps. CXL, 7. κατεπόθησαν ἐχόμενα πέτρας, *submersi sunt* (i. q. κατεποντίσθησαν. Vide ad h. l. *Chrysostomum.*) prope petram. Interpretatio desumta esse videtur a notione *in luto s. coeno haerendi*, quam tribuerunt Intt. huic voci 2 Sam. VI, 6. et 1 Par. XIII, 9. ab arab. نقع, *coenum tenue. Hesych.* κατεπόθησαν, κατεποντίσθησαν, κατέπεσον. Confer Hebr. XI, 29. – *שָׂעַר (שׂ pro ס), *procellis agitor.* Psalm. LVII, 9. Ita quoque h. l. *Theodotio.* Sir. XXIII, 20. ἕως ἂν καταποθῇ, usque dum *demergatur. Hesych.* καταποθῇ, καταναλωθῇ.

ΚΑΤΑΠΙ'ΠΤΩ, ***concido, corruo, decido, cado*, item metaph. *animum abiicio*.** הֲרִיסוּת, ***destructio*. Ies. XLIX, 19.** *τὰ καταπεπτωκότα*. - נֶעֱצַב Niph. *dolore afficior*. Nehem. VIII, 13. *μὴ καταπίπτετε*, ne *animum abiiciatis*. - נָפַל, *cado*. Ps. CXLIV, 15. Sap. VII, 3. *ἐπὶ τὴν ὁμοιοπαθῆ κατέπεσον γῆν*, in terram iisdem malis obnoxiam *cecidi*. Cf. ad h. l. *Feselii Advers. Sacr.* lib. I. c. 10. p. 59.

ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥ'Ω, *concredo, confido*. הֶאֱמִין Hiph. idem. Mich. VII, 5. *καταπιστεύετε ἐν φίλοις*, *creditis* amicis.

ΚΑΤΑΠΛΑ'ΣΣΩ, Α'ΤΤΩ, *conformo*, it. *cataplasma facio*, s. *emplastrum impono*. יָצַר, *formo*. Ierem. I, 5. *πρὸ τοῦ με καταπλάσαι σε ἐν κοιλίᾳ*, antequam te *formavi* in utero. - מָרַח, *contundo*. Ies. XXXVIII, 21. *λάβε παλάθην σύκων, καὶ τρίψον καὶ κατάπλασαι*, sume massam de ficubus, et tere (contunde, comminue), et *fac cataplasma*. Ita reddit *Vitringa* Comm. ad h. l. p. 342. b. Habet h. l. מָרַח notionem praegnantem, *contritum imponere*. - *מָרַח, *deiicio, prosterno*. Iob. XXXVII, 11. *ἐκλεκτὸν καταπλάσσει νεφέλη*, frumentum *format* nubes, aut sec. text. hebr. demittit se nubes ad irrigationem frumenti: ubi *καταπλάσσειν* notat *formare*, ac de plantis *crescere facere, incrementum dare*. Vide infra s. v. *καταπλήσσει*.

ΚΑΤΑΠΛΗΓΜΟ'Σ, *obiurgatio, insultatio*. Sir. XXI, 5. *καταπληγμὸς καὶ ὕβρις ἐρημώσουσι πλοῦτον*, *insultatio* et iniuria desolabunt divitias. Est ibi *καταπληγμὸς obiurgatio superba, severa et acris, quae animos subditorum percellit et stupefacit*. *Tigurina* habet *concertatio*. *Hesychio καταπλήσσει* est *κατεξανιστᾷ*. Vide mox in *καταπλήσσω*.

ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΟ'Σ, *terrorem afferens*. אֵימָה, *terror*. *Quint. Ed.* Cant. VI, 9. *καταπληκτική*.

ΚΑΤΑ'ΠΛΗΞΙΣ, *terror*. אֵימָה, idem. *Aqu. Symm.* Ex. XXIII, 27. *Etymol. inedit.* et *Phavor. κατάπληξις ἐστὶ φόβος ἐκ μεγάλης φαντασίας*.

ΚΑΤΑΠΛΗ'ΣΣΩ, *percello, obstupefacio, terrefacio, perturbo*. בִּעֵת Pih. *terreo*. Iob. VII, 14. *ἐν ὁράμασί με καταπλήσσεις*, visionibus me *terrefacis*. Vide et Iob. XIII, 21. - הִטְרִיחַ Hiph. *fatigo*. Iob. XXXVII, 11. *ἐκλεκτὸν καταπλήσσει νεφέλη*, electum s. frumentum *obstupefacit* nubes. Est haec sine dubio versio alius interpretis, qui notionem vocis מָרַח respexit, qua notat *deiicere, prosternere* in l. arab. Sc. pluvia larga ac copiosa, quae decidit in frumenta aut herbas, eas ad tempus deiicit atque prosternit, adeoque quasi perturbat. Alii libri sec. *Olympiodorum* habent *καταπλάσσει*. *Grabius* edendum curavit *καταπλήσσει*, contra quem disputavit *Schwarzius* in diss. laud. p. 49., qui lectionem *καταπλήσσει τοῖς O* tribuit, et hebr. מָרַח hanc significationem admittere affirmat, quod in l. arab. *longe removere* designat. - חָפַז, *festino*,

trepide aufugio. *Symm.* Iob. XL, 18. *καταπλαγήσεται.* Sensi expresserunt, causam ponentes pro effectu. Praeterea le tur Ios. V, 2. ubi verba *καὶ κατεπλάγησαν* aliena puto, pı fecta fortassis a *Symmacho.* 2 Macc. III, 24. *καταπλαγέν τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν, obstupefacti* potentia Dei. 2 Macc. X 24. *καταπλαγείησαν, percellantur.* *Hesych.* *καταπλήσσει, κα ταράσσει, φοβερίζει, κατεξανιστᾷ.* Idem: *καταπλαγέντα, θα μάσαντα.* Idem: *καταπλήττεται, φοβεῖται, δέδιε.*

ΚΑΤΑ'ΠΛΟΥΣ, cataplus, classis mercatorum, eti *navigatio ipsa.* 3 Macc. IV, 10. *ἵνα ἀγωγὴν ἐπιβούλων ἐν πι τὶ τῷ κατάπλῳ λαμβάνωσι;* h. e. ut clam *per omne navigatio tempus* viverent. Apud *Lucianum* *κατάπλους* inscribitur D logus, in quo umbrae navigantes ad inferos sistuntur. Vi *Grotium* ad Macc. l. c.

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΕ'Ω, oppugno, depello, vinco. □r Hiph. Ios. X, 25. Conf. *Aelian.* *V. H.* lib. IV. c. 8. *Hesy καταπολεμῶ, νικῶ.*

ΚΑΤΑΠΟΝΕ'Ω, laboro, defatigor. הִקְשִׁיחַ Hiph. *du ter tracto.* *Inc.* Iob. XXXIX, 16. *καταπονήσει τῇ νεοττοτροφ defatigabitur* pullorum educatione. Secundum textum hel *durus est in pullos suos,* quod eodem redit.

ΚΑΤΑΠΟΝΕ'ΟΜΑΙ, fatigor, iniuriam patior, afflig divexor. *נִגְּרָה, *Vulg. afflictus est.* *Codex Norimb.* s. poti *Inc. Int.* Thren. III, 49. *ὁ ὀφθαλμός μου κατεπονήθη,* ocul meus *afflictus* s. *fatigatus* est, scil. lacrymis. *Doederlein* coniicit, legendum esse *κατεποντίσθη.* 2 Macc. VIII, 2. ı *ὑπὸ πάντων καταπονούμενον λαὸν,* populum ab omnibus ‹ *vexatum.* Conf. *Lex. N. T. s. h. v.* 3 Macc. II, 2. 13. *Hesy καταπονουμένοις, πειραζομένοις.*

**ΚΑΤΑΠΟ'ΝΗΣΙΣ, fatigatio, lassitudo.* מַכְאוֹב, *dol* *Inc.* Exod. III, 7. ubi *divexationem* notat.

**ΚΑΤΑ'ΠΟΝΟΣ, molestus, laboriosus, ignominios* 3 Macc. IV, 14. *τῶν ἔργων κατάπονος λατρεία,* munerum *m storum* servitus. *Plutarch.* *Timol.* 36.

ΚΑΤΑΠΟΝΤΙ'ΖΩ, demergo, submergo. אָרַב, *insid* *Al.* Hos. VII, 6. *καταποντίζεσθαι.* Vide infra s. v. *καταρ σειν.* – בָּלַע, *absorbeo.* 2 Sam. XX, 19. Ps. LIV, 9. Col X, 12. Thren. II, 2. 5. Adde *Aquil.* Iob. II, 3. ubi, ut l *immergere,* de *calamitatibus* adhibetur, ac est i. q. *κατα νειν,* adeoque propriam notionem verbi בָּלַע bene exprin Vide ad h. l. *Montf.* *Aqu. Theod.* Iob. X, 8. *Vulg. praec tas me.* *Symm.* Ies. XXV, 7. *καταποντιεῖ.* Secundum alios *ταπίεται.* *Aqu. Symm.* ib. v. 8. *Inc.* Prov. XXI, 20. – ע *immersus, submersus sum.* Exod. XV, 4. *κατεπόντισεν* s *Ald. Compl.* et *Alex.* quae est vera lectio ob seriem oratio Alii habent *κατεπόθησαν.* – *כָּסָה, *tego.* *Inc.* Ps. CV, Sermo ibi est de aquis. – שָׁטַף, *inundo.* Ps. LXVIII, 3.

CXXIII, 3. Legitur praeterea Thren. III, 51. apud *Symmachum*: κατεπόντισάν με δάκρυα, ubi nihil est in textu hebr. Vide ad h. l. *Montfauconium*.

*ΚΑΤΑΠΟΝΤΙΣΘΗ'ΝΑΙ ΠΟΙΕ'Ω, *immergo, demergo, submergo.* בָּלַע, *absorbeo. Symm.* Ps. LIV, 10.

ΚΑΤΑΠΟΝΤΙΣΜΟ'Σ, *demersio, submersio.* בָּלַע, *absorptio.* Ps. LI, 4. ῥήματα καταποντισμοῦ, *verba, quae interitum minantur.* Vide quoque supra s. v. καταπίνω.

ΚΑΤΑΠΟΡΕΥ'ΟΜΑΙ, *proficiscor deorsum, descendo.* 2 Macc. XI, 30. 3 Macc. IV, 11. ubi simpliciter *iter facere* notat. Vide *Sturz. de dial. Maced.* p. 174.

ΚΑΤΑ'ΠΟΣΙΣ, *guttur, gula,* proprie *absorptio, deglutitio.* לֹעַ, *gula, fauces. Inc. Aqu.* Prov. XXIII, 2. θήσεις μάχαιραν ἐν καταπόσει σου, pones gladium ad *gulam* tuam. *Lex. vet.* κατάποσις, *vorago.*

ΚΑΤΑΠΡΑΫ'ΝΩ, *mitigo, lenio, compesco.* שָׁבַח: הִשְׁבִּיחַ, Pih. et Hiph. *compesco.* Ps. LXXXVIII, 10. τὸν δὲ σάλον τῶν κυμάτων αὐτῆς σὺ καταπραΰνεις, agitationem autem fluctuum eius *sedas. Theod.* et *Vta Ed.* Ps. LXIV, 7. καταπραΰνων. Vide ad h. l. *Semleri Ep. ad Griesbach.* p. 17. *Symm.* Prov. XXIX, 11. — שָׁקַט: הִשְׁקִיט, Kal et Hiph. *quiesco, quiescere facio.* Ps. LXXXII, 1. μὴ σιγήσῃς, μηδὲ καταπραΰνῃς ὁ Θεός, ne taceas, neque *quiescas*, o Deus. Nonnulli legendum h. l. suspicati sunt καταβραδύνῃς. (Conf. *Syllogen Diss. Schultens. et Schroederi* p. 867.) Sed lectio recepta bene se habet, modo ad eam suppleatur ἑαυτὸν, adeoque vox καταπραΰνῃς (praeeunte *Vulg.*, qui habet *compescaris, Arab.* et *Aethiop.*) passivo sensu accipiatur. *Suidas*: μὴ καταπραΰνῃς, μὴ μακροθυμήσῃς, μὴ ἠρεμήσῃς. *L. Bos* etiam *Proleg. in LXX Intt.* c. 3. *Hesychium* huc spectare putat, quando ita habet: καταπραΰνεις, ἠρεμοποιήσεις, σιωπήσεις, et proinde etiam hic legendum censet: Καταπραΰνῃς, ἠρεμοποιήσῃς, σιωπήσῃς. Sed cum explicatio ἠρεμοποιήσῃς, *sedatum facias*, verbo καταπραΰνῃς Ps. l. c. minime conveniat, fortasse aliquis diceret, quod librarii incuria vel imperitia ex duabus glossis apud *Hesychium* una facta sit, et tam ex Psalm. l. c. quam ex Ps. LXXXVIII, 10. ita potius apud illum legendum sit: Καταπραΰνεις, ἠρεμοποιεῖς. Καταπραΰνῃς, σιωπήσῃς. Prov. XV, 19. 2 Macc. XIII, 26. συνέπεισε, κατεπράϋνεν, εὐμενεῖς ἐποίησεν.

*ΚΑΤΑΠΡΙ'Ω, *serra deseco, discindo, disseco.* Dan. XI, 59. sec. *Chis.* ἵνα καταπρίσῃ σε: coll. *Hist. Sus.* v. 59. ubi simplex πρίσῃ legitur.

*ΚΑΤΑΠΡΟΔΙ'ΔΩΜΙ, *prodo.* 4 Macc. II, 19. μὴ καταπροδιδοὺς τὴν ἀρετὴν δι' αὐτοὺς, ut propter eos non virtutis *praecepta violentur.*

ΚΑΤΑΠΡΟΝΟΜΕΥ'Ω, *captivo, depraedor, in prae abduco.* שָׁבָה, *captivo.* Num. XXI, 1. – שָׁסַס, *diripio, dep dor.* Iud. II, 14.

ΚΑΤΑΠΤΗ'ΣΣΩ, *expavesco.* הֶעְמִיק Hiph. *profun facio.* Hos. IX, 10. κατέπτηξαν, pro quo tamen alii rec κατέπηξαν. Etiam in latino *Hieronymi confixerunt* reponen est pro *confinxerunt.* Vide supra in καταπήγνυμι. – *חתח חָתַת, *invado ex insidiis, imminuo,* metaphorice: *conster terreor. Aqu.* Hab. II, 17. *Vulg. deterrebit.* – נִחַת, q Prov. XXIX, 9. οὐ καταπτήσσει. Versio haec provenit נִחָת part. Niph. verbi חָתַת. – פָּחַד, *paveo.* Prov. XXVIII, καταπτήσσει πάντα, *timet* omnia. *Hesych.* καταπτήσσει, λιᾷ, φοβεῖται. Nonnulli legere malunt καταπλήσσει. Sed infra s. v. πτήσσω. – נָמוֹג Niph. a מוּג, *liquesco. Theo LXX sec. Compl.* Ios. II, 9. κατέπτησσον, *perterrefiebant.* Ios. II, 24. κατέπτηχε, et multi codd. *Holm.* κατέπτηξεν. *Cyrilli MS. Brem.* κατέπτηχεν, πεφόβηται. Idem: κατε χώς, τῷ φόβῳ συσταλεὶς, ἢ τεταπεινωμένος. *Hesych.* κατε χότα, καταπτήσσοντα. Ita enim legendum est. Idem: κ πτηχέναι, φοβηθῆναι. Sir. XXXII, 19. οὐ καταπτήξει φό non *pertimescet timorem*, h. l. *nihil plane pertimescet.*

*ΚΑΤΑΠΤΥ'ΡΟΜΑΙ, *consternor, perterrefio.* ם *plenus sum. Aqu.* sec. cod. *Mosqu.* Gen. XLI, 8. κατεπτ *Vulg. pavore perterritus:* ubi *Montf.* κατεπάρη habet ac *eius* κατηπόρει restituendum opinatus est. Sed κατεπτύρη p ferendum est. Vox hebr. quoque h. l. de vehementi a commotione explicanda est. Simplex πτύρεσθαι, occurrit a *Aeschin. Socr.* III, 16. et *Philipp.* I, 21.

ΚΑΤΑ'ΠΤΩΜΑ, *lapsus, ruina.* Κατάπτωμα φραγ *ruina maceriae.* פֶּרֶץ, *ruptura, irruptio.* Ps. CXLIII, 17

*ΚΑΤΑ'ΠΤΩΣΙΣ, *lapsus, casus, ruina,* metaph. *fortunium, deterior conditio.* 3 Macc. II, 14. ἐν δὲ τῇ ἡμ ρᾳ καταπτώσει, in nostra praesenti *calamitate.* Sic πτ Luc. II, 34.

ΚΑΤΑ'ΡΑ, *maledictio, execratio, imprecatio.* אָלָה. XXXI, 30. Dan. IX, 11. – בֶּהָלָה, *terror, festinatio.* LXV, 23. εἰς κατάραν, pro לְבֶהָלָה, *in festinationem*, h *ita ut mox moriendum sit*, ubi non legerunt לְקְלָלָה, ut nullis visum est, aut לְאָלָה, sed libere verterunt: nam p matura mors pro effectu maledictionis habebatur. Fort etiam בָּהַל a notione *percutiendi* dictum fuit pro *diris per sit, maledixit, execratus est,* ut quoque statuit *Mich Suppl.* s. h. v. – מְאֵרָה, *maledictio.* Prov. III, 33. Mal. I ubi B. in marg. σπάνιν seriei orationis convenienter ha – קֹב infin. a קָבַב vel נָקַב, *maledicendo.* Num. XXIII, 2 קְלָלָה, *execratio, maledictio.* Gen. XXVII, 12. 13. D

XI, 25. et alibi saepius. - אלה et קללה iunctim. Ier. XLIV, 12. - שממה, *desolatio*. Ies. LXIV, 10.

*ΕΙ'Σ ΚΑΤΆΡΑΝ ΑΙ'ΔΩΜΙ. נאר, *detestatus*, *exsecratus sum*. *Symm.* Ps. LXXXVIII, 40.

ΚΑΤΑΡΆΟΜΑΙ, *maledico*, *exsecror*. ארר idem. Gen. V, 29. XII, 13. 2 Reg. IX, 34. et alibi. - בעת Pih. *perturbo*. Iob. III, 5. καταραθείη ἡ ἡμέρα ἐκείνη. Videntur mihi liberius vertisse: nam dies maledicta est *infausta*, *infelix* ex usu loquendi hebr. et talis quoque dici potest *dies*, *quam expavere faciunt amaritudines*, aut: *quae terribilis fit s. facta est amaritudinibus*, cum satis constet, *amarum* apud Hebr. *infortunium* et *calamitatem* notare. *Semlerus* coniicit, legendum esse: καὶ ταραχθείη. Quidni καταταραχθείη? quae ipsa vox h. l. apud *Inc. Int.* legitur. - ברך, *benedico*, it. *maledico*. *Al.* Iob. II, 9. κατάρασον. - הציק Hiph. a צוק, *ango*, *premo*. *Inc.* Iud. XVI, 15. κατηράσατο. Sed ibi potius respondet integrae formulae הציק בדברים. *Coarctare* aut potius *molestare* (LXX ἐξέθλιψεν) *aliquem verbis* est *conviciis aliquem proscindere*, *maledicere*, et aeque late patet vox καταρᾶσθαι. Quod si sumitur, tunc non opus erit coniectura *Scharfenbergii* κατειργάσατο reponentis, hoc sensu: *confecit* seu *enecavit eum rogitando*, *fatigavit eum precibus*. - זעם, *indignor*. Num. XXIII, 8. ubi זעם notat *indignationem verbis significare*. - נשבע Niph. *iuro*, *adiuro*. *Inc.* Ios. VI, 20. κατηράσατο. Scil. adiurationes fere coniunctae erant cum maledictionibus. - קבב vel נקב, *maledico*, *exsecror*. Num. XXIV, 10. *Aqu.* et LXX Iob. III, 8. - קלל Pih. idem. Ps. CVIII, 27. καταράσονται αὐτοὶ, καὶ σὺ εὐλογήσεις, maledicent illi, et tu benedices. Conf. Matth. V, 44. 2 Sam. XVI, 5 et 10. ubi est i. q. κακολογεῖν, *conviciis proscindere*. - קללה, *maledictio*. Deut. XXI, 23. Prov. XXVII, 14. Sap. XII, 11. σπέρμα γὰρ ἦν κατηραμένον ἀπ' ἀρχῆς, illa enim gens *interitui devota s. destinata erat* ab initio. Sir. XXVIII, 13. καταρᾶσθαι, sc. δεῖ.

ΚΑΤΆΡΑΣΙΣ, i. q. κατάρα. ארור, *maledicendo*. Iud. V, 23. - קב infin. a קבב vel נקב, idem. Num. XXIII, 11. - קללה, *maledictio*. Ier. XXXIX, 12.

ΚΑΤΆΡΑΤΟΣ, *maledictus*, *execratus*. 2 Macc. XII, 35. 4 Macc. IV, 5. *Suidas*: κατάρατος, κατάρας ἄξιος.

*ΚΑΤΑΡΆΚΤΗ i. q. καταράκτης. ארבה, proprie *cancelli*, *opus cancellatum*, *foramen*, *fenestra*. *Aqu.* Hos. XIII, 3. ἀπὸ τῆς καταράκτης.

ΚΑΤΑΡΆΚΤΗΣ vel *ΚΑΤΑΡ'ΡΆΚΤΗΣ*, *cataracta*, *catarracta*, *locus praeceps*, *unde aqua cum impetu deorsum ruit*, *canalis*, *emissarium*, *per quod aqua decurrit*, it. *carcer*, *cippus*, et *mergulus maritimus*, *aquilae species*. ארבה.

Vide s. v. καταράκτη. Gen. VII, 11. VIII, 2. ubi *catar*
coeli sunt *nubes densae et copiosae, e quibus aqua in te*
delabitur. 2 Reg. VII, 19. Mal. III, 10. *Aqu.* Ies. L
ubi *columbarium* notat. Idem Hos. XIII, 3. ἀπὸ καταῤῥά
ubi *Hieronymus* vocem interpretatur *foramen in pariet*
bricatum, per quod fumus egreditur, καπνοδόχη, ut in T
legitur. Se quemadmodum καταράκτης quoque adhibet
molibus illis fluminum, per quas ars et manus ruere a
cogunt, ita quoque de *fumario* usurpari potest. – מַ
cippus, carcer. Ierem. XX, 2. 3. ubi καταράκτης est *locus*
terraneus, quo pro carcere utebantur. Hieronymus: Pro
vo, quem nos diximus, LXX et Theodotio vertunt cat
ctem, Symmachus βασανιστήριον, sive στρεβλωτήριον,
utrumque tormenta significat. Nos autem nervum dix
more vulgari, quod tormenti genus etiam in Actibus Ap
lorum legimus, quando Apostoli Paulus et Silas in custo
dati sunt. Confer infra s. v. ξύλον. – צִינֹק, *vinculum*, it.
cer. Catarrhactae usurpabantur pro carceribus in Ori
Ier. XXIX, 21. *Michaelis* in *Supplem.* p. 2112. suspicatur,
LXX צִנּוֹר legisse, ut sint *cloacae subterraneae*, pessi
carceris genus, sive scripsisse κατάρκτην, ab εἴργω, *coe*
concludo, eoque nomine, lexicis graecis ignoto, *angu*
carcerem intellexisse. – צִנּוֹר, *canalis.* Ps. XLI, 9. –
platea. Deut. XIV, 17. – שָׁלָךְ, *mergus*, a שָׁלַךְ, *proiicer*
iniicere. Lev. XI, 17. καταῤῥάκτης. Ita dicitur h. l. *avis*
gulus (a *mergendo*, quod se in aquas ad pisciculos capie
immergat), quia se impetu deiicit ad pisces capiendos,
ταῤῥάσσειν, *cum impetu se deiicere.* Vox latina *catarrh*
legitur apud *Plinium* X, 44. ubi catarrhactas *Diome*
aves esse censet. *Hesychius: Καταῤῥάκτης, ὀχετὸς, ῥύαξ*
ὁ ἀετὸς, Σοφοκλῆς Λαοκόοντι, καὶ τὰς ἁρπυίας ἐν Φινεῖ. Sui
Καταῤῥάκτης, εἶδος ὀρνέου θαλασσίου. Conf. *Bocharti Hie*
I. p. 65. et P. II. p. 278.

ΚΑΤΑΡΆΣΣΩ et *ΚΑΤΑΡ''ΡΆΣΣΩ, ΤΤΩ, impet*
deturbo, praecipito, deiicio, delabor. Dicitur speciatin
aquis, quae ex locis altioribus profluunt, et quasi se c
ciunt. אָרַב, *insidior.* Hos. VII, 6. ἐν τῷ καταῤῥάσσειν αὐ
Latinus interpretatur: *cum praecipitarentur.* Sed verl
est activum, et significat potius: *cum praecipitarent*
Et licet hoc non proprie reddat verbum hebr., tamen ex
mit rem, de qua sermo, a fine et effectu. Nam eum in fi
insidiabantur, ut alios everterent et deturbarent. Vide
cockii comm. in Hos. p. 340. b. *Bahrdtio* ad h. l. *Arabs* leg
videtur καταρᾶσθαι, quam genuinam lectionem LXX
tuit, ut legerint בארדם loco בארבם. Sed vox لعن,
Arabs utitur, notat non solum *maledicere*, sed etiam

gere, deturbare loco. Ex mea sententia consequens pro antecedente posuerunt, seu id quod facere solent, qui aliis insidias struunt. Nam *καταράσσειν* quoque *deiicere* et *prosternere* notat. Caeterum ex illo Prophetae loco sunt corrigendae *Glossae MSS.* in *Proph.* ubi ita: *καταραίσειν, καταρίπτειν, καταρύγνυσθαι.* Lege: *Καταράσσειν, καταρίπτειν, καταῤῥήγνυσθαι.* Conf. verba *Theodoreti* paulo post adducta. Apud *Hesychium* *καταῤῥάσσειν* exponitur *κατακλάνεσθαι*, pro quo *Palmerius* legendum censet *κατακλᾷν*. Sed fortasse pariter *καταῤῥήγνυσθαι* reponendum aut *κατακλείεσθαι, includi, contineri,* more insidiarum, quae fuit *Ernesti* ad h. l. coniectura. Apud eundem *Hesychium* post vocem *κατάρξασθαι* legitur etiam: *καταῤῥάσσειν, καταρίπτειν.* – *בָּעַת, *terreo*, it. *conturbo, perturbo. Inc.* Iob. III, 5. *καταραχθείη.* – הָלַם, *contundo.* Ps. LXXXIII, 7. *ἐν πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ κατέῤῥαξαν αὐτήν*, securi et lapide acutissimo deiecerunt illam. – הִשְׁלִיךְ Hiph. *deiicio.* Ps. CI, 10. Inde apud *Suidam: κατέῤῥαξας, κατὰ τοῦ ἐδάφους ἔβαλες, μεταφορικῶς ὁ λόγος. Δαβίδ· ἐπάρας κατέῤῥαξας αὐτούς.* Ad quem locum *Theodoreti* verba in not. ad *Suidam* adducit *Küsterus.* *Ὑψηλὸν γάρ με δείξας καὶ περίβλεπτον* (sic enim legendum pro *περίβληττον*) *ἀποφήνας, ἐξαίφνης ἀπέῤῥιψας. τὸ γὰρ κατέῤῥαξας ἐκ μεταφορᾶς τέθεικε ἐπαιρόντων εἰς ὕψος τι, καὶ κατὰ τοῦ ἐδάφους καταῤῥηγνύντων. Theod.* Iob. XVIII, 7. *καταῤῥάξει, cum impetu deturbabit,* h. e. *miserum reddet, praecipitabit in perniciem.* – כָּפַף, *incurvo. Inc. et LXX* Ps. CXLIV, 15. *ἀνορθοῖ πάντας τοὺς κατεῤῥαγμένους*, erigit omnes *deiectos.* Vide et Ps. CXLVII, 7. – מִגַּר, Pih. *deiicio.* Ps. LXXXVIII, 45. *θρόνον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν κατέῤῥαξας*, thronum eius in terram deiecisti. – נָפַל, *cado.* Ps. XXXVI, 25. *ὅταν πέσῃ. οὐ καταραχθήσεται*, si ceciderit, non *perturbabitur.* Sap. XVII, 4. *ἦχοι δὲ καταράσσοντες αὐτοὺς περιεκόμπουν*, sonitus autem *descendentes* circumstrepebant illos. *Hesych.* et *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *καταράσσοντες, περικτυποῦντες.* In *Gloss. MSS. in Sap. Sal.* legitur *καταράσσοντας, περικτυποῦντας.* Sir. XLVI, 8. *κατέῤῥαξεν ἐπ' ἔθνος πόλεμον* (lege: *πολέμιον* ex *Vulgato*, qui *gentem hostilem* interpretatur), *deiecit* in gentem hostilem, sc. *λίθους χαλάζης*, lapides grandinis. Inde apud *Hesychium: κατέῤῥαξε, κατέβαλε.*

ΚΑΤΑΡΓΕ'Ω, aboleo, cessare facio, inhibeo, impedio. בַּטֵּל chald. Pah. *impedio.* Esdr. IV, 21. *καταργῆσαι τοὺς ἄνδρας*, ut *inhibeant* viros. Ib. v. 23. *κατήργησαν αὐτοὺς ἐν ἵπποις καὶ δυνάμει, inhibebant* illos equitatu et robore. Vide et Esdr. V, 5. Esdr. VI, 8. *ἐπιμελῶς δαπάνη ἔστω διδομένη τοῖς ἀνδράσιν, τοῦ μὴ καταργηθῆναι,* studiose sumtus dentur illis viris, ne *impediantur.*

ΚΑΤΑΡΓΥΡΟ'Ω, *deargento*, *argento obduco*. חשק F cingo. Exod. XXVII, 17. κατηργυρωμέναι ἀργύρῳ. *Vulg.* *stitae argenteis laminis.*

**ΚΑΤΑΡΕΜΒΕΥ'Ω*, *circumago*, *vagari facio*. נוע Hiph. a נוע, *exagito*. Num. XXXII, 13. sec. *Alex. Ald.* *Compl.* Vide s. καταῤῥεμβεύω.

ΚΑΤΑΡΙΘΜΕ'Ω, *annumero*, *enumero*. הִתְיַחֵשׂ Hit *per genera recenseor*. 2 Par. XXXI, 19. – מָלֵא, *compl* Gen. L, 3. – מִסְפָּר, *numerus*. Num. XIV, 29. – פָּרַד Pih. *paro*. *Theod.* Hos. IV, 14. κατηριθμήθησαν, ubi vox gra h. l. *coniunctionis* et *conversationis* notionem adiunctam bet. Conf. *Lex. N. T.* s. h. v. Vox hebr. notat h. l. *separ se*, s. *secedere scortationis causa*, unde LXX h. l. voce ὁ φύρεσθαι usi sunt. Subst. καταρίθμησις legitur apud *Joseph* *Apion*. lib. I. §. 21, 8. p. 452.

**ΚΑΤΑΡΟΜΒΕΥ'Ω*, *volvo et circumago in mod rhombi, vagari facio*. הֵנִיעַ Hiph. a נוע, *exagito*. Num. XXX 13. κατερόμβευσαν sec. *Vat.*

ΚΑΤΑΡ'ΡΑ'ΚΤΗΣ. Vide καταράκτης.

ΚΑΤΑΡ'ΡΕΜΒΕΥ'Ω, *circumago*, *vagari facio*. נוע Hiph. a נוע, *exagito*. Num. XXXII, 13. ubi alii κατερόμβ σαν, alii κατερέμβευσαν habent.

ΚΑΤΑΡ'ΡΕ'Ω, *defluo*. הַאֲדִיב Hiph. *crucio*. 1 Sam. 33. Commutatis nempe, ut putatur, literis Daleth et Re ex דָּאַב efficitur הַאֲדִיב. Fortasse quoque legerunt זוב *Tychsenio tentam.* p. 107. notionem זוּב, *profluere*, cogita videntur. Ex hoc loco sumta videtur glossa *Hesychii:* ταῤῥεῖν, ἀναλίσκεσθαι. – הִשְׁתּוֹחֵחַ Hithp. a שׁחח, *deiicio deprimor*. *Symm.* Ps. XLII, 5. ubi καταῤῥεῖν de animo ad bitum notat *moerore affici*, *tristem reddi*. – נָבֵל, *diffl* *Symm.* Ies. LXIV, 1. Adde 4 Macc. VI, 6.

ΚΑΤΑΡ'ΡΗ'ΓΝΥΜΙ, *confringo*, *disrumpo*, *lac* *מְטֻלָּאוֹת, *maculosa s. resarcita*. Ios. IX, 5. κατεῤῥωγότας *Ald.* *calceamenta lacerata*. Pertinet huc, quod in *Gloss.* *Octat.* legitur: κατερυγότας, διαῤῥερυγμένους. *Hesych.* hab κατεῤῥηγότας (lege κατεῤῥωγότας), διεῤῥηγμένους. – מָתֵק, *d cedo*. Prov. XXVII, 9. καταῤῥήγνυται δὲ ὑπὸ συμπτωμά ψυχή, *frangitur* autem casibus anima. Recte ad h. l. *Iae rus* monuit, e loco cap. XXIII, 21. (ubi קְרָעִים, *scissur* redditur διεῤῥηγμένα) satis apparere, LXX vocibus ; רֵעֵהוּ, *dulcedo amici sui*, in unam conflatis legisse מִתְקָרְעָה.

ΚΑΤΑΡ'ΡΙ'ΠΤΩ, *deiicio*, *praecipito*. אֻמְלַל נָבֵל ii etiam, *languesco*, *flaccesco*. *Symm.* *Theod.* Ies. XXIV, 4. τεῤῥίφη. – *הָלַם, *contundo*, *conquasso*. *Symm.* Ps. LXX 6. Vide sub καταῤῥάσσω ad eandem vocem. Consequens suerunt pro antecedente: *conquassando deiecerunt*. – יָלַךְ Hiph. Thren. II, 1. Sap. XVII, 19. κτύπος ἀπηνὴς καταῤ

πτομένων πετρῶν, sonus horribilis *decidentium petrarum.* *Gloss. MS. in Sap.* καταριπτομένων, καταπιπτόντων.

ΚΑΤΑ'ΡΡΟΙΑ, *defluxus.* אֲפִיקִים, *torrentes, alvei aquae. Aqu.* Ps. CXXV, 4. – נוֹזְלִים plur. *fluentes, fluenta. Aqu.* Ps. LXXVII, 44.

ΚΑΤΑΡΡΟΦΑ'Ω, *absorbeo.* עָלַע, arab. ولغ, *inserta lingua in aquam, eaque motitata, sorbeo. Aqu.* Iob. XXXIX, 33. καταῤῥοφῶσιν. *Vulg. lambent.* Καταῤῥοφέω legitur apud *Hipp. de locis in hom.* p. 416, 6. *Athen. Deipn.* p. 563. D.

ΚΑΤΑΡΡΕ'Ω, *defluo.* נָבַל, *cado.* Ierem. VIII, 13. τὰ φύλλα κατεῤῥύηκεν, folia *deciderunt.* *Lex. Cyrilli MS. Brem.* et *Suidas:* κατεῤῥύηκεν, ἐσάπη (ita quoque *Hesychius*), ἠφανίσθη.

ΚΑΤΑ'ΡΡΥΤΟΣ, *perfusus, irrigatus.* 2 Macc. XII, 16. λίμνην κατάῤῥυτον αἵματι, stagnum *fluens* sanguine.

ΚΑΤΑΡΤΙ'ΖΩ, *coapto, perficio, paro, dispono, exstruo, fabrico, firmo, fundo.* חוֹלֵל Pih. a חוּל, *parere facio.* Ps. XXVIII, 8. φωνὴ κυρίου καταρτιζομένη ἐλάφους, *vox Domini perficiens cervos:* ubi καταρτίζεσθαι notat: *ad plenum et perfectum partum perducere*, quemadmodum et vox hebr. notat *partum adiuvare.* In *Ed. Quinta* legitur μαιοῦσθαι. Potest tamen etiam verti: *Vox Domini confirmat cervos*, h. e. pedibus velocitatem et firmitatem tribuit. – יָסַד, *fundo.* Ps. VIII, 3. ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον, ex ore infantum et lactantium *parasti* laudem. – הֵכִין : כּוּן. Ps. LXVII, 10. ἠσθένησε, σὺ δὲ κατηρτίσω αὐτήν, infirma erat, tu autem *firmasti* illam. Conf. 1 Petr. V, 10. 2 Cor. XIII, 11. Eodem sensu quoque καταρτύσαι occurrit. *Hesych.* καταρτύσαι, κατασκευάσαι, τελειῶσαι, στερεῶσαι. *Suicerus Thes.* T. II. p. 61. et *Ed. Bernardus* not. ad *Hesychium* scribendum censent καταρτίσαι, sed cum *Suidae* etiam καταρτύσαι ex *Sophocle* exponatur παρασκευάσαι, et *Hesychio* κατηρτυκὼς reddatur τελειώσας, aliquid hic mutandum non videtur. Ps. LXXIII, 17. σὺ κατηρτίσω φαῦσιν καὶ ἥλιον, tu *perfecisti* lucem et solem. *Hesych.* κατηρτίσω, ἐποίησας, ἐτελείωσας. Ps. LXXXVIII, 36. ὡς ἡ σελήνη κατηρτισμένη εἰς τὸν αἰῶνα, tanquam luna *firmata* in saeculum. – כַּנָּה, *surculus.* Ps. LXXIX, 16. כַּנָּה h. l. LXX Interpretibus verbum visum est, cui eandem cum כּוּן dederunt notionem, aut legerunt וְהָכֵן, quod in aliis quoque locis ita vertunt. *Fischero* ad *Stockii Lex. hebr.* p. 535. legisse videntur כֹּנְנָה. Vide ad h. l. *Rosenmüllerum.* – כָּרָה, *perfodio.* Ps. XXXIX, 9. σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι, corpus autem *parasti* vel *disposuisti* mibi, ac. ad serviendum. LXX igitur generalius exposuerunt, quod specialius in textu hebr. ob oculos ponitur. *Cappellus* in *Crit. S.* p. 759. coniicit legendum κατηρτήσω, h. e. *alligasti,*

devinxisti, a *καταρτάω*, *suspendo*, *alligo*, addens: manci
enim sunt hero suo devincta, et quasi alligata, atque
eius nutu pendentia et quasi suspensa. Sed haec coniect
mihi nimis audax videtur. Confer quoque *Schotani Diatr.*
auctoritate LXX Intt. p. 57. – פָּעַל, *operor*. *Al.* Exod. X
17. *κατοικητήριον, ὃ κατηρτίσω*, domicilium, quod *exstru*
sti. Ps. LXVII, 31. *δυνάμωσον ὁ θεὸς τοῦτο, ὃ κατηρτίσω*
ἡμῖν, robora Deus hoc, quod *exstruxisti* inter nos. *Al.*
habent: *ἐπέκτηνας*, *fabricasti*. – שִׁוָּה Pih. *dispono*. Ps. XV
56. *καταρτιζόμενος τοὺς πόδας μου, ὡσεὶ ἐλάφου*, dispon
pedes meos, tanquam cervorum. Vide supra s. v. חוֹלֵל
שַׁכְלֵל: אִשְׁתַּכְלַל chald. Pah. et Ithp. *absolvo*, *or.* Esdr.
12. *τὰ τείχη αὐτῆς κατηρτισμένοι εἰσὶ*, muri eius *reconcinn*
sunt. Vide et v. 13. 16. et conf. Neh. IV, 7. ubi murorı
qui ibi *κατηρτισμένα* dicuntur, *αἱ διασφαγαὶ ἀναφράσσεσθ*
rupturae obstipari, dicuntur, et Neh. VI, 1. ubi de iisdem
fertur: *καὶ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτοῖς πνοὴ*, *et non relinque*
tur in illis ruptura: ut adeo *τὰ τείχη κατηρτισμένα* Esdr.
sint *muri*, *qui ita reconcinnati atque obstipati sunt*, *ut nu*
in iis ruptura relicta sit. Ab eiusmodi muris metapho
desumsisse videtur Apostolus 1 Cor. X, 10. ubi ita: *καὶ*
ᾖ ἐν ἡμῖν σχίσματα, ἦτε δὴ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοΐ,
ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. Confer ad h. l. *L. Bos*. p. 122. Esdr. V,
βασιλεὺς τοῦ ἰσραὴλ μέγας ᾠκοδόμησεν αὐτὸν (sc. *οἶκον*) *καὶ*
τηρτίσατο αὐτὸν αὐτοῖς, rex Israelis magnus aedificavit il
(sc. domum), et *exstruxit* eam illis. Vide et Esdr. V, 3
11. VI, 14. – שָׁתוֹת plur. *fundamenta*. Ps. X, 3. *ἃ σὺ κατη*
σω, αὐτοὶ καθεῖλον, quae tu *exstruxisti*, illi destruxer
Legerunt הַשָּׁתוֹת aut הַשָּׁתָּ, *quae posuisti*, a שׁוּת, *ponere*, o
nare, *disponere*, aut הַשָּׁתָה a שָׁתַת, et ה pro אֲשֶׁר positum
crediderunt. – תָּמַךְ, *sustento*. Ps. XVI, 6. *κατάρτισαι τὰ*
βήματά μου ἐν ταῖς τρίβοις σου, *firma* gressus meos in sem
tuis. Conf. Gal. VI, 1. ubi *Theodoretus καταρτίζετε* inter
bene exponit *στηρίζετε*, ne sc. amplius *προληφθῇ ἐν τινὶ πο*
πτώματι. Conf. Hebr. XII, 15.

ΚΑΤΑ'ΡΧΩ, *impero*, *dominor*, *male dominor*, et *κα*
χομαι, *primus facio*, *incipio*, *praecino*. הִשְׂתָּרֵר Hithp. *im*
rium mihi sumo. Num. XVI, 13. – מָשַׁל. Ioel. II, 17. *Za*
VI, 13. IX, 10. – *עָצַר, *cohibeo*, *dominor*. 1 Sam. IX,
Compl. κατάρξεται. *Al. κατάρξει*. Vox *κατάρχομαι* recte h
additam habet notionem *duri imperii*. – רָדָה. Nehem. IX,
κατῆρξαν ἐν αὐτοῖς, *dominabantur* illis. – שָׁלֵם, *incolu*
Nahum. I, 12. *κατάρχων ὑδάτων πολλῶν*, *imperans* aquis m
tis. *Trommio* iudice, quem *Bielius* quoque secutus est,
ex אִם שְׁלֵמִים, abiecto א, fabricarunt מֹשֵׁל מַיִם. *Arabs* inter
tatus est, ac si divisim legeretur *κατ᾽ ἀρχῶν κ. τ. λ.* *de pri*
piis seu fontibus (ita quoque *Syrus* sine dubio ex correcti

Iacobi Edesseni.) multarum aquarum. 2 Macc. I, 23. *καταρχομένου Ἰωνάθου*, sc. *ᾠδῆς* vel *ᾠδήν*, *praecinente* Ionathane. Sic quoque *Eurip. Hecub.* 684. *Androm.* 1199. Vide et 2 Macc. XII, 37. et confer supra s. v. *ἄρχω* et *ἐξάρχω*. 2 Macc. IV, 40. *κατήρξατο χειρῶν ἀδίκων*. *Latinus* vertit: *iniquis manibus uti coepit.*

ΚΑΤΑΣΒΕΝΝΥ'Ω, *ΝΥΜΙ*, *extinguo*, *compesco*, *sedo*: הַאֲרִיךְ Hiph. *prolongo*. Prov. XXVIII, 2. *κατασβέσει αὐτάς*. Sc. אָרַךְ notat etiam *sanavit*, et adhibetur de vulneribus, quae obducuntur s. coalescunt. Vide ad h. l. *Schultensium*. Non male itaque sensum h. l. expressisse videntur. – כָּבָה, *extinguor*. *Al.* et LXX sec. *Compl.* 1 Sam. III, 3. *κατασβεσθῆναι*.

ΚΑΤΑΣΕΙ'Ω, *commoveo*. 1 Macc. VI, 58. *δύο μέρη τῆς παρεμβολῆς κατασείοντες*. *Vulg. tubis exercitum commovere*. *Drac.* v. 14. ubi notat *cribrare*, *cribrando spargere*, ut etiam *Vulg.* et *Syrus* expresserunt.

ΚΑΤΑΣΙΓΆ'Ω, *conticescere facio*, in passivo *conticesco*. דֻּמָה verbale foem. *excisa*. *Theod.* et LXX Ez. XXVII, 32. *τίς ὥσπερ Τύρος κατασιγηθεῖσα;* quis est, qui tanquam Tyrus *obmutuit?* *Plato Phaed.* I. 107. A.

ΚΑΤΑΣΙΩΠΆ'Ω, *sileo*, it. *silere facio*. בָּלַע, *absorbeo*. Iob. XXXVII, 20. Non aliter legerunt, sed sensum expresserunt. – הַהֵסָה Hiph. *tacere facio*. Num. XIII, 31. *Vulg.*: *compescens murmur*. – הַחְשָׁה Hiph. idem. Nehem. VIII, 11. – הִשָּׁה Hiph. a נָשָׁה, *oblivisci facio*. Iob. XXXIX, 17. ubi *κατασιωπᾶν* ex adiuncto *auferre*, *privare* notat, nisi quis statuere malit, eos accepisse, ac si esset חִסָּה ab הָסָה, quod *silentium imponere* notat. Num. XIII, 31. – צִמֵּת Pih. *exscindo*. *Symm.* Ps. LXXXVII, 16. *κατεσιώπησαν*. Vide supra s. v. *ἄφωνον ποιέω*.

ΚΑΤΑΣΚΆΠΤΩ, *effodio*, *defodio*, *suffodio*, *everto*; *diruo*, *devasto*. *אִבֵּד, *perdo*. 2 Reg. XXI, 5. – גָּדַע, *abscindo*. Amos. III, 14. *κατασκαφήσεται τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου*, *destruentur* cornua altaris. – הָרַס, *destruo*. *Inc.* et libri nonnulli 2 Sam. XI, 25. 1 Reg. XIX, 10. *τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν*, altaria tua *destruxerunt*. Ier. L, 15. *κατεσκάφη τὸ τεῖχος*, *dirutus est murus*. Vide et Ezech. XIII, 14. – הֲרִיסוּת, *destructio*. Amos. IX, 11. *τὰ κατεσκαμμένα* (sc. *μέρη*) *αὐτῆς ἀναστήσω*, partes eius *dirutas* rursus erigam. Conf. Act. XV, 16. – נִצַּת Niph. a יָצַת, *comburor*. Ier. II, 15. Non legerunt נִתְּצָה vel נִתְּצוּ, quod *Michaeli* visum est, sed derivarunt a נְצָה Chald. *vastare*. Ita et *Symm.* in *Hex. Syriacis*. – נָתַץ, *frango*, *diruo*, *destruo*. Iud. VI, 28. *Inc.* Iud. II, 2. 2 Par. XXXIV, 4. Iud. VIII, 17. *τὸν πύργον κατέσκαψε*. *Hesych.* *κατέσκαψεν*, *κατώρυξεν*. Ierem. I, 10. *ἐκριζοῦν*, *καὶ κατασκάπτειν*, *καὶ ἀπολλύειν*. – עַרְעֵר : הִתְעַרְעֵר, Pih. et Hithp. geminatis li-

teris ab עָרָה, *nudo*, *nudor*. Ier. LI, 13. *κατασκαπτόμενοι* τασκαφήσεται. Lat. *suffossione suffodietur*. Conf. *Funck*. S p. 14. – עָרַף, *decollo*. Hos. X, 2. Etiam vox hebr. hic taph. *destruere* notat. – שָׁחַת Pih. *perdo*. Ierem. V, 10. , سحتن, *eradicavit*, *exstirpavit*. Conf. Gen. XLIX, 6.

ΚΑΤΑΣΚΕΔΑΖΩ, *dispergo*, etiam *conspergo*. זָרַק. XXIV, 8. *κατεσκέδασε τοῦ λαοῦ*, *conspergebat* populum. *τοῦ λαοῦ* supplendum est *ἐπί*.

ΚΑΤΑΣΚΕΠΑΣΤΟΣ, *coopertus*. צָב, *operimen* *Aqu. sec. Hexapla*, LXX sec. *Oxon.* et *Lips*. Num. VII,

ΚΑΤΑΣΚΕΠΤΟΜΑΙ, *speculor*, *dispicio*, *diligenter* *sidero*, *lustro*, *exploro*. *הָפַךְ, *everto*, *subverto*. 2 Sam. לְהָפְכָהּ, *ad evertendam eam*, *κατασκέψασθαι* sec. *Vat*. et C Coniicio, *κατασκάψασθαι* legendum esse, eo sensu, quo vox apud LXX legitur Ier. I, 10. Edit. *Ald*. habet *κατα* ψαι, quae mihi versio alius interpretis esse videtur. *ut everteret*. – *יְתוּר, *exploratio*. Iob. XXXIX, 8. *κατασ* ται. Legerunt יָתוּר a rad. תּוּר, *explorare*, quod rectius tur. – *עָלָה, *arcendo*. *Inc*. Iud. I, 22. *κατεσκέψαντο*. male ad hanc vocem hebr. relatum est in *Hexaplis*: pe potius ad וַיָּתִירוּ v. 23. ut iam observavit *Doederleinius* I *tor*. *Eichhorn*. P. I. p. 221. – רָגַל Pih. *exploro*. Ios. V *κατασκέψασθαι τὴν γῆν*, ut *explorarent* terram. Vide et XVIII, 2. 14. 17. et alibi. – תּוּר, idem. Num. X, 33. 3. Cohel. I, 13. *τοῦ κατασκέψασθαι ἐν τῇ σοφίᾳ περὶ π* ut dispicerem in sapientia de omnibus.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΩ, *apparo*, *fabrico*, *creo*, *facio* *struo*. *בִּקֵּשׁ, *quaero*. *Symm*. Cohel. XII, 10. *κατεσκ* ubi vel *κατασκευάζειν* est *operam dare*, vel statuendu eum simul sequens לִמְצֹא exprimere voluisse. – בָּרָא, Ies. XL, 28. *θεὸς ὁ κατασκευάσας τὰ ἄκρα τῆς γῆς*, Deu *creavit* extrema terrae. Ib. XLIII, 7. Conf. Sap. IX, 2 25. XIII, 4. et Hebr. III, 4. – הִתְכּוֹנֵן Hithp. a כּוּן. Num. 27. *ἵνα οἰκοδομηθῇ καὶ κατασκευασθῇ πόλις*, ut aedifice *exstruatur* urbs. – יָצַר, *formo*. Ies. XLV, 7. *ἐγὼ ὁ κατα* σας φῶς καὶ ποιήσας σκότος, ego, qui *creavi* lucem, et f nebras. Ib. v. 9. – כָּרָה. *Symm*. Ps. XXXIX, 9. – עָשָׂה, 2 Par. XXXII, 5. *κατεσκεύασεν ὅπλα πολλά*, *fabricabat* multa. Conf. Ep. Ierem. v. 59. 1 Macc. X, 6. 21. X Prov. XXIII, 5. *κατεσκεύασται γὰρ αὐτῷ πτέρυγες*, ubi dubio legendum est *αὐτῷ πτέρυγας*, *pennas sibi addi*. *aptavit*, ut *κατεσκεύασται* positum sit vi activa vel potiu dia. Si enim passive accipiendum esset, scribere deb *κατεσκευασμέναι εἰσίν*, ut recte observavit ad h. l. *Iaeger* צָרַף, *conflo*. Ies. XL, 19. – שָׁכַן, *habito*. 1 Reg. VI, 13 τασκευάσω. Ita **Bielius Trommium** secutus. Sed in om

libris ibi legitur *κατασκηνώσω*. Legitur praeterea apud *Symmachum* Iob. XIII, 4. ubi verbis *κατασκευάζοντες ἄλογα* nihil respondet in textu hebr. Sunt autem haec verba ex mea sententia alius interpretis, ac pertinent ad טֹפְלֵי שֶׁקֶר, *concinnatores mendacii*, initio commatis. Vide supra s. v. *ἄλογος*. Ep. Ier. v. 7. *κατασκευάζουσι στεφάνους*, *parant* coronas. Sap. VII, 27. *φίλους θεοῦ καὶ προφήτας κατασκευάζει*, *facit* amicos Dei et prophetas. 1 Macc. III, 29. *χάριν τῆς πληγῆς, ἧς κατεσκεύασεν ἐν τῇ γῇ*, propter plagam, quam *fecit* in terra. 1 Macc. XV, 4. *κατεσκεύασα πλοῖα πολεμικὰ*, *fabricavi* naves bellicas. Conf. Hebr. XI, 7. 1 Petr. III, 20. ubi de arca Noachi verbum adhibetur.

ΚΑΤΑΣΚΕΥ'ΑΣΜΑ, *praeparatio*, *structura*, *id quod structum vel paratum est*, *opus*, *apparatus*. חֵשֶׁב, *artificium*. *Inc.* Exod. XXVIII, 27. Iudith. XV, 11. sec. *Alex.* Sir. XXXII, 7. *ἐν κατασκευάσματι χρυσῷ*, in *opere* ex auro *constructo*. 2 Macc. XII, 43. *ποιησάμενος κατ' ἀνδρολογίαν κατασκευάσματα εἰς ἀργυρίου δραχμὰς δισχιλίας*, conficiens collectione viritim facta paratae pecuniae ad argenti drachmas bis mille.

*ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΟ'Σ, *praeparatus*, *fabricatus*. Schol. Num. VII, 3. *κατασκευαστάς*, nisi legi velimus *κατασκεπαστάς*. Certe *Aquila* habet *σκεπαστάς*. Vide *λαμπηνικός*.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ', *structura*, *fabricatio*, *adornatio*, *apparatus*, *supellex*, *vasa*. בָּנָה, *aedifico*. 1 Par. XXIX, 19. – *טַף, *parvuli*, *pubes*. Num. XXXII, 16. sec. *Alex.* *κατασκευαῖς*, ubi *κατασκευὴ* *apparatum*, *supellectilem* notat – כְּלִי, *vas*. Ex. XXVII, 19. – מְלָאכָה, *opus*. Exod. XXXVI, 6. – מַעֲשֶׂה, idem. Num. VIII, 5. – שֵׁם, *nomen*, *fama*. 2 Par. XXVI, 15. *ἡ κατασκευὴ αὐτοῦ*, *fama huius adornationis*. – עֲבֹדָה, *opus*. *Al.* Exod. XXXV, 24. *κατασκευῆς*. Ita quoque LXX sec. cod. *Alex.* – הִכְלָה, *consummatio*. *Symm.* Ps. CXVIII, 96. – *תְּכֵלֶת, *hyacinthus*. *Symm.* Ez. XXIII, 6. Significat ibi *κατασκευὴ* *vestem variam*, *pulcram*, *pretiosam* ac *varie intertextam*, quae alias *πολύμιτος* et *ποικιλτικὴ* dicitur. *Theodot.* *παντοῖα*. 2 Macc. IV, 20. *εἰς τὰς τῶν τριήρων κατασκευὰς*, ad triremium *fabricas*. 2 Macc. XV, 40. *τὸ τῆς κατασκευῆς τοῦ λόγου τέρπει*, *adornata* historiae varietas delectat.

ΚΑΤΑ'ΣΚΕΥΑ 'ΕΙΛΗ'ΜΑΤΑ, *composita involucra*. גְּלוֹמִים, *involucra*. *Aqu.* Ez. XXVII, 24. *ἐν κατασκεύοις εἰλήμασιν*. Sic enim legendum loco *ἐγκατασκεύοις εἰλήμμασιν*. Vide *Drusium* in *Fragm. Vett. Intt. G.* p. 631.

ΚΑΤΑΣΚΗΝΟ'Ω, *habito*, *commoror*, *habitare facio*. הַטְלֵל chald. Aph. *umbram facio s. praebeo*. Dan. IV, 9. *ὑποκάτω αὐτοῦ κατεσκήνουν τὰ θηρία*. Sensu eodem. – הִרְבִּיץ Hiph. *cubare facio*. Ps. XXII, 1. – יָשַׁב : יֵשֵׁב, Kal et Pih. *sedeo*, *sedere facio*. Gen. XXVI, 17. 2 Par. VI, 2. Ezech. XXV, 4. – סָכַךְ, *tego*, *obtego*. Ps. V, 13. *Theod.* Ez. XXVIII, 14. –

שְׁכַן: הִשְׁכִּין, Kal et Hiph. Num. XIV, 30. Ios. XXII, 19. CIII, 13. *ἐπ' αὐτὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσει*, super *commorabuntur* volucres coeli. Prov. I, 33. *ὁ δὲ ἐμοῦ ἀκ κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι*, qui autem me audit, secure Conf. Ps. XV, 9. et Act. II, 26. Prov. II, 22. *εὐθεῖς κατα νώσουσι γῆν*, recti *habitabunt* in terra, s. integri in terr perstites erunt. Ib. VIII, 12. *ἐγὼ ἡ σοφία κατεσκήνωσα βο in promtu mihi est* calliditas. – שְׁכַן: שַׁכֵּן chald. Kal et Esdr. VI, 12. *οὗ κατασκηνοῖ τὸ ὄνομα ἐκεῖ*, qui ibi *habit colitur*. Dan. IV, 18. *ἐν τοῖς κλάδεσι αὐτοῦ κατεσκήνουν τὰ νεα*, cuius in ramis volucres *degebant*. – שָׁכֵן, verbale, *habit* Deut. XXXIII, 12. Iud. V, 17.

ΚΑΤΑΣΚΗ'ΝΩΣΙΣ, *habitatio*, *habitaculum*. בְּנוֹת fin. *aedificare*. 1 Par. XXVIII, 2. ubi pro *κατασκήνωσιν οἰκοδομὴν* habent. – מִשְׁכָּן, *habitatio*. Ezech. XXXVII, *Inc*. Ps. XLVIII, 12. – שֶׁבֶת, *sedes*. 2 Par. VI, 21. Vid Sap. IX, 8. 2 Macc. XIV, 35. Adde *Schol. Eurip. H* v. 1015.

ΚΑΤΆΣΚΙΟΣ, *umbrosus*, *opacus*. מְצוּלָה, *profun abyssus*. Zach. I, 8. Legerunt מְצִלָּה, a צָלַל, *umbrosum* – עָבוֹת sing. *densus*. Ezech. XX, 28. – *פָּארָן, *Paran*, men proprium. Hab. III, 3. *κατασκίου δασέος*. Nonnulli re malunt *κατασκιδάσεως*. פזר enim frequenter vertunt *δια δάζειν*, v. c. Ps. XXXIII, 10. et alibi. *Cappello* in *Critic* p. 757. *κατασκίου* glossema esse videtur in margine posi ad interpretationem vocis *δασέος* (mons enim densus est *τάσκιος*), quod deinde migraverit in textum. Mihi vero duae versiones coaluisse videntur. Nam פָּארָה ex Syrismo פָּארַת est *ramus*, pr. *frondosus*. Eandem quoque significa nem habet פֹּארָה. Ergo פָּארָן est *ramosus* s. *opacus*. – *virens*, *viridis*. Ierem. II, 20. *Hesych*. *κατάσκιος*, *πάντ σκιὰν ἔχων*.

ΚΑΤΑΣΚΟΠΕΥ'Ω, *exploro*, *speculor*. הִתְיַצֵּב Hi *sisto me*. Exod. II, 4. Nempe substitit e longinquo sp landi causa. – חָפַר, *perscrutor*. Ios. II, 2. 3. – מַלְאָךְ, *cius*, h. l. *explorator*. Ios. VI, 25. – רִגֵּל Pih. Gen. XLII, Deut. I, 24. Ios. II, 1. et alibi.

ΚΑΤΑΣΚΟΠΕ'Ω, idem. עָלָה, *ascendo*. *Inc*. Ind. I, *κατεσκόπησαν*. Sed, ut recte monuit *Doederleinius* (*Re* I, 221.), pertinet potius haec vox ad יְחִירוּ v. 23. Vide quo ad h. l. *Scharfenbergium*. – *רָאָה. Gen. XLII, 9. sec. *O* – רָאָה בַּכָּבֵר, *inspicio hepar*. Ezech. XXI, 21. ubi pro *κα σκοπήσασθαι* alii habent *ἥπατι σκοπήσασθαι*. – רִגֵּל Pih. 2 S X, 3. *ὅπως ἐρευνήσωσι τὴν πόλιν καὶ κατασκοπήσωσιν αὐ* ut perscrutentur urbem et *explorent* illam. Vide et 1 Par. X 3. et conf. Gal. II, 4.

ΚΑΤΑ´ΣΚΟΠΟΣ, *explorator*. אֲחָרִים plur. *exploratores*. *Aqu. Symm.* Num. XXI, 1. – מַלְאָךְ. *Inc.* Ios. VI, 17. – מְרַגֵּל part. Pih. Gen. XLII, 9. *Gloss. in Octat.* κατάσκοποι, οἱ ἐπιδόλως κατασκοπεύοντες. Vide et 1 Sam. XXVI, 4. 2 Sam. XV, 10. *Hesych.* κατάσκοποι, κατοπτεύοντες, ἐπίβουλοι, ἢ δόλων ἐξιχνευταί, δολεροὶ, δόλιοι. Conf. *Barthii advers.* p. 1122. – תּוּר, *exploro*. *Aqu. Symm.* Num. XIV, 6. Adde Sir. XI, 31. 1 Macc. XII, 26.

ΚΑΤΑΣΜΙΚΡΥ´ΝΩ, *diminuo*. קָטֹן, *parvus sum*. 2 Sam. XVII, 19. κατεσμικρύνθην μικρόν. *Inc.* ibid. κατεσμίκρυνται τὰ μικρὰ ταῦτα, quod *Vulgatus* optime ita reddidit: *Sed et hoc parum tibi visum est*, h. e. *non sufficiebant tibi beneficia hactenus in me collata*. Adde *Athen.* VIII. p. 359. A. *Demetr. Phal. de elocut.* §. 44.

ΚΑΤΑΣΟΦΙ´ΖΟΜΑΙ, *dolose circumvenio*, *astute decipio*, *callide alii impono*. הִתְחַכֵּם Hithp. *sapienter me gero*. Exod. I, 10. δεῦτε οὖν κατασοφισώμεθα αὐτούς, agite igitur *circumveniamus* illos. *Suidas*: κατασοφισόμεθα, αἰτιατικῇ, τεχνασόμεθα, μηχανῇ τινι κακώσομεν. Conf. Iudith. V, 11. et *Wolfium* ad Act. VII, 19. p. 1108. *Alciphron* lib. III. Ep. 4. Iudith. X, 21. οἳ ἀφεθέντες δυνήσονται κατασοφίσασθαι πᾶσαν τὴν γῆν, qui dimissi *dolosis machinationibus* omuem terram *infestare* poterunt. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κατασοφίσασθαι, ἀπατῆσαι, κατατεχνάσασθαι. Conf. *Spicilegium* P. I. p. 66.

ΚΑΤΑΣΠΑΤΑΛΑ´Ω, *delicior*, *in luxu vivo*. סָרַח, *luxurio*. Amos. VI, 4. κατασπαταλῶντες ἐπὶ ταῖς στρώμναις αὐτῶν, *luxuriose agentes* in stragulis ipsorum. *Vulg. lascivientes*. Vide *Syllogen Diss. Schultenss. et Schroederi* p. 700. – פִּנֵּק Pih. *delicate educo*. Prov. XXIX, 21. ὃς κατασπαταλᾷ ἐκ παιδὸς, οἰκέτης ἔσται, qui *vivit in luxu* a pueris, servus evadet. *Hesychius*: κατασπαταλᾷ, τρυφᾷ. Vide quoque *Lex. N. T. s. h. v.*

ΚΑΤΑΣΠΑ´Ω, *detraho*; *deiicio*, *destruo*, *excindo*, *diruo*. *אִבֵּר, *perdo*. 2 Reg. XXI, 3. ubi cum κατασκάπτω in codd. permutatur. – בִּהֵל Pih. *conturbo*, *terrorem iniicio*. 2 Par. XXXII, 18. κατασπάσαι αὐτοὺς, sc. de muris, in quibus collocati erant milites. Effectum posuerunt pro causa efficiente. Potest quoque κατασπᾷν metaphorice sumi, ut sit: *terrore incusso aliquem alienare et allicere*. – הִגִּיר Hiph. a נָגַר, *diffluere facio*. Mich. I, 6. κατασπάσω εἰς χάος τοὺς λίθους αὐτῆς, *deiiciam* in hiatum lapides eius. *Hesych.* κατασπᾷν, χαλᾷν. – הִכְרִית Hiph. *exscindo*. Soph. III, 7. κατέσπασα τοὺς ὑπερηφάνους. – הֵסִיר Hiph. a סוּר, *removeo*. 2 Par. XXX, 14. – הָרַס. 2 Sam. XI, 24. sec. *Vat.* 2 Par. XI, 27. *Aqu. Theod.* Ierem. I, 10. – הִתְפַּלֵּשׁ Hithp. *voluto me*. Mich. I, 10. ubi loco κατασπάσασθε sine dubio legendum erit καταπάσασθε, quod

16. Esth. V, 5. - *נָחַץ, *urgeo*, *insisto*. 1 Sam. XXI, 8. sec. *Vatic*. ubi נחוץ est *festinationem imperans*. - נִבְעַת Niph. *perturbor*. 1 Par. XXI, 29. κατέσπευσεν ἀπὸ προσώπου τῆς ῥομφαίας, *perturbatus* erat a facie gladii. Eodem sensu σπεύδω aliquando legitur. Vide s. l. Conf. et κατασπουδάζω. - שָׁלַח, *mitto*. Exod. IX, 20. Sir. XVIII, 18. κατασπεύδοντας ἐπὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ, *studiose consectantes* leges divinas. Sir. XXVIII, 11. ἔρις κατασπευδομένη, contentio et rixa *praecipitanter* ab iracundis *concitata*. Ib. μάχη κατασπεύδουσα, pugna *festinata*. Sirac. XXXV, 10. πρὸ βροντῆς κατασπεύδει ἀστραπή, ubi in altero membro est προελεύσεται. 1 Macc. XIII, 21. κατασπεύδοντες αὐτὸν τοῦ ἐλθεῖν, *ad celeritatem cohortantes* seu *urgentes* illum.

ΚΑΤΑ'ΣΠΕΥΣΙΣ, *festinatio*, *acceleratio*, it. *perturbatio*. צוּקָה, *angustia*. *Theod*. Prov. I, 27. Prorsus non videns, quomodo vox graeca cum hebr. conciliari possit, statuere mallem, illam inepto loco hic positam et referendam potius esse ad סופה, *turbinem*, *qui festinare facit*.

ΚΑΤΑΣΠΟΥΔΑ'ΖΩ, *sollicitum reddo*, *conturbo*. בָּהַל: נבהל, Pih. et Hiph. *conturbor*. *Aqu*. 2 Sam. IV, 1. *Aqu*. Iob. XXIII, 15. ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατασπουδασθῶ, a facie eius *turbabor*. Sic interpretatur *Augustinus* κατασπουδασθῶ, et *Scholiastes* ἀμηχανῶ, *haereo*. Vide *Drusium* ad h. l. *Aqu*. Ps. VI, 11. κατασπουδασθείησαν. Id. Ps. II, 5.

*ΚΑΤΑΣΠΟΥΔΑΣΜΟ'Σ, *festinatio*, *perturbatio*. נִבְהָלָה, *festinata*. *Aqu*. Sophon. I, 18. Cum reliquis Intt. בְּהָלָה legisse videtur.

ΚΑΤΑΣΤΑ'ΖΩ, *destillo*. דָּלַף, idem. Ps. CXVIII, 28.

**ΚΑΤΑΣΤΑΣΙ'Α*, *constitutio*, *ordinatio*, i. q. κατάστασις. Tob. IV, 13. ubi pro οὐ καταστασία, quod legitur in *Compl*., reliqui libri habent ἀκαταστασία, quod eodem redit.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΑ'ΖΩ, *seditionem excito*. מְהוֹלָל part. *insaniens*. *Inc*. Ps. CI, 9. καταστασιάζοντες. Sensum expressit. Nam vox hebr. notat h. l. *insolenter se gerentem*, ut vel parallelismus sententiarum docet.

ΚΑΤΑ'ΣΤΑΣΙΣ, *statio contra* vel *ante aliquem*, *constitutio*, *conspectus*. Sap. XII, 12. τίς εἰς κατάστασίν σοι ἐλεύσεται ἔκδικος κατὰ ἀδίκων; quis in *conspectum* tibi veniet vindex propter iniustos? Ita vertitur in *Lex. Pasoris*, vel, ut alius vir doctus: *Quis exercebit vindictam adversus te?*

ΚΑΤΑΣΤΕ'ΛΛΩ, *compono*, *compesco*, *sedo*. מַשְׁבִּיחַ part. Hiph. *compescens*. *Aqu*. Ps. LXIV, 8. καταστέλλων, *comprimens*, *sedans*. 2 Macc. IV, 31. ἧκε καταστεῖλαι τὰ πράγματα, venit, ut res *componeret* s. *sedaret*. Confer Act. XIX, 35. et ad h. l. *Wolfium* p. 1299. 3 Macc. VI, 1. τοὺς

περὶ αὐτὸν καταστείλας πρεσβυτέρους, senioribus, qui apud lum erant, *silentium imperans. Phavor. καταστείλας, ἀντὶ καταστιγάσας.*

ΚΑΤΑΣΤΕΝΑ'ΖΩ, *ingemisco.* נֶאֱנַח Niph. idem. Ex II, 24. Thren. I, 12. – נֵחַן Niph. a חָנַן, *gratiosus su* Ierem. XXII, 23. Derivarunt ab אָנַח, *gemere*, quasi leg sent נֶאֱנַחְתְּ.

*ΚΑΤΑΣΤΕ'ΦΩ, *corono, corona cingo.* 3 Macc. VII, *εὐωδεστάτοις ἄνθεσι κατεστεμμένοι*, dulce fragrantibus flo bus *coronati.*

*ΚΑΤΑ'ΣΤΗΜΑ, *habitus*, *status*, *conditio.* 3 Ma V, 45. *ὁ δὲ ἐλεφαντάρχης τὰ θηρία σχεδὸν εἰπεῖν εἰς κατάστ μα μανιῶδες ἀγηοχώς*, elephantorum autem praepositus c feras quasi, ut ita dicam, ad insanam *habitudinem* s *rabiem* adduxisset. *Hesychius* et ex eo *Phavorin.* *τάστημα, ποίημα, στάσις, ὁρμή.* Conf. *Steph. Thes. l. Gr.* I. p. 1773.

ΚΑΤΑΣΤΗΡΙ'ΖΩ, *firmo, confirmo.* גָּלָל, *stercus.* I XX, 7. *ὅταν γὰρ δοκῇ ἤδη κατεστηρίχθαι.* Legerunt בְּגָלְלוֹ, c lato arab. جلل, *splendor*, *honor.*

ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ', *amictus.* מַעֲטֶה, idem. Ies. LXI, 3. s *Compl. καταστολὴν δόξης, amictum gloriae.* Inde apud *H sychium: καταστολὴν* (Sic enim bene legunt *Salmasius* n ad *Hes.* et *Suicerus* Thes. T. II. p. 65.), *περιβολήν. Suid καταστολὴ* est *ἡ στολὴ*, et *Cyrillo* in *Lex. MS. στολισμὸς ἱμ τίων*, pro quo legendum videtur: *στολισμὸς, ἱμάτιον.* S *Gloss. Graec. in N. T. καταστολῇ, στολισμῷ, ἱματίῳ.* Con *Lex. N. T. s. h. v.*

ΚΑΤΑΣΤΡΑΓΓΙ'ΖΩ, *guttatim exprimo*, *facio dest lare*, *aspergo.* מָצָה, *exprimo.* Lev. V, 9.

ΚΑΤΑΣΤΡΑΤΟΠΕΔΕΥ'Ω, *castra metor*, *castra mov adversus aliquem*, *hostili exercitu invado.* חָנָה, idem. I IV, 19. Iudith. III, 11. *κατεστρατοπέδευσεν ἀνὰ μέσον Γαιβ castra metabatur* inter Gaebam. 2 Macc. IV, 22. *εἰς τὴν Φο νίκην κατεστρατοπέδευσε*, in Phoenicem *expeditionem suscep Suidas: κατεστρατοπέδευσε, κατέδραμε πολεμικῶς. Hesych. κα στρατοπέδευσε, κατεπολέμησεν.*

ΚΑΤΑΣΤΡΕ'ΦΩ, *everto*, *subverto*, *prosterno*, *perd finio.* בְּלַע chald. Pah. *detero.* Dan. VII, 25. *καταστρέψε Semlerus* ibi reponere mavult *κατατρίψει. Itala conteret*, a ic solet *Aquila* transferre hebr. בָּלָה. Vide ad h. l. *Scharfe b ergium.* – הָפַךְ, *verto*, item: *subverto*, *everto.* Gen. XI 2 5. *κατέστρεψε τὰς πόλεις ταύτας*, *subvertebat* has urbes. Vi e t Deut. XXIX, 23. Ier. XX, 16. Ion. III, 4. Iob. XXVII 9. *κατέστρεψε δὲ ἐκ ῥιζῶν ὄρη*, *subvertit* montes radicitu Hagg. II, 23. Conf. *Lex. N. T. s. h. v.* – הָרַס, *diruo*, *d*

struo, demolior. Mal. I, 4. – חָלַף, transeo, item: exscindo. Iob. XI, 10. – *חָקַר, investigo. 2 Sam. X, 3. Ald. τοῦ καταστρέψαι. Ita reddiderunt sensus causa, et ob antecedens κατασκοπῆσαι. – מְגַר chald. Pah. dissipo. Esdr. VI, 12. καταστρέψαι πάντα βασιλέα, perdat omnem regem. – מַהְפֵּכָה, subversio. Deut. XXIX, 25. Ies. I, 7. XIII, 19. et alibi. – מְסַבִּים plur. circuitus, seu: circumdantes. Aqu. Ps. CXXXIX, 10. καταστρεφόντων, qui perniciem s. interitum meum molinntur. – מָשַׁךְ, traho. Iob. XXIV, 22. θυμῷ δὲ κατέστρεψεν ἀδυνάτους, ira autem potentes prostravit. – נֵאֵר Pih. detestor. Ps. LXXXVIII, 38. (40.) κατέστρεψας τὴν διαθήκην τοῦ δούλου σου. Sensum expresserunt. Καταστρέφειν τὴν διαθήκην est non amplius curare pactum, s. eius immemorem esse. – נָתַץ, destruo. 2 Par. XXXVI, 19. – סָלַף Pih. subverto. Iob. XII, 19. δυνάστας δὲ γῆς κατέστρεψε, potentes autem terrae prostravit. – עָתַק, transferor. Iob. XVIII, 4. ἡ καταστραφήσεται ὄρη ἐκ θεμελίων. – רָשַׁשׁ Pyh. a רוּשׁ, depauperor. Mal. I, 4. Ἰδουμαία κατέστραπται, Idumaea eversa est. Videtur legendum κατέστραμμαι, atque sic distinguendum esse: διότι ἐρεῖ ἡ Ἰδουμαία, κατέστραμμαι κ. τ. λ. Certe post κατέστραπται supplendum erit: terra mea. – *שׁוּב, revertor. Mich. I, 7. κατέστρεψεν sec. Compl. Reponendum ibi est ἀνέστρεψεν, et pro ἐκ scribendum ἕως. Sic verbum verbo respondebunt graeca hebraicis. – שָׁחַת Pih. perdo. Gen. XIII, 10. – *תַּהְפֻּכוֹת, perversitates. Inc. Prov. X, 32. Habet vox hebr. utramque significationem. 2 Macc. IX, 28. οἰκτίστῳ μόρῳ κατέστρεψε τὸν βίον, miserabili morte finivit vitam. Sic Aelianus V. H. V, 1. ὑπὸ δυσεντερίας τὸν βίον κατέστρεψε. Vide et L. III. c. 4. et 18. Suidas: καταστρέψαντες (sc. τὸν βίον. Vide L. Bos. Ellips. gr. p. 29.), τελευτήσαντες.

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ', subversio, eversio, desolatio, interitus, finis. אֵיד, exitium. Iob. XXI, 17. – הֲפֵכָה, subversio. Gen. XIX, 29. ἐξαπέστειλε τὸν Λὼτ ἐκ μέσου τῆς καταστροφῆς, emisit Lotum e medio subversionis. Confer 2 Petr. II, 6. – *מְשׂוֹשׂ דַּרְכּוֹ, gaudium viae. Iob. VIII, 19. ὅτι καταστροφὴ ἀσεβοῦς τοιαύτη. Sensum bene expresserunt. Nam quae ibi leguntur in textu hebr., sunt ironice intellegenda. Arab. طمس notat delevit. – *סוֹפָא, finis. Dan. VII, 27. sec. Chis. ἕως καταστροφῆς τοῦ λόγου, usque ad finem s. tempus eventus huius vaticinii. – סוּפָתָה (geminato signo foem.) pro סוּפָה, turbo. Hos. VIII, 7. Καταστροφὴ est h. l. turbo, ac αὐτῶν post hanc vocem delendum est. – שֹׁדֵד part. vastator. Iob. XV, 21. ἥξει αὐτοῦ καταστροφή, veniet eius interitus. – תְּבוּסָה, conculcatio. 2 Par. XXII, 7. παρὰ τοῦ θεοῦ ἐγένετο ἡ καταστροφὴ τῷ Ὀχοζίᾳ, a Deo autem erat interitus Ochoziae. Legitur praeterea Prov. I, 18. ubi verba, ἡ δὲ καταστροφὴ ἀνδρῶν

παρανόμων κακή, continent scholion e v. 28. expressum IX, 14. *οὐ γὰρ οἶδας, τί ἔσται ἡ καταστροφὴ αὐτῶν*, non nosti, quis futurus sit *finis* illorum. Significat ibi *καταστροφὴ lugubrem finem vitae*, quasi tragoediae, ut etiam tur ibid. XVIII, 12. *Suidas: καταστροφή, τέλος*. Sic *καταστροφὴ τοῦ βίου* est *finis vitae* apud *Aelian. V. H.* VI, 4. et *Diodor. Sic.* Lib. I. p. 53. 1 Macc. II, 49. *καταστροφῆς*, tempus *desolationis*. *Hesych. καταστροφῆς*, *μώσεως*.

ΚΑΤΑ΄ΣΤΡΩΜΑ, *tabulatum*. יָצִיעַ, *stratum*. S 1 Reg. VI, 5. 10. *Vulg. tabulata. Aqu. στρῶμα.*

ΚΑΤΑΣΤΡΩΝΝΥ΄Ω, *υμι*, *prosterno*, *sterno*, sive חִלֵּל Pih. a חָלַל, *confodio*. *Al.* Ies. LI, 9. *καταστρώσασα* *κατατρώσασα* legendum videtur. Cf. *Pierson. verisim.* p. - סָלַל, *aggero*. *Symm.* Psalm. LXVII, 4. *καταστρώσατε* *sternite* viam. - שָׁחַט, *macto*. Num. XIV, 16. *κατέστ* *αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ*, *prostravit* illos in deserto. Conf. 2 V, 26. XI, 11. XII, 28. XV, 27. et 1 Cor. X, 5. - שָׁטַח *pando*. Iob. XII, 23. *καταστρωννύων ἔθνη*, *prosternens* ge Ita quoque *Theodotio*. *Vulg. subvertens.* Non legerunt transpositis שָׁחַט, sed שָׁטַח, *expandere*, *distendere*, est *dissipare*. Iudith. XII, 1. *συνέταξε καταστρωθῆναι αὐτῇ τῶν ὀψοποιημάτων αὐτοῦ*, iussit, ut *mensa* illi *sterneretu* *pararetur* ab opsoniis ipsius.

ΚΑΤΑΣΤΥ΄ΡΩ, *detraho*, *deorsum traho*, item: *pulor*, *vasto*, quo sensu saepe apud *Polybium* occurrit. *Schweighaeuseri Lex. Polyb.* s. h. v. - חָשַׂף, *denudo*. XLIX, 9. *κατέσυρα τὸν Ἡσαῦ*, *detraham* Esavitis, sc. menta. - נִגַּר Niph. *effundor*, *defluo*. *Symm.* 2 Sam. XI *κατασυρόμενον ὕδωρ*, aqua deorsum tracta, h. e. *de* super terram, seu *effusa* in terram. - *שָׁטַף, *inundo*. XI, 10. 26. sec. *Chis.* Quod ad priorem locum attinet, suasissimum mihi est, loco *κατὰ Σύρων* legendum esse *σύρων* (nam simplici voce *σύρειν* iam LXX utuntur XXVIII, 2.), et in posteriori loco pro *καὶ κατασυρεῖ* nendum est *κατασύρει*. Plura vide in *Segaarii anim.* ad

ΚΑΤΑΣΦΑ΄ΖΩ et *ΚΑΤΑΣΦΑ΄ΤΤΩ*, *macto*, oc בָּתַק Pih. *transfigo*. Ezech. XVI, 39. - הָרַג, *occido*. XI, 5. Vide et Drac. v. 34. 2 Macc. V, 12. VIII, 24. X et conf. Luc. XIX, 27. et *Aeliani V. H.* lib. XIII. c. 2.

ΚΑΤΑΣΦΑΛΙ΄ΖΩ, *in tuto colloco*, *securum reddo*, *nio*, *demissum munio*. 2 Macc. I, 19. *ἐν κοιλώματι φρέατο* *οὗ κατησφαλίσαντο*, in concavitate putei, in quo *tutati* 3 Macc. IV, 8. *οἱ δὲ τοὺς πόδας ἀῤῥήκτοις κατησφαλισμένοι* *δαις*, alii *constricti* pedes indissolubilibus vinculis. simplex *ἀσφαλίζεσθαι* Act. XVI, 24.

ΚΑΤΑΣΦΡΑΓΙ'ΖΩ, *obsigno*. חָתַם, idem. Iob. IX, 7. *Theod.* et LXX Iob. XXXVII, 7. Sap. II, 5. *κατεσφραγίσθη*, *obsignatum seu occlusum est infernum*, s. *ex inferno reditus non datur*. *Hesych*. *κατεσφραγίσθη*, *ἀπεκλείσθη*, *ἐσφραγίσθη*.

ΚΑΤΑ'ΣΧΕΣΙΣ, *possessio*, *habitatio*, *occupatio*, *firma retentio*. *אַחְוָה, *fraternitas*. Zach. XI, 14. Legerunt הָאַחֻזָּה. Sed *Ald*. *Alex*. *Barber*. rectius habent *διαθήκην*. - אֲחֻזָּה, *possessio*. Gen. XLVII, 11. *ἔδωκεν αὐτοῖς κατάσχεσιν ἐν γῇ Αἰγύπτου*, dabat illis *possessionem* in terra Aegypti. Vide et Gen. XLVIII, 4. Lev. XXV, 24. Deut. XXXII, 51. et alibi. *Inc*. Lev. XIV, 34. - מִגְרָשׁ, *suburbium*. 1 Par. XIII, 2. Videntur non male legisse מוֹרָשׁ. - מוֹרָשָׁה, *haereditas*. Ezech. XXXIII, 24. XXXVI, 2. 3. 5. - מוֹשָׁב, *habitatio*. 1 Par. IV, 33. - נַחֲלָה, *haereditas*. Num. XXXIII, 54. XXXVI, 3. Sir. IV, 16. *εἶναι ἐν κατασχέσει*, sc. *τῆς γῆς*, possidere terram, h. e. *felicem esse*, i. q. *κληρονομεῖν τὴν γῆν*.

ΚΑΤΑΣΧΙ'ΖΩ, *discindo*, *diffindo*. 1 Macc. I, 56.

**ΚΑΤΑΤΑΠΕΙΝΟ'Ω*, *admodum humilio ac deprimo*. מָרַר, *amarifico*. Exod. I, 14. *κατεταπείνων* sec. cod. 59. *Holm*. Videtur esse alius interpretis, ac legendum *κατεταπείνουν*. Versu 12. de eadem re vox simplex *ἐταπείνουν* legitur.

ΚΑΤΑΤΑ'ΣΣΩ, *ΤΤΩ*, *constituo*, *ordino*, *in ordinem redigo*. נָדַד, *vagor*. Iob. XV, 23. *κατατέτακται εἰς σῖτα γυψίν*, *destinatus est* in cibum vulturibus. Fortasse נָדַד permutarunt cum נָדָה, *separavit*. - נָתַן, *do*. Iob. XXXV, 10. - שׂוּם, *pono*. Iob. VII, 12.

ΚΑΤΑΤΕΙ'ΝΩ, *distendo*, it. *premo*, *conficio*, *frango*. רָדָה, *dominor*. Lev. XXV, 43. *οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ*, non *conficies* illum labore. Vide et v. 46. 53. *Phavor*. *οὐ κατασθενεῖς* (ita male legitur pro *κατατενεῖς*), *οὐ καταβιάσῃ*, *οὐ καταβαρήσει*. *Lex. Cyrilli MS. Brem*. *οὐ κατατενεῖς*, *οὐ βιάσῃ*. *Phavor*. *κατατείνει*, *ἤτοι κατεργάζεται*, *καὶ πιέζει καὶ κατατρίβει*. De tortoribus alias verbum hoc usurpari docet *Bochartus Hier*. P. I. Lib. II. c. 56. p. 694 sequ. Huc pertinet locus 4 Macc. XI, 18.

ΚΑΤΑΤΕΛΕ'Ω, *perficio*, *ad finem perduco*. סָפָה, *consumo*. *Al*. Ies. VII, 20. *κατατελέσει*.

ΚΑΤΑΤΕ'ΜΝΩ, *concido*, *incido*. גָּרַע, *diminuo*. Ies. XV, 2. *πάντες βραχίονες κατατετμημένοι*, omnia brachia *incisa*. Legerunt sine dubio Daleth loco Resch. - הִתְגֹּדֵד Hithp. *incido me*. 1 Reg. XVIII, 28. *κατετέμνοντο κατὰ τὸν ἐθισμὸν αὐτῶν ἐν μαχαίραις*, *incidebant se* pro more cultris. Sic etiam *Nonnus Synag. histor. de Rhea*: *ταύτῃ οὖν τὰς τελετὰς ποιοῦντες οἱ Φρύγες*, *κατέτεμνον ἑαυτοὺς μαχαίραις*, *οὐκ ἀποκτεῖναι ἐθέλοντες*, *ἀλλὰ μόνον αἱμάξαι*. Produxit hunc locum *Alex. Morus not. ad N. T*. p. 172. ed. *Fabricii*. *Aqu*. sec. cod. X.

Holm. Deut. XIV, 1. *κατατεμεῖσθε.* – הִתְגֹּדֵד Hithp. *congr me.* Hos. VII, 14. *ἐπὶ σίτῳ καὶ οἴνῳ κατετέμνοντο*, prop frumentum et vinum *incisiones cuti faciebant*, sicut

cerdotes Baalis. Deduxerunt a גָּדַד, quod in l. arab. ﺟ

notat *dissecuit*, *concidit*. – שָׂרַט, *incido*, *lacero*. Lev. X 5. *ἐπὶ σάρκας αὐτῶν οὐ κατατεμοῦσιν ἐντομίδας*, in carnil suis non *incident* incisiones. Inde *κατατομὴ*, *incisio*. V *Harpocrat.* et *Suid.* in *κατατομὴ*, et *Lex. N. T.* s. h. v.

*ΚΑΤΑΤΕΝΙ'ΖΩ. רָדָה, *dominor*. Lev. XXV, 53. *κατενίσῃς* sec. cod. *Alex.* Sed reponendum ibi est *κατατενεῖ*

ΚΑΤΑΤΕΡΠΟΜΑΙ, *delector*, *oblector*. עָלַז, *exu* Soph. III, 15.

ΚΑΤΑΤΗ'ΚΩ, *attenuo*, *consumo*, et *κατατήκομαι*, *c tabesco.* *מָסַס, *liquefio*. Ios. V, 1. sec. *Alex. Ald. Comp.* הִשְׁתּוֹחֵחַ Hitbp. a שָׁחַח, *incurvo me*. *Symm.* Ps. XLI, 7. *κα τήκεται*, *contabescit*, h. e. *tristitia afficitur*. Praeterea legi Mich. IV, 13. *κατατήξει*, ubi nihil pro hac voce in textu he reperitur. Conf. quoque *Aelian. V. H.* III, 18.

ΚΑΤΑΤΙ'ΘΗΜΙ, *depono*, *compono*, *constituo*. *arcte cohaereo.* Ps. XL, 9. *λόγον παράνομον κατέθεντο* *ἐμοῦ*, rem iniquam *constituerunt* adversus me. Ita *Biel* Sed *κατατίθεσθαι λόγον* ibi simpliciter notat *loqui*, *prof verba*. *Vulg. verbum constituerunt*, quasi יָצִיגוּ, a יָצַג, *c stituit*. – הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *redire facio*. *Al.* 1 Par. X 27. *κατέθηκε*. 1 Macc. X, 23. *φιλίαν καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαί* gratiam *inire* apud Iudaeos. Eodem sensu *χάριτας* et *χ καταθέσθαι Ἰουδαίοις* legitur Act. XXIV, 27. Confer quae h. l. ex *Herodoto* notavit *Raphelius* p. 592. 2 Macc. IV, *εἰς ἑτέραν καταθέσθαι δαπάνην*, in alios sumtus *conferre*.

ΚΑΤΑΤΙ'ΛΛΩ, *evello*, *depilo*. נָתַק, *vello*, *avello*, *eve* *Inc.* et *LXX* sec. *Compl.* Ez. XXIII, 34. *κατατιλεῖς*, *evel* Alius *Incertus* interpres habet ibi *κατατίλλεις*. 3 Esdr. V 73. *κατέτιλα τοῦ τριχώματος τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πώγωνος*, *e lebam* pilos capitis et barbae. Respondet hebr. מָרַט, *evu* Esdr. IX, 3.

ΚΑΤΑΤΙΤΡΩ'ΣΚΩ, *saucio*, *vulnero*. 4 Macc. VI, 6

ΚΑΤΑΤΟΛΜΑ'Ω, *audeo adversus aliquem*. 2 Ma III, 24. *τοὺς κατατολμήσαντας συνελθεῖν*, illos, qui *ausi fuer* convenire. Adde 2 Macc. V, 15.

ΚΑΤΑΤΟΞΕΥ'Ω, *sagitta configo*, *telis conficio*. *iaculor.* Exod. XIX, 13. Ps. X, 2. LXIII, 4. *Theod.* Psa LXIII, 7. – מָחַץ, *percutio*, it. *intingo*. Num. XXIV, *Inc.* Hab. III, 13. Adde *Apollod.* II, 5, 2.

ΚΑΤΑΤΡΕ'ΧΩ, *decurro*, *persequor*. *הִדְרִיךְ Hipl דָּרַךְ, *conculcare facio*, h. l. *acriter persequor*. Iud. XX,

sec. *Oxon.* - הִתְמַלֵּא Hithp. *impleo me.* Iob. XVI, 10. *ὁμοθυμαδὸν δὲ κατέδραμον ἐπ' ἐμέ*, coniunctim autem *decurrebant* ad me. Arab. ملا, in Coniug. VIta تمالا, sequ. على, notat: *unanimi consensu conspirare in aliquem*, unde ملاء, *conventus.* Conf. Act. XXI, 32. - רָדַף, *persequor.* Lev. XXVI, 37. *μηδενὸς κατατρέχοντος*, nemine *persequente.* Iud. I, 6. *κατέδραμον ὀπίσω αὐτοῦ*, *persequebantur* illum. - *רוּץ, *curro.* 1 Reg. XIX, 20. *κατέδραμεν ὀπίσω* sec. *Vat.* 2 Macc. VIII, 26. *οἱ κατατρέχοντες αὐτοὺς*, *persequentes* illos. Praeterea legitur Dan. IV, 21. sec. cod. *Chis.* ubi cuinam voci chaldaicae respondeat, non certo apparet.

KATATPI'BΩ, *contero*, *consumo.* *בְּלָא chald. *attritus sum.* Dan. VII, 25. sec. cod. *Chis.* יְבַלֵּא, *atteret*, *κατατρίψει.* - בָּלָה, *veterasco*, et ex adiuncto *atteror*, *consumor.* Deut. VIII, 4. *τὰ ἱμάτιά σου οὐ κατετρίβη ἀπὸ σοῦ*, vestimenta tua non *detrita sunt* a tinea. Deut. XXIX, 5. *ὑποδήματα ὑμῶν οὐ κατετρίβη*, calcei vestri non *attriti sunt.* *Aqu.* Gen. XVIII, 12. *μετὰ τὸ κατατριβῆναί με*, postquam *consenui.* Idem Ps. XXXI, 3. *κατετρίβη τὰ ὀστᾶ μου*, *consumta sunt* ossa mea. Id. Ps. XLVIII, 15. ubi pro *κατατρίψαι* scribere mallem *κατατρίψεται* (*Hieron. et figura eorum non conteretur*), aut *κατατρίψει ᾅδης.* - כָּלָה, *deficio.* Prov. V, 11. *ἡνίκα ἂν κατατριβῶσι σάρκες σώματός σου*, quando *consumantur* carnes corporis tui. - *שָׂרַג in Hithp. *implicor.* *Symm.* Thren. I, 14. *κατετρίβην*, *contritus sum.* Sir. XXVI, 23. *ἀτιμίαν κατατρίψει*, ignominiam s. dedecus *spernit*, s. *nihili facit.* Nam quae pedibus terimus, ea spernere solemus.

KATATPTΦAΩ, *delicior*, *luxurio*, *oblecto me.* הִתְעַנֵּג Hithp. *oblecto me.* Ps. XXXVI, 4. *κατατρύφησον τοῦ κυρίου*, *oblecta* te Domino. Vide et ibid. v. 11.

KATATPΩ'TΩ, *devoro.* גָּרַם, *comminuo*, *contero.* *Inc.* et LXX sec. *Compl.* Ezech. XXIII, 34. *κατατρώξεις*, *devorabis.* Vox hebr. proprie *conterere dentibus*, et ex adiuncto *devorare* notat. Conf. s. *καταφάγω.*

KATATTΓXA'NΩ, *assequor*, *nanciscor.* מָצָא, *invenio*, it. *consequor.* Iob. III, 22.

**KATATTΛO'Ω*, *callosum reddo*, *callum obduco.* בָּצֵק, *tumeo.* Deut. VIII, 4. *οὐ κατετυλώθησαν* sec. nonnullos codd. *Holmes.* Augenda sunt hac voce Lexica graeca.

KATATTPANNE'Ω, *tyrannidem exerceo.* *התנכל, *deiicio me.* *Symm.* sec. *Schol.* in ora *Cod. Coisl.* Gen. XLIII, 17. *Se deiicere in aliquem* h. l. notat: *irruere in aliquem*, *per calumniam accusare.* Conf. *Fischeri Proluss. de vitiis Lex. N. T.* p. 472 sequ. et *Trendelenburg. Chrestomath. Hexapl.* p. 54. - הִשְׂתָּרֵר Hithp. *me principem facio.* *Inc.* (*Symm.* sec.

cod. *Paul. Lips.)* Num. XVI, 13. *κατατυραννεῖς βιαίως.* ἐ
XIV. p. 972. A.

ΚΑΤΑΥΓΑ'ΖΩ, lucesco, splendesco. Sap. XV.
1 Macc. VI, 39.

ΚΑΤΑΦΑ'ΓΩ, comedo, devoro, consumo, con
אָכַל, *edo.* 1 Reg. XIV, 11. ubi pro *καταφάγεται* repone
est *καταφάγονται*, ut partim ex antecedentibus apparet
tim legitur in cod. *Vat.* 1 Reg. XVIII, 38. *πῦρ κατέφ*
ὁλοκαύτωμα, ignis *consumsit* holocaustum. Vide et
VII, 1. Thren. IV, 11. Iob. XXII, 20. *τὸ κατάλειμμα*
καταφάγεται πῦρ, reliquias eius *consumet* ignis. Vide
XX, 10. Ps. LXVIII, 12. *ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφα*
zelus domus tuae *consumsit* me. Cf. Iob. II, 17. et *W*
ad h. l. p. 867. Ies. XXXI, 8. *μάχαιρα ἀνθρώπου καταφ*
αὐτὸν, gladius hominis *devorabit* eum. Vide et Iere
30. XII, 12. XLVI, 10. 14. et conf. quae de ore gladii
sunt in v. *στόμα.* – בָּלַע, *deglutio.* Hos. VIII, 7. –
dominus. Num. XXI, 28. sec. ed. *Ald.* Legerunt בָּלְעָה
בלעה, scil. לֶהָבָה. Reliqui libri habent *κατέπιε* sensu eo
בִּעֵר Pih. *comburo.* Iob. I, 16. *κατέφαγε*, ubi alii *κατέκα*
*גָּרַם, *contero, comminuo. Inc.* Ezech. XXIII, 34. Vox
notat *conterere dentibus*, et ex adiuncto *devorare. Vul*
vorabis. – נָשָׂא, *fero.* Ezech. XXXVI, 8. *τὸν καρπὸν*
καταφάγεται ὁ λαός μου. Bene quoad sensum. Sir. XLI
καταφάγεται ὄρη, exurit montes, i. q. v. 4. *ἐκκαίων ὄρη.*

ΚΑΤΑΦΑΙ'ΝΟΜΑΙ, appareo, videor. Vide *Βαρὺ*
φαίνεται.

ΚΑΤΑΦΑΝΗ'Σ, conspicuus, illustris. מֹרֶה, *M*
nomen proprium. *Οἱ λοιποὶ* Deut. XI, 30. – מֹרִיָּה, *Mo*
nomen proprium. *Aqu.* Gen. XXII, 2. In utroque loco
ex רָאָה derivatas putarunt, mutato א in י.

ΚΑΤΑΦΕΡΗ'Σ, declivis, deorsum tendens. מוֹרָד
scensus. Ios. VII, 5. *συνέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ καταφ*
sc. *χωρίου*, caedebant illos e loco declivi. Similiter
phon τὸ πρανὲς, elliptice pro *τὸ πρανὲς χωρίον, locum*
vem appellat. Vide *L. Bos. Ellips. gr.* p. 242. ac *Sturzi*
Xenoph. s. h. v.

ΚΑΤΑΦΕ'ΡΩ, defero, deturbo, deiicio, deduco.
Hiph. a בּוֹא, *venire facio. Aqu.* sec. unum cod. *LXX*
et *Hebr.* Gen. XXXVII, 1. *κατήνεγκαν δὲ κατὰ Ἰωσὴφ*
πονηρὸν, deferebant autem Iosephum criminis pessimi.
dorus: ὁ Σύρος καὶ ὁ Ἑβραῖος ἀντὶ κατήνεγκαν κατήνεγκε ἐ
τουτέστι, ὁ Ἰωσὴφ διέβαλλε τοὺς ἀδελφοὺς τῷ πατρὶ, α
εὐτάκτους ὄντας. Conf. *Drusium* in *fragm.* p. 48. –
Hiph. a יָצָא, *exire facio.* Deut. XXII, 14. *κατενέγκη*
ὄνομα πονηρὸν (pro *ὡς πονηρὸν*), *deferat* nomen eius tan
malum, h. e. *diffamet illam.* Quod hic est *καταφέρειν*

πονηρὸν, Luc. VI, 22. est *ἐκβάλλειν τὸ ὄνομα ὡς πονηρὸν*, atque adeo verba: *ὅταν ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν*, reddenda sunt: *quando deferant nomen vestrum tanquam malum*, h. e. *diffament vos*. Qui locus, uti lucem accipit ex Deut. l. c., ita vicissim illi affundit, ostendens, quod *ὡς* ibi subaudiendum sit. Confer quoque notata supra in *ἐκφέρω* et *κατέπω*. – הוֹרִיד Hiph. a יָרַד, *descendere facio*. Gen. XXXIX, 1. *ἰωσὴφ δὲ κατηνέχθη εἰς Αἴγυπτον*, Iosephus autem *ducebatur* in Aegyptum. Vide et Deut. I, 25. 1 Reg. I, 53. – *הִקְרִיב, *offero*. Iud. III, 17. sec. *Oxon*. – *יָרַד, *descendo*. *Symm*. Ps. XXIX, 9. *Aqu*. *Symm*. Prov. XXX, 4. ubi aut pro יָרַד legerunt הוֹרִיד, aut *τῷ* יָרַד tribuerunt notionem *Hiphilicam*, nec male, quoad sensum. – נִגַּר: הֻגַּר, Niph. et Hoph. *defluo*. 2 Reg. XIV, 14. *ὥσπερ τὸ ὕδωρ καταφερόμενον ἐπὶ τῆς γῆς*, quemadmodum aqua *defluit* in terram. Vide et Mich. I, 4. – נְחַת chald. *descendo*. Dan. V, 22. *κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας*, *deiiciebatur* de throno regni. – *נָפַל, *cado*. *Inc*. Iob. I, 16. ubi de fulgure coelitus *delapso* sermo est. – נִרְדַּם Niph. *somno obruor*. *Aqu*. Ps. LXXV, 7. *κατεφέρετο*, *deiiciebatur*, sc. in somnum. Conf. Act. XX, 9. ubi *καταφερόμενος ὕπνῳ βαθεῖ* est *somno profundo obrutus*. Vide *Lex. N. T. s. h. v.* et notata in *καταφορά*. – פִּכָּה, *mano*, *diffluo*, *effluo*. Ez. XLVII, 2. *τὸ ὕδωρ κατεφέρετο*. – *רָדָה, *dominor*. *Theodot*. Ps. XLVIII, 15. *καταχθήσονται*. Legit וַיֵּרְדוּ, a יָרַד, *descendere*. – *רוּד, *ultro citroque vagor*. *Symm*. Psalm. LIV, 3. ubi *καταφέρεσθαι* notat *demisso esse animo*, *contristari*. De voce hebr. vide *Schroederi Obss.* ad *Origg. hebr.* c. I. p. 13.

ΚΑΤΑΦΕΥ'ΓΩ et *ΚΑΤΑΦΕΥ'ΓΟΜΑΙ*, *confugio*, *perfugio*, *curro*. כִּסָּה Pih. *occulto*. Ps. CXLII, 11. *πρός σε κατέφυγον*. Ita quoque *Vulg*. Non legerunt חָסִיתִי, sed sensum expresserunt. *Ad te confugi latitandi causa*, seu: *ut bene laterem*. – נֶאֱסַף Niph. *congregor*. Lev. XXVI, 25. *καταφεύξεσθε εἰς τὰς πόλεις ὑμῶν*, *recipietis* vos in urbes vestras. – נוּס, *fugio*. Gen. XIX, 20. Num. XXXV, 26. Deut. IV, 42. et alibi. – נֶחְבָּא Niph. *abscondo me*. Ios. X, 27. – נִלְוָה Niph. *adiungo me*. Ierem. L, 5. Zach. II, 11. In utroque loco bene quoad sensum. – נָפַל, *cado*. Ies. LIV, 15. *ἐπὶ σὲ καταφεύξονται*. Videntur haec verba desumta esse ex LV, 5. – רוּץ, *curro*. Ies. LV, 5. *ἐπὶ σὲ καταφεύξονται*, ad te *current*. Inde verba Hebr. VI, 18. *οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος* *Bielio* iudice commode verti possunt: *qui currimus*, *ut spei propositae* (h. e. vitae aeternae, quae tanquam *βραβεῖον* cursus bene absoluti in spem nostram proposita est. Cf. 1 Cor. IX, 24.) *compotes fiamus*.

ΟΥ'ΚΕ'ΤΙ ΚΑΤΑΦΕΥ'ΓΩ, *non amplius confugio*. נִשְׁבַּת Niph. *cesso*. Ies. XVII, 5.

ΚΑΤΑΦΘΑ'ΝΩ, *pervenio*, *assequor*, *praevenio*. ;
Hiph. *adhaerere facio*. Iud. XX, 42. *ὁ πόλεμος κατέφθ*
ἐπ' αὐτοὺς, bellum *perveniebat* ad illos, h. e. *et ibi ab h*
bus sunt excepti.

ΚΑΤΑΦΘΕΙ'ΡΩ, *corrumpo*, *perdo*, *evasto*, *oc*
trucido. בָּקַק, *evacuo*. Ies. XXIV, 1. *κύριος καταφθείρει*
οἰκουμένην ὅλην, Dominus *perdit* universum orbem. *I*
cuare est h. l. *exhaurire* et *depopulari*. Vide s. *λυμαίν*
חִבֵּל Pih. *corrumpo*, *perdo*. Ies. XIII, 5. *καταφθεῖραι π*
τὴν οἰκουμένην. Vide et Ies. XXXII, 7. *Alius* (sine d
Aquila. Conf. Cant. VIII, 5.) Prov. XIII, 13. – נָבַל, *c*
Exod. XVIII, 18. *φθορᾷ καταφθαρήσῃ*, interitu interibis.
2 Petr. II, 12. – נָמַק Niph. a מָקַק, *contabesco*. Lev. XX
39. *καταφθαρήσονται διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν*, *interibunt* pro
peccata sua. – *קָצַע, *abscindo*, *amputo*, *trunco*. Dan.
11. sec. cod. *Chis*. – שָׁחַת: הִשְׁחִית Pih. et Hiph. Gen. VI,
videbat Deus terram, *καὶ ἦν κατεφθαρμένη*, et *erat corru*
Ibid. *κατέφθειρε πᾶσα σὰρξ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ*, *corruperat* or
caro viam suam, h. e. *omnes flagitiosissime vivebant*. I
v. 17. adducam diluvium *καταφθεῖραι πᾶσαν σάρκα*, ut *j*
dam omnes homines. 2 Par. XXVII, 2. *ἔτι ὁ λαὸς κατεφθείρ*
populus amplius *corruptus erat*. – שָׁחַח, *deprimor*. *Sy*
Ps. CVI, 39. *ὠλιγώθησαν καὶ κατεφθάρησαν ἀπὸ συνοχῆς κ*
καὶ ταλαιπωρίας, imminuebantur et *peribant* anxietate et m
ria. – שָׁמֵם, *desolatus*. Ies. XLIX, 19. *ἔρημά σου καὶ κ*
φθαρμένα, sc. *χωρία*, loca tua deserta et devastata. Co
1 Macc. XV, 4. 2 Macc. VIII, 3. 2 Macc. V, 14. *ὀκτ*
μυριάδες κατεφθάρησαν, octo autem myriades *trucidatae er*
Eodem sensu simplex *φθείρομαι* usurpatur. Vide infra
φθείρω.

ΚΑΤΑΦΘΟΡΑ', *corruptio*, *perditio*. הַשְׁחִית infin. Hi
2 Par. XII, 12. – *מַרְחֵפָה, *impulsio*. Psalm. CXXXIX,
sec. *Vat*. Bene quoad sensum. – שַׁחַת, *corruptio*, *putr*
Ps. XLVIII, 9. *ζήσεται εἰς τέλος*, *οὐκ ὄψεται καταφθοράν*,
vet in aeternum, non videbit *corruptionem*, h. e. *non pu*
dini obnoxius erit. Similiter *ἰδεῖν διαφθορὰν* Psalm. XV,
et Act. XIII, 35. Ps. XLVIII, 9. ad quem locum pertin
videtur glossa *Suidae*: *καταφθορὰ*, *ὁ αἰώνιος θάνατος*. S
XXVIII, 6. *καταφθορὰν καὶ θάνατον*. 1 Macc. XV, 31. *o*
τῆς καταφθορᾶς, *ἧς κατεφθάρκατε*, pro *vastatione*, qu
effecistis. Vide *καταφθείρω*.

ΚΑΤΑΦΙΛΕ'Ω, *osculor*, *deosculor*, *exosculor*, eti
homagium praesto. הִשְׁתַּחֲוָה Hithp. a שָׁחָה, *procumbo*. 1 R
II, 19. ubi pro *κατεφίλησεν* alii *προσεκύνησεν* habent. – נ
osculor. Gen. XXXI, 28. 55. Exod. IV, 27. Ruth. I, 9. Co
Raphelii annotatt. ex *Xenoph*. ad Marc. XIV, 45. ubi *κα*
φιλεῖν plus esse, quam simplex *φιλεῖν*, ostendit ex Critob

verbis, qui ita ad Socratem *Memor.* l. II. c. 6. §. 33. ὡς τοὺς μὲν καλοὺς φιλήσαντος μου, τοὺς δ' ἀγαθοὺς καταφιλήσαντος, θαῤῥῶν δίδασκε τῶν φίλων τὰ θηρατικά. *Theodot.* Prov. XXIV, 26. χείλεσιν καταφιληθήσεται ἀποκρινόμενος ὀρθὰ ῥήματα, labiis *dabit (accipiet) oscula*, qui recta verba respondet. Est enim καταφιληθήσεται verbum reciprocum, quod tam activae quam passivae significationis vim habet. Vide *Fesselii Advers. Sacr.* lib. III. c. 7. p. 269. *Aqu.* Hos. XIII, 2. ubi καταφ. est *homagium praestare, adorare, colere, venerari. Symm.* προσκυνεῖν. Ad h. l. *Hieronymus: Pro eo, quod iuxta Symmachum et Theodot. vertimus* adorantes, *Aquila interpretatus est* καταφιλοῦντες, *i. e. deosculantes. Qui enim adorant, solent deosculari manum suam, quod Iob fecisse se negat dicens: si osculatus sum manum meam apponens ori.* Confer infra in v. προσκυνέω, et *Fesselii Advers. Sacr.* lib. III. c. 6. p. 271. *Aqu.* Ps. II, 12. 3 Esdr. IV, 17. ubi simpliciter *amplecti, osculari* notat. Sir. XXIX, 5. *Polyb.* XV, 1, 7.

ΚΑΤΑΦΛΕΓΩ, *comburo, exuro.* אָכַל, *edo, consumo.* Ps. XVII, 8. – לֶהָבָה, *flamma.* Psalm. CIV, 31. – להט Pih. *incendo.* Psalm. CV, 19. Vide et Sap. XVI, 18. 2 Macc. XII, 16. 4 Macc. III, 11.

*ΚΑΤΑΦΛΟΓΙΖΩ, *inflammo, incendo.* אָכַל, *edo, consumo.* Psalm. XVII, 8. πῦρ κατεφλόγισεν, sec. *Vat.* et *Alex.*

ΚΑΤΑΦΟΒΟΣ ΓΙΝΟΜΑΙ, *meticulosus fio.* רָאָה, *video.* Prov. XXIX, 16. Hic legisse videntur יָרֵא, *metuo.* Vide ad h. l. *Iaegerum.*

ΚΑΤΑΦΟΡΑ, *sopor, somnus altus, somnus gravis.* תַּרְדֵּמָה, idem. *Aqu.* Gen. II, 21. καταφορὰν ἐπὶ τὸν ἀδάμ, Deus iussit membra Adami sopore devinciri. Ibid. XV, 12. Prov. XIX, 15. 1 Sam. XXVI, 12. Ies. XXIX, 10. Confer *Plutarchi* loca adducta in v. κάρος, et in v. μανδραγόρας, et quae notata sunt in καταφέρω. Apud *Hesychium* etiam pro καταφορεῖν, ὑπνοῦν, *Heinsius Exerc. Sacr.* p. 513. reposuit καταφορὰν, ὕπνον. Sed praeter necessitatem. Vide s. v. καταφορέω. Conf. quoque *Fischeri Clavem* p. 60.

ΚΑΤΑΦΟΡΕΩ, *torpeo, somno profundo obrutus sum.* קָפָא, *concresco.* Soph. I, 12. ἐπὶ τοὺς ἄνδρας καταφοροῦντας ἐπὶ τὰ φυλάγματα αὐτῶν, super viros *somno profundo obrutos* ad custodias suas. Sic enim legendum censet *Bielius* cum *Schwarzio* in *Diss. de stilo LXX Intt.* apud *Olearium de stilo N. T.* p. 510. pro καταφρονοῦντας. In eo tamen ab illo dissentit, cum verba ita interpretatur: *eos, qui semper insequantur faeces suas.* Nam alias verbum καταφορεῖν eo sensu non legitur, et per φυλάγματα LXX *faeces* intellexisse non est credibile. Certe illa explicatione paulo longius repetita non opus est. Quod enim καταφοροῦντας per *somno profundo*

obrutos exponi possit, discimus ex *Hesychio*, apud καταφορεῖν est ὑπνοῦν. Sic etiam apud *Phavorinum*. Et φορὰ est *somnus altus, profundus*. Et hebr. קָפָא, quo prie *concrescere* notat, et de aquis congelantibus usu Exod. XV, 8., metaphorice de illis accipi potuit, qui s obruti sunt. Hi enim, ut aquae gelu concretae, nihi ventur. Sic etiam Latinis *torpere* tam de aquis, quae gelarunt, quam de illis, qui somno profundo obruti usurpatur. *Doederleinius* in *Bibl. Theol.* T. II. p. 345. defendit lectionem receptam καταφρονοῦντας, quam Graeci etiam de *subdolis* et *mala machinantibus* usurpa lent, ac bene convenit קָפָא, τυροῦν, quod proprie de *gulatione lactis* adhibetur, deinde autem ad *machina* transfertur, ut vel ex voce τυρεύω apparet.

ΚΑΤΑ΄ΦΡΑΚΤΟΣ, *cataphractus*, *loricatus*, *circumquaque munitus et quasi circumseptus.* נֶשֶׁק, *tura*, πανοπλία. *Symm.* Iob. XXXIX, 21. καταφράκτον. sum expressit. Voce etiam utitur *Iosephus de Bell.* V, 9. p. 345.

ΚΑΤΑΦΡΑ΄ΣΣΩ, ΤΤΩ, *circumsepio*, *contego*, *circumquaque munio*. 1 Macc. VI, 38. καταφρασσόμε ταῖς φάραγξι, ubi καταφράσσειν notat *latus tegere*, i. q *die Flanken decken.*

ΚΑΤΑΦΡΟΝΕ΄Ω, *contemno*, *despicio*, *subdole insidior*. אָזַל, *proficiscor*. Ier. II, 36. Hic legerunt זוּל, *pendo*. – בָּגַד, *perfide ago*. Prov. XIII, 16. Hos. VI, 7. I, 13. – בוז, verbum. Prov. XIII, 13. – בוז, nomen, *co tus*. Prov. XVIII, 3. καταφρονεῖ. *Vulgatus: contemnit.* lominus tamen legere mallem καταφρονεῖται ob sequentia. *esychius* tamen ad h. l. καταφρονεῖ, ὑπερηφανεῖ. – גָּלָה, Prov. XXV, 9. ubi pro תְּגַל, *reveles*, legisse videntur חָבַל, *corrumpo*. Prov. XIII, 13. καταφρονηθήσεται ὑπ' ubi *Schol.* ed. *Rom.* habet καταφθαρήσεται. Καταφρονη ται h. l. vertendum est *pro stulto habebitur ac talis co netur*, nam חָבַל, in l. arab. خبل, notat *dementem* s. *captum esse*. – מָעַל, *praevaricor*. *Symm.* Ios. VII, 1. φρόνησαν. Scilicet vocem חרם accepit in ea notione, *mandatum* Iosuae *de anathemate*. Sed suspicor, *Symma* scripsisse παρεφρόνησαν, quod vide infra. – מְתַעְתֵּעַ part. geminatis literis, a תָּעָה, *impostor*. Gen. XXVII, 12. ἐναντίον αὐτοῦ ὡς καταφρονῶν, ero coram illo tanquam *diator*, *deceptor*. In vers. lat. *Rom.* male redditur: *spernens*. Καταφρονεῖν h. l. notat: *adversus aliquem c lium capere*, *insidias struere*, *dolose affectare*. *Hesych.* φρονέων, καταβουλευόμενος. Est itaque καταφρονῶν i. q. βουλος, *insidiator*, *deceptor*, *impostor*. *praevaricator*. I

etiam *Pearsonus* in *Praef. paraenet. in LXX Intt.* confert locum *Herodoti* lib. I. c. 59. de Pisistrato: καταφρονήσας τὴν τυραννίδα ἤγειρε τρίτην στάσιν, *dolose affectans* tyrannidem, tertiam seditionem excitavit. – קָפָא, *concresco*. Soph. I, 13. τοὺς καταφρονοῦντας ἐπὶ τὰ φυλάγματα αὐτῶν. Sed vide supra s. v. καταφορέω. Tob. IV, 18. καταφρονεῖν notat *fraudulenter, perfide agere*. Vide ad h. l. *Ilgenium*.

ΚΑΤΑΦΡΟ΄ΝΗΣΙΣ, *contemtus*, *despectus*. בּוּז. *Symm.* Prov. XII, 8. Vide et 2 Macc. III, 18. Interdum καταφρόνησις *illud ipsum* notat, *quod alicui contemtum affert*, inprimis *stultitiam* et *scelestam vitam*, v. c. Sirac. XXII, 6. τέκνα ἐν καταφρονήσει καὶ ἀπαιδευσίᾳ γεγαυρωμένα, filii, qui in turpi honorem quaerunt suum, et de insipientia s. impietate sua gloriantur, generis sui nobilitatem dehonestant. *Schol. Thucyd.* I. c. 122. καταφρόνησιν γὰρ τὴν ὑπερφρόνησιν λέγει, ἤγουν τὴν ἀφροσύνην.

ΚΑΤΑΦΡΟΝΗΤΗ΄Σ, *contemptor*, etiam *subdolus*, *impostor*, *callide et perfide agens*. בֹּגֵד part. *perfide agens*. Hab. II, 5. – בּגדות plur. *perfidiae*. Soph. III, 5. ἄνδρες καταφρονηταί, *subdoli*, *perfide agentes*. Vide s. v. καταφρονέω. – גּוֹי, *gens*. Hab. I, 5. ἴδετε καταφρονηταί, ubi pro בַגּוֹיִם, *in gentes*, procul dubio legerunt בֹּגְדִים, aut בּוזים. Conf. *Lud. de Dieu* ad Act. XIII, 41.

ΚΑΤΑΦΡΥ΄ΣΣΩ, *frigo*, *torreo*. חָרָה, *ardeo*, *exardeo*. *Inc.* Iob. XXX, 30. κατεφρύγη. *Vulg. aruerunt*.

ΚΑΤΑΦΥΓΗ΄, *confugium*, *refugium*. *חָזֶה, *visio*, quod h. l. de *induciis* et *pace* usurpatur, ita ut latine per *pactum* reddi possit, a חָזָה, *secare*. *Symm.* Ies. XXVIII, 15. Legit מַחְסֶה, non tam formae, quam soni literarum similitudine deceptus. – מַחְסֶה et מַחְסֶה, *refugium*. Psalm. XLV, 1. CIII, 19. – מָנוֹס, *perfugium*. Ps. LVIII, 19. – *מָנוֹס, idem. 2 Sam. XXII, 3. Ier. XVI, 18. – מָעוֹז, *robur*, *arx*. Dan. XI, 39. – מָעוֹן, *habitaculum*. Ps. LXXXIX, 1. XC, 9. – מצודה, *munitio*, *munimentum*. Psalm. XVII, 1. XXX, 3. et alibi. *Theod.* 1 Sam. XXII, 4. Ad loca bene munita refugere solemus. *Symm.* 1 Sam. XXIII, 4. et Ps. LXX, 3. – מִקְלָט, *asylum*. Num. XXXV, 27. 28. ubi notat illa ipsa loca, ad quae aliquis confugere solet, ut sit salvus et incolumis. – מִשְׂגָּב, *locus editus*. Ps. IX, 9. XCIII, 22. Ies. XXV, 12. – נוּס, *fugio*. Deut. XIX, 3. – נֵס, *vexillum*. Exod. XVII, 15. Ex nonnullorum sententia derivarunt a נוּס. Sed tunc scribendum esset *מנוס. *Vexillum* pro *asylo* quandoque ponitur. Conf. *Glassii Philol. Sacr.* p. 984. – סֵתֶר, *absconsio*. Ps. XXXI, 9. De *spe ac fiducia in Deo posita* legitur quoque 2 Macc. X, 28. Vide ibi *Symmachum*.

**ΚΑΤΑΦΥ΄ΤΕΥΜΑ*. Vide s. v. καταφύτευσις.

**ΚΑΤΑΦΥ'ΤΕΥΣΙΣ*, *plantatio.* Ier. XXXVIII, (
22. *ὅτι ἔκτισε κύριος σωτηρίαν εἰς καταφύτευσιν καινη*
nihil respondet in textu hebr. et *Athanasius* in s
fide T. II. *Collect. Nov. PP. GG.* ed. *Montf.* pag. 1
φύτευμα habet.

ΚΑΤΑΦΥΤΕΥ'Ω, *planto.* הִשְׁרִישׁ Hiph. *radicar*
Ps. LXXIX, 10. – *נָטַע, *planto.* Amos. IX, 14. s
Alex. καταφυτεύσουσιν, ubi reliqui libri habent simp
τεύσουσιν. Exod. XV, 17. Lev. XIX, 23. et alibi sa
נֶטַע, *planta.* Ies. XVII, 11. – שָׁחַח, *inclinor, deprim*
Mich. VI, 14. *καταφυτεύσω*, quasi ex שָׁחַף. – שָׁתַל,
Ezech. XVII, 22. et 23. In libris apocryphis *κατα*
τινὰ notat *facere, ut aliquis semper et quidem secur*
liciter in aliquo loco vivere et habitare possit. 2 Mac
καταφύτευσον (*Vulg. constitue*) *τὸν λαόν σου ἐπὶ τὸ*
ἅγιόν σου, *fac, ut Israelitae semper in possessione tem*
neant. Conf. *Glass. Philol. S.* p. 1106. Sirac. XL, 9.
μεῖν et *καταφυτεύειν* opponitur *τῷ κακοῦν* et *ἀπολλύειν*
apparet, *καταφυτεύειν* metaphorice esse *felicem redd*
arab. عرش sumitur in *Sentent. arab.* a *Schultens*
pag. 278. ubi legitur: *Quidquid plantaveris in hort*
litatem tibi afferet, at hominem si plantaveris,
cabit te.

ΚΑΤΑΧΑΙ'ΡΟΜΑΙ, *laetor*, et quidem in mal
tem, *de alicuius infortunio.* לָעַג, *subsanno.* Prov
iuxta ed. *Rom. καταχαροῦμαι δὲ, ἡνίκα ἔρχηται ὑμῖν*
laetabor autem, quando exitium vestrum veniat.

ΚΑΤΑΧΑΛΑ'Ω, *demitto.* הוֹרִיד Hiph. a יָרַד,
dere facio. Ios. II, 15.

ΚΑΤΑΧΑΛΚΟ'Ω, *obaero, aere obduco ac mun*
Pih. *obtego.* 2 Par. IV, 9.

ΚΑΤΑΧΕ'Ω, *effundo, perfundo.* הִטָּה Hiph. a נ
clino. Gen. XXXIX, 21. *κατέχεεν αὐτοῦ ἔλεος*, *effudit*
cordiam suam: ubi *καταχέειν largiri, tribuere*,
notat, adiuncta notione *copiae* et *multitudinis.* Add
Od. ζ, 235. – הֶעֱטָה Hiph. *operio.* Ps. LXXXVIII, 4
χεας αὐτοῦ αἰσχύνην, effudisti eius ignominiam, h.
ruisti eum ignominia. – יָצוּק, *fusum*, it. *firmum.* Io
15. *καταχέει ἐπ' αὐτὸν*, ubi *Symm. περικεχυμένας* habet.
effundo. 1 Sam. X, 1. sec. ed. *Compl.*

ΚΑΤΑΧΡΑ'ΟΜΑΙ, *abutor*, etiam *ita utor ali*
ut illa plane pereat, nec non *utor* simpliciter, etiam
interficio. Vid. *D'Orville* ad *Chariton. Aphrod.* p. 5
Ier. 25. *αὐτῶν καταχρῶνται. Hesych. καταχρᾶται, κακ*
ται. 3 Macc. V, 22. *οὐχ οὕτως εἰς ὕπνον κατεχρήσαντο*
νον τῆς νυκτὸς, neque tamen in somno *insumserunt*

nocturnum. Conf. *Lex. N. T. s. h. v. Dionys. Hal.* V, 15. et *Aelian. V. H.* III, 14. 5 Macc. IV, 5., ubi καταγρᾶσθαι ex sententia *Bretschneideri* est i. q. φονεύω. *Thom. Mag.* 'Ηρόδοτος καὶ καταχρῶμαι ἀντὶ τοῦ φονεύω λέγει. *Dio Cass.* p. 259. ed. *Reim.* ἑαυτοὺς καταχρησάμενοι, ipsi sibi manum inferentes. Vide quoque *Polyb.* I, 85, 1. et eodem modo διαχρᾶσθαι legitur apud *Herodot.* I, 23. et *Xenoph. Mem.* IV, 2, 17.

ΚΑΤΆΧΡΕΟΣ s. ΚΑΤΆΧΡΕΩΣ, *aere alieno pressus seu oppressus, obaeratus*, it. *obnoxius*. Sap. I, 4. ἐν σώματι κατάχρεῳ ἁμαρτίας, in corpore *obnoxio* s. *obaerato* peccato, aut aere peccati obstricto atque implicato. Confer Rom. VII, 14.

ΚΑΤΑΧΡΙ'Ω, *inungo, oblino.* חָמַר, *bitumino.* Exod. II, 3. Vide et Sap. XIII, 14.

*ΚΑΤΑΧΡΥ'ΣΕΟΣ, *auro inductus, inauratus.* דִּיזָהָב, *Disahab*, nomen propr. Deut. I, 1. sec. *Vat.* ubi in *Ald.* perperam legitur κατὰ τὰ χρύσεα. Acceperunt vocem hebraicam, quasi reddenda esset *cui aurum*: nam זָהָב *aurum* notat, et דִּי est articulus relativus, *qui, quae, quod.*

ΚΑΤΑΧΡΥΣΟ'Ω, *deauro, auro obduco.* חִפָּה Pih. *obduco.* 2 Par. III, 5. 8. - צִפָּה Pih. *obduco.* Exod. XXV, 11. XXVI, 29. XXXVIII, 29. ad quem locum *Bonfrerius* monuit, pro κατεχρύσωσε reponendum esse κατηργύρωσε, *deargentavit.*

ΚΑΤΆΧΥΣΙΣ, *effusio, diffusio.* אֲשֵׁדוֹת, *loca declivia, decursus. Aqu.* Deut. III, 17. qui אַשְׁדֹּת legit. Κατάχυσις autem ad imitationem vocis hebr. de *radicibus montium* explicandum est. *Vulg. radices.* - מוּצָק verbale a צוּק, *angustum. Theod.* et LXX Iob. XXXVI, 16. Respexerunt notionem *effundendi*, quam צוּק aeque ac יָצַק habet. *Hesych.* κατάχυσις, ἀήρ.

*ΚΑΤΑΧΩΝΕΥ'Ω, *conflo.* טָמַן, *abscondo. Symm.* Iob. XL, 12. ubi tamen καταχώνευσον est mendum, et eius loco reponendum est κατάχωσον.

ΚΑΤΑΧΩΝΝΥ'Ω et ΚΑΤΑΧΩ'Ω, *aggesta terra tego, obruo.* טָמַן, *abscondo. Symm.* Iob. XL, 12. κατάχωσον. - כָּבַשׁ, *subigo.* Zach. IX, 15. καταχώσουσιν αὐτοὺς ἐν λίθοις σφενδόνης, *obruent* illos lapidibus fundae.

ΚΑΤΑΧΩΡΙ'ΖΩ, *colloco in loco aliquo.* *כָּתַב, *scribo.* Esth. II, 22. ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς καταχωρίσαι εἰς μνημόσυνον, iussit rex, ut in annalibus *literis consignaretur*: ubi alii καταγράψαι habent. - *עָלָה, *ascendo.* 1 Par. XXVII, 24. οὐ κατεχωρίσθη ὁ ἀριθμὸς ἐν βιβλίῳ λόγων. Adde 3 Macc. II, 29. ubi *Grotius* observavit καταχωρίζεσθαι significare *in album proprium referri, transscribi.* Vid. *Sturz. de dial. Maced.* pag. 174.

ΚΑΤΑΨΕΥΔΟΜΑΙ, *mentior contra aliquem*, *nior*, *mendaciter effingo* seu *traduco*. כחש. Symı XVI, 8. καταψευδόμενος, *calumnians*. *Vulg. falsiloquu* I, 11. στόμα καταψευδόμενον, *os mendaciter traducens* mentitur contra Deum et alios murmurando, detra maledicendo. Ita *Philostrat. Vit. Apoll. Tyan.* lib. IV, p. 166. σοφίαν δὲ αὐτοῦ κατεψεύδετο.

ΚΑΤΑΨΕΥΣΜΟΣ, *accusatio falsa*. Sir. XXVI, ταψευσμὸς ὑπὲρ θάνατον, calumnia, qua quis falso tur, agiturque reus mortis. Potest autem ibi ὑπὲρ τον cum sequentibus iungi cum *Vulgato*: *super morte nia gravia*.

ΚΑΤΑΨΥΞΙΣ, *refrigerium*. רוח, *ventus*. Theo III, 8. πρὸς κατάψυξιν (in *Hexaplis Montf.* vitiose καθάψυξιν.) ἡμέρας, *ad refrigerationem diei*. Capp *nott. critt.* ad h. l. p. 598. verba haec videntur esse gl ex alia lectione, nempe לרוח. *Fulleri* de h. l. conie vide in Ei. *Miscell. Sacr.* lib. III. c. 5. p. 301. Mihi quia praecedit ἐν τῷ πνεύματι, verba haec tantum referenda esse videntur.

ΚΑΤΑΨΥΧΩ, *refrigero*. כסה Pih. *tego*, *operio*. XXVI, 19. καταψύξει σε ὕδωρ πολὺ, *refrigerabit* te aqu Libere verterunt. Alii tamen libri habent κατακαλ נשען Niph. *innitor*. Gen. XVIII, 4. καταψύξατε (Sc. ὑπὸ τὸ δένδρον, *refrigerate* vos sub arbore.

**ΚΑΤΕΑΓΜΑ*, i. q. κάταγμα, *fractum*. שֶׁבֶר, *f* *Inc.* Lev. XXIV, 20. sec. *Coisl.* et *Lips.* Vid. Psalm. C 5. ubi in *interpretis incerti* versione κατάγματα legitur

ΚΑΤΕΓΧΕΙΡΕΩ, *suscipio*, *conor*. 3 Macc. I, ἀνοσίως ὑπ' ἐκείνου κατεγχειρουμένοις, quae iniuste *intendebantur*.

ΚΑΤΕΔΟΜΑΙ, *comedo*, *consumo*. אָכַל. Exod Lev. XXVI, 38. Iob. XVIII, 14. et alibi. — חָסַל, *c absumo*. Deut. XXVIII, 38. Sermo ibi est de *locustis*. Pih. *orbo*. Lev. XXVI, 22.

ΚΑΤΕΙΔΩ, *conspicio*, *prospicio*, *respicio*. בִּיט a נָבַט, idem. *Theod.* Ies. LXIII, 15. — הִשְׁקִיף Hiph Deut. XXVI, 15. κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου, *re* domo tua sancta. Conf. Baruch. II, 12. Iudith. VI, 2 *video*. Exod. X, 5.

**ΚΑΤΕΙΛΕΩ*, *implico*, *involvo*. סָגוּר, *inclusum* IX, 20. sec. Cod. *Alex.* κατειλημένα χρυσίῳ. Vera hae mihi videtur. Cf. supra s. v. καταλαμβάνω ad eandem hebr. a me notata.

ΚΑΤΕΛΑΥΝΩ, *pello*, *propello*, *agito*, item m rice: *corripio*. הָלַם, *tundo*, *contundo*. *Inc.* Ps. CXL, λασάτω, *corripiat*. *Aqu.* Ies. XXVIII, 1. κατελασμέν

agitati vino. Offendit haec versio *Clericum*, qui in *Comment.* ad h. l. legendum esse coniicit κατεληλαμένοι, aut κατηλαμένοι attico more, a κατελαύνομαι, nisi quis malit κεκλασμένοι, *fracti*, nam הָלַם est *malleo tundere* aut *frangere*.

ΚΑΤΕΛΕΕ'Ω, *commiseror*. הָלַם, *contundo*. *Inc.* sec. *Chrysostomum* Ps. CXL, 5. κατελεησάτω με δίκαιος ἐλέους. Sed perperam ibi a *Montf.* ac *Bosio* pro κατελασάτω prolatum est. κατελεησάτω. Adde 4 Macc. VIII, 9.

ΚΑΤΕΜΒΛΕ'ΠΩ, *deorsum inspicio*. הִבִּיט Hiph. a נָבַט. *Al.* Exod. III, 6. κατεμβλέψαι.

**ΚΑΤΕ'ΜΠΡΟΣΘΕΝ*, i. q. ἔμπροσθεν. לִפְנֵי, *coram*. 2 Par. III, 15. sec. *Compl.*

ΚΑΤΕ'ΝΑΝΤΙ, *ex adverso*, *e regione*, *coram*. בָּאָרֶץ, *in terra*. 2 Par. VI, 28. – דֶּרֶךְ, *via*. Ezech. XL, 11. XLII, 1. – *כָּל־קֳבֵל דִּי chald. *Inc.* Dan. IV, 15. – מִמּוּל. 2 Par. IV, 10. Mich. II, 8. – מִזְרָח, *oriens*. 2 Par. V, 11. – נֶגֶד, *coram*. Exod. XIX, 2. Num. XXV, 4. 1 Reg. XXI, 13. et alibi saepius. – *בְּנֶגֶד. *Aqu.* Gen. II, 18. – לְנֶגֶד. 2 Reg. I, 15. Ps. V, 5. – נֹכַח, *coram*. Ez. XLVII, 21. – אֶל עֵבֶר, *ad transitum*. Ezech. I, 9. – לְעֻמַּת. 1 Par. XXVI, 16. Ezech. III, 8. – בְּפָאַת, *in angulo*. Amos. III, 12. Num legerunt לִקְרַאת? – אֶל פְּנֵי; *ad faciem*. Ezech. XLIV, 4. – אֶת פְּנֵי. Exod. XXXII, 10. – לִפְנֵי. Exod. XXXII, 5. Num. XVII, 4. 1 Par. XIX, 7. et alibi. – עַל פְּנֵי. Gen. L, 13. Zach. XIV, 4. – לָקֳבֵל chald. *coram*. Dan. V, 1. – לְקָדִים, *versus orientem*. Ezech. XLI, 14. – קָדִימָה, idem. Ez. XI, 1. – קִדְמַת constr. ex קִדְמָה, *ad orientem*. Gen. II, 14. IV, 15. Sirac. XXII, 18. κατέναντι ἀνέμου, *contra ventum*.

*'ΑΠΟ' ΚΑΤΕ'ΝΑΝΤΙ. מִנֶּגֶד *Aqu.* Cant. VI, 4.

**ΚΑΤΕ'ΝΑΝΤΙ ΤΟΥ' ΤΟΥ*, *propterea*. כָּל קֳבֵל דְּנָה chald. *omni respectu hoc*. Dan. III, 7. sec. *Chis.* coll. II, 23., ubi vertitur πρὸς ταῦτα, et Rom. IV, 17.

ΚΑΤΕΝΑΝΤΙ'ΟΝ, idem quod κατέναντι. נֶגֶד. Psalm. XLIII, 17. – לְנֶגֶד. 2 Sam. XXII, 23. Neh. XII, 24. *Inc.* Gen. XXIV, 12. – לְנֹכַח, *ad rectum*. *Aqu. Theod.* Prov. IV, 25. – *מִמּוּל. LXX sec. cod. *Coisl.* 2 Sam. V, 23. – לִפְנֵי. 2 Par. XXXIV, 27.

ΚΑΤΕΝΤΕΥΚΤΗ'Σ, secundum *Stephanum*: *qui aliquem compellans accusat*, *vel alium*, *vel illum ipsum*, *quem compellat*, *oblocutor*, *accusator*. מִפְגָּע, *scopus*. Iob. VII, 20. διὰ τί ἔθου με κατεντευκτήν σου; quare fecisti me accusatorem tuum? quasi legerint מַפְגִּיעַ aut מִפְגָּע: ubi *Schol.* ed. *Rom.* per ἐναντιοῦσθαι interpretatur. *Hesych.* Κατεντευκτὴν, κατεντυγχάνοντα. *Suidas*: Κατεντευκτὴν, κατεντυγχάνοντα (ita enim legendum est loco κατεντυγχάνουσαν), καὶ κατεντευκτὴς, κατήγορος. Ἐπὶ δὲ τοῦ Ἰὼβ, ἱνατί με ἔθου κατεντευκτήν σου.; οὐκ αὐτὸς κατὰ θεοῦ ἐτύγχανε· μὴ γένοιτο, τίνι γὰρ εἶχεν ἐντυγχά-

νειν; ἀλλὰ λέγει· ἵνατί δὲ ἐμὲ τὸ ὄνομά μου βλασφημεῖται; ἔδεδίει γὰρ τὴν παρὰ θεοῦ ἐγκατάλειψιν. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κατεντευκτὴς, κατεντυγχάνων, κατήγορος.

ΚΑΤΕΝΩ'ΠΙΟΝ, *coram*. אֶת פְּנֵי. Lev. IV, 17. – בִּפְנֵי. Ios. XXI, 46. XXIII, 9. – לִפְנֵי. Ios. I, 5.

ΚΑΤΕΠΑΙ'ΡΟΜΑΙ, *insurgo*, *extollor*, *me effero contra aliquem*. רוּם, *altus*, *excelsus sum vel fio*. *Symm.* Psalm. LX, 4. κατεπαίρεται.

ΚΑΤΕΠΕΙ'ΓΩ, *impello*, *urgeo*, *festino*, *accelero*. נָשָׁה, *exigo creditum*, *foenero*. Ex. XXII, 25. *Hesych.* κατεπείγει, καταοπεύδει.

ΚΑΤΕΠΙ'ΘΕΣΙΣ, *impostura*. רְמִיָּה, *dolus*. *Inc.* Psalm. CXIX, 2. γλῶσσα κατεπιθέσεως, lingua *imposturam faciens*. Vide *Drusium* in *Fragm.* p. 58.

ΚΑΤΕΠΙ'ΘΥΜΟΣ, *valde cupidus*, *concupiscens*. Iudith. XII, 15.

**ΚΑΤΕΠΙΚΥ'ΠΤΩ*, i. q. simplex ἐπικύπτω. Esth. V, 1. lin. 24. *Breit.* s. XV, 7. κατεπέκυψεν ἐπὶ τὴν κεφαλήν. Augenda sunt hac voce Lexica. Fieri tamen potuit, ut κατ ex antecedente καὶ ortum suum traxerit.

ΚΑΤΕΠΙΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *comprehendo*, *apprehendo*, *amplector*. הֶחֱזִיק Hiph. 2 Sam. XV, 5.

ΚΑΤΕ'ΠΩ, *loquor contra aliquem*, *traduco*, *obtrecto*, *calumnior*, *invisum reddo*. הוֹצִיא Hiph. a יָצָא, *exire facio*. Num. XIV, 37. οἱ ἄνθρωποι οἱ κατειπόντες πονηρὰ (sc. ῥήματα) κατὰ τῆς γῆς, *homines male loquentes de terra*. *Latinus* vertit: *detrahentes terrae*, *quod esset mala*. Similiter Matth. V, 11. εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν, omne malum de vobis loquantur. Confer supra in v. καταφέρω. *Hesych.* κατειπών, διαβάλλων.

ΚΑΤΕΡΓΑ'ΖΟΜΑΙ, *conficio*, *elaboro*, *operor*, *fabrico*, *exstruo*, *defatigo*, *subiicio*. הֵצִיק Hiph. a צוּק, *ango*. Iud. XVI, 17. ὅτε κατειργάσατο αὐτὸν ἐν λόγοις αὐτῆς, cum *defatigaret* (aut *impugnaret*. Alii codd. habent ἐξέθλιψεν.) illum verbis suis. *Suidas*: κατειργάσατο, κατηγωνίσατο. – חֲרֹשֶׁת, *fabrefactura*. Exod. XXXV, 30. κατεργάζεσθαι τὰ ξύλα, *fabricare* ligna. – כְּרֻתוֹת plur. *trabes*. 1 Reg. VI, 35. στίχους κατειργασμένους κέδρου (pro ἐκ κέδρου) κυκλόθεν, ordines circumcirca cedro *fabricatos*. – מִשְׁרָה, *dissolutum*. Num. VI, 3. ὅσα κατεργάζεται ἐκ σταφυλῆς, quaecunque *exprimuntur* uva. *Vulg. quidquid ex uva exprimitur*. – נִכְבַּשׁ Niph. a כָּבַשׁ, *subiicior*. *Inc.* Ios. XVIII, 1. ἡ γῆ κατειργάσθη ὑπ' αὐτῶν, terra *subiugata est* ab illis. Ita *Herodotus* lib. I. c. 201. ὡς δὲ τῷ Κύρῳ τοῦτο τὸ ἔθνος κατέργαστο, cum autem Cyro haec gens *subacta esset*. – עָבַד, *servio*, it. *operor*. Deut. XXVIII, 39. ἀμπελῶνα φυτεύσεις καὶ κατεργᾷ, vineam plantabis et *operaberis in illa*. Ezech. XXXVI, 9. κατεργασθήσεσθε.

Latinus vertit *arabimini*. Conf. 3 Esdr. IV, 4. et notata in v. ἐργάζομαι. – עָשָׂה, *facio*. Exod. XXXVIII, 24. πᾶν τὸ χρυσίον, ὃ κατειργάσθη εἰς τὰ ἔργα, omne aurum, quod *fabrefactum est* ad opera. – פָּעַל, *operor*. Exod. XV, 17. εἰς ἕτοιμον κατοικητήριόν σου, ὃ κατειργάσω, in stabile domicilium tuum, quod *exstruxisti*. Ps. LXVII, 31. δυνάμωσον ὁ θεὸς τοῦτο, ὃ κατειργάσω ἐν ἡμῖν, corrobora Deus hoc, quod *operatus es* in nobis. *Inc.* Iob. XI, 8. τίς κατεργάσῃ; *Montf. quis perficiet?* obscure pariter ac incommode. Vel legendum erit τί κατεργάσῃ; *quid efficere poteris?* vel, quia praecedit μετεωρότητας οὐρανοῦ, vox κατεργάζεσθαι h. l. in ea significatione accipienda est, ut sit *subigere*, adeoque similitudo desumta sit a gigantibus coelipetis. Vide ad h. l. *Montfauconium*. *Aqu.* Psalm. X, 3. ubi κατεργάζεσθαι *contra efficere* notat, τί κατειργάσατο, *frustra renitente pio*. – רָדָה, *dominor*. Ezech. XXXIV, 4. τὸ ἰσχυρὸν κατειργάσασθε μόχθῳ, robustam, sc. ovem, lassitudine *confecistis*. *Suidas*: κατεργάσασθαι, ἀντὶ τοῦ καταπονῆσαι. 3 Esdr. IV, 4. κατεργάζονται τὰ ὄρη καὶ τὰ τείχη, ubi *Vulgatus* recte per *demoliri* transtulit. *Suidas*: κατεργάζεται, ἀναιρεῖ, φονεύει. ὁ δέ, τῇ αἰχμῇ διαπείρων, τὸ μετάφρενον κατεργάζεται.

ΚΑΤΕΡΓΑΣΙ'Α, *confectio*, *opificium*, *opus*. מְלָאכָה, idem. 1 Par. XXVIII, 19.

ΚΑΤΕ'ΡΓΑΣΜΑ, *opus*. מִפְעָלִים plur. *opera*. *Aqu.* Prov. VIII, 22. – *שַׁמּוֹת, *quae stuporem et admirationem excitant*. *Aqu.* Ps. XLV, 8. sec. *Cat. PP. GG.* κατεργάσματα. *Symm.* ἃ διεπράξατο.

ΚΑ'ΤΕΡΓΟΝ, *opus*. עֲבֹדָה. Exod. XXX, 16. XXXV, 20. – פֹּעַל. *Aqu.* Iob. XXIV, 5. ἐν κατέργῳ, pro εἰς κάτεργον. Adiectivum κάτεργος notat *laborando excultum*.

ΚΑΤΕ'ΡΧΟΜΑΙ, *devenio*, *descendo*. Sap. XI, 25. Tob. II, 2. In utroque loco *descendere* notat. 2 Macc. XI, 29. κατελθόντας ὑμᾶς, *redeuntes* in patriam. *Demosth.* p. 636, 24. Vide quoque *Polyb.* IV, 17, 10. et 18, 2. ubi quoque de *reditu in patriam* sermo est.

ΚΑΤΕΣΘΙ'Ω, *comedo*, *consumo*, *devoro*. אָכַל, idem. Gen. XL, 17. Num. XIII, 33. Prov. XXX, 14. et alibi saepius. – מַאֲכֶלֶת, *culter*. *Aqu. Symm. Theod.* Prov. XXX, 14. κατεσθίουσαι. Habuerunt pro participio verbi אָכַל, et κατεσθίειν ibi notat *consumere alicuius bona*. 2 Cor. XI, 20. coll. Matth. XXIII, 14.

ΚΑΤΕΥΘΙΚΤΕ'Ω, *recta scopum tango*, *recto ictu tango*, aut: *certo ictu plagam vel vulnus infero*. 2 Macc. XIV, 43. τῇ πληγῇ μὴ κατευθικτήσας, cum ictum non *recte direxisset*, seu: cum plaga ita aberrasset, ut vulnus non esset lethale. *Latinus* vertit: *cum non certo ictu plagam dedisset*. Apud *Hesychium* κατευθικτήσας est ἀψάμενος, et apud *Suidam*

ἐπιτυχοῖν. In *Cod. Alex. Macc.* I. I. perperam legitur κ
τυκτήσας.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΩ, *dirigo*, *rectifico*, *recte ago*, *rect*
prospere, *feliciter ago*, *prosperum facio*, *stabilio*, *ı*
transeo. אִשֵּׁר: אשר, Kal et Pih. *incedo*, *incedere facio*.
Symm. Prov. IX, 6. *κατευθυνθῆτε ἐν ὁδῷ συνέσεως*, *di*
mini seu *dirigite vos* in via intellegentiae. LXX Prov. X
19. *κατεύθυνε ἐννοίας σῆς καρδίας*, *dirige* cogitationes c
tui, ubi tamen non tam voci אַשֵּׁר, quam formulae
בַּדֶּרֶךְ respondere videtur. – *בוא, *venio*. 2 Reg. IV, 27.
Compl. *κατεύθυνε πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ*, *direxit* cu
suum. Sponte enim apparet, post *κατεύθυνε* omissum
δρόμον. – יָשָׁר, *rectus*. Prov. XV, 9. *εὐχαὶ δὲ κατευθυνόντα*
κταὶ παρ' αὐτῷ, preces autem *recte agentium* gratae sunt
Prov. XXIX, 28. *κατευθύνουσα ὁδὸς*, via *recta*. – יִשֵּׁר: ר
Pih. et Hiph. a יָשַׁר. 1 Sam. VI, 12. *κατεύθυναν αἱ βόες*
ὁδῷ, via *recta* ibant boves. Vide et Prov. IX, 15. *Aq*
LXX Ps. V, 9. *κατεύθυνον ἐνώπιόν σου τὴν ὁδόν σου*, *a*
coram te viam tuam. Prov. XV, 22. *ἀνὴρ δὲ φρόνιμος κ*
θύνων πορεύεται, vir autem prudens *recte* ambulat. – כון
sim in *Niph. Pih. Pyh. et Hiph.* Iud. XII, 6. *οὐ κατεύ*
τοῦ λαλῆσαι οὕτως, non *recte* poterant ita loqui. 1 Par. X
18. *κατεύθυνον τὰς καρδίας αὐτῶν πρός σε*, *dirige* corda
rum ad te. Confer quae in h. v. post hebr. הָכֵן notata
ex Prov. XXI, 2. et 2 Thess. III, 5. 2 Par. XII, 14. *οὐ κ*
θυνε τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐκζητῆσαι Κύριον, non *dirigebat*
suum ad quaerendum Dominum, h. e. non constans era
cultu religioso Iovae praestando. Vide et 2 Par. XIX, 3.
34. Ps. LXXVII, 11. 2 Par. XVII, 5. *κατεύθυνε κύριος τὴ*
σιλείαν, *stabiliebat* Domiuus regnum. 2 Par. XXX, 19.
πάσης καρδίας κατευθυνούσης, pro omni corde *recto*. Ps
XXXIX, 3. *κατεύθυνε τὰ διαβήματά μου*, *dirige* gressus m
Vide et Ps. CXVIII, 132. Ps. C, 9. *οὐ κατεύθυνεν ἐνώπιον*
ὀφθαλμῶν μου, non *gaudet felici successu* coram oculis n
Huc respiciens *Suidas* *κατεύθυνεν* interpretatur *ἐπέτυχε*.
CXXXIX, 12. *ἀνὴρ γλωσσώδης οὐ κατευθυνθήσεται ἐπὶ τῆς*
vir loquax non *prospere aget* in terra. Ps. CXL, 2. *κατευ*
θήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα, *recta ascendant* ad te pr
meae, tanquam suffitus. Ps. LVIII, 4. *κατεύθυνα*, ubi l
runt אָכוֹן a Niph. נָכוֹן, vel scribendum est ex *Grabii* en
datione *κατεύθυναν* (יָכוֹנְנוּ), *direxerunt*, vel: *aciem vel*
mum obfirmarunt, h. e. *decreverunt me occidere*. *Grabii*
iecturam non modo sensus requirit, sed *Symmachus* quo
et *Syrus* adiuvant. *Symm.* et *Theod.* Ps. VII, 10. – כִּלְכֵּל
a כול, *sustento*, Zach. XI, 16. – מִישׁוֹר, *rectitudo*. Mal.
6. – מֵישָׁרִים plur, idem. Prov. I, 5. Libere verterunt
נְכֹחָה, *rectum*. *Al.* 2 Sam. XV, 3. *κατευθύνοντες*. Sermo

est de consiliis. Quod recta scopum ferit, id non difficile est effectu. Vide supra s. v. *εὔκολος*. – פָּרַץ, *erumpo*. Hos. IV, 10. *ἐπόρνευσαν, καὶ οὐ μὴ κατευθυνθῶσι*, scortati sunt, et non *prospere agant*. *Phavor*. *κατευθυνθείησαν εὐοδωθείησαν*. Haec *Bielius*. Vox hebr. usurpatur quoque de *exclusione sobolis*, v. c. Gen. XXVIII, 14. et sic h. l., ut verba graeca vertantur: *scortantes prolem non accipient*. *Bahrdtius* vult eos legisse יִצְלָחוּ, a צלח, *prospero successu utor*. Sed non opus est. Graeci eadem volunt, quae hebraice dicuntur, modo rem modestius exprimunt. *Cappello* in *Crit. S.* p. 623. legisse videntur יִחְרְצוּ (nam חָרַץ est *εὐθύνειν, κατευθύνειν*), aut ex eius sententia legendum est *κατευθήνωσι*, vel potius *κατευθηνῶσι*. Vide ad h. l. *Scharfenbergium*. Sed nescio, an idonea auctoritate muniri possit verbum *κατευθηνεῖν*, in versione *Alex*. certe non obvium. – צָלַח: הִצְלִיחַ, Kal et Hiph. Iud. XIV, 6. 19. *κατεύθυνεν* (Cod. *Alex*. *κατηύθυνεν*) *ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου*, *veniebat* super illum spiritus Domini. 2 Sam. XIX, 17. *κατηύθυναν τὸν Ἰορδάνην*, *prospere traiecerunt* Iordanem, aut, ex arab. صلح, *commode praepararunt Iordanem*, sc. ponte. Sic *Syrus* et *Iosephus*. Ezech. XVII, 9. 10. 15. de vite: *εἰ κατευθυνεῖ*; num *prosperabitur?* Dan. XI, 36. *κατευθυνεῖ*, *res prospere aget*. Vide et Dan. VIII, 24. 25. XI, 27. et conf. Sirac. XXIX, 20. Adde Dan. VI, 29. ubi vide *Scharfenbergium*. *Aqu*. Gen. XXXIX, 2. *ἀνὴρ ἦν κατευθυνόμενος*, vir erat *prospere agens*. *Inc*. 2 Par. XXVI, 5. *Theod*. Ierem. XXXII, 5. *οὓς οὐ μὴ κατευθύνητε*, quae verba *Montf*. bene reddidit: quos non *superabitis*. Nam *κατευθύνειν*, quod in universum notat *prosperum successum habere*, h. l. cum accusativo personae constructum notat *feliciter aliquem superare*. – הַצְלַח, Chald. Aph. Esdr. VI, 14. *οἰκοδόμουν καὶ κατεύθυνον*, *cum successu* aedificabant. Ita quoque *Inc*. Dan. III, 31. *ὁ βασιλεὺς κατηύθυνε τὸν Σιδρὰχ*, rex Sidrachum *ad summam dignitatem evexit*. Dan. VI, 28. *Δανιὴλ κατηύθυνε ἐν τῇ βασιλείᾳ*, Daniel *floruit* sub regno Darii. – שֵׁרִיתִךָ לְטוֹב*, *residuum in bonum*, aut ex aliorum interpretatione: *dimisero te in bonum*. Ier. XV, 11. *κατευθυνόντων αὐτῶν*, ubi fortasse ex sententia *Cappelli* in *nott. critt.* ad h. l. p. 525. legendum erit *κατευθηνόντων*, h. e. *affluentibus bonis*, seu *prospere agentibus*. שְׁרָה *Syris* et *Chaldaeis* est *habitare*. Verti itaque potest: *si non te fecero habitare in bono*. Vide quoque ad h. l. *Dathium*. – תָּכַן, *perpendo*. Prov. XXI, 2. *κατευθύνει δὲ καρδίας κύριος*. Imago desumta est h. l. ab iis, qui aliquid ad libellam librant. *Zieglerus* conferre mavult arab. تقن, *correxit*, *firmavit*. Sir. XXIX, 9. *αὐτὸς κατευθύνει βουλὴν αὐτοῦ*, ipse *facit*, *ut* consilium eius *prospere cedat*. Ib. v. 24. *ἐγγύη*

πολλοὺς ἀπώλεσε κατευθύνοντας, multi *divites* spondentes pro aliis *ad paupertatem redacti sunt.* Sic ישר sumitur Prov. XXVII, 26. quem locum ita verterem: impium est insontes mulctare propter divitias.

ΚΑΤΕΥΛΟΓΕ'Ω, benedico, praedico, extollo. Tob. X, 12. et XI, 12.

ΚΑΤΕΥΟΔΟ'Ω, μαι, prosperum iter praebeo, prosperum reddo, prosperor. *הִטָּה, *declinare facio*, a נָטָה. Prov. XVII, 23. οὐ κατευοδοῦνται. Bene quoad sensum, nec opus est, ut cum *Iaegero* reponatur κατευθύνονται. - עָמַס, *onero.* Psalm. LXVII, 21. Vocem hebr. in sensu metaphorico de *copia beneficiorum* acceperunt. Alii statuere malunt, eos legisse יַצְלִיחַ לָנוּ. *Koehlerus* loco κατευοδώσει reponendum iudicat καταδήσει. - צָלַח: הִצְלִיחַ, Kal et Hiph. Iud. XVIII, 5. Ps. I, 3. XXXVI, 7. XLIV, 5. Adde *Syrum Int.* Gen. XXXIX, 2. Vide quoque 1 Macc. II, 47.

**ΚΑΤΕΥΦΗΜΕ'Ω, bene alicui precor, laudo aliquem et celebro.* 3 Macc. VII, 13. τότε κατευφημήσαντες αὐτὸν, ὡς πρέπον ἦν, tunc bene ei precabantur, uti par erat.

ΚΑΤΕΥ'ΧΟΜΑΙ, proprie *mala alicui imprecor*, i. q. καταράομαι, ut *Suidas* interpretatus est, interdum vero, ut nostrum *anwünschen*, in bonam quoque partem adhibetur, pro *bene precari.* 2 Macc. XV, 12. κατεύχεσθαι τῷ παντὶ τῶν Ἰουδαίων συστήματι, *bene precari* omni Iudaeorum coetui. 4 Macc. XII, 20.

ΚΑΤΕ'ΧΩ, retineo, teneo, prehendo, contineo, obtineo, detineo, cohibeo, prohibeo, occupo, possideo, habito. אָחַז, *prehendo, capio.* Gen. XXII, 13. κριὸς εἷς κατεχόμενος ἐν φυτῷ Σαβὲκ, aries aliquis *detentus* vel *haerens* in planta Sabek. 2 Sam. I, 9. κατέσχε με σκότος δεινὸν, *prehenderunt* me tenebrae graves. 2 Reg. IV, 10. κατέσχον αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινα αὐτὸν, *prehendebam* illum, et occidebam illum. 2 Sam. XX, 9. κατέσχεν ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ Ἰωὰβ τοῦ πώγωνος, *prehendebat* manus dextera Ioabi barbam. Psalm. CXXXVIII, 9. καθέξει με ἡ δεξιά σου, *tenebit* me dextera tua. Cant. III, 8. πάντες κατέχοντες ῥομφαίαν, omnes *tenentes* gladium. Ierem. XIII, 21. ὠδῖνες καθέξουσί σε, καθὼς γυναῖκα τίκτουσαν, dolores *apprehendent* te, tanquam mulierem parturientem. Vide et Ierem. XLIX, 24. *Aqu.* Gen. XLVII, 27. κατεσχέθησαν, *detenti fuerunt.* Ita minus recte interpretatus est *Bielius*, *Drusium* et *Montfauconium* secutus. Potius: *agros* seu *fundos emerunt*, ut adeo κατέχεσθαι h. l. sit *praedia emere*, *fundos possidere*, unde κατάσχεσις *possessionem* notat. *Theod.* Iob. XXIII, 9. *Aqu.* Ps. LXXVI, 4. κατέσχες φυλακὰς τῶν ὀφθαλμῶν μου, *cohibuisti* palpebras oculorum meorum. - אַחֵין Chald. Aph. *possideo.* Dan. VII, 22. βασιλείαν κατέσχον οἱ ἅγιοι, regnum *occuparunt* sancti. Ib. v. 18. - אַחֵר Pih. *tardo.* Gen.

XXIV, 56. *μὴ κατέχετέ με*, ne *detineatis* me. Vide et loca infra ex Ind. XIII, 15. 16. adducta, et conf. Luc. IV, 42. – *אֵלֶּה, *isti.* 2 Reg. III, 10. *κατεχομένους* sec. cod. *Alex.* Sed sine dubio ibi legendum *κατερχομένους*. Certe in *Vat.* exstat *παρερχομένους*. – אָסַף, *congrego.* Iob. XXXIV, 14. *τὸ πνεῦμα παρ' αὐτῷ κατασχεῖν*, spiritum apud se *detinere.* – אָסַר, *vincio.* Gen. XXXIX, 20. *ἐν ᾧ οἱ δεσμῶται τοῦ βασιλέως κατέχονται*, in quo captivi regis *vincti tenentur.* Vide et Gen. XLII, 19. – בָּעַת et תָּקַף iunctim, *praetereo*, *praevaleo.* Iob. XV, 24. – הִתְהוֹלֵל Hithp. *attollo me.* *Symm.* Exod. IX, 17. *κατέχεις.* – הִפִּיל Hiph. a נָפַל, *cadere facio.* Prov. XIX, 15. *δειλία κατέχει ἀνδρόγυνον.* Sed suspicor, ibi *καταβάλλει* potius scribendum esse, aut *κατέχει* vertendum est *vinctum tenet.* – הִשְׂגָּא Hiph. *augeo.* Ps. LXXII, 12. *κατέοχον πλοῦτον.* Pro הִשְׂגּוּ, *multiplicant*, fortasse legerunt הִשִּׂיגוּ, *assecuti sunt*, aut sensum expresserunt: *obtinuerunt* divitias. – חָזָה, *video.* Iob. XXIII, 9. ubi libere quidem, sed non male ac seriei orationis convenienter, suum *οὐ κατέσχον* posuerunt. – חָזַק: הֶחֱזִיק, Pih. et Hiph. *firmo*, *restauro.* 2 Reg. XII, 12. Neh. III, 4. 5. Ierem. VI, 24. – חָלַק, *partior.* Iob. XXVII, 17. *καθέξουσιν*, *obtinebunt.* Confer 2 Cor. VI, 10. – יָרַשׁ, *possideo.* Ios. I, 11. *κατασχεῖν τὴν γῆν*, ut terram *occupetis.* *Hesych.* *κατασχεῖν*, *κατακρατεῖν*, *κατοικεῖν.* Ezech. XXXIII, 24. – יָשַׁב, *sedeo.* Ies. XL, 22. *ὁ κατέχων τὸν γῦρον τῆς γῆς*, *tenens* ambitum terrae. – לָכַד, *capio.* 2 Par. XV, 8. – נָחַל, *possideo.* Exod. XXXII, 12. *καθέξουσιν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα*, *possidebunt* illam in aeternum. Vide et Ps. LXVIII, 42. – נֶעְגַּן Niph. *moror.* Ruth. I, 13. *αὐτοῖς κατασχεθήσεσθε τοῦ μὴ γενέσθαι ἀνδρί;* illis *detinebimini*, vel *remorari vos patiemini*, nubere viro? Vide *Bonfrerium* ad h. l. cui *κατέχεσθαί τινι* h. l. est *obligari alicui.* – עָצַר, *detineo.* *Al.* Iud. XIII, 15. *κατάσχωμεν δή σε*, quaeso *te detineri patiaris* a nobis. Ib. v. 16. *ἐὰν κατάσχῃς με*, si me *detineas.* – תָּמַךְ, *sustento*, *fulcio.* *Symm.* Prov. IV, 4. *κατεχέτω λόγους μου ἡ καρδία σου*, *retineat* sermones meos cor tuum. Sensum secutus est. Conf. Luc. VIII, 15. 1 Cor. XV, 2. – תָּפַשׂ, *prehendo.* Ier. L, 16. 1 Macc. VI, 27. *οὐ δυνήσῃ τοῦ κατασχεῖν αὐτῶν*, non poteris *praevalere* illis. 2 Macc. I, 31. *τὸ περιλειπόμενον ὕδωρ ἐκέλευσε λίθους μείζονας κατασχεῖν.* Sed mallem ibi legere *καταχεῖν.* Nam quod *Bielius* *κατασχεῖν* per *profundi* reddidit, usu loquendi minime probari potest. *Hesychius:* *κατέχειν*, *κρατεῖν*, *κωλύειν*, *συνέχειν.*

ΚΑΤΗΓΟΡΕ'Ω, *accuso.* נָחַם, *consolor.* *Symm.* Iob. VII, 15. *κατηγορήσει.* Sc. quem poenitet, is se ipsum accusare debet. Fortasse autem *Symmachus* scripsit: *παρηγορήσει.* – רִגֵּל Pih. *obtrector.* *Inc.* 2 Sam. XIX, 27. *κατηγόρηκε τοῦ δούλου σου*, *accusavit* servum tuum. 1 Macc. VII, 6. *κατηγόρησαν τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα*, *accusabant* populum apud

regem. Conf. Ioh. V, 45. 1 Macc. VII, 25. κατηγόρησεν αὐτῶν πονηρὰ, sc. πράγματα, accusabat illos de criminibus. Conf. Marc. XV, 3.

***ΚΑΤΗΓΟ'ΡΗΜΑ**, *accusatio*, etiam *id, de quo quis accusatur, crimen.* 2 Macc. IV, 47. Μενέλαον ἀπέλυσε κατηγορημάτων, Menelaum *criminibus* absolvit. *Demosth.* p. 569. 9. ed. *Reisk.*

***ΚΑΤΗΓΟΡΙ'Α**, *accusatio.* Genes. XLIII, 17. ubi pro לְהִתְגֹּלֵל עָלֵינוּ, *ad volvendum se super nos*, *Symmachus* posuit: κατηγορίαν ψευδῆ συστήσασθαι καθ' ἡμῶν. Formula hebr. quoque notat *per calumniam accusare aliquem,* quo sensu in lingua vernacula quoque *etwas auf einen wälzen* adhibere solemus.

ΚΑΤΗ'ΓΟΡΟΣ, *accusator.* 2 Macc. IV, 5.

ΚΑΤΗ'ΓΟΡΟΣ 'ΕΝ ΠΡΩΤΟΛΟΓΙ'Αι, *accusator in primo sermone* seu *in prima actione.* רִאשׁוֹן בְּרִיב, *prior in lite*, h. e. *primus accusator.* Prov. XVIII, 17. δίκαιος ἑαυτοῦ κατήγορος ἐν πρωτολογίᾳ, iustus sui ipsius accusator est in prima actione, vel: iustus primus et praecipuus sui accusator est. *Suidas* v. πρωτολογία ex auctore incerto: πάσης κατηγορίας αὐτοῦ ἀποφαίνει πρωτολογίαν, quae verba in Ed. *Küsteri* ita translata leguntur: *in tota illius accusatione primas dicendi partes tenet.*

ΚΑΤΗΦΗ'Σ, *qui vultu est demisso, sive ex pudore, sive ex moerore, pudibundus, subtristis*, etiam: *tetricus.* Sap. XVII, 4. φάσματα ἀμειδήτοις κατηφῆ (ita rectius iuxta ed. *Rom.* pro ἀμειδῆ τοῖς κατηφέσι, ut legitur in *Francof.*) προσώποις, spectra *tetricis* horribilia vultibus. *Hesych.* κατηφέα, κατηφῆ, στυγνά. *Suidas:* κατηφὴς, σκυθρωπός.

ΚΑΤΙΟ'ΟΜΑΙ, *maculor, contaminor.* Proprie notat *aerugine, rubigine obducor*, et eleganter ad eum transfertur, *qui simulat*, et *callide animum suum tegit.* Sirac. XII, 11. (13.) sec. *Alex.* γνώσῃ, ὅτι οὐκ εἰς τέλος κατίωται, cognosces, quod non omnem *deposuit aeruginem*, sc. speculum. Specula olim fiebant ex aere, et proinde aeruginem contrahebant. Conf. Exod. XXXVIII, 8. Sermo ibi est de cautionibus in consuetudine familiari cum inimicis adhibenda, ut adeo horum verborum sensus sit: tandem vero cognosces, eum non omnem deposuisse inimicitiam, nec semper amicum et benevolum erga te animum simulaturum esse. In antecedentibus enim legitur: ὡς γὰρ ὁ χαλκὸς ἰοῦται, οὕτως ἡ πονηρία αὐτοῦ. In reliquis libris legitur κατίωσε, h. e. *deposuit aeruginem* s. *malevolentiam. Hesych.* κατίωται, ἐῤῥύπωται.

ΚΑΤΙΣΧΕ'Ω i. q. κατέχω, *detineo.* הִשְׁחָה Hiph. *incurvo. Theod.* Prov. XII, 25. κατισχεῖ αὐτόν: ubi tamen legere mallem κατισχύει αὐτόν, quae lectio voci hebraicae magis convenire videtur. Κατισχύειν quandoque *deprimere* denotat.

ΚΑΤΙΣΧΥΡΕΥΌΜΑΙ, *praevaleo*. עָרִיצִים plur. *praevalidi*. *Aqu*. Psalm. LXXXV, 14. κατισχυρευομένων. Legitur quoque pro נַעֲרָץ, *formidandus*, apud *Aqu*. Psalm. LXXXVIII, 8.

ΚΑΤΙΣΧΥΩ, *fortifico*, *firmo*, *roboro*, *firmiter teneo*; *graviter premo*, *opprimo*, *munio*, *invalesco*, *contendo*, *praevaleo*. אָזַר Pih. *accingo me*. Ies. L, 11. κατισχύετε φλόγα, *invalescere facitis* flammam. Ex *Cappelli* sententia, cui accedere non possum, legerunt ע loco א, מְעוּזֵי, h. e. *qui corroboratis*. Nam אָזַר quoque *roboris* et *firmitatis* notionem habet, ut docuit *Schultensius* in *Opp. min.* p. 105. Arab. أزر est: *robustus*, *firmus fuit*. – אָמֵץ: אָמֵץ, Kal et Pih. Deut. II, 30. κατίσχυσε τὴν καρδίαν αὐτοῦ, *roborabat cor ipsius*, h. e. *obfirmavit* mentem animumque suum. Vide et 2 Par. XXXVI, 13. Ps. LXXXVIII, 21. ὁ βραχίων μου κατισχύσει αὐτὸν, brachium meum *roborabit* illum. – אָנָה Pyh. *occasio datur*, *obvenio*, *occurro*. *Symm*. Ps. XC, 10. οὐ κατισχύσει σε κακὸν, non *praevalebit* tibi malum. Sensum secutus est. – בָּקַע, *findo*. Ies. LXIII, 12. κατίσχυσεν ὕδωρ. Nos simili ratione dicimus *des Wassers Herr werden*, aut: *sich bemächtigen*, pro *naturalem eius fluxum impedire*. – גבר: גָּבַר, Kal et Pih. Exod. XVII, 11. κατίσχυεν ἰσραὴλ, *praevalebat* Israel. Zach. X, 6. κατισχύσω τὸν οἶκον Ἰούδα, *firmabo* domum Iuda. Vide et v. 12. Zach. VIII, 14. κατισχύσω αὐτοὺς, h. e. ποιήσω κατισχύειν. Legitur quoque pro הִתְגַּבֵּר apud *Theodotionem*. Iob. XV, 25. ubi κατισχύεσθαι est i. q. κατισχύειν ἑαυτὸν, *corroborare se*, h. e. *obniti alicui*. LXX voce τραχηλιάζειν usi sunt. Confer quoque parallelismum sententiarum in textu hebr. – הֶאֱבִיד Hiph. *perdo*. 2 Reg. XXIV, 2. τοῦ κατισχῦσαι κατὰ τὸν λόγον κυρίου: ubi loco Daleth legisse videntur Resch. Vide infra s. v. רְפַּת אֶבֶן. – הֵאִיץ Hiph. ab אוּץ, *urgeo*. Ies. XXII, 4. μὴ κατισχύσητε παρακαλεῖν με, *ne contendatis consolari me*, h. e. *sinite me dolori meo indulgere*. – *הִצְדִּיק Hiph. a צָדַק, *iustifico*. Dan. XII, 3. sec. cod. *Chis*. οἱ κατισχύοντες τοὺς λόγους μου. Videtur scribendum esse κατισχοῦντες, aut κατισχύειν est h. l. *firmiter tenere*, *diligenter observare*. – חָזָק, *validus*. Ezech. III, 8. τὸ νῖκός σου κατισχύσω κατέναντι τοῦ νίκους αὐτῶν, victoriam tuam *praevalere faciam* victoriae illorum. – חָזַק in Kal, Pih. Hiph. et Hithp. Exod. VII, 13. κατίσχυσεν (sc. ἑαυτὴν) ἡ καρδία φαραώ, *obfirmabat se* cor Pharaonis. Deut. III, 28. ubi κατίσχυσον adverbialiter accipiendum est pro *instanter*, *enixe*. Ios. XI, 20. διὰ κυρίου ἐγένετο κατισχῦσαι αὐτῶν τὴν καρδίαν, per Dominum fiebat, ut *obfirmaret se* cor illorum. Ios. XVII, 13. ἐπεὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ, cum *invalescerent* filii Israel.

Vide et 2 Reg. XIV, 5. Iud. VII, 8. ubi pro *κατίσχυσε* legendum forte *κατεῖχε*, quod verbum ita legitur Luc. IV, 42. 1 Par. XI, 10. *οἱ κατισχύοντες μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ*, *firmiter adhaerentes* illi in regno ipsius. 2 Par. VIII, 3. venit Salomo Baesobam, *καὶ κατίσχυσεν ἐπ' αὐτὴν*, et *praevalebat* illi, vel *expugnabat* illam. 2 Par. XVII, 1. *κατίσχυσεν Ἰωσαφὰτ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ*, *praevalebat* Iosaphat Israeli. Vide et 2 Par. XXVII, 5. 2 Par. XI, 16. *κατίσχυσαν τὴν βασιλείαν ἰούδα*, *firmabant* regnum Iudae. 2 Par. XIII, 21. *κατίσχυεν Ἀβιὰ*, *invalescebat* Abia. Vide et 2 Par. XV, 8. XXV, 11. XXVI, 8. 2 Par. XXVI, 9. *κατίσχυσεν αὐτὰς*, *muniebat* illas. Vide et 2 Par. XXXII, 5. Ierem. VIII, 21. *κατίσχυσάν με ὠδῖνες*, *firmiter me tenuerunt* dolores, quasi parturientis. Dan. XI, 21. *κατισχύσει βασιλείας ἐν ὀλισθήμασι*, *obtinebit* regnum in ruinis. Hag. 2, 5. *κατίσχυε* (sc. *ἑαυτὸν*) *Ζοροβάβελ*, *robora te*, Sorobabel, h. e. *bono sis animo:* ubi *κατισχύειν* necessario sensu reciproco accipiendum est. Vide et Zach. VIII, 13. Adde Iob. XVIII, 9. sec. *Hex.* 2 Par. XXXII, 5. ubi *κατισχύειν* est lat. *munire*. *Vulg. instauravit.* – חֶזְקָה, *robur.* 2 Par. XXVI, 16. – יָצָא, *exeo.* 1 Sam. XIX, 8. יָצָא h. l. notat *expeditionem facere*, et *κ α τ ι σ χ ύ ε ι ν*, scil. *ἑ α υ τ ὸ ν*, ut vernaculum: *sich verstärken*, est *colligere milites.* – כָּבֵד, *gravis sum.* Ies. XXIV, 20. *κατίσχυσε γὰρ ἐπ' αὐτῆς* (sc. *γῆς*) *ἡ ἀνομία*, *invaluit* enim in illa (sc. terra) iniquitas. – נֶצַח, *aeternitas, perpetuus.* Ier. XV, 18. *ἱνατί οἱ* (ita iuxta *Rom.* ed.: in *Francof.* vitiose *οὐ*) *λυποῦντές με κατισχύουσί μου;* quare illi, qui contristant me, mihi *praevalent?* Ita Sap. VII, 30. *σοφίας δὲ οὐ κατισχύει κακία*, sapientiae autem non *praevalet* malitia. Matth. XVI, 18. *πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς*, portae inferni non *praevalebunt* illi. Conf. et quae supra in h. v. post hebr. אָנָה notata sunt ex Ps. XC, 10. – *נִתְעַב, *abominabilis sum.* 1 Par. XXI, 6. ubi *κατισχύειν τινὰ* (sec. ed. *Rom.*) notat *vim inferre alicui*, aut: *molestum esse.* *Inc.* habet *προσοχθίζειν.* Vide supra s. v. *ἰσχύω.* Fortasse autem pro *κατίσχυσε* ex ed. *Compl.* *κατήσχυνεν* legendum est, aut *κατίσχυσε* ortum est e v. 4. – עֱזוּז, *robur.* Ies. XLII, 25. *κατίσχυσε αὐτοὺς πόλεμος*, bellum *graviter* eos *pressit.* Libere verterunt. – עָזַז, *roboror.* Iud. VI, 2. *κατίσχυσε χεὶρ Μαδιὰμ ἐπὶ Ἰσραὴλ*, manus Midian *praevalebat* Israeli. Dan. XI, 12. *καταβαλεῖ μυριάδας, καὶ οὐ κατισχύσει*, prosternet myriades, sed non praevalebit, vel *superior evadet.* – עָזַר, *iuvo.* 1 Par. V, 19. *κατίσχυσαν ἐπ' αὐτῶν*, *praevalebant* illis: ubi nonnulli volunt eos legisse וַיָּעֹזּוּ, a rad. עָזַז, sed contrarium docent loca sequentia: 1 Par. XV, 26. *ἐν τῷ κατισχῦσαι τὸν θεὸν τοὺς Λευΐτας*, cum Deus *roboraret* Levitas. Vide et 2 Par. XIV, 11. XXVIII, 23. 2 Par. XXVI, 7. *κατίσχυσεν αὐτὸν ὁ κύριος*, Deus faciebat, ut *praevaleret.* – עָצַם, *potens fio.* Exod. I, 7. – עָצַר,

detineo, *coerceo*. 2 Par. XIV, 11. μὴ κατισχυσάτω πρὸς σὲ ἄνθρωπος, ne *praevaleat* adversus te homo. Dan. X, 8. sec. cod. *Chis.* – צָוָה Pih. *iubeo*. Exod. XVIII, 25. 1 Par. XXII, 12. – רֹעֶה אֶבֶן, *pastor*, *lapis*. Gen. XLIX, 25. ὁ κατισχύσας ἰσραὴλ παρὰ θεοῦ. Κατισχύσας hic toto coelo differt ab hebr. unde facile coniici potest, eos loco אֶבֶן legisse אַבִּיר, vocem autem רֹעֶה ab eorum codice abfuisse. Sed רֹעֶה, ut ποιμὴν apud *Homerum*, etiam *regem*, adeoque *potentem* notat. – שׁוּר, *contemplor*. Hos. XIV, 9. Deduxerunt a שָׂרָה. Sap. X, 11. ἐν πλεονεξίᾳ κατισχυόντων αὐτὸν παρέστη, in fraude *opprimentium* illum affuit illi. Sic etiam *Diodorus Sic.* lib. I. p. 81. τοῦ πλεῖστον δυναμένου τὸν ἀσθενέστερον κατισχύοντος, et lib. V. p. 337. Iovem Saturno in regno successisse memorat οὐ βίᾳ κατισχύσαντα τὸν πατέρα. Sap. XVII, 5. κατισχύειν est *valere* simpliciter, i. q. ἰσχύειν. Saepe enim praepositio κατὰ in compositis abundat. Vide κατάξιος, et καταγράομαι.

*ΚΑΤΙ'ΣΧΩ, *coerceo*, *contineo*, *sisto*. Tob. X, 2. κατίσχονται, *detinentur*, ex emendatione *Drusii*.

*ΚΑΤΟΔΥΝΑ'Ω, *dolore conficio*. אָנַק, *suspiro ex angustia*. *Aqu.* *Theod.* Ezech. IX, 4. τῶν κατοδυνωμένων, secundum *Origenem* T. III. p. 424. ed. *Paris.*

ΚΑΤΌΔΥΝΟΣ, *tristis*, *moestus*. מַר, *amarus*. *Theod.* Iud. XII, 25. κατόδυνοι. Ita *Bielius*. Sed potius scribendum fuisset מַר נֶפֶשׁ, *amarus animo*, h. e. *tristis*. *Theod.* Iud. XVIII, 25. κατόδυνοι, ubi alii κατώδυνοι habent. – תַּאֲנִיָּה, *planctus*. *Symm.* Ies. XXIX, 2. Scribitur alias κατώδυνος, quod vide infra.

ΚΑΤΟΙΚΕΣΙ'Α, *habitatio*. מוֹשָׁב, *locus sessionis vel habitationis*. Ps. CVI, 36. – *מִשְׁבָּת, *sabbathum*. Thren. I, 7. sec. *Vat.* κατοικεσία αὐτῆς. Legerunt מִשְׁבְּתֶיהָ a יָשַׁב, *sedeo*, *habito*, aut שַׁבָּתָהּ. Nonnulli hic ex aliis libris substituere maluerunt μετοικεσία. Conf. *Pareau* ad h. l.

ΚΑΤΟΙΚΕ'Ω, *habito*, *commoror*, *sedeo*. אָב, *pater*. Ios. XXIV, 32. N. L. – אֲנָשִׁים plur. *homines*. Ios. VIII, 20. X, 6. Ierem. XI, 23. – אָשִׁישׁ, *fundamentum*. Ies. XVI, 7. ubi pro לַאֲשִׁישֵׁי nonnullis legisse videntur לְיֹשְׁבֵי. Sed quia hae voces et sono et figura nimis differunt, statuere mallem, eos לְאַנְשֵׁי aut לְאִישׁ ex Ierem. XLVIII, 31. cum *Arabe* legisse. – בַּעַל, *dominor*. 1 Par. IV, 22. Ies. LXII, 5. – בַּעַל, *dominus*. Ios. XXIV, 11. – גּוּר; הִתְגּוֹרֵר, Kal et Hithp. *peregrinor*. 1 Reg. XVII, 20. Ier. XLII, 15. XLIX, 17. *Al.* Ier. XLIX, 32. In omnibus his locis κατοικεῖν idem esse videtur, quod παροικεῖν. Confer Gen. XLVII, 2. – דוּר chald. flexione Dan. IV, 9. 18. 32. II, 38. III, 32. – *הוֹשִׁיב, *sedere facio*. 1 Sam. XII, 8. sec. *Alex.* κατῴκησεν. Vide s. v. הִשְׁכִּיב. – *הִשְׁכִּיב, *Symm.* Hos. II, 20. ubi tamen pro κατοικήσω legendum videtur κατοικίσω, nisi voci κατοικεῖν h. l. notionem hiphilicam

tribuere malimus. – חוֹף, *portus.* Ezech. XXV, 16. Videntur LXX hic τοὺς κατοικοῦντας sensus causa de suo addidisse, ut τὴν παραλίαν ad חוֹף הַיָּם pertineat. – טָמוּן, *absconditum.* Deut. XXXIII, 19. Num שֹׁכְנֵי legerunt? aut τῷ טָמַן notionem *habitandi, versandi* tribuerunt? – *יָרַשׁ, *haeredito.* Ies. XXXIV, 11. – יָשַׁב, *sedeo, maneo.* Gen. XI, 2. 31. XIII, 6. 7. et alibi saepissime. Adde *Theod.* Ps. CXXXIX, 14. et *Inc.* Ierem. XXXVIII, 2. – *לְשָׁכֹת, *cubicula.* Ezech. XLV, 5. ubi *Cappello in Crit. S.* p. 644. לְשֶׁבֶת legisse videntur. – מְלֹא, *plenitudo.* Amos. VI, 8. τοῖς κατοικοῦσιν. *Plenitudo urbis* ex usu loquendi Hebr. sunt *incolae, cives.* – נָפַל, *cado.* Gen. XXV, 18. Vox hebraica h. l. de eo dicitur, quod alicui per sortem obtingit. Non procul a fratribus suis sortem obtinuit, h. e. habitavit, Ismael scilicet, coll. Ps. LXXVIII, 51. – פְּרָזוֹן, *pagus, paganus. Inc.* et LXX Iud. V, 7. οἱ κατοικοῦντες. Suspecta est haec lectio *Doederleinio*, qui (*Repertor.* I, 224.) reponere mavult ἀτείχιστοι, coll. v. 12. Idem tamen alio tempore in *Bibl. Theol.* P. II. p. 52. monuit, ortam fortasse esse hanc lectionem ex κρατοῦντες, quod apud *Theodoret. quaest.* 12. legitur. Vide quoque ad h. l. *Scharfenbergium.* – שֶׁבֶת infin. *habitare. Inc.* Gen. XIII, 6. – *שׁוּב, *revertor.* 2 Par. XIX, 8. Hos. IX, 13. XI, 6. In omnibus his locis יָשַׁב legisse videntur. – שָׁכַן, *habito.* Gen. IX, 27. Iob. IV, 19. Ies. XXXIII, 5. et alibi. – שָׁכֵן verbale, *habitans.* Hos. X, 5. παροικήσουσιν οἱ κατοικοῦντες Σαμάρειαν, accolent, qui Samariam incolunt. Sic κατοικεῖν pro *inhabitare* legitur quoque 1 Sam. XXVII, 8. 1 Macc. III, 56. κατοικεῖν *Bretschneidero* ex hebraismo hiphilice dici videtur pro *habitare facere, sedes assignare, collocare*, unde explicandum putat locum Ephes. III, 16.

ΚΑΤΟΙ'ΚΗΣΙΣ, habitatio. אֲחֻזָּה, *possessio. Inc.* Gen. XXXVI, 43. κατοικήσεως. Eadem lectio reperitur quoque in cod. *Oxon.* ubi reliqui libri κτήσεως habent. – *זְבֻל, *habitaculum. Symm.* Ps. XLIX, 15. – מָעוֹן, *habitatio.* Ierem. LI, 37. *Symm.* 1 Sam. II, 32. *Inc.* Zach. II, 13. – מוֹשָׁב, *habitatio.* Gen. X, 30. XXVII, 39. Num. XV, 2. – שֶׁבֶת, *sessio.* 1 Reg. VIII, 30. *Inc.* 2 Par. VI, 12. *Symm.* Ps. XXII, 6.

ΚΑΤΟΙΚΗΤΗ'ΡΙΟΝ, habitaculum. *הֲדָרָה, *decor.* 1 Par. XVI, 29. sec. *Compl.* Recte quoad sensum. In reliquis libris legitur αὐλαῖς. – זְבֻל, *habitaculum. Aqu.* Ps. XLVIII, 15. – *מְדוֹר chald. *habitaculum.* Dan. II, 11. sec. *Chis.* – מָעוֹן, *habitaculum.* 2 Par. XXX, 27. Ier. IX, 11. Nah. II, 11. *Aqu.* 1 Sam. II, 32. – מְעוֹנָה, *habitatio.* Psalm. LXXV, 2. Ierem. XXI, 13. *Aqu.* Cant. IV, 8. – מוֹשָׁב, *habitaculum.* Exod. XII, 20. Psalm. CVI, 4. – שֶׁבֶת, *sessio.* Exod. XV, 17. Ps. XXXII, 14.

ΚΑΤΟΙΚΙ'Α, habitatio, habitaculum, domus. בַּיִת, *domus.* Psalm. CIII, 19. – יוֹשֵׁב part. *habitans.* Soph. II, 5. –

*יושבת, *habitatrix*. *Symm.* Mich. I, 12. et 15. – מדר chald. *habitatio*. Dan. II, 11. – מדור chald. idem. Dan. IV, 22. 32. V, 23. – *מעין, *fons*. Ps. LXXXVI, 8. Hic legerunt מעון. – מושב, *habitaculum*. Exod. XXXV, 3. Lev. III, 17. VII, 16. et alibi. – משבה: משובה verbale foem. a שוב, *aversa, aversio*. Hos. XI, 7. Legerunt מושבה a ישב. Eodem modo etiam Hos. XIV, 5. (ubi משבתם legerunt), et Ierem. III, 6. 8. 12. deduxerunt a ישב. – נוה. *Aqu. Symm.* Hos. IX, 13. – שבת. Num. XXI, 15. Abd. v. 3. 3 Esdr. IX, 12. 37. hebr. ערים Esdr. X, 14. Neh. VII, 73.

ΚΑΤΟΙΚΊΖΩ, ΊΖΟΜΑΙ, habitare facio, habitaculum assigno (*Sophocl. Antigon.* v. 1033.), it. *habito*. הותב chald. Aph. a יתב. Esdr. IV, 10. – השיב Hiph. a שוב, *reverti facio*. Ier. XII, 15. Ezech. XXIX, 14. In utroque loco legerunt הושיב. – השכיב Hiph. *cubare facio*. *Theod.* LXX Hos. II, 18. ubi non necesse est suspicari cum *Drusio* eos pro השכבתים legisse השבתים. – ישב: נושב: הושיב, Kal, Niph. et Hiph. Gen. XLVII, 6. Deut. II, 12. Ios. VI, 25. et alibi. – הואיל לשבת, *acquiesco habitare*. Exod. II, 21. ubi pro eo, quod dicendum erat, *consensit habitare*, dixerunt *habitavit*. Caeterum pro κατῳκίσθη *Vulgatus* legit κατωρκίσθη, vertit enim *iuravit*. Vide infra s. ὁρκίζω. – *שבת. Num. XXI, 15. ubi lectio κατοικίσαι est fortasse vitiosa, et reponendum κατοικῆσαι, quod h. l. pro substantivo κατοικία positum est. – שכן: השכין, Pih. et Hiph. Gen. III, 24. Ierem. VII, 3. 6.

ΚΑΤΟΙΚΟΔΟΜΕ'Ω, aedifico. מושב, *habitatio*. Genes. XXXVI, 43. ἐν ταῖς κατῳκοδομημέναις.

ΚΆΤΟΙΚΟΣ, habitator, incola. יושב part. Gen. L, 11. Vide et 1 Macc. I, 40.

**ΚΑΤΟΙΚΤΕΙΡΕ'Ω, misereor*. 4 Macc. VIII, 19. κατοικτειρήσωμεν τὸ τῆς μητρὸς γῆρας, misereamur matris senectutem. Ib. XII, 2.

ΚΑΤΟΙΌΜΑΙ, arrogans sum, arroganter de me sentio, ab οἴομαι, *existimo, opinor, puto*, unde κατοιόμενος *homo arrogans* (ita *Hieronymus*), *qui de se magnifice sentit*. יין, *vinum*. Hab. II, 5. ὁ δὲ κατοιόμενος καὶ καταφρονητὴς ἀνὴρ ἀλαζὼν, arrogans autem et contemptor, vir superbus. Inde *Gloss. MS.* in *Proph.* κατοιόμενος (MS. vitiose κατοιοίμενος), ὑπερορῶν, ἀπατῶν, ὑπερηφανευόμενος. *Hesych.* κατοιόμενος, ὁ μετὰ πληροφορίας πιστεύων, ἢ ὁ ἐν ὑπολήψει φερόμενος, καὶ ὁ ὑπερηφανευόμενος. Apud eundem vox exponitur ὑπερορῶν. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* et *Suidas*: κατοιόμενος, ὁ νομίζων (*Suidas* ὀνομάζων habet, sed praeferendum videtur ὁ νομίζων) ἑαυτὸν μέγαν καὶ φυσῶν ὑπερηφάνως. *Theodoretus* ad h. l. ὁ οἰήσει χρώμενος. Caeterum *Trommius* in *Concord.* ad hanc vocem notat, quod in ed. *Basil.* (quae studio *Nicolai Brylingeri*

1550. prodiit, vitiosissima in reliquis) pro *κατοιόμενος* (lectione satis antiqua, quam *Arabs* et *Hieronymus* expresserunt) legatur *κατοινόμενος* et *κατοινούμενος*, *vino obrutus*, *ebrius*, et hoc cum Hebr. magis conveniret, si nempe statuamus, LXX ad vocem הַיַּיִן supplevisse אִישׁ, vel ex sequentibus גֶּבֶר, *vinolentus*. Inde ergo firmatur coniectura *L. Bos*, qui in *Proleg. in LXX Intt.* c. 5. putat, quod Graeci primo verterint *κατοινούμενος*, *qui vino obruitur*, *quem vinum errare facit*, *qui ex vino protervus est*. Ita et iam ante illum suspicatus est *Heinsius* in *Exerc. Sacr.* in *N. T.* p. 554. et *Drusius Quaest. ebr.* lib. II. qu. 19. *Vulgatus* habet: *sicut virum potantem decipit*. Vide quoque *L. Cappelli nott. critt. in V. T.* p. 108. et Ei. *Critic. Sacr.* p. 759. ed. Hal. nec non Intt. ad *Hesych.* s. v. *κατοιόμενος*.

ΚΑΤΌΠΙΝ, *retro*. אֶל אַחֲרֵי. *Symm.* Ios. X, 19. 2 Sam. V, 22.

ΚΑΤΌΠΙΣΘΕ, *ὄπισθεν*, *pone*, *post*, *a tergo*. אַחַר. Gen. XXXVII, 16. Ruth. II, 2. Prov. XXIV, 27. – אַחֲרֵי. Iud. XVIII, 12. XIX, 3. Ruth. II, 3. 9. et alibi. – אֶל אַחֲרֵי. Zach. VI, 6. – מֵאַחֲרֵי. 2 Sam. II, 27. Neh. IV, 13. – עַל אַחֲרֵי. Ez. XLI, 15. – *תַּחַת. Dan. VIII, 8. sec. *Chis.*

**ΚΑΤΟΠΙΣΘΩ*, idem. *Inc.* Iud. XVIII, 22. pro hebr. וַיַּדְבִּיקוּ, *insecuti sunt*. *Vulg. conclamantes sequuti sunt*.

**ΚΑΤΟΠΤΕΥΩ*, *speculor*, *inquiro*, *investigo*. Legitur in fragm. Esther. VIII, 13. *τὰ πάντα κατοπτεύων ἀεὶ θεός*. Alibi (v. c. 2 Macc. XV, 21.) dicitur *κατόπτης*, *ἐπόπτης*. *Κατοπτευτήριος τόπος* reperitur apud *Schol.* ad *Eurip. Phoen.* v. 240.

ΚΑΤΌΠΤΗΣ, *speculator*, *spectator*. 2 Macc. XV, 21. *κύριον τὸν κατόπτην*. *Suidas*: *κατόπτης*, *ἐπιτηρητής*. *Hesych.* *κατόπτην*, *κατάσκοπον*.

ΚΆΤΟΠΤΡΟΝ, *speculum*. מַרְאָה, *visio*. Ex. XXXVIII, 8.

ΚΑΤΟΡΘΌΩ, *erigo*, *dirigo*, *rectum facio*, *rectus sum*, *instauro*, *stabilio*, et *κατορθόομαι*, *οῦμαι*, *recte me gero*, *restituo*. אָשַׁר, *incedo*. Prov. IX, 6. *κατορθώσατε σύνεσιν ἐν γνώσει*, *dirigite* prudentiam in scientia. – זָכָה Pih. *purifico*. Ps. CXVIII, 9. *ἐν τίνι κατορθώσει νεώτερος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ*; quo bene *diriget* iuvenis viam suam. Bene sensum expresserunt, nam זָכָה h. l. metaphorice notat *corrigere*, *emendare*. *Agellius* ad h. l. suspicatur, LXX primum vertisse *καθαριώσει*, ex quo postea factum *κατορθώσει*. Hanc lectionem habuisse quoque videtur *Didymus*, a quo sua sumsit *Eusebius*. – *הִצִּיב, *statuo*. 1 Sam. XIII, 21. sec. *Compl.*, *rectum* s. *planum facere*. – יָשָׁר, *rectus*. Prov. XIV, 11. *σκηναὶ δὲ κατορθούντων στήσονται*, tabernacula autem *recte agentium* stabunt. Vide et Prov. II, 7. Mich. VII, 2. – יָשַׁר Pih. *rectifico*. Psalm. CXVIII, 27. *πρὸς πάσας τὰς ἐντολάς σου κατωρθούμην*, ad

omnia mandata tua *recta me gerebam.* - הֵכִין : נָכוֹן : כּוּן, Kal, Niph. et Hiph. 1 Par. XVI, 30. *κατορθωθήτω ἡ γῆ καὶ μὴ σαλευθήτω, fundetur* terra, et non moveatur. Vide et Psalm. XCV, 10. 1 Par. XXVIII, 7. *κατορθώσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, stabiliam* regnum eius. Vide et Ies. IX, 7. 2 Par. XXIX, 35. *κατωρθώθη τὸ ἔργον ἐν οἴκῳ κυρίου, instauratum erat* opus in domo Domini. Vide et 2 Par. XXXV, 10. 2 Par. XXXIII, 16. *κατώρθωσε τὸ θυσιαστήριον Κυρίου, instaurabat* altare Domini. Conf. 3 Esdr. V, 74. Prov. IV, 18. *ἕως ἂν κατορθώσῃ ἡ ἡμέρα,* usque dum dies *recta* s. *plena sit.* Sermo ibi est de *meridie*, et *κατορθοῦν* h. l. non *actionis*, sed *conditionis* verbum est, *firmum, stabilem esse,* ut c. XXV, 5. - מִישׁוֹר, *rectitudo.* Zach. IV, 7. *τοῦ κατορθῶσαι,* לְמִישׁוֹר, *in planum* s. *planitiem,* quasi esset infinitivus Syriace formatus a יָשַׁר. *Syri* enim literam מ et ל solent infinitivo praefigere, v. c. לְמֵימַר, *dicere*, ab אָמַר. - מֵישָׁרִים plur. idem. Prov. II, 9. - תָּכַן Niph. *rectus sum. Inc.* et LXX Ezech. XVIII, 25. *μὴ ἡ ὁδός μου οὐ κατορθοῖ,* nonne via mea *recta est.* Vide et v. 29. - עָלַץ, *exsulto.* Prov. XI, 10. *ἐν ἀγαθοῖς δικαίων κατώρθωσε* (subaudiendum videtur *ἑαυτὴν*) *πόλις,* in prosperitate iustorum *erigit se* urbs. 2 Macc. VIII, 36. *φόρον κατορθώσασθαι,* tributum *restituere.*

**ΚΑΤΌΡΘΩΜΑ*, vulgo: *res feliciter* et *praeclare* potissimum *bello gesta.* Vide *Lex. N. T.* s. h. v. Sed proprie notat *id quod erectum* et *stabilitum est, firmum,* et deinde quoque *statutum* s. *praeceptum, ordinem.* 3 Macc. III, 23. *καταστρέψαι τὰ κατορθώματα,* immutare, *quae hactenus constituta* s. *mandata erant.* Cod. *Alex.* perperam habet *πράγματα.* Conf. *Cic. de Offic.* I, 3. et *de Fin.* III, 7.

ΚΑΤΌΡΘΩΣΙΣ, stabilimentum, correctio, restitutio. מָכוֹן, *basis, stabilimentum.* Ps. XCVI, 2. *δικαιοσύνη καὶ κρίμα κατόρθωσις τοῦ θρόνου,* iustitia et iudicium *stabilimentum* throni. Legitur praeterea apud *Inc.* Ps. CXVIII, 126. ubi pro עֵת לַעֲשׂוֹת, *tempus est, ut facias,* sensum tantum secutus habet: *καιρὸς κατορθώσεως, tempus correctionis.* Nam post לַעֲשׂוֹת supplendum est מִשְׁפָּט. Iudith. XII, 5. qui misit te *εἰς κατόρθωσιν πάσης ψυχῆς,* ad correctionem omnis animae. Ad quem locum *Baduellus: κατόρθωσις* idem quod *κατάστασις,* constitutio earum rerum, quae sunt dissolutae et confusae, atque in meliorem statum restitutio, quae vulgo *reformatio* appellatur.

**ΚΑΤΟΡΚΙ'ΖΩ, adiuro, sacramento adigo.* הוֹאִיל לָשֶׁבֶת, *acquiesco habitare.* Exod. II, 21. *κατωρκίσθη δὲ Μωυσῆς παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ.* Ita quoque legit *Vulgatus*, vertens *iuravit.* הוֹאִיל ortum putarunt cum *Symm.*, qui *ὁρκίζειν* habet, a verbo אָלָה. Reliqui libri habent *κατῳκίσθη.*

ΚΑΤΟΡΥ΄ΣΣΩ, ΤΤΩ, *defodio*, *obruo*, *sepelio*. *חָפַר, *fodio*, *effodio*. *Inc.* sec. *Theodoretum* et *Cod. Norimb.* Ierem. L, 12. κατωρύγη. - חָתַר, *fodio*, *perfodio*. Amos. IX, 2. κατορυγῶσιν εἰς ᾅδου, *sepeliantur* in infernum. *Hesych.* et *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κατωρυγῶσιν (ita vitiose scribitur pro κατορυγῶσιν), ταφῶσιν. - טָמַן, *abscondo*. Ierem. XIII, 7. - נֵפֶל, *abortivum*. *Symmachus* Iob. III, 16. κατορυγέν. - קָבַר, *sepelio*. Gen. XLVIII, 7. κατώρυξα αὐτὴν, *sepelivi* illam. Ierem. XXV, 33. οὐ μὴ κατορυγῶσιν, neutiquam *sepeliantur*.

**ΚΑΤΟΡΧΕ΄ΟΜΑΙ*, *insulto*, *illudo*. דָּקַר, *confodio*. Zach. XII, 10. ἀνθ᾽ ὧν κατωρχήσαντο, ubi non tam literis transpositis רָקְדוּ (*subsilierunt* vel *insultarunt*) legerunt cum cod. *Kennicott.* 355. quam sensum expresserunt: nam דָּקַר est h. l. *probris lacessere*, ut נָקַב, quod proprie est *perforare*, dicitur pro βλασφημεῖν Lev. XXIV, 11. Vide quae coll. Ioh. XIX, 37. fusius de h. l. disputavit *de Rossi* in *Varr. Lectt. V. T.* Vol. III. p. 217. sequ. *Phavorinus*: κατορχούμενος, καταπαίζων, et: κατωρχήσαντο, ἐνέπαιξαν, κατεχάρησαν. Confer quoque *Cappelli Crit. S.* P. III. p. 87. sequ. ed. rec. *Opuscula Critica* p. 447. *Starck.* in *Carm. Dav.* P. I. p. 134. *Schotanum de LXX Intt.* p. 162. ac *Colomesii Obss. SS.* p. 18. sequ. *Hesych.* κατωρχήσαντο, κατεχάρησαν. *Suidas*: κατωρχήσαντο, κατεχάρησαν, ἔπαιξαν. Vide quoque *Fischerum de Vitiis Lex. N. T.* p. 540. sequ.

ΚΑΤΟΧΕΥ΄Σ, *repagulum*. יָדוֹת plur. *Symm.* Ex. XXVI, 17. κατοχεῖς. Vox hebr. notat h. l. *manus arte factas*, vel: *ea quae manuum formas quodammodo referunt*, v. c. cardines, axes etc. *Callim. Hymn.* in *Apoll.* v. 6. αὐτοὶ νῦν κατοχῆες ἀνακλίνεσθε πυλάων, ubi vid. *Spanhem.* p. 51.

ΚΑΤΟΧΕΥ΄Ω, *pecora admitto*, *admissarium admitto*, *coire sino*. הִרְבִּיעַ Hiph. *coire facio*. Lev. XIX, 19. τὰ κτήνη σου οὐ κατοχεύσεις (in *Compl.* errato typographi, ut videtur, legitur οὐκ ἀτοχεύσεις) ἑτέρῳ ζυγῷ, iumenta tua non *admittes* alieno iugo. *Gloss. in Octat.* οὐ κατοχεύσεις, τὸ μὴ μιγῆναι ἵππον θηλυκόν. Plenius *Lex. Cyrilli MS. Brem.* οὐ κατοχεύσεις (MS. vitiose κατωχεύσει) τὰ κτήνη ἑτεροζυγῷ, τοῦτ᾽ ἔστιν οὐ δώσεις ἵππον θήλειαν ὄνῳ τοῦ μιγῆναι αὐτὴν καὶ ἀνάπαλιν. *Hesych.* κατοχεύει, πηδᾷ, ἐπικάθηται.

ΚΑΤΟΧΗ΄, *detentio*. בַּעַל. *Symm.* Cant. VIII, 11. ubi nomen proprium appellative accepit. Eodem quoque modo ibi *Inc. Interpres.*

ΚΑΤΟ΄ΧΙΜΟΣ, *numine afflatus* s. *fanaticus*. Hinc

ΚΑΤΟ΄ΧΙΜΟΣ ΕΙ΄ΜΙ΄, *possessus* s. *obsessus sum*. Sic pro עָבַר לָרֶשֶׁת אֲחֻזָּה, *servio ad obtinendam haereditariam possessionem*, legitur Levit. XXV, 26. *Gloss.*, *in Octat.* κατόχι-

μοι, κατεχόμενοι ὑπὸ πνευμάτων. Plenius apud *Hesychium*, qui post πνευμάτων addit ἀκαθάρτων.

ΚΑ'ΤΟΧΟΣ, qui tenet aliquid, tenaciter adhaerens, it. *lapis sepulchralis.* בְּעַד, *circa.* Ion. II, 7. ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι, cuius repagula tanquam lapides sepulchrales aeterni. *Hesych.* κάτοχοι, λίθοι οἱ ἐπὶ μνήμασι τιθέμενοι. *Gloss. MSS.* in *Cant. Script.* κάτοχοι, κατέχοντες. – בְּעָלִים, *domini. Al.* Genes. XLIX, 23. κάτοχοι μερίδων, *qui tenent partes.*

ΚΆΤΩ, infra. לְמַטָּה, *subtus.* Cohel. III, 21. Ies. XXXVII, 31. et alibi. – תַּחְתִּי, *inferior.* Ios. XV, 19. Ezech. XXXI, 16. – תַּחְתּוֹן. idem. Ios. XVI, 3. – תַּחַת, *sub. Aqu. Theod.* Deut. IV, 19. Interdum etiam de *tempore* usurpatur, v. c. in *Prolog. Sirac.* ubi οἱ χρόνοι κάτω sunt *tempora recentiora*, quemadmodum ἄνωθεν *antiquitus, olim* notat, v. c. apud *Iustin. M. Dial. c. Tryph. Iud.* §. 24. p. 123. et ib. p. 160. et 210.

ΚΆΤΩ ΚΆΤΩ, infra infra, h. e. *perquam infime.* מַטָּה מָּטָּה, *inferne inferne.* Deut. XXVIII, 43.

ΚΆΤΩΘΕΝ, inferne, ab imo. מִלְּמַטָּה. Exod. XXVI, 24. XXVII, 5. et alibi. – תַּחְתּוֹן. Ezech. XLI, 7. – Vide quoque s. v. ἄβυσσος.

ΚΑΤΩ'ΤΕΡΟΣ compar. *inferior.* תַּחְתּוֹן. 1 Reg. IX, 17. – תַּחְתִּים. *Symm.* 2 Sam. XXIV, 6. Vide *Bonfrer.* ad *Eusebii Onom.* s. v. ἀμεισθά.

ΚΑΤΩ'ΤΑΤΟΣ superl. *infimus.* מֶחְקָרִים plur. *scrutationes. Symm.* Ps. XCIV, 4. κατώτατα. – תַּחְתִּי. Deut. XXXII, 22. Ps. LXXXV, 12. LXXXVII, 6. et alibi. – *תַּחְתִּין. *Inc.* Ezech. XXXI, 16.

**ΚΑΤΩΤΆΤΩ, infra, in infimis.* בְּתַחְבּוּלֹתָו, *in consiliis eius, in gubernatione eius.* Iob. XXXVII, 12. ubi secundum *Hex.* ἕτερα ἀντίγραφα habent ἐν τοῖς κατωτάτω, ac τὰ κατωτάτω *terram* notant. Num legerunt תַּחְתִּיּוֹת?

ΚΑΤΩ'ΓΑΙΟΣ et *ΚΑΤΩ'ΓΙΟΣ, inferior, qui versus terram.* Vide supra καταγαιος.

ΚΑΤΩΔΥΝΆΩ, dolore afficio, affligo. מֵרֵר Pih. *amarum reddo.* Exod. I, 14. ubi vox hebr. *vitam acerbam reddere* notat. – נֶאֱנַק Niph. *exclamo, suspiro.* Ezech. IX, 4.

ΚΑΤΩ'ΔΥΝΟΣ, dolore affectus, tristis. מַר, *amarus*, metaph. *tristis. Theod.* et LXX sec. cod. *Basil.* Iud. XVIII, 25. κατώδυνοι ψυχὴν, *tristes* animo. 1 Sam. I, 10. αὐτὴ κατώδυνος τῇ ψυχῇ, illa *tristis* animo. *Hesych.* κατώδυνος, λυπηρά. Vide et 1 Sam. XXX, 6. 2 Reg. IV, 27. Scribitur etiam κατώδυνος. Vide supra et *L. Bos* ac *Montf.* ad Iudic. l. c.

**ΚΑΤ'ΚΩΣΙΣ* pro καλύκωσις. Codex *Sangerm.* Ies. XXXV, 1. habet pro חֲבַצֶּלֶת, *rosa*, ubi videndus *Montfauconius* ac supra s. καλύκωσις.

ΚΑΥΛΟ'Σ, *caulis, scapus plantae, hastile, stipes;* יָרֵךְ, *latus.* Exod. XXV, 31. XXXVII, 18. *Gloss. in Octat.* καυλὸς, ἐν ᾧ ὁ λύχνος ἐμβάλλεται. - צַמֶּרֶת, *cacumen. Theod.* Ezech. XXXI, 14. Sermo ibi est de cacuminibus arborum. *Hesych.* καυλὸς, τὸ ἄκρον τοῦ δόρατος τὸ ἀπεξυμμένον, εἰς ὃ ἐμβιβάζεται τὸ κοῖλον τοῦ δόρατος, τὸ σύνηθες ἐπὶ τῶν φυτῶν.

ΚΑΥ'ΜΑ, *aestus.* חֹם, *aestus.* Gen. VIII, 22. Ies. XVIII, 4. Ier. XVII, 8. - חֹרֶב, *siccitas. Inc. et LXX* Iob. XXX, 30., ubi καῦμα est *ardor internus e morbo. Vulg. prae caumate.* Conf. *Foesii Oeconom. Hippocr.* p. 326. Ies. IV, 6. Ierem. XXXVI, 30. - *יוֹם, *dies.* Prov. XXV, 13. Legerunt חֹם, non male. Sed et formula hebr. *dies messis aestus* notionem involvit. Confer infra s. v. קַיִץ. - יְלֵל, *eiulatus.* Deut. XXXII, 10. ἐν δίψει καύματος. Libere verterunt. - מִמְשָׁק, *locus derelictus.* Soph. II, 9. Ita *Bielius Trommium* secutus, qui unde sua hauserit, ignoro. Nam in textu gr. legitur δαμασκὸς, quod ex mala lectione vocis מִמְשַׁק natum est, ubi legerunt דַמֶּשֶׂק. - קַיִץ, *aestas.* Prov. X, 6. ἀπὸ καύματος. Καῦμα est h. l. *aestus, qualis aestatis tempore esse solet.* Habere קיץ eandem notionem, docuit *Simonis Lex. hebr.* p. 1421. Vide quoque ad h. l. *Iaegerum.* - *קֶרַח, *glacies,* vel potius *grando. Symm.* Ps. CXLVII, 17. Derivavit sine dubio a יָקַד, *arsit, exarsit,* aut legit per Daleth a קָדַח, *accendit.* Fieri tamen potuit, ut קרח quoque hanc significationem habuerit, quia frigoris et aestus sunt similes effectus. Sir. XIV, 27. σκεπασθήσεται ὑπ' αὐτῆς ἀπὸ καύματος, sapientiae cultor ab ipsa defenditur contra *atrocem quamcunque calamitatem.* Eandem notionem metaphoricam tribuit quoque *Bretschneiderus* hebr. קיץ Prov. X, 6. et voci καῦμα apud LXX Deut. XXXII, 10. ubi hebr. יְלֵל respondet.

ΚΑΥ'ΣΙΣ, *ustio, combustio.* בָּעֵר infin. Pih. *ardere.* Ies. XL, 16. XLIV, 15. εἰς καῦσιν, ad *combustionem.* Conf. Hebr. VI, 8. - יְקֵדָה chald. *combustio.* Dan. VII, 11. - מוֹקְדָה, *ustio.* Lev. VI, 9. - מוֹקֵד, *focus. Aqu.* Ps. CI, 4. - מַעֲרָכָה, *ordinatio.* Exod. XXXIX, 37. Libere verterunt. Vide supra s. καίω, qua voce ter עָרַךְ ab ipsis exponitur. - שָׂרוֹף infin. 2 Sam. XXVII, 7. - שְׂרֵפָה, *ustio, combustio. Al.* 2 Par. XVI, 15. XXI, 19. καῦσιν, et Amos. IV, 11. ἀπὸ καύσεως. Sirac. XVIII, 16. καῦσις esse videtur *ipsa terra ardore solis exusta.*

ΚΑΥ'ΣΟΣ, *aestus, ardor.* חַרְבוֹנִים plur. *siccitates. Symm.* Ps. XXXI, 4. ὡς καῦσος.

***ΚΑΥΣΤΗΡΟ'Σ**, *ardens, fervens.* בֹּעֵר, *succensus.* Hos. VII, 4. sec. *Compl.* quae lectio versionem alius interpretis exhibet.

***ΚΑΥΣΤΙΚΟ'Σ**, *urendi vim habens.* 4 Macc. VI, 27. βασάνοις καυστικαῖς tormentis *flagrantibus.*

**ΚΑΥΣΤΙΚΩ'ΤΕΡΟΣ*, magis urendi vim habens.* 4 Macc. X, 14.

ΚΑΥΣΤΟ'Σ, combustus. מַרְחֶשֶׁת, *ahenum, cacabus. Inc.* Lev. VII, 9. *καυστὴ, combusta hostia.*

ΚΑΥ'ΣΩΝ, urens ventus, Eurus, ventus ab oriente spirans. *חֹרֶב, *aestus. Theod.* Ies. XXV, 5. Gen. XXXI, 40. sec. *Alex.* et *Oxon.* ubi *καύσων aestum solis* notat. – *קְדוּמִים nomen propr. *Chedummim. Aqu.* Iud. V, 21. Deduxit a קָדִים. Exoritur tamen suspicio, annon *καυσώνων*, in *καύσων* mutatum, potius ad sequens קִישׁוֹן referendum sit, et sit ipsa vox hebr. graecis literis expressa. – קָדִים, *oriens, Eurus,* qui ventus etiam a Chaldaeis קִדּוּם vocatur. Ierem. XVIII, 17. *ὡς ἄνεμον καύσωνα διασπερῶ αὐτοὺς,* tanquam ventum urentem dispergam illos. Vide et Ezech. XVII, 10. XIX, 12. Hos. XII, 1. Ion. IV, 9. Adde *Inc.* Gen. XLI, 6. et Psalm. LXXVII, 26. *Theod.* Iob. XXVII, 21. *Aqu.* Ps. XLVII, 8. – שָׁרָב, *exsiccatio, aestus, sitis.* Ies. XLIX, 10. Conf. Sir. XVIII, 16. XLIII, 27. Ventum urentem esse orientalem, ex itinerariorum commentariis discimus. Apellatur apud Orientales *Samiel* ex *Sam,* vocabulo arabico, quod significat *venenum*, et *Iel*, quod in lingua Turcica *ventum* notat. De isto *Hieronymus* ad Ezech. XXVII.: *Austro flante, qui significantius* קָדִים, *graece καύσων interpretatur, quem nos in ventum urentem transferre possumus.* Vide *Humphr. Hodium* de *Bibl. text. Orig.* pag. 215. et *Zornium hist. fisc. Iud.* pag. 14 sequ. *Fischerus* in *Clavi* pag. 61. *καύσων* reddere mavult *Eurus* quam cum *Montfauconio aestus*, nisi addas *aestus, qui est tum, quum Eurus,* ventus in Aegypto calidus, *flat.*

ΚΑΥΣΩΝΟΣ ΞΗΡΟ'ΤΗΣ, aestus, siccitas. צְחִיחָה, *siccum. Symm.* Ps. LXVII, 7.

ΚΑΥΧΑ'ΟΜΑΙ, glorior, iacto. אָמַר, *dico.* Prov. XX, 9. *τίς καυχήσεται ἁγνὴν ἔχειν τὴν καρδίαν.* Bene quoad sensum. – הִרְבָּה Hiph. *multiplico.* 1 Sam. II, 3. ubi legerunt תַּרְהִיבוּ, nam Ps. LXXXIX, 11. רָהָב reddiderunt *ὑπερήφανον.* – הִרְנִין Hiph. *laetus canto.* Ps. XXXI, 14. ubi *καυχᾶσθαι* sensu bono adhibetur. – הִשְׁתַּבֵּחַ Hithp. a שָׁבַח, *laudatione commendo me.* 1 Par. XVI, 35. – הִתְהַלֵּל Hithp. 1 Reg. XX, 11. Ps. XLVIII, 6. *ἐπὶ τῷ πλήθει τοῦ πλούτου αὐτῶν μὴ καυχώμενοι,* in multitudine divitiarum suarum non *gloriantes.* Vide et Prov. XXV, 14. XXVII, 1. Ierem. IX, 22. Adde *Aqu.* Ps. XXX, 5. sec. *Catenam PP. GG.* T. I. pag. 592. *Aqu.* Psalm. LXII, 12. – הִתְפָּאֵר Hithp. Iud. VII, 2. – עָלַז, *exulto.* Psalm. XCIII, 5. CXLIX, 5. – עָלַץ, idem. Ps. V, 14. Praeterea legitur 1 Sam. II, 10. ubi verba *μὴ καυχάσθω φρόνιμος* usque ad *ἐν μέσῳ τῆς γῆς*, quae in *Compl.* non leguntur, nec ab interprete latino vetere reddita sunt, in reliquos libros temeritate librario-

rum venerunt ex Ierem. IX, 23. seu a grammaticis adscripta sunt.

ΚΑΥ'ΧΗΜΑ, *gloriatio*, *iactatio*. גַּאֲוָה, *elatio*. Deut. XXXIII, 29. - גָּאוֹן. *Quint. Ed.* Ps. XLVI, 5. - חֶדְוָה, *elatio*. 1 Par. XVI, 27. - פְּאֵר. *Symm.* Ies. LV, 5. - שֵׁם, *nomen*. Deut. XXVI, 19. ubi καύχημα cum ὀνομαστὸς coniungitur, adeoque *eum* notat, *de quo alii gloriantur*. - תְּהִלָּה, *laus*. Deut. X, 21. ubi *obiectum laudis* notat. Conf. Ier. XIII, 11. XVII, 14. Soph. III, 20. 21. - תּוֹחֶלֶת, *spes*. Prov. XI, 7. ubi καύχημα notat *id*, *de quo gloriamur*. Bene. Nam spes certa et constans potest esse in caussa, ut aliquis se iactet et glorietur. Alias dicendum esset, LXX legisse תְּהִלָּה facili literarum permutatione. - תִּפְאֶרֶת, *ornatus*, *decor*. 1 Par. XXIX, 11. σοὶ, κύριε, ἡ μεγαλωσύνη — καὶ τὸ καύχημα, et *laus*. Prov. XVII, 6. καύχημα τέκνων πατέρες αὐτῶν, ubi καύχημα iterum notat *id*, *de quo aliquis gloriatur*, aut *gloriari potest*. *Symm.* δόξα. Vide et Zach. XII, 7. *Aqu.* Iud. IV, 9. *Inc. et LXX* Prov. XIX, 11. Sirac. X, 22. *obiectum gloriationis s. gloria*.

**ΚΑΥ'ΧΗΜΑ ΠΟΙΕ'Ω*. פֵּאֵר, *decoro*. *Symm.* Ies. LV, 5.

ΚΑΥ'ΧΗΣΙΣ, idem. תְּבוּאָה, *proventus*. Ier. XII, 13. ubi καύχησις *obiectum gloriationis* notat. - תִּפְאֶרֶת. 1 Par. XXIX, 13. Prov. XVI, 31. *Aqu.* Prov. XIX, 11. *Οἱ λοιποὶ* Ezech. XVI, 12. Interdum καύχησις est *causa laetitiae*, *gaudendi materia*, *felicitas*, *prosper rerum successus*. Sir. I, 23. πλατύνει δὲ καύχησις τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν, summa autem est et latissime patens verorum Dei cultorum *felicitas*. Confer 2 Cor. I, 12.

ΚΑΥΩ'Ν, in plur. καυῶνες. Est ipsa vox hebraica כַּוָּנִים plur. *liba*, *placentae effigiatae*. Ier. VII, 18. sec. *Vat.* ubi *Olympiod.* male legit χαμῶνας. Vide infra χαυῶνες.

ΚΑΦΘΩ'. Hebr. כְּפוֹת, *spathae*. *Inc.* Lev. XXIII, 40.

ΚΑΨΑ'ΚΗΣ. Vide supra καμψάκης.

ΚΕ'ΓΧΡΟΣ, *semen panico simile*, *milium*. דֹּחַן, *panicum*, secundum alios: *milium*. Ezech. IV, 9. - מֵעוֹת, *viscera*. *Aqu. Symm. Theod.* Ies. XLVIII, 19. αἱ κέγχροι, *lapilli milii similitudine*, nisi legendum κάχλοι, i. e. χαχλακες, *lapilli s. calculi*, *qui in aqua marisve litore reperiuntur*. Notabis autem, in *Procopio* legi αἱ. Nam potius dicendum οἱ κέγχροι cum articulo masculino. *Hieron. ut lapilli eius*. Ita *Drusius* in *Fragm.* p. 463. - נִסְמָן part. Niph. *signatum*. Ies. XXVIII, 25. Ita quoque *Aqu.* et *Theod.* Forte legerunt נִסְמָר, quod apud *Armenos Samar milium* est, teste *Castello*. - נְקֻדָּה, *punctum*. *Al.* Cant. I, 11. ἐν κέγχροις. *Hesych.* κέγχρος, ὁ θὸς βοτάνης, καὶ σπερμάτιον μηλίνη ἐμφερές.

ΚΕ'ΔΡΙΝΟΣ, *cedrinus.* אֶרֶז, *cedrus.* Lev. XIV, 4. 6. 2 Sam. V, 11. et alibi. - בְּרוֹשׁ, *abies.* 2 Par. III, 5. - גֹּפֶר, *cupressus.* *Incert.* Gen. VI, 14. Sed verba ἢ κεδρίνων glossema ibi sapiunt, adeoqne delenda sunt.

ΚΕ'ΔΡΟΣ, *cedrus.* אֶרֶז, idem. Nnm. XXIV, 6. Iud. IX, 15. et alibi. - בְּרוֹשׁ, *cupressus.* Ez. XXVII, 5. 2 Par. III, 5. Ita transtulerunt, quod Syri, abiete carentes, naves longas ex cedri ligno fabricarent. Cf. *Theophr. hist. plant.* V, 8. - קִדְרוֹן, *vallis*, *Iosepho* lib. II. de *bello Iud.* c. 12. et 16. et *Eusebio Onom.* κεδρῶν, et quidem a cedris dicta. Cf. *Bielii* Exercitat. de *lignis Libani* p. 51 seqn. 2 Sam. XV, 23. *διέβη τὸν χείμαῤῥον κέδρων*, transibat torrentem cedrorum. Vide et 1 Reg. II, 38. 2 Reg. XXIII, 6. 12. 2 Par. XV, 16. XXIX, 16. 1 Reg. XV, 13. *ἐν τῷ χειμάῤῥῳ τῶν κέδρων*, in torrente cedrorum. Confer Ioh. XVIII, 1. et ad h. l. auctores *Wolfio* p. 960. landatos. Ita *Bielius.* Sed in omnibus his locis loco *κέδρων* reponendum est *κεδρῶν*, ut sit ipsum hebr. קִדְרוֹן, a קָדַר, *nigrescere.* Nomen enim hic torrens prope Hierosolymam e monte defluens, et inter duos montes delabens in mare mortunm, habebat a colore nigro. Vide *Lex. N. T. s. h. v.* - תְּאַשּׁוּר, *buxus.* Ies. LX, 13. *Hesych.* *κέδρος, ῥάβδος. κιβωτὸς, λάρναξ, ἢ δένδρον ἄκαρπον. Suidas: κέδροι, δένδρα ὑψίκομα καὶ ἄκαρπα, αἷς ἀπεικάζει Δαβὶδ τὴν εἰδωλολατρείαν.* Innuitur Ps. XXVIII, 5. ubi vid. *Theodor.*

ΚΕ'ΔΡΟΣ ΤΟΥ͂ ΛΙΒΑ'ΝΟΥ, *cedrus Libani.* אֶזְרָח רַעֲנָן, *indigena viridis*, sc. *arbor.* Ps. XXXVI, 37. Dubium est, an vere legerint כְּאַרְזָה, ab אֶרֶז, *cedrus*, aut potins ita verterint, quod vocem hebr. non intellegerent. Diversimode etiam explicatur hebr. אֶזְרָח, quod alii *laurum*, alii *cedrum* interpretantur, et in universum est *quaevis arbor indigena, et eo in loco orta, ubi crescit.*

**ΚΕΔΡΩ'Ν, Ω͂ΝΟΣ.* Ipsa vox hebr. קִדְרוֹן. Vide supra ad *κέδρος* s. h. v. hebr.

ΚΕΙ'ΜΑΙ, *iaceo, positus sum, constitutus sum, datus sum.* הוּעַד Hoph. a יָעַד, *constituor.* Ier. XXIV, 1. - הַנְחֵת chald. Aph. a נְחַת, *repono.* Esdr. VI, 1. - *הֻשִׂים Hiph. a שׂוּם. *Inc.* 2 Reg. VIII, 11. ubi mihi non aliam lectionem secutus esse, sed sensum recte expressisse videtur. *Symm.* Iob. XXXIV, 23. *οὐ γὰρ ἐπ' ἀνθρώπῳ κεῖται ἔτι.* *Vulgatus Symmachum* secutus: *neque enim ultra in hominis potestate est.* - *יָשַׁב, *sedeo.* *Syrus* Ierem. XXI, 13. - סֵבֶל, *onus.* Ies. IX, 4. *ὁ ζυγὸς ὁ ἐπ' αὐτὸν κείμενος*, iugum, quod illis *incumbit.* - שׂוּם, *pono.* 2 Sam. XIII, 32., ubi pro *κείμενος* scribo *κείμενον*, *erat positum*, h. e. *propositum.* *Al.* Ios. IV, 6. *οὗτοι εἰς σημεῖον κείμενον* (lege *κείμενοι*), hi lapides sc. sunt in signum *positi*, vel potius *erecti* s. *stantes* (Vide *Eurip. Hecub.* v. 16.

et *Markland.* ad *Suppl.* v. 665. p. 165.); ubi nihil est in textu hebr. pro hoc verbo. Conf. Luc. II, 34. 2 Macc. III, 11. *ἀνδρὸς ἐν ὑπεροχῇ κειμένου*, viri in eminentia s. dignitate *constituti.* Vide et 2 Macc. IV, 31. 34. 2 Macc. IV, 11. *τὰ κείμενα τοῖς ἰουδαίοις φιλάνθρωπα βασιλικὰ*, scil. *διατάγματα*, edicta, quae humaniter Iudaeis a regibus *data* erant. 3 Macc. V, 26. *κεῖσθαι ἐν ἑτοίμῳ*, *paratum praesto esse*, coll. 1 Ioh. V, 19. *κεῖσθαι ἐν ἐσχάτῃ πνοῇ*, *in extremo vitae discrimine versari.* 2 Macc. III, 31. Confer *Lex. N. T. s. h. v.* Vide infra s. v. *ξύλον.*

ΚΕΙΡΆΔΕΣ, *tonsi*, *qui tonsos habent capillos*, quasi *κουρίας.* קִיר חֶרֶשׂ, propr. *murus testae*, h. e. *muros testaceos habens:* sed revera est h. l. nomen urbis Moabitarum *Kir-heres*, alias *Kir-hareseth.* Ierem. XLVIII, 31. *βοήσατε ἐπ' ἄνδρας κειράδας αὐχμοῦ*, clamate super viros tonsos squaloris. Vbi *Theodoretus: ἐπειδὴ δὲ τὰ ἀντίγραφα κειράδας αὐχμοῦ ἔχει, ὁ Σύρος οὕτως ἡρμήνευσε· κεφαλαὶ αὐτῶν κεκαρμέναι καὶ οἱ πώγωνες αὐτῶν ἐξυρημένοι. αἰχμαλώτων δὲ τοῦτο σχῆμα. κελεύει τοίνυν ὀλολύζειν ἐπ' ἄνδρας τοὺς πάλαι μὲν τείχεσι κεχρημένους, νῦν δὲ ἀποκειραμένους τὴν προτέραν εὐημερίαν, καὶ αὐχμὸν περικειμένους.* Ad eundem locum *Incertus: ἀντὶ δὲ ἐπ' ἄνδρας κειράδας αὐχμοῦ Ἀκύλας καὶ Σύμμαχος· ἐπ' ἄνδρας τοίχου ὀστρακίνου. Οἱ δὲ ὁ κειράδα* (Apud *Ghislerium Cat.* in *Ierem.* p. 846. vitiose legitur *σκιράδα*) *τὸν τοῖχον ἴσως ἔφασαν, ἀπὸ γύψου πεπλασμένον.* *Trommius* in *Concord.* notat, censeri *κειράδες* apud LXX mendose scriptum pro *χειράρες.* Caeterum קִיר־חֶרֶשׂ etiam *κειράδας* interpretantur Ierem. XLVIII, 36. *Semlerus* in *Ep. Crit.* ad h. l. p. 38. monet scribendum *κειράδας*, ut legerint Daleth pro Resch. *Cappello* in *nott. critt.* ad h. l. p. 554. reponendum videtur *κειράρας*, ut sit ipsa vox hebr. graecis literis expressa. Sed mihi nomen proprium in appellativum pro more suo mutasse videntur LXX. Certe arab. قرز notionem *secandi* habet.

ΚΕΙΡΊΑ, *fascia*, *lorum*, *funiculus*, quasi *κηρεία.* מַרְבַדִּים plur. *tapetes lecti*, *lectisternia.* Prov. VII, 16. *κειρίαις τέτακα τὴν κλίνην μου*, *fasciis extendi lectum meum;* ad quem locum *Iaegerus:* Non igitur de veste stragula explicuit Int., qua insternitur, sed de funibus et fasciis, quibus subtenditur lectus, quod approbavit *Simonis* in *Lex.* ad v. Eas *institas lectorum* appellari docent interpretes *Petronii* c. 97. *Lex. Cyrilli MS. Brem. κειρίαις, φασκίαις.* Idem: *κειρία, τῆς κλίνης ὁ τόνος.* *Schol. Aristoph.* in *Av.* v. 817. inter alia ita: *ἡ δὲ κειρία, εἶδος ζώνης ἐκ σχοινίων παρεοικὸς ἱμάντι, ᾗ δεσμοῦσι τὰς κλίνας*, unde sua hausit *Suidas* s. h. v. Sic et *Homerus Odyss. ψ'*, v. 190 sequ. Vlyssem lectum ex olea a se fabricatum, et terebro terebratum, loro bubulo sive funiculis e loro

bubulo factis extendentem ob oculos ponit. Et eundem poetam λέχεα τρητά, *lectos perforatos*, subinde (v. c. Od. α', 440.) appellare ob foramina in spondis facta, per quae τόνοι traiecti sint, qui sustinerent ipsum lectisternium, observat *Feithius Antiqu. Hom.* lib. II. c. 8. p. 246. Inde et apud *Hesychium*: τρητοῖς ἐν λεχέεσσι, τοῖς κατὰ τὰς ἁρμογὰς τετρημένοις ἢ ἱμάντα. τοῖς ἱμᾶσι γὰρ ἐνετείνοντο αἱ κλῖναι, ὡς καὶ τὰ βάθρα. Conf. et *Lud. Carrio Emend.* lib. II. c. 13. p. 165.

ΚΕΊΡΩ, *tondeo*, *meto*. גזז, idem. Gen. XXXI, 19. 1 Sam. XXV, 7. 2 Sam. XIII, 23. 24. Iob. I, 20. ἐκείρατο τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, *tondendam curabat* sibi comam capitis sui. Ierem. VII, 29. Comam resecare signum tristitiae erat. Vide *Curtium* X, 14. *Lucian.* de *sacrif.* T. I. pag. 538. *Herodot.* I, 82. – גלח Pih. *abrado.* 2 Sam. XIV, 26. ἐν τῷ κείρεσθαι αὐτὸν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, cum *tondendum* ille sibi *curaret* caput suum. Ibid. κειράμενος αὐτὴν, ἔστησε τὴν τρίχα, cum *tondendam sibi curasset* illud, ponderabat capillum. Cf. Act. XVIII, 18. et ad h. l. *Wolfium* p. 1278. et *Feithii antiquit. Homer.* lib. I. c. 13. p. 81. – *עשה, *facio*. *Symm.* 2 Sam. XIX, 24. οὐκ ἐκείρατο. *Vulg. intonsa barba.* Sc. עשׂה est etiam *concinnare*, *adornare* lavando, praecidendo etc. Sic lat. *facere barbam* est *radere barbam* apud *Lampridium* in *Heliogab.* cap. 31. ubi vid. *Salmasius*. Conf. *Gatakeri cinnus* lib. II. c. 13. – קצב, *praecido*. Cant. IV, 2. – קצץ, *amputo*. Ierem. XLIX, 31. Adde *Aqu.* Ierem. XXV, 23. – ראה, *video*. Prov. XXVII, 25. κερεῖς πόαν, *metes* gramen. *Hesych.* κερεῖς, θερίσεις. Ita quoque *tondere* pro *metere*. Vide *Drakenborch.* ad *Sil. Ital.* X, 147. et *Burmann.* ad *Valer. Flacc.* III, 670. Caeterum verum vidit *Iaegerus* ad Prov. l. l., reddidisse LXX, tanquam legerent verba transposita, adeoque κερεῖς non tam ראה respondere, sed גלה, pro quo fortasse legerint גלח. – רחל, *ovis*. Cant. VI, 5. κεκαρμέναι, *tonsae* sc. oves. Legitur praeterea Ier. LII, 31. ubi LXX de suo addunt καὶ ἔκειρεν αὐτόν. Sc. captivi in carcere comam alebant, et cum inde exibant, tonderi solebant, et vestes mutabant, uti liquet ex historia Iosephi.

ΚΕΚΡΑΓΩ, *clamo*. הריע: התריע, Hiph. et Hithp. a ריע, *clango*. Ios. VI, 16. Psalm. LXIV, 14. – זעק, *clamo*. Iob. XXXV, 9. κεκράξονται, *clamabunt*. Vide et Ier. XI, 11. 12. XLVII, 2. Ezech. XXVII, 30. et conf. Luc. XIX, 40. – צעק, idem. Iud. IV, 3. ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ ἰσραὴλ πρὸς κύριον, clamabant filii Israel ad Dominum. Vide et Psalm. XXXIII, 17. CVI, 6. 28. – קרא. Ps. XXVII, 1. et XXIX, 10. πρός σε, κύριε, κεκράξομαι, ad te, Domine, clamabo. Ad quae verba oculum intendens *Suidas*: κεκράξομαι, οὐκ ἐπὶ φωνῆς, ἀλλ' ἐπὶ προθυμίας, καὶ συντόνου καὶ σπουδαίας εὐχῆς. – שוע Pih. a שוע. Iob. XIX, 7. Ps. XVII, 7. 45. Hab. I, 2. *Phav.* κε-

κράγω, *ἀπὸ τοῦ μέσου παρακειμένου κέκραγα γίνεται*, *οὗ ὁ πρῶτος ἀόριστος ἐκέκραξα*.

ΔΙΑΚΕΝΗ͂Σ ΚΕΚΡΑ͂ΓΩ, *inaniter clamo*. רָנַן, *rudo*. Iob. VI, 5.

ΜΕ'ΓΑ ΚΕΚΡΑ'ΓΩ, *magna voce clamo*. קָרָא מַלֵּא, *clamo*, *impleo*, h. e. *plena voce clamo*. Ierem. IV, 5. *κεκράξατε μέγα*, magna voce clamate. Sic apud *Hesychium*: *μέγα ἴαχον*, *μεγάλῃ φωνῇ ἀνέκραγον*.

ΚΕΛΑΔΕ'Ω, *modulor*, *sonum edo*, *clamo*. פצח, *frango*, *rumpo*, etiam *sonum edo*, *persono*. *Aqu.* Ies. XLIX, 13. et LIV, 1. *κελαδήσατε*. *Hesych.* *κελαδεῖ*, *βοᾷ*. Idem: *κέλαδος*, *ἦχος μουσικὸς*, *κραυγὴ*, *βοὴ*, *θόρυβος*. Idem: *κελαδῶν*, *ἠχῶν*, *μέλπων*. Rursus idem: *κελάδησαν*, *ἤχησαν*. Confer locum incerti notatum infra in v. *λαός*.

ΚΕ'ΛΕΥΣΜΑ, *iussum*, *mandatum*, *edictum*, *classicum signum exercitui datum*. חֹצֵץ part. *excidens*. Prov. XXX, 27. de locusta: *ἐκστρατεύει ἀφ' ἑνὸς κελεύσματος εὐτάκτως*, in aciem egreditur ad unum *edictum* bono ordine. Ita et profani. *Dionys. Hal.* lib. II. pag. 88. *ἀφ' ἑνὸς δὲ κελεύσματος*. *Diod. Sic.* lib. III. p. 153. *καθάπερ ἀφ' ἑνὸς κελεύσματος*. Vide et quae ex *Sophrone* apud *Athenaeum* p. 87. et *Thucydide* lib. II. observat *Berglerus* ad *Alciphr. Ep.* p. 89. et confer *Lex. N. T.* s. h. v. Caeterum Prov. l. l. LXX legisse videntur חָצַר, unde participium in Pih. et Hiph. alias de *illis*, *qui tuba clangunt*, occurrit. Vide 2 Par. V, 13. XXIX, 28. ubi LXX per *σαλπίζειν* illud interpretantur.

ΚΕΛΕΥ'Ω, *iubeo*, *mando*, etiam *celeusma cano*. הֵידָד, *celeusma*. *Syrus* Ier. XLVIII, 33. *κελεύουσι*, celeusma canunt. Conf. *Simonis Lexic. hebr.* s. h. v. Tob. VIII, 14. 3 Esdr. IX, 54. 2 Macc. II, 4.

ΚΕΝΕΩ'Ν, *locus circa ilia*, *vacua pars ossium*, *venter*, it. *area vacua*. 2 Macc. XIV, 44. *τῶν δὲ ταχέως ἀναποδισάντων*, *γενομένου διαστήματος*, *ἦλθε κατὰ μέσον κενεῶνα*, cum autem illi celeriter retrocederent, facto spatio, venit in vacuam turbae aream. Eodem modo et apud *Nonnum* vocem sumi, *Grotius* ad h. l. notat. 4 Macc. VI, 8. *Hesych.* *κενεὼν*, *ὁ περὶ τὰς λαγόνας τόπος*, *τὸ διάκενον μέρος* (bene ita *Salmasius* pro *νέφος* legit.) *τῶν ὀστῶν*, *ἀρσενικῶς*.

**ΚΕΝΟΔΟΞΕ'Ω*, *vanae gloriae cupidus sum*. 4 Macc. V, 9. *κενοδοξῶν περὶ τὴν ἀλήθειαν*, *inanem* de veritate *opinionem alens*. Carent hac voce Lexica vulgaria.

ΚΕΝΟΔΟΞΙ'Α, *vanae gloriae cupiditas*. Sap. XIV, 14. *Suidas*: *κενοδοξία*, *ματαία τις περὶ ἑαυτοῦ οἴησις*. Ita *Bielius*. Sed in l. l., ubi sermo est de idolorum cultu, qui originem suam debet pravae ac perversae hominum de Deo cogitandi ac sentiendi rationi, *κενοδοξία* in universum *errorem*, *vanam opinionem* notat, et est i. q. XIII, 1. *ἀγνωσίαν θεοῦ*

appellat. Sic *δόξα* est *opinio*, *ὑπόληψις*, ut explicatur ab *Eustathio* ad *Il.* κ΄, 325. Adde 4 Macc. II, 15.

ΚΕΝΟΛΟΓΕ΄Ω, *inaniter* seu *vana loquor*, *garrio*; צִפְצֵף Pih. *pipio*. Ies. VIII, 19.

ΚΕΝΟ΄Σ, *inanis*, *vacuus*, *vanus*, *falsus*, *mendax*. אָוֶן, *vanitas*. Iob. XV, 35. *ἀποβήσεται δὲ αὐτῷ κενὰ*, ubi *κενὸν* est i. q. שֶׁקֶר Ps. VII, 15. Confer supra s. v. *ἀνωφελές*. – אַכְזָב, *mendacium*. Mich. I, 14. – אֶפֶס, *nihil*, *nullus*. Iob. VII, 6. – הֶבֶל, *vanitas*. Iob. XXXI, 34. *παρακαλεῖτέ με κενὰ*, consolamini me *frustra*. – חָדָשׁ, *novus*. Iud. V, 8. *θεοὺς κενοὺς* sec. *Ald.* et *Compl.* ubi tamen alii rectius *καινοὺς* habent. Iob. XIX, 20. ubi pro *κενὴ* ex *Compl.* reponendum est *καινή*. Idem valet quoque de versione *Theodot.* ib. – חַלָּמוּת, *vitelli*. Iob. VI, 6. Legerunt sine dubio חֲלֹמוֹת, *somnia*, nam quid vanius et futilius insomniis? *Eckermannus* putat, eos הֲלֹמוֹת, *vacillantes*, legisse. – חֹרֶב, *solitudo*, *vastitas*. Alius Ezech. XXIX, 10. *Κενὸς* ibi notat *desertus*, *non habitatus ab hominibus*. Vide ad h. l. *Montf.* – כָּזָב, *mendacium*. Hos. XII, 1. – כָּזַב, *mentior*. Hab. II, 3. – *עָפָר, *pulvis*. *Symm.* Iob. XL, 8. *εἰς κενόν*. Legendum *εἰς κόνιν*. – *עֲרִירִי, *orbus*, *sterilis*. *Symm.* Ierem. XXII, 30. Ergo *κενὸς* h. l. est *is*, *qui prole caret*. *Κενὸς* de *orbo* legitur apud *Bion. Idyll.* I, 59. – לֹא רָאָה Pyh. *non videor*. Iob. XXXIII, 21. – רֵק, *vacuus*, *vanus*. Deut. XXXII, 49. *οὐχὶ λόγος κενὸς οὗτος ὑμῖν*, non verbum *inane* vobis hoc. *Chrysost.* ad Ephes. V, 6. *κενοί εἰσιν οὗτοι λόγοι*, *οἱ πρὸς καιρὸν χάριν ἔχοντες*, *καὶ οὐδαμῶς ἐπὶ τῶν ἔργων δεικνύμενοι*. Conf. *Wolfium* ad h. l. p. 124. et quae mox notata sunt ex Exod. V, 9. Iud. IX, 4. *ἐμισθώσατο ἑαυτῷ Ἀβιμέλεχ ἄνδρας κενούς*, conduxit sibi Abimelech homines quosdam *leves*: ubi alii habent *λαιμούς*, *famelicos*, aut potius *λοιμούς*. *Al.* Iud. XI, 3. *Aqu.* 2 Sam. VI, 20. ubi *κενὸς* habet notionem singularem ac rariorem, quam *Vulgatus* interpres vocabulo *scurrae* exprimere voluit. – רִיק, *vanum*. Iob. XXXIX, 16. *εἰς κενὸν ἐκοπίασεν*, *incassum* vel *frustra* laboravit. Vide et Ies. LXV, 23. Ier. LI, 58. et conf. 1 Thess. III, 5. et ad h. l. *L. Bos.* p. 212. Ps. II, 1. *λαοὶ ἐμελέτησαν κενά*, populi meditati sunt *inania*. – רֵיקָם, *vane*. Gen. XXXI, 42. *νῦν ἂν κενόν με ἐξαπέστειλας*, tu quidem me *vacuum* dimisisses. Exod. XXIII, 15. *κενὸς* is dicitur, *qui sine muneribus et oblationibus coram Deo apparet*. Deut. XV, 13. *οὐκ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν κενόν*, non *inanem* seu *vacuum* illum dimittes. Vide et 1 Sam. VI, 3. Iob. XXII, 9. et conf. Marc. XII, 3. et Luc. I, 53. *Theod.* et LXX Psalm. VII, 4. *ἀποπέσοιμι ἄρα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν μου κενός*. Mallem legere *κενῶς*. *Ἀποπίπτειν* videtur respondere latino *se subducere alicui*, et ex adiuncto *hostiliter aliquem tractare*. *Vulg.* *decidam merito ab inimicis meis inanis*. – שָׁוְא, *vanitas*. Ies. LIX, 4. *πεποίθασιν ἐπὶ ματαίοις*.

καὶ λαλοῦσι κενὰ, confidunt *idolis*, et loquuntur impie. Iob. VII, 3. XV, 31. Ies. LIX, 4. et alibi. – שׁוֹקֵקָה verbale foem. *appetens*. Ps. CVI, 9. *ἐχόρτασε ψυχὴν κενὴν καὶ ψυχὴν πεινῶσαν*, saturavit animam *vacuam* s. *famelicam*. – שֶׁקֶר, *falsitas*. Ex. V, 9. *μὴ μεριμνάτωσαν ἐν λόγοις κενοῖς*, ne meditentur verba inania s. *falsa*. – תֹּהוּ, *inane*. Ies. XLV, 18. *Aqu.* 1 Sam. XII, 21. *Theod.* Ies. XLI, 29. – תֹהוּ וָבֹהוּ, *inane* et *vacuum*. *Aqu.* Ierem. IV, 23. *κενή*. Sap. I, 11. *κενὸν οὐ πορεύσεται*, non redibit *vacuus*, sed plenus et onustus poena. *Arabs: non iustificabitur*. Iudith. I, 11. *κενοὺς*, *re plane infecta*. Sir. XXXII, 4. *μὴ ὀφθῇς ἐν προσώπῳ κυρίου κενός*, ne compareas coram Deo *vacuis manibus*, h. e. *sine muneribus et oblationibus*. Conf. etiam *Dionys. Hal.* VII. c. 6. T. III. p. 1525. ed. *Reisk.* *ἡ ἐπὶ τὰ οἰκεῖα οὐ σὺν κεναῖς χερσὶν ἄφιξις*. Sap. I, 11. *φθέγμα λαθραῖον κενὸν οὐ πορεύσεται*, pro quibus postea dicit *ἀναιρεῖ τὴν ψυχὴν*, ubi *κενὸς* est *vacuus a poena*, *immunis*. Sir. XXII, 14. *διὰ κενῆς*, *temere*, *inaniter*, *leviter*, ubi nulla vel est necessitas, vel iusta utilitas.

ΚΕΝΟ'Σ 'ΑΠΟΣΤΡΕ'ΦΩ, *vacuus revertor*. נָשׂוֹג אָחוֹר, (שׂ pro ס) Niph. *avertor retrorsum*. 2 Sam. I, 22. *τόξον οὐκ ἀπεστράφη κενὸν*, ubi *κενὸν* de suo sensus causa addidisse videtur, ut sit *frustra* seu *sine effectu*.

ΕΙ'Σ ΚΕΝΟ'Ν 'ΕΛΠΙ'ΖΩ, *in vanum spero*. שׁוֹקֵקָה verbale foem. *appetens*. Ies. XXIX, 8. Vox hebr. habet h. l. hanc adiunctam notionem, ut sit: *frustra appetere*, *non consequi optata*.

ΚΕΝΑ' 'ΕΠΙΒΑ'ΛΛΩ, *vana iniicio*. הָבַל, *vanus fio*. Iob. XXVII, 12.

ΕΙ'Σ ΚΕΝΑ' ΚΑΙ' ΜΑ'ΤΑΙΑ, *in vana et inania*. הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *redire facio*. Iob. XX, 18. Qui restituere cogitur divitias et opes, is *εἰς κενὰ καὶ μάταια ἐκοπίασε πλοῦτον*.

ΚΕΝΟ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *vacuum facio*. הֶחְסִיר Hiph. *deficere facio*, *destituo*. Ies. XXXII, 6.

'ΡΗ'ΜΑΤΑ ΚΕΝΑ', *verba vana*. רִיר חַלָּמוּת, *albumen vitelli*. Iob. VI, 6. Vide supra s. *κενός*.

*ΚΕΝΟ'Ν *ΕΡΓΟΝ, *opus vanum*. Verba haec *Inc. Int.* Ierem. X, 3. in *Hexaplis Montf.* quidem referuntur ad מַעֲשֵׂה יְדֵי, *opus manuum*, sed mihi referenda potius videntur ad antecedens הֶבֶל, nisi statuere malimus, eum *κενὸν* sensus causa de suo addidisse. Vide supra s. *κενὸς ἀποστρέφω*.

ΚΕΝΟΤΑ'ΦΙΟΝ, *sepulchrum vacuum*, *tumulus inanis* seu *honorarius*, it. *simulacrum vanum*. תְּרָפִים plur: *idola*. 1 Sam. XIX, 13. 16. *ἔλαβε τὰ κενοτάφια*, ubi *Clericus* credit, Iudaeos graece loquentes vocasse statuas Deorum ethnicorum *κενοτάφια*, eo quod crederent, eos Deos homines fuisse, eosque fato functos, quamobrem statuas eorum quasi inania

eorum sepulcra habuerint, quia etiam cenotaphiis statuae imponi solebant eorum, quibus erant consecrata. Certe fatetur, se nullam aliam tam mirae translationis rationem comminisci posse. Iam ante eum *Bochartus Hieroz.* P. I. lib. II. c. 51. p. 623. docuit, imagines hic intellegi, quales cenotaphiis olim imponi solerent, quaeque absentem aliquo modo referrent. In *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κενοτάφια exponuntur: τὰ ἐνδύματα τοῦ νεκροῦ. Apud *Suidam* post καινὸς vero ita: κενοτάφια τινὰ ἦσαν ἐλισσόμενα ὡς τύπος νεκροῦ. ἤτοι τὰ μὴ ἔχοντα ἐνδόθι νεκρόν. *Bochartus* l. c. et cum illo *Küsterus* ad *Suidam* pro ἐλισσόμενα reponendum censet πλασσόμενα, et alius quidam vir doctus pro τύπος mavult τόπος aut τάφος. Sed ἐλισσόμενα et τύπος agnoscunt etiam *Cyrilli*, *Photii* aliorumque Lexica. Hinc merito nihil mutandum putat *Alberti* not. ad *Gloss. Graec. in N. T.* p. 161.

KENO'Ω, *evacuo*, *exinanio*. אמלל Pih. *langueo*. Ierem. XIV, 2. αἱ πύλαι αὐτοῦ ἐκενώθησαν, portae eius *vacuae factae sunt*. Ibid. XV, 9. ἐκενώθη ἡ τίκτουσα ἑπτὰ, *vacua facta est*, quae peperit septem, h. e. *orbata liberis*. - *הסך רגלים, *tegere pedes*. *Aqu.* sec. *Procopium* et *Cod. Reg.* 1 Sam. XXIV, 4. κενῶσαι. Vide supra s. ἀποκενόω. - *נצל, *spolio*. *Syrus* Exod. III, 22. κενώσατε sec. *Procopium* in *Cat. Niceph.* pag. 590.

KENTE'Ω, *stimulo*, בוא, *venio*. *Aqu. Symm.* Ezech. XXI, 19. κεντοῦσα. Ita *Bielius*. Sed in *Hex. Montf.* refertur ad sequ. ברא, *elige*. Videtur ברא olim hanc significationem habuisse, certe in V. T., v. c. Ios. XVII, 15. 18. et Ezech. XXIII, 47. ut arab. برى *secare*, *caedere* notat. *Semlero* in *Ep. Crit.* ad h. l. p. 40. videtur κτίζουσα aut eius generis aliquid adfuisse. Confer quoque notas *L. Bos.* ad h. l. - ערך, *ordino*. Iob. VI, 4. κεντοῦσί με. Non male quoad sensum. Nam in textu hebr. legitur *instruunt*, sc. *aciem*. *Vulg. militant contra me*.

KE'NTHMA, *stimulus*. מדקרה, *transfossio*, *confossio*. *Symm.* Prov. XII, 18. *Theod.* habet κέντημα μαχαίρας. *Vulg.* mire de *gladio conscientiae* interpretatus est.

KE'NTPON, *stimulus*, *flagellum*. מתג, *fraenum*. Prov. XXVI, 3. Κέντρον pro *fraeno* posuisse videntur LXX, quod iumento tardiusculo maxime conveniat, quamvis non addicente vocabulo hebr. Verba graeca sunt: ὥσπερ μάστιξ ἵππῳ καὶ κέντρον ὄνῳ, quemadmodum scutica equo et flagellum s. stimulus asino. - קטב, *exitium*. Hos. XIII, 14. Respexerunt propriam notionem huius nominis ducti a verbo chald. קטב, *caedere*, et originem vocabuli κέντρον, a κεντεῖν, *caedere*, *pungere*: nisi forte secuti sunt aliam lectionem, v. c. עקרב,

nam ܥܘܩܣܐ est *stimulus.* Aliter rem expedit *Bois.* p.
T. I. - רָקָב, *putredo*, seu, ut aliis videtur, *teredo.* Ho
12. ὡς κέντρον τῷ οἴκῳ Ἰούδα, tanquam *stimulus* domui
Hic nonnullis קֹצֵב legisse videntur. Sir. XXXVIII, 27.
χρώμενος ἐν δόρατι κέντρου. *Hesych.* κέντρον, δόρυ, μάστιξ
τὸ ἐν σιδήρῳ ἀδαμάντινον. Conf. de h. v. *Schefferum* de re
lib. I. c. 14. p. 187. *Schoettgenii Schediasma de stimulo l*
Francof. ad Viadr. 1717. et *Lex. N. T.* s. h. v.

ΚΕ'ΝΩΜΑ, *inanitas, evacuatio, exinanitio.* תֹּהוּ, *i*
Aqu. Gen. I, 2. et Iob. XXVI, 7. - תֹּהוּ וָבֹהוּ, *inane e*
cuum. Aqu. Ier. IV, 23.

ΚΕΝΩ͂Σ, *inaniter, incassum, frustra.* לְרִיק, *in va*
Ies. XLIX, 4. κενῶς ἐκοπίασα, *frustra* laboravi. Confe
IV, 5. - רִיק. *Aqu.* Ps. II, 1. - *תֹּהוּ. Ἄλλος Ies. XL
Adverbium hoc neglectum est in *H. Stephani* aliisque
Vtitur Iacob. IV, 5. et *Arrian.* in *Epictet.* II, 17. p. 20

ΚΕΠΦΟ'ΟΜΑΙ, *leviter volito in modum cepphi,*
marinae levissime volitantis, et sec. *Polychronium* in
tena Graec. spuma victitantis, et ad libidinem admodum
pensae, et quae est εὐαπάτητος, *ac facile capitur:* me
velociter eo, efferor, leviter circumagor. פִּתְאֹם, e
Prov. VII, 22. ὁ δὲ ἐπηκολούθησεν αὐτῇ κεπφωθεὶς, ille
sequitur illam cepphi ad instar levissime volitans, h. e.
citer. Ita *Bielius.* Sed *Iaegerus* ad h. l. rectius statuit,
servasse *pelliciendi decipiendique* notionem verbi פָּתָה,
illud derivatur. Κέπφος enim, *lacus* s. *fulica*, imaginem
nis stulti et cupiditatis improbitate fascinati habet. C
Schol. ad *Aristoph. Plut.* v. 915. ubi vid. *Hemsterh*
Proverbium a κέπφῳ in hominem turpiter deceptum iact
litum attigit etiam *Erasmus Chil.* II, 2, 33. *Suidas:* κεπφ
ἐπαρθεὶς, ὀξέως ἐλαυνόμενος. *Hesych.* κεπφωθεὶς, ἐπα
ἀπατηθείς. *Bochartus Hieroz.* P. II. lib. II. c. 18. pag
tam apud *Suidam*, quam apud *Hesychium* legendum c
ἐπαχθεὶς, propterea quod apud *Hesychium* post v. κεφ
vox κεπφωθεὶς (quae ibi καταγελασθεὶς exponitur)
asseritur ἐπὶ τῶν ἀλόγου δίκην ἀνοήτως συνεπαγομένων. Se
in *Lex. Cyrilli MS. Brem.* etiam κεπφωθεὶς exponatur
θεὶς κέπφου δίκην, ἐκ τῆς κουφότητος τοῦ νοῦ, *Bielius* cor
illud non audet, praesertim cum ἐπαρθεὶς cum κεπφ
bene satis conciliari possit. De ave autem, unde ve
nomen habet, ita *Hesychius:* Κέπφος, εἶδος ὀρνέου κου
του περὶ τὴν θάλασσαν διατρίβοντος, ὃ εὐχερῶς ὑπὸ ἀνέμω
τάγεται. ἔνθεν λέγεται ὀξὺς καὶ κοῦφος ἄνθρωπος κέπφος:
videndi sunt Intt. Confer quoque *Martinium in Lex. P*
in *Cepphus.*

ΚΕΡΑΜΕΙ'ΟΝ, *figulina officina*, vel *vas figulinum*. פארה, *ramus*. *Aqu.* Ies. X, 33. Sine dubio legit פרור, *olla*, a פור vel פרר. *Vulg. laguncula*m.

ΚΕΡΑΜΕΥ'Σ, *figulus*. יוצר, *formator*. 1 Par. IV, 23. Ps. II, 9. Thren. IV, 2. et alibi. *Theod.* Ies. LIV, 17.

*ΚΕΡΑΜΙΚΟ'Σ, *fictilis*, *figulinus*. פחר, *figulus*. *Alex.* Dan. II, 41. ὀστράκου κεραμικοῦ. Cf. *Zonarae Lex.* col. 1185. qui et κεραμεικὸς scribi observat.

ΚΕΡΑ'ΜΙΟΝ, *vas fictile*. בת, *bathus*. Ies. V, 10. — גביע, *scyphus*. Ierem. XXXV, 5. κεράμιον οἴνου, *vas vini*. Ita Marc. XIV, 13. κεράμιον ὕδατος, *vas aquae*. Vide *Lex. N. T.* s. h. v. — נבל, *lagena*. Ierem. XLVIII, 12. *Inc.* 2 Sam. XVI, 1. *Hesych.* κεράμιον, τὸ τοῦ οἴνου ἢ ὕδατος σταμνίον.

ΚΕ'ΡΑΜΟΣ, *figularis terra*, *ex qua fictilia fiunt*. יוצר, *formator*. 2 Sam. XVII, 28. σκεύη κεράμου, *vasa testacea*, sensu eodem. *Hesych.* κέραμος, πίθος, καὶ πᾶν ὄστρακον.

ΚΕΡΑΝΝΥ'Ω, *ΤΜΙ*, *misceo*. מסך, idem. Prov. IX, 2. 5. Ies. V, 22. XIX, 14. *Hesych.* κεραννύντος, κιρνῶντος. Sunt qui verbum hoc a κέρας, *cornu*, derivant. Sed male. Vide mox notata in v. κέρας.

ΚΕ'ΡΑΣ, *cornu*, *ansula prominens*, *cornuum formam habens*, *pars extrema phalangis*, it. metaph. *robur*, *potentia*. מקצע, *angulus*. Ezech. XLI, 22. — נבל, *uter*, etiam *urceus*, *lagena*. *Aqu.* Ierem. XLVIII, 12. ubi alii κεράσματα habent. Nonnulli existimant, loco κέρατα forte reponendum esse κεραμεῖα, ut legisse videtur *Hieronymus*, qui reddit *lagunculas*, nimirum *testaceas*. Sed mihi potius κέρας h. l. significare videtur *lagenam* s. *poculum*, quia lagenae olim etiam cornuum formam habebant. Vide ad h. l. *Montfauc.* *Origenes* ad h. l. apud *Ghislerium* in *Catena* p. 838. τὰ κεράσματα, εἰς ἐπ' οἴνου ῥηθέντα. Ἀκύλας ἐξέδωκε κέρατα, ὅπερ ἀρχαῖον ποτηρίου ἐτύγχανεν εἶδος. κέρασι γὰρ ἔπινον, ὅθεν καὶ τὸ κεράσαι παρέμεινε. Sic et *Etymologicum M.* κεράσαι δέ ἐστι τὸ ἐπιχεῖν οἶνον, ἀπὸ παλαιοῦ ἔθους· πάλαι γὰρ ἐχρῶντο κέρασι ἀντὶ ποτηρίων. οὕτω Πείσανδρος καὶ Ὅμηρος Ἰλιάδος θ' (v. 189.)· οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν — ἀντὶ τοῦ ἐγχέασα εἰς κέρας. πρὸ γὰρ τοῦ εὑρεθῆναι τὴν τῶν ποτηρίων χρῆσιν, ἐν τοῖς κέρασιν ἔπινον. Et sane cornua olim poculorum loco fuisse eruditis sane probatum est. Vide *Stuckium antiqu. conviv.* lib. III. p. 349. *Coel. Rhodigin. antiqu. lectt.* XXX, 1. *Dempsterum* ad *Rosini Ant. Rom.* pag. 840 sequ. et *Spanhemium de usu et praest. numism.* Diss. V. pag. 558. Sed an κεράσαι, *miscere*, propterea inde nomen acceperit, ut praeter *Origenem*, *Etymol. M.* et alios *Athenaeus* etiam lib. II. c. 7. docuit, non immerito dubitat *Anonymus* in *Hist. Crit. reip. literar.* T. II.

p. 276. et ostendit, quod verbum *κεράω* potius sit ab hebr. בָּרַת, *misceo*, *immisceo*, et *κέρας* a קֶרֶן, *cornu*. Caeterum de vasis vinariis vocem *κέρατα* etiam h. l. accepit *Theodoretus*, et Auctor *Vers. Syr. Hexapl.* – *נֵזֶר, *corona*, *diadema*. *Inc.* Psalm. CXXXI, 18. teste anonymo in *Catena PP. GG.* in Psalm. T. III. p. 616. Causa huius versionis videtur in eo esse, quia *τὰ κέρατα* secundum *Gloss. MSS.* in *Proph.* *τὰ ἄκρα*, *τὰς ἐξοχὰς* significat. – קֶרֶן, *cornu*. 1 Sam. II, 1. *ὑψώθη κέρας ἐν θεῷ μου*, exaltatum est cornu in Deo meo, h. e. *vires* meae a Deo auctae sunt. 1 Sam. II, 10. *ὑψώσει κέρας τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ*, exaltabit cornu, h. e. augebit *robur* atque *potentiam* uncti sui. *Suidas* ad h. l. *κέρας σημαίνει καὶ τὴν δόξαν*. 1 Sam. XVI, 1. *πλῆσον τὸ κέρας σου ἐλαίου*, imple cornu tuum oleo. Vide et v. 13. ac 1 Reg. I, 39. 2 Sam. XXII, 3. *κέρας σωτηρίας μου*, cornu salutis meae. Vide et Psalm. XVII, 3. et conf. Luc. I, 69. et ad h. l. *Wolfium* p. 569 sequ. 1 Reg. I, 50. *ἐπελάβετο τῶν κεράτων θυσιαστηρίου*, apprehendebat cornua, h. e. *ansulas prominentes*, altaris. Vide et 1 Reg. II, 28. Ps. CXVII, 26. Amos. III, 14. E postremo loco *Gloss. MSS.* in *Proph.* *τὰ κέρατα*, *τὰ ἄκρα*, *αἱ ἐξοχαί*. *Iosephus* de *Bell. Iud.* l. VI. c. 5. de ara *κέρατα* eiusmodi habente: *ὁ βωμὸς τετράγωνος ἵδρυτο*, *κερατοειδεῖς προανέχων γωνίας*. Conf. *Spencerum* de *leg. hebr. rit.* lib. III. c. 4. sect. I. p. 676. Psalm. LXXXVIII, 17. *ὑψωθήσεται τὸ κέρας ὑμῶν*, exaltabitur cornu vestrum. Quae verba respiciens *Suidas*: *Κέρας*, *ἡ ἰσχὺς παρὰ τῇ θείᾳ γραφῇ*, *ἐκ μεταφορᾶς τῶν ζώων τῶν καθωπλισμένων τοῖς κέρασι*, *καὶ τούτοις ἀμυνομένων*. *Suidam* hic *Theodoreti* interpretationem ad Ps. l. c. secutum esse observat *Küsterus*. Vide et Ps. LXXIV, 4. 5. 10. XCI, 10. CXI, 9. CXLVIII, 13. et conf. Iob. XVI, 15. ubi קֶרֶן reddiderunt *σθένος*. Ps. CXXXI, 18. *ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαβὶδ*, ibi exoriri faciam cornu Davidi. *Theodoretus* ad h. l, et ex illo, notante *Küstero*, *Suidas* *κέρας* interpretatur *ἰσχυρόν τε καὶ μόνιμον*. Potest etiam ibi specialius exponi de *gloria* et *potentia regia*. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *κέρας ἡ δόξα ἐστὶν καὶ ἡ δύναμις πολλάκις*. Idem: *κέρας πανταχῇ τὰ βασιλέων λέγεται*. Conf. *Suiceri Thes.* T. II. p. 90. Ies. V, 1. *ἀμπελὼν ἐγένετο ἐν κέρατι*, *ἐν τόπῳ πίονι*, vineam habebat in *loco sublimi* et pingui. Ierem. XLVIII, 25. *κατεάχθη κέρας Μωὰβ*, fracta est *potentia* Moabi. Vide et Thren. II, 3. Dan. VIII, 8. – *קֶרֶשׁ, *asser*, *tabula*. *Οἱ λοιποὶ* Ez. XXVII, 6. Aliquando putavi, fortasse legendum esse *κεραία σου*, *antenna tua*. Sed nunc mihi probabilius est, eos in mente habuisse ea, quae v. 15. leguntur, ubi vide var. lect. ed. *Bos.* Hoc saltem certum est, eos legisse קֶרֶן. 1 Macc. II, 48. *οὐκ ἔδωκαν κέρας τῷ ἁμαρτωλῷ*, h. e. peccatorem *dominari* vel *potentem esse* non sinebant. 2 Macc. XV, 20. *τῆς ἵππου κατὰ κέρας τεταγμέ-*

γης, equitatu ad *extremum* phalangis ordinato. Ita *Philostratus* de *vit. Apoll. Tyan.* Lib. II. c. 18. p. 69. κέρατα τῆς γῆς appellat *extrema terrae. Hesych.* κέρατα, τῆς φάλαγγος τὰ ἄκρα, καὶ μετώπου μέρος. *Suidas*: κέρας, τὸ μέρος τῆς φάλαγγος ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ τοῦ τόξου.

*ΚΕ'ΡΑΤΑ 'ΕΚΦΕ'ΡΩ, *cornua produco.* מַקְרִין Hiph idem. Ps. LXVIII, 56.

ΚΕ'ΡΑΣΜΑ, *mixtio, mixtura, mixta potio.* מִמְסָךְ *potus mixtus* aut *aromaticus. Aqu. Symm. Theod.* LXX Ies. LXV, 10. *Theod.* Prov. XXIII, 30. κεράσματα. — מֶסֶךְ idem. Ps. LXXIV, 7. Sed legendum ibi videtur: οἴνου ἀκράτου πλῆρες κεκερασμένου, coll. Apoc. XIV, 10. — נֶבֶל, *lagena. Al.* Ier. XLVIII, 12. ubi vid. *Montf.* ac notata supra s. v. κέρας.

ΚΕΡΑ'ΣΤΗΣ, *cerastes, serpentis species cornuti.* מַקְרִין part. Hiph. *cornua producens. Symm.* Psalm. LXVIII, 32. — צִפְעֹנִי, *basiliscus.* Prov. XXIII, 32. Vide *Bochartum* P. II. lib. III. c. 12.

ΚΕΡΑΤΙ'ΖΩ, *cornu peto* vel *ferio, arieto, confligo, debello, vinco.* גּוּחַ, *prodeo.* Ez. XXXII, 2. ἐκεράτιζες ἐν τοῖς ποταμοῖς σου, *cornu petebas* in fluminibus tuis. Secutus est eos *Hieronymus*: *ventilabas cornu.* Permutasse videntur נגח cum נגה. — נָגַח, *cornu ferio.* Ex. XXI, 28. Deut. XXXIII, 17. *Inc.* et LXX 1 Reg. XXII, 11. Ps. XLIII, 7. ἐχθροὺς ἡμῶν κερατιοῦμεν, inimicos nostros *debellabimus. Phavorin.* κερατιοῦμεν, καταγωνισόμεθα, ἀπὸ μεταφορᾶς ζώων, ἃ τοῖς κέρασι καταπαλαίουσι τὸν ἀντίπαλον. Adde Dan. VIII, 4. sec. *Chis.* — נֶגַח, *percutio.* Exod. XXI, 35. — צָהַל, *hinnio.* Ierem. L, 11. Metaphora h. l. desumta est a tauris lascivientibus, qui huc et illuc discurrentes cornua iactant.

ΚΕΡΑΤΙ'ΝΗ, sc. σάλπιγξ, *buccina*, a κεράτινος, *corneus, ex cornu factus.* יֹבֵל, *aries*, et h. l. *arietinus. Symm.* Ios. VI, 4. σάλπιγγας κερατίνας. Haeret quidem in hac versione *Scharfenbergius* ad h. l., sed sine idonea causa, ut videtur. Confer sequ. — שׁוֹפָר, *buccina cornu curvo, eoque fere arietino.* Ios. VI, 4. 2 Sam. XV, 10. 2 Par. XV, 14. et alibi. *Symm.* Ps. CL, 3. *Aqu. Symm.* Hos. V, 8. — תְּרוּעָה, *clangor. Inc.* Lev. XXV, 9. Quod autem in his aliisque locis vox σάλπιγξ in κερατίνη subaudienda sit, patet ex Ios. VI, 13. οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς κερατίναις σάλπιγξι, sacerdotes canebant tubis s. buccinis arietinis.

ΚΕΡΑΤΙΣΤΗ'Σ, *cornupeta, qui cornu ferit.* נַגָּח, *cornupeta.* Exod. XXI, 29. 36.

ΚΕΡΑΤ'ΝΙΟΣ, sc. λίθος, *ceraunius lapis.* בָּרֶקֶת, *smaragdus. Symm.* Exod. XXVIII, 17. Lat. *ceraunia gemma*, de qua videndi *Plinius* XXXVII. cap. 9. *Drusius* in *Fragm.* p. 165. ac *Ed. Bernard.* ad *Ioseph. A. I.* p. 181.

ΚΕΡΑΥΝΟ'Σ, fulmen. בָּרָק, idem. Iob. XXXVIII, 35. Sap. XIX, 13. 1 Macc. X, 30.

ΚΕΡΑΥΝΟ'Ω ΒΙΑΙ'ΩΣ, fulmino vehementer. נֶפֶץ, *dispersio.* Ies. XXX, 30. ubi sermo est de dissipatione, seu iactu fulminum.

ΚΕΡΔΑΙ'ΝΩ, lucror. בֶּצַע, *lucrum. Symm.* Iob. XXII, 3. *κερδανεῖ.*

ΚΕ'ΡΔΟΣ, lucrum. בֶּצַע, idem. *Symm.* Mich. IV, 13. *Aqu.* Gen. XXXVII, 25. In loco *Michae κέρδος* significat *lucrum turpe cum iniuria acquisitum. Vulg. rapina.* – שָׂכָר, *merces. Symm.* Cohel. IV, 9. Mich. IV, 13.

**ΕΙ'ΜΙ' ΕΙ'Σ ΚΕ'ΡΔΟΣ.* בָּזַז, *diripio. Inc.* Ies. X, 2. Libere vertit.

ΚΕΡΕΙ'ΝΟ'Σ, corneus, hircus. עַתּוּר, *hircus. Aqu. Symm. Quint. Ed.* Ps. XLIX, 9. *Aqu.* Deut. XXXII, 14. Adde Psalm. LXV, 15. ubi *κερείνων*, quod *οἱ λοιποὶ* habent, a *Montfauconio* quidem ad אֵילִים refertur, sed vere pertinet ad עַתּוּדִים in fine commatis. Vide supra notata ad *καίριος*.

ΚΕ'ΡΚΙΟΝ, cauda. אַלְיָה, idem. *Symm. Theod.* Lev. VII, 3. VIII, 25.

ΚΕ'ΡΚΟΣ, cauda animalis. אָזְנַיִם dual. *aures.* Prov. XXVI, 17. *ὥσπερ ὁ κρατῶν κέρκου κυνός*, ubi זנב in libro int. extitisse videbatur *Montfauconio Praelim.* ad *Hexapla.* Sed potius, libertate sua usi, caudam pro auribus posuerunt, sensu proverbii non mutato. Nam qui canem praetereuntem prehendit auribus aut cauda, ipse sibi detrimentum infert. Confer quoque *Bocharti Hieroz.* T. I. p. 792. ed. *Rosenm.* – אַלְיָה, *cauda.* Exod. XXIX, 22. – זָנָב, idem. Exod. IV, 4. Iud. XV, 4. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κέρκος, οὐρὰ, τέλος. *Gloss.* in *Octat.* κέρκος, οὐρά.

ΚΕ'ΡΚΩΨ, pr. caudatus, magnam caudam habens, metaph. *astutus, versutus, veterator,* singulatim *adulator,* a κέρκος et ὤψ, quasi *qui caudam habet in facie,* aut *caudatus.* נִרְגָּן part. Niph. *murmurans.* Prov. XXVI, 22. *λόγοι κερκώπων* (ita iuxta ed. *Francof.* In *Rom.* rectius legitur *κερκώπων.*) *μαλακοί*, verba *versutorum* blanda. *Hesych.* κερκώπων, δολίων, πονηρῶν, κατααπόντων (G. καταακόπων), κακούργων, πετηλγων. Idem: κέρκωπες, ποικίλοι, πονηροὶ, πανοῦργοι, ubi vide Intt. *Suidas:* κέρκωπες, πανοῦργοι, δόλιοι, ἀπατεῶνες, κόλακες, οἳ, καθάπερ ἡ ἀλώπηξ τοὺς θηρατικοὺς κύνας ἀπατᾷ, τοὺς ἁπλουστέρους φενακίζουσι τῷ κέρκῳ τῶν λόγων. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κερκόπων, δολίων, ἀπαταιώνων, κολάκων. Idem: κέρκωψ, παιγνιώδης. Cercopes circa Lydiam admodum fraudulenti fuerunt. Conf. *Martinii Lexic. Philol. s. h. v.*

**ΚΕΦΑ'Ζ.* פָּז, *aurum optimum.* Cant. V, 10. χρυσίον κεφάζ. Retinuerunt vocem hebr., sed corruptam. Forte lege-

runt צבי, et reddiderunt *καὶ φαζ*, quod postea mutatum fuit in *κεφαζ*.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ, *caput*, *principium*, *summa*. ראש, *caput*. Lev. VI, 4. *ἀποτίσει αὐτὸ τὸ κεφάλαιον*, restituet ipsam *summam*. Vide et Num. V, 7. ac conf. *Wolfium* ad Act. XXII, 28. p. 1329. Num. IV, 2. *λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν υἱῶν Καάθ*, accipe *summam* filiorum Kaath. Vid. et Num. XXXI, 42. Num. XXXI, 26. *λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν σκύλων τῆς αἰχμαλωσίας, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους*, accipe *summam* spoliorum captivitatis, ab homine usque ad pecus. Conf. Ex. XXX, 12. ubi ראש, quod ibi *κεφάλαιον* reddunt, *συλλογισμὸν* interpretantur. – ראשית, *initium*. *Aqu.* Gen. I, 1. XLIX, 3. 1 Sam. XV, 21. *Aqu. Symm. Theod.* Iob. XL, 14. Cf. *Franc. Duoaeum* ad Gen. l. c. et *Drusium* in *Fragm.* p. 69.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ'Ω, *summatim colligo*, *summatim refero*, *in summam redigo*. Sir. XXXII, 9. *κεφαλαίωσον λόγον*, *summatim refer* sermonem. Addit *ἐν ὀλίγοις πολλά*. *Hesych.* *κεφαλαίωσον*, *συντόμως συνάγαγε*. *Suidas*: *κεφαλαίωσον*, *συντόμησον*, *συνάγαγε*. Ita et *Lex. Cyrilli MS. Brem.* nisi quod pro *συντόμησον* habeat *συντόμισον*.

ΚΕΦΑΛΗ', *caput*, *fastigium*, *princeps*, *cohors*. *בָּשָׂר, *caro*. *Hebraeus* Iob. IV, 15. *ἔφριξαν αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς μου*. Vsus est formula magis recepta ea, quae in textu hebr. legitur: *inhorruerunt pili carnis meae*. Nam *caro* s. *corpus* h. l. ponitur pro *capite*, totum pro parte. – *גלות, *orbes*. 2 Par. IV, 12. sec. cod. *Vat.* Intelleguntur h. l. cavitates rotundae coronamentorum columnarum aenearum, quae, quia complectebantur *summitatem* columnarum, recte *κεφαλαὶ* dici poterant. – גֻּלְגֹּלֶת, *calvaria*. Exod. XVI, 16. XXXVIII, 35. Num. I, 3. et alibi. – *כַּף, *vola*. Iud. VIII, 15. sec. *Oxon.* ubi *κεφαλὴ* *arcem* s. *locum admodum munitum* significare videtur. – מראשות plur. *principatus*. Ierem. XIII, 18. Legerunt מְרַאשׁוֹתֵיכֶם. *Hieron. a capite vestro*. – מַחְאשׁוֹת plur. *cervicalia*. Gen. XXVIII, 11. 18. 1 Sam. XIX, 13. 1 Reg. XIX, 6. – *מִשְׁמֶרֶת, *custodia*. 2 Reg. XI, 6. sec. *Compl.* ubi *κεφαλὴν* vitiose pro *φυλακὴν* legi videtur. – נֵזֶר, *coma*. Num. VI, 19. Ier. VII, 28. *Inc.* Num. VI, 19. – נֶפֶשׁ, *anima*. Ies. XLIII, 4. Apud Latinos quoque *caput* pro *vita* haud raro ponitur, et ita h. l. *κεφαλὴ* sumendum est. – פַּז, *aurum solidum*. Cant. V, 12. Sc. *κεφαλὴ* *omne* notat, *quod est in suo genere praestans et eximium*. – *פְּרָעוֹת, *ultiones*. Iud. V, 2. apud *Symmachum*. Vocem hebr. nonnulli h. l. interpretantur per *principes*, *duces*. Vide *Simonis Lex.* s. h. v. – קָדְקֹד, *vertex*. Iob. II, 7. – ראש. Gen. VIII, 5. *ὤφθησαν αἱ κεφαλαὶ τῶν ὀρέων*, conspiciebantur *fastigia* montium. Vide et Iud. IX, 25. Vnde *Gloss.* in *Octat.* *κεφαλὰς ὀρέων*, *τὰς κορυφάς*. Gen. XI, 4. *πύργον*, *οὗ κεφαλὴ*

ἔσται ἕως τοῦ οὐρανοῦ, turrim, cuius *fastigium* pertingat usque ad coelum. Vide et Gen. XXVIII, 12. Iud. V, 30. εἰς κεφαλὴν ἀνδρὸς, *unicuique viro.* Iud. IX, 25. Iud. XI, 11. κατέστησεν αὐτὸν ὁ λαὸς εἰς κεφαλὴν, h. e. εἰς ἀρχηγὸν, ut in sequ. explicatur. Thren. I, 5. ἐγένοντο εἰς κεφαλὴν, h. e., ut *Symm.* interpretatur, ἄρχοντας, *principes.* Vide et Iud. X, 18. XI, 8. et conf. Eph. I, 22. Col. II, 10. 2 Sam. I, 16. τὸ αἷμά σου ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου, *tibi ipse mortem arcessivisti.* Vide et 1 Reg. II, 33. 34. 38. Ezech. XXXII, 4. et conf. notata in αἷμα et ἔνοχος. 1 Reg. II, 45. ἀνταπέδωκε Κύριος τὴν κακίαν σου ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου, retribuit Dominus malitiam tuam *in caput tuum*, h. e. *in te ipsum.* Conf. Esth. IX, 25. ubi על־ראשו LXX reddunt ἐπ᾽ αὐτόν. 2 Par. VI, 23. Neb. IV, 4. Ps. VII, 17. LXV, 10. Prov. X, 7. Hab. III, 11. Psalm. CXVII, 21. οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, hic factus est in *caput anguli*, s. *lapis angularis.* Ies. IX, 14. ἀφεῖλε Κύριος ἀπὸ Ἰσραὴλ κεφαλὴν καὶ οὐρὰν, auferet Dominus ab Israele *caput et caudam*, h. e. *penitus exstirpabit.* *Al.* Iob. I, 17. οἱ ἱππεῖς ἐποίησαν ἡμῖν κεφαλὰς τρεῖς, equites fecerunt contra nos tres *cohortes.* *Olympiodorus:* τὸ δὲ κεφαλὰς τρεῖς ἀντὶ τοῦ διέταξαν ἑαυτοὺς οἱ πολέμιοι εἰς ἀρχὰς καὶ τάγματα τρία. οὕτω γὰρ Ἀκύλας ἐκδέδωκεν· οἱ χαλδαῖοι ἔθηκαν καθ᾽ ἡμῶν τρεῖς ἀρχάς. Confer notata supra in v. ἀρχὴ post hebr. ראש ex Iud. VII, 16. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κεφαλὰς τρεῖς, τριχῇ διαιρεθέντας. – ראש chald. Dan. II, 28. 32. III, 38. et alibi. Legitur praeterea Prov. X, 22. ubi verba ἐπὶ κεφαλῆς δικαίου, quibus nihil respondet in textu hebr., e v. 6. repetita putat *Iaegerus* ad h. l., qui omnino videndus est. Num. I, 44. sec. cod. *Oxon.* ubi κεφαλὴ est *auctor, pater tribus*, ac ponitur pro φυλὴ, quod reliqui libri habent. *Iac.* Amos. V, 11. ubi κεφαλὰς de suo addidit. Sus. v. 54. ἐψεύσω εἰς τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν, mentitus es in proprium tuum caput, h. e. adversus *temet ipsum.* Sir. XI, 1. κεφαλὴν ἀνυψοῦν, *ad honorem et dignitatem evehere.* Conf. Gen. XL, 13. Sir. XX, 11. κεφαλὴν αἴρειν, *levare caput*, pro *exaltari, ad divitias et honores pervenire.* Iudith. VIII, 13. ubi κεφαλὴ etiam de *mortuis* usurpatur, coll. 1 Reg. XVII, 54. et 2 Reg. IV, 18. Vide *Trilleri* nott. ad *Thom. Mag.* p. 527 sequ. Sirac. XII, 17. κινεῖν τὴν κεφαλὴν, *irridere aliquem*, coll. XIII, 9. et Psalm. XXII, 8. Iob. XVI, 4. Sir. XXV, 15. οὐκ ἔστι κεφαλὴ ὑπὲρ κεφαλὴν ὄφεως, ubi Int. hebr. ראש, quod h. l. *venenum* notat, male per κεφαλὴν reddidisse videtur. Potest tamen quoque reddi: *nullum est caput capite serpentis nocentius. Hesych.* κεφαλὴ, τὸ σύνηθες, καὶ ὄνομα, σῶμα, ψυχὴ, ὕψος.

ΚΕΦΑΛΗΣ ΔΕΡΜΑ, *capitis pellis.* *Al.* 2 Macc. VII, 7.

ΚΟ'ΜΗ ΤΗ͂Σ ΚΕΦΑΛΗ͂Σ, coma capitis. ראשׁ, *caput.* Iob. I, 20. - פְּאַת רֹאשׁ, *angulus capitis.* Lev. XIX, 27. Vide et Drac. v. 43.

ΚΑΤΑ' ΚΕΦΑΛΗ͂Σ, sc. *ἔχων κάλυμμα, in capite operimentum habens.* חָפוּי, *opertus.* Esth. VI, 12. *λυπούμενος κατὰ κεφαλῆς*, lugens *in capite operimentum* s. *vestimentum habens.* Conf. quae dicta sunt s. v. *ἐπικαλύπτω.*

ΚΟ'ΣΜΟΣ ΤΗ͂Σ ΚΕΦΑΛΗ͂Σ, ornatus capitis. מִקְשָׁה מַעֲשֶׂה, *opus pexum.* Ies. III, 23.

ΚΕΦΑΛΙ'Σ, capitulum, capitellum, it. synecdochice: *volumen.* אֶדֶן, *basis.* Exod. XXXVIII, 27. 28. - גִּלָּיוֹן, *volumen magnum. Aqu.* Ies. VIII, 1. - וָו, *uncinus.* Exod. XXVI, 32. 37. XXVII, 17. - כֹּתֶרֶת, *coronamentum.* 1 Reg. VII, 19. 30. *Symm.* Ier. LII, 22. *Aqu.* 1 Reg. VII, 16. 2 Reg. XXIII, 17. *Vulg. capitellum.* - מְגִלָּה, *volumen.* Esdr. VI, 12. *κεφαλὶς μία, volumen* aliquod. Ps. XXXIX, 11. *ἐν κεφαλῇ βιβλίου*, in *volumine* libri. Inde apud *Suidam: κεφαλὶς βιβλίου, ὅπερ τινὲς εἴλημά φασιν. Al.* Ps. l. c. habent *ἐν εἰλητῷ*, al. *ἐν τόμῳ. Euthymius* ad eundem locum *κεφαλίδα* interpretatur *εἰλητάριον*, a quo non abeunt caeteri antiqui Patres, qui uno consensu pro *volumine* vocabulum hoc acceperunt. Vide *Vossium* de *LXX Intt.* p. 67. Ezech. III, 1. *κατάφαγε τὴν κεφαλίδα ταύτην*, comede hoc *volumen.* Vide et v. 2. LXX autem *volumen* voce *κεφαλὶς*, quae alias ipsis *capitulum* vel *capitellum* est, appellarunt a capitellis, quae columnae s. cylindri, quibus membranae librorum circumvolutae erant, in summitate sua habebant, ad modum verarum columnarum, quae sua gerebant רָאשִׁים, *κεφαλίδας*, Exod. XXXVI, 36. Vide quoque *Schol. ed. Rom.* ad Ezech. II, 9. *Aqu.* Ierem. XXXVI, 2. et *Symm.* Zach. V, 1. Confer *Fulleri Misc. Sacr.* lib. II. c. 10. p. 235. et *Lex. N. T.* s. h. v. - צֶפֶת, *ornamentum, coronamentum, capitellum.* 2 Par. III, 14. - קֶרֶשׁ, *asser.* Exod. XL, 16. Num. III, 36. - ראשׁ. Exod. XXVI, 24. (sec. *Cat. Nic.* et *Theodor.* ubi *κεφαλίδες* sunt *capitula*, ut architecti loquuntur, *columnarum.*) 2 Par. III, 15. IV, 12.

ΚΕΦΟΥΡΕ'. Ipsa vox hebr. כְּפוֹרֵי in statu constr. plur. *crateres.* 1 Par. XXVIII, 17. ubi vid. *Schol. ed. Rom.* Confer v. *χεφουρεί.*

ΚΗΔΕΙ'Α, funeratio, sepultura. 2 Macc. IV, 49. *τὰ πρὸς τὴν κηδείαν αὐτῶν μεγαλοπρεπῶς ἐχορήγησαν*, quae ad *sepulturam* illorum pertinebant, magnifice suppeditabant. *Hesych. κηδείαν, ταφήν. Lex. Cyrilli MS. Brem. κηδείαν, ταφὴν, ἐκφοράν.* Vide et 2 Macc. V, 10. et *Apollon. Argon.* lib. II. v. 838.

**ΚΗΔΕΜΟΝΙ'Α, curatio, cura alicuius rei.* 4 Macc. IV, 4. et 20. *Photius Lex.* c. 119. *κηδεμονία, πρόνοια, καὶ*

κηδεμὼν, φροντιστὴς, προνοητής. *Zonaras Lex.* col. 1204. *κηδεμονία — φροντίς.*

ΚΗΔΕΜΩ'Ν, *curator*, *procurator*, *benefactor.* 2 Macc. IV, 2. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *κηδεμὼν, εὐεργέτης, φροντιστής.* *Hesych.* *κηδεμόνες, φροντισταὶ, εὐεργέται, καὶ οἱ κατ' ἐπιγαμίαν οἰκεῖοι.*

**ΚΗΔΙΑ'Ω*, *curo*, *curam gero.* Sir. XXII, 13. sec. *Ald.* *καὶ μὴ κηδιάσῃς ἐν τῇ ἀπονοίᾳ αὐτοῦ*, ubi reliqui libri *ἀκηδιάσῃς* habent.

ΚΗΔΙ'ΑΣΙΣ, *cediasis.* מִכְסֶה, *tegumentum.* *Theod.* Ies. XXVIII, 20. N. L.

ΚΗΛΙΔΟ'ΟΜΑΙ, *maculor.* נִכְתָּם Niph. *insigni auro obducor*, it. *maculosus sum*, unde כְּתַם chald. et apud *Rabbinos* *maculam* significat. *Al.* Ier. II, 22. *κεκηλίδωσαι ἐν ταῖς ἀδικίαις σου*, *maculata est* in iniquitatibus tuis. *Hesych.* *κεκηλίδωσαι, μεμίανσαι.* In *Francof.* ed. Ier. l. c. male legitur *κεκυλίδωσαι.* Praeterea quoque reperitur Dan. XI, 33. sec. *Chis.* *καὶ ἐν προνομῇ ἡμερῶν κηλιδωθήσονται*, quibus verbis nihil respondet in textu hebraico. Verbum hoc rarius, et nulla a *Stephano* auctoritate munitum, reperitur quoque apud *Philonem* de *vita Mosis* p. 694. B. *μιάσματος, ὃ πᾶσαν τὴν στρατιὰν ἐκηλίδου*, et apud *Stobaeum* p. 333, 26. *τοὺς ἁγιωτάτους τόπους ἐκηλίδωσαν.*

ΚΗΛΙ'Σ, *macula.* Sap. XIII, 14. *πᾶσαν κηλίδα τὴν ἐν αὐτῷ καταχρίσας*, omnem in illo *maculam* obliniens. 2 Macc. VI, 25. *μῦσος καὶ κηλίδα τοῦ γήρως καταστήσομαι*, abominatio et *opprobrium* senectutis fiam. De *facinore* haec vox legitur apud *Onosandr. Strat.* c. 4. *Hesych.* *κηλὶς, ἕλκος, οὐλὴ, ὄνειδος, ῥύπος, καὶ εἶδος αἰσχρὸν ἐν ἱματίῳ.*

ΚΗΜΟ'Σ, *camus*, *fraeni vel vinculi genus*, *capistrum.* Est ab arabico كم, *capistrare.* חָח, *hamus*, *uncus.* Ez. XIX, 4. *ἤγαγον αὐτὸν ἐν κημῷ εἰς γῆν Αἴγυπτον*, ducebant illum in *cucuma* in terram Aegyptiam. *Hesych.* *ἐν κημῷ, ἐν κουρκούμῳ*, ubi *Sopingius: Forte legendum ἐν κουκκούμῳ. intellegit cucumam, quam Petronius Arbiter* (pag. 832. ed. *Burm.*) *vocat*, *ἱππολέβης*, *vas oblongum et angustum ad formam cucumeris.* *Arrianus* lib. III. p. 311. *δεῖ αὐτὸν κουκκούμιον ἔχειν, ὅπου τὸ θερμὸν ποιήσει τῷ παιδίῳ, ἵν' αὐτὸ λούσῃ εἰς σκάφην.* Conf. et *Meurs. Gloss.* p. 279. et *Martin. Lex.* p. 542. - מֶתֶג, *fraenum.* Ps. XXXI, 12. *ἐν κημῷ καὶ χαλινῷ τὰς σιαγόνας αὐτοῦ ἄγξαις*, *camo* et fraeno maxillas eorum *constringas.* In nonnullis exemplaribus *κημῷ* legitur loco posteriore, tanquam pro hebr. רֶסֶן. *Aqu.* *Theod.* Prov. XXVI, 3. Apud *Hesychium* *κημὸς* inter alia exponitur *εἶδος χαλινοῦ*, et apud *Suidam*, ac in *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *εἶδος χαλινοῦ ἢ φιμός.* Conf. *Scheffer*um de *re vehic.* lib. I. c. 13. pag. 165.

166. et 181. – סוּגַר, *claustrum*. Ezech. XIX, 19. ἔθεντο αὐτὸν ἐν κημῷ, ἐν γαλεάγρᾳ, locabant illum in cncuma, in cavea ferrea. Adde *Polluc.* I, 148.

ΚΗ͂ΠΟΣ, hortus. *גַּל, *fluctus, scatebra, ex qua aquae fluctus emergunt.* Cant. IV, 12. Legerunt גַּן. Sic quoque *Vulgatus.* – גַּן, *hortus.* Deut. XI, 10. 1 Reg. XXI, 2. Cant. IV, 12. et alibi saepius. – גַּנָּה et גִּנָּה. Esth. VII, 7. 8. Cohel. II, 5. Cant. VI, 10. et alibi. – נֶגֶד, *e regione.* Neh. III, 16. 26. Forte hic legerunt גַּן vel גַּנָּה. Praeterea legitur apud *Inc.* 2 Reg. V, 17. qui κήπους inseruit ante καὶ ἐλαιῶν, sine dubio ex aliis locis similibus. *Vulg. ut emas oliveta.*

ΚΗΡΙ΄ΟΝ, favus. יַעְרָה, *sylva*, et *mel sylvestre.* 1 Sam. XIV, 27. εἰς τὸ κηρίον τοῦ μέλιτος, in favum mellis. *Theocrito* (*Idyll.* XX, 27.) uno verbo dicitur μελικήρῳ. – נֹפֶת, *destillatio.* Prov. XXIV, 13. XXVII, 7. Cant. IV, 11. – צְבִי, *ornamentum.* Ez. XX, 6. s. 15. Legerunt צוף ex affinitate soni literarum ב et פ, quae sunt eiusdem organi. Vide ad h. l. *Montf.* – צוּף, *favus melle fluens*, vel: *ipsum mel.* Prov. XVI, 24. κηρία μέλιτος λόγοι καλοί, tanquam favi mellis verba bona. – נֹפֶת צוּפִים, *destillatio favorum.* Ps. XVIII, 11. γλυκυτέρα ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον, dulcior melle et favo. Similiter Sir. XXIV, 18. iuxta cod. *Alex.* κληρονομία μου (sc. γλυκεῖα) ὑπὲρ μέλιτος καὶ κηρίου, haereditas mea dulcior melle et favo. Fallitur ergo *Bochartus* (*Hier.* P. II. lib. IV. c. 12. p. 524.) coniiciens, quod auctor ibi uno verbo scripserit μελικήρου.

**ΚΗΡΟΓΟΝΙ΄Α, cerae generatio s. confectio.* 4 Macc. XIV, 19.

ΚΗΡΟ΄Σ, cera. דּוֹנַג. idem. Ps. XXI, 15. ἐγενήθη ἡ καρδία μου, ὡσεὶ κηρὸς τηκόμενος, factum est cor meum, tanquam cera liquefacta. Similiter *Pindarus* apud *Athenaeum* lib. XIII. p. 601. ὡς κηρὸς δαχθεὶς (sic enim legit *Sopingius* not. ad *Hesych.* v. δάξει) μελισσᾶν τήκομαι, sicut cera apum mellificarum compunctus liquesco. – קָדַח, *conflagro.* Ies. LXIV, 1. Vocem hebr. pro substantivo habuerunt, eique tribuerunt notionem nobis ignotam. *Bochartus* (cui assentitur *Vitringa* C. in Ies. l. l.) *Hieroz.* P. II. lib. IV. c. 12. p. 531. suspicatur, eos pro מַיִם legisse מוֹם, qua notione Persae *ceram* et Arabes *propolin*, cerae stabilimentum, appellent: pariter pro קַדַּחַת eos legisse כְּקֶרֶם, *ut ceram.* – שַׁבְּלוּל, *limax, cera,* a שָׁבַל, *fluo. Theod.* et LXX Ps. LVII, 8. Fortasse h. l. posuerunt id, quod notius futurum erat, et eandem vim habebat: tabescit enim a calore cera et consumitur. Iudith. XVI, 13. Sir. XXIV, 22. ὑπὲρ μέλιτος κηροῦ. Fortasse legendum est κηρίου, quod alii libri habent.

ΚΗ΄ΡΥΓΜΑ, praedicatio, praeconium. מָרוֹם, *excelsum.* Prov. IX, 3. μετὰ ὑψηλοῦ κηρύγματος, *cum clamore in loco alto.* Valde tamen dubito, an κήρυγμα h. l. ad מָרוֹם referendum

sit, nec potius ad קָרָה, quod a קָרָא derivaverint. – קוֹל, *vox.* 2 Par. XXX, 5. – קְרִיאָה, *praedicatio.* Ion. III, 2.

ΚΗ'ΡΥΞ, praeco. אַבְרֵךְ infin. Hiph. *genua flectenda esse.* Gen. XLI, 43. Fortasse mera coniectura ducti ita interpretati sunt. – כָּרוֹזָא *Chald. praeco.* Dan. III, 4. Vide et Sir. XX, 14.

ΚΗΡΥ'ΣΣΩ, Υ'ΤΤΩ, praeconium exerceo, praeconis instar clamo, valde exclamo. הִזְעִיק Hiph. *convoco.* Ion. III, 7. – הַכְרִיז chald. Aph. Dan. V, 31. – הֵרִיעַ Hiph. a רִיעַ, *clango.* Hos. V, 8. Ioel. II, 1. Soph. III, 15. – הֶעֱבִיר קוֹל, *transire facio vocem.* Exod. XXXVI, 5. – נָתַן קוֹל, *do vocem.* 2 Par. XXIV, 9. – קָרָא, *clamo.* Exod. XXXII, 5. 2 Reg. X, 20. Mich. III, 5. Prov. VIII, 1. ubi *κηρύσσειν* notat *magno clamore vocare.* *Κηρύσσομαι* pro *κηρύσσω* legitur apud *Aqu. Symm. Theod.* Prov. I, 21. – Ion. III, 5. *ἐκήρυξαν νηστείαν, proclamarunt s. per publicum mandatum iusserunt* ieiunium. *Lex. Cyrilli MS. Brem. κηρύσσειν, βοᾶν, συγκαλεῖν.*

ΠΑΡΑΓΓΕ'ΛΛΩ ΚΗΡΥ'ΞΑΙ, praecipio praedicare. הֶעֱבִיר קוֹל, *transire facio vocem.* 2 Par. XXXVI, 22.

ΚΗ~ΤΟΣ, cetus, balaena. דָּג, *piscis.* Ion. II, 1. 2. 11. – רַהַב, *superbia.* Iob. XXVI, 12. *ἐπιστήμῃ δὲ ἔστρωσε τὸ κῆτος.* Videntur mihi LXX, quia h. l. de mari sermo est, in opinione (confirmata illa v. 13.) fuisse, per רַהַב intellegendam esse *bestiam marinam, eamque insignis magnitudinis,* ob quam illi metaph. *superbia* tribui possit. Potest tamen quoque haec versio illustrari ex Iob. IX, 13. e quo apparet, LXX *κήτη* metaphorice appellasse *omnes, qui potentia sua ac robore freti ferociunt, ac insolenter se gerunt.* – שָׁאוֹן, *strepitus.* Ps. LXIV, 7. ubi tamen pro *τὸ κῆτος* in aliis libris rectius legitur *κῦτος*, de quarum vocum permutatione bene egit *Trillerus Obss. Critt.* p. 215. – תַּנִּין, *draco, serpens magnus, crocodilus,* ac omnino *omne monstrum marinum.* Gen. I, 21. *Symm.* Ps. LXXIII, 14. *Aqu.* Ies. XXVII, 1. Exod. VII, 9. *Hebraeus* sec. *Schol.* Ez. XXIX, 3. Sir. XLIII, 30. *Hesych. κῆτος, θαλάσσιος ἰχθὺς παμμεγέθης· δηλοῖ δὲ καὶ ἀπορίαν.* Conf. *Allatium* ad *Eustathii Hexaem.* p. 98.

ΜΕ'ΓΑ ΚΗ~ΤΟΣ, magna balaena. לִוְיָתָן, *Leviathan.* Iob. III, 8.

ΚΗ'ΤΗ ΤΑ` 'ΥΠ' ΟΥ'ΡΑΝΟ'Ν, balaenae, quae sub coelo. עֹזְרֵי רַהַב, *adiutores superbiae, s. freti superbia.* Iob. IX, 13. Vide supra s. v. *κῆτος* post רַהַב. *Vulg. qui portant orbem,* sensu eodem.

ΚΙ'ΒΔΗΛΟΣ, cui scoria admixta est, it. *fucatus, adulterinus, non sincerus.* שַׁעַטְנֵז, *vestimentum varie commixtum.* Deut. XXII, 11. *οὐκ ἐνδύσῃ κίβδηλα* (*Clemens Alex.* p. 395. habet *ἀμπεχόνην*), *ἔρια καὶ λινοῦν,* non indues vestimenta ex lana et lino *commixta.* Vide et Levit. XIX, 19. Sap. II, 16.

εἰς κίβδηλον ἐλογίσθημεν αὐτῷ, pro *adulterino* reputati sumus illi. Sap. XV, 9. κίβδηλα πλάσσει, *adulterina* format, h. e. idola, quae propterea ita dicuntur, quod vim divinam mentiantur. Nam opponitur illis ὁ ἀληθινὸς θεός. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κίβδηλον, ἀδόκιμον, νόθον, ἀκάθαρτον. *Hesych.* κιβδηλιῶντας, ὠχρούς, ὑπὸ τῆς κιβδήλεως ἐνοχλουμένους. ἔστι δὲ κίβδηλις ἐν τοῖς μετάλλοις σκωρία, ἀφ᾽ ἧς Παμφύλιον κίβδηλον, μοχθηρὸν, φαῦλον, ψεῦσμα, νόθον, ἀδόκιμον. Atticis etiam κεκιβδηλευμένοι et κίβδηλοι dicti *nummi adulterini*, quibus vilius metallum erat admixtum. Vide *Spanhemium* ad *Aristoph. Ran.* p. 508.

ΚΙΒΩΤΟ'Σ, *arca*, *cista*, item *navis*, *navigium*. Sumitur de *arca Noë*, et de *arca foederis*, itemque de *cista in templo* tempore regis Ioasi et summi pontificis Ioiadae. אָרוֹן, idem. Exod. XXV, 10. 2 Reg. XII, 9. 10. et alibi saepius. – תֵּבָה, *navis*. Gen. VI, 14. 15. VII, 1. et alibi aliquoties. Adde *Aqu. Symm.* Exod. II, 3. 2 Macc. II, 4. 5.

ΚΙΓΚΛΙΔΩΤΟ'Σ, *cancellatus*. שְׂבָכָה, *reticulum*, *cancelli*, *opus plexum*. *Aqu.* 2 Reg. I, 2. ubi *scholion* in *Cod. Reg.* ἔστι δὲ οἶκος ὥρᾳ θέρους ἐπιτήδειος, quod mihi potius ad ὑπερῷον pertinere videtur.

ΚΙΓΚΛΙ'Σ, *cancelli*. אוּלָם, *vestibulum*. *Syrus* Ezech. VIII, 16. Nam bene ibi pro κυκλίδα legendum suspicatur κιγκλίδα *L. Bos Proleg. in LXX Intt.* cap. 3. ac *Montf.* *Syrus* ib. XL, 7.

ΚΙ'ΔΑΡΙΣ, *cidaris*, *tiara*, *pileus regius*. מִגְבָּעוֹת, pluralis, *tiarae*, *quibus capita operiuntur*. Exod. XXVIII, 36. XXIX, 9. Levit. VIII, 13. – מִצְנֶפֶת, *tiara*, *cidaris*, *fascia*, *qua caput obvolvebatur et circumligabatur*. Exod. XXVIII, 4. 35. Lev. XVI, 4. ubi *schol.* ἐν δὲ τῷ λέ ἀριθμῷ λινᾶς λέγει τὰς κιδάρεις, ad quod videndus est *Scharfenbergius*. Ezech. XXI, 25. Adde *Samar.* Levit. VIII, 9. ubi tamen verba ἐπὶ τῆς κιδάρεως (quorum loco legendum est ἀντὶ τ. κ.) prorsus expungenda sunt, translata nempe huc e nota duorum codd. *Reg.* male intellecta. Vide ad h. l. *Montf.* – פְּאֵר, *ornatus*. Ezech. XLIV, 18. – צָנִיף, *tiara*, *cidaris*. Zach. III, 5. – צְפִירָה, *corona*, *diadema*, *cidaris*. *Symm.* Ies. XXVIII, 5. Vide et Iudith. IV, 12. Sirac. XLV, 14. *Hesych.* κίδαρις, πῖλος βασιλικὸς, ὃν καὶ τιάραν, ἔνιοι δὲ κίταριν διὰ τοῦ τ. ἢ στρόφιον, ὃ οἱ ἱερεῖς φοροῦσιν. *Lex. Cyrilli MS. Baroc.* et *Thavor.* κίδαρις, περίθεμα κεφαλῆς εὔκοσμον, δι᾽ οὗ οἱ ἱερεῖς τὸ παλαιὸν ἐκοσμοῦντο. *Gloss. in Octat.* apud *Fabricium Bibl. Gr.* Vol. X. p. 64. κίδαρις, εἶδος καμηλαυχίου (leg. καμελαυκίου ex *Etymol. inedito Bibl. Ultraiect.*), τιάρας. Verba, quae praecedunt: κορυβάντιον, περίθεμα κεφαλῆς, pariter ad vocem κίδαρις pertinere, eamque exponere videntur. Nam κορυβάντιον nuspiam apud LXX occurrit. Et in *Etymologico Gudiano* κίδαρις similiter exponitur περίθεμα (in *Etym. Bibl.*

Vltrai. male scribitur περίθεμα) κεφαλῆς εὔκοσμον, καλὸν, καλαμαύκιον (l. καμελαύκιον). Et quamvis in *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κορυβάντιον etiam seorsim exponatur περίθεμα κεφαλῆς εὔκοσμον (MS. vitiose: εὐκόσμου), tamen haec forte ex eiusmodi glossario inserta sunt, in quo posteriores vocis κίδαρις explicationes, ut in cod. *Fabriciano*, supra priores fuerunt scriptae. Plura de hac voce vide apud *Grotium* ad Iudith. l. c. et *Relandum Diss. Miscell.* P. II. p. 160. sequ.

ΚΙΘΑΡΑ, *cithara*, *instrumentum musicum.* כִּנּוֹר, *cithara*. Gen. XXXI, 27. 2 Par. IX, 11. Iob. XXI, 12. et alibi saepius. Adde *Symm. Theod.* 1 Sam. XVI, 16. *Aqu.* 1 Par. XXV, 3. – נֶבֶל, *nablium.* Ps. LXXX, 2. – נְגִינָה, *pulsatio fidium.* Iob. XXX, 9. – עֻגָב, *organum.* Gen. IV, 10. *Al.* Ps. CL, 4. *Symm.* Iob. XXI, 12. – קִיתְרוֹס, *Chald* Dan. III, 5. 7. 10. 15. 1 Macc. IV, 54. ad quem locum vid. *Michaelis*. Vide quoque infra s. v. κινύρα.

ΚΙΘΑΡΙ'ΖΩ, *cithara cano*, *citharam pulso.* נִגֵּן, Pih. *pulso.* Ies. XXIII, 16.

ΚΙΝΑ'ΜΩΜΟΝ. Vide Κιννάμωμον.

ΚΙΝΔΥΝΕΥ'Ω, *periclitor.* חָשַׁב, *cogito.* Ion. I, 4. τὸ πλοῖον ἐκινδύνευσε συντριβῆναι, periculum erat, ne navis confringeretur. Bene quoad sensum. Conf. Act. XIX, 27. – נוֹקַשׁ Niph. a יָקֹשׁ, *irretior.* Ies. XXVIII, 13. *Rete* de damno et exitio in S. S. adhiberi satis notum est. – נִסְכַּן Niph. *periclitor.* Cohel. X, 19. – סָכַן, *proficio*, *utilitatem percipio.* *Theod.* Iob. XXXIV, 9. ubi verba: οὐ κινδυνεύσει ἀνὴρ ἐν τῷ εὐδοκιμῆσαι αὐτὸν μετὰ Θεοῦ, exhibent sensum contrarium ei, quem postulat textus hebr. ubi legitur: *nullam ex religione sua erga Deum homo utilitatem percipit.* Fortasse itaque scribendum erit: οὐκ ἀκινδυνεύσει ἀνὴρ, *non ab omni periculo ac malo liber erit homo*, aut illud οὐ ante κινδυνεύσει prorsus tollendum est sensu eodem. Adferunt quidam Chald. סכן, *periclitari*, sed sine exemplo probante. Sir. XXXIV, 12. πλεονάκις ἕως θανάτου ἐκινδύνευσα, saepius usque ad mortem *in periculo fui.*

ΚΙΝΔΥΝΕΥ'Ω ΤΩ͂ι 'ΙΔΙ'Ωι ΤΡΑΧΗ'ΛΩι, h. e. *in vitae periculum venio.* חַיֵּב אֶת רֹאשׁ, *condemnare caput.* Dan. I, 10. sec. *Chis.* ubi bene sensum expresserunt.

ΚΙ'ΝΔΥΝΟΣ, *periculum.* אָסוֹן, *periculum. Symm.* Gen. XLII, 4. – *זְעָקָה, *clamor.* *Theod.* Ierem. XLVIII, 3. Scil. periculi effectus est clamor. Non possum itaque iis assentiri, qui vocem κίνδυνος apud *Theodot.* potius ad צָרִי v. 5. referendam esse existimant. Vide ad h. l. *Montfauc.* – מֵצַר, *angustia.* Ps. CXIV, 3. Tob. IV, 4. *dolores*, *mala.*

ΚΙΝΕ'Ω, *moveo.* גָּעַשׁ, *commoveor.* *Aqu.* Ps. XVII, 8. ἐκινήθη. – הֵחִישׁ Hiph. a חוּשׁ, *festino.* *Al.* Iud. XX, 37. ἐκινήθη. – הֵנִיף Hiph. a נוּף, *agito.* *Symm.* Exod. XX, 25. Ies. XIII,

2. – הִרְגִּיז Hiph. a רָגַז, *commoveor*. *Aqu.* Ies. V, 25. ἐκινήθη. – *כַּבֵּר, *honoro*. Dan. XI, 38. sec. *Chis.* ubi tamen pro κινήσει legendum τιμήσει. – מוּט, *moveo*. Ies. XLI, 7. – מוּשׁ, in Hiph *recedere facio*, *removeo*, *amoveo*. Prov. XVII, 13. οὐ κινηθήσεται κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, non *movebuntur*, vel *recedent* mala ex domo eius. Vide et Num. XIV, 44. Ies. XXII, 25. XLVI, 7. – נָדַף, *impello*. Iob. XIII, 25. ὡς φύλλον κινούμενον ὑπὸ ἀνέμου. *Vulg.* bene: *sicut folium, quod vento rapitur*. Nam κινεῖσθαι est h. l. *de loco suo moveri*, *rapi*. – נוּד, *vagor*, *erro*. 1 Reg. XIV, 15. Ier. XVIII, 16. XLVIII, 17. κινήσατε αὐτῷ pro κινήσατε κεφαλὴν ἐπ' αὐτῷ, movete super illum caput, h. e. *irridete*, *illudite*. – נוּס, *fugio*. Cant. II, 17. IV, 6. κινηθῶσιν αἱ σκιαί. Num fortasse legendum est κλιθῶσιν? aut vertendum: *de loco suo moveantur*, h. e. *fugiant? Symm.* habet κλιθῶσιν. – נוּעַ: הֵנִיעַ, Kal et Hiph. LXX sec. *Hex.* Iud. IX, 11. 2 Sam. XV, 20. κινήσω σε, movebo te. 2 Reg. XIX, 21. ἐπί σοι κεφαλὴν ἐκίνησε θυγάτηρ ἱερουσαλὴμ, post te caput *motitabit* Hierosolyma. Vide et *Symm. ac LXX* Iob. XVI, 4. ubi cum κατὰ et ἐπὶ construitur. Psalm. XXI, 7. Thren. II, 15. et confer Matth. XXVII, 39. Ierem. XIV, 10. ἠγάπησαν κινεῖν πόδας αὐτῶν, *lubenter divagantur*. Adde *Theodot.* Ies. XXIX, 9. ubi κινεῖσθαι est *ebriorum more titubare*. – נָסַע, *proficiscor*. Gen. XI, 2. ἐν τῷ κινῆσαι (sc. πόδας. Confer notata in αἴρω et ἐξαίρω.) αὐτοὺς ἀπὸ ἀνατολῶν, cum moverent pedes, h. e. *proficiscerentur* ab oriente. Vide et ib. XX, 1. Ies. XXXIII, 20. – *נִבְעַם, *terrore afficior*. Dan. II, 3. sec. *Chis.* ἐκινήθη μου τὸ πνεῦμα, *terrore affectus sum*. Substantivum κίνημα quoque de *omni gravi animi commotione* dicitur teste *Hesychio*: κίνημα, κίνησις, ταραχὴ, ὁρμὴ, χόλος, κότος, ἡ ὀργή. – *נָשָׁא. *Symm.* Nah. I, 5. Vox hebr. habet quoque notionem *auferendi* in l. chald. quam *Symm.* sine dubio h. l. exprimere voluit. – סוּר, *recedo*. 2 Par. XXXV, 15. οὐκ ἦν αὐτοῖς κινεῖσθαι ἀπὸ τῆς λειτουργίας, non licitum illis erat *movere se* vel *recedere* a ministerio. – פּוּק, *vacillo*. Ierem. X, 4. – *רָחַשׁ, *bullio*, *ebullio*. *Symm.* Psalm. XLIV, 2. ex usu l. arab. nam رحش est *commoveri*, *aestuare*. – רָמַשׂ, *repo*, *me moveo*. Gen. VII, 14. ἑρπετὸν κινούμενον ἐπὶ τῆς γῆς, reptile, quod se movet in terra. Vide et v. 21. Gen. VIII, 17. 19. IX, 2. Adde *Aqu.* Gen. I, 28. et *Symm.* ib. v. 30. – שָׁרַץ, idem. Gen. VII, 21. Baruch. II, 35. ubi κινεῖν ἀπὸ τῆς γῆς est *e terra eiicere*, *in exilium mittere*, *expellere*. 1 Macc. X, 74. ἐκινήθη τῇ διανοίᾳ, h. e. interprete *Syro*: *iratus et commotus est animo*. De *animi commotione* legitur quoque *Esth.* III, 7. 4 Macc. I, 33. κινούμενοι, *coacti*, *impulsi*.

ΚΙ'ΝΗΜΑ, *motus*, *tumultus*. זְוָעָה, *commotio*. *Theod.* Ies. XXVIII, 19. 1 Macc. XIII, 44. ἐγένετο κίνημα μέγα ἐν τῇ πόλει. 4 Macc. I, 33. *Hesych.* κίνημα, κίνησις, ταραχὴ, ὁρμή.

ΚΙ'ΝΗΣΙΣ, *motio*, *commotio*. זְוָעָה, *commotio*. Ierem. XXIX, 18. – מָנוֹד, *agitatio*. *Symm.* et LXX Psalm. XLIII, 16. – נִיד, *motus*, *commotio*. Iob. XVI, 5. – שְׂאֵת, *excellentia*, *celsitudo*, *maiestas*. *Symm.* Iob. XIII, 11. Supple post שְׂאֵת vocem פָּנִים. Qui elevat caput suum, is commovet se. Legi quoque posset δίνησις. Certe apud LXX reperitur ἡ δῖνα. Sed obstat huic coniecturae auctoritas *Vulgati*, qui habet: *statim*, *ut se commoverit*, *turbabit vos*. Vide supra s. κινέω post נָשָׂא. – שֵׂת, idem. *Symm.* Iob. XLI, 16. ὑπὸ τῆς κινήσεως αὐτοῦ, *eo se efferente aut movente*. Sensum expressit. – תַּרְעֵלָה, *horror*. *Theod.* Ies. LI, 22. Vide et Sap. VII, 24. 2 Macc. V, 3.

ΚΙΝΗΤΙΚΟ'Σ, *cui movendi se facultas inest*, *mobilis*, *celer*. Sap. VII, 24. πάσης κινήσεως κινητικώτερον σοφία, omni motu mobilior sapientia.

ΚΙ'ΝΝΑΜΟΝ, *cinnamomum*. קָנֶה טוֹב, *calamus odoratus bonus*, h. e. *optimus*. *Al.* Ierem. VI, 20. Conf. *Bocharti Canaan* lib. II. c. 3. p. 792.

ΚΙΝΝΑ'ΜΩΜΟΝ et *ΚΙΝΑ'ΜΩΜΟΝ*, *cinnamomum*. Non est illa, ut vulgus putat, quae passim *canella* dicitur, *qua longe pretiosius est et rarius*, et olim, ut *Galenus* lib. I. *Antidotorum* probavit, in Imperatorum duntaxat adytis reperiri potuit, sed est fruticis cortex, qui non parvam affinitatem habet cum canella. Vide *Dioscor.* lib. I. c. 13. *Theophr.* lib. IX. *hist. plant.* c. 5. *Isidor.* lib. XVII. *Origg.* c. 8. et *Plinium H. N.* XII, 19. קָנֶה טוֹב, *calamus odoratus bonus*, h. e. *optimus*. Ierem. VI, 20. – קִנָּמוֹן. Exod. XXX, 23. Prov. VII, 17. Cant. IV, 14. Vide et Sir. XXIV, 17. *Hesych.* κιννάμωμον, ἓν τῶν λιβανωτῶν ἢ τῶν ἀρωματικῶν, λιβάνιον, καὶ ὄρνις, καὶ πόα εὐωδεστάτη. Plura de cinnamomo vide apud *Hillerum Hierophyt.* P. I. c. 52. p. 440. sequ. ac *Ed. Bernard.* not. ad *Ioseph.* lib. III. c. 8. p. 160.

ΚΙΝΥ'ΡΑ vel *ΚΙΝΝΥ'ΡΑ*, instrumentum musicum. Est ipsa, ut videtur, vox hebr. כִּנּוֹר, *cithara*, cui respondet 1 Sam. X, 5. XVI, 16. 23. 2 Sam. VI, 5. Viede et 1 Macc. III, 46. IV, 54. (κιθάραις, κινύραις. Nescio tamen, an non κιθάραις glossema sit ad explicandam vocem minus notam κινύραις, aut statuendum sit, alteram alterius speciem esse. *V. Reland.* Diss. V. de *Num. Samar.* p. 211.) 1 Macc. XIII, 51. *Ioseph. A. I.* VII, 12. 13. *Hesych.* κινύρα, ὄργανον μουσικὸν, κιθάρα οἰκτρά. Conf. *Bocharti Chanaan* lib. II. c. 7. p. 808. *Spanhem.* in *Callim.* p. 60. ac *Hoeschel.* et *Drus.* ad Sirac. XXXIX, 27. ubi et de ν simplici an gemino utrum scribendum sit, disputat.

ΚΙΡΝΑ'Ω, *misceo*, i. q. *κεράω* et *κεράννυμι*. מָסַךְ, idem. Psalm. CI, 10. *πόμα μου μετὰ κλαυθμοῦ ἐκίρνων*, potum meum cum lacrymis *miscebam*. *Hesych.* *κιρνᾷ*, *οἰνοχοεῖ*.

ΚΙΡ'ῬΟ'Σ, *fulvus*, *flavus*. זָב. *Aqu.* Prov. VIII, 19. et Ies. XIII, 12. sec. *Hieronymum*. *Aquila* sine dubio transtulit *πυῤῥόν*. Vide ad h. l. *Montfauc.* *Hesych.* *κιῤῥὸν*, *πῦρ ἐρυθρὸν* (fortasse legendum *πυῤῥὸν*, *ἐρυθρὸν*), *ξανθόν*: *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *κιῤῥὸν*, *πυῤῥόν*.

ΚΙΣΣΑ'Ω, proprie: *laboro tali ciborum fastidio*, *quali praegnantes laborare solent*, quod vocatur *κίσσα*, aut *κίττα* (Confer *Foesii Oecon. Hippocr.* p. 339.), vel *pica*, deinde *concipio*. יָחַם, *incalesco*, *coeo*. Ps. L, 6. *ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου*, in peccatis *concepit* me mater mea. *Suidas*: *κισσῶ*, *τὸ μεθ' ἡδονῆς συλλαμβάνω*. Apud *Hesychium* *ἐκίσσησεν* exponitur *ἐγέννησεν*, et in *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *συνέλαβεν*. Est a *κίσσα*, quod apud *Hesychium* inter alia est *ἐπιθυμία*.

ΚΙΣΣΟ'Σ, *hedera*. קִיקָיוֹן, *ricinus*. *Aquila* et *οἱ λοιποί*, speciatim *Symmachus*, Ion. IV, 7. 2 Macc. VI, 7. *κισσοὺς ἔχοντες*, *hedera coronati*. Vide ad h. l. *Dilherrum Disput. Acad.* p. 177. sequ. et *Hillerum Hierophyt.* Lib. I. c. 57. p. 460. *Hesychius*: *κισσὸς*, *εἶδος φυτοῦ*, *ἢ βλάστημα ἑλισσόμενον*.

ΚΙΣΣΟ'ΦΥΛΛΟΝ, *folium hederae*. 3 Macc. II, 29.

ΚΙΧΡΑ'Ω, *commodo*, *mutuo do*, i. q. *χράω*. הַלְוָה Hiph. Psalm. CXI, 11. – הִשְׁאִיל Hiph. 1 Sam. I, 21. Praeterea legitur Prov. XIII, 11. ubi verba *οἰκτείρει καὶ κιχρᾷ*. ab h. l. prorsus aliena, pertinent ad sententiam post v. 9. insertam. Vide ad h. l. *Iaegerum*.

ΚΙ'ΩΝ, *columna*. עַמּוּד, idem. Iud. XVI, 25. et 27. – קֹדֶשׁ, *res sancta*. 1 Reg. XV, 15. Fortasse קֶרֶשׁ legerunt.

ΚΛΑΓΓΗ', *clangor*, *sonus buccinae*. רַעְמָה, *tonitru*. *Symm.* Iob. XXXIX, 19. ubi *Drusius* *κραυγὴν* substituit, sed minus recte. *Hesych.* *κλαγγὴ*, *φωνὴ*, *ἠχὴ*, *βοή*. Conf. *Hom. Il.* *γ'*, v. 2.

ΚΛΑ'ΔΕΥΣΙΣ, *putatio ramorum*. זָמִיר, *cantus avium varie incisus*. *Aqu.* et *Symm.* Cant. II, 12. *τῆς κλαδεύσεως*. Favet haec versio interpretationi illorum Intt., qui h. l. זָמִיר de *tempore amputandarum vitium* intellegunt, a זָמַר, *putavit*, *amputavit*, *praecidit*. LXX quoque h. l. *τομὴν* habent.

ΚΛΑ'ΔΟΣ, *ramus*. דָּלִיּוֹת plur. *palmites*. Ierem. XI, 16. Ezech. XXXI, 7. 9. 12. – יוֹנֶקֶת, *ramus tener*. Hos. XIV, 7. *Symm.* Iob. VIII, 16. – כַּף: *vola manus* Ies. LV, 12. *πάντα ξύλα τοῦ ἀγροῦ ἐπικροτήσει τοῖς κλάδοις*. Vocem hebr. quoque de *ramis incurvis* adhiberi docuit *Simonis Lex. Hebr.* p. 821. – סָעִיף, *ramus*. Ies. XVII, 6. – סַרְעַפָּה, idem. Ezech. XXXI, 5. – עָנָף, *ramus*. Lev. XXIII, 40. – *עָנָף, idem.

Dan. IV, 9. 11. 18. - פֹּארָה, *ramus*. Ezech. XXXI, 6. 8. - שִׁבֳּלִים plur. baccae, aut potius *rami*. Zach. IV, 12. - *שׂוֹכָה, *ramus*. Iud. IX, 48. - שֹׁרֶשׁ, *radix*. *Symm*. Ies. LIII, 2. Vox hebr. quandoque etiam id notat, *quod ex radice provenire solet*. Sirac. I, 25. οἱ κλάδοι σοφίας μακροημέρευσις, perpetuam et perennem largitur vera sapientia hominibus felicitatem, coll. v. 12. δώσει μακροημέρευσιν. Κλάδοι, ut καρποί, h. l. metaphorice *effectus alicuius rei* dicuntur. Sap. IV, 4. Sir. XIV, 26. ubi κλάδοι est i. q. σκέπη, et *protectionem* ac *tutelam* notat. Si ac. XIII, 25. κλάδοι sunt i. q. τέκνα. Vide quoque supra s. ἄγνος.

ΚΛΑΙ'Ω, *fleo*, *ploro*, *plango*. בָּכָה, idem. Gen. XXI, 16. XLV, 14. 15. Iud. XI, 37. et alibi saepius. Psalm. LXXVII, 70. αἱ χῆραι αὐτῶν οὐ κλαυθήσονται. *Vulg*. *plorabantur*. *Hieron*. *fletae sunt*. In textu hebr. legitur *fleverunt*. Non aliter legerunt, sed ita interpretati sunt. Conf. v. 63. *Agellius* activa significatione accipiendum putat, praeeunte *Apollinario Psalter*. *Rom*. *plorabunt*. Active quoque sumitur Ezech. XXIV, 16. - בְּכֹה, *fletus*. Esdr. X, 1. ὕψωσε κλαίων. Fortasse κλαυθμόν. Certe alii habent κλαυθμῷ μεγάλῳ. - בְּכִי, idem Ies. XV, 2. 5. XXII, 4. Ierem. XLVIII, 5. - בָּרַךְ, *genua flecto*. Psalm. XCIV, 6. κλαύσωμεν. Legendum ὀκλάσωμεν, h. e. *genua curvemus*, nisi demta litera legerunt נִבְכָּה. Vide quoque infra post כָּרַע. Aut fortasse in latinum cod. indeque in graecum irrepsit *ploremus* pro *oremus*, quod non omnino esset alienum a significatione verbi hebr. V. *L. Bos*. *Prolegg*. in LXX Intt. c. 5. - הִטִּיף Hiph. a נָטַף, *stillo*. Mich. II, 6. μὴ κλαίετε δάκρυσι. Ita putarunt reddendam esse vocem hebr., quae pr. *stillare* notat, ac commode quoque de *lacrymis* seu *stillicidio oculorum* dici potest, quamquam hanc notionem ab h. l. alienam esse iudicarunt plerique Intt. Vide supra s. v. δακρύω. - הֵילִיל Hiph. a יָלַל, *eiulo*. *Al*. Ies. LII, 5. - זָעֵף, *indignabundus*. *Al*. 1 Reg. X, 43. κλαίων. - הָלַךְ, *eo*. *Inc*. 2 Sam. XVIII, 33. ἐν τῷ κλαίειν αὐτόν. Aut liberius vertit, aut loco בְּלֶכְתּוֹ legit בְּבִכְתּוֹ, a בָּכָה, *flere*. - כָּרַע, *incurvo me*. 1 Sam. IV, 20. καὶ ἔκλαυσε καὶ ἔτεκεν. *Cappellus* ibi pro ἔκλαυσε legendum putat ἔκυψε, sed *L. Bos Prolegg*. *l. c.* τοὺς ό scripsisse existimat ὤκλασε, quod etiam *Grabius* in contextum recepit. Vide supra s. בָּרַךְ. Quid si statueremus, κλαίειν h. l. in universum notare *dolores partus sentire?* Tunc non male conveniret voci hebr. eodem modo explicandae, ut nempe sit *se incurvare prae dolore*. Vide infra s. v. στενόω. *Semlerus* in *Apparatu ad V. T.* p. 298. legendum iudicat ἔκαμψε, quod reperitur apud *Aquilam*. Secundum *Tychsenium* legerunt חקרא. - מִשְׂרָפָה, *combustio*. Ierem. XXXIV, 5. Sermo ibi est de concrematione aromatum, quibus solemni ritu lugebant Orientales reges suos. Ed. *Compl*. habet ἔκαυσαν et

καύσονται, quae lectio est sine dubio emendatio ad textum hebraicum. – נָבוֹךְ Niph. a בּוּךְ, *perplexus sum.* Ioel. I, 18. Legerunt נִבְכּוּ a בָּכָה. – סָפַד, *plango.* Ierem. XVI, 6. sec. *Hexapla*, et XXII, 18. οὐδὲ μὴ κλαύσονται αὐτὸν, neque *plangent* eum. Conf. Apoc. XVIII, 1. – *קָרָא, *clamo, voco.* Iudic. XV, 18. ubi, observante *Scharfenbergio*, loco ἔκλαυσε reponendum est ἐκάλεσε, ut *Inc.* habet, quae observatio ei quoque valere videtur de loco Iud. XVI, 28. Eodem quoque modo Iud. IX, 7. pro ἔκλαυσε sec. *Vat.* et *Ald.* legendum est e *Complut.* ἐκάλεσε, nam nulla fletus occasio erat. – *רָכַב, *equito.* 1 Reg. XVIII, 45. sec. cod. *Vat.* ἔκλαιε: quod quid sibi velit, non video. Legendum fortasse ἔκλινε, sc. ἑαυτὸν, *celeriter fuga se proripuit.* – שָׂרַף, *comburo.* Ierem. XXXIV, 5. Vide supra s. מִשְׂרָפָה. Adde *Inc.* Ies LII, 5. Iudith. XVI, 17. κλαύσονται. *Vulg. ut urantur.* Legit καύσονται, non male per seriem orationis. Sirac. XXII, 9. 10. κλαίειν ἐπὶ νεκρῷ. 1 Macc. IX, 20. ἔκλαυσαν αὐτὸν, καὶ ἐκόψαντο αὐτόν. – Vide quoque supra s. δάκρυον.

ΚΛΑΝΙΟΝ, *armillae genus.* אֶצְעָדָה, *armilla. Aqu.* sec. *Coislin.* 2 Sam. I, 10. *Hesych.* κλάνια, ψέλλια βραχιόνων. *Suidas:* Κλάρια (lege κλάνια), ψέλλια.

ΚΛΑΣΜΑ, *fragmentum, segmentum, frustum.* פֶּלַח, idem. Iud. IX, 53. 2 Sam. XI, 21. κλάσμα μύλου, *fragmen molae.* 1 Sam. XXX, 12. κλάσμα παλάθης, *segmentum* ficus. – פַּת, *frustum.* Lev. II, 6. διαθρύψεις αὐτὰ κλάσματα (pro εἰς κλάσματα), conteres illa in *frusta.* Iud. XIX, 5. στήρισον τὴν καρδίαν σου κλάσματι ἄρτου, suffulci stomachum tuum *frusto* panis. – פְּתוֹתִים plur. *frusta.* Ezech. XIII, 19. ἕνεκεν κλασμάτων ἄρτου, propter *frusta* panis. Conf. Matth. XIV, 10. Ioh. VI, 12. *Hesych.* κλάσματα, συντρίματα (*Schrevelius* legit: συνθρύμματα, quidni συντρίμματα?), θρίμματα (lege θρύμματα). Quod autem pro θρέμματα ibi θρύμματα legendum sit, patet ex alia Grammatici glossa: θρύμματα, κλάσματα ἄρτου.

*ΚΛΑΣΜΟΣ, idem. קְצָפָה, *decorticatio.* Ioel. I, 7. sec. *Compl.* ex Arabismo, in quo نصف *frangere, in partes comminuere* notat. Alii habent ibi συγκλασμόν. Confer *Schultensii Opera minora* p. 352.

ΚΛΑΥΘΜΟΣ, *fletus.* *אֵבֶל, *luctus.* Deut. XXXIV, 8. αἱ ἡμέραι πένθους κλαυθμοῦ, ubi Vulg. *lugentium* habet, et *Syrus funerum.* – בָּכָא, *Bacha*, nomen proprium loci. *Aqu.* Psalm. LXXXIII, 7. – *בָּכָה, *fleo. Oi λοιποὶ* Mich. I, 10. pro תִּבְכּוּ, *fleveritis.* Vide ad h. l. *Montf.* – בְּכוֹ, *flendo*, infin. Ies. XXX, 19. Ierem. XXII, 10. – בְּכִי. Gen. XLV, 2. Deut. XXXIV, 8. Iud. XXI, 2. et alibi saepius. Ier. XXXI, 9. ubi de *fletu nimii gaudii indice* (qui *Claudiano* de *bell. Ge-*

tico 407. *lacrymosa gaudia* et *Xenoph. Hist. Gr.* VII, 2, 9. *Homer. Il.* VI, 484. κλαυσίγελως dicitur) sermo est. *Aqu.* Ies. XV, 5. *Symm.* Ies. XXX, 19. - *טחון infin. *molere.* Thren. V, 13. ἐκλεκτοὶ κλαυθμὸν ἀνέλαβον, ubi *Doederleinius* coniicit legendum κλαθμὸν a κλάω. - *מְבוּכָה, *perplexitas.* Mich. VII, 4. Legerunt מִבְּכוּתָם, aut certe derivarunt a rad. בָּכָה. - *צַוָּאר, *collum.* Gen. XLVI, 30. ἔκλαυσε κλαυθμῷ πλείονι. Ita exposuerunt non male formulam hebr. *flevit in collo eius.* Sirac. XXXVIII, 18. πίκρανον κλαυθμόν.

ΚΛΑΥΘΜΩ'Ν, locus flentium, fletus, planctus. *בָּכָא, *morus.* 2 Sam. V, 23. 24. Psalm. LXXXIII, 6. In omnibus his locis legisse videntur בכא. *Suidas* ad Ps. l. l. ex *Theodoreto:* κοιλάδα κλαυθμῶνος τὸν τόπον λέγει, ἐν ᾧ φανεὶς ἄγγελος τὴν τοῦ Θεοῦ ἤλεγξε παρανομίαν, καὶ εἰς κλαυθμὸν τ' π' - θος ἐκίνησε. κυρίως δὲ καὶ ἀληθῶς ὁ παρὼν βίος. - בכי. Iud. II, 1. ubi videndus *Bonfrerius.* Ib. v. 5. *Vulg. locus flentium s. lacrymarum.* - *בְּכוֹ, *flendo.* *Aqu. Symm.* Mich. I, 10. ἐν κλαυθμῷ sec. *Eusebii Onom.* s. v. Ἐναχείμ, ubi vid. *Bonfrerius.*

ΚΛΑ'Ω, frango. נָתַץ, *exscindo.* *Al.* Ierem. L, 21. ἐκλάσθη. - שָׁבַר, *frango.* *Symmachus* Psalm. CXLVI, 3. κεκλασμένους. Adde 1 Reg. VIII, 54. sec. *Vat.* - Vide quoque supra s. ἄρτος.

ΚΛΕΙ~ΘΡΟΝ, claustrum, retinaculum, repagulum, sera, vectis ianuae. בְּרִיחַ, *vectis.* Iob. XXXVIII, 10. - מַנְעוּל, *pessulus.* Nehem. III, 3. θύρας αὐτῆς καὶ κλεῖθρα αὐτῆς, portas eius et *repagula* eius. Vide et Nehem. VI, 13. 14. Cant. V, 6. - רוּחַ, *spiritus.* Iob. XXVI, 13. κλεῖθρα οὐρανοῦ, *repagula coeli:* ubi pro ברוח legerunt בְּרִיחֵי. *Hesych.* κλεῖθρα, μοχλοὶ ἀσφαλείας, πύλαι. *Ep. Ierem.* v. 15. κλείθροις καὶ μοχλοῖς, *seris et repagulis.* *Suidas:* κλείθροις, κλειδώμασι.

ΚΛΕΙ'Σ, clavis, item *clavicula in corpore.* מַפְתֵּחַ, *clavis, qua aperitur.* Iud. III, 25. 1 Par. IX, 27. Ies. XXII, 22. δώσω αὐτῷ κλεῖδα οἴκου Δαβὶδ, dabo illi clavem domus Davidis, h. e. ei *curam* et *administrationem* regni Davidici committam. Conf. Apoc. III, 7. et ad h. l. *Wollii* not. ad *Blackwalli Crit. S.* p. 167. - שְׁכְמָה, *humerus.* Iob. XXXI, 22. ἀποσταίη ὁ ὦμός μου ἀπὸ τῆς κλειδὸς, humerus meus recedat a *clavicula.* *Vulg. a iunctura humeri.* Conf. *Hippocrat.* de *oss. Nat.* T. I. Opp. p. 296. (ed. L. B. 1665. 8.) et de *locis in hom.* p. 368. κλεῖδες ἄρθρα ἔχουσι· τὰ μὲν ἐν μέσῳ τοῦ στέρνου κατὰ τὸν βρόγχον κατὰ ταὐτὰ ἤρθρωνται· τὰ δὲ πρὸς τοὺς ὤμους κεκλιμένα, πρὸς τὰς πλάτας, ἃ ἐπὶ τοῖς ὤμοις ἀεὶ πεφύκασι. Confer s. v. ἀκρώμιον, et *Spanhemium Obss. in Callim.* p. 183.

ΚΛΕΙ'Ω, claudo. הֵגִיף Hiph. a גּוּף, *claudo, concludo.* Nehem. VII, 3. - מוֹט, *nutatio, vacillatio.* *Symm.* Ps. LIV,

28. Num loco *κλεισθῆναι* ibi fortasse legendum est *κλιθῆναι?* Certe ita coniecit *Semlerus*, coll. LXX Ps. XLV, 7. – בָּצַל, *obsero*. Iud. III, 24. Cant. IV, 11. 12. – סָגַר, *claudo, occludo, includo*. Iob. XII, 15. Ies. XXIV, 10. – הִסְגִּיר Hiph. *Al.* 1 Sam. XXIII, 20. *κεκλείκασιν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ βασιλέως*, *tradiderunt* illum in manus regis. – כָּבַר Pih. *claudo*. *Symm.* Gen. VIII, 2. Vide et Sir. XXX, 17. ubi *στόμα κεκλεισμένον* tribuitur *aegroto*, qui ob aegritudinem et nauseam stomachi *escis non frui potest.*

ΚΛΕ'ΜΜΑ, *furtum*. גְּנֵבָה, idem. Exod. XXII, 3. 4. – גְּנֻבְתִי part. Pah. foem. cum י paragog. a גָּנַב, *furto ablatum*. Gen. XXXI, 39. Conf. Apoc. IX, 21.

ΚΛΕ'ΟΣ, *gloria*, it. *fama, rumor*. שֵׁמַע, *auditus*. Iob. XXVIII, 22. *ἀκηκόαμεν δὲ αὐτῆς τὸ κλέος*, audivimus autem eius *bonam famam*. Legitur praeterea Iob. XXX, 8. ubi *κλέος* est interpretatio marginalis vocis *ὄνομα*. *Hesych.* *κλέος, δόξα, τιμὴ, φήμη ἀγαθή.*

ΚΛΕ'ΠΤΗΣ, *fur*. גַּנָּב. Iob. XXIV, 14. Ioel. II, 9. Abd. v. 5. et alibi saepius. – *גֹּנֵב part. Zach. V, 3. Sirac. V, 17. XX, 25.

ΚΛΕ'ΠΤΩ, *furor*, *furtum facio*. גָּנַב, idem. Genes. XXX, 33. XXXI, 19. XL, 15. et alibi saepius. – גַּנָּב, *fur*. Exod. XXII, 7. 8. Prov. VI, 30. – *לָקַח, *capio*, etiam *abripio*. Ios. VII, 11. sec. *Hexapla*. Dan. XIII, 12. sec. *Chis.* *ἐρχόμενοι κλέπτοντες*, *clam* venerunt. Tob. I, 21. *ἔθαψα αὐτοὺς κλέπτων*, *clanculum* sepeliebam. Sic quoque גָּנַב adverbialiter usurpatur Iob. IV, 12. et *κλέπτειν clam* s. *furtim aliquid facere* notat apud *Aelian. V. H.* III, 47. *Pindar. Pyth.* *Δ*, ι, 7. et *Xenoph. Anab.* IV, 6, 11. *Hist. Sus.* cod. Chis. 12. *ἔκλεπτον ἀλλήλους*, *fallebant* se invicem.

ΚΛΕΨΙΜΑ'ΓΟΣ, *furtivus*, *furto ablatus*. Tob. II, 13. *μὴ κλεψιμαῖόν ἐστι.*

ΚΛΗΔΟΝΙ'ΖΟΜΑΙ, *ominor*, *omina capio*, *auguror*, *divinor*, *vaticinor*. נִחֵשׁ Pih. *auguror*. *Inc.* Levit. XIX, 26. *κληδονισθήσεσθε*. – עוֹנֵן, Pih. *praestigior*. Deut. XVIII, 10. et 2 Par. XXXIII, 6. *κληδονιζόμενος*. *Gloss. in Octat.* *κλυδωνιζώμενος*, (lege *κληδονιζόμενος*) *στοχαζόμενος τὸ ἀποβησόμενον*. In iisdem: *Κληδονιζόμενος* (sic enim pariter legendum pro *κλυδωνιζόμενος*) exponitur: *σημειοσκοπούμενος, ἢ ἐπερωτῶν μάγον*. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *κληδονιζόμενος, ἐκ τῶν λαλουμένων στοχαζόμενος.* 2 Reg. XXI, 6. *καὶ ἐκληδονίζετο καὶ οἰωνίζετο*, et *ex auditu*, et ex avibus *vaticinia dabat*. *Hesych.* *ἐκλυδωνίζετο* (lege *ἐκληδονίζετο*), *ἐμαντεύετο, ὁ ἀπὸ ἀκοῆς μαντείας δεχόμενος*. *Suidas:* *ἐκληδονίζετο, ἐμαντεύετο.* *Aqu.* Mich. V, 12. *κληδονιζόμενοι*. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *κληδονίζεται, ἀπὸ ἀκοῆς τὰς μαντείας δέχεται.* *Lex. Cyrilli MS. Baroc.* *κληδονίζεται, τὸ μαντεύεται, ἢ καὶ μικρόν. Κλυδωνίζεται δὲ ἀντὶ τοῦ τα-*

ῥαχίζεται, ψιλὸν καὶ μέγα. Hesych. κληδονίσαι, ἀκοῦσαι φήμην τινὰ, μαντεύσασθαι. Sic enim legendum et distinguendum videtur pro *κληδωνῆσαι, ἀκονῆσαι, φήμην τινὰ μαντεύσασθαι.*

ΚΛΗΔΟΝΙΣΜΌΣ, ominatio, divinatio. מְעוֹנֵן part. Pih. *praestigiator.* Deut. XVIII, 14. - עוֹנְנִים plur. *praestigiatores.* Ies. II, 6.

ΚΛΗΔΩ'Ν, omen, it. *gloria, fama.* אֶצְעָדָה, *armilla:* 2 Sam. I, 10. ubi tamen alii pro *κληδόνα* rectius habent *χλιδῶνα.* Vide infra in *χλιδών.* - חֲלוֹם, *somnium. Aqu. Theod.* Ierem. XXVII, 9. - מְעוֹנֵן part. Pih. *praestigiator. Al.* Deut. XVIII, 14. *κληδόνων.* Vide quoque *Schol.* ad 2 Reg. XXI, 6. - *עוֹנְנִים, *augures. Aqu. Theod.* Ierem. XXVII, 9. *Suidas: κληδὼν, φήμη, μαντεία. καὶ κληδονισμοὶ, αἱ διὰ τῶν λόγων παρατηρήσεις.*

ΚΛΗ͂ΜΑ, palmes. דָּלִיּוֹת, *rami.* Ezech. XVII, 6. 7. 23. XIX, 11. - זְמֹרָה, *ramus.* Num. XIII, 24. Ezech. VIII, 17. XV, 2. Nah. II, 2. - *יְתָרִים, *vimina, funes, restes.* Iud. XVI, 7. sec. *Oxon.* et ib. v. 8. ubi alii *νευρὰς* s. *νευρίας* habent. Mire hic consentit cod. *Oxon.* cum *Iosepho A. I.* V, 8, 11. Haud dubie erunt, qui utrumque שָׂרִיגִים, *palmites,* legisse dicant, praesertim si ignorent, antiquos vitibus ad vincula usos esse, unde *Florus* III, 20, 4. *vitiginea vincula* commemorat. - נְטִישׁוֹת, plur. *propagines. Al.* Ierem. XLVIII, 32. *κλήματά σου διῆλθε θάλασσαν,* palmites tui transierunt mare. In ed. *Francof.* legitur vitiose *κλίματα.* Inde glossa enata videtur apud *Hesychium: κλίματα, ὑποδήματα.* Apud eundem *κλήματα* eodem modo redditur. - עָנָף, *ramus, palmes.* Mal. IV, 1. *Theod.* Ps. LXXIX, 12. - *פֵּאָה, *angulus. Aqu.* Levit. XIX, 27. ubi fortasse loco *κλῆμα* legendum est *κλίμα.* Vide ad h. l. *Montfauc.* - פְּרִי, *fructus.* Ezech. XIX, 12. - קָצִיר, *ramus. Theod.* et LXX Ps. LXXIX, 12. - שְׁדֵמָה, *ager. Symm.* Ies. XVI, 8. *κλήματα,* quod tamen mendosum videtur pro *κλίματα.* - שָׂרִיגִים plur. Ioel. I, 7.

ΚΛΗΜΑΤΊΣ, malleolus, sarmentum. זָמִיר, *propago. Theod.* Ies. XXV, 5. - נְטִישׁוֹת plur. *propagines.* Ies. XVIII, 5. - שְׁדֵמָה, *ager, arvum.* Deut. XXXII, 32. Vide supra s. *κλῆμα.* - שָׂרִיגִים, *palmites. Aqu. Symm.* Gen. XL, 10. *κληματίδες. Cant. trium puer.* v. 17. ministri regis tres iuvenes in caminum ignis iniicientes, praeter naphtham, picem et stupam *κληματίδι* (in *Francof.* ed. vitiose legitur *κλιματίδι*), *sarmento,* illum calefecisse memorantur. Idem quoque legitur Dan. III, 46. sec. *Chis.* Sic et chorus apud *Aristophan.* in *Thesmoph.* Mnesilocho, qui infantem mulieri rapuerat, flammam minitans, inter alia Maniam ancillam ita alloquebatur v. 735. *ἴωμεν ἐπὶ τὰς κληματίδας, ὦ Μανία:* et paulo post v. 746. mulier, infantis mater, ad eandem Maniam: *παράβαλλε πολλὰς κληματίδας, ὦ Μανία. Schol.* ad v. 735. *κληματίδας* ex-

ponit τοὺς ἐκ τῶν ἀμπέλων φακέλλους. Et *Hesychio* κληματίδες sunt *αἱ ἐκ τῶν κλημάτων δέσμαι.* Adde *Dioscoridem* lib. IV. c. 7. et 8.

ΚΛΗΡΟΔΟΣΙ'Α, distributio per sortem, haereditas, portio. *חֲלַקְלַקּוֹת, *blanditiae.* Dan. XI, 21. et 34. sec. *Chis.* So. חָלַק habet quoque notionem *dividendi, distribuendi,* ut multis docuit *Simonis* p. 567. – נַחֲלָה, *haereditas.* Psalm. LXXVII, 60. Cohel. VII, 12. *Aqu* Ps. LXVII, 10. Deut. IV, 20. *Symm.* Ies. XLIX, 8. Vide et 1 Macc. X, 89. *Hesych.* κληροδοσία, κλῆρος, μερίς.

ΚΛΗΡΟΔΟΤΕ'Ω, sorte distribuo. הוֹרִישׁ Hiph. a יָרַשׁ; idem. Esth. IX, 12. – הִפִּיל Hiph. a נָפַל, *cadere facio,* nempe per *sortem.* Ps. LXXVII, 60. *ἐκληροδότησεν αὐτοὺς ἐν σχοινίῳ κληροδοσίας, haereditate donavit* illos funiculo distributionis. – נָחַל: הִנְחִיל, Kal et Hiph. *possideo, possidere facio.* Deut. I, 38. Ios. XIX, 49. ad quem locum vide *Scharfenbergium. Aqu. Symm. Theod.* Prov. VIII, 21. *τοῦ κληροδοτῆσαι. Inc.* Prov. XIII, 22. ubi *κληροδοτεῖν,* ut *κληρονομεῖν* apud LXX, notat *haeredes habere. Vulg. haeredes relinquit.* Sirac. XVII, 8. *νόμον ζωῆς ἐκληροδότησεν αὐτοῖς,* legem vitae *in haereditatem* seu *perpetuum usum* aut *ad promovendam ipsorum felicitatem donavit illis.* Inde in *Gloss. MSS.* ἐκληροδότησε, κληροδοσίαν ἐχαρίσατο.

ΚΛΗΡΟΝΟΜΕ'Ω, sorte tribuo, haereditatem adeo, haereditatis vel *alio iure possideo, sortior, occupo, consequor, obtineo, particeps fio,* it. *in haereditatem do, assigno.* אָחַז, *capio.* Gen. XLVII, 27. *ἐκληρονομήθησαν ἐπ' αὐτῆς, possidebant* illam. – בָּזַז, *diripio.* Ies. XVII, 14. ubi *κληρονομεῖν* malam in partem adhibetur, atque idem est ac *προνομεύειν,* cum quo h. l. permutatur. – חָלַק Pih. *partior.* Ies. LIII, 12. – יָרַשׁ: הוֹרִישׁ, Kal et Hiph. Gen. XV, 2. *κληρονομήσει με, haeres meus erit.* Vide et v. 4. Lev. XX, 24. *ὑμεῖς κληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν,* vos tanquam propriam haereditatem *possidebitis* terram illorum. Vide et Psalm. XXXVI, 9. 11. 25. 31. et conf. Matth. V, 5. et ad h. l. *Raphelii annotatt. ex Polybio* p. 58. sequ. Iud. I, 19. *ἐκληρονόμησε τὸ ὄρος, occupabat* montem. Vide et v. 20. 27. Deut. II, 31. III, 12. Iud. III, 13. XI, 22. Ita et 1 Macc. II, 10. *ποῖον ἔθνος οὐκ ἐκληρονόμησε βασιλείαν αὐτῆς,* qualis gens non *occupavit* regnum eius? 1 Macc. II, 57. coll. Matth. XXV, 34. – יְרֻשָּׁה, *haereditas.* Deut. II, 9. – לָכַד, *capio.* Iud. I, 18. *ἐκληρονόμησεν Ἰούδας Γάζαν, occupabat* Iudas Gazam. – נְחִילוֹת plur. *nechiloth, instrumenta musica cavata, quae inflantur,* v. c. tibia. *Aqu. Symm. Theod. LXX* Psalm. V, 1. *ὑπὲρ τῆς κληρονομούσης, pro ea, quae haereditatem consequitur,* ut *Vulgatus,* sed sine sensu, explicat. Legerunt עַל הַנְּחִילוֹת et deduxerunt a נָחַל vel נַחֲלָה. Vide *Fischeri Clav.* p. 61. – נָחַל: הִנְחִיל.

Prov. III, 35. *δόξαν σοφοὶ κληρονομήσουσι*, gloriam sapientes *consequentur*. Prov. XIII, 23. *ἀγαθὸς ἀνὴρ κληρονομήσει υἱοὺς υἱῶν*, *haeredes habebit nepotes*, h. e. *fortunas suas perpetua successione in filios eorumque posteros transmittet*. De verbis neutris active significantibus egit *Abresch.* ad *Thom. Mag.* p. 298. *Aqu. Symm. Theod.* Prov. XIV, 18. – נַחֲלָה, *haereditas* Num. XXVI, 53. Ios. XIV, 2. – נָתַן נַחֲלָה, *do haereditatem*. Ios. XVII, 14. *διότι ἐκληρονόμησας ἡμᾶς κλῆρον ἕνα*; cur unam *haereditatis sortem* nobis assignasti? Conf. *Lex. N. T. s. h. v.* Sir. IV, 14. *κληρονομήσει δόξαν*, *consequetur* gloriam. Sir. VI, 2. *ὄνομα πονηρὸν καὶ αἰσχύνην καὶ ὄνειδος κληρονομήσει*, h. e. *consequetur*. Sir. XX, 25. *ἀπώλειαν κληρονομήσουσι*. Sir. XIX, 3. *σῆτες καὶ σκώληκες κληρονομήσουσι αὐτόν*, *occupabunt* eum. Tob. III, 25. *κληρονομεῖν* est i. q. *ἀγχιστεύειν*, *virginem ἐπίκληρον ducere iure proximitatis*, ut recte monuit *Grotius* ad h. l.

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙ'Α, *haereditas*, *portio*, *possessio*. אֲחֻזָּה, *possessio*. 2 Par. XXXI, 1. – גְּבוּל, *terminus*. 1 Par. XXI, 12. – גּוֹרָל, *sors*. Ps. XV, 5. Ies. XVII, 14. – חֵלֶק, *portio*. Ps. XIII, 5. ubi *κληρονομία sortem s. sortis distributionem* notat. – יְרֻשָּׁה. Num. XXIV, 18. – *יְרֻשָּׁה. Deut. II, 12. III, 20. Ios. I, 15. et alibi. – מוֹרָשָׁה. Deut. XXXIII, 4. Ezech. XI, 15. XXV, 4. 10. – מוֹרֶשֶׁת, nomen loci. Mich. I, 14. Pro nomine, non proprio urbis, sed appellativo acceperunt, quasi esset מוֹרָשָׁה a יָרַשׁ. – נַחֲלָה. Gen. XXXI, 14. Exod. XV, 17. et alibi saepius. – *נַחֲלַת (ת pro ה). Ps. XV, 6. – *רֹאשָׁה, *caput*, *capitalis*. Zach. IV, 7. Hic legerunt יְרֻשָּׁה pro הָרֹאשָׁה. – רֶשֶׁת infin. a יָרַשׁ. Ios. XIII, 1. XXIV, 4. Sir. IX, 6. *κληρονομία* notat *bona*, *quae aliquis habet*, *possessionem*, *facultates*. De *omni prospero ac felici rerum statu* legitur Sirac. XXII, 28. tempore infortunii amicum deserere noli, *ἵνα τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ συγκληρονομήσῃς*, *ut etiam aliquando feliciori eius statu frui possis*, coll. v. 27. ubi legitur: *ἵνα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ εὐφρανθῇς*. De *omni loco*, *ubi aliquis est et habitat*, usurpatur Sir. XXIV, 11. *Suidas: κληρονομῆσαι τὸν οὐρανὸν ἀντὶ τοῦ εὑρεῖν καὶ οἰκῆσαι — κλῆρος, τόπος.* — Notat quoque *legem Mosaicam*, quatenus proprie pertinebat ad Iudaeos, Sirac. XXIV, 28. et 33. Abstracto posito pro concreto *liberos*, *posteritatem* denotat Sirac. XXIII, 32. ubi mulier *παριστῶσα κληρονομίαν ἐξ ἄλλου* est i. q. v. 33. *ἢ ἐξ ἄλλου ἀνδρὸς τέκνα παρέστησεν*. Quod ibi cod. *Vat.* habet *κληρονόμον*, est merum glossema. Conf. *Syr.* et *Arab.* ac XXIII, 15. ubi *κληρονομία ἰακώβ* sunt *posteri* Iacobi. Confer Act. VI, 5. Sir. XXIV, 20. ubi fortasse bona, quae tribuit sapientia cultoribus suis, *κληρονομία αὐτῆς* dicuntur, nisi ob v. 23. de *lege*, quam Moses Iudaeis tulit haereditariam, explicare malis. Iudith. XII, 5. Israelitae, populus Dei quasi *ha-*

ριούσιος; *κληρονομία τοῦ θεοῦ* dicuntur, quemadmodum etiam *terra Cananaea*, quam Deus Israelitis tribuerat, 2 Macc. II, 4. coll. v. 17. *ἡ τοῦ θεοῦ κληρονομία* dicitur.

ΚΛΗΡΟΝΟ'ΜΟΣ, *haeres.* יוֹרֵשׁ part. Iud. XVIII, 7. 2 Sam. XIV, 7. Ier. VIII, 10. – יָרַשׁ, *haeres sum* vel *fio*. *Symm.* Ier. XXIX, 1. Adde Sirac. XXIII, 29.

ΚΛΗ'ΡΟΣ, *sors*, *possessio*, *haereditas*, *portio*, *quae sorte obtigit.* *אֲחֻזָּה, *possessio.* *Inc.* Levit. XIV, 34. *ἐν κλήρῳ.* Sic quoque LXX sec. *Compl.* ubi reliqui libri *ἐν κτήσει* habent, unde luculenter apparet, *κλῆρον possessionem* denotare. – *בַּיִת, *domus. Inc.* Num. XXXIV, 14. – גּוֹרָל. Levit. XVI, 8. 9. Ps. XXI, 19. *ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον*, super veste mea iecerunt *sortem*. Vide et Ioel. III, 3. Abd. v. 11. Nah. III, 10. et conf. Ioh. XIX, 24. Ezech. XXIV, 6. *ἔπεσεν ἐπ' αὐτὴν κλῆρος*, cecidit super illam sors. Ion. I, 7. *ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ἰωνᾶν*, cecidit sors super Ionam. Conf. Act. I, 26. – חֶבֶל, *funiculus.* Ios. XIX, 9. חֶבֶל h. l. notat *terram funiculo dimensam. Κλῆρος* quandoque *fundum*, *agrum* significare, docet *Graevius* ad *Hesiod. ἔργ.* v. 541. *Schol. Nicandr.* ad *Alexiph.* v. 232. *κλήρους χωρία*, *κήπους* exponit. – חֵלֶק, *pars*, *portio.* Hos. V, 7. – יָרַשׁ, *haeredito.* Deut. III, 18. V, 31. XII, 1. – יְרֻשָּׁה. Deut. II, 5. 9. 19. – מַחֲלֹקֶת, *partitio.* Ios. XII, 8. – מוֹרָשָׁה. Exod. VI, 8. – *מִשְׁפָּחָה, *familia.* Ios. XIX, 8. sec. cod. *Alex. κλήρους*, ubi fortasse reponendum est *δήμους.* Vide ad h. l. *Scharfenbergium.* – מִשְׁפְּתַיִם dual. *duae sarcinae.* Gen. XLIX, 14. ubi *κλῆροι* sunt *agri determinati* vel *limites agrorum. Aqu.* Iud. V, 16. Ex coniectura *Koehleri* et *Matth. Hilleri* ad *ἐπινίκιον Deborae* reponendum est *κληδῶν. Κλῆδος sepimentum* notat, a *κλῄζω*, *occludo. Hesych. κλῇδια*, *φραγμοί.* In *Etym. M.* et in *Montf. Bibl. Coislin.* p. 495. (ubi legitur: *χλῆδος*, *ὁ τῶν ἀποκαθαρμάτων κλῆρος*, *ὁ ἔχων ἰλύν τινα καὶ βοτανώδη καὶ φρυγανώδη*, *ἢ σωρὸς λίθων*) non est cum *Abreschio Obss. Misc. Nov.* T. I. p. 76. *τὸ κλῆτος τὸ ἔχον* reponendum, sed *ὁ χλῖδος* legendum. Caeterum Iud. l. l. *κλῆροι* sunt *agri portiones.* V. sequ. et Psalm. LXVIII, 14. – נַחֲלָה. Num. XXXII, 19. *ἀπέχομεν τοὺς κλήρους ἡμῶν*, accepimus sortem nostram. Vide et Num. XXXIV, 14. 15. Deut. IV, 20. et conf. *Elsnerum* ad Act. I, 25. p. 360. Deut. X, 9. *οὐκ ἔσται τοῖς Λευίταις μερὶς*, *οὐδὲ κλῆρος ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν*, non erit Levitis portio neque sors inter fratres illorum. Deut. XII, 11. *οὐκ ἐστὶν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μεθ' ὑμῶν*, non est illi portio neque sors inter vos. Vide et Deut. XIV, 27. 29. et conf. Act. VIII, 21. Deut. XV, 4. *ἐν τῇ γῇ*, *ᾗν κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ*, in terra, quam Dominus Deus tuus tibi dat in possessionem. Vide et Deut. XIX, 10. XXI, 23. XXIV, 4. XXIX, 8. – *נַחֲלָה Niph. a חָלָה, *aegritudine afficior.* Ierem. XII, 13. Legerunt נַחֲלִיו a נַחֲלָה,

et κλῆροι notat *haereditatem*, *quae sorte obvenit*. – עֵת, *tempus*. Psalm. XXX, 18. ἐν ταῖς χερσί σου οἱ κλῆροί μου, in manibus tuis *sors* mea. Ad quem locum *Theodoretus*, et ex eo *Suidas*: Κλήρους δὲ ὁ Δαβὶδ τὰς τῶν πραγμάτων μεταβολὰς καλεῖ, πλοῦτον καὶ πενίαν, δουλείαν καὶ δεσποτείαν, εἰρήνην καὶ πόλεμον. Rectius tamen Psalm. l. c. alii pro οἱ κλῆροί μου habent οἱ καιροί μου, ex sententia sc. *Bielii*. Similiter Iud. XXI, 22. pro ὡς κλῆρος *L. Bos. Praef. in LXX Int.* (quem secutus quoque est *Semlerus*) legendum praecipit ὡς καιρὸς, observans, quod affinia sint ΚΑΙΡΟΣ et ΚΛΗΡΟΣ. Vide ad h. l. quoque *Scharfenbergium* et ad Ps. l. l. *Cappellum Crit. S.* lib. IV. c. 18. §. 1. p. 747. Mihi vero non vitiata videtur versio *Alex.* quoad vocem κλῆροι, quippe quae confirmatur auctoritate omnium Codd. et *Psalter. Arab. Aethiop.* ac *Apollinarii*, ac plerorumque *PP. GG.* Sunt enim κλῆροι h. l. *statuta a Deo cuique vivendi spatia*, aut secundum *Theodoritum vicissitudines et commutationes rerum per vitae spatium*, ut adeo ex utraque explicatione bene τῷ עֵת respondeat. Vide quoque *Schwarzii Diss. de mutatt.* etc. p. 54. – פּוּר, vox Persica. *sors*. Esth. IX, 26. – פּוּר הוּא גּוֹרָל, *Pur id est sors*. Esth. III, 7. – קָרְבָּן, *oblatio*. Neh X, 34. – רֶשֶׁת infin. a יָרַשׁ. Num. XXXIII, 53. – שְׁפַתַּיִם dual. *lapides focarii*. *Symm.* et LXX Psalm. LXVII, 14. ἐὰν κοιμηθῆτε ἀνὰ μέσον τῶν κλήρων. Pro κλήρων alii coniecerunt κλιτῶν, aut χειλῶν, aut κλοιῶν. Sed vetat locus Gen. XLIX, 14. Κλῆρος h. l. est *agri portio*. 3 Esdr. IV, 56. κλῆροι sunt aut *domicilia*, aut *honorarium*, *salarium*. Sap. II, 9. ubi, ut lat. *sors*, est i. q. *fatum vel secundum vel adversum*, *aut res ipsa*, *quae fato contingit*. Sir. XXV, 19. κλῆρος ἁμαρτωλοῦ ἐμπέσῃ αὐτῇ, *fata* s. *poenae* peccatoris eum corripiant. De *loco* et *conditione* legitur Sap. III, 14. et V, 5. *Suidas*: κλῆρος, τόπος, κτῆμα.

'EN ΚΛΗ'ΡΩι ΝΟΜΕ'Ω, in possessione accipio. יָרַשׁ, idem. Deut. XIX, 14.

ΚΛΗΡΟΥΧΙ'Α, i. q. *ΚΛΗΡΟΝΟΜΙ'Α*, *haereditas*, *sorte assignata possessio*. *גְּאֻלָּה, *redemtio*. *Symm.* sec. marg. cod. 108. *Holm.* Ruth. IV, 7. Sermo ibi est de *redemtione fundorum iure cognationis*. – נַחֲלָה. *Symm.* Ps. LXXIII, 5. *Hesych.* κληρουχία, δεσποτεία.

**ΚΛΗΡΟ'Ω*, *sorte lego*, κληρόομαι, *sortior*, *sortes duco*. נִלְכַּד Niph. a לָכַד, *deprehendor*, *capior*, h. l. *sorte designor* s. *indicor*. 1 Sam. XIV, 41. sec. *Vat.* κληροῦται. – נַחֲלָה, *haereditas*. Ies. XVII, 11. sec. *Vat.* ᾗ ἂν ἡμέρᾳ κληρώσῃ.

ΚΛΗΡΩΤΙ' et *ΚΛΗΡΩΤΕΙ'*, *sortito*, *ex sorte*. בְּגוֹרָל, *in sorte*, h. e. *per sortem*. Num. XXXIII, 54. ubi alii ἐν κλήρῳ habent. Ios. XXI, 4. 6. 8. Ex scriptura κληρωτεὶ Ios.

XXI, 5. lectio vitiosa *κληρωταὶ*, quam habent *Oxon.* et *Ald.*, orta mihi esse videtur.

ΚΛΗ͂ΣΙΣ, *vocatio*, *invitatio*. קָרָא, *voco*. Ier. XXXI, 6. *ἡμέρα κλήσεως*, dies vocationis. Iudith. XII, 11. *οὐκ ἐκάλεσε εἰς τὴν κλῆσιν οὐδένα κ. τ. λ.*, ubi *κλῆσις* ad imitationem arab. علالة notat *coenam s. convivium, ad quod quis invitatur*, quemadmodum Rom. XI, 29. *κλῆσις θεοῦ* vocantur *χαρίσματα*, quae Deus hominibus per religionem christianam offert. De *invitatione ad coenam* adhibetur 3 Macc. V, 14. *ὁ πρὸς ταῖς κλήσεσι τεταγμένος*, i. e. *cuius officium erat convivas invitare, deinde eosdem, ubi adventassent, excipere, qui una voce κλήτωρ dicitur*. Vide ad h. l. *Grotium*.

ΚΛΗΤΕ'ΟΣ, *vocandus*. *Ep. Ierem.* v. 35. et 53.

ΚΛΗΤΟ'Σ, *vocatus*, *invitatus*. מִקְרָא, *convocatio*. Ex. XII, 16. *ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν*, dies septima *vocata* sancta erit, h. e. *κατ' ἐξοχὴν*, per eminentiam, singulari modo et celebritate quadam sancta erit vobis. *Lex. Cyrilli MS.* et *Phavor.* *κλητή*, *ἡ καλεστὴ καὶ ἡ ἐξοχωτάτη*, *ὡς τὸ*, *αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἁγία ἡμέρα*. Vide et Lev. XXIII, 2. 4. 21. 24. 27. 37. et *Aqu.* Ies. I, 13. et quae *Drusius* ad h. l. in *fragm.* p. 378. ex *Procopio* notat, ac conf. v. *ἐπίκλητος* supra, et Exod. XII, 16. ac Rom. I, 7. 1 Cor. I, 2. – מֵרֵעִים plur. *socii, sodales*. *Al.* Iud. XIV, 11. *ἔλαβον τριάκοντα κλητοὺς*, sumebant triginta *vocatos*, vel *invitatos*, scil. ad *nuptias*. *Vulg. sodales*. Sic *κλητὸς* apud *Aeschinem* et *παρακληθεὶς* apud *Athen.* lib. V. et *vocatus* apud *Martialem* pro *invitato* usurpatur. Vide *Fesselii Advers. Sacr.* lib. IV. c. 3. pag. 524. – קָרָא part. Pah. 2 Sam. XV, 11. 1 Reg. I, 41. 49. *οἱ κλητοὶ τοῦ Ἀδωνίου*, *vocati* ab Adonia, sc. *ad convivium*. *Aqu. Symm. Theod.* Ies. I, 13. – קָרָא, *voco*. *Symm. Theod.* Prov. IX, 18.

**ΚΛΗ͂ΤΟΣ*. עַם, *populus*. *Aqu.* 1 Sam. XIV, 38. *εἰς τὰς γωνίας τὸ κλῆτος*, h. e. interprete *Montfauconio in angulos multitudo*, qui in nota subiecta addit: *κλῆτος multitudinem* (ratus nempe, *κλῆτος* a *καλεῖν* deducendum esse) interdum, itemque *gloriam s. decus* significat. *Symm.* *τοὺς μεγάλους*, sc. *λαοῦ*. Sed versio *Aquilae* mihi admodum suspecta est, nec, quo fundamento nitatur observatio *Montfauconii*, equidem video. Vide ad h. l. *Scharfenbergium* et *Montf. Lex. hex.* s. v. *κλῖμα*. Suspicor equidem, *τὸ πλῆθος* reponendum esse.

ΚΛΙ'ΒΑΝΟΣ, *clibanus*, *furnus minor*, *fornax*, i. q. *κρίβανος*. תַּנּוּר, idem. Gen. XV, 17. Lev. II, 4. XXVI, 26. et alibi. Pertinet huc etiam locus Exod. VIII, 3. ubi LXX verborum ordinem perverterunt. *Aqu. Symm. Theod.* Ies. XXXI, 9. *Suidas*: *κλίβανος*, *ἡ κάμινος*, *ἑστία*. Vide *Sturz.* de *dial. Maced.* p. 176.

ΚΛΙ'ΜΑ, *regio*, *tractus*, *plaga*, *latus*, *angulus*. *נוף, *eminentia*, *globus*. Psalm. XLVII, 2. Sed quia נוף nunquam de Geographorum *climate* ponitur, videtur reponendum esse κλῆμα, *sarmentum*, *palmes*, *ramus*. – נטישות plur. *propagines*. Ier. XLVIII, 32. Hic quoque reponendum videtur κλήματα. – פאה, *angulus*, *latus*. *Aqu*. Lev. XIX, 27. κλίμα τῆς κεφαλῆς. Hic quoque in Cod. *Basil*. κλῆμα legitur, quod *Montf*. tueri conatur, mire haec explicans: *non circumpones capiti tuo palmites s. coronam palmitum*. *Symm*. Num. XXIV, 17. – פנה, *angulus*. Iud. XX, 2. *Suidas*: κλίμα, τόπος. Vide quoque ex Ies. XVI, 8. notata supra s. v. κλῆμα.

ΚΛΙΜΑΚΤΗ'Ρ, *gradus scalae*. מעלה, *ascensus*, *gradus*. Ezech. XL, 23. XLIII, 17. *Hesych*. κλιμακτῆρες, οἱ τῆς κλίμακος βαθμοί.

ΚΛΙ'ΜΑΞ, *scala*, *gradus*. מעלה, *ascensus*, *gradus*. Nehem. III, 15. XII, 36. – סלם, *scala*. Gen. XXVIII, 12. — De *scala*, *quae est urbium expugnandarum instrumentum*, *s. machina bellica* (*Sturmleiter*), legitur 1 Macc. V, 30. αἴροντες κλίμακας καὶ μηχανὰς καταλαβέσθαι τὸ ὀχύρωμα. 1 Macc. XI, 59. ἀπὸ τῆς κλίμακος Τύρου ἕως τῶν ὁρίων Αἰγύπτου. Codex *Alex*. habet κλίματος pariter ac *Syrus* vertens *a finibus terrae*, quae lectio emendatio librarii ex ignorantia esse videtur. Κλίμαξ Τύρου vel, ut a *Iosepho* (*B. I.* II, 10. p. 169. *Hav*.) vocatur, Τυρίων est mons prope maris mediterranei oram medius inter urbes Ptolemaidem et Tyrum situs, altus et praeruptus. Vid. ad h. l. *Michaelis*.

ΚΛΙ'ΝΗ, *lectus*. מטה, idem. 2 Reg. XI, 2. ἐν τῷ ταμείῳ τῶν κλινῶν, *in conclavi lectorum*, h. e. *in cubiculo*. Vide et 2 Par. XXII, 11. Gen. XLVIII, 2. XLIX, 32. – משכב, *lectus*, *cubile*. Exod. XXI, 18. 2 Sam. IV, 11. 2 Par. XVI, 15. – ערש, *sponda*, *lectus tecto instructus*. Deut. III, 11. Iob. VII, 13. Cant. I, 6. In posteriore loco in cod. *Vat*. perperam legitur πρὸς κλίνη, pro quo *Complut*. πρὸς κλίνην habet. Sine dubio scribendum est προσκλινὴ, quasi dicat *acclinatio nostra*, quomodo reddidit *Ambrosius*. Sir. XXIII, 23. ubi de *lecto coniugali* dicitur. Iudith. VIII, 3. ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κλίνην, *in morbum incidit*. Vide *Lex*. *N. T.* s. v. κλίνη.

ΚΛΙΝΤΗ'Ρ, *sella ad reclinandum*, *lectica*, *lectus*. צב. *Symm*. Ies. LXVI, 20. κλιντῆρσι. Recte. Nam צבים sunt *currus tecti*, aut *sellae tecto obductae*, *hominibus deportandis aptae*, a ضبّ, *obduxit*, *texit*, *clausit*. *Hesych*. κλιντὴρ, δίφρος ἀνάκλιτος. Idem: κλιντῆρες, δίφροι, κλῖναι.

ΚΛΙ'ΝΩ, *inclino*, *reclino*. אט, *lente*. 1 Reg. XXI, 17. ἐπορεύθη κεκλιμένος. Ita quoque *Inc*. *Vulg*. *et ambulavit demisso capite*. Sensum expressisse videntur. Confer. *Simonis Lex. hebr*. p. 109. Fieri tamen quoque potuit, ut in suo co-

dice legerint נִטֵּשׁ; coll. Ps. LXII, 4. et CII, 12. Ed. *Compl.* habet κεκυφώς. – הִגִּיר Hiph. a נָגַר, *fundo.* Ps. LXXIV, 8. ἔκλινεν ἐκ τούτου εἰς τοῦτο, ubi pro εἰς τοῦτο legendum videtur εἰς τούτους. Calix si inclinatur, tunc effunditur vinum, *inclinare poculum* autem est h. l. *propinare.* – הִשְׁכִּיב Hiph. a שָׁכַב, *cubare facio.* Iob. XXXVIII, 37. οὐρανὸν εἰς γῆν ἔκλινε. Κλίνειν εἰς γῆν, si de nubibus, ut h. l., sermo est, notat *efficere, ut pluviam demittant*, et שָׁכַב in l. arab. (سكب) habet notionem rariorem, ut sit *effundere.* Vide Exod. XVI, 13. ubi de *effusione roris* dicitur. Alii vertere malunt: *coelum circa terram quis in orbem curvavit, ut ei quasi incumbere videatur?* – *חָסַךְ, *per circuitum vel ambitum diverto. Aqu.* Cant. V, 6. ἔκλινεν, *subduxit se.* – יָרַד, *descendo.* Iud. XIX, 11. ἡ ἡμέρα κεκλικυῖα σφόδρα, sc. εἰς ἑσπέραν, dies *valde inclinata* in vesperam. Ita quoque *Inc.* – *כֵּן, *recte.* Ies. XXXIII, 23. ἔκλινεν. Legerunt לֹא כֵן, *non firme stat.* – כָּרַע, *incurvo me.* Esdr. IX, 5. κλίνω (sc. ἐμαυτὸν) ἐπὶ τὰ γόνατά μου, *inclino me*, h. e. *procumbo* in genua mea. *Al.* 1 Reg. VIII, 55. – מוֹט, *moveor.* Ps. XLV, 7. ἔκλιναν βασιλεῖαι, *inclinarunt* regna, sc. *ad interitum.* Non opus est statuere, eos loco מָטוּ legisse נָטוּ. Confer quoque Ps. CIII, 6. – נָדַד, *recedo.* Zach. XIV, 4. – *נוּס, *fugio. Symm.* Cant. II, 17. κλιθῶσιν αἱ σκιαί. *Aqu.* ib. V, 6. Num fortasse נָטוּ legerunt a נָטָה? Sed κλίνεσθαι quoque *in fugam verti* notat ad imitationem hebr. הָטָה. – נוּעַ, *moveor.* Ies. XXIV, 20. ἔκλινεν, sc. ἑαυτὸν, *inclinabat se, nutabat.* – נָטָה: הָטָה, Kal et Hiph. Iud. IX, 3. ἔκλινεν ἡ καρδία αὐτῶν ὀπίσω Ἀβιμέλεχ, *inclinabat cor illorum post Abimelechum*, h. e. *efficiebat, ut Abimelecho faveret s. a partibus eius staret.* Vid. et 1 Reg. II, 28. Iud. XVI, 30. sec. *Alex. Ald. Compl.* 2 Reg. XIX, 16. κλῖνον, κύριε, τὸ οὖς σου, *inclina*, Domine, aurem tuam. Vide et Ps. XVII, 7. XXX, 2. Ps. CI, 12. αἱ ἡμέραι μου ὡσεὶ σκιὰ ἐκλίθησαν, dies mei, tanquam umbrae, inclinati sunt, h. e. vita mea similis est umbrae inclinatae, seu: mox finem habebit. Ierem. VI, 4. κέκλικεν ἡ ἡμέρα, sc. εἰς ἑσπέραν, h. e. *vesperascit.* Psalm. XX, 12. κλίνειν εἰς τινὰ κακὰ est *consilia impia capere contra aliquem.* Metaphora desumta est a venatoribus, qui plagas et retia tendunt feris. Nam נָטָה est quoque *tendere.* – נִמְשַׁךְ, *extendo me.* 1 Sam. IV, 2. – *עָשָׂה. Vide infra s. v. עָשָׂה. – עֶרֶשׂ, *lectus.* Amos. III, 12. ubi tamen *Drusius Miscell. Cent.* I. c. 42. non praeter rationem suspicatur, quod pro ἐν Δαμάσκῳ κλινεῖ ἱερεῖς LXX primum scripserint ἐν Δαμάσκου ἄρες vel ἔρες, in alia vero editione pro hoc lectum sit ἐν Δαμάσκου κλίνῃ, h. e. *in Damasci grabbato* iuxta *Hieronymum*, atque inde κλινεῖ corrupte τοῖς ὁ insertum sit pro κλίνῃ. – עָשָׂה, *facio.* 1 Sam. XIV, 32. ubi ἐκλίθη an cum *Bielio* ad

lectionem textualem וַיֵּשֵׁט, aut cum reliquis Intt. ad marginalem וַיַּעַשׂ (ab עָשָׂה, quod praeter alia notat *cum impetu ferri, invehi, involare*) referendum sit, vix definiri poterit. Nam, ut *Schultensius* ad Prov. XXXI, 30. docuit, עָשָׂה proprie est *incumbere*, et in l. arab. غشى *deflectere*, etiam *irruere* notat. Confer quoque *Fischeri Prol. de vers. gg. V. T.* p. 160. — *פּוּר : הִתְפֹּרֵר. *Theod.* Ies. XXIV, 19. κλινομένη κλιθήσεται ἡ γῆ, sec. *Montf. in fugam acta fugiet terra.* Sed possunt haec verba eodem iure quoque ad sequentia מוֹט הִתְמוֹטְטָה, aut ad נוּעַ תָּנוּעַ v. 20. referri, in quo posteriori loco etiam LXX voce κλίνειν usi sunt. — פָּנָה, *respicio.* Iud. XX, 42. ἔκλιναν ἐνώπιον ἀνδρὸς Ἰσραὴλ, *terga dederunt* Israelitis. Recte, hunc enim sensum habet h. l. פָּנָה. Ier. VI, 4. κέκλικεν ἡ ἡμέρα. *Inc.* 1 Sam. X, 9. — צָעָה : צָעָה, Kal et Pih. *perago, peregre ago.* Ier. XLVIII, 12. Respexerunt notionem *inclinandi*, quam habet vox hebr. Vide *Simonis Lex. hebr.* p. 1378. *Arabs* loco κλίνοντας et κλινοῦσι legit κρίνοντας et κρινοῦσι. — רָפָה, *deficio. Inc. et LXX* Iud. XIX, 9. κέκλικεν ἡμέρα εἰς ἑσπέραν, dies inclinavit in vesperam. Ex hoc loco patet, quod in verbis paulo ante ex Iud. XIX, 11. IX, 3. Ier. VI, 4. adductis, ut et Luc. IX, 12. XXIV, 29., εἰς ἑσπέραν subaudiendum sit. Conf. et *Raphelii not. Polyb.* p. 201. — שָׁחַח, *incurvo me. Aqu.* Cohel. XII, 4. κλιθήσονται. Sir. IV, 8. et VI, 35. κλίνειν τὸ οὖς, *benevolas praebere aures.* Sir. XV, 4. LI, 22. ubi κλίνειν τὸ οὖς *attentum esse* notat.

*ΚΛΙΣΙ'Α, proprie *accubitus*, deinde *locus*, *ubi accumbitur*, *sella*, *tentorium.* 3 Macc. VI, 31. τόπον κλισίας κατεμέρισαν, locum tabernaculorum divisere, h. e. tentoria, tabernacula ibi fixerunt. *Hesych.* κλισία, κλίνη, σκηνή. *Plutarch.* de *discrim. am. et ad.* c. 22. *Ioseph. A. I.* XII, 2. p. 594. *Haverc.* κλισίαν ποιεῖν de *struenda mensa*, vel potius de *pulvinaribus mensae apponendis.* Conf. *Lex. N. T.* s. h. v.

ΚΛΙ'ΣΙΣ, *inclinatio.* יַרְכָה, *latus.* Ps. CXXVII, 3. ἐν ταῖς κλίσεσι τῆς οἰκίας, in *lateribus* domus.

ΚΛΙ'ΤΟΣ, *latus*, *plaga*, *angulus*, *extremitas.* *יָד, *manus*, etiam *latus.* 2 Sam. XVIII, 4. sec. *Compl.* ubi κλίτος aut est glossema, aut alius interpretis. — יָרֵךְ, *femur*, etiam *latus*, *terminus*, *angulus.* Exod. XL, 20. 22. — כָּתֵף : כָּתֵף, *latus.* Exod. XXVII, 14. 15. Ezech. XLVII, 1. 2. — מִקְצוֹעַ, *angulus.* Ezech. XLVI, 22. κατὰ τὰ κλίτη τῆς αὐλῆς, ad latera atrii. *Gloss. MS. in Ezech.* τὰ κλίτη, τὰ πλευρά. — פֵּאָה, idem. Exod. XXVI, 18 XXVII, 9. 11. et alibi saepius. — פַּעֲמוֹת plur. *anguli.* Exod. XXV, 12. ἐπὶ τὰ τέσσαρα κλίτη αὐτῆς, ad quatuor angulos eius. *Lex. Cyrilli MS. Brem* κλίτη, κλίματα, γωνίας. Exod. XXXVII, 3. — צַד. Ps. XC, 7. πεσεῖται ἐκ τοῦ κλίτους σου χιλιάς, cadent ex *latere* tuo mille. Apud *Suidam*

ex h. l. κλίτος exponitur *μέρος πλάγιον*. Exod. XXV, 32. XXXVII, 19. - צֵלָע, *latus*. Exod. XXV, 12. 14. XXVI, 20. 27. et alibi. Adde *Inc.* et LXX sec. *Compl.* 2 Sam. XVI, 13. ubi reliqui habent πλευρά. - קָצֶה masc. *finis*. Exod. XXVI, 28. et XXXVI, 30. - קָצָה foem. idem. Exod. XXV, 18. 19. 20. et alibi. - רְחוֹב, *platea*, h. l. *area*. 2 Par. XXIX, 4.

ἈΠΟ' ΤΟΥ ΚΑΙ'ΤΟΥΣ, *a latere*. מִמּוּל, *e regione*. 1 Reg. VII, 38.

ΚΛΟΙΟ'Σ, *vinculum*, *quod collo circumdatur*, *iugum*, *collare*, *torques*, *catena*. מוֹטָה, *iugum*. Ierem. XXVII, 1. XXVIII, 10. 12. 14. *Theod.* Ies. LVIII, 16. - עֲבֹת, *funes*. *Theod. et Vta Ed.* Ps. CXXVIII, 4. κλοιούς. - עַבְטִיט, *densum lutum*. Hab. II, 6. Ita *Bielius Trommium* secutus, sed loco ipso non inspecto. Nam τῷ עַבְטִיט respondet ibi στιβαρῶς, et τὸν κλοιὸν αὐτοῦ pertinet ad עָלָיו. Male itaque nonnulli statuunt, LXX עַבְטִיט derivasse ab עֲבוֹט, *pignus*, aut ab עֲבוֹת, *funis*. - עוֹל, *iugum*. Deut. XXVIII, 48. ἐπιθήσῃ κλοιὸν σιδηροῦν ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου, imponat iugum ferreum cervici tuae. Similiter *Plutarchus* in *Fabio*: ἐπιθήσει κλοιὸν σιδηροῦν ἐπὶ τράχηλόν σου. Conf. Sir. VI, 26. *Schol. Cerdae* in *Psalter. Salom.* apud *Fabricium* in *Cod. Pseudepigr. V. T.* p. 980. *Salmasium* de *mod. usur.* p. 814. et *Fullerum Miscell. Sacr.* lib. V. c. 2. 1 Reg. XII, 4. 9. 10. 14. - *עַל, *super*. Hab. II, 6. τὸν κλοιὸν αὐτοῦ, ubi pro עָלָיו legerunt עֻלּוֹ, vel עֻלּוֹ, seu עֻלָּיו. - עֲנָק, *torques*. Iud. VIII, 26. Prov. I, 9. In utroque loco κλοιός non est, ut vulgo sumitur, *vinculum*, *quod ad constringendum et coercendum iniicitur*, sed *torques ad ornandi pulchritudinem et dignitatem*, de qua significatione nihil commemoravit *H. Stephanus* et *Spanhemius* in *Confirm. annotatt.* ad *Iuliani Caes.* p. 38. Pro *torque* tamen extat Gen. XLI, 42. unde est ἐγκλοιοῦσθαι, quod vide supra. - רָבִיד, idem. Gen. XLI, 42. περιέθηκε κλοιὸν χρυσοῦν περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, circumposuit *torquem* auream circa collum eius. *Aqu. Symm.* Ezech. XVI, 11. Conf. Sir. VI, 31. - שֵׂכֶל, *intellegentia*. Dan. VIII, 25. Vide infra ad Sir. VI, 25. a me notata. - שְׁלָטִים plur. *scuta*. *Al.* 1 Par. XVIII, 7. et *Aqu.* 2 Sam. VIII, 7. κλοιοὺς τοὺς χρυσοῦς, ubi vid. *Hex.* — Sir. VI, 25. ubi κλοιός metaphorice notat *leges* et *praecepta sapientiae et religionis*. Verba sunt: εἰσενέγκαι εἰς τὸν κλοιὸν αὐτῆς (sc. σοφίας) τὸν τράχηλόν σου, et ibid. v. 30. οἱ κλοιοὶ αὐτῆς ἔσονταί σοι εἰς στολὴν δόξης. Nihil autem usitatius est graecis et orientalibus scriptoribus comparatione legum ac praeceptorum Dei vel cum vinculis, vel cum iugo et onere, ut nempe partim earum vis obstringens indicetur, partim molestia innuatur coniuncta illa cum primis verae sapientiae acquirendae conatibus. Conf. s. ζυγός et πέδη. *Hesych.* κλοιός, μέρος τι τῆς νεώς, ἢ περιτραχήλιος δεσμός, κολλάριον, ἤτοι μα-

νιάκης, *Gloss. Brem.* κλοιὸν, περιδέρον (lege περιδέραιον) περὶ τὸν τράχηλον. Conf. *Schol. Aristoph.* in *Vesp.* v. 900. *Fullerum Miscell. Sacr.* lib. V. c. 8. ac *Schefferum* de *antiqu. torqu.* §. 2. p. 9. *Lucian. reviviscc.* c. 12. p. 581. ἑώρων περιδέραια χρυσᾶ, τῶν κλοιῶν παχύτερα.

ΚΛΟΝΕ'Ω, *commoveo*, *agito*, *turbo*, *perturbo*. Κλονοῦμαι, *irascor*, *indignor*, *moveor*, etiam *rixor*, *contendo*. נגע. *Symm.* Iud. IX, 13. κλονεῖσθαι. - רָגַז, *commoveor*. *Aqu.* (sec. *Procop. Cat. Nic.* T. II. p. 146.) Exod. XV, 14. ἐκλονήθησαν, ubi *Schol.* ἐταράχθησαν, quae vox in *Hex. Incerto* tribuitur. *Aqu.* 1 Sam. XXVIII, 15. ubi *Vulg. inquietare.* *Aqu.* 2 Sam. VII, 10. *Vulg. turbabitur*, h. e. *deturbabitur de sedibus suis:* ubi vide *Hexapla*. *Aqu.* 2 Sam. XVIII, 30. Idem les. XIII, 13. Gen. XLV, 24. κλονεῖσθαι, *rixari*. *Aqu.* Iob. III, 17. ubi notat *exagitare alios*. Idem Psalm. IV, 5. κλονεῖσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε, *per me moveamini*, sed videte, ne sic Deum offendatis. *Hesych.* κλονεῖ, ταράσσει, ἀθεῖ, φοβεῖ. Id. κλονέονται, ταράττονται. Id. κλονέοντο, ἐθορυβοῦντο, ἐταράσσοντο, καὶ τὰ ὅμοια. Id. ἐκλονεῖτο, ἐταράσσετο, κλόνος γὰρ ἡ ταραχή. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κλονουμένου, ταρασσομένου, σαλευομένου.

ΚΛΟ'ΝΗΣΙΣ, *commotio*, *perturbatio*. רֹגֶז, *commotio*, *tremor*. *Aqu.* sec. *Hex.* Iob. III, 26. κλονήσεως, cuius loco apud *L. Bos.* post *Drusium* κλονῆσαι perperam exhibetur. Idem Iob. XIV, 1. κλονήσεως. *Vulg. repletur multis miseriis*.

ΚΛΟ'ΝΟΣ, *motus*, *turba*, *perturbatio*. רֹגֶז, *commotio*, *tremor*. *Al.* Iob. III, 26. κλόνος. Vocem hanc *Drusius* tanquam scholion attulit. V. κλόνησις. *Suidas:* κλόνος, θόρυβος, τάραχος.

ΚΛΟΠΗ', *furtum*. גְּנֵבָה, *fur*. Ierem. XLVIII, 27. ἐν κλοπαῖς σου εὑρέθη. Legerunt בְּגְנֵבֹתַיִךְ. - גנב infin. Hos. IV, 2. - גָּנֹב part. Pah. Prov. IX, 17. - גנב Pyh. Iob. IV, 12. πρὸς ἐμὲ δὲ ἐλαλήθη λαθραίως ἐν κλοπῇ. Ita quoque *Symm.* Duae hic versiones coaluerunt, quarum altera fortasse desumta est ex altera *Symm.* editione. Vide Tob. IV, 12. Sap. IV, 25. Sir. XLI, 23. et confer Matth. XV, 19. Marc. VII, 22.

ΚΛΟΠΟΦΟΡΕ'Ω, *furtim aufero*, *diripio*. גָּנַב, *furor*, et גָּנַב לֵבָב, *furor cor*. (utrumque enim h. l. in textu hebr. extat.) Gen. XXXI, 26.

ΚΛΥ'ΔΩΝ, *fluctus*, *procella*, *tempestas*. סַעַר, *procella*. Ion. I, 4. 12. Conf. *Lex. N. T.* s. h. v. - סֹעֵר part. *procellis agitatus*. Ion. I, 11. Sap. XIV, 5. XIX, 7. 1 Macc. VI, 11. ubi κλύδων metaph. de *magna et vehementi calamitate* adhibetur, et cum θλίψις permutatur. Verba sunt: ἕως τίνος θλίψεως ἦλθον καὶ κλύδωνος μεγάλου. *Vulgatus: in quantam tri-*

bulationem deveni, et in quos fluctus tristitiae, in qua nunc sum. Conf. *Glassii Philol. S.* p. 1075. *Hesych.* κλύδων, χώρα, καὶ ἡ τοῦ ὕδατος φορὰ, ἡ κυμάτων σφοδρότης. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κλύδων, λαίλαψ, καταιγὶς, ἐπιφορὰ ἀνέμου σφοδροῦ.

ΠΟΛΥ'Σ ΚΛΥ'ΔΩΝ, *multi fluctus, magna tempestas.* ראשׁ חבל, *summitas mali nautici.* Prov. XXIII, 34. Legerunt בְּרֶעַשׁ חֹבֵל vel בְּשַׁעַר, quae est ipsa legendi pronuntiandique ratio, quam *Michaelis* vulgatae praeferendam iudicavit.

ΚΛΥΔΩΝΙ'ΖΟΜΑΙ, *fluctuum ad instar agitor, fluctibus agitor, fluctuo.* נִגְרַשׁ כַּיָּם Niph. *propellor sicut mare.* Ies. LVII, 20. οἱ δὲ ἄδικοι κλυδωνισθήσονται, iniusti autem tanquam fluctus agitabuntur. Confer Ephes. V, 14. et *Lex. N. T. s. h. v. Hesych.* κλυδωνίζεται, ταράττεται, παρακρούεται.

ΚΛΥ'ΖΩ, *abluo, lavo.* שָׁטַף, *immergo.* Lev. VI, 28. ubi pro κλύσει alii habent ἐκκλύσει. *Symm.* Ies. XXVIII, 15.

ΚΛΩ'ΘΩ, *neo, glomero.* Hinc part. praet. pass. κεκλωσμένος, *netus, tortus, glomeratus.* מָשְׁזָר, *contortum, duplicatum.* Ex. XXVI, 1. 36. XXVII, 9. et alibi saepius. - פָּתִיל, *filum, funiculus.* Exod. XXVIII, 33. - שָׁנִי, *dibaphum, bis tinctum*, etiam *duplicatum.* Exod. XXVI, 1. XXVIII, 33. ἐκ κοκκίνου κεκλωσμένου, sc. σπαρτίου, ex filo coccineo *retorto.* Praeterea legitur quoque apud LXX Exod. XXV, 4. ubi κεκλωσμένην post βύσσον huc ex cap. XXVI, 1. irrepsisse videtur. Nihil enim ei respondet in textu hebraico. *Hesych.* κεκλωσμένου, διανενησμένου. Vide et Sir. XLV, 12.

ΚΛΩ'Ν, *ramulus, surculus.* Sap. IV, 5. περικλασθήσονται κλῶνες ἀτέλεστοι, resecabuntur *ramuli* imperfecti. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κλῶνες, κλάδοι. Vide quoque supra s. v. ἄγνος.

ΚΛΩ῀ΝΕΣ ΠΟΔΩ῀Ν, *extremitates s. plantae pedum.* בַּדֵּי עוֹר, *vectes cutis.* Iob. XVIII, 13. Κλῶνες in universum τὰ ἄκρα significare videtur.

ΚΛΩ῀ΣΜΑ, *filum* vel *funiculus contortus*, ἀπὸ τοῦ κλώθειν, a *convolvendo* vel *contorquendo* sic dictus. פָּתִיל, idem. Num. XV, 36. κλῶσμα ὑακίνθινον, *filum* hyacinthinum. *Theod. et LXX* Iud. XVI, 9. *Inc.* Exod. XXVIII, 18. Confer Sir. VI, 32. κλῶσμα ὑακίνθινον, ubi *Aldus* excudit κλᾶσμα, i. e. *fragmen*, sive: *frustum.* Sed iudice *Drusio* κλῶσμα est rectum, et sine dubio respexit auctor libri ad locum Num. XV, 36.

ΚΛΩΣΤΟ'Σ, *netus, tortus.* שָׁנִי, *duplicatum.* Lev. XIV, 4. τὸ κλωστὸν κόκκινον, sc. σπαρτίον, filum tortum coccineum.

ΚΝΑΙ'Ω. Vide in κνίζω.

ΚΝΑΦΕΥ'Σ, *fullo*. כֹּבֵס, idem. *Aqu. Symm. Theod.* Ies. VII, 3. Vide supra *γναφεύς*.

ΚΝΑ'Ω, *scalpo*. הִתְגָּרֵר Hithp. a גָּרַר. *Hebr. Int.* Iob. II, 8.

ΚΝΗ'ΜΗ, *tibia*, *crus*. שׁוֹק, idem. Deut. XXVIII, 35. Cant. V, 16. Ies. XLVII, 2. Ps. CXLVI, 11. ubi *Chrysostomus* intellexit *περικνημίδας*, *ocreas*: non omnino male. Pro *tibiis* ed. *Rom.* et *Gallic. Hilar.* et *Augustin.* habent *tabernacula*, etiam *Arnobius*. Hi igitur latini Intt. legerunt *σκηναῖς*, quae varietas ex Hebraeo nata est, quod alii legerunt שׁוקי, *tibias*, alii סוכי, *tabernacula*. Add. *οἱ λοιποὶ* Exod. XXIX, 22. Vide quoque *Montf.* ad 1 Sam. IX, 24. ubi *Aquila* et reliqui hac voce usi sunt. – שָׁק chald. Dan. II, 33. Confer de hac voce, quae ex *Photii* Epistola notat *Hoeschelius* ad *Phrynichum* v. *κωλύφιον* p. 27.

ΚΝΗΜΙ'Σ, *tibiale*, *ocrea*. מִצְחָה, vulgo *frontale*, etiam idem cum Arab. transposito خمصة, *ocrea*, *tibiale*, a splendore. 1 Sam. XVII, 6. *κνημῖδες χαλκαῖ ἐπὶ τῶν σκελῶν αὐτοῦ*, ocreae ferreae in cruribus eius. Fuit militare calceamentum, quod Graecos etiam gestasse patet ex *Homeri* et *Hesiodi* locis observatis *Feithio Antiqu. Homer.* lib. IV. c. 8. p. 341. Vnde etiam Achivi *Homero Il. η'*, v. 41. vocantur *χαλκοκνημῖδες*, h. e. iuxta *Hesychium*: *οἷς σιδηραῖ ἦσαν ἢ χαλκαῖ αἱ κνῆμαι*. – שׁוֹק, *tibia*, *crus*. *Ret.* Lev. VIII, 25. *Suidas*: *κνημὶς, τὸ περιτιθέμενον τοῖς ποσὶν ὑπὸ τῇ κνήμῃ ὑπόδημα*.

ΚΝΗ'ΦΗ, *prurigo*, *pruritus*, *scabies*. חֶרֶס, *scabies*. Deut. XXVIII, 7. *Gloss. in Octat. κνήφῃ, τῇ ἐλεφαντιάσει*. Vide supra s. *ἐλεφαντίασις*.

ΚΝΙ'ΖΩ, *vello*, *pungo*, *pruritum excito*, *seco*, *rado*, *abscindo*. בָּלַס, *perquiro*, *colligo*. Amos. VII, 14. *αἰπόλος ἤμην κνίζων συκάμινα*, caprarius eram *secans* sycamina. Liberius transtulerunt, aut secuti sunt notionem verbi בלס nobis ignotam. Pertinet huc *Glossa Hesychii*: *κνίζων, τουτέστι κνιστῶν, ὥστε γενέσθαι πέπειρα*. Inde etiam in *Gloss. MSS. in Proph. κνίζων συκάμινα, συλλέγων, ἐσθίων*. *Lex. Cyrilli MS. Brem. κνίζων, ἀποτέμνων*. *Hesych. Κνίζων, ἢ κνιζεῖον, λυπῶν, ἢ συκάμινα τέμνων*. *Suidas*: *Κνίζων, αἰτιατικῇ, λυπῶν ἢ τέμνων*. Conf. *Dahlium* ad Amos. l. l. et *Bocharti Hieroz.* P. I. lib. 2. c. 39. p. 384. – קָרַץ, *vellico*. *Aqu. Theod.* Prov. VI, 30. *Aqu. Symm. Theod.* Prov. XVI, 30.

ΚΝΙ'Σ, *Ι'ΔΟΣ*, *urtica*. סִרְפָּד, idem. *Symm.* Ies. LV, 13.

ΚΝΙ'Ψ (vel *σκνίψ*: utroque modo enim scribitur, uti et latini codd. modo *sciniphes*, modo *ciniphes*, utrumque recte, exhibent), quid proprie sit, non ita liquidum. *Aristoteles hist. anim.* lib. VIII. c. 3. *σκνίπων* meminit, et *σκνιποφάγων*, ubi latinus interpres *culices* et *culicibus vescentes* vertit.

Theophrastus lib. II. *hist. plant.* cap. ult. et lib. IV. ad *genus vermiculorum* refert, *qui lignum vorant et arrodunt*, atque ait, eos arboribus, maxime quercubus et ficui, nocere, e quo sua hausit *Plinius* lib. XVII. c. 24. Vide *Bonfrerii Comment.* ad *Pentat.* p. 578. כִּנִּים plur. *culices.* Ps. CIV, 30. Vide s. σκνίψ.

ΚΝΩΔΑΛΟΝ, *bestia*, *fera*, animalia omnis generis tam terrestria quam aquatica et aërea, speciatim *venenata* ac *noxia.* Conf. *Nicand.* in *Ther.* v. 98. 759. Sap. XI, 16. ἐθρήσκευον ἄλογα ἑρπετὰ καὶ κνώδαλα εὐτελῆ, colebant reptilia ratione carentia et animalia (*insecta*, *Vulg. bestiae*) parva. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κνώδαλα, θηρία κυρίως μὲν θαλάσσια, ποτὲ δὲ καὶ χερσαῖα. *Hesych.* κνώδαλα· κυρίως τὰ θαλάττια θηρία. κινώδαλα γάρ ἐστιν τὰ ἐν τῇ ἁλὶ κινούμενα. Ὅμηρος δὲ ἐπὶ χερσαίου φησὶν κνώδαλον θηρίου, ἢ ζῶον μικρόν. Sap. XVI, 1. διὰ πλήθους κνωδάλων ἐβασανίσθησαν, multitudine *animalium parvorum* cruciabantur. Vide et Sap. XVII, 9. Vnde in *Gloss. MSS.* τῆς Παναρέτου· Κνωδάλων, θηρίων λεπτῶν. Vide quoque quos laudat *Fischerus Ind. Aeschin.* s. h. v.

*ΚΟ'ΘΩΝΟΣ. Est ipsa vox hebr. כְּתֹנֹת, *tunicae*, cui Esdr. II, 69. in ed. *Rom.* respondet, terminatione graeca addita, quod alibi etiam factum esse constat. Conf. Nehem. VII, 70. 72.

ΚΟΙΛΑ'Σ, *vallis*, *convallis.* *בֶּטֶן, *uterus*, *venter.* Hos. XII, 3. sec. *Compl.* ubi loco κοιλάδι necessario reponendum est κοιλίᾳ, ut alii rectius habent. – גַּי, *vallis.* Ios. VIII, 11. – גַּי, idem. Zach. XIV, 5. ubi pro κοιλὰς alii φάραγξ habent. – גֵּיא, idem. 1 Par. XVIII, 11. 2 Par. XXV, 11. – זְאֵב, *Zeeb*, nomen proprium. *Theod.* Iud. VII, 25. ubi *Scharfenbergius* non *Theodotionem*, quia forte pro זְאֵב legerit עֵמֶק, scripsisse credit ἐν Ἰακὲβ τῇ κοιλάδι, sed librarios, ut supra VI, 26., nomini proprio loci vocabulum κοιλάδι tanquam glossema addidisse. Sed huic coniecturae ideo accedere non possum, quia *Symmachus* habet: ἐν τῇ κοιλάδι Ζὴβ, teste *Hieronymo*, cuius verba haec sunt: *In Aczeb*, *pro quo Symmachus transtulit in valle Zeb.* Suspicor igitur, in vers. *Theod.* h. l. duas versiones coaluisse, et in *Hexaplis* reponendum esse: Σ. ἐν τῇ κοιλάδι Ζήβ. Θ. ἐν Ἰακὲβ — Ἄλλος ἐν τῇ κοιλάδι — ut adeo κοιλὰς in utraque versione respondeat hebr. יֶקֶב, quod *omnem locum depressum et humilem* notat, ab arab. وقب, *depressus et humilis fuit.* – *יֶקֶב. Vide proxime antecedentia post זְאֵב. – *מַעֲרָכוֹת, *ordines*, *acies*, *castra.* *Inc. et LXX* sec. *Compl.* 1 Sam. XXIII, 3. Fortasse auctor huius versionis respexit lectionem מַעֲרוֹת, h. e. *loca plana*, *planities*, nisi statuere malimus, κοιλάδα explicandum esse de *valle*, *in qua castra posita*, aut *acies instructa erat.* – *עֲמָלֵק, *Amalec*,

nomen proprium. Iud. V, 14. sec. cod. *Alex.* ἐν κοιλάδι ἀδελφοῦ σου. Legerunt בְּעֵמֶק אָחִיךָ, quae lectio etiam sententiae melius convenire videtur. – עֵמֶק, *profunditas*, *vallis*. Gen. XIV, 8. 10. Psalm. LIX, 6. τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμετρήσω, vallem tentoriorum dimetiar. Ad quem locum *Theodoretus* et ex illo *Suidas*: κοιλάδα σκηνῶν, τὴν τῶν Ἰσμαηλιτῶν χώραν, ὡς ἔρημον γεγενημένην, καὶ ποιμενικὰς τηνικαῦτα σκηνὰς δεξαμένην. Vide et Ps. CVII, 7. Ps. LXIV, 14. αἱ κοιλάδες πληθυνοῦσι σῖτον, valles abundabunt frumento. Inde forsitan apud *Hesychium*: κοιλάδες, πεδία, λιβάδες. *Inc.* Ios. VII, 24. κοιλάδα Ἀχώρ. quae verba sec. *Cod. Coislin. Append.* T. I. p. 708. et *Procopium* in *Cat. Niceph.* p. 47. *Symm.* ac *Theod.* vindicanda sunt. Ibid. v. 26. *Aqu. Symm. Theod.* Gen. XIV, 5. et 1 Reg. XX, 28. *Symm.* Iob. XXXIX, 10. ubi κοιλάδες sunt *glebae vallium*, *sulci*. *Vulg. aut confringet glebas vallium post te.* Pro בֵּית־עֵמֶק quoque usus est hac voce *Symmachus* Ios. XIX, 27. secundum *Eusebium* in *Onom.* s. v. βηθεμέκ, ubi tamen ex *Hieronymo*, qui *locum vallis* habet, τόπον κοιλάδος reponendum erit. – שְׁפֵלָה, *planities*, *locus humilis*. *Symm.* Ies. XXXII, 19. Idem Abd. 19. – *שָׁרוֹן, nomen proprium. Cant. II, 1. κρίνον τῶν κοιλάδων. *Vulg. lilium convallium.* Sc. vox hebr. notat quoque *omnem regionem fertilem et amoenam ac pascuis abundantem.*

ΚΟΙΛΑΔΕΣ, *concavitates in pariete.* שְׁקַעֲרוּרֹת plur. *fossulae foedas.* Lev. XIV, 37. ubi vide Interpretes.

**ΚΟΙ'ΛΑΣΜΑ.* מוֹקֵשׁ, *laqueus*, *rete.* Ies. VIII, 14. ἐν κοιλάσματι sec. *Vat.* et *Hexapla*: ubi reliqui libri κοιλώματι habent. *Κοίλασμα* videtur h. l. esse *tendicula*, seu: *rete super foveam expansum.* Conf. *Mathem. Vett.* p. 37.

ΚΟΙΛΙ'Α, *cavum*, *cavitas*, *venter*, *uterus*, *viscera*. בֶּטֶן, idem. Ezech. III, 3. ἡ κοιλία σου πλησθήσεται τῆς κεφαλίδος ταύτης, *venter* tuus implebitur hoc libro. Ion. II, 3. ἐκ κοιλίας ᾅδου, ex *medio* inferni. Conf. Sir. LI, 7. *Olympiodorus Caten.* in Iob. XV, 35. p. 298. κοιλίαν δὲ ὅλον τὸ ἐντὸς χωρίον φησί. 2 Par. XXI, 15. et 19. κοιλία *intestina* notat. *Compl.* ibi habet τὰ ἔντερα. – בָּנִים plur. ex בֵּן, *filii.* 1 Par. XVII, 11. Legerunt מִבִּטְנְךָ, a בֶּטֶן, κοιλία. – גָּחוֹן, *pars inferior corporis reptilium*, *qua tangunt terram.* Gen. III, 14. Lev. XI, 42. – כְּרֵשׂ, *ingluvies.* Ierem. LI, 34. – מֵעַיִם dual. *viscera.* Gen. XXV, 23. ἐκ τῆς κοιλίας σου, ex *utero* tuo. Vide et Ruth. I, 11. 2 Sam. XVI, 11. ὁ υἱός μου ὁ ἐξελθὼν ἐκ τῆς κοιλίας μοῦ, filius *ex me* natus. Vide et 2 Sam. VII, 12. et conf. Gen. XV, 4. ubi מִמֵּעֶיךָ redditur ἐκ σοῦ. Conf. et Iob. VII, 38. ac *Theod. Hasaei Diss.* de *Leviathan Iobi* p. 249. 2 Sam. XX, 10. ἐξεχύθη ἡ κοιλία αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, effundebantur *viscera* eius in terram. Vide et 2 Par. XXI, 15. 19. Ion. II, 2. ἐκ τῆς κοιλίας τοῦ κήτους, ex *stomacho* ceti. Adde

Psalm. XL, 9. ubi κοιλίας est sine dubio vera lectio, ut multis docuit *Starcke in Carm. Dav.* p. 117. *Symm.* Ies. XVI, 11. – מְעֵין plur. chald. *intestina*, *venter*. Dan. II, 32. – *מַעֲרָכוֹת, *ordines*, *acies*, *castra*. *Inc.* 1 Sam. XXIII, 3. Nisi lectio κοιλίας ortum suum debet voci κοιλάδας (quae fuit *Semleri* sententia) κοιλία de *medio exercitus aut castrorum* explicandum erit. Fortasse tamen auctor huius versionis legit מְעָרוֹת, quae vox quoque *loca profunda*, *speluncas* notat, quae metaphorice κοιλίαι dici possunt. – *נֶפֶשׁ, *anima*. *Inc.* Prov. XIII, 25. accommodate seriei orationis. – *עֵמֶק, *vallis*. *Symm.* Ios. XIX, 27. εἰς τὴν κοιλάδα sec. *Eusebium* in *Onom.* s. v. βηθεμὲκ ac *Hieron.* – קֶרֶב, *intestinum*, *medium*. Gen. XLI, 20. Exod. XXIX, 13. *Inc.* Levit. I, 9. ubi αἱ κοιλίαι est i. q. ἐγκοίλια, *intestina*. *Inc.* Lev. IV, 8. ubi κοιλία i. q. ἐντόσθια. – רֶחֶם, *uterus*. Iob. III, 11. XXXI, 15. XXXVIII, 8. Sir. XIX, 12. κοιλία *pectus* notat. *Vulg. in corde.* 2 Macc. X, 4. orarunt Deum πεσόντες ἐπὶ κοιλίαν, *prostrati*, *supplices*. Alibi πεσόντες ἐπὶ τὸ πρόσωπον. – Vide alibi s. φωνέω, et χορταsία.

ΚΟΙ'ΛΟΣ, *cavus*, *concavus*. נָבוּב part. Niph. a נבב, *vacuus*. Exod. XXVII, 8. XXXVIII, 7. – עָמֹק, *profundus*. Lev. XIII, 3. 4. 20. 25. ubi latino *depressus* respondet, et nostro *eingefallen*, ac de lepra sermo est, unde etiam in codd. cum ταπεινὸς permutatur. Conf. *Foesii Oecon. Hippocr.* p. 343. Ibid. v. 32. 34. *Aqu. Symm.* Lev. XIII, 3. κοίλη βαρυτέρα.

ΚΟΙ'ΛΟΣ ΤΟ'ΠΟΣ, *cavus locus*. מַטָּרָה, *custodia*, it. *scopus*. *Al.* 1 Sam. XX, 20. κοῖλον τόπον, sec. *Schol.* ed. *Rom.* Τινὲς illi, quicunque tandem fuerint, intellexerunt hic *speluncam*, (quae recte מַטָּרָה, *custodia*, dici potest) seu: τὸν τόπον, οὗ κρυβῇ, (coll. v. 19.) *haud procul a scopo remotum*, *in qua Davides se abdere debebat*, suadente ita Ionathane. – *עֵמֶק, *vallis*. *Syrus* Ier. XXI, 13. Sed potest eodem iure ad sequens מִישֹׁר, *planities*, referri.

ΚΟΙ'ΛΗ, sc. μερὶς, *cava pars*, sc. navis. יַרְכָה, *latus*. Ion. I, 5. κατέβη εἰς τὴν κοίλην (scil. μερίδα) τοῦ πλοίου, descendebat in *cavam partem navis*, h. e. *in inferiores partes navis*.

ΚΟΙ'ΛΗ ΣΥΡΙ'Α, *Coele Syria*. Vid. Κοιλοσυρία.

ΚΟΙΛΟ'ΤΕΡΟΣ, comparativus, *magis cavus*. עָמֹק, *profundus*, et sequ. מ, *profundior*. Levit. XIII, 30. ἡ ὄψις αὐτῆς κοιλοτέρα τοῦ δέρματος, invenerit superficiem eius reliqua cute *depressiorem*. Vide s. κοῖλος. – שָׁפָל, *humilis*, ac sequ. מ, *humilior*. *Inc.* Lev. XIV, 37. Sermo hic est de lepra aedificiorum. – תַּחְתִּית, *pars inferior*. *Symm.* Iud. I, 15. κοιλοτέροις, sec. cod. *Basil.* et *Coislin.* Sed secundum *Procopium Cat. Niceph.* p. 123. scripsit ταπεινοτέροις.

ΚΟΙΛΟΣΤΑΘΜΕ'Ω, fornico, tego tabulis excavatis, concamero, laquear facio. סָפַן, *tego.* 1 Reg. VI, 9. *ἐκοιλοστάθμησε τὸν οἶκον φατνώμασι, texit* domum laquearibus. Inde in *Gloss. MSS.* in *lib. III. Reg.* *ἐκοιλοστάθμησεν, ἐσανίδωσεν κεκοιλωμέναις ὑπὸ τῶν τεχνητῶν σανίσιν.* In *Cod. Fabriciano,* in quo eadem habentur, pro *τεχνητῶν* rectius legitur *τεχνιτῶν,* sed male cum hac glossa coniunguntur verba, unde nova glossa incipit. Confer notata infra v. *κρυπτός.* In *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *ἐκοιλοστάθμησεν* simpliciter exponitur *ἐσανίδωσεν.* - צָפָה Pih. idem. 1 Reg. VI, 15.

ΚΟΙΛΟ'ΣΤΑΘΜΟΣ, laqueatus, concameratus, tabulis excavatis tectus, cava pegmata habens. סָפוּן part. Pah. *tectus.* Agg. I, 4. *ἐν οἴκοις ὑμῶν κοιλοστάθμοις,* in domibus vestris laqueatis. Inde in *Gloss. MSS. in Proph.* *κοιλοστάθμοις* (MS. *κυλοστάθμοις*), *ὑψηλοῖς καὶ μεγάλοις.* Aliter *Cyrillus Alex.* in hunc Prophetam p. 630. ita exponit: *κοιλοστάθμους φησίν, ὧν ἂν αἱ φλιαί, ἤτοι τῶν θυρῶν οἱ σταθμοὶ σιδήρῳ διεκοιλαίνοντο, περιορυττόντων οἶμαί που τεκτόνων αὐτούς, καὶ ἀπό γε τῆς σφῶν εὐτεχνίας ἐγχαραττόντων δαιδάλματα.* Vide *Suiceri Thes. Eccles.* s. h. v. *Intt.* ad *Hesych.* s. v. *κοῖλος* et *κυκλοστάθμοις,* ac *Ernestii Gloss. SS. e Suida et Phavor.* s. v. *κυκλοστάθμοις.*

ΚΟΙΛΟΣΥΡΙ'Α et *ΚΟΙ'ΛΗ ΣΥΡΙ'Α, Coelosyria* et *Coelesyria,* Asiae regio, quae iuxta *Strabonem* supra Seleucidem est, et in Aegyptum ac Arabiam usque recedit; proprie vero, quae Libano et Anti-Libano definitur, i. e. ager Damascenus, a cavitate, quam Graeci *κοιλότητα* appellant, nomen habens. 3 Esdr. II, 17. 24. 27. IV, 48. 1 Macc. X, 69. 2 Macc. III, 5. IV, 4.

ΚΟΙΛΟ'ΤΗΣ, cavitas, concavitas. Sap. XVII, 19.

ΚΟΙ'ΛΩΜΑ, cavum, cavitas. בֶּתֶר, *sectio. Al.* Cant. II, 7. *κοιλωμάτων*: de qua versione *Cappellus Crit. S.* p. 569. ita iudicat: בָּתַר est *dividere, partiri,* et quasi *κοιλαίνειν.* Quod mihi admodum coactum esse videtur. Alii statuunt, reponendum esse *κυκλωμάτων,* ita ut legerint כֶּתֶר, *corona,* quae est *κυκλοειδής.* Proposuit hanc coniecturam *Bochartus Hieroz.* lib. III. c. 17. p. 894. Versio Lat. habet *civitatum,* pro quo fortasse *cavitatum* reponendum erit. - חֵיק, *sinus.* Ezech. XLIII, 14. - מוֹקֵשׁ, *laqueus,* h. l. *fovea, in qua ferae capiuntur.* Ies. VIII, 14. Vide et 2 Macc. I, 19. *Hesych.* et *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *κοιλώμασι, ταπεινώμασι.*

ΚΟΙΜΆΩ, cubare vel *dormire facio,* et *κοιμάομαι, cubo, decumbo, concumbo, dormio, obdormio, quiesco, pernocto, maneo,* it. *occumbo, mortuus sum.* בִּית chald. *pernocto.* Dan. VI, 18. *ἐκοιμήθη ἄδειπνος.* - הִכְשִׁיל Hiph. *impingere facio.* Prov. IV, 16. *καὶ οὐ κοιμῶνται.* Ex mea sententia non legerunt וְלֹא יִשְׁנוּ, aut שָׁכְבוּ, sed, ut saepe alias, ita hic quo-

que lacuna exstat, ac verba οὐ κοιμῶνται aut sunt alius Int. versio ad בְּגוֹלָה שְׁנָתָם pertinens, aut meram continent glossam marginalem. – הֵלִךְ Pih. *ire facio.* Iob. XXIV, 10. Libere verterunt. – הִשְׁכִּים Hiph. *matutino.* 1 Sam. IX, 26. καὶ ἐκοιμήθη. Legerunt וַיִּשְׁכַּב. – יָגַע, *fatigor.* Ierem. XLV, 3. ἐκοιμήθην ἐν στεναγμοῖς. Videntur legisse יְצוּעִי, nam יָצוּעַ est *lectus, stratum, in quo quis dormit.* – הָלַךְ, *eo.* 1 Par. XVII, 11. κοιμηθήσῃ μετὰ τῶν πατέρων σου, *mortuus fueris* cum patribus tuis. *Ire* pro *mori* saepe adhibetur in SS. Conf. infra post שָׁכַב, et *Wolfium* ad Iob. XI, 11. p. 916. – *יָשַׁב, *sedeo.* 2 Reg. IV, 20. Sermo ibi est de puero aegroto in gremio matris non tam sedente quam cubante. – יָשֵׁן, *dormio.* Ies. V, 27. – יָשֵׁן verbale, *dormiens.* 1 Reg. III, 20. – לִין: הֵלִין Kal et Hiph. *pernocto.* Gen. XXVIII, 11. ἐκοιμήθη ἐκεῖ, *pernoctabat* ibi. Exod. XXXIV, 25. οὐ κοιμηθήσεται εἰς τὸ πρωῒ θῦμα ἑορτῆς, non *manebit* ad mane sacrificium festi. Vide et Exod. XXIII, 18. Lev. XIX, 13. et Deut. XVI, 4. ac conf. quae ex *Augustino* affert *Drusius Misc. Cent.* II. c. 55. Deut. XXI, 23. sec. *Vatic.* Ios. VI, 11. de area foederis: ἐκοιμήθη ἐκεῖ. *Vulg.* bene: *mansit ibi.* Ies. I, 21. Iob. XXIV, 17. γυμνοὺς δὲ πολλοὺς ἐκοίμησαν ἄνευ ἱματίων, nudos autem multos *habitare fecerunt* sine vestimentis. – מִשְׁכָּב, *cubile.* Ies. LVII, 8. τοὺς κοιμωμένους μετὰ σου. Legerunt שֹׁכְבַיִךְ. – נִהְיָה Niph. *conficior,* q. d. *sidere cogor morbo.* Dan. VIII, 27. – נָחַת, *descendo.* Iob. XXI, 13. ubi יֵחָתּוּ deduxerunt, non a נחת, sed a נוּחַ, *requiescere.* Caeterum *in orco dormire,* et *ad orcum descendere* non differunt. – סָבַךְ, *implexus sum.* Iob. VIII, 17. Vide in fine huius articuli. – רָבַץ, *cubo.* Gen. XLIX, 9. – שָׁכַב: הִשְׁכִּיב, Kal et Hiph. Gen. XIX, 32. κοιμηθῶμεν μετ' αὐτοῦ, *concumbamus* cum illo. Vide et Gen. XXV, 10. XXXV, 22. XXXIX, 7. Exod. XXII, 16. 19. 1 Reg. II, 10. ἐκοιμήθη μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ, *obdormiebat*, vel *mortuus est* cum patribus suis. Vide et Deut. XXXI, 16. 1 Reg. XI, 22. 43. XIV, 20. 32. 1 Reg. XVII, 10. ἐκοίμησεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ, *cubare faciebat* illum in lecto suo. 2 Reg. IV, 32. κεκοιμημένον, *dormientis instar iacentem.* Cohel. II, 23. ἐν νυκτὶ οὐ κοιμᾶται ἡ καρδία αὐτοῦ, nocte non *quiescit* cor ipsius. Ies. XLIII, 17. ἐκοιμήθησαν, καὶ οὐκ ἀναστήσονται, *mortui sunt*, et non resurgent. Ezech. XXXI, 18. ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων κοιμηθήσῃ, in medio incircumcisorum *cubabis.* Vide et Ezech. XXXII, 19. 21. 26. 31. His locis a *Bielio* laudatis adde: 2 Sam. XIII, 8. ubi κοιμᾶσθαι est *in lectum se conferre, decumbere*, quam significationem quoque ibi habet καθεύδειν apud *Inc. Aqu.* Iob. XI, 18. *Symm.* Iob. XXXVIII, 37. *Vulg. dormire faciet. Aqu.* Hos. II, 20. κοιμήσω αὐτοὺς εἰς πεποίθησιν, faciam, ut *dormiant* secure, h. e. ut otia secura agant, seu: praestabo eis securitatem. – שָׁכַן, *habito.* Nah.

III, 18. *βασιλεὺς ἐκοίμησε τοὺς δυνάστας:* ubi alii habent *ἐκοίμισε*. Ex *Cappelli* sententia legerunt יִשְׁכְּבוּ: sed, ut recte monuit *Buxtorfius Anticrit.* p. 578., dicendum potius fuisset יִשְׁכְּבוּ. Potius sensum, quem illi sibi finxerunt, reddiderunt non ad literam. Quidam Intt. vocem hebr. de *somno mortis* explicarunt: *habitabunt*, sc. in pulvere, coll. Psalm. VII, 6. et XCIV, 17. – שִׁפְעָה, *affluentia, inundatio.* Iob. XXII, 11. *κοιμηθέντα.* Num legerunt שֹׁכְבְךָ a שָׁכַב, aut שִׁכְבַתְךָ? Praeterea reperitur apud *Inc.* Iud. XVI, 14. (*indormitabat eum*, sc. *concubitu*), ubi nihil in textu hebr. legitur. Quod autem attinet ad locum Iob. VIII, 17. supra ad סָבַךְ allatum, mihi videtur transpositio sententiarum statuenda esse in LXX Intt. ut verba *ἐπὶ συναγωγὴν λίθων κοιμᾶται* pertineant ad ea, quae in fine huius commatis leguntur: בֵּית אֲבָנִים יֶחֱזֶה. *Κοιμᾶσθαι* autem, quod omnino *manere, commorari in aliquo loco* notat, non male refertur ad חָיָה, quod LXX per *ζήσεται*, *Vulgatus* per *commorabitur* interpretati sunt. Sed ut ingenue fatear, statui quoque potest, *κοιμᾶσθαι* h. l. non tam τῷ יְסֻבָּכוּ, quam formulae שָׁרָשָׁיו יְסֻבָּכוּ respondere, ut τῷ *κοιμᾶσθαι* notio *firmitatis, fundamenti bene positi* sit subiecta. Vide quoque infra s. v. *λίθος*. Sap. XVII, 14. 1 Macc. XI, 6. *ἐκοιμήθησαν, pernoctarunt*, coll. ib. XVI, 4. 2 Macc. XII, 45. *Ep. Ierem.* 43. si vero quaedam mulier seorsim ducta a quodam praetereuntium *κοιμηθῇ*, h. e. *stupretur*. Cod. *Alex.* addit male *μετ' αὐτοῦ*. Vide *Gataker*. Diss. de *Novi Instrum. stilo* cap. XI. pag. 77.

ΚΟΙ'ΜΗΣΙΣ, dormitio, mors. Sir. XVIII, 10. sec. libros nonnullos, ubi *mortem* notat, quae ibid. XLVI, 22. *κοίμησις αἰῶνος* dicitur. Ibid. XLVIII, 14.

ΚΟΙ'ΜΗΤΡΟΝ, lectus, stratum. שְׂמִיכָה, *pulvinar.* *Symm.* Iud. IV, 18. *Scharfenbergio* ad h. l. suspectum est vocabulum *κοίμητρον* omnibus Lexicographis ignotum, et suspicatur, fortasse legendum esse *ἐν κοιμητηρίῳ*.

ΚΟΙΜΙ'ΖΩ, cubare vel dormire facio. הִבְרִיךְ, Hiph. *genua flectere facio.* Gen. XXIV, 11. Recte sensum expresserunt. Sermo enim ibi est de camelis. *Schol.* seu potius *Aquila: ἐγονάτισε.* – הִשְׁכִּיב Hiph. 2 Sam. VIII, 2. 1 Reg. III, 20. 2 Reg. IV, 21. 32. – יִשֵּׁן Pih. *dormire facio.* Iud. XVI, 20. – *שָׁכַב. 2 Reg. IV, 32. sec. *Vat. κεκοιμισμένον, dormientis instar iacentem.* – שָׁכַן, *habito.* *Al.* Nah. III, 18. *ἐκοίμισε.* Legit יַשְׁכִּיבִם, nam *κοιμίζειν* est h. l. *sopire, somnum inducere*, et שָׁכַב *cubare* et *dormire* notat.

ΚΟΙΝΗ͂ι, communiter, una, publice. Sir. XVIII, 1. *ἔκτισεν τὰ πάντα κοινῇ*, creavit omnia communiter, h. e. *pariter, nulla re excepta. Vulgatus* vertit *simul*, et *Augustinus* lib. IV. de *Genes.* ad *liter.* c. 33. inde colligit, omnia simul eodemque tempore esse condita, quae sex diebus facta com-

memorantur. Sed rectius et magis ad literam redditur *communiter*, et nihil aliud procul dubio Siracides voce illa innuere voluit, quam quod Deus omnia huius universi opera sine exceptione creaverit, ut adeo vox haec ad πάντα referatur, coll. Ps. XLVIII, 3. et 11. Sirac. L, 20. τότε πᾶς ὁ λαὸς κοινῇ κατέσπευσαν, tum omnis populus *una* festinabat. *Susann.* v. 14. κοινῇ (sc. βουλῇ) συνετάξαντο καιρὸν, *communi consilio* seu: *unanimi consensu* constituebant tempus. Conf. *L. Bos Ellips. gr.* p. 31. 2 Macc. IX, 26. κοινῇ καὶ κατ' ἰδίαν, *publice et privatim.* Vide et 2 Maccab. IV, 5. Similiter *Aelian. V. H.* XIV, 22. μήτε κοινῇ μήτε ἰδίᾳ. Confer et lib. X. c. 20.

ΚΟΙΝΟΛΟΓΈΟΜΑΙ, *confero sermones, colloquor, communico cum aliquo. Symm.* Ps. LIV, 15. ἐκοινολογούμεθα γλυκεῖαν ὁμιλίαν, dulcibus colloquiis *mutuo confabulabamur*, ubi in textu hebr. legitur: נַמְתִּיק סוֹד. 1 Macc. XIV, 9. πάντες περὶ ἀγαθῶν ἐκοινολογοῦντο, omnes de bonis *inter se conferebant. Hesych.* κοινολογεῖται, κοινῇ διαλέγεται.

ΚΟΙΝΟΛΟΓΊΑ, *communicatio sermonis, collocutio.* 2 Macc. XIV, 22. τὴν ἁρμόζουσαν ἐποιήσαντο κοινολογίαν, congruum inter se instituerunt *colloquium*. Secundum *Baduellum: colloquium, de quo inter ipsos convenerat,* ut ἁρμόζουσα positum sit pro ἡρμοσμένη, *constitutum, pactum, condictum. Hippocr. praenot.* p. 27, 35.

ΚΟΙΝΟΛΟΓΊΖΟΜΑΙ, i. q. κοινολογέομαι, *consero sermonem, colloquor cum aliquo.* 1 Macc. XV, 28. ubi etiam in codd. cum κοινολογέομαι permutatur.

**ΚΟΙΝΟΜΥΊΑ*, *coenomyia.* עָרֹב, *mixtura insectorum. Inc.* Exod. VIII, 15. Respexit etymologiam vocis: nam עָרַב est *miscere.* Κοινομυῖαν habet etiam *Hieronymus* Ep. 135. ad *Suniam* et *Fretelam.* LXX autem habent h. l. κυνομυῖαν, *Aqu.* παμμυῖαν, quae vide suo loco.

ΚΟΙΝΌΣ, *communis, publicus, profanus, impurus.* חֶבֶר, *societas.* Prov. XXI, 9. XXV, 25. – חֹל, *profanus. Al.* Ezech. XLII, 20. τοῦ διαστέλλειν τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ κοινοῦ, ut discrimen faciat inter *sanctum* et *profanum*. Vide quoque v. 65. et conf. Act. II, 8. Marc. VII, 2. et ad h. l. *Wolfium* p. 470. ac *Lex. N. T. s. h. v.* Sap. VII, 3. κοινὸς ἀὴρ, aer *omnibus communis.* 2 Macc. XII, 4. κατὰ κοινὸν τῆς πόλεως ψήφισμα, ex *publico* urbis edicto. *Polyb.* XXV, 8, 4. κοινὸν δόγμα, *publicum* decretum. Iob. XXII, 16. 11. *Demosth.* 15, 21. ed. *Reisk.* 3 Macc. VII, 17. κοινὴ (*consentiens, unanimis*) αὐτῶν βουλή. *Hesych.* κοινὸν, βδελυκτὸν, ἀκάθαρτον.

ΚΟΙΝΩΝΈΩ, *communico, participo.* אָרַב, *insidior.* Prov. I, 11. κοινώνησον αἵματος, *particeps* fias sanguinis, h. e. caedis. Non aliter legerunt, sed pro more suo sensum ex-

presserunt. Accedit, quod in l. arab. كرب *nectere, connectere*, et deinde *participem fieri* notat. Conf. *Simonis Lex.* p. 77. et infra s. v. *μετέχω*. — בָּחַר, *eligo*. Cohel. IX, 4. *κοινωνεῖ πρὸς πάντας τοὺς ζῶντας, communis est* omnibus viventibus. Legerunt יְחֻבַּר, *sociabitur*, ut *Masorethae* observant alios codd. legere. Sensus autem est: quis est, qui socius sit omnium viventium? h. e. quis semper in hac vita perseveret, aut semper vivat? Ita quoque *Symm. Hieron. Syrus* et *Chaldaeus*. — חִבֵּר Pih. *consocio*. 2 Par. XX, 36. *ἐκοινώνησεν Ἰωσαφὰτ πρὸς Ὀχοζίαν, inter* Iosaphatum et Ochosiam *conveniebat*. — חָבֵר, *socius*. *Theod.* et LXX Ies. XLIV, 11. *πάντες οἱ κοινωνοῦντες αὐτοῦ*, omnes *socii* eius. Conf. Sir. XIII, 1. 2. — חֶבְרָה, *sodalitium*. Iob. XXXIV, 8. *κοινωνήσας μετὰ ποιούντων τὰ ἄνομα, in societatem veniens* cum illis, qui inique agunt. — *יָשַׁב, *sedeo*. *Symm.* Psalm. I, 1. Bene quoad sensum. Sap. VI, 25. *οὐ κοινωνήσει σοφίᾳ*, non *particeps fiet* sapientiae. Conf. 1 Tim. V, 22. Sir. XIII, 3. *τί κοινωνήσει χύτρα πρὸς λέβητα*; quaenam *communio* inter ollam et lebetem? Similiter 2 Cor. VI, 14. *τίς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος*; quaenam autem *communio* inter lucem et tenebras? Sir. XIII, 19. *τί κοινωνήσει λύκος ἀμνῷ*; quaenam *communio* inter lupum et agnum? 2 Macc. V, 20. *εὐεργετημάτων ὑπὸ τοῦ κυρίου ἐκοινώνησε*, beneficiorum divinorum *particeps factus est*. 2 Macc. XIV, 25. *ἐκοινώνησε βίου*, opum *particeps factus est*.

ΚΟΙΝΩΝΙ'Α, *communio, societas*. תְּשׂוּמֶת יָד, *positio manus*, h. e. interprete *Bielio*: *societatis et amicitiae foedus data dextera initum*, sec. *Trommium*: *mutuum commercium data manu initum*, ex mea autem sententia: *pecunia apud aliquem deposita negotiationis aut securitatis causa*. Levit. VI, 2. *περὶ κοινωνίας*: ubi *Schol.* ed. *Rom.* *ἐν πιστώσει χειρός*. Praeterea legitur in *Ed. Quint.* Hos. VII, 4. *τοῦ φυράματος κοινωνίας*. *Vulg. a commixtione fermenti*, ut adeo legerit *τῆς κοινωνίας τοῦ φυράματος*, aut *τῆς τοῦ φ. κ.* ubi *κοινωνία* est *commixtio, subactio*, i. q. *φύρασις* apud LXX, ac respondet τῷ לוּשׁ. Sap. VIII, 18. *ἐν κοινωνίᾳ λόγων αὐτῆς*, in *communione* verborum eius. Conf. *Lex. N. T.* s. h. v.

ΚΟΙΝΩΝΟ'Σ, *particeps, socius*. *דְּבָרִים, *verba, facta*. 2 Reg. XVII, 11. *ἐποίησαν κοινωνούς*. Non arbitror, eos חֲבֵרִים legisse, sed potius statuo, eos hac versione sua exponere voluisse, in quonam fuerint male facta, quorum Israelitae h. l. incusantur, nempe in eo, quod se participes reddiderint idololatriae gentilium, et fabricaverint s. sculpserint simulacra idolorum. Plenius scribi debuisset *καὶ ἐποίησαν ἑαυτοὺς κοινωνοὺς* (sc. *τῶν ἐθνῶν*, h. e. gentium, quas transtulerat Deus a faciebus eorum, ut in antecedentibus legitur)

καὶ ἐχάραξαν. - חָבֵר, masc. Prov. XXVIII, 24. Ies. I, 23. - חֲבֶרֶת, foem. Mal. II, 14. Vide et Sir. VI, 11. XLI, 23. XLII, 5.

ΚΟΙΝΩ͂Σ, *communiter.* Tob. V, 19. ubi de *coniuncto religionis studio*, *summoque consensu* usurpatur. Ib. IX, 4.

ΚΟΙΤΑ'ΖΩ, *Α'ΖΟΜΑΙ*, *cubare facio*, *cubo*, *iacio*, *accumbo*, *dormio.* הֵלִין Hiph. a לוּן, *pernocto.* Soph. II, 14. - רָבַץ: הִרְבִּיץ, Kal et Hiph. Psalm. CIII, 23. Cant. I, 6. Ierem. XXXIII, 12. *Symm.* Ies. XXVII, 10. *κοιτασθήσεται*, *accumbet.* - צָבַע, *tingo*, *intingo.* *Al.* Dan. IV, 12. *κοιτασθήσεται.* Extat hic in coni. Ithp. אִצְטַבַּע. Num in codice suo legit יִתְרַבַּע? Minime, sed aut libere verterunt, aut legendum est *βαπτισθήσεται.* - שָׁכַב. Levit. XV, 20. Deut. VI, 7. XI, 19.

ΚΟΙΤΑΣΙ'Α, *cubatio*, *concubitus.* שְׁכֹבֶת, *concubitus.* Lev. XX, 15.

ΚΟΙ'ΤΗ, *cubile*, *lectus*, *concubitus*, ac in universum *quodvis latibulum et habitaculum.* דֹּבֶר, *caula*, *ovile.* Mich. II, 12. - יָצוּעַ, *stratum.* 1 Par. V, 1. - מְאוּרָה, *caverna.* Ies. XI, 8. Conf. *Bocharti Hieroz.* P. III. p. 189. ed. *Rosenm.* - מָעוֹן, *habitaculum.* Ierem. X, 21. - מְעוֹנָה, idem. Iob. XXXVII, 8. XXXVIII, 40. - מִשְׁכָּב. Num. XXXI, 17. *ἥτις ἔγνω κοίτην ἄρσενος*, quae cognovit *concubitum* viri. Vide et v. 18. 35. Iud. XI, 11. 12. et conf. Sap. III, 13. 16. *Glossae: κοίτη*, *concubitus.* 2 Sam. XI, 2. *ἀνέστη Δαβὶδ ἀπὸ τῆς κοίτης αὐτοῦ*, surgebat David a *lecto* suo. - *מֶשֶׁךְ תֻּבַל, *Mesech Tubal. Symm. Theod.* (teste *Hieronymo*) Ezech. XXXII, 26. *cubile eorum.* Legerunt מִשְׁכְּבֹהֶם, s. potius מִשְׁכָּבָם. Vide tamen *Scharfenbergium* ad *Cappelli Crit. S.* p. 840. de h. l. bene disputantem. - *סֻכָּה, *umbraculum*, etiam *latibulum*, *lustrum.* *Inc.* Iob. XXXVIII, 40. ubi *quodvis latibulum*, speciatim *antrum* notat, ut *Vulg.* transtulit. Conf. *Simonis Lex. hebr.* p. 1108. ac *Munck.* ad *Antonin. Liber. Metam.* c. 8. - רֵבֶץ, *accubitus.* Ierem. L, 6. - שְׁכֹב infin. Lev. XV, 23. - שֹׁכֵב part. Ies. LVI, 10. *ἐνυπνιαζόμενοι κοίτην*, somniantes in *cubili.* *Vitringa* Comm. l. l. putat, forte deesse vocem *ἀγαπῶντες*, ut scripserint *ἐνυπνιαζόμενοι*, *ἀγαπῶντες κοίτην.* Sed rectius iudicat *I. G. Michaelis* Diss. de *cane symbolo Prophetae* p. 23., per ellipsin omissam esse particulam *ἐπὶ*, quartum casum regentem, ut Lev. XV, 4. et 23. - שִׁכְבָה, *cubatio.* Lev. XV, 16. *ἄνθρωπος, ᾧ ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη σπέρματος*, ex quo egreditur *concubitus seminis*, h. e. *semen concubitus*, per hypallagen. Vide et v. 17. 31. Lev. XXII, 4. Lev. XV, 18. *ἐὰν κοιμηθῇ ἀνὴρ μετ' αὐτῆς κοίτην* (p o *κατὰ κοίτην*) *σπέρματος*, si concumbat vir cum illa *concubitu* seminis, h. e. *ita, ut semen genitale effluxerit.* - שְׁכֹבֶת, idem. Lev. XVIII, 20. 23. Num. V, 20. In utroque loco *κοίτη σπέρματος*

semen concubitus notat. 1 Macc. VII, 13. *πίπτειν ἐπὶ τὴν κοίτην in morbum gravem incidere s. corripi morbo* notat, coll. 1 Macc. I, 5. Eodem modo sumitur נָפַל Iud. VII, 12. coll. Exod. XXI, 18. Confer *Lex. N. T.* s. h. v.

ΚΟΙ'ΤΗ ΚΑΙ' 'ΑΝΑ'ΠΑΤΣΙΣ, cubile et requies. רָבַע, *cubo.* Ies. XVII, 2.

ΚΟΙΤΩ'Ν, cubiculum. חֶדֶר, *cubiculum, conclave, penetrale.* Iud. XV, 1. (ubi est *cubiculum coniugale.*) 2 Sam. XIII, 10. Ezech. VIII, 12. Adde 1 Reg. I, 15. ubi pro *εἰς τὸ ταμεῖον*, quod in exemplis reliquis legitur, in *Compl.* habentur verba: *εἰς τὸν κοιτῶνα*, quae quin ex alia versione desumta sint, quis dubitet? Hinc orta videtur glossa *Hesychii*: *ταμεῖον, κοιτῶνα*, coll. Genes. XLIII, 30. et Iud. XV, 1. — מְקֵרָה, *refrigeratio.* Iud. III, 24. *ἐν τῇ ἀποχωρήσει τοῦ κοιτῶνος.* Menti ipsius obversabatur fortasse locus 2 Sam. IV, 7. — מִשְׁכָּב, *cubile.* Exod. VIII, 3. 2 Sam. VI, 12. Cohel. X, 20. — חֲדַר מִשְׁכָּב, *conclave cubilis.* 2 Sam. IV, 7.

ΚΟ'ΚΚΙΝΟΣ, coccineus, cocco tinctus. כַּרְמִיל, *coccinum, coccineum.* 2 Par. II, 7. 14. III, 15. — שָׁנִי, *dibaphum, bis tinctum.* Gen. XXXVIII, 28. *ἔδησεν ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ κόκκινον*, sc. *σπαρτίον*, alligavit manui eius filum coccineum. Vide et v. 30. et conf. Ios. II, 18. Cant. IV, 3. VI, 6. ubi *σπαρτίον* additur. 2 Sam. I, 24. *κλαύσατε τὸν ἐνδιδύσκοντα ὑμᾶς κόκκινα (sc. ἱμάτια)*, plangite illum, qui vos induit vestimenta coccinea. Vide et Ier. IV, 30. — תּוֹלָע, *vermis*, etiam: *coccineus color.* Ies. I, 18. — תּוֹלַעַת שָׁנִי et שְׁנִי תוֹלַעַת. Exod. XXV, 4. XXVI, 1. XXXVI, 7. Lev. XIV, 4. 6. *κόκκινον*, sc. *ἔριον*, lana coccinea. Conf. Ebr. IX, 19. ubi *ἐρίου κοκκίνου* fit mentio. Num. IV, 8. *ἱμάτιον κόκκινον*, vestimentum coccineum.

ΚΟ'ΚΚΟΣ, coccus, coccinum. *Κόκκος* et *πορφύρα* distinguitur. V. *Brodaei Miscell.* lib. I. c. 8. nam purpura est ex ostreorum genere, e quo pretiosus ille liquor, vena industrie pertusa, colligebatur, qui et *purpura* dictus est. *Coccus* vero, ut vox ipsa graeca sonat, *granum* est fruticis cuiusdam (vel potius ilicis: *Plin.* IX, 41. XVI, 8. *Dioscorid.* IV, 45. *Theophrasti hist. plant.* III, 8.) surculosi, cui grana seu lentes adiacent, quae colorem eum affundunt, quem nos *scarlatium* vel *cramesinum* vocamus. שָׁנִי, *dibaphum, bis tinctum.* *Aqu.* Cant. IV, 3. — תּוֹלָע, *vermis*, etiam: *coccineus color.* Thren. IV, 5. *Hesych.* *κόκκος, ἐξ οὗ τὸ φοινικοῦν βάπτεται, καὶ αὐτὸ τὸ χρῶμα, καὶ τὸ γυναικεῖον μόριον, καὶ ὁ τοῦ σίτου κόκκος.* Conf. *Braunium* de *vestitu sacerd. Hebr.* lib. I. c. 15. §. 200. et *Bochartum Hier.* P. II. lib. IV. c. 27. p. 624. sequ.

ΚΟΛΑΒΡΙ'ΖΩ, contero, disrumpo, despicio, vilipendo. הִרְגָּא pro הִתְגָּרָא Hithp. Iob. V, 4. *κολαβρισθείησαν δὲ ἐπὶ*

θύραις ἡσσόνων. *vilipendantur* autem ad portas inferiorum: ubi nonnulli reponendum iudicant *κολαφισθείησαν*. Vox hebr., quae proprie *conteri* notat, h. l. notionem *opprimendi* habet. Caeterum contrita vilipenduntur. *Olympiodorus* ad h. l.: *κολαβρισθείησαν, τουτέστιν ἐπιτριβείησαν, ἐξευτελισθείησαν. κολαβρὸς γὰρ ὁ μικρὸς χοῖρος*. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *κολαβρισθείησαν, περιῤῥαγείησαν, χλευασθείησαν, κολοκοπηθείησαν* (lege *ποδοκοπηθείησαν*). *Phavor.* *κολαβρισθείησαν, περιῤῥαγείησαν, ἐκτιναχθείησαν, εὐτελεῖς νομισθείησαν*. Apud *Hesychium* legitur: *καλαβρισθείησαν, χλευασθείησαν*. Idem: *καλαβρισθείησαν, κοπηθείησαν, ποδοκοπηθείησαν*. Sed vox *καλαβρισθείησαν* verbis accensenda est, quae vitiose Lexico *Hesychiano* inserta sunt. *Κάλαβρος* enim, et *κόλαβρος*, unde est *καλαβρίζειν* et *κολαβρίζειν*, in usu sunt, non item *κώλαβρος*. *Suidas*: *κολαβρισθείη. χλευασθείη, ἐκτιναχθείη, ἀτιμασθείη. κόλαβρος γὰρ καὶ κάλαβρος, ὁ μικρὸς χοῖρος. ἀντὶ τοῦ οὐδενὸς λόγου ἄξιος νομισθείη*. Conf. *Bocharti Hieroz.* P. I. Lib. II. c. 57. p. 707.

ΚΟΛΑ'ΖΩ, *punio*, *castigo*. הִכְנִיעַ Hiph. *deprimo*. *Aqu.* 2 Sam. VIII, 1. *ἐκόλασεν*. Mihi admodum suspecta est haec nota hexaplaris, quae nimis recedit a propria verbi hebr. notione, quam ut *Aquilae* tribui possit. Igitur aut *ἐταπείνωσε* reponendum erit, aut, quia hoc quoque nimis recedit ab impressa lectione, statuendum erit, *A* h. l. *ἄλλον* significare, qui sensum expresserit; hoc sensu: puniit eos (ob crebras irruptiones, quas in terram Iudaicam fecerant), sc. deprimendo et infringendo eorum potestatem. — קָבַע, *rapio*. *Symm.* Prov. XXII, 23. *κολάσεται*. Sap. XI, 17. *δι' ὧν τις ἁμαρτάνει, διὰ τούτων κολάζεται*, per quod quis peccat, per hoc punitur et idem. Vide et Sap. XVI, 19. 1 Macc. VII, 7. 2 Macc. VI, 14.

ΚΟΛΑΚΕΥ'Ω, *adulor*, *assentor*. 3 Esdr. IV, 31. Sap. XIV, 17. *divino cultu prosequi*. *Vulg. colere*.

ΠΡΟΣΚΑΛΕ'ΟΜΑΙ ΚΟΛΑΚΕΥ'ΩΝ, *adulans advoco*. חָנַן, *supplico*. *Symm. et LXX* Iob. XIX, 17.

ΚΟΛΑΠΤΑΙ', plur. *sculpti calyces florum nondum apertorum*. *Kircherus* transfert *cucurbitas*. פְּקָעִים plur. *cucurbitae*. 1 Reg. VI, 18. et 29. In utroque loco *Compl.* habet *ἐν κολαπτοῖς*.

**ΚΟΛΑΠΤΟ'Σ*, *sculptus*, *incisus*. Vide supra s. v. *κολαπταί*.

ΚΟΛΑ'ΠΤΩ, *sculpo*, *incido*. גָּזִית, *caesura*. 1 Reg. VII, 9. *κεκολαμμένα*, *caelata*. Ita *Bielius*. Sed rectius referendum videtur ad מְגֹרָרוֹת, praeeunte *Montfauconio*. *Serrata* et *incisa* minime differunt. Cohaeret praeterea *κεκολαμμένα* cum verbis *ἐκ διαστήματος*, *ex intervallo*, quae hebr. בַּמְּגֵרָה, *in serra*, respondent. — חָרַת, *incido*, *insculpo*. Exod. XXX, 11. 15.

γραφὴ θεοῦ ἐστι κεκολαμμένη ἐν ταῖς πλαξὶ, scriptura Dei *est sculpta* in tabulis. *Hesych.* κεκολαμμένη, γεγλυμμένη. - בְּרוֹת plur. *trabes excisae.* 1 Reg. VII, 12. - פִּתֵּחַ, *aperio*, h. l. *caelatura scalpo.* Exod. XXXIX, 6. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κολάπτει, γλύφει. Sirac. XLV, 13.

ΚΟ'ΛΑΣΙΣ, *poena*, *cruciatus*, *supplicium*. מִכְשׁוֹל, *offendiculum*. Ezech. XIV, 3. 4. 7. XVIII, 30. XLIV, 12. Omne, quod causa est *infortunii* aut *poenae*, in SS. *offendiculum* dicitur. Sap. XI, 14. διὰ τῶν ἰδίων κολάσεων. *Lat.* reddit: *per sua tormenta.* Vide et Sap. XVI, 2. 24. XIX, 4. et conf. Matth. XXV, 46. et *Aelian. V. H.* XIII, 2. 2 Macc. IV, 38. τοῦ κυρίου τὴν ἀξίαν αὐτῷ κόλασιν ἀποδόντος, Domino dignam illi retribuente *poenam.*

ΚΟ'ΛΑΣΙΝ ΛΑΜΒΑ'ΝΟΜΑΙ, *castigationem accipio.* נִכְלָם Niph. *erubesco.* Ezech. XLIII, 11. Vox hebr. notat quoque *poena ignominiosa affici.*

**ΚΟΛΑΣΤΗ'ΡΙΟΝ*, *instrumentum aptum ad poenas inferendas.* 4 Macc. X, 4.

ΚΟΛΕΟ'Σ, *vagina.* נָדָן, idem. 1 Par. XXI, 27. ubi alii κουλεὸν habent. - תַּעַר, *novacula*, item *vagina.* 2 Sam. XX, 8. Ezech. XXX, 3. *Inc.* et LXX ib. v. 30. *Hesych.* κολεὸς, ἡ θήκη τοῦ ξίφους.

ΚΟΛΛΑ'Ω, pr. *agglutino*, metaph. *adhaerere* vel *cohaerere facio*, et κολλάομαι, *conglutinor*, *adhaereo*, *cohaereo*, metaph. *firmiter adhaereo.* דָּבַק, idem. (ܕܒܩܐ est *arbor, ex qua viscus nascitur*, unde et *viscus*, graece ἡ κόλλα, ipse ܕܒܩܐ dicitur. Similiter Arabibus دبق tum *plantam*, tum *gluten ipsum* significat.) Deut. X, 20. πρὸς αὐτὸν κολληθήσῃ, illi *adhaerebis.* Ierem. XIII, 12. καθάπερ κολλᾶται τὸ περίζωμα περὶ τὴν ὀσφὺν τοῦ ἀνθρώπου, οὕτως ἐκόλλησα πρὸς ἐμαυτὸν τὸν οἶκον ἰσραὴλ, quemadmodum cingulum *adhaeret* lumbo hominis, ita ego mihi *adhaerere feci*, s. *arctissime mecum coniunxi* domum Israelis. Thren. IV, 4. ἐκολλήθη ἡ γλῶσσα θηλάζοντος πρὸς τὸν φάρυγγα, *adhaeret* lingua infantis sugentis faucibus. Deut. XXVIII, 6. κολληθήσονται ἐν σοὶ, firmiter tibi adhaerebunt. Vide et 2 Reg. III, 3. V, 27. Ruth. II, 8. κολλήθητι μετὰ τῶν κορασίων μου, *adhaere s. adiunge te* ancillis meis. 2 Sam. XX, 2. ἐκολλήθη τῷ βασιλεῖ αὐτῶν, *manserunt* apud regem suum. 2 Reg. XVIII, 6. ἐκολλήθη τῷ κυρίῳ, Iovae *adhaesit.* Conf. 1 Cor. VI, 17. Iob. XXIX, 10. γλῶσσα αὐτῶν τῷ λάρυγγι αὐτῶν ἐκολλήθη, lingua illorum faucibus illorum *adhaeret.* Vide et Ps. CXXXVI, 7. Psalm. CXVIII, 25. ἐκολλήθη τῷ ἐδάφει ἡ ψυχή μου, *adhaeret solo anima mea*, h. e. *valde humiliatus sum.* Iob. XXXVIII, 38. κεκόλληκα δὲ αὐτὸν ὥσπερ λίθῳ κύβον, *cohaerere* autem il-

lum feci, tanquam tesseram cum lapide. Iob. XLI, 15. *σάρκες δὲ σώματος αὐτοῦ κεκόλληνται*, carnes autem corporis eius *inter se cohaerent*. Ps. XLIII, 27. *ἐκολλήθη ἡ ψυχή μου ὀπίσω σου*, anima mea tibi *adhaeret*. Ps. XLIII, 27. *ἐκολλήθη εἰς γῆν ἡ γαστὴρ ὑμῶν*, *adhaeret terrae* venter vester, h. e. *humi iacet* corpus vestrum. Ps. CXVIII, 31. *ἐκολλήθην τοῖς μαρτυρίοις σου*, *adhaereo* testimoniis tuis. Adde: *Aqu.* 1 Sam. XXXI, 2. *ἐκολλήθησαν*, *a tergo* illum *persecuti sunt*. *Idem ac Inc.* 2 Sam. I, 6. *Aqu.* Iob. XIX, 20. – הִגִּיעַ Hiph. a נָגַע, *tangere facio*. Thren. II, 2. *ἐκολλήθην* (vel, ut alii rectius, *ἐκόλλησεν*) *εἰς τὴν γῆν*. Adde Zach. IV, 5. sec. cod. *Barb.* – נָגַשׁ, *appropinquo*. Iob. XLI, 8. *εἷς τοῦ ἑνὸς κολλῶνται*, unus alteri adhaeret. – נָצַר, *custodio*. Ps. XXIV, 2. Tribuerunt voci hebr. eam notionem, quam habet lat. *observare*. Secundum *Cappellum* in *Crit. S.* p. 522. legerunt יִצְרוּנִי, a צרר, *arctare*, *premere*, vel צָרַר, *ligare*, *colligare* – רָבַץ, *cubo*. Deut. XXIX, 20. *κολληθήσονται ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ ἀραί*, *incumbent* ei omnes imprecationes. Baruch. I, 14. *ἐκολλήθη εἰς ἡμᾶς τὰ κακά*, coll. Dan. IX, 11. Vide et III, 2. 3 Esdr. IV, 20. *πρὸς τὴν ἰδίαν γυναῖκα κολλᾶται*, uxori suae *adhaeret*. Sir. XIX, 2. *ὁ κολλώμενος πόρναις*, coll. 1 Cor. VI, 16.

ΚΌΛΛΗ, i. q. *κόλλα*, *gluten*. *דֶּבֶק, *iunctura*. *Aqu. Theod.* Ies. XLI, 7. *τῇ κόλλῃ ἀγαθόν ἐστιν*. *Vulg. glutino bonum est*: melius: ad conglutinationem bonum est. Vox hebr. habet duas notiones, *iuncturae*, *commissurae*, et *glutinis*, *ferruminis*. – מְחוּגָה, *circinus*. Ies. XLIV, 13. *ἐν κόλλῃ ἐῤῥύθμισεν αὐτό*. Suspecta mihi est h. l. vox *κόλλῃ*. Scribere debuissent *ἐν γύρῳ*. Num fortasse legendum est *κύκλῳ*? Sed destituitur haec coniectura usu loquendi. Adde *Herodot.* II. p. 119. 24.

ΚΌΛΛΗΣΙΣ, *conglutinatio*. דֶּבֶק, *iunctura*. *Symm.* Ies. XLI, 7. Sir. XXV, 14. sec. *Compl.* *πίστις ἀρχὴ κολλήσεως*, fides est initium *constantissimae pietatis*.

ΚΟΛΛΎΡΑ, *collyra*, *panis parvus*, *panis subcinericeus*, *placenta*. חַלַּת לֶחֶם, *placenta panis*. *Al.* Lev. VIII, 26. *ἔλαβε κολλύραν ἄζυμον μίαν, καὶ κολλύραν ἄρτου ἐξ ἐλαίου μίαν*, sumebat collyram azymam unam, et collyram panis ex oleo unam. *Inc.* Lev. VII, 12. ubi vid. *Montf. Symm.* 1 Sam. II, 36. X, 4. – *כִּכָּרוֹת, *tortae*. *Symm.* 1 Sam. X, 3. – צְלוֹל, *strepitus*, *torta*. *Symm.* Iud. VII, 13. Vide ad h. l. *Scharfenbergium*. – רָקִיק, *lagana*. *Aqu.* Exod. XXIX, 2. *Suidas*: *κολλύρα, εἶδος ἄρτου, ἢ ὁ μικρὸς ἄρτος, ὃν τοῖς παιδίοις διδόασιν*. (Eadem leguntur apud *Schol. Aristoph. Pac.* v. 123.) *ἢ εἶδος πλακοῦντος*. *Augustino* de *Gen. ad literam* l. VIII. c. 5. est *panis subcinericeus*. Conf. *Drusium* in *Fragm.* p. 164. et *Ramiresium de Prado Penteo*, c. 48.

ΚΟΛΛΥΡΙΖΩ, *tortas panis facio.* לִבֵּב Pih. *placentas paro.* 2 Sam. XIII, 6. 8. *Vulg. ut faciat sorbitiunculas.*

ΚΟΛΛΥΡΙΟΝ, i. q. κολλύρα. נִקֻּדִים plur. *buccellata, punctulis respersa.* 1 Reg. XIV, 3.

ΚΟΛΛΥΡΙΣ, idem. בִּרְיָה, *cibus.* 2 Sam. XIII, 5. – חַלָּה, *placenta.* 2 Sam. VI, 19. – לְבִבוֹת plur. *placentae, quae animum reficiunt*, et *sunt quasi cordialia.* 2 Sam. XIII, 6. 8. 10. *Inc.* Levit. VII, 12.

ΚΟΛΛΥΡΙΤΗΣ, idem. אֲשִׁישָׁה, *lagena. Al.* 1 Par. XVI, 3. κολλυρίτην. Sed pertinet potius haec vox ibi ad כִּכָּר in anteced. Vide supra s. v. κολλύρα. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κολλυρίτης, ἄρτος ἄζυμος.

ΚΟΛΟΒΟΚΕΡΚΟΣ, *cauda mutilatus.* קָלוּט, *contractum, decurtatum.* Levit. XXII, 23.

ΚΟΛΟΒΟΡΡΙΝ, aut secundum alios κολοβόριν, *cui curtus est nasus* vel *diminutus*, vel *naso mutilatus.* חָרוּם, *curtus membris.* Lev. XXI, 17. *Vulg. naso parvo*, sc. qui est. *Suidas:* κολοβόῤῥιν, ὁ μικρόῤῥιν. Conf. *Fulleri Miscell. S.* lib. VI. c. 20. p. 762. sequ. Est a κολοβὸς, *parvus* vel *mutilus*, et ῥὶν, *nasus.*

ΚΟΛΟΒΟΤΗΣ, *decurtatio*, *desectio.* קֹצֶר, idem. *Aqu.* Exod. VI, 9. ἀπὸ κολοβότητος πνεύματος, prae *defectione spiritus.* (LXX ὀλιγοψυχία.) Verbum de verbo: *decurtatione spiritus.* Fit autem illa, quando deficiente spiritu syllabae curtae et aliqua ex parte truncatae proferuntur. Vide *Drusium* in *Fragm.* p. 134.

ΚΟΛΟΒΟΧΕΙΡ, *mutilus manu.* חָרוּם, *curtus membris. Al.* et LXX sec. *Compl.* Lev. XXI, 17. Apud *Holmesium* vitiose χολοβόχειρ legitur.

ΚΟΛΟΒΟΩ, *mutilo*, *decurto.* קָצַב, *praescindo*, *abscindo. Symm. Theod.* Ies. XXVIII, 20. – קָצַר, *abbrevio*, *decurto.* 2 Sam. IV, 12. *Inc.* Iud. XVI, 16. ἐκολοβώθη (sc. ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, quod ex *Aquilae* versione repetendum est), *decurtata est anima eius.* Mira ac inusitata loquendi ratio, cuius sensus tantum e serie orationis ac reliquis verss. erui potest: e quibus apparet, subesse ei notionem *taedii*, *impatientiae cum indignatione coniunctae ac desperationis. Symm. Theod.* Ies. XXVIII, 20. *Aqu.* Zach. XI, 8. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κολοβοῖ, ἐπικόπτει, ἀκρωτηριάζει.

ΚΟΛΟΚΥΝΘΗ, *cucurbita.* קִיקָיוֹן, *ricinus.* Ion. IV, 7. 8. 10. 11. Ita vocem hebr. praeter *Syrum Abenesra* quoque interpretatus est. Vide *Is. Vossii* Resp. ad *Christ. Schotanum* p. 425. sequ.

ΚΟΛΟΚΥΝΘΙΣ, *colocynthis.* פַּקֻּעֹת, idem, plur. *Inc.* 2 Reg. IV, 39. Conf. *Ol. Celsii Hierobot.* T. I. p. 402.

ΚΟΛΠΟΣ, *sinus*, *gremium*, *laxa curvitas*, seu *curvitas in veste*, *qua aliquid excipere possumus.* חֵיק, idem. Gen.

XVI, 5. δέδωκα τὴν παιδίσκην μου εἰς τὸν κόλπον σου, dedi ancillam meam in *sinum* tuum, h. e. in *amplexum* tuum. Deut. XIII, 6. ἡ γυνή σου, ἡ ἐν τῷ κόλπῳ σου, uxor tua, quae in *sinu* tuo est, h. e. in *amplexu* tuo, vel: *tibi charissima.* Vide et Deut. XXVIII, 54. 56. 2 Sam. XII, 8. et conf. Sir. IX, 1. ac *Fesselii Advers. SS.* lib. IV. cap. 9. p. 585. Num. XI, 12. λάβε αὐτοὺς εἰς τὸν κόλπον σου, accipe illos in sinum tuum. Conf. ad h. l. quae de parentibus, liberos in sinu gestare solitis, ex *Longo*, *Virgilio* et *Horatio* observat *Elsnerus* ad Iob. I, 18. p. 299. Ps. LXXIII, 12. ἱνατί ἀποστρέφεις τὴν χεῖρά σου, καὶ τὴν δεξιάν σου ἐκ μέσου τοῦ κόλπου σου; cur avertis manum tuam, et dexteram tuam a medio sinus tui? ad quem locum *Suidas* ex *Theodoreto*, ut notat *Küsterus*, ita: κόλπος ἐπὶ θεοῦ, ὁ τῶν ἀγαθῶν θησαυρός. χεὶρ δὲ, ἡ ἐνέργεια. Ies. LXV, 14. ἀνταποδώσω εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας, retribuam *in sinum eorum* s. *ipsis* peccata. Vide et Ierem. XXXII, 18. *Theod.* Iob. XIX, 27. - חֵךְ, *palatum.* Hos. VIII, 1. εἰς κόλπον αὐτῶν. Legerunt בְּחֵיקָם a חֵיק vel חֵק, quod hanc significationem habet, quae tamen ab h. l. prorsus est aliena. - חֹפֶן, *pugnus.* Prov. XXX, 4. τίς συνήγαγεν ἀνέμους ἐν κόλπῳ. In locum pugni liberiore interpretatione facile succedere potuit *sinus*, et quidem salvo sensu, quem textus postulat. - חֹצֶן, *lacertus.* *Inc.* et LXX Psalm. CXXVIII, 6. Ies. XLIX, 22. Vox hebr. in l. aethiop. *sinum, gremium* notat, a חָצַן, *nutrivit, educavit.* - חֵלֶק, *portio.* Iob. XXIII, 12. Hic quoque legerunt חֵיק vel חֵק. - צַלַּחַת, *lebes.* Prov. XIX, 24. *Iaegero* iudice legerunt צַלְחוֹת. Sed fortasse ita verterunt, veram significationem verbi hebr. ignorantes. Idem valet de altero loco ib. XXVI, 15. Confer quoque notata supra ad חֹפֶן. Sir. IX, 1. γυναῖκα τοῦ κόλπου σου, *mulierem, quae tecum est arctissime coniuncta:* coll. Deut. XIII, 6. et Mich. VII, 5.

ΚΌΛΠΩΜΑ, idem. חֵיק, idem. *Aqu. et LXX* Ezech. XLIII, 13 et 15.

ΚΟΛΥΜΒΆΩ, *nato.* שָׂחָה, idem. *Symm.* Ies. XXV, 11: κολυμβῆσαι.

ΚΟΛΥΜΒΗ'ΘΡΑ, *piscina.* בְּרֵכָה, idem. 2 Reg. XVIII, 17. Nehem. II, 14. Nahum. II, 8. *Aqu. Theod.* 2 Sam. II, 13. *Symm.* Ies. XXII, 11. Cant. II, 5. *Suidas:* κολυμβήθρα, ὁ κόλυμβος. ὁ κόλυμβος δὲ, ὁ τοῦ λουτροῦ. Confer quae ad h. l. ex *Salmasio* notat *Küsterus*, et *Lex. N. T.* s. h. v.

ΚΟΛΩ̃ΝΑΙ, *tumuli*, *acervi.* *Bocharius Hier.* P. I. lib. 4. c. 8. p. 1091. pro χελῶναι, quod Hos. XII, 12. apud LXX respondet hebr. גַּלִּים (*acervi*), legendum censet κολῶναι, cum similis locutionis non detur exemplum, et vox hebraea alibi Graecis Intt. sit βουνὸς, *tumulus*, χῶμα, *agger*, σωρὸς, *acervus*, συναγωγὴ λίθων, *collectio lapidum.* Idem vocem κολῶναι

pro *tumulis* usurpari *Homero* (v. c. Il. II, 811. XI, 710.), *Apollonio* aliisque observat. Sic etiam *Hesychius*: κολώνη, τόπος ὑψηλὸς, καὶ ἐπανάστημα γῆς βουνοειδές.

*ΚΟΛΩΝΟ'Σ, idem quod κολώνη, *locus altus*, *collis* etc. Restituenda est haec vox *Symmacho*, qui, teste *Hieronymo*, Ierem. XLIX, 3. pro בַּגְּדֵרוֹת, *in maceriis*, posuit *in coloniis*, vitiose pro ἐν κολωνοῖς. Κολωνοειδὴς legitur apud *Schol.* ad *Apollon. Rhod. Argon.* II. v. 651. *Zonaras Lex.* col. 1230. κολωνός, τόπος ὑψηλός. Vide quoque *Suidam*.

ΚΟ'ΜΗ, *coma*. עֹרֶף, *cervix*. Iob. XVI, 12. λαβών με τῆς κόμης, ubi aequipollentes formulas metaphoricas, *prehendere cervicem alicuius*, ac *tenere aliquem coma*, pro more suo, de sensu tantum solliciti, permutarunt. – *בֵּן, *filius*. Iob. XXXVIII, 32. ἕσπερον ἐπὶ κόμης αὐτοῦ, hebr. עַל בָּנֶיהָ, *super filiis suis*. Mutat *Breitingerus* κώμης, sed quia *Itala* v. habet *super aedificationem*, *Greve* ad h. l. p. 7. legere mavult δομῆς, quod etiam hebr. melius consentit, si legatur בְּנִיָּה, ut deducatur a בָּנָה. Neque tamen lectio κόμης prorsus reiectanea est, si quidem per filios Arcturi stellas ei subiectas (*Comans Berenices* Graecia appellavit) intellexisse potuerunt. *Scholiastes*, notante *Nobilio* ad h. l., in ed. *Sixt.* observat, *comam* appellari hic *praestantiam fulgoris*, sed hoc frigidum ac dilutum indicat *Cappellus*, qui coniicit legendum vel γονῆς vel οἰκοδομῆς. Sed si quid mutandum, legere mallem κόρας αὐτοῦ vel κόρας. *Suidas*: Κόμη. ἐν Ἰὼβ ὁ κύριος. καὶ ἕσπερον τὸν ἀστέρα ἐπὶ κόμης αὐτοῦ ἄξεις αὐτόν. κόμην τὴν ὑπερβολὴν τῆς λάμψεως λέγει, καὶ τὴν εὐπρέπειαν. – פֵּאָה, *angulus*. Levit. XIX, 27. Sed ibi potius ad ראשׁ pertinere mihi videtur. Nam ראשׁ per metonymiam *capillos capitis* significare potest. – פְּאֵר, *tiara*. Ezech. XXIV, 23. – פֶּרַע. Num. VI, 5. Ezech. XLIV, 20. – Vide alibi s. κεφαλή.

*ΚΟΜΙΔΗ', *perquam*, *nimis*, *oppido*. 4 Macc. III, 1. *Zonaras Lex.* col. 1248. κομιδῇ, ἀντὶ τοῦ λίαν ἢ παντελῶς. Vide quoque *Suidam* s. h. v.

ΚΟΜΙ'ΖΩ, *fero*, *porto*, *accipio*, *affero*. הֵיבֵל, chald. Aphel. a יְבַל, *deporto*. Esdr. VI, 5. – הִצִּיל Hiph. a נָצַל, *eripio*. *Inc.* 1 Sam. XXX, 18. ἐκομίσατο, ubi *recuperare* notat. – נָשָׂא, *fero*, *porto*. Ezech. XVI, 52. κόμισαι βάσανον, *porta cruciatum*, seu: *luas poenam*. Vide et v. 63. 57. Praeterea legitur 1 Sam. II, 22. sec. cod. *Alex.* ubi tamen lectio ἐκόμιζον falsa est, ac reponendum ἐκοίμιζον, h. e. *ad concubitum illicitum incitarunt ac compulerunt*. Vide ibi varr. lect. Tob. IX, 1. κόμισαί μοι τὸ ἀργύριον, *accipias* pro me argentum. 3 Esdr. IV, 5. τῷ βασιλεῖ κομίζουσι πάντα, regi omnia *afferunt*. 3 Esdr. IX, 39. κομίσαι τὸν νόμον Μωυσῆ, ut *afferret* legem Mosis. Vide et v. 40. ubi hebr. הֵבִיא Nehem. VIII, 1. 2. respondet. Sap. XVIII, 21. θυμιάματος ἐξιλασμὸν κομί-

σας, suffitus propitiationem *afferens*. *Hesych.* κομίζων, βαστάζων, ἐπιφέρων.

KOMI'ZOMAI, *fero*, *reporto*, *recipio*, *accipio*. לָקַח, *accipio*. Gen. XXXVIII, 20. κομίσασθαι παρὰ τῆς γυναικὸς τὸν ἀῤῥαβῶνα, ut *reciperet* pignus a muliere. Hos. II, 9. κομιοῦμαι τὸν σῖτόν μου καθ' ὥραν αὐτοῦ, *recipiam* frumentum meum tempore suo. *Theod.* Iob. XXVII, 13. κομίσονται. – נָשָׂא. *Al.* Lev. XX, 17. ἁμαρτίαν κομιοῦνται, *peccatum ferent*, h. e. peccati *poenam sustinebunt*. – עָבַד, *servio*, *colo*. *Inc.* Ios. XXIII, 7. καὶ οὐ μὴ κομιεῖσθε sec. cod. *Basil.* Verba haec partim obscura sunt, partim hebr. nullo modo conciliari possunt. Recte itaque *Scharfenbergius* ad h. l. legendum existimat: καὶ οὐκ ὀμεῖσθε sive καὶ μὴ ὀμῆσθε, nolite iurare sc. per deastros gentium finitimarum, ut referantur haec verba ad antecedentia וְלֹא תַשְׁבִּיעוּ, quae coniectura est admodum probabilis. Nam iuramentum est pars cultus divini. – שָׁמֵם, *desolo*. Ps. XXXIX, 21. (XL, 16.) κομισάσθωσαν. Legerunt יִשְׂאוּ, aut secundum alios יִשֹּׁמוּ, ut in loco parallelo legitur. Tob. VII, 14. κομίζου αὐτὴν, *accipe* illam. Vide et v. 15. 1 Macc. XIII, 37. τὸν στέφανον τὸν χρυσοῦν κεκομίσμεθα, coronam auream *accepimus*. Conf. 2 Petr. V, 4. 2 Macc. VII, 11. παρ' αὐτοῦ ταῦτα πάλιν ἐλπίζω κομίσασθαι, ab illo haec rursus spero me *accepturum* esse. 2 Macc. VII, 29. ἵνα ἐν τῷ ἐλέει σὺν τοῖς ἀδελφοῖς σου κομίσωμαί σε, ut in illa miseratione cum fratribus tuis te *recipiam*. Conf. Hebr. XI, 19. et ad h. l. *Raphelii annot. Polyb.* p. 679. 2 Macc. VIII, 33. τὸν ἄξιον τῆς δυσσεβείας ἐκομίσατο μισθὸν, dignam impietate *reportavit* mercedem. Confer 2 Petr. II, 13. et *Alberti* ad 1 Petr. I, 9. p. 454. sequ. 2 Maccab. X, 1. τὸ μὲν ἱερὸν ἐκομίσαντο καὶ τὴν πόλιν, templum quidem *receperunt* et urbem.

KO'MMA, *segmen*, *incisum*, item *signum nummo percusso impressum*, *moneta*. 1 Macc. XV, 6. ἐπέτρεψά σοι ποιῆσαι κόμμα ἴδιον, νόμισμα τῇ χώρᾳ σου, permisi tibi facere *monetam* propriam, numisma regioni tuae.

KO'MΠΟΣ, *fastus*, *superbia*. Esth. XVI, 4. τοῖς τῶν ἀπειραγάθων κόμποις ἐπαρθέντες, eorum quasi, qui nullum beneficium acceperunt, multo *fastu* elati. *Hesych.* κόμποις, ὑπερηφανίαις. Sic enim legendum videtur pro ὑπερηφάνοις. 3 Macc. VI, 5. de Sennacheribo: βαρέα λαλοῦντα κόμπῳ καὶ θράσει, dura loquentem *superbia* et audacia. *Suidas*: κόμπος, ἀλαζονεία, ἔπαρσις.

KO'NΔΥ, *poculum*, *calix*, *scyphus*. גָּבִיעַ, *scyphus*, *crater*. Gen. XLIV, 2. (ubi vid. *Montf.*) 12, 16, 17. – כּוֹס, *calix*. Ies. LI, 17. (ubi duae versiones coaluerunt) et 22. *Suidas* et *Lex. Cyrilli MS. Brem.* Κόνδυ, ποτήριον. *Gloss. in Octateuch.* Κόνδυ, ποτήριον βασιλικόν. *Hesychius*: Κόνδυ,

ποτήριον βαρβαρικὸν, (ex *Polluce* Persicum, et ex *Athenaeo* Asiaticum, quod cotylas decem ceperit.) *κυμβίον*. Ad quem locum *Ed. Bernardus* nota MSta: *q. cavum, collum, vel a caelatura, qu. γλύμμα. Nam arab.* كغدن *utrumque significat, vel fas fodere, excavare et caelare. Κοίλωμα Pollux. Vel denique a forma rotunda, nam est* كغدة *Persis idem, quod graece latineque σκύφος, a σκύψω, i. e. σκάψω, σκάπτω. Vid.* 478. *Athenaeus, ubi constat forma sua orbiculari.* Vide et *Relandi Diss. Miscell.* P. I. p. 218. sequ. ac *Sturz.* de *dial. Maced.* p. 91.

ΚΟΝΔΥΛΙ'ΖΩ, pugnis caedo, nodos digitorum infringo. Amos. II, 7. *ἐκονδύλιζον εἰς κεφαλὰς πτωχῶν*, nodos digitorum infringebant in capita pauperum, s. pugno percutiebant capita pauperum. In textu hebr. nihil pro hoc verbo legitur. Videtur tamen olim in textu fuisse בָּכוּ, omissum ob similitudinem h. vocis cum sequenti וְּבֶ. Nam *Syrus* quoque expressit. *Drusio καὶ ἐκονδύλιζον* merum scholion esse videtur. *Gloss. MS.* in *Proph.* et *Hesychius: ἐκονδύλιζον, ἔτυπτον τοῖς κονδύλοις, τουτέστιν τοῖς δακτύλοις.* Ita et *Gloss. MS.* in *Proph.*, nisi quod vitiose ibi legatur *ἐκονδήλιζον*, et *κονδήλοις*. *Suidas* etiam *ἐκονδύλιζον* interpretatur *τοῖς δακτύλοις ἔκοπτον*. *Hesychius* alias *κονδυλίζει* exponit *κολαφίζει*. Conf. *Thom. Mag.* v. *κονδυλίζω*, et *Pollucem* lib. VIII. c. 7. segm. 76. Praeterea legitur Mal. III, 5. ubi hoc vocabulum de suo addidit Alexandrinus. Vide *Bahrdtii* Comment. ad h. l. et *Fischeri prolusс. de verss. gg.* p. 189.

ΚΟΝΔΥΛΙΣΜΟ'Σ, ictus pugno incussus, it. metaphorice *contumelia*. גִּדּוּפִים plur. *convicia*. Soph. II, 8.

ΚΟΝΙ'Α, pulvis, cinis, it. *calx*. גָּר part. *habitans, accola*. Iob. XXVIII, 4. Legerunt גִּיר. – מוּצָק, *solidum, firmum*. Iob. XXXVIII, 38. *κέχυται δὲ ὥσπερ γῆ κονία*, ubi tamen pro *κονία* legendum est *χωνεία* ex sententia *Grabii Proleg.* in *LXX Intt.* T. IV. c. 4. §. 2. quae tamen mihi in hoc veterum consensu non fit probabilis. *Vulgatus* habet: *quando fundebatur pulvis in terra.* Caeterum מוּצָק h. l. rectius, et ad scriptoris sacri finem aptius de *loco angusto* explicatur, ita ut ad rad. צוּק potius, quam ad יָצַק referri debeat. – שִׂיד, *calx*. Deut. XXVII, 2. Amos. II, 1. *Lex. Cyrilli MS. κονία, ἡ λευκασία.*

ΚΟΝΙ'Α ΛΕΠΤΗ', pulvis tenuis. אַבְנֵי גִר, *lapides calcis*. Ies. XXVII, 9.

ΚΟΝΙΆΖΟΜΑΙ, pulvere conspergor. אֲדָמָה עַל רֹאשׁוֹ, *terra super caput eius. Symm.* 2 Sam. I, 2. *κεκονιασμένος*. – אֵשֶׁת מִדְיָנִים, *mulier contentionum s. rixosa.* Prov. XXI, 9. *κεκονιασμένος μετὰ ἀδικίας*, iniustitia tanquam pulvere con-

spersus. Ita *Bielius.* Sed legitur ibi: *ἐν κεκονιασμένοις (sc. οἰκήμασι) μετὰ ἀδικίας,* in conclavi calce obducto habitare abundantem iniuste partis: ubi itaque *μετ' ἀδικίας* respondet hebr. מְרִיבִים, et pro אֵשֶׁת interpretem oportet habuisse nomen derivatum, vel participium a verbo שִׂיד, *calce dealbare.*

ΚΟΝΙ'ΑΜΑ, opus albarium s. id quod calce dealbatum est. בִּירָא chald. *calx.* Dan. V, 5.

ΚΟΝΙΑ'Ω, dealbo. שׂוּר, idem. Deut. XXVII, 2. 4. *κονιάσεις κονίᾳ. Vulg. calce levigabis.*

ΚΟΝΙ'ΖΟΜΑΙ, in pulvere volvor, it. *luctor.* Solent enim ii, qui luctantur, in pulvere volutari. אֲדָמָה עַל רֹאשׁוֹ, *terra super caput eius. Symm.* 2 Sam. I, 2. *κεκονισμένος.* ubi vero vera lectio *κεκονιασμένος* esse videtur. - נֵאָבֵק Niph. *luctor. Inc.* (*Aqu.* sec. cod. Mosqu.) Gen. XXXII, 24. *ἐκονίζετο.* Ib. v. 29. *ἐκονίετο.*

ΚΟΝΙΟΡΤΟ'Σ, pulvis. אָבָק, idem. Exod. IX, 9. Deut. XXVIII, 24. Ies. V, 24. et alibi. - אֲבָקָה, idem. Cant. III, 6. - חֹמֶר, *lutum.* Ies. X, 6. - מוֹץ, *gluma.* Iob. XXI, 18. - מַק, *tabes.* Ies. III, 23. Nonnullis videntur legisse דַּק seu מוֹץ. *Michaelis Bibl. Or.* XIV, 109. confert arab. موص, *pulvis,* et puncta subiicit מֹק, coll. V, 24. - עוּר chald. *gluma.* Dan. II, 35. Vide *Schultensii Opera minora* p. 321. - עָפָר, *pulvis.* Deut. IX, 21. Thren. III, 29. ubi quoque *Inc. κονιορτὸς* habet. - *קָדִים, *Eurus. Inc.* Iob. XXVII, 21. *ὡς κονιορτός.* Ita in *Hexaplis.* Sed haec verba non pertinent ad קָדִים, continent potius scholion ex aliis locis a librario post sequens וְיֵלַךְ, *et abreptus est,* additum, cui nihil in textu hebr. respondet. - שִׁפְעַת, *agmen.* 2 Reg. IX, 17. *εἶδε τὸν κονιορτὸν ἰηοῦ κ. τ. λ.* In *Compl.* rectius fortasse *ὄχλον* legitur. Sed recepta lectio quoque defendi potest, si *κονιορτὸς* de *pulvere ab agmine excitato* explicetur.

ΚΟΝΙΟΡΤΟ'Σ 'ΑΠΟ' ΤΡΟΧΟΥ', pulvis de rota. אָבָק דַּק, *pulvis tenuis.* Ies. XXIX, 5.

ΚΟ'ΝΙΣ, idem. עָפָר, idem. *Symm.* Ps. XXI, 32. Idem Iob. XL, 8. *Hesych. κόνις, τέφρα, σποδός.*

ΚΟ'ΝΤΟΣ, contus, hasta. חֵץ, *sagitta.* 1 Sam. XVII, 7. - צִנָּה, *clypeus.* Ezech. XXXIX, 9. - רֹמַח, *lancea, hasta. Aqu.* Num. XXV, 7. *κόντον. Hesych. Κόντος, δόρυ.*

ΚΟ'ΝΥΖΑ, conyza, herba quaedam, urtica. סִרְפַּד, *paliurus.* Ies. LV, 13. - נַעֲצוּץ, *vepretum. Aqu. Theod.* Ies. LV, 13. *κονύζης,* ubi vid. *Montf. Hieronymus: Est autem κόνυζα herba vilissima et amara, odorisque pessimi. Hesych. κόνυζα, βοτάνη ἄφυλλος. τινὲς δὲ φυτόν τι εὔφυλλον ἱκανῶς, διὸ καὶ στιβάδας ἐξ αὐτοῦ ἐποίουν. ἔστι δὲ ὅτι ἐν ταῖς στέγαις ἐπέβαλον ἐξ αὐτῆς ἀντὶ αἰλέτων.* (*Salmasius Exerc. Plin.* p. 1275.

legit *σωλήνων*. *Sopingius* autem, et quidem rectius, legendum censet *καλάμων*.) *καὶ ἐπὶ τὰ σαρώματα* (*Salmasius* iterum corrigit, et interserit quaedam hoc modo: *ἐχρῶντο δὲ καὶ ἐπὶ τὰ σαρώματα*). Plura de illa vide apud *Dioscoridem* lib. III. c. 36.

ΚΟΠΑ'ΖΩ, *cesso*, *quiesco*, *desino*, *sedo*. הֵחֵל Hiph. a חָלַל, *incipio*. Hos. VIII, 10. *κοπάσουσι μικρὸν τοῦ χρίειν βασιλέα*, *cessabunt* paululum ungere regem. Legerunt יָחֵלוּ, a יָחַל. Inde in *Gloss. MS. in Proph.* *κοπάσουσιν*, *παύσονται*. – חָדַל, *cesso*. Iud. XX, 28. ubi est *desistere*, *desinere proelium committere*. Ruth. I, 18. Amos. VII, 5. *Theod.* Iob. III, 17. *Οἱ λοιποὶ* Ezech. II, 7. ubi *Vulg. quiescant*. – *חול, *doleo*. Hos. VIII, 10. Sc. חול, arab. حول, notat quoque *manere*, *morari* in l. arab. Vide *Schultensium* ad Proverb. XXVII, 7. Hinc huic voci apud *Symm.* l. c. *μένειν*, et apud *Theod.* *διαλείπειν* respondet. – *חָרַב, *exaresco*, *aresco*. LXX sec. cod. *Coton.* Gen. VIII, 13. *κεκόπακεν*, quod est sine dubio alius Interpretis. In ed. *Rom.* legitur *ἐξέλιπεν*. – יָעֵף, *fatigor*. 1 Sam. XIV, 31. *ἐκόπασεν ὁ λαὸς σφόδρα*. Sed *ἐκόπασεν* ibi est lectio vitiosa, ac reponendum *ἐκοπίασε*. – כָּלָה Pih. *desino*. 2 Sam. XIII, 39. *ἐκόπασε τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως ἐξελθεῖν*, *desinebat* spiritus regis egredi. Ita *Bielius*: sed male, si quid video. כָּלָה ibi *sollicite expetere*, *desiderio teneri* notat, ut adeo hic quoque loco *ἐκόπασε* reponendum sit *ἐκοπίασε*. – אַל נָאַץ, *non sperno*. Ierem. XIV, 21. *κόπασον διὰ τὸ ὄνομά σου*, *cessa* propter nomen tuum. Post *κόπασον* sine dubio h. l. subintellegendum est *τὴν ὀργήν σου*. Conf. Amos. VII, 5. et Sir. XLVIII, 10. *Hesych.* *κόπασον*, *ἡσύχασον*. – *נָגַע, *tango*. 2 Sam. XXIII, 7. ubi pro *κοπάσει*, quod habet cod. *Alex.*, necessario reponendum est *κοπιάσει*. Idem valet ib. de v. 10. – נִכְלַם Niph. *erubesco*. Ezech. XLIII, 10. *κοπάσουσιν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν*, *cessabunt* a peccatis suis. Posuerunt consequens pro antecedente. – נֶעְצַר Niph. *cohibeor*. Num. XVI, 48. 50. Ps. CV, 30. *ἐκόπασεν ἡ θραῦσις*, *cessabat* plaga. – פּוּחַ ׃ הֵפִיחַ, Kal et Hiph. *afflo*. *Aqu.* Cant. II, 17. IV, 6. *κοπάσῃ*, *cesset*, *remittat*. Sermo ibi est de *die se inclinante ac vesperascente*. – קָלַל, *levor*. Gen. VIII, 8. *κεκόπακε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς γῆς*, *cessavit* aqua a terra. *Hesych.* *κεκόπακεν*, *ἐπαύσατο*. – שָׁכַךְ, *desideo*, *sedor*. Gen. VIII, 1. *ἐκόπασε τὸ ὕδωρ*, *cessabat* aqua. *Hesych.* *ἐκόπασεν*, *ἐπαύσατο*. Esth. II, 1. *ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς τοῦ θυμοῦ*, *cessabat rex ab ira*, s. *ira regis sedabatur*. Subintellegendum est *ἀπὸ*, quod additur Esth. VII, 10. Poterant etiam dicere: *ἐκόπασεν ὁ θυμός*. Dicitur *κοπάζειν* maxime de *vento*, *cum mollitur*, ut apud *Herodot.* VII, 19. ubi vid. *Wesseling.* et *Valcken.* – שָׁקַט, *quiesco*. Ios. XIV, 15. *ἡ γῆ ἐκόπασε ἀπὸ πολέμου*, terra a bello *qui-*

evit. - שָׁקַע, *submergor.* Num. XI, 2. *ἐκόπασε τὸ πῦρ*, ignis *consedit.* Num legerunt חָשְׁקָה? - שָׁתַק, *taceo.* Ion. I, 11. 12. *κοπάσει ἡ θάλασσα ἀφ' ἡμῶν*, mare *placabitur* a nobis. Sir. XXIII, 17. *οὐ μὴ κοπάσῃ*, i. q. v. 16. *οὐ μὴ παύσηται. Vulg. non fatigabitur transgrediens*, h. e. *fornicando.* Sir. XXXIX, 35. 37. *τὸν θυμὸν τοῦ ποιήσαντος αὐτοὺς κοπάσουσιν*, iram creatoris sui *cessabunt.* Conf. Sir. XLVIII, 10. Sir. XLIII, 28. *ἐν λογισμῷ αὐτοῦ ἐκόπασεν ἄβυσσον*, verbo suo *sedabat* abyssum.

ΚΟΠΑΝΙ'ΖΩ, *pistillo tundo.* Hinc part. praet. pass. *κεκοπανισμένος*, *tusus.* כָּתִית, verbale, *tusus*, *tusum.* 1 Reg. V, 11. *ἐλαίου κεκοπανισμένου*, olei *contusi.* Vide et 1 Sam. IV, 22. iuxta ed. *Rom.* ubi *ἀλεύρου κεκοπανισμένου* fit mentio. Legitur praeterea pro chald. דְּקַק, *comminuo.* Dan. VII, 7. sec. cod. *Chis. ἐσθίον καὶ κοπανίζον.*

ΚΟΠΕΤΟ'Σ, *planctus*, *quo pectus manu tunditur*, a *κόπτω.* בְּכִי וּנְהִי, *fletus et lamentum,* Ierem. IX, 10. - מִסְפֵּד, *planctus.* Gen. L, 10. *ἐκόψαντο αὐτὸν κοπετὸν μέγαν*, plangebant illum *planctu* magno. Vide et Zach. XII, 10. et confer 1 Macc. II, 70. IV, 39. IX, 20. Mich. I, 8. *ποιήσεται κοπετὸν ὡς δρακόντων*, edet *planctum* tanquam draconum. - מִסְפֵּד בְּכִי, *fletus et planctus.* Esth. IV, 3. - *פֶּגֶר, *cadaver.* Amos. VIII, 3. sec. *Complut.* Est versio alius interpretis, qui sensum secutus est. - קִינָה, *lamentum. Theod.* Ezech. XXVII, 32. *Hesych. κοπετὸς*, *κομμός*, *θρῆνος μετὰ ψόφου χειρῶν.* Conf. ad h. l. *Ovidii Metam.* II, 584. et IX, 636. ac *Geierum* de *luctu Hebr.* c. 14. §. 4.

**ΛΑΜΒΑ'ΝΩ 'ΕΠ' 'ΕΜΕ' ΚΟΠΕΤΟ'Ν*, *plango.* מִסְפֵּד, *planctus. Theodot.* Ezech. XXVII, 31. ubi verba *λήψονται ἐπὶ σὲ* de suo addidit.

ΚΟΠΗ', *caedes*, *strages.* הַכּוֹת infin. Hiph. a נָכָה, *percutiendo.* Gen. XIV, 17. Conf. Iudith. XV, 7. et Hebr. VII, 1. ac *Lex. N. T.* s. h. v. - מַכָּה, *plaga.* Ios. X, 20. *κόπτοντες αὐτοὺς κοπὴν μεγάλην σφόδρα.* - נִגַּף part. Niph. *caesus.* Deut. XXVIII, 25. Legerunt נְגֵף. - כְּרִיתֻת, *repudium. Aqu.* Deut. XXIV, 1. Respexit etymologiam vocis a כָּרַת, *caedo*, et *κοπὴν* eodem sensu accepit, quo apud *Symmachum διακοπὴ* legitur, nempe de *rescissione coniugii* s. *divortio.*

ΚΟΠΙΑ'Ω, *laboro*, *fatigor.* אוּץ, *urgeo*, *insto.* Ierem. XVII, 16. *οὐκ ἐκοπίασα κατακολουθῶν ὀπίσω σου*, non *defatigatus* eum te sequi. אוּץ sequ. מ *retro festinare*, *recedere*, *recusare*, *se subtrahere* notat. Caeterum confer infra s. v. הוֹאִיל et גָּלָה. - גָּעָה, *mugio.* 1 Sam. VI, 12. *ἐκοπίων.* Videntur derivasse a יָגַע, quod hanc notionem habet. - הוֹאִיל Hiph. a יָאַל, *volo.* 1 Sam. XVII, 39. *ἐκοπίασε.* Sine dubio expresserunt lectionem וַיִּלֶא, ab לָאָה. Fortasse etiam magis seriei orationis rationem habuerunt, quam significationis ver-

bi: nam ἐκοπίασε περιπατῶν est: *difficulter incedebat. Vulg. coepit tentare, si armatus posset incedere.* – חָדַל, *desino.* Ps. XLVIII, 8. ἐκοπίασεν εἰς τὸν αἰῶνα, ubi tamen substituit ἐκόπασεν (ut *Theodotion* eandem vocem Iob. III, 17. reddidit) *Grabius Prolegg. in LXX Intt.* T. IV. c. 4. §. 1. et iam ante eum *Lucas Brugensis*, contra quos disputavit *Dathius* in notis ad *Vers. Syr. Psalm.* p. 113. *Semlerus* nimis audacter coniicit legendum ἐπαύσατο, ut *Aquila* et *Symmachus* habent. *Schwarzius* in Diss. de *mutatt.* etc. p. 35. omnem mutationem textus LXX Intt. minus rectam esse putat ob consensum *Vulg. Syr. Arab. et Aethiop.* cum lectione recepta ἐκοπίασεν, unde suspicio oritur, quosdam codices pro חָדַל habuisse עָמַל. – חָלָה, *aegroto.* Ies. XXXIII, 24. ubi κοπιᾷν notat *morbo laborare.* – *חָרַשׁ, *sileo, taceo. Theod.* Psalm. XXXI, 3. ubi tamen loco ἐκοπίασα legere mallem ἐκόπασα, sc. ἐμαυτὸν, *quoniam tacui.* Vide *Hexapla.* Similem coniecturam protulit *Semlerus*, qui ἐκοπίασα ex ἐκώφευσα, ἐκόπασα vel ἐσιώπησα ortum esse putavit. *Agellius* quoque in *Comment.* ad h. l. *Theodotionem* potius vertisse putat ἐκώφευσα, ut *Aquila* transtulit, hoc sensu: *assidue clamando obsurdui.* – יָגַע, *fatigatus sum.* Deut. XXV, 18. 2 Sam. XVII, 2. Ps. VI, 6. et alibi saepius. – יְגִיעַ, *labor.* Iob. XX, 18. – יָגֵעַ, *fatigatus.* Deut. XXV, 18. 2 Sam. XVII, 2. – יְגִיעַ, *labor.* Iob. XXXIX, 16. Ies. XLV, 14. – יָעֵף, *lassus, defessus fui.* Ierem. II, 24. *Inc.* 1 Sam. XIV, 28 et 31. – כָּשַׁל, *impingo.* Prov. IV, 12. Acceperunt sc. hebr. vocem in hac significatione, ut sit *prae lassitudine impingere.* Posuerunt itaque causam pro effectu. Vide s. v. ἀσθενέω. Idem valet de reliquis locis Ies. V, 27. XXXI, 3. LXIII, 13. – *לָאָה, *deficio, defatigatus sum. Theod.* Iob. IV, 2. ubi κοπιᾷν *moleste s. aegre ferre* notat. Vide s. v. μοχθέω. – נָגַע, *tango.* 2 Sam. XXIII, 7. ubi pro οὐ κοπιάσει ex ed. *Compl.* reponendum est: ὃς κοπιάσει. – נִכְשַׁל, *debilitor,* Niph. Deut. XXV, 18. – נִלְאָה Niph. Ies. XVI, 12. *Aqu.* Ies. I, 14. – *כָּלָה, *perfeci, compos factus sum. Symm.* Ies. XXXIII, 1. ὅταν κοπιάσῃ ἀθετῶν, *cum defessus fueris reprobando*, quod sensu minime differt ab hebr. *cum compleveris praevaricari*, aut *satis iniuria affeceris.* Libere itaque vertit: qui enim defessus est, finem imponit labori. *Vulg. cum fatigatus desieris contemnere.* Ex sententia *Michaelis* deduxit a לָאָה. – עָמַל, *laboro.* Psalm. CXXVI, 1. *Al.* Iud. V, 26. ubi in ed. *Rom.* perperam κοπιώντων loco κοπιώντων legitur. – עָמֵל, *laboriosus. Symm.* Prov. XVI, 26. – תִּלְאֶה fut. ex לָאָה, *aegre feres. Theod.* Iob. IV, 2. κοπιάσεις. Sap. VI, 14. οὐ κοπιάσει, sine multo labore s. facili negotio eam consequetur. Sap. IX, 10. κοπιάσῃ, mecum laboret, me adiuvet in negotiis meis. Potest quoque cum anteced. μοι coniungi.

ΜΆΤΗΝ ΚΟΠΙΆΩ, *frustra laboro.* Formula haec Ies. XXV, 5. apud LXX obvia non pertinere mihi videtur ad הוֹבִישׁ, Hiph. a בּוֹשׁ, *pudefacio*, ut *Bielius Trommium* secutus voluit, sed ad finem v. 4. ubi legitur חָכָם יְגִיעוּ, *Chanes attingent*, pro quo legerunt חִכָּם יִגְעוּ. Alioquin frustra laboranti pudefactio non male tribui potuisset.

ΚΌΠΟΣ, *labor*, *fatigatio*, *molestia*, it. *vanitas*. אָוֶן, *vanitas*. Iob. V, 6. Mich. II, 1. Hab. III, 6. Zach. X, 3. *ἐλάλησαν κόπους*, loquuntur *vana*. Apud *Hesychium κοπίζειν* est *ψεύδεσθαι*, *mentiri*. – אוֹן, *robur*. Hos. XII, 4. *ἐν τοῖς κόποις αὐτοῦ ἐνίσχυσε πρὸς τὸν θεὸν*, omnibus *viribus* suis contendere ausus est cum Deo. – *אַיִן, *nihil*, *non*. Mal. II, 13. מֵאֵין, *ex non*, seu: *ita ut non*, *ἐκ κόπων*. Legerunt מֵאָן, quod saepius ita vertere solent, hoc sensu: *gemitus*, *quem molestia et labor exprimit*. – גֹּוֵעַ part. *exspirans*, *moribundus*. Psalm. LXXXVII, 16. *ἐν κόποις*. Acceperunt vocem hebr. sensu metaphorico de eo, qui malis et calamitatibus quasi exanimatus est. Fortasse tamen legerunt וְיָגֵעַ, *et defatigatus*, *laborans*. – טֹרַח, *labor*. Deut. I, 12. – יָגוֹן, *molestia*. Ier. XLV, 3. – יְגִיעַ, *labor*, *molestia*. Gen. XXXI, 42. Neh. V, 13. Adde *Aqu. Symm. Theod.* Ps. CXXVII, 2. ubi *κόπος* ad imitationem hebr. יְגִיעָה notat *labore partum*. – עָמָל, *labor*. Iob. V, 7. Ps. IX, 29. XXIV, 19. CXXXIX, 10. Ier. XX, 18. et alibi saepius. Adde Ps. LXXII, 5. ubi *κόπος laborem operarium ac molestum* notat, *quo sibi pauperes victum quaeritant*. *Aqu. Symm.* Iob. XVI, 2. *κόπων παράκλητοι*, h. e. consolatores *molesti*, qui *Aquilae* ibidem *παράκλητοι πόνων* dicuntur. – *תֹּךְ, *fraus*. *Inc.* Ps. LIV, 12. ubi *κόπος* notat *molestiam*, *qua aliquem afficimus*, *oppressionem*, *violentiam*. – תֵּלֶא fut. ex לָאָה, *aegre feres*. Iob. IV, 2. *ἐν κόπῳ*. Legerunt sine dubio תְּלָאָה, et ב ellipticum pro more suppleverunt. His a *Bielio* additur: עוֹד, *amplius* (hic legisse videntur אָוֶן, quam vocem alias LXX per v. *πόνοι*, et *Symmachus* per *ἀδικία* reddunt Ierem. IV, 4.). *Al.* Mal. II, 13. *ἐν κλαυθμῷ καὶ στεναγμῷ ἐκ κόπων*, in fletu et suspiriis ex laboribus. Inde in *Gloss. MS. in Proph.* *ἐκ κόπων*, *ἐκ τῶν ἀδίκων*. Lege *ἀδικιῶν*. *Hesychius: ἐκ κόπων* (sic enim scribendum e dictis Gloss. pro *ἐκκόπων*), *ἐκ τῶν ἀδικιῶν*. Quae quam recte se habeant, apparet ex iis, quae supra sunt a me ad vocem אַיִן disputata. Sirac. XIV, 15. ubi *κόποι* significat *divitias*, *opes labore partas et acquisitas*, ut quoque *Syrus* interpretatus est. Sic יְגִיעַ quoque sumitur Psalm. CIX, 11.

ΚΟΠΌΩ, *fatigo*, *molestia afficio.* הֶלְאָה Hiph. a לָאָה, *molestiam facio.* *Symm.* Ies. VII, 13. *κοποῦν*, et Iob. XVI, 7. *ἐκόπωσε*. *Vulg. oppressit me.* – חָדַל; *desisto.* *Aqu.* 1 Sam. IX, 5. *κοπώσας*, *fatigans.* Legendum est *κοπάσας*, a *κοπάζειν*,

πάντας τοὺς λαοὺς, casus, quo *cadere faciet* Deus omnes populos. - קוּט Niph. a קוּט, *fastidio sum.* Ezech. VI, 9. κόψονται πρόσωπα αὐτῶν περὶ τῶν κακιῶν, ὧν ἐποίησαν, *percutient* facies suas (sc. in signum summi moeroris) propter mala, quae fecerunt. Ezech. XX, 43. κόψεσθε τὰ πρόσωπα ὑμῶν, *percutietis* facies vestras. Sic Graeci in signum acerbissimi doloris caput percutere solebant. *Homer. Il.* χ', v. 34. ᾤμωξεν δ' ὁ γέρων, κεφαλὴν δ' ὅγε κόψατο χερσίν. Vide et, quae ex *Plutarcho*, *Herodoto* ac *Cicerone* affert *Feithius Antiqu. Homer.* lib. III. c. 15. p. 287. et 290. Apud *Hesychium* ex posteriori *Ezech.* loco κόψεσθε male exponitur προσοχθιεῖτε, *aversabimini* vel *abominationi vobis erunt.* Quod vero hic ad Ezech. l. c. respiciatur, patet e *Gloss. MSS. in Ezech.* in quibus ita: κόψεσθαι, προσεχθῆηται. Corrupte nimirum pro κόψεσθε, προσεχθιεῖτε. - נָתוּק part. *avulsus, evulsus*, i. e. *cui testiculi evulsi sunt. Aqu.* Lev. XXII, 25. κεκομμένον, h. e. *excisum, exsectum, cui contriti aut exsecti sunt testiculi.* - סָפַד, *plango.* Gen. XXIII, 2. ἦλθε δὲ Ἀβραὰμ κόψασθαι Σάῤῥαν, pro ἐπὶ Σάῤῥαν, veniebat autem Abrahamus, ut *plangeret* super Saram. Vide et Gen. L, 10. 1 Sam. XXV, 1. 1 Reg. XIII, 30. Additur ἐπὶ 2 Sam. XI, 28. ἐκόψατο ἐπὶ τὸν ἄνδρα αὐτῆς, *plangebat* super maritum suum. Conf. et Apoc. I, 7. Ies. XXXII, 12. ἐπὶ τῶν μαστῶν κόπτεσθε, in pectoribus *plangite.* Cohel. XII, 5. ἐκύκλωσαν ἐν ἀγορᾷ οἱ κοπτόμενοι, circumeunt in platea *plangentes.* Conf. Matth. XI, 16. 17. Zach. XII, 10. κόψονται ἐπ' αὐτῷ κοπετὸν, ὡς ἐπ' ἀγαπητῷ, plangent super illo planctum, tanquam super dilecto. - עָשָׂה, *facio.* Esth. V, 14. עָשָׂה, quia h. l. de *ligno* s. *cruce* adhibetur, per *aptare* reddendum est. - פִּצֵּץ Pihel a פָּצַץ, *dispergere facio*, item: *frango*, ita ut dissiliat. Ierem. XXIII, 29. - קָבַר, *sepelio.* 1 Reg. XIII, 31. - *קָלִי, *polenta. Aqu.* 1 Sam. XXV, 18. φρυκτῶν κεκομμένης κριθῆς. Esse hanc versionem ab ingenio *Aquilae* alienam, iam subodoratus est *Montfauconus*, qui in nota subiecta addit: Non sine quadam suspicione hanc *Aquilae* interpretationem admittimus. Scripsit *Aquila* tantum φρυκτῶν, *frixorum, tostorum,* respiciens propriam notionem verbi קָלָה, ar. قلي, *frixit, torrefecit.* Iam cum videret aliquis, hanc versionem nimis vagam esse, addidit maioris perspicuitatis causa κεκομμένης κριθῆς, *contusi hordei*, quanquam eodem iure addere potuisset κεκομμένου σίτου. - קָצַץ, *abscindo, concido. Aqu.* 2 Sam. IV, 11. κόπτουσι. - *רָחַק, *removeo. Symm.* Cohel. XII, 6. πρινὴ κοπῆναι ἀπὸ σχοινίου, ubi legit רָתַק, ut iam observavit *Dathius* ad h. l., ac κοπῆναι ex sententia *Desvoeux* ad h. l. notat *putrefieri, corrumpi*, in qua significatione usus est hac voce *Theophr. Hist. Plant.* lib. VIII. c. 10. 11. et alibi. Sap.

XVIII, 23. *ἔκοψε τὴν ὀργὴν*, *prascidebat* iram. Sir. X, 10. *μακρὸν ἀῤῥώστημα κόπτει ἰατρὸς*, diuturnum morbum *praecidit* medicus. Quomodo *Kuhnius* haec verba exponat, vide in *Quaest.* eius *Philol. Pentad.* I. p. 11. Significat quoque *κόπτειν* quandoque *vexare*, *molestia afficere*, v. c. 1 Macc. XII, 44. *ἱνατί ἔκοψας πάντα τὸν λαὸν τοῦτον*; *Vulgatus: ut quid vexasti universum populum* (nempe labore et molestia expeditionis susceptae), ut adeo non opus sit cum *Trendelenburgio* statuere, *Vulgatum* legisse *ἐκόπωσας*, *defatigasti.*

ΚΟΠΙΩ'ΔΗΣ, *laboriosus.* יָגֵעַ, idem. *Symm.* Cohel. I, 8.

ΚΟ'ΠΩΣΙΣ, *fatigatio*, *labor*, *molestia.* יְגִיעָה, idem. Cohel. XII, 12. *μελέτη πολλὴ κόπωσις σαρκὸς*, nimia meditatio corpus *fatigat.*

ΚΟ'ΡΑΞ, *corvus.* *חֹרֶב, *vastitas*, *aestus.* Soph. II, 14. Legerunt עֹרֵב cum *Vulgato*, per commutationem literarum gutturalium ח et ע. Causa, cur ita voluerint intellegere, est, quia aliarum inauspicatarum avium mentio praecessit. *Hieronymi* ad h. l. hallucinationem notavit *Cappellus* in *nott. critt.* ad h. l. p. 121. Aliter de h. l. statuit *I. E. Faber* in Diss. *de animalibus*, *quorum fit mentio* Zeph. II, 14. *(Goett.* 1769, 4.) p. 10. cui ordo verborum apud LXX perturbatus esse videtur, ita ut loco *χαμαιλέοντες* reponendum sit *κόρακες*, et loco *κόρακες χαμαιλέοντες*. – עֹרֵב, *corvus.* Gen. VIII, 7. Lev. XI, 15. Deut. XIV, 14. et alibi. Adde quoque *Samar.* Exod. VIII, 21. sec. *Schol.* ed. *Rom.* ubi in textu hebr. legitur עָרֹב, *mixtio*, et auctor huius versionis legit עֹרֵב cum Cholem.

ΚΟΡΑ'ΣΙΟΝ, *puella.* *בַּיִת, *domus*, *familia.* *Symm.* Prov. XXVII, 27. Sc. ad familiam etiam *κοράσια* et *θεράποντες* (qua voce LXX h. l. usi sunt) pertinent. – יַלְדָּה. Ioel. III, 3. Zach. VIII, 5. – נַעֲוַת part. Niph. foem. constr. *perversa.* *Theod.* LXX 1 Sam. XX, 30. *υἱὲ κορασίων αὐτομολούντων*, fili ancillarum fugitivarum. Legerunt נְעָרֹת מֹרְדוֹת, quam lectionem quoque secutus est *Iosephus A. I.* VI, 11, 9. – נַעַר, *puer.* Ruth. II, 21. Non legerunt הַנְּעָרוֹת, sed ita tanquam per correctionem reddiderunt, quod decentius et honestius esse existimarent, ut illa cum puellis potius, quam cum pueris iungeretur. – נַעֲרָה, *puella.* Ruth. II, 8. 22. 23. Esth. II, 3. et alibi aliquoties. Praeterea legitur 1 Sam. XX, 30. ubi *κορασίων* de suo addiderunt. Vide supra s. v. *αὐτομολέω.* Iudith. XVI, 4. *υἱοὶ κορασίων*, *homines imbelles ac delicati.*

ΚΟΡΕ'ΝΝΥΜΙ vel *ΚΟΡΕΝΝΥ'Ω*, *satio*, *saturo.* דָּשֵׁן, *saginor.* Deut. XXXI, 20. – שָׂבַע Kal et Hiph. *Symm.* Psalm. XXI, 26. *κορεσθήσονται.* *Inc.* Psalm. CII, 5. *κορεννύντα.* *Hesych.* *κορέσαι*, *διεργάσασθαι*, *πληρῶσαι*, *χορτάσαι.*

ΚΟ'ΡΗ, *pupilla*. אִישׁוֹן, *nigredo*, speciatim in oculis. Deut. XXXII, 10. *διεφύλαξεν αὐτὸν, ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ*, custodivit illum, tanquam pupillam oculi. Vide et Prov. VII, 3. - בָּבָה, *pupilla*. Zach. II, 8. - בַּת contr. pro בַּבַּת, quod est constr. ex בָּבָה. *Aqu. Symm. et LXX* Psalm. XVI, 9. Thren. II, 18. Reperitur praeterea Prov. XX, 10. ubi nihil est in textu hebraico. Sir. XVII, 16. *ὡς κόρην*, *ea cura et sollicitudine, qua homo conservat pupillam oculi*. 3 Macc. V, 47. Sir. III, 25. sec. *Compl. κόρας μὴ ἔχων ἀπορήσεις φωτὸς*, ubi *κόραι* sunt i. q. *ὀφθαλμοί*. Inde glossa *Hesychii: κόρας, ὀφθαλμούς*.

ΚΟ'ΡΙΟΝ, (alias *κορίανον* et *κορίαννον*) *coriandrum*, ita ex nonnullorum opinione dictum, *quod hebetet oculorum pupillas*. גַּד, *coriandrum*. Ex. XVI, 31. Num. XI, 7. Posteriori loco *Schol. κορίου* interpretatur *βδελλίου*. Confer *Iosephi A. I.* lib. III. c. 1. §. 3. p. 120. - מְחֻסְפָּס, *rotundum*. Exod. XVI, 14. ex mera coniectura, quod alibi coriandro manna comparari meminerant, ut putat *Michaelis Suppl.* P. III. p. 869. - *שִׁלְיָה, *secundina*. Deut. XXVIII, 57. ubi potius *χόριον* legendum est.

ΚΟΡΜΟ'Σ, *truncus*. גֵּזַע, *truncus succisus*. *Aqu. Symm. Theod.* Ies. XI, 1. *κορμοῦ*. - יוֹנֶקֶת, *tener ramus*. *Aqu. Theod.* Iob. XIV, 7.

ΚΟ'ΡΟΣ, *corus*, *mensura aridorum*. חֹמֶר, *Chomer*, mensurae magnae species, quae alias כֹּר. Lev. XXVII, 16. Num. XI, 32. *Aqu. Symm.* Exod. VIII, 14. Ezech. XLV, 13. *Aqu.* Hos. III, 2. - כֹּר, *Corus*, mensurae magnae species. 1 Reg. IV, 22. V, 11. 2 Par. II, 10. et alibi. Apud *Hesychium κόρος* inter alia exponitur *μέτρον τι σιτικόν*. Conf. *Martinii Lex.* p. 515. et *Montf.* ad 1 Reg. V, 11.

ΚΟ'ΡΟΣ, *satietas*, *abundantia*, etiam *fastus* et *superbia*, *quae ex abundantia facile oriri solet*. Esth. XVI, 3. *τόν τε κόρον οὐ δυνάμενοι φέρειν*, satietatem s. *abundantiam* non valentes ferre. *Hesych. κόρος, πλησμονὴ, χορτασία, τρυφή*. 3 Macc. V, 47. ubi pro *κόραις ὀφθαλμῶν* reponendum necessario est *κόροις ὀφθαλμῶν*, *superbis s. impiis oculis*, ob antecedens *ἀτρώτῳ καρδίᾳ*. *Syrus* habet *oculis malis s. impiis*.

ΚΟΡΥ'ΝΗ, *clava*, *ensis*, *gladius*. חֲדָשָׁה (subintell. חֶרֶב), *novus gladius*. 2 Sam. XXI, 16. *περιεζωσμένος κορύνην*, accinctus gladio: ubi nonnulli statuunt *κορύνην* mendose positum esse pro *ζώνην*. *Suidas: κορύνη, ῥόπαλον, οἱ δὲ ξίφος, οἱ δὲ ξύλον ἐπικαμπές*. Nonnulli pro *κορύνην* 2 Sam. l. c. habent *παραζώνην*, *balteum*, quae est versio *Theodotionis* sec. *Hexapla*. Vnde in *Gloss. MSS. Lex. Cyrilli Bodlei.* additis: *κορύνην* (MS. vitiose *Σορύμην*), *παραζώνην*. Et sic etiam legendum pro *κορόμην*, *περιζώνην*, quod in Cod. *Fabric.* habetur.

ΚΌΡΥΣ, *galea.* Sap. V, 19. *περιθήσεται (ὡς) κόρυθα κρίσιν ἀνυπόκριτον*, circumponet tanquam galeam iudicium a personarum respectu alienum. *Hesych. Suidas* et *Lex. Cyrilli MS. Brem. κόρυθα, περικεφαλαίαν. Hom. Il. ν'*, 188.

ΚΟΡΥΦΑΙ͂ΟΣ, *coryphaeus*, *supremus*, *praecipuus.* קוֹעַ nomen propr. *Aqu.* Ezech. XXIII, 23. Pro hac versione afferri possit arab. تَقَوَّعَ coni. V. *conscendit arborem.* Sed *Vulg.* habet *principes* et vocem hebr. *Raschi dominatorem*, *Kimchi* autem שר גדול exposuit. Conf. *Suiceri Thes. Eccl.* T. II. p. 708.

ΚΟΡΥΦΗ', *caput*, *vertex*, *cacumen*, *summum ac praestantissimum in quavis re.* מֶגֶד, *pretiosum.* Deut. XXXIII, 15. – מְצוּרָה, *propugnaculum.* *Theod.* 1 Sam. XXIV, 15. Non aliter legit, sed quia cacumina v. c. montium sunt *loca tutiora* (qua formula *Vulg.* h. l. usus est), sensum liberius expressit. *Symmachus* voce *ὀχύρωμα* usus est. Fortasse tamen reponi posset *καταφυγήν*. – קָדְקֹד, *vertex.* Deut. XXVIII, 35. *ἀπὸ ἴχνους τῶν ποδῶν σου ἕως τῆς κορυφῆς σου*, a planta pedum tuorum usque ad *verticem.* Vide et 2 Sam. XIV, 25. et *Symm.* Ps. LXVII, 21. – ראשׁ, *caput.* Exod. XIX, 20. ubi ed. *Compl.* habet *κεφαλὴν*, quod est alius Interpretis. Num. XX, 28. *ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους*, in *cacumine* montis. Vide et Num. XXIII, 9. Deut. XXXIII, 15. XXXIV, 1. Prov. I, 9. *στέφανον χαρίτων δέξῃ σῇ κορυφῇ*, coronam gratissimam accipies *capiti* tuo. *Aqu. Theod.* et LXX Ezech. VIII, 5. *ἀνέλαβέ με τοῦ κρασπέδου τῆς κορυφῆς μου*, apprehendit me in cincinno *capitis* mei. – *רוּם chald. *altitudo.* Dan. IV, 8. sec. cod. *Chis.* *Hesych.* *κορυφή, κεφαλή, λόφος, ἀκρωτήριον.* *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *κορυφή, κεφαλή, ἄκρον τοῦ ὄρους.*

ΚΟΡΩ'ΝΗ, *cornix.* עֲרָבִי, *Arabs.* Ier. III, 2. ubi legerunt עֹרֵב, *corvus.* Vide et *Ep. Ierem.* v. 45.

**ΚΟΣΚΗ'ΝΩΜΑ.* Sic legitur in Hexaplis sec. cod. *Basil.* Exod. XXXV, 12. ubi nihil in textu hebr. reperitur, ac videndus *Montf.* Sine dubio legendum *κοσκίνωμα.*

ΚΟΣΚΙΝΙ'ΖΩ, *cribro.* הֲנִיעַ Hiph. a נוּעַ, *moveo.* *Aqu. Symm.* Amos. IX, 9. *κοσκινιῶ.* Subst. *κοσκίνισις* laudat *Schaefer.* ad *Gregor. Cor.* p. 769.

ΚΌΣΚΙΝΟΝ, *cribrum.* כְּבָרָה, idem. *Aqu. Symm.* Amos. IX, 9. Sir. XXVII, 4.

ΚΟΣΚΙ'ΝΩΜΑ, *craticula.* מִכְבָּר, idem. *Reliqui* Exod. XXVII, 4. *κοσκίνωμα δικτυωτὸν*, *craticula in modum retis.* Vide s. v. *κοσκήνωμα.*

ΚΟΣΜΈΩ, *orno*, *instruo*, *ordino.* הֵיטִיב Hiph. a יָטַב, *benefacio.* 2 Reg. IX, 30. *ἐκόσμησε τὴν κεφαλὴν.* Eandem notionem habet quoque vox hebraica. – *הִשְׂכִּיל Hiph. a

שָׁכַב, *cubare facio.* *Symm.* Iob. XXXVIII, 37. *κοσμήσει.* Sed legendum *κοιμήσει.* *Hieronymus* e *Symmacho: quis dormire faciat?* – חוּר, *albus.* Esth. I, 6. *κεκοσμημένη.* Vox hebraica h. l. notat *genus lini candidi*, quam notionem fortasse ignorantes paulo liberius interpretati sunt. – *חָטַב, *incido.* *Symm.* Ps. CXLIII, 12. *κεκοσμημένα:* qui ita transtulit ex usu linguarum orientalium. Certe arab. خطب notat *variis coloribus praeditus fuit*, et Chald. חֲטַב est *figuris exornavit*, unde חֲטֻבוֹת Prov. VII, 16. sunt *tapetes.* Confer quoque sub *καλλωπίζομαι* et *περικοσμέω.* – יָעַד, *constituo.* Mich. VI, 10. *τίς κοσμήσει πόλιν;* h. e. quis *in ordinem rediget* urbem? Tunc non opus erit statuere, eos legisse יַעֲדָה ab עָדָה, quod interdum *ornare* significat. – *כָּהַן. *Symm.* Ies. LXI, 10. Scil. vox hebr. non solum *sacerdotem constituere* notat, sed etiam *vestitu sacerdotali amicire ac ornare.* Confer supra s. v. *ἱερατεύω.* – עָדָה, *orno.* Ier. IV, 30. Ezech. XVI, 11. 13. XXIII, 40. Adde *Aqu.* Ies. LXI, 10. – עָרָה, *denudo.* *Theodot.* Hab. III, 13. Legit per Daleth עֵדִית. – עָרַךְ, *ordino.* Ezech. XXIII, 41. *τράπεζα κεκοσμημένη*, mensa *bene instructa.* Conf. Sir. XXIX, 29. – *צִפָּה Pih. *obtego.* 2 Par. III, 6. *ἐκόσμησε τὸν οἶκον λίθοις τιμίοις.* – תִּקֵּן Pih. *ordino.* Cohel. VII, 14. Sir. XVI, 28. *ἐκόσμησεν εἰς αἰῶνα τὰ ἔργα αὐτοῦ*, *ornavit* vel *ordinavit* in aeternum opera sua. Nam utrumque locum habere potest, quia *ἔργα* h. l. *corpora coelestia* notat. Vide et Sir. XLII, 58. XLVII, 11. Sir. L, 16. *κοσμῆσαι προσφορὰν ὑψίστου*, ut *sisteret* oblationem altissimi. *Hesych.* *κοσμῆσαι, διατάξαι, στῆσαι, στεῖλαι.*

ΚΟ'ΣΜΙΟΝ, *ornatus.* שַׂהֲרֹנִים, *lunulae.* *Symm.* Iud. VIII, 26. *κοσμίων.* In marg. cod. 108. *Holm.* *κόσμων* legitur. Genus posuerunt pro specie, quae ipsis fortasse ignota fuit. – תִּקֵּן Pih. *ordino.* Cohel. XII, 9. *κόσμιον παραβολῶν*, h. e. *ornatus* et *elegantes* parabolas. Legisse videntur כֹּהֵן loco תִּקֵּן.

**ΚΟΣΜΟΠΛΗΘΗ'Σ.* 4 Macc. XV, 31. *ἐν τῷ κοσμοπληθεῖ κατακλυσμῷ*, in diluvio *totum mundum obruente.*

**ΚΟΣΜΟΠΟΙΙ'Α*, *mundi fabricatio s. creatio.* 4 Macc. XIV, 7.

ΚΟ'ΣΜΟΣ, *ornatus*, *ornamentum*, *mundus*, *supellex.* כְּלִי, *vas*, *instrumentum*, etiam *vestis.* Ies. LI, 10. *ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ*, tanquam sponsam me *ornatu*, h. e. *pulcherrime*, *exornavit.* – מַעֲדַנִּים plur. *deliciae.* Prov. XXIX, 17. ubi *κόσμον* metaphorice de *decore* accipiendum erit. Sermo enim est de animo. – עֲדִי, *ornatus.* Exod. XXXIII, 5. Ies. XLIX, 18. Ier. IV, 30. Ezech. VII, 20. – עֵדֶן, *voluptas.* 2 Sam. I, 24. Mihi admodum probabile est, LXX h. l. עִם

עריכם legisse. - צָבָא, *exercitus*. Gen. II, 1. Deut. IV, 19. XVII, 3. Ies. XXIV, 21. XL, 26. *Fullerus Miscell. SS.* lib. I. c. 7. p. 58. verosimile esse putat, quod LXX hebr. צָבָא per κόσμον reddentes illud ab hebr. צָבָה deduxerint, unde et צְבִי, *decus*, originem habeat. *Weplerus* in *Fragm. critt.* P. IV. p. 43. adeo existimat, eos vere legisse צְבִי loco צָבָא. Sed in omnibus his locis sermo est de κόσμῳ τοῦ οὐρανοῦ, per quem stellae sunt intellegendae, quibus κόσμος, *ornatus*, recte tribui potest, et quae ad modum ordinatissimi exercitus (cum quo in SS. haud raro comparantur) procedunt. Vnde simul apparet, errare *Eugubinum*, qui Deut. XVII, 3., ubi legitur: ἢ παντὶ τῶν ἐκ τοῦ κόσμου τοῦ οὐρανοῦ, ante τοῦ οὐρανοῦ inserendam putat particulam καὶ, ac perinde esse, sive τῶν, sive τῷ legatur. Confer Sir. XLIII, 11. et *Wolfium* ad Iac. III, 6. p. 48. - תְּכוּנָה, *apparatus*. Nah. II, 9. οὐκ ἦν πέρας τοῦ κόσμου αὐτῆς, non erat finis *supellectilis* eius. Legerunt ex nonnullorum sententia הַחֶמְדָּה pro תְּכוּנָה, quae vox *dispositionem* proprie notat. Κόσμος autem, *mundus* s. *ornatus*, totus est in apta partium inter se dispositione atque harmonia. - תִּפְאֶרֶת, *ornatus*, *ornamentum*. Prov. XX, 29. Ies. III, 18. Sap. VI, 26. πλῆθος δὲ σοφῶν σωτηρία κόσμου, multitudo autem sapientum salus mundi. Sir. XXII, 20. κόσμος ψαμμωτὸς, *ornatus arenosus*, h. e. *caementum*, *calx mixtus arena*, *tectorium arenatum*. Sic et nos de muris aedificiorum voce *Putz* uti solemus. 1 Macc. I, 23. ubi κόσμον de *imaginibus* et *figuris* interpretatus est *Syrus*. Sir. XXXII, 6. σφραγὶς ἄνθρακος ἐπὶ κόσμῳ χρυσῷ, sigillum carbunculi in *ornamento* aureo. Sir. L, 25. κόσμος de *cultu Dei externo per ritus* dicitur, et est i. q. λειτουργία, cum quo vocabulo et ibi permutatur. *Vulgatus* ibi habet *honor Dei*. Sc. κόσμος de *omnibus* dicitur, *quae bono ordine habentur*, *et κατὰ τάξιν fiunt*. Sap. XVI, 17. κόσμος *omnia* notat, *quae in rerum natura sunt*, speciatim *elementa mundi*: ὑπέρμαχος γὰρ ὁ κόσμος δικαίων, *omnia elementa* pugnant pro salute piorum, s. *omnia*, *quae sunt in rerum natura*, inserviunt felicitati verorum Dei cultorum. Confer etiam Sap. VII, 17. De *hominibus* s. *genere humano* legitur Sap. XIV, 6. et X, 1. ubi Adam appellatur πατὴρ τοῦ κόσμου. *Etym. M.* κόσμος σημαίνει τὸ ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ τῶν ἐν μέσῳ σύστημα καὶ σύγκριμα. Vide quoque *Aristotelem de mundo* statim ab initio. *Hesych.* κόσμος, καλλωπισμὸς, κατασκευὴ, τάξις, κατάστασις, στρατηγὸς κεκοσμημένος, κάλλος. *Suidas*: σημαίνει δὲ ὁ κόσμος τέσσαρα, εὐπρέπειαν, τόδε πᾶν, τὴν τάξιν, τὸ πλῆθος παρὰ τῇ γραφῇ. - Vide quoque supra s. v. κεφαλή.

*ΚΟΣΜΟΦΟΡΕ'Ω, *mundum porto s. gesto*. 4 Macc. XV, 31. ubi arca Noachi κοσμοφοροῦσα dicitur, h. e. *mundum vectans*.

ΚΟ'ΣΥΜΒΟΣ vel *ΚΟ'ΣΣΥΜΒΟΣ*, *nodus cri pitis redimiculum*, *fibula*, *vestis fimbriata*. שָׁבַץ I *tum opus facio*. Exod. XXVIII, 35. οἱ κόσυμβοι ἐκ βύσσου, *vincula* (aut potius *fimbriae*) tunicaru – שְׁבִיסִים, *reticula*. Ies. III, 18. ἀφελεῖ κύριος τὰ ἐ τοὺς κοσύμβους, auferet Dominus torques et fibul *mius* hanc vocem h. l. retulit ad שַׂהֲרֹנִים (ש p *lunulae*, *monilia pretiosa*, quod rectius vide *Cyrilli MS. Brem*. Κόσυμβος, ἀνάδεσμος. *Lex*. *Barocc*. κόσυμβος, κροσσὸς, ἢ ὁ ἀνάδεσμος. Dicitu κόμβωμα, quod vide supra. *Gloss*. in *Octateuch*. a *Bibl. Gr*. l. V. c. 40. p. 64. κοσύμβους, κροσσωτὰ ἱμ *das*: κόσυμβος, καὶ κοσύμβη, ἀνάδεσμος. ἢ χιτὼν Cf. *Braunius* de *vestitu sacerd. hebr*. lib. I. c. 17. § ac *Ribera* de *vest. sacerd*. lib. III. c. 7.

ΚΟΣΥΜΒΩΤΟ'Σ et *ΚΟΣΣΥΜΒΩΤΟ'Σ*, *no dis adstrictus*, *fibulis adstrictus* vel *ornatus*, vel lunt, *fimbriis ornatus*. שָׁבַץ Pih. *ocellatum opus* Exod. XXVIII, 39. κοσυμβωτοί. Legerunt שִׁבְּצוֹת *ocellatio*. Exod. XXVIII, 4. χιτῶνα κοσυμβωτὸν fimbriis ornatam. *Lex. Cyrilli MS. Brem*. Κοσυμβ να;, κροσσωτούς.

ΚΟΤΥ'ΛΗ, *cotyla*, *cavitas*, *cavum*, *sexta sura liquidorum*, item: *acetabula* (Plin. XXV h. e. *cavitates illae*, *quibus coxendices infiguntur*, *bus eaedem vertuntur*, quae *Hippocrates* κοτυληδόν בַּת, *bathus*. Ezech. XLV, 14. – לֹג, nomen mens dorum. Lev. XIV, 10. 12. 15. 21. 24. *Gloss. Br* κράσεως μέτρον. *Suidas*: κοτύλη, ὃ νῦν καλοῦσι ἡμίξ τὸ ἐκεῖ κεῖσθαι τὴν ὕλην. Cf. *Athenaeum* Lib. XI. et *Martinii Lex*. p. 520.

ΚΟΥΛΕΟ'Σ, i. q. κολεός, *vagina*. תַּעַר, ide XVII, 51. Ierem. XLVII, 16. *Hesych*. κουλεός, ξιφ

ΚΟΥΡΑ', *tonsura*. גֵּז, *vellus*. Deut. XVII XXXI, 20.

"ΥΦΟΣ ΚΟΥΡΑ~Σ. אַרְגַּז, *capsa*. *Aqu*. 1 S בָּאַרְגַּז, ἐν ὕφει κουρᾶς. Sc. legit divisim בָּאֵרֶג גַּז (*ὑφειν*, *texere*, et גַּז est κουρεῖν, *tondere*), et ita sed nullo sensu. Minime ergo vox κουρᾶς in me ut a *Drusio* in *Fragm. Vett. Intt. Graec*. p. 255. Conf. *Bocharti Hieroz*. P. I. Lib. II. c. 56. p. 368.

ΚΟΥΡΕΥ'Σ, *tonsor*. אִישׁ, *vir*. *Inc*. et *LXX* 20. τὸν κουρέα convenienter seriei orationis, ubi le quam solus codex *Vat*. exhibet, mihi mera eme textum hebr. esse videtur. Vide ad h. l. *Holmesius*. *sor*, a rad. Arab. حلب, *traxit*, *tractim rasit*. Eze

ΚΟΥΦΙ'ΖΩ, *levo, allevo, tollo, attollo.* הֵקַל Hiph. a קָלַל. Exod. XVIII, 22. κουφιοῦσιν (scil. τὶ) ἀπό σου, *levabunt te onere*, quasi pro הָקֵל, *leva te onere*, legerint וְהָקֵלּוּ, sensu sat commodo. 1 Sam. VI, 5. ὅπως κουφίσητε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν, ut *attollatis* manum eius a vobis, h. e. ut *remittat* ira eius a vobis. 1 Reg. XII, 4. κούφισον (sc. τὶ) ἀπὸ τῆς δουλείας, *remitte* aliquid ab illa servitute. Vide et v. 9. 10. Ion. I, 5. τοῦ κουφισθῆναι ἀπ' αὐτῶν, ut *allevarentur* ab illis. Conf. Act. XXVII, 38. et ad h. l. *Alberti* p. 281. – חָשַׂךְ, *cohibeo.* Esdr. IX, 13. ἐκούφισας ἡμῶν τὰς ἀνομίας, *sustulisti* peccata nostra, ubi in textu legitur חָשַׂכְתָּ לְמַטָּה, *prohibeo deorsum*, coll. 3 Esdr. VIII, 88. Iob. XXI, 30. εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κουφίζεται ὁ πονηρὸς, in diem interitus *erigitur* impius. *Hesych.* κουφίζει, μετεωρίζεται.

ΚΟΥ'ΦΟΣ, *levis, celer, velox*, it. *facilis, impedimento carens.* קַל, idem. 2 Sam. II, 18. Cohel. IX, 11. Ies. XVIII, 2. et alibi. – נָקֵל: קָלַל, Kal et Niph. 2 Sam. I, 23. 2 Reg. III, 18. – *קַלְקֵל, *leviseimus.* Οἱ λοιποὶ Num. XXI, 5. *Vulg. levieeimo.* In *Cod. Paul. Lips.* in margine explicationis causa additur: ματαίῳ, ξηρῷ. – נָקֵל part. Niph. 1 Sam. XVIII, 23. 2 Reg. XX, 10. *Theod.* Prov. XIV, 6. ubi *Vulg.* recte per *facilis* reddidit. LXX εὐχερής. – רֵיקָם, *vacue. Inc.* Exod. XXIII, 15. κοῦφος, *levie*, sc. *manibus*, ita ut nihil aut parum muneris loco Deo offeras. V. supra s. κενός. Sap. V, 11. *levie pondere.* Sir. XI, 21. κοῦφον (*facile*) ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου – πλουτίσαι πένητα, coll. v. 26. Sir. XIX, 4. κοῦφος καρδίᾳ, *levis corde*, h. e. *parvi iudicii et cerebri. Hesych.* κοῦφος, ἐλαφρὸς, ταχὺς, γοργὸς, εὔκαιρος. Idem: κοῦφον, κόπον (lege ἄκοπον), μετέωρον.

ΚΟΥ'ΦΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *levis eum, velox eum.* נָקַל Niph. a קָלַל. Ies. XXX, 16.

ΚΟΥΦΟ'ΤΕΡΟΣ, compar. *levior.* קָלַל sequ. מִ, *levis eum prae*, Kal. Ier. IV, 13.

ΚΟΥ'ΦΩΣ, *leviter.* קַל, *levis.* Ies. V, 26.

ΚΟΥ'ΦΩΣ ΠΟΙΕ'Ω, *leviter facio.* קָלַל, *vilesco. Symm.* Iob. XXXIX, 34. κούφως ἐποίησα, leviter, h. e. *inconsiderate egi.* Arbitror autem, *Symmachum* potius scripsisse κούφως ἐλάλησα, quia *Vulgatus Symm.* secutus habet: *leviter locutus sum.* Postulat etiam hanc lectionem series orationis in textu hebraico.

ΚΟ'ΦΙΝΟΣ, *cophinus, corbis.* דּוּד, *ahenum, olla*, it. *eporta. Symm.* et LXX Ps. LXXX, 5. *Symm.* Ier. XXIV, 1. – סַל, *corbis, canistrum. Aqu.* Gen. XL, 16. κοφίνους. *Drusius* legerat κόφινοι, sed accusativum κοφίνους postulat series orationis. *Suidas:* κόφινος, ἀγγεῖον πλεκτόν.

*__ΚΟ'ΨΟΣ__. Est vox nihili, quae Tob. XIV, 10. in *Alex.* et *Ald.* pro σκότος legitur.

ΚΌΧΛΑΞ, *silex*, *saxum*. צֻמֶּר, *iugum*, *it. iugerum*. 1 Sam. XIV, 14. N. L. Vide et 1 Macc. X, 73.

**ΚΡΆΒΑΤΟΣ* vel *ΚΡΆΒΒΑΤΟΣ*, *grabatus*, *lectus*, *in quo sedetur*. Voce hac a *Bielio* neglecta usus est, teste *Hieronymo*, *Aquila* Amos. III, 12. pro hebr. עֶרֶשׂ, *stratum*. *Vulg. grabato*. Vide ad h. l. *Montfauconium*.

ΚΡΑΔΑΊΝΩ, *vibro*, *commoveo*, *concutio*, *quatio*. 2 Macc. XI, 8. 3 Macc. II, 22. *Hesych.* κραδαίει (lege: κραδαίνει), σείει, τινάσσει. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κραδαίνει, σείει. *Phavor.* κραδάνων (forte legendum κραδαίνων) καὶ κραδάων, κινῶν, σείων, δονῶν, σαλεύων.

ΚΡΆΖΩ, *clamo*, *vociferor*. *הֵרִיעַ: הִתְרֹעַע, Hiph. et Hithp. a ריע, *clango*. Ios. VI, 16. Psalm. LXIV, 14. - צָעַק, *clamo*. 2 Sam. XIII, 19. XIX, 4. Iob. XXXV, 9. et alibi saepius. 2 Sam. XIX, 28. loco καὶ τοῦ κεκραγέναι με ἔτι πρὸς τὸν βασιλέα reponere mallem: καὶ τὸ κεκραγέναι με ἔτι ἢ πρὸς τ. β. - צָנַח, *desilio*. *Al.* Iud. I, 14. ἔκραζεν. Auctor huius versionis legit חָצְנָה, a חצן, quod in l. *arab. chald.* et *aethiop. clamare* notat. Vide Ies. XLII, 11. - צָעַק. Gen. XLI, 56. Ex. V, 8. Num. XI, 2. et alibi. - צְעָקָה, *clamor*. Ierem. XLVIII, 3. - קָרָא. Iud. XVIII, 23. Ies. XXXI, 4. et alibi saepius. - רֵעַ, *vociferatio*. Exod. XXXII, 16. - שְׁאָגָה, *rugitus*. Ps. XXXI, 3. - שִׁוַּע Pih. a שׁוע. Iob. XIX, 7. XXX, 20. 28. et alibi. *Suidas:* κεκράξομαι, οὐκ ἐπὶ φωνῆς, ἀλλ᾽ ἐπὶ προθυμίας, καὶ συντόνου καὶ σπουδαίας εὐχῆς. *Δαβίδ·* (Psalm. XXVII, 1.) πρὸς σὲ, κύριε, κεκράξομαι.

**ΔΙΑΚΕΝΗ͂Σ ΚΡΆΖΩ*, *inaniter clamo*. פָּתַק, *rudo*. Iob. VI, 5.

**ΜΈΓΑ ΚΡΆΖΩ*, *magnopere clamo*. קָרָא מְלֹא, *clamo impleo*, h. e. *plena voce clamo*. Ierem. IV, 5.

ΚΡΑΙΠΑΛΆΩ, *crapulam sentio*, *dolore capitis laboro ex nimio potu*, *crapulor*, *inebrior*. הִתְרוֹנֵן Hithp. *canto*. *Aqu.* LXX Ps. LXXVII, 71. κεκραιπαληκὼς ἐξ οἴνου, *inebriatus vino*. Non aliter legerunt, sed libere verterunt, nam inebriati fere cantare solent, unde iure dubitari potest, an recte haec versio *Aquilae* tribuatur in *Hexaplis*. Caeterum pertinet huc glossa *Hesychii:* κεκραιπαληκὼς, εὐφραινόμενος, ἢ εὐφραμμένος. - *נוּעַ, *titubo*, ut ebrii facere solent. Ies. XXIX, 9. Hic quoque causam posuerunt pro effectu. - שָׁכַר, *largo potu me repleo*, *inebrior*. Ies. XXIX, 9. κραιπαλήσατε, οὐκ ἀπὸ σίκερα, οὐδὲ ἀπὸ οἴνου, *inebriamini* non (magis quam) a sicera neque a vino. - *שִׁכּוֹר, *ebrius*. Ies. XXIV, 20. κραιπαλῶν, ubi duae versiones coaluerunt. *Suidas:* κραιπάλη, ὁ ἐκ πολλῆς οἰνώσεως παλμός. καὶ κραιπαλῶντα ἀντὶ τοῦ ἐκ μέθης ἀτακτοῦντα καὶ μεθύοντα. ἀπὸ τοῦ τὸ κάρα πάλλειν τοὺς μεθύοντας, ἢ ἀπὸ τοῦ σφάλλεσθαι τῶν καιρίων. *Etymol. M.*

κραιπάλη, ὃ σημαίνει τὴν μέθην. Conf. locum *Clementis Alex.* notatum infra in voce *μέθη*.

ΚΡΑ͂ΜΑ, *mixtio*, *id ipsum*, *quod mixtum est*, *mixtura*. מֶזֶג, *mixtura*, *temperamentum*. Cant. VII, 2. *Hesych.* κρᾶμα, κέρασμα καὶ εὔκρατον. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* Κρᾶμα, κέρασμα, μίγμα.

ΚΡΑΝΙΟΝ, *cranium*, *calvaria*. גֻּלְגֹּלֶת, idem. Iud. IX, 53. 2 Reg. IX, 35. Confer Luc. XXIII, 33. *Suidas: κρανίον, ἡ κεφαλή*.

ΚΡΑ΄ΣΠΕΔΟΝ, *fimbria*. כָּנָף, *ala*. Deut. XXII, 12. Zach. VIII, 23. *Symm.* 1 Sam. XV, 27. τοῦ ἄκρου τοῦ κρασπέδου, ubi tamen mihi certissimum est τοῦ κρασπέδου esse aut glossema, aut alius interpretis versionem *Symmacho* assutam. Confer tamen ib. XXIV, 27. – מְעִיל, *pallium*. *Symm.* 1 Sam. XV, 27. – צִיצִת, *cincinnus*. Num. XV, 36. *Aqu. Theod.* et LXX Ezech. VIII, 3. Sc. צִיצִת metaph. quoque notat *fimbriam comatam*, s. *comae quodammodo similem*. *Hesych.* κράσπεδα, τὰ ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ ἱματίου κεκλωσμένα ῥάμματα, καὶ τὸ ἄκρον αὐτοῦ. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κράσπεδον, τὸ τοῦ ἱματίου ἄκρον, ἔνιοι δὲ τὸ θυσανωτὸν τοῦ χιτῶνος. Confer *Suiceri Thes. Eccles.* T. II. p. 156. et *Lex. N. T.* s. h. v.

ΚΡΑΤΑΙΟ'Σ, *fortis*, *robustus*, *magnus*. אַדִּיר, *magnificus*. Psalm. CXXXV, 18. Num legerunt אַבִּירִים? *Symm.* Ies. XXXIII, 21. – אָמִיץ, *valde firmus et robustus*. Iob. IX, 4. – גִּבּוֹר, *fortis*, *validus*. Nehem. IX, 32. – גָּלָל, *devolutio*. Esdr. VI, 3. Lapides, qui devolvendi sunt, sunt lapides magni. – חָזָק. Exod. III, 19. VI, 1. XIII, 9. et alibi saepius. – חֹזֶק, *robur*. Exod. XIII, 3. 14. 16. – *כֵּס יָהּ, *thronus Iehovae*. Exod. XVII, 16. sec. codd. *Holmes.* – מָגֵן, *clypeus*. Psalm. XLVI, 8. ubi מָגֵן metaph. de iis acceperunt, qui alios tuentur ac defendunt. – *מָעוֹן. *Symm.* sec. *Procop. Cat. Niceph.* p. 166. Iud. VI, 26. κραταιοῦ. – נוֹרָא part. Niph. a יָרֵא, *terribilis*. Deut. VII, 21. – עֹז. Psalm. LVIII, 3. Cant. VIII, 6. – עֹז, *robur*. Iob. XXVI, 2. Psalm. LXX, 8. – עָזוּז. Psalm. XXIII, 8. – עֲצוּם. Psalm. CXXXIV, 10. – עָצַם, *robustus sum*. Dan. VIII, 24. – עֹצֶם, *robur*. Iob. XXX, 21. – עָרִיץ, *tyrannus*. Ps. LIII, 3. LXXXV, 13. – *צֹר, *Tyrus*. *Symm.* Ps. XLIV, 13. Deduxit a צוּר, *rupes*, *petra*. Vide infra s. v. κράτιστος. – *שֹׁפֵט, *iudex*. Ps. CXL, 6. οἱ κραταιοὶ αὐτῶν. Legendum κριταὶ, *iudices*, ut habet *Vulg. Aldin. et Compl.* – תְּקֵף chald. *robur*. Dan. II, 37. Sir. XII, 6. ἡμέρα ἐκδικήσεως κραταιά, h. e. tempus poenae *terribile et valde grave*, coll. Prov. XXIV, 5. Nam κραταιὸν notat *omne*, *quod summum est in suo genere*, tam bono quam malo sensu. Sap. VI, 8. κραταιοὶ, *principes*, qui v. 9. τύραννοι, et v. 1. βασιλεῖς appellantur. 3 Esdr. VIII, 47. κραταιὰ χεὶρ respondet hebr. טוֹב. Esdr. VIII, 18. Sir. XLVI, 7. *Hesych.* κραταιᾶς, ἰσχυρᾶς.

*ΚΡΑΤΑΙᾺ ἸΣΧΎΟΣ. עֹז, *robur.* Habac. III, 4. *κραταιὰν ἰσχύος αὐτοῦ*, hebr. עֻזֹּה. Coaluerunt hic duae versiones, et pro *κραταιὰν* alius legit *καρδίαν*.

ΚΡΑΤΑΙῸΣ ΕἸΜῚ, *fortis sum.* אַמִּיץ, *robustus.* *Symm.* Iob. IX, 19. *κραταιὸς ἐστί.*

ΚΡΑΤΑΙῸΣ ΓΊΝΟΜΑΙ, *fortis fio.* חָזַק, *fortis.* Ez. III, 14.

ΚΡΑΤΑΙΌΤΕΡΟΣ. Compar. *fortior.* חָזָק sequ. מ, *fortis prae.* Ezech. III, 9.

ΚΡΑΤΑΙΌΤΗΣ, *fortitudo*, *robur.* בְּאֵוָה, *elatio.* Ps. XLV, 3.

ΚΡΑΤΑΙΌΩ, *fortifico*, *roboro*, *firmo*, *confirmo*, item: *invalesco*, *praevaleo*, *firmiter propono*, *instauro.* *אָחַז, *apprehendo*, *teneo.* *Inc.* 2 Sam. VI, 6. *ἐκραταίωσεν*, firmavit, sc. in curru, nempe apprehendendo ac tenendo arcam foederis. Non opus itaque est, ut *ἐκράτησεν* legatur. – אָמֵץ, *firmus*, *robustus*, *fortis sum.* Ruth. I, 18. *ἰδοῦσα δὲ, ὅτι κραταιοῦται αὐτὴ τοῦ πορεύεσθαι μετ᾽ αὐτῆς*, videns autem, quod *firmiter in sententia perstaret* proficisci secum. 2 Sam. XXII, 18. *ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμὲ*, robore me *superabant.* Vide et Psalm. CXLI, 9. Psalm. XXX, 25. *ἀνδρίζεσθε καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία ὑμῶν*, animo forti et *constanti* estote. Ps. LXXIX, 16. 18. *ὃν ἐκραταίωσας σεαυτῷ*, quam tibi *roborasti.* – גָּבַר, *valeo*, *invaleo*, *praevaleo.* 1 Sam. I, 23. *ὑπὲρ λεόντων ἐκραταιώθησαν*, leonibus *robustiores* (*Vulgatus* rectius *fortiores*) *facti sunt.* 2 Sam. XI, 25. *ἐκραταίωσαν ἐφ᾽ ἡμᾶς οἱ ἄνδρες*, *praevalebant* nobis viri. Psalm. CII, 11. *ἐκραταίωσε κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτὸν*, *magnam fecit* Dominus misericordiam suam super illos, qui timent ipsum. Vide et Ps. CXVI, 2. Adde *Ed. Quint.* Ps. LXIV, 4. – *הֶעֱרִיץ Hiph. *reformido*, *metuo*, *timeo.* *Symm.* Ies. XXIX, 23. ubi *κραταιοῦν* notat *laudibus celebrare.* *Vulg. praedicabunt.* Vide *Lex. N. T.* s. v. *κράτος.* Vox hebr. h. l. *revereri* notat, quod fere eodem redit. – הִתְחַפֵּשׂ Hithp. *dissimulo me.* 2 Par. XXXV, 22. *πολεμεῖν αὐτὸν ἐκραταιώθη*, *cupidus erat* cum illo dimicandi. Non male quoad sensum. – חָזַק in *Kal*, *Pih. Hiph.* et *Hithp.* 1 Sam. IV, 9. *κραταιοῦσθε καὶ γίνεσθε εἰς ἄνδρας*, *fortes estote*, et viros vos praestate. 2 Sam. X, 12. *ἀνδρίζου καὶ κραταιωθῶμεν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἡμῶν*, virum te praesta et *fortes simus* pro populo nostro. Conf. 1 Cor. XVI, 13. 1 Sam. XVII, 50. *ἐκραταίωσε Δαβὶδ ἐπὶ τὸν ἀλλόφυλον*, *praevalebat* David alienigenae. 1 Sam. XXIII, 16. *ἐκραταίωσε τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐν κυρίῳ*, eum *cohortatus est* ad fiduciam in Deo ponendam. Vide et Neh. VI, 9. 2 Sam. X, 11. *ἐὰν κραταιωθῇ Συρία ὑπὲρ ἐμὲ*, si *praevaleat* mihi Syria. 1 Reg. XX, 23. *ἐκραταίωσαν ὑπὲρ ἡμᾶς*, *praevaluerunt* nobis. Vide et v. 25. 2 Reg. III, 26. 2 Sam. XI, 27. *κραταίωσον τὸν πόλεμόν σου εἰς τὴν πόλιν, καὶ*

κατέσπασον αὐτὴν καὶ κραταίωσον, sc. *ἑαυτὸν*, *fortiter continua* bellum adversus urbem, et destrue illam, et *fortis esto.* 2 Reg. XII, 14. *ἐκραταίωσαν ἐν αὐτῷ τὸν οἶκον κυρίου*, *instaurabant* illo domum Domini. Vide et 2 Par. XXXIV, 8. 2 Reg. XV, 19. *τοῦ κραταιῶσαι τὴν βασιλείαν αὐτοῦ*, ut *firmaret* regnum eius. Ps. LXIII, 5. *ἐκραταίωσαν ἑαυτοῖς λόγον πονηρὸν*, *firmiter sibi proposuerunt* rem malam. Adde *Inc.* 1 Reg. II, 2. *Symm.* 2 Sam. III, 6. ubi *κραταιοῦσθαι* est *primas tenere partes*, *praefectum esse*, *regere*. LXX *κρατεῖν*. *Vulg. regebat.* Conf. supra s. *ἐνισχύω*. – חָזֵק, verbale, *invalescens.* 2 Sam. III, 1. – חֶזְקָה, *robur.* *Al.* 2 Par. XII, 1. *ἐκραταιώθη.* – *כָּבַשׁ, *subigo*, *potestati subiicio.* Ios. XVIII, 1. *ἐκραταιώθη* sec. cod. *Alex.* quae lectio minime sollicitanda ac in *ἐκρατήθη* mutanda mihi videtur. – מָעוֹז, *robur.* 2 Sam. XXII, 33. – מָשַׁל, *dominor.* 2 Sam. XXIII, 3. – נָכוֹן Niph. a כּוּן. *Al.* 1 Reg. III, 1. – עֹז, *robur.* Ps. CIV, 4. *κραταιώθητε.* Legerunt עֻזּוּ, ut sit Imp. Kal. – *עַז, *fortis.* *Aqu.* Ies. XIX, 4. *κεκραταιωμένος.* – עָזַז. Iud. III, 10. Ps. IX, 20. LXXXVIII, 14. *Aqu.* Ps. LI, 9. – *עֲזָאזֵל, *caper emissarius.* *Aqu.* Levit. XVI, 8. *εἰς κεκραταιωμένον* sec. cod. *Basil. Coisl.* et *Lips. Paul.* Sc. loco עֵז, *hircus*, legit עֹז. Vide ad h. l. *Scharfenbergium.* – – עָצַם: הֶעֱצִים, Kal et Hiph. Psalm. XXXVII, 20. LXVIII, 6. CIV, 23. *Aqu. Theod.* Psalm. CXXXVIII, 17. – פֹּרֵר Pih. *disrumpo*, a פּוּר. Ps. LXXIII, 14. *ἐκραταίωσας ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν θάλασσαν.* *Rosenmüllerus* ad h. l. eos legisse putat צָרַרְתָּ. Mihi vero potius libere transtulisse videntur, recte nempe videntes, alludi h. l. ad historiam transitus Israelitarum per mare rubrum. Exod. XIV, 22. – שָׂגַב in Niph. et Hiph. Iob. XXXVI, 22. *ὁ ἰσχυρὸς κραταιώσει ἐν ἰσχύϊ αὐτοῦ*, robustus *praevalebit* in robore suo. Psalm. CXXXVIII, 5. *ἐκραταιώθη*, *praevalet.* – חֲסַן chald. *dirigor.* Dan. IV, 30. – תְּקֵף chald. Dan. V, 22.

ΚΡΑΤΑΙΩΜΑ, *firmamentum*, *robur.* מָעוֹז, *fortitudo*, *robur.* Ps. XLII, 2. *Aqu.* Iud. VI, 26. sec. *Procopium Cat. Niceph.* p. 166. Vide ad h. l. *Scharfenbergium.* *Symm. Theod.* Prov. X, 29. – *מִשְׂגָּב nomen proprium. *Aqu. Symm.* Ierem. XLVIII, 1. – סוֹד, *arcanum.* Ps. XXIV, 15. sec. ed. Vtam et LXX. Legerunt סְעַד, a סָעַד, *firmare*, *fulcire*, aut deduxerunt a יָסַד, *fundare*, *sustentare.* *Vulg. firmamentum.* – סֶלַע, *rupes.* Psalm. XXX, 4. – עֹז. Psalm. XXVII, 11. – עֲצֻמוֹת plur. *fortia.* *Theod.* Ies. XLI, 21. *κραταιώματα.* – צַר, *angustia.* 1 Sam. II 32. sec. LXX et *Theod.* *τὸ κραταίωμα νεῶν* aut *μαῶν*. Ex sententia *Scharfenbergii* ad h. l. uterque, omissa voce צַר, pro מָעוֹן, *habitatio*, legit מָעוֹז, *robur*, ut iam ante eum statuit *Fischerus* de *Verss. GG. V. T.* p. 154. Sed, ut recte observavit *Doederleinius* in *Bibl. Theol.* P. II. p. 36., צַר aliis punctis subiectis legerunt צר s. צוּר.

ΚΡΑΤΑΙΩ͂Σ, *fortiter*, *potenter*, *valide*, *vehementer*. בְּחָזְקָה, *in robore*. Iud. VIII, 1. 1 Sam. II, 16. – Vide quoque infra s. *παιδεύομαι*.

ΚΡΑΤΑΙ'ΩΣΙΣ, *virtus*, *firmitas*, *robur*. מָעוֹז, idem. Ps. LIX, 7. – עֹז, *fortitudo*. *Aqu.* Ies. XLII, 25. – *עֹצֶם, *robur*. *Symm.* Ps. CXXXVIII, 15. ubi *κραταίωσις* est corroboratio illius materiae mollis et infirmae in corpore humano, quae tum fit, cum ossiculis sustineri et erigi incipit embryo. – תַּעֲצֻמוֹת plur. *vires*. Ps. LXVII, 58. Iudith. VII, 20. *vigor animi et corporis*.

ΚΡΑΤΕΡΟ'Σ, i. q. *κραταιὸς*, *robustus*, *vehemens*. אַמִּיץ, idem. *Aqu.* Amos. II, 16. *κρατερὸς τὴν καρδίαν*. Idem Zach. VI, 3. – צִיר, *figura*, *species*. *Symm.* Psalm. XLVIII, 15. *κρατερόν*. Non legit צוּר, *rupes*, sed sensum expressit. Vide et 2 Macc. XII, 1. *γενομένης δὲ κρατερᾶς μαχης*.

ΚΡΑΤΕ'Ω, *firmiter*, *fortiter teneo*, *retineo*, *obtineo*; *potior*, *firmiter adhaereo*, *maneo*, *tango*, *prehendo*, *capio*, *apprehendo*, *sustineo*, *praevaleo*, *validus sum*, *invalesco*, *conforto*, *dominor*, *impero*, *instauro*, *possideo*, et *κρατέομαι*, *abscondor*. אָהַב, *amo*. Prov. XVIII, 21. *οἱ δὲ κρατοῦντες αὐτῆς*, sc. *γλώσσης*, qui *compescunt* eam, sc. linguam, seu *imperantes* linguae. Legerunt sine dubio אֹחֲזֶיהָ, quae lectio, ut recte iudicat *Iaegerus*, non premitur saltem intellegendi difficultate, quae vulgatam impedit. – אֲחִידָן Chald. plur. *aenigmata*. Dan. V, 13. *ὁ ἀναγγέλλων κρατούμενα*, annuncians *abscondita*. *Scharfenbergius* ad h. l. statuit, mutato ן in ר pro more hanc versionem ortam esse. Fortasse autem *κρατούμενα* ortum est ex *κρυπτόμενα*, quod *Complut.* habet. – אָחַז, *capio*, *apprehendo*. 2 Sam. VI, 6. *ἐκράτησε αὐτὴν*, *tenuit* eam, sc. *apprehendendo*, coll. Iud. XVI, 21. ubi etiam est *tenere apprehendendo*, *ut captivum abducas*. Psalm. LXXII, 23. *ἐκράτησας τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου*, *tenuisti* manum dexteram meam. Cant. III, 4. *ἐκράτησα αὐτὸν*, *καὶ οὐκ ἀφῆκα αὐτὸν*, *firmiter tenui* illum, et non dimisi illum. Cohel. II, 3. *τοῦ κρατῆσαι ἐπ' εὐφροσύνην*, ut *obtinerem* laetitiam, vel, ut alii vertere malunt, ut *regerem imperio ac dominarer* in exultantem laetitiam. Nonnulli legere malunt *ἀφροσύνην*. Sed laetitia effusa in voluptates carnales est *stultitia*. Cant. VII, 8. *κρατήσω τῶν ὑψέων αὐτοῦ*, *prehendam* summitates eius. *Theod.* Psalm. LXXVI, 5. – אַמִּיץ, *robustus*. Iob. IX, 19. *ἰσχύϊ κρατεῖ*, *robore valet*. – אִמֵּץ Pih. *roboro*. Amos. II, 14. *ὁ κραταιὸς οὐ μὴ κρατήσῃ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ*, robustus non *valebit robore suo*. – בּוֹא, *venio*. Prov. XXVIII, 22. *κρατήσει αὐτοῦ*, sc. *πλούτου*, quod ex antecedentibus supplendum est. Libere verterunt. In textu hebr. legitur *veniet ei*, h. e. *continget*, sensu eodem. – הִכְתִּיר Hiph. *cingo*. Prov. XIV, 18. *κρατήσουσιν αἰσθήσεως*. Non sine emphasi hoc dictum est: tanquam coronam regiam

tenebunt, s. tanquam signum imperii ac summum ornamentum. - הֵקִים Hiph. a קוּם, constituo. Prov. XXX, 4. τίς ἐκράτησε πάντων τῶν ἄκρων τῆς γῆς; quis dominatur omnibus extremitatibus terrae? Secundum textum hebr. quis statuit terrae terminos suos? sensu non admodum diverso. - חזק in Kal, Pih. Hiph. et Hithp. Gen. XIX, 16. Ies. XLI, 13. Iud. VII, 8. τῶν δὲ τριακοσίων ἀνδρῶν ἐκράτησεν, trecentorum autem virorum dux erat. Iud. XVI, 27. κρατοῦντα τὴν χεῖρα αὐτοῦ, qui tenebat manum ipsius. 2 Sam. III, 6. Ἀβεννὴρ ἦν κρατῶν τοῦ οἴκου Σαοὺλ, Abner firmiter adhaerebat domui Saulis. 2 Sam. XIII, 14. ἐκράτησεν ὑπὲρ αὐτοῦ, praevalebat illi. Vide et 1 Par. XIX, 12. Al. 2 Sam. X, 11. 2 Sam. XVI, 21. ubi κρατεῖν sec. Compl. est i. q. κραταιοῦσθαι. Nehem. III, 6. τὴν πύλην ἐκράτησαν, portam instaurabant. Vide et v. sequ. ubi eodem sensu verbum occurrit. 2 Reg. XII, 5. ubi κρατεῖν fortificare, bene ac firmiter restaurare ac reparare notat. Vide supra s. v. ἐνισχύω. Ier. XX, 7. ἐκράτησας, praevaluisti. Ezech. XXII, 14. εἰ κρατήσουσιν αἱ χεῖρές σου; num manus tuae sustinebunt? Mich. VII, 18. οὐκ ἐκράτησεν ὀργὴν αὐτοῦ; non retinuit iram suam? Nah. II, 1. κράτησον ὀσφύος, conforta lumbum. In Gloss. in Proph. exponitur ἡδονῆς ἐγκρατεύου, voluptate te contineas. - חָזְקָה, robur. Dan. XI, 2. - כָּבַשׁ, subigo, potestati subiicio. Ios. XVIII, 1. ἡ γῆ ἐκρατήθη ὑπ' αὐτῶν, terra illis subiecta fuit. Confer Act. II, 24. - לָכַד, capio. Deut. II, 34. III, 4. ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ, cepimus omnes urbes eius. Vide et Iud. VIII, 12. et conf. 1 Macc. I, 2. Sic et Aelianus V. H. VII, 19. δύο νεῶν Μεγαρίδων κρατήσας. Hab. I, 10. - מַאֲמַצִּים plur. robora. Iob. XXXVI, 19. πάντας τοὺς κρατοῦντας ἰσχύν, omnes robore valentes. Sic quoque Theod. Habuerunt pro participio Hiphil. - מָלַךְ, regno. Esth. I, 1. χωρῶν ἐκράτησε, provinciis imperabat. Sic Aelian. V. H. III, 18. παμπόλλων ἐθνῶν μία πόλις κρατεῖ, in plurimas gentes una urbs imperium tenet. - מָשַׁל, dominor. Prov. XVI, 32. ὁ κρατῶν ὀργῆς, qui imperat irae. Vide et Prov. XII, 25. XVII, 2. - נאחז Niph. detentus. Symm. Gen. XXII, 13. κρατούμενος, detentus. - עֲבֹדָה, opus. Ies. XXXII, 17. κρατήσει ἡ δικαιοσύνη ἀνάπαυσιν, obtinebit iustitia requiem. - עָנַק, torque cingo. Psalm. LXXII, 6. ἐκράτησεν αὐτοὺς ἡ ὑπερηφανία αὐτῶν. Sensum expresserunt. Κρατεῖν est h. l. occupare, in potestatem suam redigere, etiam vinctum tenere, ut lat. tenere. - עָצַר, detineo. Dan. X, 8. οὐκ ἐκράτησα ἰσχυρὸς, non mansi validus. Sed fortasse ibi loco ἰσχυρὸς reponendum est ἰσχύος. Dan. XI, 6. οὐ κρατήσει ἰσχύος βραχίονος, non retinebit robur brachii. - פְּרָזוֹן, pagus, paganus. Al. Iud. V, 7. Sic quoque cod. Oxon. et Theodoretus Quaest. 12. p. 330. Permiscuerunt verba פָּרַז, separare, et פָּרַץ, invalescere, po-

tentia s. *opibus augeri.* Vide *Doederlein. Bibl. Theol.* T. II. p. 52. - רָדָה, *dominor. Aqu.* Ps. XLVIII, 15. *κρατήσουσι.* - רֹדֵם part. cum affixo pronom. *dominans illis. Aqu.* Psalm. LXVII, 29. *κρατῶν αὐτῶν.* - שָׁפַט, *iudico.* Prov. VIII, 16. *τύραννοι δι' ἐμοῦ κρατοῦσι γῆς*, principes per me terrae *imperant.* Conf. Sap. III, 8. X, 2. - תָּמַךְ, *sustento. Al.* Prov. XXXI, 19. ubi LXX *ἐρείδει.* - תָּפַשׂ, *teneo, capio.* Ezech. XXI, 11. Sap. XIV, 19. *τῷ κρατοῦντι*, vel *principi*, qui idolum formandum dedit, vel *domino*, qui pretio ad imaginem conficiendam conduxit eum. Sirac. X, 13. *ὁ κρατῶν αὐτῆς*, *qui se ab ea agi ac regi siverit:* ubi *κρατεῖν τινὸς* est *alicui rei adhaerere, addictum, studiosum esse.* (Sic quoque Sir. I, 16. IV, 14. XXV, 14. et conf. Hebr. IV, 14.) Sir. XXIII, 6. *κρατήσεις*, *retineas in officio.* Sap. XIV, 16. *κρατηθὲν τὸ ἀσεβὲς ἔθος*, *invalescens* impia consuetudo. Sir. XXI, 15. *πᾶσαν γνῶσιν οὐ κρατήσει*, omnem scientiam non *retinebit.* 1 Macc. I, 2. *οὐκ ἐκράτησε τῶν σκύλων αὐτῆς*, non *obtinuit* spolia eius. 1 Macc. X, 52. *ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς*, regno *potitus sum.* 2 Macc. IV, 10. *τῆς ἀρχῆς κρατήσας*, *obtinens* principatum. Vide et v. 27. et 2 Macc. V, 7. Conf. *Raphel. annot. Herod.* ad Ebr. VI, 18. p. 610. 2 Macc. IV, 50. *κρατηθείσης τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Ἑβραίων*, *possessa* ab Ebraeis civitate. *Hesych. κρατεῖ, μένει, κρύπτει, κυριεύει, δυνάμει ἄρχει.*

ΚΡΑΤΗ'Ρ, *crater, calix, scyphus, vas, in quo vinum miscetur.* אַגָּן, *crater, pelvis.* Exod. XXIV, 6. Cant. VII, 2. - גָּבִיעַ, *scyphus, crater operculo tectus.* Exod. XXV, 31. 33. 34. XXXVII, 18. 20. 23. - נֵבֶל, *uter, lagena. Symm.* Ierem. XIII, 12. - קֻבַּעַת, *faex, faeculentum. Symm.* Ies. LI, 17. *Inc.* Exod. XXXVII, 17. *Gloss. in Octat. κρατῆρες, σίκλοι, ἢ σκύφοι. Schultensius* in *Comment.* ad Prov. XXII, 33. קֻבַּעַת per *poculum redimitum*, h. e. *coronatum vino*, explicavit, unde etiam apud LXX per *ποτήριον* ibidem redditur. - קֶרֶת, *civitas.* Prov. IX, 3. *συγκαλοῦσα ἐπὶ κρατῆρα*, convocans ad *convivium. Semlerus* in Ep. Crit. p. 24. suspicatur, *κρατῆρα* ex hebr. קֶרֶת graece scripto ortum esse, et primitus hic fuisse *κάρτα*, unde fecerint *κρατῆρα.* Mihi autem, omissa voce קֶרֶת, *ἐπὶ κρατῆρα* de suo addidisse videntur. Conf. ad h. l. *Iaegerum.*

ΚΡΑ'ΤΗΣΙΣ, *potentia, dominatio, imperium.* Sap. VI, 3.

ΚΡΑ'ΤΙΣΤΟΣ, superlat. a *κράτος*, *fortissimus, robustissimus, praestantissimus, optimus.* טוֹב, *bonus.* Ed. Vta et LXX Ps. XXII, 7. Amos. VI, 2. - מֵיטָב, *bonum, optimum.* 1 Sam. XV, 15. - נְעִמִים, *amoenus.* Ps. XV, 6. *ἐν τοῖς κρατίστοις*, sc. *χωρίοις*, in locis *optimis. Symm. καλλίστοις.* - צֹר, *Tyrus. Symm.* Ps. XLIV, 14. *θυγάτηρ κρατίστη*, filia *praestantissima. Hieronymus: filia fortis*, h. e. *bene munita.* De-

duxerunt a צור, *rupes*, *petra*. Vide supra s. v. *κραταιός*, et *Drusium* in *Fragm. Vett. Int. GG.* p. 929. 2 Maccab. III, 2. *ἐπιστολαῖς ταῖς κρατίσταις*, muneribus *praestantissimis*. 2 Maccab. IV, 12. *τοὺς κρατίστους τῶν ἐφήβων*, *robustissimos* epheborum. *Hesych. κράτιστος*, *ἰσχυρότατος*, *δυνατώτατος*.

ΚΡΆΤΙΣΤΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *optimus sum*. שָׁפַר, *pulcher sum*. Ps. XV, 6.

ΚΡΆΤΟΣ, *robur*, *vis*, *potentia*, *fortitudo*. אֵיתָן, *perennitas*, *constantia*. Gen. XLIX, 24. *συνετρίβη μετὰ κράτους τὰ τόξα αὐτῶν*. Habere אֵיתָן quoque notionem *firmitatis*, *roboris* ac *fortitudinis*, docuit *Simonis* p. 763. sequ. – *אָמֵץ, *roboro*. *Symmachus* (si modo eius est, accedit enim propius ad Hebraismum) Prov. XXIV, 5. *ὥσπερ κράτος ἰσχύος*, *sicut maxima vis*. Legit enim כֹּחַ - כְּאֹמֶץ pro participio כֹּחַ - מְאַמֵּץ. Caeterum ex h. l. simul apparet, *κράτος*, cum per hebraismum iungitur cum alio substantivo eiusdem significationis, notare *vim* et *potentiam magnam*, quod facit ad illustrationem Eph. I, 19. *κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ*, h. e. *per vim maximae eius potentiae*. – אַמִּיץ, *robustus*. Ies. XL, 26. *ἐν κράτει ἰσχύος οὐδέν σε ἔλαθε*, pro potenti robore nihil te latet. Confer mox notata ex Iob. XXI, 23. et Dan. IV, 26. – בֵּאוּת, *elatio*. Ps. LXXXVIII, 10. *σὺ δεσπόζεις τοῦ κράτους τῆς θαλάσσης*, tu imperas *vehementiae* maris. – גְּבוּרָה, *fortitudo*. *Symm.* Prov. VIII, 14. – *חָזְקָה, *fortitudo*. *Symm.* Ies. VIII, 11. – מָעוֹז. Dan. XI, 1. *εἰς ἰσχὺν καὶ κράτος*. – עֹז. Iob. XII, 17. *κράτος καὶ ἰσχύς*. Ps. LXXXIX, 13. *τίς γινώσκει τὸ κράτος τῆς ὀργῆς σου;* quis novit *potentiam* irae tuae? *Theod.* Prov. X, 16. *πόλις κράτους*, urbs *munita*. *Aqu.* Ps. XXVIII, 2. *δόξαν καὶ κράτος*. LXX ibi habent *τιμήν*. Cf. 1 Tim. VI, 16. – *עֱזוּז, *fortitudo*. Ies. XLII, 25. – עֶצֶם. *Theod. et LXX* Iob. XXI, 23. *οὗτος ἀποθανεῖται ἐν κράτει ἰσχύος αὐτοῦ*. – *עֹצֶם. Deut. VIII, 17. – רֶשֶׁף, *scintilla*. Ps. LXXV, 3. *συνέτριψε τὰ κράτη τῶν τόξων*. *Vulg. potentias arcuum*. Sed alii codd. ibi habent *τὰ κέρατα τ. τ.* – תְּקֵף, chald. *robur*. Dan. IV, 27. *ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος μου*. *Hesych. κράτος*, *βασιλεία*, *ἰσχύς*, *δύναμις*, *δόξα*, *ἐξουσία*.

ΚΡΆΤΟΣ ΚΑΙ' ἸΣΧΎΣ, iunctim, *potentia et robur*. חֹסֶן, *robur*, it. *thesaurus*. Prov. XXVII, 24.

ΚΡΑΤΎΝΩ, *validum ac firmum reddo*, *confirmo*, *roboro*. עָלַז. Ed. Vta Ps. XXVII, 7. ubi *κρατύνεσθαι iterum gaudere*, *hilaritatem recipere* notat. – חִזֵּק. *Symm.* Ps. LXIII, 6. ubi metaph. *omni studio aliquid facere* notat. – כָּבַשׁ, *subigo*. Ios. XVIII, 1. *ἡ γῆ ἐκρατύνθη ὑπ' αὐτῶν* sec. *Compl.* ubi fortasse legendum est *ἐκρατήθη*. Sed *κρατύνειν* etiam *imperare* notat, quemadmodum כָּבַשׁ h. l. est *potestati subiicere*. Sap. XIV, 16. *κρατυνθὲν*, *invalescens*.

ΚΡΑΥΓΑ'ΖΩ, *clamo*, *vociferor*. הֵרִיעַ Hiph. a רִיעַ, *clango*. Esdr. III, 13. - שִׁוַּע Pih. *Symm.* Iob. XIX, 7. *Hesych.* κραυγάζει, βοᾷ, καλεῖ.

ΚΡΑΥΓΗ', *clamor*, *vociferatio*, *fremitus*. הָגִיג, *meditatio*. Ps. V, 1. *Suidas* ad h. l. κραυγή, ἐπὶ τῶν εὐχομένων, ἡ μετὰ προθυμίας καὶ σπουδαίας διανοίας ἱκετεία. - זְעֹק infin. *clamare*. Ies. XXX, 19. - זְעָקָה. Gen. XVIII, 20. ubi vide *Schol.* Nehem. V, 6. IX, 9. et alibi saepius. - מָרוֹם, *altum*. Ies. LVIII, 4. In mente habuerunt loca, ubi רוּם, ut lat. *altus* et *exaltare*, de voce adhibetur. - צְוָחָה. Psalm. CXLVII, 17. Ierem. XIV, 2. XLVI, 12. - צוֹם, *ieiunium*. Esth. IV, 5. ubi κραυγή vel *vocem querulam* vel *preces cum ieiunio coniunctas* notat. - צְעָקָה. Gen. XVIII, 21. Ierem. XLIX, 20. Soph. I, 11. - רָגַץ, *disrumpo*. Ierem. XXXI, 37. κραυγὴν ἐν θαλάσσῃ, *fremitum* in mari. Legerunt רוּגָז. רָגַז enim est *fremere*, *tumultuari*. - רִנָּה, *cantio*. *Al.* 1 Reg. VIII, 28. - רַעְמָה, *tonitru*. *Symm.* Iob. XXXIX, 19. - שָׁאוֹן, *tumultus*. Ies. LXVI, 6. - שִׁוַּע Pih. *vociferor*. Ion. II, 5. - שַׁוְעָה. 1 Sam. V, 12. 2 Sam. XXII, 7. Ps. XVII, 8. - *חְרוּעָה, *clangor*. 1 Sam. IV, 6. 2 Sam. VI, 15. ubi κραυγὴ *clamorem laetum*, *iubilationem*, *ovationem* notat, ac *Inc. Int.* ἀλαλαγμὸς habet. Ier. IV, 19. et alibi aliquoties. Adde 1 Macc. V, 31.

ΚΡΕΑ'ΓΡΑ, *instrumentum*, *quo carnes ex aheno tolluntur*, *fuscina*, *fuscinula*. יָעִים plur. *palae*. 2 Reg. XXV, 14. sec. *Compl.* 2 Par. IV, 16. *Inc. ac LXX* Ierem. LII, 18. - מַזְלֵג, *fuscina*, *qua caro ex aheno extrahitur*, seu *uncinus*. Exod. XXVII, 3. XXXVIII, 5. 1 Sam. II, 15. et alibi. - סִיר, *olla*. 2 Par. IV, 11. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* et *Gloss.* in *Octat.* κρεάγρας interpretantur σούβλια. Sed aliter alii. *Hesych.* κρεάγρα, ἐν ᾗ αἴρεται τὰ κρέα. *Schol. Aristoph.* in *Equit.* v. 769. κρεάγρα, εἶδος ἐργαλείου μαγειρικοῦ χειρὶ παρεοικὸς, μόνον ἐγκεκαμμένον τοὺς δακτύλους, ἀνιμῶσα τὰ ζεστὰ διὰ τὸ τὰς χεῖρας μὴ καίεσθαι. κρεάγρα δὲ εἴρηται ἀπὸ τοῦ τὰ κρέα ἐπὶ τοῖς λέβησιν ἀγρεύειν καὶ ἀνασπᾷν. In Epigrammate apud *Suidam* κρεάγρα σιδηροδάκτυλος dicitur *fuscina ferreos digitos habens*.

ΚΡΕΑΝΟΜΕ'Ω, *carnem divido* seu *ditribuo*. נִתַּח Pih. *divido*. Lev. VIII, 19. s. 20. Vide *Suiceri Lex.* s. h. v.

ΚΡΕ'ΑΣ, *caro*. בָּשָׂר, idem. Gen. IX, 4. Exod. XII, 8. 48. et alibi saepissime. *Aqu.* Iob. XII, 10. XIX, 20. - שְׁאֵר. *Aqu. Symm.* Ps. LXXVII, 20. - *שְׁבִי, *captivitas*. Ier. XXX, 16. Legerunt כָּל בְּשָׂרָם יֹאכֵלוּ.

ΚΡΕΙ'ΣΣΩΝ, *ΚΡΕΙ'ΤΤΩΝ*, Comp. ab ἀγαθὸς, i. q. βελτίων, *praestantior*, *melior*. גֶּבֶר, *vir*. Prov. XXIV, 5. Sed ibi non tam τῷ גֶּבֶר (quod prorsus omisisse videntur LXX) respondet, quam τῷ מ in voce מֵאַמֵּץ, ubi prius מ vi-

sum ipsis est signum comparativi. Sic quoque Prov. XIII, 12. κρείσσων pertinet ad prius מ in voce מִמְּשָׁכָה, et XXIX, 1. κρείσσων ex eodem fonte affluxit. – טוֹב, *bonus*. Exod. XIV, 12. Iud. VIII, 2. XV, 2. et alibi saepius. – טוֹב טוֹב, *bonus bonus*. Iud. XI, 25. – *מ. Vide supra s. v. גָּבַר. – עוֹזֵר part. *auxilians*. Ezech. XXXII, 21. *Hesych.* κρεῖσσον, κρεῖττον, βέλτιον, κάλλιον. Conf. *Suiceri Thes.* T. I. p. 157.

*ΚΡΕΙ'ΤΤΩΝ Ε'ΙΜΙ'. נָעֵם, *iucundus sum*. Ezech. XXXII, 19.

ΚΡΕΜΑ'ΖΩ, *suspendo*. *נָתַן Pih. *datus sum*. 2 Sam. XVIII, 9. Vide s. ἐγκρεμάω. – תָּלַע, *suspendo*. *Theod.* et LXX Iob. XXVI, 7. Praeterea legitur haec vox apud *Hebr. Int.* Ezech. XIII, 18. ubi nihil in textu hebr. ei respondet. Adde Iudith. XVI, 7. 11.

ΚΡΕΜΑΣΤΟ'Σ, *pensilis*. מְצָרָה, *munimentum*. *Al.* Iud. VI, 2. τὰ σπήλαια καὶ τὰ κρεμαστά, sc. ὀχυρώματα, speluncas et propugnacula *pensilia*, h. e. *pendula* montium cacumina, (quasi avium nidi pensiles.) quae etiam est significatio arabici مُعَلَّقَة, a عَلَّقَ, *fecit, ut propenderet*. *Bielio* videntur pensilia illa propugnacula talia fuisse, quae in rupibus prominentibus sita fuerunt. *Semlerus* autem in *Appar. ad V. T.* p. 301. opinatur, κρεμαστά esse ipsum hebr. הַמְּצָרוֹת male scriptum, in quo neminem facile secum consentientem habebit.

ΚΡΕΜΑ'Ω et *ΚΡΕΜΑΝΝΥ'Ω*, vel *ΚΡΕΜΑ'ΝΝΥΜΙ*, *suspendo*. הוֹקִיעַ Hiph. a יָקַע, *strangulo*, *suspendo*. *Symm.* 2 Sam. XXI, 6. *Vulg. crucifigamus eos Domino*. Crucifixio est etiam suspensionis species. *Symm.* Num. XXV, 4. – נֶאֱחַז Niph. *detentus*. *Syr.* et *Hebr. Int.* Gen. XXII, 13. κρεμάμενος. – *נָתַן, *do*. 2 Sam. XVIII, 9. Hebr. יֻתַּן h. l. quoad sensum reddendum est *suspensus tenebatur*. – תָּלָה. Gen. XL, 22. ubi post ἐκρέμασεν in *Ald.* additur ἐπὶ ξύλου e v. 19. XLI, 13. Deut. XXI, 22. 23. et alibi saepius. – *תָּלַל, *aggero*. Ez. XVII, 22. ubi תָּלָה legerunt. Κρεμᾶσθαι pro *pendere* reperitur 1 Macc. I, 61. et pro *suspendere* 3 Esdr. VI, 32. ubi in textu chaldaeo Esdr. VI, 11. legitur זְקִיף יִתְמְחֵא, *suspensus deleatur*. Denique ita dicitur, ut Latinorum *pendere* respondeat, in formula: *pendet animus*. Iudith. VIII, 24. ὅτι ἐξ ἡμῶν κρέμαται ἡ ψυχὴ αὐτῶν, a nobis ac nostro animo illorum pendet animus. Vide Matth. XXII, 40. *Philo* T. II. p. 420. ed. *Mang.* ὧν αἱ τοῦ ἔθνους ἐλπίδες ἐκρέμαντο, coll. Ies. XXII, 24.

ΚΡΕΟΤΟΜΕ'Ω, *carnem disseco*. נִתַּח לִנְתָחִים Pih. *divido seu trunco in frusta*. *Al.* Lev. VIII, 20. ἐκρεοτόμησε: ubi pro ἐκρεοτόμησε legere mallem ἐκρεατόμησε, aut ἐκρεωτόμησε analogiae l. gr. convenientius.

ΚΡΗΜΝΙ΄ΖΩ, *praecipito.* 2 Macc. VI, 10. *κατὰ τοῦ τείχους ἐκρήμνισαν*, de muro *praecipitarunt. Hesych. ἐκρήμνισαν, ἐκρέμασαν, κατεπόντισαν.*

ΚΡΗΜΝΟ΄Σ, *praecipitium, locus praeruptus.* סֶלַע, *petra.* 2 Par. XXV, 12. *Hesych. κρημνὸς, ὄχθος, ἐξοχὴ πέτρας, καὶ ὄρους βάθος, χάος.*

ΚΡΗΜΝΟ΄ΤΗΣ, *munitio, firmitas.* 2 Macc. X, 34. *ἐν τῇ κρημνότητι τοῦ τόπου πεποιθότες.*

ΚΡΗ΄ΝΗ, *fons.* בְּרֵכָה, *piscina.* 2 Sam. II, 13. IV, 12. 1 Reg. XXII, 38. 2 Reg. XX, 20. Vide et Sir. XLVIII, 12. *Hesych. κρήνη, πηγὴ, ὕδωρ ἀγώγιμον. Lex. Cyrilli MS. Brem. κρήνη, πηγὴ, ἐκρυὴ ὕδατος.*

ΚΡΗΠΙ΄ΔΩΜΑ, *fundamentum, basis.* עֲזָרָה, quod vulgo *atrium auxilii* redditur, est autem *crepido, qua altera ab inferiore parte cingebatur et includebatur. Aqu.* Ezech. XLIII, 14. ubi in *Hex.* typographorum errore bis *κρηπιδήματος* scribitur. Descendit enim a *κρηπιδόω.*

ΚΡΗΠΙ΄Σ, idem, it. *crepido*, et *ora* vel *ripa aquae.* אֵילָם, *porticus.* Ioel. II, 17. *ἀνὰ μέσον τῆς κρηπίδος τοῦ θυσιαστηρίου κλαύσονται*, in medio *crepidinis* altaris plorabunt. Conf. 2 Macc. X, 26. – גְּדוֹת plur. *ripae.* Ios. III, 15. *ὁ δὲ Ἰορδάνης ἐπληροῦτο καθ᾽ ὅλην τὴν κρηπίδα αὐτοῦ*, Iordanes autem implebatur per totam *ripam* suam. Vide et Ios. IV, 18. 1 Par. XII, 15. et conf. 1 Macc. IX, 45. ubi verba *ἕως τῶν κρηπίδων τοῦ Ἰορδάνου Latinus* vertit: *usque ad oram Iordanis. Gloss. Octateuch. κρηπῖδα, βαθμίδα, ἢ βάσιν, ἢ ὄχθη.* Lege: *ὄχθην.* Apud *Nonnum* legitur *ἀλυκρηπὶς* de *ora* vel *littore maris.*

ΚΡΗ῀ΤΕΣ, plur. *Cretenses, gens Palaestinae, Philistaei.* כְּרֵתִים. Ezech. XXV, 16. Soph. II, 5. Confer *Bocharti Chan.* lib. I. c. 15. p. 457. et *Bibl. Brem.* Cl. II. p. 1018.

ΚΡΗ΄ΤΗ, *Creta.* Palaestinae regio orientalis. כְּרוֹת plur. *fossurae.* Soph. II, 6. Conf. *Bochart.* l. cit. p. 458.

ΚΡΙΘΗ΄, *hordeum.* שְׂעֹרָה, in plur. שְׂעֹרִים. Exod. IX, 32. Lev. XXVII, 16. Deut. VIII, 8. et alibi saepius. – *שְׁעָרִים plur. ex שַׁעַר, *mensurae.* Gen. XXVI, 12. ubi pro שְׁעָרִים, *mensurae*, legerunt שְׂעֹרִים cum *Syro, Symm. Theod.* et *Vulgato.* Legitur praeterea apud *Aquil.* 1 Sam. XXV, 18. *φρυκτῶν κεκομμένης κριθῆς*, ubi confer supra notata ad *κόπτω.* Vide quoque *Ol. Celsii Hierobot.* T. II. p. 239.

ΚΡΙ΄ΘΙΝΟΣ, *hordeaceus.* שְׂעֹרִים plur. Num. V, 15. 2 Reg. IV, 42. Ezech. IV, 12. Adde *Inc.* Iud. VII, 13. Praeterea legitur Iud. V, 8. ubi verba *ὡς ἄρτον κρίθινον* LXX de suo addidisse nonnullis videntur ad vilitatem idolorum indicandam. Panes enim hordeacei sunt viles. Sed pertinent potius haec verba ad sequentia אָז לֶחֶם שְׂעֹרִים, *tunc bellum*

portis, quae aliis punctis additis legi possunt לֶחֶם שְׂעֹרִים. Vide ad h. l. *Serarium* ac *Bonfrerium*.

ΚΡΙ'ΚΟΣ, (alias κίρκος) *circulus*, *annulus*, s. *fibula*, vel *uncinus recurvus et hamatus*. *Hesychius uncum quemlibet et harpagona* interpretatur, et in summa, *quidquid aduncum est*. *אַגְמוֹן, *iuncus*. Iob. XL, 21. Ies. LVIII, 5. In priore loco אַגְמוֹן *funem iunceum* notat, ubi tamen alii *uncum* interpretantur. – *אֶדֶן, *basis*. Iob. XXXVIII, 6. ἐπὶ τίνος οἱ κρίκοι αὐτῆς πεπήγασι; Respexerunt fortasse notionem *inclinandi*, quam habet radix דָּנַן in l. *arab.* et *aethiop.* Vide *Simonis Lex. hebr.* p. 56. sequ. Non tamen repugnarem, si quis οἶκοι hic reponere mallet. – בַּדִּים, plur. *vectes*. *Aqu.* Exod. XXX, 14. κρίκοι. *Scharfenbergius* vult, εἰς κρίκους vitiose scriptum esse pro εἰς οἴκους, ut sint *receptacula vectium*. – חוּחַ. *Symm.* Ies. XXXVII, 29. – קְרָסִים plur. *ansulae*. *Aqu.* Exod. XXXV, 11.

ΚΡΙ'ΜΑ, *iudicium*, it. *statutum*, *ius*, *quod legibus consentaneum*, *quod fas est*, *rectum*, *iustitia*, it. *lis*, it. *interpretatio*. *אַיִן. *Theod.* Dan. IX, 26. Legit דִּין. – דָּבָר. *verbum*. Exod. XVIII, 22. *Inc.* et LXX sec. *Compl.* Exod. XXIII, 7. ubi דָּבָר est *sententia iudicis*. – דִּין, Iob. XXXVI, 17. *Inc.* Ies. X, 2. τὸ δίκαιον κρίμα, ubi δίκαιον de suo addidit sensus causa, et κρίμα est *causa*, et quidem *iusta*. – דִּינָא chald. Dan. VII, 22. – חֻקָּה, *statutum*. Ez. XXXVII, 24. τὰ κρίματά μου φυλάξονται, *statuta* mea custodient. – *חֶרֶב, *gladius*. Iob. XIX, 29. sec. *Alex.* ἀπὸ κρίματος. Κρίμα h. l. *poenam* notat, et *gladius* Deo tributus itidem *irae et vindictae index* et *symbolum* est. Vide *Glassii Philol. S.* p. 978. – מִשְׁפָּט. Lev. XVIII, 4. τὰ κρίματά μου ποιήσετε καὶ τὰ προστάγματα, *statuta* mea facietis et praecepta. Vide et Lev. XX, 22. Deut. IV, 1. XXVI, 16. 17. 2 Par. XXX, 16. ἔστησαν ἐπὶ τὴν στάσιν αὐτῶν κατὰ τὸ κρίμα αὐτῶν, stabant in statione sua, *prouti fas illis erat*, h. e. *munere suo fungebantur ex lege praescripta*. Vide et 2 Par. IV, 7. 20. 2 Par. XXIV, 24. μετὰ Ἰωὰς ἐποίησε κρίματα, de Ioaso *poenas* sumserunt. Iob. XXXI, 13. εἰ δὲ καὶ ἐφαύλισα κρίμα θεράποντός μου; num denegavi *ius* servo meo? Conf. 1 Cor. VI, 7. Ps. IX, 17. ad quem locum respiciens *Suidas* ita: κρίματα, αἱ οἰκονομίαι. Δαβίδ· γινώσκεται κύριος κρίματα ποιῶν, τουτέστι δικαίως οἰκονομῶν. Ps. XXXV, 6. τὰ κρίματά σου ἄβυσσος πολλή, h. e. tua *consilia* sunt impervestigabilia. Conf. Rom. XI, 33. Prov. XXI, 15. εὐφροσύνη δικαίων ποιεῖν, κρίμα, laetitia iustorum, facere *quod rectum est*. Vide et Prov. XXVIII, 5. Ierem. V, 1. Mich. III, 9. VI, 8. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κρίμα, δικαίωμα, ἢ ἀκρίβασμα. Ezech. V, 8. ποιήσω ἐν μέσῳ σου κρίματα, exercebo in medio tui *iudicia*. Ib. v. 10. et v. 15. *Suidas* in v. δικαιώματα ex *Theodoreto* ad Ps. CXVIII, 5. p.

879. *κρίματα δὲ, ὡς τὰς θείας ψήφους ὑποδεικνύντα, καὶ τὰς ἀξίας ἀντιδόσεις τῶν τε ἐννόμως καὶ παρανόμως βιούντων. Hesych. κρίματα, ψῆφοι, δίκαι.* Idem: *κρίμα, ἀνταπόδοσις Θεοῦ.* Ezech. XXXIV, 16. *βοσκήσω αὐτὰ μετὰ κρίματος,* pascam illos, *prout rectum est.* Mich. VII, 9. *ποιήσει τὸ κρίμα μου,* exercebit *ius* meum. Conf. Ies. X, 2. Adde *Aquilam* 1 Reg. XVIII, 28. ubi *κρίμα* ad imitationem hebr. מִשְׁפָּט *ritum, consuetudinem* notat. *Vulg. iuxta ritum suum. Symm. ἔθος,* LXX *ἐθισμός.* Hos. VI, 5. ubi legerunt מִשְׁפָּטִי כָאוֹר יֵצֵא cum *Syro* et *Chaldaeo,* quae est vera lectio. - *מְשֹׁפֵט, *part. Pih. iudicans, iudex.* Iob. IX, 15. Hic legerunt מִשְׁפָּט. - עֵדוּת, *testimonium, lex, praeceptum.* 2 Par. XXXIV, 31. - פְּשַׁר, Chald. *interpretatio.* Dan. V, 17. *κρίματα συγκρῖναι, interpretationes* dare. Vide infra s. *σύγκριμα.* - צְדָקָה, *iustitia.* Ierem. LI, 10. *ἐξήνεγκε κύριος τὸ κρίμα αὐτοῦ.* Lege *ἡμῶν* hoc sensu: probavit Iova, iustam esse nostram causam. - *שְׁפָטִים plur. Ezech. XI, 9. Legitur praeterea 1 Sam. II, 10. ubi nihil pro hac voce in textu hebr. legitur. Ex quo loco in *Gloss. MSS. in Cant. Script. κρίμα* exponitur *δικαίωμα.* Conf. Ierem. IX, 24. Sir. III, 1 et 3. ubi *κρίμα* est *sententia, praeceptum, praescriptum,* et cum *κρίσις* permutatur in codd. Interdum *κρίμα* notat *sortem,* seu *id quod alicui destinatum est, et evitari non potest.* Sic de *necessitate moriendi* legitur Sirac. XXXVIII, 21. coll. XLI, 5. ubi plene dicitur *κρίμα θανάτου.* Ita quoque מִשְׁפָּט legitur Ies. XL, 27. Nonnunquam *κρίμα* in libris apocryphis V. T. ei tribuitur, *qui causam alicuius agit, qui aliquem defendit et tuetur.* Sirac. XXI, 6. *τὸ κρίμα αὐτοῦ κατὰ σπουδὴν ἔρχεται,* quam celerrime pauperis *causam agit* Deus. Sic שָׁפַט Ps. XLIII, 1. 3 Esdr. IX, 4. *κρίμα, sententia lata,* respondet hebr. עֵצָה Esdr. X, 8. 1 Maccab. II, 24. *κατὰ τὸ κρίμα.* Sed vera ibi lectio est cod. *Alex. κατὰ τὴν ῥῖνα,* quam non intellectam editores in marginem reiecerunt. Conf. *Valckenaer.* ad *Theocrit. Idyll.* I, 17. p. 18. ac *Michaelis* ad Macc. l. c.

ΚΡΙ'ΝΟΝ, lilium. חֲבַצֶּלֶת, aliis *lilium,* aliis *narcissus,* aliis *rosa.* Ies. XXXV, 1. - פֶּרַח, *flos.* Exod. XXV, 31. 33. 34. XXXVII, 18. Numer. VIII, 5. *Gloss.* in *Octat. κρίνα, ἄνθη εὐωδιάζοντα, κρίνοις ὅμοια.* - שׁוּשַׁן. 1 Reg. VII, 21. 25. Cant. II, 16. IV, 5. V, 14. *χείλη αὐτοῦ κρίνα στάζοντα σμύρναν πλήρη.* Conferenti locum IV, 11., ubi legitur *κηρίον ἀποστάζουσι τὰ χείλη σου,* videri posset, legendum esse *κηρία* pro *κρίνα,* quia labia pulcra, quae rosea esse debent, nemo facile cum candidis liliis comparaverit. Sed sunt et rubra lilia s. purpurea, quae teste *Dioscoride* lib. III. c. 99. in Syria sunt laudatissima. - שׁוֹשָׁן. 1 Reg. VII, 18. - שׁוֹשַׁנָּה. 2 Par. IV, 5. Cant. II, 1. 2. Hos. XIV, 6.

ΚΡΙ'ΝΩ, proprie *cerno*, *secerno* (*Hom. Il.* έ. v. 501.), deinde metaph. *secerno bona a malis*, *vera a falsis*, hinc: *iudico*, *causam ago*, *probo*, *exploro*, *ius dico*, *contendo*, *litigo*, *ordino*, *condemno*, *punio*. בָּחַן, *exploro*. Iob. VII, 18. εἰς ἀνάπαυσιν αὐτὸν κρινεῖς, in requie illum *exploras*, s. *probas*. *Phavor.* κρίνειν, τὸ ἐξετάζειν καὶ δοκιμάζειν, καὶ βασανίζειν, καὶ ἀνακρίνειν, Ἀττικῶς. Conf. quae ex *Basilii Homil.* in Ps. VII. affert *Drusius Miscell. Cent.* I. c. 59. – גָּרָה, Pih. *misceo*, sc. *litem*. Prov. XXVIII, 25. ἄπληστος ἀνὴρ κρινεῖ εἰκῇ, vir insatiabilis temere *litigabit*. – דִּין: הַדִּין, Kal et Hiph. Gen. XXX, 5. ἔκρινέ με ὁ θεὸς, *causam* meam *egit* Deus. Cohel. VI, 10. οὐ δυνήσεται κριθῆναι μετὰ τοῦ ἰσχυροτέρου, non poterit *litigare* cum potentiore. Cf. 1 Cor. VI, 6. 2 Sam. XIX, 9. sec. *Vat.* ubi κρίνεσθαι notat *murmurare*, *indignationem suam verbis declarare*, (quod fere facere solent litigantes et disceptantes,) et *Inc.* γογγύζειν habet. Confer supra s. διακρίνομαι. – דִּין, *iudicium*. Iob. XXXV, 14. κρίθητι δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, *litiga*, seu *iudicio contende* autem coram illo. Prov. XXIX, 7. ἐπίσταται κύριος κρίνειν πενιχροῖς, novit Dominus *causam agere* pauperum, ubi דין ipsis videbatur infinitivus, exclusa ה litera. Prov. XXXI, 5. – דָּרַשׁ, *quaero*. 2 Par. XXIV, 22. ubi דרשׁ *punire*, *vindictam sumere* notat, ut alias saepe. – הֶאְשִׁים, Hiph. *reum declaro*. Ps. V, 11. κρῖνον αὐτοὺς ὁ θεὸς, *condemna* illos, o Deus. Cf. *Lex. N. T. s. h. v.* – הֵכִין Hiph. a כּוּן, *paro*. Ez. VII, 14. κρίνατε τὰ σύμπαντα, *ordinate* omnia. Apud *Hesych.* κρῖναι inter alia exponitur τάξαι, *ordinare*. – *חֲוָה, *indico*, *explico*. Dan. II, 7. sec. *Chis.* coll. v. 4. ubi idem verbum per φράζειν reddunt. *Hesych.* κρίνειν per συγκρίνειν inter alia explicat. Ib. v. 6. – יָסוֹר, *eruditio*. Iob. XXXIX, 32. s. XL, 2. Ita *Bielius* ac *Trommius*. Male. Nam τῷ יסור respondet ibi ἐκκλίνει (pro quo יָסוּר legerunt), et κρίσιν pertinet ad רֹב, pro quo הָרִב legerunt, – כִּנְמָא, Chald. *huiusmodi*, *hunc in modum*. Esdr. IV, 8. τὰ δὲ ἔκρινε. Sed ex his verbis a *Bielio* adductis voci כִּנְמָא tantum τὰ δὲ respondet, ac ἔκρινε referendum est ad אֱדַיִן, *tunc*, quod a דִּין, *iudicare*, derivarunt. – מַשְׂאַת, *onus*. 2 Par. XXIV, 6. τὸ κεκριμένον, *donum legibus constitutum*. – מִשְׁפָּט, *iudicium*. Iud. IV, 5. Iob. VIII, 3. – בַּעַל מִשְׁפָּט, *dominus iudicii*. Ies. L, 8. ὁ κρινόμενός μοι, qui *ius mihi dicit*. – הֵסִיר מִשְׁפָּט, *aufero ius*. Iob. XXVII, 2. ζῇ ὁ θεὸς, ὅς οὕτω μοι κέκρικε, vivit Deus, qui ita me *punivit*. Conf. Act. VII, 7. – *נָסַךְ vel potius סָכַךְ, *tego*, *obtego*, *obduco*. *Symm.* Ies. XXV, 7. ἡ κεκριμένη. Sc. velamen impositum nationibus, quod commemoratur in textu hebr., de poenis divinis intellexisse videtur, quae sunt decretae. – *נֶחְתַּךְ pr. *desectum*, deinde *definitum*. Dan. IX, 24. sec. *Coislin.* ἐκρίθησαν ἐπὶ τὸν λαόν σου. – בְּעֵינֵי, *in oculis alicuius*. Prov. XXX, 12. δίκαιον ἑαυτὸν κρίνει. – *עָנָה, *re-*

spondeo. 1 Sam. XX, 10. ubi tamen loco *μὴ ἐκρίθη*, quod habet cod. *Alex.*, *ἀπεκρίθη* reponendum erit. - *רַב, *magister.* Ies. XIX, 20. Hic legerunt רוּב. - *רֹב, *multitudo.* Iob. XXXVII, 23. Hic quoque legerunt רוּב. Vide quoque supra s. v. יִסּוֹר. - רוּב: הֵרִיב, Kal et Hiph. *litigo.* Gen. XXVI, 21. *ἐκρίνοντο δὲ καὶ περὶ ἐκείνου*, *litigabant* vero etiam de illo. Iud. VIII, 1. *ἐκρίνοντο μετ' αὐτοῦ κραταιῶς*, *litigabant* cum illo vehementer. Iud. XXI, 22. *κρίνεσθαι πρὸς ἡμᾶς*, ut *iudicio contendant* nobiscum. Vide et Iob. XXXI, 13. Ierem. II, 9. Hos. II, 2. Mich. VI, 1. et conf. Sir. XLII, 10. *Hesych.* *κρίνειν, ἀριθμεῖν, χωρίζειν, ἀνακρίνειν, συγκρίνειν. Ἔνιοι κρινώμεθα, ἀντὶ τοῦ μαχώμεθα ἢ διαλεγώμεθα.* Iob. X, 2. *διὰ τί με οὕτως ἔκρινας;* quare me ita *damnasti?* Iob. XIII, 19. *τίς γάρ ἐστιν ὁ κριθησόμενός μοι;* quis enim est, *qui velit iudicio mecum contendere?* Vide et Ies. L, 8. et cf. Matth. V, 30. - רִיב, *lis.* Iob. IX, 3. *ἐὰν γὰρ βούληται κριθῆναι αὐτῷ*, si enim velit *litigare* cum illo. Thren. III, 35. *ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτὸν*, cum *iudicatur* ille, cum *quaestio de illo instituitur.* Cf. *L. Bos* ad Rom. III, 4. p. 102. - שָׁמַע, *audio.* Deut. I, 17. *κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κρινεῖς.* Audire tenuem aeque ac potentem est officium boni iudicis. - שָׁפַט. Iud. XVI, 5. *κρίναι ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ*, *sit* Deus *iudex* inter me ac te. Ps. L, 6. *νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε*, vincas, dum iudicaris. Ps. LVIII, 12. Legerunt שֹׁפְטִים cum *Vulg.* et *Syro.* Ps. LXXXI, 3. *κρίνατε ὀρφανῷ καὶ πτωχῷ*, *ius dicite* orphano et pauperi. Vide et Ies. I, 17. 23. et conf. Sir. VIII, 17. Ies. LXVI, 16. *ἐν γὰρ τῷ πυρὶ κριθήσεται πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτοῦ πᾶσα ἡ σάρξ*, igne enim *punietur* omnis terra, et gladio eius omnis caro. Conf. 1 Cor. XI, 31. 32. Sic et *κρίσις* pro *punitione* legitur. *Phavorinus: κρίσις καὶ ἡ κόλασις. ὡς ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, τουτέστιν, οὐ κολάζεται.* Respicit Ioh. V, 24. Vide quoque notata infra ex *Incerto* ad Ierem. X, 24. in v. *κρίσις.* Ezech. XXXVIII, 22. *κρινῶ αὐτὸν θανάτῳ καὶ αἵματι*, *puniam* vel *e medio tollam* illum peste et bello. *Hesych.* *κρινομένους, ἀναιρουμένους, ἀποθνήσκοντας.* Conf. 1 Petr. IV, 6. Ier. II, 36. *κρίνομαι πρός σε*, *iudicio contendam* tecum. Adde Ps. IX, 20. *κριθήτωσαν.* *Arabs: confundantur*, nempe in iudicio, ubi *κρίνεσθαι* est i. q. *κατακρίνεσθαι.* Vide ad h. l. *Cappellum* in *nott. critt.* 3 Esdr. VI, 21. *εἰ κρίνεται*, *si tibi ita videtur*, aut *placet.* 3 Esdr. VIII, 11. *φιλάνθρωπα ἐγὼ κρίνας*, humaniter ego iudicans. Sap. VI, 4. *οὐκ ἐκρίνατε ὀρθῶς*, non iuste *praefuistis imperio.* Sic pro *gubernare* et *regnare* legitur Sap. XII, 18. unde *κρίνοντες τὴν γῆν* Sap. I, 1. sunt *reges* atque *principes*, i. q. *βασιλεῖς* cap. VI, 1. *Artemidor.* II, 12. p. 56. Ald. *κρίνειν γὰρ τὸ ἄρχειν ἔλεγον οἱ παλαιοί.* Conf. *Fischeri Proll. de Vitiis Lex. N. T.* p. 481. Sap. VIII, 9. *ἔκρινα*, *decrevi*,

coll. Iudith. XI, 13. Sir. IV, 9. *κρίνειν*, *iudicis partes agere.* Sir. IV, 16. *κρίνειν τὰ ἔθνη* vel est metaph. *felicitate summa frui* (coll. Matth. XIX, 28.), vel hac formula alluditur ad spem Iudaeorum de accipiendo a Messia imperio in gentiles. Vide Sap. III, 8. et ibid. V, 1-16. 2 Macc. XIII, 15. *νεανίσκων ἀρίστων κεκριμένων*, iuvenibus fortissimis *electis*, ut bene vertit *Vulgatus*. *Hesych.* *κρίνειν*, *χωρίζειν*, et: *κρίνοντες*, *διαχωρίζοντες*. *Thom. Mag.* *κρίνω*, *καὶ τὸ δικάζω*, *καὶ τὸ χωρίζω*. *Polyb.* VI, 27, 1. Sap. II, 22. *κρίνειν γέρας ψυχῶν ἀμώμων*, *putare, innocentes praemiis affectum iri.* Sap. XI, 9. *ἐν ὀργῇ κρινόμενοι*, severe *puniti.* 3 Esdr. VI, 22. *ἐὰν κρίνηται τῷ κυρίῳ*, si ita *placet* Domino. In textu chald. Esdr. V, 17. est רְעוּת, *voluntas*, et ibid. IX, 94. *ὡς ἐκρίθη σοι*, *ut tu vis*, coll. Esdr. X, 3. Adde 2 Macc. XV, 21. 2 Macc. XV, 17. *κρίνειν τὰ πράγματα* de re (*proelio*) *decernere.* Vide ibid. XIII, 13. *Polyb.* III, 70, 1. *Ioseph. A. I.* VII, 5. p. 375. ed. *Haverc.* 3 Macc. I, 7. *ἔκρινε*, *decrevit*, *consilium cepit*, ubi vid. *Syrus.* Sic *Iosephus A. I.* I, 2, 2. *Polyb.* IV, 66.

**ΚΡΙ´ΝΩ Ε´ΙΚΗ˜*. גָּרָה מָדוֹן, *excito* seu *misceo litem*, Prov. XXVIII, 25. ubi *Montf.* male transtulit *iudicat temere*, potius: *litigat temere.* – Vide quoque supra s. *ἄδικον* et *δίκαιον*.

ΚΡΙΟ´Σ, *aries*, it. *clypeus*, et *machina bellica*, *qua muri quatiuntur.* אַדִּיר, *magnificus.* Ierem. XXV, 34. 35. 36. Vox hebr. *ducem* quoque denotat. Duces gregis sunt arietes. – אַיִל, in plur. אֵילִים. Gen. XV, 9. XXXI, 38. Exod. XXV, 5. et alibi passim. – אַיָּל, *cervus.* Thren. I, 6. Legerunt כְּאֵילִים. Nam eadem vox diversis puctis affecta diversa significat. – *אֵלִים. Psalm. XXVIII, 1. *ἐνέγκατε κυρίῳ υἱοὺς κριῶν*, afferte Domino filios arietum. Legerunt אֵילִים. Praecedunt, et, ut videtur, ex alio interprete, verba *ἐνέγκατε κυρίῳ υἱοὶ θεοῦ.* Conf. *Drusii Misc. Cent.* I, 54. – דְּכַר Chald. Esdr. VI, 9. 17. VII, 16. – כְּלִי, *vas.* Ier. XXV, 32. Legerunt כְּאֵילֵי, *ut arietes*, non male. *Cappello in nott. critt.* ad h. l. p. 527. legisse videntur כְּכָרִים, aut ככרי. – כַּר, *pascuum*, it. *aries.* Psalm. LXIV, 14. – עַתּוּדִים plur. *hirci.* Ezech. XXVII, 21. – פַּר, *iuvencus.* Ies. XXXIV, 7. – צִנָּה, *clypeus*, *scutum. Inc.* Ezech. XXVI, 8. – שֶׂה, *pecus.* Ezech. XXXIV, 22. – שְׁלָטִים plur. *scuta.* 1 Par. XVIII, 7. sec. Ald. ubi pro *κριοὺς* alii libri habent *κλοιούς*. 2 Macc. XII, 15. *ἄτερ κριῶν καὶ μηχανῶν ὀργανικῶν κατακρημνίσαντα τὴν Ἱεριχὼ*, sine arietibus et machinis praecipitantem Iericho. Sic et apud *Diod. Sic.* lib. II. p. 113. *κριοὶ πρὸς ἀνατροπὴν μεμηχανημένοι*. *Hesych.* *κριὸς*, *ῥόπαλον πολιορκητικὸν*, *καὶ ὁ τῶν προβάτων ἄρσην*, *ὄργανον*, *ἀσπίς*. De machina bellica vide et *Suidam* v. *κριὸς*, et plura de hac machina bellica, Romanis etiam *aries* dicta, apud

Lipsium Poliorcet. et in *Schol. Cerdae* in *Psalter. Salom.* p. 979. ed. *Fabric.* in *Cod. Pseudepigr. V. T.*

ΚΡΙ'ΣΙΣ, *iudicium, sententia, quam aliquis profert,* it. *quod legibus consentaneum, quod fas est, rectum, statutum, iustitia, lis, causa, consuetudo, mos, interpretatio, explicatio.* אָוֶן, *iniquitas.* Prov. XIX, 28. ubi aut legerant aut legendum existimarunt דִּין. - *גְּזֵרָא chald. *decretum.* Dan. II, 20. ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ ἥξει ἐπί σε, haec tibi accident ex *decreto* divino. - דָּבָר, *verbum.* Exod. XXII, 9. ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐλεύσεται ἡ κρίσις ἀμφοτέρων, coram Deo veniet *causa* amborum. Vide et Exod. XXIV, 14. - *דִּבְרֵי רָע, *verba mali.* Ier. V, 28. - דִּין. *Al.* Iob. XIX, 29. - דִּין. Psalm. CXXXIX, 13. ποιήσει κύριος τὴν κρίσιν τῶν πτωχῶν, Dominus *in iudicio de causa cognoscet* pauperum. Ierem. V, 28. οὐκ ἔκριναν κρίσιν ὀρφανοῦ, non iudicarunt *causam* orphani. Vide et Ierem. XXII, 16. - *חָרִיץ, *concisio. Theod.* Ioel. III, 14. (al. 20.) Scil. חָרַץ, ut lat. *decidere,* notat quoque *sententiam* et *peremtorium iudicium pronuntiare,* (vid. *Simonis* p. 617.) unde a LXX quoque h. l. per δίκη redditur. - *יְהוֹשָׁפָט, nomen proprium. *Symm.* Ioel. III, (2.) 7. κρίσεως. Nisi post κρίσεως omissum est substantivum Θεοῦ vel κυρίου, legisse censendus est מִשְׁפָּט. - יָרִיב, *litigator.* Ies. XLIX, 25. τὴν κρίσιν σοῦ κρινῶ, *causam tuam agam.* - מָדוֹן, *contentio.* Prov. XXIII, 29. τίνι κρίσεις; cui *lites? Symm.* Prov. XXVIII, 25. ubi *Aquila* ἀντιδικίαν habet. Sermo autem est in utroque loco de *litibus temerariis.* - מְדָנִים plur. Prov. VI, 19. - *מַסֵּכָה, *velamen. Symm.* Ies. XXV, 7. Vide supra s. κρίμα ad נָסַךְ notata. - מִצְוָה, *praeceptum.* Deut. XI, 1. τὰς κρίσεις αὐτοῦ, *statuta* eius. Eandem significationem saepius quoque habet κρίμα. - מִשְׁפָּט. Exod. XV, 25. ἔθετο αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίσεις, dedit illi praecepta et *statuta.* Vide et Deut. IV, 5. 14. Exod. XXVIII, 15. λόγιον τῶν κρίσεων, oraculum iudiciorum, quod ibidem v. 26. τὸ λόγιον τῆς κρίσεως vocatur. In *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λόγιον κρίσεων exponitur λόγος ἀκριβής. Sic et *Gloss. in Octat.* λόγον (lege λόγιον) κρίσεως, λόγον ἀκριβῆ. Deut. X, 18. ὁ ποιῶν κρίσιν προσηλύτῳ καὶ ὀρφανῷ, *in iudicio de* proselyti et orphani *causa cognoscens.* Similiter *Xenoph. Hist. Gr.* l. V. 2, 25. Ἰσμηνίᾳ κρίσιν ποιῆσαι. Conf. *Raphelii* not. ex eod. ad Ioh. V, 27. p. 129. Deut. XVI, 18. κρινοῦσι τὸν λαὸν (κατὰ) κρίσιν δικαίαν, iuste iudicabunt populum. Deut. XIX, 6. κρίσις θανάτου, iudicium mortis. Vide et Ierem. XXVI, 11. *Aelian. V. H.* XIII, 58. κρίσιν θανατικὴν dixit. 2 Reg. I, 7. τίς ἡ κρίσις τοῦ ἀνδρός; *unde* vir ille *dignosci potest?* vel quinam *habitus* illius viri? 2 Reg. XXIV, 26. ἐλάλησε μετ' αὐτοῦ κρίσιν, *sententiam* de illo ferebat. 2 Par. XXXV, 13. assabant pascha igne κατὰ τὴν κρίσιν, prout *fas* erat. Esdr. III, 4. faciebant holocaustum

cotidie, ὡς ἡ κρίσις, pro more et consuetudine, aut: prout fas erat. Poetae dicerent, ὡς θέμις ἦεν. Ps. XXXVI, 32. lingua eius λαλήσει κρίσιν, loquetur rectum. Vide et Ies. V, 7. Ies. XLI, 1. τότε κρίσιν ἀναγγειλάτωσαν, tunc rectum annuncient, vel: quod legibus consentaneum est. Conf. Matth. XII, 18. Ierem. I, 16. λαλήσω πρὸς αὐτοὺς μετὰ κρίσεως, sententiam de illis feram. Vide et Ierem. XXXIX, 5. LII, 7. Ier. X, 24. castiga nos, Domine, πλὴν ἐν κρίσει, καὶ μὴ ἐν θυμῷ, h. e. ita ut lenius agas, nec irae vehementia perdas. Ad h. l. Incertus in Catena Ghislerii p. 955. κρίσιν δὲ (καλεῖ) παρατεταμένην τινὰ βάσανον, ἐξ ἧς ἐπίγνωσις τοῖς παιδευομένοις ἐγγίνεται. ἔθος γὰρ κρίνεσθαι λέγειν τὸν μακρᾷ βασανιζόμενον. Ier. XVII, 11. ποιῶν πλοῦτον αὐτοῦ οὐ μετὰ κρίσεως, opes suas non iusto modo acquirens. Al. Iud. XVIII, 7. ὡς κρίσις Σιδωνίων ἡσυχάζουσα, iuxta tranquillos Sidoniorum mores. Vide et Iud. XIII, 13. ac conf. 2 Macc. XIV, 38. His adde: Cohel. VIII, 5. καιρὸν κρίσεως, ubi legerunt quidem copulam Vau, sed acceperunt per figuram illam, quam grammatici Hendiadyn vocant. Tempus et iudicium est tempus iudicii. Symm. et LXX Cohel. VIII, 6. ubi καιρὸν κρίσεως Vulgatus reddidit per opportunitatem. Ies. XXXII, 1. μετὰ κρίσεως ἄρχειν, iuste imperare. Confer ibi parallelismum sententiarum. – נָקָם, ultio. Prov. VI, 34. Ies. XXXIV, 8. XXXV, 4. – *נִשְׁפָּט part. Niph. Ies. LIX, 4. Legerunt hic fortasse מִשְׁפָּט. – פְּלִילִיָּה, iudicium. Symm. Ies. XXVIII, 7. – *פְּשַׁרָא, interpretatio. Dan. II, 36 et 45. sec. Chis. ubi κρίσις est i. q. alias σύγκρισις, explicatio, interpretatio. – צֶדֶק, iustitia. Ies. XI, 4. – *רַב, magnus. Ies. LXIII, 1. Legerunt hic רִיב. Idem valet de loco Prov. XXVIII, 2. ubi pro רַבִּים legerunt רִיבִים. Nisi fortasse ibi per κρίσεις iudices, principes intelligere malis. Vide supra s. v. ἐγείρομαι. – רִב infin. a רוּב, litigare. Iob. XXXIX, 32. – רִיב, lis. 2 Sam. XV, 2. Prov. XV, 19. XXX, 33. Symm. Prov. XIX, 17. – שְׁפוֹט infin. iudicare. Gen. XIX, 9. – שְׁפָטִים plur. Exod. VI, 6. Sap. XVII, 1. κρίσεις θεοῦ, ratio, qua Deus in regenda ac gubernanda hac rerum universitate utitur, i. q. v. 2. ἡ πρόνοια θεοῦ, coll. Psalm. LXXII, 1. et Rom. XI, 33. Sirac. III, 1 et 3. praeceptum, praescriptum. Sir. XVI, 26. ubi κρίσις est sapientia, prudentia, quae cernitur in discretione, modo et ordine. Caeterum pertinet illud ἐν κρίσει ad τὰ ἔργα, coll. Sap. XI, 26. Sirac. XVII, 20. ubi incertum est, an κρίσις sit iudicium aut poena. Posterius suadent sequentia. Sir. XXV, 6. ὡς ὡραῖον πολιαῖς κρίσις, senes nihil magis docet prudentia, sapientia, et recte iudicandi facultate. Sir. XXXIII, 15. κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ, h. e. κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ut legitur in antecedentibus, coll. Tob. VII, 12. Sirac. XXXIII, 31. ἄνευ κρίσεως μὴ ποιήσῃς μηδὲν, sine iustitia vel aequitate nihil plane facias. Sir.

XXXVIII, 16. κατὰ δὲ τὴν κρίσιν αὐτοῦ περίστειλον τὸ σῶμα αὐτοῦ, post *mortem* eius *legitimo et recepto more* eum huma. Vide supra s. v. κρίμα. Alii, omisso αὐτοῦ, κρίσιν per *consuetudinem* explicant, de qua notione vide *Grotium* ad Ioh. XI, 44. et XX, 6. 7. *Bretschneiderus* vertere mavult *secundum voluntatem s. beneplacitum* defuncti. Sirac. XLIII, 27. ubi κρίσις est *varietas*, i. q. ποικιλία, et lectio κτίσις nullo modo locum habere potest. 2 Macc. XV, 20. τὴν κρίσιν, *exitum* pugnae s. *decretorium proelium*. Conf. *Dionys. Hal.* IX, 35. p. 1838. ed. *Reisk.* ταλαντευομένη τῇδε καὶ τῇδε ἡ κρίσις τοῦ πολέμου. Vide supra s. v. κρίνω. 2 Maccab. XIV, 18. τὴν κρίσιν ποιεῖν δι' αἱμάτων, sanguine profuso s. proelio rem *decernere*. Adde Dan. XIII, 6. sec. *Chis.* - Vide alibi s. αἷμα.

ΚΡΙ'ΣΙΝ ΠΟΙΕ'Ω, *iudicium facio*, *ultionem sumo*. נִקַּם Niph. Ies. I, 24.

*ΚΡΙ'ΣΙΝ 'ΕΚΚΛΙ'ΝΩ, *opprimo aliquem neque ei ius reddo*. נָטָה, *inclino*, *declino*, *deflecto*. Mal. III, 5. ubi post מַטֵּי omissum est מִשְׁפָּט, quod in aliis locis additur.

ΚΡΙΤΗ'ΡΙΟΝ, *tribunal*, *iudicium*, etiam per metonym. *iudex* דִּינָא Chald. *iudicium*. Dan. VII, 10. κριτήριον ἐκάθισε, iudicium sedebat. Vide et v. 26. et conf. *Elsnerum* ad 1 Cor. VI, 4. p. 95. - מִדִּין, nomen proprium, *Middin*. Iud. V, 10. καθήμενοι ἐπὶ κριτηρίου, sedentes in *tribunali*. Ita quoque *Inc. Int.* sec. ed. *Rom.* Deduxerunt a דִּין, et legerunt מִדִּין. - מִשְׁפָּט. 1 Reg. VII, 7. Vide et Susann. v. 49. *Hesych.* κριτήριον, δοκιμαστήριον, δικαστήριον.

*ΚΡΙΤΗ'ΡΙΟΝ ΤΟΥ͂ ΘΕΟΥ͂, *tribunal s. iudicium Dei*, h. e. *a Deo institutum*. אֱלֹהִים. Exod. XXI, 6. ubi omnes Intt. consentiunt, *iudices* esse intellegendos, qui saepe hoc nomine insigniuntur, ac ita appellantur, quia iudicia apud Iudaeos nomine divino habebantur.

ΚΡΙΤΗ'Σ, *iudex*. דַּיָּן, idem. 1 Sam. XXIV, 16. Esdr. VII, 24. Psalm. LXVII, 5. - מָדוֹן, *contentio*. Hab. I, 3. Legerunt מִדִּין. - רַב, *magnus*, *magister*. Ies. LXIII, 7. κριτὴς ἀγαθὸς τῷ οἴκῳ 'Ισραὴλ, iudex bonus domui Israel. Confer Act. XXIV, 10. - שֵׁבֶט, *tribus*. Deut. I, 15. Permutarunt invicem שֵׁבֶט, *tribus*, quod in textu hebr. legitur, et שֹׁפֵט, *iudex*. Eodem modo et 1 Chron. XXVIII, 1. loco שְׁבָטִים, *tribus*, legerunt שֹׁפְטִים. - שֹׁפֵט. Deut. I, 16. XVI, 18. et alibi saepissime. *Symm.* 1 Par. XXVI, 29. De *arbitro* legitur Sap. XV, 7. de *principe*, *praefecto*, *rege* Sir. X, 1. 2. 24. 3 Esdr. II, 17. Ep. Ierem. v. 14. idolum manu tenet sceptrum ὡς ἄνθρωπος κριτὴς χώρας, quasi *princeps* regionis.

ΚΡΙΤΗ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *iudex fio*. הֵרִיב Hiph. a רִיב, *litigo*. Iob. XIII, 8.

*ΚΡΙΤΟ'Σ, propr. *iudicio selectus*, deinde *egregius*, *nobilis*, *praestans*. Ab hac certe voce, neque a κριτὴς mavult *Bretschneiderus* derivare κριτοῦ, quod Sir. VIII, 14. reperitur, ubi legitur: μὴ δικάζου μετὰ κριτοῦ, noli litigare cum *nobili*, nam secundum auctoritatem eius in civitate iudicabunt iudices. *Hesych.* κριτὸς, ἄριστος, ἐπιλελεγμένος, ἐπίλεκτος.

ΚΡΙ'ΩΜΑ, *ornamentum in capitulis columnarum*, a κριὸς, *aries*. אֵילִים plur. *postes*, *limina*. *Aqu.* Ezech. XL, 14. Pro more suo etymologiam servavit, nam κριὸς in Verss. Vett. τῷ אַיִל respondet. Non opus itaque mihi esse videtur coniectura *Semleri*, qui, κρίωμα pro voce nihili habens, στήριγμα reponere mavult, coll. XL, 9. et XLI, 5. ubi haec vox pro eodem hebr. reperitur. *Hieronymus frontes* interpretatur.

ΚΡΟ'ΚΗ, *subtemen*. נִבְחַת, *recalvatio*. Lev. XIII, 55. - פֶּשֶׁת, *filum*, *quo consuitur*, arab. خيط *Symm.* Iud. XVI, 12. - עֵרֶב, *trama*, *subtemen*, *quod stamini ex adverso immiscetur et intertexitur*. Lev. XIII, 48. 49. *Hesych.* κρόκη, πέμματος εἶδος, ἢ ῥοδάνη.

ΚΡΟ'ΚΙΝΟΝ, sc. μύρον, *unguentum ex croco*. מֹר, *myrrha*. *Al.* Prov. VII, 17. διέῤῥαγκα τὴν κοίτην μου κροκίνῳ, aspersi cubile meum *unguento crocino*. Ita cod. *Vat.* Sed *Ald. Compl.* et *Alex.* κρόκῳ habent. De eodem unguento *Propertius* lib. III. El. 10. v. 22. *Et crocino nares myrrheus ungat onyx*. Confer *Spanhemii Obss.* in *Callim.* p. 70. et 98. sequ.

ΚΡΟΚΟ'ΔΕΙΛΟΣ ΧΕΡΣΑΙ'ΟΣ, *crocodilus terrestris*, *Scincus lacerta*. צָב, *testudo*. Levit. XI, 29. Reprehendit hano versionem apud LXX *Eugubinus* eo, quod unum duntaxat sit genus crocodilorum, idemque amphibium. Sed praeter *Eustathium*, qui *crocodili terrestris* meminit, etiam reperitur apud *Dioscor.* II, 59. σκίγκος δὲ ἐστὶ κροκόδειλος χερσαῖος. Adde *Plin. H. N.* XXVIII, 8. Dicitur crocodilus ille alias κίκερος. *Hesych.* κίκερος· ὁ χερσαῖος κροκόδειλος. Immo etiam δενδρίτης dictus est. Confer notata ad *Hesychium* in h. v. ubi habet: Κροκόδειλος, καὶ τὸ ἐν τῷ Νείλῳ, καὶ τὸ χερσαῖον, ac *Bochartum Hieroz.* P. I. Lib. III. cap. 1.

ΚΡΟ'ΚΟΣ, *crocus*. כַּרְכֹּם, idem. Cant. IV, 14. - מֹר, *myrrha*. Prov. VII, 17. Conf. *Spanhem. Obss. in Callim. H. in Apoll.* 99. sequ.

ΚΡΟΚΥ'ΦΑΝΤΟΣ, *reticulum capitis*, *quo comam mulieres constringebant*. בָּתִּים plur. *myrothecia*. *Aqu.* Ies. III, 19. κροκυφάντους. *Etym. M.* et *Phavor.* κροκύφαντος, ὅτι διὰ κρόκης ὑφαίνεται. οἱ δὲ Ἀττικοὶ κεκρύφαλον αὐτὸ καλοῦσιν, ὅτι κρύπτει τὸν φαλὸν, ὅ ἐστι ἐξοχὴ τῆς κεφαλῆς. Conf. *Pollucem*

Onom Lib. X. segm. 192. *Sarravium Epist.* p. 85. sequ. et *Perizonium* nott. ad *Aelian. V. H.* VII, 9.

ΚΡΟΜΜΥΟΝ, *cepa.* בָּצָל, idem. Num. XI, 5. κρόμμυα, *Alex.* κρόμυα.

ΚΡΟΣΣΟΣ, ΚΡΟΣΣΩΤΟΝ. Vide Κρωσσός, Κρωσσωτόν.

ΚΡΟΤΑΦΟΣ, *tempus, pars capitis tenuior.* רַקָּה, q. d. *tenuis, tempus,* pars capitis a tenuitate ossium ita dicta. Iud. IV, 22. (sec. Ed. *Rom. Cat. Nic.* et cod. *Oxon.* etiam *Aquil.* sec. *Coislin.*) V, 26. - עַפְעַפַּיִם dual. *palpebrae. Theod.* Psalm. CXXXI, 4. Confer *Schol* ed. *Rom.* ad h. l. ubi de somno sermo est. *Suidas:* κρόταφος, τὸ μέρος τοῦ σώματος. *Lex. Cyrill. MS. Brem.* κροτάφοις, τοῖς ἐπάνωθεν τῶν ὀφρύων τόποις.

ΚΡΟΤΕΩ, *pulso, plaudo.* הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio.* 2 Reg. XI, 13. ἐκρότησαν χειρὶ, *plaudebant* manu. Vide et Ezech. VI, 11. Ezech. XXI, 14. κρότησον χεῖρα ἐπὶ χεῖρα, *pulsa* manum ad manum. - *הֵרִיעַ, *vociferor, iubilo. Inc.* Ps. LXV, 2. - הִשְׂפִּיק Hiph. *applaudo. Symm.* Ies. II, 6. - מָחָא, *tergo, item: complodo,* q. p. *tergo manum manu.* Ps. XCVII, 9. Ez. XXV, 6. - סָפַק et שָׂפַק, *plaudo, complodo manus.* Iob. XXVII, 23. Thren. II, 15. Ez. XXI, 12. - תָּקַע, *clango.* Ps. XLVI, 1. κροτήσατε χεῖρας, *plaudite* manibus. *Hesych.* et *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κροτήσατε χεῖρας, ἐπαινέσατε ταῖς χερσίν. Ita etiam *Suidas* κροτήσατε interpretatur, qui addit praeterea: νενικηκότων γὰρ ὁ κρότος. Nahum. III, 19. κροτήσουσι χεῖρας ἐπί σε, *complodent* manus propter te. *Gloss. MSS. in Proph.* κροτήσουσιν, ἐκπλαγήσονται. *Hesychius:* κροτήσουσιν, ἐπαινέσουσιν.

ΚΡΟΥΝΗΔΟΝ, *instar scatebrae s. fontis salientis.* 2 Macc. XIV, 45. In *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κρουνηδὸν (MS. vitiose κρουνιδὸν) exponitur κατὰ κεφαλῆς.

ΚΡΟΥΝΙΣΜΟΣ, *scatebra, scaturigo.* צִנּוֹר, *canalis,* speciatim *canalis maior,* quam תְּעָלָה, cuius radix est בָּצַר, *abunde rigavit pluvia. Aqu.* 2 Sam. V, 8. ubi vide *Schol. ed. Rom.*

ΚΡΟΥΝΟΣ, *scatebra saliens,* auctore *Eustathio* ita dicta, quod ex montibus μετὰ κρούσεως, *cum strepitu,* defluat. צִנּוֹר, *canalis. Aqu.* 2 Sam. V, 8. *Symm.* Psalm. XLI, 8. κρουνῶν. *Hesych.* κρουνῶν, ῥευμάτων. Idem: κρουνοὶ, ῥεῖθρα, ὀχετοὶ, ὑδάτων ἐκβολαί.

ΚΡΟΥΣΜΑ, *percussio.* טְרִיָּה, *recens,* h. l. *vulnus recens. Symm.* Ies. I, 6. *Procopius* legit τραύματος.

ΚΡΟΥΩ, *pulso.* דָּפַק, *pulso, trudo.* Iud. XIX, 25. ἔκρουσαν ἐπὶ τὴν θύραν, *pulsabant* fores. Vide et Cant. V, 3. Iudith. XIV, 14. ἔκρουσαν τὴν αὐλὴν τῆς σκηνῆς, *pulsabant* ad aulam tabernaculi. Sic et alias κρούειν θύραν Atticos dicere viri do-

eti contra *Phrynichum* docuerunt. Vide *Lex. N. T. s. h. v.* – *נָדַח, *impello.* Deut. XIX, 5. sec. *Oxon.*

ΚΡΥΒΔΗΝ, occulte, clam. בַּסֵּתֶר, *in occulto.* 2 Sam. XII, 12. sec. cod. *Alex.*

ΚΡΥΒΗΙ (alias κρυφῇ), *occulte, clam.* בַּסֵּתֶר, *in occulto.* 2 Sam. XII, 12. *Theod.* ἐν κρυπτῷ. – *בַּלָּט, *in silentio.* Ruth. III, 7. sec. *Alex.* Reliqui habent ἐν κρυφῇ. – חֶרֶשׁ, *silentio. Inc.* Ios. II, 1.

ΚΡΥΟΣ, algor, frigus, gelu, glacies. חֲנָמַל, *grando maior. Aqu.* Ps. LXXVII, 52. (47.) κρύει. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* Κρύος, ψύχος, παγετὸς, ῥῖγος (MS. ῥῆγος).

ΚΡΥΠΤΟΣ, occultus, absconditus. אֲטֻמִים part. Pah. *clausus. Theod. et LXX* 1 Reg. VI, 4. θυρίδας διαπαρακυπτομένας κρυπτὰς, fenestras, per quas aliquis inclinans se prospicere poterat, *occultas.* Inde *Gloss. MSS.* in lib. 3. Reg. κρυπτὰς θυρίδας (MS. κρυπταὶ θυρίδες), καὶ τοὺς σταθμοὺς τῶν εἰσόδων, εἴτουν τὰς παραστάδας, τουτέστιν τοξικάς. In *Cod. Fabric.* male haec coniunguntur cum ἐκοιλοστάθμησεν, et praeterea corrupte ita leguntur: κρυπταῖς θυρίδας καὶ τοὺς σταθμοὺς τῶν εἰσόδων, ἢ τούτων παραστάτας, τουτέστιν τοξίς. Conf. *Τοξικαί.* Ezech. XL, 17. θυρίδες κρυπταί. Inde *Gloss. MSS.* in *Ezech.* κρυπταὶ, τοξικαί. Et *Lex. Cyrilli MSS. Brem.* θυρίδες κρυπταὶ, αἱ τοξικαί. *Hieronymus* ad *Ezech.* l. c.: *Τοξικὰς θυρίδας Symmachus vocat, quas LXX Intt. absconditas, alii obliquas. Τοξικὰς autem, quod instar sagittarum angustum in aedes lumen immittant, et intrinsecus dilatentur.* – בְּקִיעִים plur. *rupturae.* Ies. XXII, 9. τὰ κρυπτὰ, *scissurae, rupturae, quae sc. hucusque latuerant.* – כִּסָּה Pih. *tego.* Ies. XXIX, 10. – מִסְתָּר, *absconsio.* Ierem. XLIX, 9. – מַשְׂכִּית, *effigies.* Ezech. VIII, 12. Tribuerunt voci hebr. notionem *obscuritatis*, quam habet arab. شكة. – נִסְתָּר *part. Niph.* Deut. XXIX, 29. – סֵתֶר. *Theod.* 2 Sam. XII, 12. – *עֳפָלִים, *tumores ani, s. marisci haemorrhoidales. Symm.* 1 Sam. V, 6. τὰ κρυπτὰ, h. e. *secretior pars natium*, ut *Vulgatus* ibi bene transtulit, qui ib. v. 10. eam vocat *prominentes extales.* Vide ad h. l. *Montfauc.* Adde *Symm.* Deut. XXVIII, 27. – עֶרְוָה, *nuditas*, h. l. *occulta et debilia terrae loca, quae exploratores observare solent, ut ad suos referant*, aut *loca nuda praesidiis. Aqu. Symm.* Gen. XLII, 9. τὰ κρυπτά. Vide ad h. l. *Rosenmülleri Scholia.* – *פֶּסֶל, *sculptile.* 2 Reg. XXI, 7. sec. Cod. *Alex.* ubi tamen κρυπτὸν in γλυπτὸν mutandum est. – *פַּעְנֵחַ, *Pahaneach*, vox Aegyptiaca. *Syrus Int.* Gen. XLI, 45. *Schol.* ed. *Rom.* ὁ Σύρος ἔχει, ὁ εἰδὼς τὰ κρυπτά. *Philo:* κρυπτῶν εὑρετὴς ἢ ὀνειροκρίτης. Sir. I, 28. ἀποκαλύψει κύριος τὰ κρυπτά σου, revelabit Deus occulta tua, h. e. *veram animi sententiam*, nempe καρδίαν δισσὴν v. 26. Vide et Sir. IV, 21.

Susann. 42. et conf. Rom. II, 16. Sir. III, 22. ubi τὰ κρυπτὰ sunt quae nos latere debent, quia *ad nos non pertinent*. Sir. VIII, 21. ἐνώπιον ἀλλοτρίου μὴ ποιήσῃς κρυπτὸν, *rei celandae s. silentio tegendae* ne alienos (h. e. eos, quorum animi indolem non satis cognitam habeas) testes facias. *Vulgatus* per *consilium* transtulit, coll. Iud. III, 19. Sap. VII, 21. τὰ κρυπτὰ, *invisibilia*, quibus opponuntur τὰ ἐμφανῆ, *visibilia*.

ΚΡΥΠΤΩ, *occulto*, *abscondo*, *celo*, *tego*, *obvolvo*. אַחִידָן Chald. plur. *aenigmata*. Dan. V, 12. sec. *Compl.* κρυπτόμενα, ubi alii κρατούμενα habent, quod vide supra. Lectio κρυπτόμενα (*quae latent*, *obscura*, *difficilia intellectu*) est alius Int. versio. – נָבָב אֶת לֵב, *furor cor vel a corde*. Gen. XXXI, 20. ἔκρυψε Λαβὰν, *inscio* Labane. – *דָּבָר, *verbum*. Prov. XVII, 9. בְּדָבָר, *in verbo*, κρύπτειν, nbi ante בְּדָבָר ex antecedentibus repetierunt כַּסֵּה, et post κρύπτειν omissum est λόγον. – *הָגָה, *removeo*. Prov. XXV, 4. sec. edit. *Compl.* Ex sententia *Michaelis* in *Supplem.* p. 1594. (הגו) retulerunt ad גָּנָה, *occultus fuit*. – הֶחְבִּיא Hiph. it. in Niph. et Hithp. Gen. III, 8. ἐκρύβησαν, *abscondebant se*. Vide et Ios. II, 16. Iud. IX, 5. 1 Sam. XIV, 22. οἱ κρυπτόμενοι ἐν τῷ ὄρει, qui *abdiderunt se* in monte. 1 Reg. XVIII, 11. ἔκρυψα αὐτοὺς ἐν τοῖς σπηλαίοις, *occultavi* eos in speluncis. Ierem. XLIX, 9. κρυβῆναι οὐ μὴ δύνωνται, *occultari* non possint. Conf. 1 Tim. V, 25. et ad h. l. *L. Bos. Exerc. Philol.* p. 222. ubi Apostolorum phrasin, qua ibi utitur, ex verbis Ierem. l. c. desumsisse putat. – הֶחְשִׁיךְ Hiph. *obtenebro*. Iob. XXXVIII, 2. ὁ κρύπτων με βουλὴν, *celans* me consilium. Ibidem quoque occurrunt verba: ἐμὲ δὲ οἴεται κρύπτειν, quibus nihil respondet in textu hebr. et meram interpretationem verborum ὁ κρύπτων με βουλὴν continere mihi videntur. – הִסְתִּיר Hiph. it. in Niph. et Hithp. Gen. IV, 15. Deut. VII, 20. οἱ κεκρυμμένοι ἀπὸ σοῦ, *occultantes se* a te. Vide et Iob. XIII, 24. Ps. LIV, 13. et conf. Ioh. XII, 36. 1 Sam. XXIII, 19. κέκρυπται παρ' ἡμῖν, *absconditus est* apud nos. Adde 1 Sam. XXVI, 1. sec. *Compl. Symm.* Ps. LIV, 12. κρύβωμαι αὐτὸν, *absconderem* me ab eo, ubi vox hebr. cum מ construitur. – הֶעְלִים Hiph. Iob. XLII, 3. ὁ κρύπτων σε βουλὴν, qui *celat* te consilium. Thren. III, 55. Adde *Inc.* Lev. XX, 4. – *הִתְמַהְמַהּ Hithp. a מָהָה, *cunctor*. *Symm.* 2 Sam. XV, 28. κρυβήσομαι, *clam manebo*. Potest vox hebr. quoque verti: *securitatis causa morabor*. – חֶבְיוֹן, *absconsio*. *Symm.* Hab. III, 3. κεκρυμμένην. – חֶבֶר, *societas*, *sodalitium*, *coetus*. Hos. VI, 9. ἔκρυψαν. Legerunt חבו vel חָבְאוּ, *occultarunt*, a חָבָא, *latuit*, *latitavit*. – טָמַן. Exod. II, 12. Ios. II, 6. VII, 22. Iob. XL, 8. et alibi saepius. – כִּחֵד Pih. it. in Hiph. et Hithp. Ios. VII, 19. 1 Sam. III, 17. Ps. LXXVII, 4. CXXXVIII, 14. et alibi. – כִּסָּה Pih. *tego*.

Gen. XVIII, 17. Prov. XI, 13. XII, 17. ubi κρύπτειν in notione *dissimulandi* accipiendum esse videtur. – לאט, *obvolvo*. 2 Sam. XIX, 4. ἔκρυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, *obvolvebat faciem suam*. – מַחֲבֵא, *absconsio*, *latibulum*. Ies. XXXII, 2. κρύπτων. Sic quoque *Aquilas*. Habuerunt pro participio verbi חָבָא. – מָנַע, *cohibeo*. Ier. XLII, 4. οὐ μὴ κρύψω ἀφ' ὑμῶν ῥῆμα. – מַצְפּוּנִים plur. *abscondita*. Abd. v. 6. – *נֶחְפָּז, *festinus*, *trepidans*. *Theod.* 1 Sam. XXIII, 26. κρυπτόμενος. Bene: qui enim timet, hic se abscondere solet. – נְחִיתִים plur. *demissi*. 2 Reg. VI, 9. ὅτι ἐκεῖ Συρία κέκρυπται. Bene. Sermo enim est de insidiis, quas Syri struxerant. – נִפְלָא, Niph. *admirabilis sum*. Ierem. XXXII, 27. μὴ ἐπ' ἐμοῦ κρυβήσεταί τι; Non male quoad sensum: nam verba hebr. reddenda sunt: *num mihi poteet esse aliquid arduum?* – *נִצְפַּן, *abscondor*. *Symm. Theod.* Iob. XV, 20. κεκρυμμένος. *Vulg. incertus*. – *נְשֹׂא פָנִים. *Symmachus* (e coniectura nempe *Montf.*) Iob. XIII, 8. ἆρα δύνασθε κρύψαι αὐτόν; num potestis eum *latere*? Si lectio sana est, נָשָׂא h. l. acceperunt in notione *tollendi*, *auferendi*. *Auferre* seu *abstrahere a se faciem Dei* est *Deum latere*, *subducere se eius oculis*. Sed verba illa *Symmachi* sunt scholion *Olympiodori* in *Catena Iunii* p. 262. – סֵתֶר, *absconsio*. Ies. XXXII, 2. – עֲלָטָה, *caligo*. Ezech. XII, 6. 7. 12. – *צַלְמֻנָּע, *Salmunah*, nomen propr. Iud. VIII, 10. κεκρυμμένοι. Deduxit hic ignotus interpres a צלם, quod in l. arab. et aethiop. notat *obscurus*, *tenebrosus fuit*. – *פַּעְנֵחַ, nomen Aegyptiacum. *Inc.* Gen. XLI, 45. Confer supra s. v. κρυπτός. – צָפַן. Exod. II, 3. Ios. II, 4. Iob. XVII, 4. et alibi. Adde Ps. XVI, 14. τῶν κεκρυμμένων σου. Ita quoque *Aquila*. Si redditur *abscondita*, intelleguntur bona, quae Deus abscondit, h. e. reposuit, ac servavit illis. Si vertitur *absconditi*, sunt sancti intellegendi, ἅγιοι, ut vocantur Ps. LXXXIII, 3. *Aqu.* Ps. XXX, 20. ubi vid. *Montf. Aqu. Symm.* Prov. XXVII, 16. κεκρυμμένος. Legerunt צָפַן. – *קִטְרִין, *nodi*, *difficilia intellectu*, chald. Dan. V, 12. sec. *Compl.* – שָׁאַל, *peto*, *rogo*. *Al.* 2 Reg. VI, 6. κεκρυμμένον, ubi veram lectionem reliqui libri habent, nempe κεχρημένον. Conf. *Hexapla*. *Vulgatae*: *mutuo acceperam*. Tob. I, 19. ἔθαπτον καὶ ἐκρύβην, h. e. per Hendiadyn ἔθαπτον κρύβδην, coll. v. 18., clam et occulte sepeliebam. Ibid. XII, 7. est *tacere*, *non efferre ad alios*, *atque evulgare*. Sir. XX, 30. et XLI, 17. σοφία κεκρυμμένη, sapientia *abscondita*.

*ΚΡΥΠΤΩ 'ΩΣ 'ΕΝ ΣΦΡΑΓΙ'ΔΙ, *abscondo quasi in sigillo*. חתם, *obsigno*. *Symm.* Iob. XXIV, 24. ὡς ἐν σφραγίδι κρύψουσιν ἑαυτούς, quasi in sigillo abscondent seipsos. חָתַם, *signare*, pro *abscondere*, quia, quae condimus, fere sigillo impresso claudimus. Hinc *scrinium signatum* apud *Valer. Max.* V, 6. idem est ac *clausum*.

ΚΕΚΡΥΜΜΕ'ΝΩΣ, occulte, clanculum. בְּמִסְתָּרִים, *in occultis locis.* Ierem. XIII, 17.

ΚΡΥΠΤΩ῀Σ, idem. Tob. XII, 4. 1 Macc. X, 79. *absditos in insidiis. Joseph. A. I.* XIX. p. 922, 10.

ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΕΙΔΗ'Σ, crystallo similis, crystalli speciem referens. Sap. XIX, 20.

ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΣ, crystallus, it. *glacies.* אֶקְדָּח, *carbunculus.* Ies. LIV, 12. λίθους κρυστάλλου, lapides crystalli. Cf. notata in v. ὕαλος. – בְּדֹלַח, *bdellium*, nomen ligni vel arboris. Num. XI, 7. ubi κρύσταλλος *glaciem* notat, cui, in minora grana contusae, simile manna. Vide *H. Relandi* D. *de situ paradisi terrestris* §. 12. p. 27 sequ. – בָּרָד, *grando. Symm.* Iob. XXXVIII, 22. – זְכוּכִית, *crystallus. Symm.* Iob. XXVIII, 17. – קִיטוֹר, *exhalatio.* Ps. CXLVIII, 8. Legerunt כְּפוֹר, *pruina.* – קֶרַח, *glacies.* Iob. VI, 16. κρύσταλλος πεπηγὼς, glacies condensata. Vide et Iob. XXXVIII, 29. Ez. I, 22. *Hesych.* κρύσταλλος, τὸ πεπηγὸς ὕδωρ ὑπὸ κρύους. Adde Sap. XVI, 22. Sirac. XLIII, 24.

ΚΡΥΦΑ῀, alias κρύφα, i. q. κρυφῇ, *occulte, clam.* בַּסֵּתֶר, *in occulto. Symm.* Iob. XIII, 10.

ΚΡΥΦΑΙ῀ΟΣ, occultus. *חָפְשִׁית, *libera. Oi λοιποὶ* 2 Reg. XV, 5. *Theodoretus:* κρυφαῖος οἱ λοιποὶ ἐκδεδώκασι, τοῦτ᾽ ἔστιν ἔνδον ἐν θαλάμῳ ὑπὸ μηδενὸς ὁρώμενος. Videtur vox hebr. olim hanc significationem habuisse. Confer tamen notata infra s. κρυφαίως. – כֵּס יָהּ, *thronus Iovae.* Exod. XVII, 16. Hic forte legerunt כָּסוּי, *tectus*, aut potius כְּסוּיָה, aut כִּי עַל יָד כְּסוּיָה. Sed duo codd. *Holm.* habent ibi κραταιᾷ. – מִסְתָּר, *locus abditus.* Ier. XXIII, 24. ἐν κρυφαίοις, sc. τόποις. Vide et Thren. III, 10. – סֵתֶר. *Symm.* Psalm. LXXX, 8. – הִסְתַּתֵּר Hithp. a סָתַר, *abdo me, latito. Symm. Theod.* Ies. XLV, 5. – מַלְבֵּן et מֶלֶט iunctim, *argilla, fornax lateraria. Al.* Ierem. XLIII, 9. ἐν κρυφαίῳ, ubi vid. *Montf.* Sc. ἐν κρυφαίῳ pertinet tantum ad בַּמֶּלֶט, quod deduxerunt a מָלַט, *effugit, evasit.* Vocem מַלְבֵּן autem prorsus omiserunt in versione sua. Adde Sap. XVII, 3.

ΚΡΥΦΑΙ'ΩΣ, occulte. בַּסֵּתֶר, *in occulto.* Ier. XXXVII, 16. XL, 15. – חָפְשִׁית, *libertas. Inc.* 2 Reg. XV, 5. et 2 Par. XXVI, 21. Sed in utroque loco respondet formulae בֵּית חָפְשִׁית, adeoque κρυφαίως quoad sensum vertendum est: *ita ut lateret in domo separata.* Vide ad h. l. *Montf.* ac *Michaelis Supplem.* p. 885. *Suidas:* κρυφαίως, κρύφα.

ΚΡΥΦΗ῀ι, idem. בְּמִסְתָּרִים, *in absconditis. Symm.* Ps. LXIII, 5. – בַּסֵּתֶר, idem. Deut. XXVIII, 57. 1 Sam. XIX, 12. Iob. XIII, 10. – חֶרֶשׁ pro בַּחֶרֶשׁ, *silentio. Theodot.* Ios. II, 1. – *נָא, *quaeso.* Exod. XI, 2. Sed ibi κρυφῇ non exponit τὸ נָא, quod prorsus neglexerunt, sed id quod sequitur, εἰς τὰ ὦτα. Nempe hebraismum clariori vocabulo explicarunt. –

נֶחְבָּא Niph. *abscondo me*, *latito*. Gen. XXXI, 26. Vide et Sap. XVIII, 9. et conf. Eph. V, 12. *Hesych.* κρυφῇ, λάθρα, ἀδήλως, κρυπτῶς.

'EN ΚΡΥΦΗ͂ι, idem. בַּלָּאט, *in silentio*. Iud. IV, 21. sec. *Vat.* ubi ἐν κρυφῇ est i. q. Latini dicunt *molli* seu *suspenso pede*, ita ut non expergisceretur. Reliqui libri ibi habent: ἡσυχῇ. – *בַּלָּט, idem. Ruth. III, 7. Vide ad בַּלָּאט notata. – בַּסֵּתֶר. Ps. CXXXVIII, 14. Ies. XLV, 19. XLVIII, 16. – לַסְתֵּר contracte ex לְ־הַסְתִּיר, *ad occultandum*. Ies. XXIX, 15. – חָרְמָה, *dolus*. *Al.* Iud. IX, 31. sec. ed. *Rom.* et *Cat. Niceph.* Ita quoque *Vulg. clam.* *Scharfenbergius* ad h. l. iudicat, hanc lectionem hebraeo vix conciliari posse, nisi ad variam lectionem (forte בַּסֵּתֶר) confugeris. Sed nimium hae voces tam sono quam forma differunt. *Semlerus Appar. ad V. T.* p. 500. ἐν κρυφῇ mutandum censet in ἐν κορυφῇ, quasi auctor huius interpretationis legerit בָּרָמָה, *in excelso*, coll. Ezech. XVII, 22. Nec hoc satis probabile videtur. Potius videndum est, annon fortasse בְּחָרְמָה legerit. Nam et חַרְטֻמִּים κρυφιασταὶ vocantur, et חרם apud Arabes *clandestina loca*, *adytu* etc. denotat.

ΚΡΥΦΙΑΣΤΗ'Σ, *occultorum cognitor*, *interpres et patrator*, *magus*. חָכָם, *sapiens*. *Aqu.* Exod. VII, 11. κρυφιαστάς. – חַרְטֹם, *magus*. *Aqu.* Gen. XLI, 8. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κρυφιαστὰς, μάγους, ἐπαοιδούς. Inde praesidium accipit sententia *Fulleri*, qui in *Miscell. Sacr.* lib. V. c. 11. p. 647. κρυφιαστὴν nihil aliud significare putat, quam *magum*, q. d. *rerum absconditarum et abditarum professorem*. Sic et *Drusio* in *Fragm.* p. 136. κρυφιασταὶ sunt *magi ab occultando ita dicti*, *vel quod artem occultam profiteantur*, *vel quod res occultas efficiant*, *vel denique*, *quod scientiam suam occultent*, *quo in maiore admiratione sint apud homines*.

ΚΡΥ'ΦΙΟΣ, *occultus*, *latens*, *clandestinus*, i. q. κρυφαῖος. אַף־הוּא. *Inc.* 2 Reg. II, 14. ubi vid. *Montfauconius*. אַף proprie *inclusionem* s. *inclusum quid* significat, et huc fortasse respexerunt Inc. Intt. Post κρύφιος antem fortasse omissum est Θεὸς, quod ad הוא referendum esset. – *כֵּס יָהּ, *thronus Iovae*. Exod. XVII, 16. sec. *Cat. Nic.* et codd. *Holm.* Vide supra s. κρυφαῖος. – *מַלְבֵּן, *fornax lateraria*. *Oi λοιποὶ* Ierem. XLIII, 9. Non aliter legerunt, sed tribuerunt voci hebr. hanc notionem, quia מִלֵּט *eripere*, *liberare* notat. *Drusius* legit ἐν κρυφαίῳ, quod vide supra. – נִסְתָּר part. Niph. Ps. XVIII, 13. ἐκ τῶν κρυφίων μου καθάρισόν με, ab *occultis* meis purga me. *Suidas*: κρύφιοι, οἱ πονηροὶ λογισμοί. Idem verba Psalm. l. c. statim subiungit. – סָתוּם part. Pah. *occlusus*. Psalm. L, 7. – סֵתֶר, *absconsio*. Iud. III, 19. – עַל־מוּת, *super mortem*. Ps. IX, 1. Hic legisse videntur unam vocem ab עָלַם deductam, עַל־עֲלָמוֹת. – עֲלָמוֹת, *alamoth*. Vox

ad musicam vel cantum Hebraeorum spectans. Ps. XLV, 1. ὑπὲρ τῶν κρυφίων. Forte est plur. ex עַלְמָה. Adde 1 Par. XV, 20. sec. *Complut.* – פְּלֹנִי אַלְמֹנִי. *innominatus aliquis, cuius nomen reticetur*, ὁ δεῖνα. Ruth. IV, 1. κρύφιε, *tu, cuius nomen occultum mihi est.* – תַּעֲלֻמָה, *absconsio.* Psalm. XLIII, 23. Sap. XIV, 23. κρύφια μυστήρια. Sir. XLII, 1. λόγοι κρύφιοι.

**ΚΡΥΦΙ'ΩΣ*, *occulte, clam*, i. q. κρυφαίως. Adverbium hoc neglectum a *Bielio* legitur apud *Inc.* 2 Par. XXVI, 21. pro בֵּית הַחָפְשׁוּת, *domo libera*, h. e. *separata.* Auctor huius versionis sine dubio lectionem marginalem secutus est, quae חָפְשִׁית exhibet, cui respondet κρυφίως ἐγκεκλεισμένος. Vide supra s. κρυφαίως. Legitur praeterea apud *Symm.* Hab. III, 14. pro בְּמִסְתָּר. Occurrit etiam hoc adverbium apud *Eurip. Hecub.* v. 993. et *Lucian. Philopatr.* p. 1121. A.

ΚΡΥ'ΦΟΣ, *occultus locus, latebra.* 1 Macc. I, 56. ἐν κρύφοις. Ib. II, 31. 56. 41.

ΚΡΥ'ΨΙΣ, *absconsio, occultatio.* חֶבְיוֹן, idem. *Aqu. Theod.* Hab. III, 4. κρύψιν. – הַעְלִים Hiph. *occultando.* *Al.* Lev. XX, 4. κρύψει.

ΚΡΩΣΣΟ'Σ, rectius alias κροσσὸς (vide *Schol. Theocrit. Id.* XIII, 46.), *fimbria, limbus.* עֲבוֹת sing. *contortum.* Exod. XXVIII, 24. 25. – שַׁרְשְׁרוֹת plur. *catenae.* Exod. XXXIX, 15. – שַׁרְשֹׁת contractum ex priori. Exod. XXVIII, 22. *Hesych.* κρωσσοὺς, τὰ κατὰ τῶν ἱματίων, τὰ ῥαμματώδη. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* Κροσσοὺς, ἁλύσεις, χαλάσματα. Respicere videtur ad Exod. l. c. ubi Cod. *Alex.* pro κρωσσοὺς habet κροσσούς. Κροσσοὶ alias θύσανοι et κόσυμβοι dicebantur. *Hesychius:* θύσανοι, κροσσοὶ, κόσυμβοι. Sic enim bene *Salmasius* pro κόρυμβοι. Vide notata supra in κόσυμβος.

ΚΡΩΣΣΟΤΟ'Ν (potius Κροσσωτὸν), sc. πλέγμα, *textura catenae instar facta.* מִשְׁבְּצָה, *ocellatio.* *Theod.* et LXX Ps. XLIV, 15. ἐν κρωσσοτοῖς χρυσοῖς, h. e. aut *fibulis* et *laqueolis* seu *catenulis aureis, quibus vestis adstringebatur*, aut *colligationibus illis auri, quibus gemma inclusa est.* – שַׁרְשְׁרוֹת plur. *catenae.* Ex. XXVIII, 14.

ΚΤΑ'ΟΜΑΙ, *acquiro, emo, possideo*, et ex adiuncto, *dominor, principatum habeo.* בָּעַל, *dominor.* Ies. XXVI, 13. – בַּעַל, *dominus.* Prov. XVI, 22. – *גָּאַל. *Aqu.* Ps. LXXIII, 2. ubi tamen pro ἐκτήσω reponendum est ἐλυτρώσω, ita ut h. l. in fragmentis *Aquilae* transpositio verborum locum habuerit. Vide ad h. l. *Montf.* – יָלַד, *gigno.* Prov. XVII, 21. Κεκτημένος potest h. l. eodem modo *patrem*, aut *parentes* significare, quo קָנָה Gen. IV, 1. *parere* notat. – יְרֻשָּׁה, *haereditas.* Ierem. XXXII, 8. – לָקַח, *capio.* Ezech. V, 1. – מָכַר, *vendo.* Ezech. VII, 13. – מִקְנָה, *acquisitio.* Lev. XXVII, 22. – נָחַל. Ies. LVII, 13. Ierem. XVI, 18. – עָשָׂה, *facio*,

it. *acquiro.* Gen. XII, 5. - קִנֵּא Pih. *invideo.* Prov. III, 31. Legerunt תִּקְנֶה. - קִנְאָה מַקְנֶה. Ezech. VIII, 3. κτωμένου. Legerunt קָנָה, sed sine omni sensu. - קָנָה. *Hebr. Syr.* et LXX Gen. IV, 1. ubi in *Hex. Montf.* vitiose legitur ἐκθησάμην pro ἐκτησάμην. Gen. XXXIII, 19. ἐκτήσατο τὴν μερίδα τοῦ ἀγροῦ — ἑκατὸν ἀμνῶν, pro ἀντὶ ἑ. ἀ., *emebat* partem agri centum agnis. Conf. Gen. XLVII, 19. ubi ἀντὶ additur. Vide et Gen. XXXIX, 1. XLIX, 30. Ios. XXIV, 33. et conf. Sir. LI, 33. Act. XXII, 28. - קִנְיָן, *possessio.* Gen. XXXVI, 6. - רָכַשׁ, *acquiro, comparo.* Gen. XII, 5. XLVI, 6. - *שָׁאַל, *peto, rogo.* 1 Reg. III, 10. ubi tamen pro ἐκτήσατο, quod exhibet *Ald.*, reponendum est ᾐτήσατο. Praeterea legitur 2 Reg. V, 17. ubi verba ἵνα κτήσῃ ante ἐλαιῶνας, quibus nihil in textu hebr. respondet, inserta sunt vel potius repetita ex antecedentibus, ubi in textu hebr. לָקַחַת legitur. Sir. VI, 8. εἰ κτᾶσαι φίλον, si *possidere paras* amicum: ubi κτᾶσαι notat actum inchoatum, sed non perfectum. Sequitur κτῆσαι αὐτὸν ἐν πειρασμῷ. *para et compara eum per tentationem*, h. e. *tenta et proba eius fidem et dexteritatem in rebus adversis.* Sir. XXII, 28. κτῆσαι πίστιν, h. e. *praebe te* fidum amico pauperi. *Κτᾶσθαι ἐν τινὶ τόπῳ* est *esse in aliquo loco, versari, habitare alicubi.* Sir. XXIV, 9. ubi ἐκτησάμην est i. q. v. 7. κατεσκήνωσα, et v. 8. περιεπάτησα. *Vulg.* tamen transtulit: *primatum habui*, ac *Syrus: dominata sum.* 2 Macc. VII, 11. ubi, qui ad mortis supplicium rapitur innocens, dicit: ἐξ οὐρανοῦ ταῦτα κέκτημαι, coelitus mihi *iniuncta haec experior.* *Hesych.* κτησάμενος, λαβών, ἔχων.

ΚΤΕΙ'ΝΩ, *occido, interficio.* הָגָה, *removeo.* Prov. XXV, 5. ubi *Iaegerus* pro κτεῖνε scribendum existimat ἔκτεινε, *remove, extrahe* a conspectu regis. *Michaelis* in *Supplem.* confert arab. زجى in Coni. I. et IV. *amputare, resecare.* - הֶרֶג, *occisio.* Prov. XXIV, 11. - קָטַל, *occido.* *Aqu. Symm.* Ps. CXXXVIII, 19. - חֲרָבוֹת plur. *gladii.* *Al.* Ies. XXI, 14. κτεινομένων. *Hesych.* κτεῖνει, φονεύει, ἀναιρεῖ.

ΚΤΕΝΙΣΤΟ'Σ, *pectinatus.* שְׂרִיקוֹת plur. *serica praestantissima.* *Symm.* Ies. XIX, 9. λίνον τὸ κτενιστὸν, lina *bene pexa*, ex significatione *Chald.* et *Syr.* שְׂרַק, *pexuit.* Cf. *Braunium de vestitu sacerdot. Hebr.* lib. I. c. 8. §. 119. 120.

ΚΤΗ͂ΜΑ, *possessio, res possessa, bonum, facultates, ager.* הוֹן, *substantia.* Prov. XII, 28. κτῆμα δὲ τίμιον ἀνὴρ καθαρός, res antem pretiosa vir probus. Conf. Sap. VIII, 5. Sir. LI, 29. - כֶּרֶם, *vinea.* Prov. XXXI, 16. Hos. II, 15. In utroque loco vocabulum generis pro vocabulo speciei posuerunt. *Gloss.* κτῆμα, *praedium, fundus, possessio.* κτηματοφύλαξ, *saltuarius.* Conf. *Dion. Petavii not. ad Iulianum* p. 97. *Drusius* ad Hos. l. l. et *Mercerus* ad Ioel. I, 5. pro

κτήματα legendum censent *κλήματα*. Facilis sane neque dura emendatio, sed ea tamen, qua voci *κλῆμα* tribuitur vis insolens et nova. Tuetur praeterea receptam lectionem versio *Arabica* ac *Hieronymus*. LXX vocabulis generum uti solent pro vocabulis formarum et contra, quod quidem facere hic eo magis poterant, quia vineae etiam ficeta, agros complectuntur. Cod. B. in margine *κτήτορες* habet. – כֹּרֵם, *vinitor*. Ioel. I. 11. ubi in margine cod. B. pro *κτήματα* legitur *κτήτορες*. Post *κτήματα* videtur omissum aut supplendum esse *ἔχοντες*. – נַחֲלָה, *haereditas*. Iob. XX, 29. et XXVII, 13. – שָׂדֶה, *ager*. Prov. XXIII, 10. ubi *κτῆμα* *fundum* notat, coll. Act. V, 1. ubi mox *χωρίον*. Sic Latini quoque *possessiones* singulatim de *praediis* dicunt. Adde Sir. XXVIII, 24. (ubi tamen pro *τὸ κτῆμα* reponere mallem *τὰ ὠτία*, *sepi aures tuas spinis*, h. e. *cave, ne audias*.) XXXVI, 25. *Hesych.* *κτήματα*, *πάντα τὰ ὑπάρχοντα*.

ΚΤΗΝΟΣ, *iumentum*, *pecus*, *bestia*, *armentum*, *grex*. אֹהֶל, *tentorium*. *Inc.* et LXX Gen. XIII, 5. ubi loco *κτήνη* sine dubio legendum est *σκηναί*. Similis permutatio reperitur 1 Reg. XVIII, 5. ubi ed. *Rom.* habet *σκηνῶν* pro *κτηνῶν*. Est vero haec vitiosa lectio *κτήνη* satis antiqua, nam *Chrysostomus Cat. Niceph.* p. 190. eam diserte exprimit. – בֶּגֶד, *vestimentum*. Ezech. XXVII, 20. *μετὰ κτηνῶν ἐκλεκτῶν*. Putarunt ita reddendum esse, quia sequitur *εἰς ἅρματα*. – בְּהֵמָה, *bestia*. Gen. I, 25. 26. II, 20. III, 14. et alibi saepissime. Adde Ps. VIII, 6. et Prov. XXX, 30. ubi *κτήνη* *feras* notat. – בְּעִיר, *brutum*, *pecus*. Exod. XXII, 5. Num. XX, 8. *Aqu. Symm.* Gen. XLV, 17. – בָּקָר, *bos*. Ierem. XXXI, 12. – גִּבְעָה, *collis*. Iob. XV, 7. ubi tamen pro *κτηνῶν* nonnullis legendum videtur *βουνῶν*. Sed nec spernenda est plane lectio *θινῶν*, quam *L. Bos* in textum recepit. Certe quamnam harum lectionum expresserit *Vulgatus*, qui babet: *et ante colles formatus*, definiri vix poterit. Conf. Prov. VIII, 25. – חַיָּה, *animal*. Lev. XI, 2. – מִקְנֶה, *possessio*, it. *pecus*. Gen. XXVI, 14. *κτήνη προβάτων καὶ κτήνη βοῶν*, greges ovium et armenta boum. Vide et Deut. III, 19. Ios. I, 14. Iud. VI, 5. *τὰ κτήνη* sec. *Alex.* et *Ald.* *Hesych.* *κτήνη*, *βοσκήματα*. – צֹאן, *grex*, *oves*. Gen. XXX, 44. XXXI, 43. – קִנְיָן, *possessio*. Ios. XIV, 4. – רְכוּשׁ, *substantia*. Num. XVI, 32. Videntur legisse una literula minus רֶכֶשׁ, *pecus*, vel *iumentum*, ut iam observavit *Bochartus Hieroz.* T. I. p. 225. ed. *Rosenmülleri*. – *רֶמֶשׂ, *reptile*. Gen. VIII, 19. ubi quoque רֶכֶשׁ legerunt, non autem בְּהֵמָה, ut *Weplerus* coniecit. – שׁוּב part. a שָׁב, *revertens*. Ezech. XXXV, 7. Ita verterunt pro arbitrio, quia *ἀνθρώπους* praecesserat. – *שֶׁרֶץ, *reptile*. Lev. V, 2. sec. *Montf.* Sed vide ad h. l. *Scharfenbergium*.

ΚΤΗΝΟΤΡΟ'ΦΟΣ, *iumenti pastor*, it. *pecori alendo aptus*. מִקְנֶה, *pecus*. Gen. IV, 20. *Vulg. pastorum*. Vtrique visum est ante מִקְנֶה supplendum רֹעֵה. Num. XXXII, 4. ubi *terra pecoris* est *terra pecori alendo apta*, quod LXX per γῆ κτηνοτρόφος bene expresserunt. – אַנְשֵׁי מִקְנֶה, *viri pecudum*, i. e. *pecuarii*. Gen. XLVI, 53. 35. Adiective legitur apud *Diod. Sic.* p. 47, 25.

ΚΤΗΝΩ'ΔΗΣ, *iumento similis*, *brutus*. בְּהֵמוֹת plur. *iumenta*, *bestia magna*. Psalm. LXXII, 22. κτηνώδης γὰρ ἐγενήθην παρὰ σοί, *brutus* enim eram apud te. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κτηνώδης, ἀλογώτερος· κτήνη γὰρ λέγονται τετράποδα.

ΚΤΗΝΩΔΩ'Σ, *iumenti more*. בְּהֵמוֹת, *iumenta*. *Symm.* Ps. LXXII, 23. κτηνωδῶς. Bene: nam ante בְּהֵמוֹת omissum est כ similitudinis.

ΚΤΗ'ΣΙΣ, *possessio*, *opes*, *divitiae*. אֲחֻזָּה, *possessio*. Gen. XXIII, 4. 9. 20. et alibi. Gen. XXXVI, 43. lectio κτήσεως, quam plerique libri habent, aut ex compendio scribendi male intellecto, aut ex emendatione ad textum hebr. orta esse videtur. Vera lectio est κατοικήσεως, quae in cod. *Oxon.* reperitur. – גֻּלָּה, *scaturigo*. *Symm.* (sec. *Procopium Cat. Nic.* p. 125.) Ind. I, 15. Quomodo hic vocabulum κτῆσις hebr. גֻּלָּה conciliari possit, equidem non video. Vide ad h. l. *Holmesium*. Fortasse post κτῆσιν excidit ὑδάτων. – הוֹן, *substantia*. Prov. I, 13. τὴν κτῆσιν αὐτοῦ τὴν πολυτελῆ καταλαβώμεθα, *opes* eius pretiosas auferamus. Vide et Prov. VIII, 18. et cf. Bar. III, 10. *Hes.* κτῆσις, πλοῦτος. – מִמְכָּר, *venditio*, ac per metonymiam *venditum*. *Symm.* Deut. XVIII, 8. Sermo autem ibi est de venditis bonis paternis. – מִקְנָה, *acquisitio*. Gen. XXIII, 18. Ier. XXXII, 11. 12. 14. 16. – מִקְנֶה, idem. Gen. XLIX, 31. 1 Par. XXVIII, 1. Cohel. II, 7. et alibi. Adde Iud. VI, 5. ubi *Scharfenbergio* pro αἱ κτήσεις in ed. *Ald.* et *Compl.* rectius τὰ κτήνη legi videtur. Sed erravit. Κτῆσις apud LXX *greges pecorum*, *pecus* notat, quia veterum divitiae maxime pecude constabant. Vid. *Simonis* s. v. מִקְנֶה p. 1438. Hinc etiam cum κτήνη permutatur 2 Par. XIV, 15. sec. *Hex.* σκηνὰς κτήσεων. *Vulg. caulas ovium*. Iob. XXXVI, 32. ubi verba κυρίου κτῆσιν, quae ἄλλοις tribuuntur, sunt e *Catena* desumta. – *קִינִים, *lamentationes*. *Aqu.* Ezech. II, 10. Deduxit a קָנָה. Vide ad h. l. *Montfauconium*. – קִנְיָן. Psalm. CIV, 20. Prov. IV, 7. *Aqu. Symm. Theod.* Psalm. CIII, 24. ubi κτῆσις θεοῦ sunt *creaturae*, quae vocantur h. l. quasi opes et divitiae Dei. Conf. Ps. CV, 21. – רְכוּשׁ, *substantia*. Gen. XLVI, 6. – רֶשֶׁת infin. a יָרַשׁ. Lev. XX, 24. Adde Baruch. III, 10. 15.

ΕΙ'Σ ΚΤΗ'ΣΙΝ ΠΑΡΑΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *in possessionem accipio*. קָנָה, *emo*, *acquiro*. Ierem. XXXII, 7.

ΚΤΙ'ΖΩ, *creo*, *condo*, *exstruo*, *paro*, *instituo*, *ordino*. בָּרָא, *creo*. Deut. IV, 32. Ps. L, 11. Ies. XLV, 7. et alibi. — יָסַד, *fundo*. Exod. IX, 19. Sensum secuti sunt. — יָצַר, *formo*. Ies. XXII, 11. XLVI, 11. — עָמַד, *sto*. Ps. XXXII, 9. *Agellio* ad h. l. LXX loco ἐκτίσθησαν vertisse ἔστησαν perperam videntur, cum potius sensum sat bene expresserint. — עָשָׂה, *facio*. Ies. XLIV, 2. — קָנָה, *possideo*. Gen. XIV, 19. 22. Prov. VIII, 22. κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ, Dominus *paravit* me initio viarum suarum. Ita quoque *Athenag. legat.* p. 287. *Theodoretus* et *Origenes*. Sed alii legere malunt ἐκτήσατο, ut *Aquila* habet, ignorantes, *possidere* pro *creare* ac *producere* quandoque usurpari, v. c. Psalm. CXXXIX, 13. et Deut. XXXII, 6. *Hieronymus* quoque ad h. l. monuit, errorem esse in LXX, et pro ἔκτισε scribendum esse ἐκτήσατο. Sed tunc potius ἐκτήσατο scribendum fuisset. Confer praeterea Sir. I, 4. 8. et XXIV, 10. — שָׁכַן, *habito*. Lev. XVI, 16. τῇ σκηνῇ τῇ ἐκτισμένῃ αὐτοῖς, tabernaculo illis *exstructo*: sensu eodem. 3 Esdr. IV, 53. κτίσαι τὴν πόλιν, *exstruere* urbem. Conf. *Elsnerum* ad Hebr. IX, 11. p. 361. Sir. VII, 16. γεωργίαν ὑπὸ ὑψίστου ἐκτισμένην, agriculturam a Deo *institutam* et *ordinatam*. Sir. XXXVIII, 1. 12. καὶ γὰρ αὐτὸν ἔκτισεν ὁ Κύριος, nam et illum (sc. medicum) Deus *instituit, ordinavit*. De *creatione* proprie sic dicta legitur Sap. X, 1. coll. I, 14. et XI, 18. *Κτίζομαι*, ut sit i. q. γίνομαι s. εἰμί, legitur Sir. XLIX, 14. coll. Eph. III, 9. Sirac. X, 18. οὐκ ἔκτισται, *non decet*, *non convenit naturae humanae*. *Syrus*: *non est divisa*, h. e. ut portio assignata. Sir. XXIII, 20. πρὶν ἢ κτισθῆναι, antequam ea *faceret* homo. *Syrus*: *antequam fiat quidquam*. Opponitur enim ibi *actionibus perfectis*. Sir. XXXIX, 30. ἔκτισται, *destinata sunt*.

ΚΤΙ'ΣΙΣ, *creatio*, *creatura*, *structura*. מִקְנֶה, *possessio*, *pecus*. 2 Par. XIV, 15. ubi tamen al. rectius pro κτίσεων habent κτήσεων. — קִנְיָן, *possessio*. *Al.* Ps. CIII, 25. Pro κτίσεως plerisque scribendum esse videtur κτήσεως. Certe *Latina Vetus* habet: *possessione tua*, et lubricus sane est lapsus de κτήσεως in κτίσεως. Nihilo minus tamen non sollicitanda est lectio recepta ob locum Prov. VIII, 22. ubi κτίζειν hebr. קָנָה respondet, et lectio ἔκτισεν ab ipso Iohanne Apoc. III, 14. confirmatur. Vide supra s. v. κτῆσις. Adde *Aqu.* Ez. II, 10. ubi scribendum κτῆσις. Vide ad h. l. *Montf.* — רְכוּשׁ, *substantia*. Esdr. VIII, 21. Hic quoque pro κτίσει legendum videtur κτήσει. Iudith. XVI, 11. Sir. XVI, 11. ubi κτίσις est *rerum universitas*, coll. Sap. V, 18. XVI, 24.

ΚΤΙ'ΣΜΑ, *creatura*. Sap. IX, 2. XIII, 5. Sir. XXXVIII, 45. *Hesych.* κτίσμα, ποίημα, οἰκοδόμημα.

ΚΤΙ'ΣΤΗΣ, *creator*. בּוֹרֵא, idem. *Symm.* Ies. XLIII, 15. — צוּר, *rupes*. 2 Sam. XXII, 32. Hic fortasse legerunt

יֹצֵר, *formator.* Vide et Iudith. IX, 15. 2 Macc. I, 24. *Hesych.* *κτίστης, ποιητὴς, πλάστης.*

ΚΤΥ΄ΠΟΣ, sonus, qui pulsu cietur (a *κτυπέω, pulsu sonitum cieo, qualis est tympani*), *fragor, sonitus, strepitus.* חָזִין, *coruscatio. Aqu.* Iob. XXXVIII, 25. *κτύπον φωνῶν, fragorem* tonitruum. *Symm.* Iob. XXVIII, 26. *εἰς κτύπον.* Sap. XVII, 19. *κτύπος ἀπηνὴς καταῤῥιπτομένων πετρῶν, sonitus* horrendus lapidum deiectorum. *Hesych. κτύπος, ψόφος, βροντή.*

ΚΥ΄ΑΘΟΣ, cyathus, scyphus. מְנַקִּיּוֹת plur. *cyathi.* Ex. XXV, 29. *τοὺς κυάθους, ἐν οἷς σπείσεις ἐν αὐτοῖς.* Vide et Exod. XXXVII, 16. Num. IV, 7. Ierem. LII, 16. *Gloss. in Octat. κυάθους, ἀντλητήρια, σκυφάκια.* Legendum videtur *σκαφιόλια* vel *σκαφιώλια. Lex. Cyrilli MS. Brem. κυάθους, ἀντλητήρια.* Idem: *κυάθους, σκαφιόλια. Hesych. κυάθους, σκαφιώλια, ὠάρια σιδηρᾶ, οἷα κύαθος· δέχεται δὲ ὑγροῦ τινὸς οὐγγίας δύο. Chrysostomus* in *Catena Ghisler.* in *Ier.* p. 929. *τοὺς κυάθους, τὰ μικρὰ ξέστια λέγει, ἐν οἷς ἐλάμβανον τῶν μεγάλων ἀγγείων τὸν οἶνον.*

ΚΥ΄ΑΜΟΣ, faba. Ita vocatur *planta*, et *fructus in siliquis contentus.* פּוֹל, idem. 2 Sam. XXVII, 28. Ezech. IV, 9.

ΚΥΒΕΡΝΑ΄Ω, guberno. תַּחְבֻּלוֹת, *consilia prudentia.* Prov. XII, 5. *κυβερνῶσι.* Sap. X, 4. ubi sapientia dicitur *δι᾽ εὐτελοῦς ξύλου τὸν δίκαιον κυβερνήσασα*, h. e. per levem navem insontem *servasse* Noachum, et *κυβερνᾷν* (quod de *gubernatione divina* in utramque partem dicitur) est i. q. *σώζειν* in antecedentibus, *facere, ut aliquis salvus et incolumnis evadat*, ac causa posita est pro effectu. Ibid. XIV, 6. Susann. v. 5.

ΚΥΒΕ΄ΡΝΗΣΙΣ, gubernatio, proprie navis, *intellegentia, consilium.* תַּחְבֻּלוֹת plur. *consilia prudentia.* Prov. I, 5. *ὁ δὲ νοήμων κυβέρνησιν κτήσεται*, prudens autem *intellegentiam* acquiret. *Lex. Cyrilli MS. Brem. κυβέρνησιν, φρόνησιν. Glossae ineditae* in *Prov. Salom. κυβέρνησιν, ἐπιστήμην τῶν πραττομένων.* Prov. XX, 21. *κυβερνήσεσι δὲ γίνεται πολεμος, consiliis* autem *prudentibus* geritur bellum. Vide et Prov. XI, 14. XXIV, 6. *Symm.* Iob. XXXVII, 12. *Hesych. κυβερνήσεις, προνοητικαὶ ἐπιστῆμαι* (Sic enim legendum pro *ἐπιστολαί.* Vide *Alberti* not. ad *Gloss. Gr. N. T.* p. 152.) *καὶ φρονήσεις.* Conf. 1 Cor. XII, 28.

ΚΥΒΕΡΝΗ΄ΤΗΣ, gubernator, proprie *navis rector.* חֹבֵל, *nauclerus.* Ezech. XXVII, 8. 27. 28. – שֹׁכֵב part. *cubans.* Prov. XXIII, 34. *ὥσπερ κυβερνήτης ἐν πολλῷ κλύδωνι.* Admodum libere, de sensu tantum solliciti, h. l. transtulerunt, ut non opus videatur varietatem lectionis expiscari velle,

quod scil. ii fecerunt, qui κυβερνήτης h. l. ad חבל, *rudentis* s. *mali navis*, retulerunt, ut חֹבֵל legerint.

ΚΥΒΕΡΝΙΣΜΟ'Σ, gubernatio. פֶּרֶק, *dilaceratio. Aqu.* Nah. III, 1. ubi videtur significare *iniustam dominationem.* Vox hebr. enim de *quavis iniustitia* adhibetur.

ΚΥ'ΒΟΣ, cubus, tessera. גָּלִיל, *orbis, angulus.* Esth. I, 6. ἐπὶ κύβοις. Videtur omnino legendum ἐπὶ κύκλοις, ut respondeat voci hebr. — רֶגֶב, *gleba.* Iob. XXXVIII, 38. κεκόλληκα δὲ αὐτὸν ὥσπερ λίθῳ κύβον. *Grevio* ad h. l. scribendum videtur λιθόκυβον vel λιθοκύβοις. Scil. רְגָבִים Iob. XXI, 33. a LXX redditur χάλικες: ita hic non nimium diversa significatione λιθόκυβοι. *Constitut. Apost.* lib. VII. c. 25. οἶδεν οὐρανὸς τὸν ἐπὶ μηδενὸς αὐτὸν καμαρώσαντα, ὡς λιθόκυβον. *Hesych.* κύβος, πᾶν τετράγωνον. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κύβος, πᾶς τετράγωνος ψῆφος.

**ΚΥΔΙ'ΩΝ, gloriosior.* Tob. I, 2. sec. *Alex.* Vide s. v. κυδίως.

**ΚΥΔΙ'ΩΣ, honorifice.* Tob. I, 2. sec. *Vat.* ubi alii libri κυδίων et κυρίως habent. *Ilgenio* in notis ad h. l. vera lectio esse videtur Κύδιος a Κύδις, ut Τράλλιος, Σάρδιος, a Τράλλις, Σάρδις.

ΚΥΔΟΙΜΟ'Σ, tumultus, turba, it. *tonitru.* חֲזִיז קֹלוֹת, *fulgetrum tonitruum.* Iob. XXXVIII, 25. ὁδὸν κυδοιμῶν, viam tonitruum. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κυδίμων (lege κυδοιμῶν), βροντῶν. Idem: κυδοιμός, θόρυβος, τάραχος. *Hesychius:* κυδοίμων (scribe κυδοιμῶν), θορύβων, ταραχῶν, ubi vid. *Intt.*

ΚΥ'ΔΟΣ, gloria. סֵבֶל, *onus.* Ies. XIV, 25. Loco κῦδος reponendum mihi videtur κύδος, quod *ignominiam, qua alter afficitur,* significat, ut cum antecedente ζυγὸς per Hendiadyn iungatur: *iugum ignominiosum,* nisi cum *Schneidero* statuere malimus, κῦδος quoque in malam partem adhiberi. *Hesych.* Κύδος (scribe κῦδος), δόξα, ἀρετή, νίκη, τιμή, ἀριστεία. *Suidas:* κῦδος, γαῦρος, δύναμις, δόξα, φήμη.

ΚΥΕ'Ω, gravida, praegnans sum, concipio, etiam *pario.* עִדִּים, *centones,* etiam *remotiones, menstrua. Symm.* Ies. LXIV, 6. κυουσῶν, *parientium,* nempe *profluvium lochiorum* intellegens. Vox hebr. notat *sordes,* et *omne quod ab oculis removendum est. Vestis parturientium* est *sanguine inquinata, adeoque impura.* Potest tamen h. l. quoque intellegi *cruentatum linteum, virginitatis* apud Iudaeos *signum.* Confer infra s. v. μαρτυρία. *Tychsenius tentam.* p. 128. κυουσῶν *osculantium* vertit, ut חָדָה, *laetatus est,* in mente habuisse videantur. — הָרָה, *concipio. Al.* Psalm. VII, 15. κυήσας. *Hebr. et Symm.* Iob. III, 3. ubi tamen *parturire* significare videtur. Quomodo enim ante *partum* dicere aliquis potest, *conceptum esse virum? Hesych.* κυεῖ, ἐγκυμονεῖ, ἐν γαστρὶ ἔχει.

ΚΥ'ΗΣΙΣ, *conceptus*, *praegnatio*. הֵרָיוֹן, *conceptus*. Ruth. IV, 13. ubi cod. *Alex.* κοίησις habet e vitio scribendi. – הֵרֹן, idem. *Symm. Theod.* Gen. III, 16. κυήσεις sec. cod. *Coislin.*

ΚΥΘΡΟΓΥΛΑΟΣ, *labrum rotundum*. כִּיּוֹרוֹת plur. *conchae.* 1 Reg. VII, 38. iuxta cod. *Alex.* ἐποίησε δέκα κυθρογαύλους. Κυθρογαύλους etiam scribit *Iosephus A. I.* lib. VIII. c. 3. pag. 425. Ita etiam *Theodoretus* in 3 Reg. observante *Hudsono* not. in *Ioseph.* Alii antem χυτρογαύλους pronuntiant. Vide infra in χυτρόγαυλος. Vox autem originem procul dubio ducit a כִּיּוֹרוֹת et גָּלַל, *in orbem volvere.* Vnde etiam גל Zach. IV, 2. est *vas concavum et rotundum.* Et γαῦλος, *gaulus*, iuxta *Festum genus navigii paene rotundum.* Conf. *Bocharti Chan.* Lib. II. cap. 11. p. 819.

ΚΥΚΑ'Ω, *tumultuor*, *res misceo*, *turbo*. רָגַשׁ, *turbas concieo*, *concurro et strepitum facio.* *Symm.* Psalm. II, 1. εἰς τί κυκᾷ ἔθνη; quid barbari tumultuantur? *Schol.* ed. *Rom.* ὑπερηφανεύσαντο. *Hesych.* κυκᾷ, ταράσσει. Idem tradit *Suidas.*

***ΚΥΚΕΩ'Ν.** קִיקָיוֹן, *Aricinus. Aqu. Theodot.* sec. cod. *Barber.* Ion. IV, 6. Vterque vocem hebr. graecis literis expressit.

ΚΥ'ΚΗΣΙΣ, *tumultus*, *perturbatio*. רִגְשָׁה, *turba cum strepitu concurrens.* *Symm.* Ps. LXIII, 3.

ΚΥΚΛΕΥ'Ω, *converto*, *gyro*. הֵסֵב Hiph. a סָבַב, idem. *Symm.* 2 Sam. V, 23. κύκλευσον. *Vulg. gyra.*

ΚΥΚΛΗΔΟ'Ν, *in circuitu*, *circumcirca*. סְבִבוֹת, *circuitibus.* *Symm.* Iob. XXXVII, 12. *Vulg. per circuitum.*

ΚΥΚΛΙ'Σ. Vide Κιγκλίς.

ΚΥΚΛΟ'ΘΕΝ, *in circuitu*, *circumcirca*. מִסָּבִיב, *a circum*, i. e. *circumquaque.* Iud. VIII, 34. 1 Sam. XII, 11. 2 Sam. VII, 1. et alibi saepius. *Aqu. Symm. Theod.* Ierem. XX, 3. *Vulg. undique.* – מַעֲבָר, *transitus.* Ies. XXX, 32. – סָבִיב et in plur. סְבִיבוֹת, *circuitus*, *circum.* Iud. II, 14. 1 Reg. XVIII, 32. 2 Par. IV, 2. et alibi. *Aqu.* Exod. VII, 24. – סָבִיב סָבִיב. Ezech. XL, 17. 26. XLI, 11. 12. 19. – סָבִיב סָבִיב. Ezech. XLI, 5.

ΚΥ'ΚΛΟΣ, *circulus*, *orbis*. *מָצוֹר, *munitio.* *Aqu.* Hab. II, 1. *Wahlio* ad h. l. versio haec *Aquilae* traditione Rabbinica niti videtur. Arab. صار pro صير est *incurvare*, *varia ratione convertere*, unde مصير, *incurvatio.* Vide s. γῦρος. – סבב Pih. *circumeo*, *circumdo.* Ierem. LII, 18. – סָבִיב et plur. סְבִיבוֹת. Deut. XIII, 7. 1 Par. XI, 8. Cohel. I, 6. Adde *Syrum* et τοὺς λοιπούς. Ierem. XLVI, 14. τὰ κύκλῳ σου. *Vulg. quae per circuitum tuum sunt.* 3 Esr. II, 8. ubi pro αἱ περὶ

κύκλῳ reponendum est una voce *περικύκλῳ* (3 Esdr. I, 50. nam in textu hebr. Esdr. I, 6. legitur סְבִיבֹתֵיהֶם.), *circuitus eorum;* et *περὶ*, quauquam *circum* notat, fere accusativum regit. – *שְׁאָר chald. *residuum*. Dan. VII, 7. 12. sec. cod. *Chis.* ubi non aliter legeruut, sed sensum libere expresserunt. Latet enim in verbis textus chald. notio *universalitatis.* Conf. Ps. XXVII, 6. Significat quoque *κύκλος decursum per orbem*, v. c. Sap. VII, 19. *ἐνιαυτῶν κύκλοι*, et cap. XIII, 2. *κύκλος ἀστέρων.*

ΚΥ'ΚΛΩι, pro *ἐν κύκλῳ*, *in circuitu*, *circum.* V. *L. Bos Ellips. gr.* p. 518. אֹרַח, *via.* Iob. XIX, 8. *κύκλῳ περιῳκοδόμημαι*, *circumseptus sum.* In textu hebr. legitur: *semitam meam sepsit* seu *circumsepsit;* sensu eodem. – הַקֵּף infin. Hiph. a נָקַף, *circumdando.* Ios. VI, 3. et 11. *περιελθοῦσα ἡ κιβωτὸς τὴν πόλιν κύκλῳ*, circumiens arca urbem *in circuitu.* – חֵיק, *sinus.* Ezech. XLIII, 17. Recte. – מִמַּעַל, *superne.* Ies. VI, 2. מִמַּעַל h. l. *iuxta* notat. – מֵסַב, *circuitus.* 1 Reg. VI, 28. – מִסָּבִיב, *a circum.* Num. XVI, 24. Iob. I, 10. Ezech. XVI, 56. – *נָבוּב part. Niph. a בּוּב, *vacuus, cavus.* Ier. LII, 18. ubi vel legerunt סָבִיב vel scribendum est *κοῖλον* pro *κύκλῳ.* – נָסַב Niph. a סָבַב. Ierem. XXXI, 39. – סָבִיב et in plur. סְבִיבִים *masc.* et סְבִיבוֹת *foemininum.* Gen. XXXV, 5. *ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ αὐτῶν*, pro *ἐν κύκλῳ αὐτῶν οὔσας* vel *κειμένας*, super civitates in circuitu illorum iacentes. Similiter Luc. IX, 12. *εἰς τὰς κύκλῳ κώμας.* Vide et Marc. VI, 36. et ad h. l. *Wolfium* p. 464. Exod. VII, 24. XVI, 13. et alibi saepius. Adde Dan. VII, 7. sec. *Chis.* – סָבִיב סָבִיב. Ezech. VIII, 10. 17. XL, 5. – *סֹחֵרֶת, *lapis mercatorum*, s. *hyacinthus lapis.* Esth. I, 6. *ῥόδα κύκλῳ πεπασμένα.* סָחַר est *circuire*, unde putarunt, סֹחֵרֶת esse *ἐν κύκλῳ.* Vide quoque s. v. *κυκλόω.*

ΚΥΚΛΟ'Ω, *circumdo*, *circumeo*, *cingo*, *oberro*, *oberrare facio.* הִקִּיף Hiph. a נָקַף, *circumdo.* 2 Reg. XI, 8. 2 Par. XXIII, 7. Thren. III, 5. *Symm.* Ps. XVI, 9. sec. *Catenam* in *Psalmos* T. I. p. 289. *Theod.* Lev. XIX, 27. ad quem locum vide *Scharfenbergium.* – *חַדְרֵי, *penetralia.* *Hebr.* Iob. IX, 9. *καὶ πάντα τὰ ἄστρα τὰ κυκλοῦντα νότον*, quae verba tantum ad חַדְרֵי תֵימָן, *penetralia austri*, non autem ad כִּימָה pertinent. – חָנָה, *castra metor.* Ies. XXIX, 3. – חָנָה סָבִיב, *castra metor circuitu.* Iob. XIX, 12. – הֵסַב : סֹבֵב : נָסַב : סָבַב, Kal, Niph. Pih. et Hiph. Gen. II, 13. *κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Αἰθιοπίας*, *circumiens* omnem terram Aethiopiae. Ex. XIII, 18. *ἐκύκλωσεν ὁ θεὸς τὸν λαὸν ὁδὸν*, pro *καθ' ὁδὸν*, *oberrare faciebat* Deus populum in via, aut *circumduxit* Deus populum per desertum. Deut. XXXII, 10. *ἐκύκλωσεν αὐτόν.* *Hieron. circumduxit eum.* Alii vertere malunt: *adfuit ei undequaque*, ut *κυκλοῦν* h. l. sit *aliquem ab omnibus partibus tutum*

praestare. Ios. VI, 3. κυκλώσατε τὴν πόλιν, *circumite urbem.*
Vid. et v. 4. 15. Iud. XI, 18. 2 Sam. XIV, 19. sec. ed. *Compl.*
2 Sam. XXII, 6. ὠδῖνες θανάτου ἐκύκλωσάν με, vincula mortis
circumdederunt me. 2 Reg. III, 9. ἐκύκλωσαν ὁδὸν ἑπτὰ ἡμε-
ρῶν, *oberrabant* in via septem dierum, h. e. septem dierum
iter confecerant. Vide et Zach. XIV, 10. et conf. 1 Macc.
XIII, 20. Ps. CXVII, 10. πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, omnes
gentes cinxerunt me. Vide et v. 11. 12. Cant. III, 2. κυκλώ-
σω ἐν τῇ πόλει, *circumibo* in civitate. Vide et v. 3. Adde
Inc. 2 Sam. XIV, 20. ubi κυκλοῦν commodum sensum fundit,
dummodo in eadem significatione metaphorica accipiatur,
quam περιέρχεσθαι apud LXX h. l. habet, ut sit *circumve-
nire, callide decipere,* metaphora desumta a militibus aut
venatoribus. *Aqu.* sec. cod. *Mosqu.* Gen. XXXVII, 7. *Aqu.*
Theod. 1 Sam. XXII, 18. – סָבִיב et plur. סְבִיבוֹת. 2 Sam.
XXIV, 7. Psalm. XXVI, 11. et XXVII, 6. ubi legerunt
סְבָבְתִי. – סוּר, *revertor.* 1 Reg. XXII, 32. Fortasse hic lege-
runt סָבַב. – *צוּר, *coarcto.* Ies. XXIX, 3. sec. ed. *Compl.* –
סֹחֵרָה, *parma, clypeus,* quia ambit et cingit hominem. Ps.
XC, 4. κυκλώσει σε. Pro verbo habentes legerunt יְסַחֲרֶךָ a
סָחַר, *circuire,* etiam non incommodo sensu. *Dathio* in no-
bis ad *Psalter. Syr.* p. 210. cum *Syro* legisse videntur יְסַגְּרֶךָ.
– קֶטֶב, *excidium. Inc.* Ies. XXVIII, 2. καταιγὶς κυκλοῦσα. Ita
in *Hexaplis Montfauconii.* Sed in ed. *Bosiana* ad בָּרָד, *grando,*
relatum est. Num legit בָּדָר ab arab. بدّ, *separavit?* – שָׁפַט,
irruo. Iob. I, 17. – שָׁפַךְ, *effundo.* Ies. XXXVII, 33. *Effun-
dere aggerem* est *aggere cingere,* κυκλοῦν χάρακα. Legitur
praeterea Dan. XIII, 37. sec. cod. *Chis.* Sir. XXIV, 5. et
XLV, 11. – Vide quoque infra s. ὅπλον.

ΚΥΚΛΩΜΑ, circuitus. בֶּתֶר, *sectio.* Cant. II, 17. Vi-
dentur legisse בָּהַר, a בָּתַר, *cinxit, circumdedit.* – מֵסַב in
plur. בָּתִים et בָּתּוֹת. Iob. XXXVII, 12. Psalm. CXXXIX, 10. ad
quem locum Editores Londinenses *Thes. Stephani* T. I.
p. 118. n. respexisse putant glossam *Suidae:* τὸ κατακύκλω-
μα, τὸ πέρας καὶ ἀνωτάτω τῶν κακῶν, ubi e *Theodoreto* (qui
habet: ἐνταῦθα προλέγει τὰ ἐσόμενα αὐτοῖς κακὰ) κύκλωμα
reponendum censent. – סָבִיב. Ezech. XLVIII, 35. – *סַד,
cippus. Iob. XIII, 27. sec. cod. *Alex.* *Cippus* eodem iure κύ-
κλωμα dici potest, quo κοίλωμα, quod pro κύκλωμα in reliquis
libris legitur. Vide infra s. κύκλωσις. – קַו, *linea, regula.*
2 Par. IV, 2. Ezech. XLIII, 17.

ΚΥΚΛΩΣΙΣ, circuitio, circuitus. מוּעָקָה, *coarctatio.*
Symm. Ps. LXV, 11.

**ΚΥΚΝΕΙΟΣ, cygneus, olorinus.* 4 Macc. XV, 21. κύ-
κνειαι φωναί. *Suidas:* κύκνειον, τὸ τοῦ κύκνου μέλος.

ΚΥ΄ΚΝΟΣ, *cygnus*, *olor*. חֲסִידָה, *ciconia*. *Symm.* Iob. XXXIX, 13. κύκνος. Suspicor, vocem hanc esse corruptam, et pro ὁ κύκνος legendum esse ἰκτῖνος, *milvus*, quomodo alibi (v. c. Ps. CIII, 17. Ierem. VIII, 7.) hanc vocem interpretatus est *Symmachus*. – יַנְשׁוּף, *noctua*. Deut. XIV, 16. κύκνον. Ita verterunt, nisi ordinem, qui in hebraeo est, mutaverint. – *קָאַת, *pelicanus*. *Theodot.* Soph. II, 14. – רָחָם, *merops*. Lev. XI, 18.

**ΚΥΛΙΚΕΙ΄ΟΝ*, *calicum repositorium*, *locus*, *ubi calices seu vasa omnino reponuntur et reconduntur*, ἡ τῶν ποτηρίων σκευοθήκη, ut explicatur ab *Athenaeo Deipn.* XI. c. 2. p. 480. 1 Macc. XV, 32. κυλικεῖον μετὰ χρυσωμάτων καὶ ἀργυρωμάτων, ubi vid. *Michaelis*. *Suidas*: κυλικεῖον, ἡ θήκη τῶν ποτηρίων. *Zonaras Lex.* col. 1268. κυλικεῖον, ἡ ποτηριοθήκη, [κυλίκιον δὲ, ῑ.] ubi vid. *Tittmannus*.

ΚΥΛΙ΄ΚΙΟΝ, *caliculus*, *parvus calix*, *minutum poculum*. שִׁירָה, *cantio*. *Aqu.* Cohel. II, 8. ubi vid. *Montf.* Deduxit a שִׁירָה, quod in l. *Chald.* et *Syr. fundere*, *effundere* notat. Nam eum de *cantionibus inter pocula* cogitasse minus est probabile. Vide quoque Esth. I, 7. ubi pro hac voce nihil extat in textu hebraico.

ΚΥ΄ΛΙΞ, *calix*, *poculum*. שִׁירָה, *cantus*. *Aqu.* Cohel. II, 8. Vide supra s. κυλίκιον. *Hesych.* κύλιξ, κοτύλη, ποτήριον. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κύλιξ, ποτήριον, φιάλη.

**ΚΥ΄ΛΙΣΜΑ*, *volutabrum*. גַּלְגַּל, *rota*. *Symm.* sec. *MS. Ies.* Ezech. X, 13. *Hieron.* et *Vulg.* *volubiles*.

ΚΥΛΙΣΜΟ΄Σ, *volutatio*. מַעְגָּל, *orbita*. *Theod.* Prov. II, 18. κυλισμούς.

ΚΥΛΙ΄Ω, *volvo*. גָּלַל, *volvo*, ar. جال et جَلّ, *in orbem ire*. Ios. X, 18. 1 Sam. XIV, 33. Prov. XXVI, 27. Amos. V, 24. κυλισθήσεται. Ita quoque *Symmachus*. Adde *Aquil.* Ps. XXXVI, 5. – *הָלִין, *moror*, *moratus eum*. *Symm.* Ies. I, 21. ἐκυλίσθη. Scripsit fortasse ηὐλίσθη. – הֵעִיק Hiph. ab עוּק, *premo*. Amos. II, 13. Libere verterunt, aut, ut *Valeri* verbis utar, κυλίω ex imagine ipsa petitum est, cum interpreti τὸ עוק non liqueret. – הִתְהַפֵּךְ Hithp. *verto me*. Iud. VII, 13. – הִתְנֹסֵס Hithp. *tanquam vexillum erigor*. Zach. IX, 16. Hic quoque libere verterunt. – נֶאֱבַק Niph. *luctor*. *Aqu. Symm.* Gen. XXXII, 24. ἐκυλίετο. Sine dubio *Aquilas* scripsit ἐκονίζετο, quod in *Cod. Coisl. Incerto* tribuitur, cuius vocis explicandae causa aliquis margini adscripsit ἐκυλίετο. nempe ἐν τῷ κονιορτῷ, seu ἐν τῇ κόνιδι. – שׁוּב, *revertor*. Prov. XXVI, 27. volvens lapidem ἐφ' ἑαυτὸν κυλίεται. – שָׁמַט, *deturbo*, *deiicio*, *praecipito*. 2 Reg. IX, 33. Sir. XXVII, 28. ὁ ποιῶν πονηρὰ εἰς αὐτὸν κυλισθήσεται, qui mala facit, *sibi ipsi iniu-*

riam facit; ubi *κυλίεσθαι* notionem *gravis ponderis*, *quo aliquis opprimitur*, adiunctam habet.

ΚΥΜΑ, *fluctus*. אֲפִיק נְחָלִים, *alveus torrentum*. Iob. VI, 15. – גַּל, *fluctus*. Iob. XXXVIII, 11. Ies. XLVIII, 18. Ierem. XXXI, 37. *Symm.* Ps. XLI, 8. – מַיִם dual. *aqua*. Iob. XI, 16. *Inc.* Ier. XLVI, 8. – תְּהוֹם, *abyssus*. Exod. XV, 8. *Hesych.* κῦμα, ὕδατος ἐπιδρομὴ βιαία.

ΚΥΜΑΙΝΩ, *fluctuo*, *aestuo*, *redundo*. הָמָה, *strepo*. Ies. XVII, 12. et Ierem. VI, 23. θάλασσα κυμαίνουσα, mare fluctuans. *Hesych.* κυμαίνουσα, ταράσσουσα, οἰδαίνουσα (sic enim bene *Salmasius* pro οὐδένουσα), ὑπερβλύζουσα. – הִתְגָּעֵשׁ Hithp. *commoveor*. Ierem. XLVI, 7. ὡς ποταμοὶ κυμαίνουσι ὕδωρ, tanquam fluvii *fluctuant* aquam. Sap. V, 10. κυμαινόμενον ὕδωρ, *fluctuans* unda. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κυμαίνεται, ταράττεται, χειμάζεται.

ΚΥΜΑΤΙΟΝ, *parvus fluctus*, etiam *ora* vel *coronamentum prominens, ita dictum, quod sinuoso flexu undas fluctuantes referret*. זֵר, *limbus*. Exod. XXV, 11. 14. 25. (ubi vid. *Drusius*) XXXVII, 2. 11. 12. – *שָׂפָה. Ezech. XL, 43. sec. *Compl.* ubi in *Vat.* γεῖσος legitur. *Hesych.* κυμάτια, τὰ χείλη διὰ τὸ κυμαίνειν, ἢ αἱ ὑπεροχαὶ παρὰ τέκτοσι καὶ λιθοποιοῖς. *Cymatii* quoque crebram in *Vitruvio* mentionem esse docet *Adr. Turnebus Advers.* l. XXVIII. c. 20. qui etiam ex *Hesychio* in αἰετὸς observat, quod illud aliquando *αἰετὸς* vocetur. Alias etiam γεῖσος, γεῖσα et γεῖσον dicebatur. Vide supra in γεῖσος, et infra in voce στρεπτόν.

ΚΥΜΒΑΛΙΖΩ, *cymbala pulso*. מְצִלְתַּיִם dual. *tintinnabula*. Nehem. XII, 27.

ΚΥΜΒΑΛΟΝ, *cymbalum*. מְנַעַנְעִים plur. *sistra*. 2 Sam. VI, 5. – מְצִלְתַּיִם dual. *tintinnabula*. 1 Par. XIII, 8. XV, 16. 2 Par. V, 11. et alibi. – צֶלְצְלִים plur. *cymbala*. *Inc.* et LXX Ps. CL, 5. – שָׁלִשׁ, *pandura*, *instrumentum musicum trium chordarum*. 1 Sam. XVIII, 6. *Hesych.* κύμβαλον, βακύλλιον, βαβούλιον (lege: βακύλιον, βακούλιον), εἶδος ὀργάνου μουσικοῦ. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κύμβαλον, βακύλιον, βακούλιον. *Suidas:* Βακύλιον, κύμβαλον. Vide de hoc instrumento musico plura apud *Lampium* in pecul. scripto de *Cymbalis Vett.* et *Comm.* in Ps. XLV. p. 26. ac *Ellisii* Comm. de *Cymbalis*, *Fortuitis* eius *sacris ἀνωνύμως Roterod.* 1727. editis adiectum, nec non *Bibl. Brem.* Cl. I. p. 67. sequ.

ΚΥΜΙΝΟΝ, *cuminum*. כַּמֹּן, idem. Ies. XXVIII, 25. 27. Vide *Ol. Celsii Hierobot.* T. I. p. 516. sequ.

ΚΥΝΗΓΕΤΗΣ, *venator*. כֶּלֶב, *canis*. *Theodot.* Psalm. XXI, 17. κυνηγέται. Legit כַּלָּב, *venator*, aut potius כַּלָּבִים, *venatores*, ut *Hieronymus* quoque transtulit. *Aqu.* et *Symm.* θηρευταί.

ΚΥΝΗΓΕ'Ω, *venor.* צִיד, *venatio.* Gen. XXV, 27. εἰδὼς κυνηγεῖν, artis venandi peritus.

ΚΥΝΗ'ΓΙΟΝ, *venatio.* Sirac. XIII, 21. κυνήγια λεόντων ὄναγροι ἐν ἐρήμῳ. Sed in illo loco κυνήγιον *ipsam praedam* s. *escam* notat, *quam leo venatur*, ut iam *Syrus* vidit. Sic et Latinis *venatio* ipsa *praeda* dicitur. Conf. *Burmann.* ad *Quinct. Declam.* XIII, 18. p. 281.

ΚΥΝΗΓΟ'Σ, *venator.* כָּלִבִּי, *Calebita.* 1 Sam. XXV, 5. Derivarunt vocem hebr. a כֶּלֶב, *canis.* Sed sine dubio ibi legendum κυνικός. — צַיִד, *venatio.* Gen. X, 9.

ΚΥΝΙΚΟ'Σ, *caninus*, ac metaphorice *impudens*, *maledicus.* כָּלִבִּי, *Calebita.* 1 Sam. XXV, 3. ubi Nabal dicitur ἄνθρωπος κυνικὸς, h. e. σκληρὸς καὶ πονηρὸς τοῖς ἐπιτηδεύμασιν, ἐκ κυνικῆς ἀσκήσεως πεποιημένος τὸν βίον, ut eum describit *Iosephus A. I.* VI. *c.* 13. §. 6. *Syrus: rabiosus*, ut canis. *Arabs: cani similis in omnibus actionibus suis. Lex. Cyrilli MS. Brem.* κυνικὸς, γλωσσώδης. Confer. *Sylloge Diss. Schultenss.* et *Schroederi* p. 874. sequ. et supra s. v. κυνηγός. Adde *Bocharti Hieroz.* P. I. p. 663. l. 63.

ΚΥΝΟΚΕ'ΦΑΛΟΣ, *cynocephalus*, *caput canis.* רֹאשׁ כֶּלֶב, idem. *Symm.* 2 Sam. III, 8.

ΚΥΝΟΜΥΙ'Α, *musca canina*, seu *quae canes maxime pungit*, aut *quae impudens est tanquam canis. Linneo conopis* nomine dicitur, nobis *die Stechfliege.* עָרֹב, *mixtura insectorum.* Exod. VIII, 21. (ubi vid. *L. Bos.*) 22. 24. Ps. CIV, 30. *Aqu.* Ps. LXXVII, 45. ad quem locum graecus quidam auctor, quem laudat *Agellius*, κυνομυῖαν, inquit, οἱ ἑβραῖοι ἑρμηνεύουσι πλῆθος πάμμιγον ἀγρίων καὶ σαρκοφόρων (lege: σαρκοβόρων) θηρίων. οἱ δὲ ἕλληνες λέγουσιν τὴν τοῦ κυνὸς ὑλακτοῦντος μυῖαν. Scil. scribitur quoque κοινομυῖα, ut legendum putat *Hieron.* ad Ps. CIV, 30. ut omne muscarum genus intellegatur. Vide s. κοινομυῖα. *Hesych.* κυνομυῖα, ἀναιδὴς καὶ ἰταμὴ καὶ θρασεῖα. τοιαῦτα γὰρ τὰ ζῶα ὁ κύων καὶ ἡ κυνομυῖα, seu potius καὶ ἡ μυῖα, ut legendum censent *Schrevelius* in not. et *Bochartus Hieroz.* P. I. lib. II. c. 56. p. 689. et P. II. Lib. IV. c. 15. p. 1552. Vide *Hesychium* in κυναμυῖα. Conf. *Philonem de Vit. Mos.* T. II. p. 105. (πόῤῥωθεν μετὰ ῥοίζου καθάπερ βέλος εἰσακοντίζεται.) et *Bonfrer.* ad *Exod.* l. l. p. 379. nec non *Scharfenberg.* ad Exod. VIII, 21. ac *Michaelis Supplem.* p. 1958. sequ.

ΚΥΟΦΟΡΕ'Ω, *foetum gesto*, *praegnans sum*, hinc κυοφοροῦσα part. foem. *praegnans*, *gravida.* מְלֵאָה foem. *plena.* Cohel. XI, 5. ἐν γαστρὶ τῆς κυοφορούσης, in utero gravidae. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κυοφορούσης, ἐγκυμονούσης. Substantivum κυοφορία legitur apud *Clement. Alex. Cohort. ad gent.* p. 9, 1.

ΚΥΟΦΟΡΙ'Α, *foetus in utero gestatio*; *conceptio*. 4 Macc. XV, 6. XVI, 7.

ΚΥΠΑΡΙ'ΣΣΙΝΟΣ, *cupressinus*. ארזים plur. *cedrata*, *cedrinae capsae*. Ezech. XXVII, 24. κυπαρίσσινα ξύλα, cupressina ligna. - שמן, *pinguedo*, item *oleum*. 1 Reg. VI, 25. ubi videndus *Dathius*. Neh. VIII, 17.

ΚΥΠΑ'ΡΙΣΣΟΣ, *cupressus*. ארן, *cedrus*. Iob. XL, 12. ubi reliqui intt. ὡς κέδρος habent, teste *Schol.* ed. *Rom.* Ex. XXVII, 5. XXXI, 3. 8. - ברוש, *abies*. 2 Reg. XIX, 23. *Inc.* et *LXX* Ies. XXXVII, 24. XLI, 19. *Inc.* Psalm. CIII, 17. *Inc.* sec. cod. X. Levit. XIV, 4. κυπάρισσον: ubi *Holmesius* recte legendum censet κυπαρίσσινον. - ברות, *bruta*, *arbor cupresso similis*. Cant. I, 16. Vide et Sirac. XXIV, 14. L, 11.

ΚΥΠΡΙΑ'ΡΧΗΣ, *Cypri praefectus*. 2 Macc. XII, 2.

ΚΥΠΡΙ'ΖΩ, *germino*, *floreo*, a Κύπρις, *Venus*, per quam omnia germinant, florent et propagantur. *Lucret.* ad *Venerem* lib. I. v. 8.: *Tibi suaves Daedala tellus summittit flores*. סמדר, *uva prima*. *Al.* Cant. II, 13. αἱ ἄμπελοι κυπρίζουσαι (*Francof.* male κυπρίζουσι), vites florentes. *Hesych.* *Suidas* et *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κυπρίζουσαι (*Suidas* male κυπριάζουσαι), ἀνθοῦσαι. Vide et v. 15. Deductum verbum hoc, notante *Küstero* ad *Suidam*, a nomine κύπρις, quod praeter alia etiam *florem* significat. *Eustathius* ad *Odyss.* p. 227. ed. *Basil.* ὄμφακες αἱ τὸ ἄνθος ἢ τὴν κύπριν μεταβάλλουσαι. quem locum observat *Sopingius* ad *Hesychium*. A κυπρίζω autem descendit κυπρισμὸς, quod itidem *florem* notat. Vide eundem *Eustathium* ad Il. ρ', p. 1095. 24.

ΚΥ'ΠΡΙΝΟΣ, *cyprinus*. כפר, *cyprus*, *genus arboris odoratae*. *Al.* Cant. I, 13.

ΚΥΠΡΙΣΜΟ'Σ, *efflorentia*, *germinatio*, *flos*. סמדר, *uva prima*. Cant. VII, 12. ubi tamen κυπρισμὸς est potius *nodus*, *e quo erumpit flos*. Conf. s. v. κυπρίζω.

ΚΥ'ΠΡΟΣ, *cyprus*, *arbor odorata*. כפר, idem. Cant. I, 13.

ΚΥ'ΠΤΩ, *inclino me*, *pronus sum*, *incurvo me*. גהר, *prosterno me*. 1 Reg. XVIII, 42. ἔκυψεν ἐπὶ τὴν γῆν, inclinabat se in terram. *Vulg.* *pronus in terram*. - השפיל Hiph. *humilio*, *deprimo*. *Symm.* Ies. XXV, 12. κύψει. - סגד, *procumbo*. Ies. XLVI, 6. - קדד, *verticem inclino*. Gen. XLIII, 28. κύψαντες προσεκύνησαν αὐτῷ, *inclinantes se* adorabant illum. Vide et Exod. IV, 31. XII, 27. 1 Sam. XXIV, 9. ἔκυψε Δαβὶδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ, *inclinabat se* David in faciem suam. Vide et 1 Sam. XXVIII, 14. 1 Reg. I, 31. 2 Par. XX, 19. - שח, *humilis*. Iob. XXII, 29. - שחה, *incurvo me*. Ies. LI, 23. Adde *Inc.* Psalm. XXXIV, 14. et Prov. II, 18. - שחח, idem. Ps. IX, 33. Ies. II, 9. *Al.* Psalm. XXXIV, 17. -

*נָטָה, *distendo*. 2 Sam. XVII, 19. ἔκυψε sec. cod. *Alex.* Lectio haec est aperte vitiosa, cuius loco an ἔκρυψε aut ἔχοψε, aut aliud quid legendum sit, equidem ignoro. *Baruch.* II, 15. ὃ βαδίζει κύπτον καὶ ἀσθενοῦν, quod incedit *humiliatum* et infirmum. Inde apud *Hesychium:* κύπτον (vulgo male κυπτὸν), ταπεινούμενον. Idem: κύπτει, κάμπτει, ἑαυτὸν κλίνει.

ΚΥΡΕΙ'Α, (per syncopen pro κυριεία) et semel κυρία, *dominatio*, *dominium*, *potestas*, *potentia*. מֶמְשָׁל, *dominium*. Dan. XI, 3. κυριεύσει κυρείας πολλῆς (subaudiendum videtur μετὰ), dominabitur cum *potestate* multa. Ibid. v. 5. κυριεύσει κυρείαν πολλὴν (heic subintellegendum videtur κατὰ), dominabitur *potestate* multa. – מְשֹׁל infinit. Dan. XI, 4. – מֹשְׁלָה part. foem. Ies. XL, 10. κύριος μετὰ ἰσχύος ἔρχεται, καὶ ὁ βραχίων μετὰ κυρίας, dominus cum robore venit, et brachium cum *potentia*. Fortasse legerunt מִשְׁלָה. *Hesychius:* κυρίας, τῆς κατὰ φύσιν ὑπαρχούσης δυνάμεως. Sic et *Lex. Cyrilli MS. Brem.* et *Suidas:* κυρία, ἡ κατὰ φύσιν ὑπαρχουσα δύναμις. – שָׁלְטָן *Chald.* Dan. IV, 19. ἡ κυρεία σου εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς, *dominium* tuum in fines terrae. Vide et Dan. VI, 26. Drac. v. 6. ἔχοντα πάσης σαρκὸς κυρείαν, habentem omnis carnis s. in omnia animantia *imperium*. *Suidas:* κυρεία, ἡ ἐξουσία. 1 Macc. VIII, 24. ubi κυρεία *ditionem* seu *ipsam regionem imperio alicuius subiectam* denotat. Verba sunt: ἡ πᾶσι τοῖς συμμάχοις αὐτῶν ἐν πάσῃ κυρείᾳ αὐτῶν. *Vulg. aut omnibus sociis eorum in omni dominatione eorum.*

ΚΥΡΙ'Α, *domina*. בַּעֲלָה, idem. 1 Reg. XVII, 17. – גְּבֶרֶת, *hera*. Gen. XVI, 4. 8. 9. 2 Reg. V, 5. Ies. XXIV, 2. – גְּבִירָה, *augusta*, *regina*. *Symm.* Ierem. XIII, 18.

ΚΥΡΙΕΥ'Ω, *dominor*, *vim exerceo*. אָדוֹן, *dominus*. *Aqu.* Ios. III, 11. *Inc.* Ps. XI, 5. – גְּבִירָה, *augusta*, *regina*. *Aqu.* Ierem. XIII, 18. τῇ κυριευούσῃ. – זֶרַע, *semen*. Num. XXIV, 7. κυριεύσει ἐθνῶν πολλῶν. Videntur mihi זרוע legisse: *Tychsenio* vero ושרה בגוים. – יָרַשׁ: הוֹרִישׁ, *Kal* et *Hiph. possideo*, *possidendum do*. Exod. XV, 9. Ier. XXX, 5. – מָשַׁל. Gen. III, 16. Ios. XII, 2. 2 Par. XX, 6. σὺ κυριεύεις πασῶν τῶν βασιλειῶν, tu dominaris omnibus regnis. – מִשְׁעֶנֶת, *scipio*. Num. XXI, 18. ἐν τῷ κυριεῦσαι αὐτῶν. *Scharfenbergius* ad h. l. coniicit, eos legisse בְּמָשְׁלָם, quia מָשַׁל saepe reddunt κυριεύειν, nec figura literarum multum abludit. Sed fortasse scipionem de *sceptro* explicantes libere verterunt. – נָגַשׂ, *exigo*. Ies. XIV, 2. – לִפְנֵי, *coram facie*. 2 Par. XIV, 7. ἐν ᾧ τῆς γῆς κυριεύομεν. Ita *Alex. Cant. Ald.* et paucis mutatis *Compl.* Videntur verba haec esse incerti Int. qui habet ἐν ᾧ τῆς γῆς κυριεύσομεν. *Cod. Vat.* habet: ἐνώπιον τῆς γῆς κυριεύσομεν. Accommodate ad textum hebr. LXX scribere debuissent ἐν ᾧ ἡ γῆ ἐνώπιον ἡμῶν, ut iam recte observavit *L. Bos.*

Caeterum recte horum verborum sensum expressit *Vulgatus: donec a bellis quieta sunt omnia*, h. e. *donec omnia erant pacata et tranquilla*. – בְּקֶרֶב, *in medio*. Exod. VIII, 22. Libere verterunt. – רָדָה. 1 Reg. IX, 29. *κυριεύοντες ἐν τῷ λαῷ*, dominantes populo. Ies. XIV, 2. – רוד. Ier. II, 31. *οὐ κυριευθησόμεθα*, non *dominium* in nos *patiemur*. – שְׁלַט chald. Dan. II, 39. III, 28. *οὐκ ἐκυρίευσε τὸ πῦρ τοῦ σώματος αὐτῶν*, nullam in eorum corpora *vim* ignis *habuit*. Dan. VI, 24. *ἕως οὗ ἐκυρίευσαν αὐτῶν οἱ λέοντες*, usquedum *vim exercerent* in illos leones. – שַׁלִּיט, *dominator*. Dan. IV, 22. 29. V, 25. Praeterea legitur Ies. VII, 18. apud *Symm. Theod.* et LXX, ubi nihil ei respondet in textu hebraico, et *κυριεύσει* explicationis causa additum videtur: nisi fortasse ibi *τῷ* אֲשֶׁר respondet, pro quo legerint הַשַּׂר, *quae dominatur*. Vide quoque Ios. XXIV, 33. ubi *tyrannidem exercere* notat, ac huic voci nihil in textu hebr. respondet. 1 Macc. X, 76. *ἐκυρίευσεν Ἰόππης*, *potitus est* s. *obtinuit* Ioppen.

ΚΥΡΙΟΣ, adiect. *ratus*, *sancitus*. 1 Macc. VIII, 30. *ὃ ἐὰν προσθῶσιν ἢ ἀφέλωσιν, ἔσται κύρια*, quaecunque addiderint vel demserint, rata erunt. *Suidas: κύριος, κυρίως ὁ κεκριμένος καὶ βέβαιος.*

ΚΥΡΙΟΣ, subst. *dominus*, *herus*, ac de Deo et hominibus promiscue usurpatur. *אָדָם, *homo*. 1 Sam. XVII, 32. Forte legerunt אָדוֹן. – אָדוֹן et in plur. אֲדֹנִים. Gen. XVIII, 12. *ὁ δὲ κύριός μου πρεσβύτερος*, dominus autem meus provectiori aetate. Gen. XIX, 2. *ἰδοὺ κύριοι, ἐκκλίνατε εἰς τὸν οἶκον τοῦ παιδὸς ὑμῶν*, ecce domini, divertite in domum servi vestri. Gen. XLII, 10. *οὐχὶ κύριε*, neutiquam domine. Gen. XLII, 33. 1 Sam. XXIV, 9. *κύριε βασιλεῦ*, domine rex. – אֲדֹנָי, *Adonai*. Sic soli Deo tribuitur. Gen. XVIII, 3. 27. Exod. IV, 10. V, 22. et alibi saepius. Adde *Symm.* Ps. XXI, 32. ubi *κυρίῳ* est *in honorem Dei*, ut sit gloriae eius monumentum. – אֲדֹנָי יֱהֹוִה. 1 Reg. II, 26. Ies. XXVIII, 16. LXI, 1. Ierem. II, 22. – אֵל, *Deus fortis*. Num. XXIII, 8. Ios. III, 10. Iob. VIII, 3. – אֱלוֹהַּ, sing. *Deus*. Iob. III, 4. IV, 9. 17. V, 17. – אֱלֹהִים, plur. idem. Gen. XXI, 2. 6. Exod. III, 4. XIII, 19. et alibi saepius. – אֶרֶץ, *terra*. Num. XXII, 13. Sensum expresserunt: missi enim erant a rege Moabitarum. – *בְּיָהּ. Ps. LXVIII, 5. Non legerunt יָהּ sine ב, ut *Cappellus* in *Crit. S.* p. 638. coniecit, sed praep. ב saepe *πλεονάζει*, v. c. Prov. IX, 5. Hos. XIII, 9. – בַּעַל et in plur. בְּעָלִים. Gen. XLIX, 23. *κύριοι τοξευμάτων*, *domini sagittarum*, h. e. *sagittarii*. Exod. XXII, 8. *ὁ κύριος τῆς οἰκίας*, *dominus domus*, h. e. *pater familias*. Vide et Iud. XIX, 12. 23. et conf. Marci XIII, 35. et ad h. l. *Wolfium* p. 520. Adde *Inc.* Gen. XXXVIII, 25. ubi vid. *Montfauconius*. – בַּעַל, *maritus*. Ies. LIV, 5. – *בָּשָׂר, *caro*. Iob. XIX, 22. Legerunt מִשְׁרֵי, *ab*

omnipotente, loco מִבְּשָׂרִי, *de carne mea*. – גְּבִיר, *herus*. Gen. XXVII, 29. 37. – הוּא, *ipse*. Deut. XXXII, 4. – *הוּ affix. *suum*. Prov. XXIV, 7. פִּיהוּ, *os suum*, στόμα κυρίου. *Iaegero* haec verba orta videntur ex פִּיהוּ, veluti scribendi compendio pro פִּי יְהֹוָה. Mallem ex פִּי הוּא. – *י. Ps. LXXVIII, 15. κύριε ῥῦσαι ἡμᾶς. Legendum καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς. Hunc errorem genuit, nisi admodum fallor, mos breviter scribendi κε pro κύριε. Nam ex καὶ factum primum κε, deinde, cum id integre scriberetur, κύριε. – *חָמִי, *socer*. Gen. XXXVIII, 25. sec. *Schol.* ed. *Rom.* κύριον. Cuius loco in Cod. 127. *Holm. Aquilae* κύρον tribuitur. *Holmesio* legendum videtur ἑκυρὸν, sc. *mariti patrem*. Vid. *Alberti* ad *Hesych.* s. h. v. – יָהּ, *Iah*, nomen Dei proprium. Ps. LXVII, 4. 20. XCIII, 7. 12. et alibi. – יְהֹוָה, itidem Dei proprium. Gen. XI, 5. Exod. III, 4. Levit. IX, 4. et alibi saepissime. Adde Psalm. XXXVI, 22. παρὰ κυρίου. *Vulgatus*, qui vertit: *apud Dominum*, legisse videtur παρὰ κυρίῳ, non satis apte. *Symm.* Gen. XXIV, 31. ubi probabiliter legendum est κυρίου, ut observavit *Trendelenburgius*, nam postremae syllabae avulsae erant in cod. et auctor notae tamen diversum quid ab *Aquila* notare volebat. Secundum *Scharfenbergium* etiam apud *Aquilam* legendum est κυρίου. – יָהּ et יְהֹוָה iunctim. Exod. XVII, 16. – דְּבַר יְהֹוָה, *verbum Iehovae*. 1 Reg. XXII, 6. 2 Par. XVIII, 4. In utroque loco דְּבַר יְהֹוָה *oraculum divinum*, ac κύριος *Deum oracula edentem* notat. Adde *Theodot.* 2 Sam. XII, 9. ubi formula hebr. *mandata, praecepta divina* notat, unde apparet, Deum vel κύριον haud raro de religione a Deo Iudaeis revelata, ac praeceptis et mandatis in ea propositis adhiberi. Conf. ib. v. 10. – *יְהוֹשֻׁעַ, *Iosua*. Ios. IX, 5. sec. *Rom.* et marginem cod. *Masiani* et *Coisl.* κύριος, h. e. *Deus per Iosuam*, coll. v. 9. et 10. et *Cat. Niceph.* cap. XI, 21. Perperam itaque *Semlerus Appar.* p. 305. κύριος pro glossemate Christiani cuiusdam habuit. – מָרֵא chald. *dominus*. Dan. II, 47. IV, 17. 21. V, 23. – *עַד לֹא, *adhuc non*. Prov. VIII, 26. Legerunt forte אֲדֹנָי vel potius אֱלוֹהַּ. – עַם, *populus*. Ies. LI, 16. sec. *Ald.* Sed loco κύριος alii rectius habent λαός. Certe loco κύριος εἶ σὺ scribendum fuisset: κύριός σου εἰμί. צוּר, *rupes*. Ies. XVII, 10. Sermo ibi est de Deo, qui *rupes* dicitur ob *potens auxilium, quod praestat*, quam notionem quoque vox κύριος involvit. – רַב, *magnus*: it. *magister*. 2 Par. XV, 5. – שַׁדַּי, *omnipotens, sufficiens*. Iob. VI, 4. 14. XIII, 4. XXIV, 1. – שַׁלִּיט, *dominator*. Dan. IV, 14. Sir. III, 7. κύριος, *pater*. Ita *Vulgatus*. Postulat hanc significationem series orationis. Conf. v. 8. Sir. XV, 9. ὅτι οὐ παρὰ κυρίου ἀπεστάλη αὐτῷ. Vulgo vertunt: quoniam non a *Deo* missa est ad improbum. Sed mallem κυρίου ad σοφίαν referre, ut κύριος σοφίας sit, *qui habet sapientiam* et *ea instructus est*. Sic etiam

in sequ. ὁ κύριος ante εὐοδώσει, ubi *Syrus: et qui dominatur in illa.*

ΚΥ'ΡΙΟΣ ΚΥ'ΡΙΟΣ, dominus dominus. אֲדֹנָי יְהוִה. Deut. III, 24. IX, 26. et alibi saepius. - יְהוִה אֲדֹנָי. Ps. LXVII, 22. CVIII, 20. CXL, 8.

'ΑΔΩΝΑΙ' ΚΥ'ΡΙΟΣ, Adonai Dominus. אֲדֹנָי יְהוִה. Ezech. V, 5. VII, 8. 11. et alibi saepius. - יְהוִה. Ezech. XXV, 17.

ΚΥ'ΡΙΟΣ 'Ο ΘΕΟ'Σ, Dominus Deus. אֲדֹנָי יְהוִה. Ies. XXV, 8. Ezech. IV, 14. XIV, 6. et alibi.

ΚΥ'ΡΙΟΣ Ε'ΙΜΙ', dominus eum. מָשַׁל, *dominor.* Exod. XXI, 8.

ΚΥ'ΡΙΟΝ ΚΑΘΙ'ΣΤΗΜΙ, dominum constituo. הַשְׁלֵט chald. Aph. Dan. II, 38.

**ΚΥΡΙ'ΩΣ, cum auctoritate et potestate, firmiter, stabiliter.* Tob. I, 2. sec. *Compl.* Vide supra s. κυδίως et κυδίων. *Suidas:* κυρίως, τὸ ἀναγκαίως. καὶ κυρίως καὶ τὸ ἁπλῶς ταὐτὸ σημαίνει. *Hesychius:* κυρίως, βεβαίως, ἰσχυρῶς, ἀσφαλῶς.

**ΚΥΡΙΩ'ΤΑΤΟΣ, maxime praecipuus, principalis, qui primas tenet.* 4 Macc. I, 19. *Suidas* s. κυρίως· κυριώτατον, τὸ ἀναγκαιότατον.

ΚΥΡΟ'Ω, ratum facio, ratum habeo, confirmo. *אֱסָרָא *Chald. obvinctio.* Dan. VI, 9. sec. cod. *Chis.* ἐκύρωσε. - קוּם, *surgo, sto.* Gen. XXIII, 20. ἐκυρώθη ὁ ἀγρὸς καὶ τὸ σπήλαιον τῷ 'Αβραὰμ εἰς κτῆσιν τάφου παρὰ τῶν υἱῶν χὲτ, *addictus est* fundus ille cum spelunca Abrahamo ut sepulcrum ei proprium a Chethitis. Eandem notionem habet quoque h. l. hebr. קוּם. Vide et Levit. XXV, 30. *Aqu.* Gen. XXIII, 17. ἐκυρώθη. Conf. Gal. III, 15. - הֵקִים. *Aqu.* 1 Sam. XV, 13. ἐκύρωσα, *ratum habui.* Alius codex *Symm.* tribuit. *Hesych.* κυρῶ, κρατύνω, βεβαιῶ.

ΚΥΡΤΟ'Σ, curvus, gibbosus, gibbus, convexus. גִּבֵּן, *gibbosus.* Lev. XXI, 19. - חֹגֵר, part. *accinctus.* 1 Reg. XX, 11. Conf. ad h. l. *Lydium de re milit.* p. 66. qui docuit, κυρτοὺς h. l. notare indutos graviore armatura, qui sub onere quasi incurvabantur.

ΚΥ'ΤΟΣ vel *ΚΥ͂ΤΟΣ, latitudo, cavitas, capacitas, profunditas.* חֲזוֹת chald. *aspectus.* *Theod.* Dan. IV, 8. τὸ κῦτος αὐτοῦ εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς, *latitudo* eius ad fines terrae. (Vide supra s. κῆτος.) Vide et v. 18. Κύτος h. l. significare videtur *altitudinem,* ut iam observavit ad h. l. *Scharfenbergius:* unde non opus est apud *Hieronymum* (qui habet: *Quod ait iuxta Theodotionem τὸ κύτος i. e. altitudo eius*) pro *altitudo* legere *latitudo,* ut *Nobilius* coniecit, quanquam hae voces frequentissime confunduntur. Vide *Oudendorp.* ad *Iul. Caes.* B. C. I, 61. et *Drakenborch.* ad *Sil. Ital.* III, 418. Caeterum

servit vox hebr. *magnitudini* describendae. Sic Dan. VIII, 5. קֶרֶן חָזוּת est i. q. v. 8. קֶרֶן הַגְּדוֹלָה. *Vulg. cornu insigne. Iosephus: μέγιστον κέρας.* Eodem fere modo אִישׁ מַרְאֶה, *vir aspectus*, 2 Sam. XXIII, 21. *procerus* dicitur, coll. 1 Paral. XI, 23. Non opus itaque videtur cum *Bertholdto* statuere, eum חֲדוּתָה (coll. Levit. IX, 20.) legisse. – שָׁאוֹן, *strepitus. Al.* Ps. LXIV, 7. *συνταράσσων τὸ κύτος τῆς θαλάσσης*, turbans *profunditatem* maris. *Schol.* ad h. l. κύτος interpretatur κοίλωμα, πλάτος ἢ βάθος. *Suidas: κύτος, ὄγκος, χώρημα, βάθος.* Patet inde, quod etiam κύτος scribatur, quemadmodum quoque scripsit *Hieron.* ad Dan. IV, 8. Conf. *Drusium* in *fragm.* p. 1217. *Trilleri Obss. Critt.* p. 215. et *Segaar. ad Dan.* p. 12.

**ΚΥΦΩ* i. q. κυφόω. שַׁח, *humilis. Theod.* et LXX Iob. XXII, 29. שַׁח עֵינַיִם, *humilis oculis* (h. e. *modestus*, ταπεινόφρων, nam opponitur ibi superbo), *κύφοντα ὀφθαλμοῖς.* Sed sine dubio ibi est legendum *κυφοῦντα ὀφθαλμοὺς* s. *ὀφθαλμοῖς.*

ΚΥΨΕΛΗ, alveare apum, it. *mensura frumentaria. Kircherus* interpretatur *modius.* עֲרֵמָה, *acervus.* Hagg. II, 17. *ὅτι ἐνεβάλλετε εἰς κυψέλην κριθῆς εἴκοσι σάτα*, cum inieceritis in *vas frumentarium* viginti sata. *Gloss. MS. in Proph.* κυψέλειν (lege κυψέλην), κυβέρτιον, ὃ λέγεται ἐγχωρίως γουβάριον. Pro *vase frumentario* legitur etiam apud *Aristoph. Pace* v. 629. ubi *Schol.* de voce κυψέλη· ἔστι δὲ εἶδος ἀγγείου ἢ μέτρου δεκτικὸν πυρῶν ἢ κριθῶν. οὕτως δὲ εἴρηται διὰ τὸ κεκρύφθαι αὐτοῦ τὴν ἕλην. ἔστι γὰρ σκοτεινόν. διαφέρει δὲ πρὸς τὴν κυψελίδα, ἥτις ἐστὶν ὁ ἐν τοῖς ὠσὶ ῥύπος. οὐ μόνον δὲ πλεκταὶ ἦσαν αἱ κυψέλαι, ἀλλὰ καὶ κεραμεαῖ. διὸ λίθῳ φησὶν αὐτὴν κλασθῆναι. Eadem fere inde repetiit *Suidas* in κυψέλη ἐξμέδιμνος. Apud *Hesychium* etiam κυψέλαι inter alia exponuntur τὰ σιτηρὰ ἀγγεῖα. Latine κυψέλη dicitur *cumera.* Vide *Schol. Horat. Serm.* I, 1, 53.

ΚΥΩ i. q. κυέω, *concipio, praegnans fio.* הָרָה, *concipio.* Ies. XLIX, 4. *κύουσι πόνον, καὶ τίκτουσιν ἀνομίαν, concipiunt* laborem, et pariunt iniquitatem. Vide et v. 13. – יָחַם, *incalesco, coeo. Symm.* Ps. L, 6. ἐκύησε. – עָלוֹת plur. *lactentes. Symm.* Gen. XXXIII, 13. κύουσι. Confer *Simonis Lex. hebr.* p. 1162.

ΚΥΩΝ, canis. כֶּלֶב, idem. 1 Sam. XVII, 43. *ὡσεὶ κύων ἐγώ εἰμι*, tanquam canis ego sum, h. e. *contemtissimus.* 1 Sam. XXIV, 15. *ὀπίσω κυνὸς τεθνηκότος*, post canem mortuum, h. e. *post hominem longe vilissimum et omnibus viribus orbatum.* Vide et 2 Sam. IX, 8. XVI, 9. 2 Reg. VIII, 13. Ps. XXI, 17. *ἐκύκλωσάν με κύνες πολλοί*, circumdederunt me canes multi, h. e. *homines impudentes* et *caninae mordaciae.* – עֶכֶס, *compes.* Prov. VII, 22. *ὥσπερ κύων ἐπὶ δεσμούς*, sicut canis ad vincula ducitur. *Hesych.* κύων ἐπὶ δεσμὰ, πα-

φοιμία ἐπὶ τῶν ἑαυτοὺς εἰς κολάσεις ἐπιδιδόντων. λέγεται δὲ καὶ βοῦς ἐπὶ δεσμά. In notis ad h. l. citantur *Zenob.* p. 10. *Diog.* p. 220. *Bochartus Hieroz.* P. I. lib. 2. c. 56. p. 691. putat, Prov. l. c. pro *κύων* legendum esse *κύφων*, quae vox notat *catastae genus, qua rei vinciebantur*, aut *torquebantur*, item *virum scelestum, malum et perniciosum.* Sed cum omnes codices *κύων* habeant, eamque lectionem et interpretationem quoque *Chaldaeus*, *Syrus* et *Arabs* secuti sint, et proverbium *κύων ἐπὶ δεσμὰ* alias etiam de illis dicatur, de quibus Prov. l. c. sermo est, immo LXX etiam vel aliter (nempe כֶּלֶב) ibi pro עֶכֶס legere, vel sensum magis quam verba exprimere potuerint, impetrare a se non potuit *Bielius*, ut in sententiam *Bocharti* discederet. Idem valet quoque de coniectura *Doederleinii*, qui lectionem *ὥσπερ κύων* ortam esse ex lextione *ὡς σκιρτῶν*, et hanc illius loco reponendam esse arbitratus est. *Rosenmüllero* in notis ad *Bochartum* T. I. p. 805. videntur LXX עֶכֶס de *cane catenario* intellexisse, ab alligando eum dictum putantes. Vide quoque, quae ad h. l. *Iaegerus* in *Obss.* disputavit.

ΚΩ'ΔΙΟΝ, per contractionem pro *κωΐδιον*, *pellis ovis, pellis villosa*, *stragulum laneum.* שְׁלַח, *missile.* (Est hic nomen piscinae Hierosolymis.) Neh. III, 15. *εἰς τὸ τεῖχος κολυμβήθρας τῶν κωδίων*, in murum piscinae pellium. Sine dubio in opinione versabantur, usos fuisse hac piscina ad lavandas oves ante tonsuram, ut ex addito *κουρᾷ* luculenter apparet, ut adeo שֶׁלַח de *immissione ovium* explicaverint. *Michaelis* in *Supplem.* p. 2328. vocem hebr. deducit a سلخ, *excoriare.* Sic foret: *der Gerberteich*, *piscina coriariorum.* Iudith. XII, 14. *ἔστρωσεν αὐτῇ χαμαὶ κώδια*, sternebat illi humi *pelles. Hesych. κώδιον, σκύλλον, ἢ δέρμα προβάτου χωρὶς σώματος.*

ΚΩ'ΔΩΝ, *tintinnabulum*, *crepitaculum.* פַּעֲמוֹן, idem. Exod. XXVIII, 30. XXXIX, 24. 25. – רִמּוֹן, *malogranatum.* 2 Par. IV, 13. Secundum *Kircherum malogranatum* ita dicitur *παρὰ τὰ ἐν τῷ κινεῖν ᾄδειν.* Vide et Sir. XLV, 11. *Hesych. κώδων, σάλπιγξ, ἠχεῖον, κύμβαλον, μήκων* (ita legendum pro *μύκων*), *κάλυξ.*

ΚΩ'ΘΩΝ, *compotatio*, *epulatio*, *ebrietas.* מִשְׁתֶּה, *potio*, *convivium.* Esth. VIII, 17. *κώθων καὶ εὐφροσύνη*, *compotatio* et laetitia. Conf. 3 Macc. VI, 31. *Hesych. κώθων, ἄτακτος, μέθυσος, μόνωτον ποτήριον, κεράμειον, εἶδος ποτηρίου.* Vide paulo post s. v. *κωθωνίζομαι.*

ΚΩΘΩΝΙ'ΖΟΜΑΙ, *compoto*, *epulor.* Ductum est a nomine *κώθων*, quod fuit *poculum Laconicum fictile*, altius quam amplius, quod haberet latera non recte surgentia, verum protuberantia. *V. Athen.* XI, 10. ubi conf. *Casaub.* p.

541. Etiam Persarum pocula sic appellat *Xenoph. Cyr.* I, 7, 8. יָשַׁב לִשְׁתּוֹת, *sedeo ad potandum.* Esth. III, 15. ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν ἐκωθωνίζοντο, rex autem et Aman *epulabantur s. inebriabantur. Iosephus:* πρὸς εὐωχίαις καὶ πότοις ἦσαν. 3 Esdr. IV, 63. ἐκωθωνίζοντο μετὰ μουσικῶν καὶ χαρᾶς, *compotabant* cum musicis modulis et gaudio. *Hesych.* ἐκωθωνίζοντο, εἰς τὰ μεγάλα ἔπινον, ἐμεθύσκοντο, ἐχόνευον. Idem: κωθωνῆσαι (forte legendum κωθωνίσαι ex *Suida* et *Schol. Aristoph. Equit.* p. 123. et Pac. p. 467.), μεθύσαι.

ΚΩΚΥΤΟ'Σ, planctus, lamentum. צְוָחָה, *clamor. Symm.* Ps. CXLIII, 14. 3 Macc. VI, 32. οἰμωγήν τε πᾶσαν καὶ κωκυτὸν ἀπωσάμενοι, et luctum omnem et *planctum* deponentes. Conf. *Eurip. Suppl.* v. 721. *Hesych.* κωκυτὸς, κοπετὸς, θρῆνος, ὀδυρμός. Vide quoque *Suidam* in h. v.

ΚΩΛΕΑ', contracte κωλῆ, item κωλέα et κωλαία, *armus, crus, perna.* שׁוֹק, *crus.* 1 Sam. IX, 24. *Aquila* τὴν κνήμην. Confer, quae ex *Photii Epistol. Hoeschelius* notat in *Phrynichum* v. κωλύφιον p. 27. *Hesych.* κωλέαν, ἰγνύαν, τὴν γαστροκνημίαν, τὴν κνήμην.

ΚΩ῀ΛΟΝ, membrum, os. מִכְשׁוֹל, *offendiculum.* 2 Par. XXVIII, 23. ubi tamen alii pro κῶλον rectius σκῶλον. – פֶּגֶר, *cadaver.* Lev. XXVI, 30. Num. XIV, 29. Ies. LXVI, 24. *Hesych.* κῶλα, πόδες, σκέλη, ὀστᾶ, μέλη, κερκίδες.

ΚΩ'ΛΥΜΑ, impedimentum, it. *lignum in carcere, quo captivorum pedes constringebantur.* סַד, *cippus.* Iob. XIII, 27. *Arab.* سدّ, *obstruxit obice, impedivit.* – כִּלְאַיִם, plur. *diversa genera. Inc.* Levit. XIX, 19. *Theod.* Deut. XXII, 9. *Montfauc. Lex. hebr.* ad *Hexapla Origenis* ad hanc vocem notat: *Videtur Theodotio non nisi ex affinitate vocis hebr. adductus fuisse, ut verteret* κώλυμα, *nisi haec vox graeca librarii vitio inducta fuerit. Nam si Theodotio* κωλαΐμ *reddiderit, hanc vocem facile librarii in* κώλυμα *mutaverint.* Sed obstat huic sententiae vox εἱργμὸς apud *Symmachum. Theodotio* (aut potius *Aquila*, cui, etymorum quippe scrutatori, hanc versionem tribuere mallem) respexit notionem *impediendi,* quam habet כָּלָא (vide infra s. κωλύω) ac per κώλυμα *omne* intellexit, *quod fertilitatem terrae impedire potest,* qualia impedimenta sunt semina diversi generis. Meliora ignoro.

**ΚΩΛΥΤΙΚΟ'Σ, qui prohibet aut vim prohibendi s. impediendi habet.* 4 Maccab. I, 3. τὰ σωφροσύνης κωλυτικὰ πάθη, *adversantes* temperantiae perturbationes animi.

ΚΩΛΥ'Ω, prohibeo. אָחַז, *capio, captum teneo. Symm.* Psalm. LXXVI, 4. ἐκώλυον. – *אֹסֶף, *collectio. Symm.* Ies. XXXII, 10. ἐκωλύθη. Habuit pro verbo, eique tribuit notionem *auferendi* et *absumendi*, quam habet: unde etiam a

LXX per *παύεσθαι* h. l. redditur. - הֵמִישׁ Hiph. a מוּשׁ, *amoveo*. Mich. II, 4. - הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *reverti facio*. Ies. XXVIII, 6. - כָּלָא, *prohibeo, impedio*. Gen. XXIII, 6. Num. XI, 28. Psalm. XXXIX, 12. *Theod. Quinta* et *Sexta* Psalm. CXVIII, 101. - *מ praefixum. *Symm.* Zach. IX, 8. *κωλύων*. - מָנַע, *inhibeo, cohibeo, prohibeo*. 1 Sam. XXV, 26. 2 Sam. XIII, 13. Adde *Aqu. Theod.* Prov. I, 15. - נִכְנַע Niph. *humilio me*. 1 Reg. XXI, 28. Ita *Bielius* ex *Trommio*. Lectionem *ἐκωλύθη* habet tantum ed. *Ald.* Rectius *Compl.* *κατενύχθη*. - *נָסַג, *recedo*. *Symm.* Mich. II, 6. Legit aut accepit in coni. Hiph. *recedere facio*, h. e. *impedio*. Ita quoque LXX, qui per *ἀπωθεῖσθαι* interpretati sunt. 5 Esdr. VI, 6. chald. בְּטֵל Pah. *cessare fecit, impedivit*. Esdr. V, 5. 5 Esdr. VI, 33. chald. שְׂנָא, *odio persequi*. Esdr. VI, 12. Sirac. XVIII, 30. *κωλύου*, *abstine* seu *coerce*. 4 Maccab. V, 26. *vetare, interdicere* notat.

ΚΩΜΑ'ΡΧΗΣ, *vici praefectus*. פָּקִיר, *praefectus*. Esth. II, 3. *κωμάρχας*, ubi in ed. *Orig.* legitur *κωμάρχους*. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *κωμάρχαι, οἱ τῶν κωμῶν ἄρχοντες*. *Phavorinus*: *κωμάρχης, ὁ τῶν πόλεων ἄρχων*. Adde *Schol. Aristoph.* in *Pac.* v. 1142.

ΚΩ'ΜΗ, *vicus, pagus, castellum, oppidum*. בָּנִים plur. ex בֵּן, *filii*. Iob. XXXVIII, 32. Ita *Bielius Trommium* secutus, sed non inspecto textu graeco, in quo non *κοίμης*, sed *κόμης* legitur, quod vide supra. - בְּנוֹת plur. ex בַּת, *filiae*. Sc. in SS. *urbs primaria* s. *metropolis matris* nomine venit, et reliquae urbes, vici et pagi *filiae* dicuntur. Confer *Glassii Philol. S.* p. 1022. Num. XXI, 2. Ios. XV, 45. 47. XVII, 11. 1 Par. II, 23. et alibi saepius. - חַוֹּת, plur. *villae*. Ios. XIII, 30. 1 Par. II, 23. - חָצֵר, *atrium*, it. *villa*. Ios. XV, 31. 36. VI, 9. et alibi. - טִירָה, *castellum*. 1 Par. VI, 54. *αὗται αἱ κατοικίαι αὐτῶν ἐν ταῖς κώμαις αὐτῶν*, haec habitacula eorum in *castellis* eorum. Conf. Matth. IX, 35. X, 11. et Luc. V, 17. ubi *Vulg.* *τὰς κώμας castella* interpretatur, nec male quidem, iudice *Raphelio* in not. *Polyb.* p. 58. quia sic oppida minuta, sed moenibus cincta, appellantur. Vide quoque *Wolfium* ad Matth. IX, 35. p. 172. Sic etiam mox videbimus, quod aliquando *κώμη* apud LXX τῷ עִיר et קִרְיָה respondeat. - כֹּפֶר, *pagus*. 1 Par. XXVII, 25. Cant. VII, 11. - *כְּפִיר, *leo iuvenis*. *Theod.* et LXX Ezech. XXXVIII, 13. Hic legerunt כֹּפֶר aut כְּפַר. Vide ad h. l. *Montfauc.* - *כְּפַר, *pagus*. Neh. VI, 2. - *לִכְפָר, *vicus*. *Symm.* et LXX 1 Sam. VI, 18. - עִיר, *urbs*. Ios. X, 37. XV, 9. Ies. XLII, 11. - קִרְיָה, *civitas*. Ierem. XLIX, 24. *κώμην ἠγάπησαν*. Lege *κώμην, ἣν ἠγάπησαν*. 2 Macc. VIII, 1. XIV, 16. *Hesych.* *κῶμαι, ἀγυιαί, ῥύμαι*. Idem: *κώμη, ἄμφοδον, χωρίον*. *Glossae*: *κώμη, villa, castellum, vicus*. De origine huius vocis vide *Stephan.*

Byzant. v. κώμη, et quae inde repetiit *Relandus Palaest.* lib. III. p. 516.

ΚΩ͂ΜΟΣ, comessatio s. convivium lascivum et immoderatum, in quo ioci impudici, cantilenae foedae, et saltationes ab honestate remotae obtinebant. Sap. XIV, 23. 2 Macc. VI, 4. *Gloss. MS.* in *Sap. Salom.* κωμους, ὀρχισμούς. *Hesych.* κῶμοι, ἀσελγῆ ᾄσματα, πορνικὰ συμπόσια, ᾠδαί. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* κώμοις, συμποσίοις, ᾠδαῖς μεθυστικαῖς. Conf. praeter *Aristaenetum* lib. I. Ep. 27. et lib. II. Ep. 20. *Bourdinum* ad *Aristoph. Thesmoph.* v. 997. et *C. G. Schwarzii* pecul. Dissert. de *comessationibus veterum, Altorf.* 1744. 4. nec non *Lex. N. T. s. h. v.*

ΚΩΝΩΠΕΙΟΝ et *ΚΩΝΩ'ΠΙΟΝ*, pr. *velum ad arcendos culices vinarios*, a κώνωψ, *culex vinarius*, qui alis instructus est, et ex vino acescente non tam nascitur, quam eo alitur, nutritur, et maxime delectatur, teste *Plutarcho* in libro *contra Stoicos* (T. X. p. 424, 15. *Reisk.*) χαίρουσι (οἱ κώνωπες) λάμπῃ καὶ ὄξει· τὸν δὲ πότιμον καὶ χρηστὸν οἶνον ἀποπινόμενοι φεύγουσι. Sed quia κώνωψ etiam de *omni insectorum genere* dicitur, *quae hominem infestare eique molestiam creare solent*, κωνωπεῖον Iudith. X, 23. XIII, 10. 17. et XVI, 17. significare videtur *velum s. papilionem illum lineum, qui toro circumdatus ad arcenda insecta et prohibendas alias iniurias a dormiente Holoferne erat, et quo delicatiores et molles homines uti solebant.* Translata est haec vox in latinam linguam, in qua *conopeum* non solum *ipsum lectum delicatiorem*, sed etiam *velum eius expansum* notat, v. c. apud *Iuvenal. Sat.* VI, 80. *ut testudineo tibi, Lentule, conopeo*, ubi *Schol.* interpretetur *linum tenuissimis maculis variatum, quia Latini conopeum culicare dicunt.* Conf. etiam *Horat.* Epod. IX, 16. et *Bocharti Hieroz.* T. II. Lib. IV. c. 17.

ΚΩ'ΠΗ, remus. מְשׁוֹטִים plur. *remi.* Ezech. XXVII, 6. – שַׁיִט, *remigium. Aqu.* Ies. XXXIII, 21.

ΚΩΠΗΛΑ'ΤΗΣ, remex. מַלָּחִים plur. *nautae.* Ezech. XXVII, 9. 27. – שָׁט, *remex, remis agens.* Ezech. XXVII, 8. 26. – שַׁיִט, *remigium. Symm.* Ies. XXXIII, 21. – תֹּפֵשׂ מָשׁוֹט, *tractans remum.* Ezech. XXVII, 29. *Hesych.* κωπηλάται, οἱ ταῖς κώπαις περιστρέφοντες τὸ πλοῖον.

ΚΩΦΕΥ'Ω, surdus vel *mutus sum*, it. *sileo.* חָרַשׁ: הֶחֱרִישׁ, Kal et Hiph. Iud. XVI, 2. XVIII, 19. 1 Sam X, 27. 2 Sam. XIII, 20. Iob. XIII, 5. et alibi. Adde *Theodot.* Iob. XXXIII, 31. *Aqu.* Psalm. XXVII, 1. XXXI, 3. et Ies. XLI, 1. *Hesych.* κωφεῦσαι, ἀναισθητῆσαι, ἡσυχάσαι, σιωπῆσαι.

ΚΩΦΟ'Σ, surdus, it. *mutus.* אִלֵּם, *mutus.* Hab. II, 18. – *חָרָשׁ, *faber.* Ies. XLIV, 11. Legerunt חֵרֵשׁ. – חֵרֵשׁ. Exod. IV, 11. Psalm. XXXVII, 14. Ies. XLIII, 8. *Suidas* ad Ps.

LVII, 4. ex *Theodoreto:* κωφῆς. *Δαβὶδ·* ὡσεὶ ἀσπίδος κωφῆς. οὐ τῆς κατὰ φύσιν κωφευούσης, ἀλλὰ βυούσης τὰ ὦτα, καὶ ἀθουμένης τὴν ἐπαοιδήν. et alibi. – *עִוֵּר, *coecus. Symm.* Ies. XLII, 19. ubi non tam legit חֵרֵשׁ, quam hac sua versione ostendere voluit, prophetam, ut sibi constaret, ita proprie scribere debuisse. Accedit, quod κωφός latissime patet ac non tantum de intercepto auditu et loquela, sed de omnium animi et corporis facultatum privatione usurpatur. Vide *Miscell. Obss. Amstel.* Vol. V. p. 60. sequ. *Hesych.* κωφὸν, ἀναίσθητον, μωρὸν, τὸν ῥοῖζον μὴ ποιοῦντα. Idem: Κωφὸς, οὔτε λαλῶν, οὔτε ἀκούων, ἐννεὸς, ἀσθενής. Conf. *Suiceri Thes. Eccles.* T. II. p. 205.

ΚΩΦΟ'Ω, *surdum* vel *mutum reddo.* נֶאֱלַם Niph. *obmutesco.* Ps. XXXVIII, 3. 13. ἐκωφώθην, *obmutui.*

Λ

ΛΑ'ΒΗ, *damnum*, etiam *metus. Aquil.* Ies. LVII, 11. pro לֹא־תִירָאִי habet ἄνευ λάβης, quod *Montf.* reddidit *sine damno*, rectius: *sine reverentia.* Sed fortasse ibi una voce legendum erit ἀνευλαβής. Vide ad h. l. *Montf.* et confer supra ad εὐλάβεια notata.

ΛΑΒΗ', *ansa, manubrium*, generaliter *omne, quo aliquid apprehendimus.* נִצָּב, *capulus.* Iud. III, 22. *Hesych.* λαβὴ, ἀφορμὴ, ὁρμὴ, καὶ ἡ τοῦ ξίφους λαβή.

ΛΑΒΙ'Σ, idem, it. *forceps, fuscina.* מַלְקָחַיִם dual. *forceps ex duabus partibus constans.* Exod. XXXVII, 26. Num. IV, 9. *Aqu. Symm. Theod. LXX* Ies. VI, 6. Λαβίδας cum dixerunt, usum instrumenti simul ac originem ipsius expresserunt vocis. Fit enim ἀπὸ τοῦ לָקַח, quod est λαμβάνειν.

ΛΑ'ΒΡΟΣ, *vorax*, (ex λίαν et βορὸς, *edax*) it. *impetuosus, vehemens*, quasi λίαν βαρύς. סֹחֵף part. *everrens.* Prov. XXVIII, 3. ὑετὸς λάβρος καὶ ἀνωφελής, pluvia *vehemens* et inutilis. Vide et Iob. XXXVIII, 25. ubi nihil est in textu hebraico. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λάβρος, λαβρότατος, σφοδρότατος. – לַהַב, *flamma. Aqu.* Psalm. CIII, 5. πῦρ λάβρον, ignem *vehementem.* Potest quoque reddi *valde voracem.* Sic *Oppianus* lib. III. καὶ αἰθομένης πυρὶ λάβρῳ. Vide *Drusium* in *fragm.* p. 1002. *Aqu.* Psalm. LVI, 5. λεαινῶν λάβρων. Vide infra s. λαῦρος. *Hesych.* λάβρον, ἀθρόον, προπετὲς, ταχὺ, μαινόμενον, βορόν. Vide *Fischeri Ind. Palaeph.* s. h. v.

*ΛΑΒΡΌΤΑΤΟΣ, *vehementissimus.* 4 Macc. XVI, 3. λαβροτάτῳ πυρί. *Suidas* λαβρώτατος, ubi in *MS. Florentino* additur σφοδρότατος. Scribendum autem esse λαβρότατος, ex *Hesychio* apparet, ubi idem legitur.

ΛΑ'ΓΑΝΟΝ, *laganum*, *placenta*. חַלָּה, *placenta*. *Inc.* Levit. VIII, 26. - רָקִיק, *placenta tenuis*, *laganum*. Exod. XXIX, 2. καὶ (λήψῃ) λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, sumas placentas azymas imbutas oleo; ubi *Schol.* κολλύρας. Vide et Exod. XXIX, 24. Levit. II, 4. VII, 2. *Gloss. Bibl. Coisl.* p. 453. λάγανα, πλακούντια, ὡς πυρώδη. *Hesych.* λάγανα, εἶδος πλακουνταρίου, ὡς πυρώδη, ἀπὸ σεμιδάλεως ἐν ἐλαίῳ τηγανιζόμενον, καὶ ἀριβραγεῖ ἐλαίῳ. Confer *Athenaeum* lib. III. p. 110. Dicuntur alias λάγυρα. Vide *Suidam* in λάγυρα. Frequens nempe apud Graecos et alias gentes literarum γ et ρ permutatio.

ΛΑ'ΓΑΝΟΝ ΤΗΓΑ'ΝΟΥ, *placenta sartaginis*. אֶשְׁפָּר, *frustum carnis pulcrum*. *Al.* 1 Par. XVI, 3. sec. *Complut.* Sed in dubio positum est, an λάγανον τηγάνου potius ad praecedens כִּכַּר לֶחֶם referenda sint, et explicationem praecedentium χίχαρ ἄρτου ex alio interprete desumtam contineant. Aliis ibi voces transpositae videntur, et λάγανον referendum ad אֲשִׁישָׁה *Vulg.* *assatura bubulae carnis*, ac si esset vox composita ex פַּר, *bos*, et אֵשׁ.

ΛΑ'ΓΑΝΟΝ 'ΑΠΟ' ΤΗΓΑ'ΝΟΥ, *placenta de sartagine*. אֲשִׁישָׁה, *lagena*. 2 Sam. VI, 19. Sed hic quoque dubium est, num vox λάγανον l. c. ad אֲשִׁישָׁה referenda sit, aut potius ad praecedens אֶשְׁפָּר pertineat, et hebraico nomini nostro rectius respondeat sequens vox ἐσχαρίτης. In schedulis meis notatam invenio conieoturam viri docti nescio cuius, qui putat, LXX scripsisse λάχανον ἀπὸ πηγάνου, *caulem de ruta*, quam ad flores et coronamenta pertinere testatur *Plinius H N.* XXI, 7.

ΛΑΓΧΑ'ΝΩ, *sortior*, *sorte accipio*, *obtineo*, *consequor*. לָכַד, *accipio*. 1 Sam. XIV, 48. Σαοὺλ ἔλαχε τοῦ βασιλεύειν ἐπὶ Ἰσραὴλ, Saul *obtinuit* regnum super Israel. Vide et Sap. VIII, 20. ψυχῆς δὲ ἔλαχον ἀγαθῆς. 3 Macc. VI, 1. ἐν πρεσβείῳ τὴν ἡλικίαν ἤδη λελογχώς, senilem aetatem iam *consecutus*. *Hesych.* λελογχώς, τυχών.

ΛΑΓΩ'Ν, *ilia*, *viscera*, *lateris cavitas laxior et exossis inter costas et coxendicem*. חֲלָצַיִם, *lumbi*. Ies. XXXII, 11. *Symm.* Ies. XI, 5. - חֹמֶשׁ, *costa quinta*. *Symm.* 2 Sam. III, 27. - כֶּסֶל, *regio lumborum* et *ilium*. *Aqu.* Psalm. XXXVII, 7. λαγόνες. - מָתְנַיִם dual. *lumbi*. *Symm.* Iob. XL, 11. ἐν λαγόσιν. Vide et Sir. XLVII, 20. *Hesych.* λαγὼν, ὁ κενεὼν, τὸ ἰσχίον.

ΛΑΓΩΟ'Σ et *ΛΑΓΩ'Σ*, *lepus*, it. *animal similitudinem habens muris et ursi*. אַרְנֶבֶת, *lepus*. *Aqu.* Deut. XIV, 7. - שָׁפָן, *cuniculus*. Psalm. CIII, 19. τοῖς λαγωοῖς; ubi alii χοιρογρυλλίοις habent. Idem quoque locum habet Prov. XXX, 26.

ΛΑ΄ΘΡΑ, *latenter*, *clam*. בַּלָּט, *in occulto*. 1 Sam. XVIII, 22. – בַּמִּסְתָּר, idem. *Inc.* Hab. III, 13. – בַּסֵּתֶר, idem. Deut. XIII, 6. Iob. XXXI, 27. Psalm. C, 6. – *צָפַן, *abscondo*. *Symm.* Psalm. LVI, 7. Recte: nam vox hebr. h. l. adverbialiter sumitur. 1 Macc. IX, 60. *Hesych.* λάθρα, κρυφίως, ἠρέμα, ἡσύχως.

ΛΑΘΡΑΙ΄ΟΣ, *latens*, *occultus*, *clandestinus*. בַּסֵּתֶר, *in occulto*. *Al.* Prov. XXI, 14.

ΛΑΘΡΑΙ΄ΩΣ, i. q. λάθρα, *occulte*, *latenter*. בַּלָּט, *in secreto*, *clam*. 1 Sam. XXIV, 5. – *נָבָב, *furor*. *Symm.* Iob. IV, 12. λαθραίως ὡς ἐν κλοπῇ: ubi duae versiones coaluerunt, quarum altera fortasse desumta est ex altera *Symmachi* editione. 2 Macc. I, 19.

ΛΑ΄ΘΡΙΟΣ, i. q. λαθραῖος. בַּסֵּתֶר, *in occulto*. Prov. XXI, 14. δόσις λάθριος, ubi tamen ed. *Compl.* λαθραῖος habet. Vide et Sap. I, 1. φθέγμα λάθριον.

*ΛΑΘΡΙ΄ΖΩ, i. q. λαθραίως, et λάθρα. נָבַב, *furor*, deinde *clam aliquid facio*. Iob. IV, 12. sec. *Compl.*

ΛΑΙ΄ΚΟ΄Σ, *popularis*, *vulgaris*. חֹל, *profanus*. *Aqu.* et sec. *Coislin.* *Symm.* ac *Theod.* 1 Sam. XXI, 4. Hos secutus est *Vulgatus*, qui habet: *laicos panes*, h. e. quos quivis e populo edere potest, panes communes, qui opponuntur *sacris*, h. e. a sacerdotibus eorumque familiis absumendis, ex lege, quae exstat Lev. XXIV, 9. Adde *Symm.* *Theod.* Ez. XLVIII, 15. λαϊκόν. Vide προτείχισμα.

ΛΑΙ΄ΚΟ΄Ω, *profano*, *commune facio*. חִלֵּל, *profano*. *Aqu.* Ezech. VII, 21. λαϊκώσουσιν. *Reliqui* Deut. XX. 6. ἐλαΐκωσεν. *Vulg. nec dum eam fecit esse communem.* Ibid. λαϊκώσει αὐτόν. *Aqu.* Deut. XXVIII, 30. λαϊκώσεις. Vide quoque infra s. λακκόω.

ΛΑΙΛΑΠΕ΄Ω, *procello*, *procellis agito*, *per procellam aufero*, *aufero*. שָׂעַר, *procellis agitor*. *Aqu.* Psalm. LVII, 9. λαιλαπήσει, ubi *Kreyssigio* legendum videtur λαιλαπίσει.

ΛΑΙΛΑΠΙ΄ΖΩ, idem. נִשְׂעַר Niph. *procellosus sum*. *Aqu.* Psalm. XLIX, 4. ἐλαιλαπίσθη. Conf. *Simonis Lex. hebr.* p. 1700.

ΛΑΙΛΑΠΩ΄ΔΗΣ, *turbine plenus*, *procellosus*. סֹעָה, *excitatus*. *Aqu.* Ps. LIV, 9.

ΛΑΙ΄ΛΑΨ, *procella*, *turbo*. *גֹּרֶן, *area*. Huic voci respondere videtur λαῖλαψ apud *Inc.* Hos. XIII, 3. quod si sumitur, eum זֶרֶם legisse statuendum erit: sed magis vero simile est, מִגֹּרֶן in eius versione non expressum esse, et formulam λαῖλαπι ἀποφυσᾶσθαι pertinere ad antecedens יְסֹעַר. – זֶרֶם כְּפַלְגֵי מַיִם, *inundatio sicut rivi aquarum*. *Symm.* Ies. XXXII, 2. – סוּפָה, *turbo*. Iob. XXI, 18. – סַעַר, *procella*, *turbo*. Ierem. XXV, 32. – סְעָרָה, idem. Iob. XXXVIII, 1.

Aqu. Ezech. I, 4. Sap. V, 15. 23. Sir. XLVIII, 9. 12. *Hesych.* λαίλαψ, καταιγὶς, ἀνέμου συστροφὴ μετὰ ὑετοῦ. *Suidas:* λαίλαψ, ὁ μετὰ ἀνέμων ὄμβρος καὶ σκότος. *Lex. Cyrilli MS. Barocc.* et *Brem.* λαίλαψ, σκότος μετὰ συστροφῆς ἀνέμου.

*ΛΑΙ'ΛΑΨ ΑΓ'ΡΕΙ, *turbo tollit.* בְּשַׂעַר. *Symm.* Psalm. LVII, 10. Respexit usum linguae arab. Conf. *Simonis Lex. Hebr* p. 1700.

*ΛΑΙΜΑΡΓΙ'Α, *voracitas, ingluvies.* 4 Macc. I, 27.

ΛΑΙΜΟ'Σ, *gula, guttur.* Vide in λοιμὸς adiectiv.

*ΛΑΙΟ'ΠΟΥΣ. *Inc.* Gen. XXX, 75. λαιόποδας, h. e. *sinistripedes*, ut *Montf.* transtulit, cui tamen haec vox merito suspecta est. Dubium est, num haec versio ad נְקֻדּוֹת, aut ad טְלֻאֹת referenda sit. Fortasse quoque λαιόποδας originem suam debet τῷ λευκόποδας, quod apud *Symmachum* legitur, aut scribendum est φαιόποδας.

ΛΑ'ΚΚΟΣ, *fossa, fovea*, it. *cisterna, sepulcrum.* בְּאֵר, *puteus.* Num. XX, 17. 2 Sam. XVII, 18. 19. 21. – *באר pro בור, א pro ו. 2 Sam. XXIII, 15. 16. 20. – בארות בארות, duplex plur. ex sing. באר vel בור. Ier. II, 13. – בור. Gen. XXXVII, 19. Exod. XXI, 33. Lev. XI, 36. et alibi saepius. *Aqu.* 2 Sam. III, 26. – בֵּית בּוֹר, *domus foveae*, i. e. *carcer.* Exod. XII, 29. – בַּיִר, *puteus.* Ierem. VI, 7. – גֹּבָא : גוב chald. Dan. VI, 7. 21. 16. 17. etc. – חֶבֶר, *perditio*, it. *funis.* Ierem. XXXVIII, 6. – מַכְתֵּשׁ, *cavitas, mortarium, dens molaris. Al.* Iud. XV, 19. Si verum est, quod monuit *Simonis* in *Lex. Hebr.* p. 842. scribens: מַכְתֵּשׁ Iud. XV, 19. est *crater, quem sibi scaturigines excavarunt:* sponte apparet, cur LXX ita transtulerint. Alii intellegunt *fontem per percussionem excitatum*, ut sit i. q. עַיִן. – *שִׁיחָה, *fovea. Inc.* Ps. LVI, 7. Sap. X, 14. ubi *carcerem* notat, in quem Putiphar Iosephum coniecit. 2 Macc. X, 37. *Lex. Vet.* λάκκος, *lacuna, laccus, cisterna. Suidas:* λάκκος, ὁ θάνατος· ἐπειδὴ λάκκῳ παραπλησίως ὁ τάφος ὀρύττεται. *Δαβὶδ* (Ps. XXVII, 1.)· καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσι εἰς λάκκον. καὶ τοὺς μεγάλους κινδύνους οὕτως ἔθος ὀνομάζειν τῇ θείᾳ γραφῇ (Psalm. XXXIX, 2.)· καὶ ἀνήγαγέ με ἐκ λάκκου ταλαιπωρίας.

*ΟΙ'ΚΟΣ ΤΟΥ ΛΑ'ΚΚΟΥ. בּוֹר, *cisterna.* Gen. XL, 15. sec. *Compl.* εἰς τὸν οἶκον τοῦ λάκκου τούτου.

*ΛΑΚΚΟ'Ω, הַלַּיְלָה, *hac nocte. Inc.* Ruth. I, 12. cuius verba καὶ ἐγενόμην λελακκωμένη ἀνδρὶ in ed. *Ald.* et Cod. *Coislin.* irrepserunt. Legendum λελαϊκωμένη, q. d. *publicata, profanata*, ex sententia *Scharfenbergii*, qui eum חֲלִילָה legisse putat. *Hesych.* λελακκωμένη (*Phavor.* λελακωμένη), βεβορμένη. Sed glossa haec huc non pertinet, cum recte monitum sit in notis *Alberti* T. II. p. 446., legendum esse λελακημένη, a λακεῖν, *clamare*.

ΛΑΚΩΝΙΚΌΣ, *Laconicus*, *Laconibus proprius.* Vide supra *Διαφωνὴ λακωνικά.*

ΛΑΛΈΩ, *loquor*, *indico*, *praedico.* *אָכַל, *edo. Inc.* Deut. IV, 28. *λαλήσωσιν*, qui tamen non אָמַר expressit, ut *Montfauconio* videbatur, sed pro lubitu aliam vocem contextae orationi aeque convenientem ac *ἐσθίειν* posuit. – *אֶלְעָלֵה, *Eleale*, nomen urbis. Ies. XVI, 9. ubi *ἐλάλησεν* ex *Ἐλεαλὴ* ortum esse videtur. – אָמַר, *dico.* Gen. XLII, 22. Exod. XXIII, 13. Num. XVI, 36. et alibi saepissime. – *בְּעוּתִים, *terrores vehementes.* Iob. VI, 4. Deduxerunt ab עוּת, quod in l. arab. عوث, *clamare*, notat, aut legerunt לְעוּתִים, a لغي, *loqui.* – דָּבַר et passim in Pih. דִּבֵּר. Exod. IV, 30. *ἐλάλησεν αὐτοῖς Ἀαρὼν πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἃ ἐλάλησεν ὁ Θεὸς πρὸς Μωυσῆν*, loquebatur illis Aaron omnia verba, quae locutus erat Deus ad Mosen. Exod. XXXIV, 35. ubi *λαλεῖν* est *colloqui*, et cum *συλλαλεῖν* permutatur in codicibus. 1 Reg. XXII, 13. *πάντες οἱ προφῆται ἐν στόματι ἑνὶ λαλοῦσι καλά*, omnes prophetae uno ore *praedicunt* bona. Vide et 2 Par. XVIII, 12. et mox notata ex 1 Reg. XXII, 8. 2 Reg. XXV, 26. *ἐλάλησε μετ᾽ αὐτοῦ κρίσιν*, *sententiam de illa ferebat.* 2 Reg. XXV, 28. *ἐλάλησε μετ᾽ αὐτοῦ ἀγαθά*, benigne cum eo *collocutus* est. Adde *Inc.* et *LXX* 2 Sam. XVII, 6. ubi *λαλεῖς* notat *consilium dare*, *proferre sententiam. Vulg. quod das consilium. Theodot.* Iob. XXXIII, 31. *κώφευσον, καὶ ἐγὼ εἰμὶ, λαλήσω.* Sic interpunctum reperitur in *Hexaplis.* Mallem legere: *καὶ ἐγὼ εἰμὶ λαλήσων*, *nam et ego loquar*; et in sequentibus pro *λαλήσω* vel scribendum est *ἀκούσω*, quod ob sequens, *εἰ μὴ, σὺ ἄκουσόν μου*, non improbabile est, vel *λάλησον*, quam coniecturam confirmat auctoribus *Vulgati*, qui habet: *et loquere.* – דָּבָר, *verbum.* Exod XXXII, 27. 1 Sam. XV, 13. 2 Sam. VII, 7. et alibi aliquoties. Adde *Symm.* Cohel. X, 14. *λαλεῖν πολλά.* – *דְּבַר, *verbum*, *consuetudo.* Esth. I, 13. Legerunt דְּבֹרָה. – *דְּבֹרָה nomen propr. *Deborah. Inc.* Gen. XXXV, 8. – דָּבָר הָיָה, *verbum fit.* 1 Reg. XVI, 7. XVIII, 31. – *דְּבַשׁ, *mel.* 1 Sam. XIV, 26. *λαλῶν.* Num legerunt דֹּבֵר? aut pro *λαλῶν* reponendum est *μέλι?* Si prius statuitur, *λαλῶν* per *murmurans* reddi debet. – *דֶּרֶךְ, *via. Aqu. Symm.* Ierem. II, 23. ubi pro דְּרָכַיִךְ legerunt דְּבָרַיִךְ. Vide ad h. l. *Montf.* – הִגִּיד Hiph. a נָגַד, *indico.* Esth. IV, 8. – הִפְטִיר Hiph. *laxo.* Ps. XXI, 7. *ἐλάλησαν ἐν χείλεσι. Laxare labia* et *loqui labiis* sensu non differunt. – הִרְבָּה Hiph. *multiplico.* Iob. XL, 22. *λαλήσει δέ σοι δεήσει*, ubi *λαλεῖν verbosum esse* significare videtur. – הֵרִיב Hiph. a רִיב, *litigo.* Ier. II, 29. ubi *λαλεῖν πρός τινα de aliquo conqueri* notat. – הִתְנַבֵּא Hithp. *propheto.* 1 Reg. XXII, 8. *οὐ λαλεῖ περὶ ἐμοῦ*

καλὰ, ἀλλὰ κακὰ, non *praedicit* de me bona, sed mala. - *זָעַק, *clamo*. Iud. XVIII, 23. *ἐλάλησας* secundum libros nonnullos et *Cat. Nicephori*. Cuius loco *Scharfenbergius ἐκάλεσε* reponere mavult. Verba *καλεῖν* et *λαλεῖν* a librariis permutata esse, docet locus Exod. XIX, 7. ubi ed. *Ald.* pro *ἐκάλεσε* habet *ἐλάλησε*. - חָזָה, *contemplor*. Ies. XXX, 10. *μὴ λαλεῖτε ἡμῖν*. Bene. Nam חָזָה, *video*, seu *visione edoceor*, est h. l. i. q. נָבָא, et דָּבַר, ut series orationis clare docet. Caeterum post *μὴ λαλεῖτε ἡμῖν* in LXX aliquid excidisse puto, fortasse *ὀρθά*. - *חָשַׁב, *cogito*. *Inc.* Ps. LI, 4. Habet חָשַׁב h. l. notionem *proferendi*, ut adeo non male sensum expresserit. - לָקַח, *accipio*. Num. XVI, 1. Sine dubio legerunt וַיִּקַּח, et deduxerunt a קָחַח, quod in l. *Syr.* est *murmuravit, rixatus est*, quae lectio bene hic seriei orationis convenit. Secundum *Tychsenium* Tentam. p. 86. cogitarunt ויהגה. - מִלָּה, *sermo*. Iob. XXIX, 9. 22. XXXII, 14. - מֻלֵּל Pih. Iob. VIII, 2. Ps. CV, 2. - מַלֵּל chald. Pah. Dan. VII, 8. 11. 20. 25. - נָשָׂא, *fero*. 2 Reg. IX, 25. נָשָׂא etiam sine addito קוֹל *proferre aliquid voce* notare multis exemplis docuit *Simonis Lex. Hebr.* p. 1064 sequ. - *סִפֵּר, *narro*. *Symm.* Ps. LVIII, 13. Bene. - עָבַר, *transeo*. Ps. XVI, 5. Legerunt יְדַבֵּר. - עָנָה, *respondeo*. Iob. IX, 17. - עָשָׂה, *facio*. 2 Sam. XIV, 20. *ἐλάλησεν τὸν λόγον τοῦτον*, *instruxit me his omnibus, quae dicerem*. Bene h. l. sed Esth. II, 1. loco *ἐλάλησε* sine dubio reponendum est *ἐποίησε*. - פָּגַע, *intercedo*. Gen. XXIII, 8. *λαλήσατε περὶ ἐμοῦ*, *intercedite* pro me. - צִוָּה Pih. *praecipio*. Num. XV, 34. - צָעַד, *gradior, procedo*. Prov. VII, 8. ubi tamen pro *λαλοῦντα Grabius Proleg. in LXX Intt.* T. IV. c. 4. §. 3. legendum censet *ἀλῶντα* (ab inusitato *ἀλάω*, pro quo plerumque *ἀλάομαι* legitur), praeeunte fere *Cotelerio Not.* ad lib. I. *Constitut. Apost.* c. 7. qui de varia huius loci lectione conferri potest. Mihi vero LXX h. l. videntur ex ingenio suo interpretati esse, et, ut tautologiam evitarent, quoniam *vagatio* iam verbo *παραπορεύεσθαι* expressa erat, h. l. aliam vocem substituisse, adeo ut *λαλοῦντα* sit *vocem emittentem s. voce signum dantem, ut mulier ei obviam veniat*. - קָרָא, *voco*. *Ino.* et LXX Exod. XIX, 7. ubi pro *ἐλάλησε* alii habent *ἐκάλεσε*. Exod. XXXIV, 6. ubi *λαλεῖν preces facere* notat. Iud. VII, 3. 1 Sam. III, 4. Sed pro *ἐλάλησε*, quod ibi ed. *Ald.* habet, legere mallem *ἐκάλεσε*, quae voces saepe invicem permutantur. - שִׁוַּע Pih. a שׁוּעַ, *vociferor*. Ies. LVIII, 9. - שִׂיחַ, *meditatio*, etiam *eloquium*. Iob. IX, 27. Sir. XIII, 9. LI, 33. *Hesych.* *λαλεῖν, λέγειν, βλέπειν, λαμβάνειν*. - Vide quoque s. v. *εἰρηνικὸς* et *πολλά*.

*ἈΣΕΛΓΩ͂Σ ΛΑΛΕ'Ω. הֵילִיל, *eiulo*. *Aqu.* Hos. VII, 14. Deduxit sine dubio, non a יָלַל, sed ab הָלַל, quod *gloriari* notat. Conf. ibi *Hexapla*.

*ΜΗ' ΛΑΛΕ'Ω. חָרַשׁ, *taceo. Hebr. Int.* Iob. XIII, 19. *Vulg. quare tacens consumor.*

ΛΑ'ΛΗΜΑ, *sermo*, *loquela*, etiam *dicterium*, *fabula*. שְׁנִינָה, *dicterium, fabula*. 1 Reg. IX, 7. εἰς λάλημα εἰς πάντας τοὺς λαοὺς, *ludibrio s. dicterio* inter omnes gentes. – שֵׁם, *nomen*. Ezech. XXIII, 10. – שָׂפָה, *labium*. Ezech. XXXVI, 3.

ΛΑΛΗΤΟ'Σ, *loquendi facultate praeditus*. Iob. XXXVIII, 14. λαλητὸν αὐτὸν ἔθου ἐπὶ γῆς, ubi nihil pro hac voce in textu hebr. legitur. Ita *Bielius*. Sed ex *Cappelli* sententia respondent haec verba hebr. וְיִתְיַצְּבוּ כְּמוֹ, pro quibus legerunt וַיִּתֵּן צַחַת. Sirac. XVIII, 33. λαλητὸς est *loquelae hominum obnoxius*, *famosus*, *incurrens in dicta hominum.*

ΛΑΛΙΑ', *locutio*, *loquela*, *sermo*, *fama*, *rumor*, *loquacitas*, *pruritus male loquendi*. אֹמֶר. Ps. XVIII, 3. – אֶרֶג, *radius textoris*. Iob. VII, 6. ὁ δὲ βίος μου ἐστὶν ἐλαφρότερος τῆς λαλιᾶς. Sine dubio ex aliis SS. locis. *Semlerus* coniicit legendum esse ἐλασίας, de qua voce vid. *Hesych.* et *Pollux*. Aliam viam ingressus est *Schultensius* in *Oper. min.* p. 19. qui contulit arab. أرج, *sermones spirare*, i. q. وَلَجَ, unde יפיח, κήρυξ, apud Hebraeos. – דָּבָר, *verbum*. Iob. XXXIII, 1. Dan. X, 6. sec. *Chis*. – דִּבְרָה, *causa*, *ratio*. Cohel III, 18. VII, 15. – *דְבוֹרָה nomen proprium *Deborah*. *Inc.* Gen. XXXV, 8. – מִדְבָּר, *desertum*, it. *sermo*. Cant. IV, 3. ubi λαλιὰ est *pronuntiatio*, *vocis sonus*, *die Aussprache*. – מִלָּה, *verbum*, *dictio*, *sermo*. *Aqu.* Ps. CXXXVIII, 4. – מִשְׁמַע אָזְנַיִם, *auditus aurium*. Ies. XI, 3. Quae ore proferuntur, ea auribus percipiuntur. – פֶּה, *os*, et metonymice: *quod ore profertur*. Iob. XXIX, 23. – רִנָּה, *cantus*. *Symm.* Psalm. CXLI, 7. 2 Macc. VIII, 5. λαλιὰ τις τῆς εὐανδρίας αὐτοῦ διεχεῖτο πανταχοῦ. *Vulgatus* bene: *et fama virtutis eius ubique diffundebatur*. Ita quoque *Syrus*. Sir. XIX, 5. ὁ μισῶν λαλιὰν ἐλαττονοῦται κακίᾳ, multa mala devitat, qui aliorum famae et existimationi non nocet ac detrahit; ubi λαλιὰ est *pruritus male de aliis loquendi et alios calumniandi*. Sir. XLII, 11. ne filia impudica ποιήσῃ σε ἐπίχαρμα ἐχθροῖς, λαλιὰν (h. e. *sermonem vulgi*, *fabulam*, nostrum *das Stadt-Gespräch*) ἐν πόλει. *Polyb.* I, 32, 6. ἦν θροῦς καὶ λαλιὰ παρὰ τοῖς πολλοῖς. Sirac. XXXII, 14. ubi ἐκχέειν λαλιὰν est *preces fundere*, et λαλιὰ cum ἱκεσία permutatur. Sir. XX, 5. μισητὸς ἀπὸ πολλῆς λαλιᾶς αὐτοῦ, qui multa *loquacitate* odiosus est.

*ΛΑ'ΛΙΑ. Ies. XXX, 10. exhibent duo *Codd. Reg.* cuius loco vocem δόλια sub signo isto X ex coniectura substituit *Grabius*, quomodo חֲלָקוֹת ab ipsis LXX Ps. XI, 3. 4. versum est. Sed ex hoc non colligi potest, eandem h. l. voci isti competere significationem. Illo enim in loco contextus hanc

translationem admittit, sed h. l. Israelitae non dolosa, sed iucunda indicia blandosque sermones expetunt. Igitur pro λάλια reponendum videtur λεῖα, ut dedit *Symmachus*, ac *Procopius*, consentiente *Chaldaeo*.

ΛΑΜΒΑΝΩ, *prehendo, accipio, capio, nanciscor, occupo, sumo, assumo, aufero, eripio, porto, elevo, sublevo, offero.* אזור, *cingulum.* Ies. XI, 5. ἀληθείᾳ εἰλημμένος (κατὰ) τὰς πλευρὰς αὐτοῦ, veritate cinctus quoad latera sua. Mallem ibi legere εἱλούμενος, ab εἵλω, *arcto, includo.* – אחז, *prehendo.* Exod. XV, 15. ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος, terrore *correpti sunt.* Vide et Ies. XXXIII, 14. Sic et Luc. VII, 16. ἔλαβε δὲ φόβος ἅπαντας, omnes timore perculsi sunt. *Herodot.* lib. VI. p. 407. Κλεομένεα δεῖμα ἔλαβε Σπαρτιητέων. Vide *Raphelii annotat. Herod.* ad *Luc.* l. c. p. 244. et Ei. annot. e *Xenoph.* ad 1 Cor. X, 13. p. 226. Iob. XVI, 12. λαβών με τῆς κόμης, *prehendens* me coma. Ies. XXI, 3. ὠδῖνες ἔλαβόν με, ὡς τὴν τίκτουσαν, dolores *invaserunt* me tanquam parturientem. Vide et Exod. XV, 14. – *אסף, *colligo.* 2 Sam. XI, 21. ad hebr. ויאספה *Montf.* e *cod. Regio* notavit versionem *Incerti* ἔλαβεν αὐτήν. Hic, si recte vidit *Montf.*, non incommoda dici potest haec versio. Non enim vox אסף sola hic spectanda est, sed tota formula אסף אל בית, *colligere* seu *introducere in domum suam*, quae, si de foemina sermo est, ex more Orientalium ab altera, *uxorem aliquam ducere*, minime differt. Sed fortasse haec versio potius ad proxime sequentia ויהי לו לאשה referenda est. – ארש Pih. *desponso.* Deut. XXVIII, 30. γυναῖκα λήψῃ, *uxorem duces.* Vide et 2 Sam. III, 14. et *Inc.* sec. cod. *Barber.* Hos. II, 19. – *דבר, *loquor.* Deut. XI, 19. Sed ibi pro λαβεῖν, quod ed. *Compl.* habet, aperte legendum est λαλεῖν. – הא, *ecce.* Gen. XLVII, 23. λάβετε ἑαυτοῖς σπέρμα. Bene quoad sensum. – הביא Hiph. a בוא, *venire facio.* Ps. LXXVII, 76. – הוליד Hiph. a ילד, *gigno.* 1 Par. II, 18. ἔλαβε τὴν Ἀζουβᾶ γυναῖκα. Ita nempe putarunt verba hebr. reddenda esse, quae potius vertenda erant ἔλαβε ἐκ τῆς Ἀ. γυναικὸς, h. e. sustulit ex Asuba, uxore sua, hos filios. Vide ad h. l. *Dathium.* – הוציא Hiph. a יצא, *aufero.* 2 Par. XVI, 2. Esdr. I, 7. – החזיק Hiph. *firmiter teneo.* Iud. VII, 20. ἐλάβοντο ἐν τῇ χειρὶ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῶν, sinistra manu *tenebantur.* – הכה Hiph. a נכה, *percutio.* Ios. XV, 16. ὃς ἂν λάβῃ τὴν πόλιν, quicunque *occupaverit* urbem. 1 Reg. XX, 21. ἔλαβε πάντας τοὺς ἵππους καὶ τὰ ἅρματα. Ita, et quidem recte ex mea sententia, putavit Interpres reddenda esse haec verba, quia non commode dici potest: *concidit equitatum et currus.* – הסיר Hiph. a סור, *aufero.* Esth. VIII, 2. – הפיל Hiph. a נפל, *cadere facio.* 1 Par. XXIV, 31. XXV, 8. XXVI, 13. – הפיק Hiph. a פוק, *profero.* Prov. XVIII, 22. Vox hebraica h. l. *impetrare* notat. – הציל a נצל, *eripio.*

Al. Ies. II, 9. *λήψομαι τὰ ἱμάτιά μου*, *auferam* vestimenta mea. – הֵקִים Hiph. a קוּם, *erigo.* Amos. II, 11. *ἔλαβον εἰς προφήτας.* Verba hebr. reddenda sunt: *excitavi prophetas.* – הִקְרִיב Hiph. *appropinquare facio.* Num. III, 6. – הִתְהַפֵּךְ Hithp. *mutor.* Iob. XXXVIII, 14. Num legerunt הַתֹּחֵךְ, *an prehendens?* – חָלַק, *partior.* 2 Par. XXVIII, 21. Confer *Simonis Lex. Hebr.* p. 568. – יָד מָצְאָה, *manus invenit*, h. e. *occupavi.* Ies. X, 10. – יָרַשׁ, *haeredito.* Ierem. XXXII, 23. – *כָּרָה, *fodio.* Deut. II, 6. Sc. כָּרָה in tali orationis serie *emere, acquirere* notat, coll. Hos. III, 2. – לָכַד, *occupo.* Num. XXXII, 39. 41. 42. Deut. II, 35. Ios. VIII, 21. et alibi. – לָקַח. Gen. III, 6. *λαβοῦσα τοῦ* (pro *ἀπὸ τοῦ*) *καρποῦ αὐτοῦ τι*, *sumebat* de fructu eius aliquid. Gen. XXVIII, 11. *ἔλαβεν ἀπὸ τῶν λίθων τοῦ τόπου*, sc. *τινὰ*, *sumebat* de lapidibus loci illius aliquem. Vide et Gen. III, 22. VI, 21. VIII, 20. Ies. XXXIX, 7. Gen. IV, 18. *ἔλαβεν ἑαυτῷ δύο γυναῖκας*, *ducebat* duas uxores, coll. XII, 19. *ἔλαβον αὐτὴν ἐμαυτῷ εἰς γυναῖκα*, *sumebam* mihi illam in uxorem. Gen. XX, 2. *ἔλαβε τὴν Σάῤῥαν*, sc. *εἰς γυναῖκα.* Conf. quae ex *Philostrato* notat *Schwarzius Comm. Crit. l. gr. N. T.* p. 829. Exod. XVIII, 12. *ἔλαβεν Ἰοθὼρ ὁ πενθερὸς Μωϋσῆ ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας τῷ θεῷ*, *obtulit* Iethro, socer Mosis, holocausta et victimas Deo. 2 Sam. II, 21. *λάβε σεαυτῷ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ*, *cape* tibi gravem armaturam eius. Ita Sap. V, 18. *λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ*, *capiet* zelum suum, tanquam gravem armaturam. Conf. quae ex *Aristophan. Av.* p. 561. notat *L. Bos* ad Ephes. VI, 13. p. 192. Ps. XVII, 19. *ἔλαβέ με*, *apprehendebat* me. Ps. XXX, 17. *τοῦ λαβεῖν τὴν ψυχήν μου ἐβουλεύσαντο*, *machinantur meum interitum.* Conf. Matth. V, 40. XV, 26. Apoc. III, 11. Ps. XLVIII, 16. *ὅτε λαμβάνῃ με*, cum *recipiet* me. Ps. LXXIV, 2. *ὅταν λάβω καιρὸν*, quando tempus *nactus fuero.* Ier. XXIX, 22. *λήψονται ἀπ᾽ αὐτῶν κατάραν*, *assument* ab illis maledictionem. *Symm.* Prov. XXIV, 11. *σῶσον εἰλημμένους εἰς θάνατον*, serva eos, qui *abripiuntur* ad mortem. Adde *Theod.* Ezech. XVII, 5. *ληπτὸν ἐφ᾽ ὕδατι πολλῷ*, *captum* ad aquam multam, ubi *ληπτὸν* in *MS. Ies.* punctis undique cingitur, tanquam spurium, quod tamen respondet hebr. קַח. – לָקַח אֶחָד, *capio captivum.* Num. XXXI, 30. 47. – מְכוּרָה, *negotiatio.* Ezech. XXIX, 14. *Λαμβάνειν emere* quoque notat apud *Theocrit. Id.* XV, 20. – מָלֵא, *impleo.* 1 Reg. XVIII, 34. – מַלְקוֹחַ, *captura.* Ies. XLIX, 25. *λαμβάνων*, unde apparet, eos וְלֻקַּח legisse. – מִקַּח, *acceptio.* 2 Par. XIX, 7. – מַשָּׂאת, *onus.* Soph. III, 19. Legerunt מִי שָׂאת. – נָסָה, *tento, conor.* *Theod.* Iob. IV, 2. *ληψόμεθα.* Legerunt הֲנִשָּׂא a נָשָׂא, quod modo *attolli*, modo *capere* notat. Caeterum *λαμβάνειν* h. l. est i. q. lat. *sumere* in formula *hoc mihi sumo.* *Vulg. si coeperimus loqui tibi.* Vide supra s. *ἀναλαμβάνω* et

ἐπαίρω. – נָפֶשׁ, *anima.* 2 Reg. XII, 4. N. L. – נָשָׂא, *fero.* Lev. V, 17. λάβῃ τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ. *Vulg.* bene: *peccati rea intellexerit iniquitatem suam.* Lev. V, 1. λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ, *portabit* peccatum suum, h. e. *peccati sui reus erit, et poenam eius sustinebit.* Vide et Lev. VII, 8. XVII, 16. XIX, 8. XX, 17. XXIV, 16. Ez. XXIII, 35. 2 Sam. XIV, 14. οὐ λήψεται ὁ θεὸς ψυχὴν, non *auferet* Deus animam. Esdr. I, 4. λήψονται αὐτὸν ἄνδρες τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐν ἀργυρίῳ, *sublevabunt* illum homines loci illius argento. Hic λήψονται αὐτὸν idem est, ac si scripsissent ἀντιλήψονται αὐτοῦ. Ps. XXIII, 4. ὃς οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ ματαίῳ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, *qui non elevat ad vanitatem animam suam*, h. e. *non desiderat, expetit res vanas.* Conf. paulo post notata ex Hos. IV, 8. Psalm. LXXXI, 2. πρόσωπα ἁμαρτωλῶν λαμβάνετε, personas peccatorum *respicitis.* Vide et Iob. XLII, 8. Iob. XLI, 16. ἄνεμος λήψεται αὐτούς, ventus *auferet* illos. Vide et Ezech. XXIX, 19. Hos V, 14. Ierem. IX, 10. ἐπὶ τὰ ὄρη λάβετε κοπετὸν, super montes *assumite* vel *dicite* planctum. Vide et v. 17. Ies. XIV, 4. Ezech. IX, 1. XXVI, 17. XXVII, 2.32. Ierem. LII, 25. ἔλαβε τὴν κεφαλὴν, *erigebat* caput. *Olympiodorus* in *Caten. Ghisler.* p. 929. ἔλαβε hic positum esse docet ἀντὶ τοῦ, ἀνώρθωσεν, ὕψωσεν, ἄνω βλέπειν παρεσκεύασεν. Conf. 2 Reg. XXV, 27. ubi pro ἔλαβε legitur ὕψωσε. Ezech. XXXII, 24. ἔλαβοσαν τὴν βάσανον αὐτῶν, acceperunt cruciatum suum. Ez. XXXIII, 25. ὀφθαλμοὺς ὑμῶν λήψεσθε πρὸς εἴδωλα, oculos vestros *levabitis* ad idola. Ezech. XXXVI, 7. τὴν ἀτιμίαν αὐτοῖν λήψονται, ignominiam suam *portabunt.* Vide et Ezech. XXXIX, 26. XLIV, 13. Hos. IV, 8. ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν (pro εἰς τὰς ἀδικίας αὐτῶν) λήψονται ψυχὰς αὐτῶν, ad peccata illorum *animas suas elevabunt*, h. e. ad peccata illorum *animos suos exspectatione vel desiderio erectos tenebunt*, quo scil. sacrificiis pro peccatis vesci possint. Simili notione phrasis αἴρειν τὴν ψυχὴν alias apud LXX occurrit. Vide supra s. αἴρω, et conf. *Drusii Misc. Cent.* I. c. 95. Mich. II, 4. ληφθήσεται ἐφ᾽ ὑμᾶς παραβολὴ, *assumetur* super vos parabola, h. e. *de vobis proverbium erit* s. *usurpabitur.* Vide et Hab. II, 6. Hab. I, 3. ὁ κριτὴς λαμβάνει κρίσιν, iudex *accipit* vel *subit* iudicium. Zach. VI, 13. λήψεται ἀρετὴν, *induet* gloriam. Adde Dan. XI, 12. sec. *Chis.* λήψεται τὴν συναγωγήν. *Inc.* Lev. XX, 17. ἁμαρτίαν λήψεται, *peccatorum suorum poenas luet. Aqu.* 1 Sam. XXV, 35. εἴληφα (scil. τὸ πρόσωπόν σου), tui *rationem habui.* Ita quoque ibi *Theod.* Hos. XIII, 1. ubi λαμβάνειν (quod, ut לָקַח, quandoque etiam *afferre, apportare* notat) δικαιώματα est *ferre leges.* Amos. IV, 2. λήψονται. Legerunt cum א paragogico נָשְׂאוּ. Amos. VI, 9. Legerunt וְיִנָּשְׂאוּ. – נְשָׂא chald. Esdr. V, 15. – *נָשָׁה נְשֵׁה, *obliviscor*

obliviscendo. Ierem. XXIII, 29. Hic legerunt נָשָׂא. – עָדָה, *orno.* Ierem. XXXI, 4. – צור, *ligo.* Deut. XIV, 25. 2 Sam. V, 23. – קַבֵּל chald. Pahel. Dan. II, 6. *τιμὴν πολλὴν λήψεσθε παρ' ἐμοῦ,* honorem multum accipietis a me. – *קוּם. Amos. II, 11. וָאָקִים, *καὶ ἔλαβον.* Legisse videntur וָאֶקַּח, aut וָאֶקַּח, quanquam hoc non necessarium est. – קָרַע, *lacero, abscindo, abrumpo,* h. l. *vi eripio.* 1 Reg. XI, 12. – *רָאָה, *video,* etiam *fruor.* Cohel. V, 18. ubi *λαμβάνειν* ex adiuncto *frui* notat. *Symm.* habet *ἀπολαύειν.* – שָׁבָה, *captivum duco.* 2 Par. XIV, 15. *ἐλάβον πρόβατα πολλὰ καὶ καμήλους, auferebant* oves multas et camelos. Ita etiam *Demosth. Olynth.* I. p. 19. *ταῦτα* (sc. *χρήματα*) *δὲ ὑμεῖς οὕτως, ὡς βούλεσθε, λαμβάνετε.* et p. 25. *τὰ γὰρ κοινὰ τῶν Θετταλῶν ἀπὸ τούτων δέοι διοικεῖν, οὐ Φίλιππον λαμβάνειν. Aristoph. Plut.* v. 331. Conf. 2 Cor. XI, 20. *εἴ τις λαμβάνει,* sc. *τὶ,* si quis *aufert* vel *vi eripit* aliquid. Adde *Colomesii Obss. SS.* p. 616. – שׂוּם, *pono.* Ies. LVII, 11. Ierem. XL, 10. – תָּפַשׂ, *prehendo.* Ies. XXXVI, 1. Ierem. L, 24. LI, 32. Legitur praeterea 2 Reg. V, 17. apud *Inc.* ubi verbis *λήψῃ ἐν αὐτοῖς* ante *κήπους* nihil respondet in textu hebr. Inserta potius sunt vel repetita ex antecedentibus, ubi in textu hebr. לָקַחַת legitur. Caeterum *λαμβάνειν* est h. l. *acquirere, emere,* i. q. *κτᾶσθαι.* Sir. XIV, 16. *λάβε, accipe,* sc. tibi, h. e. *utere* ad iucunde ac commode vivendum. Sir. XX, 17. *λαμβάνειν,* ut לָקַח, est *dare, distribuere.* Iudith. VIII, 14. *λαμβάνειν* est *mente percipere, intellegere, capere,* et cum *ἐπιγινώσκειν* et *κατανοεῖν* permutatur. Conf. *D'Orville* ad *Charit.* p. 318. 2 Macc. VIII, 11. *λαμβάνειν (ponere) πρὸ ὀφθαλμῶν, considerare, contemplari.* Sap. VIII, 18. *λάβω αὐτὴν* (sc. *σοφίαν*) *εἰς ἐμαυτὸν,* h. e. *εἰς τὸν οἶκόν μου,* uxorem vel sponsam illam *ducam,* h. e. tropo remoto: *arctissime cum illa coniungar, illi totum me dicabo.* Vide v. 2. 9. 16. Sensu *eligendi* legitur *Fragm.* Esther. IV. *σὺ ἔλαβες τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν.* 3 Esdr. VI, 20. *λαμβάνειν συντέλειαν* (i. q. *λαμβάνειν τέλος* apud *Polyb.* IV, 52, 10.), *ad finem perduci, perfici,* chald. שְׁלִים Esdr. V, 16. – Vide quoque s. *γαστὴρ, ἐνέχυρον, κόλασις, μέτρον, μισθὸς, πεῖρα, πρόσωπον.*

ΛΑ'ΜΙΑ et ***ΛΑΜΙ'Α,*** *Lamia,* proprie *animal marinum grandi rictu,* secundum alios: *animal, quod fingunt habere faciem muliebrem, sed pedes equinos.* לִילִית, quod *spectri genus* esse veteres summo consensu docuerunt. *Symm.* Ies. XXXIV, 14. *ἐκεῖ ἠρέμησαν λαμία.* Scribendum est vel *ἠρέμησεν λαμία* (quam lectionem tueri videtur *Hieronymus*), vel *ἠρέμησαν λαμίαι,* ut iam observavit ad h. l. *Montf. Schol. Aristoph.* in *Vesp.* v. 1030. ac *Suidas: Λάμια, θηρίον, ἀπὸ τοῦ ἔχειν μέγαν λαιμόν.* Vid. *Martinii Lex. Philol.* s. h. v.

ΛΑΜΠΑ'ΔΙΟΝ, *parva lampas.* גֻּלָּה, *lecythus.* Zach. IV, 2. 3. *Hesych.* λαμπάδιον, τὴν λεπτὴν κηρίαν, ἐν ᾗ ἐπιδιδοῦσιν.

ΛΑΜΠΑ'Σ, *lampas*, *fax.* לַפִּיד, *lampas*, *fax*, *taeda.* Gen. XV, 17. Exod. XX, 18. Iud. VII, 16. et alibi saepius. – נֶבְרַשְׁתָּא chald. emphat. *lychnuchus*, vel *lucerna.* Dan. V, 5. – רֶשֶׁף, *scintilla. Al.* Cant. VIII, 6. λαμπάδες.

ΛΑΜΠΗ'ΝΗ, *lectica*, *currus regius. Theodoretus Quaest.* 60. in 1 Reg. λαμπήνη μὲν ἐστι εἶδος ἁρμαμάξης, ὥσπερ ἂν καὶ ἀπήνη. מַעְגָּל, *plaustrorum ambitus.* 1 Sam. XXVI, 5. Σαοὺλ ἐκάθευδεν ἐν λαμπήνῃ, Saul dormiebat in *curru*, seu potius in *carragine*, h. e. *in loco*, *ubi currus regii erant.* Vide et v. 7. *Gloss. in lib.* 3 *Reg.* Ἐνλαμπήνη, ἅμαξα καρούχα. Lege: Ἐν λαμπήνῃ, ἁμάξῃ, καρούχῃ. – צָב, *cameratus.* Ies. LXVI, 20. ἐν λαμπήναις ἡμιόνων, in vehiculis mulorum. *Hieronymus* vertit *in lecticis. Hesych.* λαμπήνη, εἶδος ἁμάξης, ἐφ' ἧς ὀχοῦνται. ἔνιοι ἀπήνη ἢ ἅρμα ἁμάξης περιφανοῦς βασιλικῆς, ἢ ῥαβδίον περὶ κεφαλὴν ἐστὶν (*Bochartus Hieroz.* P. I. Lib. II. c. 19. p. 229. et *Suicerus Thes.* T. II. p. 211. reponunt ῥαίδιον περιφανὲς, ὅ ἐστιν) ἅρμα σκεπαστόν. *Suidas* et *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λαμπήνη, ἅμαξα βασιλικὴ ἢ ῥέδιον (*Suidas* vitiose ἴρδιον) περιφανὲς, ὅ ἐστιν ἅρμα σκεπαστόν. – *צְחֹרוֹת, *candidae.* Iud. V, 10. λαμπηνῶν sec. cod. *Basil. Coisl.* et *Ald.* ubi *Scharfenbergius* coniecit reponendum esse λαμπρῶν. In cod. *Alex.* et *Oxon.* λαμπηνῶν respondet hebr. מִדִּין, sed quomodo hae voces invicem conciliari possint, equidem non video, ut adeo graviter erraverit *Doederleinius Repert.* I, 225. qui etiam ad מִדִּין referre maluit. *Bonfrerius* in *Comment.* ad h. l. coniecit, antiquitus scriptum fuisse ἐπιλάμπων, h. e. *nitentium*, ut habet *Hieronymus.*

ΛΑΜΠΗΝΙΚΟ'Σ, *ad lecticam s. currus regios pertinens.* צָב. Num. VII, 3. ἓξ ἁμάξας λαμπηνικὰς, sex currus *ad instar regiorum tectos.* ubi *Eusebius Emissenus:* ἁμάξας λαμπηνικὰς τὰς διατρόχους λέγει, ἃς τινὲς ζηρώτια καλοῦσι: quibus verbis duplex inhaeret mendum. Legendum nempe διτρόχους, et βιρώτια, aut potius βιρότια, *plaustra* vel *vehicula birotia*, quae duabus nituntur rotis. Confer *Fulleri Miscell. SS.* lib. III. c. 2. *Bonfrerium* in *Comment. ad h. l.* p. 757. et *Flamin. Nobilium. Bielio* quoque verba LXX ἁμάξας λαμπηνικὰς suspecta fuerunt. Coniicit, olim lectum fuisse λαμπήνας, et in margine ad explicationem additum ἁμάξας, quia in *Gloss. in Octat.* legatur: λαμπήνας, ἅρματα ἢ ἁμάξας, et certe alibi in *Octateucho* vox λαμπήνας non reperiatur.

ΛΑΜΠΡΟ'Σ, *splendidus*, *candidus*, it. *hilaris*, ac sensu morali, *purus a vitiis et sceleribus.* In posteriore hac notione legitur apud *Theod.* Prov. XX, 11. pro hebr. *זַךְ, *mundus*, nisi fortasse צַח legit. – צַח, *candidus*, *nitidus.*

Symm. Cant. V, 11. Ep. Ierem. v. 51. ἄστρα ὄντα λαμπρὰ, *sidera, quae sunt lucida.* Sap. VI, 12. λαμπρὰ καὶ ἀμάραντός ἐστιν ἡ σοφία, *praeclara* et perennis est sapientia. Sir. XXIX, 25. ἐδέσματα λαμπρὰ, *edulia splendida.* Sir. XXXI, 27. λαμπρὸν ἐπ' ἄρτοις, *qui laute vivit*, seu *largiter dat epula*, ubi τῷ πονηρῷ opponitur, h. e. *sordide avaro. Demostheni* p. 565, 22. ed. *Reisk.* λαμπρότης est *liberalitas in muneribus edendis.* Sic quoque sumitur adv. λαμπρῶς in *Gnomic. poet. gr.* p. 238. ed. *Brunck.* et *splendidus* apud Latinos pro *liberali* ponitur. Sir. XXXVI, 10. λαμπρᾷ καρδίᾳ καὶ ἀγαθῇ, *hilari corde* et bono.

*ΛΑΜΠΡΟ'ΤΕΡΟΣ, *splendidior, candidior.* צחח, *candidus, nitidus, serenus sum,* sequ. מ. *Symm.* Thren. IV, 7.

ΛΑΜΠΡΟ'ΤΗΣ, *splendor, nitor.* הָדָר, *decor.* Psalm. CIX, 4. — זֹהַר, *splendor siderum.* Dan. XII, 3. — נֹגַהּ, *quilibet splendor.* Ies. LX, 3. — יִצְהָר, *oleum. Theod.* Zach. IV, 14. λαμπρότητος. Habet צהר, pro quo alias זהר dicitur, notionem *splendendi.* — נֹעַם, *amoenitas.* Ps. LXXXIX, 19. Bar. IV, 17. V, 3. *Glossae:* λαμπρότης, *claritas, claritudo, splendor, candor.*

ΛΑΜΠΡΥ'ΝΩ, *splendidum reddo, illustro.* זִכָּה Pih. *purifico. Symm.* Prov. XX, 9. ἐλάμπρυνα τὴν καρδίαν, cor meum *purum a vitiis reddidi.* זכה *lucidum reddere* proprie notare, vel e derivato זְכוּכִית, *vitrum, crystallus,* apparet. *Symm.* Psalm. CXVIII, 9. λαμπρυνεῖ, ubi etiam sensu metaphorico pro *emendare, corrigere* ponitur, ac LXX κατορθοῦν habent.

ΛΑΜΠΤΗ'Ρ, *lumen, lucerna, fax.* נִיר, *novale.* Prov. XXI, 4. Non legerunt נִר, sed נֵר cum Chirek pro נֵיר aeque significat *lucernam* ac *novale*, v. c. 2 Par. XXI, 7. — נֵר. Prov. XX, 10. XXIV, 20. *Hesych.* λαμπτὴρ, φέγγος, φῶς, ἐσχάρα, ἐφ' ἧς ἔκαιον ἐν μέσῳ τῶν οἴκων εἰς τὸ φωτίζειν αὐτοῖς ξηρὰ ξύλα καὶ δᾳδία. Ἀττικοὶ δὲ τοὺς καιομένους λύχνους λέγουσιν. — Vide quoque s. v. δόλος.

ΛΑ'ΜΠΩ, *splendeo.* הֵלֵל Hiph. ab הָלַל. *Inc.* Iob. XXIX, 3. ἔλαμπον. — נָגַהּ. Ies. IX, 2. — נֹגַהּ, *splendor.* Prov. IV, 18. — צחח, *candidus sum.* Thren. IV, 7. — צחרות, *candidae, albas. Inc.* Iud. V, 10. λαμπουσῶν. Ita quoque *Cat. Nicephori.* Vide supra s. v. λαμπήνη.

ΛΑ'ΜΨΙΣ, *splendor. Baruch.* IV, 2.

ΛΑΝΘΑ'ΝΩ, *lateo.* מָעַל, *praevaricor.* Lev. V, 15. ἡ ἂν λάθῃ αὐτὸν λήθῃ, si lateat illum oblivione. Ita *Bielius.* Sed λανθάνειν h. l., ut sequentia docent, de *peccatis ex ignorantia et praecipitantia ac minime voluntariis* accipiendum videtur. Cf. v. 2. Num respexerunt notionem *tegendi*, quam olim verbum מָעַל habuisse ex substantivo מְעִיל apparet?

Num. V, 27. Arab. معل quoque *properare* notat, ac *praecipitem esse*. – נִבְחַר Niph. 2 Sam. XVIII, 13. πᾶς ὁ λόγος οὐ λήσεται ἀπὸ τοῦ βασιλέως, nulla res regem latebit. *Compl.* κρυβήσεται. *Hesych.* λήσεσθαι, λαθεῖν. – נֶעְדַּר Niph. *deest.* 2 Sam. XVII, 22. ἕως ἑνὸς οὐκ ἔλαθεν, sc. ἑαυτόν. In textu hebr. legitur *ne unus quidem defuit*, s. *residuus fuit:* sensu minime diverso. *Λανθάνειν ἑαυτὸν* est *clam se subducere.* Ies. XL, 26. – נֶעְלַם. Lev. IV, 13. λάθῃ ῥῆμα ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς, res *abscondita sit* ab oculis coetus. *Schol.* ibi per παροραθῇ interpretatur. Vide et Num. V, 13. Lev. V, 2. λάθῃ ἀπ᾽ αὐτοῦ, *lateat illum.* Lev. V, 3. ἔλαθεν αὐτὸν, *latet illum.* Vide et *Theod.* Iob. XXVIII, 21. – נִצְפַּן Niph. Iob. XXIV, 1.

*ΛΑ'Ξ, adv. *calce*, *extremo pede.* 4 Macc. VI, 8. *Photius Lex.* *Λὰξ ἐντείνων, λακτίσματι τύπτων. Λὰξ δὲ ἐστὶν ὁ ἀπὸ τῶν δακτύλων τοῦ ποδὸς ποιὸς ψόφος.* Vide ad h. l. meas *Curas Novissimas.*

ΛΑΞΕΥΤΗ'ΡΙΟΝ, *instrumentum ad incidendum*, et speciatim *quo lapides caeduntur*, *lapicidarium*. *Vulg.* *ascia.* *Hieron.* *dolateria.* כֵּילַפּוֹת plur. *mallei.* Ps. LXXIII, 7. ἐν πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ κατέῤῥαξαν αὐτήν. *Hesych.* λαξευτήριον, λιθοτόμον σιδήριον. Sed et apud eundem Grammaticum λαξευτηρίῳ, ex Psalmi procul dubio loco citato, redditur *λίθῳ ὀξυτάτῳ τέμνοντι* (ubi tamen legendum *λίθον ὀξυτάτως τέμνοντι*). Iuxta hanc ergo explicationem verba Psalmi ita essent vertenda: *Securi et lapide acutissimo diruperunt illam.* Et certe acuti lapides, quibus scindere aliquid et dirumpere potuerunt, olim non ignoti fuerunt. Vide infra *Πέτρα ἀκρότομος.* Caeterum *Suidas* λαξευτήριον generalius exponit ἐργαλεῖον οἰκοδομικόν. Sic et *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λαξευτηρίῳ, ἐργαλλίῳ (lege ἐργαλείῳ) οἰκοδομικῷ.

ΛΑΞΕΥΤΟ'Σ, *ex lapide excisus.* *חֲמֻשִׁים, *quintati.* LXX sec. cod. *Oxon.* *Theodot.* Iud. VII, 11. λαξευτῆς. Legisse videntur חֲרוּשִׁים. – פִּסְגָּה, *collis.* Deut. IV, 49. ὑπὸ Ἀσηδὼθ τὴν λαξευτὴν, sub Asedoth *ex lapide excisa.* *Aqu.* Num. XXI, 20. XXIII, 14. Deut. XXXIV, 1. Ios. XIII, 20. et XII, 3. ubi vid. *Scharfenbergius.* Vnde *Hieronymus Onom. Vrb. et Locor. Script.* in v. *Asedoth:* *Appellatur autem addito cognomine Pharga, quod in lingua nostra resonat abscissum.* Idem in *Fasga:* *Est autem et mons contra occidentalem plagam Fasga, pro qua Aquila interpretatur* excisum. *Sed et LXX Intt. Fasga in quodam loco excisum* (*Eusebius* habet λαξευτοῦ tam h. l. quam in v. φασγὰ, sed reponendum fortasse ex Deut. IV, 49. λαξευτὴν, aut potius λαξευτῆς) *transtulerunt.* Conf. quoque *Lex. N. T.* s. h. v.

ΛΑΞΕΥ'Ω, *lapides incido, in saxo incido, caedo, excido, caesumque deformo ac polio.* בָּנָה, *aedifico.* Ies. IX, 10. *λαξεύσωμεν λίθους, caedamus* lapides. – פָּסַל, *sculpo.* Exod. XXXIV, 1. 4. Deut. X, 1. Iudith. I, 2. *λίθοι λελαξευμένοι*, lapides *incisi ac politi.*

ΛΕΛΑΞΕΥΜΕ'ΝΟΣ, part. praet. pass. *excisus.* גָּזִית, *caesura.* Ezech. XL, 43. – פִּסְגָּה, *collis*, a פָּסַג, *caedere, secare.* Num. XXI, 20. *ἀπὸ κορυφῆς τοῦ λελαξευμένου*, sc. *ὄρους*, a vertice excisi montis. Vide et Num. XXIII, 14. Deut. III, 27. Mons ille *propter vehemens praeruptum vocatur excisus*, docente *Hieronymo Onomast. urb. et locor. SS.* v. *Agri specula*, aut etiam *quia in saxa fastigii huius montis gradus incisi erant.* Confer et *Huetii Dem. Evang. Prop.* IX. c. 162. pag. 1032.

**ΛΑΟΓΡΑΦΙ'Α*, *descriptio populi, census.* 3 Macc. II, 28. ubi vid. *Grotius.*

ΛΑΟΚΑΤΑ'ΡΑΤΟΣ, *maledictus a populo, populo invisus, execrabilis.* יִקְּבֻהוּ לְאוֹם, *maledicent ei populus.* *Symm.* Prov. XI, 26. *λαοκατάρατος*, *de quo male vulgus opinatur et iudicat.* Opponitur *ei, quem laudant*, ut differunt *ἐπάρατος* et *ἐπαινετὸς* apud *Maxim. Tyrium Orat.* XVI. pag. 162. ed. *Heins.* Similis vox est *δημοκατάρατος*, quae *Proverb.* l. l. apud *Theodotionem* reperitur.

ΛΑΟ'Σ, *populus.* אָדָם, *homo.* 1 Sam. XXIV, 10. ubi *λαὸς* aeque ac אָדָם contemtim de *hominibus plebeiis* accipiendum esse videtur. – אֹם, *gens, natio.* Psalm. CXVI, 1. – אַרְמוֹן, *palatium.* Ierem. XXX, 15. ubi tamen alii pro *λαὸς* rectius *ναὸς* habent: nam, quod nonnulli volunt, eos עַמּוֹ legisse, minus probabile est. – אֶרֶץ, *terra.* Ierem. XV, 7. LII, 13. In utroque loco non עַם legerunt, ut *Cappellus* voluit. – בֵּן, *filius.* Exod. IV, 23. *Filius Dei* enim h. l. populus Iudaicus dicitur. Adde Exod. IX, 35. – גּוֹי, *gens.* Ios. III, 17. IV, 1. et alibi saepius. – דָּבָר, *verbum.* *Inc.* Ios. V, 4. Legit הָעָם, quae lectio mihi vera esse videtur. Alii malunt loco *λαὸς* legere *λόγος*, ut habet *Coislin.* – דָּמִים plur. ex דָּם, *sanguis.* Ezech. IX, 9. *λαῶν πολλῶν* (*πολλῶν* in *Hieronymi* exemplaribus nondum fuit), ubi *Origenes ἀντὶ τοῦ λαῶν αἱμάτων οἱ λοιποὶ πεποιήκασι.* Plerisque hic legisse videntur עַמִּים. Sed fortasse per *λαοὺς populi exteri* intellegendi sunt, *instructi* sc. *armis lethiferis*, coll. v. 1. – מִשְׁפַּט דָּמִים, *iudicium sanguinum.* Ezech. VII, 23. Vide supra s. דָּמִים, et conf. Ezech. VII, 25. – הֵיכָל, *templum.* Psalm. XLVII, 8. ubi loco *τοῦ λαοῦ σου* ex *Hieronymo, Ambrosio* et *Didymo τοῦ ναοῦ σου* legendum nonnullis videtur. Simile *γραφικὸν ἁμάρτημα* reperitur apud Sirac. XLIX, 12. ubi etiam pro *λαὸν* reponendum est *ναὸν* ob seriem orationis. Fortasse tamen h. l. sensum expresserunt hoc modo: *in medio populi*

tui in templo congregati. Adde Ierem. LI, 11. ubi eadem diversitas lectionis in codd. reperitur. – הָמוֹן. *Al.* 2 Reg. XXIV, 51. Nomen proprium pro appellativo accepit. הָמוֹן autem *multitudinem* notat. – הַר, *mons.* Exod. XIX, 18. (Videntur legisse הָעָם, quod rectius est. Conf. XIX, 16. et 1 Sam. XIII, 7.) Hab. III, 9. In hoc quoque loco, ut vulgo statuitur, permutatae sunt voces הַר et עָם. Sed fortasse *montibus* putarunt significari *populos*, nec temere. Conf. *Glassii Philol. S.* p. 1088. – *יוֹנָה, *columba.* Ps. LV, 1. Deduxisse nonnullis videntur a בַּיִן, quod *συγγένειαν*, *cognationem*, interdum significat. – טַף, *parvulus.* Iud. XXI, 10. טַף non semper de *parvulis*, sed quoque de *familia* in universum dicitur; unde h. l. in codd. cum *οἰκία* et *συγγένεια* permutatur. طوف est *in gyrum moveri*, unde طائفة *multitudinem*, *populum*, *familiam* notat. – לְאֹם, *natio*, *populus*, a לָאַם, *coniunctus fuit.* Gen. XXV, 23. Ps. II, 1. VII, 7. et alibi. – *לָמוֹ, *ipsis.* Ps. XXVII, 8. *τοῦ λαοῦ αὐτοῦ*, ubi vel legerunt לְעַמּוֹ, vel rem magis quam verba spectarunt, et, ut alias saepe, perspicuitati studuerunt. – מַחֲנֶה, *exercitus.* Ios. X, 5. Sic *λαὸς* apud Homerum aliosque centies de *militibus gregariis* dicitur, et *ducibus* opponitur. – *עֶבֶד, *servus.* 1 Reg. VIII, 52. Sermo ibi est de populo Israelitico. – עָם. 1 Reg. III, 2. *ὁ λαὸς ἦσαν θυμιῶντες*, populus erat suffitum faciens. Vide et 2 Sam. XIX, 8. et 1 Reg. I, 40. ubi pariter nomini collectivo singulari *λαὸς* verbum plurale additur, et conf. *Glassii Philol. S.* Lib. III. tract. 3. can. 53. ubi similia exempla tam ex sacris quam profanis scriptoribus proferuntur. Sic et *Incertus*, quem *Hecataeum* esse arbitratur *Faber*, apud *Dionys. Longinum de sublim.* sect. 23. p. 75. *Αὐτίκα, φησὶ, λαὸς ἀπείρων θύνων ἐπ' ἠϊόνεσσι διϊστάμενοι κελάδησαν.* Conf. et *Homerum Il. σ'*, v. 603. 604. Mich. VI, 16. עַמִּי, *λαῶν.* Non legerunt עַמִּים, sed עַמִּי pluraliter acceperunt, ut hoc factum quoque est in aliis locis, v. c. Ps. CXLIV, 2. 2 Sam. XXII, 44. et Thren. III, 14. Adde *Symm.* Ps. LVIII, 12. ubi legendum *ὁ λαός μου τοῦ νόμου σου*, non antem, ut nunc legitur, *ὁ λαός σου τοῦ νόμου μου.* – *עִם, *cum.* 1 Par. XIX, 6. Psalm. LXXXVII, 4. 1 Sam. XIV, 45. ubi, si lectio sana est, pariter ac in prioribus locis legerunt עָם. Sed quia haec lectio nullum omnino sensum fundit, mallem ex *Ald.* et *Compl.* reponere *ἔλεος* loco *ὁ λαὸς*, quod formulae hebr. עִם אֱלֹהִים bene respondet, nam qui Dei auxilio adiutus alteri aliquid praestat, is ei exhibet beneficium divinum. Adde 2 Sam. I, 2. ubi pro מֵעִם legerunt מֵעָם, et Hos. XII, 1. – *עָמָל, *labor.* Iud. X, 16. *οὐκ εὐηρέστησε ἐν τῷ λαῷ* sec. cod. *Alex. Oxon.* et *Ald.* Verba haec *Scharfenbergio* (qui tamen incertus

haeret, utrum pro λαῷ, quod mendose scriptum suspicatur, reponendum sit ἄθλῳ, an κακῷ, aliudve simile verbum, quo *miseria, aerumna* significetur) ad h. l. glossema potius redolere videntur, quo quis verba LXX Intt. obscura illustrare conatus est, quam versionem expressam ex alia lectione cod. hebr. וַתָּקַע נַפְשׁוֹ בָּעָם, *aversatus est populum.* – *עָמִית, *sodalis, socius, proximus. Symm.* sec. *Hieron.* Zach. XIII, 7. τοῦ λαοῦ μου. Non opus est, ut statuamus, eum עַמִּי legisse, modo graeca vertantur: *popularis mei.* LXX habent ibi πολίτης, h. e. συμπολίτης. – *עָמְרִי, *Omri*, nomen regis Israelis. Mich. VI, 16. Legerunt עַמִּי, quod longe melius est. – צֹאן, *grex.* Ierem. XXIII, 3. – צֶאֱצָאִים plur. *prognati.* Ies. XXXIV, 1. – קָהָל, *congregatio.* 2 Par. XXX, 24. – *שָׁרוֹן, *Saron*, nomen proprium. Ies. XXXV, 2. ὁ λαός μου. Rationem fortasse habuerunt rad. arab. ثرا, *multus evasit, numerosum reddidit*, unde *Sara* nomen accepit, aut per metonymiam continens pro re contenta positum esse putarunt, regionem Palaestinae pro incolis eius. Legitur praeterea 1 Sam. V, 2. ubi verba τὸν λαόν μου, repetita ex loco parallelo 1 Par. XI, 2., delenda sunt. 2 Sam. X, 6. ubi per λαὸν (cui nihil in textu hebr. respondet), si lectio sana est, *gens Ammonitica* intellegenda erit, quae ignominia affecerat legatos Davidis. Sed fortasse loco λαὸς reponendum est πρὸς, ac referendum ad ב ante דָּוִד. Certe *Symm.* habet ἐκακούργησαν πρὸς Δαυίδ. Fortasse etiam per τὸν λαὸν τοῦ Δαυὶδ sunt ipsi *legati a Davide ad Ammonitas missi* intellegendi. Certe *Compl.* habet οἱ δοῦλοι Δαυίδ. Hab. III, 13. ubi λαοῦ σου delendum est. Sir. XLIX, 12. Vide supra s. v. הֵיכָל. 1 Macc. V, 19. ὁ λαὸς *milites gregarios* notat, coll. v. 18. τὸν δῆμον τῶν στρατιωτῶν, uti a *Xenophonte Cyrop.* VI, 1, 10. dicuntur. 1 Macc. V, 42. γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, *duces militum minores, qui catalogi militum curam gerebant. Homer. Il.* α', 10. Conf. *Abresch. anim.* ad *Aeschyl.* p. 197.

ΛΑΠΙΣΤΗ'Σ, iactator, mendax, nugator. Sir. XX, 6. ubi *Vulg. lascivus, Syrus vir iniquus, Versio Tigurina nugator* habet. *Hesych.* λαπιστὴς (sic enim bene *Salmas.* pro λαπιστὴν), ψεύστης, φλύαρος, τρυφερὸς, μὴ ἔχων φροντίδα, ἐγγὺς τοῦ προπετοῦς. Est a λαπίζω, *insolentius et arrogantius me effero.* Substantivum λάπισμα occurrit apud *Ciceronem* ad *Atticum* IX, 15.

ΛΑ'ΠΤΩ, lambo, lambendo bibo more canum et aliorum animalium. לָקַק, idem. Iud. VII, 5. 6. 7. Legitur praeterea Ps. LXVII, 24. ubi *Symmachus* λάψῃ sensus causa de suo addidit. *Hesych.* λάπτει, ἀναλαμβάνει, πίνει. Idem: λάπτοντες, πίνοντες τῇ γλώσσῃ. πεποίηται δὲ ἀπὸ κυνῶν τῶν τοιούτων (*Bochartus Hier.* P. I. lib. 2. c. 55. p. 673. legit ἢ

τῶν τοιούτων) οὕτω πινόντων μετὰ ψόφου. Vide et, quae ex *Eustathio* ad *Il. α'* notat *Kuhnius* ad *Aelian. V. H.* I, 4.

ΛΑΡΝΑ'ΚΙΟΝ, *capsula*. אַרְגַּז, *capsa*. *Symm.* 1 Sam. VI, 8.

**ΛΑ'ΡΝΑΞ*, *capsa*, *arca*, *cista*, *conditorium*. אַרְגַּז, idem. *Aqu.* sec. marg. cod. 108. *Holm.* 1 Sam. VI, 8. *λάρνακι.* *Photius Lex.* *λάρναξ*, *σορὸς*, *ἡ κιβωτός*. Idem tradit *Suidas*.

ΛΑ'ΡΟΣ, *larus*, sive *gavia*, *avis rapax et vorax e milvorum genere*, *et pisciculis*, *quos praedatur*, *victitans*. שַׁחַף, *accipitris species*. Lev. XI, 16. Deut. XIV, 15. Conf. *Erasmi adagia* s. *Larus inhians* p. 401. ubi de homine rapaci metaphorice adhibetur.

ΛΑ'ΡΥΓΞ, *guttur*, *faux*. גָּרוֹן. Ps. CXIII, 15. *οὐ φωνήσουσιν ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν*, non clamabunt in *gutture* suo. Psalm. V, 11. LXVIII, 4. – חֵךְ, *palatum*. Iob. XXXIII, 2. *ἐλάλησεν ἡ γλῶσσά μου ἐν τῇ λάρυγγί μου*, loquitur lingua mea in *gutture* meo. Iob. XXXIV, 3. *λάρυγξ γεύεται βρῶσιν*, *guttur* gustat cibum. Vide et Iob. XII, 11. et Cant. II, 3. Posteriori loco *Symm.* pro *λάρυγγι* habet *φάρυγγι*. Bene ergo *Phavorinus*: *λάρυγξ καὶ φάρυγξ ταυτόν*. Aliter autem *Etymol. MS.* *λάρυγξ φάρυγγος διαφέρεται, λάρυγξ μὲν γάρ ἐστι δι' οὗ λαλοῦμεν, φάρυγξ δὲ δι' οὗ ἐσθίομεν, ἐπειδὴ δύο πόροι εἰσὶ τοῦ λαιμοῦ.* – מַלְקֹחַ aut potius מַלְקוֹחַיִם dual. *utraque mandibula*, superior et inferior, qua cibus capitur: vulgo *fauces*. Psalm. XXI, 16. – לֹעַ, *guttur*, *gula*, *fauces*. *Theod.* Prov. XXIII, 2. Sirac. VI, 5. *λάρυγξ γλυκὺς πληθυνεῖ φίλους αὐτοῦ.* *Vulgatus*: *verbum dulce* (h. e. *sermo blandus et humanus*) *multiplicat amicos*: ubi *λάρυγξ* per metonymiam *ipsa verba*, quae *gutture proferuntur*, *sermones* notat, ad imitationem hebr. גָּרוֹן Ps. V, 10.

ΛΑΤΟΜΕ'Ω, *lapides caedo et exscindo*, *incido*: metaph. *minor interitum et excidium*. חָצַב, *caedo*, *excido*, *incido*. Deut. VI, 11. 1 Par. XXII, 2. Nehem. IX, 25. *Aqu. Symm.* Prov. IX, 1. *Theod.* Ies. LIX, 1. *Aqu.* Hos. VI, 5. *ἐλατόμησα*, *minatus sum interitum*. Conf. *Fischeri Clavem* p. 64. – יָצַק, *fundo*, *effundo*. Iob. XXVIII, 2. N. L. – כָּרָה, *fodio*. Ex. XXI, 33. – מַחְצֵב, *excisio*. *Al.* 2 Reg. XII, 12.

ΛΑΤΟΜΗΤΟ'Σ, *incisus in lapides*, *excisus*, *excavatus e lapide*. מַחְצֵב, *excisio*. 2 Reg. XII, 12. XXII, 6. *Strabo Geogr.* lib. XI. p. 765. B.

ΛΑΤΟ'ΜΟΣ, *lapicida*. חֹצֵב. 1 Reg. V, 15. 2 Reg. XII, 12. Esdr. III, 7. – חָרָשׁ, *faber*. *Al.* 1 Par. XXII, 15. *λατόμοι*. *Hesych.* *λατόμος*, *λιθοξόος*.

ΛΑΤΡΕΙ'Α, *servitus*, *cultus religionis*. עֲבֹדָה, idem. Exod. XII, 25. 26. Ios. XXII, 27. Vide et 1 Macc. I, 45. II, 19. 22. *Hesych.* *λατρεία*, *δουλεία*. *Plutarchus* in *Sympos.*

Tom. X. p. 546. *Reisk.* servitutem illam Danaidum implendi dolii λατρείαν vocat.

ΛΑΤΡΕΥΤΟ'Σ, *servilis*, *ministerialis*. Hinc ἔργον λατρευτὸν, *opus servile*. מְלָאכָה. Exod. XII, 16. Num. XXIX, 7. Irrepsit huc λατρευτὸν e v. 1. huius capitis. – מְלֶאכֶת עֲבֹדָה. Levit. XXIII, 7. 8. Num. XXVIII, 18. *Hesych.* λατρευτὸν, δουλικόν. Deest in Lexicis.

ΛΑΤΡΕΥ'Ω, *servio*, *famulor*, *manibus operor*, *servile opus perficio*, *colo religiose*. *דְּחַל chald. *timeo*. Dan. VI, 27. sec. *Chis.* Verba *timendi* in SS. ad cultum sacrum transferuntur. – עָבַד. Exod. III, 12. IV, 23. VII, 16. et alibi saepius. – *עָבַר, *transeo*. Lev. XVIII, 21. ubi עבר legerunt. – פְּלַח chald. Dan. III, 12. 14. VI, 16. – שָׁרַת Pih. Num. XVI, 9. Ezech. XX, 32. Sir. IV, 15. ubi λατρεύειν est *obsequium praestare*. *Hesych.* λατρεύω, σέβω, δουλεύω. *Schol. Sophocl. Trachin.* v. 40. λατρεύοντα, ὑπηρετοῦντα.

ΛΑ'ΤΡΙΣ, *serva*, *famula*. Iob. II, 9. ubi nihil pro hac voce legitur in textu hebr. *Hesych.* λάτρις, μισθουργὸς, λειτουργὸς (ita enim legendum est loco λεπτουργός. Vide *L. Bos Obss. Critt.* p. 170.), ἡ μίσθιος ἐργάτης, θεράπαινα, παιδίσκη, ὑπηρετοῦσα, ἡ δούλη. *Eustathio* λάτρις est ὁ ἐπιμίσθιος, ἀλλ' ὅμως ἐπὶ δούλων τέτακται.

*ΛΑΥ'ΡΟΣ, i. q. λάβρος. לַהַט, *flamma*. *Aqu.* Psalm. LVI, 5. λεαινῶν λαύρων: ubi λαύρων non est lapsus librarii pro λάβρων, ut *Montfauconio* videtur, sed ita frequentissime exprimitur β in codd. MSS.

ΛΑΦΥΡΕ'Ω, *spolio*. Iudith. XV, 13. ἐλαφύρησεν ὁ λαὸς τὴν παρεμβολήν.

ΛΑ'ΦΥΡΟΝ, *spolium*, *manubiae*. שָׁלָל, idem. 1 Par. XXVI, 27. ἐκ τῶν λαφύρων, ex *spoliis*. *Aqu.* Gen. XLIX, 27. Prov. I, 15. – שׁוֹלָל, *spoliatus*. *Aqu.* Iob. XII, 17. Legisse videtur שָׁלָל. *Hesych.* λάφυρα, τὰ ἐκ τῶν πολεμίων ἔτι ζώντων λαμβανόμενα. τὰ δὲ τεθνεώτων αὐτῶν σκῦλα. Confer ad h. l. infra s. v. σκῦλον. Idem: λαφύρων, αἰχμαλωσιῶν. *Lexicon Vetus*: Λάφυρα, *exuviae*, *spolia*, *praeda*.

ΛΑΧΑΝΕΙ'Α, *locus oleribus consitus*. יָרָק, *olus*. Deut. XI, 10. κῆπον λαχανείας, hortum oleribus consitum, ubi λαχανεία est *olerum collectio*.

ΛΑ'ΧΑΝΟΝ, *olus*. יָרָק, idem. 1 Reg. XXI, 2. Prov. XV, 18. – יֶרֶק, *viror*, *herba viridis*. Gen. IX, 3. Psalm. XXXVI, 2. – כַּרְמֶל, *spica virens*. *Aqu.* Lev. II, 14.

ΛΕ'ΑΙΝΑ, *leaena*. אַרְיֵה, *leo maior*. Dan. VII, 4. – לְבִיא. *Aqu.* Ps. LVI, 5. *Inc.* et *LXX* Ez. XIX, 2. consentiente *Theodoreto*. – שַׁחַל, *leo ferox*. *Aqu. Symm.* Hos. V, 10. Iob. IV, 10. *Al.* Hos. V, 14.

ΛΕΑΙ'ΝΩ, *laevigo*, *polio*, *complano*, it. *contero*, *comminuo*. הֵרִיק Hiph. a רִיק, *evacuo*. Psalm. XVII, 46. ὡς πηλὸν

πλατειῶν λεανῶ αὐτοὺς, tanquam lutum platearum *conteram* illos: ubi cum λεπτυνῶ permutatur. Hinc *Hesych.* λεανῶ, λεπτυνῶ. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λεανῶ, λεπτυνῶ, ἐκτρίψω, ἀπαλείψω. – שָׁחַק, comminuo. 2 Sam. XXII, 43. Iob. XIV, 19.

ΛΕ'ΒΗΣ, *lebes, olla, pelvis.* דוּד, *calathus.* 1 Sam. II, 16. 2 Par. XXXV, 13. – כִּיּוֹר, *labrum.* 1 Reg. VII, 39. *Aqu.* 1 Sam. II, 14. ubi tamen verba εἰς τὸν λέβητα *Scharfenbergio* potius ad בַּדּוּר pertinere videntur. – *מִזְרְקוֹת, *crateres. Aqu.* Ierem. LII, 19. – סִיר, *olla. Aqu. Symm. LXX* Ps. LIX, 8. Ps. CVII, 9. Μωὰβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου, Moab *lebes* spei meae. Inde apud *Hesychium:* Μωὰβ λέβης τῆς ἐλπίδος. ὅλων τῶν ἐθνῶν τὸ σύστημα διὰ τῆς τοῦ Μωὰβ προσηγορίας αἰνίττεται. Θυσία ἀληθινὴ, τῷ πυρὶ τοῦ θείου πνεύματος θερμαινομένη. Vide et Amos. IV, 2. Zach. XIV, 20. Adde *Inc.* Ezech. XI, 11. – סַף, *pelvis.* 2 Sam. XVII, 28. *Hesych.* λέβης, χαλκεῖος ποδονιπτὴρ, τρίπους. *Suid.* λέβης, σκεῦος μαγειρικόν. λέγεται δὲ καὶ κάδος. παρὰ δὲ τῇ θείᾳ γραφῇ ὁ λέβης ἐπὶ τῇ τιμωρίᾳ κεῖται. καὶ Ἰεζεκιὴλ λέβητα ἐκάλεσε τὴν Ἱερουσαλὴμ· κρέα δὲ τοὺς ἐνοικοῦντας· πῦρ δὲ τὴν Βαβυλῶνα· ζωμὸν δὲ τὴν ἀναγκαίαν τροφήν· οὗ ἐπιλελοιπότος κατεκαίετο τὰ κρέα. 4 Macc. VIII, 12. λέβητες sunt *lebetes aenei, martyrii instrumenta.* Vide *Ant. Gallonii Rom. lib. de SS. Martyr. cruciatibus* p. 513 sequ.

*ΛΕ'ΒΗΤΕΣ ὙΠΟΚΑΙΟ'ΜΕΝΟΙ apud LXX Amos. IV, 2. mihi pertinere videntur ad סִירוֹת a סִיר, *olla, in qua res coctiles fervefiunt.* Vide tamen infra s. v. ὑποκαίω.

ΛΕ'ΓΩ, *dico, loquor,* it. *praecipio, iubeo, cogito.* *אֻם. Ierem. V, 2. λέγει κύριος. Legerunt אָמַר, cui addiderunt κύριος, nisi quis verba λέγει κύριος praecedenti commati iungere malit, ut est in ed. *Rom.* et *Cod. Syr. Hexapl.* – אָמַר. Gen. I, 22. et alibi saepissime. Ps. IV, 4. ἃ λέγετε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, quae *cogitatis* in cordibus vestris. Vide et Zeph. I, 5. III, 1. Abd. v. 3. et conf. Ioh. XVIII, 7. ac ad h. l. *Alberti* p. 494. *Semlerus* Ps. l. c. pro ἃ λέγετε legere malebat διαλέγετε. Psalm. XLIV, 2. λέγειν est *carmen dicere, canere. Aqu.* et *Symm.* ibi habent ἐξαγγέλλειν. In notione *iubendi* legitur pro אָמַר apud *Aqu.* (sec. cod. *Mosqu.*) Exod. II, 14. μήτι ἀποκτεῖναί με σὺ λέγεις. Ita et *Symm.* ac *Theodot.* ibid. sec. eundem cod. – *אָמִיר, *dicta. Aqu.* et LXX Mich. II, 6. λέγων. Legerunt אֹמֵר. – בָּטָה (ה pro א), *effutio.* Prov. XII, 19. ubi λέγειν *inconsiderate loqui* notat. – *בָּטַח, *confido, securus sum.* Ies. XXXVI, 16. μὴ λεγέτω ὑμῖν, ubi ex sententia *Cappelli* in *Crit. Sacra* p. 564. pro יַבְטַח, *confidere faciat,* legerunt יִבְטָא. Sed λεγέτω ibi non respondet soli verbo יַבְטַח, sed his duobus, יַבְטַח לֵאמֹר, *confidere faciat dicendo,* adeoque λέγειν h. l. est emphatice accipiendum. – דָּבַר in Kal et Hiph. *loquor.* Num. XXXII, 31. ὅσα ὁ κύριος λέγει τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, quaecunque Dominus *praecipit* servis suis. Prov.

XXIII, 9. *εἰς ὦτα ἀφρόνων μηδὲν λέγε*, audiente stulto ne loquare. – דָּבָר, *verbum.* Esth. VIII, 14. *σπεύδοντας τὰ ὑπὸ βασιλέως λεγόμενα ἐπιτελεῖν*, festinantes, ut *mandata* regis exsequerentur. – *הָיָה, *sum.* 1 Par. XVI, 19. ubi *λέγομαι* cum *εἰμὶ* et *γίνομαι* permutatur in Codd. – *מִלְחָמָה, *bellum.* Ez. XIII, 5. *οἱ λέγοντες* pro בְּמִלְחָמָה, *in bello;* ubi *οἱ λέγοντες* esse videntur, qui admonitionibus et comminationibus coercere debebant populi impudentiam. Certe alia ratione haec versio excusari nequit. – מִצְוָה, *praeceptum.* Esth. III, 3. *τί παρακούεις τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λεγόμενα ἐπιτελεῖν;* quid negligis *mandata* regis? Conf. *Lex. N. T.* s. h. v. – *מַרְאֶה, *visio, aspectus.* Iob. XLI, 1. *λεγομένοις.* Legisse videntur אֲמָרָיו. – נְאֻם, nomen particip. constr. a נָאֻם, *dictum.* Gen. XXII, 16. Num. XIV, 28. et alibi saepissime. – סִפֵּר Pih. *narro.* Ies. XLIII, 26. Praeterea legitur Iob. XL, 28. ubi verba *ἐπὶ τοῖς λεγομένοις* (vertenda: *hac descriptione*) de suo addiderunt. Prov. XXV, 8. ubi pro *λέγε Henslerus* legere malebat *λέγων*, ut cum sequentibus iungatur. 3 Esdr. VIII, 22. *λέγεται ὑμῖν, notum sit vobis, scitote:* chald. לְכֹם מְהוֹדְעִין. Esdr. VII, 24. LXX bene *ἐγνώρισται ὑμῖν.* Conf. *Ioseph. A. I.* XI, 5. p. 560. *Haverc.* 1 Macc. V, 10. miserunt literas *λέγοντες, in hanc sententiam scriptas*, seu: *huius argumenti.*

**ΤΟΛΜΑΏ ΛΕΓΕΙΝ*, *audeo dicere.* אָמַר. *Inc.* Iob. XXXIV, 31. — Vide quoque s. *θαῤῥέω, παραβολὴ*, et *ψευδής.*

ΛΕΗΛΑΤΕ'Ω, depopulor, depraedor, vasto, diripio, excursionem facio ad praedam. 2 Macc. II, 22. *ὅλην τὴν χώραν λεηλατεῖν*, ut totam regionem *pervaderent ad praedam faciendam.*

ΛΕΘΕ'Κ. Ipsa vox hebr. לֶתֶךְ, *mensuram* denotans, *quae capit quinque ephar.* Hos. III, 2. Ibi enim pro *νέβελ οἴνου* in exemplaribus antiquis lectum esse *λεθὲκ κριθῶν* suspicatur *Drusius Miscell. Cent.* I. c. 91. Eiusque coniectura praesidium aliquod accipit ex *Epiphanio* de *Mens. et Pond.* p. 177. *Λεθὲκ δὲ, ὡς ἐν τῷ Ὠσηὲ τῷ προφήτῃ εἴρηται, ὅτι ἐμισθωσάμην ἐμαυτῷ λεθὲκ κριθῶν, ἐν ἀντιγράφοις δὲ γόμορ κριθῶν, τὸ αὐτό εἰσι.* Hic ergo tali codice usus videtur, in quo *λεθὲκ κριθῶν* pro *νέβελ οἴνου* scriptum, et *γόμορ κριθῶν*, quod in nostris codd. praecedit, omissum, in margine vero additum fuit. Male autem inde conclusit, quod in aliis exemplaribus *γόμορ κριθῶν* pro *λεθὲκ κριθῶν* legatur. Eadem vero, quae ex *Epiphanio* adducta sunt, fere leguntur in *Etymologico inedito.* Vide *Act. Erud. Supplem.* T. VI. p. 256.

**ΛΕΙ'Α, praeda, corpora capta.* 4 Macc. VIII, 1. *ἡ τῶν Ἑβραίων λεία.* Conf. V, 1. 4. Mallem tamen ibi legere *ἡλικία.*

Zonaras Lex. col. 1296. λεία, ἡ λαφυραγωγία. *Photius Lex.* λείας, παιδας ἀπὸ πολεμίων.

ΛΕΓΜΜΑ, *residuum*, *reliquiae*. יֶתֶר, idem. Ios. XIII, 12. – שְׁאֵרִית. 2 Reg. XIX, 4. – שְׁאֵר, *caro. Ino.* Lev. XVIII, 6. λίμμα vel potius λεῖμμα (conf. XX, 19.). *Scharfenbergius* ad h. l. haec verba *Aquilae* esse coniecit, qui pro שְׁאֵר, *caro*, h. e. *consanguinei*, legerit שְׁאָר, *reliquiae*. Sed שְׁאָר proprie *partem reliquam s. partem rei* notat, ut arab. سائر, quae notio ab h. l. minime est aliena. – שָׂרִיד, *superstes. Aqu.* Deut. II, 34. III, 3. conf. *Lex. N. T. s. h. v.*

ΛΕΙΜΩ'Ν, *pratum*, *solum flores ferens* s. *palustre*. *Gloss. MS.* in Πανάρετον sive *Sap. Salom.* λειμὼν, ἀνθηφόρον πεδίον ἢ λιμαῖον. Legendum videtur λιμναῖον. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λειμὼν, ἀνθηρὸς τόπος, παράδεισος. *Hesych.* λειμὼν, αὐλὼν, θάλασσα, ἢ ἀνθηρὸς τόπος.

ΛΕΙΟΓΛΩΣΣΟΣ, *laevis lingua*, *blandiloquus*. חֶלְקַת לָשׁוֹן, *blanditiae linguae. Symm. Theod.* Prov. VI, 24. λειογλώσσου.

ΛΕΙ'ΟΣ, *laevis*, *planus*, *glaber*. *דֹּלֵק, *ardens*. Prov. XXVI, 23. ubi pro דֹּלְקִים non legerunt חֲלָקִים, ut nonnullis videri posset, sed *labia ardentia* h. l. sunt: *calidum amoris affectum prae se ferentia*, ut adeo sensum recte expresserint. – חָלָק, *laevis*, *glaber*. Gen. XXVII, 11. *Symm.* Ios. XI, 17. *Symm. Theod.* Prov. V, 3. *Aqu. Symm. Theod.* Prov. XXVI, 28. *Symm.* Ies. XXX, 10. ubi λεῖα sunt *grata et iucunda*. – חַלֻּקִּים plur. 1 Sam. XVII, 40. λίθους λείους, lapides laeves. – *צָחִיחַ, *Aqu.* Ezech. XXIV, 17. Vox hebraica proprie *nitidum*, adeoque *laeve* notat. Praeterea legitur Prov. XII, 13. ὁ βλέπων λεῖα: ubi *Scholion*: ἐπιεικὴς καὶ ἀπερίεργος. Prov. II, 20. τρίβους λείους, semitas *planas*. Ies. XL, 4. In omnibus his locis nihil pro hac voce est in textu hebr. *Hesych.* λείας, ὁμαλάς, εὐθείας.

ΛΕΙΟ'ΤΕΡΟΣ, *mollior*. חָלַק, sequ. מִ, *lenio prae. Symm.* Ps. LIV, 22.

ΛΕΙΟ'Ω, *emollio*, *laevigo*. מַחֲלִיק part. Hiph. *Aqu.* Prov. XXVIII, 23. λειοῦντα.

ΛΕΙΠΟΘΥΜΕ'Ω, *animo linquor* (*Curt.* IV, 6, 20.), *animo deficio*, *animi deliquium patior*, i. q. λειποψυχέω. יָעֵף, *lassus fio*, *somno opprimor. Symm.* Iud. IV, 21. ἐλειποθύμησε. – הִתְעַטֵּף רוּחַ Hithp. *obruor spiritu*, s. *involvor spiritu. Symm.* Ps. LXXVI, 3. ἐλειποθύμουν. Vide quoque s. v. λειποψυχέω. Adiect. λειποθυμικὸς occurrit apud *Hippocrat.* de *liquid. usu* p. 425. ult.

**ΛΕΙΠΟΤΑΚΤΕ'Ω*, *desero ordinem* s. *stationem*. 4 Macc. IX, 23. *Zonaras Lex.* c. 1301. Λειποτακτεῖ, τὴν τάξιν κατα–

λιμπάνει, κυρίως δὲ ἐπὶ στρατιωτῶν φευγοπολέμων. *Hesych.* λειποταχτήσας, φεύγων ἢ φυγών.

ΛΕΙΠΟΨΥΧΕ'Ω, *exanimor*, *animi deliquium patior*. פוג, sequ. לב. *Symm.* Gen. XLV, 26. ἐλειποψύχησε, *paene exanimatus seu deliquium passus est*. Sic *Codex Coislinianus*. Sed Cod. *Mosqu.* habet ἐλειποθύμησεν, quam veram lectionem *Symmachi* esse statuit *Trendelenburgius* in nott. ad *Chrestomath. Hexapl.* p. 67. Hebr. פוג proprie, ut arab. فوج, *frigere*, *frigescere* notat, deinde metaphorice *obrigescere*, *cessare a motu*, *deficere*, *remittere*. Adde *Pausan.* IV, 10. p. 504. V, 10. p. 428.

ΛΕΙ'ΠΩ, *linquo*, *desum*. *ΛΕΙ'ΠΟΜΑΙ*, *auxilio deseror*. יֶתֶר, *reliquum*. *Aqu.* Exod. X, 5. λεῖπον, *residuum*, LXX περισσόν. Sed vox λεῖπον respondere ibi quoque potest hebr. נִשְׁאֶרֶת, *remanens*, ubi LXX καταλειφθὲν habent. - נִשְׁאַר Niph. *Symm.* Iob. XXI, 34. ἐλείφθησαν. - פָּלִיט, *qui evasit*, *elapsus*. *Symm.* Iud. XII, 5. λειφθέντες, *relicti*, *residui*. - פָּרַד, *separo*. Iob. IV, 11. Prov. XIX, 4. λείπεται, *auxilio destituitur*, seu *deseritur*. Sap. XIX, 4. ἵνα τὴν λείπουσαν ταῖς βασάνοις προσαναπληρώσωσι κόλασιν, ut poenam, quae tormentis *deerat*, suppleret. Ita Luc. XVIII, 22. ἔτι ἕν σοι λείπει, adhuc unum tibi *deest*.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕ'Ω, *munere fungor*, *ministro*, *servio*. כָּהַן Pih. *sacerdotio fungor*. 1 Par. XI, 15. - עָבַד, *servio*. Num. IV, 25. XXXVIII, 42. 2 Par. XXXV, 3. et alibi. - עֲבֹדָה, *servitus*. 1 Par. XXIII, 28. 32. - צָבָא, verbum, *milito*. Num. VIII, 24. Notat צָבָא inter alia *agminatim prodire*, s. *convenire ad cultum sacrum*. Vide Exod. XXXVIII, 8. - צָבָא, nomen, *militia*. Num. IV, 3. 31. 36. 40. - צָבָא צָבָא, *milito militiam*. Num. IV, 24. - שְׁמַשׁ chald. Pah. *ministro*. Dan. VII, 10. - שֵׁרֵת Pih. idem. Exod. XXVIII, 31. 39. XXIX, 30. Deut. X, 8. παρεστάναι ἔναντι κυρίου λειτουργεῖν, stare coram Deo *ad sacram functionem obeundam*. Vide et Deut. XVII, 12. 2 Par. V, 13. coll. Hebr. X, 11. 1 Reg. I, 4. ἐλειτούργει αὐτῷ, *inserviebat* illi, nempe Davidi, ultima eius uxor Schunamitis. Ioel. I, 9. οἱ λειτουργοῦντες θυσιαστηρίῳ, *ministri* altaris. Vide et v. 13. Ioel. II, 17. οἱ λειτουργοῦντες τῷ κυρίῳ, *ministri* Domini. Sir. IV, 15. λειτουργήσουσιν τῷ ἁγίῳ, *eodem cum sacerdotibus templi ac Dei erunt honore* (coll. Ies. LXI, 6.), h. e. *a Deo peculiari et insigni modo amabuntur et beneficiis afficientur*. Sir. VIII, 10. λειτουργῆσαι μεγιστᾶσιν, *servire* proceribus. Vide et Sir. X, 21. Sir. XLV, 20. λειτουργεῖν αὐτῷ ἅμα καὶ ἱερατεύειν, ut *ministraret* ipsi aeque ac sacrificaret. *Hesych.* λειτουργεῖν, μοχθεῖν, δουλεύειν. Vide plura de h. v. apud *Suicerum Thes. Eccl.* T. II. p. 219. et *Deylingium Obss. SS.* P. I. p. 144.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΜΑ, ministerium, quod versatur circa cultum Dei, servitus. עֲבֹדָה, idem. Num. IV, 33. VII, 9.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, et semel λειτουργεία. *muneris functio, ministerium.* מְלָאכָה, *functio.* 1 Par. XXVI, 30. - עֲבֹדָה. Ex. XXXVIII, 21. Num. IV, 25. VII, 5. 7. et alibi. - פְּעֻלָּה, *opus.* Ezech. XXIX, 20. - צָבָא, *militia*, etiam *munus.* Num. VIII, 24. - צְבָא עֲבֹדָה, *munus*, proprie *militia ministerii.* Num. VIII, 25. - תּוֹרָה, *lex.* 2 Par. XXXI, 4. Significat hic תורה *id, quod lex caeremonialis vult et postulat*, speciatim *praecepta ad functiones sacerdotales pertinentia.*

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ, ministerio, speciatim sacro, *inserviens, ministratorius.* עֲבֹדָה, *ministerium.* Num. IV, 28. τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ αὐτοῦ, vasa ministerio illorum inservientia. Num. VII, 5. - שְׂרָד, idem, secundum alios *textura.* Exod. XXXI, 10. et XXXIX, 1. στολὰς λειτουργικὰς Ἀαρὼν, stolas ministerii Aaronis. *Hesych.* λειτουργικὰς, ἱερατικάς. - שָׁרֵת, idem. Num. IV, 12. 2 Par. XXIV, 14. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λειτουργικὴ, κυρίως μὲν ἡ ἱερατικὴ, καταχρηστικῶς δὲ ἡ δουλικὴ καὶ ὑπηρετική.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ, minister. מְשָׁרֵת part. Pih. *ministrans.* Ios. I, 1. 2 Par. IX, 4. Ps. CII, 21. *Aqu. Symm.* Prov. XXIX, 12. *Hesych.* λειτουργὸς, ὑπηρέτης. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λειτουργῶν, διακόνων.

ΛΕΙΧΗΝ, lichen, impetigo, scabies saniosa. יַלֶּפֶת, idem. Levit. XXI, 20. XXII, 22. *Suidas:* λειχὴν, λειχῆνος. εἶδος ψώρας. Plura de hac lue vide apud *Fullerum Miscell. Sacr.* lib. V, c. 17. p. 673.

ΛΕΙΧΩ, lingo, lambo. לָחַךְ, *lingo, lambendo absumo.* Ps. LXXI, 9. Ies. XLIX, 23. - לָקַק, idem. Iud. VII, 5. 1 Reg. XXI, 19.

ΛΕΙΨΑΝΟΝ, reliquiae. יֶתֶר, idem. *Symm.* Ps. XVI, 14. (ubi λείψανα est *haereditas relicta*, s. in universum *facultates, bona*) et LXXV, 11. - שָׂרִיד. *Symm.* Iud. V, 13. *Suidas:* λείψανον, τὸ κατάλειμμα.

ΛΕΚΑΝΗ, pelvis, catinus, patina. סֵפֶל, *labrum.* Iud. V, 25. (ubi verba ἐν λεκάνῃ ὑπερεχόντων cum sequentibus προσήνεγκε βούτυρον iungenda esse videntur.) VI, 38. - סִיר, *lebes. Al.* Psalm. LIX, 8. Conf. *Bonfrerium* ad Iud. V, 25. p. 270.

ΛΕΚΤΕΟΣ, (a λέγω, *dico*) *dicendus.* Ep. Ierem. 58. πῶς οὖν νομιστέον ἢ λεκτέον. *Plato Tim.* III, 46. E.

ΛΕΚΤΙΣ, lectica. צַבִּים, plur. *lecticae.* *Symm.* Ies. LXVI, 20 λεκτίσι.

ΛΕΛΗΘΟΤΩΣ, latenter, clam, a λήθω, *lateo.* 2 Macc. VII, 11. VIII, 1. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λεληθότως, λανθανόντως, κρυφαίως. Vide *Fischeri Ind. Aeschin.* s. h. v.

ΛΕ'ΞΙΣ, *dictio.* לָשׁוֹן, *lingua.* Esth. VIII, 9. – מִלָּה, *verbum, sermo.* Iob. XXXVI, 2. – זִיו chald. *splendor. Al.* Dan. VII, 28. λέξις. Reponendum ibi est ἕξις, et lectio λέξις desumta sine dubio est ex *Iustino M.* in *Dial. c. Tryph. Iud.* p. 128. ubi vitiose ita legitur. Confer. *Segaar. anim.* ad *Dan.* p. 45 et 53. Vide et Sirac. XXIII, 15. ac 2 Maccab. II, 32.

ΛΕΟΝΤΗΔΟ'Ν, *leonino more, in modum leonum.* 2 Maccab. XI, 11. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λεοντηδὸν, φοβερῶς, ἰσχυρῶς, κατὰ τὸν λέοντα. Hinc ex coniectura *Alberti* corrigendus est *Hesychius*, ubi vulgo male λεοντίδιον legitur.

*ΛΕΟΠΕΤΡΙ'Α, (apud *Hesychiam* scribitur λεωπετρία) *laevis petra, s. petra laevis politurae.* צְחִיחָה, *loca siticulosa et arida, qualia sunt petrae.* Ezech. XXIV, 7. Sed legere mallem λειοπετρία, ut λειόγλωσσος. Vide ad h. l. *Montf.* in notis et in *Lex. Gr.*

*ΛΕΟΠΕΤΡΙ'ΑΝΔΕ. Vox haec omissa in *Thesauro Bielii* reperitur in vers. *Aquilae* Ps. LXVII, 7. pro צְחִיחָה, ubi *Montf.* reddit *laevem petram.* Sed sine dubio ibi divisim legendum est λεοπετρίαν δέ. Certe *Drusius* habet λεοπετρίαν.

ΛΕΠΙ'ΖΩ, *decortico, putamen vel squamam vel pellem detraho, desquamo.* פָּרַק, *ungue seco. Inc.* Lev. I, 15. – פָּצַל *Pih decortico.* Gen. XXX, 37. 39. Tob. III, 17. λεπίσαι τὰ λευκώματα, *desquamare* albugines. Vide et Tob. XI, 8. 1 Macc. I, 23. ἐλέπισε πάντα, *desquamavit* omnia s. *nudavit* omnia *squamis. Drusius* ad h. l. intellegit *squamas auri. Squama auri,* ut *squama aeris. Lex. Vet.* λεπὶς χαλκοῦ, *aeris squama. Dicitur et lamina.* Idem *Lexicon:* λεπὶς ἀργύρου, *lamina. Vulg.* habet *comminuit omnia,* ut legisse videatur ἐλέπτισε.

ΛΕΠΙ'Σ, *squama,* it. *lamina.* פַּח, *laqueus,* item *lamina.* Num. XVI, 38. ποίησον αὐτὰ λεπίδας ἐλατὰς, fac ex illis laminas ductiles. Vide s. λεπίζω. – קַשְׂקֶשֶׂת, *squama squamae adhaerens.* Levit. XI, 9. 10. Deut. XIV, 9. 10.

ΛΕ'ΠΙΣΜΑ, *quod decorticatum est,* aut *decorticando aufertur, cortex.* פְּצָלוֹת plur. *cortices.* Gen. XXX, 37.

*ΛΕΠΙΣΤΟ'Σ, *decorticatus.* כַּרְמֶל. *Rel.* Lev. XXIII, 14. ἁπαλὰ καὶ λεπιστά. Vox hebr. *grana contusa* notat. Conf. *Michaelis Suppl.* p. 1355. sequ. *K.* Num fortasse legendum est λεπτιστά?

ΛΕ'ΠΡΑ, *lepra, scabrities impura.* צָרַעַת. Lev. XIII, 2. 3. Deut. XXIV, 8. et alibi. – מְצֹרָע part. Pyh. *Al.* 2 Reg. XV, 5. *Hesych.* λέπρα, πάγος τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος. Vide *Lex. N. T.* s. h. v.

ΛΕΠΡΑ'Ω, *leprosus sum.* צָרוּעַ, *leprosus.* Levit. XXII, 4.

ΛΕΠΡΑ´ΟΥΣΑ, contr. *λεπρῶσα*, part. foem. *leprosa*: מְצֹרַעַת part. Pyh. foem. Exod. IV, 6. Num. XII, 10.

ΛΕΠΡΟ´ΟΜΑΙ, contr. *λεπροῦμαι*, *lepra afficior*. Hinc *λελεπρωμένος* part. praet. pass. *lepra affectus*, *leprosus*. מְצֹרָע part. Pyh. idem. 2 Reg. V, 1. 27. XV, 5.

ΛΕΠΡΟ´Σ, *leprosus*. מְצֹרָע. Levit. XIV, 2. 2 Sam. III, 29. 2 Reg. VII, 3. 8. et alibi. – צָרוּעַ. Lev. XIII, 44. 45. Num. V, 2.

ΤΟ` ΛΕΠΡΟ´Ν, *leprosum*, h. e. *lepra*. מְצֹרָע. 2 Reg. V, 11. *quod leprosum est in corpore.*

ΛΕΠΡΟ´Ω, *leprosus sum*. מְצֹרַעַת part. Pyh. foem. *Aqu. Theod*, Exod. IV, 6. *λεπρῶσα*.

ΛΕΠΤΟΚΟΠΕ´Ω, *in frusta concido*. מְנֻפָּצוֹת part. Pyh. *comminutae*. *Inc.* Ies. XXVII, 9. *λελεπτοκοπημένους*, *in frustula concisos*. – דָּקַק, *comminuo*. *Aqu. Symm. Theod.* Ies. XXVIII, 28. *ἄρτος δὲ λεπτοκοπηθήσεται*, panis vero *comminuetur*.

ΛΕΠΤΟ´Σ, *tenuis*, *minutus*, *macilentus*, *invisibilis*. דַּק. Gen. XLI, 4. septem vaccae foedae, *καὶ λεπταὶ ταῖς σαρξὶ*, et *macilentae* carnibus. Exod. XVI, 14. 1 Reg. XIX, 12. *Aqu.* Ies. XL, 15. – דַּק part. Kal ex דָּקַק. Exod. XXXII, 19. – הֵדַק Hiph. a דָּקַק. Exod. XXX, 36. 2 Par. XXXIV, 7. Dan. II, 35. sec. cod. *Chis.* – מַר, *stilla*, *gutta*. *Aqu.* Ies. XL, 15. *λεπτόν*. Ita *Bielius*, perperam. Pertinet ibi ad דַּק. Vide ad h. l. *Montf.* – רִיק, *inanitas*. Ierem. LI, 34. – רַקָּה, foem. Gen. XLI, 19. 20. 27. Sap. VII, 20. ubi *σοφίᾳ* inesse dicitur *πνεῦμα λεπτὸν*, h. e. natura, quae ob subtilitatem oculis non conspici potest, *invisibilis* (vel etiam *penetrabilis*), coll. v. 23. ubi illa omnes spiritus intellegentes *καθαροὺς καὶ λεπτοτάτους* ob hanc ipsam subtilitatem permeare vel penetrare dicitur. *Demosth.* p. 1472. 13. ed. *Reisk.* *λεπτὴν καὶ ἄδηλον ἔχει τῷ κινδυνεύοντι τὴν ἀσφάλειαν*. *Hesych.* *λεπτὴ*, *ἀσθενὴς*, *ἰσχνή*. Idem: *λεπτὸν*, *ἀσθενὲς*, *ἀόρατον*, *ἀφανῆ*.

ΛΕΠΤΟ´Σ ΓΙ´ΝΟΜΑΙ, *tenuis fio*. דָּקַק, idem. Deut. IX, 21.

ΛΕΠΤΟ`Ν ΠΟΙΕ´Ω, *minutum facio*, *comminuo*. מַסֵּכָה, *fusile*. Ies. XXX, 22. Sed *λεπτὰ ποιήσεις* ibi potius τῷ חֵרֶם respondere videtur, ut duae interpretationes coaluerint. – Vide alibi s. *κονία* et *σύνθετον*.

ΛΕΠΤΟ´ΤΑΤΟΣ, *tenuissimus*. Sap. VII, 23. ubi novam distinctionem tentare mallem, sc. hanc: *διὰ πάντων χωροῦν*, *πνευμάτων νοερῶν καθαρῶν λεπτότατον*, pro *λεπτοτάτων*. Vide supra s. v. *λεπτός*.

ΛΕΠΤΥ´ΝΩ, *extenuo*, *comminuo*, *confringo*. דָּקַק: הֵדַק, Kal et Hiph. 2 Sam. XXII, 43. *ὡς πηλὸν ἐξ ὁδῶν ἐλέπτυνα αὐτοὺς*, tanquam lutum ex viis comminui illos. 2 Reg. XXIII,

6. 15. Ies. XLI, 15. Adde *Symm. Theod.* Ies. XXVIII, 28. – הֵדַק: הֲדַק chald. Kal et Aphel. Dan. II, 34. VI, 24. VII, 7. 19. – הֵרִיק Hiph. a רִיק, *evacuo.* Ierem. XLVIII, 12. ubi ex sententia nonnullorum legerunt per Daleth יָרִיקוּ; sed contrarium docent ea, quae s. v. λεπτὸς a me notata sunt. – הִרְקִיד Hiph. *saltare facio.* Psalm. XXVIII, 6. λεπτυνεῖ αὐτούς: ubi vel legerunt אֲרִיקֵם, ut Ps. XVIII, 43. (aut, quod idem fere est, יְרִיקֵם cum Daleth), vel libere verterunt. – שָׁבַר, *confringo.* 2 Par. XXIII, 17. τὰ εἴδωλα αὐτῶν ἐλέπτυναν, idola eorum confringebant. Vide supra in λεπίζω ex 1 Macc. I, 23. – שָׁחַק, *contundo.* Ps. XVII, 46.

ΛΕ'ΠΤΡΟΝ, *cortex*, *putamen.* פֶּלַח, *segmentum.* Cant. IV, 3. λέπυρον τῆς ῥόας, putamen mali punici. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λέπυρον, λέπισμα.

ΛΕ'ΣΧΗ, *confabulatio*, *sermocinatio.* Vide supra ἀηδία καὶ λέσχη. *Hesych.* λέσχη, ὁμιλία καὶ ἡ φλυαρία. Idem: λέσχαι, φλυαρίαι, πολλαὶ ὁμιλίαι. Vide *Perizon.* ad *Ael. V. H.* II, 34.

ΛΕΥΙ"ΑΘΑ'Ν. Ipsa vox hebr. לִוְיָתָן, *ingens bellua*, *cetus dentatus. Aqu. Symm.* Iob. III, 8. XL, 20. *Suidas:* λευϊαθὰν, δράκων. *Phavor.* λευϊθὰν ἢ λευϊαθὰν βασιλεία ὑδάτων ἑρμηνεύει. Conf. *Theod. Hasaei disquis. de Leviathan Iobi*, *Brem.* 1723. quae multis ostendere annititur, omnia, quae de Leviathane apud Iobum commemorantur, *ceto dentato* apte tribui posse.

**ΛΕΥΙ"ΤΗΣ*, *Levita.* לֵוִי. Mal. II, 4. πρὸς τοὺς λευΐτας. Legerem πρὸς τὸν λευΐ. Nam pluralis procul dubio e *Symmachi* versione originem traxit. *Zonaras Lex.* c. 1295. λευΐτης, ὁ διάκονος, καὶ ὁ ἀπὸ φυλῆς τοῦ Λευΐ κ. τ. λ.

ΛΕΥΚΑΙ'ΝΩ, *dealbo*, it. *albesco*, *albus evado.* הָיָה, *sum*, *fio*, subintell. לָבָן, *albus.* Ies. I, 18. ἐὰν δὲ ὦσιν ὡς κόκκινον, ὡς ἔριον λευκανῶ, si autem sint tanquam coccineum, tanquam lanam dealbabo. – הִלְבִּין Hiph. Psalm. L, 8. Ies. I, 18. Ioel. I, 7. – לָבָן, *albus.* Lev. XIII, 19. λευκαίνουσα, *albescens.*

ΛΕΥΚΑΝΘΙ'ΖΩ, *candidus sum*, *splendeo*, *candidum reddo*, *dealbo.* לָבָן, *albus.* Lev. XIII, 38. 39. *Hesych.* λευκανθίζοντα, λάμποντα. – מִדְבָּר, *desertum.* Cant. VIII, 5. λελευκανθισμένη, *dealbata.* Ex sententia *Cappelli* in *Crit. S.* p. 680. legerunt מְלֻבָּנָה, aut potius מְלֻבֶּנֶת. *Trommius* coniiciebat, LXX Intt. legisse מְחֻבָּר (partic. Hithp.), *purificatus*, sed invita serie orationis. Praecedunt enim verba מִי זֹאת עֹלָה, *haec quae ascendit. Schultensius Opp. min.* p. 249. opinatur, LXX in suo codice male lecto vidisse מִן הַמֵּי בָרָה, *ex aquis pura*, ut לְמֵי, Ier. II, 24. ἐφ' ὕδατα, לְמֵי. *Buxtorfio* denique in *Anticr.* p. 617. vox λελευκανθισμένη aliunde irrepsisse videtur. Sunt enim exemplaria graeca, in quibus hebraeo con-

formiter legitur ἀπὸ ἐρήμου. Reperitur praeterea vox λευκανθίζω apud *Herodot.* VIII. c. 27.

ΛΕΥΚΗ, populus alba, arboris nomen. לִבְנֶה, idem. Hos. IV, 13. Vide et Ies. XLI, 19. ubi non satis apparet, cui voci in hebr. textu λεύκη respondeat. Mihi videtur πεύκην scribendum esse, ac deesse vocem κέδρον.

**ΛΕΥΚΙΖΩ, dealbo, candidum facio.* לָבָן, *albus*. Lev. XIII, 19. sec. tres codd. *Holm.* Desideratur haec vox in Lexicis.

ΛΕΥΚΟΠΟΥΣ, qui est albis pedibus. טְלוּא, *maculosum: Symm.* Gen. XXX, 35. λευκόποδας.

ΛΕΥΚΟΣ, albus, candidus. דַּק, *minutus*. Exod. XVI, 14. ubi tamen pro λευκὸν (quae vox abest a cod. *Oxon.*) cum *Grabio L. Bos Proleg.* in LXX Intt. legendum censet λεπτὸν, ita ut λευκὸν ex v. 31. huc transtulerint. Mihi haec coniectura probanda videtur. Simili errore apud *Hesychium* s. v. ἀδινὸν λευκὸν legitur pro λεπτόν. Certe *Tarrhaeus* in *Schol.* ad *Apollon. Rhod.* I. v. 1083. ἀδινὰ exponit λεπτά. — חִוָּר, *chald.* Dan. VII, 9. τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιὼν, vestimentum eius candidum, sicut nix. Conf. Marc. IX, 3. XVI, 5. Matth. XXVIII, 3. Ioh. XX, 12. Act. I, 11. ubi pariter λευκὸν non simpliciter *album*, sed *candidum* denotat, quod cum albedine splendorem et fulgorem coniunctum habet. Sic et *Lucianus Dial. Diog.* et *Alex.* T. I. *Opp.* p. 294. et in *Navig.* T. II. p. 889. ταινίαν λευκὴν appellat, quam *Ammianus Marcell.* lib. XII. *fasciolam* vocat *candidam*, *regiae maiestatis insigne*. — לָבָן. Gen. XLIX, 12. λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ (subintell. μᾶλλον) ἢ γάλα, dentes eius candidiores lacte. Similiter *Aelianus V. H.* XII, 1. οἱ ὀδόντες λευκότεροι χιόνος. — לְבָנָה, *luna. Aqu.* Ies. XXX, 26. λευκῆς. — לַח, *viridis. Inc.* Gen. XXX, 37. *Montf.* ad h. l. ad vocem טלוא spectare putat, sed pertinet potius ad praecedens לִבְנֶה. — צַח, *candidus, serenus.* Cant. V, 11. *Hesych.* λευκὸν, τό τε σύνηθες (*consuetum, album* scil.) καὶ τὸ λαμπρόν.

ΛΕΥΚΟΤΗΣ, albedo, candor. Sir. XLIII, 22. κάλλος λευκότητος αὐτῆς ἐκθαυμάσει.

ΛΕΥΚΩΜΑ, id ipsum, quod dealbatum est, album ovi, et *albugo, vitium oculorum.* תְּבַלֻּל, *albugo, macula alba in oculo ipsum excoecans. Inc.* Lev. XXI, 20. Vide et Tob. II, 9. III, 17. VI, 8. XI, 5. 8.

ΛΕΧΩ, proprie: *iacens* seu *decumbens in lecto*, specialiter: *puerpera, quae ob partum in lecto decumbit*, a λέχος, *lectus*. Ep. Ierem. 26. τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἀποκαθήμεναι καὶ λεχῶν (Legendum ex ed. *Rom.* ἀποκαθημένη καὶ λεχὼ) ἅπτονται, sacrificia eorum decumbens et puerpera comedunt. Sic *Eurip. Electr.* v. 657. λεχώ μ' ἀπάγγελλ' οὖσαν ἄρσενος τόκῳ. Vide et *Hippocrat.* de *morb. mulier.* lib. I. c. 88. et quae inde

affert *Spanhemius Obss.* in *Callimachum* p. 563. qui proinde fallitur, quum in iisdem observatt. p. 9. apud *Hesychium* pro λεχὼ omnino λεχωῒς legi debere arbitratur. Exponitur autem λεχὼ apud *Hesych.* *προσφάτως τετοκυῖα*, et apud *Suidam* *ἡ ἀρτιτόκος*.

ΛΕ'ΩΝ, *leo*, *leaena*. אֲרִי, idem. Num. XXIII, 24. XXIV, 9. et alibi saepius. - אַרְיֵה. Gen. XLIX, 9. Iud. XIV, 8. 9. et alibi. - אַרְיָוָתָא chald. plur. emphat. Dan. VI, 7. 12. 16. 19. 20. - כְּפִיר, *leo iuvenis*. Ps. XXXIV, 20. LVII, 6. et alibi. - לָבִיא, *leo immanis*. Deut. XXXIII, 20. Iob. XXXVIII, 39. Ies. V, 29. - לְבִיָּא foem. *leaena*. Nah. II, 12. *Eustathius* ad Il. ρ', 133 et σ', 318. *λέοντα γὰρ οἱ παλαιοὶ τὴν θήλειαν λέγεσθαι φασίν*. Vide quoque *Aristotelem* apud *Gellium* *N. A.* XIII, 7. - נִשְׁרִין chald. plur. a sing. נְשַׁר, *aquilae*. Dan. IV, 30. *ὡς λεόντων*. Sed hic est scribarum error, non interpretis, qui sine dubio scripserat *ἀετῶν*, quod in *λεόντων* ideo mutarunt scribae imperiti, quia *αἱ τρίχες*, i. e. pili, non videbantur aquilis commode tribui posse. Conf. *Bocharti Hieroz.* P. II. p. 745. ed. *Rosenm.* *Bertholdto* ad h. l. כְּכַפְּרִין legisse videntur. - שַׁחַל, *leo ferox*. Iob. X, 16. XXVIII, 8. Prov. XXVI, 13. - תַּנִּים plur. *dracones*. *Theod.* Mich. I, 8. *λεόντων*. *Paulus* in Diss. ad h. l.: *Λεόντων si genuinum neque in δρακόντων mutandum, quid sibi velit, non video.* Sed etiam in aliis locis *rugitus leonis* de *gemitibus clamoribusque dolentium* adhibetur, v. c. Ps. XXII, 2. XXXVIII, 9. ut adeo nomina animalium pro lubitu permutasse videatur. Legitur praeterea Iob. VI, 7. ubi verba *ὥσπερ ὀσμὴν λέοντος* (quibus nihil respondet in textu hebr.) aliquis margini adscripserat, qui leoni foedissimum esse halitum, et inde *ἐμβρομον* a poetis dici legerat. Sirac. IV, 35. *λέων* est *impetuosus*, *terribilis*.

**ΛΕ'ΩΝ ΘΕΟΥ*, *leo Dei*. אֲרִיאֵל. *Aqu.* *Symm.* Ies. XXIX, 1. ubi nomen proprium appellative transtulerunt.

ΣΚΥ'ΜΝΟΣ ΛΕ'ΟΝΤΟΣ, *catulus leonis*. בֶּן לָבִיא, *filius leonis immanis*. Iob. IV, 11. - גּוּר אֲרִי, *catulus leonis*. Ierem. LI, 38. - גּוּר אַרְיֵה, idem. Genes. XLIX, 9. Deut. XXXIII, 22. Nah. II, 12. - כְּפִיר, *leo iuvenis*. Ies. V, 29. - כְּפִיר אֲרָיוֹת, Iud. XIV, 5. - לַיִשׁ, *leo vetus*. Prov. XXX, 5. Ies. XXX, 6.

ΛΕΩΠΕΤΡΙ'Α (Nonnulli putant scribendum esse *λειοπετρία*), *laevis petra*, *saxum planum*. צְחִיחַ סֶלַע, *nitor petrae*, i. e. *petra nitida*. Ezech. XXIV, 7. 8. XXVI, 4. (ubi *Schol.* *λεωπετρίαν γῆν πεπατημένην φησὶ καὶ συμπεπιλημένην*) et 14. *Suidas* et *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *λεωπετρία*, *λεῖος λίθος*. Inde et apud *Hesych.* pro *λεωπέτρα* *Bielio* legendum videtur *λεωπετρία*. Exponitur autem apud illum pariter *λίθος λεῖος*. Vide s. *λεοπετρία*.

ΛΗ'ΓΩ, *desino*, *cesso*, *quiesco*, *desinere facio.* 2 Macc. IX, 6. 11. 18. XV, 24.

ΛΗ'ΘΗ, *oblivio.* מַעַל, *praevaricatio.* Lev. V, 15. Videtur hic λήθη significare *peccata occulta*, נִסְתָּרִים Psalm. XIX, 13. h. e. peccata oblivioni tradita, memoriae incognita, aut peccata ignorantiae. Conf. infra Sir. XIV, 4. Num. V, 27. – שְׁכֹחַ infin. *obliviscendo.* Deut. VIII, 19. Sap. XVI, 11. XVII, 3. ubi *Petrus Nannius* τὸ λήθης accipit ut nomen proprium, significans *Lethen*, fluvium inferni, qui eo descendentibus omnium rerum oblivionem inducere credebatur. Sir. XIV, 4. ἐν λήθῃ, *ignoranter*, *imprudenter*, *inscius*, h. e. *invitus*, *non volens*, i. q. apud nos *er vergaſs sich.* Hinc alii legunt ἐν λύπῃ, *tristis et invitus.* *Compl.* οὐχ ἑκών. *Vulg. ignoranter et non volens.*

ΛΗ'ΘΗΝ ΠΟΙΕ'Ω, *oblivionem facio*, *obliviscor.* נָשָׂא, *aufero*, *condono.* Iob. VII, 20. διατί οὐκ ἐποιήσω τῆς ἀνομίας μου λήθην; quare non oblitus es peccatum meum? h. e. *condonasti?*

ΛΗΚΥΘΙ'Α, *lecythia.* צַפַּחַת, *lenticula.* *Aqu.* 1 Reg. XVII, 12.

**ΛΗΚΥ'ΘΙΟΝ*, i. q. ληκυθία. צַפַּחַת, *lenticula.* *Aqu.* 1 Reg. XVII, 12. sec. cod. *Coisl.* 2. *Vulg. in lecytho.* *Aristoph. Ran.* 1231. *Acharn.* 589. *Schol.* *Zonaras Lex.* col. 1305. ληκύθιον, ῥογίον, ἐλαιοδόχον ἄγγος, ἢ ἄλλο τι.

ΛΗ~ΜΜΑ, *quod accipitur s. assumitur*, *acceptum* (ita *Lex. Gr. Lat.*), *lucrum*, *quaestus*, *munus*, *sermo a Deo acceptus*, *vaticinium*, *oraculum*, *prophetia*, it. *potentia*, *dignitas.* *אִשָּׁה, *virago.* *Theod.* Gen. II, 23. *Tychsenius* putat, eum legisse hebraeo-graece ἴσσα, quod cum 3. fut. Kal יִשָּׂא, *assumet*, quoad sonum congruebat. *Hieronymus* ad h. l.: *Theodotio aliam etymologiam suspicatus est*, *dicens: haec vocabitur* assumtio, *quia a viro sumta est.* Sed vide ad h. l. *Drusium.* – מַשָּׂא masc. *onus*, deinde *prophetia*, *praedictio*, a נָשָׂא, quod, ut *ferre* apud *Tacitum*, saepius *dicere* notat, et singulatim, quum de iudicibus praedicabus, *decernere*, *sententiam ferre s. dicere* in utramque partem. 2 Reg. IX, 25. κύριος ἐλάλησεν ἐπ' αὐτὸν τὸ λῆμμα τοῦτο, Dominus locutus est super illum hanc *prophetiam.* Vide et Ier. XXIII, 33. ad quem locum *Olympiodorus* in *Catena Ghislerii* p. 585. λῆμμα, ὀργὴ μετὰ θυμοῦ, ἐκ τοῦ τὸν ἰσχυρότερον λαβόντα τὸν ἀσθενέστερον καταῤῥηγνύναι. καλεῖται δὲ λῆμμα καὶ ὁ χρηματισμός, h. e. *oraculum*, non *quaestus*, ut *Ghislerius* male transtulit. *Moschopulus:* λήμματα, αἱ προφητεῖαι, ἃς ἔλαβον οἱ προφῆται ἀπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Conf. *Drusii Quaest. Ebr.* lib. I. c. 57. Vide et Nah. I, 1. Hab. I, 1. Mal. I, 1. In *Gloss. MSS. in Proph.* λῆμμα redditur βουλή, φρόνημα. – מַשְׂאֵת foem. 2 Par. XXIV, 6. τὸ κεκριμένον λῆμμα ὑπὸ Μωϋσέως. *munus a*

Mose constitutum. In *Lex. Cyrilli MS.* λῆμμα et apud *Hesych.* λῆμα inter alia explicatur δῶρον. *Thren.* II, 14. εἴδοσάν σοι λήμματα μάταια, viderunt aut potius ediderunt tibi *vaticinia* vana. *Olympiodorus* ad h. l. προφητείας ψευδεῖς. *Suidas, Lex. Cyrilli MS. Bar. et Brem.* λήμματα, προφητεῖαι. λέγεται δὲ καὶ τὰ ἐξ οἰκείας καρδίας ἀποφθέγματα. – שְׂאֵת, *excellentia.* Iob. XXXI, 23. ἀπὸ τοῦ λήμματος αὐτοῦ οὐχ ὑποίσω, *potentiam* eius non tolerabo. Hab. I, 7. ubi *Bahrdtio* λῆμμα esse videtur i. q. προσωποληψία, מְשֹׂא פָּנִים. Confer quoque notata supra s. v. δεινά. In *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λῆμμα inter alia ἀξίωμα, et apud *Hesychium* λῆμα inter alia exponitur δύναμις, et ἀξίωμα, et ἀνδρεία. Conf. et *Suidam* v. λῆμα.

ΛΗΝΟΒΑΤΕ'Ω, calco in torculari. דָּרַךְ, *calco. Symm.* Ierem. XXV, 30. *Syrus* Ierem. XLVIII, 33. ληνοβατοῦντες.

ΛΗΝΟ'Σ, torcular, lacus torcularis, i. q. ὑπολήνιον, it. *aquarium.* גַּת, *torcular.* Ind. VI, 11. Ies. LXIII, 2. Thren. I, 16. – גִּתִּית, *Gittith, musicum instrumentum* vel *melodia.* Ps. VIII, 1. *Aqu. Symm.* LXX Ps. LXXX, 1. LXXXIII, 1. ὑπὲρ τῶν ληνῶν. *pro torcularibus.* Legerunt הַגִּתּוֹת. Iuxta hanc explicationem inscriptio illa in Psalmis citatis indicat, quod tempore, quo post collectas fruges de area et torculari festum tabernaculorum celebraverint Iudaei, iidem Psalmi cantari debuerint. Cf. Deut. XVI, 13. – *יֶקֶב, *lacus torcularis.* Num. XVIII, 27. 30. Thren. I, 16. Hos. IX, 2. et alibi. – מַמְּגֻרוֹת plur. *granaria.* Ioel. I, 17. Ob verba sequentia suspecta mihi est vox ληνοί, cuius loco tamen aliam substituere non valeo. *Bahrdtio* in *Apparatu critico* ad h. l. p. 128. videtur vox hebr. etiam habuisse significatum *torcularium*, quem etiam *Syrus* expressit. – פֻּארָה, *ramus. Symm. Theod.* Ies. X, 33. Legerunt פּוּרָה, *torcular.* Ita quoque *Targum.* – פּוּרָה. *Symm.* Ies. LXIII, 3. – רְהָטִים plur. *canales.* Gen. XXX, 39. 42. ἐν τοῖς ληνοῖς τῶν ποτιστηρίων τοῦ ὕδατος, in *alveis* aquariorum. Sic ληνοὺς λειμῶνος, prati *aquaria,* ad quae nempe Apollinis boves agerentur, dixit *Homerus* aut quisquis auctor *hymni in Mercurium* v. 104. *Callimachus H. in Dian.* v. 166. ὑποληνίδας ὕδατος vocat, ubi *Schol.* ὑποληνίδας interpretatur πυέλους, ποτίστρας. Confer *Spanhemii Obss. in Callim.* p. 246. *Hesych.* ληνοί, σωροὶ (*Guietus* rectius σοροί), πύελοι, καὶ τῶν ἁρμάτων δίφρων αἱ κοιλότητες. Idem: ληνός, ὅπου σταφυλὴ πατεῖται. – Vide quoque supra s. v. ἀπαρχή.

ΛΗ͂ΞΙΣ, (a λήχω pro λαγχάνω, *sortior, compos sum, potior,* ac bene distinguendum a λῆξις, *finis, cessatio,* quod a λήγω, *desino,* descendit) est in universum *adeptio, possessio alicuius rei, sive sorte s. haereditate nobis contingat.* Sirac. X, 25. sec. *Compl.* πρὸ λήξεως ἀρχὴ (lege ἀρχῆς) φόβος κυρίου, ante *adeptionem* regni (opponitur ei ἐκβολὴ ἀρχῆς) praecedit

timor Dei. *Ioseph. de B. I.* IV, 1, 1. T. II. p. 263. *Havere.* τῆς δὲ Ἀγρίππα λήξεως αὕτη ἦν, ad *ditionem* Agrippae pertinebat. *Hesych.* λήξεως, κληρονομίας, τελειώσεως, μερισμοῦ. Idem: λῆξις, τελείωσις, ἀποκλήρωσις, ἡ ἐπὶ μερίδι διακληροῦσθαι. Conf. *Suiceri Thes. Eccles.* T. II. p. 233. et *Ezech. Spanhem.* ad *Callimachi H. in Iov.* v. 8. p. 54. Caeterum Sirac. l. c. alii legere malunt προλήψεως, h. e. *amplificationis* regni. *Tigurina* autem reddidit: *ne deficiat imperium, obstat religio Domini.* Sed quocunque modo vertas, sensus erit hic: *principes pietate sua et religione obtinent, confirmant et perpetuant imperium.*

*ΛΗΠΤΟ'Σ, *captus.* Vide supra s. λαμβάνω.

*ΛΗ'ΡΟΣ, *nugae, ineptiae.* 4 Maccab. V, 11. *Zonarae Lex.* col. 1302. λῆρος, ἡ φλυαρία. Vide *Lex. N. T.* s. h. v.

ΛΗΡΩ'ΔΗΣ, *nugatorius.* 2 Macc. XII, 44.

ΛΗΣΤΕΥ'Ω, *praedor, praedonem ago.* פָּשַׁט, idem. *Quint. Ed.* Hos. VII, 1. ληστεύει. Vide et 3 Esdr. IV, 23.

ΛΗΣΤΗ'ΡΙΟΝ, *praedonum agmen et receptaculum, latrones.* גְּדוּד, *turma.* 2 Par. XXII, 1. *Symm.* Hos. VII, 1. Vide et LXX 2 Par. XXXVI, 5. ubi nihil pro hac voce in textu hebr. legitur. *Ioseph. A. I.* XX, 5. ἡ σύμπασα ἰουδαία λῃστηρίων ἐπλήσθη. Vide s. κριτήριον et πειρατήριον.

ΛΗΣΤΗ'Σ, *latro, praedo', praedator.* גְּדוּד, *turma.* Ierem. XVIII, 22. Hos. VII, 1. - פָּרִיץ, *effractor, latro.* Ierem. VII, 10. - *צָבוּעַ, *hyaena. Inc.* Ierem. XII, 9. Bene: nam *hyaena* est imago hominis *rapacis ac violenti.* Confer ad h. l. *Montf.* - רָכִיל, *detractor.* Ezech. XXII, 9. - שׁוֹדֵד part. *vastator.* Abd. v. 5. Ep. Ierem. 12. 15. Sirac. XXXVI, 26.

*ΛΗΣΤΡΙΚΟ'Σ, *praedatorius.* גְּדוּדִים. *Quint. Ed.* Hos. VI, 9. ὡς λοχὸς πολυχειρίας ληστρικῆς. Vide infra s. v. πολυχειρία.

ΛΗΣΤΡΙ'Σ, *praedatrix.* שָׁדוּד part. Pah. *vastatus. Symm.* Psalm. CXXXVI, 11. Cum *Syro* et *Thargum.* active accepit, quod probat *Lud. de Dieu* ad h. l.

ΛΗ'ΨΙΣ, *acceptio.* אִשָּׁה, *virago. Theod.* Gen. II, 23. quasi אִשָּׁה sit a נָשָׂא. Vide supra s. v. λῆμμα. - לֶקַח. *Aqu.* Prov. XVI, 23. *Symm.* et *Theod.* ἐπιδοχή. - *מַלְקוֹחַ, *captura, praeda. Symm.* Ies. XLIX, 24. ubi λῆψις notat *id quod captum est, praedam.* LXX τὰ σκῦλα. Sir. XLI, 25. XLII, 9. δόσις καὶ λῆψις. - Vide quoque supra s. δῶρον.

ΑΙ'ΑΝ, *valde.* מְאֹד, idem. *Theod.* Gen. I, 31. Legitur praeterea Ps. CXXXIX, 19. pro τί ἄν, qui tamen error etiam in *Vulg. Arab.* et *Syr.* vers., quae omnes ex graeca hic factae sunt, est transfusus.

ΛΙ'ΒΑΝΟΣ, *mons Cananaeae*, ubi *thus* nascitur, alias *Antilibanus* dictus, de quo conf. *Relandus Palaest.* lib. I. c. 48. לְבָנוֹן. Ios. XI, 17. et alibi passim. Vide et supra s. v. *κέδρος τοῦ Λιβάνου*. Ps. XXXVI, 35. ubi pro רַעֲנָן legerunt לְבָנוֹן, aut ita ex aliis locis verterunt, ubi *cedri Libanon* in simili contextu commemorantur.

ΛΙ'ΒΑΝΟΣ, *saltus Hierosolymis*. לְבָנוֹן. 1 Reg. VII, 2. X, 17. 21. Cant. VII, 4.

ΛΙ'ΒΑΝΟΣ, *thus*, *lacryma odorata*. לְבֹנָה, idem. Lev. II, 1. Cant. IV, 14. Ierem. VI, 20. et alibi. Vide et Sirac. XXIV, 18. Solent alias grammatici docere, quod λίβανος *arborem thuriferam*, λιβανωτὸς autem *thus* significet. *Hesych.* λίβανος, τὸ δένδρον καὶ τὸ ὄρος. λιβανωτὸς δὲ ὁ καρπὸς αὐτοῦ, εἶδος θυμιάματος. *Phrynichus* de *voc. Att.* λίβανος λέγεται δένδρον, τὰ δὲ θυμιώμενον λιβανωτός. *Gloss. Brem.* λίβανος, τὸ δένδρον, ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ λιβανωτός. Sed non apud LXX solum, sed etiam apud *Aristotelem Meteor.* lib. IV. c. 10. et apud alios auctores λίβανον notare etiam λιβανωτὸν, observant *Intt.* ad *Hesych.* s. h. v. Vide *Ol. Celsii Hierobot.* T. I. p. 231.

**ΛΙΒΑΝΟ'Ω*, i. q. λιβανίζω, et λιβανωτίζω, *thure misceo*, *thure imbuo*. 3 Macc. V, 45. εὐωδέστατα πόματα οἴνου λελιβανωμένου, suavissimus potus vini thure mixti, qui sc. elephantibus porrigebatur ad furorem illorum excitandum.

ΛΙΒΑΝΩΤΟ'Σ, *thus*. לְבֹנָה, idem. 1 Par. IX, 29. Adde Cant. III, 6. et vid. *Bod. a Stapel* ad *Theophr. Hist. plant.* IX, 4.

ΛΙΓΥ'ΡΙΟΝ, lat. *ligurius*, etiam *lyncurius*, ut vocatur ab *Hieronymo* in *Epist.* ad *Fabiolam*. Est *succinum* s. *electrum*, quod alni ad Padum exsudant, diciturque *Ligurium*, quod is fluvius e Ligurum finibus oriatur. *Plin. H. N.* XXXVII, 2. *Strabo* lib. IV. Contra alii (v. c. *Solin.* c. 8. *Isidorus* lib. XII. *Origin.* c. 2. et lib. XVI. c. 8.) statuunt, lyncurium fieri e lyncis urina concreta, quam ipsamet bestia sciens in pretio haberi ac quaeri egestam arenis contegit, ibique in gemmam pretiosam glaciari et concrescere. Sed reiicit hanc fabulam *Brodaeus Miscell.* III. c. 10. et *Franc. Rueus* lib. II. de *gemmis* c. 26. לֶשֶׁם, *hyacinthus*, *cyanus*. Exod. XXVIII, 19. ubi codd. nonnulli *Holm.* λιγυρὶς et alii corrupte ληγυρὶς habent. Vide quoque ib. XXXIX, 10. Legitur quoque Ezech. XXVIII, 13. qui locus deest in *Trommii Concord. Gr.* Conf. *Braunium* de *vestitu sacerdot. hebr.* lib. II. c. 14. §. 151. sequ. et *Spanhem.* in *Callim.* p. 189.

**ΛΙ'ΓΥΡΙΣ*. Vide s. v. λιγύριον.

ΛΙΘΑ'ΖΩ, *lapido*, *lapidibus obruo*. סָקַל, idem. 2 Sam. XVI, 6. 13.

**ΛΙΘΑΌΡΙΟΝ*, *acervus lapidum.* עִי, *acervus, tumulus. Aqu.* Ps. LXXVIII, 1. *Hieron. in acervos lapidum.* Scribitur ibi etiam λιθόριον.

ΛΙΘΕ'Α. Hac voce *Aquila* reddidit כֶּתֶם Cant. V, 11. *Trommio* in *Concord.* illa exponitur *pretiositas. Montfauconus* autem eandem in casu quarto positam putans, *lapidem* interpretatur. Esset ergo a λιθεύς, quae vox apud Graecos alias non occurrit. LXX alias כֶּתֶם etiam per λίθον interpretantur. Vide mox in λίθος. Vox λιθία occurrit apud *Strabonem Geogr.* IX. p. 668. A. XV. p. 1045. S. Confer quoque *Salmasii Exerc. Plin.* p. 762. qui *Aquil.* λιθία seu λιθίαν χρυσίον scripsisse coniicit. *Ambrosius* transtulit: *petram aurum.*

ΛΙ'ΘΙΝΟΣ, *lapideus, marmoreus.* אֶבֶן, *lapis.* Gen. XXXV, 14. Exod. XXIV, 12. et alibi saepe. - אַבְנָא chald. Dan. V, 4. 24. - *עֵץ, *lignum.* Deut. X, 1. sec. cod. *Alex.* Sed pro λιθίνην reponendum ibi est ξυλίνην, ut e v. 3. luculenter apparet. Vox λιθίνας, quae paulo ante legitur, sine dubio huic errori ansam dedit. - *שֵׁשׁ, *marmor.* Esth. I, 6. ubi verba καὶ λίθινοι sunt alius interpretis, et desunt a cod. *Arundeliano.* Λίθος vero et λίθινος de *marmore* dici, docuit *Fischerus* de *Vers. GG. V. T.* p. 86. Sir. XVII, 15. καρδία λιθίνη, metaph. *animus contumax, qui non movetur praeceptis divinis, iisque obedientiam denegat.* (Lapidea enim sunt dura et obstinata. Conf. Ezech. XXXVI, 26.) Opponitur ei καρδία σαρκίνη. Sic apud *Ennium: Lapideo* sunt *corde* multei, quos non miseret neminis: ubi vide notas *Hieron. Columnae* p. 394. Conf. quoque *Broukhusium* ad *Tibullum* I, 1, 78.

ΛΙΘΟΒΟΛΕ'Ω, *lapides iacio, lapido.* סָקַל. Ex. VIII, 26. XVII, 4. XIX, 13. et alibi. - רָגַם. Lev. XX, 2. 27. Ez. XVI, 39. et alibi.

ΛΙΘΟΒΟΛΙ'Α, *lapidatio.* רָגוֹם, *lapidando. Inc.* Lev. XXIV, 16. Ita quoque LXX sec. cod. *Oxon.* Reliqui libri habent λίθοις.

ΛΙΘΟ'ΒΟΛΟΝ, sc. μηχάνημα, *tormentum s. machina iaciendis lapidibus accommodata:* sub quo nomine etiam *catapultae* intellegi possunt. 1 Macc. VI, 51. Adiectivo λιθόβολος usus est *Schol. Ven.* ad *Hom.* Il. III. v. 355. V. *Valckenar.* ad *Eurip. Phoen.* v. 1069.

ΛΙΘΟΛΟΓΕ'ΟΜΑΙ, *in acervum lapidum redigor.* עִיִּים הָיָה, *acervus lapidum fio. Aqu.* Mich. III, 12. λιθολογηθήσεται.

ΛΙΘΟΛΟΓΙ'Α, *acervus lapidum.* עִיִּים, idem. *Aqu.* Ps. LXXVIII, 1. Sermo autem ibi est de *lapidum collectorum congerie ex agris mundatis*, e quibus lapidibus tuguria, unde custodiri poma solent, muri atque maceriae exstrui solent, unde LXX l. l. habent ὀπωροφυλάκιον. Caeterum λιθολογία reperitur quoque in *Moeride* p. 55. ubi conf. *Pierson.*

**ΛΙΘΟ'ΡΙΟΝ* et *ΛΙΘΥ'ΡΙΟΝ*. Vide supra s. λιθαόριον.

ΛΙ'ΘΟΣ, *lapis*, *lapis pretiosus*, *gemma*, it. *pondus*, *ara*, et *marmor*. *אָבֵל, *Abel*. 1 Sam. VI, 18. Plerique stabunt, eos אֶבֶן legisse. Sc. si superior ductus τοῦ ל aut usu deletur aut non satis distincte pingitur, figura eius τοῦ נ valde venit similis. Sed secundum *Buxtorfium* in *Anticrit*. p. 572. אבל sumserunt pro אֶבֶן per commutationem literarum Lamed et Nun, sicut dicitur נִשְׁכָּה et לִשְׁכָּה. – אֶבֶן. Gen. II, 12. XI, 3. Exod. VII, 19. et alibi saepius. Zach. V, 8. τὸν λίθον τοῦ μολίβδου, *pondus* plumbi. *Vulg. massa plumbi*. *Theod*. Prov. XVII, 8. λίθος, *lapis pretiosus*, *gemma*. *Phavor*. λίθος, ἀρσενικῶς τὸ ἁπλῶς· καὶ ἡ λίθος δὲ ἐπὶ τῶν τιμίων καὶ λαξευομένων. Conf. *Suidam* v. λίθος, et quae ex *Moschopulo* affert *Drusius* in *Fragm*. p. 1146. – אֶבֶן et אַבְנָא chald. Dan. II, 34. 35. 45. VI, 17. – אָבְנַיִם, dual. *sellae figulorum*. Ierem. XVIII, 3. Legerunt הָאֲבָנִים. – בָּמָה, *excelsum*. 2 Reg. XXIII, 15. συνέτριψε τοὺς λίθους αὐτοῦ, confregit aras eius. Ita *Demosthenes oratione contra Cononem* apud *Harpocrationem* et *Suidam* v. λίθος: Τῶν τε παρόντων καθ᾽ ἕνα ἡμῶν οὑτωσὶ πρὸς τὸν λίθον ἄγοντες καὶ ἐξορκοῦντες. Hodie apud *Demosthenem* pro πρὸς τὸν λίθον legitur πρὸς τὸν βωμόν. Sed vocem λίθον ex auctoritate Grammaticorum *Demostheni* restitui debere docuit post *Meursium Lect. Att.* lib. I. c. 6. *Küsterus* ad *Suidam*. *Hesychius*: λίθος, βωμός. Accedit, quod alias tam apud Athenienses quam alias gentes ad aram iurare consueverint. Vide *Hesychium* s. ἀγχιστίνδην, et *Wonnae* Diss. de *ara ignoti Dei* (Tom. II. *Thes. Dispp.*) cap. I. §. 7. *Syrus* Ezech. XX, 29. ubi λίθος vel potius λίθοι notat *aram e lapidibus exstructam*, ubi vid. *Montf*. – *כֹּהֵן, *sacerdos*. Ios. IV, 11. ubi loco הַכֹּהֲנִים legerunt הָאֲבָנִים. Conf. *Procop. Cat. Niceph.* p. 24. ac ad h. l. *Scharfenbergium*. Vide quoque *Tychsen. tentam*. p. 92. – כֶּתֶם, *aurum insigne*. Ies. XIII, 12. Adde *Symm*. Cant. V, 11. sec. *Theodoretum* λίθοι τίμιοι. – *לְבֵנָה, *later*. Exod. XXIV, 10. λίθου sec. codd. *Holm*. Bene quoad sensum. – נֶגֶב, *auster*. *Aqu. Symm*. 1 Sam. XX, 41. τὸν λίθον. Vide *Eusebium Onom*. v. ἐργάβ, ubi vide *Bonfrerium*. Legerunt רֶגֶב, quod *lapidem* notat. – סָקוֹל infin. *lapidando*. Exod. XIX, 13. XXI, 28. – פְּנִינִים plur. *margaritae*. Thren. IV, 7. ubi loco ὑπὲρ λίθον, quod male coniungitur cum sequenti voce σαπφείρου, reponendum videtur *Cappello* in *nott. critt.* ad h. l. ὑπὲρ λίθους (sc. τιμίους) σύπφειρος τὸ ἀπόσπασμα αὐτῶν. – צְרוֹר, *lapillus*. 2 Sam. XVII, 13. – רָגוֹם infin. *lapidando*. Lev. XXIV, 16. – שֹׁרֶשׁ, *radix*. Iob. VIII, 17. Ita *Bielius Trommium* secutus. Sed sine dubio l. c. transpositio sententiarum facta est, ut συναγωγὴ λίθων ad בֵּית־אֲבָנִים in fine huius commatis referendum sit. Vide supra s. v. κοιμάομαι. Sir. VI, 21. ubi λίθος δοκιμασίας non est *lapis pretiosus*, ut *Syrus* vertit; hic

enim non abiici solet; sed lapis probationis s. probator, quo probatur et exploratur, quantae essent vires et robur alicuius. Solebant enim olim certare viribus, quis magis grandem et ponderosum lapidem (discum) ferre posset. Confer Zach. XII, 3.

**Λι'θοι ἘΚΛΕΚΤΟΙ'*, *electi lapides.* נִצְחָה, nomen proprium. Ierem. XXXI, 39. Num legerunt גְּלָל? Certe hanc vocem Esr. V, 8. ita transtulerunt. - Vide quoque alibi *Πάριος* vel *Πάριοι*, *πολυτελής*, *σάπφειρος*, *σμαραγδίτης*, *σμυρίτης*, *τετράπεδοι* vel *τετράποδοι*, *τίμιος*, et *τορευτός*.

ΛΙΘΟ'ΣΤΡΩΤΟΝ, subintellegendum videtur *ἔδαφος*, *pavimentum lapidibus stratum* vel *tessellatum.* רָצוּף part. Pah. *stratus.* Cant. III, 10. - רִצְפָה, *pavimentum stratum.* 2 Par. VII, 3. Esth. I, 7. Vide *Lex. N. T.* s. h. v. et *Bibl. Angl.* T. II. p. 470. sequ.

ΛΙΘΟΥΡΓΕ'Ω et *ΛΙΘΟΥΡΓΙ'ΖΩ*, *lapides incido.* חֲרֹשֶׁת, *incisio.* Ex. XXXV, 30. *λιθουργῆσαι* (al. *λιθουργίσαι*) *τὸν λίθον.*

ΛΙΘΟΥΡΓΙΚΟ'Σ, *lapides incidens*, *lapidarius*, *ad lapidicinam pertinens.* חֲרֹשֶׁת אֶבֶן, *incisio lapidis.* Exod. XXXI, 5. *τὰ λιθουργικὰ*, *ars incidendorum lapidum*, i. q. *λιθουργικὴ τέχνη.*

ΛΙΘΟΥΡΓΙΚΗ' ΤΕ'ΧΝΗ, *ars incidendorum lapidum; lapidaria ars.* חָרָשׁ אֶבֶן, *faber lapidis*, i. e. *lapicida.* Exod. XXVIII, 11.

ΛΙΘΟΥΡΓΟ'Σ, *lapicida*, *lapidum sculptor*, *lapidarius.* Sir. XLV, 13.

ΛΙΘΥ'ΡΙΟΝ, *acervus lapidum.* עִיִּים, idem. *Aqu.* Ps. LXXVIII, 1. *Hieronymus Epist. ad Suniam: In Ebraeo* לְעִיִּים *scriptum habetur, quod Aquila vertit λιθύριον, i. e. acervum et cumulum lapidum, quibus vineae et agri purgari solent.* Scribitur etiam ibi *λιθόριον* et *λιθαόριον.*

ΛΙΘΩ'ΔΗΣ, *lapidosus.* Sir. XXXII, 21.

ΛΙΚΜΑ'Ω, *ventilo*, *vanno dispergo*, *dissipo.* הָסֵף chald. Aph. a סוּף, *consumo.* Dan. II, 44. *λεπτυνεῖ καὶ λικμήσει πάσας τὰς βασιλείας*, comminuet et in minutissimas quasi partes redacta dissipabit omnia regna, haud secus ac paleae a vento dissipari solent. Vide ad h. l. *Scharfenbergium* et *Alberti* ad Matth. XXI, 44. p. 124. - *הָרִים, *montes.* Ies. XVII, 13. *λικμῶντες*: ubi *Cappello* in *nott. critt.* p. 506. accepisse videntur pro infin. Hiph. verbi רוּם, nam *λικμῶντες* ventilando elevant in altum paleam et pulverem. - זָרָה. Ruth. III, 2. 1 Reg. XIV, 15. Ies. XXX, 22. et alibi. *Theod.* Iob. XVIII, 16. et Prov. XX, 8. - זֹרֶה בָרַחַת וּבַמִּזְרֶה, *ventilo pala et vanno.* Ies. XXX, 24. *ἐν κριθῇ λελικμημένῃ*, cum hordeo ventilato. *Hesych.* *λελικμημένη*, *κοσκινευθεῖσα*, *πτυασθεῖσα ἐπ' ἀνέμῳ.* Idem: *λικμῶντες*, *ἀλοοῦντες* (lege *ἀλοῶντες*), *ἢ τὰ ἄχυρα ἀπὸ τοῦ σίτου διαχωρίζοντες.* - נוּעַ : הֵנִיעַ, Kal et Hiph. *moveo*, *moveor.* Amos.

IX, 9. – מחה Pih. *expurgo*. Ezech. XXVI, 4. λικμήσω τὸν χοῦν αὐτῆς ἀπ' αὐτῆς, *dissipabo* pulverem eius ab illa. – שׂער Pib. (שׂ pro ס). *Theod.* LXX Iob. XXVII, 21. λικμήσω αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, *dispergam* illum de loco suo. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λικμῶ, κοσκινεύω, διασκορπίζω. *Suidas* addit πτυάζω. Sir. V, 11. μὴ λίκμα παντὶ ἀνέμῳ, ne tua ad omnium voluntatem facta et instituta nullo delectu habito accommodes. Conf. Ephes. IV, 14. Λικμᾶν h. l. intransitive ponitur, *ee ventilare*, aut *huc et illuc agitari*.

*ΛΙΚΜΗΤΟ'Σ. כְּבָרָה, *cribrum*. Amos IX, 9. sec. *Compl.* ἐν λικμητῷ. Fortasse scripserunt λικμητηρίῳ (*ventilabro*), ut λικμητῷ ex compendio scribendi ortum sit.

ΛΙΚΜΗ'ΤΩΡ, *ventilator*, *dissipator*. מְזָרֶה part. Pih. *dissipans*. Prov. XX, 26.

*ΛΙΚΜΙ'ΖΩ, *trituro*. נוע : הֵנִיעַ, Kal et Hiph. *moveo*, *moveor*. Amos. IX, 9. sec. *Alex.* Forte legendum λικνιῶ.

ΛΙΚΜΟ'Σ, *ventilabrum*, *vannus*. כְּבָרָה, *cribrum*. Amos. IX, 9. ὃν τρόπον λικμᾶται ἐν τῷ λικμῷ, quemadmodum ventilatur ventilabro. *Hesych.* λικμῷ, πτύῳ.

*ΛΙ'ΜΑ. יֶתֶר, *residuum*, *reliquiae*. 2 Sam. XXI, 2. sec. cod. *Alex.* ubi reponendum est aut λίμμα aut λεῖμμα.

ΛΙΜΑΓΧΟΝΕ'Ω, *fame ango*, *vexo et affligo*. הִרְעִיב Hiph. *esurire facio*. Deut. VIII, 3. ἐλιμαγχόνησε, *fame te afflixit*. *Symm. Theod.* Prov. X, 3. λιμαγχονήσει. *Phavorin.* λιμαγχονῶ, πνίγω (ita quoque *Suidas*), λιμάσσω. Λιμαγχονεῖν in verborum insolentium et aevo recenti suspectorum numero habet *Gatakerus* de *stylo N. T.* c. 6. nec *Hemsterhus.* ad *Aristoph. Plut.* pag. 87. antiqui scriptoris auctoritate vindicare potnit.

*ΛΙΜΑΙ'ΝΩ, *fame laboro et affligo*. Sirac. XXVIII, 27. ubi tameo pro λιμανεῖται, quod habet *Ald. et Basil.*, in reliquis libris rectius legitnr λυμανεῖται.

ΛΙΜΗ'Ν, *portus*. מָחוֹז, idem. Ps. CVI, 30. 3 Esdr. V, 78. 1 Macc. XIV, 5. 2 Macc. XII, 6. 9.

ΛΙ'ΜΜΑ, pro λεῖμμα, *reliquum*. שְׁאֵר, *caro*. *Inc.* (sine dnbio *Aquila*) Levit. XVIII, 16. Non legit שְׁאָר, *reliquias*, nam שאר quoque, ut arab. سُؤْر, proprie *partem reliquam* significat. Ibid. v. 17. in *Hex. Montf.* perperam editnm est: ומה היא *A.* μῦσος λῖμμα ἐστί: nam λῖμμα αὐτῆς, quod cum זִמָּה nullo modo conciliari potest, pertinet ad praecedens שַׁאֲרָה. Caeterum pro hebr. יֶתֶר, *residuum*, legitur quoque apud *Theodot.* Ierem. XXVII, 19.

ΛΙ'ΜΝΗ, *stagnum*, *lacus*. אֲגַם, idem. Psalm. CVI, 35. CXIII, 8. *Incert.* Exod. VII, 19. – בְּרֵכָה, *piscina*. Cant. VII, 4. *Aqu.* Cohel. II, 6. 1 Macc. XI, 35. λίμνας ἁλὸς, h. e.

foveae mari proximae, in quibus parabatur sal vi solis. *Vulg. areae salinarum.*

ΛΙΜΟΚΤΟΝΕ'Ω, fame eneco. הִרְעִיב Hiph. *esurire facio.* Prov. X, 3. Legitur apud *Strabonem* XI. pag. 787. A. *Hippocr. de rat. vict.* pag. 406, 8. Vide quoque *Budaeum Comm. gr. l.* p. 454. *Col.*

ΛΙΜΟ'Σ, fames. כָּפָן, *esuries. Inc.* et LXX Iob. XXX, 3. - מַדְהֵבָה, vulgo *pensio auri. Aqu.* Ies. XIV, 4. Vulgo statuunt, eum legisse מַרְעֵבָה. Sed longe probabilius est, eum respexisse ad דָּאַב, quasi מַדְהֵבָה idem sit quod מַרְאֵבָה. Nam דָּאַב LXX aliquando reddunt per πεινᾶν, *esurire*, unde מַדְאֵבָה foret *esuries, fames.* - בָּהַק, *rudo. Symm.* Iob. VI, 5. στένει λιμῷ. Sed vide infra in fine huius articuli. - צָמָא, *sitis.* Amos. VIII, 11. λιμὸν ἄρτου, famem panis. - *רָעָב, *fames, cibi penuria. Aqu.* et LXX Gen. XII, 10. XXVI, 1. Exod. XVI, 3. et alibi. - רָעֵב, *famelicus.* Iob. XVIII, 11. Ies. VIII, 21. - רַעְבוֹן. Psalm. XXXVI, 20. Praeterea legitur apud *Symm.* Iob. VI, 5. ubi λιμῷ (*prae fame*) voci στένει de suo addidit, nihil enim ei respondet in textu hebr. Idem valet de verbis ὑπὸ λιμοῦ μεγάλου apud LXX Iob. XXX, 4. quae sunt sensus causa addita.

**ΛΙΜΩ'͵ ΠΙΕ'ΖΟΜΑΙ, fame premor. Symm.* Thren. V, 6. pro לִשְׂבַּע לָחֶם, *ut saturaremur pane*, sc. tempore famis, λιμῷ πιεζόμενοι προσεδράμομεν. Sensum expressit.

ΛΙΜΩ'ΔΗΣ, famelicus. Ἠχέω λιμῶδες, *sono famelicum.* נָהַק, *clamo, rudo, rugio. Symm.* Iob. XXX, 7. Vide sub ἠχέω, et ad h. l. *Montfauconium.*

ΛΙΜΩ'ΤΤΩ, fame laboro, esurio. הָמָה, *strepo, fremo.* Ps. LVIII, 7. 16. λιμώξουσιν ὡς κύων. *Bochartus Hieroz.* P. II. l. II. c. 55. p. 665. ibi pro λιμώξουσιν legendum censet μαιμάξουσιν, cum verbum הָמָה, quo hic utitur Psaltes, commune nihil habeat cum iis verbis, quae *famem* vel *esuriem* significent. Sed in eo fallitur. Nam הָמָה, quod de *quolibet strepitu* dicitur, ad *canum* (famelicorum) *ululatum* h. l. transfertur, et vocem מְהוּמָה Deut. XXVIII, 20. LXX reddiderunt ἐκλιμίαν, *Symm.* ἀχορτασίαν, *Vulgatus esuriem.* Cum ergo falso plane fundamento nitatur correctio ista, et ipsa procul dubio falsa erit. Vide *Grabii Proleg. in LXX Intt.* T. IV. c. 4. §. 7. Fortasse rectius quis coniiceret, LXX οἰμώξουσι, *gement*, scripsisse, sed nec hac coniectura, cui similitudo literarum arridet, opus est. *Hesych.* λιμώττοντος, πάνυ πεινῶντος.

ΛΙ'ΝΕΟΣ, contr. λινοῦς, *lineus.* בַּד, *linum.* Lev. XVI, 4. χιτῶνα λινοῦν - περισκελὲς λινοῦν - ζώνῃ λινῇ - κίδαριν λινῆν. Vide et v. 23. 32. Hic per linea vestimenta non intelligenda linea stricte accepta, sed ex gossypio vel lana arborum facta, et alias *xylina* et *byssina* appellata. Vnde et *Chal-*

daeus hebr. בַּר per בּוּצָא, *byssum*, interpretatur, et LXX alias eandem vocem *βύσσινον* reddunt. Vide 1 Par. XV, 27. Conf. Apoc. XV, 6. ubi *λίνον καθαρὸν καὶ λαμπρὸν* procul dubio idem est, quod Apoc. XIX, 8. *βύσσινον καθαρὸν καὶ λαμπρόν.* Sic et *Philo lib. de somn.* p. 597. vestem, qua summus sacerdos intima sacraria penetravit, vocat *ἐσθῆτα λινῆν βύσσου τῆς καθαρωτάτης πεποιημένην.* Et alii auctores vestes xylinas lineas appellare, et per *linum* xylinum linum intellegere solent. Sic *Herodotus* lib. II. c. 37. de sacerdotibus Aegyptiorum, quos *Plinius* lib. XIX. c. 1. *vestes xylinas amasse* refert, ita: *ἐσθῆτα δὲ φορέουσι οἱ ἱερέες λινέην μούνην.* Et poetis sacerdotes illi passim dicuntur *linigeri.* Vide *Demsterum* ad *Rosini Antiqu. Rom.* p. 423. et *Spencerum* de *legibus hebr. rit.* lib. III. c. 5. sect. 2. p. 837. Conf. et *Oldermanni* Diss. de *Vestibus byssinis Pont. Max.* in *Expiat. festo* §. 4. et *Schlaegeri Comment.* de *numo Hadriani plumbeo* p. 147 sequ. Neque dubitat *Bielius*, quin *Diodorus Sic.* lib. V. p. 320. de sacerdotibus in Pauchaia insula Oceani circa Arabiam memorans, quod *στολὰς λινᾶς τῇ λευκότητι καὶ μαλακότητι διαφόρους* gestaverint, per illas pariter *xylinas* s. *byssinas* intellexerit. – בִּשְׁתָּה, *linum.* Lev. XIII, 48. 52. Deut. XXII, 11. Ier. XIII, 1.

ΛΙΝΟΚΑΛΑ΄ΜΗ, *stipula lini*, aut: *linum, a quo decussum semen.* פִּשְׁתֵּי עֵץ, *lina ligni.* Ios. II, 6. *ἔκρυψεν αὐτοὺς ἐν λινοκαλάμῃ*, abscondebat illos *inter lini culmos* aut *lini fasciculos*, *λίνου ἀγκαλίδας*, ut *Iosephus* expressit. Vide ad h. l. *Bonfrerium* et *Dathium. Gloss. in Octat.* *λινοκαλάμη, ξυλοκαλάμη.* Sic etiam *Lex. Cyrilli MS. Brem.* nisi quod pro *ξυλοκαλάμη* vitiose ibi legatur *ξυλοκανάβη.* In Nothis *Dioscoridis* *λινοκαλαμὶς* Romanis *linum agreste* et Afris *ζεραφοῖς* dicta perhibetur, pro quo *Bochartus Chan.* l. II. c. 15. pag. 834. legendum censet *ζηραφειστά*, i. e. זֶרַע פִּשְׁתָּה. *Braunius* autem de *Vest. Sacerd. Hebr.* lib. I. c. 6. §. 95. mavult *ζεραφιστά.* Vide quoque *Suidam* s. v. *ἀμοργίς.* *Schol. Aristoph.* ad *Lysistr.* v. 736. et *Eustath.* in *Dionys. Perieg.* v. 525.

ΛΙ΄ΝΟΝ, *linum.* פִּשְׁתָּה, idem. Exod. IX, 32. Prov. XXXI, 13. *Aqu. Theod.* Ies. XLII, 5. *Symm.* Ies. XIX, 9.

**ΛΙ΄ΝΟΣ ΚΑΛΑ΄ΜΗ*, *linum stipula.* Ios. II, 4. sec. cod. *Oxon.* *εἰς τὴν λίνον καλάμην*, pro quibus aut *λίνου καλάμην*, aut *λινοκαλάμην* reponendum erit. Irrepserunt autem haec verba huc e v. 6.

ΛΙΠΑΙ΄ΝΩ, *pingue facio, ungo.* דִּשֵּׁן Pih. idem. Ps. XXII, 6. *ἐλίπανας ἐν ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν μου*, *unxisti* oleo caput meum. *Hesych.* *ἐλίπανας, ἤλειψας, ἐφαίδρυνας, πλουσίαν ἐποίησας.* Adde *Inc.* Prov. XV, 30. – הֵנִיא Hiph. a נוא, *rumpo.* Ps. CXL, 5. Arab. نوي media kesrata significat *pinguem*

evadere. Conf. Golium pag. 2490. – שָׁמַן, pinguis fio vel factus sum. Aqu. Ps. CXVIII, 70. ἐλιπάνθη. – הִשְׁמִין ;שָׁמַן, Kal et Hiph. Deut. XXXII, 15. ἐλιπάνθη. Inde Gloss. MSS. in Cant. Script. ἐλιπάνθη, ἐπιάνθη, ἐλιπάρασεν. Legendum videtur ἐλιπάρωσεν. Nehem. IX, 25. – *שָׁמֵן, pingue facio. Symm. Theod. et Aqu. Ierem. V, 28. – שָׁמֵן, pinguis. Hab. I, 16. – שֶׁמֶן, pinguedo. Prov. V, 3. Vide et Sir. XXXV, 5. XXXVIII, 11.

*ΛΙΠΑΡΙ'Α, pinguedo. שֶׁמֶן, oleum. Aqu. Ies. XXVIII, 1. שְׁמָנִים, λιπαριῶν. Num fortasse legendum λιπαρῶν?

ΛΙΠΑΡΟ'Σ, pinguis, nitens, opimus. בָּשָׁן, Basan, nomen propr. Aqu. (vel potius Theodot. Vide Fischeri Clavem p. 62.) Psalm. XXII, 13. Sc. Basanitis regio trans Iordanem perhibetur pascuis laetis abundasse, pecus autem, quod pascuis laetis utitur, fere nitet opimumque est. Vnde etiam reliqui Intt. σιτιστὸς et πίων habent. Confer Funckii Symbolas p. 41. – *חֶלְבּוֹן nomen propr. Chelbon. Symm. Ez. XXVII, 18. Respexit etymologiam vocis a חָלַב, pinguis fuit. Conf. Simonis Lex. hebr. p. 552 sequ. – דָּשֵׁן, pinguis. Aqu. Symm. Ps. XXI, 32. λιπαροί. – מִשְׁמָן, pinguedo. Aqu. Ps. LXXVII, 35. ἐν λιπαροῖς. – שֶׁמֶן. Neh. IX, 35. Ies. XXX, 23. Aqu. sec. cod. Barb. Ies. XXVIII, 1. Legitur praeterea apud Inc. Ps. CXVII, 27. θύσατε θυσίας λιπαράς, teste Anonymo in Catena PP. GG. in Psalmos T. III. p. 363. ubi hebr. עֲבֹתִים, quod Aqu. ἐν πυκάσμασι reddidit, respondere videtur. Vide tamen, quae in contrariam partem disputavit Kreyssigius Symb. P. III. p. 5. – *שָׁמֵן, crassus, it. validus. Iud. III, 29. ubi fortem notat. Vulg. robustus.

ΛΙΠΑΡΩ'ΤΕΡΟΣ, pinguior. מִשְׁמָן, pinguedo. Symm. Ps. LXXVII, 35. τοὺς λιπαρωτέρους.

ΛΙΠΑΡΟ'ΤΗΣ, pinguedo. חֵלֶב, adeps. Symm. Psalm. LXXII, 2. Sed dubia lectio est in versione Symmachi. Nam si fides habenda est Origeni Opp. T. II. p. 763. ed. Paris., loco λιπαρότητος apud Symm. rescribendum erit λίπους.

ΛΙ'ΠΑΣΜΑ, pinguedo. מַשְׁמַנִּים plur. pinguia. Neh. VIII, 12. – שֶׁמֶן, oleum. Aqu. et LXX Ies. XXV, 6. Vide et 3 Esdr. IX, 52. Hippocr. de aliment. p. 381, 20. Schol. Aeschyl. ad Pers. v. 807.

*ΛΙΠΟΘΥΜΕ'Ω, deficio animo, i. q. λειποθυμέω. Symm. sec. cod. Mosqu. Gen. XLV, 26. pro חָיָה רוּחַ, revixit spiritu, ἐλιποθύμησεν. Sed ex mea sententia versio haec potius referenda est ad וַיָּפָג לִבּוֹ, et debilitatum est cor eius, v. 25.

*ΛΙ'ΠΟΣ, pinguedo, adeps, sebum. *דֶּשֶׁן, pinguedo. Symm. Iud. IX, 9. – חֵלֶב, adeps. Symm. Psalm. LXXII, 7. sec. Origenem T. II. Opp. p. 763. – שֶׁמֶן, oleum. Symm. Num. XI, 8. εἰς λίπος, quoad pinguedinem. Scharfenbergius

ad h. l. haec verba ad antecedens שׁלי retulisse videtur. *Montf.* autem ex cod. *Coislin.* observat, verba εἰς λῖνος ἐκ μέλιτος esse tantum glossema *Symmachi* interpretationi additum.

ΛΙ'Σ, *leo.* Videtur haec vox e linguis orientalibus, speciatim hebr. (לַיִשׁ), translata in graecam. לַיִשׁ, *leo. Aqu* Iob. IV, 11. XLI, 11. – שַׁחַל. *Theod.* Hos. V, 10. *Hesych.* λῖς διὰ τοῦ ι, ὁ λέων. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λῖς, λέων. Conf. *Bocharti Hieroz.* P. I. lib. III. c. 1. pag. 721. et *Gudium* ad *Phaedrum* p. 210 sequ.

ΛΙ'ΣΣΟΜΑΙ, *supplico, precor.* הֲתָלִים plur. *ludificationes.* Iob. XVII, 2. λίσσομαι κάμνων, *supplico defatigatus.* N. L. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λίσσομαι, παρακαλῶ, ἱκετεύω.

ΛΙΤΑΝΕΙ'Α, *supplicatio.* 2 Macc. III, 20. X, 16. *Suidas:* λιτανεία, παράκλησις.

ΛΙΤΑΝΕΥ'Ω, *supplico.* חִלָּה Pih. quod cum פָּנִים constructum *supplicare* notat. *Symm.* 1 Sam. XIII, 2. *Aqu.* Ies. LVII, 10. *Aqu.* Hos. VIII, 10. λιτανεύσωσιν. 2 Macc. XIV, 15.

ΛΙΤΟ'Σ, *tenuis, vilis.* רֵק, *vanus.* Iud. XI, 3. ἄνδρες λιτοὶ, homines *viles. Hesych.* λιτοῖς, ψιλοῖς, εὐτελέσι. Idem: λιτὸς, ἁπλοῦς, εὐτελής. Confer quae ex Epigrammate affert *Suidas* v. λιτός.

ΛΙΧΑΝΟ'Σ, *index digitus, qui pollicem sequitur.* שֹׁעַל, *pugillus. Aqu.* Ies. XL, 12. λιχανῷ. *Hieronymus:* „In eo, „ubi nos vertimus, quis mensus est pugillo aquas? *Aquila* „transtulit, quis mensus est minimo digito aquas? Hoc „enim λιχανὸς (*Martianaeus* legit λιχὰς, quod est mensura „interstitii inter pollicem et indicem digitos.) sonat, ut „scilicet non tota manu, sed parvo digito, quem vulgus „*gustatorem* vocant, omnis aquarum vastitas ponderetur.“ De quo loco vide *Drusii anim.* lib. II. c. 62. *Suidas:* λιχανὸς, ὁ μετὰ τὸν ἀντίχειρα δάκτυλος. *Hesych.* λιχανὸς, ὁ παρὰ (s. μετὰ) τὸν μέγαν δάκτυλον τῆς χειρός. *Phavorinus:* λιχανὸς, ὁ δεύτερος δάκτυλος. Idem dictum illum esse dicit παρὰ τὸ λίαν χαίνειν ἀπὸ τοῦ πρώτου.

**ΛΙΧΝΕΙ'Α*, *gulositas, cum quis cupedias tantum appetit:* (nam λιχνεύματα sunt *cupediae*) interdum etiam *illae ipsae cupediae, quae avide devorare nonnulli cupiunt. Hesych.* λιχνεία, λιμβία, ἀπληστία. Idem: λίχνος, ὀψοφάγος, λιμβός. Idem tradit *Suidas*, qui docet, esse vocabulum de parasitis proprium. Occurrit 3 Macc. VI, 35. Iudaei decreverant festum celebrare, οὐ πότου χάριν καὶ λιχνείας, σωτηρίας δὲ τῆς διὰ θεὸν γινομένης αὐτοῖς. *Syrus* simpliciter per *edere* transtulit, sensu tamen eodem. *Hesychius:* λιχνεία, λιμβεία, ἀπληστία. Ita enim legendum est loco λιχνία κ. τ. λ.

ΛΙ'Ψ, *Africus, auster, meridies, ventus ab occasu meridionali spirans.* דָּרוֹם, *meridies.* Deut. XXXIII, 23.

Symm. sec. *Euseb. Onom.* s. v. *Δαρώμ.* Ezech. XX, 46. ubi vid. *Bonfrerius.* - מַעֲרָב, *occidens.* 2 Par. XXXII, 30. XXXIII, 14. Dan. VIII, 5. - נֶגֶב, *auster, meridies.* Gen. XIII, 14. XX, 1. XXIV, 62. et alibi. - קֶדֶם, *oriens.* Gen. XXVIII, 14. - תֵּימָן, *auster, plaga australis.* Ex. XXXVIII, 9. Num. III, 29. Ezech. XLVII, 20. *πρὸς νότον καὶ λίβα.* Inde *Gloss. MS. in Ezech. πρὸς λίβαν, πρὸς νότον.* Lege: *πρὸς λίβα, κ. ν.* Psalm. LXXVII, 30. *ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ λίβα*, adduxit potentia sua Africum. *Gloss. MS. in Psalm. λίβα, ἄνεμον τὸν δυτικὸν, ζέφυρον καλούμενον.* Sic etiam *Gloss. in Act. Apost. κατὰ λίβα, κατὰ ζέφυρον, κατὰ δύσιν.* Intellige oceasum *meridionalem.* Adde *Inc.* Hab. III, 3. - תֵּימָן נֶגֶב et iunctim. Ezech. XLVIII, 28. Plura de hoc vento vide apud *Salmasium Exerc. Plin.* p. 879. et alios, quos laudat *Alberti Obs. ad Act.* XXVII, 12. p. 274.

ΛΟΒΟ'Σ, ima pars auris, it. *extremum hepatis.* בָּדָל, *segmentum.* Amos. III, 12. *λοβὸν ὠτίου.* - יוֹתֶרֶת, *maximus loborum hepatis, in quem incidit vesica fellis.* Vide *Bocharti Hier.* P. I. lib. 2. c. 45. p. 501. Exod. XXIX, 13. Lev. III, 4. VIII, 24. - תְּנוּךְ, *extremum s. infimum auris.* Exod. XXIX, 20. Levit. VIII, 22. 23. *Suidas: λοβὸς, τὸ ἄκρον τοῦ ὠτίου καὶ τοῦ ἥπατος.*

ΛΟ'ΓΓΗ. Vox ex hebraeo לֹג, *sextarius*, formata. *Inc.* Lev. XIV, 12.

ΛΟΓΕΓΟΝ, alias *λόγιον, rationale, insigne ornamentum summi pontificis, oraculum, effatum divinum.* חֹשֶׁן, *pectorale* Pontificis, in quo *Vrim* et *Thummim.* Ex. XXVIII, 23. 24. 26. etc. XXXIX, 20. coll. Sirac. XLV, 10. ubi ornamentum illud Aaronis appellatur *λογεῖον κρίσεως. Suidas: λογεῖον, τὸ μαντεῖον, ὅπερ ἐφόρει ὁ ἱερεὺς, ἐν ᾧ ἦσαν ἐγκεκολλημένοι οἱ δώδεκα λίθοι.*

ΛΟΓΙ'ΖΟΜΑΙ, ratiocinor, existimo, reputo, aestimo, cogito, considero, ineo consilium, imputo, supputo, numero, annumero, it. *rationem exigo*, it. *adnumeror, adscribor alicuius partibus.* אָמַר, *dico.* Cohel. X, 3. *ἃ λογιεῖται, πάντα ἀφροσύνη ἐστὶν*, quae *cogitabit*, omnia stulta sunt. *Lex. Cyrilli MS. Brem. λογιεῖται, διαλογισθήσεται, ἐνθυμηθήσεται.* Sc. אָמַר simpliciter etiam sine addito בְּלֵב interdum *cogitare* notat. Eadem observatio valet quoque de voce דָּבַר apud *Symm.* 2 Sam. XIV, 13. qui protulit hic interpretationem receptae longe praeferendam. Non enim legimus, Davidem consilia sua contra Absolomum palam declarasse. - *גָּדַל Pyh. *magnificor. Symm.* 1 Sam. XXVI, 24. ubi *λογίζεσθαι* est *in magno haberi pretio, in numero esse.* - *הִשְׁבִּיחַ Hiph. *quiescere facio.* Psalm. CXVIII, 118. *ἐλογισάμην.* Ita quoque *Symm.* et *Aqu. ἐλογίσω.* Legerunt חָשַׁב. - *הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *reverti facio.* Ies. XLIV, 19. Hic quoque legerunt חָשַׁב. -

זָמַם, *cogito*. *Symm.* Gen. XI, 6. *λογίσωνται*. - חָשַׁב, *cogito, mente agito*. Gen. XV, 6. *ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην*, *imputabatur* illi in iustitiam. Gen. XXXI, 15. *οὐχ ὡς ἀλλότριαι λελογίσμεθα αὐτῷ;* nonne ut peregrinae *habitae sumus* ab illo? Vide et Ps. XLIII, 24. Lev. XXV, 31. *πρὸς τὸν ἀγρὸν τῆς γῆς λογισθήσονται*, pro agro terrae *reputabuntur*. Lev. XXVII, 23. *λογιεῖται πρὸς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τὸ τέλος τῆς τιμῆς*, *supputabit* ad illum sacerdos summam pretii. Num. VIII, 27. *λογισθήσονται ὑμῖν τὰ ἀφαιρέματα ὑμῶν*, *imputabuntur* vobis oblationes vestrae. 1 Sam. I, 13. *ἐλογίσατο αὐτὴν Ἡλὶ εἰς μεθύουσαν*, *reputabat* illam Eli pro ebria. 1 Sam. XVIII, 25. *ἐλογίσατο ἐμβαλεῖν τὸν Δαβίδ*, *cogitabat* Davidem perdere. Vide et Nehem. VI, 2. 6. et conf. 1 Macc. VI, 19. Rom. X, 2. et ad h. l. *L. Bos* p. 162. 2 Sam. XIV, 13. *ἱνατί ἐλογίσω τοῦτο ἀπὸ λαοῦ τοῦ θεοῦ;* quare *cogitasti* hoc de populo Dei? 1 Reg. X, 21. *οὐκ ἦν λογιζόμενον ἐν ταῖς ἡμέραις Σολομῶντος*, non *aestimabatur* (sc. argentum) in diebus Salomonis. Vide et 2 Par. IX, 20. Ies. XIII, 17. 2 Reg. XII, 15. *οὐκ ἐλογίζοντο τοὺς ἄνδρας, οἷς ἐδίδουν τὸ ἀργύριον*, non *rationem exigebant* a viris, quibus dabant argentum. Iob. XLI, 24. *ἐλογίσατο ἄβυσσον εἰς περίπατον*, abyssum pro ambulacro *habebat*. Ps. XXXIV, 5. *οἱ λογιζόμενοί μοι κακὰ*, qui mala adversus me *cogitant* vel *moliuntur*. Ps. LI, 2. *ἀδικίαν ἐλογίσατο ἡ γλῶσσά σου:* ubi *Theodoretus*: *ἐλογίσατο ἀντὶ τοῦ ἐφθέγξατο τέθεικεν*. *Suidas* ad h. l. ex *Theodoreto*: *ἐλογίσατο, ἐλάλησεν, ἐφθέγξατο*. Ierem. XXVI, 5. cessabo a malis, *ὧν ἐγὼ λογίζομαι τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς*, quae ego *molior* facere illis. Nah. I, 11. *λογιζόμενος* (Sic enim bene legendum putat *L. Bos Proleg.* in LXX Intt. pro *λογισμός*.) *κατὰ τοῦ κυρίου πονηρὰ*, *cogitans* mala adversus Dominum. Vide et Ps. XL, 8. Neh. VI, 2. Hos. VII, 15. et conf. 1 Cor. XIII, 5. Ierem. XI, 19. *ἐπ' ἐμὲ ἐλογίσαντο λογισμὸν*, adversus me *inierunt consilium*. Vide et Ierem. XVIII, 18. XXIX, 11. Ezech. XXXVIII, 10. Dan. XI, 25. Ies. LIII, 3. *ἠτιμάσθη καὶ οὐκ ἐλογίσθη*, contemtus erat, et non *aestimabatur*. - חֲשַׁב Chald. Dan. IV, 42. - מָנָה, *supputo*, *numero*. 2 Par. V, 5. *οἳ οὐ λογισθήσονται ἀπὸ τοῦ πλήθους*, qui non *numerari* poterunt prae multitudine. *Theophr. Char.* c. 14. *λογισάμενος ταῖς ψήφοις καὶ κεφάλαιον ποιήσας*, calculis *numerans*, et summam subducens. *Schol. Luciani* T. I. p. 20. *λογίζεσθαι* interpretatur *ἀριθμεῖν, μετρεῖν*. Conf. *Alberti* ad Hebr. XI, 19. p. 434. Ies. LIII, 12. *ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη*, sceleratis *annumeratus est*. - נָטַל, *levo*, *tollo*. Ies. XL, 15. - סָפַק, *complodo*. Iob. XXXIV, 37. *ἀνομία δὲ ἐφ' ἡμῖν λογισθήσεται*, iniquitas autem nobis *imputabitur*. - פְּלִילִי, *iudex*. Iob. XXXI, 28. *τοῦτό μοι ἄρα ἀνομία* (pro *ὡς ἀνομία*) *ἡ μεγίστη λογισθείη*, hoc mihi sane tanquam scelus maximum *imputetur*. Sap. V, 4. *τὸν βίον αὐτοῦ*

ἐλογισάμεθα μανίαν, pro εἰς μανίαν, vitam eius *habuimus* pro insania. Vide et Sap. XV, 12. 15. Sap. VIII, 18. ταῦτα λογισάμενος ἐν ἐμαυτῷ, hoc apud me ipsum *considerans*. Sap. XV, 2. non peccabimus εἰδότες, ὅτι σοὶ λελογίσμεθα, memores, *nos esse tuos*, *tuum peculium*, *populum tibi devotum*, i. q. antea dicebatur σοί ἐσμέν. Sirac. VII, 16. λογίζεσθαι, *se immiscere*. Iudith. VIII, 14. ubi λογισμὸς est *ratiocinatio*, i. q. διαλογισμός. 1 Macc. III, 53. σὺ οἶδας, ἃ λογίζονται ἐφ' ἡμᾶς, tu nosti, quae adversus nos *cogitant*, vel: quae *consilia* adversus nos *ineunt*. *Hesych.* λογίζομαι, ἐνθυμοῦμαι, φημίζω. Lege ψηφίζω.

ΛΟΊΓΙΟΝ, *eloquium*, *verbum*, etiam *oraculum*, *rationale*, i. q. λογεῖον. אֹמֶר, *dictum*. Num. XXIV, 4. ἀκούων λόγια Θεοῦ, audiens *eloquia* Dei. Ps. XVIII, 15. τὰ λόγια τοῦ στόματός μου, *verba* oris mei. Ps. CVI, 11. – אִמְרָה. Psalm. XI, 7. τὰ λόγια κυρίου λόγια ἁγνὰ, *promissa* Iovae *promissa* pura s. sancta sunt. Vide et Ps. XVII, 33. CXVIII, 147. 167. 161. et conf. Rom. III, 2. 1 Petr. IV, 11. – דָּבָר. Ps. CXVIII, 168. CXLVII, 8. Ies. XXXVIII, 13. – חֵשֶׁב, *cingula*. Exod. XXIX, 5. – חֹשֶׁן, *pectorale*. Exod. XXVIII, 15. ποιήσεις λόγιον τῶν κρίσεων, facies *pectorale* iudicii. Confer notata ad κρίσις. Lev. VIII, 8. ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ λόγιον τὴν δήλωσιν, imponebat *oraculo* declarationem, h. e. lapides claros, lucidos. In edit. *Rom.* et cod. *Alex.* legitur λογεῖον. Variat enim saepe scriptura, ut apud *Ioseph. A. I.* lib. III. c. 7. §. 5. (ubi de voce ἐσσὴν, qua hebr. חֹשֶׁן eloquitur, ita: σημαίνει δὲ τοῦτο κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶτταν λόγιον), ubi vid. not. *Bernardi* et *Relandi* p. 150. ed. *Hav.* Conf. et Sir. XLV, 12. *Suidae* locum supra notatum in λογεῖον, ac *Spencerum* de *leg. Hebr. ritual.* lib. III. Diss. VII. c. 1. sect. 1. p. 922. – מַשָּׂאָה, *onus*. Ies. XXX, 27. τὸ λόγιον τῶν χειλέων αὐτοῦ, *oraculum* labiorum eius. – קָדוֹשׁ, *sanctus*. Ies. XXX, 11. ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὸ λόγιον τοῦ ἰσραὴλ, auferte a nobis *oraculum* Israelis. Bene sensum expresserunt, nam קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל dicitur h. l. Deus, quatenus per prophetas oracula edebat. Conf. v. 12. Admodum igitur a vero aberravit *Grabius*, qui ἅγιον substituit. Potest etiam λόγιον de *ipso oraculo* et *responso divino* explicari. *Glossae:* λόγιον, ὁ χρησμὸς, *oraculum*. *Hesych.* λόγια, θέσφατα, μαντεύματα, φυτεύματα (lege προφητεύματα cum *Polmerio* et *Suicero Thes. Eccl.* T. II. p. 248.), φῆμαι, χρησμοί. *Philo* de *vit. Mos.* lib. III. p. 455. ἡ μὲν κιβωτὸς ἀγγεῖον τῶν νόμων ἐστὶν, εἰς γὰρ ταύτην κατατίθεται τὰ χρησθέντα λόγια. Sic et passim alii auctores graeci oracula et vaticinia Deorum vocant. Vide *Lex. N. T.* s. h. v.

ΛΟΓΙΣΜΌΣ, *ratiocinium*, *cogitatio*, *consilium*, *ars*, *sermocinatio*, *verbum*. *דָּבָר, *verbum*. *Symm.* 2 Sam. XIV, 13. Vide supra s. v. λογίζομαι. – חֹשֵׁב, *ratiocinator*, *ar-*

tifex. Nah. I, 11. ubi tamen pro λογισμὸς legendum nonnullis videtur λογιζόμενος. Vide in v. λογίζομαι. Non bene dici potest λογισμὸς πονηρά. *Vulg. cogitans malitiam.* – חֶשְׁבּוֹן, *cogitatio intenta, inventum multa cogitatione excogitatum.* Cohel. IX, 10. οὐκ ἔστι ποίημα, καὶ λογισμὸς, καὶ γνῶσις, non est opus, neque *ars*, neque scientia. Vide et Cohel. VII, 28. *Al.* Cohel. VII, 26. – חִשְּׁבֹנוֹת plur. *inventum.* Cohel. VII, 30. – מַחֲשָׁבָה, *cogitatio*, item: *excogitatum.* Prov. VI, 18. καρδία τεκταινομένη λογισμοὺς κακοὺς, cor, quod machinatur *consilia* prava. Ierem. XI, 19. ἐπ᾽ ἐμὲ ἐλογίσαντο λογισμὸν, adversus me inierunt *consilium.* Vide et Ierem. XVIII, 11. 18. XXIX, 11. XLIX, 11. Ezech. XXXVIII, 10. Mich. IV, 12. οὐκ ἔγνωσαν τὸν λογισμὸν τοῦ κυρίου, non cognoscunt *cogitationem* Domini. *Aqu. Theod.* Ierem. XXIX, 11. *Theod.* Prov. XV, 22. ubi λογισμοὶ sunt *decreta.* – *רוּחַ, *spiritus, animus. Inc.* Iob. XVII, 1. ubi tamen *Semlerus* in *Ep. Crit.* p. 56. statuit λογισμοῖς esse ex *Olympiodoro.* – *תְּבוּאָה, *proventus. Inc.* Prov. XV, 6. N. L. Sap. I, 3. IX, 14. XI, 16. et conf. Rom. II, 15. Sir. XXVII, 4. discernuntur ἐν λογισμῷ, *sana ratione*, quae h. l. cum cribro concutiente comparatur. Sir. XXVII, 7. πρὸ λογισμοῦ μὴ ἐπαινέσῃς ἄνδρα, ante *sermocinationem* non laudes hominem. Sir. XLIII, 25. ἐν λογισμῷ αὐτοῦ ἐκόπασεν ἄνεμον, *voluntate sua efficaci s. imperio* sedabat abyssum, coll. v. 6. ἐν λόγοις, et v. 15. ἐν προστάγματι, v. 16. ἐν θελήματι. 4 Macc. I, 1. εὐσεβὴς λογισμὸς, pia *cogitandi ratio.* Ib. II, 19. λογισμῷ, *rationi convenienter.*

ΛΟΓΙΣΤΗ'Σ, artifex, pr. *ratiocinator, computator, excogitator.* חֹשֵׁב. 2 Par. XXVI, 15. ubi versio in *Polyglott. Angl.* interpretatur *excogitans.*

ΛΟΓΟΠΟΙΙ'Α, sermocinatio. שִׂיחַ, *eloquium. Symm.* Psalm. CI, 1. ubi λογοποιΐα *preces* notat. LXX δέησις habent.

ΛΌΓΟΣ, sermo, verbum, praeceptum, mandatum, prophetia, ratio, res, historia, liber etc. אָלָה, *execratio.* 2 Par. XXXIV, 24. ubi λόγοι *comminationes* notat. Conf. *Lex. N. T.* s. h. v. – *אִלֵּם, *mutus.* Prov. XXXI, 8. λόγῳ θεοῦ. N. L. Vide tamen ad h. l. *Iaegerum.* – אֹמֶר. Gen. IV, 22. Prov. IV, 10. 20. V, 7. et alibi. – אִמְרָה. Iud. V, 29. Ps. CXVIII, 41. Prov. XXX, 5. et alibi. – אַפַּיִם dual. ex אַף, *nares.* Prov. XXX, 33. *Iaegerus* ad h. l. λόγους in χόλους mutandum esse censuit, qua voce *Theodotion* usus est c. XXVI, 10. Sed mihi hac coniectura non opus esse videtur, dummodo λόγους intellegas de *sermonibus iracundis et contumeliosis*, ut effectus positus sit pro causa efficiente. – דָּבָר. Exod. XVIII, 19. ἀνοίσεις τοὺς λόγους αὐτῶν πρὸς τὸν θεὸν, deferes eorum *res* s. *causas* ad Deum. Vide et Exod. XIX, 8. 2 Sam. III, 13. 2 Sam. XI, 18. ἀπήγγειλε τῷ Δαβὶδ πάντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου, annunciabat Davidi omnes *res* bello gestas. Vide et

v. 19. 2 Sam. XVIII, 13. *πᾶς ὁ λόγος οὐ λήσεται ἀπὸ τοῦ βασιλέως*, nulla *res* latebit regem. Vide et 2 Par. XII, 12. Neh. XIII, 17. Sic et Graeci profani *λόγον* pro *re* accipere solent. Vide *Aeschyl.* in *Pers.* v. 513. et ad h. l. *Thom. Stanlei.* ac *Lex. N. T.* s. h. v. Exod. XXXIV, 28. *τοὺς δέκα λόγους*, decem *praecepta*. Vide et Deut. X, 4. Iud. XVIII, 7. *λόγος οὐκ ἦν αὐτοῖς μετὰ Συρίας*, nullum *commercium* illis erat cum Syria. Iud. XVIII, 28. *λόγος οὐκ ἔστιν αὐτοῖς μετὰ ἀνθρώπου*, *rem* non habent cum homine. 1 Reg. XIII, 32. *ἐν λόγῳ κυρίου*, ex *mandato* divino. Conf. 1 Thess. V, 15. 1 Reg. XVI, 5. *ἐν βιβλίῳ λόγων τῶν ἡμερῶν τῶν βασιλέων Ἰσραὴλ*, in libro *historiarum* dierum (h. e. in libro *annalium*) regum Israelis. Ita et alibi passim. 1 Par. XXIX, 29. *οἱ δὲ λοιποὶ λόγοι – γεγραμμένοι εἰσὶν ἐν λόγοις Σαμουὴλ, καὶ ἐπὶ λόγων Νάθαν*, reliquae autem *res* – scriptae sunt in *historiis* Samuelis, et in *historiis* Nathanis prophetae. *Herodot.* I. c. 184. *ἐν τοῖσι Ἀσσυρίοισι λόγοισι μνήμην ποιήσομαι*, et lib. V. c. 36. *ἐν τῷ προτέρῳ τῶν λόγων*, libro primo *historiarum*. Vide et 2 Macc. XV, 37. Inde *λόγιος* iuxta *Hesychium* est *ὁ τῆς ἱστορίας ἔμπειρος*. *Suidas: λογοποιὸς, ὁ ὑφ' ἡμῶν ἱστορικὸς λεγόμενος. Ἰσοκράτης καὶ Ἡρόδοτος.* Vide *Lex. N. T. s. h. v.* Psalm. XXXII, 6. *τῷ λόγῳ κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν*, *voluntate Dei efficacissima* coeli firmati sunt. Ps. CVI, 20. *ἀπέστειλε τὸν λόγον αὐτοῦ καὶ ἰάσατο αὐτοὺς*, *iubet*, et convalescunt. Neh. V, 8. *οὐχ εὕροσαν λόγον*, non inveniebant verbum sive *quicquam*, quod responderent. Adde *Symm.* Iud. XVIII, 7. ubi verba *καὶ λόγος οὐκ ἦν αὐτοῖς Montf.*, nulla seriei orationis ratione habita, transtulit: *et sermo non erat eis*, quasi *ἄλογοι* fuissent et linguae usu destituti. Post *αὐτοῖς* omissa sunt verba *μετὰ ἀνθρώπου*, h. e. nullum eis erat *commercium* cum aliis populis. *Hebr. Int.* Iob. XIX, 28. ubi *λόγος* notat *res iniquas*, *calumnias*, *criminationes*, quibus volebant Iobum lacessere. – דָּבַר: דִּבֶּר, Kal et Pih. 2 Sam. XX, 18. Neh. VI, 12. Ps. L, 5. – דַּבֵּר, nomen verbale. Ier. V, 13. Hos. I, 2. – דֶּבֶר, *pestilentia*. Ps. XC, 3. Legerunt מִדַּבֵּר. Hab. III, 4. Adde *Aqu.* et *Quint. Edit.* Hos. XIII, 14. ubi vid. *Montf.* ac *λόγοι* per *comminationes* reddendum est. Alias enim haec verba nullum sensum haberent. – דִּבְרָה, *causa*, *ratio*. Cohel. VIII, 2. – דַּבְּרוֹת plur. Deut. XXXIII, 3. – הֲמֻלָּה, *strepitus*. Ezech. I, 24. *φωνὴ τοῦ λόγου*. Legerunt fortasse הַמִּלָּה. – זִיק, *scintilla*. Prov. XXVI, 18. *προβάλλουσι λόγους*. Sine dubio legendum est *τὰς λόγχας*, quemadmodum paulo post *τῇ λόγχῃ* loco *τῷ λόγῳ*. Vide ad h. l. *Iaegerum*. – טוֹבָה foem. ex טוֹב, *bona*, *bonitas*. Nehem. VI, 19. Videtur *λόγος* h. l. notionem *laudis* habere, hoc sensu: *merita eius apud me praedicabant*. – טַעְמָא chald. *ratio*, *Rechnung*. Dan. VI, 2. *τοῦ ἀποδιδόναι αὐτοῖς λόγον*, ut illis *rationem* redderent. Conf. Luc. XVI, 2. Matth. XII, 36.

Graeci alias *λόγον διδόναι* eodem sensu dicunt. Confer *Lex. N. T. s. h. v.* - יָד, *manus.* Prov. I, 24. *ἐξέτεινον λόγους.* Loco signi rem ipsam fere exhibuerunt, et *λόγους* maluerunt quam *χεῖρας*, velut aptius verbis *ὑπηκούσατε, προσείχετε.* Nam formula hebr. נְטוֹת יָד sumta est ab actione oratorum, verba facientium in concione, coll. Act. XXVI, 1. Est autem *ἐκτείνειν λόγους prolixas orationes habere, diu tenere oratores.* Vide ad h. l. *Iaegerum*, et *Intt.* ad *Thom. Mag.* p. 614. - *יִרְאָה, *timor.* Prov. I, 29. *τὸν λόγον κυρίου.* Ita quoque *Cyprianus* et *Lucifer Calaritanus.* Libere verterunt: nam verbum Dei tradit praecepta Deum recte colendi. In *Ald.* et *Compl.*, etiam in *Cod. Veneto* est *φόβον*, quam lectionem expressit *Arabs* ac confirmat scholion, quod *τὴν δὲ εὐσέβειαν* habet. Vide infra s. *λόγον ἔχω*, ac in fine huius articuli. - כָּבוֹד, *honor.* Prov. XXV, 28. Ita *Bielius.* Sed ibi non tam *λόγος*, quam *λόγοι ἔνδοξοι* hebr. כָּבוֹד respondet, quod ob antecedens חֵקֶר ita reddiderunt. Non opus itaque erit statuere, eos loco כְּבוֹדִים legisse דְּבָרִים, aut דִּבְרֵי. - כָּלָה, *consummatio.* Ies. X, 23. Loco כָּלָה legisse videntur מִלָּה, aut sensum secuti sunt. Fortasse quoque non tam *λόγος* h. l. hebr. כָּלָה respondet, sed tota formula *λόγος συντετμημένος.* Vide sequentia. - כִּלָּיוֹן, idem. Ies. X, 22. ubi etiam non tam *λόγος*, sed formula *λόγον συντέμνων* voci hebr. respondere videtur. - *כִּלְיוֹת, *renes.* Prov. XXIII, 16. Vide *Simonis* Lex. hebr. s. h. v. Plerique tamen ibi ad כִּלְיוֹת graecum *χείλη* referre solent. - *כֻּלָּם, *omnes ipsi.* Mich. I, 2. ubi ex sono permutasse כֻּלָּם cum voce קוֹלִים proclivis esset opinio, cum apud Chaldaeos certe plur. קָלִין in usu sit. Sed verius videtur hoc, ut eos arab. كلام, *sermo*, respexisse statuamus. - מַאֲמַר. Esth. IX, 32. *λόγῳ ἔστησεν εἰς τὸν αἰῶνα, mandato* fecit, ut staret in aeternum. - מוֹכִיחַ part. Hiph. a יָכַח, *reprehensor, coarguens.* Prov. XXV, 12. *Iaegero* ad h. l. scripsisse videtur *ψόγος* vel *ἔλεγχος.* Sed plane non video, cur non statuere malimus, *λόγον* h. l. *vituperii* ac *reprehensionis* notionem adiunctam habere, quam etiam vernaculum *Wort* habere solet. - מַיִם dual. *aqua.* Prov. XVII, 14. *ἐξουσίαν δίδωσι λόγοις.* Fallor, inquit ad h. l. *Iaegerus*, an Int. animo obversabatur clepsydra in Graecorum iudiciis, et in פֹּטֵר מַיִם *ἐφύδωρ* ille et apparitor, quo laxante aquam dicendi copia fiebat? an pro מַיִם legebat מִלִּים? Hanc vocem intellegunt in eodem verbo Ps. XXII, 8. *Doederleinio* ad h. l. legisse videbantur מֵימַר. - מִלָּה. 2 Sam. XXIII, 2. Iob. XV, 3. XIX, 2. et alibi aliquoties. Adde Ps. CXXXIX, 4. ubi vid. *Rosenmüllerus. Symm.* Iob. XXXII, 11. *Theod.* Ezech. I, 24. - *מִלְּתָא chald. Dan. II, 5. sec. *Chis.* - *מִצְוָה, *praeceptum.* Ind. II, 17. *τῶν λόγων.* *Semlerus* in *App. ad V. T.* p. 501. mavult legere *ἐντολῶν*,

nulla prorsus necessitate cogente: nam *λόγοι* eandem notionem habet, ut omnibus notum est. - נְבוּאָה, *prophetia.* 2 Sam. IX, 29. *ἐπὶ τῶν λόγων Ἀχιὰ τοῦ Σηλωνίτου*, in *prophetiis* Achiae Selonitae. Ita etiam Luc. III, 4. *ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου.* - סֵפֶר, *liber*, etiam *illud ipsum, quod in libro scriptum est.* Ierem. XX, 24. *ἀνέγνω Σοφονίας τοὺς λόγους τούτους*, legerat Sophonias has *prophetias.* - *עֲבוּר, *propter. Theod.* 2 Sam. XII, 25. *ἐν λόγῳ, secundum mandatum* et *iussum* Dei ei per Nathanem significatum, aut etiam ob *promissionem* divinam. Non opus itaque est statuere cum *Cappello*, eos בִּדְבַר legisse. - פֶּה, *os*, ac per metonymiam *id, quod ore profertur, sermo.* 1 Sam. XV, 24. 1 Par. XII, 23. Adde *Symm.* Psalm. XLVIII, 14. - פִּתְגָמָא chald. emph. *verbum.* Dan. IV, 14. - קוֹל, *vox.* Ierem. XXXVIII, 20. - *רַבִּים, *multi.* Dan. XII, 3. sec. cod. *Chis.* *τοὺς λόγους μου*: ubi pro הָרַבִּים legerunt דְּבָרַי, quam lectionem probat *Michaelis* p. 40. - רוּחַ, *spiritus, halitus*, etiam *sermo.* Ies. XXXII, 2. *Symm.* Cohel. VII, 10. *διὰ λόγων.* - שֵׁבֶט, *virga, baculus.* Ies. XI, 4. Recte. Nam *baculus oris* de *acri reprehensione* h. l. metaphorice intellegendus est. Simplicem itaque sensum expresserunt pro metaphorico. - שׁוּחָה, *fovea.* Ierem. XVIII, 22. Sine dubio h. l. *λόγον* de *sermonibus ac quaestionibus captiosis* intellexerunt. - שְׂחֹק, *risus.* Thren. III, 14. ubi *λόγος*, apud pro *γέλως* habet ed. *Ald.*, latino *fabula* respondet, ac est alius interpretis. - שִׂיחַ, *querela.* Iob. VII, 13. Sc. שׂוּחַ etiam *loqui, eloqui* notat. Adde *Theod.* Amos. IV, 13. - שְׂפָתַיִם dual. *labia*, etiam *id, quod labiis* vel *ore profertur.* Prov. XVI, 21. - תְּבוּנָה, *intellegentia.* Prov. V, 1. ubi *λόγοι* sunt *praecepta sapientiae ac prudentiae.* - תּוֹרָה, *lex.* Prov. IV, 2. VII, 3. Adde *Symm.* Ps. CXVIII, 55. 3 Esdr. I, 47. *λόγοι*, *comminationes*, coll. Hebr. IV, 12. Baruch. II, 1. *ἔστησε τὸν λόγον αὐτοῦ*, ratas fecit *minas*, coll. v. 24. Iudith. II, 1. *ἐγένετο λόγος*, *mentio* facta est. *Addit.* Esther. X, 5. *λόγος*, *res vel minima.* Inscriptio libri Tobiae *βίβλος λόγων Τωβίου*, ubi *λόγοι res, facta* significat, ut *Ilgenius* in *praef. ad vers. theotiscam libri Tobiae* p. 41. multis docuit. Tob. V, 20. *λόγον ἔχειν, timere, anxium esse*, coll. VI, 15. et X, 16. Sap. II, 2. ubi pro *ὁ λόγος* cum *Petro Nannio* et *Budaeo* in *Pandect.* legere mallem *ὀλίγος.* Sap. VII, 16. *λόγοι* denotant *sapientum s. scite dicta, ἀποφθέγματα, λόγοι φρονήσεως*, ut appellantur in prol. Sirac. sec. ed. *Complut.* Adde Sirac. XVIII, 29. Sap. XVI, 12. *ὁ σὸς, κύριε, λόγος, tuum mandatum* s. *tua voluntas efficacissima.* Sap. XVIII, 15. *λόγος θεοῦ, angelus* Dei, qui ibi describitur tanquam *angelus perditor* et exseqnebatur mandata divina. Confer 1 Par. XXI, 15. 16. et *I. M. Faber* Sect. I. *super libro Sapientiae* p. 7 sequ. Sirac. VII, 35. ubi *λόγος* i. q. *ἔργον.* *Vulg. in omni-*

bus operibus tuis. Ita quoque *Syrus.* Sirac. XII, 12. τοὺς λόγους μου, *veritatem praeceptorum* et *monitorum* meorum. Sirac. XIII, 15. ὁ μὴ συντηρῶν λόγους, qui *promissiones* non servat, sed fidem datam fallit. Sic legitur ibid. v. 14. Sir. XVII, 5. λόγος, *lingua* s. *facultas loquendi.* Sirac. XVIII, 15. ubi post λόγου nonnulli addunt πονηροῦ, quod etiam *Vulgatus* habet. Sirac. XVIII, 16. λόγος simpliciter positum notat *sermonem benevolum*, nam opponitur λόγῳ πονηρῷ. Sic quoque v. 17. Simili ratione nostrates quoque voce *Wort* quandoque uti solent. Sirac. XIX, 10. 11. 12. λόγος, *secretum, arcanum*, coll. Prov. XI, 13. ubi etiam דָּבָר cum סוֹד permutatur. Sir. XXIII, 17. λόγος ἁμαρτίας: ubi λόγος abundat, quemadmodum 2 Macc. III, 6. πρὸς τὸν τῶν θυσιῶν λόγον positum est pro πρὸς τὰς θυσίας. Sic quoque Matth. IV, 32. coll. XIX, 9. et דָּבָר Ierem. XXXII, 35. XLIV, 4. Sir. XXXVII, 20. λόγος, *prudens meditatio, sapiens deliberatio*, i. q. βουλή. Profertur ibi sententia in *aureo carmine* ita expressa: λόγισαι πρὸ ἔργου. Non tamen repugnarem, si quis ob v. 15. de *precibus* h. l. cogitaret. Tob. XII, 6. τοὺς λόγους θεοῦ, *opera* s. *illustria facta* Dei. 1 Macc. II, 52. κατὰ τὸν λόγον, iuxta *mandatum.* Vide et v. 54. 55. Sir. XLIII, 6. 12. 1 Macc. X, 40. οἱ λόγοι τοῦ βασιλέως, h. e. *pecunia, quae in rationes refertur.* A Syro per *aerarium* s. *gazophylacium regis* redditur. Conf. ibid. 42. 44. 45. Vide ad h. l. notas *I. D. Michaelis.* 2 Macc. I, 14. εἰς φερνῆς λόγον, dotis *nomine.* 2 Macc. II, 31. ποιεῖσθαι λόγον, *narrationem* contexere, s. *historica narratione persequi.* Conf. *Lex. N. T. s. h. v.* 2 Macc. IV, 36. παρὰ λόγον, *iniuste.* 3 Macc. III, 14. κατὰ λόγον, *ex animi sententia*, *ex voto*, h. e. feliciter. Confer *Schweighaeuseri Lex. Polyb.* pag. 369. 4 Macc. V, 14. λόγον αἰτεῖν, *dicendi facultatem* orare.

*ΛΟΓΟΝ ΈΠΩ, *verbum dico.* דִּבֶּר דָּבָר, *verbum dictum.* Prov. XXV, 11. εἰπεῖν λόγον. *Iaegerus* ad h. l. putat, interpretem dedisse εὔλογον, *quod sit rationi consentaneum*, vel λόγον καίριον, cap. XV, 23.

ΠΛΗΘΎΝΩ ΛΌΓΟΥΣ, multiplico verba. הַרְבֵּה דְבָרִים, idem. Cohel. X, 14. Conf. Sir. XXII, 12.

ΛΟΓΟΝ ΈΧΩ, rationem habeo, pertimesco. דָּאַג, *sollicitus sum.* Ier. XXXVIII, 19. ἐγὼ λόγον ἔχω τῶν ἰουδαίων, - μὴ δῶσιν με εἰς χεῖρας αὐτῶν, ego *timeo*, ne Iudaei - me in manus illorum tradant. Ierem. XLII, 16. ὁ λιμὸς, οὗ ὑμεῖς λόγον ἔχετε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, fames, quam *pertimescitis* a facie eius.

ΛΟΓΟΝ ΠΟΙΈΩ et *ΠΟΙΈΟΜΑΙ, rationem habeo*, et ex adiuncto *timeo.* יִרְאָה, *timor.* Iob. XXXII, 4. λόγον σου ποιούμενος ἐλέγξεις. - פָּקַח עֵינַיִם, *aperio oculos.* Iob. XIV, 3. οὐχὶ τούτου λόγον ἐποιήσω; nonne huius *rationem habuisti?* -

Vide alibi s. *ἀναλέγω*, *εἰρηνικὸς*, *νήχομαι*, *σκοτεινὸς*, *στροφὴ*, *συντελέω*, et *φοβερός*.

ΛΟΓΧΗ, *hasta*, *lancea*. חֶרֶב, *gladius*. Iob. XLI, 18. - לַהַב חֲנִית, *lamina hastae*. 1 Sam. XVII, 7. - מְחִי, *ballista*, *machina bellica*. Ezech. XXVI, 9. ubi *λόγχας* reddiderunt, quod illis ad hostem percutiendum utimur, a מָחָא, *ferire*, ut מְחִי sit formatum a מָחָה, quod est pro מָחָא permutatione literarum אהוי. - פֶּתַח, *ianua*. *Aqu.* Mich. V, 5. *ἐν λόγχαις*. In mente habuit פְּתִיחָה, quod in plurali de *gladiis strictis* adhibetur. - פְּתִיחוֹת plur. *strictiones gladii*, *gladii stricti*. *Aqu.* Psalm. LIV, 22. - רַבִּים plur. *iaculatores* ex רַב. Iob. XVI, 13. - רֹמַח, *lancea*, *hasta*. Neh. IV, 13. 16. Ezech. XXXIX, 9. *Hesych.* *λόγχη*, *λῆξις*, *μερὶς*, *καὶ ὁ τοῦ δόρατος σίδηρος*.

ΛΟΙΔΟΡΕΩ, *convicior*, *litigo*, *discepto*. קָלַל Pih. *vilem habeo*, *exsecror*, *maledico*. *Symm.* 1 Sam. XVII, 43. Iob. III, 1. *ἐλοιδόρει*. Idem Cohel. VII, 22. X, 20. *λοιδοροῦντος*. - רָבַב, *iaculor*. Gen. XLIX, 23. *ἐλοιδόρουν*. Iaculati sunt, s. iaculis suis impetiverunt, quum sannis et dicteriis eum ad se venientem a longe prospectantes vocarunt somniatorem, seu magistrum somniorum. Non opus itaque est statuere, eos רֹבּוּ derivasse a רִיב, *litigare*, et יְרִיבֻהוּ legisse. - רוּב, *litigo*. Exod. XVII, 2. *ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωϋσῆν*, *disceptabat* populus cum Mose. Vide et Num. XX, 3. Exod. XVII, 2. *τί λοιδορεῖσθέ μοι*; quid adversus me *litigatis*? Ex. XXI, 18. *ἐὰν δὲ λοιδορῶνται δύο ἄνδρες*, si autem inter se *litigent* duo viri. Deut. XXXIII, 8. *ἐλοιδόρησαν αὐτὸν*, *disceptarunt* cum illo. Conf. *Keuchenium* in Ioh. IX, 28. pag. 165. 2 Macc. XII, 14. *τοῖς περὶ τὸν Ἰούδαν λοιδοροῦντες*, Iudam *convicantes*.

ΛΟΙΔΟΡΗΣΙΣ, *convicium*, *disceptatio*. מְרִיבָה, *lis*. Exod. XVII, 7. Confer s. v. *λοιδορέω*.

ΛΟΙΔΟΡΙΑ, *maledicentia*, *iurgium*. דִּבָּה, *infamia*. Prov. X, 19. - מְרִיבָה, *lis*. *Inc.* et LXX sec. *Oxon.* et multos *Holm.* Num. XX, 13. coll. v. 24. - רִיב, *litigium*. Exod. XVII, 7. Prov. XX, 3. Scilicet iurgia et litigia fere cum conviciis coniuncta esse solent. Vide et Sir. XXII, 27.

ΛΟΙΔΟΡΟΣ, *maledicus*, *contentiosus*. מָדוֹן, *contentio*. Prov. XXVI, 21. *ἀνὴρ λοίδορος*, vir contentiosus. Vide et Prov. XXV, 25. XXVII, 15. Sir. XXIII, 7.

**ΛΟΙΔΟΡΟΩ*, i. q. *λοιδορέω*, *convicior*. רוּב, *litigo*. Num. XX, 3. *ἐλοιδοροῦτο* sec. *Ald.* ubi reliqui libri habent *ἐλοιδορεῖτο*.

ΛΟΙΜΕΥΟΜΑΙ, *corrumpo*, *noceo*, a *λοιμὸς*, *pestis*. הִצִּיל Hiph. a נָצַל, *libero*, *eripio me*, *evado*. Prov. XIX, 19. *ἐὰν δὲ λοιμεύηται*, si autem *noceat*. Versio haec *Iaegero* iudice non aliunde fluxit, quam quod literis alio ordine sese

consequentibus, ה et ח linearum similitudine confusis, interpres legeret הליץ. *Hesych.* λοιμεύηται, φθοροποιῇ. *Suidas:* λοιμεύεται, φθοροποιεῖ, βλάπτει.

ΛΟΙΜΟ'Σ, substant. *pestis.* *ברד, *grando.* *Symm.* Ps. LXXVIII, 84. Legit ordine literarum immutato לדבר, quam lectionem refert quoque cod. *Kennic.* 201. – דבר, *pestis.* Ierem. XXVII, 6. XXVIII, 8. XXXII, 24. *Hesych.* λοιμὸς, πάθος τι ἀερῶδες φθοροποιὸν ζώων, ἐκ τῶν τῆς γῆς φασὶν ἀναθυμιάσεων, καὶ τῆς τοῦ ἀέρος ἀταξίας γινόμενον. Idem: λοιμὸς, φθορὰ, νόσος.

ΛΟΙΜΟ'Σ, adiect. *pestilens, perniciosus, pestifer, impius, sceleratus, improbus, irrisor.* בליעל, *belial, nequam.* 1 Sam. I, 16. μὴ δῷς τὴν δούλην σου εἰς θυγατέρα λοιμὴν, noli me putare pro muliere *pessima.* Vide et 1 Sam. X, 27. XXV, 17. XXX, 22. ἀνὴρ λοιμὸς καὶ πονηρός. – דבר, *pestilentia. Aqu.* Hab. III, 4. – לץ, *derisor.* Ps. I, 1. ἐπὶ καθέδρᾳ λοιμῶν, in sella *scelestorum. Hesych.* λοιμῶν, φθοροποιῶν, ἢ ἁμαρτωλῶν τῶν τοῦ κόσμου ἐμπαικτῶν. *Suidas:* λοιμοὶ, οἱ μὴ μόνον σφᾶς αὐτοὺς λυμαινόμενοι, ἀλλὰ καὶ ἑτέροις τῆς λύμης μεταδιδόντες. Vide et Prov. XXII, 10. XXIX, 8. ubi *Schol.* ἄνομοι. Prov. XXIV, 9. pro λοιμῷ est λοιμὸς legendum, ita ut praecedens ἀνδρὶ sit pro ἀνδράσι positum. Videtur mihi etiam λοιμὸς h. l. substantivum esse ob parallelismum sententiarum. Adde *Symm.* Prov. XX, 1. λοιμὸς οἶνος, *pestilens* vinum. – לצץ, idem. Hos. VII, 5. – *עלז, *laetus, exultans.* Ies. V, 14. λοιμοί. Legerunt ex nonnullorum sententia לצץ, aut לצים, sed mihi potius עול legisse videntur, quod *iniustum* notat. Vitringa coniicit, legendum esse λοιποί. – עריץ, *tyrannus.* Ierem. XV, 21. λυτρώσομαί σε ἐκ χειρὸς λοιμῶν, liberabo te ex manu *perniciosorum.* Vide et Ezech. XXVIII, 7. XXX, 11. XXXI, 12. – פריץ, *effractor.* Ezech. XVIII, 10. ἐὰν γεννήσῃ υἱὸν λοιμὸν ἐκχέοντα αἷμα, si generaverit filium *sceleratum* effundentem sanguinem. *Aquila* ibi habet ἁμαρτωλὸν, *Symmachus* παραβάτην. Dan. XI, 14. *Theod.* Ezech. VII, 22. – *פרץ, *perruptio, irruptio.* Amos. IV, 2. Legisse videntur פריץ. – רק, *vanus.* 2 Par. XIII, 7. ἄνδρες λοιμοὶ, viri *scelesti. Al.* Ind. IX, 4. ubi *Doederleinius* rescribendum esse censebat λιμοὺς, *famelicos.* (Λιμὸς antem et λοιμὸς saepe confunduntur, ut Prov. XIX, 25. *Thucyd.* II, 54. et *Eurip. Electr.* v. 571.) Immo, si emendatione opus est, λιτοὺς, *tenues,* h. e. *inopes.* Vide ad h. l. *Scharfenbergium.* Conf. 1 Macc. X, 61. XV, 3. 21. – רשע, *improbus.* Ez. VII, 21. *Suidas:* λοιμοὶ, οἱ μὴ μόνον σφᾶς αὐτοὺς λυμαινόμενοι, ἀλλὰ καὶ ἑτέροις τῆς λύμης μεταδιδόντες. Conf. *Bibl. Brem.* Cl. I. p. 234 sequ.

ΛΟΙΜΟ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *pestilens fio.* ליץ, *derideo, illudo. Symm.* Prov. IX, 12. λοιμὸς γένῃ.

*ΛΟΙΜΟ'ΤΗΣ, *pestis*, *omne quod est perniciosum.* Vox haec, quae nec in *Bielii* nec in *Stephani* Thesauris reperitur, extat in *Additam. Esther.* XVI, 5. τῇ τῶν ἀναξίως δυναστευόντων λοιμότητι. *Vulgatus: eorum, qui male dominantur, peste.*

ΛΟΙΠΟ'Σ, *reliquus.* אַחֲרוֹן, *posterior.* Ies. IX, 1. N. L. - חָבֵר, *socius*, h. l. *reliquus.* Dan. VII, 20. - טַף, *parvulus.* Ierem. XLI, 16. Vide supra s. v. καταλοιπος. - יוֹתֵר. 1 Sam. XV, 15. - יֶתֶר. Ios. XIII, 27. 1 Reg. XI, 41. XIV, 30. et alibi saepius. - מֻנָּח, *derelictum*, i. e. *locus vacuus*, *area*. *Al.* Ezech. XLI, 9. λοιπά. - נוֹתָר part. Niph. a יָתַר. Exod. XXVIII, 10. XXIX, 34. Lev. II, 3. - *פֵּאָה, *angulus.* Lev. XXIII, 22. τὸ λοιπόν. Sensum expresserunt. - שְׁאָר. 1 Par. XI, 8. περιεποίησε τὸ λοιπὸν τῆς πόλεως, sc. μέρος, reliquam civitatis partem in vita servabat. Vide et Nehem. XI, 20. et conf. *L. Bos Ellips. Gr.* p. 110. *Al.* Ies. XVII, 3. τὸ λοιπὸν τῶν Σύρων, sc. μέρος. - שְׁאֵרִית. Ies. XLIV, 17. τὸ δὲ λοιπὸν (sc. μέρος) ἐποίησε εἰς θεὸν γλυπτόν, *ex reliqua autem parte* fecit Deum sculptum. 2 Macc. XI, 9. εἰς τὸ λοιπόν, *in posterum.* Vide quoque alibi ὄχλος et τυραννίς.

ΛΟΥΤΗ'Ρ, *labrum*, *pelvis*, *vas ad lavandum.* יָם, *mare.* 2 Par. IV, 3. Sermo ibi est de lacu fuso in templo Salomoneo, qui genus labri erat, coll. v. 5. - כִּיּוֹר, *labrum rotundum.* Exod. XXX, 18. 28. Levit. VIII, 11. et alibi. Adde *Aquil.* et LXX sec. *Alex.* et *Compl.* 1 Sam. II, 14. ubi *Montf.* retulit ad דּוּד, quod LXX λέβητα transtulerunt, sed mihi potius pertinere videtur ad כִּיּוֹר.

ΛΟΥΤΡΟ'Ν, *lavacrum.* רַחְצָה, idem. Cant. IV, 2. VI, 5. - רָחַץ, *lotio.* *Aqu.* Ps. LIX, 10. CVII, 9. Cf. Sir. XXXIV, 27. Ephes. V, 26. Tit. III, 5. et *Aelian. V. H.* XII. c. 1.

ΛΟΥΤΡΩ'Ν, *balneum*, *locus lavandi.* מַחֲרָאוֹת pro מְחֹרוֹת, plur. *latrinae.* *Inc.* et LXX 2 Reg. X, 27. *Massorethae* in margine ponunt מוֹצָאוֹת, *excrementorum receptacula.* *Cappello* in *Crit. S.* p. 628. *ed. rec.* legisse videntur לְמַרְחֲצוֹת, quia רָחַץ est *lavare*, et מַרְחָץ *lavacrum*, *balneum*, vel forte λουτρών est *latrina*, indeque orta vox latina *latrina.* Sed contra monuit ad h. l. *Scharfenbergius*, veram lectionem esse λυτρῶνας, ut legitur in Cod. *Alex.* *Suidas:* λυτρών, ὁ ἀφεδρών. *Hesych.* λύτρα, καθάρματα. Verum autem vidisse mihi videtur *Fischerus* in Diss. *de vitiis Lexicor. N. T.* p. 699. ubi docuit, dissidere inter se libros veteres in scriptura huius nominis, sed ita, ut utraque habeat, quo sese tueatur. Locus enim, in quem excrementa alvei egeruntur et confluunt, commode dici potest λουτρών a λουτρίῳ, h. e. auctore *Hesychio*, τῷ ῥυπαρῷ ὕδατι. *Gloss. in lib. IV. Reg.* ἐπάταξαν (lege ἔταξαν) αὐτὸν εἰς λούτρωμα (scrib. λουτρῶνα aut λυτρῶνα), εἰς ἀφεδρῶνα.

ΛΟΥ'Ω, *lavo.* הִשְׂחָה Hiph. *natare facio.* Ps. VI, 6. ex usu vocis in l. Syriaca. *Symm.* Ies. XXV, 11. – רָחַץ, *lavo.* 2 Sam. XII, 20. *ἐλούσατο*, lavabat se. Vide et Exod. II, 5. 2 Sam. XI, 2. Cant. V, 13. *περιστεραὶ λελουμέναι ἐν γάλακτι*, columbae lacte lotae, i. e. candidissimae. Ezech. XV, 9. *ἔλουσά σε ἐν ὕδατι*, lavi te aqua.

ΛΟΦΙ'Α, *cervix*, *dorsum*, seu: *eminentia dorsi*, it. *summitas*, *prominentia*, *sinus.* לָשׁוֹן, *lingua.* Ios. XV, 2. 5. XVIII, 19. Sc. לָשׁוֹן metaphorice tribuitur *mari*, ad *sinum* eius denotandum, ad imitationem arab. لسان, ut lat. *lingua telluris* dicitur pro *promontorio*, observante *Gatakero* in *Cinno* lib. II. c. 7.

ΛΟ'ΦΟΣ, *tumulus*, *collis.* תֶּלֶם, *sulcus*, *porca.* *Quint. Ed.* Ps. LXIV, 11. Vide quoque infra s. *λόχος.*

ΛΟΧΑΓΟ'Σ, *cohortis praefectus*, *dux manipuli*, *manipularius.* שָׂרֵי־גְדוּדִים, *principes agminum.* *Symm.* 2 Sam. IV, 2. *λοχαγοί.* Conf. *Spanhem. ad Iulian.* p. 256. sequ.

ΛΟΧΑ'Ω, *insidior*, *insidias colloco*, *insidiis peto.* Sap. XIV, 24. *λοχῶν ἀναιρεῖ*, *insidians* occidit. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *λοχῶντες*, *ἐνεδρεύοντες*, *κρυπτόμενοι.*

ΛΟΧΕΥ'ΟΜΑΙ, *gravida sum*, *parturio.* עָלוֹת plur. *matres in grege lactentes.* *Symm.* et LXX Ps. LXXVII, 72. *ἐξόπισθεν τῶν λοχευομένων ἔλαβεν αὐτὸν*, euntem post lactentes accepit illum. *Hesych.* *λοχευομένων*, *γεννωμένοιν*, *ἢ γεννώντων.* *Al.* Gen. XXXIII, 13. *τὰ πρόβατα καὶ αἱ βόες λοχεύονται*, oves et vaccae *pariunt.* *Suidas:* *λοχεύονται*, *γεννῶσι.* *Hesych.* *λοχεύει*, *τίκτει*, *γεννᾷ.* *Aqu.* 1 Sam. VI, 7. *λοχευομένας*, ubi vide reliquos Intt.

ΛΟ'ΧΟΣ, *cohors*, *agmen*, *turma*, *manipulus*, it. *insidiae.* גְּדוּד, *turma.* *Al.* Gen. XLIX, 19. *λόχος.* *Symm.* 1 Sam. XXX, 8. Apud *Eusebium Onom. urbium* voce *Gedud* perperam *λόφον* legitur. Certe *Hieronymus* transtulit *latronum cuneum.* *Symm.* 2 Sam. III, 22. Idem Iob. XIX, 12. – *חָכָה, *expecto.* *Ed. Quint.* Hos. VI, 9. *ὡς λόχος*, pro כְּחַכֵּי, *iuxta expectare*, s. *sicut expectant.* Nisi auctor huius versionis voci hebr. notionem nobis ignotam tribuit, quam sequens vox חֶבֶר, *societas*, ei postulare videbatur, legit fortasse אַחֲוָה, *fraternitas*, *consociatio.* Zach. XI, 14. aut eandem lectionem secutus est, quam LXX (*καὶ ἡ ἰσχύς σου*) expresserunt, ut כֹּחַ אִישׁ, *vim virorum*, per *turmam* interpretatus sit, aut etiam, quia sequitur *πολυχειρία*, simplex אִישׁ ita expressit. Fortasse autem omnibus his coniecturis supersedere possumus, si verba *ὡς λόχος πολυχειρίας λῃστρικῆς* vertantur: *ut insidiae magnae latronum catervae.* *Montf.* perperam transtulit *cohors.* *Hesych.* *λόχος*, *ἔνεδρα*, *στρατηγικὸν τάγμα*, *τάξις*, *φάλαγξ*, *ἀπὸ τοῦ λέχους.* *Οἱ γὰρ ἐνεδρεύοντες κατακλίνουσιν ἑαυτοὺς*, *ὡς ἐπὶ*

λέχους. *Lexicon vetus:* λόχος, παράταξις, *turma.* Conf. *Spanhemium* ad *Iulianum* p. 236. sequ.

ΛΥΓΜΟ'Σ, singultus, ululatus, lamentatio, a λύζω, *singultio.* פּוּקָה, *vacillatio*, metonymice: *id quo quis ad vacillandum impellitur, offendiculum. Aqu. Theod.* 1 Sam. XXV, 31. *Vulg. in singultum. Schol.* ibi de hac voce: Ἀκύλας λυγμὸς ἐξέδωκεν, αἰνίττεται δὲ τὰς τοῦ συνειδότος ἀκίδας: quae verba desumta sunt ex *Theodoreti Quaest.* 59. p. 595. qui tamen νυγμὸς habet, pro quo in *Cod. Reg. Coislin.* et apud *Procopium* p. 81. ed. *Meurs.* legitur λυγμὸς, *singultus*, quam significationem vocis פּוּקָה lexica vulgaria ignorant. Suspicari etiam aliquis posset, illud λυγμὸς ortum esse ex βδελυγμὸς, quod LXX h. l. exhibent. *Hesychius:* λυγμὸς, ὀλολυγμὸς, θρῆνος, ἀνανυγμός. *Suidas:* λυγμὸς, ὀλολυγμός. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λυγμόσαι (legendum videtur λυγμὸς), τὸ ἐπὶ τοῦ θρήνου πάθος.

ΛΥΘΡΩ'ΔΗΣ, cruentus, pulvere permixtus. Sap. XI, 7. αἵματι λυθρώδει, sanguine pulvere permixto. Est a λύθρον, quod inter alia apud *Hesychium* exponitur τὸ ἀπὸ φόνου καὶ τὸ ἐξ αἵματος καὶ κόνεος μόλυσμα. Conf. *Spanhemium* in *Callimachum* p. 538. *Sapientiae* l. l. alii legunt αἵματι λυτρώδει, *sanguine redemtorio*, quam lectionem *Clarius* explicavit.

ΛΥ'ΚΟΣ, lupus. דֹּב, *ursus*, Prov. XXVIII, 15. Fortasse ita transtulerunt, quod ad sententiam nihil interesset, sive ursus s. lupus diceretur. Vide supra s. ἄρκτος. Ex sententia *Iaegeri* ad h. l. pronuntiabant *Dib*, qui arab. *lupus* est. - זְאֵב, *lupus.* Gen. XLIX, 27. Ies. XI, 6. Hab. I, 8. Soph. III, 4.

ΛΥΜΑΙ'ΝΟΜΑΙ, devasto, perdo, noceo, everto, perverto. בָּקַק, *evacuo.* Ierem. LI, 2. ubi cum בּקק idem esse putarunt. Syris ܒܩܩ *putris et fragilis* est. - הִצִּיל Hiph. a נָצַל, *eripio.* Prov. XIX, 19. sec. ed. *Compl.* ubi reliqui libri λοιμεύηται habent. Vide supra s. v. λοιμεύομαι. - חָבַל, *pignero*, it. *perdo.* Prov. XXVII, 13. τὰ ἀλλότρια λυμαίνεται, aliena *perdit.* Vide ad h. l. *Iaegerum.* - חַבֵּל chald. Pahel. Dan. VI, 2. (λέοντες) οὐκ ἐλυμήναντό μοι, leones non *nocuerunt* mihi. - כִּרְסֵם Pih. *suffodio.* Ps. LXXIX, 14. ἐλυμήνατο αὐτὴν ὗς ἐκ δρυμοῦ, *devastavit* illam aper sylvestris. Ita *Callim. H. in Dian.* v. 156. σύες ἔργα, σύες φυτὰ λυμαίνονται. Vide quoque *Alberti Obss.* ad Act. VIII, 3. p. 235. et *Peric. Crit.* p. 5. *Hesych.* ἐλυμήνατο ὗς ἐκ δρυμοῦ, κατέφαγε χοῖρος ἐξ ὕλης. Apud *Suidam* ἐλυμήνατο explicatur ἔβλαψεν. - סִלֵּף Pih. *perverto.* Exod. XXIII, 8. λυμαίνεται ῥήματα δίκαια, *pervertunt* causas iustas. Prov. XIX, 3. - רָצַץ, *conquasso.* 2 Par. XVI, 10. ἐλυμήνατο Ἀσὰ ἐν τῷ λαῷ. Subaudiendum videtur τινὰς, *perdebat* vel *opprimebat* Asa aliquos in populo. - שָׁגָה, *erro.*

Prov. XX, 1. πᾶς δὲ ὁ λυμαινόμενος sec. *Ald.* et *Compl. omnis, qui se corrumpi*, h. e. *a recta via abduci patitur.* Vide ad h. l. *Iaegerum.* Eadem vox, quam *Valckenarius* ad *Eurip. Phoen.* p. 141. acute distinxit in συμμαινόμενος, in *Hexaplis* quoque tribuitur *Inc. Int.* – שָׁחַת: הִשְׁחִית, Pih. et Hiph. Prov. XXIII, 8. XXV, 27. Ies. LXV, 7. 25. et alibi. – תִּעֵב Pih. *abominandum reddo.* Ezech. XVI, 24. Vide et Sir. XXVIII, 26. *Hesych.* λυμαίνεσθαι, καθαίρειν, φθείρειν. Idem: λυμαίνεται, διαφθείρεται. Conf. *Lex. N. T. s. h. v.*

ΛΥΜΑΙΝΟ'ΜΕΝΟΣ ἘΑΥΤΟ'Ν, *perdens se ipsum.* בַּעַל מַשְׁחִית, *dominus perditionis.* Prov. XVIII, 9. τοῦ λυμαινομένου ἑαυτὸν, *eius, qui vitam suam profundat ac prodigat.* Conf. XI, 7.

*ΛΥΜΕΩ'Ν. *perditor, vastator, violator.* 4 Maccab. XVIII, 8. *Schol. Sophocl. Aiac.* v. 573. λυμεὼν, ὁ βλαπτικός. *Suidas*: λυμεὼν, ὁ φθορεύς. Adde *Diodor. Sic.* T. IV. p. 201. ed. *Bipont.* λυμεὼν καὶ προδότης τῆς Ἑλλάδος.

ΛΥΠΕ'Ω, *dolore afficio, contristo, ad indignationem provoco*, et λυπέομαι, *ad iram provocor, indignor.* אָבֵל וַחֲפוּי, *lugens et opertus.* Esth. VI, 12. λυπούμενος κατὰ κεφαλῆς, sc. ἔχων κάλυμμα vel ἱμάτιον, *lugens in capite operimentum ac vestimentum habens.* Conf. supra s. v. κατὰ κεφαλῆς, et *L. Bos. Ellips. Gr.* p. 92. – בְּאֵשׁ chald. *displicet.* Dan. VI, 14. – דַּוָּי, *languidum.* Thren. I, 23. – הִפִּיחַ Hiph. a נָפַח, *anhelare facio.* Iob. XXXI, 39. Libere quidem, nec tamen male quoad sensum transtulerunt. Nam formula hebr. *animam alicuius efflare facere* metaphorice notat *spe aliquem frustrare.* Frustratio spei autem tristem reddit. – חָרָה, *ira accendor.* Gen. IV, 5. ἐλύπησε τὸν Καῒν λίαν, *ad* magnam *indignationem commovebat* Cainum. Nehem. V, 6. ἐλυπήθην σφόδρα, valde *indignabar.* Vide et Ion. IV, 5. 10. – יָצַר, *angor. Aqu.* 1 Sam. XXX, 6. ἐλυπήθη. – יָרַע, *malum est, displicet.* Deut. XV, 10. Ion. IV, 1. – כָּאַב, *dolor.* Ier. XV, 18. οἱ λυποῦντές με, me *dolore afficientes.* – נוּד, *condoleo.* Ies. LI, 9. τίς λυπηθήσεταί σοι; quis *condolebit* tibi? – עָצַב. Gen. XLV, 5. 2 Sam. XIX, 2. *Theod.* 1 Sam. XX, 35. – קָצַף, *ira efferveo.* 1 Sam. XXIX, 4. 2 Reg. XIII, 19. Esth. I, 13. Ies. VIII, 21. – רָגַז, *contremisco.* Ies. XXXII, 11. Ezech. XVI, 42. – רוּד, *plango.* Ps. LIV, 2.

ΛΥ'ΠΗ, *dolor, tristitia.* און. *Aqu.* Gen. XLIX, 5. Deut. XXVI, 14. Sc. און non solum notionem *roboris*, sed etiam *doloris* et *luctus* habet. – דַּוָּי, *languidum.* Ies. I, 5. – יָגוֹן, *dolor, moeror.* Gen. XLII, 38. *Aqu. Theod.* Ier. XXXI, 13. *Aqu.* Gen. XLIV, 31. – הִרְבָּה עָצְמָה, *multiplico robur.* Ies. XL, 29. λύπην. Videntur mihi, omisso הִרְבָּה, loco עָצְמָה legisse עַצָּבָה. – מַעֲצֵבָה. Ies. L, 11. – עָמָל, *labor*, it. *molestia.* *Inc.* Gen. XLI, 51. – עֶצֶב. Gen. III, 16. Prov. X, 23. –

עִצָּבוֹן. Gen. III, 16. 17. V, 29. - עַצֶּבֶת. Prov. X, 11. XV, 14. - רָעָה foem. ex רַע, *mala*. Gen. XLIV, 29. Ion. IV, 1. - תּוּגָה. Prov. X, 1. Sir. XIV, 1. λύπη ἁμαρτίας. Si lectio sana est, vertendum *tristitia ob peccatum*, sed praeferenda mihi esse videtur lectio πλήθει, quam habet ed. *Compl. Hesych.* λύπη, πόνος, ὕβρις, φθορὰ, ἀπώλεια, βλάβη.

ΟΙ' 'ΕΝ ΛΥ'ΠΑΙΣ, sc. "ΟΝΤΕΣ, *qui in doloribus sunt.* אֹבְדִים part. plur. *pereuntes*. Prov. XXXI, 6.

ΛΥ'ΠΗ ΠΡΟΣΜΙ'ΓΝΥΤΑΙ, *dolor admiscetur*. כְּאֵב לֵב, *dolore afficitur cor*. Prov. XIV, 13. ἐν εὐφροσύναις οὐ προσμίγνυται λύπη, ubi illud οὐ expungendum est, quod nempe ex sententia *Iaegeri* ad h. l. erat novum signum *O*, nempe LXX.

ΛΥΠΗΡΟ'Σ, *dolorificus, molestus, tristis, amarulentus, acerbus*. מָרָה (pro מֹרָה), *amaritudo*. Prov. XIV, 10. λυπηρὰ ψυχὴ αὐτοῦ, tristis anima eius. - נְכֵאָה verbale foem. *attrita*. Prov. XVII, 23. ἀνδρὸς δὲ λυπηροῦ ξηραίνεται ὀστᾶ, viri autem tristis exarescunt ossa. *Hesych.* λυπηρὸς, ἄθυμος. - *נִמְרַץ, *morbidus habitus sum*. *Inc.* Iob. VI, 25. ubi λυπηρὸς non tam *tristem*, aut *tristem reddentem*, quam *offendentem, ad iram et indignationem provocantem* notat. Sc. ܡܪܨ est *obtrectavit, dedecoravit*. *Vulg. quare detraxistis?* Legit הִמְרַצְתֶּם. - עֶצֶב, *dolor*. Prov. XV, 1. λόγος δὲ λυπηρὸς ἐγείρει ὀργὰς, oratio molesta s. sermo *amarulentus* excitat iras. *Aqu.* habet σκληρός. - רַע, *malus*. *Al.* Prov. XXVI, 23. Sap. II, 1. ὀλίγος ἐστὶ καὶ λυπηρὸς ὁ βίος ἡμῶν, brevis est et *acerba* vel *molesta* vita nostra. *Hesych.* λυπηρὰν, λυπρὰν, μοχθηράν. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λυπρὰν, λυπηρὰν, μοχθηρὰν, πικράν.

ΛΥΠΗΡΟ'Ν 'ΕΣΤΙ', *acerbum est*. חָרָה, *exardeo ira*. Gen. XXXIV, 7. λυπηρὸν ἦν αὐτοῖς σφόδρα, valde illis *acerbum erat*.

ΛΥ'ΡΑ, *lyra*. כִּנּוֹר, *cithara*. *Symm.* 1 Par. XXV, 3. Psalm. LXXX, 3. CXXXVI, 6. *Aqu.* Psalm. CL, 3. *Hesych.* λύρα, κιθάρα.

ΛΥ'ΣΙΣ, *solutio, interpretatio*. *פְּקַח־קוֹחַ, *apertio carceris*. *Symm.* Ies. LXI, 1. λύσις, *solutio vinculorum*. - פֵּשֶׁר, *interpretatio*. Cohel. VII, 30. τίς οἶδε λύσιν ῥήματος; quis novit *interpretationem* verbi? h. e. quis hoc interpretari novit? Praeterea legitur Prov. I, 3. ubi λύσεις αἰνιγμάτων in *Ald.* et *Compl.* videtur esse glossa alius interpretis ad מְלִיצָה v. 6. pertinens. Sap. VIII, 9. λύσεις αἰνιγμάτων, solutiones aenigmatum. Sic et διαλύειν αἰνίγματα pro *solvere aenigmata* occurrit apud *Palaephatum* cap. VII. Conf. et ἐπίλυσις, et ἐπιλύω supra.

ΛΥΣΙΤΕ'ΛΕΙΑ, *utilitas*. 2 Macc. II, 28. ubi tamen, quia de convivio sermo est, λυσιτέλεια non tam *utilitatem* quam

potius *hilaritatem* significare videtur, ut sit i. q. v. 28. ψυχαγωγία, uti iam *Syrus* bene explicavit. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λυσιτέλεια, ὠφέλεια, συμφέρον.

ΛΥΣΙΤΕΛΕ'Ω, *utilis sum, prosum.* Tob. III, 6. λυσιτελεῖ μοι (sc. μᾶλλον) ἀποθανεῖν ἢ ζῆν, mori mihi magis *conducit*, quam vivere. Sirac. XXIX, 14. λυσιτελήσει σοι μᾶλλον, ἢ τὸ χρυσίον, magis *conducet* tibi, quam aurum. *Hesych.* λυσιτελεῖ, συμφέρει. ἐπωφελεῖ. Est a λύειν τέλη, *solvere tributum*, hoc enim qui facit, affert utilitatem aliis. Vide *Alberti* ad Luc. XVII, 2. p. 197.

ΛΥΣΙΤΕΛΗ'Σ, *utilis.* Sir. XXVIII, 5. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λυσιτελὲς, καλὸν, ὠφέλιμον, συμφέρον.

ΛΥ'ΤΡΟΝ, *redemtionis pretium.* גְּאֻלָּה, *redemtio.* Lev. XXV, 24. 51. – *כֹּפֶר. LXX sec. *Hexapla* Num. III, 51. Sed ibi λύτρον mihi potius referendum videtur ad totam formulam כֶּסֶף הַפְּדוּיִם, *argentum redemtionum.* – כֹּפֶר. Num. XXXV, 31. οὐ λήψεσθε λύτρα περὶ ψυχῆς, non accipietis *pretium redemtionis* pro anima. Prov. XIII, 8. λύτρον ἀνδρὸς ψυχῆς ὁ ἴδιος πλοῦτος, pretium redemtionis animae viri propriae divitiae. *Aqu. Symm. Theod.* ibi habent ἐξίλασμα. Inde procul dubio *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λύτρον, ἐξίλασμα. – מְחִיר, *pretium.* Ies. XLV, 13. – הַפְּדָה : פָּדָה, infin. Kal et Hoph. *redimendo.* Lev. XIX, 20. Num. XVIII, 15. – פְּדוּי part. Pah. *redemptus.* Num. III, 46. 48. 51. – פִּדְיוֹן. Exod. XXI, 30. *Gloss. in Octat.* λύτρα, τὰ ὑπὲρ αἰχμαλώτων χρήματα. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λύτρα, δῶρα ἐπ' ἐλευθερίᾳ αἰχμαλώτων γινόμενα, ἤτοι διδόμενα. *Hesych.* λύτρον, τίμημα. Idem: λύτρα, καθάρματα, λυτήρια καὶ πάντα τὰ διδόμενα εἰς ἀνάκλησιν (Martin. l. ἀνάκτησιν) ἀνθρώπων. *Eustathius* ad Il. α': ἐπὶ αἰχμαλώτων ἐξωνήσεως οἰκεῖον τὸ λύεσθαι, ὅθεν καὶ λύτρα τὰ δῶρα λέγονται τὰ εἰς τοῦτο διδόμενα.

ΛΥΤΡΟ'Ω, *redimo, libero.* *בָּצַק, *intumesco.* Deut. VIII, 4. ἐλυτρώθησαν sec. *Ald.* Lectio aperte vitiosa, orta fortasse ex ἐτυλώθησαν, quam reliqui libri habent. Fortasse etiam scripserunt ἐλύθησαν, aut, quod adhuc magis placet, ἐλυθρώθησαν. Similem permutationem vide supra s. v. λυθρώδης, ac in hoc articulo s. עָרַף. – גָּאַל. Exod. VI, 6. λυτρώσομαι ὑμᾶς ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, *liberabo* vos brachio excelso. Ib. XV, 13. Lev. XXVII, 33. οὐ λυτρωθήσεται, non *redimetur.* Et alibi saepius. – עָרַף, *cervicem frango.* Ex. XIII, 13. ubi pro λυτρώσῃ *Bonfrerius* in Comment. ad h. l. legendum esse suspicatur λυθρώσῃ, *cruentabis, sanguinem eius fundes.* *Vulgatus: interficies.* – פָּדָה. Exod. XIII, 15. Levit. XIX, 20. XXVII, 29. et alibi saepius. – פִּלֵּט Pih. *evadere facio.* Psalm. XXXI, 9. – פִּנָּה Pih. *amoveo, expello de loco iudicii.* Soph. III, 15. Non aliter legerunt LXX, e. g. פָּדָה מִיַּד אֹיְבֵךְ, permutantes invicem פִּנָּה et פָּדָה, ut iudicavit *Cappellus Crit. S.* p.

625., sed sensum sequuti sunt: nam *cuius hostes expelluntur*, is *liberatur ab hostibus.* – פָּצָה, *aperio.* Psalm. CXLIII, 11. – פָּרַק, *rumpo*, it. *eripio*, ex usu verbi in l. Syr. et Chald. frequentius obvio. Psalm. VII, 3. CXXXV, 24. Thren. V, 8. – פְּרַק chald. Dan. IV, 24. – *קָנָה. *Aqu.* Psalm. LXXIII, 2. ubi pro ἐλυτρώσω ex mea sententia reponendum erit ἐκτήσω, ut adeo h. l. transpositio vocum locum habuerit. Vide supra s. κτάομαι. Eadem lectionis diversitas locum quoque habet Exod. XV, 16. ubi lectio ἐλυτρώσω, quae est cod. *Alex.*, continet meram explicationem vocis ἐκτήσω, quae h. l. vertenda est per *acquivisti.* Nam liberatione e captivitate Babylonica acquisiverat sibi quasi Deus populum Iudaicum. – שָׂגַב Pih. *extollo.* Psalm. LVIII, 2. *Elevare aliquem* h. l. notat *tutum praestare*, *liberare.* – שׁוּב, *redeo. Inc.* Lev. XXVII, 24. λυτρωθήσεται. Sermo ibi est de agro redeunte ad venditorem. *Hesych.* λυτρώμενον, ἐξ αἰχμαλωσίας ἀνθρώπων (*Iun.* ἀνθρωπον) λυτρούμενον.

ΛΥΤΡΩ'Ν, *locus*, *in quem excrementa alvi egeruntur* *et confluunt*, *latrina.* מַחֲרָאוֹת, *latrinae.* (Arab. مخراة) 2 Reg. X, 27. sec. *Vat.* ubi alii libri λουτρῶν habent, quod vide supra. Sic et apud *Suidam v.* ἀπόπατον est λυτρὼν, sed v. ἀφεδρῶν legitur λουτρών. *Phavorinus e Suida:* λυτρὼν, ὁ ἀφεδρών. Dictus esse potest a λύμασι, h. e. *Suida* interprete καθάρμασι, ταῖς τῆς γαστρὸς εἰς ἀφεδρῶνα ἀποκρίσεσι.

ΛΥ'ΤΡΩΣΙΣ, *redemtio.* אָשָׁם, *reatus*, *culpa delinquendo contracta*, it., ut arab. إثم, *mulcta*, *piaculum*, et *sacrificium pro reatu. Inc.* Lev. V, 18. ubi λύτρωσις est *poena*, quae est quasi redemtio a peccato. *Vulg. iuxta mensuram aestimationemque peccati.* – גְּאֻלָּה. Lev. XXV, 48. – גֻּלָּה, *scaturigo.* Iud. I, 15. *Bielius Trommium* secutus putat, eos גְּאֻלָּה legisse, quae coniectura eo maiorem veri speciem habet, quo certius est, omnes hucusque collatos codd. cum *Theodoreto*, *Augustino* et *Procopio* vocem λύτρωσιν tueri. Conf. quoque *L. Bos Proleg. in LXX Intt.* Sed nec inepte mihi iudicasse videtur *Serarius* in *Comment.* ad h. l. p. 24. cui pro λύτρωσιν exigua mutatione legendum videtur λούτρωσιν, *ablutionem*, *irrigationem.* – כֹּפֶר. *Theod.* Prov. VI, 35. – פְּדוּיֵ part. Pah. *redemtus.* Num. XVIII, 16. – פְּדוּת. Ps. CX, 8. CXXIX, 7.

ΛΥΤΡΩΤΗ'Σ, *redemtor.* גֹּאֵל partic. Ps. XVIII, 15. LXXVII, 59. *Samar.* sec. *Schol.* ed. *Rom.* Lev. XXV, 25. – גְּאֻלָּה. Lev. XXV, 31. 32.

ΛΥΧΝΙ'Α, *candelabrum.* מְזַמְּרוֹת plur. *psalteria. Al.* Ierem. LII, 18. τὰς λυχνίας. Videtur legisse מְנוֹרוֹת. – מְנוֹרָה. Exod. XXV, 31. 32. XXVI, 35. et alibi saepius. – *נֵר. *Inc.*

2 Sam. XXI, 17. Sir. XXVI, 19. 1 Macc. I, 21. λυχνία τοῦ φωτὸς, h. e. τὸν ἀθάνατον παρ' αὐτῆς λεγόμενον λύχνον καὶ καιόμενον ἀδιαλείπτως ἐν τῷ ναῷ, ut verbis utar *Diodori Sic. Ecl.* I. lib. XXXIV. T. X. Opp. p. 100. ed. *Bipont.*

ΛΥ'ΧΝΟΣ, lucerna. נִיר, *lumen.* 2 Reg. VIII, 19. 2 Par. XXI, 7. Ex arab. نور, *lumen splendicans.* — נֵר. Ex. XXV, 37. XXX, 8. Lev. XXIV, 2. 7. et alibi saepius. 2 Sam. XXI, 17. οὐ μὴ σβέσῃς τὸν λύχνον Ἰσραὴλ, non extinguas lucernam Israelis. Sic vocatur h. l. Davides. Conf. *Glassii Philol. S.* p. 1060. Adde *Aqu. Symm. Theod.* Prov. XXIV, 20. Praeterea legitur Prov. XX, 27. ubi verba ὁ λύχνος in *Alex.* et *Compl.* sunt *Aqu. Symm.* ac *Theod.* pertinentia ad φῶς initio commatis.

ΛΥ'Ω, solvo, dissolvo, destruo, libero, remitto, interpretor. הִשְׁבִּית Hiph. *cessare facio. Theod.* Amos. VIII, 4. λύοντες pro καταλύοντες. *Vulg. deficere facitis.* — הִתִּיר Hiph. a נָתַר, *expedio.* Ps. CIV, 19. CXLV, 6. — יָדַע, *scio.* Iob. XXXIX, 3. ubi bene quoad sensum interpretati sunt, ac λύειν de *doloribus parturientium* dicitur. — יָעֵף, *lassus, defessus. Theod.* Iud. VIII, 15. sec. cod. *Basil.* λελυμένοις pro ἐκλελυμένοις, *fessis:* ubi λύεσθαι est i. q. ἐκλύεσθαι, *fessum s. fatigatum esse.* Conf. infra s. שָׁפַךְ. — נָשַׁל, *extraho.* Exod. III, 5. Ios. V, 15. λῦσον τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου, sensu eodem. — פָּתַח, *aperio.* Gen. XLII, 27. λύσας δὲ εἷς τὸν μάρσιππον αὐτοῦ, solvens autem unus saccum suum. Iob. XXXIX, 5. δεσμοὺς δὲ αὐτοῦ τίς ἔλυσεν; vincula autem eius quis solvit? Ps. CI, 21. τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων, ut *liberet* filios occisorum. Ierem. XL, 4. ἔλυσά σε ἀπὸ τῶν χειροπεδῶν, *liberavi* te a compedibus. Conf. Luc. XIII, 16. Act. XXII, 30. *Hesych.* ἔλυσεν, ἀπελύτρωσεν. — רָצָה, *absolvo.* Ies. XL, 2. λέλυται αὐτοῖς ἡ ἁμαρτία, *remissum* est peccatum eius. Sic λύειν τὴν ἁμαρτίαν, *remittere peccata,* pro נָשָׂא apud LXX Iob. XLII, 9. Sirac. XXVIII, 2. αἱ ἁμαρτίαι σου λυθήσονται, peccata tua *remittentur.* Vide et supra s. ἁμαρτία, et Matth. XVIII, 18. coll. Ioh. XX, 23. — שָׁפַךְ Pyh. *effundor. Symm.* Psalm. LXXII, 2. ἐλύθη. Gressus effusi, h. e. *declinantes,* bene graece λυθέντες dici possunt. Vide supra s. יָעֵף. — שְׁרָא chald. Dan. III, 26. Iud. IX, 2. οἳ ἔλυσαν μήτραν παρθένου εἰς μίασμα, qui diripuerunt virginibus florem stupro, ubi Grotius reponere mavult μίτραν, *zonam (zonam solvere),* quod placuit etiam *Bielio* (Vide s. μίτρα) et *Eichhornio* in *Introduct.* in *libr. apocryph. V. T.* p. 325. Hac vero coniectura mihi ob ipsam rei naturam minime opus esse videtur. 3 Esdr. I, 57. ἔλυσαν τὰ τείχη Ἱερουσαλὴμ, *destruebant* muros Hierosolymae: hebr. נָתַץ 2 Chron. XXXVI, 19. Conf. *Lex. N. T.* s. h. v. 3 Esdr. IX, 13. ἕως τοῦ λῦσαι τὴν ὀργὴν κυρίου ἀφ' ἡμῶν,

usque dum *recedat* ira Dei a nobis. 3 Esdr. IX, 46. ἐν τῷ λῦσαι τὸν νόμον, cum *explicaret* s. *interpretaretur* legem. Sic λύειν legitur apud *Libanium* Ep. XXXIV. p. 19. et *solvere* apud *Manil. Astronom.* I, 102. Apud *Rabbinos* התרה, *solutio*, est *explicatio quaestionum et dubiorum.* Vid. *Buxtorf. Lex. Talmud.* fol. 1410. et Nehem. VIII, 8. *Bielius* autem, quem *Bretschneiderus* quoque secutus est, λύειν l. l. per *aperire* (legem, h. e. librum, cui lex erat inscripta) reddere mavult ob locum Nehem. VIII, 5. ubi פָּתַח הַסֵּפֶר legitur. Sic et *Charit. Aphrod.* p. 97. ed. *Reisk.* λύειν τὰ γράμματα, literas solvere, h. e. *evolvere*, dixit. Sir. XXVIII, 2. λυθήσονται, *remittentur*, *condonabuntur*, i. q. ἀφιέναι in antecedentibus.

ΛΩ͂ΜΑ, *fimbria, instita, quod imae vestis orae attextum vel assutum est, margo.* פָּתִיל, *filum.* Exod. XXXIX, 31. – שׁוּל. Exod. XXVIII, 29. 30. et alibi. *Hesych.* λῶμα, ῥαφὴ, κλωσμὸς, ἢ εἰς τὸ κατώτερον τοῦ ἱματίου λῶμα: ubi vide *Intt. Suidas:* λῶμα, τὸ κράσπεδον.

ΛΩΠΟΔΥΤΈΩ, proprie *vestes surreptas induo* (a λῶπος, *vestis, pallium,* et δύω, *induo*), deinde *veste exspolio, furor.* 3 Esdr. IV, 24.

ΛΩΠΟΔΥ'ΤΗΣ, *praedo, latro.* גְּדוּד, *turma. Quint. Ed.* Hos. VII, 1. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* λωποδύτης, ἱματίων κλέπτης, ἢ καὶ λῃστής.

ΛΩΦΑ'Ω, *quiesco, interquiesco, respiro, cesso.* שָׁכַךְ, *pono me. Symm.* Gen. VIII, 1. ἐλώφησαν τὰ ὕδατα. *Hesych.* ἐλώφησεν, ἔληξεν, κυρίως ἐπὶ τῶν λόφων. Idem: λωφῆσαι, ἀπὸ τοῦ τραχήλου τὸ ἄχθος ἀποθέσθαι, παῦσαι, λῆξαι, ἀναπαῦσαι, ἡσυχάσαι. *Schol. Apollon. Rhod. Argon.* IV. v. 1418. λωφήσομεν ἀντὶ τοῦ παύσομεν. κυρίως δὲ λέγεται λωφῆσαι, τὸ βάρος ἀπὸ τοῦ τραχήλου ἀποβαλέσθαι. λόφος γὰρ ὁ τράχηλος.

M

*ΜΑ', adverbium iurandi, quod negandi vim habet. 4 Macc. V, 29. μὰ τοὺς ἱεροὺς ὅρκους. *Photius Lex.* μὰ ἀντὶ τοῦ οὐ. Vide eundem in sequentibus ac *Suidam* s. h. v.

ΜΑ' ΤΗ'Ν 'ΤΓΕΙ'ΑΝ, *per salutem.* חַי, *vivus*, formula asseverandi vel iurandi. *Inc.* Genes. XL, 5. et 2 Sam. XI, 11. Confer *Bergleri* not. ad *Alciphron.* p. 242. sq. et infra νή.

*ΜΑΒΔΑΡΙ'ΤΙΣ. Ios. V, 6. ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ μαβδαρίτιδι sec. *Vat.* Pro μαβδαρίτιδι duarum literarum transpositione legendum μαδβαρίτιδι. Est enim ea vox hic deformata ex hebr. מִדְבָּר, *desertum.*

ΜΑΓΔΩΛΟ'Ν. Ipsa vox hebr. מִגְדּוֹל, *turris.* Sic autem urbs aliqua notatur. Ezech. XXXIX, 10. (ubi vid. *Montf.*) et XXX, 6. Adde *Steph. de urb.* p. 525. A.

ΜΑΓΕΙΡΕΙ'ΟΝ, *coquina*, *culina.* מְבַשְּׁלוֹת plur. *foci*, quibus ex mente Rabbinorum lebetes et cacabi ad coquendas carnes imponebantur. Ezech. XLVI, 24. ubi *Compl. μαγειρίων* habet. Vide quoque *Hexapla* ib. v. 23.

ΜΑΓΕΙΡΕΥ'Ω, *coquo*, *coquinariam exerceo.* טָבַח, *macto.* Thren. II, 21.

ΜΑΓΕΙ'ΣΙΣΣΑ, *coqua.* טַבָּחָה, idem. 1 Sam. VIII, 13. Conf. *T. Hemsterhus.* ad *Thom. M.* p. 144. in *Addendis.*

ΜΑ'ΓΕΙΡΟΣ, *coquus.* טַבָּח, idem. 1 Sam. IX, 23. 24. – מְבַשֵּׁל part. Pih. *coquens.* Ezech. XLVI, 25. Praeterea legitur Thren. II, 20. *ἐπιφυλλίδα ἐποίησε μάγειρος.* Nullo modo probabilis est coniectura, quam *Cappellus* in *nott. critt.* ad h. l. et *Doederlein.* protulerunt, coaluisse h. l. duplicem versionem verborum עוֹלְלֵי טִפֻּחִים, ut עוֹלֵל טַבָּח legerint. Continent potius haec verba glossam marginalem, eamque mere historicam, qua indicare voluit auctor, referenda esse haec verba ad abductionem et vastationem auctore Nabusardan, qui 2 Reg. XXV, 8. et Ierem. XXXIX, 9. *ἀρχιμάγειρος* (h. e. vel *ἔφορος τῆς βασιλικῆς τραπέζης*, *Phavorino* interprete, vel secundum *Hieronym.* et *Augustin.* ad Gen. XXXVII, 35. *militum praefectus*) vocatur regis Babyloniae.

ΜΑΓΙΚΟ'Σ, *magicus*, *praestigiatorius.* Hinc *μαγικὴ τέχνη*, *magica ars*, *μαγεία.* Sap. XVII, 1.

ΜΑΓΙ'Σ. Vox admodum ambigua, quae notat *mensam*, *lancem macham*, *massam*, *frustum*, *offam*, etiam *panem.* Vide *Sturz.* de *dial. Maced.* p. 105. צְלִיל, *tostum*, *torta.* Iud. VII, 13. *μαγὶς ἄρτου κριθίνου*, *frustum* s. *offa panis hordeacei*, (aut potius *panis hordeaceus*, *ein Laib Brod. Vulg. panis subcinericius*). Sic legitur apud *Dioscoridem* lib. I. c. 128. de Ladano, vertiturque a *Plinio* lib. XII. c. 17. *offa. Schol.* in marg. cod. 56. *Holm. μαγὶς τὸ σκουτάριον καὶ ἡ τράπεζα. Suidas: μαγὶς ἄρτου, οἷον μέρος ἄρτου, ἢ ψωμὸς, ἢ ἐγκρυφίας. Hesych. μαγὶς, παλαθὶς, ἄρτος. Iunius παλάθη ἄρτου* legendum suspicatur. *Iosephus* panem hunc *μάζαν* appellavit, quod interpres latinus vertit *massam; placentam* alii reddere malunt.

ΜΑΓΚΙΠΙ'ΣΣΑΙ, h. e. *pistrices*, interprete *Montfauconio.* אֹפוֹת, *pistrices. Inc.* 1 Sam. VIII, 13. Sed vox haec est misere corrupta. Reponendum est *μαγιπέσσαι*, ut compositum ait ex *μαγὶς*, quod vide infra, et *πέσσω*, *coquo.*

ΜΑ'ΓΟΣ, *magus*, *sapiens*, *praestigiator.* אוֹב. *Aqu.* Deut. XVIII, 11. ubi vid. *Scharfenbergius.* Idem 1 Sam. XXVIII, 8. 9. Ies. XXIX, 4. – אַשָּׁף, *incantans*, *incantator.* Dan. I, 20. II, 2. 27. IV, 4. et alibi. – חַרְטֻמִּים, *magi. Symm.* Gen. XLI, 8. *Schol.* ad Dan. IV, 7. *μάγους* interpre-

tatur τοὺς τοῦ πυρὸς μέχρι τοῦ νῦν θεραπευτὰς παρ' αὐτοῖς (Πέρσαις) καὶ τοὺς ἁγνισμοὺς ἐπιτελοῦντας, καὶ περὶ τὴν τῶν ἄστρων κατασκοπὴν, οἷς δοκοῦσιν, ἐπιστημόνως ἔχοντας. *Hesych.* μάγον, τὸν ἀπατεῶνα, φαρμακευτὴν, τὸν θεοσεβῆ καὶ θεολόγον, καὶ ἱερέα, οἱ Πέρσαι οὕτως λέγουσιν. Confer *Lex. N. T.* s. h. v.

**ΜΑ'ΓΩΖΟΝ.* בְּגִנְזֵי, *in capsis. Aqu.* Ezech. XXVII, 24. ἐν μαγώζοις. Videtur servasse hebr. nomen, quod μάγωσε factum est, iudice *Semlero. Theodoretus* ad h. l. Ἀκύλας ἐν μαγώζοις συγκειμένοις. τὸ δὲ, ἐν μαγώζοις, ἀπὸ τοῦ Ἑβραίου ἐξελληνίζει, σημαίνει δὲ ἐν ἀποκρύφοις σκεύεσι. οὕτως γὰρ καὶ ὁ Σύρος ἡρμήνευσεν.

ΜΑΔΑΡΟ'Ω, depilo, pilos evello, glabro. מָרַט, idem. Nehem. XIII, 25. Deest haec vox in Lexicis.

ΜΑΔΑ'Ω, depilis sum, pilis careo. מֹרָט part. Pah. *politus, expolitus.* Ezech. XXIX, 18. πᾶς ὦμος μαδῶν, omnis humerus depilatus. *Schol. Aristoph.* in *Plut.* v. 266. μαδῶντα interpretatur κόμην μὴ ἔχοντα, φαλακρὸν, καθόλου τρίχας μὴ ἔχοντα, unde sua petiit *Phavorinus* in v. μαδῶντα, apud quem tamen pro τρίχας vitiose legitur τρίχαν.

ΜΑΔΙ'ΖΩ, calvus sum, it. *depilo, glabrum reddo.* מָלַק, *ungue seco. Inc.* Lev. I, 15. μαδίσει. *Schol.* ed. *Rom.* τὸ Σαμαρ. μαδίσει, λεπίσει, quod incerto tribuitur in *Hexaplis Origenianis.* – נִמְרַט Niph. *deglabror.* Lev. XIII, 40. 41. ubi μαδίζειν *depilem esse, pilis carere* notat. *Hesych.* μαδίσας, τὰς τρίχας ἀποβαλών.

ΜΑΔΜΑΡΙ'ΤΗΣ vel *Μαδβαρίτης* vel *Μαβδαρίτης.* Ipsa vox hebr. מִדְבָּר, *desertum, solitudo.* Ios. XVIII, 12. ubi videndus *Masius.* Adde Ios. V, 6. et ad h. l. *Bonfrerium.* Vide supra ad μαβδαρίτης.

**ΜΑΔΩ'Ν.* Ipsa vox hebr. מָדוֹן, *extensio*, apud LXX 2 Sam. XXI, 20. sec. *Rom. Alex. Compl.* et *Ald.*

ΜΑΕΛΕ'Θ. Ipsa vox hebr. מַחֲלַת, denotans vel *instrumentum musicum pneumaticum*, vel *initium alicuius carminis.* Ps. LII, 1. LXXXVII, 1.

ΜΑ'ΖΑ vel *ΜΑ'ΖΑ, massa, libum, farina subacta.* כָּפִיס, proprie *incurvatus*, hinc *uncus*, vel adeo *clavus. Aqu.* Hab. II, 11. sine dubio e notione *complicandi* et *contrahendi*, quam vox כָּפַס in reliquis linguis orientalibus habet, unde reliqui Intt. per ἔνδεσμος et σύνδεσμος interpretati sunt. Fortasse etiam μάζα apud *Aquilam* est *massa, qua parietes vestiebantur. Hesych.* μάζα, ἡ μεμαγμένη κόπρος. *Doederleinio* in *Bibl. Theol.* T. II. p. 342. *Aquila* scripsisse videtur: καὶ ἱμὰς ἐκ ξύλου, unde per errorem μάζα ortum sit. Conf. *Bocharti Hieroz.* P. II. lib. IV. c. 26. p. 612. *Hist. Drac.* v. 31. *Hesych.* μάζα, ἄλφιτα πεφυρμένα ὕδατι καὶ ἐλαίῳ. *Suidas* μάζαν interpretatur στρυφνὸν ἄρτον, *austerum panem:* nonnulli

nauticum panem sive *biscoctum* intellegunt. Conf. *Brissonium* de *regn. Persar.* p. 214. et *Barlaeum* ad *Lucian. Tim.* p. 163.

ΜΑΖΑΛΩ'Θ. Ipsa vox hebr. מַזָּלוֹת, quae *planetas* notat. *Al.* 2 Reg. XXIII, 5. Vide mox μαζουρώθ.

*ΜΑΖΟΥ'Ρ. *Aqu.* Iob. XXXVII, 9. pro hebraico מְזָרִים, quod notat *ventos aquilonares dispergentes nubes*, ubi sponte apparet eum vocem hebr. retinere voluisse, et fortasse scripsisse μαζουρίμ, vel μαζουρώθ.

ΜΑΖΟΥΡΩ'Θ. Ex ipsis vocibus Hebraeis. מַזָּלוֹת plur. *planetae.* 2 Reg. XXIII, 5. ubi fortasse rectius scribitur μαζαλώθ, quod alii libri habent. - מַזָּרוֹת plur. idem. Iob. XXXVIII, 32. *Gloss.* in lib. IV. *Reg.* et *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μαζουρώθ, ἀστὴρ οὕτω καλούμενος. *Suidas* ex *Chrysostomo* ad h. l. μαζουρώθ τὰ συστήματα τῶν ἀστέρων, ἃ ἐν τῇ συνηθείᾳ ζώδια καλοῦνται. Ἑβραϊστὶ δέ τινες φασὶν λέγεσθαι τὴν λέξιν, σημαίνειν δὲ καὶ τὸν ἀστρῷον κύνα. *Procopius Gazaeus* in 2 Reg. XXIII, 5. μαζουρώθ, ἀστέρος ὄνομα, ὡς εἰκὸς, τοῦ ἑωσφόρου. *Theodoretus:* τὸ Μαζαρὼθ ἀστέρος οἶμαι ὄνομα εἶναι καὶ τοπάζω τὸν ἑωσφόρον οὕτως ὠνομάσθαι. Horum sententiam secuti Interpretes Coptorum μαζουρώθ, vel, uti corrupte scribunt, ΟΟΥΡΟΤ pariter per *Venerem* explicuerunt. Conf. *Drusium* in *Fragm. vett. Intt. GG.* p. 277. *Hottingeri Thes. Philol.* p. 566. et *Montfauc.* in notis ad *Hexapla.*

*ΜΆΘΑΝΑ. Ipsa vox hebr. מַתָּנָה, *donum*, graecis literis expressa. *Symm.* Cohel. VII, 8. ἡ μάθανα, τοῦτ' ἔστι δῶρον.

*ΜΆΘΗΜΑ, i. q. μάθησις. אַלּוּף, *doctor.* *Alex.* Ier. XIII, 21. Vid. *Spohn.* ad h. l. *K.* Vide sequens μάθησις.

ΜΆΘΗΣΙΣ, *disciplina*, *doctrina.* אַלּוּף, *doctor*, it. *dux.* *Symm.* Prov. II, 17. Accepit de institutione et disciplina iuvenili e verbi participio Paul, ex usu l. *Syr.* et *Chald.*

ΜΑΙ'Α, *obstetrix.* *חַיּוֹת, *obstetrices.* *Symm.* Exod. I, 19. ex usu l. Chald. et Syr. in quibus ܚܝܬܐ *obstetrices* notat, ut recte ad h. l. observavit *Dathius.* - מְיַלֶּדֶת part. praet. Pih. *parere faciens.* Gen. XXXV, 17. XXXVIII, 28. Exod. I, 15. et alibi. Apud *Hesychium* μαῖα inter alia exponitur περὶ τὰς τικτούσας ἰατρὸς καὶ ὀμφαλοτόμος. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μαῖα, ἰατρίνη. Adde *Schol. Biseti* ad *Aristoph. Lysistr.* v. 696.

*ΜΑΙΕΥ'ΟΜΑΙ, *obstetricem ago*, *sum obstetrix.* ילד Pih. *in partu adiuvit.* Exod. I, 16. μαιεύησθε sec. cod. 128. *Holm.*

ΜΑΙΜΆΖΩ seu μαιμάω, *aestuo*, *vehementer cupio*, *turbor.* גּוּחַ, *prodeo*, *erumpo.* Iob. XXXVIII, 8. ἐμαίμασεν. *Phavorinus:* ἐμαίμασε, προεθυμήθη, ἐκλονεῖτο, ἐταράττετο.

ΜΑΙΜΑ'ΣΣΩ, aestuo, vehementer cupio, turbor. גוח; quod pr. *fremere* notat, ac bene de *aquis* dicitur. Iob. XXXVIII, 8. de mari: *ὅτι ἐμαίμασσεν*, quando *aestuabat*: *Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐμαίμασσεν, ἐκυματοῦτο. Hesych. ἐμαίμασσεν, προεθυμεῖτο ἢ προεθυμεῖτο* (forte *προεθυμήθη* legendum. Conf. *Μαιμάζω*.) *ἐκυματοῦτο, ἐκλονεῖτο, ἐταράττετο.* – הָמָה, *strepo. Theod.* Ier. IV, 19. *μαιμάσσει ἡ ψυχή μου*, *turbatur* anima mea. *Chrysostomus* apud *Ghislerium* in *Cat.* ad h. l. p. 596. *μαιμάσσει ἡ ψυχή μου, τουτέστι, θορυβεῖται ἐν ἀγῶνι τυγχάνουσα. Hesych. μαιμάσσει, σφίζει*, (lege *σφύζει*) *προθυμεῖται. Lex. Cyrilli MS. Brem. μαιμάσσει, τήκει, δαπανᾷ.* Idem: *μαιμάσσει, σφύζει, κυματοῦται, πηδᾷ. Suidas: μαιμάσσει* (Sic enim bene legendum putat *Küsterus* pro *μαμάζει*), *σφύζει, προθυμεῖ, καταδαπανᾶται, καταναλίσκεται, κυματοῦται, πηδᾷ, καχλάζει, κλονεῖται.* Inde *Ζεὺς μαιμάκτης* dictus Athenis, quasi furiosus et turbulentus. Et *Μαιμακτηριὼν* hyemalium mensium primus, quo aer turbari incipit et commoveri. Proinde *Iovi Maemacti* sacra fiebant Maemacteria dicta, ut pacatior esset hyems. Conf. omnino *Bochartum Hier.* P. I. lib. II. c. 55. p. 666.

ΜΑΙ'ΝΟΜΑΙ, insanio, demens sum. שגע Pyh. *dementor, ad insaniam redigor.* Ier. XXIX, 26. Vide et Sap. XIV, 28. 4 Macc. VII, 5. *τοὺς μαινομένους κλύδωνας.*

ΜΑΙΌΟΜΑΙ, obstetrico, obstetricem ago, it. passive, *obstetrici manu iuvor, parior, nascor.* גוח, *prodeo, prorumpo. Inc.* Iob. XXXVIII, 8. *ὅτε ἐμαιοῦτο*, (Ita *Chrysostomus* et *Cod. Syr. Hex.*) cum *nasceretur*, seu: *cum embryonum more omni vi anniteretur, ut ex utero quasi emergeret.* Sermo ibi est de aquis marinis. Vide infra s. *παλαίω*. Hinc emendandus est h. l. Cod. *Alex.* qui perperam *ἐμεοῦτο* pro *ἐμαιοῦτο* habet. Vide ad h. l. notas *L. Bosii*. – חולל Pyh. a חיל. Iob. XXVI, 5. *μὴ γίγαντες μαιωθήσονται ὑποκάτωθεν ὕδατος*; num gigantes *nascentur* sub aqua? *Μαιωθήσονται* est q. d. *obstetricis opera educentur in lucem*, nam חיל est *dolere ex partu, parturire.* Confer supra s. v. גוח. *Suidas* et *Hesychius: μαιωθήσονται, λοχευθήσονται, γεννηθήσονται, θεραπευθήσονται. Quint. ed.* Psalm. XXVIII, 9. *μαιουμένου ἐλάφους, obstetricantis* cervos. *Symm.* Prov. VIII, 25. *ἐμαιώθην, generatus sum*, pr. *obstetricem habui.* – ילד Pih. *parturire facio.* Exod. I, 16. *ὅταν μαιοῦσθε τὰς ἑβραίας*, quando *obstetrici manu iuvatis* mulieres hebraeas. Inde procul dubio in *Gloss.* in *Octateuch.* pro *νεῶσθαι*, *θεραπεύεσθαι*, ut e codice suo edidit *Fabricius*, legendum *μαιοῦσθε, θεραπεύετε.*

ΜΑΚΑΡΙ'ΖΩ, beatum praedico. אשר Pih. idem. Gen. XXX, 12. Iob. XXIX, 11. Psalm. XL, 2. et alibi. – *אשר, *gressus, incessus. Symm.* Psalm. XVII, 11. *μακαρίζοντές με παραγρῆμα περιεκύκλωσάν με*, vix me felicem et beatum prae-

dicarunt, quum me circumvenire conantur; ubi pro אִשְּׁרוּנִי legit עִשְּׁרוּנִי praet. Pihel. – אַשְׁרֵי, *beatus*. Ps. CXLIII, 18. – שַׁבַּח Pih. *laudo*. *Symm*. Cohel. IV, 2. ἐμακάρισα. – *שׁוּר, *contemplor*, *intueor*, Num. XXIV, 17. Hic legerunt אשׁר. Sirac. XXV, 23. ἥτις οὐ μακαριεῖ τὸν ἄνδρα αὐτῆς, quae sua modestia et probitate non *beat*, sed sua insolentia et nequitia infelicem reddit maritum. *Vulg. beatificat*. *Compl*. παρακαλέσει. Caeterum confer *Lex. N. T.* s. h. v.

ΜΑΚΑ'ΡΙΟΣ, *beatus*. *אֲשֶׁר, *qui*. Ies. XXXI, 9. Habuerunt pro אַשְׁרֵי. Vide ad h. l. *Montf*. – אֹשֶׁר, *beatitudo*. Gen. XXX, 12. – אַשְׁרֵי. Deut. XXXIII, 29. Iob. V, 17. Psalm. I, 1. et alibi. *Hesych*. μακάριος, πάντοτε ἐν ἀγαθῷ (*Lex. Cyrilli MS. Brem*. ἀγαθοῖς) ὤν, εὐδαίμων. Conf. et *Lex. N. T.* s. h. v.

ΜΑΚΑΡΙΣΤΟ'Σ, *qui beatus praedicandus est vel praedicatur*. אַשְׁרֵי. Prov. XIV, 21. XVI, 20. XXIX, 18. Vide et 2 Macc. VII, 24.

ΜΑΚΑΡΙΣΤΟ'Σ ΕἸΜΙ', *beatus sum*, *beatus praedicor*. אשׁר Pyh. *Symm*. Psalm. XL, 3. μακαριστὸς ἔσται, *beatus praedicabitur*.

**ΜΑΚΚΑΒΑΙ͂ΟΣ*. Vox graeca orta ex hebr. seu chald. מַקְבַי, quod proprie *animosum* ac *fortem ducem belli*, etiam *principem* notat. מַקֶּבֶת et chald. מַקָּבָא significat *malleum*. Cum *malleis* autem *heroas* comparare solebant. Arab. منكب et منقب *ducem*, *praefectum* notat, quam notionem quoque habet نقيب, *Coran. Sur*. V, 13. *Isidorus Pelusiota*: Μακκαβαῖος ἑρμηνεύεται παρὰ Πέρσαις κοίρανος. Conf. *Ikenii* Obs. de *Iuda Maccabaeo* in *Symbol. literar. Brem*. T. I. p. 170. sequ. Hinc Maccabaeorum nomen transiit ad familiam Matthathiae, ob fortitudinem bellicam admodum insignem, quanquam *Iudas* proprie hoc cognomen acceperat. 1 Maccab. II, 4.

ΜΑΚΡΑ'Ν pro εἰς μακρὰν ὥραν, vel κατὰ μακρὰν ὁδὸν vel χώραν, *in longum tempus*, *longe*, *procul*. אָרַךְ, *prolongo*. *Al*. Cohel. XII, 22. μακρὰν (pro εἰς μακρὰν ὥραν) αἱ ἡμέραι, *procul absunt* dies. – אֲרֻכָּה, *longum*, *diutinum*. Ier. XXIX, 23. μακρὰν (pro εἰς μακρὰν ὥραν) ἐστὶν, *longum* est. – מֶרְחָק, *longinquitas*. 2 Sam. XV, 17. ἐν οἴκῳ τῷ μακρὰν, pro κατὰ μακρὰν ὁδὸν ὄντι, in domo, quae *procul aberat*. Zach. X, 9. οἱ μακρὰν (pro οἱ κατὰ μακρὰν χώραν ὄντες) μνησθήσονταί μου, qui *procul absunt*, recordabuntur mei. – סוּר, *recedo*. Prov. XIII, 20. μακρὰν ἀπὸ γνώσεως. Legisse mihi videntur סָרָה, *recessio*. – רָחַק: הִרְחִיק, Kal et Hiph. Exod. XXIII, 7. Deut. XIV, 24. Ios. III, 16. et alibi aliquoties. Prov. XXII, 15.

μακρὰν ἀπ' αὐτοῦ. Ex sententia *Iaegeri* emersit haec versio e neglectu pronominis נָה in voce יַרְחִיקֶנָּה, cuius si rationem interpres habuisset, dicturus erat μακρυνεῖ αὐτὴν ἀπ' αὐτοῦ. Mihi autem μακρὰν non adverbium, sed adiectivum esse videtur referendum ad vocem ἄνοια, et post αὐτοῦ omissum esse ποιεῖ. Sed possunt verba graeca quoque ita verti: quia non vapulavit ferula, s. quia expers fuit s. est severae educationis et castigationis. – רָחוֹק. Num. IX, 10. ἐν ὁδῷ μακρὰν, pro κατὰ μακρὰν χώραν ὄντι, in via, quae procul abest. Iud. XVIII, 7. μακρὰν (pro κατὰ μακρὰν χώραν) εἰσὶν ἀπὸ Σιδῶνος, procul absunt a Sidone. Vide et Ios. IX, 22. 2 Sam. VII, 19. εἰς μακρὰν, sc. ὥραν, quae contingent *post longa tempora*. Conf. *Schoettgen.* ad *L. Bos. Ellips. gr.* p. 251. sequ. Ezech. XVIII, 46. dicitur εἰς καιροὺς μακροὺς, in *longa* tempora. 1 Reg. VIII, 46. εἰς γῆν μακρὰν ἢ ἐγγὺς, in terram *longinquam* vel *propinquam*. Vide et 2 Par. VI, 36. et conf. Luc. XV, 13. Esth. IX, 20. Psalm. XXI, 1. μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι, res *procul absunt* a salute mea. – מֵרָחוֹק, *a procul*. Ies. XIX, 14. – לְמֵרָחוֹק, idem. Iob. XXXVI, 3. – רַחִיק chald. idem. Esdr. VI, 6. – *רְקִיחַ, *pigmentum, unguentum*. Ies. LVII, 9. οἱ μακρὰν ἀπὸ σου. Legerunt transpositis literis רְחִקִיךְ. Sir. XV, 8. μακράν ἐστιν ὑπερηφανίας, pro ἀπὸ ὑπερ. *procul* est a superbia. Sir. XVI, 23. μακρὰν, h. e. *remotum* est a cogitatione et cognitione hominum, quia homines non cogitant et ponderant pro rei veritate et gravitate.

MAKPÁN 'AΠÉ'XΩ, pro κατὰ μακρὰν χώραν ἀπέχω, *longe absum*. רָבָה, *multiplicor*. Deut. XIV, 29. Quia sermo ibi est de via, רָבָה ad *longitudinem* transfertur. – רָחוֹק, *longinquus*. Prov. XV, 32. Ezech. XXII, 5. Ioel. III, 8. – רָחַק: הִרְחִיק, Kal et Hiph. Gen. XLIV, 4. Ezech. XI, 15.

MAKPÁN 'AΠOTEI'NΩ, *longe extendo*. הִרְחִיק הַרְחֵק *longe discedo longe discedendo*. Exod. VIII, 28.

MAKPÁN 'AΦI'ΣTHMI, *longe absisto*. רָחַק, *procul* s. *longe absum*. Ierem. II, 5. *Symm.* Ps. XXI, 2.

MAKPÁN ΓI'NOMAI, *procul sum*. הִרְחִיק. Ios. VIII, 4. – *רָבָה, *multiplicor*. Deut. XIV, 23. sec. cod. *Vat.* Vide s. μακρὰν ἀπέχω.

MAKPÁN ΠOIÉΩ, *procul facio*. *הַצִּיל Hiph. a נָצַל, *eruo*. Prov. II, 16. τοῦ μακράν σε ποιῆσαι. Illustranda est haec versio ex Arabismo, in quo ضل notat *errare*, etiam *aberrare, abire, abesse*. – הִרְחִיק: רָחַק, Pih. et Hiph. Prov. V, 8. XXX, 8. Ies. XXVI, 15. *Symm.* Ies. VI, 12.

*OY' MAKPÁN, *non procul*. בְּאֹהֶל, *in tentorio*. *Inc.* Iob. XVIII, 6. Recte. Quod enim est aut accidit in ten-

torio aut tabernaculo alicuius, id non procul est ab eo remotum.

ΜΑΚΡΟ'ΒΙΟΣ, prolongans vitam, longaevus. הֶאֱרִיךְ יָמִים, *prolongare dies.* Ies. LIII, 10. - הֶאֱרִיךְ Hiph. *prolongo*, sc. *dies.* *Al.* Cohel. VII, 16. Vide et Sap. III, 17.

ΜΑΚΡΟΒΙ'ΩΣΙΣ, prolongatio vitae, longaevitas. Baruch. III, 8.

ΜΑΚΡΟΗΜΕ'ΡΕΥΣΙΣ, prolongatio dierum, longaevitas. Sirac. I, 10. 17. XXX, 21. Conf. *Suiceri Thes. Eccl.* Tom. II. p. 293.

ΜΑΚΡΟΗΜΕΡΕΥ'Ω, prolongo dies, longaevus sum. הֶאֱרִיךְ יָמִים, idem. Deut. IV, 40. sec. *Oxon.* Ib. V, 33. VI, 2. Iud. II, 7. - *רָבָה יָמִים, *multiplicantur dies.* Deut. XI, 21. sec. *Vat.* Conf. Sir. III, 5.

ΜΑΚΡΟΗ'ΜΕΡΟΣ ΕΙ'ΜΙ' vel *ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, longaevus sum vel fio.* אָרַךְ. *Ine.* Deut. V, 33. *μακροήμεροι ἔσεσθε,* longaevi eritis. Sed ibi quoque in textu hebr. יָמִים additum reperitur. - הֶאֱרִיךְ יָמִים. Deut. IV, 40.

ΜΑΚΡΟ'ΘΕΝ, e longinquo, eminus. הִרְחִק infin. Hiph. Gen. XXI, 16. - מֶרְחָק, *longinquitas.* Prov. XXV, 26. Ier. IV, 16. - מִמֶּרְחָק. Prov. XXXI, 14. Ierem. XXXI, 10. *Al.* Ies. XXX, 27. - רָחוֹק. Deut. XXIX, 22. Ios. IX, 6. - בְּרָחוֹק. Ps. IX, 22. - מֵרָחוֹק. Gen. XXII, 4. XXXVII, 17. et alibi saepius. - לְמֵרָחוֹק. Neh. XII, 45.

ʼΑΠΟ' ΜΑΚΡΟ'ΘΕΝ, idem. מִמֶּרְחָק. Psalm. CXXXVII, 7. - מֵרָחוֹק. 2 Reg. XIX, 25. Psalm. XXXVII, 12. - לְמֵרָחוֹק. Esdr. III, 13.

ΜΑΚΡΟΘΥΜΕ'Ω, longanimis sum, patiens sum, patienter fero, tardus sum ad vindicandum, it. *persevero.* הֶאֱרִיךְ אַף, *prorogo iram.* Prov. XIX, 11. ἐλεήμων ἀνὴρ μακροθυμεῖ, misericors vir *longanimis est.* - *הֶאֱרִיךְ נֶפֶשׁ, *prolongo animam. Aquila* Iob. VI, 11. *Vulg.* ut *patienter feram.* - *מָשַׁךְ, *traho.* Nehem. IX, 30. sec. *Compl.* Baruch. IV, 18. *μακροθυμήσατε τὴν παρὰ Θεοῦ ἐπελθοῦσαν ὑμῖν ὀργὴν, patienter ferte* venientem super vos iram Dei. Sir. II, 4. *ἐν ἀλλάγμασι ταπεινώσεώς σου μακροθύμησον,* in mutationibus humiliationis tuae *sis patiens,* coll. XVIII, 10. XXIX, 11. ubi *μακροθύμησον,* quoad sensum, est: *non rigide exige debitum.* Sir. XXXV, 19. ὁ κύριος οὐ μὴ βραδύνῃ, οὐδὲ μὴ μακροθυμήσῃ ἐπ' αὐτοῖς ὁ κραταιός, Dominus non faciet moram, nec *tardus erit* erga illos fortis. Conf. Luc. XVIII, 7. et ad h. l. *Grotium* et *Wolfium* p. 722. 2 Macc. VIII, 26. οὐκ ἐμακροθύμησαν κατατρέχοντες αὐτούς. *Vulg. non perseverarunt insequentes.* Sed ibi sine dubio legendum est ἐμακροτόνησαν, ut legitur in cod. *Alex.* et *Complut.* Vide ad h. l. *Bretschneiderum Spicil.* p. 169. sequ.

ΜΑΚΡΟΘΥΜΙ'Α, *longanimitas*, *patientia*. אֹרֶךְ אַפַּיִם, *prolongatio irarum*. Ier. XV, 15. – אֶרֶךְ אַפַּיִם. Prov. XXV, 15. *Symm.* Cohel. VIII, 12. – *אַרְכָּה, *prolongatio*. *Inc.* Dan. IV, 24. ubi vid. *Scharfenb.* p. 78. – הֶאֱרִיךְ אַף, *prorogo iram*. *Aqu. Theod.* Prov. XIX, 11. Sir. V, 11. ἐν μακροθυμίᾳ φθέγγου ἀπόκρισιν, sis *tardus et cautus*, ubi est respondendum. Vide v. 12. et 13. Significat hic μακροθυμία *cunctationem*, *tarditatem prudentem et cautam*.

ΜΑΚΡΟΘΥΜΙ'ΑΝ ΔΙ'ΔΩΜΙ, *longanimitatem do*. הַחֲיָה רוּחַ, *vivifico spiritum*. Ies. LVII, 15. Ibi μακροθυμία esse videtur *patientia*, quasi *longanimitas in malis perferendis*. Μακροθυμεῖν in universum *patienter ferre* notat. Confer *Plutarchum* T. VIII. p. 345. ed. *Reisk.* Posses quoque de *patiente exspectatione* aut *spe laeta* explicare. Confer *Lexic. N. T.* s. μακροθυμέω.

ΜΑΚΡΟ'ΘΥΜΟΣ, *longanimis*. אַרְכָּא chald. *prorogatio*. Dan. IV, 24. – אֶרֶךְ אַפַּיִם, *longus irarum*. Exod. XXXIV, 6. Num. XIV, 18. Nehem. IX, 17. et alibi. – אֶרֶךְ רוּחַ, *longus spiritu*. Cohel. VII, 9. – יְקַר רוּחַ, *pretiosus spiritu*. Prov. XVII, 28. Legerunt קַר, omisso Iod. *Frigidus animo* est, *qui temperat affectum*. *Zieglerus* contulit arab. وقر, *tranquillus*, *mansuetus fuit*. Vide ib. XXIX, 11. Sap. XV, 1. Sir. I, 20. V, 4. ubi Deus μακρόθυμος dicitur, quatenus tarditatem supplicii gravitate compensat, non autem quia longanimiter exspectat impios ad poenitentiam, unde Gr. *Complut.* addunt οὐ μή σε ἀνῇ, *non dimittet te impunitum*, sed eo acrius puniet, quo tardius.

ΜΑΚΡΟ'Σ, *longinquus*, *longus*, *diuturnus*. אָרֵךְ, *prolongo*. Ezech. XII, 22. – *אַרְכָּה. *Symm.* 2 Sam. III, 1. – רחוק. Ezech. XII, 27. – מֵרָחוֹק. Prov. VII, 19. – שָׁוְא, *vanitas*. Ies. V, 18. In mente habuisse videntur שָׁוָה, aut ex *Houbigantii* coniectura שֹׁרֶשׁ, coll. Lev. XXI, 18. Ita quoque *Syrus*. *Paulus* pronuntiat שׁוא, *protensus*, *longus*, a rad. arab. שאה, *extendit pannum*, *longe protendit sollicitudinem*. Sir. X, 10. μακρὸν ἀῤῥώστημα κόπτει ἰατρός. *Vulgatus*, qui *brevem* habet, legisse videtur μικρόν. Sed μακρὸν est vera lectio: *diuturnus morbus*. Vide s. v. κόπτω.

*ΔΙΑ' ΜΑΚΡΟΥ'. לְמֵרָחוֹק. *Symm.* Iob. XXXVI, 3.

*ΕἸ'Σ ΜΑΚΡΟ'Ν. לָעַד, *in perpetuum*. *Theod.* Amos. I, 11.

'ΕΚ ΜΑΚΡΩ'Ν, sc. 'ΗΜΕΡΩ'Ν vel ΧΡΟ'ΝΩΝ, *e longinquo*. לְמֵרָחוֹק. 1 Par. XVII, 17.

ΜΑΚΡΟ'Σ Τῌ͂ 'ΕΚΤΑ'ΣΕΙ, *longinquus extensione*. אֶרֶךְ אֵבֶר, *longus ala*, h. e. *longissimae alae habens*. Ezech. VII, 3. – Vide supra s. ζάω.

ΜΑΚΡΟ'ΤΕΡΟΣ, comparat. *longior*, *longinquior*. אֲרֻכָּה, *longum*. Iob. XI, 9. – הַרְחֵק, *elongando*. Gen. XXI, 16. sec.

cod. *Alex.* μακρότερον. Sap. XII, 25. *μακρότερον ἐπλάνησαν*, h. e. ipsas erroris vias egressi sunt, longius errarunt, quam videbatur fieri posse, ut homo erraret.

ΜΑΚΡΌΤΕΡΟΝ ἈΠΈΧΩ, longinquius absum. רָחֵק, *procul disto.* Deut. XII, 21.

ΜΑΚΡΌΤΕΡΟΣ ΕἸΜΙ΄, longinquior sum. רַבָּה, *multus sum.* Deut. XIX, 6.

ΜΑΚΡΌΤΗΣ, longinquitas, longitudo. אֹרֶךְ. Ps. XX, 4. XXII, 9. XC, 16. – אַרְכָה chald. *prorogatio.* Dan. VII, 12. – הֶאֱרִיךְ Hiph. *prolongo.* Cohel. VIII, 12. Legerunt מֵאֹרֶךְ, nam אֹרֶךְ est *μακρότης*.

ΜΑΚΡΟΤΟΝΈΩ, longius protendo, amplius intendo, deinde *persevero, pergo.* 2 Macc. VIII, 26. *δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐμακροτόνησαν κατατρέχοντες αὐτοὺς* (sec. cod. *Alex.* et *Compl.*), quare non longius protenderunt manus aut perseverarunt in persequendis illis. Vide ad h. l. *Bretschneiderum* in *Spicil.* pag. 169.

ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΈΩ, longaevus sum. יָשִׁישׁ, *decrepitus.* *Symm.* Iob. XII, 12. *μακροχρονήσασι, longaevis.* Ex *Kreyssigii* coniectura legendum *μακροχρονίοασι*.

ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΊΖΩ, longaevus sum. גּוּר, *metuo.* Deut. XXXII, 27. Videntur nonnullis legisse יְאַחֵרוּ ab אָחַר, *retro, post*, nullo aut incommodo sensu. *Latinus* interpres: *ne longo tempore sint super terram.* Graecus auctor sec. *Agellium* explicat: *ἵνα μὴ ἐπιμείνωσι τῇ δυσσεβείᾳ.* – הֶאֱרִיךְ יָמִים, *prolongo dies.* Deut. V, 16. sec. *Oxon.* *Al.* Deut. XVII, 20. *μακροχρονίσῃ*.

ΜΑΚΡΟΧΡΌΝΙΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, idem. הֶאֱרִיךְ יָמִים, *prolongo dies.* Exod. XX, 12. Deut. V, 16. – אֲרֻכַּת יָמִים. *Inc.* Deut. XXII, 7. Adde Deut. IV, 40.

ΜΑΚΡΟΧΡΌΝΙΟΣ ΕἸΜΙ΄, idem. הֶאֱרִיךְ יָמִים. Deut. XVII, 20.

ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΌΩ. הֶאֱרִיךְ יָמִים. Deut. XVII, 20. *μακροχρονιόσῃ* sec. cod. *Alex.* Sed reponendum ibi est *μακροχρόνιος ᾖ* ex *Oxon. Ald.* et *Complut.*

ΜΆΚΡΥΜΜΑ, elongatio, piaculum. תּוֹעֵבָה, *abominatio.* Esdr. IX, 1. 11. *ἐν μακρύμμασιν αὐτῶν.* *Hesych.* *ἐν μακρύμασιν* (lege *μακρύμμασιν*), *ἐν ἀποστασίαις*.

ΜΑΚΡΎΝΩ, elongo, prolongo, longe amoveo, procul removeo. הֶאֱרִיךְ Hiph. Psalm. CXXVIII, 3. Cohel. VIII, 13. Adde *Aqu.* Cohel. VII, 16. ubi *μακρύνειν* notat *diu vivere*, omissis vocibus *τὸν βίον* aut *τὰς ἡμέρας*. *Vulg. multo vixit tempore.* – כָּלָא, *cohibeo.* Ps. XXXIX, 15. *μὴ μακρύνῃς τοὺς οἰκτιρμούς σου*, sensu eodem. – מֶשֶׁךְ, *Mesech*, nomen proprium. Ps. CXIX, 5. Nomen proprium loci commutantes in appellativum sensum per *ἐμακρύνθη* reddiderunt, quasi legissent מָשְׁכָה. – *קָטֹן, *parvus, exiguus sum.* *Aqu.* Gen. XXXII, 10.

ubi pro *ἐμακρύνθην* (seu potius *μεμάκρυμαι*, ut habet *Procopius Cat. Niceph.* p. 395.) reponendum esse *ἐμικρύνθην*, aut potius *μεμίκρυμαι*, omni caret dubio. - רחק : הרחיק, Kal et Hiph. Iud. XVIII, 22. Ps. XXI, 20. LIV, 7. Ies. VI, 12. sec. *Vat.* Adde *Aqu. Theod.* Iob. XIII, 21. *Aqu. Symm. Theod.* Prov. IV, 24.

ΜΑΚΡΥΣΜΟ'Σ, *elongatio*. מֶשֶׁךְ. Nomen propr. *Aqu.* Ps. CXIX, 5. ubi pro nomine appellativo accepit, et *μακρυσμὸς* est *terra remota, longe dissita.* Vide supra s. v. *μακρύνω*. - רְחוֹקִים. *Aqu.* Ps. LV, 1. *μακρυσμῶν*, *elongationum.*

ΜΑ'ΛΑ, *valde.* *אֲבָל, *immo, verumtamen. Symm.* sec. cod. *Mosqu.* Gen. XLII, 21. *καὶ μάλα, ἢ ὄντως*, ubi duae versiones eiusdem vocis coaluerunt, nam 2 Sam. XIV, 5. *Incertus* אֲבָל reddit *ὄντως*. 2 Macc. X, 8. 32. XII, 18.

ΚΑΙ' ΜΑ'ΛΑ, *et valde.* אֲבָל, *immo, verumtamen.* 2 Sam. XIV, 5. 1 Reg. I, 43. 2 Reg. IV, 14. Dan. X, 21. sec. cod. *Chis. Hesych. καὶ μάλα, καὶ λίαν, καὶ πάνυ.*

ΜΑ'ΛΑΓΜΑ, *malagma, medicamentum leniens, quod ad emolliendum adhibetur*, seu *fomentum*, a *μαλάττω*, i. e. *mollio, mitigo, subigo, foveo.* Sap. XVI, 12. *Hesych. Gloss. MS. in Proph.* et *Lex. Cyrilli MS. Brem. μάλαγμα, ἴαμα.*

ΜΑ'ΛΑΓΜΑ 'ΕΠΙΤΙ'ΘΗΜΙ, *malagma impono.* זור וְרֻכְּכָה, *exprimor et mollior.* Ies. I, 6.

ΜΑΛΑΓΜΑΤΙ'ΖΩ, *malagmata appono*, seu *vulnus curo, sano malagmatis, omninoque cataplasmo.* חָבַשׁ, idem. *Symm.* Hos. VI, 1. *μαλαγματίσει* sec. cod. *Barber.* e diversa editione *Symmachi.*

ΜΑΛΑΚΙ'Α, *mollities, languor, morbus.* אָסוֹן, *exitium.* Gen. XLII, 4. *Vulg. ne quicquam patiatur mali.* XLIV, 29. - חֳלִי, *morbus.* Deut. VII, 15. XXVIII, 61. 2 Par. XXI, 15. 18. 19. - מַחֲלָה, idem. Exod. XXIII, 25. - מַחֲלֻיִים, idem. 2 Par. XXIV, 25. - מַכְאוֹב, *dolor.* Iob. XXXIII, 19. - תַּחֲלֻאִים plur. 2 Par. XXI, 19. *Hesych. μαλακία, νόσος, βλακία.*

**ΜΑΛΑΚΙ'ΑΝ ΦΕ'ΡΩ.* חֳלִי, *morbus.* Ies. LIII, 3. ubi *φέρειν*, quod vero pendet ab *εἰδὼς*, sensus causa de suo addiderunt.

ΜΑΛΑΚΙ'ΖΟΜΑΙ, *langueo, aegroto, morbidus sum.* אָסוֹן, *exitium.* Gen. XLII, 38. - דָּכָא Pyh. *atteror.* Ies. LIII, 5. *Cappello* in *nott. critt.* ad h. l. non legisse videntur מְדֻכָּא, sed מְדֻוֶּה a rad. דָּוָה, quae notat *infirmari, languere ex morbo.* - חָלָה, *aegroto.* 2 Sam. XIII, 5. *μαλακίσθητι*, h. e. *finge, te aegrum esse*, seu *languorem simula*, ut *Vulgatus* bene transtulit. *Inc. προσποιοῦ ἐνοχλεῖσθαι.* Sic quoque legitur apud *Alciphr.* II, 1. p. 261. 2 Par. XVI, 12. Ies. XXXVIII, 1. 9. Adde *Theodot.* 1 Sam. XXX, 13. - חֳלִי, *morbus.* 2 Paral.

XVI, 12. *Hesych.* μαλακίζεσθαι, ἀσθενῶς διακεῖσθαι, νοσηλεύεσθαι.

ΜΑΛΑΚΟ'Σ, *mollis*, *delicatus*, *blandus*. מִתְלַהֲמִם part. Hithp. *contusus*, it. *blandiens*. Prov. XXVI, 22. λόγοι μαλακοὶ, sermones *molles et blandi*, ut vinum lene est Graecis μαλακόν. Consentit cum buccellis et potionibus melleis avide absorptis, de quibus vocem hebr. exposuit *Schultensius* ad XVIII, 8. – רַךְ, *tener*. Prov. XXV, 15. γλῶσσα μαλακή. – רַכּוֹת plur. foem. *molles*. *Hebr. Int.* Iob. XL, 22. ubi de *precibus submissis* adhibetur.

**ΜΑΛΑΚΟΨΥΧΕ'Ω*, *molli sum animo*. 4 Macc. VI, 17.

ΜΑΛΑΚΥ'ΝΩ, *emollio*. הֵרַךְ Hiph. a רָכַךְ. Iob. XLIII, 16.

ΜΑΛΑΚΩ'Σ, *molliter*. רַכּוֹת plur. foem. *mollia*. Iob. XL, 22. Vide supra s. v. μαλακός.

ΜΑ'ΛΗ, *ala*, *axilla*, *laena*. צַלַּחַת, *lebes*, it. *sinus*. *Aqu. Theod.* et *Symm.* Prov. XXVI, 15. Sed *Aquila* ibi potius reddidit μασχάλῃ, coll. XIX, 24. *Symm.* Prov. XIX, 24. ἐν τῇ μάλῃ. Elegantius scripsisset ὑπὸ τῆς μάλης. Conf. Intt. ad *Thom. Mag.* h. v. et *Pierson.* ad *Moerid.* pag. 261. *Hesych.* μάλη, χλαῖνα, μασχάλη, μαλάχη.

ΜΑ'ΛΙΣΤΑ, *maxime*. אֲבָל, *immo*, *verumtamen*. *Aqu.* Gen. XLII, 21.

ΜΑ'ΛΛΟΝ, compar. ex *μάλα*, *magis*, *potius*. – Vide alibi πολὺ μᾶλλον.

ΜΑΛΛΟ'Σ, *coma demissa*. צִיצִת, *coma*. *Symm.* Ezech. VIII, 3. Potest tamen haec vox quoque ad ראש referri. *Hesych.* μαλλὸς, τὸ ἔριον καὶ ἡ καθειμένη κόμη.

ΜΑΜΖΗ'Ρ, hebr. מַמְזֵר. *Aqu.* Deut. XXIII, 2. *Spencerus* de *legibus Hebr. ritual.* lib. I. cap. 6. sect. 3. multis probare annititur, quod vox illa non *spurium*, ut vulgo exponitur, sed *alienigenam*, *gentilem*, *extraneum* significet.

**ΜΑ'ΜΜΗ*, *avia*. 4 Macc. XVI, 9. Ita quoque legitur in N. T. Confer *Lexic. N. T.* s. h. v.

ΜΑ'Ν. Est ipsa vox hebr. מָן, qua designatur *cibus Israelitarum in deserto*. Exod. XVI, 31. 33. 35. Conf. *Deylingii Obss. SS.* P. III. p. 55. et *Harenbergii Otia Gandersheim.* p. 17. et infra v. *Μάννα*.

ΜΑΝΑΑ'. Ipsa vox hebr. מִנְחָה, *oblatio*, *munus*. 2 Reg. VIII, 9. ἔλαβε μαναὰ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, sumebat *donum* in manum suam. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* Μαναὰ ἐν τῇ χειρὶ, δῶρα ἐν τῇ χειρί. 2 Reg. XVII, 3. 2 Par. VII, 7. Neh. XIII, 15. Dan. II, 46. *Lex. cit.* μαναὰ, θυσία, σπονδή. Conf. v. μάννα, ac vide *Hottingeri Thes. Philol.* p. 566. et *Drusium* ad Ezech. XLIV, 29.

ΜΑ'ΝΔΡΑ, *septum*, *quo noctu clauduntur pecora*, *caula*, *ovile*, *fovea*, *latibulum*, *spelunca*. גְּדֵרָה, *sepes*. Soph.

II, 6. – חוח, *spina.* 1 Sam. XIII, 6. – *מִכְלָה, *ovile. Inc.* Hab. III, 17. – מִנְהָרוֹת plur. *foramina*, *cavernae. Theod.* et LXX Iud. VI, 2. ἐποίησαν ἑαυτοῖς μάνδρας ἐν τοῖς ὄρεσι, faciebant sibi *speluncas* in montibus. – מְעוֹנָה, *habitatio.* Ps. CIII, 25. Cant. IV, 8. ubi *cubile* notat, pariter ac Amos. III, 4. – נָוֶה, *caula.* 2 Sam. VII, 8. 1 Par. XVII, 7. Ezech. XXXIV, 14. – סְבָךְ, *perplexum vepretum.* Ier. IV, 7. ἀνέβη λέων ἐκ τῆς μάνδρας αὐτοῦ, ascendit leo e *latibulo* suo. – סֹךְ, *tugurium.* Ps. IX, 31. *Hesych.* μάνδραι, ἕρκη, φραγμοὶ, αὐλαὶ, σηκοὶ βοῶν καὶ ἵππων. Pro αὐλαὶ vulgo ibi legitur ὗλαι, sed αὐλαὶ reposuit *L. Bos* in *anim.* ad *Auct. Graec.* p. 151. Plura autem de v. μάνδρα vide apud *Suicerum Thes.* T. II. p. 598. et *L. Bos Proleg. in LXX Intt.* c. 3.

ΜΑΝΔΡΑΓΟΡΑΣ, *mandragora*, *planta*, *cui vis inest obstupefaciendi sensus et soporandi homines.* דּוּדָאִים plur. Gen. XXX, 14. 15. 16. Cant. VII, 13. *Hesych.* μανδραγόρας, ὁ Ζεὺς, καὶ εἶδος βοτάνης οἰνικὸν (h. e. *vim vinosam habens*, *qua crapula efficitur*) καὶ ὑπνωτόν. Lege ὑπνωτικὸν, ut corrigit *Hemsterhus.* ad *Lucian. Tim.* p. 96. Apud *Suidam* μανδραγόρας exponitur ὑπνωτικὸς καρπὸς, ἡ λήθης ποιητικός. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μανδραγόρας, βοτάνη ὑπνωτικὴ, εἶδος ἔχουσα ἀνθρώπου. Sic etiam apud *Phavorinum*, nisi quod pro ἀνθρώπου legatur ἀνθρώπων. *Plutarchus* de *audiendis poetis* initio: Ὁ μανδραγόρας ταῖς ἀμπέλοις παραφυόμενος, καὶ διαδιδοὺς τὴν δύναμιν εἰς τὸν οἶνον μαλακωτέραν ποιεῖ τὴν καταφορὰν τοῖς πίνουσιν. Conf. de hac voce *Fulleri Miscell. SS.* VI, 6. *Allatii not.* ad *Hexaemer.* p. 56. *Gilb. Cognati* not. ad *Lucian. Tim.* p. 58. alios ad *Lucian.* T. I. *Opp.* p. 57. *Martinii Lex. Philol.* s. h. v. *Ernesti* in notis ad *Gloss. Sacr. Hesychii* p. 195. ac *novam ed. Londinensem Thesauri Stephani l. gr.* T. I. fol. 598 sequ. An autem LXX hac voce hebr. דּוּדָאִים recte reddiderint, disquirit *Drusius* ad Genes. l. c.

ΜΗΛΑ ΜΑΝΔΡΑΓΟΡΟΥ, *poma mandragorae.* דּוּדָאִים. Gen. XXX, 14.

ΜΑΝΔΥΑΣ (ὁ et ἡ), *vestis militaris*, *chlamys*, *paludamentum*, *thorax.* מַד, *mensura*, it. *vestimentum.* Iud. III, 16. τὸν μανδύαν sec. *Vat.* τὴν μανδύαν sec. *Complut.* 1 Sam. XVII, 38. 39. accingebat Davidem gladio ipsius supra thoracem ipsius. *Gloss. MSS. in lib.* 1. *Reg.* μανδύου, θώρακος ἡ περιβολαίου βαρβαρικοῦ. In *Cod. Fabric.* male legitur: Ῥάνδου μανδύα (Lege: Μανδύου), θώρακος, ἡ βαρβαρικοῦ περιβολαίου. *Gloss. in Octat.* Καδηδύην (lege Μανδύην), περιβόλαιον βαρβαρικόν. Vide et 1 Sam. XVIII, 4. (ubi videndus *Scharfenbergius* ad 1 Sam. IV, 12.) 2 Sam. X, 4. XX, 8. 1 Par. XIX, 4. – מְעִיל, *pallium. Aqu.* 1 Sam. XVII, 38. *Lex. MS.* μανδύας, εἶδος ἱματίου, καὶ τὸ τῶν μοναχῶν πάλλιον. Vide *Bibl. Coislin.* p. 601. *Hesych.* μανδύας, εἶδος ἱματίου Περσῶν

πολεμικὸν, ἢ μαντείας. *Suidas*: *μανδύας, εἶδος ἱματίου, ὅπερ καλεῖται λωρίκιον.* *Lexicon Cyrilli MS. Brem.* *μανδύας, εἶδος ἱματίου, ὅπερ καλεῖται λωρίκιον.* *Eustathius* ad *Odyss.* τ', p. 680. *μανδύας, Περσικὸν ὄνομα.* Ἔοικε δὲ, φησὶ (sc. *Αἴλιος Διονύσιος*), *φαινόλη.* Plura de hac voce vide apud *Salmasium* ad *Trebell. Poll.* p. 945. *Petavium* in *Themist.* p. 686. *Fullerum Miscell. Sacr.* VI, 2. *Braunium* de *vestitu hebr. sacerd.* lib. I. c. 6. p. 93. *Relandi Diss. Miscell.* P. II. p. 192. ac *Sturz. de dial. Maced.* p. 179 sequ.

.*ΜΑΝΘΑΝΩ*, *disco*, *exploro*, *cognosco.* אָלַף. Prov. XXII, 25. - בָּחַן, *probo.* Iob. XXXIV, 36. *μάθε* Ἰὼβ, *explora* Iobum. Ita *Xenoph.* lib. II. *Rerum Graec.* cap. 1. §. 1. *ἵνα ἀλλήλους μάνθοιεν, ὁπόσοι εἴησαν.* Vide *Wolfium* ad Ephes. IV, 20. p. 106. - הֵבִין Hiph. a בִּין, *intellego.* Ies. XXVIII, 19. - יָגַע, *laboro.* Ies. XLVII, 12. *Laborare* h. l. notat *studiosum esse.* - יָדַע, *scio.* Exod. II, 4. *μαθεῖν, τί τὸ ἀποβησόμενον αὐτῷ*, ut *cognosceret*, quid eventurum esset. Esth. IV, 5. - *יָשַׁב, *sedeo.* 1 Sam. I, 9. *ἐμάθετο*, *docebat*, sec. cod. *Alex.* ubi *Grabius* reposuit *ἐκάθητο.* Sed defendit hanc lectionem *Franc. Lee* in *Proleg.* qui inprimis hoc urget, *sedere* esse proprium docentis positum. Sermo autem ibi est de Eli, summo sacerdote. - לָמַד. Deut. IV, 10. V, 1. XIV, 23. et alibi. - לִמּוּד : לָמַד, *edoctus.* Ies. VIII, 16. *τοῦ μὴ μαθεῖν.* Legerunt מִלְּמוֹד pro בְּלִמֻּדָי. - תַּלְמִיד, *discipulus.* 1 Par. XXV, 8.

ΤΑΧΥ ΜΑΝΘΑΝΩ, *cito disco.* מִהַר Pih. *festino.* Ies. XXXII, 4. *ταχὺ μαθήσονται.* Recte quoad sensum.

ΜΑΝΙ'Α, *insania.* *זַעַם, *indignatio. Ed. Quint.* Hos. VII, 16. Bene. Ira enim furor brevis est. - מַשְׂטֵמָה, *odium.* Hos. IX, 9. et 10. ubi *μανία* est *odium* s. *ira ad μανίαν* seu *excessum mentis usque vehemens.* Nihil autem tam insanum est quam ira. Vide ibi *Hexapla.* - שָׂטִים part. plur. ben. Kal a שׂוּט, *declinantes.* Ps. XXXIX, 6. *μανίας ψευδεῖς*, ubi *μανίας divinationes* et *prophetias* dixerunt LXX Intt. Vide supra s. v. *ἐπιληπτεύεσθαι.* Caeterum pro שָׂטֵי nonnullis legisse videntur שֹׁטֵי, quod verterunt *insanias* ex significatione, quam habet verbum שְׁטָה in l. chald., ubi notat *stultescere*, *stulte agere*, *insanire*, quanquam שְׁטָה per Schin eandem significationem habet, coll. Syr. ܫܛܐ, *stultus fuit*, *desipuit.* *Hesych.* *μανία*, *ὀργὴ*, *θυμὸς*, *κότος.*

ΜΑΝΙΑΚΗΣ, *torques.* הַמְנִיכָא chald. idem. Dan. V, 7. 18. 31. - נְטִיפוֹת plur. *myrothecidia. Al.* Ies. III, 18. ubi vid. *Montf. Hexapla* T. II. p. 392. - רָבִיד, *torques. Aqu. Symm.* Gen. XLI, 42. - שַׂהֲרֹנִים, *lunulae*, *eaeque eximiae. Symm.* Ies. III, 18. Vide et 3 Esdr. III, 6. *Glossae*: *Torques*, *στρεπτοὶ*, *μανιάκαι.* *Suidas*: *μανιάκης*, *ὁ περιαυχένιος κόσμος.* *Philo* p. 545. ed. *Paris.* vocat *κύκλον περιδέραιον.* Confer

Schefferum de *antiqu. torqu.* §. 1. p. 7. *Drusium* in *Fragm. vett. Intt. GG.* p. 290. *Segaar.* ad *Dan.* p. 26. et *Scharfenbergium ad eundem* pag. 87. nec non *Sturz.* de *dial. Maced.* pag. 180.

*ΜΑΝΙΩΔΗΣ, *furiosus*, *insanus.* 3 Macc. V, 45. Elephantorum autem praepositus feras quasi, ut ita dicam, *εἰς κατάστημα μανιῶδες ἀγηοχώς*, cum ad *insanam* habitudinem adduxisset. Vide *Stephani Thes. l. gr.* T. II. p. 771.

ΜΑΝΝΑ, *manna*, i. q. *μάν*, *man*, de quo supra. מָן, idem. Num. XI, 6. 7. Deut. VIII, 3. Psalm. LXXVII, 28. *Suidas: μάννα, ἡ ἄνωθεν χορηγουμένη τροφὴ, καὶ Δαβίδ·* (Ps. LXXVII, 28.) *Ἄρτον ἀγγέλων ἔφαγεν ἄνθρωπος, τουτέστι τί τοῦτο; ὅ. καὶ ἄρτος ἀγγέλων λέγεται, ὡς ὑπ' ἀγγέλων χορηγούμενος. παρὰ πολλοῖς δὲ λέγεται τὸ μάννα ἀμβλίσιον.* Confer *H. Stephani Thes. l. Gr.* (ed. *Lond.*) T. I. Vol. 2. p. 234 sequ.

ΜΑΝΝΑ, hebr. מִנְחָה, *oblatio. Inc.* Lev. VI, 15. *Suidas: μάννα, θυσία, σπονδή. Al.* Ierem. XLI, 5. ubi *Hieronymus: Pro sacrificio LXX ipsum verbum hebr. posuerunt μαναὰ* (ita legendum censet *Drusius* Miscell. Cent. I. cap. 9. non *minha*), *quod pessima consuetudine, immo scriptorum neglegentia* Manna *in nostris libris scribitur.* Adde Ierem. XVII, 26. ubi etiam nonnullis legendum visum est *μαναὰ*, quod retinuerint vocem hebr. quam ipsi legerint מִנְחָה, non, ut hodie, מִנְחָה. Et sic quoque ibidem *Grabius* e Cod. *Vatic.* et *Alex.* in textu posuit. Confer quoque *Pearsoni* not. ad *Suidam* v. *μάννα* ed. *Küsteri.* Sed contrarium docere videtur locus *Baruchi* I, 10. ubi sine ulla lectionis varietate legitur: *καὶ ποιήσατε μάννα. Vulgatus: et facite manna.* In versione *Theodotionis* Dan. II, 46. in Cod. *Alex. μάννα* legitur, ubi etiam habet *Chrysostomus*, et ibid. cap. III, 1. de Nabuchodonosoro dicitur *ὁ μάννα σπείσας.*

ΜΑΝΤΕΙΑ, *vaticinatio*, *divinatio.* בַּד. Ies. XVI, 6. *μαντεία σου.* Sc. בַּדִּים est a בָּדָא in ll. *Syr.* et *Arab.* obvio, *mendax fuit*, de quo בַּדִּים formatum est pro בַּדָּאִים, *mendaces*, sine dubio h. l. *vates Moabitarum.* Cap. XLIV, 25. iunguntur בַּדִּים et קֹסְמִים, *harioli*, ut recte ad h. l. observavit *Dathius.* - חָזָה, *video.* Ezech. XIII, 8. Forte legerunt חזות, *visio.* - מִקְסַם, *divinatio.* Ezech. XIII, 7. - קֶסֶם, idem. Num. XXIII, 23. Deut. XVIII, 10. et alibi. - קְסֹם, infinit. *divinare.* Mich. III, 6. - *קֹסֵם partic. *divinans.* Deut. XVIII, 14. Ezech. XLIV, 25. - שָׁוְא, *vanitas.* Ezech. XXI, 23. Sermo ibi est de divinationibus. Adde Sirac. XXXIV, 5.

ΜΑΝΤΕΙΟΝ, *vaticinium.* קֶסֶם. Num. XXII, 7. Prov. XVI, 11. Ezech. XXI, 22.

ΜΑΝΤΕΥΟΜΑΙ, *vaticinor.* מִקְסַם, *vaticinium.* Ezech. XII, 24. - קָסַם. Deut. XVIII, 10. 1 Sam. XXVIII, 8. 2 Reg.

XVII, 17. et alibi. *Hesych.* *μαντευόμενος, χρησμοδοτῶν*. Conf. *Graevii not.* ad *Luciani Soloec.* p. 755.

ΜΑΝΤΙΣ, *vates*, *hariolus*. בַּדִּים plur. *mendaces*. Ier. L, 36. Vide supra s. v. *μαντεία*. – קֹסֵם partic. *divinans*. Ios. XIII, 22. 1 Sam. VI, 2. Ier. XXIX, 8.

ΜΑΡΑΙΝΩ, *ΟΜΑΙ*, *marcidum reddo*, *marcesco*. הֻמַּךְ Hoph. a מָכַךְ, *attenuor*. Iob. XXIV, 24. Vide et Sap. II, 8. XIX, 20.

ΜΑΡΙΜΩΘ. Ipsa vox hebr. מְרִיבוֹת, plur. *contentiones*. Ez. XLVII, 19. ubi al. iuxta hebr. rectius *μεριβώθ*. *Gloss. MS. in Ezech.* *Μαριὼθ*, *ἀντιφοχίας*. Rectius *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *Μαριὼθ*, *ἀντιλογίας*, unde et apud *Hesychium* hoc reponendum pro *Μαριόθ*, *ἀντιλογία*. Conf. *Eusebii Onom.* v. *Μαριμώθ*.

ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΣ, *marmoreus*. שֵׁשׁ contr. pro שַׁיִשׁ, *marmor*. Cant. V, 16.

ΜΑΡΜΑΡΟΣ, *albus*, *candidus*, etiam *marmor*, ubi subintellegitur *λίθος*, a *μαρμαίρω*, *splendore corusco*, candida enim quae sunt, splendorem quasi ex se emittunt. Verba *ἐν μαρμάρῳ*, quae e *MS. Ies.* protulit *Montf.* Thren. III, 5. et unde prodeant ignoravit, pertinent ad בְּנִיּוֹת v. 9. Adde *Ep. Ierem.* v. 61. ubi tamen *Grotius* *μαργάρου* legere mavult, quod *margaritam* significat. At quid si substituamus *τῆς μαρμαρυγῆς*, *splendoris?* *Suidas*: *μαρμαρυγὴ*, *ἀστραψις*, *λαμπηδών*. *Hesych.* *μάρμαρος*, *λευκὴ λίθος*.

ΜΑΡΣΙΠΠΕΙΟΝ, *marsupium*, *crumena*. Sir. XVIII, 33. *Al.* ibi habent *ἐν μαρσυπείῳ*. Alii *μαρσυπίῳ*. Vide ad h. l. *Drusium*, *Grotium* ac *Martinii Lexic. Philol.* s. h. v.

ΜΑΡΣΙΠΠΙΟΝ. Vide *μαρσύππιον*.

ΜΑΡΣΙΠΠΟΣ, aut *Μάρσιπος*, idem. אַמְתַּחַת, *saccus*. Gen. XLII, 27. 28. XLIII, 12. – יָד, *manus*. Gen. XLIII, 21. sec. ed. *Complut.* *ἐν τοῖς μαρσίπποις ἡμῶν*. Bene quoad sensum. – כִּיס, *crumena*, *loculus*. Deut. XXV, 13. Mich. VI, 11. – שַׂק, *saccus*. Gen. XLII, 27. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *μάρσιπφος* (lege *μάρσιππος*), *σάκκος*, *θυλάκιον*. *Suidae*: *μάρσιπος*, *σάκκος*, *θυλάκιον*, *σακέλλιον*. Idem verba haec ex *Xenophonte* (quae annotante *Küstero* lib. IV. de *Exped. Cyri* c. 3. §. 8. leguntur) subiungit: *εἶδόν τινας ἐν πέτραις μαρσίπους ἱματίων κατατιθεμένους*.

ΜΑΡΣΥΠΠΕΙΟΝ. Vide *Μαρσιππεῖον*.

ΜΑΡΣΥΠΠΙΟΝ, idem. כִּיס, *crumena*, *loculus*. Prov. I, 14. (ad quem locum confer notata a me in *Opusc. Crit.* p. 262.) ubi alii pro *μαρσύππιον* legunt *μαρσίππιον*. Vnde forte apud *Hesychium*: *μαρσίππιον*, *βαλάντιον*, *φασκώλιον*.

ΜΑΡΤΥΡΕΩ, *testor*, *testificor*. אַשְׁמָה, *reatus*. 2 Par. XXVIII, 10. ubi tamen pro *μαρτυρῆσαι* legendum esse videtur *ἁμαρτῆσαι*. – הֵעִיד Hiph. ab עוּד, *testor*. Gen. XLIII, 3.

Thren. II, 13. – עֵד, *testis*. Gen. XXXI, 48. Deut. XXXI, 21. – *עֵדָה, *testimonium*. *Inc.* Ios. XXIV, 27. ubi in textu hebr. legitur formula הָיָה לְעֵדָה. – *לְעֵד, *in testem*. *Symm.* Mich. I, 2. μαρτυρῶν. – עָנָה, *respondeo*. Num. XXXV, 30. *Aqu.* Hos. V, 10. μαρτυρεῖται. Iudith. VII, 7. μαρτυρεῖσθαι, *testem adhibere*, i. q. προσκαλεῖσθαι μάρτυρα.

ΒΟΥΝΟ'Σ ΜΑΡΤΥΡΕΙ', *collis testatur*. גַּלְעֵד, *Gilead*. Gen. XXXI, 48. Legerunt divisim גַּל עֵד.

ΜΑΡΤΥΡΙ'Α, *testimonium*. *לָעַד, *in aeternitatem*. Prov. XII, 20. Nempe pronuntiabant לְעֵד. Vide ad h. l. *Iaegerum*. – עֵד, *testis*. Prov. XXV, 18. – עֵדָה, *coetus*, a יָעַד. *Symm.* Hos. VII, 12. Deduxit a voce עוּד, unde עֵדָה est *testimonium*. Adde Ier. XXX, 20. ubi pro עֲדָתוֹ, *coetus eius*, legerunt, mutatis tantum punctis, עֵדֹתָו, quod est pro עֵדוֹתָיו a singulari עֵדוּת, μαρτύριον. – עֵדוּת. Ps. XVIII, 8. *Aqu.* 2 Reg. XI, 12. ubi loco τὴν μαρτυρίαν sine dubio reponendum est τὰς μαρτυρίας, i. q. partim textus hebr. postulat, partim ex eo probari potest, quod μαρτυρία h. l. est *ornamentum*, *quod est dignitatis signum*, unde singularis, qui certam ornamentorum speciem indicaret, locum habere nullo modo potest. Sirac. XXXI, 27. 28.

ΒΟΥΝΟ'Σ ΜΑΡΤΥΡΙ'ΑΣ, *collis testimonii*. יְגַר שָׂהֲדוּתָא chald. *tumulus testimonii*. Gen. XXXI, 47.

ΜΑΡΤΥ'ΡΙΟΝ, *testimonium*. בְּרִית, *foedus*. Deut. IX, 15. αἱ δύο πλάκες τῶν μαρτυρίων. Quanquam in ed. *Complut.* τῆς διαθήκης legitur loco τῶν μαρτυρίων, ideo tamen haec lectio minime sollicitanda videtur. In mente enim sine dubio habuit interpres locum Exod. XXXI, 18. ubi duae tabulae legum Mosaicarum etiam שְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת appellantur, aut alium huic similem. – *יַעַר, *sylva*, *saltus*. Hos. II, 12. (14.) Legerunt לְעֵד. – לָעַד, *in aeternum*. Prov. XXIX, 14. Amos. I, 11. *Ed. Quinta* et LXX Mich. VII, 18. Legerunt לְעֵד. Vide quoque *Hexapla* Iob. XIX, 24. – מוֹעֵד, *condictus*, *conventus*. Exod. XXVII, 20. XXVIII, 43. et alibi saepius. Fortasse putarunt, hanc vocem derivandam esse ab עוּד, *testor*, cum sit a יָעַד, *condico*. – *עַד, *praeda*. Soph. III, 9. Hic quoque עֵד legisse, omni prorsus dubio caret. – עֵד masc. *testis*, item *testimonium*. Gen. XXXI, 44. Deut. XXXI, 19. 26. et alibi. – עֵדָה foem. *testimonium*, ab עוּד: item *coetus*, a יָעַד. Gen. XXI, 30. Deut. IV, 45. VI, 17. 20. *Symm.* Ierem. VI, 18. – עֵדָה: עֵדוּת. Exod. XVI, 34. XXV, 16. 21. 22. XXVI, 33. 34. et alibi saepius. Adde *Symm.* 2 Reg. XI, 12. ubi τὰ μαρτύρια optime verti potest: *et reliqua insignia regia*, nam μαρτύριον est h. l. *ornamentum*, *quod est dignitatis signum*. Etiam apud LXX τὰ μαρτύρια loco impressi τὸ μαρτύριον reponendum esse arbitror. Vide supra s. v. μαρτυρία. – עֲדִים plur. *remotiones*, *menstrua*. *Aqu.* Ies. LXIV, 6. Significat

vox hebr. *sordes* seu *omne quod ab oculis removetur et removendum est.* Hinc non male *Hieronymus* de cruentato linteo, virginitatis signo, verba *Aquilae* explicanda esse iudicavit, scribens: *Aquila* μαρτυρίων, h. e. *testimoniorum*, quando sanguis in primo coitu maritali virginis approbatur. Fortasse autem deduxit hanc vocem ab עוּד ac extulit עדים. – תְּעוּדָה, *testimonium.* Ruth. IV, 7. Sir. XXXVI, 14. XLV, 22. διδάξαι τὸν Ἰακὼβ τὰ μαρτύρια: ubi μαρτύρια ad imitationem hebr. עֵדוֹת *leges*, *praecepta*, et speciatim *leges Mosaicas* notat, et cum νόμος permutatur. *Suidas:* μαρτύριον, σκηνή, ὡς ἔχουσα τὰς πλάκας τοῦ νόμου. τὸν γὰρ νόμον ἐντολὰς ἐκάλουν καὶ μαρτύρια καὶ δικαιώματα. *Hesych.* μαρτυρίῃσι, ἐντολαῖς. *Zonaras* ad *Canon.* I. *Concil. Nicaeni* II. p. 211. μαρτύρια λέγονται αἱ τοῦ κυρίου διαταγαί, αἱ διαμαρτυρούμεναι καὶ παριστῶσαι, πῶς δεῖ βιοῦν ἡμᾶς, καὶ οἱ παραβάται τῶν τῷ Θεῷ διατεταγμένων τιμωρηθήσονται.

*ΜΑΡΤΥΡΟΜΑΙ, *testem cito*, *testem invoco.* Iudith. VII, 28. μαρτυρόμεθα ὑμῖν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, *obtestamur vobis coelum et terram.* *Demosthen.* p. 799, 6. ed. *Reisk.*

ΜΑΡΤΥΣ, *testis.* *הֲגַם, *num etiam.* 1 Reg. XVII, 20. sec. *Vat.* ὁ μάρτυς vitiose. Orta est fortasse haec lectio ex καὶ γὰρ τῆς. – עַד, *usque.* Num. XXIII, 18. Prov. XII, 20. In utroque loco legerunt עֵד. – עֵד masc. *testis.* Gen. XXXI, 50. Exod. XXIII, 1. Iob. XVI, 19. et alibi saepius. – עֵדָה foemin. Gen. XXXI, 51. – *עַל, *super.* 1 Reg. XVII, 20. Vide supra s. v. הֲגַם.

ΒΟΥΝΟΣ ΜΑΡΤΥΣ, *collis testis.* גַּלְעֵד, *Gilead.* Gen. XXXI, 47. Legerunt divisim גַּל עֵד, *cumulus testimonii.*

*ΜΑΡΥΚΑΟΜΑΙ, *rumino.* גֵּרָה, idem. Deut. XIV, 8. sec. *Cod. Vat.* ubi reliqui libri μηρυκᾶται.

ΜΑΣΕΧ (vel, ut alii, μησέκ). Est ipsa vox hebr. מֶשֶׁק, *discursitatio.* Gen. XV, 2. Graece tanquam nomen proprium hic ponitur *Masech*, *Mesec.*

*ΜΑΣΘΟΣ, *mamma*, *mammilla*, i. q. μαστός. דַּדִּים, *ubera.* *Aqu. sec. ed. primam* Ezech. XVI, 8. Confer *Suidam* s. h. v.

ΜΑΣΜΑΡΩΘ. Ipsa vox hebr. מְזַמְּרוֹת, *psalteria.* Ier. LII, 18. τὰς μασμαρώθ: ubi *Chrysostomus* in *Catena Ghisler.* p. 929. τοὺς ῥαντιστῆρας λέγει τοῦ αἵματος. In cod. quodam Ierem. l. c. scriptum videtur τὰ μασαρώθ. Inde enim, ni fallor, *Gloss. MS. in Ierem.* τὰ μασαρώθ, τὰ ψαλτήρια. Vnde corrupte *Lex. Cyrilli MS. Brem.* τὰ μασρώθ, τὸ ψαλτήριον.

*ΜΑΣΡΕΦΩΘ. Ipsa vox hebr. מִשְׂרְפוֹת, *combustiones.* *Symm.* Ios. XI, 8.

ΜΑΣΣΑΟΜΑΙ, *mando*, *manduco.* לֶחֶם, *cibus*, *panis.* Iob. XXX, 5. ῥίζας ξύλων ἐμασσῶντο ὑπὸ λιμοῦ μεγάλου, radices lignorum mandebant prae fame magna. Sic Apoc.

XVI, 10. ἐμασσῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου. Vide *Wolfium* ad h. l. p. 568.

**ΜΑΣΣΩ*, *subigo*, *pinso*, item: *premo*, *exprimo*. הָמָה; *tumultuor*, *strepo*. Ierem. IV, 19. μὲ μάσσει, unde orta est lectio vulgata μαιμάσσει. *Suidas*: μάσσει, φυρᾷ, ζυμοῖ. Vide quoque *Tittmannum* ad *Zonarae Lex*. col. 1337.

ΜΑΣΤΙΓΟΩ, *flagris caedo*, *plaga afficio*. הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio*. Exod. V, 14. 16. *Symm*. *Theod*. LXX Deut. XXV, 3. Prov. XVII, 10. μαστιγωθεὶς, ubi pro מֵהַכּוֹת, *prae percutere*, legerunt בְּהַכּוֹת. - כְּאָב, *sicut pater*. Prov. III, 12. Legerunt כְּאַב, *dolore afficit*, flagris nempe caedendo, a כָּאַב, *dolor*. - כָּתַשׁ, *contundo*. Prov. XXVII, 22. - נָגַע, *tango*, *laedo*. Ps. LXXII, 5. 14. - נָגוּעַ part. Pah. *plaga affectus*. *Theod*. Ies. LIII, 4. μεμαστιγωμένον. Confer Sir. XXX, 13. - שָׂטַם, *odio persequor*. Iob. XXX, 21. χειρὶ κραταιᾷ με ἐμαστίγωσας. Sc. vox hebr. notat quoque *odium verbis et factis declarare*. - *תַּנְחוּמוֹת, *consolationes*. Iob. XV, 11. ὀλίγα, ὧν ἡμάρτηκας, μεμαστίγωσαι, parum *poenae dedisti* eorum, quae peccasti, seu longe clementius, quam peccatis tuis promeruisti, Deus te tractat. *Doederleinio* legisse videntur הִכִּיתָ מְעֻוּנוֹת. Mihi autem LXX cum *Syro* et *Arabe* non alia lectione usi esse videntur, sed interpretati sunt nomen hebr. ex illa verbi נָחַם notione, secundum quam notat *iniurias ulciscendo animo suo obsequi*, *et hinc consolationem accipere*, ut *Vogelio* quoque visum est. Sirac. XXX, 14. μεμαστιγωμένος εἰς σῶμα, de eo, qui *morbo graviore affectus est*, aut *male affecto corpore utitur*, coll. XL, 9. Luc. VII, 21. 2 Cor. XII, 7. *Assemann*. *Bibl*. *Orient*. T. I. p. 215. plagis ictus ob peccata, h. e. tempore morbi gravis.

ΜΑΣΤΙΖΩ, idem. הִכָּה Hiph. idem. Num. XXII, 25. Vide et Sap. V, 12. *Hesych*. μαστίζει, πληγαῖς τύπτει.

ΜΑΣΤΙΞ, *flagellum*, *flagrum*. אֱוִל, *robur*. Ps. LXXII, 4. Respexerunt fortasse notionem *constringendi*, *stringendi*, quam habet vox אֱוִל, aut, quod probabilius est, legerunt חוּלִים, a חוֹלִי, *plaga*, *morbus*. - מַכְאוֹב, *dolor*. Ps. XXXI, 13. - מַכָּה, *plaga*. Ierem. VI, 7. - מַכֶּה part. Hiph. *percutiens*. Ies. L, 6. - נֶגַע, *plaga*. Ps. XXXVIII, 15. LXXXVIII, 32. XC, 10. - נֵכֶה, *percussus*. Ps. XXXIV, 18. συνήχθησαν ἐπ' ἐμὲ μάστιγες. Quia non commode dici potest, maxime ob sequentia καὶ οὐκ ἔγνων, *congregata sunt super me flagella*, ut *Vulgatus* transtulit, μάστιξ per metonymiam h. l. erit *is*, *qui alium flagellis caedit*, *percutiens*, *iniuriosus*. *Symmachus* habet πλῆκται. Fortasse legerunt מַכִּים, *percutientes*, aut נֵכִים sunt *flagellantes*, *percutientes*. Ex aliorum sententia legerunt נְגָעִים, *immissi a Deo gravissimi corporis dolores ac morbi*. - צֶלַע, *claudicatio*. Ps. XXXVII, 18. ὅτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἕτοιμος. Secundum *Cappellum* legerunt לְנֶגַע. Sed, uti

Buxtorfius in *Anticritica* p. 622. recte observavit, potius genus pro specie posuerunt, nam claudicatio etiam est plaga, aut potius *claudicatio* est symbolum *miseriae et calamitatis*, ut Ps. XXXV, 15. Huc accedit, quod arab. صلع *tolerantiam gravium s. graves passiones* notat. - שֵׁבֶט, *virga*. Iob. XXI, 19. μάστιξ δὲ παρὰ κυρίου οὐκ ἔστιν ἐπ' αὐτοῖς, flagellum vero a Domino non est super illos. Confer quae ex *Aeschyli Prometh. Vincto* notat *Schwarzius Comm. Crit. Gr. L. N. F.* p. 879. - שׁוֹט, *scutica*. 1 Reg. XII, 11. 14. Iob. V, 21. Prov. XXVI, 3. Adde *Aqu. Symm.* Ies. XXVIII, 15. et 18. - שְׁפָטִים plur. *iudicia*. Prov. XIX, 29. Legerunt fortasse שְׁבָטִים, permutatis literis ב et פ. *Zieglero* ad h. l. μάστιγες potius ad מַהֲלֻמוֹת referendum videtur, coll. XVIII, 6. 8. Tob. XIII, 15. Sir. XXII, 6. μάστιγες καὶ παιδεία, *severa disciplina*. Ib. XXIII, 2. μάστιγες, *castigationes*. Sir. XXVI, 6. μάστιξ γλώσσης. Lingua assidue flagellat querelis, iurgiis, conviciis et maledictis. *Hesych.* μάστιξ, φραγέλλιον.

*ΜΑΣΤΙΣΤΗ'Σ, *flagellis caedens*. 4 Macc. IX, 11. Sed ibi pro μαστισταί, quanquam ab h. l. minime alieno, probabilius legitur ὑπασπισταί. De voce ipsa vide *Valcken.* ad *Herodot.* VII, 35.

ΜΑΣΤΟ'Σ, *mamma*, *uber*, it. *collis vel pars montis eminens*, *cacumen*. דּוֹד, *dilectus*, it. *amor*. Cant. I, 1. 3. IV, 10. VII, 12. In omnibus his locis legerunt דַּד. Idem valet de loco Ezech. XVI, 8. ubi *Aqu.* et *Theod.* μαστῶν habent. - לְשַׁד, *humor*, *succus*. *Aqu. Symm.* Num. XI, 8. In versione *Symmachi* μαστοῦ irrepsit e versione *Aquilae*, qui לְשַׁד, quasi ortum sit a שַׁד, *mamma*, et particula ל, indice genitivi, interpretatur τοῦ μαστοῦ. - שַׁד, *mamma*, *uber*. Gen. XLIX, 25. Iob. III, 12. Ps. XXI, 9. et alibi saepius. - *שֹׁד, idem. Iob. XXIV, 9. Ies. LXVI, 11. - שָׂדַי pro שָׂדֶה, *ager*. Ierem. XVIII, 14. μὴ ἐκλείψουσιν ἀπὸ πέτρας μαστοί, num deficient a petra *partes prominentes*. Hic quoque legerunt שַׁד, aut potius שָׁדַיִם, *ubera*. *Suidas:* μαστὸς, ἀκρώρεια, ἐξοχὴ ὄρους. *Hesych.* Μαστὸς, ποτήριον ἢ λίθον, καὶ τὰς ὕψος ἀνέχοντα χώρας, καὶ μέρεσι μαστούς. Reponendum videtur: μαστὸς, ποτήριον ἥλικον (h. e. *poculum mammae simile*), καὶ τὰ εἰς ὕψος ἀνέχοντα χώρας μέρη καλοῦσι μαστούς. Idem: Μαστοὶ, τὰ ὑψηλὰ τῆς Ἀττικῆς μέρη. Confer *Spanhem.* ad *Callimach.* pag. 359. et *L. Bos anim. ad Scriptt. Graecos* p. 108. - *שֹׁרֶר, *umbilicus*. Ezech. XVI, 4. τοὺς μαστούς σου. Quasi שָׁדַיִךְ legissent. Vide ad h. l. *Rosenmülleri Scholia*.

ΜΑΣΦΑ'Α. Ipsa vox hebr. מִסְפַּחַת, *abscessus*, *apostema*. *Theod.* Lev. XIII, 6.

ΜΑΣΧΆΛΗ, *axilla*, *ala*, *armus*. צַלַּחַת, *lebes*, it. *sinus*. *Aqu.* Prov. XIX, 24. μασχάλην.

ΜΑΤΑΙΟΠΟΝΕ'Ω, *vane laboro.* הָתַת Pih. *insidior. Symm.* Ps. LXI, 4. *ματαιοπονήσετε*, *in vanum laborabitis.* Ita *Bielius.* Sed *ματαιοπονεῖν* non videtur mihi h. l. notare *vane laborare*, ut vulgo vertitur, sed *prava moliri contra aliquem*, *insidiari*, *fraudulenter agere*, nam *μάταιον* saepe notat i. q. הַוָּה, *infortunium*, *calamitas.* In textu hebr. legitur תְּהוֹתְתוּ, ab הָוַת, *impetum hostilem facere in aliquem. Hieronymus insidiamini*, et sic reliqui interpretes. Substantivum *ματαιοπονία* legitur apud *Strabonem* XVII. p. 1159. B.

ΜΑ'ΤΑΙΟΣ, *vanus*, *mendax*, *falsus.* אָוֶן, *vanitas.* Ies. XXXI, 2. XXXII, 6. Ezech. XI, 2. - אַכְזָב, *mendacium.* Mich. I, 14. - אֱלִיל, *res nihili.* Zach. XI, 17. - הֶבֶל, *vanitas.* Reg. XVI, 13. 2 Reg. XVII, 15. Zach. X, 2. - הַוָּה, *aerumna.* Ps. V, 10. *ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ καρδία αὐτῶν ματαία*, quasi הַוּוֹת idem esset, quod אָוֶן. - חַטָּאָה, *peccatum.* 1 Reg. XVI, 2. *τοῦ παροργίσαι με ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν.* Significat hic חַטָּאָה *idololatriam*, et *τὰ μάταια ipsa idola.* Adde *Inc.* 1 Reg. XVI, 26. ubi potest quidem locum habere *ἐν τοῖς ματαίοις* ad בְּחַטֹּאתָיו relatum, nam idololatria est peccatum gravissimum et idolorum cultu alii ad peccata seducuntur, sed eodem iure quoque referri potest ad בְּהַבְלֵיהֶם in fine commatis. - חִנָּם, *frustra.* Prov. XXVI, 2. - חֲפַרְפֵּרוֹת plur. *talpae.* Ies. II, 20. *τοῖς ματαίοις.* Cur sic reddiderint, causam se non videre fatetur *Cappellus* in *nott. crit.* ad h. l. quae tamen in promptu est, si statuamus, eos hebr. פֵּרוֹת exprimere voluisse, quod deduxerint a פּוּר in Hiph. *irritum facere.* - כָּזָב, *mendacium.* Ezech. XIII, 6. 7. 8. 9. Amos. II, 4. Soph. III, 14. - צַו, *praeceptum.* Hos. V, 11. *ὀπίσω τῶν ματαίων*, post vana *idola.* Nonnulli statuunt, eos legisse שָׁוְא, coll. Ps. LXIII, 10.: mihi autem magis placet צֹא, *sordes*, ut *Vulgatus* quoque expressit, aut, ut *Hieronymus* interpretatus est, *Aegyptiarum sordium simulacra. Fischero* ad *Stockii Lex. hebr.* p. 931. LXX e consilio orationis magis quam ad verbum transtulisse videntur. - רַהַב, *robur.* Ies. XXX, 7. ubi loco רַהַב הֵם, *robur eis*, legerunt רַק בָּהֶם, aut כָּזָב. - רַק et רֵיק, *vacuus.* Prov. XII, 11. Ies. XXIX, 8. - שֹׁד, *vastatio.* Hos. XII, 1. Legerunt שָׁוְא, coll. Iob. XV, 31. - שָׁוְא, *vanitas.* Exod. XX, 7. XXIII, 1. Deut. V, 11. et alibi saepius. Ies. I, 13. ubi *μάταιον* non cum *θυμίαμα* coniungendum, sed iuxta textum hebr. ita interpungendum est: *ἐὰν φέρητε σεμίδαλιν, μάταιον, θυμίαμα κ. τ. λ.* - שָׂעִיר, *hirsutus*, *daemon sylvestris.* Lev. XVII, 7. *οὐ θύσουσιν ἔτι θυσίας αὐτῶν τοῖς ματαίοις*, non mactabunt amplius victimas suas *daemoniis. Vulg. daemonibus.* Vide et 2 Par. XI, 14. - תֹּהוּ, *inane.* Ies. XLIV, 9. XLV, 19. XLIX, 4. - תְּשֻׁאוֹת plur. *fragores.* Ies. XXII, 2. Confuderunt duas radices שׁוא et שׁאה. Vide quoque infra s. v. *μάτην.* - Vide alibi *ἀποφθέγματα*, *κενά*, et *παράκλησις.*

ΜΑΤΑΙΌΤΗΣ, *vanitas*, *impietas*. הֶבֶל, idem. Psalm. XXX, 7. XXXVIII, 8. Cohel. I, 2. et alibi saepius. Adde *Aqu.* et *Symm.* Iob. VII, 16. Notandus praeterea est locus Ps. LXXVIII, 33. ubi admodum erravit *Cappellus*, qui in *Crit. S.* p. 527. et 679. statuit, LXX pro בַּחֶרֶב legisse כַּהֶבֶל, nam in textu vere legitur בַּהֶבֶל. – הַוָּה, *aerumna*. Ps. XXXVII, 12. LI, 7. – *הַכֹּל, *omnia*. Cohel. IX, 2. ματαιότης ἐν τοῖς πᾶσι. Legerunt הֶבֶל ante vel post הַכֹּל. – רַהַב, *superbia*, *robur*. Ps. XXXIX, 6. Vide supra s. μάταιος. – רִיק, *inane*. Psalm. IV, 3. – *שֵׁבֶט, *virga*. Prov. XXII, 8. ματαιότητα τῶν ἔργων, h. e. μάταια ἔργα, *peccata* eius. Legerunt שָׁוְא. – שָׁוְא. Ps. XXV, 4. CXVIII, 37. CXXXVIII, 20. Adde *Symm. Theod.* Iob. XXXI, 5. μετὰ ματαιότητος. *Vulg. in vanitate:* ubi ματαιότης vel *fraudem* et *dolum* notat, vel potius omnino *impietatem*. Conf. oppositionem v. 6. – *הֳלֵלָה, *gloriatio*. *Symm.* Iob. IV, 18. ματαιότητα, quod *Vulgatus* recte transtulit *pravitatem*. LXX σκολιόν τι. Vindicavit hanc notionem voci hebr. *Schultensius* in *anim. philol.* ad h. l. *Gregorius Nyssenus Homil.* in *Eccles.* T. I. p. 376. ματαιότης ἐστὶν ἢ ῥῆμα ἀδιανόητον, ἢ πρᾶγμα ἀνόνητον, ἢ βουλὴ ἀνυπόστατος, ἢ σπουδὴ πέρας οὐκ ἔχουσα, ἢ καθόλου τὸ ἐπὶ παντὶ λυσιτελοῦντι ἀνύπαρκτον. Eadem fere leguntur in *Lex. Cyrilli MS.* et *Phavorino.*

ΜΑΤΑΙΌΦΡΩΝ, *stultus*, *insipiens*, *qui vanas res sectatur*, qui alias κενόφρων dicitur, unde *Schol. Pindari Nem.* Od. XI. v. 37. κενόφρονες αὐχαὶ explicat per αἱ ματαιόφρονες καυχήσεις καὶ ἀλαζονίαι. 3 Macc. VI, 11. ἵνα μὴ τοῖς ματαίοις οἱ ματαιόφρονες εὐλογησάτωσαν ἐπὶ τῇ τῶν ἠγαπημένων σου ἀπωλείᾳ, ne, quando cultores tuos pereuntes videant, laudent sua idola *insani*. Ματαιόφρονες h. l. sunt, *qui τὰ μάταια*, *idola*, *colunt et venerantur*. Raro in libris graecis occurrit hoc vocabulum. Vnum locum ex *Damasceno* p. 72. attulit *Budaeus* in *Comment. l. Gr.* cui adde *Clementis Alex. Cohort.* p. 18, 10.

ΜΑΤΑΙΌΩ, *vanum reddo*. נִבְרַע, *frangor*. *Aqu. Theod.* Ps. LXI, 10. ματαιοῦσθε. Ita *Bielius*, sed falso: nam in textu hebr. הֶבֶל legitur. – הֶהֱבִיל: הָבַל, Kal et Hiph. 2 Reg. XVII, 15. Ierem. II, 5. XXIII, 16. *Aqu.* Ps. LXI, 11. – הֶבֶל, *vanitas*. *Symm.* Psalm. LXI, 10. *Hieron. fraudulenter agunt.* – הִתְחוֹלֵל Hithpael a חוּל, *doloribus me conficio*. *Theod.* Iob. XV, 20. ματαιοῦται. Legit מִתְהַלֵּל. – נִבְעַר: בָּעַר Niph. *obbrutesco*. *Al.* Ierem. LI, 17. – הִסְכִּיל: נִסְכַּל, Niph. et Hiph. *stulte ago*. 1 Sam. XIII, 13. μεματαίωταί σοι. *Vulg. stulte egisti*. Ibid. XXVI, 21. 1 Par. XXI, 8. ubi ματαιοῦσθαι notat *insipienter s. impie agere*. – סָכַל, *stulte ago*. 2 Sam. XXIV, 10. *Theod.* ac *Inc. Int.* 2 Sam. XV, 31. Iudith. VI, 8. οὐ ματαιωθήσονται τὰ ῥήματα τῶν λόγων μου, non *irritae erunt* praedictiones meae.

ΜΑΤΑΙ'ΩΣ, *vane*, *frustra*. הֶבֶל, *vanitas*. Iob. XXXV, 16. – לְחִי, *maxilla*. Psalm. III, 7. Ex sententia *Cappelli* in *Critica S.* p. 605. legerunt לְחִן, atque hoc acceperunt pro חִנָּם, *gratis*. Locus *Eusebii* apud *Montf. Hex. Origen.* favet quidem opinioni eorum, qui LXX aliud quid legisse existimant, sed לְחִן nunquam hoc sensu accipitur, neque a LXX Intt. redditur *ματαίως*, ut iam observavit *Buxtorfius* in *Anticritica*. Probabilius statueretur, eos cum Arab. לְחִינָּב legisse. Nonnulli quoque auspicati sunt, in graeco fuisse *μαθυίας* (*Hesych. μαθυῖαι, γνάθοι.*). quod postea fuerit in *ματαίως* corruptum ob affinitatem pronuntiationis, quae coniectura non displicuit *Simon. de Muis*, *Schindlero* aliisque viris doctis. Mihi verisimilius est, eis in mentem venisse arab. لَخي, quod *vanitatis* notionem habet. – רִיק, *vacue*, *inaniter*. Psalm. LXXII, 13. – רֵיקָם. *Aqu.* Psalm. VII, 5. – שָׁוְא, *vanitas*. Ps. LXXXVIII, 46. – תֹּהוּ, *inanitas*. *Symm.* Ies. XLV, 19.

ΜΑ'ΤΗΝ, idem. הֶבֶל, *vanitas*. Psalm. XXXVIII, 15. – *הָיָה. Ies. XXIX, 13. ubi pro וַתְּהִי legerunt וְתֹהוּ. – חִנָּם. Ps. XXXIV, 8. ubi *μάτην* est i. q. *ἀναιτίως* ad imitationem vocis hebr. et conferenda sunt *Hexapla*. Prov. III, 30. Ezech. XIV, 23. Adde *Symm.* 1 Sam. XIX, 5. – *חִנָּם, *Chanes*, nomen proprium. Ies. XXX, 4. Legerunt חִנָּם. – לִרְגָעִים, *ad momenta*, h. e. *singulis momentis*. Ies. XXVII, 3. N. L. – שָׁוְא, *vanitas*. Ps. XL, 6. – לַשָּׁוְא, *in vanum*. Ier. II, 30. – תֹּהוּ, *inanitas*. Ies. XLI, 29. *μάτην οἱ πλανῶντες ὑμᾶς*, ubi tamen pro *μάτην* sine dubio reponendum est *μάταιοι*, aut *ματαιότης*.

ΕΙ'Σ ΜΑ'ΤΗΝ, *in vanum*. *עַד־עֵת, *usque ad tempus*. Dan. XI, 24. sec. *Chis.* ubi sensum expresserunt. Coniectura enim *Segaarii* mutantis in *εἰς ὥραν* est minus probabilis. – שָׁוְא. Psalm. CXXVI, 1. 2. – לַשָּׁוְא. Ierem. IV, 30. – שׁוֹאָה, *vastatio*. Psalm. LXII, 9. *Vulg. in vanum*. Legerunt quippe לַשָּׁוְא. Confer supra s. v. *μάταιος*. – לַשֶּׁקֶר, *ad falsitatem*. Ierem. VIII, 8. – Vide quoque s. *κοπιάω*.

ΜΑΤΙ'ΖΟΜΑΙ, *quaero*. *Aqu.* Ies. XXXIII, 20. *ματίσθητι*, *quaere*, ubi ex *Bielii* sententia in textu hebr. nihil pro hac voce legitur. Reperitur haec lectio apud *Procopium*, ubi *Curterius* male: *ὅρα*, *ματίσθητι*, quod ipse vertit *vide*, *quaere*. *Drusius* quoque hanc lectionem sequitur, quae, si sana est, ad חֲזֵה initio commatis referenda, et alii interpreti, fortasse *Symmacho*, vindicanda esset. Sed verum mibi vidisse videtur *Montfauconius*, qui *ὁραματίσθητι*, vocem *Aquilae* propriam, excudi iussit. *Hesychius*: *ματίσαι*, *ματεῦσαι*, *ζητῆσαι*. Idem: *ματεῖ*, *ζητεῖ*.

MÁXAIPA, *gladius*, *ensis*, *quo pugnatur*, *culter*. בַּרְזֶל, *ferrum*. Ies. X, 34. – *חֲדָשָׁה, *novum*. *Symm.* 2 Sam. XXI, 16. Quanquam certum est, post חֲדָשָׁה supplendum esse חֶרֶב (*Vulg. ense novo*), tamen non admodum probabile est, vocem חֲדָשָׁה a *Symmacho* prorsus omissam esse. Ergo in *Symm.* scribendum erit *καινὴν μάχαιραν*, ut *καινὴν* e versione *Aquilae* addatur. – חֲנִית, *hasta*. 2 Par. XXIII, 9. Sc. vox hebr. olim latius patuit, ac *omnis generis arma*, *omne quod est acutum* significavit: i. q. etiam derivatio a rad. חָנָה docet. Adde *Inc.* Hab. III, 11. – *חָרַב, *desolo*. Ierem. L, 21. ubi חרב legerunt loco חָלַב, *desola*. – חֶרֶב. Gen. XXVII, 40. XXXI, 26. XXXIV, 25. 26. et alibi saepissime. – *חָרוֹן, *ira*. Ierem. XXV, 38. Legerunt חֶרֶב cum *Chaldaeo*. Fortasse quoque ita verterunt ex aliis locis, ubi formula חֶרֶב הַיּוֹנָה, *gladius enervator*, occurrit, v. c. Ierem. XLVI, 16. L, 16. et alibi. Vid. *Simonis Lex. hebr.* p. 708. – *חֶרֶם, *sagena*, *rete*. *Inc.*, fortasse *Aquila*, Hab. I, 17. Legit חַרְבּוֹ. – לַהַב חֲנִית וְכִידוֹן, *lamina flammea hastae et lanceae*. Iob. XXXIX, 23. *μάχαιραν*, nempe *ὀξεῖαν*, coll. Ies. XLIX, 2. – מַאֲכֶלֶת, *culter*. Gen. XXII, 6. 10. extendebat Abraham manum suam, *λαβεῖν τὴν μάχαιραν*, *σφάξαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ*, ut acciperet cultrum ad mactandum filium suum. Vide et Iud. XIX, 29. Sic alias etiam apud scriptores graecos *μάχαιραν* frequenter solere *cultrum sacrificalem* indicare ostendunt loca observata *Heinsio Aristarch. Sacr.* p. 485 sequ. *Feithio Antiqu. Homer.* lib. I. c. 10. p. 60. Et pro *cultro maiore* vocem occurrere apud *Aelianum V. H.* lib. VIII. c. 3. et *Homerum Il. γ´*, 271. notat *Alberti* ad Matth. XXVI, 51. p. 157 sequ. Adde *Herodot.* II. c. 41. ubi de gente Aegyptiorum: *οὐδὲ μαχαίρῃ ἀνδρὸς Ἕλληνος χρήσεται, οὐδ᾽ ὀβελοῖσι, οὐδὲ λέβητι, οὐδὲ κρέως καθαροῦ βοὸς διατετμημένου Ἑλληνικῇ μαχαίρῃ γεύσεται*. – רִיב, *lis*. 2 Sam. XXII, 44. *ἐκ μαχαίρας λαῶν*. Bene quoad sensum. – שַׂכִּין, *culter*. *Aqu. Theod.* Prov. XXIII, 2. Caeterum de origine huius vocis, sive a *μάχεσθαι*, *pugnare*, quod *Vossius* praefert, sive ab hebr. כור vel כָּרָה, *confodere* (unde Gen. XLIX, 5. מְכֵרָה), vid. *Vitringa Obss. Sacr.* lib. I. c. 7. pag. 79.

MAXAI´PAι 'EKΔIKE´Ω, *gladio ulciscor*. חָרַב, *gladio caedo*. Ierem. L, 21.

MÁXAIPAN ΣΠÁΩ, *gladium traho*. הָרַג הֶרֶג, *occido occisione*. Ezech. XXVI, 15.

MAXEBÁP. Ipsa vox hebr. מַכְבֵּר, *stragula*. 2 Reg. VIII, 15. ubi al. *μαχβάρ*, al. *στρῶμα*. Inde in *Gloss. Brem.* pro *μαχμὰ*, *στρῶμα*, legendum videtur *μαχβάρ*, *στρῶμα*. In *Gloss.* in *Lib. IV. Reg.*, quas *Fabricius* edidit, valde corrupte legitur *παλάθας μακαβὰ*, *ἢ τὸ χάλκεον στρόμα*. Et magis corrupte in *Glossis in eund. lib. Reg. Lex. Cyrilli Barocciano*

additis: *Μακαρίτου*, *χαλμάν*, *τουτέστι τρῶμα*. Nullus autem dubitat *Bielius*, quin hic pariter ad 4 Reg. l. c. respiciatur, et in *Gloss. Fabric.* pro *μακαβὰ* reponendum sit *μακεβὰρ*, et pro *στρόμα στρῶμα*, quin et in *Gloss. Baroccianis* pro *Μακαρίτου Μακεβὰρ*, et pro *τρῶμα στρῶμα*. Quomodo autem reliqua corrigenda sint, aliis dispiciendum reliquit.

ΜΑ'ΧΗ, *pugna*. *הָרַב, *multiplicare*. Iud. XX, 38. Legerunt הֶרֶב per Cheth. - מָדוֹן, *contentio*. Prov. XV, 19. XVII, 14. XXVI, 20. *Symm.* Prov. XIX, 13. - *מָדִין, *mensura*. 2 Sam. XXI, 20. Secuti sunt lectionem marginalem מָדוֹן cum *Aquila* ac *Incerto*. - מַצָּה, *lis*, *iurgium*. Prov. XVII, 20. Ies. LVIII, 4. *Aqu. Symm. Theod.* Prov. XIII, 10. *Vulg. iurgia*. - מְרִיבָה, *lis*. Gen. XIII, 8. - נָטַשׁ, *omitto*, *dimitto*. Prov. XVII, 14. *στάσις καὶ μάχη*, pro הָרִיב נְטוֹשׁ, *lis*, *dimitte*. Scil. coniunxerunt haec duo vocabula secundum textum hebr. separanda, et pro imperandi modo נְטוֹשׁ pronuntiarunt נָטוּשׁ, *litem diffusam et continuam*. - פֶּה, *os*. Prov. XXX, 32. Vocem hebr. metonymice de *verbis ore prolatis*, et quidem speciatim *litigiosis et rixosis* acceperunt. - צָבָא, *exercitus*. Ios. IV, 13. *εἰς μάχην*. Pro הַצָּבָא legerunt לְצָבָא. - רִב infinit. a רִיב, *litigando*. Iud. XI, 25. - רִיב, *lis*. Gen. XIII, 7. Prov. XVII, 1. XXX, 33. *Symm.* Iud. XII, 2. et Psalm. LXXIII, 22. Sir. XXVII, 14. ubi *iurgia rixas* notat, coll. v. 15. et XXVIII, 18. Sir. XXVIII, 11. ubi *μάχη causam rixarum*, *iram et iracundiam* denotat.

*ΜΑ'ΧΗ ΚΑΙ' *ΕΧΘΡΑ. רִבָּה, *infamia*, *vituperium*. Prov. XXV, 21. Legerunt רִיבָה.

ΜΑΧΗΤΗ'Σ, *pugnator*, *bellator*. *בַּד, *nugator*, *divinus mendax*. Ierem. L, 36. *Arab.* بد notat *potentem esse*. Vide *Golium* p. 232. - גִּבּוֹר, *fortis*. 1 Par. XXVIII, 1. Ier. XX, 11. XLVI, 9. 12. et alibi. *Inc.* 2 Sam. I, 21. *Aqu.* Ierem. L, 36. - *רִיב. Iud. XII, 2. *ἀνὴρ μαχητὴς ἤμην*, *bello implicatus fui*. - שָׁמֵן, *pinguis*. Iud. III, 29. *τοὺς μαχητάς*. Hanc significationem vocis hebr. omnes fere interpretes ad h. l. agnoscunt. Legitur praeterea haec vox apud LXX Hab. I, 6. sec. cod. *Alex.* ubi *τοὺς μαχητὰς* aeque ac *χαλδαίους* ad hebr. כַּשְׂדִּים referendum ac glossema est, quo imperitus interpres etymologiam v. כַּשְׂדִּים, quam confudit cum קשתים, *sagittarios*, ex *Syriasmo* explicare voluit.

ΜΑ'ΧΙΜΟΣ, *pugnax*, *bellicosus*. אִישׁ מִלְחָמָה, *vir belli*, i. e. *bellator*. Ios. V, 5. - חָלוּץ, *expeditus*. Ios. VI, 7. 9. 13. - מָדוֹן, *contentio*. *Symm.* Prov. XXVII, 15. *μαχίμη*. - מִדְיָנִים plur. *contentiones*. *Symm. Theod.* Prov. XXI, 9. *γυναικὸς μαχίμης*.

ΜΑ'ΧΙΜΟΣ ΚΑΙ' ΓΛΩΣΣΩ'ΔΗΣ, *pugnax et loquax*. מִדְיָנִים plur. ex מָדוֹן, *contentiones*. Prov. XXI, 19. *μετὰ γυ-*

ναικὸς μαχίμου καὶ γλωσσώδους, cum muliere *pugnace et loquace.*

*ΜΑΧΜΑ'Σ. Est ipsa vox hebr. מַחְמַד, *desiderabile.* Hos. IX, 6. pro qua מִכְמַשׂ legerunt. *Hieronymus Comment.* ad h. l. p. 15. T. VI. *Opp.* ed. *Froben.* „*Quod autem in LXX* „*dicitur: sepeli et eos Machmas, in Hebraeo non habetur,* „*sed* מַחְמַד, *quod appellatur desiderabile. Ex quo perspicuum* „*est, falsos eos esse similitudine literarum* ו et ר, *et pro Mach-* „*mad, quod omnes desiderabile transtulerunt, putasse Mach-* „*mas, Aegypti civitatem.*"

ΜΑ'ΧΟΜΑΙ, pugno, contendo, litigo. הִשְׂתָּרַע Hithp. *longius me protendo.* Ies. XXVIII, 20. μάχεσθαι. Ex Arabismo, ubi شرج et اشرج est *intendere, dirigere hastas,* uti in bello fieri solet. – חָרָה, *ira exardeo.* Cant. I, 5. ἐμαχέσαντο ἐν ἐμοί: ubi non legerunt נִלְחֲמוּ, sed rem expresserunt, effectum ponentes pro causa efficiente. Accedit, quod Syriacum ܐܬܚܡܬ *irasci* notat, et inde *contendere, pugnare.* – נֶחֱרַב Niph. *digladior.* 2 Reg. III, 23. – נִלְחַם Niph. Iud. XI, 25. 2 Par. XXVII, 5. Ierem. XXXIII, 5. – נִצָּה Niph. Exod. XXI, 22. Lev. XXIV, 10. Deut. XXV, 11. – בְּסַאסְּאָה, *in mensura,* h. e. *moderate.* Ies. XXVII, 8. μαχόμενος. Videntur quidem LXX hanc vocem metaphorice accepisse, fortasse tamen μαχόμενος referendum est ad חֲרִיבָה, quae vox alias in versione prorsus omissa esset. – רוּב, רִיב, *litigo.* Gen. XXVI, 20. ἐμαχέσαντο οἱ ποιμένες, litigabant pastores. *Schol.* ἐδικάσαντο. Gen. XXXI, 36. ἐμαχέσατο τῷ Λαβὰν, *litigabat* cum Labane. Vide et Nehem. XIII, 11. 17. Iud. XI, 25. μὴ μάχῃ ἐμαχέσατο μετὰ Ἰσραὴλ, num lite contendit cum Israele. Vide et Neh. III, 25. Nehem. V, 7. ἐμαχεσάμην πρὸς τοὺς ἐντίμους, litigabam cum honoratioribus. – הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio. Al.* Ios. IX, 18. – רָגַז, *commoveor. Symm.* Gen. XLV, 26. μάχεσθε, *litigate.*

ΜΑΩΖΕΙ'Μ. Ipsa vox hebr. מָעֻזִּים. Dan. XI, 38. ubi *Schol.* θεὸν μαωζεὶμ interpretatur τὸν θεὸν τὸν ἰσχυρὸν, *Deum robustum. Heinsio Exerc. Sacr.* p. 121. et Μαζεὺς inde dictus videtur Iupiter, quem Phryges, teste *Hesychio,* hoc nomine coluerunt.

ΜΑΩ'Ν. Ipsa vox hebr. מָעוֹן, *habitaculum.* 1 Sam. II, 32. τὸ κραταίωμα Μαών. *Fischerus Proluss.* de *Verss. GG. V. T.* p. 154. monet, scribendum esse κραταίωμα simpliciter, omissa voce Μαών. Sc. κραταίωμα arbitratur pertinere ad מָאוֹן, pro quo aut *Theodotion* aut LXX legerint מָעוֹז cum Sain. Vide quoque supra s. v. ναός.

ΜΕΓΑΛΑΥΧΕ'Ω, magna iacto, glorior. גָּבַהּ, *effero me.* Ezech. XVI, 49. Soph. III, 12. – עָרַץ, *violentia utor.*

Psalm. IX, 42. Vide et Sir. XLVIII, 21. 2 Macc. XV, 32. et *Lex. N. T.* s. h. v.

**ΜΕΓΑΛΑΥΧΙ'Α*, *iactantia*, *ostentatio*. 4 Macc. II, 15. *Zonaras Lex.* col. 1343. *μεγαλαυχία, τὸ ἄξιον ἔχειν ἑαυτὸν εἶναι τιμῆς.*

ΜΕΓΑΛΕΓΟΣ, *magnificus*. גְּדוֹלָה foem. *magna*. Ps. LXX, 21. *ἃ ἐποίησάς μοι μεγαλεῖα.* Verte: *quae fecisti mihi, magnalia sunt.* - גְּדֻלָּה. 1 Par. XVII, 19. - גָּדוֹל. *Al.* 2 Reg. VIII, 4. Vide et Sirac. XVII, 7. 10. 2 Macc. VII, 17. *θεώρει τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ κράτος*, considera magnificum eius robur. Tob. XI, 15.

ΜΕΓΑΛΕΙΌΤΗΣ, *magnificentia*, *maiestas*. גְּדֻלָּה. *Symm.* Psalm. LXX, 21. et CXXX, 1. *μεγαλειότητα.* - *מִשְׁחָה, *unctio*. *Inc.* Lev. VII, 35. sec. *Coisl.* et *Lips.* Respexerunt fortasse ritum Iudaeorum, ex quo reges, sacerdotes ac in universum in summa dignitate constituti ungi solebant. - תִּפְאֶרֶת, *ornatus*. Ierem. XXXIII, 9. *εἰς μεγαλειότητα*, in maiestatem. Conf. et Act. XIX, 27. et 2 Petr. I, 16. 3 Esdr. I, 4. *κατὰ τὴν μεγαλειότητα Σολομῶν*, secundum magnificentiam Salomonis.

ΜΕΓΑΛΕΙ'ΩΜΑ, idem. תִּפְאֶרֶת, *ornatus*. *Al.* Ierem. XLVIII, 17.

**ΜΕΓΑΛΟ'ΔΟΞΟΣ*, *valde gloriosus*, *summa dignitate et maiestate praeditus*. Sic legitur de Deo 3 Macc. VI, 18. *Phavorinus*: *μεγαλώνυμον, μεγαλόδοξον, περίφημον, ὀνομαστόν.* Ignorat hoc adiectivum *Thesaurus Stephani*, quod tamen reperitur apud *Plutarchum* T. I. p. 5, 3. *Reisk.* *Pindar. Olym. Od.* IX, 24. ac *Schol. Aristoph. Thesmoph.* v. 322.

**ΜΕΓΑΛΟΔΟ'ΞΩΣ*, *insigni et maiestatico modo*. Adverbium hoc in *Bielii* ac *Stephani Thesauris* omissum sine ulla lectionis varietate reperitur 3 Macc. VI, 39. *μεγαλοδόξως ἐπιφάνας τὸ ἔλεος αὐτοῦ*, *insigni et glorioso modo* benignitatum suam declaravit.

ΜΕΓΑΛΟ'ΘΥΜΟΣ, *magnanimus*. גְּדָל-חֵמָה, *magnus excandescentia*. *Theod.* Prov. XIX, 19. ubi *μεγαλόθυμος* est *iracundus*, *admodum iratus*. *Schultensius* ad h. l. hanc notionem e Chtib גְּרָל exsculpere conatus est, coll. arab. جرل, *lapidosus fuit*, unde גרל חמה, *asper ira*.

**ΜΕΓΑΛΟΚΡΆΤΩΡ*, *magna*, etiam *summa potestate praeditus*, *omnipotens*, i. q. *παντοκράτωρ*, cum quo vocabulo permutatur 3 Macc. VI, 12. *βασιλεῦ μεγαλοκράτωρ.* Desideratur hoc adiectivum in *Stephani* ac *Bielii* Thesauris. Amant autem Graeci adiectiva ex *μέγας* composita, v. c. *μεγαλεπίβολος*, *qui magna molitur*, apud *Diod. Sic.* p. 67. 223. 631. *μεγαλόπλουτος*, *valde dives*, ibid. p. 159. 488. Vide quoque infra s. *μεγαλομερὴς*, et *μεγαλοσθενής*.

*ΜΕΓΑΛΟΜΕΡΗ΄Σ, *insignis, magnificus*, i. q. μεγαλοπρεπής. 3 Macc. V, 4. μετὰ μεγαλομεροῦς ἐπιφανείας, per *insigne* auxilium.

*ΜΕΓΑΛΟΜΕΡΩ΄Σ, *insigni modo et ratione*. 3 Macc. VI, 33. *Hesych.* μεγαλομερῶς, μεγάλως. *Suidas*: μεγαλομερῶς - - ἀντὶ τοῦ πολυτελῶς. *Polyb.* XVII, 36. *Antonin. Lib. Metamorph.* XVIII. p. 148. 3 Macc. l. l. pro μεγαλομερῶς in *Ald.* et *Compl.* legitur μεγαλοπρεπῶς, quae adverbia saepissime permutari invicem solent in libris antiquioribus, v. c. 2 Maccab. IV, 22. ubi loco μεγαλοπρεπῶς, quod est in uno cod. *Vatic.*, in cod. *Alex.* et *Compl.* legitur μεγαλομερῶς, et ib. v. 49. in cod. *Alex.* μεγαλομερῶς in reliquis libris μεγαλοπρεπῶς.

ΜΕΓΑ΄ΛΟΜΜΑ, *magnificentia*. הַתִּפְאָרֶת, *ornatus*. Iesr. XLVIII, 17. ubi pro μεγαλόμματος alii μεγαλειώματος, alii vero μεγαλώματος habent.

ΜΕΓΑΛΟΠΟΙΕ΄Ω, *magnifico, magna facio*. Sir. L, 24. ubi de Deo adhibetur.

ΜΕΓΑΛΟΠΡΕ΄ΠΕΙΑ, *magnificentia, decor eximius, splendor*. גַּאֲוָה, *elatio*. Ps. LXVII, 37. - הָדָר. Ps. XX, 5. XXVIII, 4. CIII, 2. CX, 3. CXLIV, 5. - הוֹד, *gloria*. Ps. VIII, 2. - תִּפְאֶרֶת, *ornatus*. Ps. LXX, 9. XCV, 6.

ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΗ΄Σ, *magnificus, illustris*. גָּאוֹן, *elatio*. Deut. XXXIII, 26. Vide et 2 Macc. VIII, 15. *Hesych.* et *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μεγαλοπρεπής, μεγαλοφανής.

ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕ΄ΣΤΑΤΟΣ, superlat. *magnificentissimus*. 2 Macc. XV, 13.

ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΩ΄Σ, *magnifice*. 2 Macc. IV, 22. 49. 4 Macc. V, 25. Confer *Aelian. V. H.* I, 25.

ΜΕΓΑΛΟΠΤΕ΄ΡΥΓΟΣ, *magnas alas habens*. גְּדוֹל כְּנָפַיִם, *magnus alis*, h. e. *magnis alis praeditus*. Ezech. XVII, 3. 7.

ΜΕΓΑΛΟΡ΄΄ΡΗΜΟΝΕ΄Ω, *magna loquor, insolenter iacto*. הִגְדִּיל וְהִגְדִּיל, Hiph. et Hithp. Psalm. XXXIV, 30. XXXVII, 17. Ezech. XXXV, 13. Abd. v. 12. Psalm. LIV, 13. ubi LXX putarunt post הִגְדִּיל supplendum esse פֶּה. Conf. *Simonis Lex. hebr.* p. 309. *Vulg. super me magna locutus fuisset*. Vide et Iudith. VI, 19. *Schol. Aristoph. Thesmoph.* 132. *Strabon.* XIII. p. 897. A.

ΜΕΓΑΛΟΡ΄΄ΡΗΜΟΣΥ΄ΝΗ, *magniloquentia*. עָתָק, *durum, detortum*. 1 Sam. II, 3. Reperitur quoque haec vox in *Pollucis Onomastico* II, 128. *Suidas*: μεγαλοῤῥημοσύνη, μεγαληγορία.

ΜΕΓΑΛΟΡ΄΄ΡΗ΄ΜΩΝ, *magniloquus*. מְדַבֵּר גְּדֹלוֹת, *loquens magna*. Ps. XI, 3. Vide et 3 Macc. VI, 4. *Hesych.* μεγαλοῤῥήμων, ὑπερήφανος, μεγάλα λαλῶν.

ΜΕΓΑΛΟΣΑΡΚΟΣ, *qui magna carne est, magnus carne*, per euphemismum *bene vasatus*. גְּדַל בָּשָׂר, idem. Ezech. XVI, 25. τοὺς μεγαλοσάρκους, *bene vasatos*.

**ΜΕΓΑΛΟΣΘΕΝΗΣ*, *magna potestate praeditus*, *viribus potens*, pro quo magis usitatum est μεγασθενής. 3 Maccab. V, 8. δεῖξαι τῆς μεγαλοσθενοῦς αὐτοῦ χειρὸς κράτος ἔθνεσιν ὑπερηφάνοις, utere summa tua potentia erga ferocientes gentes.

ΜΕΓΑΛΟΦΡΩΝ, *magnanimus*, *elatus animo*. רוּם עֵינַיִם, *elatio oculorum*. Prov. XXI, 4. 4 Maccab. IX, 21. Inde μεγαλοφρονεῖν, *animo elatum esse*. Vide *Aelian. V. H.* XII, 22. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μεγαλόφρων, μεγαλόψυχος.

**ΜΕΓΑΛΟΦΩΝΟΣ*, *alta voce loquens*, inde *clamosus*, *rixosus*. Sir. XXVI, 27. sec. *Compl.* γυνὴ μεγαλόφωνος καὶ γλωσσώδης. *Lucian.* T. I. p. 679. ed. *Reitz.*

**ΜΕΓΑΛΟΨΥΧΩΣ*, *magno et excelso animo*. 3 Macc. VI, 41. ἔγραψεν τὴν ἐπιστολὴν μεγαλοψύχως τὴν ἐκτενίαν ἔχουσαν, scripsit eis epistolam *magni animi iudicem*, cuius epistolae erat, qui sequitur, tenor. Conf. *Reisk. indicem graec. Demosthen.*

ΜΕΓΑΛΥΝΩ, *magnifico*, *glorifico*, it. *depraedico*, *laudibus extollo*, *celebro*. גָּדַל, Kal, Pih. Pyh. Hiph. et Hithpael. Gen. XII, 2. XIX, 19. 1 Sam. II, 23. et alibi saepius. – גָּדֵל, verbale, *crescens*. 1 Sam. II, 28. ubi μεγαλύνεσθαι *adolescere* notat. – גָּדוֹל, *magnus*. Ps. LVI, 13. Thren. II, 13. Ezech. IX, 9. Adde 2 Sam. V, 10. – *דָּגַל, *vexillum erigo*. Ps. XIX, 5. Legerunt נִגְדַּל. *Boysenius* Symb. T. I. p. 109. confert arab. نحل, quod in coni. V. notat *superbe se gerere*. Sic quoque Cant. VI, 6. *auctor Vtae et VItae versionis* pro נִדְגָּלוֹת, *vexillatae*, legit literis transpositis נִגְדָּלוֹת. – הִגְבִּיר Hiph. *corroboro*. Ps. XI, 4. – הִגִּיר Hiph. a נָגַר, *nuncio*. Mich. I, 10. μεγαλύνεσθε. Non legerunt תַּגְדִּילוּ, ut nonnulli coniecerunt, sed arab. نجد medio Damm. *animosum esse* notat, unde נָגִיד, *dux*. – *הִזְכִּיר. Psalm. XIX, 8. E notione *laudandi* et *praedicandi*, quam habet זָכַר in l. arab. Conf. *Simonis Lex. Hebr.* p. 473. – מִגְדּוֹל, *turris*. 2 Sam. XXII, 51. μεγαλύνων. Legerunt מַגְדִּיל, part. Hiph. *Aqu.* Ies. XXX, 25. Legit מְגַדְּלִים, *proceres*, mutatis punctis. *Aqu. Theod.* Ies. XXXIII, 18. τοὺς μεμεγαλυμμένους, *qui grandes facti sunt*. Legerunt הַמְגֻדָּלִים, a גָּדַל, *educare*. – פִּלֵּא Pih. *mirifice ago*. Num. XV, 3. μεγαλῦναι εὐχὴν, ad glorificandum votum. – רִבֵּב. Ps. CIII, 25. – רַבָּה. Gen. XLIII, 34. – רְבִי : רְבָה *chald.* Kal et Pah. Dan. II, 48. IV, 8. 18. 19. 30. – רִדָּה Pih. *dominari facio*. Iud. V, 13. – *רִוָּה, *inebrio*. Ierem. XXXI, 13. μεγαλυνῶ καὶ μεθύσω: ad quem locum *Michaelis*: Estne alia lectio רִבֵּיתִי וְרִוֵּיתִי? an

duplex interpretatio ambigentis inter duas lectiones? - שׂוּר, *principatum gero.* Prov. VIII, 16. Sir. XLIII, 27. *τίς μεγαλύνει αὐτὸν, καθώς ἐστι;* quis *depraedicat* illum, quemadmodum est? vel: quis pro virtute sua *celebrat* illum? Vide et Sir. XLIX, 13. et conf. *Lex. N. T.* s. h. v.

**ΜΕΓΑΛΥ'ΝΩ ΠΤΕΡΝΙΣΜΟ'Ν, magnifico calcaneum.* הִגְדִּיל Hiph. a גָּדַל. *Symm.* Ps. LIV, 13. Recte: nam post הִגְדִּיל h. l. supplendum est עָקֵב e Ps. XL, 10. quem locum *Symmachus* sine dubio in mente habuit.

ΜΕΓΑ'ΛΩΜΑ, magnificentia. תִּפְאֶרֶת, *ornatus. Al.* Ier. XLVIII, 17. *μεγαλώματος.* Vide sub *μεγάλομμα.*

ΜΕΓΑΛΩ'ΝΥΜΟΣ, magni nominis, celebris, ex *μέγας* et *ὄνυμα* Aeol. pro *ὄνομα, nomen.* רַב עֲלִילִיָּה, *multus opere. Al.* in ipso graeco textu Ierem. XXXII, 19. *Hesych. μεγαλώνυμος, μεγαλόδοξος.*

ΜΕΓΑ'ΛΩΣ, magnopere, valde, magnifice. הִפְלִיא Hiph. *mirifice ago.* Num. VI, 2. - כַּצֵּל, *sicut umbra.* Iob. XVII, 7. Libere transtulerunt. - מַעַל, *superne.* Iob. XXX, 30. Nonnullis videtur *μεγάλως* h. l. esse ipsa vox hebr. sic a LXX detorta ac deformata, ut ab ipsis non raro factum est. Sed מֵעָלַי h. l. aut pleonastice positum est, aut notat *per totam superficiem corporis mei,* seu *per totum corpus meum,* quod LXX per *μεγάλως* exprimere voluerunt. Conf. supra s. v. *βάθος.* - רֹב, *multitudo.* Iob. IV, 14. - שִׂמְחָה גְדוֹלָה, *gaudium magnum.* 1 Par. XXIX, 10. Neh. XII, 42. In utroque loco alii magis ad textum hebr. habent *εὐφροσύνῃ μεγάλῃ.* Conf. Phil. IV, 10. et ad h. l. *Raphelii annotatt.* ex *Herodoto* p. 550. Vide et Tob. IX, 2. (ubi *μεγάλως* est lat. *diutius* s. *multum.*) XIV, 3. 2 Macc. XV, 17. Praeterea legitur Zach. XI, 2. ubi ex sententia *Cappelli* in *Crit. S.* p. 754. legendum *μεγάλοι,* ita ut duae versiones coaluerint. Vide tamen ad h. l. *Scharfenbergium.*

ΜΕΓΑ'ΛΩΣ 'ΥΠΕΡΒΑΛΛΟ'ΝΤΩΣ, magnopere excellenter. לָאַט, *involvo.* Iob. XV, 11. Ex arabismo, ubi notat *gravis, vehemens fuit.*

ΜΕΓΑΛΩΣΤΙ', i. q. *μεγάλως,* adiecta particula *τι, magnifice, magnopere.* 3 Esdr. V, 85. *σαλπίζων μεγαλωστὶ,* ubi alii habent *μεγάλως.* Conf. *Schaeferi Ind.* ad *Gregor. Corinth.* p. 1004.

ΜΕΓΑΛΩΣΥ'ΝΗ, magnificentia, maiestas. אַדֶּרֶת. Zach. XI, 3. - *גְבוּרְתָא chald. Dan. II, 20. sec. cod. *Chis.* - גֹּדֶל. Deut. XXXII, 3. Psalm. LXXVIII, 12. CL, 2. - גְּדוּלָּה: גְּדֻלָּה. 2 Sam. VII, 23. 1 Par. XVII, 19. XXIX, 11. Adde *Aqu. Theod.* Psalm. CXXX, 1. - הַגְדִּיל infin. Hiph. 1 Par. XXII, 5. - מִגְדָּל, *turris.* Prov. XVIII, 10. *ἐκ μεγαλωσύνης.* Legerunt מִגֹּדֶל, *ex magnificentia,* sententia nulla, certe contorta. Vide infra s. v. *μέγεθος.* - רְבוּ chald. per apocopen

pro רִבְוָה. Dan. IV, 33. - רבוה: רְבוּתָא chald. Dan. IV, 19. Vide et Sap. XVIII, 24. Sir. II, 20. XVIII, 4.

ΜΕΓΑΣ, *magnus*, *grandis*, *adultus*, *gravis*. אַדִּיר, *magnificus*. Ies. XXXIII, 21. Adde *Inc.* Ps. VIII, 2. *Symm.* Ps. XV, 3. - אַדֶּרֶת, *magnificentia*. Ezech. XVII, 8. τοῦ εἶναι εἰς ἄμπελον μεγάλην, ut sit in vineam grandem. - *גְּבוּל, *terminus*. Ios. XV, 47. ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη. Non tam secuti sunt Kri, quod גָּדוֹל habet, quam conferendum est Arab. جبل, *crassus magnusque*. - גָּדַל, *magnus sum*. Iob. II, 13. - גָּדוֹל. 1 Sam. XIV, 33. κυλίσατέ μοι λίθον ἐνταῦθα μέγαν, advolvite mihi ibi saxum magnum. 1 Sam. XXV, 36. ῥῆμα ἢ μέγα ἢ μικρὸν, verbum sive magnum sive parvum, h. e. *nihil prorsus*. 1 Sam. XXX, 2. ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, a parvo usque ad magnum, h. e. *ad unum omnes*. Vide et 2 Par. VIII, 30. XXXIV, 30. et conf. Apoc. XIII, 16. 2 Par. XV, 14. ἐν φωνῇ μεγάλῃ, *alta* voce. Vide et 2 Par. XX, 20. Ps. XLVII, 2. μέγας κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, magnus dominus et valde laudabilis. Ps. LXXVI, 13. τίς θεὸς μέγας, ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν; quis Deus magnus, tanquam Deus noster? Conf. *Elsnerum* ad Act. XIX, 27. p. 460. ubi observat, quod gentium Dii etiam μεγάλοι, *magni*, dicti sint. Ioel. II, 11. μεγάλη ἡ ἡμέρα κυρίου, magna dies Domini, h. e. dies *insignis*, *admodum terribilis*. Vide et Soph. I, 15. Mal. IV, 5. Adde 1 Sam. XXV, 2. ubi μέγας *opulentum*, *divitem* notat. 2 Reg. V, 13. ubi μέγας est *difficilis*. Mal. I, 11. μέγα τὸ ὄνομα, ubi *Iustinus M.* habet τιμᾶται. - גֹּדֶל, *magnitudo*. Num. XIV, 19. Ies. X, 12. - גְּדֻלָּה. *Al.* Nehem. XII, 42. εὐφροσύνη μεγάλη. - הָמוֹן, *turba*. Ies. V, 14. - *יוֹנָה, *depopulator*, aut *oppressio*. *Aqu. Symm. Theod. LXX* Ierem. XXV, 38. Sensum quidem expresserunt, incertum tamen manet, utrum hanc vocem a יָנָה, *opprimere*, an vero a יון deduxerint, quod, ut arab. يون, notionem *aestuationis* habet. - כָּבֵד, *gravis sum*. Gen. XVIII, 20. - כָּבֵד, *gravis*. Gen. L, 9. 11. Exod. IX, 3. - כֹּחַ, *vis*, *robur*. Iob. IX, 4. Prov. XXIV, 5. - כִּפָּה, *ramus*. Ies. IX, 14. Bene: nam *ramus* opponitur ibi *iunco*, ac *magnum*, *principem* metaphorice notat. - מְאֹד, *valde*. Exod. XIX, 16. φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἤχει μέγα, vox tubae *valde* s. *graviter* sonabat. Conf. supra μέγα κράζω. *Hesych.* μέγα, μεγάλως, πολύ. *Henricus Stephanus* huic voci, eo sensu usurpatae, locum dat in farragine vocabulorum *Xenophonti* peculiarium, aut cum *Herodoto* ac *Thucydide* communium, sed vel mere poeticorum, vel poesi magis quam solutae orationi usitatorum. Sed *Platonem* quoque, *Demosthenem*, *Hippocratem* μέγα pro *valde* et *graviter* posuisse ostendit *Schwarzius* in *Diss. de stilo LXX* apud *Olearium de stilo*

N. T. p. 318. - *מִגְדָּל, *turris. Symm.* Ies. XXX, 25. *μεγάλους*, ubi aeque ac *Aquilas*, qui *μεγαλυνομένους* habet, mutatis punctis legit: מְגַדְּלִים, *proceres*. - מַרְבֶּה, *amplitudo*. Ies. IX, 7. - מְשׂוּרָה וּמִדָּה, *mensura et dimensio*. 1 Par. XXIII, 29. - נוֹרָא part. Niph. a יָרֵא, *terribilis*. Iob. XXXVII, 22. Ies. XVIII, 7. - נָקֵל part. Niph. a קָלַל, *levis*. Ies. XLIX, 6. ubi sine dubio ante *μέγα ἔστι* excidit particula negativa *οὐ*. - נִשְׂגָּב, *exaltatus*, part. Nipb. Prov. XVIII, 11. *ἡ δὲ δόξα αὐτοῦ μέγα ἐπισκιάζει*, gloria autem eius valde obumbrat. Vbi *μέγα* est pro *μεγάλως*, *ἄγαν*, ut *μέγα ὀδύρεται*, et similia plura. - עָצוּם, *potens*. Ies. LX, 22. *ἔθνος μέγα*. - *עֲצִיב chald. *flebilis*, *dolens*. Dan. VI, 20. *φωνῇ μεγάλῃ μετὰ κλαυθμοῦ* sec. cod. *Chis*. Duae hic versiones coaluerunt. Legerunt עֲצִים. - פִּלֵּא Pih. *mirifice ago*. Num. XV, 3. *μεγάλην εὐχήν*, ubi lectio *μεγάλην* e compendio scribendi orta esse videtur. Vera lectio est *μεγαλῦναι*. - *פִּנָּה, *angulus*. *Symm.* 1 Sam. XIV, 38. *οἱ μεγάλοι*, sc. *τοῦ λαοῦ*, *magnates* populi. Sc. vir quilibet primarius פִּנָּה dicitur, quia est propugnaculo. Vid. *Simonis Lex. hebr.* p. 1303. - צוּר, *rupes*. Ies. XXVI, 14. - צְפִעוֹת plur. *nepotes*. Ies. XXII, 24. ubi *ὁ μικρὸς* est *minor natu* et *μέγας maior natu*. - *קָשֶׁה, *durus*. *Inc.* Exod. XVIII, 22. - ראשׁ, *caput*. 2 Par. XXIV, 11. *τοῦ μεγάλου ἱερέως*, *principis* seu *summi sacerdotis*. - רַבָּה; רַב hebr. Gen. XLV, 28. *μέγα μοί ἐστιν* (sc. *χρῆμα*), *εἰ ἔτι Ἰωσὴφ ὁ υἱός μου ζῇ*, *magnum mihi est*, h. e. *sufficit mihi*, si adhuc Ioseph filius mena vivit. Exod. I, 9. Num. XI, 33. et alibi saepius. - רַבָּא; רַב; רַבְּתָא chald. Esdr. IV, 10. 11. V, 8. Dan. II, 10. et alibi. Dan. V, 1. *δεῖπνον μέγα*, *lautum* convivium. - רֹב, *multitudo*, *amplitudo*. Prov. XX, 6. *μέγα καὶ τίμιον ἀνὴρ ἐλεήμων*. Scil. h. l. רֹב non de *multitudine*, sed *dignitate* ac *praestantia* intellexerunt. Adde Iob. XXVI, 3. - רָם, *elatus*. Deut. XXVII, 14. *φωνῇ μεγάλῃ*, *alta* voce. Conf. Luc. XVII, 15. - *רָע, *malus*. Prov. XXIX, 6. *μεγάλη παγίς*. Nec רָם, ut *Trommius* volebat, nec ex *Iaegeri* sententia רַב legerunt h. l. LXX, sed רָע in tali orationis serie *magnitudinis* et *gravitatis* notionem involvit. - שַׂגִּיא chald. *amplus*. Dan. II, 31. - *שְׂכִירָה, *mercede conducta*. Ies. VII, 20. Sine dubio legerunt Sin loco Schin, et respexerunt notionem vocis arab. سكر, *modum excedere*, *aliquid validius totoque nisu premere* s. *comprimere*. Fortasse tamen paulo liberius verterunt. Vide ad h. l. *Montf.* - תָּם, *integer*. Iob. IX, 22. Tob. IX, 4. *καὶ ἐὰν χρονίσω μέγα*, si enim *diutius* commoror, pater valde dolebit. *Ald. et Compl.* exhibent *μεγάλως*. Sir. XXXIX, 12. *τράπεζα μεγάλη*, *mensa multis cibis repleta*. 2 Macc. I, 3. *καρδίᾳ μεγάλῃ*, *omnibus animi viribus*, i. q. alias *ὅλῃ τῇ καρδίᾳ*. Tob. III, 16. Deus *ὁ μέγας* dicitur ad imitationem hebr. גָּדוֹל.

2 Reg. X, 6. Iob. III, 7. Tob. IV, 12. 13. *μέγας*, *caput s. princeps stirpis*, i. q. הָרֹאשׁ, coll. 2 Par. XXIV, 11. Conf. pec. de v. *μέγας* Diss. *Gerh. Havercampi* praes. *Iac. Gronovio Lugd. Bat.* 1694. habitam.

ΑΠΟ ΜΙΚΡΟΥ ΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ, *a parvo ad magnum.* מְקַרְקַר קִר, *destruens parietem.* Ies. XXII, 5. Confer notata infra s. v. *μικρός*.

ΜΕΓΑΣ ΓΙΝΟΜΑΙ, *magnus vel grandis fio.* גָּבַהּ, *exalto me.* Ezech. XXXI, 10. – גָּדַל. Exod. II, 11. *μέγας γενόμενος Μωυσῆς*, cum *adolevisset* Moses. Vide et Genes. XXXVIII, 11. 14. et conf. Hebr. XI, 24. et ad h. l. *Wolfium* p. 766. – גָּדוֹל, *magnus.* Exod. XI, 3.

ΜΕΓΑΣ ΕΙΜΙ, *magnus sum.* הִשְׂגִּיא Hiph. *amplifico.* Iob. XXXVI, 24.

ΜΕΓΑΛΩς ΧΡΑΟΜΑΙ, *magno utor.* הִרְבָּה Hiph. *augeo*, *multiplico.* Iob. X, 17. – Vide alibi *αἰνέω*, *δένδρον*, *ἐξουσία*, *ἡμέρα*, *ἰσχὺς*, *κῆτος*, et *συντέλεια*.

ΜΕΓΕΘΟΣ, *magnitudo*, *altitudo.* *אַדִּיר, *magnificus.* *Aqu.* Ps. XV, 3. ubi suspicor *Aquilam* loco *μεγέθεσι* scripsisse *μεγιστᾶσι*, quod voci hebr. convenientius est. – גֹּדֶל. Ex. XV, 16. *μεγέθει βραχίονός σου*, magnitudine brachii tui. *Gloss. MS. in Cant. Script. μεγέθη. μεγαλοσύνη.* Repone: *μεγέθει*, *μεγαλοσύνη.* – *גָּדֵל. *Symm.* Cohel. II, 9. ubi notandus est error in *Hexaplis Montfauconii*, qui verba *μεγέθει ὑπερέβαλον* ad גדלתי retulit. Vide infra s. v. *ὑπερβάλλω.* – מִגְדָּל, *turris.* *Inc.* Prov. XVIII, 10. *ἐκ μεγέθους.* Legit מגדל, sententia nulla, certe contorta. Vide supra s. v. *μεγαλωσύνη.* – קוֹמָה, *altitudo.* Ezech. XIX, 11. XXXI, 10. Vide et Sap. VI, 7. 2 Macc. XV, 23.

ΜΕΓΕΘΥΝΩ, *magnifico.* גָּדַל. *Aqu.* Num. VI, 5.

**ΜΕΓΙΣΤΑΝ*, *magnas*, *princeps*, *ὁ μέγα δυνάμενος*, ut *Phrynichus* p. 84. ed. *Pauw.* explicat. Rarius hoc substantivum legitur in singulari. Sir. X, 24. *μεγιστὰν καὶ κριτὴς καὶ δυνάστης.* et Sirac. IV, 7. sec. libros nonnullos, ubi *μεγιστᾶσι*, quod *Syr.* et *Ar.* tuentur, est e correctione.

ΜΕΓΙΣΤΑΝΕΣ, *magnates.* אַבִּירִים. *Symm.* Thren. I, 15. – אַדִּירִים. Ierem. XIV, 3. Nah. II, 5. Zach. XI, 2. – אֱלִילִים, *res nihili.* Ezech. XXX, 3. Ita *Bielius Trommium* secutus, sed male. Nam collatione textus hebr. instituta apparet, *μεγιστᾶνας* potius respondere hebr. גִּלּוּלִים, *simulacra*, cuius loco גדלים legerunt. – גְּדוֹלִים plur. ex גָּדוֹל. Ion. III, 7. Nah. III, 10. – הַדָּבְרַיָּא chald. plur. *gubernatores.* Dan. III, 25. – *פַּרְתְּמִים, *principes.* Dan. I, 3. ubi vid. *Scharfenbergius.* – רַבְרְבִין chald. plur. ex רַב. Dan. IV, 33. V, 1. 2. VI, 17. – שָׂרִים plur. ex שַׂר, *principes.* 2 Par. XXXVI, 18. Prov. VIII, 16. Ies. XXXIV, 12. et alibi. Adde *Theod.* Ierem. XXXIX, 3. Sir. IV, 7. *μεγιστᾶνες*, *proceres*, *optimates*, *ma-*

gnates, i. q. μάγνητες. 3 Esdr. VIII, 26. ubi respondet hebr. גִּבּוֹרִים, Esdr. VII, 28. 3 Esdr. VII, 28. hebr. סְגָנִים Esdr. IX, 2. Praeterea legitur Dan. I, 3. sec. cod. *Chis.* ubi nihil ei in textu hebr. respondet. Vide *Scharfenbergium in Dan.* p. 4. *Hesych.* μεγιστᾶνες, οἱ ἐν ὑπεροχῇ ὄντες. Vide *Lex. N. T.* s. h. v. & *Sturz.* de *dial. Maced.* p. 181. sq.

ΜΕΓΙΣΤΟΣ, superl. a μέγας, *maximus*. רֹב, *multitudo*. Iob. XXVI, 3. μεγίστη, pro hebr. לָרֹב, *in multitudinem*, h. e. *multipliciter*. Legitur praeterea Iob. XXXI, 28. ubi nihil est in textu hebraico.

ΜΕΘΑΡΜΟΖΩ, *apte transmuto*. Sap. XIX, 7. τὰ στοιχεῖα μεθαρμοζόμενα, elementa *apte transmutata*. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μεθαρμόσονται, μεταβληθήσονται.

ΜΕΘΕΡΜΗΝΕΥΩ, *interpretor*. *Prolog. Sir.* τοῦ μεθερμηνεῦσαι τὴν βίβλον, *interpretari* librum.

ΜΕΘΗ, *ebrietas*, it. *potus inebrians*. עָסִיס, *mustum*. Ioel. I, 5. – רֹאֶה, *visio*. *Theod.* Ies. XXVIII, 7. Hic, notante *Montfauconio*, *Theodotion* vel ex רָוָה vocem ראה derivavit, vel omnino metaphorice interpretatus est. Mihi vero verba ἐν τῇ μέθῃ inepto loco posita, et ad antecedens בַּשֵּׁכָר referenda esse videntur. Confer supra s. v. ἀσωτεύω. – שָׁכַר, *inebrior*. Hagg. I, 6. ἐπίετε καὶ οὐκ εἰς μέθην, bibistis, et non *ad ebrietatem*, h. e. *ad satietatem*, *ut sitis inde extincta sit*. – שֵׁכָר, *potus inebrians*. Prov. XX, 1. XXXI, 6. Ies. XXVIII, 7. LVI, 12. – שִׁכָּרוֹן. Ezech. XXIII, 33. XXXIX, 19. πίεσθε αἷμα εἰς μέθην, bibetis sanguinem ad ebrietatem. Vide et Iudith. XIII, 17. *Hesych.* μέθη, κραιπάλη, σκότωσις οἴνου ἢ θυμός. Alii μέθην a κραιπάλῃ distinguunt. Ita *Clemens Alex. Paedag.* lib. II. c. 2. μέθη μὲν οὖν ἐστιν ἀκράτου χρῆσις σφοδροτέρα· παροινία δὲ, ἡ ἐκ τῆς χρήσεως ἀκοσμία· κραιπάλη δὲ ἡ ἐπὶ τῇ μέθῃ δυσαρέστησις καὶ ἀηδία, ἀπὸ τοῦ τὸ κάρα πάλλειν οἰνομασμένη. Ita etiam apud *Phavorinum* v. μέθη, nisi quod in posterioribus verbis pro κάρα πάλλειν male legatur κραιπαλᾶν. Vide infra μεθύω μέθῃ.

ΜΕΘΙΗΜΙ, *transmitto*, *praetermitto*. הִגְלָה Hiph. *captivum abduco*. *Inc.* Ier. LII, 15. τὸ περισσὸν τοῦ ὄχλου μεθῆκεν, reliquum populum *transmittebat*.

ΜΕΘΙΣΤΗΜΙ, *transfero*, *averto*, *amoveo*. *הָאֱסִיר Hiph. *ligare facio*. 2 Reg. XXIII, 33. Hic legerunt הֵסִיר. – הָגָה, *aufero*. 2 Sam. XX, 13. – הִמְסָה Hiph. *dissolvo*. Arab. عسا notat *refractarium esse*. Ios. XIV, 8. μεθίστησαν, *ad defectionem rebellionemque incitarunt*. – הֵסִית Hiph. a סוּת, *incito*. 1 Reg. XXI, 25. – הֶעְדִּי Chald. Aph. ab עֲדָה. Dan. VII, 12. 26. – הֲקֵים Chald. Aph. a קוּם, *constituo*. Dan. II, 21. καθιστᾷ βασιλεῖς καὶ μεθιστᾷ. Ita legitur in cod. *Chis.* Sed facta hic est translocatio sententiarum et μεθιστᾷ referendum

est ad מַסְעָרָה, *removens.* – מוש, *recedo.* Ies. LIV, 10. – סור: הֵסִיר, Kal et Hiph. Deut. XVII, 17. ἵνα μὴ μεταστῇ αὐτοῦ ἡ καρδία, ne *avertatur* cor eius. Iud. X, 16. μετέστησαν τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, *removerunt* Deos alienos. Vide et 2 Reg. III, 2. 1 Reg. XV, 13. μητέρα ἑαυτοῦ μετέστησε τοῦ μὴ εἶναι ἡγουμένην, matrem suam *amovebat* a principatu. Cônf. Luc. XVI, 4. 2 Reg. XVII, 23. μετέστησε κύριος τὸν ἰσραὴλ, *transferri passus est* Deus Israelem, sc. e terra sibi sacra in Assyriam. Amos. V, 23. μετάστησον ἀπ' ἐμοῦ ἦχον ᾠδῶν σου, *amove* a me sonum odarum tuarum. Adde *Theod.* Iob. XII, 24. et Ies. XVII, 2. – פָּנָה, *averto.* Deut. XXX, 17. ἐὰν μεταστῇ ἡ καρδία σου, sin autem animum tuum *mutaveris.* – רָגַז, *commoveor. Symm.* 2 Sam. VII, 10. μετασταθήσεται, h. e. *in aliam terram transferetur, deturbabitur de sedibus ac possessione.* Hoc enim est h. l. *commoveri.* Bene itaque sensum expressit. 2 Macc. XI, 23. τοῦ πατρὸς ἡμῶν εἰς θεοὺς μεταστάντος, patre nostro ad Deos *translato.* 3 Macc. II, 34. χειρίστῳ μόρῳ τοῦ ζῆν μεταστῆσαι, pessimo mortis genere *de vita amovere* sive *tollere.*

ΜΕΘΟΔΕΥ'Ω, *hominem in via ex insidiis aggredior, insidias struo, subdole vel fraudulenter ago, machinor.* Sumitur etiam in *bonam partem* pro *certa via aliquid tracto.* רגל Pih. *obtrector.* 2 Sam. XIX, 27. μεθώδευσεν ἐν τῷ δούλῳ σου πρὸς τὸν κύριόν μου, *insidias struxit* servo tuo apud Dominum meum. – צָדָה, *venor, insidior. Aqu.* Exod. XXI, 13. μεθώδευσε, *insidiatus est. Lexic. Vet.* μεθοδεύω, *convenio. Drusius* in *Fragm. Vett. Intt. Gr.* p. 155. mavult *circumvenio*, quia μεθοδεία *occulta* et *fraudulenta circumventio, insidias. Suidas:* μεθοδεύει, τεχνάζεται, μετέρχεται, ἀπατᾷ.

ΜΕ'ΘΟΔΟΣ, *callida agendi ratio.* 2 Macc. XIII, 18. κατεπείρασε διὰ μεθόδων τοὺς τόπους, *callidis artibus* (secundum *Baduellam, viis fallacibus ac fraudulentis.*) explorabat loca, i. e. *oppida ac praesidia.* Vide et Esth. XVI, 15. *Suidas:* μέθοδος, τέχνη.

ΜΕΘΟ'ΡΙΟΝ, *confinium, limites.* גְּלִילָה in plur. *tractus, limites, in circuitum scilicet circumscripti. Symm.* Ezech. XLVII, 8. *Hesych.* μεθόριον, τὸ μεταξὺ τῶν ὁρίων. τὸ διαχωρίζον τοὺς δύο τινῶν ὅρους.

ΜΕΘΥ'ΣΚΩ, ΟΜΑΙ, *inebrio, inebrior.* רוה Pih. *inebrio, irrigo. Aqu.* Prov. V, 19. τιτθοὶ αὐτῆς μεθυσκέτωσαν, mamillae eius *inebrient*, sc. te, h. e. *uberrime satient.* Ita Sir. I, 14. μεθύσκει αὐτοὺς, *satiat* illos. Sir. XXXII, 14. εὐλόγησον τὸν ποιήσαντά σε καὶ μεθύσκοντά σε ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν σου, lauda illum, qui fecit te, *et inebriat te*, h. e. *largiter implet bonis suis. Phavorinus:* μεθύσκομαι, πληροῦμαι. Conf. v. μεθύω. – רְוָיָה foem. *inebrians, exuberans.* Ps. XXII, 7. τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον, poculum tuum *inebrians.* Idem

habent reliqui Intt. omnes. In *Gloss. Brem.* τὸ μεθύσκον ποτήριον mystice exponitur τὸ τοῦ Χριστοῦ αἷμα. — שִׁכֵּר Pih. *inebrio.* Ierem. LI, 7. Hab. II, 15. In posteriori loco legerunt וְאַף שֵׁכָר loco וּמְשַׁכֵּר. — שָׁתָה, *bibo.* Prov. IV, 17.

ΜΕΘΥ'ΣΚΟΜΑΙ ΟΙ'ΝΩι, *inebrior vino.* רָאָה יַיִן, *video vinum.* Prov. XXIII, 30. μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ. Versio haec *Iaegero* non ex רָאָה, sed ex רָוָה fluxisse videtur. רָאָה b. l. *cum voluptate videre* notat. Ergo consequens pro antecedente posuerunt. Fortasse quoque רָאָה in notione *fruendi* acceperunt.

ΜΕ'ΘΥΣΜΑ, *potus inebrians.* שֵׁכָר, idem. 1 Sam. I, 15. Mich. II, 11. Adde *Aqu.* Ies. XXVIII, 7. — שִׁכָּרוֹן. Ier. XIII, 13. — תִּירוֹשׁ, *mustum.* Hos. IV, 11. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μέθυσμα, σίκερα, πᾶν σκευαστόν. Ita et *Gloss. MS.* in *Ezech.*

ΜΕ'ΘΥΣΟΣ, *ebrius, ebriosus.* מַרְוֶה part. Hiph. a רָוָה, *irrigans. Symm.* Prov. XI, 25. μέθυσος, pro μεθύσκων, *inebrians*, seu *irrigans*, h. e. metaphorice *larga manu dans.* — סֹבֵא part. *potator.* Prov. XXIII, 21. — שִׁכּוֹר. Prov. XXVI, 9. Sir. XXVI, 9. γυνὴ μέθυσος, *mulier ebriosa.* Conf. *Schwarzii Comm. crit. gr. l.* p. 886.

ΜΕΘΥ'Ω, *ebrius sum, irriguus sum*, it. *ebrium reddo, potu satio, uberrime expleo, irrigo, inundo.* הָלַם, *contundo.* Ies. XXVIII, 1. Sed respondet ibi formulae הֲלוּמֵי יַיִן, *obtusi, hebetati, enervati vino*, de qua vid. *Simonis Lex. hebr.* p. 438. — *חָיָה, *vivifico.* Hos. XIV, 8. μεθυσθήσονται. Videntur loco יְחַיּוּ, *vivificabunt*, legisse יִרְווּ, aut libere verterunt hoc sensu: *vino se recreabunt, ac novas quasi vires sument*, quod ideo praeferrem, quia *Incertus* ibi habet στηριχθήσονται. — רָוָה in Kal, Pih. et Hiph. Ps. XXXV, 9. μεθυσθήσονται ἀπὸ πιότητος οἴκου σου, *uberrime explebuntur* pinguedine domus tuae. Ies. XXXIV, 7. μεθυσθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος, *irrigabitur* terra sanguine. Ierem. XXXI, 14. μεθύσω τὴν ψυχὴν τῶν ἱερέων, inebriabo animam sacerdotum, h. e. *ubertim* animum illorum *recreabo.* Conf. v. 25. *Aqu. Symm. Theod.* Prov. VII, 18. μεθυσθῶμεν τιτθῶν, inebriemur, h. e. *ubertim satiemur* uberibus. Conf. μεθύσκω. — רָוֶה, *irriguus.* Ies. LVIII, 11. ἔσται ὡς κῆπος μεθύων, erit tanquam hortus *irriguus.* — *שָׂכִיר, *mercede conductus.* Ies. VII, 20. τῷ μεμεθυσμένῳ. Ita *Aquila* et LXX sec. *cod. Ies.* nempe edit. *Hexaplarem.* Confudit *Sin* cum *Schin.* Fortasse tamen orta est haec lectio, quae admodum incommodum sensum fundit, ex μεμισθωμένῳ, quod alii habent. Confer *Semleri Ep. Crit.* p. 30. et *Vitringam* ad h. l. — שָׁכַר in Kal, Pih. Hiph. et Hitbp. Gen. XLIII, 34. ἔπιον δὲ καὶ ἐμεθύσθησαν μετ' αὐτοῦ, *ad satietatem usque* apud eum potarunt. Conf. 1 Macc. XVI, 16. et Ioh. II, 10. ac *Lex. N. T.* s. h. v. Deut.

XXXII, 42. μεθύσω τὰ βέλη μου ἀπὸ αἵματος, inebriabo sagittas meas sanguine, h. e. *faciam, ut* sagittae meae *madeant* a. *circumfluant* sanguine. Similiter *Callimachus Hymn. in Delum* v. 95. αἵματι λούσων τόξον ἐμόν. 2 Sam. XI, 13. ἐμέθυσεν αὐτὸν, *inebriabat* illum. Vide et Ierem. XLVIII, 26. LI, 59. Cant. V, 2. μεθύσθητε, ἀδελφοὶ, *inebriate* vos, fratres. – שָׁכוּר, *ebrius*. 1 Sam. I, 13. XXV, 36. Ies. XXIV, 20. ὁ μεθύων καὶ κραιπαλῶν, ubi duae versiones coaluerunt, et μεθύων e versione *Theodotionis* irrepsisse videtur. – שׁקק Pih. a שׁוּק, *appeto*. Ps. LXIV, 9. ἐμέθυσας αὐτὴν, *ubertim irrigasti* illam, sc. terram. Derivarunt a שָׁקָה, *irrigare*. Vide ad h. l. *Dathium*. Iudith. XVI, 7. Sir. XXIX, 32. XXXIX, 27. ὡς κατακλυσμὸς ξηρὰν ἐμέθυσεν, tanquam diluvium terram *inundavit*. 1 Macc. XVI, 16. ἐμεθύσθη. *Syrus: cum bibissent et exhilarati essent*, h. e. *ad hilaritatem usque*. Confer de hoc verbo *Fesselii Advers. Sacr.* lib. III. c. 5.

ΜΕΘΥ'Ω ΜΕ'ΘΗι, *inebrio ebrietate*. הִשְׁכִּיר Hiph. *inebriare facio*. Ierem. LI, 58.

ΜΕΙΔΙΑ'Ω, *subrideo*, *leniter rideo*, *laetor*, *delector*. הִבְלִיג Hiph. *conforto*, h. l. *induco*. *Aqu.* Amos. V, 9. μειδιῶν. Non opus est, ut statuamus, eum הִלְעִיג legisse: nam بلج notat *nitere*, *fulgere*, et in coniug. IV. *laetitia perfundere*. Vide ad h. l. *Montf.* Sir. XXI, 22. *Hesych.* μειδιᾷ, γελᾷ.

ΜΕΙ'ΖΩΝ, compar. ex μέγας, *maior*. גְּבִירָה, *augusta*. 1 Reg. XI, 19. – גָּדוֹל, *magnus*. Gen. IV, 12. X, 21. XXIX, 16. et alibi. – גדל verbale. 2 Par. XVII, 12. – רַב hebr. Gen. XXV, 23. Ios. XIX, 9. – *רַבָּא chald. Dan. VII, 20.

*ἘΠΙ' ΤΟ' ΜΕΙ'ΖΟΝ. גָּדוֹל. *Aqu.* 2 Sam. V, 10. Sed est haec versio alius interpretis.

ΜΕΙ'ΖΩΝ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *maior fio*. גָּדַל. Gen. XXXVIII, 11. 14. Exod. II, 11. – גָּדֵל, verbale. Gen. XXVI, 13. – גָּדוֹל, *magnus*. Exod. XI, 3.

ΜΕΙ'ΖΩΝ ΕἸ'ΜΙ', *maior sum*. גָּדַל. Gen. XLVIII, 19. – רַבָּה. 1 Sam. XIV, 30.

ΜΕΙΟ'ΟΜΑΙ, *ΟΥ'ΜΑΙ*, *minuor*, *minor reddor*. נִמְלַח Niph. *evanesco*. *Aqu.* Ies. LI, 6, μειωθήσεται. Sir. XLIII, 8. luna dicitur φωστὴρ μειούμενος ἐπὶ συντελείας, luminare, quod *minuitur* in consummatione.

ΜΕΙΡΑ'ΚΙΟΝ, *puerulus*, *adolescentulus*. יֶלֶד. *Incertus* (ex *Procopio*, vel potius ipse *Procopius*) 1 Reg. XVII, 20. Adde 2 Macc. VII, 25. 4 Macc. VIII, 13.

**ΜΕΙΡΑΚΙ'ΣΚΟΣ*, *adolescentulus*. 4 Macc. VII, 24.

**ΜΕΙ'ΡΑΞ*, *iuvenis*. 4 Macc. XIV, 6. ἱεροὶ μείρακες, sancti iuvenes. Ib. v. 8. Conf. *Zonarae Lex.* col. 1346.

ΜΕ'ΛΑΘΡΟΝ, *media tecti trabs*, *domus*, *cella*, *aedicula*, ἀπὸ τοῦ μελαίνεσθαι ὑπὸ τοῦ καπνοῦ, notante *Schol. Hom.*

II. I, 204. יָצִיעַ, *stratum.* 1 Reg. VI, 5. ἔδωκεν ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ οἴκου μέλαθρα, ponebat supra parietem domus *cellas* in circuitu templi. - שְׁקֻפִים plur. *prospectus.* 1 Reg. VII, 4. *Hesych.* μέλαθρα, οἰκίαι, ὑπέρθυρα, δοκὸς δὲ καὶ ἡ διάτονος.

ΜΕΛΑΘΡΟ'ΟΜΑΙ, ΟΥ'ΜΑΙ, trabibus connector, in cellam disponor. שֶׁקֶף, *prospectus.* 1 Reg. VII, 5. αἱ χῶραι τετράγωνοι μεμελαθρωμέναι, loca quadrata *in cellas disposita:* nisi forte ibi legendum μεμηλωθρωμέναι, h. e. βεβαμμέναι. Vide et *Scaliger.* in *Coniect.* p. 13. Μήλωθρον est *coloramentum, cui pannus immergitur.*

ΜΕΛΑΙ'ΝΟΜΑΙ, nigresco, niger reddor. שְׁחַרְחֹרֶת, verbale foem. *subnigra.* Cant. I, 5. μελαινουμένη. Ita *Bielius.* Sed pertinet hic locus potius ad verbum μελανόομαι, indice *Bretschneidero.* - שָׁחַר. *Reliqui* Iob. XXX, 30. ἐμελάνθη, *denigrata est.*

ΜΕΛΑ'ΝΘΙΟΝ, papaver nigrum. קֶצַח, *nigella. Aqu.* Ies. XXVIII, 25. ubi LXX μικρὸν μελάνθιον habent. *Aqu.* et LXX ib. v. 27. Conf. *Ol. Celsii Hierobot.* T. II. p. 70. sequ. ac *Plin. H. N.* lib. XX, 17.

ΜΕΛΑΝΙ'Α, nigredo, nigror. Sirac. XIX, 22. ἔστι πονηρευόμενος συγκεκυφὼς μελανίᾳ, est impius, qui demisso capite *palliatus* seu *atratus incedit,* h. e. ficte se humiliat et dolorem simulat. *Lex. Vet.* μελανία, *atritudo, nigritia.* Vocem graecam in latino etiam sermone *Plinius* usurpat XXIV, 8. Vide *Eustathium* ad Il. α'. p. 87, 26. *Lycophr. Alex.* v. 767. *Strab.* XII. p. 868. ult. et *Grotium* ad *Sir.* l. c.

ΜΕΛΑΝΟΔΟΧΕΙ'ΟΝ, atramentarium. קֶסֶת, *cistula, theca. Aqu. sec. edit.* Ezech. IX, 3.

ΜΕΛΑΝΟ'ΟΜΑΙ, nigresco. Ep. Ierem. v. 18. Vide quoque supra s. v. μελαίνομαι.

ΜΕ'ΛΑΣ, niger. שָׁחֹר. Lev. XIII, 37. Cant. I, 4. et alibi aliquoties.

**ΤΟ' ΜΕ'ΛΑΝ, atramentum.* Tribuitur haec vox in *Hexaplis Montf. Hebraeo Interpreti* Ezech. IX, 2. pro hebr. בַּדִּים, sed referenda potius est ad קֶסֶת, *atramentarium,* ut קֶסֶת h. l. *omnem supellectilem; scribae* complectatur (Vid. *Simonis Lex. hebr.* p. 1466.): unde apud eundem ibidem quoque additur κάλαμος, quod ad eandem vocem pertinet.

ΜΕ'ΛΕΙ, curae est. חֵפֶץ, *delectatio.* Iob. XXII, 2. ubi sensum expresserunt. Tob. X, 5. οὐ μέλει μοι, non *poenitet* me. Vide ad h. l. *Drusium.* Sap. XII, 13. 1 Maccab. XIV, 43.

**ΜΕ'ΛΕΟΣ, infortunatus, infelix.* 4 Macc. XVI, 6. *Zonaras Lex.* col. 1339. μέλεος, ἄθλιος, κ. τ. λ. ubi vid. *Tittmannus.*

ΜΕΛΕΤΑ'Ω, *meditor*, *exerceo me*. הָגָה, idem. Ps. I, 2. *ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσει ἡμέρας καὶ νυκτός*, in lege eius *meditabitur* die et nocte. Vide et Ios. I, 8. Ps. XXXIV, 32. *ἡ γλῶσσά μου μελετήσει τὴν δικαιοσύνην σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὸν ἔπαινόν σου*, lingua mea *exercebit se* in iustitia tua, per totum diem in laude tua. Ita *Bielius*. Sed *μελετᾷν* est h. l. *τοῦ μέλους*, et *carminis* significationem refert, ut *meditari* apud *Virgil. Ecl.* I, 2. ubi *meditaris* est *canis*. Conf. Ps. XXXVI, 22. ubi *Apollinarius* per *μέλπειν* interpretatus est. Caeterum negari non potest, et profanis *μελετᾷν* significare *se exercere*, et *μελέτην exercitationem*. Insignis hanc in rem est locus *Diodori Siculi* lib. V. p. 298. *αἰτίαι δὲ τούτων αἱ συνεχεῖς ἐκ παίδων μελέται, καθ᾽ ἃς ὑπὸ τῶν μητέρων ἀναγκάζονται παῖδες ὄντες συνεχῶς σφενδονᾷν. προκειμένου δὲ σκοποῦ κατά τι ξύλον ἠρτημένου ἄρτου, οὐ πρότερον δίδοται τῷ μελετῶντι φαγεῖν, ἕως ἂν τυχὼν τοῦ ἄρτου συγχωρούμενον λάβῃ παρὰ τῆς μητρὸς καταφαγεῖν τοῦτον.* Vide et auctores, quos citat *Wolfius* ad 1 Tim. IV, 15. p. 466. Vnde *Hesychius*: *μελετᾷ, ἀσκεῖ, ἐπιμελεῖται, γυμνάζεται· μελέτη γὰρ ἄσκησις, καὶ τὸ μελετάζεσθαι, γυμνάζεσθαι, ἐπιμελεῖσθαι, καὶ τὰ ὅμοια*. *Lex. Cyrilli MS. Brem. μελετᾷ, ἀσκεῖ, γυμνάζεται*. Latinis quoque *meditari* de *exercitatione* usurpatur. Psalm. LXII, 7. *ἐμελέτων εἰς σέ*, *meditor* de te. Ies. XXXVIII, 14. *ὡς περιστερὰ, οὕτω μελετῶ*, h. e. *gemebam*, ut columba. Minus recte *Vulgatus*: *meditabar, ut columba*. Similis huic locus reperitur apud *Symm.* ac *Theodot.* Ies. LIX, 11. ubi *μελετᾷν* quoque notat *vocem querulam emittere*, *gemere*. Conf. infra s. v. *μελέτη*, et *μελετητικός*. *Vulg. quasi columbae meditantes gememus*. – הֶגֶה, *meditatio*. Psalm. LXXXIX, 10. *τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνη ἐμελέτων*. *Vulg.* reddit: *anni nostri sicut aranea meditabuntur*. Legendum fortasse *meditabantur*. *L. Bos* in *Proleg.* in *LXX Intt.* c. 3. *ἐμελέτων* ad versum sequentem refert, hoc modo: *τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνη. Ἐμελέτων, αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν, ἐν αὐτοῖς ἑβδομήκοντα ἔτη*. et verba ita vertit: *Anni nostri ad instar araneae. Meditari soleo, quod attinet ad dies annorum nostrorum, in iis septuaginta anni.* Sed ex mea sententia loco *ἐμελέτων* reponendum erit *καὶ μελέτη* eo sensu, quo *Lutherus* vocem hebr. interpretatus est. – *שָׁגָה, *erro*. Prov. XIX, 27. *μελετήσει ῥήσεις κακάς*. Ex *Trommii* sententia legerunt שָׁעָה, cuius loco alii הָגָה substituunt. Sed non opus erit ad varietatem lectionis h. l. confugere, quia שָׁגָה ad mentem translatum recte per *μελετᾷν* reddi potest. Accedit, quod arab. شجا *implicari*, *implicitum esse et haerere* notet, et שָׁגָה interdum de *oblectatione* in V. T. accipiendum sit, quae omnia a notione *meditationis* minime sunt aliena. – הִשִׂיחַ, שׂוֹחֵחַ, Pih. et Hiph. a שִׂיחַ. Psalm. CXVIII,

147. CXLII, 5. – שָׂעָה: שִׁעֲשַׁע, Kal et Pih. Psalm. CXVIII, 16. 47. 70. *τὸν νόμον σου ἐμελέτησα*, in lege tua *meditatus sum*. Ib. v. 116.

ΜΕΛΕ΄ΤΗ, cura, meditatio. הָגָה, idem. Iob. XXXVII, 2. – *הֹגֶה, *gemendo. Symm. Theod.* Ies. LIX, 11. Vide supra s. v. *μελετάω*. – הָגוּת. Ps. XLVIII, 3. – הָגִיג. Ps. XXXVIII, 4. – הִגָּיוֹן. Ps. XVIII, 15. Thren. III, 61. – חִזָּיוֹן, *visio*. Iob. XXXIII, 15. Aut libere verterunt, aut legerunt הִגָּיוֹן. – לַהַג, *lectio. Cohel.* XII, 12. ubi plerique recentiores interpretes לַהַג de *studio intento* ex *Arabismo* explicant. Arab. لهج est: *avidus, deditus, addictus fuit rei.* – שִׂיחָה. Psalm. CXVIII, 97. 99. – שַׁעֲשׁוּעִים plur. *oblectationes.* Psalm. CXVIII, 24. 77. 92. 142. 173. In omnibus his locis sensum expresserunt, nam de rebus, quibus delectamur, saepius cogitare solemus. *Suidas: μελέτη, ἄσκησις, ἐπιμέλεια.*

ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΟ΄Σ, meditans, etiam *gemebundus*. גַּיְא, *vallis. Theod.* Ezech. VII, 16. *περιστεραὶ μελετητικαὶ, columbas gemebundas.* Pro הַגֵּיא legit הֹגָה. Conf. *Bocharti Hieroz.* T. II. p. 540. ed. *Rosenmülleri.* Vide supra s. v. *μελετάω*, et *μελέτη*. Caeterum Ez. l. l. pro *μελετητικαὶ* cod. *Alex.* vitiose habet *μεληητηικαί*. *Ald.* aeque vitiose *μελλετικαὶ*, *Complutensis* autem *μελετητή*.

**ΜΕΛΕΤΗΤΟ΄Σ.* Vide s. v. *μελετητικός*.

ΜΕ΄ΛΙ, mel. דְּבַשׁ, idem. Deut. XXXII, 13. *ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας*, suxerunt mel ex petra. Conf. ad h. l. *Schoettgenium* in *Hist. Crit. Reip. literar.* T. XIII. p. 136. Ios. V, 6. Iud. XIV, 8. et alibi saepissime. – לְשַׁד, *humor. Symm.* Num. XI, 8. *ἐκ μέλιτος*: quae verba *Scharfenbergio* videntur esse glossema huc translatum ex Exod. XVI, 31. ubi in hebr. exstat בִּדְבַשׁ. Confer tamen ad h. l. *Rosenmülleri* Scholia. – נֹפֶת, *favus.* Prov. V, 3. *μέλι γὰρ ἀποστάζει ἀπὸ χειλέων γυναικὸς πόρνης*, mel enim destillat a labris mulieris meretricis. Ita profani *sermonem blandum, suavem mellis* nomine appellare solent. Vide *Bochartum Hieroz.* P. II. Lib. IV. c. 12. p. 524. Adde *Symm.* Cant. IV, 11.

ΜΕΛΙ΄ΖΩ, membratim concido, in partes distribuo. נָתַח Pih. *divido.* Levit. I, 6. *τὸ ὁλοκαύτωμα μελιοῦσιν*, holocaustum *membratim concident. Hesych. μελιοῦσι, κατακόψουσι.* Sic enim pro *κατακόπτευσιν* bene legit *Suicerus Thes.* T. II. p. 332. eiusque emendationem firmat *Lex. Cyrilli MS. Brem.* in quo pariter legitur *κατακόψουσι.* Vide et Iud. XIX, 29. 1 Sam. XI, 7. 1 Reg. XVIII, 23.

ΜΕΛΙΚΗ΄ΡΙΟΝ, favus. דְּבַשׁ, idem. *Aqu.* Exod. XVI, 31. *ἐν ἐλαίῳ μελικηρίου*, ubi vid. *Montf.* Equidem arbitror, *Aquilam* scripsisse *ἐν ἐλαίῳ καὶ μελικηρίῳ*, nam recepta lectio locum habere nequit, nisi statuere velimus, *ἔλαιον* latius pa-

tere, ac *omnem succum*, *omne*, *quod lente defluit*, significare. Sine dubio autem usus est *Aquila* codice, in quo שֶׁמֶן voci דְּבַשׁ iunctum fuit. Vide supra ad voces ἔλαιον, et ἐγκρίς.

ΜΕ'ΛΙΣΣΑ, *apis*. דְּבֹרָה, idem. Deut. I, 44. Ps. CXVII, 12. Ies. VII, 18. – *דְּבֹרָה, nomen propr. *Deborah*. *Inc*. Gen. XXXV, 8.

ΜΕΛΙΣΣΑ'ΡΙΟΝ, *apiarium*. דְּבֹרָה, *apis*. Iud. XIV, 8. – דְּבַשׁ, *mel*. 1 Sam. XIV, 25. – יַעַר, *sylva*, it. *favus*. 1 Sam. XIV, 26.

ΜΕΛΛΕ'Ω, *tardo*. הִתְמַהְמַהּ Hithp. idem. *Aqu*. Gen. XIX, 16. ἐμέλλησεν, et Hab. II, 3. μελλήσῃ. *Hesych*. μελλήσας, ὑπερθέμενος, βραδύνας. Inde μελλησμὸς, *cunctatio*, *mora*, *tarditas*. Vide de hac voce *Berglerum* not. ad *Alciphr*. Ep. p. 88.

ΜΕ'ΛΛΩ, *futurus sum*, *tardo*, *cunctor*, *moror*. *אַחֲרוֹן, *novissimo*. Iob. XIX, 25. – *אַחֲרִית, *novissimum*. *Symm*. Psalm. XXXVI, 37. μέλλοντα. – הִתְמַהְמַהּ Hithp. *cunctor*. *Aqu*. 2 Sam. XV, 28. μέλλω, *moror*. Sic *Aristoph*. *Plut*. v. 255. ὡς ὁ καιρὸς οὐχὶ μέλλειν, neque est *morandi* tempus. Plura de hac significatione vide apud *Ez*. *Spanhemium* ad *Aristoph*. l. c. et *Wolfii* not. ad *Liban*. *Ep*. p. 104. – לְפִי, *ad os*. Ierem. XXIX, 10. Acceperunt sine dubio לְפִי in ea significatione, ut sit *post*. – *מִשְׁאָר, *reliquiae*. Οἱ λοιποὶ sec. *Procop*. in *Cat*. *Niceph*. ad Deut. XXVIII, 5. τὰ μέλλοντα καὶ τὰ ἔσχατα, ubi duae versiones coaluerunt. – עָתִיד, *paratus*. *Symm*. et LXX Iob. III, 8. ubi μέλλειν notat *paratum*, *praeparatum esse*. *Vulg*. *qui parati sunt*. – *פַּעְנֵחַ, vox Aegyptiaca. *Inc*. Gen. XLI, 45. ubi vid. *Hexapla* ac *Simonis Lex*. *Hebr*. p. 1385. Sap. XIX, 2. τὰ μέλλοντα, *futura*. Conf. *Schwarzium Comment*. *crit*. *gr*. *l*. p. 888. 2 Macc. II, 16. μέλλοντες ἄγειν τὸν καθαρισμόν. *Vulg*. *acturi purificationem*. Vide et 2 Macc. I, 18. III, 18. Interdum μέλλειν indicat *voluntatem* et *consilium*, et est *velle*, *in eo esse*, *ut*. Sap. XIV, 1. invocat idolum ὁ μέλλων διοδεύειν κύματα, qui *in eo est*, ut altum quaerat. Sap. XVIII, 14. filios tuos, δι' ὧν ἤμελλε τὸ ἄφθαρτον νόμου φῶς τῷ αἰῶνι δίδοσθαι, per quos *decreveras* legem saluberrimam hominibus tradere.

"Α ΜΕ'ΛΛΕΙ ΓΙ'ΝΕΣΘΑΙ, *quae futura sunt*. נְצֻרוֹת *part*. *Pah*. *plur*. *foem*. *custodita*, h. e. *recondita*. Ies. XLVIII, 6.

ΜΕ'ΛΛΟΝ "ΕΣΕΣΘΑΙ, *quod futurum est*. עָשָׂה, *facio*. *Symm*. Cohel. I, 9. – Vide alibi ἐκλύω.

ΜΕΛΟΚΟΠΙ'Α, *membrorum concisio*. פֶּרֶק, *extorsio*. *Symm*. sec. *Ed*. *secundam* Nahum. III, 1. Vox arab. فرق inter alia quoque *lacerare* notat. *Aquila* habet ἐξαυχενισμοῦ.

*ΜΕ'ΛΟΝ. Est ipsa vox hebr. מָלוֹן, *diversorium*. 2 Reg. XIX, 23. Vide ad h. l. *L. Bos.*

ΜΕ'ΛΟΣ, *membrum*, item: *carmen, cantus, cantilena.* *אֶבְרָה, *ala, penna alae, inprimis maior. Symm.* Ps. LXVII, 14. τὰ μέλη αὐτῆς. Non putem, eum aliter legisse: potius liberius vertit. Intellexit autem per τὰ μέλη *singulas partes castrorum.* – *גְּזֵרָה, *excisio. Symm.* Thren. IV, 7. Legit גֶּזֶר, *segmentum, pars.* – הֶגֶה, *meditatio*, etiam *gemitus. Theodot.* et LXX Ezech. II, 10. ubi μέλος *carmen lugubre* notat. – *הִגָּיוֹן, *meditatio*, item: *carmen bene meditatum* s. *triumphale. Symm.* Ps. IX, 17. Conf. *Schultensium* ad *Proverbia* p. 522. – *נְהִי, *lamentum, querimonia. Symm.* Amos. V, 16. Hic quoque μέλος *melodiam* seu *carmen lugubre* notat. LXX θρῆνον posuerunt. *Vulgatus* per *plangere* transtulit. – נִהְיָה, *lamentum.* Mich. II, 4. ἐν μέλει. *Lat. cum suavitate:* ex derivatione τοῦ נִהְיָה ab הָיָה, *fuit*, ut denotet *verum* et *perfectum.* – נֵתַח, *frustum.* Exod. XXIX, 17. Levit. I, 6. 12. VIII, 19. Adde Iud. XIX, 29. ubi tamen pro μέλη mallem legere μέρη, quemadmodum et in antecedentibus ἐμέρισεν pro ἐμέλισεν. – עַצֶּבֶת, *dolor.* Iob. IX, 28. Respexerunt notionem vocis עצב in l. arabica, عصب, ubi *colligare, constringere* notat, etiam *formare*, ac de *corpore humano* adhibetur. – קָטוֹן, *parvus. Symm.* 1 Reg. XII, 10. τὸ σμικρότατόν μου μέλος. Sc. קָטוֹן, ut vulgo explicatur, est h. l. *membrum parvum, digitus minimus*, quem etiam nos in lingua vernacula *den kleinen* dicere solemus. Fortasse tamen post קָטוֹן ellipsis statuenda est, quam exprimere voluit *Symmachus.* – *קֵץ, *finis. Inc.* 2 Reg. XIX, 23. ubi autem vel τέλος, vel μέρος legendum erit. Sir. XXXII, 7. μέλος μουσικῶν, *cantus musicorum.* Vide et Sir. XL, 23. XLIV, 6. XLVII, 10. *Hesych.* μέλος, μέλημα, ἡ μέρος τοῦ σώματος, ἡ ἦχος ἡδύς, ᾆσμα, ῥυθμός, ἀλαλαγμός. Conf. *Suiceri Thes.* T. II. p. 336.

*ΜΕ'ΛΟΣ ΕΓ'ΡΩ, *carmen dico.* הָגָה. *Symm.* sec. cod. *Paris.* ac *Norimb.* Ierem. XLVIII, 31. Habere הגה praeter *meditandi* etiam *loquendi* notionem, ac de *carmine* adhiberi, satis notum est. – Vide quoque s. v. πενθικός.

ΜΕΛΩιΔΕ'Ω, *modulor, concino.* זָמַר in Piel, *cano, psallo, modulor. Aqu.* Ps. LXX, 22. μελῳδήσω, *modulabor. Symm.* Ps. LXV, 4. μελῳδοῦντες, *modulantes. Hesych.* μελῳδοῦσι, μετ' ᾠδῆς ὑμνοῦσιν.

ΜΕΛΩ'ιΔΗΜΑ, *canticum, carmen.* *הִגָּיוֹן, *meditatio*, item: *carmen bene meditatum* seu *triumphale. Inc.* Ps. IX, 17. – מִזְמוֹר, *psalmus. Aqu.* Ps. IV, 1.

ΜΕΛΩιΔΙ'Α, *modulatio, carmen.* זְמִירָה, *cantio. Aqu.* Psalm. XXIV, 16. μελῳδίας. Idem Iob. XXXV, 10. 4 Macc. XV, 21.

ΜΕΛΩιΔΟ'Σ, *musicus*, *cantor*. נְגִנִים plur. *modulatores*. *Symm*. Psalm. LXVII, 26. μελῳδοῖς. Adde 4 Macc. X, 21.

ΜΕ'ΜΦΟΜΑΙ, *accuso*, *condemno*, *reprehendo*, *conqueror*. *נָתַן תִּפְלָה, *do insulsum*. *Hebraeus* secundum *Olympiodorum* Iob. I, 22. ubi de iniustis ac iniquis querelis accipiendum est. *Olympiodorus*, quem laudat *L. Bos*: σαφέστερον ὁ Ἑβραῖος, οὐκ ἐμέμψατο, φησὶ, τῷ θεῷ. Sir. XI, 7. πρὶν ἐξετάσῃς, μὴ μέμφου, antequam exploraveris, ne *condemnes*. *Hesych*. μέμφεται, αἰτιᾶται, ἐξουθενεῖ, καταγινώσκει. Sir. XLI, 10. πατρὶ ἀσεβεῖ μέμψεται τέκνα, ὅτι δι' αὐτὸν ὀνειδισθήσονται, de patre impio *conqueruntur* liberi, quod propter illum opprobrio sint. Conf. quae ex *Herodoto* notat *Raphelius* ad Hebr. VIII, 8. p. 625. 2 Macc. II, 7. μεμψάμενος αὐτοῖς εἶπεν, *vituperans* illos dicebat. Hebr. l. c. μεμφόμενος αὐτοῖς λέγει, *reprehendens* illos dicit.

ΜΕ'ΜΨΙΣ, *accusatio*, *reprehensio*, *querela*. יֹשֶׁר, *rectitudo*. Iob. XXXIII, 23. ἀναγγεῖλαι ἀνθρώπῳ τὴν ἑαυτοῦ μέμψιν. Libere verterunt. Vide ad l. *Dathium*. – מְאוּמָה, *quidquam*. *Symm*. Cohel. VII, 1. Suspicari fortasse aliquis posset, eum in suo codice invenisse מוּם, *macula*, aut cum א otioso מאום. Vid. *Simonis Lex. hebr*. p. 898. Sed etiam *aliquid* ac *nihil* in SS. interdum notat *id*, *quod carpi et vituperari vel potest*, *vel non potest*. Vide *Lex. N. T.* s. τὶς, et οὐδείς. Quicquid sit, μέμψις h. l. notat *obiectum et causam reprehensionis*. – תְּנוּאָה, *abruptio*. Iob. XXXIII, 10. μέμψιν, *accusationes*, *reprehensiones*. *Chald*. et *Vulg*. *querelae*. Sc., ut bene observavit ad h.l. *Dathius*, תְּנוּאוֹת h. l. notat *praetextus*, *ob quos quis aut ab altero recedit*, *aut alterum a se arcet*. Conferri quoque posset arab. نَوَى, et نَأَى, *certavit cum aliquo*, *esse opposuit*, sec. *Golium* p. 2489. et 2476. *Seb. Schmidius* per תְּנוּאוֹת *peccata levia* intelligit, quae interpretatio quoque illustrat versionem LXX Intt. – תְּשֻׁאוֹת plur. *fragores*. Iob. XXXIX, 7. Sap. XIII, 6. ἐπὶ τούτοις ἐστὶ μέμψις ὀλίγη, *hi minus reprehendendi* s. *culpabiles sunt*.

**ΜΕ'Ν*, particula discretiva, *quidem*. Legitur Sap. XVIII, 1. XIX, 5. – μὲν – δὲ indicant πρόθεσιν et ἀπόθεσιν. Sap. XVIII, 16. 17.

ΜΕ'ΝΤΟΙΓΕ, *certe*, *profecto*. אַךְ. Psalm. XXXVIII, 9. μέντοιγε ἐν εἰκόνι διαπορεύεται ἄνθρωπος, *profecto* in imagine ambulat homo. *Lex. Cyrilli MS. Brem*. μέντοι γὲ, πλήν. *Phavorinus*: μέντοι γε, πλὴν, διὰ τοῦτο, ἢ ὅμως, ἢ ἕνεκεν τούτου.

ΜΕ'ΝΩ, *maneo*, *persisto*, *habito*, *exspecto*, item: *permaneo in vita*, *superstes sum*, *vivo*. *הֶאֱרִיךְ Hiph. *prolongo*, nempe *dies*. Cohel. VII, 16. ἐστὶν ἀσεβὴς μένων ἐν κακίᾳ αὐτοῦ,

impius est *manens*, h. e. *superstes*, *vivens*, in malitia sua. Ita transtulit *Bielius*, qui provocat ad Ioh. XXI, 22. 1 Cor. XV, 6. Hebr. VII, 24. 1 Ioh. II, 17. *Sophocl. Trachin.* v. 175. (*εἴ με χρὴ μένειν*, *si me superstitem esse* vel *in vita permanere oportet*. *Schol.* ibi *μένειν ἀντὶ τοῦ ζῆν* adbibitum esse docet.), et cui videtur subintellegendum esse *ἐν βίῳ*. Sed Cohel. l. l. *μένειν* non tam *vivere* quam *diu vivere*, *multo vivere tempore* notat, unde alii *μακρόβιος* exhibent. Certe per *perseverare* reddere nollem. – הוֹחִיל Hiph. a יָחַל, *praestolor*. 2 Sam. XVIII, 14. – הָלִין Hiph. a לִין, *pernocto*. Iud. XIX, 9. – *חִיל, *doleo*. *Symm.* Hos. VIII, 10. Scilicet חִיל et יָחַל secundum Lexica quoad significationem conveniunt. – *חָזַק, *conforto*. Dan. XI, 6. sec. cod. *Chis.* *μενεῖ εἰς ὥρας*. *Confortare aliquem* h. l. notat *a partibus alicuius esse*. Suspicor autem, loco *μενεῖ* scribendum potius esse *μενόντων*, quod eundem sensum haberet. – חָכָה: חִכָּה, Kal et Hiph. 2 Reg. VII, 9. *μένομεν ἕως φωτὸς τοῦ πρωΐ*, *exspectamus* usque ad lucem mane. Ies. VIII, 17. *μενῶ τὸν θεὸν*, *expectabo* Deum. Ib. XXX, 18. – יָצָא, *exeo*. 1 Sam. XX, 11. – יָשַׁב, *sedeo*. Gen. XXIV, 55. Ps. IX, 7. CI, 13. – כִּתֵּר Pih. *cingo*. Iob. XXXVI, 2. Habet vox hebr. significationem *exspectandi* in l. *Syr.* et *Chald.* Vide infra s. v. *ὑπομένω*. – נָכוֹן Nipb. a כּוּן, *firmum est*. Iob. XV, 23. – עָמַד, *sto*. Gen. XLV, 9. Exod. IX, 29. Levit. XIII, 5. et alibi. – קִוָּה, *exspecto*. Ies. V, 2. 4. 7. *Theod.* Mich. V, 7. – קוּם, *sto*. Num. XXX, 5. 10. 13. Iob. XV, 29. – קַיָּמָא: קַיָּם chald. *stabilis*. Dan. IV, 22. VI, 26. – קְרָא, *voco*. Ies. XIV, 20. Sensum expresserunt. – שָׁלַח, *mitto*. Iob. XXI, 11. N. L. Dan. XIV, 15. sec. cod. *Chis.* ubi *μένειν* notat *salvum*, *integrum esse*.

ΟΥ' ΜΕ'ΝΩ, *non maneo*. הֵפִיר Hiph. a פּוּר, *irritum facio*. Num. XXX, 9.

ΜΕΡΙΒΩ'Θ. Vide ΒΑΡΙΜΩ'Θ.

ΜΕΡΙΔΑ'ΡΧΗΣ, *particeps principatus*, *socius et adiutor imperii*. 1 Macc. X, 65. *στρατηγὸν καὶ μεριδάρχην*. Haec *Bielius*. Sed *Grotius* ad h. l. observavit, *μεριδάρχην* esse *mensae regiae praepositum*, et *honorem palatinum*: nam *μερίδας* esse *fercula*, vocem *μεριδάρχης* autem *Iosephum* quoque alibi usurpasse hoc sensu. *Bretschneiderus* autem monuit, *μεριδάρχης* legi bis in *Iosepho*, sc. *A. I.* XII. c. 5. p. 610. 611. ed. *Haverc.* (ubi vide notas), ibi vero significare *praefectum regionis*. Vide supra s. *ἀποστέλλω*. *Baduellus* vertit: *tribunum militum*.

ΜΕΡΙΔΑΡΧΙ'Α, *partitio principatus*, *ordinum militarium praetura*, *praefectura*. 3 Esdr. VIII, 31. *κατὰ τὰς πατριὰς αὐτῶν*, *καὶ τὰς μεριδαρχίας τῶν πατέρων*, iuxta familias ipsorum, et *partitiones* patrum: ubi in textu hebr. Esdr. VIII, 1. est הִתְיַחֵשׂ, *recensere*, i. e. *recensio familiae*. 3 Esdr.

I, 11. ubi 2 Paral. XXXV, 12. legitur לְמִפְלַגּוֹת, *divisiones*, h. e. *classes*, *familiae*, et ibid. v. 5. ubi in hebr. 2 Chron. XXXV, 5. idem legitur. *Suidas:* *μεριδαρχίας*, *μεριτίας*, *κατα-δεκαρχίας*. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *μεριδαρχίας*, *μερικῆς ἀρχῆς*. *Ioseph. A. I.* XV. p. 760. ult.

ΜΕΡΙ'ΖΩ, *divido*, *distribuo*, *partior*, et *μερίζομαι* in med. *diripio*. *גְּבוּל, *terminus*. Ios. XIII, 27. *μεριεῖ*, sec. *Alex.* et *Ald.* ubi *μερίζειν* est i. q. *ὁρίζειν*, h. e. *terminos ponere ac constituere*. – הָמַם, *quasso*. Ier. LI, 34. *κατέφαγέ με*, *ἐμερίσατό με*, consumsit me, *diripuit* me. Sic et *Dionys. Halic.* l. VIII. p. 1543. ed. *Reisk.* *τοῖς στρατιώταις ἐφῆκε μερίσασθαι τὰς οἰκελείας*, militibus permisit diripere facultates. Conf. *Vorstii Philol. S.* c. 5. p. 78 sequ. – *הִנְחִיל Hiph. a נָחַל, *haereditare facio*. Prov. VIII, 21. – חָלַק. Exod. XV, 9. Num. XXVI, 55. 1 Sam. XXX, 24. et alibi saepius. – *חָלָק, *lenis*. Ios. XI, 17. *Aqu.* *ἀπὸ ὄρους μεριζομένου*. Auctoritate *Hieronymi* versionem vitiosam *Aquilae* ita restitue: *ἀπὸ μερίζοντος τοῦ ὄρους*, seu *ἀπὸ τοῦ ὄρους μερίζοντος*, quasi legisset הַחֹלֵק. Vide *Wesselingii Probab.* p. 125 sequ. – חֵלֶק, *pars*. Deut. XVIII, 8. ubi legerunt מְחַלֵּק. Iob. XXXI, 2. Psalm. XVII, 14. *μέρισον αὐτούς*. Legg. חַלְּקֵם imp. Pihel. – חֶלְקָה, id in Deut. XXXIII, 21. – כָּתַב, *describo*, *assigno partes*. Ios. XVIII, 6. – מַחְלְקֹת, *partitio*. 1 Sam. XXIII, 28. *πέτρα μερισθεῖσα*. Incommode. Melius Latinus: *petram dividentem*, h. e. ad quam diremti sunt Saul et David. – נָחַל ; הִנְחִיל, Kal et Hiph. *possideo*, *possidere facio*. Prov. VIII, 21. XIV, 18. – נַחֲלָה, *possessio*. Prov. XIX, 14. Sir. XLI, 9. *εἰς κατάραν μερισθήσεσθε*, *miseriae trademini*, h. e. miserrimi eritis, seu: *miseria erit pars vestra*. *Hesych.* *μερίζειν*, *διανέμειν μερικῶς*.

**ΜΕΡΙΚΟ'Σ*, *particularis*, *specialis*, *ad partem tantum pertinens aut speciem aliquam*. *Prol. Sir.* ed. *Compl.* *μερικὰς ἱστορίας*, h. e. historias in libris sacris de certis ac singulis hominibus, v. c. Abrahamo, Mose, etc. obviae. Sic apud Medicos graecos *μερικὰ φάρμακα* medicamenta dicuntur, quae ad certa morborum genera pertinent.

ΜΕ'ΡΙΜΝΑ, *cura*, *sollicitudo*. דְּאָגָה, idem. *Theod.* Prov. XII, 26. – דֹּב, *ursus*. Prov. XVII, 12. Legerunt דָּאַב, *laboravit*, *sollicitus fuit*. Confer LXX c. XXVIII, 15. – יָגוֹן, *moeror*. *Symm.* Ps. XII, 2. – יְהָב, *id quod dedit*. Ps. LIV, 22. *Michaelis Supplem.* p. 1062.: Vnde illud *μέριμναν?* Ex coniecturane? an ex وجل, *timuit?* an רהבך legentes? Primum mihi verisimilius. – *שִׂיחַ, *meditatio*. *Inc.* Psalm. LIV, 3. Sensum expressit, nam anxiae curae sunt cum meditatione arctissime coniunctae. – *פַּתְבַּג, *cibus expetitus et gratus*, *cupediae*. Dan. XI, 26. sec. cod. *Chis.* Fortasse re-

spexerunt aethiop. חפז, *desideravit*, *cupivit*. Addit. Esth. XII, 2. τοὺς λογισμοὺς καὶ μερίμνας, *nefaria consilia anxie suscepta ac agitata*.

ΜΕ'ΡΙΜΝΑ ΚΑΙ' ΦΡΟΝΤΙ'Σ, *cura et sollicitudo*. חָפַר, *fodio*, it. *pudore suffundor*. Iob. XI, 18.

ΜΕΡΙΜΝΑ'Ω, *curo*, *sollicitus sum*. דָּאַג, idem. Psalm. XXXVII, 19. μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας μου: ubi μεριμνᾷν est *metuere*, *vereri*, *ne mali aliquid accidat*. Adde 1 Sam. X, 2. ed. *Compl.* – כָּעַס, *indignor*. Ezech. XVI, 41. – עָצַב, *dolor*. Prov. XIV, 25. – *עָשָׂה, *facio*. Exod. V, 9. Legerunt LXX (quos secutus est *Onkelosus*) יִשְׁעוּ, a שָׁעָה, quod etiam in eodem versu sequitur, quam veram lectionem existimat *Fischerus Proluss. de Verss. GG. V. T.* p. 158 sequ. – רָגַז, *commoveor*. 2 Sam. VII, 10. οὐ μεριμνήσει, non sollicita erit de impetu hostium, aut, quod eodem redit: *non perturbabitur ab hostibus*. Confer reliquos Intt. 1 Par. XVIII, 9. ubi *Complut.* ταραχθήσεται. – *שִׂיחַ, *meditor*. *Inc.* Psalm. CXVIII, 27. ubi μεριμνᾷν, *sollicitum esse*, ex adiuncto notat *meditari*, *diligenter aliquid considerare et cogitare*. – שָׁעָה, *respicio*. Exod. V, 9. Vide et Baruch. III, 11. Sap. XII, 22. μεριμνῶμεν κρίνοντες, ut, cum alios iudicamus et castigamus, lenitatis tuae *memores simus*. Confer quoque *Wolfium* ad Matth. VI, 25. p. 139.

ΜΕΡΙ'Σ, *pars*, *portio*. הִתְמַשֵּׁל Hithp. *similis factus sum*. Iob. XXX, 19. ἐν γῇ καὶ σποδῷ μου ἡ μερίς. Non male sensum expresserunt. – חָלַק, *divido*. Thren. IV, 16. μερὶς αὐτῶν. Legerunt חֶלְקָם sensu contrario. – חֲלַק chald. Dan. IV, 12. 20. – חֵלֶק. Gen. XXXI, 14. Psalm. XLIX, 19. μετὰ μοιχοῦ τὴν μερίδα σου ἐτίθεις, cum adultero *portionem tuam ponis*, h. e. *in societatem criminis venis*, atque adeo eandem cum illo poenam lues. Conf. Matth. XXIV, 51. Ps. LXXII, 25. ἡ μερίς μου ὁ θεός, portio mea, h. e. *summum bonum* meum est Deus. Vide et Num. XVIII, 20. Thren. III. 24. et conf. *Elsnerum* ad Luc. X, 42. p. 225. Adde *Symm. Theod.* Iob. XVII, 5. ubi μερὶς de eo dici videtur, *qui a partibus alicuius stat*. – *חֵלֶק, *divisio*, vel: *pars ex divisione*. *Inc.* Ies. LVII, 6. ἐν ταῖς μερίσι φάραγγος. Ita *Curterius* e MS. Ies. Sed sine dubio rescribendum ἐν τοῖς μέρεσι κ. τ. λ. Nam et hebraica verba vertenda sunt: *intra fines*, *limites*, aut *litora rivorum*, seu *intra rivos*. – חֶלְקָה. 2 Reg. III, 19. πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν ἀχρειώσετε ἐν λίθοις, omnem portionem bonam (agri) lapidibus perdetis. Vide et v. 25. et conf. Luc. X, 42. ac ad h. l. *Keuchenium* et *Wolfium* p. 655. Ierem. XII, 10. Amos. IV, 7. – חֲלֻקָּה, *partitio*. 2 Par. XXXV, 5. – *חֹק. *Inc.* Gen. XLVII, 22. – מַחֲלֹקֶת, *partitio*. Nehem. XI, 36. – מְנָא. Nahum. III, 8. sec. *Vat.* μερίδα. Legerunt מָנָא, et illud acceperunt pro מָנָה. – מָנָה. Nehem. VIII, 12. ἀποστελ-

λατε μερίδας τοῖς μὴ ἔχουσι, mittite partes pauperibus. Esth. IX, 22. ἐξαποστέλλοντας μερίδας τοῖς φίλοις, emittentes partes amicis. Vide et v. 19. Sic et *Plutarchus* in *Agesilao* (Tom. III. p. 654. *Reisk.*) διέπεμψε μερίδας τοῖς φίλοις, observante *Grotio* ad Sirac. XIV, 14. – מַשְׂאֵת, *ferculum.* Gen. XLIII, 34. – נַחֲלָה, *possessio.* Ios. XVIII, 7. XXIV, 33. Prov. XX, 11. *Incertus* Deut. IX, 26. – נֵתַח, *frustum.* Iud. XVIII, 5. XIX, 29. – קָצֶה, *extremitas.* Iud. VII, 19. coll. v. 17. Ruth. III, 7. – *שֵׁבֶט, *baculus, sceptrum. Inc.* Ierem. LI, 19. Bene quoad sensum. Nam שבט h. l. *virgam metientium seu perticam mensoriam*, ac metonymice *portionem eiusmodi pertica demensam* notat. – *שְׁכֶם, *humerus. Inc.* sec. *Cat. Niceph.* p. 506. Gen. XLVIII, 22. μερίδα πλείονα. Bene: nam interpretatio vocis hebr., ut sit *pars, portio*, sola h. l. apta est. Sirac. XIV, 9. oculus avari οὐ πίμπλαται μερίδος, h. e. *non partem, sed omnia habere cupit, nulla portione satiatur. Syrus: exigua ei videtur portio sua.* Sirac. XVI, 27. μερίδας, h. e. vel *officia, demandata*, vel *limites certos (die Laufbahn).* Sermo enim ibi est de corporibus coelestibus. Confer ibid. v. 26. Ib. XVII, 13. μερὶς κυρίου ἰσραὴλ ἐστὶ, *Israel habuit regem ipsum Deum.* Sir. XXVI, 3. γυνὴ ἀγαθὴ μερὶς ἀγαθὴ, mulier bona portio bona. et ibidem: ἐν μερίσι φοβουμένων κύριον δοθήσεται, pro *praemio* obtinget Deum reverentibus. Interdum μερὶς *sortem* notat, *fata, quae homini a Deo iniunguntur, id, ad quod nati sumus.* Sic v. c. Sap. II, 9. ubi cum κλῆρος coniungitur. Sap. I, 16. μερίδος εἶναί τινος, *alicuius sequi partes, alicuius societate et consortio uti.* Ibid. II, 24. *Dio Cass.* XL. p. 258. ed. *Reim.* et Lib. XLIV. p. 402. coll. Ioh. XIII, 8. Sirac. XI, 18. ubi μερὶς, ut hebr. חֵלֶק (Cohel. II, 21.), est *merces laboris*, aut *fructus inde percipiendus.*

ΜΕΡΙΣΜΟ'Σ, *divisio, partitio.* חֵלֶק. Cohel. II, 12. – מַחֲלֹקֶת. Ios. XI, 23. XVIII, 10. *Strabo* I. p. 115. B.

ΜΕΡΙΤΕΥ'ΟΜΑΙ, *divido, partior.* חֶצְיָה, *dimidio.* Iob. XL, 25. μεριτεύονται αὐτὸν, ubi confer *Hexapla.*

ΜΕ'ΡΟΣ, i. q. μερὶς, *pars, portio*, it. *latus, finis, extremitas.* אָחוֹר, *retro, posterius.* Prov. XXIX, 11. σοφὸς δὲ ταμιεύεται κατὰ μέρος, sapiens autem recondit *in finem*, aut: *certe ex parte*, quod mihi ob oppositum magis placet. – בֶּתֶר, *sectio, pars dissecta.* Ierem. XXXIV, 18. 19. Ita quoque *Inc.* ibidem. – הֲלָךְ *Chald. vectigal.* Esdr. IV, 20. Forte hic legerunt חֵלֶק. – חֲלָק chald. Esdr. IV, 16. – חֵלֶק. Iob. XXXII, 17. Cohel. V, 18. λαβεῖν τὸ μέρος αὐτοῦ, ut accipiat *portionem* suam. – יָד, *manus*, it. *latus.* Gen. XLVII, 24. Exod. XXVI, 19. Ezech. XLVIII, 1. – יַרְכָה, *latus.* 2 Reg. XIX, 23. μέρος (pro κατὰ μέρος. Conf. Ezech. XLVIII, 1. ubi κατὰ additur.) τοῦ Λιβάνου, ad latus Libani: ubi vide

varietatem lectionis. – מִנְּהֵן Chald. *ex his*, *ex istis*. Dan. II, 33. *πόδες μέρος* (pro *κατὰ μέρος*) *μέν τι σιδηροῦν*, *καὶ μέρος δέ τι ὀστράκινον*, pedes *ex parte* quidem ferrei, *ex parte* autem testacei. Vide et v. 41. et 42. Omnibus his locis fortasse deduxerunt a מְנָה. – מִקְצֹעַ, *angulus*. Ezech. XLVI, 22. – מִקְצָת. Nehem. VII, 20. Dan. I, 2. *ἀπὸ μέρους*. Hic legerunt מִקְצָת, pro מִן קְצָת, *ex parte*. – נַחֲלָה, *possessio*. Prov. XVII, 2. – עֵבֶר, *latus*. Exod. XXXII, 14. 1 Reg. IV, 24. Adde 1 Sam. XIV, 59. sec. ed. *Compl.* *ἐν μέρος*. – פֵּאָה, *angulus*. Exod. XXV, 26. Ios. XVIII, 14. Ezech. XLVII, 20. 21. – פֶּה, *os*. Zach. XIII, 8. Vox hebr. h. l. etiam *partem* notat, ut sit i. q. פֵּאָה. – פֶּלֶךְ, *tractus*. Nehem. III, 15. – פַּעֲמוֹת plur. *anguli*. 1 Reg. VII, 29. Adde *Aqu*. Exod. XXV, 12. et XXXVII, 6. ubi *μέρος* est i. q. *κλίτος*. – צַד, *latus*. Ios. III, 16. *Inc.* et LXX 1 Sam. VI, 18. XXIII, 26. In posteriori loco mendo liberanda est versio *Inc.* Int. apud quem in *Hexaplis* haecce leguntur: *τοῦ ὄρους τοῦ ἑτέρου ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους*. Scribendum *ἐκ μέρους τοῦ ὄρους ἐκ τοῦ ἑτέρου* seu *τοῦ ἑτέρου*. Ideo enim maxime prolata est haec nota Hexaplaris, ut doceretur, pro *ἐκ τούτου* (quod habent h. l. LXX pro מִזֶּה) *incertum interpretem* posuisse *ἐκ τοῦ ἑτέρου*, *ex altera parte*, aut *τοῦ ἑτέρου*. – צֵלָע, idem. Exod. XXVI, 26. 35. XXXVI, 27. – קֵץ, *finis*. Ies. XXXVII, 24. Dan. XI, 45. Adde 2 Reg. XIX, 23. sec. *Alex*. *Ald*. et *Compl*. – קָצָה, idem. Ex. XVI, 35. (ubi *Montf.* verba *εἰς μέρος Φοινίκης* perperam transtulit *in partem Phoeniciae* pro *ad fines Cananaeae*.) Ios. XIII, 27. XV, 2. 5. Adde *Inc.* ac *Theod.* Iud. VII, 11. et *Symm.* ac *Theodot.* Ies. VII, 18. Dan. I, 2. *ἔδωκε ἀπὸ μέρους τῶν σκευῶν*, dabat *ex parte*, vel: *partem* vasorum. *Al.* 2 Reg. VII, 5. *εἰς μέρος παρεμβολῆς Συρίας*, ad finem castrorum Syriae. – קְצָת chald. idem. Dan. II, 42. – רֶבַע. Ezech. I, 8. 17. X, 11. – רוּחַ, *ventus*, *plaga mundi*. Ierem. LII, 20. Ezech. XLII, 20. – תָּוֶךְ, constr. תּוֹךְ, *medium*. Ios. XII, 2. ubi tamen *μέρος* mutandum videtur in *μέσον*, quod habet *Oxon.* 2 Macc. XV, 20. elephantibus collocatis *ἐπὶ μέρος εὔκαιρον*, *loco* aptissimo. Sir. XXXVII, 18. ubi *μέρος* est *res*, *ratio*. *Polyb.* I, 20, 8. *τοῦτο τὸ μέρος*, *haec res*, et ibid. 10. coll. Act. XIX, 27. 3 Macc. V, 17. *τὸ παρὸν μέρος τῆς συμποσίας*. Vide ad h. l. *Grotium*.

*ΜΕ'ΡΟΣ ΤΗ'Σ ΠΟ'ΛΕΩΣ. אֶרֶץ. Ios. II, 17. *εἰς μέρος τῆς πόλεως*, quae verba nescio an sic intellegenda: *in agrum urbis*. Certe Marc. VIII, 10. *τὰ μέρη* sunt *fines*, *ὅρια*, et per אֶרֶץ intellegendus h. l. est *ager Hierichuntinus*.

*ΤΑ' ΚΑΤΑ' ΜΕ'ΡΟΣ, *singula*. 2 Macc. II, 30. *Polyb.* I, 4, 3. *οἱ κατὰ μέρος πόλεμοι*, *singula* bella. Ib. 6. – Vide alibi *Πέμπτος*.

ΜΕΣΑ'ΖΩ, *medius sum*, *in medio sum.* גיא, *vallis. Aqu.* 1 Sam. XVII, 2. *μεσάζων*, *medians locus.* Ita *Bielius.* Sed admodum erravit cum *Montfauconio*, nam, ut recte monuit *Fischerus* de *Vers. GG. V. T.* p. 61., ὁ *μεσάζων* apud *Aquilam* non pertinet ad הַגַּיְא, a quo sane est alienissimum (nisi eum Chald. גוא, *medium*, respexisse statuere velimus), sed ad אִישׁ הַבֵּנַיִם v. 4. *Μεσάζειν* autem est *intercedere*, *intervenire*, ita ut ὁ *μεσάζων* sit i. q. *μεσίτης* seu *μέσος δύο μερῶν.* Sap. XVIII, 14. *νυκτὸς μεσαζούσης*, nocte *media.* Conf. de hac voce *Sturz.* de *dial. Maced.* p. 183.

**ΜΕ'ΣΑΚΑΟΝ.* 1 Sam. XVII, 7. sec. cod. *Vat.* Vide infra *μεσάντιον*, et *μέσαυλον.*

**ΜΕ'ΣΑΚΜΟΝ*, i. q. *μεσάντιον*, quod vide infra. LXX sec. libros nonnullos, teste *L. Bos*, 1 Sam. XVII, 7.

**ΜΕ'ΣΑΚΝΟΝ. Inc.* et LXX sec. libros nonnullos 1 Sam. XVII, 7. Vide s. v. *μεσάντιον.*

ΜΕΣΑ'ΝΤΙΟΝ, quasi *μέσον ἀντίον*, *liciatorium*, *iugum textorium*, *lignum teres*, *cui tela circumvolvitur.* מָנוֹר, *liciatorium.* 1 Sam. XVII, 7. ὁ κοντὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡσεὶ *μεσάντιον ὑφαίνοντος*, contus hastae eius tanquam *iugum textorium.* In quibusdam codd. legitur ibi *μέσακνον*, quod *Bielius* depravatum esse auguratur ex *μεσάγκανον*, cum per abbreviaturam quandam scriptum sit. Conf. *'Αντίον* supra. Inde autem et apud *Hesychium* corrupte enatum videtur *μέσακμον*, quod exponitur *κανὼν τοῦ ἱστοῦ*, *lignum erectum mali navis*, et additur: οἱ δὲ ἀντίον, οἱ δὲ τὸ μεσάκτων, ubi *μέσακλον* reponendum censet *Bielius*, quod in nonnullis codd. 1 Sam. l. c. ita pro *μεσάντιον* legatur. Unde et *Lex. Cyrilli MS. Brem. μέσακλον*, *ἀντίον ὑφαινόντων.*

ΜΕ'ΣΑΤΛΟΝ, *liciatorium.* מָנוֹר, *liciatorium. Inc.* 1 Sam. XVII, 7. *Bielio* et post eum *Semlero* videtur corruptum ex *μέσακλον*, quod in nonnullis codd. l. c. legitur apud LXX.

ΜΕΣΗΜΒΡΙ'Α, *meridies.* אוֹר, *lux*, *sol.* Ies. XVIII, 4. Sermo ibi est de *sole meridiano.* — חֹם הַיּוֹם, *incalescit dies.* Gen. XVIII, 1. — *נֶגֶב, *meridies. Symm.* Ezech. XX, 47. Vide *Eusebii Onom.* s. v. *ναγέβ.* — צָהֳרַיִם. Gen. XLIII, 16. 25. Deut. XXVIII, 29. 2 Sam. IV, 5. *Aqu.* Ps. XC, 6. Adde Dan. VIII, 4. sec. *Chis.* et alibi saepius. — *צְחֹרָה, foem. *alba*, *nitens.* Iud. V, 10. ubi pro צְחֹרוֹת legerunt צָהֳרוֹת, et acceperunt pro צָהֳרַיִם. Caeterum potest quoque *μεσημβρίας* h. l. adiective sumi, ut sit i. q. *μεσημβρινάς.* Quidquid statuatur, vox graeca metaphorice accipienda erit, ut *μεσημβρία* sit i. q. *ἀκμὴ* alicuius rei, ut aetatis, gloriae, formae etc. Conf. *Trilleri Obss. Critt.* p. 496. — *צֶלְצַח, *Selsach*, nomen proprium. 1 Sam. X, 2. sec. edit. *Complut.* ubi vel in mente habuit Interpres notionem *ardoris* et *caloris*, quam

Schultensius ad *Haririum* p. 25. voci צָלָה vindicavit, vel cogitavit de notione *secandi*, *findendi*, quam habet צָלַח, quia meridies diem quasi secat. Etiam vox צֶלַע Exod. XXVI, 35. *plagam coeli* notat. Sirac. XXXI, 16. *μεσημβρία solem meridianum* s. *aestum meridiei*, vel *ventum meridiei*, *καύσωνα*, *a meridie spirantem*, notat. *Hesych.* *μεσημβρία*, *τὰ τοῦ νότου μέρη*, *καὶ τὸ τῆς ἡμέρας μέσον*.

ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΟ'Σ, *meridianus*. *נֶגֶב, *meridies*. *Symm.* Ez. XX, 46. – צָהֳרַיִם dual. Iob. V, 14. Ies. VI, 3. Adde 1 Reg. XVIII, 29. sec. *Compl.* Ps. XC, 6. *δαιμονίου μεσημβρινοῦ*. Vetustas tales daemones meridie infestos esse credidit, ut iam monuit ad h. l. *Theodoretus*. *Russi* quoque daemonem meridianum metuunt et colunt. V. *Casp. Barthium anim. ad Statium* P. 2. p. 1081. – צֹהַר, *lumen*, *fenestra*. *Aqu.* Gen. VI, 16. *μεσημβρινόν*. Non male quidem quoad usum loquendi (Nam צֹהַר in l. arab. ظهر notat *lumen summum*, *quale est solis in medio die*), sed h. l. inepte.

ΜΕΣΘΑ'ΑΛ, corrupte ex hebr. מֶלְתָּחָה, *vestiarium*. 2 Reg. X, 22. *τοῖς ἐπὶ τοῦ οἴκου μεσθάαλ*. illis, qui *vestiario praefecti erant*. Cod. *Alex.* *τοῖς ἐπὶ τοῦ μισθάαλ*. *Gloss. in lib. IV. Reg.* *τοῖς ἐν τῷ μισθάαλ*, *τῆς ἐπιστολῆς μου*, vel iuxta *Cod. MS. Barocc.* *τοῖς ἐν τῷ μισθῷ ἀλτοῖς ἐπιστολισμοῦ* mira corruptione. Repone utrobique: *Τοῖς ἐν τῷ μισθαάλ*, *τοῖς ἐπὶ στολισμοῦ*. In *Lex. Cyrilli MS. Brem.* pariter *μηθαάλ* corrupte legitur pro *μισθαάλ*, redditur autem *στολισμός*.

ΜΕΣΙ'ΤΗΣ, *mediator*. Iob. IX, 33. *εἴθε ἦν ὁ μεσίτης ἡμῶν*, utinam nobis esset *mediator*: ubi in textu hebr. nihil pro hac voce legitur. *Glossae:* *Μεσίτης*, *sequester*, *arbitrator*, *mediator*. *Etymologicum ineditum:* *μεσίτης*, *ὁ μεταξὺ δύο ὤν*, *καὶ σημαίνει τὸν μεσάζοντα*.

ΜΕΣΟ'ΓΕΙΟΣ, *mediterraneus*. 2 Macc. VIII, 35. *διὰ τῆς μεσογείου*, sc. *θαλάσσης*, per mediterraneum mare. Sic enim ibi legendum pro *μεσοδείου*. Subst. *μεσογειότης* legitur apud *Strabonem* XIII. p. 933. A.

ΜΕΣΟΝΥ'ΚΤΙΟΝ, *media nox*. חֲצִי לַיְלָה, idem. Iud. XVI, 3. Ruth. III, 8. – חֲצוֹת לַיְלָה, idem. Ps. CXVIII, 62. – נֶשֶׁף, *crepusculum*. Ies. LIX, 10. *μεσονύκτιον ἐξηγειρόμην*, media nocte expergefactus sum. *Lucianus* plenius dixit: *περὶ τὸ μεσονύκτιον*. Vide *Hoeschelii* not. ad *Phrynich.* p. 16. et *Schwarzii Comm. Crit. l. Gr.* p. 896.

ΜΕΣΟΠΟΡΕ'Ω, *medius transeo*. Sir. XXXI, 24. *ἀνάστα μεσοπορῶν* (*L. Bos* male servavit *μεσοπωρῶν*), surge *per medium transiens*. *Vulg.* *e medio*. Alii legunt *μεσοπώρων*, *in medio pomorum*, h. e. *in fine meneas*, *dum apponuntur poma et bellaria*. *Hesych.* *μεσόπορον* (lege *μεσοπορῶν*), *μέσην ὁδεύων*.

Apud *Suidam* μεσορῶν, pro quo pariter legendum μεσοπορῶν, eodem modo exponitur. Confer *Drusium* ad *Sir*. l. c. et *Alberti Miscell. Crit. in Suidam* p. 280. *Diod. Sic.* XVIII, 54. *Appian. bell. civ.* II, 88.

ΜΕΣΟΠΟ'ΡΦΥΡΟΝ, sc. ἔνδυμα, *vestimentum purpureis clavis intextum, in media parte purpura distinctum.* מַעֲטָפוֹת plur. *amicula.* Ies. III, 20. τὰ περιπόρφυρα καὶ τὰ μεσοπόρφυρα, sc. ἐνδύματα, *praetextas* et clavatas purpura vestes. Ad quem locum *Basilius:* τὸν ἐν τῇ ἐσθῆτι κόσμον τῶν καλλωπιζομένων γυναικῶν, ὡς περίεργον, διαβάλλει, πορφύραν ποτὲ μὲν κατὰ τὰ ἄκρα παρυφαινόντων, ποτὲ δὲ κατὰ τὸ μέσον αὐτὴν ἐντιθέντων.

ΧΙΤΩ'Ν ΜΕΣΟΠΟ'ΡΦΥΡΟΣ, *tunica purpurâ clavatâ.* פְּתִיגִיל, *fascia mulierum pectoralis rotunda.* Ies. III, 23. *Hieronymus* Lib. II. *Comment. in Iesaiam: Pro fascia pectorali, quam interpretatus est Symmachus, Septuaginta tunicam* μεσοπόρφυρον, *h. e. clavatam purpura, transtulerunt, quod Aquila cingulum exaltationis expressit.* Confer *Alb. Ruben. de re vest.* lib. I, 2. pag. 13 sequ. Apud *Dion. Cass.* p. 1311, 65. *Reim.* legitur χλαμὺς μεσοπόρφυρος.

*ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙ'Α, *Mesopotamia*, sic dicta, quod sita sit inter duo flumina, *Tigrim* et *Euphratem.* אֲרַם נַהֲרַיִם, *Syria duorum fluminum.* Gen. XXIV, 10. Deut. XXIII, 4. Iud. III, 8. – פַּדָּן, *Paddan*, nomen urbis vel regionis in Syria. Gen. XXV, 20. XXVIII, 2. 5. 6. 7. et alibi.

ΜΕ'ΣΟΣ, *medius.* *בֵּן, *filius.* *Symm.* Ies. V, 1. ubi vel accepit defective, sc. scriptum pro בֵּין, ut defective legitur Ies. XLIV, 4. in *Venetis magnis* et Ezech. X, 2., vel sensum expressit. Quid enim est aliud in *colle filio olei* quam *in colle olivis plenissimo, adeoque in medio olivarum.* Alii referunt ad בְּקֶרֶן, ut legerit בְּקֶרֶב. – גֵּו, *tergum.* Ies. LI, 23. τὰ μέσα σου. Ita quoque *Theodot.* Ex usu l. *Syr.* et *Chald.* Vid. *Simonis Lex. hebr.* p. 515. – *חָזוּת, *visio.* Dan. VIII, 5. sec. cod. *Vat.* Libere nec male quoad sensum. Fortasse tamen legerunt חֲצוֹת. – חֲצוֹת sing. Exod. XI, 4. – יְסוֹד, *fundamentum.* 2 Par. XXIII, 5. – *קֵץ, *finis. Inc.* 2 Reg. XIX, 23. Fortasse quoque ibi referri potest ad מָלוֹן, *diversorium.* Vide ad h. l. notas *L. Bosii.* – *חֵיךְ. 1 Reg. VIII, 65. et 2 Par. VII, 7. τὸ μέσον τῆς αὐλῆς, sc. μέρος, mediam aulam. Iud. XVI, 30. Ier. XXXIX, 3. – תּוֹךְ constr. Deut. III, 16. – בְּתוֹךְ. Gen. XV, 10. διεῖλεν αὐτὰ μέσα, divisit illa *per medium.* – בְּתוֹךְ. Exod. XXVIII, 28. Num. XXXV, 5. ἡ πόλις μέσον (pro κατὰ μέσον) τούτου ἔσται ὑμῖν, urbs in medio huius erit vobis. 1 Reg. III, 20. μέσης τῆς νυκτὸς, media nocte. Ezech. IX, 4. διέλθε μέσην τὴν Ἱερουσαλὴμ, transi per Hierosolymam. – תִּיכוֹן, *medianus.* 2 Reg. XX, 4. ἐν τῇ αὐλῇ τῇ μέσῃ, in aula media. 3 Esdr. IX, 41. μέσῃ ἡμέρᾳ, מַחֲצִית הַיּוֹם.

Nehem. VIII, 3. 2 Macc. X, 30. τὸν Μακκαβαῖον μέσον λαβόντες, Maccabaeum *in medio* accipientes.

*ΜΕ'ΣΟΝ ΜΕ'ΡΟΥΣ. בָּצְרָה, *Bosrah*, nomen propr. *Ino.* sec. *Theodoretum* Ierem. XLIX, 13. ἐν μέσῳ μέρους αὐτῆς. Respexit hebr. בָּצַר, *dissecare.* Vide tamen notata a me in *Opusc. Crit.* p. 590 sequ.

'ΑΝΑ' ΜΕ'ΣΟΝ, *per medium, in medio, inter.* בֵּין, *inter.* Ezech. XXII, 26. ἀνὰ μέσον ἁγίου καὶ βεβήλου οὐ διέστελλον, inter sanctum et profanum discrimen non faciebant. Vide et Iud. XV, 4. 1 Reg. V, 12. – *בַּיִת, *domus.* Prov. VIII, 2. Ex *Syriasmo* ܒܝܬ *inter* significat, ut adeo non statuendum sit, eos בֵּין legisse. – קָצִין, *extremus.* Exod. XXVI, 10. XXXVI, 14. – שְׁנַיִם dual. *duo.* 1 Reg. V, 12. – *בְּתוֹךְ. Ios. VIII, 22. – בְּתוֹךְ. Exod. XXVI, 28. Num. XXXIII, 8. διέβησαν ἀνὰ μέσον τῆς θαλάσσης, transibant per mare. Vide et Ios. XVII, 9. Prov. VIII, 20. – תַּחַת, *sub.* Ies. LVII, 5. ἀνὰ μέσον τῶν πετρῶν, inter petras. Conf. Matth. XIII, 25.

'ΑΠΟ' ΜΕ'ΣΟΥ, *a medio.* מִתּוֹךְ, idem. 1 Reg. XIV, 7.

ΔΙΑ' ΜΕ'ΣΟΥ, *per medium, per.* בְּקֶרֶב, *in medio.* Amos. V, 17. διελεύσομαι διὰ μέσου σου, transibo per te. Conf. Luc. IV, 30. *Symm.* Ps. CXXXVII, 8. διὰ μέσου θλίψεως, per afflictionem. – בְּתוֹךְ. Ps. CXXXV, 14. Ier. XXXVII, 4. Sic etiam profani loquuntur. Vide *Schwarzii not.* ad *Olearium de stilo N. T.* p. 81.

ΕΙ'Σ ΜΕ'ΣΟΝ, ΕΙ'Σ ΤΟ' ΜΕ'ΣΟΝ, *in medium, in.* אֶל בֵּין. Ezech. XXXI, 10. ἔδωκας τὴν ἀρχήν σου εἰς μέσον νεφελῶν, posuisti fastigium tuum in nubibus. Vide et v. 14. – בְּקֶרֶב. *Al.* Psalm. LXXVII, 32. – עַד קָצֶה, *usque ad finem.* 2 Reg. VII, 5. εἰσήλθον εἰς μέσον παρεμβολῆς Συρίας, ingrediebantur in media castra Syriae. – אֶל תּוֹךְ. Exod. XIV, 23. Ios. IV, 5. Nehem. IV, 11. et alibi. – בְּתוֹךְ. Exod. XI, 4. XIV, 16. 1 Sam. IX, 14. – עַל תְּכוּנָה, *ad medium.* 1 Reg. VI, 8. Conf. *Schwarzii* not. ad *Olearium de stilo N. T.* p. 78. ubi ostendit, quod Graeci profani etiam εἰς τὸ μέσον saepius eodem modo usurpent.

'ΕΚ ΜΕ'ΣΟΥ seu 'ΕΚ ΤΟΥ~ ΜΕ'ΣΟΥ, *e medio, e, ex:* מִגָּאוֹן, *ab exaltatione.* Ierem. XLIX, 19. Scilicet גָּאוֹן non a גָּאָה derivarunt, sed a جاي, *confluere:* hinc substantivum significat *locum, in quo aqua confluit,* h. e. *alveum fluminis*, quem per ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου exprimere voluerunt. Vide *Fabri* notas ad *Harmarum* P. II. p. 240. – נִכְחוֹ, *aequitas eius*, ex נָכַח. Ies. LVII, 2. Hic legisse videntur vocem aliter punctatam, sc. נִכְחוֹ, *e regione eius*, ex נֹכַח. – בְּקֶרֶב. Thren. I, 16. – מִקֶּרֶב. Exod. XXXI, 13. ἐξολοθρευθήσεται ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, exstirpabitur e populo suo.

Vide et Levit. XVIII, 29. Mich. V, 10. 15. 14. - בְּתוֹךְ. Gen. XXXV, 2. - מִתּוֹךְ. Gen. XIX, 29. Exod. VII, 5. XXIV, 16. Ies. LII, 11.

'EN ME'ΣΩι, 'EN ΤΩ͂ι ME'ΣΩι, *in medio*, *in*. בֵּין, *inter*. Ezech. XIX, 2. - *בַּיִת. *domus*. Iob. VIII, 17. *ἐν μέσῳ*. Vulgo statuunt, eos legisse בֵּין aut בְּתוֹךְ. Sed בַּיִת in l. *Syriaca* de *medio* dicitur. - *בָּמוֹת plur. ex בָּמָה, *excelsa*. Ezech. XLIII, 7. Forte hic legerunt בְּתוֹךְ. - *בֵּן, *filius*. *Symm.* Ies. V, 1. ac si esset בֵּין, confundens voces sono cognatas. - בְּגַיא, *in valle*. Ps. XXII, 4. Vulgo statuunt, eos legisse בְּגוֹא quod chald. *in medio* significat. Alia exempla commutationis י et ו vide apud *Montf. Prolegg.* ad *Hex. Orig.* c. 5. Fortasse tamen ad sensum tantum respexerunt. *Vulg. in medio.* - *בְּכֶתֶם, *in auro*. Dan. X, 5. sec. cod. *Chis.* *Editor Romanus* eos בְּתוֹךְ אוּר legisse arbitratur. *Segaarius* mavult מִכְּתְמוֹ פַּן a כָּתַם, *claudere*, *abscondere*, *recondere*. - *בְּצוּרָה, *munita*. Ezech. XXI, 20. *ἐν μέσῳ αὐτῆς*. Mirum, inquit *Cappellus* in *nott. critt.* ad h. l. p. 552., sic eos recessisse a voce significationis notissimae. צור enim *medium* nullo modo significat. Sed forte legerunt בְּתוֹכָהּ. - דְּמוּת, *similitudo*. Ezech. I, 13. Non legerunt בְּתוֹךְ, ut nonnullis visum est, sed derivarunt a דום, quod etiam *medium esse* notat, unde דְּמִי, *meridies*. - בְּלֵב, *in corde*. Exod. XV, 8. - נֶגֶד, *e regione*. 1 Par. IX, 58. - בִּקְצֵה constr. *in fine*. Iud. VII, 17. sec. *Compl. Ald.* cod. *Alex.* et *Oxon.* *ἐν μέσῳ*. Est lectio haud dubie vitiosa. Nam v. 19., qui locus nostro respondet, iidem libri habent *ἐν μέρει*. Conf. etiam v. 11. ubi *Theodotio* אֶל־קְצֵה vertit *εἰς μέρος*. - *בַּעֲמַל, *in labore*. *Theod.* Ps. LXXII, 5. *ἐν μέσῳ ἀνθρώπων*. *Cappello* in *Crit. S.* p. 842. legisse videtur בְּעַם לֶאֱנוֹשׁ. Equidem vero malim cum *Scharfenbergio* sequi *Semlerum*, qui in *Ep. crit.* p. 18. pro *ἐν μέσῳ* legendum monet *ἐν μόχθῳ*. - בְּקֶרֶב. Deut. XI, 6. Ios. X, 1. Ps. XLV, 5. et alibi saepius. - *בַּקְרָב, *in bello* s. *ad bellum*. 2 Sam. XVII, 11. Legerunt בְּקִרְבָּם. - מִקֶּרֶב. *Al.* 1 Sam. IV, 5. - עַל רַגְלַיִם, *super pedes*. 1 Par. XXVIII, 2. - אֶל הַתּוֹךְ. 1 Reg. VI, 26. Neh. VI, 10. IX, 11. - בְּתוֹךְ. Gen. I, 6. II, 9. III, 3. 8. et alibi saepius. - מִתּוֹךְ. Ezech. I, 5. XXXII, 21. - תִּיכוֹן, *medianus*. *Al.* Ezech. XLII, 6. - תּוֹכָהּ, *medium eius*. *Al.* Ez. XIII, 14. - תּוֹךְ, *medium*. *Symm.* *Theod.* Ies. LXVI, 17.

KATA` ME'ΣON, *secundum* vel *per medium*. בְּקֶרֶב, *in medio*. Ios. I, 11.

ΜΕΣΟ'ΤΗΣ, *medium*, q. d. *medietas*. Sap. VII, 19.

ΜΕΣΟ'Ω, *medius sum*, q. d. *medio*. חֲצִי, *media pars*. Exod. XII, 29. *μεσούσης τῆς νυκτὸς*, *media nocte*. Ita etiam *Aelianus V. H.* XIII, 1. p. 847. et *μεσούσης ἡμέρας*, *ipso meridie*, Lib. XII. cap. 1. p. 718. - מֶחֱצִית, idem. Nehem.

VIII, 5. – חִכּוֹן, *medianum.* Iud. VII, 19. – תְּקוּפָה, *revolutio.* Exod. XXXIV, 22.

ΜΕΣΣΑ΄Β. Est ipsa vox hebr. מַצָּב, *statio, acies stationaria.* 1 Sam. XIV, 1. 6. 11. 15. Alii ibi habent ὑπόστασις. Inde in *Gloss. in lib. I. Reg.* εἰς μεσὰφ (lege μεσσὰβ), εἰς τὴν ὑπόστασιν. – מַצָּבָה, idem. 1 Sam. XIV, 12.

ΜΕΣΣΑΙ΄. Ipsa vox hebr. מַסָּח, *avulsio, destructio.* 2 Reg. XI, 6. Alias μασσὰχ effertur.

**ΜΕΣΤΟ΄ΟΜΑΙ, impleor, repleor.* 3 Macc. V, 10. πεπληρωμένους τοῦ οἴνου καὶ τοῦ λιβάνου μεμεστωμένους, coll. Act. II, 13. Deinde etiam de *affectibus* dicitur, ut πληρόομαι, et notat *prorsus teneri, abripi.* Sic 3 Macc. V, 1. βαρείᾳ μεμεστωμένος ὀργῇ καὶ χόλῳ. Μεστῶσαι ὀργῆς apud Sophoclem legi testatur *Stephanus* in *Thes. Hesych.* μεμεστωμένοι, πεπληρωμένοι.

ΜΕΣΤΟ΄Σ, plenus. מָלֵא, idem. Ez. XXXVII, 1. Nah. I, 10. Vide alibi s. ζῆλος.

ΜΕΤΑ΄, cum, post, iuxta, apud, pro. אַחַר. Gen. IX, 27. X, 1. XI, 10. et alibi saepissime. – *אַחַר אֲשֶׁר. Ezech. XL, 1. – *אַחֲרֵי. Gen. V, 4. 7. IX, 9. XI, 11. et alibi saepius. Ind. II, 7. μετὰ Ἰησοῦν, *post Iosuam.* Ita enim legendum e *Theodoreto* Quaest. 7. p. 326. loco impressi μετὰ Ἰησοῦ. – אַחֲרֵי אֲשֶׁר. Deut. XXIV, 4. Ios. IX, 16. XXIII, 1. et alibi. – אַחֲרֵי כֵן. 2 Sam. XXIV, 10. – מֵאַחֲרֵי, Deut. IX, 22. – אַחֲרִית, *posteritas.* Amos. IV, 2. τοὺς μεθ᾽ ὑμῶν, sc. ὄντας, posteros vestros. Vid. et Amos. VIII, 10. – *אִם. Prov. XX, 11. Sono decepti legerunt עִם. – אֵצֶל, *apud.* Gen. XXXIX, 10. καθεύδειν μετ᾽ αὐτῆς, dormire *apud* illam. Dan. X, 13. αὐτὸν κατέλιπον ἐκεῖ μετὰ τοῦ ἄρχοντος, illum reliqui ibi *apud* principem. Conf. Ioh. III, 26. – *אֵת. 2 Sam. XIX, 34. et Hos. VII, 5. extendit manum suam μετὰ λοιμῶν, *adimpios.* 2 Reg. IX, 34. κατάβηθι μετ᾽ ἐμοῦ. Legendum πρός με, ut habet *Compl.* Prior lectio *Aquilae* versionem continere videtur. – בַּעַל, *dominus.* Nah. I, 2. Bene quoad sensum. – ב praefixum. Num. V, 13. sec. *Vat.* ubi μετ᾽ αὐτῆς vertendum *contra eam,* et alii libri habent κατ᾽ αὐτῆς. Ies. LII, 13. gratis venditi estis, καὶ οὐ μετὰ ἀργυρίου, et non *pro* argento. Mich. III, 11. principes eius μετὰ δώρων ἔκρινον, *pro* muneribus, h. e. muneribus corrupti iudicabant, et sacerdotes eius μετὰ μισθοῦ ἀπεκρίνοντο, *pro* mercede respondebant, et prophetae eius μετὰ ἀργυρίου ἐμαντεύοντο, *pro* argento vaticinabantur. Sic etiam Marc. X, 30. ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα μετὰ διωγμῶν, nisi accipiat centupla *pro* persecutionibus. Conf. Deut. II, 6. Thren. V, 4. ubi praefixum ב, cui μετὰ Mich. l. c. respondet, pariter *pro* significat. Ies. LXVI, 20. μεθ᾽ ἵππων, h. e. ἐφ᾽ ἵππων, interprete *Hesychio.* – כ praefixum. Prov. XXIV, 12. retribuit unicuique μετὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, *iuxta* opera sua. – בְּיַד,

in manu. Gen. XLIII, 12. Esth. I, 12. – עַל יַד, *ad manum.* 2 Par. XVII, 15. 16. 18. XXVI, 13. – עַל יְדֵי, *dual. constr.* 1 Par. XXV, 3. 6. – יֹרֵד part. *descendens.* Ies. XV, 3. – לְ praefix. 2 Sam. XIII, 20. *Vulg. post.* – מִ praefix. Hos. VI, 2. – *עַם, *populus.* Ps. XLVI, 8. et CIV, 4. Vtrobique legerunt עִם. – עִם. 1 Sam. II, 28. coll. Luc. II, 52. 1 Par. XVII, 2. Gen. XXI, 23. – לִפְנֵי, *ad faciem.* Deut. XXXI, 8. – *עַל פְּנֵי, idem. Num. III, 4. – לְקֵץ, *ad finem.* Dan. XI, 6. – מִקֵּץ, *a fine.* Gen. IV, 3. (μεθ' ἡμέρας, sc. τινάς, post dies aliquot, i. q. δι' ἡμερῶν Marc. II, 1.) VIII, 6. XVI, 3. – כְּקָצָה pro מִקְּצָה. Deut. XIV, 28. μετὰ τρία ἔτη, *tertio anno,* coll. XXVI, 12. ubi hoc ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ dicitur. Sic etiam Marc. VIII, 31. μετὰ τρεῖς ἡμέρας significat *die tertio* (coll. Act. XXVIII, 17.), et Act. XXIV, 1. μετὰ πέντε ἡμέρας *die quinto.* Vide *Bibl. Brem.* Cl. I. p. 32. Pariter *Iosephus A. I.* I. c. 22. de Isaaco: ὃν εὐθὺς μετ' ὀγδόην ἡμέραν περιτέμνουσι, quem statim octavo die circumcidunt. Confer *Wolfium* ad Matth. XXVII, 63. p. 417. ac *Fischerum* de *Verss. gr.* p. 98. – בְּרַגְלֵי, *ad pedes.* Deut. XI, 6. *Inc.* ac LXX Iud. VIII, 5. – בְּתוֹךְ, *in medio.* Gen. XLII, 5. Ios. XXII, 31. – *תַּחַת, *sub. Aqu. Theod.* Iob. IX, 13. Legitur praeterea Hos. VI, 1. ubi μετὰ ante σταφίδων expungendum est, quanquam illud legit in suo codice *Arabs:* non agnoscit enim textus hebr. Vox antecedens πέμματα sine dubio huius additamenti causam dedit. Sirac. I, 10. μετὰ πάσης σαρκὸς, simulque omnibus rebus creatis. 3 Esdr. IV, 48. οἰκοδομεῖν μετ' αὐτοῦ (sc. ξύλου) τὴν πόλιν, ubi μετὰ *materiam, ex qua aliquid fit,* notat. *Ioseph. A. I.* XI, 3. p. 553. ed. *Haverc.* habet αὐτῷ. Iudith. II, 4. Holophernes δεύτερος ὢν μετ' αὐτὸν, proximus ei dignitate et honore. Sir. III, 31. τὰ μετὰ ταῦτα, *in posterum, olim.* 3 Esdr. I, 48. ubi est *adversus,* et hebr. עַל respondet 2 Par. XXXVI, 6. Tob. II, 14. ἰδοὺ γνωστὰ πάντα μετὰ σου, omnia nota sunt *per* te, h. e. tu ipse te prodis, nempe malis, quae perpessus es, quae sc. olim pro poenis peccatorum habebantur. *Grotius: in fortunis tuis.* Conf. Act. XIV, 21. 1 Tim. IV, 14. Sir. VIII, 14. μὴ δικάζου μετὰ κριτοῦ, noli ex dolore et indignatione queri *de* indice, quasi tibi facta sit ab eo iniuria: ubi μετὰ est i. q. κατὰ, quod habet *Compl.*

**ΜΕΤ' ΑΥ'ΤΩ͂Ν.* 1 Sam. I, 25. ubi loco אֶת־הַנַּעַר videntur legisse עִמָּהֶם.

ΕἸΜΙ' ΜΕΤΑ', sc. τινὸς, *sum cum aliquo.* יָדַע חֲנוֹת, *scio castra metari.* Num. X, 31. – נָחָה, *deduco.* Ies. LVIII, 11.

ΜΕΤ' 'ΕΚΕΙ͂ΝΟ, postea. אַחֲרֵי כֵן. Gen. VI, 4.

ΜΕΤ' 'ΕΚΕΙ͂ΝΑ, idem. אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, *post verba illa.* Ios. XXIV, 29.

OI' METÀ TINÒΣ, sc. ὄντες, vel στρατεύσαντες, *qui cum aliquo sunt vel militant.* אֲגַפִּים plur. *agmina*. Ezech. XXXVIII, 22. Conf. οἱ περὶ τινά.

METÀ TOΥ̃TO, *posthac.* אַחַר. Gen. X, 18. XVIII, 5. Lev. XIV, 19. – אַחֲרֵי זֹאת. Esdr. IX, 10. – אַחֲרֵי כֵן. Gen. XXV, 26. Iud. XVI, 4. Esdr. III, 5. Iob. III, 1.

METÀ TAΥ̃TA, *post haec.* *אחר, *alius.* Ps. XV, 3. ubi legerunt אַחַר. – אַחַר. Gen. XXIV, 55. XXXIII, 7. Exod. V, 1. et alibi saepius. – אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, *post verba illa.* 1 Reg. XVII, 17. Esth. III, 1. – אַחַר זֶה, *post hoc.* 2 Par. XXXII, 9. – אַחַר כֵּן. Lev. XIV, 37. Deut. XXI, 13. – אַחֲרֶיהָ. 2 Par. XI, 19. – אַחֲרֵיהֶם. Gen. XLVIII, 6. 1 Reg. XX, 15. Ps. XLVIII, 13. – אַחֲרֵיהֶן. Gen. XLI, 30. – אַחֲרֵי זֹאת 2 Par. XXI, 18. XXXV, 20. – אַחֲרֵי כֵן. Gen. XV, 14. XXIII, 19. Exod. III, 20. – מֵאַחֲרֵי כֵן. 2 Sam. III, 28. XV, 1. 2 Par. XXXII, 24. – מְאַחֲרֵי part. Pih. plur. constr. *cunctantes, tardantes.* Ps. CXXVI, 3. Legerunt מֵאַחֲרֵי. – אַחֲרוֹן, *posterior.* Ies. XLIV, 6. – לְאַחֲרִיתָהּ, *in fine eius.* Ierem. V, 31. – יַחַד, *una.* Iob. X, 8. Legerunt אחר. Ita et *Syrus.* – מָחָר, *cras.* Exod. XIII, 14. – מִקְצָתָם, *in fine eorum*, sc. *annorum.* Dan. I, 5. – Vide alibi s. αὐτὸς, δόλος, ἐλέγχω, ἡδονὴ, κονιάω et παῤῥησία.

METABAI'NΩ, *transeo.* נָשָׂא. *Symm.* Ps. XXIII, 7. μετάβατε, *transire facite.* Sensum expressit, nam in textu hebr. legitur *erigite s. attollite vos, ut sc. introeat. Codex Vatic.* 754. *Adleri* habet ibi μετάρατε, quod rectius videri posset. 2 Macc. VII, 1. ἀναγκάζεσθαι τοὺς ἰουδαίους μεταβαίνειν ἐκ τῶν πατρῴων νόμων, ut cogeret Iudaeos a patriis legibus *recedere.* Sap. VII, 27. XIX, 18.

METABÁΛΛΩ, *transmuto, permuto, converto.* הָפַךְ. Exod. VII, 17. 20. Lev. XIII, 3. Ies. LX, 5. μεταβαλεῖ (sc. ἑαυτὸν) εἰς σὲ πλοῦτος θαλάσσης, *convertet se* ad te multitudo maris. *Symm.* Ps. LXV, 6. et LXXVII, 44. – חוּר, *albesco.* Ies. XXIX, 22. ubi μεταβάλλειν τὸ πρόσωπον est *alterare colorem.* In textu hebr. sermo est de facie albescente s. pallescente prae timore. – חָלַף, *muto.* Hab. I, 11. – סָבִיב, *in circuitu.* Iob. X, 8. μετὰ ταῦτα μεταβαλὼν (sc. ἑαυτὸν) δεινῶς με ἔπαισας, postea *convertens* te s. *revertens* (alii reddere malunt *quasi mutata mente*) me percussisti. LXX סביב de *conversione* explicarunt. – פָּנִים plur. *facies.* Ies. XIII, 8. Ita *Bielius* ex *Trommii Concord.* Sed ibi potius μεταβαλοῦσι de suo addiderunt. – פָּשָׂה, *diffundo me.* Lev. XIII, 7. – שׁוּב, *revertor.* Ios. VIII, 21. μεταβαλλόμενοι ἐπάταξαν τοὺς ἄνδρας, *revertentes* percutiebant viros. Iob. X, 16. *Hesych.* μεταβαλὼν, μεταβὰς, στραφείς. – שָׁנָה. *Symm.* 1 Sam. XXI, 13. μετέβαλεν. Sap. XIX, 18. Sir. XVIII, 26. ἀπὸ πρωΐθεν ἕως

ἑσπέρας μεταβάλλει (sc. *ἑαυτὸν*), a mane ad vesperam *mutat se* tempus, s. *immutabitur*.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ', *permutatio*, *commutatio*, *mutatio*. סֹחֵר, *mercator*. Ies. XLVII, 15. Significat ibi *μεταβολὴ commutationem mercium* s. *negotiationem*. Caeterum legerunt סַחַר, vel סַחַר, aut ita verterunt, quia יְגִעַת cum sequentibus coniunxerunt. – תַּמְרוּרִים plur. *amaritudines*, seu: *cumuli alti*. *Symm*. Ier. XXXI, 21. *μεταβολαί*. Deduxit, si quid video, a מוּר, *mutare*, *commutare*, *permutare*. – *הְנוּפָה, *agitatio*. Ies. XXX, 32. *πολεμήσουσιν αὐτὸν ἐκ μεταβολῆς*, ubi *μεταβολὴ* est *mutatio cita acierum*, s. *exercitus in quasque se partes cito convertens*, ut et Rabbinorum non pauci תְנוּפָה *motum retro citroque*, s. etiam *ad quatuor coeli plagas* interpretati sunt. Vide *Suidam* s. v. *μεταβολὴ*, ac *Schweighaeuserum* in *Lexico Polybiano* s. h. v. Respexerunt autem notionem agitationis continuae, quam habet haec vox, cui adiuncta est notio commutationis. Vide et Sap. VII, 19.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ' ΔΙΑΨΑ'ΛΜΑΤΟΣ, *mutatio modulationis*. סֶלָה. *Inc*. Hab. III, 13.

ΜΕΤΑΒΟΛΙ'Α, idem. Sir. XXXVII, 12. *μετὰ ἐμπόρου περὶ μεταβολίας*, cum mercatore de *permutatione*, ubi *μεταβολία* est *mercatura*, *negotiatio*, quia haec olim permutatio mercium tantum erat.

ΜΕΤΑ'ΒΟΛΟΣ, *negotiator*, *mercator*. כְּנַעֲנִים plur. *Symm*. Iob. XL, 25. *μεταβόλων*, *negotiatorum*. Sc. כְּנַעַן per antonomasiam *mercatorem* notat. – *סַחַר, *mercatus*. Ies. XXIII, 3. *μετάβολοι τῶν ἐθνῶν*. Legerunt סֹחֵר. – סֹחֵר. Ies. XXIII, 2. *μετάβολοι Φοινίκης*, *mercatores Phoeniciae*. *Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem. μετάβολοι*, *πραγματευταὶ*, *μεταπράται*. – רֹכֵל Nehem. XIII, 20. et *Inc*. Neh. III, 31. 32. – שִׁחוֹר, *Sichor*, nomen fluvii. Ies. XXIII, 3. Hic forte legerunt סֹחֵר.

ΜΕΤΑΒΟΥ'ΛΕΥΜΑ, *consilium mutatum*, *poenitentia*. תַנְחוּמוֹת plur. foem. *Symm*. Iob. XXI, 2. *Vulg. agite poenitentiam*, h. e. *mutate vestram de me sententiam*.

ΜΕΤΑΓΕΝΗ'Σ, *post factus* vel *natus*. Inde compar. *μεταγενέστερος*, *natu minor* vel *posterior*. אַחֲרוֹן. *Symm*. Ps. XLVII, 14. *μεταγενέστερα*. *Hieron. in generatione novissima*. Vide et 3 Esdr. VIII, 1.

ΜΕΤΑΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *transferor*, *deportor*. 2 Macc. II, 1.

**ΜΕΤΑΓΙΝΩ'ΣΚΩ*, *sententiam muto*, *resipisco*, *poenitet me*. דָּמַם, *sileo*. *Inc*. Psalm. XXIX, 13. Non aliter legit, v. c. נָחַם, sed sensum expressit. Nam quem aliquid poenitet, is intermittit actionem aliquam. Fortasse tamen in mente habuit rad. ندم arab. *poenituit eum*. Vide infra s. v. *μεταμελέω*. *Hesych. μετεγνώσθη*, *μετανενοήσθη*.

ΜΕΤΑΓΩ, *traduco*, *transfero*. אָנָה Pyh. *occasio datur*. *Aqu*. Psalm. XC, 10. οὐ μεταχθήσεται πρός σε κακά, non *transferentur* ad te mala. – הֵסִיר Hiph. *reverti facio*. 2 Par. XXXVI, 3. – נָהַג. *Symm*. Cohel. II, 3. μετάγειν. – *עָתַק, *evello* seu *transfero me*. *Aqu*. sec. cod. *Mosqu*. Gen. XII, 8. μετῆγεν, ubi nunc in *Hexaplis* legitur μετῆρεν. – שָׁבָה, *captivum duco*. 1 Reg. VIII, 48. – שְׁבִי, *captivitas*. 2 Par. VI, 37. 3 Esdr. V, 88. Sirac. X, 8. 2 Maccab. I, 33. IV, 10. *Prolog. Sir*. μετάγειν εἰς ἑτέραν γλῶσσαν, *transferre* in aliam linguam, i. q. μεθερμηνεύειν.

*ΜΕΤΑΔΙΑΙΤΑ'Ω, *vitae genus commuto*. 4 Macc. VIII, 7. μεταδιαιτηθέντες, *vitae genere commutato*.

ΜΕΤΑΔΙ'ΔΩΜΙ, *impertior*, *distribuo*. אָכַל, *edo*. Iob. XXXI, 17. οὐχὶ ὀρφανῷ μετέδωκα (sc. τί) ἐξ αὐτοῦ; nonne orphano *impertitus* sum aliquid ex illo? Bene quoad sensum. Conf. Sap. VII, 14. et Luc. XII, 8. – הִשְׁבִּיר Hiph. *vendo*. Prov. XI, 26. Acceperunt vocem hebr. non *vendendi* notione, sed *frangendi ad distribuendum et erogandum*, quemadmodum μεταδιδόναι est *dare pauperibus*. Rom. XII, 8. 2 Macc. I, 35. πολλὰ διάφορα ἐλάμβανε καὶ μετεδίδου, multa dona accipiebat et *distribuebat*. 2 Maccab. VIII, 13. μεταδόντος τοῖς σὺν αὐτῷ τὴν παρουσίαν τοῦ στρατοπέδου, cum *significasset*, vel communicasset illis, qui cum ipso erant, adventum exercitus.

ΜΕΤΑΔΙΩ'ΚΩ, *persequor*, *insequor*, *consector*, etiam metaph. *studeo alicui rei*. 2 Macc. II, 32. τὸ δὲ σύντομον τῆς λέξεως μεταδιώκειν, brevitati in scribendo *studere*. Conf. *Lex. N. T*. s. διώκω. Adiectivum μεταδίωκτος reperitur apud *Herodot*. III. p. 184, 23.

ΜΕΤΑ'ΘΕΣΙΣ, *transpositio*, *mutatio*. 2 Macc. XI, 24. τῇ τοῦ πατρὸς ἐπὶ τὰ ἑλληνικὰ μεταθέσει, in *traductione* patris ad studia institutaque graecanica.

ΜΕΤΑΙ'ΡΩ, *transfero*. הִגְלָה Hiph. *captivum abduco*. 2 Reg. XXIV, 31. *Inc*. Ier. XXXIX, 9. – הֵסִיג Hiph. a נָסַג, *amoveo*. Prov. XXII, 28. – הִסִּיעַ Hiph. a נָסַע, *proficisci facio*. Psalm. LXXIX, 9. – הֶעְתִּיק : עָתַק, Kal et Hiph. *evello*, *transfero vel me vel alios*. *Aqu*. Gen. XII, 8. μετῆρεν, sc. πόδας, *transferebat pedes*, h. e. *discedebat*, vel *proficiscebatur*. Conf. supra in αἴρω. Id. Ps. VI, 8. μετήρθην, *sublatus* s. *translatus sum*. Idem Prov. XXV, 1.

*ΜΕΤΑΙ'ΤΙΟΣ, *causae culpaeve particeps*, *auctor et causa rei*. Esther. VIII, 13. sec. ed. *Origen*. μεταιτίους αἱμάτων ἀθώων, ubi *vetus Arund*. simplex αἰτίους habet.

ΜΕΤΑΙ'ΧΜΙΟΝ, *medium inter duo*. מִשְׁפְּתַיִם, *duae sarcinae*. *Symm*. Iud. V, 16. μεταιχμίων, ubi alii μετεχομένων habent, alii μετεχμίων. Sed vera lectio est μεταιχμίων. *Montfauconius* male reddidit per *vicinias*. Rectius *Suidas*:

τὸ μεταξὺ τῶν δύο φαλάγγων ἐν πολέμῳ, in qua significatione usus est *Eurip. Phoen.* 1246. 1285. et 1370. *Dionys. Hal.* lib. III. p. 154. ed. *Sylb. Lex. Cyrilli MS. Brem. μεταίχμιον, μέσον.*

ΜΕΤΑΚΑΛΕ'Ω, *revoco, accerso.* הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *reverti facio. Symm.* Iob. XXXIII, 29. *μετακαλέσαι*, ad *revocandum.* – קָרָא. Hos. XI, 1. ubi pro *μετεκαλέσατο* cod. *Vat.* rectius habet *μετεκάλεσα.* Sic quoque *Arabs. Owenus* in *tr. de LXX Intt.* sect. 9. probare conatus est, LXX pro *μετεκάλεσα* potius scripsisse *ἐκάλεσα*, ut hic locus laudatur a Matth. II, 15. Ib. v. 3. 3 Esdr. I, 50. ubi in textu hebr. 2 Par. XXXVI, 15. legitur הַשְׁכֵּם וְשָׁלוֹחַ, *manicando et mittendo.*

ΜΕΤΑΚΙΝΕ'Ω, *transmoveo, dimoveo, muto.* הֵנִים Hiph. a נוּס, *fugere facio.* Deut. XXXII, 30. *μετακινήσουσι*, *in fugam vertent.* – הֵסִיג Hiph. a נָסַג, *amoveo.* Deut. XIX, 14. *μετακινεῖν ὅρια*, *transferre* terminos. – מוּט, *vacillo.* Ies. LIV, 10. – *מָרַד, *rebellis sum. Theod.* 1 Sam. XX, 30. *μετακινούντων.* Fortasse legit מנדות aut מנדדות a נָדַד. Non incommode quoque *μετακινεῖσθαι* de *rebellantibus* adhibetur, qui facile huc et illuc aut vi aut persuasionibus duci et trahi se patiuntur, et leviores aura sunt. – *נָדַד. *Theod.* Ies. XXII, 3. *μετεκινήθησαν*, h. e. *aufugerunt, vagati sunt.* – נִדָּה, *impuritas.* Esdr. IX, 11. Deduxerunt a נוּד aut נָדַד. – נוּד, *vagor. Ed. Quinta* Psalm. X, 1. – עָנָה, *humilio, deprimo. Inc.* 2 Sam. VII, 10. Hic certam speciem afflictionis pro afflictione in universum posuit seriei orationis admodum convenienter. *Herodot.* I. p. 19, 14.

**ΜΕΤΑΚΙ'ΝΗΜΑ*, *dimotio, emotio.* מָנוֹד, *commotio. Inc.* Ps. XLIII, 15. ubi est i. q. *κίνησις* apud *Symm.* et LXX. Adde *Hippocr. praedict.* p. 102.

ΜΕΤΑΚΙ'ΝΗΣΙΣ, *commotio, commutatio.* חַטָּאת, *peccatum. Aqu.* et *LXX* Zach. XIII, 1. Vbi aut respexerunt propriam notionem vocis חָטָא, *aberravit a scopo s. via*, aut חַטָּאת de *poena peccatorum* acceperunt, qualis erat *deportatio in exilium.* Vide infra s. v. *μετοίκησις.* Caeterum pro *μετακίνησις* apud *Aquil.* legendum est *ἁμαρτία.* Illud *εἰς μετακίνησιν* ex LXX in *Aquilam* mendose inductum videtur, ut recte iam iudicavit *Montfauconius.* – *מוֹט, *vacillatio, nutatio. Inc.* Ps. LIV, 23. *εἰς μετακίνησιν καὶ ταραχήν.* Duas versiones hic coaluisse, quis non videt? Verba *εἰς μετακίνησιν* pro glossa, non vero interpretatione habet *Semlerus. Inc.* Ps. LXV, 9. ubi vide *Hexapla.* – נִדָּה, *impuritas.* Esdr. IX, 11. *Ino.* Lev. XV, 19. ubi vel a נוּד aut נָדַד derivarunt, vel sensum expresserunt. Nam vox hebr. *separationem* notat, in qua fit *μετακίνησις*, s. loci aliqua mutatio. Adde *Hippocr. de insomn.* p. 379. B.

ΜΕΤΑΚΙΡΝΆΩ, permisceo, tempero, transmuto, converto. Sap. XVI, 21. *πρὸς ὅ τις ἐβούλετο μετεκιρνᾶτο*, ad quod quisque volebat convertebatur seu transtemperabatur.

ΜΕΤΑΚΛΆΩ, contero, confringo. גָּרַע Pih. *abscindo. Symm.* Ps. LXXIV, 10. *μετακλάσω.*

ΜΕΤΑΚΛΙ'ΝΩ, declino. נָטָה, *inclino, declino. Symm.* 1 Sam. VIII, 3. et Psalm. XLIII, 19. *μετεκλίθη, declinata* sunt. *Eustath.* ad Il. *α'* p. 77, 47. ubi sensu grammatico adhibetur.

ΜΕΤΑΚΟΜΙ'ΖΩ, transfero, transveho, transporto. Iudith. XI, 15.

ΜΕΤΑΛΑΜΒΆΝΩ, capio, percipio, particeps sum, intellego. הִבְרָה Hiph. *comedere facio. Symm.* 2 Sam. III, 35. *τοῦ μεταλαβεῖν*, ubi omissum est *τῆς τροφῆς*. Sap. XVIII, 9. *τῶν αὐτῶν ὁμοίως καὶ ἀγαθῶν καὶ κινδύνων μεταλήψασθαι τοὺς ἁγίους*, ut sancti eorundem similiter et bonorum et periculorum *participes fierent.* 2 Maccab. IV, 21. *μεταλαβὼν Ἀντίοχος, intellegens* Antiochus. Vide et 2 Maccab. XI, 6. XII, 5. XIII, 10. XV, 1. *Hesych. μεταλαβεῖν, μεταλαχεῖν, μετασχεῖν.*

ΜΕΤΑΛΛΑΓΗ', commutatio. *חַטָּאת, *peccatum.* LXX sec. ed. *Compl.* aut potius *Inc. Int.* Zach. XIII, 1. Vide supra s. *μετακίνησις.* – תַּמְרוּרִים plur. *obelisci, pyramides, cumuli alti. Symm.* Ierem. XXXI, 22. Vide supra s. v. *μεταβολή.*

ΜΕΤΑΛΛΆΤΤΩ, transmuto, commuto. 3 Esdr. I, 29. *μετήλλαξεν τὸν βίον ἑαυτοῦ, commutavit* vitam suam, sc. *cum morte.* In textu hebr. 2 Paral. XXXV, 24. legitur מוּת. Vide et 2 Maccab. IV, 7. V, 5. VII, 40. 2 Maccab. IV, 37. *διὰ τὴν τοῦ μετηλλαχότος* (sc. *τὸν βίον*) *σωφροσύνην*, propter *defuncti* temperantiam. *Lex. Cyrilli MS. Brem. μετηλλαχότος, μεταλλάξαντος τὸν βίον.* 2 Macc. VI, 31. *τοῦτον τὸν τρόπον μετήλλαξεν*, hunc in modum *vitam cum morte commutavit.* Vide et 2 Macc. VII, 7. 13. 2 Macc. VII, 14. *μεταλλάσσοντας ὑπ' ἀνθρώπων*, ab hominibus *occisos. Vulgatus: ab hominibus morti datos.* Sed tunc passivum ponendum fuisset. Rectius sine dubio legitur: *μεταλλάσσοντα τὰς ἀπ' ἀνθρώπων*, sc. *ἐλπίδας, deponentem atque abiicientem spes humanas.*

ΜΕΤΑΛΛΕΎΩ, metallum eruo et effodio, scrutor curiose, it. *transfero, transformo*, ut sit i. q. *μεταλλάττω.* *חָצַב, *exscindo.* Deut. VIII, 9. *ἐκ τῶν ὀρέων αὐτῆς μεταλλεύσεις χαλκὸν*, e montibus eius *metallum erues. Hesych. μεταλλεύει, ζητεῖ, ὀρύσσει, ἀνασκάπτει. Lex. Cyr. MS. Brem. μεταλλεύσει* (MS. *μεταλεύσει*), *ἐξορύξει, ἀνασκάψει.* Sap. IV, 12. *ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον*, vaga concupiscentia *transmutat (in aliam speciem transformat*, ab *ἄλλος*) mentem a malitia alienam. Vulg. *transvertit. Suidas: μεταλλεύει, μετα-*

φέρει. Ita et *Lex. Cyrilli MS. Brem.*, nisi quod pro *μεταλλεύει* male habeat *μεταλεύει*. Vide et Sap. XVI, 25. *μεταλλευομένη*, *transformata*. Vtrobique *Grabio* verbum *μεταλλοιόω* eligendum videbatur prae altero *μεταλλεύω*, quod in significatione *mutandi* usurpatum haud reperiatur.

ΜΕΤΑΛΛΟΝ, *metallum*, *fodinae*, *in quibus metalla inveniuntur*. 1 Macc. VIII, 3. *κατακρατῆσαι τῶν μετάλλων τοῦ ἀργυρίου*.

ΜΕΤΑΜΑΝΘΑΝΩ, *poenitet me*, *resipisco*. *Symm.* Iob. XXXIX, 35. ubi huic verbo nihil respondet in textu hebraico.

ΜΕΤΑΜΕΛΕΙΑ, *poenitentia*, *mutatio consilii*. נִחֻמִים plur. Hos. XI, 9. – *נָחָה, *duco*. Prov. XI, 3. ubi pro תַּנְחֵם, *ducet eos*, legerunt תַּנְחֻמִים, hoc sensu: e vita decedens iustus relinquit sui desiderium, hominumque comploratione set consolationes mutuas. Ita *Iaegerus* ad h. l. – *מָחָה, *deleo*. *Theod.* Prov. XXXI, 3. ubi pro לַמְחוֹת legerunt נֶחָמוֹת. Vide infra s. v. *ὑστεροβουλία*. *Hesych.* *μεταμέλειαν*, *μετάνοιαν*.

ΜΕΤΑΜΕΛΩ et *ΜΕΤΑΜΕΛΟΜΑΙ*, *consilium muto*, *poenitet me*, *resipisco*. אָשַׁם, *delinquo*. Zach. XI, 5. *Symm.* Hos. XIV, 1. תֶּאְשַׁם, *desolabitur*, *μεταμελέσει*, *poenitentiam aget*, quatenus nempe poenitentiam vulgo agunt homines, quando poenam peccatorum sentiunt. Sic et nos dicere solemus: *es wird dich gereuen*. Fortasse etiam תֶּאְשַׁם reddendum est: *ream se esse agnoscet*. – *דָּמַם, *sileo*. *Inc.* Ps. XXIX, 13. Vide supra sub v. *μεταγινώσκω*, et *κατανύσσω*. – *נָהַם, *gemo*. Prov. V, 11. Non opus est, ut statuamus, eos נחם legisse, nam gemitu interdum significatur poenitentia. Vide *Opuscula Crit.* p. 275. – נִחַם. Gen. VI, 7. Exod. XIII, 17. 1 Sam. XV, 35. et alibi saepius. *Al.* 1 Sam. XV, 11. *μεταμεμέλημαι*. *Gloss. in libr. I. Reg.* *μεταμμεμέλημαι* (lege: *μεταμεμέλημαι*), *ἐδοκίμασα μεταστῆσαι τὸν Σαούλ*. – עָשָׂה, *facio*. Prov. XXV, 8. *ἵνα μὴ μεταμεληθῇς ἐπ' ἐσχάτων*. Sensum bene expresserunt. Verba enim hebraica sec. *Dathium* vertenda sunt: perpende tecum, quid agas. Sir. XXXV, 19. *μὴ μεταμελοῦ*, *post factum non poenitebis*, aut: *ne poeniteat te prudenter facti*.

ΜΕΤΑΜΕΛΟΜΑΙ, idem. נִחַם Niph. 1 Sam. XV, 11. Legitur quoque pro אָשַׁם, Zach. XI, 5. sec. *Vat.* *καὶ οὐ μετεμέλοντο*, pro quo libri nonnulli vitiose habent *μετεμέλλοντο*. Vide supra *μεταμελέω*.

ΜΕΤΑΜΕΛΟΣ, proprie adiectivum *poenitens*, sed usurpatur quoque substantive, ut sit: *poenitentia*, it. *exacerbatio*. קֶצֶף, *fervor irae*. 2 Reg. III, 27. *ἐγένετο μετάμελος μέγας ἐπὶ Ἰσραὴλ*, fiebat magna *exacerbatio* in Israele. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *μετάμελος*, *παροξυσμὸς*, *ὀργή*. 3 Macc. II,

24. *οὐδαμῶς εἰς μετάμελον ἦλθεν ἐπιτιμηθεὶς*, nequaquam in *poenitentiam* venit castigatus.

ΜΕΤΑΜΟΡΦΟ'Ω, *transformo*, *formam muto.* שָׁנָה, *muto. Symm.* Ps. XXXIII, 1. *ὅτε μετεμόρφωσε τὸν τρόπον αὐτοῦ*, cum *immutasset formam* moris sui.

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥ'Ω, *demigro*, *exulo*, *secedo*, *fugio*, i. e. *emigrare* seu *exulare facio.* מוֹט, *vacillo.* Ps. LXI, 6. - נוּד, *vagor.* Ps. X, 1. *μεταναστεύου ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς στρουθίον*, *fuge* tanquam avicula in montes. *Suidas: μεταναστεύου, φεῦγε, μετοίκει. Hesych. μεταναστεύου, μετέρχου, μετοίκει, καὶ τὰ ὅμοια. Lex. Cyrilli MS. Brem. μεταναστεύου, μετοίκει, μετέρχου, ἀναχώρει.* - *נָדַד: הִתְנֹדֵד, Kal. Hithp. *Aqu.* Ies. XVI, 2. *Aqu. Theod.* Ierem. XLVIII, 27. - נָסַח, *avello.* Ps. LI, 5. *μεταναστεύσαι σε ἀπὸ σκηνώματός σου*, *exulare faciat* te ex tabernaculo tuo.

ΜΕΤΑΝΑ'ΣΤΗΣ. *profugus*, *vagus*, *exul.* נָדַד, idem. *Aqu. Theod.* Ierem. XLIX, 5. *Hesych. μετανάσται, μέτοικοι, φυγάδες.*

ΜΕΤΑΝΙ'ΣΤΑΜΑΙ, *secedo*, *fugio.* נוּעַ, *moveor.* Ps. CVIII, 9.

ΜΕΤΑΝΟΕ'Ω, *sententiam muto*, *poenitentiam ago*, *resipisco*, *poenitet me.* הֵשִׁית לֵב, *pono cor.* Prov. XXIV, 32. *ὕστερον ἐγὼ μετενόησα*, postremo ego sententiam mutabam. Sic et *Polybius* p. 927. Darium pugnare cum Alexandro voluisse testatus, addit: *ὕστερον δὲ μετανοῆσαι*, postremo autem *sententiam mutasse.* Vide *Lex. N. T. s. h. v. Iaegerus* Prov. l. l. legere mavult *κατενόησα*, quod propius accedit ad textum hebr. et seriei orationis convenientius est. - נִחַם Niph. 1 Sam. XV, 29. Ierem. IV, 28. XVIII, 8. et alibi saepius. - הִתְעַצֵּב עַל לֵב Hithp. *doleo in corde. Aqu.* Gen. VI, 6. *μετενοήθη.* - *נָסַג, *moveo*, *dimoveo. Symm.* Prov. XXIII, 10. אַל־תַּסֵּג, *ne moveas*, *μὴ μετανοήσῃς*, quod mendosum esse videtur pro *μετακινήσῃς.* - *שׁוּב מֵאָוֶן, *revertor ab impietate. Symm.* Iob. XXXVI, 10. *μετανοήσωσι.* Ponitur etiam pro simplici שׁוּב in *Ed. Quinta* Hos. VII, 10. Adde Sap. V, 5. Sir. XVII, 18. et XLVIII, 16.

ΜΕΤΑΝΟΕΙ͂Ν ΓΙ'ΝΕΤΑΙ, *poenitere fit*, i. e. *contingit.* בִּקֵּר Pih. *inquiro.* Prov. XX, 25. *μετανοεῖν γίνεται.* Recte quoad sensum. Sermo enim est de votis temere conceptis.

ΜΕΤΑ'ΝΟΙΑ, *sententiae mutatio*, *poenitentia*, *resipiscentia*, etiam *pietas.* אָשׁוּר, *gressus.* Prov. XIV, 15. Ita *Bielius Trommium* secutus. Sed, ut recte monuit ad h. l. *Iaegerus*, verba *ἔρχεται εἰς μετάνοιαν* pertinent potius ad יָבִין דַּרְכּוֹ, *perpendit gressus suos.* - שׁוּבָה. *Symm.* Ies. XXX, 15. Sap. XII, 10. *ἐδίδους τόπον μετανοίας*, dedisti locum poenitentiae. Conf. Hebr. XII, 17. et quae ad h. l. ex profanis

observant auctores laudati *Wolfio* p. 788. Sap. XII, 19. Sir. XXIV, 16. ubi Henochus dicitur ὑπόδειγμα μετανοίας (h. e. *pietatis*, *integritatis vitae*) ταῖς γενεαῖς. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μετάνοια, μεταμέλεια. *Lex. Cyrilli MS. Barocc.* μετάνοια, γνησία ἀπὸ πταίσματος ἐπὶ τὸ ἐναντίον ἀγαθὸν ἐπιστροφή.

ΜΕΤΑΞΥ', *inter*, *e medio*, *in medio*. בין, *inter*. *Aqu. Symm.* Gen. I, 4. *Aqu.* Gen. XLIX, 10. ἀπὸ μεταξὺ pro מבין, ubi post ἀπὸ supplendum est τοῦ. - מתוך, *e medio*. *Symm.* Ps. LVI, 5. - *עמק, *vallis*. *Syrus* Ierem. XXI, 13. ubi μεταξὺ respondere videtur voci העמק, quatenus *profunditatem* notat, ut בעמק legitur, quod adverbialiter interpretatus est. Sap. IV, 10. ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν μετετέθη, vivens inter peccatores translatus est. Sap. XVI, 19. μεταξὺ ὕδατος, *in medio aquae*. Vide et Sap. XVIII, 23. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μεταξὺ, ἀνὰ μέσον. Ita et inter alia exponitur apud *Hesychium*.

**ΜΕΤΑΠΑΙΔΕΥ'Ω*, *aliter erudio*, *alii me do disciplinae*. 4 Macc. II, 7. μεταπαιδεύεται.

**ΜΕΤΑΠΕΙ'ΘΩ*, *traduco in aliam sententiam*, *aliud persuadeo*. 4 Macc. XI, 25. μεταπεῖσαι τὸν λογισμὸν, rationem *flectere*. *Hesych.* μεταπεῖσασθαι, μεταπεισθῆναι.

ΜΕΤΑΠΕ'ΜΠΟΜΑΙ, *accerso*, q. *mitto post aliquem*. הגלה Hiph. *deduco*. Num XXIII, 7. - לקח, *accipio*. Gen. XXVII, 45. Vide et 2 Macc. XV, 31.

ΜΕΤΑΠΙ'ΠΤΩ, *decido*, *devolvor*, *diffundor*, *dilabor*, *mutor in peius vel melius*. פשה, *expando me*. Levit. XIII, 5. 6. 7. 8. ubi vide *Hexapla*. Adde Esth. VII, 1. Lev. XIII, 5. *Vulgatus* per *crescere* interpretatus est. 3 Macc. III, 10. μεταπεσεῖσθαι ταῦτα ὑπελάμβανον, h. e. sperabant mutationem in melius. *Phavorinus*: μεταπεσεῖσθαι, μεταβληθῆναι. Hinc substantivum μετάπτωσις *mutationem in utramque partem* notat. Exempla habet *Stephanus in Thes. l. gr.* T. III. p. 519. et *Abreschius* in *Dilucidatt. Thucyd.* p. 424.

ΜΕ'ΤΑΡΣΙΣ, *translatio*, *commutatio*. עתיק, *vetus*. *Aqu.* Ies. XXIII, 18. ἐμπόριον αὐτοῖς τοῦ φαγεῖν εἰς πλησμονὴν, εἰς ἔσθησιν μετάρσεως, erit emporium eius, ut edant ad satietatem, et *mutatoriis* vestiantur. Scilicet עתק habet quoque notionem *transferendi*. Vide *Drusium* in *Fragm. vett. Intt. GG.* p. 418. et supra s. μεταίρω.

ΜΕΤΑΣΚΕΥΑ'ΖΩ, *transmuto*. כסיל, *Orion*, nomen stellae fixae. Amos. V, 8. sec. *Compl.* μετασκευάζων. Videtur hic incertus interpres legisse והכשיל, *et ad corruendum impellit*. Aut potius ignorans, quid sit כסיל et כימה, substituit, quod primum, ad seriem orationis non ineptum, in mentem veniebat, ac sua posuit pro hebraicis. *Drusio* in *Fragm. vett. Intt. GG.* ad h. l. כסיל a *mutabilitate* appellatum videtur.

ΜΕΤΑΣΤΡΕ΄ΦΩ, *converto*, *commuto*. הָפַךְ, idem. 1 Sam. X, 9. *μετέστρεψεν αὐτῷ ὁ θεὸς καρδίαν ἄλλην*, *convertit* illi Deus cor eius in aliud. Hos. XI, 9. *μετεστράφη ἡ καρδία μου*, *commutabatur* cor meum. Soph. III, 10. *μεταστρέψω ἐπὶ λαοὺς γλῶσσαν*, *commutabo* super populos linguam. Adde *Symm.* Psalm. XXXI, 4. – סָבַב: הֵסֵב, Kal et Hiph. 2 Paral. XXXVI, 4. Ier. VI, 12. XXI, 4. Adde *Aqu.* Exod. XXVIII, 11. *Symm.* 1 Sam. XXII, 18. – עִוָּה Pih. *perverto*. *Symm.* Iob. VIII, 13. *μεταστρέψεται*. – שׁוֹבֵב Pih. a שׁוּב, *redire facio*. *Aqu.* Ps. LIX, 5. ubi *μεταστρέφειν* notat *iubere aliquem sedes suas mutare*, *migrare*, *oberrare facere*, et *Symm.* *περιάγειν* habet. 3 Esdr. VII, 15. *μετέστρεψε τὴν βουλήν*. Sir. XI, 31. XXXIX, 28. 1 Macc. IX, 41.

ΜΕΤΑΣΤΡΟΦΗ΄, *conversio*, *commutatio*. נְסִבָּה, *occasio*, *causa*, q. d. *conversio rerum*, a סָבַב, *vertere* seu *convertere se in alteram partem*. 2 Par. X, 15. – סִבָּה, idem. 1 Reg. XII, 15. Nonnulli Intt. *μεταστροφὴν* utrobique *aversionem* vertere malunt.

ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙ΄ΖΩ, *transformo*. הִתְחַפֵּשׂ Hithp. *muto me*. *Symm.* 1 Sam. XXVIII, 8. *μετεσχημάτισεν ἑαυτόν*. *Vulg.* *mutavit habitum suum*. *Cod. Reg.* et *Coisl.* 2. habent *μετεσχηματίσατο ἑαυτόν*. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *μετασχηματίσει*, *μεταλλάξει*, *μεταμορφώσει*. Adde 4 Macc. IX, 22.

ΜΕΤΑΤΙ΄ΘΗΜΙ, *transpono*, *transfero*, et metaphorice, *in aliam sententiam traduco*, *persuadeo*, *ut quis alias partes sequatur*. גָּלָה: הִגְלָה, Kal et Hiph. Ierem. LII, 25. 26. 29. *Inc.* Ierem. XXV, 26. – הֵסִיג Hiph. a נָסַג, *amoveo*. Deut. XXVII, 17. Hos. V, 16. – הִסִּיעַ Hiph. a נָסַע. *Aqu.* Coh. X, 9. *μετατιθῶν*, *transponens*. – הֵסִית Hiph. a סוּת *incito*. 1 Reg. XXI, 25. ubi pro *μετέθηκεν* alii *μετέστησεν* habent, h. e. transtulit illum, sc. *a cultu veri Dei ad idololatriam*. – הִפְלִיא Hiph. *mirifice ago*. Ies. XXIX, 14. – הַפְלֵא וָפֶלֶא, *mirifice agendo et mirabile*. Ies. XXIX, 14. – לָקַח, *accipio*. Gen. V, 24. *ὅτι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός*, *transtulit* illum Deus. Sermo ibi est de *raptu Henochi*, coll. 2 Reg. II, 3. et Hebr. XI, 5. – מוּט, *dimoveor*. Ps. XLV, 2. – *נָטָה. Ps. XLIII, 19. ubi pro *μετεκλίθη* apud *Symmachum* unus codex a *Montf.* inspectus habet *μετετέθη*, quod mihi alius interpretis esse videtur. – שׁוּב, *revertor*. Ies. XXIX, 17. Sap. IV, 10. *ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν μετετέθη*, vivus ex medio scelestorum *inter coelestes translatus est*, coll. v. 11. ubi de eodem dicitur *ἡρπάγη*. In eadem significatione legitur quoque Sir. XLIV, 16. ubi *μετετέθη* vertendum est: *praemature a Deo e vita raptus est:* ubi *Vulgatus* habet: *translatus est in paradisum*. Sir. VI, 10. *ἔστι φίλος μετατιθέμενος εἰς ἔχθραν*, est amicus, qui *convertitur* in inimicum. Nam pro *ἔχθραν* legere mallem *ἐχθρόν*. 2 Macc. VII, 24. *μεταθέμενον ἀπὸ τῶν πατρίων*, *translatum* a patriis legibus.

Conf. Gal. I, 6. et ad h. l. *Wolfium* p. 509. 3 Maccab. I, 34. *τὴν ὁρμὴν τοῦ κακῶς ἐπιβαλλομένου μεταθεῖναι*, impetum male seu vehementer irruentis *avertere*. Confer ad h. l. *Syrum*.

***ΜΕΤΑΤΡΕ'ΠΩ**, *deflecto*, *converto*. 4 Macc. VI, 5. *κατ' οὐδένα τρόπον μετετρέπετο*, de sententia minime *dimovebatur*.

ΜΕΤΑΦΕ'ΡΩ, *transfero*, *traduco*. סָבַב, *circumdo*. 1 Par. XIII, 3. Vox hebraica habet h. l. *transferendi* notionem. – שָׁבָה, *captivum duco*. 1 Reg. VIII, 47. 3 Esdr. II, 10. vasa sacra, quae Nabuchdonosor *μετήνεγκε*, *secum abstulit*, (quod factum erat *translatione* seu *traductione* in terram suam.) ubi hebr. הוֹצִיא Esdr. I, 7. respondet. 4 Esdr. IV, 48. *μεταφέρειν*, *transferre*, *adducere*, *asportare*, ubi *Ioseph. A. I.* XI, 3. p. 553. usus est verbo *κατακομίζειν*.

ΜΕΤΑΦΟΡΑ', *translatio*. הַבְהַב, *donum*. *Theod.* Hos. VIII, 13. *θυσίας μεταφορῶν*, h. e. sacrificia, *quae ex rapina colligunt*, ut legitur in paraphrasi *Ionath*. Nonnulli *oblationis* notionem h. l. subiicere malunt.

ΜΕΤΑ'ΦΡΑΣΙΣ, *translatio*, *interpretatio*. 2 Maccab. II, 32. *μετάφρασιν ποιούμενος*, *qui translationem dictionis facit*. *Baduellus: qui orationem immutat*, *atque ex summa copia in compendium contrahit*. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *μετάφρασις*, *ἑρμηνείας ἀλλοίωσις*, *τὴν αὐτὴν διάνοιαν φυλάττουσα*.

ΜΕΤΑ'ΦΡΕΝΟΝ, *interscapulium*, *dorsi pars*, *cui renes adiacent*. אֶבְרָה, *ala*, *penna*. Ps. LXVII, 14. XC, 4. Deut. XXXII, 11. *Vulg. posteriora dorsi eius*. *Hieronymus: posteriora eius*. Iudice *Montf.* ad Ps. LXVII, 14. legerunt אחרניה. Sed mihi sensum expressisse videntur. – *בַּר, *corpus*. Ies. LI, 23. sec. *Alex.* et *M.* Sed cod. *Vat.* habet *τὰ μέσα*. Vide *Hexapla*. – עֹרֶף, *cervix*. *Hebr. Int.* Gen. XLIX, 8. *μετάφρενα*. *Gloss. MS. in Cant. Script.* *μεταφρένων*, *μεταξὺ τῶν δύο ὤμων*. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *μετάφρενον*, *ὁ μεταξὺ τῶν ὤμων τόπος*. *Phavorinus: μετάφρενον λέγεται τὸ ἀπ' αὐχένος ἕως ὀσφύος*. Idem: *μετάφρενον*, *τὰ νῶτα*, *ὅτι ἐξόπισθεν τῶν φρενῶν κεῖται*.

ΜΕΤΑΦΥΤΕΥ'Ω, *transplanto* vel *plantatum alio transfero*. *Theophr. hist. plant.* II, 18. שָׁתַל, *planto*. *Οἱ λοιποὶ* Ps. XCI, 13. *μεταφυτευθέντες*. *Aqu.* Ps. I, 1. *μεταπεφυτευμένον*, *transplantatum*. Suspecta mihi est haec vox in *Aquilae* reliquiis. Scribendum fortasse *πεφυτευμένον*, aut statuendum, praepositionem *μετὰ* in hoc composito otiosam esse, ut in vocibus *μεταδίδωμι*, *μετακινέω* et aliis.

ΜΕΤΑΧΑΒΙ'Μ. Ipsa vox hebr. מִתְחַבְּאִים (part. plur. Hithp.), *latitantes*. *Al.* 1 Par. XXI, 20. In nonnullis codd. mendose *μεθ' ἀχαβὶν* legitur.

ΜΕΤΑΧΡΟ'Ω, *cutem muto*. הָפַךְ, *muto, converto*. *Symm.* Lev. XIII, 13. *μετεχρώθη*.

ΜΕΤΕ'ΠΕΙΤΑ, *postea*. Judith. IX, 7. *Gloss. Brem.* *μετέπειτα*, *μετὰ ταῦτα*. Adde Addit. Esth. XIII, 4. *εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον*, pro quo *Xenoph. Cyr.* I, 5, 7. dixit *εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον*.

ΜΕΤΕ'ΡΧΟΜΑΙ, *accedo*, *adeo*, *insequor*. סָבַב, *circumeo*. 1 Sam. V, 8. *μετελθέτω κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ πρὸς ἡμᾶς*, *accedat* (aut potius: *transferatur*) arca Dei Israel ad nos. Ib. v. 9. Sap. XIV, 30. *ἀμφότερα δὲ αὐτοὺς μετελεύσεται τὰ δίκαια*, iuxta ambo, sc. peccata, iustae poenae eos *assequentur*. Sic *Aelianus V. H.* VI. c. 10. *μετῆλθε δὲ ἄρα αὐτὸν ἡ ἐκ τοῦ νόμου νέμεσις*, *assecuta* vero *est* ipsum legis istius divina ultio. Conf. *Phavorinum* in *μετελεύσομαι*. 1 Macc. XV, 4. *βούλομαι δὲ ἐκβῆναι κατὰ τὴν χώραν*, *ὅπως μετέλθω τοὺς κατεφθαρκότας τὴν χώραν ἡμῶν*, ubi *μετέρχεσθαι* vel est *impetum hostilem facere*, ut interpretatus est *Syrus*, vel *ulcisci*, *poenam sumere ab aliquo*. (Vide 4 Macc. X, 21.) *Vulg. ut ulciscar in eos*. In priore notione legitur apud *Homerum Odyss.* VI, 132. *βουσὶ μετέρχεται*, *ἢ οἴεσσιν*. Ita enim ex auctoritate Codd. in Homero legendum est, non autem *ἐπέρχεται* ab *Ernestio* in textum receptum, quod merum glossema sapit. *Hesych.* *μετέρχεται*, *ἀποδίδωσι*. Idem: *μετέρχομαι*, *ἐπεισέρχομαι*. *Phavorinus*: *μετέρχομαι*, *τὸ τιμωροῦμαι* – *μετέρχεται ἀντὶ τοῦ κολάζει*. *Ἀφθόνιος*· *καὶ τὰ μὲν ἁμαρτήματα τῶν παίδων μετέρχονται*.

ΜΕΤΕ'ΧΩ, *participo*, *particeps sum*. אָרַב, *insidior*. Prov. I, 18. *οἱ φόνου μετέχοντες*. Ex Arabismo, ubi أرب *nectere*, *connectere*, et deinde *participem fieri* notat, unde v. 11. per *κοινωνεῖν* transtulerunt. – *אָח, *cum*. Prov. V, 17. *μηδεὶς ἀλλότριος μετασχέτω σοι*. *Vetus Itala*: *nemo alienus particeps sit tibi*; ubi post *σοι* omissum videtur *αὐτῶν*. Caeterum bene sensum expresserunt. – חָבַר Pih. *consocio*. *Aqu.* Ps. XCIII, 20. *μεθέξει*. – מִשְׁפְּתַיִם, *duae sarcinae*. *Symm.* Iud. V, 16. *μετεχομένων*, ubi sine dubio *μεταιχμίων* legendum est, quod vide supra. *Hieronymus* transtulit *viciniarum*. – *שָׁלַח יָד, *mitto manum*. *Inc.* Exod. XXII, 11. 3 Esdr. V, 40. ubi de cibis sermo est, et *edere* notat, ac hebr. אָכַל respondet Esdr. II, 6. 3 Esdr. VIII, 70. *μετέχειν ἀνομίας*, *socium esse sceleris*, ubi in hebr. Esdr. IX, 2. legitur יַד הָיְתָה בַּמַּעַל, *manus fuit in praevaricatione*. Sap. XVI, 3. *καὶ ξένης μετάσχωσι γεύσεως*, peregrini cibi *fierent participes*. Sap. XIX, 16. *τοὺς ἤδη τῶν αὐτῶν μετεσχηκότας δικαίων*, iurium civitatis eorum *participes factos*. 2 Macc. V, 10. *οὔτε πατρῴου τάφου μετέσχε*, neque paterni sepulcri *fiebat particeps*. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *μετέσχεν*, *ἐκοινώνησεν*, *μετέλαβεν*.

ΜΕΤΕΩΡΕ'Ω, *sublimem ago*, *sublevo*. הֵסִיעַ Hiph. a נָסַע. *Symm.* Cohel. X, 9. *μετεωρῶν*.

ΜΕΤΕΩΡΙ'ΖΩ, *in sublime tollo*, *exalto*. הִגְבִּיהַּ : גָּבַהּ, Kal et Hiph. Ies. LII, 13. *μετεωρισθήσεται σφόδρα*, h. e. magnam *consequetur gloriam*. Abd. v. 4. *ἐὰν μετεωρισθῇς ὡς ἀετός*. Adde *Aqu.* Ies. VII, 11. – נִשָּׂא. Mich. IV, 1. *μετεωρισθήσεται ὑπεράνω τῶν βουνῶν*, *exaltabitur* super colles. *Gloss. MS. in Proph.* *μετεωρισθήσονται*, *ὑψωθήσονται*. Ita etiam apud *Hesychium*. – רוּם. Ps. CXXX, 1. *οὐδὲ ἐμετεωρίσθησαν οἱ ὀφθαλμοί μου*, *neque elati sunt oculi mei*, s. *non supercilia tollo*. Ezech. X, 16. 17. 19. 2 Macc. V, 17. *ἐμετεωρίζετο τὴν διάνοιαν*, *animo se efferebat*, *mente elatus erat*. Vide et 2 Maccab. VII, 35. 3 Maccab. VI, 5. Sanherib *μετεωρισθεὶς ἐπὶ τὴν ἁγίαν πόλιν*, *vano fastu inflatus insurgens* adversus sanctam urbem. Confer *Lex. N. T.* s. h. v.

ΜΕΤΕΩΡΙΣΜΟ'Σ, *elevatio in sublime*, (et pr. de *fluctibus maris intumescentibus* dicitur) metaphorice *elatio animi*, *superbia*. גֹּבַהּ, idem. *Symm.* Ps. X, 4. *κατὰ μετεωρισμὸν θυμοῦ αὐτοῦ οὐ μὴ ἐκζητήσῃ*, *habet*, *quae eius elatio animi est*, *nihil pensi*. Conf. ad h. l. *Fischeri Clav.* p. 66. *Inc.* sec. *Catenam PP. GG.* p. 185. **ibi habet: *κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ μετεωρισμοῦ αὐτοῦ*,** ubi *μετεωρισμὸς* responderet hebr. אַף, *ira*. – מִשְׁבָּר, *fluctus*. Ps. XCII, 6. *θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσσης*, mirabiles *elevationes* maris: ubi *μετεωρισμοὶ* sunt *fluctus marini*, quia ad coelum usque elevari videntur, aut navigia extollunt. Adde Ion. II, 4. Ps. XLI, 10. LXXXVII, 7. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *μετεωρισμοὶ*, *ἀναβασμοί*, *ἐμπάρσεις* (lege *ἀναβαθμοὶ*, *ἐπάρσεις*), *ῥεμβασμοί*. Sirac. XXIII, 4. *μετεωρισμὸν ὀφθαλμῶν μὴ δῷς μοι*, *elationem* (*Vulg.* vertit *extollentiam*) oculorum ne des mihi. Elatio oculorum est superbia, quae se prodit per oculos elatos et fastuosos. Vide ad h. l. *Syrum.* (*Bretschneiderus* h. l. explicare mavult de *libidinosa oculorum agitatione* propter sequentia, coll. XXVI, 9. Vide quoque *Spicil.* meum II, p. 127.) Vide et Sir. XXVI, 10. 2 Macc. V, 21. *διὰ τὸν μετεωρισμὸν καρδίας*, propter *elationem* animi. *Suidas: μετεωρισμὸς*, *ἡ ὑπερηφανία*. Conf. *Spanhem.* ad *Iulian.* p. 229.

ΜΕΤΕ'ΩΡΟΣ, *sublimis*, *elatus*, *erectus*. גָּבֹהַּ, idem. Ies. V, 15. *οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ μετέωροι*, oculi *elati*. *Inc.* Psalm. CXXXVII, 6. *Aqu. Symm. Theod.* Ies. X, 33. – *מְמַשֵּׁךְ, *tractus*. Ies. XVIII, 2. 7. *ἔθνος μετέωρον*. Legerunt fortasse מֹשֵׁל, *dominator*, *potens*, ab arab. مسل, *posse*, *dominari*, coll. vers. *Arab.* Prov. XVII, 2. – *מַר, *amarus*. Ezech. III, 14. Forte legerunt רָם vel מָרוֹם. – מָרוֹם, *altitudo*. Ez. XVII, 23. *ἐν ὄρει μετεώρῳ*, in monte sublimi. *Gloss. MS. in Ezech.* *μετεώρῳ*, *κρεμαστῷ*. – נִשָּׂא part. Niph. *elatus*. Ies. II,

15. XXX, 25. LVII, 7. - *רָם. 2 Sam. XXII, 28. ubi *μετέωρος* de *superbo* dicitur. Conf. ibi *Hex.* - הַל אָבִיב, *tumulus aristarum virentium.* Est nomen regionis in Mesopotamia prope Euphratem. Ezech. III, 15. *εἰσῆλθον εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν μετέωρος.* Deduxerunt a תָּלָה, *suspendere*, aut a תָּלַל, *exaggeravit, accumulavit*, unde תֵּל, *agger, tumulus.* Sed lectio ipsa mihi adhuc suspecta est, ac post *μετέωρος* aliquid excidisse videtur, quod *τῷ* אָבִיב respondeat.

ΜΕΤΕ'ΩΡΟΝ, neutrum, *sublime, summitas.* אָמִיר, *ramus summus.* Ies. XVII, 6. *ἐπ' ἄκρου μετεώρου*: ubi *μετέωρον* est *ramus altus et excelsus*, nisi post *μετεώρου* cum *Bielio* supplere malis *κλάδου.* Chald. אמירא, *ora, fimbria.* Arab. أمير, *princeps.* - עִלִּית foem. *superius.* Iud. I, 15. *λύτρωσιν μετεώρων*, redemtionem *agrorum sublimium*, ubi *Bielius* supplere mavult *χωρῶν.* - רָאמוֹת plur. *gemmae pretiosae.* Iob. XXVIII, 18. *μετέωρα καὶ γάβις οὐ μνησθήσεται*, excelsa et eminentia non memorabuntur. Hic legerunt רָמוֹת. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *μετέωρα, τὰ ἐν οὐρανῷ καὶ αἰθέρι, ὡς ἥλιος, οὐρανὸς καὶ αἰθήρ.* Sir. XXII, 19. XXXVII, 18. *ἐπὶ μετεώρου*, in *monte sublimi.* *Gloss. MS. in Proph.* *μετεώρου, ὑψηλοῦ τόπου.*

ΕΙ'Σ ΤΟ' ΜΕΤΕ'ΩΡΟΝ, in sublime. לְמַעְלָה, *superne.* Ierem. XXXI, 35.

ΜΕΤΕΩΡΟ'ΤΑΤΟΣ, superl. *maxime sublimis.* גֹּבַהּ, *altitudo. Al.* Iob. XI, 8. Ita *Bielius.* Sed expungendus est hic articulus, eiusque loco substituendum est:

**ΜΕΤΕΩΡΟ'ΤΗΣ, altitudo, sublimitas.* גֹּבַהּ, *altitudo. Inc.* Iob. XI, 8. Ita enim legitur in Hexaplis sine ulla varietate lectionis: *Ἄλλος· μετεωρότητας οὐρανοῦ τις κατεργάσῃ.* Caeterum legendum videtur: *μετεωρότητας* (vel *μετεωρότητες*) *οὐρανοῦ, τί κατεργάσῃ;*

ΜΕΤΟΙΚΕΣΙ'Α. transportatio, demigratio, exilium. גּוֹלָה, idem. 2 Reg. XXIV, 26. *ἤγαγεν αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυλῶνος μετοικεσίαν εἰς Βαβυλῶνα*, ubi vel ante *μετοικεσίαν* supplendum est cum *Bielio εἰς*, hoc sensu: ducebat illos rex Babylonis in exilium Babylonem, vel *μετοικεσίαν* positum est pro *μετοίκους.* Conf. *Lex. N. T.* s. *διασπορά.* Ezech. XII, 11. *ἐν μετοικεσίᾳ καὶ αἰχμαλωσίᾳ πορεύσονται*, in *exilium* et captivitatem ibunt. *Inc.* Ier. XXIX, 19. *ἀκούσατε τὸν λόγον πᾶσα ἡ μετοικεσία*, audite verbum *omnes, qui demigrastis, vel in exilio vivitis.* - גְּלוֹת infin. Iud. XVIII, 30. *ἕως τῆς ἡμέρας τῆς μετοικεσίας τῆς γῆς.* usque ad diem *demigrationis* terrae. - גָּלוּת. Abd. v. 20. Nah. III, 10. *Aqu. Symm. Theod.* Ierem. I, 3. - מִשְׁבַּתִּים plur. *cessationes.* Thren. I, 8. *ἐγέλασαν ἐπὶ μετοικεσίᾳ αὐτῆς*, riserunt super *exilio* eius. Legerunt מִשְׁבָּה a rad. שָׁבָה.

METOIKE'Ω, transmigrare s. demigrare facio. הִגְלָה Hiph. 1 Par. V, 26. Ierem. XX, 4. – *גָּרַשׁ. LXX sec. *Hex.* Iud. II, 3. ubi etiam עִיר, quod ob אוֹתָם facile excidere potuit, legisse videntur. Habent enim *προσθήσω μετοικῆσαι.*

**METOI'KHΣIΣ, i. q. μετοικεσία et μετοικία.* חַטָּאת, *peccatum* et *poena peccati.* Zach. XIII, 1. sec. cod. *Barber. εἰς τὴν μετοίκησιν.* Sc. deportatio in exilium erat poena peccatorum.

METOIKI'A, demigratio, exilium. גַּל, *cumulus.* Ier. IX, 11. *εἰς μετοικίαν.* Acceperunt vocem גַּלִּים, quasi esset a גָּלָה, *abire in captivitatem*, et legissent גֹּלִים, *migrantium in captivitatem.* – *גְּלוֹת infin. *Inc.* 1 Par. VI, 15. ubi pro *ἐν τῇ μετοικίᾳ* legere mallem *ἐν τῇ μετοικεσίᾳ*, quia alias plane non differret a versione LXX, a qua tamen in nota hexaplari diserte distinguitur. – מָגוֹר, *formido.* Ierem. XX, 4. Legerunt מָגוּר, *commoratio.* – שֹׁבֵה, *captivans.* 1 Reg. VIII, 47. *ἐν τῇ γῇ μετοικίας αὐτῶν.* Legerunt שְׁבִי, *captivitas.* *Hesych. μετοικίας, παροικίας, αἰχμαλωσίας.*

METOIKI'ZΩ, demigrare facio. הִגְלָה ;גָּלָה, Kal et Hiph. 2 Sam. XV, 19. 1 Par. V, 6. Thren. I, 4. et alibi. – הֵנֵד Hiph. a נָדַד, *fugo.* Iob. XVIII, 19. – שָׁבָה, *captivum duco.* *Al.* 1 Reg. VIII, 47. *μετῳκίσθησαν.*

ME'TOIKOΣ, demigrans, principis iussu in alium locum poenae causa migrare coactus, peregrinans, advena, inquilinus. מָגוֹר, *formido.* *Theod. et LXX* Ier. XX, 3. Forte legerunt מָגוּר, *commoratio, habitatio.* *Glossae: Μέτοικος, advena.* *Harpocration: μέτοικος μέν ἐστι ὁ ἐξ ἑτέρας πόλεως μετοικῶν ἐν ἑτέρᾳ, καὶ μὴ πρὸς ὀλίγον, ὡς ξένος ἐπιδημῶν, ἀλλὰ τὴν οἴκησιν αὐτόθι κατακτησάμενος.* Conf. *Perizon.* ad *Aelian. V. H.* VI, 1.

**METOYΣI'A, communio, consortium.* 4 Macc. II, 1. *πρὸς τὴν τοῦ κάλλους μετουσίαν.* *Photius Lex. μετουσία, κοινωνία.*

METOXETEY'Ω, derivo (aquam) per canales. עָשָׂה מִקְוָה, *facio lacum.* *Symm.* Ies. XXII, 11. *μετοχετεύσαντες.* Adde 4 Macc. I, 29. *Photius Lex. μετοχετεύειν, μετακομίζειν.* *Hesychius: μετοχετεύσας, μεταγαγών,* ubi vide Intt.

METOXH', participatio, communio. חֻבְּרָה part. Pyh. foem. *coniuncta.* Ps. CXXI, 2. *ὡς πόλις, ἧς ἡ μετοχὴ αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτό*, tanquam civitas, cuius *communio* in eodem loco. Legerunt שֶׁחֶבְרָהּ a nomine חֶבֶר, *consociatio, participatio.* Apud *Suidam* ad h. l. ex *Theodoreto μετοχὴ* exponitur *ἡ περίβολος, ambitus.* In cod. *Alex.* legitur *οἱ μέτοχοι.* – חֶבֶר, *societae.* *Aqu.* Hos. VI, 9. *Hesych. μετοχή, κοινωνία, σχέσις.*

ME'TOXOΣ, particeps, socius, consors. בֹּחֵר part. *eligens.* 1 Sam. XX, 30. Non hic legerunt חָבֵר, ut *Bielius* ac *Trommius* statuerunt, sed בָּחַר est h. l. *eligere sibi aliquem*

socium, seu: *in societatem recipere*, ut adeo sensum expresserint. - חָבַר, *socius*. Psalm. XLIV, 9. *Aqu. Theod.* et LXX Psalm. CXVIII, 63. Cohel. IV, 10. Conf. Luc. V, 7. - חִבּוּר part. Pah. Hos. IV, 18. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μέτοχοι, κοινωνοί.

ΜΕΤΡΕ'Ω, *metior*. מָדַד, idem. Exod. XVI, 18. Num. XXXV, 5. Ruth. III, 15. - מְנָה chald. *numero*. Dan. V, 28. Sap. IV, 8. honor senectutis non ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται, non numero annorum *aestimatur* s. *computatur*, coll. 2 Cor. X, 12. *Demosth.* p. 314. 24. τῇ γαστρὶ μετροῦντες καὶ τοῖς αἰσχίστοις τὴν εὐδαιμονίαν.

ΜΕΤΡΗΤΗ'Σ, *metreta*, *mensura liquidorum*, *amphora Attica*, ἀπὸ τοῦ μετρεῖν. בַּת, *bathus*. 2 Par. IV, 5. *Scholiastes Nicandri*: ὁ μετρητὴς ἔχει ξέστας ἑβδομήκοντα δύο. Idem asserunt *Epiphanius* et *Galenus* de *Pond.* et *Mens.* aliique. Et eandem mensuram τῷ בַּת, cui μετρητὴς l. c. apud LXX respondet, dat *Iosephus A. I.* VIII, 2. ὁ δὲ βάδος δύναται χωρῆσαι ξέστας ἑβδομήκοντα καὶ δύο. - סְאָה, *seah*, *satum*. 1 Reg. XVIII, 32. - פּוּרָה, *torcular*. Hagg. II, 17. Vox hebr. ab Intt. ibi recte per *amphoram* exponitur. Vide et 3 Esdr. VIII, 22. Drac. v. 3. et *Lex. N. T. s. h. v.*

ΜΕΤΡΙΑ'ΖΩ, *modicus sum*, *moderatum me gero et praebeo*, *moderate sentio*, *aegroto*. חָלָה, *aegroto*. Nehem. II, 2. διὰ τί τὸ πρόσωπόν σου πονηρὸν, καὶ οὐκ εἶ μετριάζων (*Compl.* ἀῤῥωστῶν); quare vultus tuus male se habet, et tamen non *es aegrotans?* Sic *Menandum* verbo hoc ἐπὶ τοῦ ἀσθενεῖν, pro *imbecillum esse*, vel, ut etiam reddi potest, *aegrotare*, usum esse, contra classicorum tamen consuetudinem, docet *Phrynichus*, qui etiam antiquos ἐπὶ τοῦ τὰ συμβαίνοντα μετρίως φέρειν illud adhibuisse tradit. Eadem inde repetit *Phavorinus* in v. μετριάζειν. Vide quoque *Sturz.* de *dial. Maced.* p. 183. sequ.

ΜΕ'ΤΡΙΟΣ, *mediocris*, *moderatus*, *modum non excepens*. Sir. XXXI, 22. ἐν ἐντέρῳ μετρίῳ, in intestino *modice impleto*; nisi legere malis μετρίου, *temperantis*.

ΜΕΤΡΙ'ΩΣ, *mediocriter*, *parum*. 2 Macc. XV, 39. εὐτελῶς καὶ μετρίως.

ΜΕ'ΤΡΟΝ, *mensura*, speciatim *satum*. אֵיפָה, *epha*. Exod. XVI, 36. τῶν τριῶν μέτρων, h. e. *satorum*. Levit. XIX, 36. Deut. XXV, 14. 15. et alibi. - אַמָּה, *cubitus*. Ezech. XLVII, 3. - בַּת, *bathus*. 2 Par. II, 10. - מַד. Iob XI, 9. - מִדָּה. Exod. XXVI, 2. 8. XXXVI, 8. 15. Levit. XIX, 35 et alibi saepissime. Adde *Symm.* Iob. XXVIII, 25. *Aqu. Theod.* Ezech. XL, 3. - מְמַדִּים plur. Iob. XXXVIII, 5. - מַרְאָה, *aspectus*. Ezech. XLII, 11. κατὰ τὰ μέτρα. Non male quoad sensum. - *מִשְׂרָה, *principatus*. *Aqu.* Ies. IX, 6. Legisse videtur מְשׂוּרָה, *mensura*. Vide ad h. l. *Montf.* Nonnulli sta-

tuunt, *Aquilam* h. l. vocis hebr. sonum expressisse. - מְשׂוּרָה, *mensura*. Ezech. IV, 11. 16. - סְאָה, *seah*, *satum*. Genes. XVIII, 6. (ubi pro *τρία μέτρα Aqu.* et *Symm.* *τρία σάτα* posuerunt.) 2 Reg. VII, 1. 16. 18. Huc pertinet etiam locus Ies. XXVII, 8. ubi *Theodot.* hebr. בְּסַאסְּאָה, divisim nempe hanc vocem legens, transtulit: *ἐν μέτρῳ μέτρον*. *Vulg. in mensura contra mensuram.* - קַו: קָו, *amussis.* 2 Reg. XXI, 13. Ies. XLIV, 13. Thren. II, 8. et alibi. Adde *Aqu. Theodot.* Ies. XXVIII, 7. - *שֶׂרֶד, *filum tinctum*, speciatim *filum mensorium, amussis. Aqu.* Ies. XLIV, 13. - שָׁלִישׁ, *triental.* Ps. LXXIX, 6. Praeterea legitur apud *Inc.* Iob. XXXVI, 28. ubi *μέτρον* notat *certum et quasi demensum tempus*, eique nihil respondet in textu hebr. Sap. XI, 21. *πάντα μέτρῳ καὶ ἀριθμῷ διέταξας.* Sirac. I, 12. ubi vera lectio est *ἐν μήτρᾳ*, quae quia absona videbatur, aliquis reposuit *ἐν μέτρῳ*, *in mensura*, h. e. h. l. *copiose*, *largiter*.

*ΜΕ'ΤΡΩΝ ΣΧΗ'ΜΑΤΑ ΚΑΙ' 'ΕΠΙΘΗ'ΜΑΤΑ, *mensurarum species et appositiones.* Reperiuntur haec verba tanquam versio *Symm.* in *Hex.* Cohel. II, 8. pro hebr. שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת, *captivam et captivas*, ubi vid. *Montf.*

ΜΕ'ΤΡΩι ΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *mensura accipio.* כָּרָה, *emo.* Deut. II, 6.

ΜΕ'ΤΩΠΟΝ, *frons.* מֵצַח, idem. Exod. XXVIII, 33. 1 Sam. XVII, 49. Ezech. IX, 4. et alibi. Adde *Aqu. Symm.* Ezech. III, 7. - אֶל־מוּל, *e regione. Inc.* Exod. XXVIII, 25. *ἐπὶ τὸ μέτωπον.* Sed ibi non tam *τῷ* אֶל־מוּל, quam formulae אֶל־מוּל פָּנָיו, h. e. *in parte anteriori*, respondet et addita vox *αὐτῶν* latet in affixo.

ΜΕ'ΧΡΙ, *usque.* עֲדֵי constr. ex עַד. Iob. XXXII, 12. - עַד עֵת, *usque ad tempus.* Psalm. CIV, 18. 2 Maccab. XIII, 14. *ἀγωνίσασθαι μέχρι θανάτου*, certare usque ad mortem. Similiter alii loquuntur. Vide *Wolfium* ad Hebr. XII, 4. p. 780.

*ΜΕ'ΧΡΙΣ ΟΥ'. כָּל־עוֹד, *omni tempore. Symm.* Iob. XXVII, 3. *Vulg. donec.*

ΜΕ'ΧΡΙ ΤΙΝΟ'Σ, *usque quo.* עַד אָן, *usque quo.* Iob. VIII, 2. - עַד אָנָה, *usque quo.* Iob. XVIII, 2. - *עוֹדְךָ, *adhuc tu.* Iob. II, 9.

ΜΕ'ΧΡΙ ΤΟΥ'ΤΟΥ, *usque huc.* עַד פֹּה, *huc usque.* Iob. XXXVIII, 11.

ΜΕΧΩΝΩ'Θ. Ipsa vox hebr. מְכוֹנוֹת, *bases.* 1 Reg VII, 27. et 2 Reg. XVI, 17. *Gloss. in libr. IV Reg.* et *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *μεχωνὼθ*, *βάσεις.* In cod. *Fabric.* vitiose legitur *βάσις.*

ΜΗ', *non*, *nonne*, *num.* *אָוֶן, *vanitas.* Hos. XII, 12. Non legerunt אָוֶן, sed אַיִן quoque *vanitatem* s. *nihil* notat. - *אַחַת, *semel. Symm.* Iob. XXXIX, 35. Num fortasse legen-

dum est μίαν loco μή? coll. Ps. XXVI, 7. – אַיִן : אֵין. Gen. XX, 7. XXX, 1.33. Exod. VIII, 21. et alibi saepius. – *אֵיפֹה, *ubi*. *Symm.* Iob. XXXVIII, 4. – אַל. Exod. XXXIII, 15. – *אֵל, *Deus.* Ps. VII, 12. Legerunt אַל. Particula μὴ ibi quoque inserenda est ante ἀπειλούμενος in vers. *Aquilae*, et ἐμβριμώμενος apud *Inc.*, teste *Chrysostomo* in *Catena PP. GG.* T. I. p. 143. ubi has versiones uberius vindicat. – אִם. Gen. XXI, 23. XXVI, 29. – אֶפֶס. *Symm.* Prov. XXVI, 20. בְּאֶפֶס, *in consumtione.* – *הֲ *interrogat.* 2 Sam. XIX, 35. Sed lectio μὴ, quam habent *Alex. Ald.* et *Compl.*, est sine dubio vitiosa, ac in μὴν mutanda, i. q. series orationis postulat. – הַאַף, *an etiam.* Gen. XVIII, 23. et Iob. XL, 8. – *הֲגַם. *Aqu.* 1 Sam. XIX, 24. – *הוֹי, *vae.* *Aqu.* Ies. XLV, 6. Legendum οὐαὶ, nisi fortasse in suo codice invenerit. הַאַף, *an etiam.* Praeterea legitur Iob. IX, 17. ubi μὴ ante γνόφῳ de praecedente suppleverunt, quod etiam sat convenienter fieri hic videtur. Prov. V, 16. ubi μὴ ante ὑπερεκχείσθω apud LXX et διασκορπιζέσθωσαν apud *Aquilam* multis defendit *Cappellus Crit. S.* p. 660. 741 et 838. contra quem disputavit *Buxtorfius Anticrit.* p. 600. sequ. qui monuit, pleraque exemplaria omittere particulam negativam μὴ, et longe meliorem esse alteram lectionem: *effundantur tibi aquae ex fonte tuo*, quod cum hebraeo satis conveniat et conciliari possit. – *כִּי. 1 Sam. XIII, 6. μὴ προσάγειν. Legerunt לֹא, vel certe ita legendum putarunt. Caeterum *non appropinquare* s. *prodire ad pugnam*, coll. Iud. XX, 23. et 1 Sam. VII, 10., est in hac orationis serie *in fugam verti*, *retrocedere.*

'ΕΑ'Ν ΜΗ', *si non*, *nisi.* אִם לִפְנֵי, *si coram.* 2 Sam. III, 35. ὅτι, ἐὰν μὴ δύνῃ ὁ ἥλιος, οὐ μὴ γεύσομαι, nisi sol occidat, vel *antequam* sol occidat, non comedam. – כִּי אִם לִפְנֵי, *nisi coram.* 2 Sam. III, 13.

ΕΙ' ΜΗ', idem. יוֹתֵר, *potius.* Esth. VI, 7. τίνα θέλει ὁ βασιλεὺς δοξάσαι, εἰ μὴ ἐμέ, quem vult rex honorare, *nisi* me. Conf. Marc. II, 7.

ΜΗ' ΔΗ', *ne quaeso.* אַל. Ruth. I, 13. μὴ δὴ θυγατέρες μου, *ne quaeso* filiae meae. Vide et v. 20.

ΜΗ' ΟΥ'ΧΙ'. הֲלוֹא. *Symm.* Amos. IX, 7.

ΜΗ' ΤΙΣ, *ne quis.* אַל אִישׁ, *non vir.* *Al.* Ex. XVI, 29.

ΜΗ' ΤΙ ΟΥ'ΧΙ'. הֲלוֹא. *Aqu.* Amos. IX, 7.

ΜΗ' "ΕΤΙ ΚΑΙ', *num adhuc etiam.* הֲגַם, *num etiam.* *Symm.* 1 Sam. X, 11. μὴ ἔτι καὶ Σαοὺλ, num adhuc et Saul. – Vide alibi ἄλλως, ἀναποιέω, ἀποποιέομαι, ἅπτομαι, ἀρέσκω, βλέπω, βούλομαι, γίνομαι, ἐγγίζω, εἰμὶ, ἐκλύομαι, εὐαρεστέω, θέλω, ἰάομαι, καθυστερέω, μόνος, οὐ, οὐχὶ, συμπεριφέρομαι, μήτι, τόπος, φυσάω.

*ΜΗΔΑΜΟ'ΘΕΝ, *nulla ex parte.* Sap. XVII, 6.

ΜΗΔΑΜΩ͂Σ, *nequaquam.* אֲהָהּ, *ahah.* *Symm.* et LXX Ezech. IV, 14. XX, 49. - אַל. *Inc.* Iud. XIX, 23. - *אָנָּה, *quaeso.* Ion. I, 14. - חָלִילָה, *absit.* Gen. XVIII, 25. 1 Sam. XX, 2. 9. XXII, 15. - פֶּן. *Symm.* Gen. III, 22.

ΜΗΔΕ', *neque.* *אַל. Hos. IX, 1. Legerunt אֵל. Vide alibi εἷς et εἰσακούω.

ΜΗΔΕΙ'Σ, *nemo*, *nullus*, ex μηδὲ εἷς. אַיִן, *non.* Exod. XXII, 10. Prov. V, 17. - אֵין כֹּל, *non omnis.* Prov. XIII, 7. - אִישׁ אַל : אַל אִישׁ, *non vir.* Exod. XVI, 29. 1 Sam. XXI, 2. - בְּלִי אִישׁ, idem. Zeph. III, 7. - אִישׁ לֹא : לֹא אִישׁ. Exod. XXXIV, 3. Num. XVI, 40. - בְּלִימָה, *nihilum.* *Al.* Iob. XXVI, 7. Sir. X, 6. ubi μηδὲν notat *ultionem:* nam errant, qui dicunt, μὴ μηδὲν esse h. l. *nihil.*

'ΕΝ Τῼ͂ ΜΗΔΕΝΙ', *in nullo*, i. e. *facillime.* כִּמְעַט, *sicut parum*, *brevi.* Ps. LXXX, 12. Fortasse tamen ἐν τῷ μηδενὶ est i. q. παρ' ὀλίγον, παρὰ μικρὸν, *exiguo tempore, brevi*, aut potius i. q. ἄν. - Vide alibi πιστός.

ΜΗΘΕΙ'Σ, i. q. μηδείς, *nemo*, *nullus.* Hinc τὰ μηθὲν ὄντα, *ea, quae nihil sunt.* תֹּהוּ, *inane.* 1 Sam. XII, 21.

'ΥΠΕ'Ρ ΤΟΥ͂ ΜΗΘΕΝΟ'Σ, *pro nihilo.* עַל אָוֶן, *propter iniquitatem.* Psalm. LV, 7. Non legerunt אַיִן. Nam אָוֶן non solum *iniquitatem* notat, sed etiam *vanitatem*, seu *nihil.* Caeterum *Suidas* ad h. l. ὑπὲρ τοῦ μηθενὸς, ἀντὶ τοῦ ῥᾳδίως καὶ εὐχερῶς.

ΜΗΚΕ'ΤΙ, *non amplius.* Sir. XXI, 1.

**ΜΗ'ΚΙΣΤΟΣ*, *longissimus.* אָרֹךְ, *longus*, *largus.* *Aqu.* Ezech. XVII, 3.

ΜΗ͂ΚΟΣ, *longitudo.* אֲרוּכָה, *restauratio.* 2 Par. XXIV, 13. Radix אָרַךְ notat *longus fuit vel factus est.* - אֹרֶךְ, *longitudo.* Gen. VI, 15. XIII, 17. Exod. XXV, 10. 17. et alibi saepius. Adde *Symm.* Psalm. XXII, 6. - אֹרֶכָה. *Inc.* Iud. III, 16. - *יַרְכְתֵי, *latera.* Hebraeus sec. *Schol.* Ezech. XXXII, 23. Confudit hic interpres יָרֵךְ, *latus*, cum אֹרֶךְ, *longitudo.* - *מְלֹא, *plenitudo.* 1 Sam. XXVIII, 20. καθ' ὅλον τὸ μῆκος αὐτοῦ, ubi μῆκος est *longitudo staturae.* *Vulg. porrectus in terram.* - קוֹמָה, *altitudo.* Ierem. LII, 19. - תְּרוּמָה, *oblatio.* Ezech. XLVIII, 21.

ΜΗΚΥ'ΝΩ, *prolongo*, *in altitudinem crescere facio.* גדל Pih. *magnum facio.* Ies. XLIV, 14. - הֶאֱרִיךְ. *Aqu.* Psalm. CXXVIII, 3. ἐμήκυναν, *prolongaverunt*, *extenderunt.* - נִמְשַׁךְ Niph. *protrahor.* Ezech. XII, 25. 28. - רִחֵק Pih. *procul amoveo.* Ies. VI, 12. ubi *Symm.* μακρὰν ποιήσει, alii μακρυνεῖ. *Hesych.* μήκυνον, αὔξανον, μάκρυνον.

ΜΗΛΕ'Α, *malus*, arbor. תַּפּוּחַ, *malus*, arbor, et *malum*, fructus. *Symm.* Cant. VIII, 5.

ΜΗ͂ΛΟΝ, *malum*, *pomum*, *fructus*, *quem fert malus.* Dicitur etiam de aliis fructibus. Hinc *Hesychius:* μῆλον, πᾶς

καρπός. רַקָּה, *tempus*, *pars capitis*. Cant. IV, 3. VI, 6. ubi μῆλον *genam* notat, quae ita dicitur ob similitudinem eius cum malo. *Symmachus* habet: αἱ παρειαί. – תַּפּוּחַ. Prov. XXV, 11. Cant. II, 3. 5. VII, 8. et alibi. Adde *Aqu.* Cant. VIII, 5. – Vide alibi μῆλα Μανδραγόρου.

ΜΗΛΩΤΗ', sc. δορὰ, *ovina pellis*. אַדֶּרֶת, *toga*, *paludamentum*. 1 Reg. XIX, 13. 19. 2 Reg. II, 8. 13. 14. ubi μηλωτὴ Eliae tribuitur, qui propterea, quod pellem hirsutam gestavit, 2 Reg. I, 8. appellatur בַּעַל שֵׂעָר, h. e. δασὺς, *hirsutus*, ut LXX vertunt. Conf. Zach. XIII, 4. ubi de Pseudoprophetis propheta praedicit, quod non amplius induturi aint אַדֶּרֶת שֵׂעָר, δέῤῥιν τριχίνην, pellem pilosam, qua nimirum ad exemplum verorum prophetarum hactenus amicti homines deceperant. Conf. et Matth. VII, 15. ubi eruditi Intt. ἐνδύματα προβάτων, quibus pariter Pseudoprophetae more verorum prophetarum induti memorantur, per μηλωτὰς, quales Elias et Elisa gestaverint, exponunt. *Hesych.* μηλωτὴ, διφθέρα. *Suidas:* μηλωτὴ, ζώνη ἐκ δέρματος. *Pollux* lib. X. p. 176. εἴποις δ' ἂν καὶ μηλωτὴν τὴν τοῦ προβάτου δορὰν, Φιλήμονος εἰπόντος ἐν Εὐρίπῳ· Στρῶμα μηλωτήν τ' ἔχει. Caeterum μηλωτὴν *Aristophanem* vocare ἀρνακίδα notat ad *Luciani Timon.* p. 68. *Barlaeus.*

ΜΗ'Ν, **particula**, *tamen*, *verum*, *certe*. Vide alibi s. ἄλλως, ἦμην, et οὐ.

ΜΗ'Ν, nomen, *mensis*. חֹדֶשׁ, idem. Gen. VII, 11. VIII, 4. 5. et alibi saepius. Adde *Symm.* Ierem. II, 24. ubi *Aquila* νεομηνίαν habet. – *חָרַשׁ, Hiph. הֶחֱרִישׁ. 1 Sam. X, 27. κατὰ μῆνα: ubi pro מַחֲרִישׁ, *silens*, legerunt מֵחֹדֶשׁ, *post mensem*. – *יוֹם, *dies*. *Inc.* Iud. XI, 40. Num loco μῆνας fortasse reponendum est ἡμέρας? quarum vocum facilis permutatio est in codd. – יֶרַח, *luna*. Exod. II, 2. Deut. XXI, 13. XXXIII, 14. et alibi. Adde Dan. IV, 26. sec. cod. *Chis.* Iob. XXXIX, 2. ubi μῆνας αὐτῶν notat *menses*, *per quos uterum gerit*, aut *graviditatis*. *Vulgatus* sensu eodem: *menses conceptus eorum*, sc. *usque ad partum*. – *לַיְלָה, *nox*. Οἱ ἄλλοι Num. IX, 21. secundum nonnulla exemplaria. Sed, ut recte iam monuit *Montfauconius*, videtur esse transpositum e v. sequenti, ubi hebr. legitur או יָמִים או חֹדֶשׁ. Confer Deut. XXXIII, 14. sec. *Hex.* – רֹעֶה, *pastor*. Mich. V, 5. ubi tamen al. pro μῆνες rectius ποιμένες. Ita *Bielius*. Sed unde haec hauserit, me ignorare fateor. – שָׁנָה, *annus*. Ezech. XL, 1. Praeterea legitur Ierem. XXXVI, 28. ubi μηνὸς expungendum, et legendum est: ὅτι διὰ τούτου ἀπέστειλε πρὸς ἡμᾶς. Iudith. III, 10. καὶ ἦν ἐκεῖ μῆνα ἡμερῶν. *Vulg. per triginta dies.* Bene: nam μὴν ἡμερῶν, mensis dierum, sc. singulorum, est h. l. *integer mensis*, ut 1 Macc. I, 30. ἔτος ἡμερῶν, *integer annus*. Vide s. v. ἡμέρα.

*ΜΗ͂ΝΑΣ ΕἸΣ ΤᾺΣ ΠΡΩΐΑΣ. Thren. III, 23. Verba haec librariorum incuria loco suo migrarunt, et ad versum sequentem, cuius principio respondent, postliminio redire debent. Verba hebraica sunt חֲדָשִׁים לַבְּקָרִים, h. e. *singulis diebus.*

ΜΗ͂Ν ΤΩ͂Ν ΝΈΩΝ, *mensis novarum frugum.* Sic primus mensis anni sacri designatur. חֹדֶשׁ אָבִיב, *mensis arietarum virentium.* Exod. XIII, 4. XXIII, 15. XXXIV, 18. Deut. XVI, 1.

*ΜΗ͂ΝΗ, *luna.* יָרֵחַ, idem. *Symm.* Ps. LXXXVIII, 37. ὡς ἡ μήνη. *Zonaras Lex.* col. 1357. μήνη, ἡ σελήνη. Praeterea quoque nugas grammaticas addit, quas etiam habet *Etymolog. M.* 583, 19.

ΜΗΝΙΑΙ͂ΟΣ, *menstruus*, *qui est unius mensis.* בֶּן חֹדֶשׁ, *filius mensis.* Lev. XXVII, 16. Num. III, 15. XVIII, 16. XXVI, 62.

*ΜΗΝΙΑΚΌΣ. שַׂהֲרֹן, *lunula.* *Inc.* Iud. VIII, 21. ubi LXX habent μηνίσκους, quod fortasse rectius est.

ΜΗΝΙ͂ΑΜΑ, *indignatio*, *ira*, *iracundia perseverans*, *simultas.* Sir. XL, 6. μηνίαμα καὶ ἔρις sec. *Vat.* Caeterum conferendus est ad h. l. *Hoeschelius.*

ΜΗΝΙΑ͂Ω, *irascor*, *succenseo*, *indignor.* Sir. X, 6. μὴ μηνιάσῃς τῷ πλησίον, ubi non simpliciter *irasci* notat, sed *memorem iniuriarum esse, iram servare:* unde apparet, *Vulg.*, dum vertit: *ne memineris*, non legisse μιμνήσῃς, coll. Levit. XIX, 18. *Hesych.* μηνιάσας, ὀργισθείς. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μηνιῶν, χολῶν, ὀργιζόμενος.

*ΜΗ͂ΝΙΜΑ, *ira*, *iracundia.* Deut. XIV, 21. ὅτι μήνιμα (al. μίασμα) ἐστὶ τῷ Θεῷ Ἰακὼβ sec. cod. *Basil.* ubi μήνιμα, cui nihil respondet in textu hebr., si lectio sana est, notat *id quod ad iram provocat*, seu *irritamentum.* Sirac. XL, 6. μήνιμα sec. *Alex.*, ubi *Vat.* μηνίαμα. De ira Deorum inprimis dicitur, v. c. apud *Dionys. Hal.* lib. I. c. 16. p. 43. ed. *Reisk.* *Hesych.* μήνιμα, μῆνις, ὀργὴ, χολή. *Suidas:* μήνιμα, ἡ ἀνία.

ΜΗ͂ΝΙΣ, *ira permanens.* עֶבְרָה, *excandescentia.* Ies. XIII, 9. XVI, 6. *Symm.* Amos. I, 11. ubi vide notata infra s. v. μνήμη. Apud *Theodot.* Ies. XIII, 9. μῆνις non hebr. עֶבְרָה respondere mihi videtur, cui potius respondet vox ὀργή, sed hebr. אַכְזָרִי, quam LXX per ἀνίατος transtulerunt, h. e. qui averti non potest. Μῆνις autem *iram permanentem*, *inexpiabilem* notat. – שְׁאָט, *contemtus. Inc.* Ez. XXV, 15. Tribuit voci hebr. notionem *irae* ab h. l. minime alienam. Vide *Hexapla.* Sir. XXVII, 31. μῆνις καὶ ὀργή. Ibid. XXVIII, 5. διατηρεῖ μῆνιν. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μῆνις, οὐχ ἡ τυχοῦσα ὀργή, ἀλλ' ἡ ἐπίμονος. Sic et apud *Suidam* exponitur ὀργὴ ἔμμονος.

ΜΗΝΙ'ΣΚΟΣ, *torques*, *lunulae*, *monilia a collo pendentia ad formam lunae crescentis et cornutae.* מַפָּחוֹת plur. *myrothecidia.* Ies. III, 18. ubi videndus *Drusius.* – שַׂהֲרֹנִים plur. *lunulae.* Iud. VIII, 21. ἔλαβε τοὺς μηνίσκους τοὺς ἐν τοῖς τραχήλοις, accipiebat lunulas, quae in collis. Vide et Ies. III, 18. et *Montf. Hex.* T. II. p. 592. *Gloss. in Octat.* μηνίσκους, μανιάκια. *Lex. Cyrilli MS. Brem* μηνίσκους, περιδέραια (MS. περιδέρτα), μανιάκια, πέταλα. Sic et apud *Hesychium* μηνίσκοι inter alia exponuntur: πέταλα περιτραχήλια, μανιάκια, περιδέραια. *Etymolog. inedit.* μηνίσκος, ὁ περιτραχήλιος κόσμος, ἢ μανιάκις (lege μανιάκης), παρὰ τὸ κυκλοειδῆ εἶναι καὶ περιτίθεσθαι· ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς μήνης, ἤγουν τῆς σελήνης· κυκλοειδὴς γάρ ἐστι. Conf. *Bynaeum de calc. hebr.* lib. I. c. 9.

ΜΗΝΙ'Ω, i. q. μηνιάω, *irascor*, *odium vel simultatem exerceo*, a μῆνις, *ira permanens.* נָטַר, *custodio*, sc. *iram.* Lev. XIX, 18. Ps. CII, 9. Ierem. III, 12. Conf. quoque Sir. X, 6. XXVIII, 6. sec. *Compl.* ubi per *minari* aut *moliri* reddendum est. Ibid. v. 7. *Orat. Manass.* v. 12. *Hesych.* μηνίσας, ὀργισθείς.

ΜΗΝΥ'Ω, *indico*, *significo.* *הָגָה, *meditor. Inc.* Psalm. XLVIII, 4. sec. *Chrysostomum* μηνύσει, quod falsum esse iudicat *Semlerus.* Mihi potius ad antecedens יְדַבֵּר referendum esse videtur. – הוֹרָה Hiph. a יָרָה, *doceo. Symm.* Iob. XII, 8. μηνύσει σοι, *indicabit tibi.* – *נִצְמַד Niph. a צָמַד, *copulo me. Symm.* sec. *cod. Paul. Lips.* Num. XXV, 5. μηνυθέντας, pro hebr. נִצְמָדִים: sed repone μυηθέντας, quod in *Hex. Aquilae* tribuitur. Conf. *Holmes.* ad h. l.

ΜΗ'ΠΟΤΕ, *ne quando*, *si quando*, *si forte*, *num forte*, *ne forte.* אוּלַי, *forte.* Gen. XXIV, 5. μήποτε οὐ βούληται ἡ γυνὴ πορευθῆναι μετ' ἐμοῦ, *si forte* non voluerit mulier ire mecum. Vide et Gen. L, 15. et conf. 2 Tim. II, 25. ac ad h. l. *Knatchbullum.* – אַךְ, *certe.* Iud. III, 24. μήποτε πρὸς δίφρους κάθηται; *num forte* ad sellas sedet? Conf. Luc. III, 15. et ad h. l. *Wolfium* p. 601. – לָמָּה, *quare.* Scil. Hebraei interrogatione utuntur in negando. Vide supra s. ἵνα μή. Ps. LXXVIII, 10. Exod. XXXII, 11. μήποτε εἴπωσιν, ne forte dicant. Vide et Esdr. IV, 22. VII, 23. Neh. VI, 3. – פֶּן, *ne.* Gen. XXXVIII, 29. *Aqu.* Gen. III, 22. – שַׁלָּמָה, *ut quid*, *cur.* Cant. I, 6.

**ΜΗ'ΠΩΣ.* פֶּן. *Symm.* Ies. VI, 10. *K.* Adde Sir. XXVIII, 26.

ΜΗΡΙ'ΟΝ, *femur*, plur. τὰ μηρία, *ilia.* כְּסָלִים plur. ex כֶּסֶל. Lev. III, 4. sec. *Vat.* ubi *Ald.* et *Compl.* μηρῶν habent. Ibid. 10. 15. Iob. XV, 27.

ΜΗΡΟ'Σ, *femur*, *latus.* בֶּרֶךְ. Gen. L, 23. Ezech. VII, 17. XLVII, 4. – יָרֵךְ. 2 Sam. XVI, 14. ἐπὶ μηρὸν τοῦ θυσια-

στηρίου, ad latus altaris. Gen. XXIV, 2. 9. XXXII, 25. et alibi. *Aqu.* sec. cod. *Paul. Lips.* Lev. I, 11. ubi pro ἐπίμηρον divisim legendum est ἐπὶ μηρόν. – יַרְכָּה. Iud. XIX, 1. ἐν μηροῖς ὄρους Ἐφραΐμ, in *lateribus* montis Ephraim. Vide et v. 18. Dan. II, 32. *Theod.* Ezech. XXXII, 23. *Al.* 2 Reg. XIX, 23. μηροὺς τοῦ Λιβάνου, *latera* Libani. *Al.* Ps. XLVII, 2. οἱ μηροὶ τοῦ βοῤῥᾶ, latera Boreae. LXX ibi πλευρὰ, latera. Apud *Hesychium* μηρὸς inter alia exponitur τόπος ἀμπέλου καὶ ὄρος, *locus vineae et mons*. Conf. *Bocharti Chan.* I, 18. p. 481. Rariorem significationem haec vox habere videtur Exod. XXV, 32. apud *Aqu. Symm. Theod.* ubi LXX καυλὸς habent. – בְּסָלִים plur. ex כֶּסֶל. Levit. III, 4. – רֶגֶל, *pes*. Gen. XLIX, 10. Deut. XXVIII, 57. Adde Iudith. IX, 1. ubi μηρὸς late patet, ac *omnem inferiorem partem corporis*, speciatim *partes pudendas* notare videtur. Adde Sir. XIX, 11.

ΜΗΡΥΚΙΣΜΟ'Σ, *ruminatio*. גֵּרָה, idem. Lev. XI, 3. 4. Deut. XIV, 6. 7.

ΜΗΡΥΚΙΣΜΟ'Ν ΜΗΡΥΚΑ'ΟΜΑΙ, *ruminationem rumino*. גֵּרָה, *rumino*. Deut. XIV, 8. sec. *Compl.* et *Cat. Nicephori*. – הֶעֱלָה גֵרָה, *ascendere facio rumen*. Lev. XI, 26. *Hesych.* μηρυκᾶσθαι, ἀναπέμπειν τὴν τροφὴν, καὶ πάλιν αὐτὴν ἀναμασσᾶσθαι. Confer *Allatium* ad *Eustath. Hexaem.* pag. 97.

ΜΗΡΥ'ΟΜΑΙ, *traho, protraho, neo, glomero*. דָּרַשׁ, *quaero*. Prov. XXXI, 13. μηρυομένη ἔρια καὶ λίνον, *trahens* vel *nens* lanam et linum. Sc. דָּרַשׁ non solum *quaerere*, sed in universum *studiose tractare, exercere aliquid* notat. Vid. *Simonis Lex. hebr.* s. h. v. Ergo *tractare lanam* est *ducere fila lanae*, quod significat τὸ μηρύειν. Non audiendus itaque est *Bochartus* (*Hieroz.* P. I. p. 542. ed. *Rosenm.*), qui Graecos μηρυομένη, h. e. *filum deductum glomerans*, vertentes legisse statuit דרה una litera minus, tanquam a דָּרַר, quod arabice in Coniug. IV. notat *torquere fusum*. *Suidas*: μηρυομένη, ἕλκουσα, ἐκτεινομένη, et: μήρυγμα, τὸ ἐκτεινόμενον. Sic quoque *Arabs* l. l. interpretatur: *extendet manum suam ad lanam et linum*. Sic et apud *Hesychium*, in *Photii Lex.* et *Cyrilli MS. Brem.* μηρυομένη exponitur ἐκτεινομένη. Bene ergo *Küsterus* not. ad *Suidam* dissentit a *Bocharto*, qui l. l. *Hesychii* pro ἐκτεινομένη reponendum putat ἐκπηνιουμένη et ἐκπηνιούμενον. Et certe ἐκτεινομένη ibi locum habere posse patet ex *Polluce* lib. VII. segm. 32. ubi ἔριον ἕλκειν, τείνειν, μηρύεσθαι coniungit. *Phavorinus* in μήρυμα· καὶ μηρύσασθαι ἀν τὸ ὑφάναι καὶ κλῶσαι. Ἡσίοδος (ἔργ. v. 556.)· Στήμονι δ' ἐν παύρῳ πολλὴν κρόκα μηρύσασθαι. Non ergo calculum meretur coniectura *Cotelerii*, qua in Notis ad Lib. I. *Constitut. Apost.* cap. 8. pro μηρυομένη Prov. l. c. legendum suspicatur μηνυομένη.

MH'THP, *mater*, it. *metropolis*. *אָב, *pater*. *Aqu.* sec. *Cat. Nic.* pag. 423. Gen. XXXVII, 2. ubi tamen *τὴν μητέρα* vitiose pro *τὸν πατέρα* exstat: nam eum אל־אמו legisse, mibi non fit verosimile. - אם. Gen. II, 24. Iud. V, 7. et alibi saepius de matre. Ierem. XV, 8. *ἐπήγαγον ἐπὶ τὴν μητέρα νεανίσκου ταλαιπωρίαν*. Quae hic *μήτηρ* dicitur, statim *urbs* vocatur, et intellegitur *Hierosolyma*, cnius incolas etiam *τέκνα*, *liberos eius*, appellat Christus Matth. XXIII, 37. Vide et Ies. L, 1. et Ierem. L, 12. Posteriori loco ad Babylonios de metropoli ipsorum: *ἐνετράπη ἡ τεκοῦσα ὑμᾶς μήτηρ*. Cf. 2 Sam. XX, 19. ubi LXX אֵם interpretantur *μητρόπολιν*. Similiter urbes, in quibus nati erant, *matres* vocabant Graeci. Vide *Elsnerum* ad Gal. IV, 26. Sic et *Roma Claudiano* in *sec. Consul. Stilic.* (Lib. III, 175.) audit *Mater Regumque Ducumque*, et Agrippae proinde, inter eos dnces haud infimi, mater erat. Vnde *Manilius* lib. I. v. 795. *Et Cato fortunae victor*, *matrisque sub armis Miles Agrippa suae*. Vid. *Spanhem. de usu et praest. numism.* Diss. VII. p. 642 seqn. - אִשָּׁה, *foemina*. 2 Reg. XXII, 14. Ies. XLV, 10. - בֶּן אִשָּׁה, *filius foeminae*. 2 Par. II, 14. *ἡ μήτηρ αὐτοῦ*: sensu eodem. - רַחֲמִים, *viscera*, *misericordia*. Amos. I, 11. *ἐλυμήναντο μητέρα ἐπὶ τῆς γῆς*. Deduxerunt a רֶחֶם, *uterus*, quem per synecdochen de *matre* interpretati sunt. *Semlerus* contra statuit, LXX non habuisse *μητέρα*, sed potius *μήτραν*, ut habet *Theod.* ac legitur in *Alex. Barb.* et *Compl.* - *רֶחֶם, *uterus*. Iob. XXXVIII, 8. ubi *Greve* coniicit legendum *ἐκ κοιλίας*, *μήτρας αὐτῆς*, gemina eiusdem vocis hebr. interpretatione temere in unum conflata. Praeterea legitnr Ps. LXXXVI, 5. ubi pro וּלְצִיּוֹן, *et ipsi Sion*, habent *μήτηρ Σιών*. Legendum esse videtur *μή τι*. *Vulg. numquid.* Alii libri habent *μὴ τῇ κ. τ. λ.*, *num ipsi Sion dicet?* Confer. *Starcke carmina Davidis* p. 143. Ier. L, 12. *μήτηρ εἰς ἀγαθὰ* apud *τοὺς πάντας*, quibus nibil in textu hebr. respondet. Continent haec verba meram interpretationem verborum *ἡ τεκοῦσα ὑμᾶς*. Vide ad h. l. *Montfauconium.*

MH'TI, *numquid*. אַל נָא יִחַר, *ne*, *quaeso*, *accendatur*, sc. *ira*. Gen. XVIII, 30. *μὴ τί*, h. e. *noli quid severius decernere.* ubi vide *Schol.* Ib. v. 32.

*MH'TI OT'. הֲלֹא. *Aqu.* Iob. VII, 1. Idem Amos. IX, 7.

MH'TPA, *matrix*, *uterus*. קוּבָּה, *venter*, it. *lupanar.* Num. XXV, 8. קֳבָה est *foramen naturae mulieris*, *vulva*, *uterus*, a נָקַב, *perforavit*. Ita quoque interpretatua est *Onkelosus*. - רֶחֶם. 1 Sam. I, 5. *κύριος ἀπέκλεισε τὰ περὶ τὴν μήτραν αὐτῆς*, sc. *μέρη*, Dominus occluserat uterum eius. (Sic *τὰ περὶ τὸ ἦτρον* est *imus venter*, *abdomen* apud *Platon. Phaed.* §. 66.) Vide et v. 6. Ezech. XX, 26. - *רֶחֶם. Gen. XX, 18. Exod.

XIII, 2. 12. 15. Num. III, 12. et alibi. – רַחֲמִים plur. ex רַחַם, *miserationes*, it. *viscera*. 1 Reg. III, 26. *Inc.* Amos. I, 11. Vide supra s. v. *μήτηρ*. Iudith. IX, 2. *οἳ ἔλυσαν μήτραν παρθένου εἰς μίασμα*. *Grotius* emendat ibi *μίτραν* sec. *Syrum*, ut *λύειν μίτραν* sit *zonam virgineam solvere*. Conf. *Eichhornii Introd.* in *libb. Apocryphos V. T.* p. 525 sequ. Sed vide notata a me s. v. *μίτρα*. Sirac. I, 16. *σοφία μετὰ πιστῶν ἐν μήτρᾳ συνεκτίσθη*: ubi *ἐν μήτρᾳ* ad imitationem hebr. מִבֶּטֶן (Ps XVII, 10. 11. LVIII, 4.) nihil aliud est, quam *inde a prima ac tenera aetate.*

ΜΗΤΡΟ'ΠΟΛΙΣ, *metropolis*, *praecipua urbs*, q. d. *mater urbium*. אָב, *pater*. Ios. XXI, 11. N. L. nam אָב h. l. auctorem gentis notat. Num אֵם legerunt? – אָדָם הַגָּדוֹל*, *homo magnus*. Ios. XIV, 15. Forte legerunt אֲדָמָה, ac deinde הִיא pro הוּא. – אֵם, *mater*. 2 Sam. XX, 19. – עִיר מַמְלָכָה, *urbs regni*, i. e. *regia*. Ios. X, 2. – עִיר פְּרָזוֹת, *urbs pagorum*, per hypallagen pro *pagi urbium*. Esth. IX, 19.

**ΜΗΤΡΩ̃ΙΟΣ*, *maternus*. 4 Macc. XIII, 18.

**ΜΗΧΑΝΑ'Ω, Α'ΟΜΑΙ*, *machinor*, *molior*, *excogito*, *struo*. Legitur in fragm. Esther. VIII, 15. ubi est *mala struere*, et permutatur cum *ζητέω κακοποιεῖν*. 3 Macc. VI, 24. *λάθρα μηχανώμενοι τὰ μὴ συμφέροντα*, clam *struentes* noxia. Ibid. V, 22. et 28. Deinde etiam est *arte conficere*, *artificiose facere*, ac *facere*, *perficere* simpliciter. 3 Macc. V, 5. *τήν τε λοιπὴν ἐμηχανῶντο περὶ αὐτοὺς ἀσφάλειαν*, caeterum omnia *studiose fecerunt et adhibuerunt* ad illos firmiter vinciendos. *Lucian.* T. III. p. 545. ed. *Reitz.* *βαφὰς μηχανώμενοι*, et T. II. *Bis accusat.* p. 834. *μηχανώμενος εὔνοιαν πολλὴν παρὰ τῶν ἀκουόντων*. 3 Macc. VI, 22. *ὑπὲρ τῶν ἔμπροσθεν αὐτῷ μεμηχανημένων*, flevit propter ea, quae antea *paraverat* Iudaeis saeva. *Zonaras Lex.* col. 1560. *μηχανᾶται*, *τεχνάζεται*, *καὶ ἀντὶ τοῦ στρατηγεῖται.*

ΜΗΧΑΝΕΥ'Ω, *machinor*, *excogito*. מַחֲשָׁבָה, *excogitatio*. 2 Par. XXVI, 15. *μηχανὰς μεμηχανευμένας.*

ΜΗΧΑΝΗ', *adminiculum*, *quo quis utitur ad aliquam rem efficiendam*, *commentum*, *excogitatum*, *inventum*. Specialiter significat *machinam bellicam*. חִשְּׁבֹנוֹת plur. *excogitata*. 2 Par. XXVI, 15. *ἐποίησεν μηχανὰς*, faciebat *machinas bellicas*. Confer 1 Macc. V, 30. VI, 20. 31. 37. 51. 52. et *Aelian. V. H.* III, 16. – עֲלִילוֹת plur. *actiones*, *molimina*. *Symm.* Ps. IX, 12. *μηχανὰς αὐτοῦ*, *machinationes* eius. Vide *Drusium* ad h. l. 3 Macc. IV, 19. *δεδωροκοπημένοι εἰς μηχανὴν τῆς ἐκφυγῆς*, donis corrupti ad *inveniendum s. excogitandum* Iudaeis effugium. *Polyb.* II, 2, 7. *πᾶσαν βίαν προσφέροντες καὶ μηχανήν*. *Hesych.* *μηχανὴ*, *τέχναι*, *ἐπίνοιαι*, *βουλεύματα*, *ἅμαξαι*, *συμπεράσματα* (leg. f. *συμπλάσματα*) *καὶ ὄργανά τινα μηχανικὰ*, *ἐν οἷς προσδεσμούμενα τὰ κτήνη ἀλήθουσιν.*

ΜΗΧΑ'ΝΗΜΑ, *machinamentum*. *חֵשֶׁב, *artificium*: Exod. XXVIII, 27. sec. cod. 52. *Holm*. - עֲלִילָה. *Inc*. Psalm. IX, 2. *Symm*. Psalm. LXV, 5. LXXVI, 13. Vide et 1 Macc. XIII, 29. *opera arte elaborata*, *structura arte facta*. 4 Macc. VII, 4.

ΜΗΧΑ'ΝΩΜΑ, *structura arte facta*, *cingula artificiosa*. חֵשֶׁב, *artificium*. *Inc*. Exod. XXVIII, 22. *Symm*. Lev. VIII, 7. *Hesych*. μηχανώματος, διαζώσματος.

ΜΙΑΙ'ΝΩ, *polluo*, *inquino*, *stupro*. אָשַׁם, *reus sum*. Ierem. L, 7. οὐ μιανοῦμεν αὐτούς. Lego αὑτούς, non polluemus nosmet ipsos, h. e. *non crimen committemus*. - גָּאַל, *vindico*, etiam *polluo*, *contamino*. Thren. IV, 17. - הִגְאִיל Hiph. *Al*. Ies. LXIII, 3. ἐμίανα. - *הִתְגָּאֵל Hithp. a גָּאַל. *Inc*. Dan. I, 8. - הֶחֱטִיא Hiph. *peccare facio*. Deut. XXIV, 4. - הִזְנִיחַ Hiph. *abiicio*. 2 Par. XXIX, 19. Non permutarunt h. l. ח cum ה, ut nonnullis videbatur, sed زنخ notat *corruptus fuit*, *foetuit*, unde in Hiph. Hebr. foret *corrupit*, *foetidum reddidit*. - הִנִּיחַ Hiph. a נוּחַ, *relinquo*. Cohel. VII, 19. μὴ μιανῇς. *Semlerus* e *Symmacho* corrigendum censet μὴ ἀνῇς, quod et *Grabius* in textum recepit. *Itala* habet: *ne dimittas*. Consentit *Cappellus* in *nott. critt*. p. 486. Mendum est librarii ex repetitione inepta vocis praecedentis μή, quam Graeci enunciare solent μί. - חָלַל: חִלֵּל, נִחַל, Pih. et Niph. Gen. XLIX, 4. Exod. XX, 25. Ezech. VII, 24. et alibi. - חָנֵף: הֶחֱנִיף, Kal et Hiph. Ierem. III, 1. 2. - טִהַר Pih. *purgo*. Ezech. XXIV, 13. Libere verterunt, sensu tamen fere eodem. - טִמֵּא verbum in omnibus coniugationibus, excepta Hiphil. Gen. XXXIV, 13. ὅτι ἐμίανον *Δεῖναν*, quod *stuprassent* Dinam. Vide et v. 15. et 27. ac conf. Iob. XXXI, 11. ubi μιᾶναι ἀνδρὸς γυναῖκα (in textu hebr. aliter) est *stuprare alicuius uxorem*. Ita et apud *Hesychium*: ἐμίηνεν, ἐκ μίξεως διέφθειρεν. De *pollutione Levitica* usurpatum legitur Lev. V, 3. XI, 23. 43. et alibi. Lev. XIII, 3. et alibi est *immundum s. impurum declarare* ad imitationem hebr. טִמֵּא. Conf. quoque 2 Reg. XXIII, 10. - טָמֵא, nomen, *pollutus*. Num. VI, 12. Hagg. II, 14. ubi duae versiones coaluerunt, et μεμιασμένος est alius interpretis, fortasse *Aquilae*. Adde *Aqu*. Iob. XIV, 4. Idem Hos. IX, 3. - טָמֵא וְאָשֵׁם, *pollutus et reus*. Levit. V, 2. - טֻמְאָה, *immunditiés*. Num. V, 19. - לִמֵּד Pih. *doceo*. Ierem. II, 33. τοῦ μιᾶναι τὰς ὁδούς σου. Non male quoad sensum. Vide ad h. l. *Dathium*. Aliis legisse videntur לְטַמֵּא. - *שֻׁגַּל, *constupratus*, *prostitutus sum*. *Syrus* sec. *Theodoretum* Ier. III, 2. Vide supra s. v. ἐκφύρομαι. - *שָׁמַר, *deleo*. Dan. VII, 26. et XI, 32. sec. cod. *Chis*. 1 Macc. VII, 34. ἐμίανεν αὐτούς, ubi μιαίνειν τινά est *conviciis aliquem proscindere*. *Syrus* ܛܡܐ,

contemsit. Iosephus habet *βλασφημήσας*. Tob. III, 9. *μεμει μένος*, *pollutus sepultura* cadaveris. *Vulgatus*, qui habet *j tigatus*, legisse videtur *μεμοχθωμένος*.

**ΜΙΑΙΦΟΝΙ'Α*, *caedes nefaria et scelerata*, *contan natio e caede.* 4 Macc. IX, 9. *Plutarch.* Tom. IX. *O[illegible]* pag. 402, 1. de *homicidio* ac de *caedibus bestiarum* Tom. : p. 151, 4. *Reisk.*

ΜΙΑΙΦΟ'ΝΟΣ, *homicida*, *qui caede se polluit.* דָּם אִישׁ *homo sanguinis* s. *caedis. Symm.* Ps. XXV, 9. *ἀνδρῶν μιαι φόνων. Symm.* Psalm. LIV, 23. Vide et 2 Macc. IV, 38. XII 6. *Hesych.* *μιαιφόνος*, *μεμιασμένος φόνῳ*, *μαινόμενος* (leg *μιαινόμενος*) *τοῖς φόνοις*, *μεμολυμένος φόνευσις*: ubi *Iuniu* legit *φονευτής*. *Gronovius* rectius *φονεύμασι*, aut potius, u equidem mallem, *φονεύσει*, aut *φονεύσεως*.

ΜΙ'ΑΝΣΙΣ, *inquinamentum*, *pollutio.* טַמֵּא infin. Pih. Levit. XIII, 44.

ΜΙΑΡΟ'Σ, *impurus*, *scelestus*, *sceleribus pollutus.* 2 Macc. IV, 19. V, 16. VII, 34. IX, 13. XV, 32. *Hesych.* *μιαρὸς*, *μεμολυσμένος αἵματος ἀκαθάρτου.* Lege: *αἵματος*, *ἀκάθαρτος*.

**ΜΙΑΡΟΦΑΓΕ'Ω*, *cibis vetitis vescor.* 4 Macc. V, 3. et 25.

**ΜΙΑΡΟΦΑΓΙ'Α*, *ciborum vetitorum esus.* 4 Macc. V, 27.

**ΜΙΑΡΩ'ΤΑΤΟΣ*, *conscelerratissimus.* 4 Macc. IX, 15.

ΜΙ'ΑΣΜΑ, *inquinamentum.* בֶּצַע, *lucrum*, et quidem *turpe.* Ezech. XXXIII, 31. Videtur etiam vox hebr. olim hanc significationem habuisse, ut ex vocibus בץ et בִּצָּה, *coenum*, apparet. (- *נִדָּה, *separatio. Inc.* Lev. XVIII, 19. *ἐν μιάσματι* sec. cod. *Coisl. Lips.* In *Hex.* legitur *μιάσμασι* typographi vitio; nam *Montf.* vertit *in pollutione. K.*) - פִּגּוּל, *abominatio.* Lev. VII, 8. - שִׁקּוּץ, idem. Ierem. XXXII, 34. Adde Deut. XIV, 21. sec. cod. *Basil.* in *Hex.*

ΜΙΑΣΜΟ'Σ, *pollutio.* טָמֵא nomen. *Aqu.* Deut. XXVI, 14. *Symm.* Ps. CXXXVIII, 19. - *טֻמְאָה. *Symm.* 2 Sam. XI, 4. ubi de impuritate Levitica, concubitu maxime illicito contracta, dicitur. Sap. XIV, 26. 1 Macc. IV, 43.

ΜΙ'ΓΜΑ, *mixtura.* Sir. XXXVIII, 8.

ΜΙ'ΓΝΥΜΙ, *misceo*, *coniungo.* הִתְעָרֵב Hithp. *misceo me*, it. *spondeo.* 2 Reg. XVIII, 23. *μίχθητε δὴ τῷ κυρίῳ μου*, *coniungatis*, quaeso, vos cum domino meo. Vide et Ies. XXXVI, 8. Ps. CV, 34. *ἐμίγησαν ἐν τοῖς ἔθνεσιν*, *commiscebant* se gentibus. Conf. *Graevii* not. ad *Luciani Soloecist.* p. 741. Prov. XX, 22. - שׁוּת, *pono.* Gen. XXX, 40. *οὐκ ἔμιξεν αὐτὰ εἰς τὰ πρόβατα Λαβὰν*, quos non *immiscebat* Labanis ovibus.

ΜΙΓΝΥΜΑΙ 'ΑΝΟΜΩι, misceor impio. הִתְעַבֵּר Hithp. *excandesco.* Prov. XIV, 16. ubi per metathesin literarum (cuius multa exempla collegit *Buxtorfius Anticrit.* p. 619.) non tam legerunt quam acceperunt pro מִתְעָרֵב, sicut quoque fecit *Paraphr. Chald.* qui habet מִתְהַלֵּט, *immiscet se.* Conf. v. 10.

*ΜΙΚΡΑ΄, adverbialiter, *modicum.* Ita recte legit *Vulgatus Int.* Sap. XXV, 18. loco *πικρὰ, modicum* et tacite gemit prae pudore, quod tam malam habeat uxorem.

ΜΙΚΡΟΛΟΓΟΣ, proprie *pauciloquus, parcus verborum*, deinde, *qui rei parvae rationem habet, parcus, minute quasi rationem subducens, avarus, sordidus.* Sir. XIV, 3. *ἀνδρὶ μικρολόγῳ. Vulg. viro. cupido. Suidas: μικρολόγος, σκνιπὸς, φειδωλός.* Ita quoque *Lex. Cyrilli MS. Brem.* nisi quod pro *σκνιπὸς* male in eo legatur *σκνιφός. Lex. Vet. μικρολόγος, sordidus.* Idem: *μικρολογία, parsimonia.* Cf. *Theophr. Char.* cap. 11. et *Casaub.* not. ad eundem.

ΜΙΚΡΟΣ, parvus, exiguus, paucus, levis, humilis, et *Μικρὸν, parvum*, quod tamen saepe adverbiascit. אַגְמוֹן, *iuncus.* Ies. IX, 14. ubi *μικρὸς infimae sortis hominem* notat, quam notionem quoque habet vox hebr. Conf. *Glassii Philol. S.* p. 1108. ed. *Dath.* — גֶּבֶא, *fossa.* Ies. XXX, 14. *ὕδωρ μικρόν.* Bene quoad sensum. — זְעֵיר, *pauxillum.* Iob. XXXVI, 2. *μεῖνόν με μικρὸν* (pro *κατὰ μικρὸν χρόνον.* Conf. *L. Bos ellips. gr.* p. 255 sequ.) *ἔτι*, exspecta me adhuc *paululum.* Vide et Ies. XXVIII, 10. 13. et conf. quae ex profanis observat *Schwartzius Comm. Crit. l. gr. N. F.* pag. 916 sequ. — זְעֵירָה chald. foem. Dan. VII, 8. — טָמֵא, *impurus.* Ios. XXII, 19. ubi tamen *Masius* et *Grabius* pro *μικρὰ* legendum censent *μιαρὰ*, quibus etiam assensum praebuit *Scharfenbergius.* Ita etiam 4 Macc. IV, 26. *μιαρῶν* pro *μικρῶν* legendum. Facile tamen quoque fieri potuit, ut legeriut מְעַטָּה. — לַחַשׁ, *mussitatio.* Ies. XXVI, 16. N. L. — מִיכַל, *rivulus.* 2 Sam. XVII, 20. *παρῆλθον μικρὸν ὕδατος*, sc. *μέρος*, transierunt parvam aquae partem. Sed fortasse *μικρὸν* non cum *ὕδατος* coniungendum, sed potius positum est pro *κατὰ μικρὸν χρόνον, intra breve temporis spatium*, ut cum *Incerto*, qui *σπεύδοντες* habet, derivaverint a יָכֹל cum מ praefixo, *quantum potuerunt*, h. e. *admodum festinanter et celeriter. Vulgatus*, qui utramque versionem prae oculis habuisse videtur, utramque coniunxit hoc modo: *Transierunt festinanter, gustata paululum aqua*, ubi nexus causa inseruit, quae textus hebr. ignorat. — מְעַט. Gen. XXIV, 17. *πότισόν με μικρὸν ὕδωρ*, bibendum mihi da *pauxillum* aquae. Vide et v. 43. et Iud. IV, 19. Gen. XLIII, 2. *πρίασθε ἡμῖν μικρὰ βρώματα*, emite nobis *pauca* edulia. Vide et Gen. XLIV, 26. Gen. XLVII, 9. *μικραὶ καὶ πονηραὶ γεγόνασιν αἱ ἡμέραι*, pauci et mali fuerunt

dies. Exod. XVII, 4. ἔτι μικρὸν (sc. διάστημα χρόνου ἐστὶ) καὶ καταλιθοβολοῦσί με, adhuc *parum abest*, quin lapidibus me obruant. Vide et Ierem. LI, 33. Hos. I, 4. et conf. *L. Bos. ellips. gr.* p. 47 sequ. Num. XVI, 13. μὴ μικρὸν (sc. χρῆμα) τοῦτο; num hoc *res parva* vel *levis* vobis? Vide et v. 9. 2 Sam. XII, 8. Adde *Theod.* Prov. X, 20. μικρόν. - מְעַט מִזְעָר, *parum pauxillum.* Ies. X, 25. XXIX, 17. - מִצְעָר, *pauxillum.* Gen. XIX, 20. Psalm. XLI, 8. Ies. LXIII, 18. - נָקֵל part. Niph. a קָלַל, *levis.* Ezech. VIII, 17. μὴ μικρὰ τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ τὸ ποιεῖν τὰς ἀνομίας; num *levia* vel *res exigui momenti* videntur domui Israel, peccata facere? Sic *Aeliano V. H.* II, 27. μικρὰ appellantur *res leves* vel *exigui momenti.* - *עוֹד. *Inc.* et LXX 2 Sam. VII, 19. ubi tota formula spectanda est. - צֶאֱצָאִים plur. *prognati.* Ies. XXII, 24. ubi μικρὸς *natu minorem* s. *minimum* notat. - צַעַר, *gressus.* Thren. IV, 18. Legerunt צָעִיר aut potius צְעִירָנוּ. - צָעִיר. *Al.* Ind. VI, 15. et Zach. XIII, 7. - *קוּט, *fastidio, fastidio habeo. Symm.* Ezech. XX, 43. μικροὶ φανήσεσθε, *parvuli* videbimini. Aut sensum expressit, aut legit קְטַנִּים. - קָטֹן. Ierem. XXXI, 34. πάντες εἰδήσουσί με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν, omnes cognoscent me a parvo illorum usque ad magnum illorum, h. e. *ad unum omnes*, sine ullo respectu aetatis et dignitatis. Vide et Ierem. VI, 13. Vide quoque *Lex. N. T.* s. h. v. - *קָטֹן. Gen. XIX, 11. XLII, 32. Deut. I, 17. et alibi saepius. - לְמֵרָחוֹק, *ex longinquo.* Iob. XXXVI, 3. ubi tamen alii pro μικρὰν rectius habent μακράν. - שָׁפָל, *humilis.* Ezech. XVII, 6. εἰς ἄμπελον ἀσθενοῦσαν καὶ μικρὰν τῷ μεγέθει, in vitem infirmam et *humilem* altitudine. - שֶׁצֶף, *pauculum.* Ies. LIV, 8. Vide ad h. l. *Schultensii Opuscula minora* p. 285. Legitur praeterea Dan. XIII, 56. sec. cod. *Chis.* ubi pro ἡ μικρὰ ἐπιθυμία reponendum necessario est ἡ μιαρὰ ἐπιθυμία. Eadem lectionis diversitas reperitur quoque 4 Macc. IV, 26. ac alibi passim. Ies. XXX, 14. ubi μικρὸν post ὕδωρ vel additum est sensus magis exornandi causa, vel pro מִגֶּבֶא, *de fovea*, legerunt מְעַט. Sed prius suadet auctoritas *Vulgati Int.*

*ΜΙΚΡΟ'Σ ΚΑΙ' ΜΕ'ΓΑΣ. נוֹעָז, *roboratus*, ab עָזַז, *validus fuit.* Ies. XXXIII, 19. Quomodo μικρὸς cum textu hebr. conciliari possit, non tam facile erit definire, neo video, quomodo populus simul μικρὸς et μέγας dici possit. Ergo legendum puto μιαρὸς, quod respondet τῷ ἀναιδὴς, quo *Symmachus* usus est, ut adeo sit duplex versio hebr. נוֹעָז. *Michaelis Suppl.* p. 1117. putat eos עַז לֹא עָז legisse.

*ΜΙΚΡΟ'Σ ΦΑΙ'ΝΟΜΑΙ. קוּט s. קָטַט, *fastidio. Symm.* Ezech. XX, 43. Non permutavit h. l. cum קָטֹן, sed sensum expressit. Nam *displicebitis vobis* et *parvuli vobis videbimini* sensu parum differunt.

ΜΙΚΡΟΥ͂, pro *ὥστε μικροῦ πράγματος δεῖν*, *ut a parvo negotio abesset*, *fere* seu *parum abfuit quin*. כִּמְעַט, *sicut parum*. Gen. XXVI, 10. *μικροῦ ἐκοιμήθη τις ἐκ τοῦ γένους μου μετὰ τῆς γυναικός σου*, *parum abfuit*, quin aliquis ex genere meo rem haberet cum uxore tua. Ita *Xenoph. Cyrop.* I, 4, 8. *μικροῦ ἐξετραχήλισεν αὐτὸν*, *parum abfuit*, quin deiiceret eum. Conf. *L. Bos Ellips. gr.* p. 262. *Suidas*: *Μικροῦ δεῖν*, *παραμικρόν. καὶ χωρὶς τοῦ δεῖν. μικροῦ τὰ πράγματα μετακινήσαντος, ἀντὶ τοῦ παρολίγον, παραμικρόν.* Sunt haec verba *Eunapii*, ut discimus ex *Suida* v. *μικροῦ* post v. *μικρολόγος*. Eadem ratione eodemque sensu usurpatur *ὀλίγου*. Vide *Aelianum V. H.* IV, 8. ibique *Perizon.* ac *Hesychium* in v. *ὀλίγου δεῖν*.

ΚΑΤΑ` ΜΙΚΡΟ`Ν, sc. *διάστημα*, *fere*, *propemodum*. כִּמְעַט. Ezech. XVI, 46. Sirac. XIX, 1. *κατὰ μικρόν*. *Vulg. paulatim.*

ΚΑΤΑ` ΜΙΚΡΟ`Ν ΜΙΚΡΟ`Ν, *sensim*, *paulatim*. מְעַט מְעַט, *parum parum.* Exod. XXIII, 30. Deut. VII, 22.

**ΜΕΤΑ` ΜΙΚΡΟ`Ν*. עַד, *usque ad*. *Ed. Quint.* Hos. VII, 4.

ΜΙΚΡΟ`Ν ῞ΟΣΟΝ ῞ΟΣΟΝ, *parumper*, *perexiguum*, *perpusillum*. כִּמְעַט רֶגַע, *ad parvum momentum*. Ies. XXVI, 20. Conf. Hebr. X, 37. et ad h. l. *Wolfium* p. 736. *Gloss. MS. in Cant. Script.* *ὅσον ὅσον*, *ὀλίγον ὀλίγον*. *Aristoph. Vesp.* 213. *ὅσον ὅσον*. *Schol.* *τὸ ἐλάχιστον*.

ΠΑΡΑ` ΜΙΚΡΟ`Ν, *pene*, *propemodum*. כִּמְעַט. Psalm. LXXII, 2.

**ΠΡΟ` ΜΙΚΡΟΥ͂*, sc. *χρόνου*, *paulo antea*. Sap. XV, 8. coll. c. XIV, 20.

ΜΙΚΡΟ`Ν ΠΟΙΕ΄Ω, *parvum facio*, *minuo*. הִקְטִין Hiph. Amos. VIII, 5.

῾ΩΣ ΜΙΚΡΟ`Ν, sc. *χρόνον* vel *διάστημα*, *ad exiguum tempus vel spatium*. כִּמְעַט, idem. 2 Par. XII, 7. *δώσω αὐτοὺς ὡς μικρὸν εἰς σωτηρίαν*, dabo illos *ad exiguum tempus* in salutem. Similiter *ἐπὶ μικρὸν* dixit *Plutarchus pro Nobil.* pro *ἐπὶ μικρὸν χρόνον*. Vide *Wolfii* notas ad eundem p. 195. in *Anecdotis Graecis* T. IV. ubi etiam ex *Eustathio* observat, quod *ἐπὶ δηρὸν* alias Graecis *ἐλλειπτικῶς* dicatur pro *ἐπὶ πολὺν χρόνον*. Confer et *Phavorinum* in *ἐπὶ δηρόν*. Cant. III, 4. *ὡς μικρὸν, ὅτε παρῆλθον ἀπ᾽ αὐτῶν*, ad exiguum spatium, quum praeterirem ab illis.

ΜΙΚΡΟ΄ΤΕΡΟΣ, compar. *minor*. צָעִיר, sequ. מ. Iud. VI, 15. – קָטָן, sequ. מ. 1 Sam. IX, 21. XVII, 14.

ΜΙΚΡΟ΄ΤΑΤΟΣ, superlat. *minimus*. *מִצְעָר, *pusillus*, et nomen propr. montis. *Symm.* Ps. XLI, 8. – צָעִיר, *pusillus*. *Symm.* Ps. XLVII, 28. – קָטֹן. 2 Par. XXI, 17.

ΜΙΚΡΟ'ΤΗΣ, *parvitas*. קֹטֶן vel potius קֹטֶן, *parvitas*. 1 Reg. XII, 10. ἡ μικρότης μου, h. e. *digitus parvus meus*. *Symm*. σμικρότατον μέλος. Vide ad h. l. *L. Bos*.

ΜΙΚΡΟ'ΨΥΧΟΣ, *pusillanimis*. קְצַר רוּחַ, *brevis spiritu*. *Inc*. Prov. XIV, 29. ubi est i. q. ὀλιγόψυχος apud LXX. *Vulg*. *impatiens*.

ΜΙΚΡΥ'ΝΩ, *minuo*. קָטֹן, *parvus sum*. *Aqu*. Gen. XXXII, 10. ἐμικρύνθην, *minor sum*. Sic enim pro ἐμακρύνθην bene legendum censet *Drusius* in *Fragm. Vett. Intt. GG*. pag. 43. Vide quoque ad h. l. *Scharfenbergium*. Adde Sir. XXXV, 7.

ΜΙΚΡΩ~Σ, *exigue*, *tenuiter*. 2 Macc. XIV, 8.

**ΜΙ'ΛΑΞ*, *taxus*, *hederae species*. LXX sec. Cod. *Alex*. Nah. I, 10. ὡς μίλαξ, ubi alii σμίλαξ habent, quod vide suo loco. *Suidas*: μίλαξ, εἶδος βοτάνης, καὶ κλίνεται μίλακος κ. τ. λ.

**ΜΙ'ΛΗΤΟΣ*, *Miletus*, urbs ex antiquissimis Ionicarum. צַחַר, *nitidus*. Ezech. XXVII, 18. ἔρια ἐκ Μιλήτου, lanae ex Mileto. Nempe isthic optima erat lana, unde *Milesia vellera* dicta. Cf. *Plin. H. N*. VIII, 48. Vide quoque *Bocharti Hieroz*. T. I. p. 529. ed. *Rosenmülleri*.

ΜΙ'ΛΤΟΣ, *rubrica*, *minium*. שָׁשַׁר. Ierem. XXII, 14. Vide et Sap. XIII, 14. *Hesych*. μίλτος, εἶδος ἐρυθρὸν συνόπιδος. *Suidas*: μίλτος, χρώματος εἶδος ἐρυθροῦ. Vide et quae ibi ex *Homero*, *Epigrammate* quodam et *Aristophane* affert.

ΜΙΜΕ'ΟΜΑΙ, *imitor*. Sap. IV, 2. XV, 9.

ΜΙ'ΜΗΜΑ, *imitatio*, *imitamentum*, *imago*. Sap. IX, 8. Sirac. XL, 5. sec. ed. *Compl*. Est enim profecto vita tota quasi magnum theatrum mundi.

**ΜΙΝΑΙ~ΟΙ*, Arabiae populus ad mare rubrum. מְעוּנִים 1 Par. IV, 41. — עַמּוֹנִים. 2 Par. XX, 1. ubi sine dubio מְעוּנִים legerunt. — נַעֲמָתִי, *Nahamathites*. Iob. II, 11. XI, 1. XX, 1. Conf. *Michaelis Suppl*. p. 1533 sequ.

ΜΙΝΥΡΙ'ΖΩ, *leni ac submissa voce canto*, *cantillo*, *suavem vocem edo*. הָגוּת, *meditatio*. *Inc*. Psalm. XLVIII, 5. μινυρίσει, *submurmurabit*, *exigua voce canet*. *Hesych*. μινυρίζει, ὀλίγῃ φωνῇ καὶ οἰκτρᾷ χρῆται (sic enim haud dubie legendum est pro ὀλίγη φωνή, καὶ οἱ καταχρῆται. Conf. *Suidam* in v. μινυρίζω.), ἢ εὐφώνως λέγει.

**ΜΙΣΑ'ΝΘΡΩΠΟΣ*, *osor hominum*, *inhumanus*. 4 Macc. XI, 4.

**ΜΙΣΑ'ΡΕΤΟΣ*, *virtutis hostis*. 4 Macc. XI, 4. Addenda est haec vox Lexicis.

ΜΙ'ΣΓΩ, *misceo*. מָהַל, idem. Ies. I, 22. μίσγουσι. *Suidas* s. v. καπηλικῶς h. l. respiciens habet δολοῦσι, nisi δολοῦσι legendum. — נָגַע, *tango*. Hos. IV, 2. αἵματα ἐφ' αἵμασιν μίσγουσιν, caedium nullum finem faciunt.

ΜΙΣΕ'Ω, *odi*, *odio habeo*, *minus amo*. זָעַם, *detestor*. Prov. XXII, 14. – מָאַס, *sperno*. Prov. XVI, 5. Ies. XXXIII, 15. LIV, 6. – צָרַר, *arcto*. Ps. LXXIII, 5. *Arctantes* sunt h. l. *adversarii*, *hostes*. – קוּם, *surgo*, etiam *insurgo*. Ps. LXXIII, 24. – שָׁאַף, *anhelo*, *inhio*. Ezech. XXXVI, 3. N. L. – שׂטם. *Samarit*. Gen. XLIX, 23. – שָׂנֵא. Gen. XXIX, 3. ὅτι ἐμισεῖτο Λεία, quod *minus amaretur* Lea. Vide et v. 32. et conf. v. 30. et *Vorstii Philol. S.* c. 5. aliosque, quos laudat *Wolfius* ad Act. XIV, 26. p. 684. 2 Sam. XIII, 15. μέγα τὸ μῖσος, ὃ ἐμίσησεν αὐτήν, magnum odium, quo prosecutus est illum. Iob. XXXIV, 16. ἰδὲ σὺ τὸν μισοῦντα. Vnde venerint haec verba, disputatur. Duplicem coniecturam mihi hic proferre liceat. Aut bis legerunt illud שָׂנֵא, ita ut alterum ad Deum, alterum ad homines referretur, aut τῷ אַף notionem *irae*, *indignationis* tribuerunt; ה autem pro הֵא aut הֵן positum esse existimarunt. ה simpliciter positum quandoque *ecce* notare, exemplis docuit *Simonis Lex. hebr.* p. 412. Ps. XXXV, 2. τοῦ μισῆσαι. Verte cum *Vulgato*: *ad odium*, i. e. *odio dignam*. – שְׂנָא chald. part. Dan. IV, 17. – *שָׁנָה, *duplico*, *itero*. Prov. XVII, 9. Legerunt שָׂנֵא. Cohel. VIII, 1. Legerunt hic quoque שָׂנֵא. – שִׂנְאָה, *odium*. Ezech. XXXV, 11. – שְׂנוּאָה foem. *exosa*. Deut. XXI, 15. – שָׂנֵא משׁפט. *Al.* Iob. XXXIV, 17. μισοῦντα. – *שֵׁנִית, *secundo*. Mal. II, 13. ἃ ἐμίσουν. Legerunt vel שְׂנֻאָה, *exosum*, vel certe deduxerunt hanc vocem a שָׂנֵא, *odio habere*, forte שְׂנֵאתִי. Tob. IV, 15. ubi post ὃ μισεῖς omissa esse puto verba ὑφ' ἑτέρου σοι γενέσθαι, quae diserte adduntur in *Constitutt. Apostol.* I. c. 1. in *Ed. Patr. Apostol. Coteler.* T. I. p. 103. *Hieronymus*: *quod ab alio oderis fieri tibi*. Sirac. VII, 27. μισουμένη. *Vulgatus* bene: *odibilis*, nempe ob morum improbitatem. Opponitur ibi uxori κατὰ ψυχὴν, quae votis mariti congruat. Sirac. XIX, 9. ἐν καιρῷ μισεῖ σε, data opportunitate *nocebit* tibi, et abutetur tua in loquendo temeritate.

ΜΙΣΗΤΟ'Σ, *odiosus*, *invisus*. זָעַם, *detestor*. Prov. XXIV, 24. – שְׂנוּאָה part. Pah. Prov. XXX, 23. μισητὴ γυνὴ, mulier *odiosa*. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μισητὴ, στυγηρὰ ἢ ἀκάθαρτος. *Hesych.* μισητός, μίσους ἄξιος, ἄπληστος. Alias Grammatici inter μισητὴν et μισήτην distinguunt. *Thomas M.* μισητὴ, ἡ μίσους ἄξια γυνή, μισήτη δὲ βαρυτόνως, ἡ καταφερής. Vide et *Ammonium* de *simil. et differ. vocab.* v. μισητή. *Suidas*: μισήτην, τὴν καταφερῆ μισήτην ἔλεγον, οὐ παρὰ τὸ μῖσος, ἀλλὰ παρὰ τὸ μίσγεσθαι. Idem loca veterum, quibus vox eo sensu legitur, subiungit. Conf. *Schol. Aristoph. Av.* v. 1619. Vnde discimus etiam, quod *Aristophani* in *Pluto* v. 990. μισητία sit πορνεία. – Vide et Sap. XIV, 9. Sir. X, 7.

ΜΙΣΗΤΟ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *odiosum facio.* עָכַר, *perturb* Gen. XXXIV, 29. Arab. عكر, *turbulentus*, *faeculent* *fuit*, quod de *odioso* ac *inviso aliis* bene dici potest.

ΜΙΣΘΑΡΝΕ'Ω, *mercedem capio*, *mercede operam mea loco.* שָׂכַר, *mercede conduco.* *Al.* 1 Sam. II, 5. ἐμισθάρνησα - הִשְׁתַּחֲוָה Hitbp. a שָׁחָה, *incurvo me.* *Symm.* 1 Sam. II, 5 ἵνα μισθαρνήσῃ. Hic annotante *Montfauconio* non verba, se sensum, prout ipse capiebat, consectatus est. Sed verba ha potius pertinent ad לַאֲגוֹרַת, quod *mercedis* notionem habe ut e reliquis linguis Orient. docuit *Simonis Lex. hebr.* s. h. *Vulg. ut offerat.* *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μισθαρνεῖν, μισθ λαμβάνειν. *Hesych.* μισθαρνής, ὁ λατρεύων μισθοῦ, ἢ ὁ μισθ ἀφαιρῶν καὶ ἀντικαταλλάττων. Idem: μισθαρνία, ἡ ἐπὶ μισθ γινομένη ἐργασία.

ΜΙ'ΣΘΙΟΣ, *mercenarius.* שָׂכִיר, idem. Iob. VII, *Inc.* Lev. XXV, 5. Vide quoque var. lect. Lev. XIX, 15. T V, 10. Sirac. VII, 21.

ΜΙΣΘΟ'Σ, *merces*, *praemium.* אֶבֶן, *lapis.* Prov. XV 8. Scil. vox hebr. notat quoque *pondus*, et *momentum lance*, unde *Symm.* στάθμιον. Ea potestate vox intellegi p terat de *eo*, *quod alicui appenditur et larga mensura att buitur*, h. e. μισθῷ. Sic *Iaegerus* ad h. l., cui quoque in me tem venerat ἴσθμιον (Conf. *Hom. Odyss.* XVIII, 299. ibiq *schol.*), si אבן interpres forte intellexisset de *gemma in m nili*, eiusque loco posuisset *ipsum monile*. Ex *Hensleri* se tentia λίθος reponendum est, quod librarius sensum loci n percipiens in μισθός mutaverit. - אֶשְׁכָּר, *donum.* Eze XXVII, 15. - אֶתְנַן, *merces meretricia.* Ies. XXIII, 18. S μισθὸς ibi potius notat *quaestum et lucrum e mercatura.* Co infra s. *μίσθωμα.* - *יוֹם, *dies.* *Inc.* Lev. XXV, 50. S loco μισθὸς legendum ibi ἡμέρα. Vide ad h. l. *Montfauc.* מְחִיר, *pretium.* Mich. III, 11. - מַשְׂכֹּרֶת, *merces.* Gen. XXI 15. XXXI, 7. 41. Ruth. II, 12. - עִזְבוֹנִים plur. *nundin* Ezech. XXVII, 27. 53. - פֹּעַל, *operis merces.* Iob. VII, Ierem. XXII, 13. - פְּעֻלָּה, *opus.* Levit. XIX, 13. Be nam *opus* h. l. metonymice notat *mercedem debitam prop opus.* - שָׂכִיר, *mercenarius.* Deut. XXIV, 14. - שָׂכָר. G XV, 1. XXX, 18. XXXI, 8. et alibi saepius. - שֶׂכֶר, *m dacium.* Prov. XI, 18. Legerunt fortasse שָׂכָר. Sirac. XI, καὶ αὕτη ἡ μερὶς τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. Pro μισθοῦ malim leg μόχθου.

ΜΙΣΘΟ'Ν ΠΙΣΤΟ'Ν ΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *mercedem fide h. e. certam accipio.* נִמְלַט Niph. *evado.* Prov. XI, 21. Vid tur autem haec verba potius pertinere ad v. 18., ut iam *I gerus* monuit.

ΜΙΣΘΟ'Ν ΣΥΝΆΓΩ, *mercedem colligo.* הִשְׂתַּכֵּר Hithp. a שָׂכַר, *mercedem reporto.* Hagg. I, 6.

ΜΙΣΘΟ'ΟΜΑΙ, *mercede conduco.* כָּרָה, *emo.* Hos. III, 2. Nec sensum expresserunt, nec legerunt אֶשְׂכְּרָהָ a שָׂכָר, *merces*, sed כָּרָה, كرى et كرا apud Arabes notat *mercede conducere.* Vid. *Michaelis Colleg. Crit.* p. 330 sequ. – שָׂכַר. Gen. XXX, 16. Deut. XXIII, 4. Iud. IX, 4. et alibi. – שָׂכָר, *merces.* Zach. XI, 12. – שָׂכִיר, *mercede conductus. Al.* Ies. VII, 20. *μεμισθωμένῳ.* – *חָנָה, *munera mitto. Ed. Quint.* Hos. VIII, 10. Bene quoad sensum. *Vulg. eum mercede conduxerint nationes.* Adde 1 Macc. V, 39.

ΜΙΣΘΟΦΟΡΙ'Α, *merces*, עֲרֻבָּה, *pignus. Symm.* 1 Sam. XVII, 18. *τὴν μισθοφορίαν αὐτῶν λήψῃ.* Ita *Bielius.* Si lectio haec, quam exhibet *Scholiasta Cod. Coislin. sec.*, sana est, verba haec quoad sensum ita reddenda erunt: *quomodo militent ac quales se praestent, videbis et accipies.* Nam *μισθοφορία* est *actio stipendia merendi*, uno verbo *militia*, quae alias *στρατεία* appellatur. Sed quia vox *μισθοφορία* hoc sensu cum voce hebr. conciliari nequit, mallem reponere *μισθοφοράν*, h. e. *stipendium*, quae vox legitur apud *Thucyd.* VI, 24. VIII, 45. 50. *Diod. Sic.* XVIII, 62. *Suidas* et ex eo *Phavorinus*: *ἰδίως τὸν μισθὸν τῶν στρατευομένων οἱ παλαιοὶ μισθοφορὰν ἐκάλουν.* Vide *Fischerum de Vers. GG. V. T.* p. 67 sequ.

ΜΙ'ΣΘΩΜΑ, *merces*, *donum.* אֶתְנָה, *merces meretricia.* Hos. II, 12. – אֶתְנַן, idem. Deut. XXIII, 19. Ezech. XVI, 30. 33. 40. Mich. I, 7. Adde *Aqu.* Ies. XXIII, 18. ubi *μίσθωμα* notat *quaestum et lucrum e mercatura.* – פִּרְזוֹן, *contentio.* Prov. XIX, 13. *Iaegero* totus hic locus in desperatis est. Forte legerunt מתני a חָנָה, *largiter donavit.* – נֵדָה. *Inc.* et LXX Ezech. XVI, 32. ubi dicitur de *pecunia* s. *mercede*, *quae meretricibus dari solet.* (Conf. *Casaub.* ad *Sueton. Calig.* c. 40. et ad *Athen.* XIII, 6. p. 877.) נֵדָה est *donum*, a נָדַן, *dedit.* – נְדָנִים plur. Ezech. XVI, 32. Eodem sensu vox occurrit in fragmento *Aeliani* adducto a *Suida*: *Μίσθωμα*, *ὁ μισθὸς ὁ ἑταιρικός. Αἰλιανός· Ἡ δὲ οὐ προσεῖχο, φάσκουσα εἶναι μίσθωμα, τὸ ἑαυτὴν παραβαλεῖν ἀνδρὶ ἀγνῶτι.* Confer *Thom. Mag.* p. 617.

ΜΙΣΘΩΤΌΣ, *mercenarius*, *mercede conductus.* *אֶתְנָה, *merces meretricia.* Hos. II, 12. sec. ed. *Compl.* – שָׂכִיר, *mercenarius.* Exod. XII, 45. XXII, 15. Levit. XIX, 13. et alibi. *Aqu. Symm. Theod.* Ies. XVI, 14. – *שכור, *ebrius*, *inebriatus.* Ies. XXVIII, 1. 3. Legerunt שְׂכִירֵי, a שָׂכִיר, *mercede conductus*, *mercenarius.* Iudith. VI, 2. *μισθωτοὶ* sunt, *qui mercede conducti militabant.* Adde 1 Macc. VI, 29.

ΜΙΣΟΞΕΝΙ'Α, *odium peregrinorum seu hospitum, inhospitalitas.* Sap. XIX, 13. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μισοξενίαν, ἀπανθρωπίαν, φειδωλίαν.

ΜΙΣΟΠΟΙΕ'Ω, *hostilia facio.* מְשַׂנֵּא part. *osor.* *Aqu.* Ps. LXXX, 16. Idem Ps. LXXXII, 3.

ΜΙΣΟΠΟΙΟ'Σ, *hostilia faciens, hostis.* מְשַׂנֵּא part. *osor.* *Symm.* Ps. LXXX, 16.

**ΜΙΣΟΠΟΝΗΡΕΤ'Ω*, *odium improbitatis ostendo et declaro.* 2 Macc. IV, 49. sec. *Alex.*

ΜΙΣΟΠΟΝΗΡΕ'Ω, idem. Esth. VII, 5. in *ed. Useserii vet. alt.* p. 135. 2 Macc. IV, 49. Τύριοι μισοπονηρήσαντες, Tyrii *improbitatis odium habentes.* *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μισοπονηρήσαντες, μισήσαντες τὰ κακά. Vide et 2 Macc. III, 1. Esth. VII, 1. 2 Macc. VIII, 4. ubi Deo tribuitur, et ex adiuncto *punire* notat. *Vulg. indignaretur.* *Iosephus A. I.* XIII, 10. p. 661. ed. *Haverc.* μισοπονηρῶν τοῖς Σαμαρεῦσιν, Samaritanis *valde infensus.*

ΜΙΣΟΠΟΝΗΡΙ'Α, *odium improbitatis.* 2 Macc. III, 1.

**ΜΙΣΟΠΟ'ΝΗΡΟΣ*, *qui improbos vel improbitatem aversatur, vindex improborum et peccatorum.* Addit. Esther. XVI, 3. θεοῦ τὴν μισοπόνηρον ὑπολαμβάνουσιν ἐκφεύξεσθαι δίκην, Dei improborum vindicis arbitrantur se effugere posse sententiam. Adverb. μισοπονήρως legitur apud *Schol. Aeschyl. Prometh.* v. 231. ubi τῷ φιλανθρώπως opponitur, adeoque *hostili animo erga alios* notat.

ΜΙ'ΣΟΣ, *odium.* *מְשַׂנֵּא part. *osor.* *Symm.* Ps. LIV, 13. διὰ μῖσους μου. — שִׂנְאָה, *odium.* 2 Sam. XIII, 15. Ps. XXIV, 20. CVIII, 2. 4. et alibi. — שְׁנִינָה, *dicterium.* Ierem. XXIV, 9. Legerunt לְשִׂנְאָה.

**ΜΙ'ΣΤΒΡΙΣ*, *osor contumeliae*, et ex adiuncto *ultor, vindex contumeliae et iniuriae illatae.* Sic Deus vocatur 3 Macc. VI, 7.

ΜΙ'ΤΡΑ, *mitra (ornamentum capitis muliebre, ex quo fasciolae dependebant), fascia capitis, diadema, corona, zona, cingulum.* מְעִיל, *pallium.* Ezech. XXVI, 16. — מִצְנֶפֶת, *cidaris.* Exod. XXVIII, 33. Lev. VIII, 9. — פְּאֵר, *ornamentum.* Ies. LXI, 10. — פַּאֲרֵי מִגְבָּעוֹת, *ornamenta tiararum.* Exod. XXXIX, 27. Vide et Iudith. XVI, 6. Baruch. V, 2. Iudith IX, 3. ἔλυσαν μίτραν (Sic enim *Grotius* ad h. l. *Fesselius Advers. SS.* lib. II. c. 24. p. 166. et *Dougtaeus Analect. Sacr.* P. II. Ex. 4. pro μήτραν legendum censent) παρθένου, solverunt zonam virginis. Ita *Moschus Idyll.* II. circa fin. λῦσε δέ οἱ μίτρην. Vide et *Theocrit. Idyll.* XXVII. v. 54. et conf. *Spanhemii Obss.* in *Callimach.* p. 11. 135. et 140. et *Ungeri Anal.* de cingulis p. 240. sequ. *Hesych.* μίτρα, χαλκῆ λεπὶς, διάδημα, ζώνη, θώραξ, ταινία. *Gloss. MS. in Proph.* μίτρα, τὸ βαρβαρικὸν διάδημα τῆς κεφαλῆς. *Lex. Cyrilli MS.*

Brem. μίτρα, ζώνη παρὰ τὸ μέτωπον. *Gloss. MS. in Octateuch* μίτρα, διάδημα, ἡ ζώνη.

ΜΝΑ˜, contr. ex μνέα *Ionice*, *mina*, *libra*, vel *pondo auri et argenti*. מָנֶה. 1 Reg. X, 17. Esdr. II, 69. Ezech. XLV, 12. Confer et notata supra in vocc. ἀμνὰς et ἀμνός. 3 Esdr. V, 43. respondet hebr. דַּרְכְּמֹנִים Esdr. II, 69. *drachmae*. *Hesych.* μνᾶ, λίτραι δύο. Ὁ δὲ ἅγιος Ἐπιφάνιος λίτρας μιᾶς δίμοιρον. Lege ex *Epiphanio* de *ponderibus et mens.* p. 183. λίτρας μιᾶς καὶ διμοίρου. Conf. infra in v. χρύσεος, *Bernardum* de *mens. et pond.* p. 181. et alios, quos citat *Wolfius* ad Luc. XIX, 18. p. 737.

ΜΝΑ'ΟΜΑΙ vel *ΜΙΜΝΗ'ΣΚΩ*, *memini*, *recordor*. *הוֹלִיד Hiph. a יָלַד, *parere facio*. Ies. LXVI, 9. καὶ οὐκ ἐμνήσθης μου. Si lectio sana est, vocem hebr. sensu metaphorico acceperunt, hoc sensu: vos non gessistis vos erga me, sicut filios decet, seu: *mei immemores fuistis*. Sed *Iustinus M. in Dial. c. Tryph. Iud.* p. 183. habet: οὐ γεννάσῃ. - הִתְעֹרֵר Hithp. a עוּר, *excito me*. Ies. LXIV, 7. - זָכַר. Gen. VIII, 1. IX, 15. 16. Ies. LXIII, 7. τὸν ἔλεον κυρίου ἐμνήσθην, misericordiae Domini recordatus sum. - נָשָׂא, *fero*, item *elevo*. Gen. XL, 13. 20. Ps, L, 4. In omnibus his locis libere verterunt, sensu vero tamen non neglecto. - שָׁמַר, *custodio*. *Inc.* Deut. V, 12. μνήσθητι. Interpretatio haec *Scharfenbergio* ex loco Exod. XX, 8. (ubi in textu legitur זָכוֹר), huic nostro plane simili, tanquam glossema translata esse videtur. - חָבַשׁ, *prehendo*. Ezech. XXI, 23. Videntur μνᾶσθαι h. l. *puniendi* notione accepisse, quam quoque voci hebr. subiecerunt. Caeterum μνᾶσθαι interdum *capere* notat, v. c. ap. *Homer. Il.* XXIV, 613. 3 Esdr. IV, 21. Sir. XV, 8. ubi notat ex adiuncto *curam habere*. Sir. XVI, 17. τίς μου μνησθήσεται, quis me *curabit* et *observabit*. Sir. XXIII, 18. μνήσθητι πατρὸς καὶ μητρὸς, *curam habe* parentum tuorum, eos *honora et cole*. In notione *curandi* et *parandi* legitur quoque apud *Homerum Il.* X, 509. et *Odyss.* VII, 192. Sir. VII, 18. μνήσθητι, ὅτι ὀργὴ οὐ χρονιεῖ, *cogita* et *perpende*, poenam non cessaturam esse. Baruch. IV, 14. ubi μνήσθητε ob antecedens ἐλθέτωσαν per ἀνακολουθίαν positum est pro μνησθήτωσαν.

ΟΥ' ΜΗ' ΜΝΑ'ΟΜΑΙ, *non recordor*. סָלַח, *condono*. Ierem. XXXIII, 8. οὐ μὴ μνησθήσομαι ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Ita bene ex aliis SS. locis, ubi haec formula occurrit, transtulerunt.

ΜΝΕΙ'Α, *memoria*, *recordatio*. זֵכֶר. Psalm. CX, 4. Ies. XXVI, 8. - זְכֹר infin. Deut. VII, 20. Ierem. XXXI, 20. Thren. III, 20. - *מַשְׂטֵמָה, *odium*. Hos IX, 7. ubi tamen pro μνεία, quod habet cod. *Alex.*, reponendum est μανία ex *Vatic.* et vers. *Arab.*

ΜΝΕΙ'Α ΓΙ'ΝΕΤΑΙ, *recordatio fit.* נִזְכַּר Niph. Ies. XXIII, 16. Ezech. XXI, 32. XXV, 10.

ΜΝΕΙ'Α 'ΕΣΤΙ', *recordatio est.* נִזְכַּר Niph. Zach. XIII, 2.

ΜΝΕΙ'ΑΝ ΠΟΙΕ'Ω, *recordationem facio*, *recordor.* זָכַר, *recordor.* Iob. XIV, 13. – Vide alibi *'Οδύνη.*

ΜΝΗ'ΜΑ, *monumentum*, *sepulcrum.* קֶבֶר, *sepulcrum.* Exod. XIV, 11. Num. XI, 34. 35. XIX, 16. et alibi. – קְבוּרָה, *sepultura.* Ezech. XXXII, 23. 25. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *μνήματα, οἱ τάφοι.*

ΜΝΗΜΕΙ'ΟΝ, idem. עָפָר, *pulvis. Aqu. Symm. Theod.* Ies. XXVI, 19. – קֶבֶר. Gen. XXIII, 6. 9. XLIX, 30. L, 5. et alibi. – קְבוּרָה. Gen. XXXV, 20. Sap. X, 7.

ΜΝΗ'ΜΗ, *memoria*, *recordatio*, etiam *id*, *quo memoria alicuius conservatur.* זֵכֶר : זֶכֶר. Psalm. XXIX, 4. Prov. X, 8. Cohel. IX, 5. *Aqu.* Psalm. VI, 6. *Symm.* Ies. XXVI, 14. ubi זֵכֶר sunt *posteri*, adeoque *μνήμη* est i. q. *μνημόσυνον* apud *Aqu.* et *Theod.* adeoque *id*, *quo memoria alicuius conservatur*, notat.. – זִכָּרוֹן. Cohel. I, 11. – זִכָּרוֹן. Cohel. I, 11. et II, 16. – מַזְכִּיר part. Hiph. a זָכַר, *commemoro. Symm.* 2 Sam. VIII, 16. ubi *ἐπὶ τῆς μνήμης* positum est pro *ὁ ἐπὶ τῆς μνήμης ὤν*, ac *μνήμη* est i. q. *ὑπόμνημα*, qua voce h. l. LXX usi sunt. *Vulg. a commentariis*, h. e. *commentariorum publicorum scriptor*, qui alias *ὑπομνηματογράφος* dicitur, quod vide infra. – עֶבְרָה, *excandescentia. Symm.* Amos. I, 11. ubi tamen pro *μνήμην L. Bos. Proleg. in LXX Intt.* c. 3. legit *μῆνιν*, cuius sententiam quoque suam fecit *Semlerus*: qua tamen coniectura non opus est. Nam *μνήμη* h. l. est *memoria iniuriae illatae*, *ira memor*, Vide quoque supra s. v. *μηνιάω.* Sap. VIII, 14. XI, 13. *μνημῶν τῶν παρελθουσῶν*, ubi *μνῆμαι* esse videntur *mala, quae antea perpessi fuerant*, per metonymiam: nisi cum *Iansenio* legere malis: *μνήμων τῶν παρελθόντων.* 2 Macc. II, 26.

ΑΙ'ΡΩ ΤΗ'Ν ΜΝΗ'ΜΗΝ, *tollo memoriam.* תְּמִימִים plur. ex תָּמִים, *integri.* Prov. I, 12. *ἄρωμεν αὐτοῦ τὴν μνήμην ἐκ τῆς γῆς*, quae explicatio *Iaegero* ad h. l. exinde fluxisse videtur, quod et תְּמִימִים (ut ex recentioribus *Schultensius*) intellegerent *totos*, ut prorsus ac plane sublati sint, et quod mortui sepultique paulatim abeant in oblivionem.

ΜΝΗΜΟΝΕΥ'Ω, *memini*, *recordor.* זָכַר. Exod. XIII, 3. 1 Par. XVI, 12. 15. Psalm. LXII, 7. et alibi. – זֵכֶר, *recordatio.* Psalm. VI, 5. Legerunt זָכְרֶךָ cum *Vulg.* et *Arabe.* Tob. IV, 5. *τοῦ θεοῦ μνημόνευε*, *rationem habe* Dei, h. e. *recte vive*: sequitur enim *καὶ μὴ θελήσῃς ἁμαρτάνειν.* Ib. v. 19. *μνημόνευε τῶν ἐντολῶν*, *diligenter observa* praecepta. 1 Macc. XII, 11. *μνημονεύειν ἀδελφῶν*, *curare* fratres. 2 Macc. IX, 21. *ἂν ἐμνημόνευον.* Legendum *ἀνεμνημόνευον.*

ΜΝΗΜΟ'ΣΥΝΟΝ, *memoriale*, *monumentum*. אַזְכָּרָה. Levit. II, 2. 9. 16. V, 12. VI, 15. et alibi. - דִּכְרָנַיָּא chald. plur. *memorabilia*. Esdr. IV, 15. - זֵכֶר : זֵכֶר. Exod. III, 15. XVII, 14. Deut. XXXII, 26. et alibi. Adde *Aqu.* Ps. XXIX, 5. *Aqu. Theod.* Ies. XXVI, 14. *Οἱ λοιποὶ* Iob. XIII, 12. *Vulg. memoria*, ubi *memoria* est i. q. *monumentum*. - זִכָּרוֹן. Exod. XII, 14. XIII, 9. XVII, 14. et alibi saepius. - *זִכְרוֹן. Lev. XXIII, 24. Esth. VI, 1. Ies. LVII, 8. - מַזְכִּיר part. Hiph. Ies. LXVI, 3. ubi *μνημόσυνον τῆς θυσίας* est, quod hebr. אַזְכָּרָה dicitur, et *suffitum ex thure vel adipe* significat. Vide ad h. l. *Cappelli nott. critt.* p. 518. - נִזְכָּר part. Niph. Esth. IX, 26. - סֵפֶר, *liber*. Esther. II, 22. ubi *μνημόσυνον* significat *annales*, *in quibus res memorabiles consignantur*, ut adeo non opus sit cum *Trommio* statuere, eos זֵכֶר legisse. Conf. Addit. Esther. XII, 5. - עָתִיק, *durabile*. Ies. XXIII, 18. ubi sensum expresserunt. Sirac. XXIV, 18. *τὸ γὰρ μνημόσυνόν μου ὑπὲρ μέλι γλυκὺ*, h. e. *praecepta mea (Syrus: doctrina mea.* Hoc quoque voluit *Vulg.* qui habet *spiritus.*) summam voluptatem afferunt. Conf. *Spicileg.* I. p. 81. Interdum *μνημόσυνον* notat *sacrificium Deo oblatum*, quasi ad memoriam sui commendandam, aut gratam beneficiorum Dei recolendam memoriam. Sic legitur Sirac. XXXII, 7. (ubi est i. q. *θυσία* in priore membro.) XXXVIII, 11. et XLV, 20. Vide *Spicil.* II. p. 128. Baruch. IV, 5. *μνημόσυνον* sunt *pauci, per quos memoria nominis Israelitici conservatur*, coll. Ies. I, 9.

ΜΝΗΣΙΚΑΚΕ'Ω, *memor sum malorum vel iniuriae, infestus sum*. אָשַׁם, *reus sum*. Ezech. XXV, 12. Num אָשַׁם et שָׁמַם h. l. invicem permutarunt? - גָּמַל, *rependo*. Ioel. III, 4. ubi *μνησικακεῖν* notat *iniuriis sponte lacessere*. - חָשַׁב, *cogito*. Zach. VII, 10. - עָשָׂה בְּעֶבְרָה, *facio in ira*. Prov. XXI, 24. - שָׂטַם, *odi*. Genes. L, 15. Confer *Aelian. V. H.* XII, 49.

ΜΝΗΣΙ'ΚΑΚΟΣ, *memor malorum et illatae iniuriae*. נְתִיבָה, *semita*. Prov. XII, 29. *Iaegero* legisse videntur מְרִיבָה: certe ריב per *φιλεχθρεῖν* transtulerunt cap. I, 30. *Buxtorfius* autem in *Anticrit.* p. 718. statuit, Graecos pariter ac Chaldaeum de suo supplevisse *μνησικάκων*, quia דֶּרֶךְ et נְתִיבָה, quae sunt synonyma, hic coniunguntur.

ΜΝΗΣΤΕΥ'Ω, *despondeo*, *desponso*, *ΜΝΗΣΤΕΥ'ΟΜΑΙ*, *desponsor*. אֵרַשׂ Pih. Deut. XX, 7. *ὅστις μεμνήστευται γυναῖκα*, qui *desponsavit* sibi uxorem. Vide et Hos. II, 19. 20. et conf. 1 Maccab. III, 56. Deut. XXII, 23. *παρθένος μεμνηστευμένη ἀνδρὶ*, virgo *desponsata* viro. Vide et v. 25. 27. 28. et conf. Matth. I, 18. et Luc. I, 27. ac ad h. l. *Wolfium* p. 559.

ΜΟΓΙΛΑ'ΛΟΣ, *difficulter loquens*, *mutus*. אִלֵּם, *mutus*. Ies. XXXV, 6. τρανὴ ἔσται γλῶσσα μογιλάλων, diserta erit lingua mutorum. *Aqu. Symm. Theod.* Exod. IV, 11. Vide et *Quint. Edit.* Ps. LV, 1. *Aqu.* Ies. LVI, 10. secundum *Procopium* p. 641. unde *Hexapla* locupletanda sunt.

*ΜΟ'ΓΙΣ, *vix*, *aegre*, i. q. μόλις. 3 Macc. VII, 6. *Thom. Mag.* μόλις ἀντὶ τοῦ βραδέως. Μόγις δὲ ἀντὶ τοῦ μετὰ βίας. Vid. *D' Orville* ad *Charit. Aphrod.* lib. III. c. 9.

ΜΟΙΧΑΛΙ'Σ, *adultera*. נֹאֶפֶת partic. Kal foem. Ezech. XVI, 37. XXIII, 45. – מְנָאֵף part. Pih. masc. *adulter*. Mal. III, 5. – מְנָאֶפֶת part. Pih. foem. Prov. XXX, 20. Hos. III, 1.

ΜΟΙΧΑ'ΟΜΑΙ, *adulteror*. נָאַף, idem. Ierem. III, 8. V, 7.

ΜΟΙΧΕΙ'Α, *adulterium*. נְאֹף infin. Hos. IV, 2. – נְאֻפִים plur. Ierem. XIII, 27. – נַאֲפוּפִים plur. *adulteria*. Ezech. XXIII, 43.

ΜΟΙΧΕΥ'Ω, i. q. μοιχάομαι, *adulteror*. נָאַף. Exod. XX, 13. Lev. XX, 10. et alibi. – נְאֻפִים plur. *adulteria*. Ez. XXIII, 43. Adde Sirac. XXIII, 30.

ΜΟΙΧΟ'Σ, *adulter*. נֹאֵף part. Kal. Iob. XXIV, 15. Prov. VI. 32. – מְנָאֵף part. Pih. Ps. XLIX, 19. Ies. LVII, 3. Sir. XXV, 2. ubi pro μοιχὸν fortasse legendum μωρὸν, *fatuum*, ut legit *Vulg.* et *Syrus*.

ΜΟ'ΛΙΒΔΟΣ, (alias μόλιβος, uti passim in alia lectione exstat.) *plumbum*. עֹפֶרֶת, idem. Ex. XV, 10. Num. XXXI, 22. Iob. XIX, 24. et alibi.

ΜΟ'ΛΙΣ, *vix*, *aegre*, i. q. μόγις. *בָּאָרֶץ, *in terra*. Prov. XI, 31. Legisse videntur *laegero* בְּאֹנֶס, *per vim*. Sir. XXI, 23. μόλις ἡσυχῇ μειδιάσῃ, raro et modice ridet, ac non tam ridet, quam subridet. Ibid. XXVI, 24. ac Sap. IX, 16.

ΜΟΛΟ'ΧΗ, *malva*, alias μαλάχη, a μαλάσσειν, *emollire*, *quod ventrem emolliat*. כֹּל, *omnis*. *Al.* Iob. XXIV, 24. LXX (teste *Olympiodoro* in *Catena PP.*) χλόη habent, ubi in textu hebr. legitur כַּכֹּל, *sicut omnes*, sc. huius generis homines, quod non recte capientes laudati interpretes pro arbitrio rem interitui facile obnoxiam posuerunt, ut saepe factum est. Nam eos aliter (v. c. כָּלָה s. יִבֹּל) legisse, adeoque speciem pro genere posuisse, mihi non est verosimile, nec, quantum equidem scio, linguae orientales huic translationi favent.

ΜΟΛΟ'Χ, *Moloch*, *idolum*. מֹלֶךְ pr. *regnans*. *Aqu. Symm. Theod.* Lev. XVIII, 21. XX, 2. 3. 5. *Suidas*: Μολὼχ, εἴδωλον τῶν Μωαβιτῶν.

*ΜΟ'ΛΥΒΔΟΣ, *plumbum*. Sirac. XXII, 14. ubi in aliis codd. μόλιβος, in aliis μόλιβδος, in aliis μόλιβος legitur. Eadem lectionis diversitas est quoque cap. XLVII, 21. Exod.

XV, 10. Iob. XIX, 25. Ierem. VI, 29. et alibi. Nulla autem harum variarum lectionum tanquam falsa repudiari potest, quia ita diverse a Graecis scribi solet. *Suidas:* μόλυβδος· εἰς ἐλασμοὺς μολύβδων γράφοντες. Sirac. XXII, 14. in fine pro ἀλλ' ἢ μωρὸς ed. *Compl.* habet: ἀλλ' ἢ μόλυβδος. Videtur utraque lectio coniungenda hoc modo: ἀλλ' ἢ μόλυβδος μωρὸς, h. e. *immo gravior, onerosior et molestior adhuc plumbo est stultus.*

ΜΟΛΥΝΣΙΣ, *pollutio, inquinatio.* תֹּעֵבָה, *abominatio.* Ier. XLIV, 4. τὸ πρᾶγμα τῆς μολύνσεως ταύτης.

ΜΟΛΥΝΩ, *polluo, inquino, inficio, tingo,* etiam *immundum ac impurum aliquid declaro.* בּוּס Pih. a בּוּס, *conculco.* Ierem. XII, 10. Sensum secuti sunt. – נָאַל: גָּאַל: נִגְאַל, Kal, Niph. et Hiph. *polluo.* Ies. LIX, 3. LXIII, 3. *Al.* Thren. IV, 14. *Aqu.* Iob. III, 5. μολύναι αὐτὴν, ubi μολύνειν *obscurare, tenebricosum reddere* notat. Sermo enim ibi est de nocte, et *Vulgatus, Aquilam* sine dubio secutus, habet: *obscurent eum.* Ita vero nox polluitur, h. e. *tetrica et terribilis redditur. Symm. Theod.* Ies. LXIII, 3. *Aqu. Symm.* Malach. I, 7. – חָנַף, *profanus sum.* Ierem. XXIII, 11. – טָבַל, *tingo.* Gen. XXXVII, 40. ἐμόλυναν τὸν χιτῶνα τῷ αἵματι, tingebant tunicam sanguine. Sic μιαίνειν, quod pariter alias *polluere* significat, Homero est *tingere.* De vulnerato enim Menelao memorat Il. δ'. v. 141., quod ex eius vulnere similem in modum sanguis profluxerit, ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ Μῃονὶς ἠὲ Κάειρα, perinde ac si ebur purpura tinxerit mulier Maeonia vel Caria. *Scholiastes* et *Eustathius* ibi μιήνῃ exponunt χρίσῃ, βάψῃ. Unde et apud *Hesychium* procul dubio μιήνῃ redditur βάψῃ. Hue etiam respiciens *Plutarchus* lib. VIII. *Conviv. Quaest.* 5. τὸ βάψαι κέκληκεν μιῆναι ὁ ποιητής. Conf. *Küsteri* not. ad *Aristoph. Plut.* v. 530. et *Iac. Hasaeum* in *Bibl. Brem.* Cl. III. p. 261. sequ. Hinc lucem foeneratur locus Apoc. III, 4. ubi ἱμάτια μεμολυσμένα (h. e. vestes tinctae colore purpureo, qui Sardibus, quo scripta est haec epistola, parabatur) opponuntur τοῖς λευκοῖς. Adde *Porphyr.* lib. IV. de *abstin. animal.* §. 20. Sic et σπιλοῦσθαι, quod proprie *contaminari* significat, denotat aliquando *tingi*, et σπίλωμα *tincturam.* Vide infra σπιλόω, et σπίλωμα. – *מִטְאָ, *verbum. Symm.* 2 Reg. XXIII, 10. ubi μολύνειν notat *aliquid immundum atque impurum declarare, adeoque eius usum interdicere.* – טִנֵּף Pih. Cant. V, 4. πῶς μολυνῶ αὐτούς; num eos iterum inquinabo? – יָלַךְ, *eo, vado.* Ezech. VII, 17. XXI, 7. Libere verterunt. – פִּגּוּל, *abominatio.* Ies. LXV, 4. – קָדַשׁ, *sanctifico. Inc.* Lev. VI, 18. μολυνθήσεται. De h. l. ita *Scharfenbergius:* Doctores quidam veteris ecclesiae cum in h. l. haererent, atque vidissent, non ita multo post v. 27. (hebr. 20.) dici,

eum, qui aspersus fuerit sanguine victimae, se lavare debere, putarunt *sanctificari* significare *pollui*. Hinc, collato loco *Haggaei*, quem *Origenes* laudat cap. II, 12. 13. 14., *ἁγιασθήσεται* interpretati sunt *μολυνθήσεται*. Est igitur hoc glossema, quo quidem scriptores ecclesiastici (hi enim sunt *τινὲς*) rem ipsam illustrare conati sunt. – שָׁגַל, *violo*, *stupro*, pro quo *Masorethae* honestatis causa legunt שָׁכַב. Zach. XIV, 2. 3 Esdr. IX, 83. hebr. נִדָּה, *elongatio*, aut potius *foeditas*, *impuritas*, Esdr. IX, 11. Tob. III, 14. *οὐκ ἐμόλυνα τὸ ὄνομά μου*, non *inquinavi* nomen meum, nempe *peccato*. Sir. XXI, 30. *μολύνει τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ὁ ψιθυρίζων*, contaminat animam suam, h. e. *se ipse dedecorat* susurro. *Hesych.* *μολύνει, μιαίνει, ἀναφύρει, πίμπλησι.*

ΜΟΛΥΣΜΟ'Σ, *pollutio*, *inquinamentum*, i. q. *μόλυνσις*. חֲנֻפָּה, *hypocrisis*, *profanatio*. Ierem. XXIII, 15. ubi *μολυσμὸς* metaphorice *inquinationem per peccata* notat. 3 Esdr. IX, 83. hebr. נִדָּה, *elongatio*, aut potius *foeditas*, *impuritas*. Esdr. IX, 11. 2 Macc. V, 27. *Hesych.* *μολυσμὸς, ἀκαθαρσία, μίασμα, ἁμαρτία δυσέκπλυτος.* Sic et *Gloss.* in *Proph.* *μολυσμὸς, ἁμαρτία δυσέκπλυτος.*

ΜΟΝΑ'ΖΩ, *solitarius sum*, *solus dego*, *solus pasco*. בָּדַד, idem. Psalm. CI, 8. *ὡς στρουθίον μονάζον ἐπὶ δώματος.* *Aqu.* Hos. VIII, 9. *ὄναγρος μονάζων ἑαυτῷ*, onager, qui degit et pascit solus. *Theodot.* ibi *μονάζων καθ᾽ ἑαυτόν*. *Versio Quinta* ib. autem habet: *ὄναγρος μονάζων καθ᾽ ἑαυτὸν διαιτώμενος*, ubi iudice *Fischero Clavi* p. 66. *μονάζων* induci et deleri debet. Mihi autem potius *διαιτώμενος* glossa esse videtur ad *μονάζων* pertinens, cuius auctor ostendere volebat, *μονάζειν* h. l., quia sequitur *καθ᾽ ἑαυτὸν*, simpliciter esse *διαιτᾶσθαι*.

**ΜΟΝΑΡΧΙ'Α*, *monarchia*, *unus dominatus* s. *imperium*. Esth. III, 15. sec. *Vet. Arund.* *τὴν ὑφ᾽ ἡμῶν κατευθυνομένην μοναρχίαν.* *Suidas:* *μοναρχία, μονοκρατία*, adducto loco *Polybii* lib. XI. cap. 11.

**ΜΟ'ΝΑΡΧΟΣ*, *monarcha*, *qui solus imperat*. 3 Macc. II, 2. *μόναρχε παντόκρατορ.* Vox haec apud *Polybium* saepius occurrit. Conf. *Schweighaeuseri Lex. Polyb.* s. h. v.

ΜΟΝΑΧΟ'Σ, *solitarius*. יָחִיד, *unigenitus*. *Aqu.* Ps. XXI, 21. XXIV, 17. XXXIV, 20. *Symm.* Ps. LXVII, 7. *μοναχοῖς*. – לְבַדּוֹ. *Symm.* sec. cod. *Mosqu.* Gen. II, 18.

ΜΟΝΑΧΟ'Ω, *solitarium facio*. יִחֵד Pih. *unio*. *Aqu.* Ps. LXXXV, 11. *μονάχωσον*. Si vere est *Aquilae* haec versio, suspicor, eum potius scripsisse *ἕνωσον*, ut habet *Symmachus*, adeoque nomina interpretum h. l., ut alibi saepius, permutata esse.

ΜΟΝΗ', *mansio*, *habitatio*. 1 Maccab. VII, 38. *μὴ δῷς αὐτοῖς μονήν*, nec concede ipsis *vitam longiorem*. Vide supra s. v. *μένω*. Posset quoque ibi de *sede fixa* explicari,

coll. Ioh. XIV, 2. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μονὴ, καταμονὴ, παραμονή.

ΜΟ'ΝΙΜΟΣ, *permanens, stabilis.* וְיֵשׁ תִּקְוָה, *et est spes.* Ier. XXXI, 17. iuxta cod. *Vat.* μόνιμον τοῖς σοῖς τέκνοις, firmum liberis tuis. *Hesych.* μόνιμον, στάσιμον, βέβαιον. Ita *Bielius.* Sed ex collatione horum verborum cum textu hebr. apparere puto, verba haec potius pertinere ad יָשְׁבוּ בָנִים, ut nempe loco יָשׁוּב legerint שֶׁבֶת, *sedem fixam.*

"ΟΡΟΣ ΜΟ'ΝΙΜΟΝ, *mons stabilis.* הוֹרָה, *genitor.* Gen. XLIX, 26. ἐπ' εὐλογίαις ὀρέων μονίμων. Secundum *Trommium* ac *Bielium* legerunt hic הָרֵי, ab הַר, *mons.* Quod quanquam ex parte verum est, tamen simul observare neglexerunt illud μονίμων sequenti עַד respondere, ut iam monuit *Doederlein. Bibl. Theol.* P. II. p. 543. *Hesych.* μονίμων, βεβαίων, αἰωνίων, ἐπιμόνων, σταοίμων.

ΜΟΝΙΟ'Σ vel ΜΟ'ΝΙΟΣ, *solitarius*, speciatim *porcus solitarius.* Hinc phrasis μονιὸς ἄγριος, *solitarius ferus* seu *fera, quae singularis et sola vagatur.* וְזִיז שָׂדַי, *fera agri.* Ps. LXXIX, 14. *porcus solitarius ferus. Vulg. ferus singularis*, unde factum Gallicum *sanglier. Aelian. de anim.* l. VII. c. 47. καλοῦνται δὲ καὶ τῶν ὑῶν μονιοί τινες. *Hesych.* Μονιὸς, ὗς ἄγριος, ὁ μὴ τοῖς ἄλλοις συναγελαζόμενος, ἢ ὁ περὶ τράχηλον ὀρμός. Ὁ δὲ ἅγιος Κύριλλος ἐν τῇ Ἑρμηνείᾳ Ὡσηὲ τοῦ προφήτου ὄνον λέγει σημαίνειν. Τινὲς δὲ μέγα θηρίον κατὰ ἀπόνοιαν καταμόνας νεμόμενον. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μονιὸς, σῦς ἄγριος, ἢ ὄναγρος. *Suidas* ex *Theodoreto* ad Ps. l. c. μονιὸς ἄγριος, ὗς μεμονωμένος, ἢ ὁ μονόλυκος. *Küsterus* ad h. l. citat *Ez. Spanhemium* in *Callimachum* p. 184. *Lycophroni* v. 74. est πόρκος μονήρης. Conf. *Bocharti Hieroz.* P. I. lib. III. c. 16. p. 870. et cap. 29. p. 978. ac *Fullerum Miscell. Sacr.* l. VI. c. 6.

ΜΟΝΟΓΕΝΗ'Σ, *unigenitus, unicus.* יָחִיד, idem. Ps. XXI, 1. τὴν μονογενῆ μου, unicam meam. *Suidas* ad h. l. μονογενῆ, τὴν μονότητα. Vide et Ps. XXXIV, 20. et conf. Sap. VII, 22. ubi πνεῦμα dicitur μονογενές. Ps. XXIV, 17. *Aqu.* Gen. XXII, 2. Ps. LXXVII, 7. Prov. IV, 3. Sap. VII, 22. πνεῦμα μονογενὲς, spiritus *simplex:* nam opponitur ei πολυμερὲς, *quod partes habet* vel *in partes dividi potest.* Vide ad h. l. *Intt.* et *Eichhornii Introd.* in *libr. apocryph. V. T.* p. 101.

ΜΟΝΟ'ΖΩΝΟΣ, *unicam zonam habens, solum cingulum gestans, leviter armatus, accinctus, expeditus, bellicosus*, it. *latro, praedator*, vel, ut *Hieronymus* interpretatur, *latrunculus.* גְּדוּד, *turma.* 2 Sam. XXII, 30. ἐν σοὶ δραμοῦμαι μονόζωνος, tecum curram *expeditus.* 2 Reg. V, 2. ἐκ Συρίας ἐξῆλθον μονόζωνοι, e Syria egressi erant *praedatores.* Vide et 2 Reg. VI, 23. XIII, 20. XXIV, 2. 2 Reg. XIII, 21. ἰδοὺ εἶδον τὸν μονόζωνον, sc. λόχον, ecce videbant turmam *praedatoriam. Gloss. MS.* in lib. IV. Reg. Μονόζωνον, λόχον, εἴτουν ἐνέδρευ-

οντα, ἢ λῃστήν. In *Cod. Fabric.* legitur: λόγον μονόζωνον, ἐνεδρεύοντα, λῃστήν. Sed et hic rescribendum videtur: Μονόζωνον, λόγον ἐνεδρεύοντα, λῃστήν. 1 Par. VII, 4. μονόζωνοι δυνάμει παρατάξασθαι εἰς πόλεμον, *expediti* in exercitu ad proelium ineundum. Iob. XXIX, 25. κατεσκήνουν ὡσεὶ βασιλεὺς ἐν μονοζώνοις, habitabam tanquam rex inter *bellicosos*. *Theod.* Iob. XIX, 12. μονόζωνοι. *Olympiodorus* ad h. l. μονόζωνοι δὲ εἰσὶν οἱ τίμιοι τῶν στρατιωτῶν, οἱ μὴ τὸν αὐτὸν τοῖς ἄλλοις ζωστῆρα φοροῦντες, ἢ οἱ ἀσύντακτοι, καὶ ὡσανεὶ λῃσταί. Cum *Olympiodoro*, et forte ex illo, eadem habet *Suidas*, apud quem μονόζωνοι etiam exponuntur ἔφοδοι βάρβαροι ἢ ἀπελάται μάχιμοι. *Isidorus*: οἱ μονόζωνοι στρατιωτικὰ τάγματα μηνύουσιν· ἢ βαρβαρικὰ στίφη, ἢ λῃστρικὰ συγκροτήματα. *Hesych.* Μονόζωνοι, οἱ τῶν πολεμίων κατάσκοποι, ἢ μάχιμοι, οὓς ἡμεῖς μονομάχους. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μονόζωνος, μάχιμος, ἢ καὶ κατάσκοπος. *Lex. Cyrilli MS. Bar.* μονόζωνοι, μάχιμοι, ἢ εὐσταλεῖς καὶ κοῦφοι στρατιῶται, καὶ μὴ κατάφρακτοι. Adde *Aqu.* 1 Sam. XXX, 8. ubi vid. *Montfauconius*. Id. 1 Sam. III, 22. – יָחִיד, *unicus*. *Ed. Quinta* Psalm. LXVII, 7. μονοζώνους. Ita nempe perperam edi iussit *Montfauconius*. Sed iam *Semlerus* bene coniecit, sine ν inserto legendum esse μονοζώους, quod sensus imperat.

ΜΟΝΌΖΩΟΣ, *solitarie vivens*. יָחִיד, *unicus*. *Ed. Quint.* Ps. LXXVII, 7. Vide sub μονόζωνος.

ΜΟΝΟΗΜΕΡΟΣ, *diarius, qui est unius diei*. Sap. V, 15.

ΜΟΝΌΚΕΡΩΣ, *monoceros, unicornis*. Vti μώνυχος non *animal, quod unam tantum*, sed *quod indivisam ungulam habet*, significat, ita μονόκερως principio a nonnullis *gazellae* inditum est, quod, cum in simili genere cornua cervis ramosa, capreis bifida, platyceroti latiora et in palmas efficta sint, huic soli natura ea simplicia et indivisa tribuisset. רְאֵם et contr. רֵים et רֵם. Num. XXIII, 22. Deut. XXXIII, 17. Iob. XXXIX, 9. Psalm. XXXVIII, 6. Posteriori loco ita: καὶ ὁ ἠγαπημένος ὡς υἱὸς μονοκερώτων, et dilectus tanquam filius unicornium. Codicem quendam ibi pro μονοκερώτων habuisse μονοκέρωτος, colligit *Bielius* ex *Cyrilli Lex. MS. Brem.* ubi inde procul dubio ita: Υἱὸς μονοκέρωτος, ὁ Χριστὸς, ὡς υἱὸς τῆς μονοειδοῦς ἀληθείας. *Suidas* ex *Theodoreto*: μονόκερως, ζῶον, ὃ παρὰ τῆς φύσεως ἓν κέρας ἔλαβεν κ. τ. λ. – רָם, *excelsus*. Psalm. LXXVII, 69. 75. ubi loco רָמִים, *loca excelsa*, legerunt רֵמִים pro רְאֵמִים. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μονόκερως, εἶδος θηρίου. Vide *Bocharti Hieroz.* P. I. lib. III. c. 26.

ΜΟΝΟΜΑΧΕΏ, *singulare certamen ineo, in duello pugno*. נִלְחַם יַחַד Niph. *pugno simul*. 1 Sam. XVII, 10. μονομαχήσωμεν ἀμφότεροι. Legitur praeterea 1 Sam. XVII, 8. ubi in *Hex. Montf.* ita legitur: וְיֵרֵד אֵלָי *Σ.* εἰς τὸ μονομαχῆσαι,

sed male. Edendum potius erat vel *Σ.* . . . *εἰς τὸ μονομαχῆσαι*, vel: *Σ. καταβήτω πρός ἐμὲ εἰς τὸ μονομαχῆσαι*, ut adeo verba *ἑ. τ. μ.* sint merum additamentum sensus causa, cui nihil in textu hebr. respondet. Fortasse tamen haec verba alieno loco hic posita sunt, ac pertinent ad לְהִלָּחֵם v. 9. Conf. *Aelian. V. H.* X, 22.

**ΜΟΝΟΜΆΧΟΣ*, *singulari certamine pugnans*, *gladiator.* יְחִידָה, *unica. Aqu.* sec. cod. *Vatic.* 754. ab *Adlero* collatum Psalm. XXI, 21. ubi in *Hexaplis Montfauconii* rectius legitur *μοναχήν.* Sic quoque legitur ibid. Psalm. XXXIV, 17.

**ΜΟ'ΝΟΝ.* רַק, *tantum. Symm.* Ies. XXVIII, 19. *μόνον σεισμός. K.*

ΜΟΝΟ'ΟΜΑΙ, *solus relinquor*, *sum solitarius*, *it. unior*, *unus fio.* גַּלְמוּד, *solitarius. Hebr.* sec. *schol. ed. Rom.* et *Hexapla* Iob. III, 7. *ἡ νὺξ ἐκείνη εἴη μεμονωμένη*, nox illa sit solitaria, h. e. *destituta conventu hominum*, sive laetantium, sive convivantium, ut bene exponunt Intt. Conf. 1 Tim. V, 5. ubi vidua dicitur *μεμονωμένη*, h. e. *filiis et nepotibus destituta. Hesych. μεμονωμένος, ἐγκαταλελειμμένος.* – יָחַד, *adunor. Aqu.* Gen. XLIX, 6. *μὴ μονωθήτω*, ne *uniatur*, vel *una fiat.* Conf. quoque 2 Macc. X, 6. sec. ed. *Compl.*

ΜΟ'ΝΟΡΧΙΣ, *unum testiculum habens.* מְרוֹחַ אָשֶׁךְ, *attritus teste.* Lev. XXI, 20. ubi nonnulli codd. *Holm.* vitiose *μονόρχης* et *μονόρχιος.*

ΜΟ'ΝΟΣ, *solus.* *אַךְ, *profecto*, *verumtamen*, *duntaxat. Symm.* sec. ed. *prim. Theod.* et *LXX* Ierem. XXXII, 30. Sine dubio primitus scriptum fuit *μόνον.* Conf. *Opusc. Crit.* p. 578. sequ. – בְּגַפּוֹ, *in corpore suo*, Exod. XXI, 3. 4. Bene quoad sensum. Nam formula hebr. *caelibem* h. l. notat. – בָּדָד. Deut. XXXII, 12. Ierem. XLIX, 30. Thren. I, 2. *πῶς ἐκάθισε μόνη ἡ πόλις ἡ πεπληθυσμένη;* quomodo sedet *sola* civitas plena populo? i. e. quomodo Ierusalem, frequens illa civitas, solitudo facta est? Vide *Fesselii Advers. Sacr.* l. IV. c. 2. p. 308. – לְבָדָד. Num. XXIII, 9. – לְבַד. Gen. II, 18. XXI, 28. 29. – *לְבַדָּם, *seorsum.* 2 Sam. X, 8. – יָחִיד, *unicus. Symm.* Psalm. XXIV, 15. Vide et LXX Genes. XI, 3. 17. et Deut. VI, 13. ubi pro voce *μόνος* nihil legitur in textu hebr. – Vide alibi *εἷς.*

ΚΑΤΑ' ΜΟ'ΝΑΣ. Vide in *Καταμόνας.*

ΜΗ' ΜΟ'ΝΟΣ, *num solus.* הֲרַק אַךְ, *an tantummodo.* Num. XII, 2.

ΜΟΝΟ'ΤΗΣ, *unitas.* יָחִיד, *unicus. Symm.* Ps. XXI, 21. XXXIV, 20.

ΜΟΝΟ'ΤΡΟΠΟΣ, *unius modi*, *simplex*, *solitarius*, quasi *μόνος τραφεὶς*, *solus enutritus et educatus*, *qui socium*

generis sui non habuit, sed solus de stirpe reliquus fuit, *solitarius*, *caelebs*, *orbus*. יָחִיד, *unicus*. Psalm. LXVII, 7. ὁ Θεὸς κατοικίζει μονοτρόπους ἐν οἴκῳ, Deus habitare facit solitarios in domo. *Suidas*, et, ut videtur, ex h. l. μονοτρόπους interpretatur τοὺς ἕνα σκοπὸν ἔχοντας, καὶ τοὺς ἀρετῆς μόνης ἐπιμελουμένους, καὶ μὴ νῦν μὲν ταῦτα, νῦν δὲ ἐκεῖνα προαιρουμένους. Sed rectius illos *Bochartus Hieroz.* P. I. Lib. II. c. 45. p. 491. de *illis* accipit, *qui liberis carent*, et *Plutarchum* ac *Basilium* μονότροπον de *solitario* saepe usurpare observat. Sic et in *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μονότροπος exponitur μονάζων. Alias vero et apud *Suidam* μονότροπος redditur μόνος τραφεὶς, ἄγαμος (sic enim bene, notante *Küstero*, *Rigaltius* ad *Phaedrum* legit pro ἀγαθὸς), ἀγύναιος. Vide *Joseph. B. I.* II, 21, 1. *Plutarchum* in *Pelopida* c. 3. p. 332. ed. *Reisk.* μονότροπον βίον.

*ΜΟΝΟΦΑΓΙ'Α, tribuitur ei, *qui tenui victu ob paupertatem utitur.* 4 Macc. I, 27. ubi τῇ παντοφαγίᾳ opponitur. *Lat.* reddidit: *solitaria ingluvies.*

*ΜΟΝΟΦΑ'ΓΟΣ, *solus et sine conviva cibum capiens*, aut *tenui victu ob paupertatem utens*. In priore notione legitur 4 Macc. II, 7. ubi est: *qui solus heluari solet.*

*ΜΟΝΟ'ΧΕΙΡ, *unam habens manum*, *unimanus*. מְרוֹחַ אָשֶׁךְ, *attritus teste*. Lev. XXI, 20. sec. cod. 84. *Holm.* Vitiose pro μόνορχις.

ΜΟΝΩ'ΤΑΤΟΣ, superlat. *plane solus*, *unicus*. לְבַד, *solus*. 2 Sam. XIII, 32. ὅτι ἀλλ' ἢ Ἀμνὼν μονώτατος ἀπέθανεν, quod vel Amnon *solus plane* mortuus est. 1 Reg. VIII, 39. σὺ μονώτατος οἶδας τὴν καρδίαν πάντων, tu *solus plane* nosti cor omnium. Vide et 1 Reg. XVIII, 22. XXII, 31. 2 Reg. X, 25. et conf. 1 Macc. X, 70. Esth. III, 15. ac Ies. LXIII, 5. ubi vide *var. lectionis* ac *Hexapla*. Voce etiam utitur *Aristoph. Plut.* v. 182. et *Equit.* v. 351. *Hesych.* μονώτατος, μόνος ὤν, ὑπάρχων. Conf. *Fesselii advers. sacr.* l. IV. c. 2. p. 306. - Vide alibi σύ.

ΜΟ'ΡΙΟΝ, *particula*, *pars*, *portiuncula*. מַעֲדַנּוֹת plur. *delicias*. *Aqu.* et *Symm.* Iob. XXXVIII, 31. μόρια. Sine dubio usi sunt hac voce, quia praecesserat vox קָשַׁר, *coniungere*, *colligare*, atque sermo est de *Pleiadibus*, q. d. *cumulo stellarum. Partes Pleiadis* sunt *singulae stellae*, *e quibus Pleiades compositae sunt.* Nec commode dici poterat: *ligare delicias Pleiadis.* Ergo liberius verterunt. Hanc ob causam nec *Aquilam* hac voce usum esse existimo, sed tantum scripsisse ἢ συνάψεις, quibus verbis deinde e *Symmacho* male addita sunt verba μόρια πλειάδος. *Hesych.* μόριον, μέρος. Idem: μορίων, μερισμῶν.

ΜΟ'ΡΟΝ, *morum*, *fructus arboris*, *quae dicitur μορέα*, *morus*, et alias *συκάμινος* appellatur *Dioscorid.* lib. I. cap. 181. 1 Macc. VI, 34. Scribitur etiam *μῶρον*.

ΜΟ'ΡΟΣ, *mors*. 2 Macc. IX, 28. XIII, 7. *Lex. Cyrilli MS. Brem. μόρον, θάνατον, τέλος. Suidas: μόρος, ὀδύνη, πόνος, θάνατος. Hesych. μόρος, φόνος, θάνατος, φθόρος, πόνος, νόσος, μοῖρα τοῦ βίου.*

ΜΟΡΦΗ', *forma*, *species*, *figura*, *imago*, *similitudo*, *favor*. זִיו chald. *splendor*. Dan. IV, 33. V, 6. *τότε τοῦ βασιλέως ἡ μορφὴ ἠλλοιώθη*, tunc regis *forma* mutabatur. Vide et ib. 9. 10. VII, 28. - *צְלֵם chald. Dan. III, 19. sec. cod. Chis. - תַּבְנִית, *structura*. Ies. XLIV, 13. *ἐποίησεν αὐτὸ ὡς μορφὴν ἀνδρὸς*, fecit illud ad formam vel *similitudinem* viri. - תְּמוּנָה, *similitudo*. Dan. IV, 12. sec. cod. *Oxon*. *μορφὴν*, quod in cod. X. *Holm. Symmacho* tribuitur. Iob. IV, 16. *οὐκ ἦν μορφὴ πρὸ ὀφθαλμῶν μου*, non erat *figura* vel *imago* ante oculos meos, h. e. non clare ac distincte cognovi vultum eius ac faciem. *Inc.* Dan. IV, 12. Sap. XVIII, 1. *ὡς φωνὴν μὲν ἀκούοντες, μορφὴν δὲ οὐχ ὁρῶντες*, tanquam vocem quidem audientes, *figuram* autem non videntes. Tob. I, 13. ubi *διδόναι χάριν καὶ μορφὴν ἐνώπιόν τινος* est facere, ut aliquis placeat alicui, aut eius favorem consequatur. In Edit. hebr. *Fagii* ac *Münsteri* חֵן graeco *μορφὴ* respondet. (*Μορφὴ* pro *pulcritudine*. Confer *Iacobs*. in *Anthol*. T. VI. p. 365.) *Hesych. μορφὴ, ἰδέα, εἶδος.* Confer *Suiceri Thes*. T. II. p. 376.

ΜΟΡΦΟ'Ω, *formo*. תָּאַר, *delineo*. *Aquila et LXX* Ies. XLIV, 13. - שָׁנָה, *muto*. *Symmachus* Psalm. XXXIII, 1. *ὅτε μεμόρφωκε τὸν τρόπον*, cum *immutasset formam* moris sui.

ΜΟ'ΡΦΩΜΑ, *forma*, *imago*. אֱלֹהִים, *dii*. *Aqu.* Gen. XXXI, 30. Sed sine dubio *μορφώματα* ibi irrepsit e v. 19. (ubi *τῷ* תְּרָפִים respondet), quia non verosimile est, *Aquilam* tam longe discessisse a significatione vulgari verbi אֱלֹהִים, ut illud interpretaretur *μορφώματα*. - תְּרָפִים plur. *Aquila* Genes. XXXI, 19. Iudith. XVII, 5. 1 Sam. XIX, 14. Add. *Aquila* Hos. III, 4. *Hesychius: μόρφωμα, μορφή. Plato Gorg.* I, 485. E. *Aeschyl. Agam.* 882. *Eumen.* 415.

ΜΟΣΘΑ'Θ, corrupte ex hebr. מַשְׁחִית partic. a שָׁחַת. 2 Reg. XXIII, 13. pro quo al. *μασχίθ*. In *Gloss*. autem in *Lib. IV Reg.* pro *τοῦ μοσθὰθ* maiori adhuc corruptione legitur *τοῦ νοσοσὰτ*, vel iuxta *Cod. Barocc.* *τοῦ σωσὰτ*, et exponitur *τοῦ διαφθείροντος*.

ΜΟΣΦΕΘΑΙ'Μ. Ipsa vox hebr. מִשְׁפְּתַיִם, *ordines duo*. *Theod.* Iud. V, 16.

ΜΟΣΧΑ'ΡΙΟΝ, *parvus vel tenellus vitulus*. בָּקָר, *bos*. 2 Sam. XVII, 29. – בֶּן בָּקָר, *filius bovis*. Gen. XVIII, 7. 8. – עֵגֶל. Lev. IX, 2. Ies. XI, 1. *Inc*. 1 Sam. XXVIII, 24. – פַּר, *iuvencus*. Exod. XXIV, 5. XXIX, 2. 3. 36.

**ΜΟΣΧΑ'ΡΙΟΝ ΠΡΩΤΟ'ΤΟΚΟΝ*, *vitulus primogenitus*. *בִּכְרָה, *dromedaria velox*. *Hebr. Int.* sec. *Theodoretum* Ierem. II, 23. De h. l. ita indico. Loco בִּכְרָה, *dromas*, legit בְּכוֹרָה, *primogenitura*, aut simile quid: קַלָּה autem accepit de *omni animali veloci*, ad quod genus etiam vituli pertinent.

ΜΟ'ΣΧΕΥΜΑ, *surculus*, *propago*. Non autem *quilibet surculi μοσχεύματα* dicuntur, sed *qui ex arbore dempti seruntur s. plantantur*, *ut in fruticem arboremve excrescant*, a *μοσχεύω*, quod est *surculis ex arbore demptis sero*, *plantaria s. viviradices instituo*. *Μόσχος* enim est *pampinus*, *viviradix*. Sap. IV, 3. *ἐκ νόθων μοσχευμάτων οὐ δώσει ῥίζαν εἰς βάθος*. *Vulg. spuria vitulamina non dabunt radices altas*. Ad quem locum respiciens *Augustinus* de *doctr. Christ.* lib. II. cap. 12., *Quoniam μόσχος*, inquit, *graece vitulus dicitur*, *μοσχεύματα quidam non intellexerunt esse* plantationes, *sed* vitulamina *interpretati sunt*. *Qui error tam multos codd. praeoccupavit*, *ut vix inveniatur aliter scriptum*, *et tamen sententia manifestissima est*, *quia clarescit consequentibus verbis*. *Namque* adulterinae plantationes non dabunt radices altas *convenientius dicitur*, *quam* vitulamina, *quae velut pedibus per terram gradiuntur*, *et non haerent radicibus*. *Hanc translationem etiam caetera contexta custodiunt*. Vox occurrit etiam apud *Philonem* de *agricult*. pag. 128. et de *plantat*. p. 148. *Suidas*: *μοσχεύματα*, *ἁπαλὰ φυτὰ δένδρων ἢ λαχάνων*. *Hesychius*: *μοσχεύματα*, *τὰ νεόφυτα*. Idem: *μόσχοι*, *οἱ νέοι βλαστοί*. Idem: *μόσχοισι*, *τοῖς νεοφύτοις βλαστήμασιν*, *ἁπαλοῖς κλαδίσκοις*. Conf. *Theophrast. de caus. plant.* l. III. cap. 17.

ΜΟ'ΣΧΟΣ, *vitulus*, *taurus*, *bos adultus* (Conf. *Lydii synt. de re militari* pag. 67. sequ.), it. *agnus*. בָּקָר, *bos*. Genes. XII, 16. XX, 14. XXI, 27. et alibi saepius. – בֶּן בָּקָר, *filius bovis*. Levit. I, 5. – כַּר, *agnus*. Ezech. XXXIX, 18. *κριοὺς καὶ μόσχους καὶ τράγους*, arietes et *agnos* et hircos. Sic et alias Graeci *agnum μοσχίον* appellant. *Pollux* lib. VII. segm. 184. ubi de ovium aetatibus: *τὸν μὲν ἀπὸ γονῆς εἴποις ἂν μοσχίον*. Confer *Bochartum Hieroz.* P. I. Lib. II. cap. 28. pag. 276. – *מַלְמַד, *stimulus*. *Inc*. Iud. III, 31. *μόσχων*. Hic omissum esse videtur substantivum *κέντρον* aut simile quid. – עֵגֶל masc. Ex. XXXII, 4. Deut. IX, 16. 21. et alibi saepius. Psalm. CVI, 19. ubi *μόσχος* est *bos*, ut

Apoc. IV, 7. Firmat *Lactantius* lib. IV. cap. 10. *aureum caput bovis.* Accedit *Herodotus*, qui celebratissimum illum Aegyptiorum bovem (Apin) *μόσχον* nominat. - עֶגְלָה foem. *vitula.* Hos. X, 5. - *עָגוֹל, *rotundus.* 1 Reg. X, 19. Legerunt cum *Inc.* לְעֶגְלָה, ac recte. - פַּר, *iuvencus.* Exod. XXIX, 10. Levit. IV, 3. Iudith. VI, 25. *λάβε τὸν μόσχον τὸν δεύτερον τὸν ἑπταετῆ*, accipe *taurum* alterum septennem. Ib. v. 26. et alibi saepius. - שׁוֹר, *bos.* Exod. XXI, 33. XXII, 1. Deut. XIV, 4. Ios. VI, 21. et alibi saepius. - תוֹר, idem, Chald. Esdr. VI, 17. VII, 16. *Hesychius: μόσχος, νέος λύγος* (ita scribendum loco *λυγὸς*), *κλάδος, πτόρθος, καὶ ὁ ἁπαλὸς βοῦς· λύγα* (lege *λύγοι*) *δὲ εἰσὶ τὰ ἱμαντώδη φυτά.*

ΜΟ'ΣΧΟΣ ΈΚΛΕΚΤΟ'Σ, vitulus electus. אַבִּיר, *robustus.* Ierem. XLVI, 15. ubi *ἐκλεκτὸς* est merum glossema. Vide ad h. l. *Opuscula Critica* p. 332. sequ.

ΜΟ'ΣΧΟΣ ΝΕ'ΟΣ, vitulus novus. שׁוֹר פַּר, *bos iuvencus.* Psalm. LXVIII, 56.

ΜΟ'ΣΧΟΣ ΣΙΤΕΥΤΟ'Σ, vitulus saginatus. עֵגֶל מַרְבֵּק, *vitulus saginarii.* Ierem. XLVI, 21. *ὥσπερ μόσχοι σιτευτοὶ, τρεφόμενοι εἰς σφαγήν:* ubi illud *τρεφόμενοι εἰς σφαγὴν* est alius interpretatio vocum praecedentium. - פַּר שֵׁנִי, *iuvencus secundus.* Iud. VI, 28. An forte legerunt שָׁמֵן? - פַּר שׁוֹר, *iuvencus bos.* Iud. VI, 25. Conf. Luc. XV, 23.

**ΜΟΣΧΟ'ΤΑΥΡΟΣ.* Vocabulum fictum, ut videtur. פַּר בֶּן בָּקָר, *iuvencus filius tauri.* *Inc.* Levit. IV, 3. sec. *Coisl. et Lips. K.* Scribendum *μόσχον ἐκ ταύρων*, aut *τῶν ταύρων.*

ΜΟ'ΤΩΣΙΣ, linteolum, quod vulneribus inseritur, linamentum vulnerarium, turunda, a *μότος*, aut potius *linamentorum usus*, per linamenta curatio. חבשׁ Pyh. *ligor.* *Aquila* Ies. I, 6. *μότωσιν*: ubi vid. *Montfauconius.* Linteola eiusmodi alias *μότα* dicuntur. *Hesychius: μότα, τὰ πληροῦντα τὴν κοίλην τῶν τραυμάτων ῥάκη. Hieronymus* ad Ezech. XXX, 21.: *Proprie autem μότα vocantur, quae inseruntur vulneribus, ut putridas carnes comedant, et extrahant purulentas.*

ΜΟΤΟ'Ω, linamentum vulneri indo, indito penicillo vulnerario sano. חָבַשׁ, *obligo.* *Οἱ πάντες* Hos. VI, 1. *πατάξει καὶ μοτώσει ἡμᾶς*, percutiet et *per linteola sanabit* nos. *Aqu.* Iob. V, 18. *μοτώσει.* *Hesychius: μοττώσῃ* (lege cum *Sopingio μοτώσει*), *ἰάσεται δι' ὀθονίων.* Ita etiam *Lexic. Cyrilli MS. Brem.* et *Suidas*, nisi quod apud hunc pariter vitiose legatur *μοτώσειεν.* Pariter mendose *Gloss. in Proph. μοτῶσαι, ἰάσεται ὀθονίων*, et *Lex. Cyrilli MS. Brem. μωτώσει* (pro *μο-*

τώσει), ἰάσεται. *Symm.* Ezech. XXX, 21. οὐκ ἐμοτώθη. Confer *Suiceri Thes.* T. II. p. 378.

ΜΟΥΣΙΚΗ', sc. τέχνη vel ἐπιστήμη, *musica*, sc. *ars seu scientia.* Sir. XXII, 6. μουσικὴ ἐν πένθει. Lugentes sc. non delectantur musica.

ΜΟΥΣΙΚΟ'Σ, *musicus*, *musicae artis peritus.* Item τὰ μουσικά, *quae ad musicam pertinent*, *q. d. musicalia.* זְמָרָא chald. Dan. III, 5. 7. 10. 15. παντὸς γένους μουσικῶν, sc. ὀργάνων, omnis generis musicorum instrumentorum. – שִׁירִים plur. ex שִׁיר, *cantica.* Genes. XXXI, 27. μετὰ μουσικῶν τυμπάνων, cum musicis tympanis. Vide et Ezech. XVI, 13. 3 Esdr. IV, 63. μετὰ μουσικῶν (sc. ὀργάνων) καὶ χαρᾶς, cum musicis instrumentis et gaudio. Vide et 3 Esdr. V, 81. Sir. XL, 22. 1 Macc. IX, 39. 41. *Hesych.* et *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μουσικὰ, τερπνὰ τὰ δι' αὐλῶν καὶ κινύρας (*Hesych.* κιννύρας), καὶ τὰ ὅμοια.

ΜΟΧΘΕ'Ω, *cum difficultate laboro, affligor, in aerumnis ago, vitam aerumnosam duco*, it. *laborem facio, fatigo.* הֶלְאָה Hiph. a לָאָה, *fatigo.* *Aqu.* Ies. VII, 13. ὅτι μοχθεῖτε (*Al.* μοχθοῦτε) καί γε τὸν θεόν μου; quod etiam *laborem facitis* h. e. *molesti estis* Deo meo? *Symmachus* Iob. IV, 2. ubi μοχθεῖν est *moleste ferre.* *Vulg. forsitan moleste accipies.* *Aquila* Psalm. LXVII, 10. μεμοχθηκυῖαν. Idem Ierem. XII, 5. – יָגַע. Ies. LXII, 8. – עָמַל. Cohel. I, 3. II, 19. ἐν παντὶ μόχθῳ μου, ᾧ ἐμόχθησα, ubi *Vulg.* per *desudare*, quemadmodum ib. v. 11. per *frustra desudare*, transtulit. – עָמֵל verbale, *laborans.* Cohel. II, 18. III, 9. IV, 8. – תְּלָאָה, *labor.* Thren. III, 5. Legerunt יָלְאָה, aut אֶלְאָה sec. ed. *Compl.* quae habet ἐμόχθησα. *Symm.* Iob. IV, 2. *Hesych.* μοχθεῖ, κακοπαθεῖ.

ΜΟΧΘΗΡΟ'ΟΜΑΙ, *molestus sum, aerumnosus fui.* נִמְרַץ Niph. *vehemens* seu *acer sum.* *Aquila* Iob. VI, 25. τί ἐμοχθηρώθησαν λόγοι εὐθοῦς; *Drusius* in *Fragm.* p. 78. vertit: *quam improbi fuerunt* (potius: *quam molesti sunt*, *offendunt ac bilem movent.* Vid. *Hex.*) sermones recti.

ΜΟΧΘΗΡΟ'Σ, *laboriosus*, *aerumnosus*, *malus*, *improbus*, *molestias afferens*, *calamitosus*, *miser.* Sirac. XXVI, 6. ὑπὲρ θάνατον πάντα μοχθηρὰ, super mortem omnia *molesta.* Sirac. XXVII, 15. μοχθηρὰ ἀκοή, auditus *molestus.* Interdum μοχθηρὸς, sicut πονηρὸς, substantivis additum notat *magnum*, *summum*, et locum superlativi tenet, v. c. Sir. V, 17. αἰσχύνη μοχθηρὰ, *summa ignominia.* *Hesych.* μοχθηρὸς, ἐπίπονος, πονηρός. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μοχθηρὰ, καὶ τὰ ἐπίπονα, καὶ τὰ πονηρὰ, καὶ τὰ φαῦλα.

ΜΟ'ΧΘΟΣ, *labor*, et quidem *aerumnosus* (Vide *Pindar. Isthm.* Od. VIII. v. 22.), it. *aerumna*, *molestia.* אָוֶן, *iniqui-*

tas. Num. XXIII, 21. *οὐκ ἔσται μόχθος ἐν ἰακὼβ,* non erit *malum* inter Iacobitas. - חָמָס, *violentia.* Ierem. LI, 35. - יְגִיעַ. Ies. LV, 2. Ierem. III, 24. - כַּעַס, *indignatio. Al.* Cohel. II, 23. *μόχθου.* - עָמָל. Deut. XXVI, 7. Cohel. I, 3. II, 10. et alibi saepius. - עִצָּבוֹן, *labor. Theod.* sec. cod. *Mosqu.* Genes. III, 17. - פְּעֻלָּה, *opus.* Ies. LXI, 8. ubi *μόχθος labore partum, mercedem laboris* notat. - פֶּרֶךְ, *asperitas.* Levit. XXV, 43. 46. 53. Ezech. XXXIV, 4. - תַּאֲלָה, *exsecratio, maledictio.* Thren. III, 64. Secundum *Cappellum* in *nott. critt.* ad h. l. p. 541. legerunt תְּלָאָתְךָ, quia לָאָה est *laborare, defatigari.* Sed *Buxtorfius* in *Anticrit.* p. 764. statuit, non aliter eos legisse, potius accepisse cum *Chaldaeo,* ac si תַּאֲלָתְךָ idem esset, quod תְּלָאָתְךָ, per metathesin literarum. *Vulg. laborem tuum.* - תְּלָאָה, *defatigatio, molestia.* Exod. XVIII, 8. Num. XX, 14. Neh. IX, 32. Praeterea legitur in *Roman. Edit.* Ezech. XXIII, 29. *πάντας τοὺς πόνους σου καὶ τοὺς μόχθους,* ubi illud *καὶ τοὺς μόχθους* aliunde advectum, et uti spurium in ed. *Complut.* quoque omissum est. Vtrasque voces, *πόνον* et *μόχθον,* coniunxit *Philo* de *Vita Mos.* lib. I. p. 500. C. quemadmodum *μοχθεῖν* et *πόνους ἔχειν* coniunxit *Eurip. Electr.* v. 65. Sap. X, 10. XVII, 17. *τῶν κατ' ἐρημίαν ἐργάτης μόχθων,* operarius laborum in deserto. *Lex. Cyrilli MS. Brem. μόχθων, καμάτων. Hesych. μόχθος, πόνος, κακοπάθεια.*

ΜΟΧΘΕΩ, i. q. *μοχθέω, laboro.* לָאָה, *deficio viribus, defatigor. Aqu.* Ies. VII, 13. *μοχθοῦν ἄνδρας* sec. *Eusebium* in *Demonstr. Evang.* l. VI. p. 195. ubi et in sequentibus *μοχθοῦτε* loco *μοχθεῖτε* legendum erit.

*ΜΟΧΛΕΥΩ, *vecte obfirmo* vel *claudo,* i. q. *μοχλοὺς ἐπιβάλλω* apud *Aristoph.* in *Thesmoph.* v. 422. בְּרִיחַ, *repagulum. Inc. Int.* (fortasse *Symmachus*) Prov. XVIII, 19. *μεμοχλευμένον βασίλειον,* pro quo apud *Chrysostomum* de *sacerd.* §. 48., ut *Bengelius* annotavit, vitiose scribitur *μεμοχλευμένη βασιλεία. Hesych. μοχλεύει, κινεῖ.* Quidni *κλείει?*

ΜΟΧΛΟΣ, *vectis, repagulum, instrumentum, quo portae intus firmabantur.* בַּד. Exod. XXXVII, 32. XXXVIII, 5. - בְּרִיחַ. 2 Par. VIII, 5. *τείχη, πύλαι καὶ μοχλοὶ,* muri, portae et *repagula.* Vide et Ierem. XLIX, 30. LI, 30 Ezech. XXXVIII, 11. Iud. XVI, 3. *μοχλὸς* est *vectis transversus, qui postibus immissus, ne valvae introrsum aperiantur, impedit.* Adde *Aqu.* Ies. XXVII, 1. *Hesych. μοχλοὶ, κλεῖθρα.* - כַּשִּׁיל, *bipennis. Symm.* Psalm. LXXIII, 6. Non aliter legit, sed nomina instrumentorum pro lubitu permutavit. - צִינֹק, *vinculum. Symm.* Ierem. XXIX, 26. *μοχλὸν,* ubi *μοχλὸς carcerem* designare videtur, *cuius porta vecte firmata.* Eandem notionem voci hebr. quoque tribuit *Michaelis* in *Supplem.*

p. 2112. Ierem. XLIX, 31. μοχλοὶ est glossema s. interpretatio vocis antecedentis βάλανοι.

*ΜΥΑΛΟ'Ω. טָפַשׁ, *impinguo*. *Symm.* Psalm. CXVIII, 70. ἐμυαλώθη, *medullatum est*, velut adeps, cor eorum: ubi sine dubio legendum est ἐμυελώθη, et μυελοῦσθαι est i. q. λιπαίνεσθαι, *impinguari*, *incrassari*. Vide quoque infra s. μυελόω.

ΜΥΓΑΛΗ' (ita enim scribendum est, ut legitur apud *Aristot. Hist. an.* VIII. c. 21. et alios, non autem, ut vulgo, μυγάλη.), *mus araneus*. Vocatur et μυγαλέη a *Nicandro* in *Theriacis*. Quod genus animantis sit, scire se negat *Eugubinus*. Meminit eius *Plutarchus* in *Sympos.* l. IV. c. 5. Rationem nominis assignant aliqui, quod ἐκ μυὸς καὶ γαλῆς, *ex mure et mustela*, γίνεται, quod absurdissimum iudicat *Bochartus Hieroz.* P. I. lib. IV. c. 1. p. 1064., cum et mustela sit mure multo maior, et illi tam infensa quam felis. Melius ergo *Aetium* scribere asserit: *Mus araneus colore quidem mustelae similis est*, *magnitudine autem muri*, *unde et mygales obtinuit nomen*. Addit tamen, quod mus araneus muris habeat speciem potius, quam magnitudinem, cum mure omnino minor sit. *Latini murem araneum* vocant, ob venenum, credo, praesens, quod morsu infigat. Conf. *Plin. H. N.* VIII. c. 58. Caeterum alii *ericium* vertunt, alii *sanguisugam*, alii *viverram*, quae mustela sylvestris est. – אֲנָקָה, *attelabus*. Levit. XI, 30.

ΜΥΕΛΟ'Σ, *medulla*, etiam *intima pars*. חֵלֶב, *adeps*. Gen. XLV, 18. ubi μυελὸς τῆς γῆς notat *optimos proventus terrae*. – מֹחַ, *medulla*. Iob. XXI, 24. *Hesych.* μυελὸς, τροφὴ, ἔδεσμα, τὸ ἐντὸς τῶν ὀστῶν.

ΜΥΕΛΟ'Ω, *medulla impleo*. Hinc partic. pass. μεμυελωμένος, *medulla plenus*, *pinguis*, *medullosus*. מֵחִים plur. *pinguia*. Ps. LXV, 14. ὁλοκαυτώματα μεμυελωμένα, holocausta *medulla plena*. *Theodoretus* et *Suidas* legunt μεμυαλωμένα. Verba *Suidae*, a *Küstero* ex *Theodoreto* emendata, de hac voce ita sese habent: Μεμυαλωμένα κέκληκε τὰ εὐτραφῆ καὶ πίονα. οὕτω γὰρ καὶ ὁ νόμος προσφέρειν ἐκέλευσεν ἄμωμά τε καὶ ἄρτια. ἐπαρᾶται δὲ καὶ ὁ προφήτης Μαλαχίας τοῖς τοιαῦτα μὴ ἔχουσιν, ἀνάπηρα δὲ προσφέρουσιν. Apud *Hesychium* legitur μεμυλωμένα, sine explicatione, pro quo *Sopingius* legendum censet μεμυελωμένα. At, si ex literarum serie iudicandum, reponendum potius μεμυαλωμένα, ut scribitur etiam apud *Hesychium* in v. λοίων. Rectius tamen legitur μεμυελωμένα.

ΜΥΕ'Ω, *doceo sacra*, *initio mysteriis*. נִצְמַד Niph. a צָמַד, *copulo me*. *Aqu.* Num. XXV, 5. μυηθέντας. Ita *Symmachus* sec. cod. *Paul. Lips.* 3 Macc. II, 10. μεμυημένοι κατὰ

τὰς τελετὰς, sacris *initiati*. Vide *Munthii Obss. e Diodor. Sic.* ad *Philipp.* IV, 12.

ΜΥΖΕ'Ω, *sugo*. יָנַק, idem. *Aqu. Symm.* Iob. XX, 16. μυζήσεται. Reliqui μυζήσει. *Suidas*: μυζεῖ καὶ μύζει, θηλάζει, λείχει.

ΜΥΖΗ'ΤΗΣ, *genus insecti*, *sic dicti*, *quod fruges corrodat et sugat*, a μυζέω, aut a μύζω, *sonum emitto*, *strideo*, ut sit *grylli* nomen a *stridore* inditum. Vid. *Michaelis Suppl.* p. 865. חָסִיל, *species locustae*. *Symm.* Ps. LXXVII, 46. Vide supra s. ἐρυσίβη.

ΜΥΘΟΛΟ'ΓΟΣ, *fabularum narrator*, *fabulator*. Baruch. III, 23. *Bretschneidero* h. l. sic dicti videntur *philosophi gentilium*, *Baduello* autem *fabularum interpretes*.

ΜΥ'ΘΟΣ, *fabula*, *sermo*. Sir. XX, 19. μῦθος ἄκαιρος, *sermo* intempestivus. Sic et μῦθος est i. q. ἀπόφθεγμα in *Theognidis* dicto: μύθῳ σώφρονι πειθόμενος.

ΜΥΙ'Α, *musca*, a μύζω, *murmuro*. זְבוּב, idem. 2 Reg. I, 2. 3. 6. 16. Cohel. X, 1. Ies. VII, 18. In locis 2 Reg. laudatis in LXX ac in utraque *Symmachi* versione loco μυΐαν reponere mallem μυιῶν. Βεελζεβοὺβ enim est *dominus muscarum*, non autem ipsa musca ita dici potest. Vide *Lex. N. T. s. h. v.* Sap. XVI, 9.

ΜΥΚΑ'ΟΜΑΙ, *mugio*. גָּעָה. *Symm.* Iob. VI, 5. μυκήσεται, *mugiet*, ubi *Montf.* male edi iussit: μηκήσεται. *Inc.* 1 Sam. VI, 12. μυκώμενοι, *mugientes*.

ΜΥΚΤΗ'Ρ, *meatus odorandi*, *nares*, *nasus*. אַף, idem. Num. XI, 20. 2 Reg. XIX, 28. Iob. XL, 21. et alibi. Adde *Aqu. Symm. Theod.* Gen. II, 7. ubi μυκτῆρες, *nares*, coll. *Symm.* Ezech. VIII, 17. et *Aqu. Symm.* Thren. IV, 20. – נְחִירַיִם dual. *nares*. Iob. XLI, 11.

ΜΥΚΤΗΡΙ'ΖΩ, *nares attraho*, *naso adunco suspendo*, *subsanno*, *derideo*. אַף, *nasus*. Ezech. VIII, 17. – בוּז, verbum, *contemno*. Prov. XI, 12. – בוּז, nomen, *contemtus*. Prov. XII, 8. νωθροκάρδιος δὲ μυκτηρίζεται, tardus vero ad ratiocinationem *subsannatur*. – בָּזָה, *contemno*. Prov. XV, 21. XXIII, 9. – הִלְעִיב Hiph. a לָעַב, *subsanno*, *irrideo*. Arab. كعب, *ludificatus est*. 2 Par. XXXVI, 16. – הָתֵל Pih. 1 Reg. XVIII, 27. – לָעַג. Iob. XXII, 19. Ierem. XX, 7. – נָאַץ, *sperno*. Prov. I, 30. XV, 5. – נָגַע, *tango*, *laedo*. *Symm.* Ps. LXXII, 14. μυκτηριζόμενος. Sensum expressit: *derisus*, *ob mala sc. ac infortunia mea*: nam נָגוּעַ, *flagellatus*, habet h. l. hanc notionem metaphoricam. – נָלוֹז, *perversus*. *Theod.* Prov. II, 15. Legit fortasse נָלוֹץ. – *שָׁלַח אֶת־הַזְּמוֹרָה אֶל אַף, *applico ramum ad nares*. Ezech. VIII, 17. ὡς μυκτηρίζοντες, ubi libere verterunt, non autem זְמוֹרָה ad זָמַר retulerunt, ut

statuit *Michaelis Supplem.* p. 631. *Hesych.* *μυκτηρίζει, χλευάζει, καταγελᾷ, ἀπὸ τοῦ μύζειν τοῖς μυκτῆρσι.* Confer *Lex. N. T.* s. h. v.

***ΜΥΚΤΗΡΙΣΜΟ'Σ**, subsannatio, irrisio. Theodorus Antioch. πνεῦμα διὰ ῥινῶν ἀφιέμενον εἰς ἐξουδένωσιν τοῦ μεγάλα φρυαττομένου.* בּוּזָה, *contemtus.* Neh. IV, 4. – *בִּזָּה, *praeda.* Neh. IV, 4. Hic legerunt בּוּזָה. – לַעַג. Iob. XXXIV, 7. Ez. XXIII, 32. – מָעוֹג, *placenta.* Ps. XXXIV, 19. Legerunt לַעוֹג. Vid. *Starck. carmina Davidis* p. 273.

ΜΥ'ΛΑΙ, plur. *dentes molares.* מַלְתָּעוֹת plur. Ps. LVII, 6. *τὰς μύλας τῶν λεόντων συνέθλασεν*, dentes molares leonum confregit. *Suidas: μύλας λεόντων, ὀδόντας λεόντων.* – מְתַלְּעוֹת plur. per metathesin literarum ex priori. Iob. XXIX, 17. Prov. XXX, 14. Ioel. I, 6. *Lex. Cyrilli MS. Brem. μύλας, τοὺς ἔσω ὀδόντας. Suidas: μύλαι, οἱ ἔνδον ὀδόντες, οἷς λεπτύνειν εἰώθασιν οἱ ἄνθρωποι τὴν τροφήν.*

***ΜΥ'ΛΗ**, mola, qualis asinaria seu trusatilis, frumentaria oleariave.* מַכְתֵּשׁ, *mortarium. Symm.* Iud. XV, 19. *Vulg. dentem molarem.*

***ΜΥ'ΛΟΣ**, mola, molendinum*, it. synecdochice tam *meta* sive *inferior molae lapis*, quam *catillus* sive *superior molae lapis*, it. *μύλοι* in plur. *dentes molares.* טֹחֲנוֹת, *molitrices*, figurate *dentes molares.* *Symm.* Cohel. XII, 3. *μύλοι, dentes molares.* – רֵחַיִם, dualis, propter duas molae partes, superiorem, *catillum*, et inferiorem, *metam* dictam. Ex. XI, 5. *ἕως τοῦ πρωτοτόκου τῆς θεραπαίνης τῆς παρὰ τὸν μύλον*, usque ad primogenitum ancillae *molam* agentis. Ies. XLVII, 2. *λάβε μύλον, ἄλεσον ἄλευρον*, sume *molam*, mole farinam. Conf. *Goetzium* de *pistrin. vett.* p. 193. *Al.* Num. XI, 8. *μύλῳ*. *Al.* Ierem. XXV, 10. *φωνὴν μύλου.* Deut. XXIV, 6. *οὐκ ἐνεχυράσεις μύλον, οὐδὲ ἐπιμύλιον*, non accipies in pignus *neque inferiorem neque superiorem molae lapidem.* Sic et *μύλη*, quae alias Graecis *molam* denotat, etiam *inferiorem molae lapidem* significat. *Hesychius* de hac voce: *οὕτω λέγεται καὶ ὁ κάτω τῆς μύλης λίθος, ὁ δὲ ἄνω ὄνος. Lex. Cyrilli MS. Brem. et Bar. μύλη, τὸ κάτω τοῦ μύλου, τὸ δὲ ἄνω ὄνος λέγεται.* Eadem fere habet *Suidas.* – רֶכֶב, *catillus.* LXX et *οἱ λοιποὶ* Iud. IX, 53. 2 Sam. XI, 21. *κλάσμα μύλου*, fragmentum catilli. Vide *ἐπιμύλιον.*

***ΜΥ'ΛΩΝ**, moletrina, pistrinum.* פְּקֻדָּה, *praefectura.* Ierem. LII, 9. *ἔδωκεν αὐτὸν εἰς οἰκίαν μύλωνος*, misit illum in domum pistrini. Vox hebr. de *carceribus perpetuis* explicatur ab optimis Intt. Vide *Goetzium* de *pistrinis vett.* p. 45. et *Lex. N. T. s. h. v.* [Vox Graeca occurrit quoque Ier. XXIX, 7. in vers. *Theodot. καὶ δοῦναι αὐτὸν εἰς οἶκον τοῦ μυλῶνος*, quae ex LII, 9. petita videntur. *K.*]

ΜΥΞΩΤΗ'Ρ, i. q. *μυκτὴρ*, *nares*, *per quas mucus* (*μύξα*) *effluit* (Vide *Suidam* T. II. p. 587. *Pollucem* II, 79.), it. *tubus*, *fistula*, צַנְתְּרוֹת plur. *tubi*, *fistulae*. Zach. IV, 12. ubi *μυξωτῆρες* sunt *epistomia*, seu *infundibula instar nasi adunca*, *per quae oleum defluebat in concham*. Confer. *Michaelis Supplem.* p. 2116. Aliis sunt *emunctoria*, h. e. *instrumenta comprimentia oleas et oleum exprimentia*.

ΜΥΡΕΨΗΤΗ'ΡΙΟΝ, *vas unguentarium*. מֶרְקָחָה, *olla pigmenti*, *vas unguentarium*. *Aqu.* Iob. XLI, 22.

ΜΥΡΕΨΙΚΌΣ, *ad unguentarios pertinens*, *unguentarius*, *unguento conditus*. מֶרְקָחִים plur. *pigmenta*, *condituras*. Cant. V, 14. – מִרְקַחַת, *unguentum*. Exod. XXX, 25. *μύρον μυρεψικὸν*, unguentum unguentarium. – רֹקֵחַ, *unguentarius*. Exod. XXX, 35. ubi pro *μυρεψικοῦ* alii *μυρεψοῦ*. – רֶקַח, *unguentum*. Exod. XXX, 35. *θυμίαμα μυρεψικόν*. – רֶקַח, *conditura*. Cant. VIII, 2. *ποτιῶ σε ἀπὸ οἴνου τοῦ μυρεψικοῦ*, potabo te vino *unguento condito*. Graecis vinum illud alias *μυρίνης οἶνος* dicebatur, de quo *Pollux* lib. VI. cap. 2. segm. 17. *ἦν δὲ τὶς καὶ μυῤῥίνης οἶνος*, *μύρῳ κεκραμένος*, *οἱ δὲ τὸν γλυκὺν οὕτως οἴονται κεκλῆσθαι*. Et *Hesychius*: *Μυῤῥίνην*, *ἔνιοι μὲν οἶνον μυῤῥίνης καλοῦσιν*, *οἱ δὲ πότον ἐσκευασμένον*, *οἱ δὲ πόσιν φασὶν*, *ᾗ ἐπεχεῖτο μύρον*. De eodem vino *Aelianus V. H.* lib. XII. c. 5. *τί δὲ*, *οὐκ ἐκεῖνα τοῖς Ἕλλησι τρυφῆς ἀπόδειξις*; *μύρῳ γὰρ οἶνον μιγνύντες οὕτως ἔπινον καὶ ὑπερηγάζοντο τὴν τοιαύτην κρᾶσιν· καὶ ἐκαλεῖτο ὁ οἶνος μυῤῥινίτης*. (*Hadr. Iunius*, *Schefferus* et *Perizonius* legendum censent *μυῤῥίνης*.) *μέμνηται δὲ αὐτοῦ Φιλιππίδης ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητής*. Confer ad h. l. *Perizonium*.

ΜΥΡΕ'ΨΙΟΝ, *pigmentum*, *unguentum*. רִקְחָה. *Symm.* Ies. LVII, 9. *μυρέψια*.

ΜΥΡΕΨΌΣ, *unguenti coctor* vel *confector*, *unguentarius*. מִרְקַחַת, *unguentum*. 2 Par. XVI, 15. – רֹכֵל, *aromatarius*. Cant. III, 6. – רֹקֵחַ. Exod. XXX, 25. XXXVII, 35. 1 Par. IX, 30. – *רַקָּחָה, *unguentum*. *Theod.* Ies. LVII, 9. – רַקָּחָה foem. *unguentaria*. 1 Sam. VIII, 13. Sirac. XXXVIII, 8. XLIX, 1. *Hesych.* *μυρεψὸς*, *ὁ τὰ μύρα καὶ τὰ θυμιάματα σκευάζων*.

ΜΥΡΙΆΣ, *myrias*, *numerus decem millium*. רִבּוֹא et רִבּוֹ. Esdr. II, 64. 69. Nehem. VII, 6. – רְבָבָה. Gen. XXIV, 66. Levit. XXVI, 8. Num. X, 36. et alibi saepius. Iudith. XVI, 5. *μυριάσι*. *Vulg. in multitudine*: ubi aut sensum expressit, aut facta est permutatio vocum רֹב et רִבּוֹ.

'ΕΞΗ'ΚΟΝΤΑ ΜΥΡΙΆΔΕΣ, *sexaginta myriades*. שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף, *sexcenta millia*. Ex. XXXVIII, 26.

ΜΥ'ΡΙΑΙ ΜΥΡΙΆΔΕΣ, *decies mille myriades*. רִבּוֹ רִבְבָן chald. Dan. VII, 10.

ΜΥ'ΡΙΟΙ, ΑΙ, Α, decem millia, decies mille. עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים. Esth. III, 9. - רִבּוֹ. 1 Par. XXIX, 7. - רְבָבָה. Iud. XX, 10.

ΜΥ'ΡΙΟΙ ΠΕΝΤΑΚΙΣΧΙ'ΛΙΟΙ, decem millia et quinque millia. חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים אֶלֶף, *septuaginta et quinque millia.* Esth. IX, 16.

ΜΥ'ΡΙΑ ΤΕΤΡΑΚΙΣΧΙ'ΛΙΑ, decem millia et quatuor millia. אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף, *quatuordecim mille.* Iob. XLII, 12.

ΜΥΡΙΟΠΛΑ'ΣΙΟΣ, decem millibus, multiplex. רִבֹּתַיִם, dual. *duae myriades.* Ps. LXVII, 18.

ΜΥΡΙΟΠΛΑΣΙ'ΩΣ, decem millibus multipliciter, seu: *multis vel infinitis modis.* Sir. XXIII, 26. *Clemens Alex. Paed.* p. 229, 28.

ΜΥΡΙΟ'ΤΗΣ, decem millium multitudo, vel *magnus, infinitus numerus.* Sap. XII, 22. ἐχθροὺς ἡμῶν ἐν μυριότητι μαστιγοῖς, inimicos nostros *multipliciter* flagellas. Sic μυρία apud *Homerum* sunt *multa.* Il. α', 2. ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε, ubi *Schol.* μύρια ἀορίστως, ἀντὶ τοῦ πολλά. Vnde et *Hesychius:* μύρια, πολλά. Sic et in *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μυριότιμον exponitur πολύτιμον.

**ΜΥΡΙ'ΝΙΝΟΣ*, i. q. μυρσίνινος, *myrteus.* מֹר, *myrrha.* Esth. II, 12. sec. cod. *Alex.*

ΜΥΡΙΣΜΟ'Σ, inunctio, unguentum. Iudith. XVI, 6. ἠλείψατο τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν μυρισμῷ.

ΜΥΡΜΗΚΙΑ'Ω, myrmeciis seu *verrucis laboro.* יַבֶּלֶת, *verruca.* Levit. XXII, 22. μυρμηκιῶντα. *Flamin. Nobilius* reddidit *formiculosa:* melius reddidisset ex *Plinio formicantia.* Est autem μυρμηκιᾶν et μυρμηκίζειν apud *Aetium* medicum et alios *verrucis infestari*, quae et ipsae μυρμήκια vel μυρμηκίαι appellantur, unde *verrucarum infestatio* vel *formicatio* (*Plin. H. N.* XXVIII, 7. et XXX, 8.) μυρμηκίασις dicitur, quae voces omnes a μύρμηξ, *formica*, nomen acceperunt, quod secundum *Aetium* ita quis verrucis illis afficiatur, ac si formicas repentes sentiret, vel potius iuxta *Paulum Aeginetam*, quod similem sensum generet morsibus formicarum. *Hesych.* μυρμηκιῶν, ὁ ἥλους ἔχων ἐν ταῖς πτέρναις. ἄλλα δέ ἐστι τὰ ἐξανθήματα καὶ τὰ οἰδήματα τὰ περὶ τὸ σῶμα γινόμενα. Confer *Bonfrer.* in *Levit.* l. c. pag. 688. ac *Foesii Oecon. Hippocr.* p. 420.

ΜΥΡΜΗΚΟΛΕ'ΩΝ, leo formicarius, aut: *formica leo*, (Conf. *Poupart. Mem. de l'Acad. Roy.* 1704. pag. 255.) etiam *species leonis.* Vide *Agatharchidem* c. 34. לַיִשׁ, *leo vetus.* Iob. IV, 11. *Vulg. tigris.* Conf. *Drusium* ad h. l. *Bochartum Hieroz.* P. II. p. 815. et *Tycheenium* ad *Physiologum Syrum* p. 77 sequ.

ΜΥ'ΡΜΗΞ, *formica.* נְמָלָה, idem. Prov. VI, 6. XXX, 25.

ΜΥ'ΡΝΙΝΟΣ, a μύῤῥα vel σμύρνα, *myrrhinus.* מֹר, *myrrha.* Esth. II, 12. μυῤῥίνῳ (iuxta *Rom.* edit. σμυρνίνῳ) ἐλαίῳ.

ΜΥΡΟΒΡΕΧΗ'Σ, *unguento delibutus.* 3 Macc. IV, 6.

ΜΥ'ΡΟΝ et **ΜΥ῀ΡΟΝ**, *unguentum.* אֲשִׁישָׁה, *lagena.* Cant. II, 5. ubi tamen pro μύροις legendum videtur nonnullis ἀμόραις. Sic certe *Grabius Proleg. in LXX Intt.* T. IV. c. 4. §. 4.: *Omnes, quos vidi, codices MSS. pariter ac editi mendose prorsus habent ἐν μύροις. Origenis vero exemplaria ἐν ἀμύραις, sed neque sic recte. Quippe ἐν ἀμόραις legendum esse Hebraea vox* אֲשִׁישׁ *me edocuit, quam uti* 2 *Reg.* VI, 19. *verterunt λάγανον, ita in loco parallelo* 1 *Par.* XVI, 3. *ἀμορίτην reddiderunt οἱ ό (iuxta exemplaria Ald. Rom. et Alex.), ita dictum ab ἀμόρα, quam Athenaeus Deipn. lib.* XIV. *cap.* 14. *p.* 646. *e Phileta docet esse μελίτωμα πεπεμμένον, et Hesychius in Lex. ἀμόρα, σεμίδαλις ἑφθὴ σὺν μέλιτι. Aptissime igitur hic dicitur: στηρίσατέ με ἐν ἀμόραις, siquidem ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζει. Psalm.* CIII, 15. Fortasse tamen respexerunt *oenanthinum*, de quo agit *Dioscor.* I. c. 57. Certe *Symmachus* habet ἄνθει. – בֹּשֶׂם, *aroma odoratum.* Cant. IV, 14. – לוֹט, *stacte.* Ies. XXV, 7. – מְרֻקָּח part. Pyh. *unguentatus.* 2 Par. XVI, 15. – מִרְקַחַת. 1 Par. IX, 30. – *פַּנַּג. Ezech. XXVII, 17. *Vulg. balsamum.* Vid. *Simonis lex. hebr.* p. 1297. – רֹקַח. Exod. XXX, 25. – שֶׁמֶן, *oleum, pinguedo.* Prov. XXVII, 9. Cant. I, 2. *Aqu.* Cohel. X, 1. – שֶׁמֶן טוֹב, *oleum bonum.* Ps. CXXXII, 2.

'ΟΣΜΗ` ΜΥ'ΡΟΥ, *odor unguenti.* קוֹל רֵחַיִם, *vox molarum.* Ierem. XXV, 10. Hic vulgo statuunt eos, omissa voce קוֹל, loco רֵחַיִם legisse רֵיחַ, ab arab. ريح, *odoratus est.* Aliis contra videtur olim scriptum fuisse φωνὴν μύλου, quod deformatum postmodum et mutatum fuerit in ὀσμὴν μύρου. Lectio φωνὴν μύλου reperitur in *Cod. Syr. Hexapl.* et apud *Theodoret.* T. II. Opp. ed. Hal. p. 523. Conf. ad h. l. *Grabii Diss. de Vit. LXX Intt.* p. 47.

ΜΥΡΣΙΝΕΩ'Ν, *myrtetum, locus myrtis consitus.* הֲדַס, *myrtus.* *Aqu. Symm.* Zach. I, 8. ubi loco μυρσινεῶνας e cod. *Barber.* reponendum est μυρσινεώνων. Caeterum vide ad h. l. *Drusium.*

ΜΥΡΣΙ'ΝΗ, *myrtus.* הֲדַס, idem. Neh. VIII, 17. Ies. XLI, 19. LV, 13. Vide *Ol. Celsii Hierobot.* T. II. p. 17.

***ΜΥΡΣΙΝΩ'Ν**, *myrtetum.* *אַיָּלוֹן, *Aialon*, nomen proprium. Iud. I, 35. ἐν τῷ μυρσινῶνι. Legerunt, aliis punctis subiectis, אֵילוֹן, quae vox varias arborum species comprehen-

dit. Vide ad h. l. *Bonfrerium*. - חֶרֶס, *Cheres*, nomen propr. loci. *Inc. et LXX* sec. cod. *Alex.* Iud. I, 35. cuius auctor loco הַר חֶרֶס legit הֶרֶס.

ΜΥΣ, *mus*. עַכְבָּר. Lev. XI, 29. 1 Sam. VI, 4. et alibi. Praeterea legitur 1 Sam, V, 6. ubi verba *καὶ μέσον τῆς χώρας αὐτῶν ἀνεφύησαν μύες* una cum reliquis inde a *καὶ ἐπήγαγεν* pro glossemate habentur, orto illo ex Cap. VI, 5.

ΜΥΣΑΖΩ, *scelus ago*. בוֹא בְדָמִים, *venio ad sanguinem*. *Aqu.* 1 Sam. XXV, 26. *μυσάζειν* sec. *cod. Reg.* ac *Theodoretum*. Sed vox haec mihi potius ab alio interprete profecta esse videtur. דָמִים autem ut *scelera quaevis atrocia* notat, ita speciatim pro *αἷμα ἀθῷον* ponitur.

ΜΥΣΑΡΟΣ, *impurus*, *abominandus*, *detestandus*. *פֶּגֶר, *cadaver*. *Inc.* Levit. XXVI, 30. ubi pro *μυσερῶν*, quod habet *Cod. Coisl.* et *Lips. Paul.*, reponendum est *μυσαρῶν*. Sed quanquam haec versio a textu hebr. minime aliena dici potest, tamen *Scharfenbergius* ad h. l. *μυσαρῶν* ad sequ. גִּלּוּלִים, q. d. *stercorea* (h. e. *res foedae*, *quas aversantur homines*, *utpote impuras*, speciatim *simulacra Deastrorum*), referre maluit. - תֶּבֶל, *confusio*, *turpitudo*, *flagitium*. Levit. XVIII, 23.

ΜΥΣΑΡΧΗΣ, *abominandus praefectus*, vel *princeps sceleris*. 2 Macc. V, 24. Vide ad h. l. *Grotium*, qui putat, eum fuisse antea *praefectum Mysiae*. Sed tunc *μυσιάρχην* potius scribendum fuisset, ut *κυπριάρχης* ib. XII, 12.

ΜΥΣΟΣ, *detestandum facinus*, *scelus*. זִמָּה. *Aqu.* Lev. XVIII, 17. 2 Macc. VI, 19. *Hesych.* *μῦσος*, *μίασμα*, *βδελυγμὸς*, *ἀποστροφή*. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* *μῦσος*, *βδέλυγμα*, *μίσους ἄξιος*.

ΜΥΣΟΩ, *polluo*. בוֹא בְדָמִים, *venio ad sanguinem*. Reliqui 1 Sam. XXV, 33. ubi vid. *Schol.* ed. *Rom.* ac *Montf.* Vide quoque supra *μυσάζω*.

**ΜΥΣΤΑΘΕΙΑ*. Vocabulum hoc, in cuius explicatione Intt. dissentiunt, ac est haud dubie corruptum, (*Hesych.* *μυστάθης*, *εἶδός τι καὶ φατριὰ μάντεων*: ubi vide Intt.) legitur Sap. XII, 6. sec. cod. *Vat. Vulg. Syr.* et *Arabs* vel legerunt *μυστήριά σου*, vel verbum *μυσταθεία* sic sunt interpretati. *Grotius* pro *ἐκ μέσου μυσταθείας σου* legere maluit *ἐκ μυσοῦ μυστὰς θειασμοῦ*, *ex scelerato afflatu mystas*. *Baduellus* *ἐκ μύσου*, *μύστας τε θειασμοῦ*, *epulum sanguinis abominandi et sacerdotes divini furoris*. *Cod. Alex.* *αἵματος ἐκ μέσου μύστας θιάσου*. *Complut.* *μύστας θείας σου*.

ΜΥΣΤΑΞ, *labrum superius*, *et in eo nati pili*, *barba*. שָׂפָם. 2 Sam. XIX, 24. *Hesych.* *μύσταξ*, *αἱ ἐπὶ τὰ ἄνω χείλη τρίχες*.

ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, *mysterium*, *res arcana*. רָז : רָזָא chald. Dan. II, 18. 19. 27. 29. IV, 6. — רָזִי, *macies*. *Aqu. Theod.* et LXX Ies. XXIV, 7. ex notione Chaldaica huius vocis. — סוֹד, *arcanum consilium*. *Al.* Prov. XX, 22. *Symm.* Prov. I, 13. *Theod. et Ed. Quinta* Ps. XXIV, 15. Iob. XV, 8. Sap. XIV, 15. παρέδωκε τοῖς ὑποχειρίοις μυστήρια καὶ τελετάς. *Vulgatus:* et constituit inter servos suos *sacra* et *sacrificia*: ubi *Grotius:* μυστήρια *in quibusdam vocibus arcanis et symbolis consistebant*, τελεταὶ *in victimis*. Ibid. v. 23. τὰ κρύφια μυστήρια occurrunt, ubi *Vulgatus obscura sacrificia* habet. 2 Macc. XIII, 21.

ΜΥΣΤΗΣ, *sacris initiatus*, *qui ad sacrorum arcana admittitur*, *mysteriorum conscius*. Sap. XII, 6. *Hesych.* μύσται, μυστήρια εἰδότες. Idem: μύστης, τελούμενος, σιωπηλός, τὰ μυστήρια μαθών, μεμυημένος. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μύστης, ὁ τῶν μυστηρίων εἰσηγητής. *Glossae MSS.* ad Sap. l. l. μύστας, μετέχοντας μυστηρίων, ἤτοι εἰδότας μυστήρια.

ΜΥΣΤΙΚΟΣ, *arcanus*. פֶּלֶא, *mirabilis*. *Symm.* Ies. III, 3. Ita *Bielius*, sed perperam. Nam verba ὁμιλίᾳ μυστικῇ in *Symmachi* reliquiis respondent ibi potius hebr. לַחַשׁ, *incantatio*, *mussitatio*. *Vulg. eloquii mystici*.

**ΜΥΣΤΙΚΩΣ*, *clam*, *clanculum*. 3 Macc. III, 7. μυστικῶς τινὰς ἐπισπώμενοι, *clam* quosdam accersentes.

ΜΥΣΤΙΣ, *sacris initiata*, et active *mysteria docens*. Sap. VIII, 4. ubi *mystis* est *sacerdotissa*, *interpres et doctrix arcanorum Dei*. Vide ad h. l. *Baduellum*. *Hesych.* μυστὶς (lege μύστις), μεμυημένη. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μύστις, ἡ τῶν μυστηρίων κοινωνός.

**ΜΥΧΘΕΩ*, i. q. μυχθίζω, *naso suspendo adunco*, *derideo*. לָעַג. *Aqu.* Psalm. II, 4. μυχθήσει, al. μυχθίσει, αὐτούς.

ΜΥΧΘΙΖΩ, *naso suspenso derideo*, *subsanno*. לָעַג, idem. *Aqu.* Psalm. II, 4. *Hesychius:* μυχθίζουσι, μυκτηρίζουσι, χλευάζουσι. *Suidas:* μυχθίζεις, χλευάζεις, μυκτηρίζεις. Adde *Eustath.* in *Il.* δ'. pag. 534, 45. et *Odyss.* ω'. pag. 841, 3.

ΜΥΧΘΙΣΜΟΣ, *derisio*, *subsannatio*. לַעַג, idem. *Aqu.* Psalm. CXXII, 4. Hos. VII, 16. οὗτος ὁ μυχθισμὸς αὐτῶν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, propterea *ludibrio erunt* Aegyptiis, h. e. repudiabunt eos Aegyptii, neque iis opem ferent. Adde *Hippocr. Coac. praenot.* pag. 203. A. *Eurip. Rhes.* v. 789.

ΜΥΧΟΣ, *penetrale*, *intimus recessus*, *intima pars domus*. Sap. XVII, 4. 14. *Hesychius:* μυχοί, αἱ καταδύσεις, οἱ ἐνδότατοι καὶ ἀπόκρυφοι τόποι, λιμένες, κοιλότητες, ἔσχατα, καὶ τὰ ποιήματα ἢ τὰ ἐσώτερα μέρη. *Lex.*

Cyrilli MS. Brem. μυχὸς, ὁ ἐνδότερος τόπος. *Gloss. in Octat.* μυχῷ, ἐνδοτέρῳ οἴκῳ. Confer *Spanhem.* ad *Iulian.* pag. 68. et *Eschenbachii not. ad Orphei Argon.* 271. Apud poetas vox passim de *antris* occurrit. Vide *Spanhem.* ad *Callimach.* pag. 430.

ΜΥ'Ω, claudo, occludo, obturo. השׁע Hiph. a שׁעע, *oblino. Symm.* Ies. VI, 10. ἔμυσεν. *Hesych.* μύω, καμμύω.

**ΜΩΛΙΑ'Ω, obstupesco.* קהה, *obtusus s. hebetatus sum vel fio. Inc.* Ezech. XVIII, 2. ἐμωδίασαν, sec. *MS. Ies.* Sed apud *Athanasium* et alios frequenter legitur etiam αἱμωδίασαν, et quidem melius, iudice *Montfauconio* ad h. l.

ΜΩΗ'Α. Ipsa vox hebr. מועד, *tempus. Al.* Ierem. XLVI, 17.

ΜΩΚΑ'Ω, irrideo, deludo. תעתעים plur. *seductiones.* Ier. LI, 18. ἔργα μεμωκημένα, opera *risu digna.* Sir. XXXIV, 20. προσφορὰ μεμωκημένη, oblatio *risu digna*, h. e. quae Deo non placet, quam Deus abominatur. Vide sequ. *Vulg. maculata.* Legit μεμωμημένη. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μωκῶν, καταγελῶν. Conf. *Bergleri not. ad Alciphr. Ep.* p. 136.

**ΜΩ'ΚΗΜΑ, irrisio, delusio.* Sir. XXXI, 18. sec. cod. *Vat.*, ubi μωκήματα sunt *sacrificia, quae, quia ex iniuste partis opibus offeruntur, sunt risu digna*, h. e. *Deo displicent.* Vide sub μωκάω. *Compl.* habet δωρήματα, quod est merum interpretamentum. *Alex.* μωμήματα.

ΜΩΚΙ'ΟΝ, sarabarum, vestis genus, chlamys, pallium. סרבלין, *clamydes, pallia. Al.* Dan. III, 21. ubi *Drusius* legendum coniicit βράκια. *Scholion* apud *Flam. Nobil.* τινὲς σαράβαρα εἰρήκασι τὰ μὲν παρὰ τῶν πολλῶν λεγόμενα μώκια.

ΜΩ͂ΚΟΣ, irrisor, subsannator, et ex adiuncto *adulator.* Sir. XXXIII, 6. ὡς φίλος μῶκος. *Sopingius* ad *Hesychium* s. v. μῶκος coniicit legendum ὡς φιλόμωκος. *Hesych.* μῶκος, μωρὸς, χλευαστὴς, σκώπτης. *Glossar. Philoxeni: Μῶκος, sanna, subsannator.*

ΜΩΛΩΠΕ'Ω, vibicem verberando efficio. פצע, *vulnero, laedo. Aqu.* Cant. V, 8. ἐμωλώπησαν.

ΜΩ'ΛΩΨ, vibex. חבורה, idem. Ies. LIII, 5. – חבורה, idem. Gen. IV, 22. Exod. XXI, 25. Psalm. XXXVII, 5. *Symm. et LXX* Ies. I, 6. *Aqu. Theod.* Prov. XX, 29. – מום, *vitium, macula. Inc.* Prov. IX, 7. ubi *Montfauconius* per *stimulos* reddidit. Possunt autem vibices מום dici, quia corpus maculant. Confer. *Simonis Lex. hebr.* p. 898. Iudith. IX, 13. Sir. XXIII, 9. *Gloss. in Octat.* μώλωψ, ὁ ἐκ πληγῆς (lege ἐκ πληγῆς) αἱματώδης τόπος. *Hesych.* μώλωψ, ὁ ἐκ τῆς πληγῆς αἱματώδης τόπος, ἔναιμον ἄλγος, θλασθέντος τοῦ σώματος ἐκ τῆς ἀντιτυπίας τοῦ πλήξαντος. Idem post v.

Μοτύων· Μώλωψ, τραῦμα, καὶ ὁ ἐκ πληγῆς αἱματώδης τόπος, ἢ καὶ τὰ ἐξερχόμενα τῶν πληγῶν ὕδατα. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μώλωψ, τραῦμα συγκλωθὲν, κυρίως δὲ ἡ ἐκ βοείων λώρων γινομένη πληγή. Conf. *Lex. N. T. s. h. v.*

ΜΩΜΑ'ΟΜΑΙ, *vitupero*, *reprehendo*. מום, *vitium.* Prov. IX, 7. μωμήσεται ἑαυτὸν, *reprehendet* se ipsum. *Hesych.* μωμήσεται, ψέξει, μέμψεται. Vide et Sap. X, 14. τοὺς μωμησαμένους αὐτὸν, qui eum *accusarant et criminati erant*. Bene *Vulg. maculaverunt*.

ΜΩ'ΜΗΜΑ, *vituperium*. Sir. XXXIV, 20. Legitur et Sir. XXXI, 18. sec. *Alex.* ubi, si lectio sana est, μώμημα notabit *sacrificium vituperio dignum*, s. *Deo displicens.* Sed sine dubio ibi μώμημα ex μώκημα ortum traxit, quod vide supra.

ΜΩΜΗΤΟ'Σ, *vituperio dignus.* מום, *vitium.* Deut. XXXII, 5. ἡμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητὰ, peccarunt, qui non amplius liberi ipsius, *reprehensione digni. Gloss. MS.* in Deut. XXXII, 5. μωμητὰ, ψεκτὰ, μεμπτά. *Hesych.* et *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μωμητὰ, ψεκτὰ, κατεγνωσμένα.

ΜΩ'ΜΟΣ, *vitium*, *labes*, *macula*. מום, *vitium.* Levit. XXI, 16. 17. 21. Num. XIX, 2. Deut. XV, 21. et alibi saepius. Sir. XI, 34. μήποτε μῶμον εἰς τὸν αἰῶνα δῷ σοι, ne tibi *notam* inurat perpetuam: ubi μῶμος notat *infamiam*, *quae inducit hominum irrisionem et subsannationem*: unde *Vulg.* h. l. per *subsannationem* reddidit. Alii vertere malunt: *damnum irreparabile.* Sir. XVIII, 15. μῶμον, *reprehensionem* aut *exprobrationem. Vulgatus: querelam.* Nexus est facilis: nam cum queror, vitupero. Sir. XX, 24. μῶμος πονηρὸς, sc. ἐστὶ, *macula* pessima, s. malo *crimini* est. *Lex. Cyrilli MS. Brem.* μῶμος, μέμψις, σῖνος. *Hesych.* μῶμος, ψόγος.

ΜΩΡΑΙ'ΝΩ, *stultum reddo*, *stulte ago.* נִבְעַר Niph. *obbrutesco.* Ies. XIX, 11. Ierem. X, 13. LI, 17. – סָכַל; נִסְכַּל, Pih. et Niph. 2 Sam. XXIV, 10. Ies. XLIV, 25. – שֶׂכְוִי, *contemplatio*, *mens. Symm.* Iob. XXXVIII, 36. μεμωραμένῳ. De hac versione mihi ita videtur: שֶׂכְוִי, quod a nonnullis Intt. h. l. redditur per *intellectum* (quasi speculationem et perspectionem animi), h. l. notat *omnem rem aspectabilem*, et h. l. *meteoron*, *phaenomenon coeleste.* Confer. *Simonis Lex. hebr.* pag. 1635. Unde luculenter apparet, *Symm.* vel sensum exprimere voluisse (corpora enim ac phaenomena coelestia mente et intellectu carent et tamen Deus ipsis intellegentiam dedisse videtur), vel loco לַשֶּׂכְוִי legisse לֹא שֶׂכְוִי pro אֲשֶׁר לֹא שֶׂכְוִי. *Vulgatus*, *Talmudicos* secutus, transtulit *gallo.*

**ΜΩΡΕΥ'Ω*, i. q. *μωραίνω*. נִסְכַּל: סָכַל, Pih. et Niph. Ies. XLIV, 25. sec. cod. *Alex*. *μωρεύων*.

ΜΩΡΙ'Α, *stultitia*. תְּפִלָּה, *preces*. *Symm*. Iob. XXIV, 13. Legerunt תִּפְלָה, *insulsitas*, *insulsum*, *ineptum*. Sed haec versio est quoque inepta. Vide et Sirac. XX, 31. XLI, 18.

ΜΩΡΟ'Σ, *stultus*. אֱוִיל, idem. Ies. XIX, 11. - הֵשַׁם Hiph. a שָׁמֵם, *desolo*, item: *stupefacio*. Iob. XVI, 7. - כְּסִיל. Psalm. XCIII, 8. - נָבָל. Deut. XXXII, 6. Ies. XXXII, 5. 6. - נְבָלָה, *stultitia*. Ies. XXXII, 6. - סָכָל. Ierem. V, 21. Sirac. VIII, 22. XVI, 24. ubi *μωρὰ* positum est pro *μωρῶς*.

FINIS PARTIS TERTIAE.

et Timaei rerum Siculárum Fragmenta adjecit. Acced. tabula topograph. Syracusarum. 8 maj. 1818. Charta impress. 1 Thlr. 12 gr.
— — Idem liber, charta script. 1 Thlr. 18 gr.

Harless, Theoph. Christph., Supplementa ad breviorem notitiam litteraturae Romanae in primis scriptorum latinorum, continuavit C. F. H. Klügling. Pars IIIia. 8. Charta impress. 1 Thlr. 4 gr.
— — Idem liber, Chart. script. 1 Thlr. 8 gr.

Hesiodi Opera et Dies. E veterum grammaticorum notationibus et optimis libris MSS. recensuit Frid. Aug. Guil. Spohn. *Editio minor*, in usum scholarum et academiarum. 8. 1819. Charta impress. 8 gr.
— — Idem liber, charta script. 10 gr.
— — Idem liber, charta mel. 12 gr.

Hesychii, Milesii, Opuscula duo quae supersunt, I. de hominibus doctrina et eruditione claris. II. de originibus urbis Constantinopoleos, et Cardinalis Bessarionis epistola de educandis filiis Joannis Palaeologi lingua graeca vulgari scripta. Graece et Latine. Recognovit, notis Hadr. Junii, Henr. Stephani, Joa. Meursii, Petri Lambecii, Gisb. Cuperi, F. J. Bastii aliorumque et suis illustravit Joa. Conr. Orellius. Cum indicibus necess. 8 maj. 1820. Charta impress. 1 Thlr. 18 Gr.
— — Idem liber, charta script. 2 Thlr.
* — — Idem liber, charta membr. 2 Thlr. 8 Gr.

Hottingeri, Io Iac., Opuscula philologica, critica atque hermeneutica. 8 maj. 1817. Ch. impr. 1 Thlr. 12 gr.
— — Idem liber, Charta script. gall. 2 Thlr.
* — — Idem liber, charta membran. (velin) 2 Thlr. 16 gr.

Isocratis Panegyricus. Textum recognovit, cum animadversionibus Dr. S. F. N. Mori suisque edidit F. A. Guil. Spohn. 8 maj. 1817. Charta script. 21 gr.
* — — Idem liber, Charta belg. opt. 1 Thlr. 8 gr.

Klügling, C. F. H., Additamenta ad Theoph. Christph. Harlesii breviorem notitiam litteraturae Romanae, in primis scriptorum latinorum ordini temporis accommodatam. In usum schol. 8. 1819. Charta impr. 9 gr.
— — Idem liber, charta script. 12 gr.

Memnonis historiarum Heracleae Ponti excerpta servata a Photio. Graece. Cum vers. lat. Laur. Rhodomanni. Accedunt script. Heracleotarum, Nymphidis, Promathidae et Domitii Callistrati fragmenta, vett. historic. loca de rebus Heracleae Ponti et Chionis Heracleotae quae feruntur epistolae, cum versione latina Jo. Caselii. Omnia collegit, disposuit, recognovit, notis priorum interpretum integris aliorumque et suis illustravit et indicem adiecit Jo. Conr. Orellius. Ad calcem accedit Jo. Casp. Orellii epist. crit. in epistolas Socrat. et Pythagoricas. 8 maj. 1816. Charta impressoria 1 Thlr. 18 gr.
— — Idem liber, charta scriptor. 2 Thlr.
* — — Idem liber, charta membran. (velin) 2 Thlr. 8 gr.

Nicephori Blemmidae duo Compendia geographica. Nunc primum edidit Frid. A. G. Spohn. Accedunt fig. geograph. 4 maj. 1818. Charta impress. 16 gr.
— — Idem liber, charta script. 20 gr.

Phrynichi Eclogae nominum et verborum Atticorum. Cum notis P. J. Nunnesii, D. Höschelii, J. Scaligeri et Corn. da Pauw partim integris partim contractis edidit, explicuit Christ. Aug. Lobeck. Accedunt fragmentum Herodiani at notae, praefationes Nunnesii et Pauwii et Parerga de vocabulorum terminatione et compositione, de aoristis verborum authypotactorum etc. 8 maj. 1820. Charta impress. 5 Thlr. 12 Gr.
— — Idem liber, charta script. gall. 4 Thlr. 8 Gr.
* — — Idem liber, charta membran. 6 Thlr.

Platonis, quae exstant, Opera. Accedunt Platonis, quae feruntur, Scripta. Ad optimorum librorum fidem recensuit, in linguam latinam convertit, annotationibus explanavit indicesque rerum ac verborum accuratissimos adiecit Frid. Astius. Tom. Ius et IIus cont. Protagoram, Phaedrum, Gorgiam, Phaedonem, Theaetetum, Sophistam et Politicum. 8 maj. 1819. 20. Charta impr. 5 Thlr. 18 Gr. et 4 Thlr. 8 Gr.
— — Idem liber, charta script. gall. 5 Thlr. 2 Gr.
* — — Idem liber, charta membranacea. 7 Thlr. 16 Gr.
(Tom. IIIius sub prelo.)

Polybii editionis Schweighaeuseranae Supplementum, continens Aeneae, Tactici, Commentarium de toleranda obsidione ad codd. mss. et editionum fidem recensitum, Is. Casauboni aliorumque et suis annotat. illustratum edidit Io. Conr. Orellius. Cum tab. aeri incisa. 8 maj. 1818. Charta script. 1 Thlr. 16 gr.
* — — Idem liber. charta belg. opt. 2 Thlr. 12 gr.

Prisciani, Caesariensis Grammatici, Opera. Ad vetustiss. Codicum, nunc primum collatorum, fidem recensuit, emaculavit, lect. varietatem notavit et indices adjecit Augustus Krehl. Vol. Ium et IIum cont. de arte grammatica libros XVI. etc. 8 maj. 1819. et 1820. Charta impress. 5 Thlr. 2 Gr.
— — Idem liber, charta script. 6 Thlr. 12 Gr.

Reisigii, Caroli, Coniectaneorum in Aristophanem Libri II ad Godofredum Hermannum. Liber Ius. 8 maj. 1816. Charta impressa. 1 Thlr. 6 gr.
— — Idem liber, charta script. 1 Thlr. 12 gr.
* — — Idem liber, charta membran. (Velin) 2 Thlr. 8 gr.

Socratis et Socraticorum, Pythagorae et Pythagoreorum quae feruntur Epistolae. Graece. Ad fidem Codicis quondam Helmstadiensis, nunc Goettingensis, recensuit, notis Allatii, Stanleji, Olearii, Hemsterhusii, Valckenarii, Koenii, Wyttenbachii, Ch. Wolfii, Il. Bremii aliorumque et suis illustravit, versionem lat. emendat. Allatii, Pearsonii, Olearii, Bentleji, Meinorsii dissertationes et indicia de epist. Socraticis et indicem adiecit Jo. Conr. Orellius. 8 maj. 1815. Charta impr. 2 Thlr. 6 gr.
— — Idem liber, charta scriptoria. 3 Thlr.
* — — Idem liber, charta meliori. 5 Thlr. 12 gr.
Etiam sub titulo:
Collectio epistolarum graecarum. Graece et Latine. Recensuit, notis priorum interpretum suisque illustravit Jo. Conr. Orellius. Tom. Imus, continens epist. Socraticorum et Pythagoreorum. 8 maj. 1815.

Spitzner, M. Francisc., de versu Graecorum heroico, maxime Homerico. Acced. Eiusdem Mantissa observatt. crit. et grammat. in Quinti Smyrnaei Posthomericorum libros XIV at M.

Frider. Traug. Fridemanni Dissertatio de media syllaba Pentametri Graecorum elegiaci et Indices. 8 maj. 1816. Charta impress. 1 Thlr. 16 gr.
— — Idem liber, charta scriptor. 2 Thlr.
* — — Idem liber, charta membran. (velin) 4 Thlr.

Spohn, M. F. A. Guil., Commentatio de extrema Odysseae parte inde a rhapsod. Ψ versu CCXCVII aevo recentiore orta, quam Homerico. 8 maj. 1816. Charta impress. 1 Thlr. 8 gr.
— — Idem liber, charta script. 1 Thlr. 12 gr.
* — — Idem liber, charta membran. (velin) 2 Thlr.

Strabonis rerum geographicarum Libri XVII. Graeca ad opt. Codd. MSS. recens., varietat. lect. et adnotatt. illustrav. Xylandri versionem emendav. I. P. Siebenkees et C. H. Tzschucke. Editionem absolvit et Indices confecit M. Frid. Traug. Friedemann. Vol. VIIum, continens Commentarium Is. Casauboni cum notis G. Xylandri, Fr. Morelli, I. Palmerii integris aliorumque virorum doct. selectis, quibus acced. animadverss. C. H. Tzschuckii et appendix varr. lectt. Vol. Ium. 8 maj. 1818. Charta script. 4 Thlr. 18 gr.
* — — Idem liber, charta belg. opt. 8 Thlr.

Theocriti Reliquiae. Graece et Latine. Textum recognovit et cum animadversionibus Theoph. Christoph. Harlesii, Jo. Christ. Dan. Schreberi, aliorum excerptis suisque edidit Theophilus Kiefsling. Accedunt argumenta graeca, scholia, epistola Iac. Morellii ad Harlesium et indices. 8 maj. 1819. Charta impress. 5 Thlr. 16 Gr.
— — Idem liber, charta script. gall. 4 Thlr. 12 Gr.
— — Idem liber, charta membranacea. 6 Thlr. 16 Gr.

Theologumena arithmeticae ad rarissimum exemplum Parisiense emendatius descripta. Accedunt Nicomachi Gerasini Arithmeticae libri II. Edidit Fridericus Astius. 8 maj. Charta impr. 1817. 1 Thlr. 18 gr.
— — Idem liber, charta script. gall. 2 Thlr. 6 gr.

Theophrasti Characteres. Ad optimor. librorum fidem recensuit, de notationum ingenio atque auctore exposuit, perpetua adnotatione illustravit atque indicem verborum adiunxit Dr. Frider. Astius. 8 maj. 1816. Charta impress. 1 Thlr. 6 gr.
— — Idem liber, charta script. 1 Thlr. 12 gr.
* — — Idem liber, charta membran. (velin) 2 Thlr.

Theophrasti Characteres in usum lectionum edidit et indice vocabulorum instruxit Dr. Frider. Astius. 8 maj. 1816. 6 gr.

Tittmanni, D. Caroli Christiani, Meletemata sacra, sive Commentarius critico-exegetico-dogmaticus in Evangelium Joannis. 8 maj. 1816. Charta impress. 3 Thlr.
— — Idem liber, charta scriptoria. 3 Thlr. 12 gr.
* — — Idem libar, charta membran. (veliu) 4 Thlr. 8 gr.
